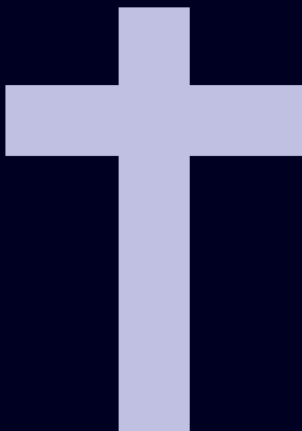

Ja ua ra 'da'yo
cohi bi gomi Oja
yø ja'i

New Testament in Otomi, Tenango (MX:otn:Otomi, Tenango)

Ja ua ra 'da'yo cohi bi gomi Oja yø ja'i

New Testament in Otomi, Tenango (MX:otn:Otomi, Tenango)

copyright © 1975 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Tenango

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Tenango [otn], Mexico

Copyright Information

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Tenango

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
dd38228d-a3b1-5d0f-91ce-4040e165ce0f

Contents

Ra Mateo	1
Ra Marcos	67
Ra Lucas	108
Ra Xuua	173
Hechos	223
Romanos	282
1 Corintios	310
2 Corintios	338
Gálatas	356
Efesios	366
Filipenses	375
Colosenses	381
1 Tesalonicenses	388
2 Tesalonicenses	393
1 ra Timoteo	396
2 ra Timoteo	404
Ra Tito	409
Ra Filemón	412
Hebreos	414
Ra Santiago	435
1 ra Bεdu	442
2 ra Bεdu	449
1 ra Xuua	453
2 ra Xuua	460
3 ra Xuua	461
Ra Judas	462
Apocalipsis	464

Ra Mateo

Nuna ra Mateo, ja ua yø hya bi 'yo't'i ngue te bi 'yøtra Jesucristo.

Ja ua ra lista ngue yø thuhū ya yø mboxita ra Jesucristo.

¹ Ja ua ra lista ngue yø mboxita ra Jesucristo, guehna ra mbom'meto na ngue ra David. Ra David, ra mbom'meto na ngue ra Abraham.

² Ra Abraham, ra papá na ngue ra Isaac. Ra Isaac, ra papá na ngue ra Jacob. Ra Jacob, ra papá na ngue ra Judá co 'nɛ'ɥ mī'da yø n'yohɥ.

³ Ra Judá, ra papá na ngue ra Fares 'nɛhra Zara. Nu ra mamá ya yonc'ɛi ya, nī hū ngue ra Tamar. Ra Fares, ra papá na ngue ra Esrom. Ra Esrom, ra papá na ngue ra Aram.

⁴ Ra Aram, ra papá na ngue ra Aminadab. Ra Aminadab, ra papá na ngue ra Naasón. Ra Naasón, ra papá na ngue ra Salmón.

⁵ Ra Salmón, ra papá na ngue ra Booz. Nu ra mamá na ra Booz nī hū ngue ra Rahab. Ra Booz, ra papá na ngue ra Obed. Nu ra mamá na ra Obed, nī hū ngue ra Rut. Ra Obed, ra papá na ngue ra Isaí.

⁶ Ra Isaí, ra papá na ngue ra dast'abi David. Ra David, ra papá na ngue ra Salomón. Nu ra mamá na ra Salomón, gue'a ra 'danxu mará xisu ndū ra Urías, bī nthatui ra David.

⁷ Ra Salomón, ra papá na ngue ra Roboam. Ra Roboam, ra papá na ngue ra Abías. Ra Abías, ra papá na ngue ra Asa.

⁸ Ra Asa, ra papá na ngue ra Josafat. Ra Josafat, ra papá na ngue ra Joram. Ra Joram, ra papá na ngue ra Uzías.

⁹ Ra Uzías, ra papá na ngue ra Jotam. Ra Jotam, ra papá na ngue ra Acáz. Ra Acáz, ra papá na ngue ra Ezequías.

¹⁰ Ra Ezequías, ra papá na ngue ra Manasés. Ra Manasés, ra papá na ngue ra Amón. Ra Amón, ra papá na ngue ra Josías.

¹¹ Ra Josías, ra papá na ngue ra Jeconías co 'nɛhmī'da yø n'yohɥ. Gue'a ra pa'a ngue yø judío bī ma mabent'i, bi ts'its'i i map'ɥ ja ra hāi Babilonia.

¹² M'mefa p'ɥya ra Jeconías, ra papá na ngue ra Salatiel. Ra Salatiel, ra papá na ngue ra Zorobabel.

¹³ Ra Zorobabel, ra papá na ngue ra Abiud. Ra Abiud, ra papá na ngue ra Eliaquim. Ra Eliaquim, ra papá na ngue ra Azor.

¹⁴ Ra Azor, ra papá na ngue ra Sadoc. Ra Sadoc, ra papá na ngue ra Aquim. Ra Aquim, ra papá na ngue ra Eliud.

¹⁵ Ra Eliud, ra papá na ngue ra Eleazar. Ra Eleazar, ra papá na ngue ra Matán. Ra Matán, ra papá na ngue ra Jacob.

¹⁶ Ra Jacob, ra papá na ngue ra José, nuna ra damme ra Maya. Guehna ra Maya ra mamá ra Jesús. A nuna ra Jesús, nī hū ngue ra Cristo, guehna bá t'ɛts'i ngue dī ndast'abi.

¹⁷ Janangue 'de'mā goho yø papá bī m'mui ngue bī m'muhyø basi, bá fudi ngue ra Abraham asta ra David. 'De'mā goho yø papá bī m'mui, bá fudi ngue ra David asta gue'mø mī mbentyø judío ngue bī ts'ixpɥ ja ra hāi Babilonia. Bá fɥ'ɥ yø pa'ɥ p'ɥya ngue bī m'muhamī 'de'mā goho yø papá asta gue'mø mī m'muhra Cristo.

Ya bi mihra Jesucristo.

¹⁸ Nguna bá njap'u bá mihra Jesucristo. Nuna ra Maya ya xi nhohra hya ngue di nthatui ra José. Pe hante ngue da me, ya mi ha rá basi. Pe ra Espiritu Santo'a bi japi ngue bi hya rá basi.

¹⁹ A nuna ra José, ya ja ngue da 'yot'e ngue rá damme. Mi zä mi badj ngue ya ha rá basi ra Maya, bi ne ra José ngue xta 'yot'e te mmamp'u ja ra ley ngue xti nxummi rá xisu. Pe himbi nepe xta mbadj xangu yø ja'i te xta 'yot'e.

²⁰ Mente di n'yomfeni te ja ngue da 'yorbhya, nu'mø mi n'aha, bi nu n'na rá anxε Oja 'mø mi n'ui. Bi 'yεmbi:

—Ague José rá mbom'meto'i ra David, oguí su guí mme'a ni xisu ra Maya. Porque nu'a rá basi ha'a, gue'a ra Espiritu Santo bi japi bi hya rá basi.

²¹ Nuna ra Maya, di m'mu'a n'na rá ts'ant'u 'ne gdi huji ngue ra Jesús. Porque nuna, guehna da yanyø ja'i ja yø ts'oqui na —bi 'yεmbi.

²² Ya bi nja gätho ya yø hya ya para ngue di nja'a te ra hya bi bεnnbabi rá pøngahya Oja bi ma, bi 'yεna:

²³ “Nu'a n'na ra hmute xisu da hya rá basi ngue dra ts'ant'u. Nu'mø bi m'mui, di hu ngue ra Emanuel”, bi 'yεna. A nuna ra Emanuel i nne da ma ngue ya 'daua di 'bøhmε Oja.

²⁴ Mi nnu'a nt'aha ra José, bi 'yot'e tengutho xi xihra anxε nuna rá m'menhi Oja. Bi zixra Maya p'uya ngue di m'mahmi.

²⁵ Pe himbi dädi mente ra pa bi hya rá basi ra Maya. Mi zä mi m'muhrá müdi ts'ant'u ra Maya, nuna ra José i huji ngue ra Jesús.

2

Bi ma nthanne ra Jesús.

¹ Nup'u ja ra hnini Belén ngue ra häi Judea, ja bi mip'u ra Jesús. Guehya yø pa mi ndast'abi ra Herodes, gä madj manda'a ra xεqui'a. Nup'u ja ra danihni Jerusalén bi zøp'u 'da yø n'yohε ngue ja yø mfađi ngue di xädi te ga 'yo yø sø, bi 'yεp'u ja n'na ra häi ni bøxyadi.

² Bi 'yännbuya, bi 'yεmbi:

—¿Нарε 'bøhra 'uene nu'a bi mihya, nuna rá dast'abi yø judio? Porque nup'u ni bøxyadi dá handähe n'na ra dasø, gue'a ra hmεya'a ngue ya bi mi. A nuyá, nná εhe ga thannehe ya —bi 'yεna.

³ Nuna ra dast'abi Herodes mi zä mi 'yøhna ra hya na, ya da zährá n'yomfeni ngue su. Da guehyø mmεngu Jerusalén, gä bi nsu.

⁴ Nuna ra dast'abi bi zonhni gätho'u yø hmü yø mmácja, da guehyø xännbate ngue ra ley. Bi 'yørpa ra nt'änni ngue hapu ja ngue di mihra Cristo nuna bá εx Oja ngue di ndast'abi.

⁵ Nuya bi t'ørpa ra nt'änni p'uya, bi 'yεmbra Herodes:

—Nup'u ja ra hnini Belén ngue ra häi Judea ja di mip'u. Porque gue'a ra hya bi 'yoträ pøngahya Oja'a, bi 'yεna:

⁶ “Nup'u ja ra hnini Belén ngue ra häi Judea, man'na tate'a ngue gätho yø danihni ja'a ra häi'a. Porque ja da pømp'u n'na ra dast'abi nu'a di mandagui'u ma ja'i ngue yø judio”.

⁷ A nuna ra Herodes nt'aguitho bi zon'u yø n'yohε øtra nt'änni, εna ngue padj te ga 'yo yø sø. Ra Herodes bi 'yänni tema pa bá fudi bi nεqui ra sø.

⁸ Mi xifi hanja p'uya, nuna ra Herodes bi 'yεmbi:

—Nj mähä Belén, bá homhmu ra 'uene astä gue'mø guá tĩmhmu. Nu'mø guá tĩmhmu p'uya, gdí 'yehmĩ ua ngue guí xicju njuani, n'namhma ngue 'nequi ga mma ngue ga ma thanne —bi 'yembj.

⁹ Nuya yø n'yohu, mi 'yø'a ra hya bi xihra dast'abi, bi ma. Nu'a ra sø xi hyanda m'met'ò p'u ni bøxyadi, mahømbi hyandi ngue bi ja ra sø p'u ha ni ma. Nup'u ja ra ngu 'bähra 'uene ja søp'u rá thai ra sø, gue'a hantho'a.

¹⁰ Mj zä mi hyandi haru exa ja ngue da zoni, janjuani di johya.

¹¹ Mj zømp'u ja ra ngu, bi yut'ambo. Bi nu ngue 'bap'u ra 'uene connä Maya rá mamá. Gä bi ndantyøhmũ'u yø n'yohu ngue bi danne ra 'uene. Bi xahyø 'beni ngue bi hyahra oro op'u, connä hoga bopo mahotho ga yuni 'nē man'na ra hoga bopo ni hu ngue ra mirra, gä bi unni.

¹² M'mefa p'uya, nu'mø mi n'ahya yø n'yohu, bi 'yut'a Oja ngue nu'mø bi mengui, ya hĩndi map'u ha 'bähra Herodes. Sinoque n'nan'yo man'na ra 'yu di mengui.

Bi ts'ixra Jesús i map'u ja ra häi Egipto.

¹³ Mj ma ya yø n'yohu, nu'a n'na rá anxē Oja bi nu ra José 'mø mi n'aha ngue bi n'yembj:

—Damj nangui n'na zihmantho, guí sixra 'uene co 'nēhrä mamá. Gui 'dagui, i map'u ja ra häi Egipto. Ja bá m'map'u astä gue'mø ga xi'i ngue guá pengui. Porque nuyá, ra Herodes da hyonna 'uene ngue da hyo —bi 'yembj.

¹⁴ Nxuitho'a ra ora'a, pē ra José n'na zihmantho bi nangui ngue bi zixra 'uene connä mamá. Bi ma, i ma Egipto.

¹⁵ Ja bá m'map'u astä gue'mø mi du ra Herodes. Nguna bi nja para ngue di nja ya yø hya bi bēnnbabi rá pøngahya Oja da mā ngue bi 'yēna: “Ga ma si ma Ts'ant'u bi 'b'u'a Egipto”, bi 'yēn'Oja.

Xangu yø 'uene bi thop'u ja ra hñini Belén.

¹⁶ Mj bähra Herodes ngue nuya yø n'yohu bi nyau i ngue honna 'uene ya hĩn'i mengbu ha 'bui, man'natho bi mbøcũe p'uya. Bi menhyø soldado p'u ja ra hñini Belén ngue bá ho yø ts'ant'u nu'u 'b'u'a nyo jeya pani gai. Gätho mathet'i ra hñini Belén bi tho yø ts'ant'u. Porque yø n'yohu bi xifi ngue hĩngui tho'a nyo jeya xi madi bi nu ra sø.

¹⁷ Ra ndødummi bi nja tengutho ra hya bi 'yotra pøngahya Jeremías, bi 'yēna:

¹⁸ “Nup'u ja ra hñini Ramá bi t'øde ngue janjuani ngue ya dummui n'na ra xisu, 'nē zoni. Guehna ra Raquel i zoni ngue xi thopyø basi. 'Nē hĩmbi ne xtĩ nhojpabi rá mmui porque ya gä xi du yø basi”.

Nuna ra Jesús i ts'ixru ja ra hñini Nazaret.

¹⁹ Mj du ra Herodes, nup'u Egipto mambi 'bähra José bi n'ui 'mø mĩnxui ngue n'na rá anxē Oja bi 'yembj:

²⁰ —A nuyá, damj sixra ts'ant'u connä mamá, i map'u ja ra häi Israel. Porque ya bi du ra Herodes nuna mi nne xta hyo ra ts'ant'u ya —bi 'yembj.

²¹ Nuna ra José p'uya, bi zixra ts'ant'u connä mamá, bi ma i map'u ja ra häi Israel.

²² Pē mi 'yø p'uya ngue nuna ra Arquelao rá ts'ant'u ra Herodes, guehna mi ndast'abi p'u ja ra xequi mi nne xtĩ ma. Porque bi ponnbabi ndu rá papá. Ra José p'uya bi zu xtĩ map'u ja ra xequi ngue ra häi Judea madi manda na. Mahømbi n'ui ra José p'uya, bi sifi ngue di map'u ja ra häi Galilea.

²³ Mī zōmp'u ja rā häi Galilea, bī m'mēp'u ja rā hnīnī Nazaret. Ngūnā bi 'yōt'e para ngue dī nja ya yō hyā xī manyō pōngahya Oja ngue bi 'yēnā: “Nūnā, di hūtyō ja'ī ngue rā mmēngu Nazaret”.

3

Nūnā rā Xuua bi 'yōtrā nxixyā bi xihyō ja'ī ngue dī nsā, dā dō'mrā Jesús bā ēp'u.

¹ Nu'u yō pa'u p'uya, nūnā rā Xuua mī ōtrā nxixyā p'u ja rā häi Judea, mī dū'mī bi xihra hyā yō ja'ī bī mpēti p'u ja rā dāpo.

² Bi 'yēmbyo ja'ī:

—Damī 'bā'ni mmāihū, gui hyehmū p'u rā nts'o gnī 'yohū. Porque ya dā guehū pa jar'uya dā 'yū Oja ngue dī mānda ua —bi 'yēmbi.

³ Nūnā rā Xuua guehna bī mānna pōngahya Isaiās 'mō mī nyā ngue bi 'yēnā: “Dā t'ōde te dā man'a n'na n'c'ēi dā mānna hyā p'u ja rā dāpo ngue dā 'yēnā: Damī nsāhū ya, porque ya bā ēp'u rā Hmū, dā 'yēmbyo ja'ī”.

⁴ Nū rā he rā Xuua, gue'u yō xingu rā cameyo ntōt'e ngue rā ulu. Dī ngūt'a n'na rā xifanī. Nu'a te si p'uya, yō mmācja t'axī mī sa. 'Nē rā t'afi t'asa tīmp'u ja rā dāpo mī si.

⁵ Xangu yō ja'ī bi zōp'u 'bāhra Xuua ngue ōxra hyā bī mā. Bi zōp'u yō ja'ī bā nēxp'u ja rā hnīnī Jerusalén, gātho'u yō hnīnī ja'a rā häi Judea, gātho'u yō xēqui ngue rā dathe Jordán, gā bā ēhyō ja'ī.

⁶ Nūya yō ja'ī bī mā ngue ja yō ts'oqui, guehya bi xixyābī rā Xuua p'u ja rā dathe Jordán.

⁷ Mī nū rā Xuua ngue māndōngu dyō judío 'bāp'u nī 'yēhē di xixyābī. 'Bāp'u yō fariseo, 'bāp'u yō saduceo. Bi 'yēmbūya:

—Guī ōthū tengutho ōtyō c'ēyā ngue 'da'mō bā ēp'u rā sibi. Xiya, ¿hague gnī pahmā ngue bā ēp'u rā ndāte castigo dī nja?

⁸ Damī 'yōthū rā nho, n'nāmhā dī nēqui ngue ya gā hyehmū p'u rā nts'o.

⁹ Yo sā guī ēnā ngue ya hīnte guī jahū ngue yō mbom'mēto'āhū rā Abraham. Porque dī xi'āhū ngue nūya ja yō do ja ua, dā zā dā 'yōt'Oja ngue dā bōcua yō mbom'mēto rā Abraham.

¹⁰ Guī ōthū tengutho yō za hīngūi zadi, guī njathū p'uya. Pē ya ja rā acha dā 'yēxyō za. Gātho yō za hīngūi nne dī nzadi, dā t'ets'i ngue dā ma nt'udī.

¹¹ A nūguī, mājuanī ngue nūya yō ja'ī i mma ngue dā hyēp'u rā nts'o, guehya dādi xixyābī connā dehe ya. Pē bā ēp'u man'na dā 'yōtrā nxixyā connā sibi 'mō bī ha'āhū rā ts'ēdi rā Espīritu Santo. Nūnā, mān'na tātē nā ngue nūgā. ¿Harū ge gā sūcā tengu nā?

¹² Guehna dā huanhyō ja'ī nā tengutho 'mō māhoqui rā trigo, n'nānī nī mā yō xi. Rā trigo p'uya, mapēti ngue dā 'bets'i. Nu'a rā xi p'uya, dā t'up'u ja rā sibi hīnjam'mō dā huēt'i.

Rā Xuua bi xixyābī rā Jesús.

¹³ Nūnā rā Jesús bā nēxp'u ja rā häi Galilea, bi zōp'u ja rā dathe Jordán mī 'bāhra Xuua ngue bi xixyābī.

¹⁴ Pē rā Xuua hīngūi nne xti xixyābī rā Jesús. Bi 'yēmbi:

—Nūgā go dī nnegā ngue gui xixyāguī, 'nē go gnī 'yēhē ngue gā xixyā'ī ya —bi 'yēmbi.

¹⁵ Pē rā Jesús bi 'yēmbra Xuua:

—Damī ne ngue gui xixyāguī, porque jatho gā ōt'ui'a te gā dī mānda Oja —bi 'yēmbi.

Janangue ra Xuua bi xixyabi ra Jesús.

¹⁶ Hontho bi nxixya ra Jesús, bi ma nenthe p'uya. Bi nu ngue bi xohra c'amahets'i. Nu'a ra Espiritu Santo, ntho n'na ra paloma p'u i hnu, ngue bi zop'u ja ra ya ra Jesús.

¹⁷ Bi t'ø p'uya ngue bá nya Oja maya, bi 'yena:

—Nuna 'bucua ya, guehna ma Ts'ant'u dadi madi. A nuyá, janjuaní ngue ja gampähä conná guehna —bi 'yena.

4

Ra zithu bi hyonnbi ha di 'yøtra ts'oqui ra Jesús.

¹ Ra Espiritu Santo bi zixpu bi ja ra dapo ra Jesús para ngue ja da sãmhya p'u ra zithu, da hyonnbi ha di mestho ra hya di manda Oja.

² Mente nyote ma pa, ra pa ra xui himbi zi ra hmε. M'mefa p'uya, ya bi zä ngue mathoguitho tu manthuhu.

³ Ra zithu p'uya bi guarbu 'bähra Jesús. Bi hyonnbi ha di 'yøtra ts'oqui, bi 'yembj:

—Nu'mø ngue gue'e rá Ts'ant'u'i Oja, dami 'yøt'e ngue yø do janu da gohi di nthuhmε —bi 'yembj.

⁴ Mi dahra Jesús, bi 'yembra zithu:

—Nup'u ja ra Maca Libro, nt'ot'i p'u ra hya ngue εna: “Nu ra ja'i hinda ne da 'yøde te mman'Oja, madague'a da zi ra hmε ra ja'i, pe ya hinda zä di m'mai”.

⁵ Ra zithu p'uya, bi zixpu ja ra maca danhni Jerusalén, bi ntøp'u ja rá 'bet'e ra nija.

⁶ Bi 'yembj:

—Nu'mø gue'e rá Ts'ant'u'i Oja ya, dami nsäcua ya. Porque nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ra hya ngue εna: “Nuna Oja, da penhü anxe ngue da mä'i. Da 'yøt'e ngue njanate gdi söt'a häi, n'namhma ngue händi un'na ni gua yø do” —bi 'yembj.

⁷ Mi dahra Jesús, bi 'yembra zithu:

—Xquet'a nt'ot'i ra hya p'u ja ra Maca Libro ngue nuna Oja, hinjonda zännbi te da 'yøt'e para ngue da fadi ngue'mø majuaní te mma ogue hin'na.

⁸ Ra zithu p'uya bi zixpu bi ja n'na ra danyuni. Bi japi ngue da hyandi gätho yø nación i ja rá ngani nximhäi. 'Nε da hyandi te gä ra nho ga 'bui.

⁹ Bi 'yembj:

—Nu te gä guí handya, gä ga 'da'i ngue'mø guí ndantyøhmü gui thannegui —bi 'yembj.

¹⁰ Pε ra Jesús bi 'yembj:

—Dami 'uegue grá zithu. Porque nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue hont'a ra Hmu Oja ja ngue da ma nthanne, hinjom man'na.

¹¹ Nu'a ra zithu p'uya, bi zop'u ra Jesús, bi ma. Bá εhyø anxe p'uya ngue bi mäts'i.

Ya bi d'mra Jesús ngue bi manna hya p'u Galilea.

¹² Bi 'yehra pa ngue bi n'ofädi ra Xuua. Mi 'yøhra Jesús ngue ya ofädi, bi ma p'uya i mpa p'u ja ra häi Galilea.

¹³ Bá sop'u ra hnini Nazaret, bi ma dani m'map'u ja ra hnini Capernaum. Nuna ra hnini na, ja jarbu ja ra nenzabi nup'u di ntøt'a häiui ra Zabolón connä häi Neftali.

¹⁴ Nguna ra hya bi nja para ngue di nja'a te ra hya bi 'yotra pøngahya Isaías ngue bi 'yena:

15 “Nu’u yø mmɛngu p’u ja ra häi Zabulón, ’nɛ’u yø mmɛngu p’u ja ra häi Neftalí, guehya yø ja’i ’bup’u jonna nenzabi, ’nɛ’u rá m’mup’u man’na nguadi ra ðathe Jordán, ’nɛp’u ja ra häi Galilea, ja jap’u n’na ra xɛqui ngue ’bæhyø ja’i hingyø judío.

16 Nuya yø ja’i ya mi ’bæ’u, pɛ nuyá, ya bi nu xanho ra nyot’i ya. Guehya yø ja’i entho ya xi du, pɛ nuyá, ya bi yorpabi ra nyot’i ya”, bi ’yɛna.

17 Ya bi ðam’i bi xihra hya yø ja’i ra Jesús, bi ’yɛmbi:

—Ðam’i ’bá’ni mmæi ngue gui hyɛhmæ p’u ra nts’o gn’i ’yohæ. Ya ða guehyø pa ja p’uya ða ’yu Oja ngue ði manda ua ya.

Ra Jesús bi zixi goho yø mahua, bi ’yø’e ngue yø xädi.

18 Nup’u ja ra nenzabi Galilea, bi thop’u n’na pa ra Jesús. Ja bi ðimp’u yoho yø mahua ngue ði ’yohæ. Nu’a n’na i Simu, ’nɛ xquet’a i Bɛdu. Nuna man’na, ra Andre. Nuya yonc’ɛi ya, mi entyø xit’a p’u ja ra ðehe ngue pahua.

19 Mi nu ra Jesús, bi ’yɛmbi:

—Ma ga mmähä n’yø. Ya hingyø hua gui theui ya, sinoque ga xän’naui ha ði theui yø ja’i ya —bi ’yɛmbi.

20 ’Bɛxp’i zop’u yø xit’a ngue bi mähä ra Jesús.

21 Mi thohmits’u n’ninguep’u p’uya, mahømbi ðimp’u mi yonc’ɛi ði n’yohæ ngue n’nat’a yø papá. Ra Jacobo ’nɛhra Xuua, guehya yø ts’ant’u ra Zebedeo. ’Dap’u mi ohæ rá papá p’u ja ra barco ngue pøtyø xit’a. Ra Jesús bi xifi ngue ða mähä.

22 Nuya ts’its’i, ’bɛxp’i mähä ra Jesús, bi zop’u ja ra barco yø papá.

Nup’u ja ra häi Galilea ja bi mamp’u ra hya ra Jesús.

23 Ra Jesús bi n’yo ndap’u bi zä gä ra häi Galilea. Nu’mø bi zømp’u ja yø nija ði mpɛti yø judío, xännbabi yø ja’i rá hya Oja. Xihyø ja’i ra hoga ’da’yo hya ngue ha ði njap’u di zo rá ’yɛ Oja yø ja’i. ’Nɛ øthe yø ja’i di hyɛnni. Hønt’a bi zä man’u hɛmbyø ja’i, gä øthe.

24 Gätho ra häi Siria bi n’yo ra hya te øtra Jesús. Janangue nup’u ’bæhra Jesús bi ts’innbabi to gä xan’u, ndana bi zä man’u hɛmbi. Nu’u yø ja’i n’yoi yø ts’onthi bi ts’innbi ngue øthe. Bi ts’innbabi yø ja’i di guxtyo ts’i mø bi gu ra n’u n’yoi. Ða guehyø ja’i tudyø gua bi ts’innbabi ra Jesús ngue ða ’yøthe.

25 Nup’u ni ma ra Jesús xandøngu yø ja’i tenni. Bá nɛxi’da yø ja’i p’u ja ra häi Galilea. Bá nɛxi’da yø ja’i p’u ja ra häi Decápolis. Bá nɛxi’da yø ja’i p’u ja ra hnini Jerusalén. Bá nɛxi’da yø ja’i p’u ja ra häi Judea. Bá nɛxi’da yø ja’i p’u man’na nguadi ra ðathe Jordán.

5

Ra Jesús bi xännbä ra hya yø ja’i p’u ja n’na ra nyuni.

1 Bi nu ra Jesús ngue xandøngu yø ja’i bi zøhø. Bi map’u bi ja n’na ra nyuni, bi hyoni hapu ða mi. Nu’u yø xädi p’uya bi mäspu huði.

2 Nuna ra Jesús bi ðam’i bi xännbä ra hya yø ja’i. Bi ’yɛmbi:

3 —Ra mmɛnthi ði nthɛui yø ja’i nuya entho hyoya, porque tynyø mmæi ngue di ’bæhra nho. Porque guehya yø ja’i ða zo rá ’yɛ Oja bi ’bæ mahɛts’i ya.

4 Ra mmɛnthi ði nthɛui yø ja’i tu yø mmæi. Porque Oja di hojpabi yø mmæi ya yø ja’i ya.

5 Ra mmɛnthi ði nthɛui yø ja’i hɛndi ’yɛxp’u ’bæhyø mmic’ɛiui. Porque guehya yø ja’i ða gohmi ra häi ma yat’i ya.

⁶ Ra mmēnthi di nthēui yō ja'i nuya ho yō mmāi ngue honi ha di 'yōtrā nho, tengutho 'mō di tūmanthuhū di ja ndummāi ngue honi ha di nsihmē. Porque da māx Oja ngue da zā da 'yōt'e.

⁷ Ra mmēnthi di nthēui yō ja'i nuya da 'yōtrā mātē ngue da māxyō mmic'ēiui. Porque guehya yō ja'i ya da 'yōrpa rā mātē Oja ngue da māt's'i.

⁸ Ra mmēnthi di nthēui yō ja'i ngue hīn temā nts'o so yō mmāi. Porque guehya yō ja'i da nū Oja ya.

⁹ Ra mmēnthi di nthēui yō ja'i nuya da japi ngue di nhojpa'u di nsāi. Porque guehya yō ja'i da gohi ngue yō basī Oja ya.

¹⁰ Ra mmēnthi di nthēui yō ja'i nuya da zā rā n'u da ts'ui ngue honi ha di n'yo xānho. Porque guehya yō ja'i da zo rā 'yē Oja bi 'bū mahēts'i ya.

¹¹ Ra mmēnthi guī nthēui 'mō bi ts'ui ngue guī tēngahū. Da ts'an'ahū, da ts'an'nahū yō fehni.

¹² Damī johyaha 'mō ngue ngu'a bi nja, di nja'ahū mpähā, porque xāngu ni nzābihū bī ja mahēts'i. Ya quī pahmū ngue nū'u yō pōngahya Oja xā m'mū'a m'mēt'o xquet'a bi ts'ui.

Bī ma mā hyēqui rā hyā te ja ngue da n'yo yō xādi rā Cristo.

¹³ Nū rā ū, i ja rā 'befi ngue nū temā japi ya hīndi nts'onī. Guī njathū p'u ua ja rā ximhāi ya, ngue guī 'būhmū ua, ya xōt'atho rā nts'o da 'yōtyō ja'i. Pē nū'mō bi m'mēhrā ts'ēdi rā ū, ya hīnda zā to da japi ngue xtā nū mahōn'a. Ya hīnte di mūui rā ū, da t'ēi, da nep'u yō ja'i.

¹⁴ Nū'a te gni 'yohū ya, i nnudyō ja'i 'būcua ja rā ximhāi. Gue'ahū, tengutho n'na rā nyot'i di yorbū ja rā 'bexūi, i nnūtho gātho yō ja'i. Gue'ahū, tengutho n'na rā hīnī 'mō bi ja māxōts'e rā nyūni, i nnūtho gātho yō ja'i.

¹⁵ Nū'mō bi ma mā saquī n'na rā lāmpara, hīnda thōrbū ja rā huada, sinoque da thōxpū ja rā nthōxanyot'i n'namhmā ngue di yorpi gātho'u 'bū'ambo rā ngu.

¹⁶ Damī njathū p'uya, damī nehū ngue da nū yō ja'i'a te rā nho guī ōthū. Nū'mō bi nū yō ja'i'a rā nho guī ōthū p'uya, yō ja'i da 'yēspabi nā ni Papāhū bī 'bū mahēts'i.

Rā Jesús bi mā ngue xānho rā ley Oja.

¹⁷ A nuyá, 'yo guī ēmhū ngue dá ēhē gā hacā rā ley bi 'yotrā Moisés, ogue gā hacā'u yō hyā bi nxānbate yō pōngahya Oja. Nū'a, hīn'na'a. Sinoque dá ēhē ngue nū'a te gāmā hyā mmāmp'u ja rā ley, gā gue'a gā thogā'a.

¹⁸ Nugā majuani te dí xi'ahū, mēnte ngue di siguetho ja rā c'amahēts'i 'nēhra hāi, nū'a te gāmā hyā nt'ot'i p'u ja rā ley, nī xīnga n'na rā letra, nī xīnga n'na rā punto di sā ngue dá thaquī astā gue'mō bi nja gātho'a temā hyā nt'ot'i.

¹⁹ Jananguē nuyá, nū to bi zā ngue fēstho rā hyā di mānda rā ley, madague'a zits'atho, 'nē da ngu'a da xānbabi mī da yō ja'i ngue da mēstho rā hyā, guehna rā ja'i ngue hīnga ēda hnu mānsū p'u mahēts'i nā. Pē nū rā ja'i ngue da 'yōt'e te mmāna ley 'nē da ngu'a da xānbabi mī da yō ja'i ngue da 'yōt'e, guehna rā ja'i da hnu mānsū p'u mahēts'i nā.

²⁰ Nugā dí xi'ahū ngue nū'mō guī nne di ncu'ahū p'u di mānda Oja, mā datho nne ngue xtā ndōnho te gdī 'yohū, ngue'a te gā 'yo yō xānbate ngue rā ley 'nē'a te gā 'yo yō fariseo.

Hīnguī ho ngue to da nū man'u rá cu.

²¹ Ya xcá 'yōhmū yō hyā bi sānbabi yō ndiua mānjām'mō ngue bi t'ēmbi: "Yo grā hyote. A nū rā ja'i ngue di nhote, jatho dá thāspa rā güenda ngue da ma rā castigo", bi t'ēmbi.

22 Pɛ nugä dí xi'ahũ ngue nu ra ja'í da nu man'u rá cu, jatho da thaspabi ra güenda. A nu ra ja'í ngue xihyø ts'omhya rá cu 'mø yaui, jatho ngue di mpeti yø ts'ut'abi da hyaspabi ra güenda. Nu to embi ngue ra ndonda rá cu, da ma ra nidu hapu di nzø.

23 A nuyá, xi'mø guí mmap'u ja ra altar ngue guá ørpahũ ra 'bøt'e Oja, 'ne ja da sop'u ni mmái ngue hinguí ho te xcá 'yørpa ni cuhũ, ya hinguá øthũ ra 'bøt'e.

24 Sinoque bá sohní 'bøt'ehũ p'u ja ra altar, guá penguí guí nhojpauí ni cu. Ja guá penguí gui dá ni 'bøt'ehũ p'uya.

25 Nu'mø bi ma ma yapí'ahũ, nu'a di yap'ahũ dami nhojpahũ p'u ja ra 'yu, n'namhũ ngue hĩndí dá'ahũ p'u ja ra ts'ut'abi. Porque nu'mø ya bí ndá'ahũ p'u ja ra ts'ut'abi, rá ts'ut'abi dí dá'ahũ rá policía. Rá policía p'uya da zixahũ fadi.

26 Majuaní te dí xi'ahũ, ngue nup'u ja ra fadi, ya hĩnda zä guá pønthohũ, guá pømhũ astä gue'mø guá jut'í gätho rá mɛnyu da ts'an'nahũ.

Hĩnguí ho dí n'yots'om'mäi ra ja'í.

27 Ya xcá 'yøhmũ ra hyä bi sännbabi yø ja'í ngue bi t'embí: “Yo grá 'yots'om'mäi”.

28 Pɛ nugä dí xi'ahũ ngue nu to hɛtä n'na rá xisu 'nɛ so rá mmái ngue di n'yots'om'mäiui, ya satho 'mø majuaní bí n'yots'om'mäi rá xisu hɛti.

29 A nuyá, nu'mø guí enä ngue rá ts'oqui ni dá ngue ni n'yei p'u guí øthũ rá ts'oqui, damí hyahni dá, guí 'yei. Man'na xanho ngue di m'mɛ'a n'na ni dähũ, hĩnda gue'a ngue gä ni d'oyohũ da ma ra nidu.

30 Nu'mø guí enä ngue rá ts'oqui ni 'ye ngue ni n'yei p'u guí øthũ rá ts'oqui, damí hyejni 'ye, guí 'yei yap'utho. Man'na xanho ngue di m'mɛ'a n'na ni 'yehũ, hĩnda gue'a ngue gä ni d'oyohũ da ma ra nidu.

Hĩnguí ho ngue da 'yɛnyø xisu yø n'yohũ.

31 Ya xcá 'yøhmũ ya yø hyä bi sännbabi yø ja'í 'mø yø pa xä thogui ngue bi t'embí: “Nu to da ne dá 'yenná xisu, i jatho da nangra sæcuä ngue rá nxuni”.

32 Pɛ nugä dí xi'ahũ ngue n'na rá xisu 'mø bi 'yenná ndø, nu'mø bí nthatui man'na rá n'yohũ, ya rá ts'oqui øt'ui na da mɛ. Pɛ go rá ts'oqui na rá n'yohũ bi 'yenná xisu ngue te di nja, porque høndra xisu ngue rá 'yots'om'mäi i sä ngue da t'ei.

'Yo to di ɛxä ntestigo yø ja'í.

33 Ya xcá 'yøhmũ ya yø hyä bi sännbabi yø ndiua 'mø yø pa xä thogui ngue bi t'embí: “Nu'mø guí ɛxhũ ntestigo Oja ngue majuaní di nja'a rá hyä guí mmamhũ, ya ja ts'ɛditho ngue guí 'yøthũ'a te rá hyä gadi yarpa ni mmic'ɛihũ ngue di nja”.

34 Pɛ nugä dí xi'ahũ ngue 'yo guí ɛxhũ ntestigo Oja p'u guí yahũ ngue gdí hatra ts'edi ni hyahũ. Nu te bi ja mahɛts'í, 'yo guí ɛxhũ ntestigo, porque ja bí 'bup'u Oja, entho go t'ɛxä ntestigo'a.

35 'Yo guí ɛxhũ ntestigo rá häi, porque Oja di manda gä rá ximhäi, entho go t'ɛxä ntestigo'a. 'Yo guí ɛxhũ ntestigo rá danihni Jerusalén, porque ja rá dast'abi p'u Oja, entho go t'ɛxä ntestigo'a.

36 'Yo guí enä ngue da zä dá t'øc'a ni ya 'mø himma juaní te guí mmamhũ. Porque ni yahũ, ni xinga n'na ni xtahũ da zä guí 'yøthũ ngue xtä nt'axi ogue xtä mpothi.

³⁷ A nu'mø guí nne guí mamhmu n'na ra hya, njuantho dami mamhmu ngue'mø da zä, ogue hinda zä. Porque ra ja'i ngue rá n'youi ra zithu, hingui t'ec'ei te mma, janangue ngue honi te exa ntestigo.

'Yo to dadi cosra nts'o t'ørpe.

³⁸ Ya xcá 'yøhmu yø hya bi sännbabi yø ja'i 'mø yø pa xa thogui ngue bi t'embji: "Nu ra ja'i da hyamba rá dá rá mmic'eiui, xquet'a da thambabi rá dá. Nu ra ja'i da 'yøjpa yø ts'i rá mmic'eiui, xquet'a da t'øjpa yø ts'i".

³⁹ Pe nugá dí xi'ahu, ngue nu'a te ra nts'o øt'ahu n'na ra ja'i, 'yo gadi cospah. Hante gue nu'mø to bi mep'a ni hmih, dami unman'n na nguadi ni hmi ngue da m'emí.

⁴⁰ A nu'mø to guí tupi, 'ne di yap'a'i ngue ä'i ni pahni, co 'nehni tuhu dami unni.

⁴¹ Nu'mø to da 'yen'i guí fäxh n'na kilómetro made ngue gui tuspa rá 'beni, dami doblehu'a te xi'i guí fäxh.

⁴² Nu'mø te'o da 'yá'ahu n'na ra cosa, dami unni. Nu'a te'o da mip'ahu n'na ra cosa, dami hmi.

Nu to 'buhyo nsuii jatho ngue di madi.

⁴³ Ya xcá 'yøhmu yø hya bi sännbabi yø ja'i 'mø yø pa xa thogui ngue bi t'embji: "Dami mahni amigoh. A nu'u su'ahu, 'yo gadi mahmu'u", bi t'embji.

⁴⁴ Pe nugá dí xi'ahu ngue dami mahni nsuih. Dami 'yáph Oja ngue di japi to san'ahu. Nu te'o gá nnu man'u'ahu, dami 'yørpah ra nho. Dami marpah Oja te'o ya mant's'o 'mø guí yah. Marpah Oja'u hingui ho te øt'ahu.

⁴⁵ A nu'mø guí 'yøth ya yø hya di xi'ahu ya, ya di nequi ngue yø basi'ahu'a ni Papáhu bí 'bu mahets'i 'mø. Porque ra hyadi bi hoc'a Oja, hinga hønnbu 'buhyo hoja'i øtra nho, sinoque 'nep'u 'buhyo ts'oc'ei øtra nho ra hyadi. Ra 'ye p'uya, hinga høndyø hoja'i 'ye p'u ja yø huahi, sinoque 'nehyo ts'oc'ei 'ye p'u ja yø huahi.

⁴⁶ A nu'mø ngue hønt'u to di ma'ahu gadi mahmu, ¿dana ra nho di nequi ngue guí øthu 'mø? Conque asta yø nguthäi njap'u.

⁴⁷ Xi'mø ngue hønt'u ni amigo gadi zenguah, ¿dana ra nho guí øthu 'mø? Porque xquet'a njap'u yø ja'i hingui pa Oja.

⁴⁸ Nu ni Papáhu bí 'bu mahets'i, ma datho ngue xandønho te øt'e. Guí njathu p'uya, dami neh ngue ma datho xtánho te guí 'yøth.

6

Nu ra ja'i øtra nho, 'yo dadi 'yets'i.

¹ Nu'a te gá ra nho ja ngue guí 'yøth, 'yo guí nnehu ngue hønnbu 'bui xangu yø ja'i da nu ha gdi 'yøth ra nho. A nu'mø ngue ra n'yets'i gni 'yøth ra nho p'u ha 'buhyo ja'i, nu'a ni Papáhu bí 'bu mahets'i ya hin tema nzäbi di 'da'ahu.

² Janangue nuyá, nu'mø guí fäxh yø ja'i nu'u hyoya, 'yo guí nnehu ngue 'da di batyo ja'i te guí øthu. Porque ngu'a øt'i da yø ja'i p'u ja yø nija 'nep'u ja yø caye, høntho nne ngue di 'yets'i ngue da nu yø ja'i'a ra nho øt'e. Pe majuani te dí xi'ahu ngue nuyä yø ja'i njap'u, nu'a gá nnu manho yø ja'i te øt'e, ya hønt'a yø nzäbi'a.

³ Pe nu'ahu, nu'mø guí fäxh yø hyoya, nu te ja ngue guí 'yøth, 'yo 'be guí xihni amigo gadi nsixui.

⁴ Nu'mø guí øthu ra 'bäxte, nt'aguitho dami 'yøth. Nu'a ni Papáhu bí 'bu mahets'i j nnuitho te guí øthu, go da gut'ahu'a.

Ra Jesús bi xänbabi ha di mat'Oja yø ja'i.

⁵ A nu'mø ngue guí mmat'Ojahu, 'yo guí øthu tengutho øtyø ja'i ngue hingyø mmái ga 'yøt'a te øt'e. Di ho te ørbu ja yø nija ngue 'bái ha ga mmat'Oja. I nnepe ngue dá nu gátho yø ja'i te øt'e. Dá guep'u ja yø caye i mmat'Oja p'u ni ma. Pø nugá majuaní te dí xi'ahu ngue nu'a ga nnumanho yø ja'i te øt'e, ya hønt'a yø nzábi'a.

⁶ Pø nu'ahu, nu'mø guí mmat'Ojahu, damí cat'ambo ni nguhu, tøtra goxthi, damí mat'Ojahu p'uya. A nuna Oja ni Papáhu, ja 'bep'u ha guí 'bahu na, go nnu dra mmat'Oja guí ørbu ja ni nguhu na, 'nø go dá gut'ahu na.

⁷ Nu'mø gá mat'Ojahu, 'yo ja gadi 'yophobi yø hya guí xihmu Oja. Porque ngu'a øtyø ja'i hingui pa Oja, i ena ngue nu'a ya'atho guí yahni, gue'a di 'yø Oja te xi'a.

⁸ Pø 'yoguí øthu tengutho øt'u. Porque nuna Oja ni Papáhu, ya padi te gá guí homhmu hante ngue gui 'yapi te guí nnehu.

⁹ Janangue nu'mø gá mat'Ojahu, damí 'yemhmu: Má Papá'ahu guí 'bahu mahets'i, damí 'yøt'e ngue dá hnu mansu'i.

¹⁰ Bá øhe guí manda ua. Di nja'a te ni páhä ua ja ra ximhäi tengutho bí ja mahets'i.

¹¹ Damí 'dace ra hme n'na pa ngu n'na pa.

¹² 'Nø damí punnga má ts'oquihe, tengutho gáhe xquet'a dadi punbahe to hingui ho te ørcáhe.

¹³ Damí fáxcáhe ngue hinga øt'áhe ra nts'o. Damí yanje ngue ra nts'o. Porque nu'i, gue'e gadi mmandase, jase ni ts'edi, guí tate para zantho. Dá ngut'atho.

¹⁴ Nu'mø guí 'bái ngue guí punnbabi yø ja'i hingui ho te øt'ahu, nu'a ni Papáhu bí 'bahu mahets'i xquet'a di pun'na ni ts'oquihu 'mø.

¹⁵ Pø nu'mø hingui nne guí punnbabi ni mmic'eiu te øt'ahu, nu'a ni Papáhu bí 'bahu mahets'i xquet'a hndi pun'na ni ts'oquihu 'mø.

Ra Jesús bi xännbabi yø ja'i ha di 'yetyø mmü.

¹⁶ Nu'mø guí nne ngue gui 'ye'ni mmüihu, 'yo gadi hmi dummuihu tengutho øtyø ja'i ngue hingyø mmái ga 'yøt'a te øt'e. A nuyá, di hmi dummu 'mø øtyø mmü, i nne ngue dá nu yø ja'i te øt'e. Pø majuaní dí xi'ahu, nu'a ga nnu manho yø ja'i te øt'e, ya hønt'a yø nzábi'a.

¹⁷ Pø nu'ahu, nu'mø guí ø'ni mmüihu, 'yo gadi hmi dummuihu, sinoque damí 'yejni yahu 'nø damí nxadáhu.

¹⁸ 'Yo guí nnehu ngue di unna güenda yø ja'i ngue guí ø'ni mmüihu. Hinda hønt'a ni Papáhu padi ngue guí ø'ni mmüihu, go dá gut'ahu na.

Damí ne ngue bí ja ni mmetihu mahets'i.

¹⁹ 'Yo guí nnehu ngue xøgue nma munts'itho'a te guí peshu ua ja ra ximhäi. Porque nu'a te guí peshu ua ja ra ximhäi, dá zi yø zu'ø, ya di nts'oni. Ogue dá bø yø bø.

²⁰ A nuyá, damí nehü ngue nup'u mahets'i, ja bí jap'u ra nho guí nthehu, nu'a hinha di m'medi. Ya hinda zá dá zi yø zu'ø, 'nø hinda zá dá zønyø bø ngue dá bø'ahu.

²¹ Nu'mø guí ømhmü ngue bí ja mahets'i'a ra nho tate di müi, hønbnü dá zo ni mmüihu p'u 'mø.

Ra Jesús bi hyejpa ra hya n'na ra nyot'i.

²² Nu'mø bi xøgui xanho ni dáhu ya, ya guí hethu xanho ra nyot'i i ja. Njarbutho ni 'yomfënihu ya, nu'mø bi xøgui xanho, ya guí pahmu ndana ra nho gdi n'yohu 'mø.

23 Pɛ nu'mø hingui xogui xanho ni n'yomfɛniha, ya himma juani guí pahma ndana rá nho gdi n'yoha 'mø. Ya nsatho 'mø ngue rá ts'a'beɣui p'u gni máhä, porque hingui xohni n'yomfɛniha ngue guí pahma ndana rá nho.

Bi hyecra hya rá Jesús ngue yoho yø hmu.

24 Hingui sä ngue yoho yø hmu rá ja'i di m'mai. A nu'mø ngue yoho yø hmu di m'mai, n'na'a di madí, n'na'a hinda madí. N'na rá hmu dá 'yørpe te di manda, man'na rá hmu hinda 'yørpe te di manda. Gui njathu p'uya, hingui sä ngue mbø yoho p'u di ma ni mmaih. Di ma ni mmaih Oja, xindi ma ni mmaih rá mɛnyu.

Nuna Oja fá'u yø ja'i ya o rá 'ye.

25 Nuga di mma, nu'a te ja ngue gui siha, o gue te ja ngue gui hyeha, 'yo gue'a mathoguiho ga ndu ni mmaih'a. A nuyá, nu rá te rá ja'i, man'natho di muui ngue'a te dá zi. Nu rá do'yo rá ja'i, man'natho di muui ngue'a te dá hye.

26 Ya guí nnuha yø ts'int's'u 'yo maya, ngue hingui uahi, 'nɛ hingui xoho ngue te dá mets'i. Pɛ nuna ni Papáha bí 'ba mahɛts'i, go di unni te si yø ts'int's'u na. Goma gue'aha ya, ngue hinda máxaha Oja, porque man'na xammađi'aha ngue yø ts'int's'u.

27 Xiya, xi rá ja'i tu rá mmai ngue hingui hɛts'i, ¿ua dá zä di nte man'na doyaní ngue'a ga nhɛts'i?

28 'Yo di tu ni mmai te gui hyeha. Ya guí nnuha yø dõni bí ja dapo ngue hinda mpefi, ni xingui mpe, pɛ mathotho gui nɛqui.

29 Dí xi'aha na rá hya na, ngue tengu rá dast'abi Salomón, mandõho drá he bí hye, pɛ hinha dá zädi tengu ganho yø dõni.

30 Porque guesɛ Oja øt'e ngue mazihotho gui nɛqui yø dõni bí ja dapo. Bí ja dapo ya, pɛ nixudi p'uya, di nzø p'u ja rá orno. Goma gue'aha ngue hinda he'aha Oja. Pɛ hingá ɛgui ɛ'ɛiha xanho ngue fáxaha Oja.

31 Janangue nuyá, 'yo mathoguiho di tu ni mmaih ngue sä gui 'yɛmhma: "¿Te 'be'a ga siha ya, o gue te 'be'a ga heha ya?" gui 'yɛmhma.

32 Porque yø ja'i 'bucua ja rá ximhäi, hont'a te dá zi 'nɛ'a te dá hye ni ma yø mmai honi. Pɛ nu'aha, nu'a ni Papáha bí 'ba mahɛts'i, ya pađi ngue guí homhma gátho ya yø cosa ya.

33 Janangue nuyá, ma datho dami hyoni ha gdi soha rá 'ye Oja. Nuya yø hya di manda Oja, dami ja ndummai gui 'yøtha, n'namhma ngue di 'da'i te gäma cosa gui homhma.

34 A nuyá, 'yo sä ma'dihi di tu ni mmaih'a te ja ngue gui thohma nixudi. Porque n'na ngu n'na yø pa ja te thohyø ja'i. Hontho ngue nu'a rá n'u guí thohma n'na pa ngu n'na pa dami hyoni ha gdi thohma'a rá pa'a.

7

'Yo guí haspaha rá güenda te ga 'yo mi'da yø ja'i.

1 'Yo guí haspaha rá güenda te ør'mi'da yø ja'i, n'namhma ngue hinda hyats'aha rá güenda Oja te guí øtha.

2 Porque dá thats'aha rá güenda tengutho gni haspaha rá güenda mi'da yø ja'i. Tengutho gui 'yøtha, xquet'a gue'a di nja'aha'a.

3 ¿Hanja yø ja'i ngue ja xangu yø ts'oqui, guehya nne dá haspa rá güenda yø ja'i ngue ts'adyø ts'oqui ja ya? Tengutho 'mø guí xihni cu ngue oxra häi rá dá, pɛ nu'i p'uya, ra biga di o ni dá.

4 Ya hinda zä gui 'yɛmni cu: "Ague n'yø, tø ga hahmi rá häi o ni dá", gui 'yɛmbi. A nu'i p'uya, hin gadi unna güenda ngue rá biga oxni dá.

5 Ya h̄innj̄ 'yup'ua te guí m̄ma. 'Be dami hyahra biga o n̄i dá n'namhma da z̄a guí hyamba ra h̄ai o rá dá n̄i cu.

6 Nun̄a ra hya guí n̄nu mand̄x̄quih̄u, n̄u ra ja'í ngue mand̄nts'o dr̄á mm̄ui h̄inda z̄a guí xih̄ma ra hya. Porque n'na ra cosa xand̄x̄qui, h̄ingui s̄a di t'unȳo fo'yo. Nu'm̄o bi n̄cuē ra fo'yo, da za'ah̄u. Ximmangu n'na ra cosa ngue mand̄o mm̄ad̄itho, h̄ingui s̄a di t'unȳo ts'adi, porque ra ts'adi di 'da'm̄i, da nep'ua h̄ai'á te guí un̄h̄u.

Dami 'yāph̄u Oja te guí homh̄u.

7 Nun̄a Oja di 'da'i te guí homh̄u. Dami 'yāpi te guí n̄neh̄u. Nu te guí hyon̄i, guí t̄in̄i. Nu'm̄o gá jātra goxthi ngue guí nzoh̄ma Oja, da xoc'ah̄u.

8 Porque nu ra ja'í ādi te n̄ne, ma t'unn̄i. Nu'a hon̄i, i t̄in̄i. Nu'a di jātra goxthi, i sojpi.

9 Conque nu ra ja'í 'bahr̄á bas̄i, nu'm̄o bi 'yāpra th̄uh̄m̄e, h̄ingui s̄a rá mm̄ui ra ja'í ngue ra do di unn̄á bas̄i.

10 Ogue ra hua da 'yāpra bas̄i, h̄ingra c'eya di unn̄i.

11 A nuyá, i ja n̄i ts'oquih̄u, p̄e guí pad̄i guí unn̄a cosa nu'a xanho n̄i bas̄ih̄u. Man'natho'a n̄i Papáhu bí 'b̄u mah̄ets'i ngue xand̄onho te di 'da'ah̄u 'm̄o guí 'yāph̄u.

12 Tengu gni ne ngue da máxah̄u ȳo ja'í, da ngu'a guí 'ȳoth̄u, dami 'ȳorpah̄u ra 'bāxte m̄i'da ȳo ja'í. Ja n̄i gaxp̄u gātho ȳo hya nt'ot'i p'ua ja ra ley, da gue'ua ȳo hya bi 'yotȳo p̄ongah̄u Oja.

Mah̄ȳep̄i ra hya n'na ra goxthi h̄ingui x̄idi.

13 M̄ente guí 'bah̄ma ua ja ra ximh̄ai, dami hyaxh̄u ra 'yu n̄juantho. A nuyá, para ngue da z̄a guí hyaxh̄u na ra 'yu n̄a, dami c̄ath̄u p'ua ja ra goxthi h̄ingui x̄idi. Porque nun̄a ra 'yu n̄i ma nidu h̄ingui n̄nu manh̄enn̄i ȳo ja'í na, ngue xa nx̄idi ra goxthi 'n̄e xa nx̄idi ra 'yu. P̄e mand̄ongu dȳo ja'í n̄i map'ua.

14 P̄e nu ra 'yu n̄juantho da hyaxra ja'í di nth̄eui ra 'da'yo te, h̄ingui x̄idi ra goxthi 'n̄e h̄ingui x̄idi ra 'yu. P̄e ziyohotho ȳo ja'í n̄i map'ua.

Nu'a ga nho rá nd̄at'ā ra za, gue'a di fad̄i tem̄a za'a.

15 Dami mfāhm̄u xand̄onho, nuyá ȳo f̄eh̄ni xān̄nbate da z̄op'ua guí 'bah̄ma, da 'ȳena ngue mm̄ambr̄á hya Oja. 'Yo di h̄a'ah̄u, porque max̄ots'itho di n̄equis̄i ngue ȳo hoga n'yoh̄u, p̄e nu te ga 'yo, gá ra nts'on̄i orb̄u n̄i ma.

16 Nu'a te ga 'yo, gue'a gdi pah̄ma te'o'a. Tenguho p'ua ja ra 'ūin̄i, guí pah̄ma ngue h̄inga ja di nz̄ap'ua ȳo uva. N̄i xingȳo igo di nz̄ap'ua ja ȳo 'ūin̄i.

17 Porque guí pah̄ma ngue n'na ra hoga za, ra hoga nd̄at'ā z̄adi. P̄e nu'a h̄ingra hoga za, h̄ingui ho ȳo nd̄at'ā z̄adi.

18 Nu ra hoga za, h̄inga ja z̄ap'ua ra nd̄at'ā h̄ingui ho. Nu'a h̄ingra hoga za, h̄inga ja z̄ap'ua ra hoga nd̄at'ā.

19 Nu gātho ȳo za h̄ingui ho ȳo nd̄at'ā z̄adi da ma nt'ets'i ngue da t'udi.

20 Jananguē di xi'ah̄u ngue nu'a te ga 'yo ya ȳo f̄eh̄ni xān̄nbate, gue'a gdi pah̄ma te'o'a.

Jatho guí 'ȳoth̄u'a te rá p̄ah̄a n̄i Hm̄uh̄u.

21 Nuyá ȳo ja'í da 'ȳengui ngue dr̄á Hm̄ugui, h̄inga gá da ȳarb̄u ha di m̄anda Oja. Nu'ua majuan̄i ngue da ȳarb̄u di m̄anda Oja, gue'ua ȳo ja'í da 'ȳorpabi rá p̄ah̄a ma Papá bí 'b̄u mah̄ets'i.

22 Nu'm̄o bi z̄onna pa da th̄aspa ra güenda ȳo ja'í, xand̄ongu ȳo ja'í da 'ȳengui: "Grá h̄mu, grá h̄mu. Xquet'a 'n̄ecāhe dá xicāhe ȳo ja'í te'o'i. 'N̄e conn̄i th̄uh̄u dá oth̄egāhe ȳo ja'í m̄i n'youi ȳo ts'onthi. 'N̄e conn̄i th̄uh̄u dá o'tāhe xangu ȳo milagro", da 'ȳengui.

²³ Nu'mø dá thacá p'uya, ga εmbi: “Damí 'uemhmua ua dí 'bucá, porque himma amigo'ahua. Porque høndra nts'o xquí n'yohua”, ga εmbi.

Bi nhyεpra ra hya yoho yø hyønnigu.

²⁴ Nu ra ja'i øde te gāma hya dí mmangä 'nε da 'yøt'e te dí xifi, guehna nnä hyεjpabi n'na ra n'yohua ngue ra njammui na, ngue ra mmāndo p'ua bi hyøhrá ngu.

²⁵ Nu'mø bi nja ra 'ye, bi mo ra dathe, bi n'yo ra ndahi ngue bi nønhna ngu. Pε himbi dägui, porque ra mmāndo p'ua høxrá ngu.

²⁶ Pε nu ra ja'i øde te gāma hya dí mmangä, 'nε hinda 'yøt'e te dí xifi, guehna nnä hyεjpabi n'na ra n'yohua ngue hin'ya rá n'yomfēni na. Guep'ua ja ra 'bomu dehe bi hyøhrá ngu.

²⁷ Mí n'ye p'uya, bi mo ra dathe, bi n'yo ra ndahi ngue bi nønhna ngu. Bi xot'i, maxøgue bi n'ueñi.

²⁸ Mí juahya yø hya bi xānba yø ja'i ra Jesús, di 'yødyø ja'i ya yø hya bi xifi.

²⁹ Porque yø xānbate ngue ra ley hingui ya manzaqui 'mø xānbate, pε nuna ra Jesús εna nts'ut'abitho 'mø xānbate, nu te mma ngue di nja gue'a dí njahma'a.

8

Ra Jesús bi 'yøthe n'na ra n'yohua mi 'ya rá do'yo.

¹ Mambá εp'ua bi ja ra nyuni mambi 'buhra Jesús, xangu yø ja'i bá n'youi.

² Bi guat'a n'na ra n'yohua mi hεmbra ts'o'ya p'uya. Bi ndantyøhmua p'ua 'buhra Jesús, bi 'yεmbi:

—Ague grá hmu, nu'mø guí nne gui 'yørcá ra mate gui 'yøthegui, nugä dí pađi ngue dá zāgui —bi 'yεmbi.

³ Ra Jesús bi dots'i conná 'ye, bi 'yεmbuya:

—Ahá, dí nne ga øthe'i. Dā zā'i ya —bi 'yεmbi.

Hønho bi manna ra hya na, nuna ra dārquehi mi 'ya rá do'yo, 'bexpi zā ha mi hεmbi.

⁴ Ra Jesús bi 'yεmbra n'yohua mi'ua:

—Nuyá, 'yo to guí xifi te dá øt'a'i ya. 'Be ni ma ya, sømp'ua 'buhra mmäcja. Dā nu ngue ya bi zā'i. Damí 'yøtra 'bøt'e tengutho bi manda ra Moisés ngue dá 'yøtyø ja'i 'mø bi zā ra 'ya hεmbi. Jananguε dá bađi gātho yø ja'i ngue ya bi zā'i.

Ra Jesús bi 'yøthebi rá hmiqúi n'na ra capita.

⁵ Nuna ra Jesús, mi zømp'ua ja ra hnini Capernaum. Bi ma bá apra mate n'na ra capita.

⁶ Bi 'yεmbi:

—Ague grá hmu, nu'a n'na ra ts'ant'ua di mpεp'ua ja ma ngu, sä ra ndate ngue tu gā rá do'yo —bi 'yεmbi.

⁷ Ra Jesús bi 'yεmbra n'yohua apra mate:

—Ga mmagä p'ua 'mø, ga ma øthegä —bi 'yεmbi.

⁸ Nu'a ra capita p'uya, mahømbi 'yεmbra Jesús:

—Pε ague grá hmu, 'yo gadi n'uni. Nugä himma nsä'be ngue guí carbua ja ma ngu. A nuyá, hønho damí manya ngue dá zā ra ts'ant'ua dí xi'i, ya dí pađi ngue dá zā ra n'ua hεmbi.

⁹ Porque nugui xquet'a 'bai to 'bet'o ngue di mandagui. A nugä p'uya, xquet'a dí si ma soldado dađi manda. Nu'mø dí xi'a n'na ra soldado ngue

ha da ma, i pap'u di et'i. Ogue ga embi: "Bi 'yεcua", ra soldado p'uya ba ep'u. Ogue ma hmiqúi, ga 'bepi te da mafi, ra hmiqúi ot'e te di xifi.

¹⁰ Nuna ra Jesús mi 'yode te xihra capita, di 'yotho te sifi. Bi 'yεmbyo ja'i n'youi p'uya:

—Majuani di xi'aha ngue hinjonni judío di pōni ngue gdi tinnbā rá nt'εc'ei tengu ga 'yεc'εigā nā ra n'yohu nā.

¹¹ Nugā di xi'aha ngue xangu yō ja'i hinyo judío di bōmp'u ni bōxyadi 'nep'u ni yuhra hyadi, ngue nup'u di manda Oja p'u mahets'i, 'dap'u di nsihmēui ra Abraham, conna Isaac, conna Jacob.

¹² A nu'u yō ja'i mi jahma ngue xta nzo rá 'yε Oja 'nε himbi ne, da t'emp'u thi ja ra 'bexui'u. Ja di nzomp'u 'nε ja di guxp'u yō ts'i'u.

¹³ Ra Jesús bi 'yεmbrā capita mi nyau:

—Ni ma ni ngu ya. Nu'a ra hya guí εc'ei ngue da zā ga ot'e, ya bi nja ya.

Ngu ra ora bi manna ra hya nā, 'bexpi zā ra ts'ant'u mi'u.

Ra Jesús bi 'yothebi rá to ra Bedu.

¹⁴ Ra Jesús bi map'u ja rá ngu ra Bedu. Nu'a rá to ra Bedu oxp'u ja rá t'ots'i ngue mi hεmbrā pa.

¹⁵ Ra Jesús bi bennbā rá 'yε ra dārquēhi ngue bi guts'i. 'Bexpi zā ra pa mi hεmbi. Nuna ra xisu p'uya, bi nangui ngue bi hojpi te da zi yō ja'i.

Ra Jesús bi 'yothē xangu yō dārquēhi.

¹⁶ Mi dāhra nde p'uya, nup'u 'bāhra Jesús, xangu yō ja'i n'youi yō ts'onthi bā ts'innbi ngue da 'yothē. Pε ra Jesús hontho da ma ngue da zā yō ja'i n'youi yō ts'onthi, 'bexi sā. 'Dama 'dan'yo yō n'u hεmbyo ja'i, pε gā bi 'yothē.

¹⁷ Mi nja nā ra hya nā, ya bi nja'a te ra hya bi manna pōngahya Isaías ngue bi 'yεnā: "Nu te gāma n'u gmi hεmphu, gā bi hyaqui haru mi'u", bi 'yεnā.

Yonc'ei bi nyau ra Jesús.

¹⁸ Mi nu ra Jesús ngue mandōngu dyō ja'i di māt's'i. Bi xihyō xādi p'uya ngue bi mähā dī ma man'na nguadi ra zabi.

¹⁹ Nu'a n'na ra xānbate ngue ra ley bi guarb'u 'bāhra Jesús, bi 'yεmbi:

—Ague grā xānbate, nugā dī nne ga mme haru gdī ma —bi 'yεmbi.

²⁰ Ra Jesús bi 'yεmp'a yaui:

—Yō haho ja yō 'bido haru sāya. Yō ts'int's'u ja yō 'bafi haru sāya. Pε ra N'yohu bi 'yε mahets'i, hin'yū rá ngu haru di n'oxi.

²¹ Pε nu'a n'na nc'ei rá xādi bi 'yεmbi:

—Ague grā hmu, dami 'dacrā nt'εdī ngue 'be da du mā papā, ga āgui, ya ga me p'uya —bi 'yεmbi.

²² Mi dāhra Jesús, bi 'yεmbi:

—Ma ga mmehma. Nu'u yō ja'i εntho ya xa ndu ngue hinguī pa Oja, gue'u da 'yāhyō mmindui'u.

Ra Jesús bi sāyabi ra ndahī conyō fūthe.

²³ Nuna ra Jesús bi yarbu ja ra barco ngue bi ma, bi mähā yō xādi.

²⁴ Pε nup'u ja ra zabi, bi nanga n'na ra ndate ndahī. Nu'u yō fūthe nanguī, so mbo ra barco mēnte atho ra Jesús.

²⁵ Nu'u yō xādi p'uya, bā āp'u bi āha, bi 'yεmbi:

—Ague grā Hmu, dami yanje. Ya ja ngue da thunt'a mbonthe ra barco. Ya ga tuhu —bi 'yεmbi.

²⁶ Ra Jesús bi 'yεmbyō xādi:

—¿Hanja ngue guí suhu? ¿Ua hinguī εc'ei ngue ga fāxahu? —bi 'yεmbi.

Mi nangra Jesús, bi hejpbabi ra ndahi 'nehyo fanthe. Mi hejpi, 'bexpi nsäya.

²⁷ Nu'u yo xädi p'uya, di 'yotho te bi nja. Di n'yembi n'na ngu n'na:

—¿Te'o ni n'yohu na n'yo? Asta ra ndahi 'nehra dehe ec'ei 'mø bi zofo —di n'yembi.

Rá Jesús bi 'yøthe yonc'ei mi n'youi yø ts'onthi.

²⁸ Mi zøm man'na nguadi ra zabi, ja ra häi ni hu ngue Gadara. Ja bi nthui p'u ra Jesús yoho yø n'yohu mi n'youi yø ts'onthi. Pe mandønts'otho, xp'i 'yep'u ja ra camposanto. Asta nts'utho to da thop'u ja ra 'yu.

²⁹ Mi nu ra Jesús, bi mahra mafi. Bi 'yembi:

—Ague Jesús, rá Ts'ant'u'i Oja, çhanja ngue gadi nthint'ua di 'bucähe? Porque tobe hinguì sønna pa ngue gui penngahe ra castigo —bi 'yembi.

³⁰ Nup'u yap'utho, mambi 'yop'u n'na 'bai yø ts'adi, ma 'yonì p'u ngue sihme.

³¹ Nu'u yo ts'onthi bi 'yembrä Jesús:

—Nu'mø gui nne ngue ga hecähe ua ya yo n'yohu 'bucua, pe dami 'dacie ra nt'edi ngue ga cat'ähe yo mmäi yo ts'adi bi 'yonu —bi 'yembi.

³² Ra Jesús bi unna nt'edi yo ts'onthi, bi 'yembi: —I mähä nu bi 'bahyo ts'adi 'mø.

Janangue nu'u yo ts'onthi bi hyep'u yo n'yohu mi n'youi, i ncarbua ja yo mmäi yo ts'adi. Yo ts'adi p'uya, bi gu ra 'dihì, bi nhyørbua ja ra zabi. Gä ja bi jarbu ra dehe.

³³ Nu'u mi fähyø ts'adi p'uya, bi nsu 'mø mi nu te bi nja. N'na 'dihitho bi map'u bi ja ra hnini ngue bá ma te bi nja. Bi ma tengue xi thohyo ts'adi, 'ne bi ma tengue xi tho'u yo n'yohu mi n'youi yø ts'onthi.

³⁴ Nu'u yo ja'i mambi 'bap'u ja ra hnini, gä bi ma ngue bi zømp'u bi 'bahra Jesús. Mi zønyø ja'i p'u 'bahra Jesús, bi xifi ngue da ma.

9

Rá Jesús bi 'yø'e ngue da fadi ngue ja rá ts'edi ngue di punnba yø ts'oqui yo ja'i.

¹ Ra Jesús bi yørbua ja ra barco ngue da ma, di ma man'na nguadi ra zabi ha bi ja ra hnini.

² Mi zømp'u ja ra hnini, bá thunnbabi n'na nc'ei bá oxrá fidi ngue tudyø gua. Mi nu ra Jesús te øtyø ja'i bá du ra därkehi, i padi ngue ec'ei yo ja'i ngue da zä da 'yøthe ra därkehi. Bi 'yembrä därkehi p'uya:

—Ague ts'ant'u'i, 'yo tu ni mmäi, ya dá pun'na ni ts'oqui ya —bi 'yembi.

³ Nuna ra hya bi manna Jesús, mi 'yøhyø xännbate ngue ra ley, bi mbøcue. Bi 'yemp'u ja yo n'yomfeni: “Nuna ra n'yohu 'bucua, thenmahya Oja na co nu'a ra hya i mma”.

⁴ Pe ra Jesús i patho te mbønua yo n'yohu mbøcue, bi 'yembi:

—Nuna ra hya gä bεmhmu ya, hinga ja rá njap'u na.

⁵ Nugä dá xihra n'yohu 'bucua, di embi: “Ya dá pun'na ni ts'oqui ya”. Pe nuyá, händi nequi xanho ngue'mø bi mpunnbi ogue hin'na. Pe nu'mø ga embi: “Dami nangui, gui çaxni fidi, gui mma”, ga embi, nu'mø ngue bi n'yo p'uya, ya gui pahmu xanho ngue ja ma ts'edi.

⁶ A nuyá, dami pahmu ya ngue ra N'yohu bi 'ye mahets'i, ja rá ts'edi ua ja ra ximhäi ngue di punnba yo ts'oqui yo ja'i.

Bi 'yembrä n'yohu xan'u p'uya:

—Dami nangui, çaxni fidi, ni ma ni ngu.

⁷ Ra därkehi p'uya, bi nangui, bi ma rá ngu.

8 Mí nu yø ja'í te bǐ nja, bǐ nsu yø ja'í. Pɛ ɛspabǐ Oja porque dǐ nɛquǐ ngue Oja dǐ unna ts'edi te ø'nǎ rá n'yohu ná.

Rá Jesús bi zixra Mateo, da 'yø't'e ngue rá xádi.

9 Mǐ ma rá Jesús, nǐ nthop'u ja rá oficina n'na rá n'yohu nǐ hu ngue rá Mateo, nuna jamba rá mɛnyu yø ja'í ja te pá. Mǐ nu rá Jesús, bi 'yɛmbǐ:

—Ma gǎ mmɛ n'yø, gǎ øt'e ngue ma xádi'i —bi 'yɛmbǐ.

Rá Mateo p'uya, bi zop'u rá oficina ngue bǐ mɛ rá Jesús.

Nuya yø ja'í t'ɛmbǐ ja yø ts'oqui, 'dap'u sǐhmɛui rá Jesús.

10 Man'na rá pa p'uya, nuna rá Jesús bǐ mɛ yø xádi p'u ja rá ngu rá Mateo ngue dá nsǐhmɛ. Xangu yø nguthǎi 'bap'u, co 'nɛ hmi'da yø ja'í t'ɛmbǐ ngue ja yø ts'oqui, gǎ 'dap'u sǐhmɛui rá Jesús.

11 Yø fariseo p'uya mǐ nu te øtra Jesús, bi 'yørpabǐ rá nt'anni'u yø xádi, bi 'yɛmbǐ:

—ǎHanja nǐ xǎnnbatehu ngue 'dap'u sǐhmɛhu yø nguthǎi co 'nɛhyu mǐ'da yø ja'í ja xangu yø ts'oqui? —bi 'yɛmbǐ.

12 Mǐ 'yøhra Jesús te sipyø xádi, bi 'yɛmp'u dǐ yahni:

—Nuya yø ja'í dǐ hyɛnnǐ, guehya nǐ 'yɛhra 'yøthe ya. Pɛ yø ja'í xanzaqui, hǐnga gue'u nǐ 'yɛ'u.

13 Damǐ xǎhma te nǐ bønyø hyǎ nt'ot'i p'u ja rá Macá Libro ngue ɛna: “Dǐ nnegǎ ngue dǐ nja nǐ nhuɛcǎtehu, porque guehna man'natho dǐ muui ná ngue yø 'bøt'e guǐ ørcǎhu”, ɛn'Oja. A nugǎ, dá ɛhe ngue gue'u yø ja'í ja yø ts'oqui gǎ xifi dá hyɛp'u rá nts'o gǎ 'yo, hǐnga gue'u yø ja'í ɛna ngue ya 'yo xanho dá ɛhe gǎ nzofu —bi 'yɛmbǐ.

Bǐ manna Jesús hanja ngue hǐngui ɛtyø mmǎi yø xádi.

14 Nu'u yø xádi rá Xuua bi guarbu 'bǎhra Jesús. Bi 'yɛmbǐ:

—ǎHanja nǐ xádi ngue hǐngui ɛtyø mmǎi? Conque nugǎhe 'nɛhyø fariseo ɛmmɛi dǐ ɛ'mǎ mmǎigǎhe —bi 'yɛmbǐ.

15 Rá Jesús bi 'yɛmbya yaui:

—Nu'u yø ja'í ts'ofu ngue dá nu rá nthatǐ, hǐngui 'bu ndummaǐ ngue dá 'yetyø mmǎi mɛnte 'dap'u 'bǎhma rá novio. Njarbøtho má xǎdigǎ ya, hǐngui ɛtyø mmǎi ngue 'dau dǐ n'yo'be. Pɛ bá ɛp'u rá pa ngue dá zigaguǐ má nsu'be. Nu'a rá pa'a p'uya, mfadi ngue dá zǎ dá 'yetyø mmǎi ya má xádi 'mø.

16 Nuna rá 'da'yo hyǎ dǐ xǎnnbate, n'nan'yo ná ngue rá nyogui xádi. Tengutho n'na rá 'da'yo ɔlu, hǐnda zǎ dǐ 'bøtra zɛ'ɔlu. Porque rá 'da'yo ɔlu dǐ ngants'i, ya man'na dǐ nts'onna zɛ'ɔlu.

17 Tengutho rá 'da'yo vino hǐngui sǎ dá sirbu ja rá zɛxfani ngue dá zedi. Porque rá 'da'yo vino dá xetra zɛxfani 'mø dá sit'i, ja dǐ m'mɛp'u p'uya. Janangue rá 'da'yo vino, rá 'da'yo xifani dá sit'i n'namhma ngue gǎ yoho hǐndǐ m'mɛdi.

N'na rá n'yohu bi zixra Jesús ngue dá øthebi rá t'ixu.

18 Mɛnte rá Jesús bi xihyø ja'í ya yø hya ya, bi zø'a n'na rá n'yohu 'bɛt'o ngue yø judío. Bǐ ndantyøhmǐ p'u 'bǎhra Jesús, bi 'yɛmbǐ:

—Nu má t'ixu ɛxa ja bǐ du, pɛ nu'mø guǐ mma, guǐ japnǐ 'yɛ p'u ja rá do'yo, mahøndǐ m'mǎi.

19 Rá Jesús bǐ nangbu mǐ huǐdǐ, bǐ mɛ'a sǐts'i. Bǐ mǎhǎ yø xadi.

20 Mɛnte nǐ 'yo rá Jesús, nuna n'na rá xisu ya n'ne'mǎ yonjɛya mǐ hɛmbra m'mǎcǐ, bi guarbu ja rá xatha rá Jesús ngue bi dǎrpǎ rá nyanǐ rá he.

21 I ɛn'a mbo rá mmǎi: “Nu'mø gǎ thǎrpabǐ rá he rá Jesús, dá zǎgui”, bi 'yɛna.

22 Mǐ dǎdi, 'bɛxpǐ 'bǎtra Jesús ngue bi hyɛtra xisu. Bi 'yɛmbɛya:

—Ague t'ixu, da hyu ni mmæi. Ya bi zä'i ngue gá 'yɛc'ɛiguɪ ngue da zä'i comma ts'edi —bi 'yɛmbi.

'Bexque'a bi zä ra n'ua mi hɛmbrə xisu.

²³ Mi zomp'u ja rá ngu ra n'yohu ná ra Jesús, bi nu ngue 'bɛp'u yø mɛ'bida. Di yänni yø ja'i 'bɛp'u ngue zoni.

²⁴ Ra Jesús bi 'yɛmbyø ja'i:

—Damj pømhmu ua. Nuna ra hmute 'bæcua, hingui tu na, i atho na —bi 'yɛmbi.

Pɛ nuya yø ja'i yau ra Jesús, i thenthø, porque padj ngue ya xi du ra hmute.

²⁵ Mi bøn'athi gäthø yø ja'i p'uya, ra Jesús bi thop'u brá 'benna hmute. Bi bennba rá 'yɛ ra hmute bi gats'i. Ra hmute p'uya bi bennate, bi nangui.

²⁶ Nu te bi 'yøtrə Jesús, bi n'yo ra hya ndap'u bi zä'a ra xequi'a.

Ra Jesús bi 'yøthe yoho yø xädä.

²⁷ Mambá ɛp'u ja ra ngu ná ra Jesús, nup'u ja ra 'yu bi denni yoho yø xädä. Ni mafi, bi 'yɛmbi:

—Ague rá mbom'meto'i ra David, damj huɛga'be.

²⁸ Mi yarbua ja rá ngu ra Jesús, bi guatyø xädä. Ra Jesús bi 'yɛmbi:

—¿Ua gui ɛc'ɛiui ngue da zä ga øt'ä ná te gui xicui ya?

Yø xädä p'uya bi 'yɛmbi:

—Ahá grá Hmu, dí ɛc'ɛi'be ngue da zä gui 'yøt'e —bi 'yɛmbi.

²⁹ Bi macyø 'yɛ ra Jesús ngue bi dərpa yø dá yø xädä. Bi 'yɛmbi:

—Ngue gui ɛc'ɛiui ngue da zä ga øthe'au, da zä'au ya.

³⁰ Nu'u yø xädä p'uya 'bexpj nzø yø dá. Pɛ ra Jesús di hejpi ngue hñte da ma, bi 'yɛmbi:

—Man'nan'yo mi 'yøt'e ngue gui mmammj te dá øt'au ya —bi 'yɛmbi.

³¹ Pɛ nuya mayø xädä, hønthø bi nhyɛhmj ra Jesús, to bi zä xifi te xi 'yørpabi ra Jesús.

Ra Jesús bi 'yøthe n'na ra gone.

³² Hønthø bi ma ya mayø xädä, bi zø hmj'da yø ja'i p'u ha 'bähra Jesús, bá zinnbabi n'na ra n'yohu dí gonebi ra ts'onthi.

³³ Nuna ra Jesús bi japra ts'onthi ngue bi hyɛp'u ra ja'i n'youi. Bi zä bi nya ra gone. Pɛ yø ja'i bi nu te bi nja, dí 'yøthø, di n'yɛmbi:

—Nuna te dá nuhu bi nja ya, mɛnte yø pa xa thogui hñjongui pøni ngue da ngu'a da 'yøt'ua ja ra häi Israél.

³⁴ Pɛ yø fariseo bi 'yɛna:

—Nuna ra n'yohu 'bæcua, i øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi, porque gue'a ra zithu yø hmu yø ts'onthi i fäts'i te øt'e —bi 'yɛna.

Ra Jesús di huɛcyø ja'i.

³⁵ Nuna ra Jesús bi n'yo ndap'u bi zä yø hñini. Nup'u ja yø hñini søni, xännbabi rá hya Oja yø ja'i di mpɛti p'u ja yø njja yø judío. I xihyø ja'i ra hoga 'da'yo hya ngue ha di njap'u di zo rá 'yɛ Oja yø ja'i. Yø ja'i 'dama' dan'yo man'u hɛmbi, pɛ gá bi 'yøthe ra Jesús.

³⁶ Nu'mø bi nu ngue xangu yø ja'i di mpɛti p'u ha søni, ɛmmei di huɛqui. Porque yø ja'i 'bu ndummæi, hingui padj te da 'yøt'e. Ænthø yø de'yo 'mø hñj'o to da mädi.

³⁷ Pɛ ra Jesús bi 'yɛmbyø xädi:

—Majuani dí xi'ahu, ngue xangu ra 'bɛfi i ja, pɛ yø mɛfi zi yohothø 'bæi.

³⁸ Janangue nuyá, nuna Oja rá mmɛti ra 'bɛfi, damj 'yäphu ngue da mɛnhyø mɛfi p'u ja rá 'bɛfi.

10

Rā Jesús bi 'yēxi 'dema yoho yø xādi.

¹ Rā Jesús bi zo'ua 'de'ma yoho yø xādi ya xi huanhni. Bi unna ts'edi ngue da 'yøthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi, da gue'ua yø ja'i hēmbi n'na ma 'dan'yo ma n'ua, da 'yøthe.

² Ja ua yø thuhū ya 'de'ma yonc'ei yø representante ra Jesús. Rā madi rá thuhū ra Simu, nu'a i nhuta m'mefa ngue ra Bedu. Rā Andre nuna rá n'yohu ra Bedu. Rā Jacobo, 'nehra Xuaa, guehya yø ts'ant'ua ra Zebedeo ya.

³ Rā Lipe. Rā Bartolomé. Rā Toma. Rā Mateo nuna ra nguthai. Rā Jacobo nuna rá ts'ant'ua ra Alfeo. Rā Lebeo nuna ja man'na ra thuhū ngue ra Tadeo.

⁴ Rā Simu nuna n'youi ra partido ngue ra cananista. 'Nehra Judas Iscariote nuna bi dá ra Jesús.

Bi xi'ua 'de'ma yoho yø xādi ra Jesús ngue da ma da xānba ra hya yø ja'i.

⁵ Nuya 'de'ma yoho yø xādi ra Jesús, bi 'yet'i ngue da manna hya. Rā madi bi 'yēmbi:

—'Yo gni mähā p'ua ja rá m'mahyø ja'i hingyø judío. 'Nē 'yo guí cāthū p'ua ja yø hñini ja'a ra rá häi Samaria.

⁶ Sinoque i mähā p'ua b'uhyø judío. Porque yø judío tengutho yø de'yo ngue xa m'medi.

⁷ Guí xihmū yø ja'i p'ua gdi mähā ngue nuna Oja bi 'bua mahets'i, ya da guehyø pa jar'p'ua da 'yudi ngue di manda ua ya.

⁸ Dami 'yøthehu yø ja'i di hyenni. Gui 'yøthehu ngue di bennate yø ánima. Gui 'yøthehu yø ja'i 'ya yø do'yo. Gui 'yøthehu yø ja'i n'youi yø ts'onthi. Nuna ra ts'edi ga 'da'ahū, hinte dá jup'ahū. Janangue nuyá, nu yø ja'i guí 'yøthehu, 'yo te guí jumbahū.

⁹ 'Yo guí haxhū ra mēnyu ngue ra oro ogue ra t'axi ogue ra cobre.

¹⁰ 'Yo temā lega guí caxhū. O guí caxni mponihū. 'Yo guí caxhū mī'da yø thixfanī ogue yø tōhø. Porque rá mēfi Oja jatho ngue di t'unni te da zi.

¹¹ Nu'mø gá sōmhmu p'ua ja n'na ra danihni ogue ja n'na ra t'uhni, dami hyomhmu n'na ra n'yohu nu'a hnumanho p'ua ja rá hñini, dami 'yāphū ra nt'ēdi ngue di 'da'ahū ra ts'āya. Ja dami nsāyahū p'ua ja rá ngu'a, astā gue'mø guā ēhmū.

¹² Nu'mø gá cāthū mbo ra ngu, guí 'yēmhmu: "Oja di japyø ja'i 'bucua".

¹³ Nu'mø da nu manho'ahū yø ja'i 'bup'ua ja ra ngu, ya di tocabi nā ra nzengua guí xihmū 'mø. Pē nu'mø ngue hingui nnu manho'ahū, nu'a ra nzengua guí xihmū, ya hñidi tocabi.

¹⁴ Nu'mø ngue hñibi hñu manho'ahū p'ua ja n'na ra hñini ogue ja n'na ra ngu hñidi n'na'ahū ra ts'āya 'nē hñinda ne da 'yøhyø ja'i nā ra hya guí xihmū, ni mähā p'uya, pōmhmu p'ua ja ra hñini ogue ja ra ngu. Dami huamhmra fonthai di n'youi ni mbonguahū.

¹⁵ Majuani di xi'ahū ngue nu'mø ra pa dani hyaspa ra güenda Oja ya yø ja'i di ja'ahū p'ua, man'na xangu ra castigo da thohya, ngue'a te ra castigo da tho'ua yø ja'i mī 'bup'ua ja ra hñini Sodoma 'nep'ua ja ra hñini Gomorra.

Bi xihyø xādi ra Jesús ngue da zā ra n'ua da ts'ui.

¹⁶ A nuyá, ga pēn'nahū p'ua ha 'b'uhyø ts'oc'ei, ngue nts'utho, tengutho yø de'yo 'mø bi zōmp'ua 'b'uhyø zate. Pē dami 'yø't'e ngue gyø njammāihū, guí mfāhmū, tengutho guí mfāhyø c'ēya. Pē 'yo to guí sūhmū, guí 'yøthe tengutho yø paloma ngue hingyø nequisai.

17 **Damj** mfähm p'u 'buhyo ja'i. Porque yo ja'i da zixahä fädi. Nu p'u ja yo nija yo ja'i da mep'ahä.

18 Di dä'ahä p'u 'buhyo ts'ut'abi n'ep'u 'buhyo gobierno. Di u'ahä yo ja'i ngue guí'εc'εigahä. Nu'mø ngue ya gdí 'bähm p'u ha 'buhyo ts'ut'abi, ngu'u yo judío, ngu'u hingyo judío, gä da zä da 'yøhna rä hoga 'da'yo hya guí xihmä.

19 Nu'mø bi jo'ähä, 'yo sä di tu ni mmähä'a te rä hya ja ngue guí xihmä rä ts'ut'abi. Nu'a rä ora guí dä ni hyähä p'u ja rä ts'ut'abi, Oja di 'da'ähä rä hya ja ngue guí mmähm.

20 Porque rä Espiritu Santo di ben'nahä rä hya guí xihmä rä ts'ut'abi. Hingni n'yomfenise guí jecrä hya guí mmähm.

21 Nu yo n'yohä εc'εigui, di yapse yo n'yohä hingui εc'εigui ngue da tho. Yo papä, nu'mø bi 'yεc'εigui yo basi, di dä yo basi ngue da tho. Yo basi p'uya, nu'mø bi 'yεc'εigui yo papä, di dä yo papä ngue da tho.

22 Hønnbä bi zä da z'ähä yo ja'i ngue guí εc'εigahä. Pe nu rä ja'i da zeti hangü rä n'u da thogui, guehna di nyännä te nä.

23 Nu'mø bá ju'ähä n'na rä hnini, damj 'dagui gdí mähä man'na rä hnini. Pe nügä di xi'ähä, tobe hin gadi täti gadi 'yomhmä rä hya p'u ha 'buhyo judío 'mø mi zønna pa da hyaspa rä güenda yo ja'i rä N'yohä bi 'yε mahets'i.

24 Nu rä xädi, 'yo di εnä ngue hinda thogui tengutho thohrä xännbate. Xi mmangu rä hmiqui, 'yo di εnä ngue hinda thogui tengutho thohrä hmü.

25 Nu rä xädi, di m'mai ngue rä conforme, ngue da thogui tengutho da thohrä xännbate. Rä hmiqui p'uya, di m'mai ngue rä conforme, ngue da thogui tengutho da thohrä hmü. Nu'mø ngue bi nu man'ugä yo ja'i, guí huqui ngue drä zithu, goma gue'ähä hinda nu mman'ähä yo ja'i ngue guí tennghä.

Ra Jesús bi mä ndana ja ngue da ts'u.

26 Janangue nuya yo ja'i sä'ähä, 'yo guí sühä ya. Nu te gämä hya njo'mi, siempre da fähmä.

27 Nuya yo hyä di xi'asähä, damj xihmä gätho yo ja'i. Nuya yo hyä di hut'atho ni guhä, i nt'øde rä hya gä rä hnini.

28 'Yo guí sühä'u da ne da hyo'ähä. Porque nu'mø bi hyo'ähä, nu rä te ya hinda zä te da japi. Nuna Oja, ja rä ts'edi ngue di juat'a ni do'yohä 'nε ni tehu p'u ja rä nidu, guehna damj sühä na.

29 Nu'mø bi 'bä yoho yo ts'int's'u, hønda n'na rä xani mä t'unü. Pe hinga n'na di m'mε'u yo ts'int's'u mēnte ngue hinda ünna nt'edi ni Papähä.

30 Janjuani ngue fäxähä Oja. Conque astä ni xtähä i m'mede n'na ngu n'na.

31 Janangue 'yo guí sühä yo ja'i. Porque man'na xamma'di'ähä ngue yo ts'int's'u, madague'a ngue yo mmündotho'u.

Ra Jesús bi xihyo xädi ngue hinda gømp'u ha 'buhyo mmic'εiui.

32 Nu to gätho da mamp'u 'buhyo ja'i ngue εc'εigui, xquet'a ga mmangä p'u 'bähmä Papä bi 'bä mahets'i ngue dadi n'amigo'be rä ja'i.

33 Pe nu te'o da gøngä p'u 'buhyo ja'i, da mä ngue hingui εc'εigui, xquet'a ga mmangä p'u ha bi 'bähmä Papä mahets'i ngue hin dadi n'amigo'be rä ja'i da gøngui.

Nu p'u ha t'εc'ei rä Jesús, bi mä ngue di nja rä säi.

34 'Yo guí εhmä ngue dá εcä ua ja rä ximhäi ngue hin temä n'u guí sähä. Nu'a, hin'na'a. Sinoque di nja rä säi.

³⁵ Dá ɛcä ua ngue di nja'a di nsəhyø ja'i. Ra ts'ənt'ə di nsəhm̄i ra papá. Ra hm̄ute di nsəhm̄i ra mamá. Ra ts'ihue di nsəhm̄i rá cá.

³⁶ Nu'ə yø nsəiui ra ja'i da 'yɛc'ɛigūi, gue'ə 'bəp'ə ja rá ngu da zai.

³⁷ A nuyá, nu ra ja'i ngue ma datho di mahrá papá, di mahrá mamá, ngue nugui, guehna ra ja'i ya hingrá nsäui da dɛnngūi. A nu ra ja'i ngue ma datho di mahrá ts'ənt'ə, di mahrá t'ixu ngue nugui, guehna ra ja'i ya hingrá nsäui da dɛnngūi.

³⁸ Nu ra ja'i hingui nne da dɛnngūi ngue su da tho, guehna ra ja'i ya hingrá nsäui da dɛnngūi.

³⁹ Nu ra ja'i da gohrá mm̄ai ngue su da tho, guehna ra ja'i di m'məhrá te na. Pɛ nu ra ja'i hinha ga gohrá mm̄ai ma da tho, guehna ra ja'i di nyanná te na.

Oja da gutyø ja'i'a te ra nho xä 'yøt'e.

⁴⁰ Nu ra ja'i da 'yøt'əhə məsu, guehna ra ja'i tengutho 'mø go di ørcagūi məsu na. Nu ra ja'i da 'yørcagūi məsu, tengutho 'mø go di ørpabi məsu'a to bá pɛnngūi.

⁴¹ Nu ra ja'i ørpa məsu n'na rá pøngahya Oja porque pahra ja'i ngue gue'a rá m'mənhni Oja, di t'unná nzäbi ra ja'i tengutho rá nzäbi ma t'unn̄i rá pøngahya Oja. Ximmangu ra ja'i ørpa məsu n'na ra hoga n'yohə, porque pad̄i ngue xanho ga 'yo ra n'yohə, di t'unná nzäbi ra ja'i tengutho rá nzäbi ma t'unn̄i ra hoga n'yohə.

⁴² A nuyá, ndana bi zä ya ma xädi, nu ra ja'i da 'yørpa ra nho ngue pad̄i ngue i tɛnngūi, madague'a n'na zi vaso ra dehe di unn̄i, h̄indi 'bəhrá nzäbi ra ja'i, Oja da gut'i.

11

Ra Xuua bi 'yɛt'i yoho yø xädi bi ma bá nyai ra Jesús.

¹ Nuyá 'de'mə yoho yø xädi ra Jesús, mi juadi bi xifi te ja ngue da 'yøt'e, bi map'ə bí ja yø hn̄ini na ra Jesús ngue da xännba ra hya yø ja'i.

² Ra Xuua ya mi ofädi bi 'yøde te øtra Cristo. Janangue bi mənhni yoho yø xädi ngue bá nyai ra Jesús.

³ Mi zømp'ə ha 'bui, bi 'yɛmbrə Jesús:

—¿Ua gue'e na ra Cristo mi ja ngue dá ɛhɛ di ndast'abi, ua gue ga tø'mähe man'na? —bi 'yɛmbi.

⁴ Ra Jesús bi 'yɛmbya yaui:

—Ni mɛ ya, bá xihmi ra Xuua'a te ra hya gá nui bi nja. Xihmi ya yø hya gá 'yøhm̄i di mmangä.

⁵ Dam̄i xihmi ngue yø xädä ya zø yø dä. Yø dogua, ya i 'yo. Yø ja'i mi 'ya yø do'yo, ya bi zä ha hɛmbi. Yø gogu, ya øhra hya. Yø ánima, ya di bɛnnaate. Yø hyoya, ya sihra hoga 'da'yo hya.

⁶ Ra mm̄enth̄i di nth̄eui ra ja'i hinha di gohrá mm̄ai ngue ɛc'ɛigūi.

⁷ Mi mengyø m'mənhni ra Xuua, nuna ra Jesús bi da'mi bi c'annbabi yø ja'i na ra Xuua. Bi 'yɛmbi:

—¿Te'o gá ma guá nuhə p'ə bí ja ra dapo? ¿Ua guá nuhə n'na ra n'yohə hingui nzaqui rá mm̄ai, ɛntho n'na ra zafani 'mø anna ndahi?

⁸ Xi'mø ngue h̄in'na, ¿te'o guá nuhə 'mø? ¿Ua guá nuhə n'na ra n'yohə ngue he ra hoga ulu? Pɛ guí pahm̄ə ngue yø ja'i he ra hoga ulu, guep'ə ja yø ngu yø dast'abi bui.

⁹ Pɛ xi'mø hinga gue'a guá nuh'a, ¿te'ò guá nuh'a 'mø? ¿Ua guá nuh'a n'na rá pøngahya Oja? Majuanì ngue gue'a rá pøngahya Oja guá nuh'a. Pɛgue tate na, ngue gátho m'ida yø pøngahya xa m'mai.

¹⁰ Nuná ra Xuua guehna rá m'menhni Oja mmamp'u ja ra Maca Libro na, ngue ɛna: “Nugá ga ɛ't'a ma m'menhni, di m'met'o p'u gdi ma. Gue'a di hoqui hapu ja ngue gui thogu'i”, bi 'yɛna.

¹¹ Majuanì dí xi'ah'a, nu hangu yø ja'i 'b'ai, hìnjonguì pøni ngue di tate guehna ra Xuua bi 'yøtra nxixya. Pɛ nuyá, to bi zä ma ja'i ya o rá 'yɛ Oja ya, guehya ma datho bi nthui ra mmenthì ya ngue ra Xuua.

¹² Bá f'u'mø yø pa bá øtra nxixya ra Xuua ya, asta quehyø pa dí 'b'ahm'a ya, janjuanì di xønyø ja'i da zo rá 'yɛ Oja. Nuya yø ja'i di xøni da zo rá 'yɛ Oja, i nne ngue xøgue ra sønitho di nja.

¹³ Hante ngue di m'muhra Xuua, nu te gäma hya bi man'a m'met'o yø pøngahya Oja, dague'u yø hya nt'ot'i p'u ja ra ley, gátho bi ma ngue bá ɛp'u ra pa di manda ua Oja.

¹⁴ A nuná ra Elías bi man'a m'met'o rá pøngahya Oja, nu'mø guí nne gui pahma ha rá nja ra hya, nuná ra Xuua ya, quehna bi t'embjì ngue ra Elías.

¹⁵ A nuyá, di nja ni gu ngue gui 'yøhma na ra hya di mmangä ya.

¹⁶ Ma ga honi te gda hyɛjpä yø ja'i 'b'uhra pa ja p'uya. Gdá hyɛjpabi yø basi nyemp'u ja ra tai. I mmatyø mmumbasui ngue di n'yɛmmi, i embjì:

¹⁷ “Dá pixt'ähe ra xithi ngue xqui nnehma, pɛ hinga nnehma”. Dá tut'ähe yø thuhu ngue yø thundummái, pɛ hinga nzomhma”, bi 'yɛmbi.

¹⁸ Guí njathu p'uya, nu'mø hìmbi nja'a te guí mmahma, guí mbøuehu. Porque bá ɛhra Xuua, nuná bi 'yøtra mmai, a nu'ah'a p'uya, gá 'yɛmhma ngue n'yoiu ra ts'onthì ngue'a te øt'e.

¹⁹ A nuyá, guecä drá N'yoh'a dá ɛ mahɛts'i, di sí'a te dí tini, a nu'ah'a p'uya guí ɛnju ngue drá nyøt'a zihmɛ. Guí ɛnju ngue dadi thegä'be'u yø ja'i ja yø ts'oqui 'nɛ'u yø ngathäi. Pɛ nuná ra hya njuantho, nu'mø di n'yomfɛni xanho yø ja'i, da badì ha rá nja ra hya.

Oja da hyaspa ra güenda yø ja'i hinguì nnu manho ra hya.

²⁰ Nuná ra Jesús, nu'u yø ja'i 'b'ap'u ja yø hnini xi 'yøt'e xangu yø milagro, bi madi bi hejpi te ga 'yo yø ja'i, porque hinguì nne yø ja'i da hyep'u ra nts'o ga 'yo. Bi 'yɛmbi:

²¹ —Hague ngu ra castigo da thohyø ja'i 'b'ap'u ja ra hnini Corazín. Hague ngu ra castigo da thohyø ja'i 'b'ap'u ja ra hnini Betsaida. Porque hìmbi 'yɛ'ɛjguì m'ø mi nu yø milagro dá ørbu ha 'b'ai. A nu'mø xta nnu yø milagro yø ja'i mi 'b'ap'u ja yø nyogui hnini Tiro 'nɛp'u Sidón, n'na zihmantho xta hyep'u ra nts'o manì n'yo yø ja'i. Xtì n'yaxyø 'b'ospi 'nɛ xta hye yø he nu'a he yø ja'i 'mø 'b'u ndummái.

²² Nugá dí xi'ah'a ngue nu'mø ra pa danì thaxra güenda, man'na xangu ra castigo da thohyø ja'i festa ra hya ya, ngue'a ra castigo da thohyø ja'i mi 'b'ap'u ja ra hnini Tiro 'nɛp'u ja ra hnini Sidón.

²³ A nuya yø ja'i 'b'ap'u ja ra hnini Capernaum, rá nɛgui ɛna ngue da t'ɛspabi ua ja ra häi, 'nɛp'u mahɛts'i da t'ɛspi. Pɛ gue di map'u ja ra nidu ya. Porque hìmbi hyep'u ra nts'o ga 'yo. Nu'u yø nyogui ja'i mi 'b'ap'u ja ra hnini Sodoma, nu'mø xta nnu yø milagro tengutho bi njap'u ja ra hnini Capernaum, xta hyep'u ra nts'o manì n'yo yø ja'i'a ra hnini'a 'nɛ hinxta nguahyø ja'i 'mø.

²⁴ Nugä dí xi'ah_u ngue nu'mø ra pa daní thaxra güenda, man'na xangu ra castigo da tho'u yø mmengu Capernaum ngue ra castigo da thohyø ja'i mi 'bøp'u ja ra hnini Sodoma.

Ra Jesús bi 'yεspa Oja.

²⁵ Man'na ra ora p'aya, ra Jesús bi 'yεna:

—Ma Papá'i, dadi ja mammadi'i, grá Hmu p'u mahets'i, grá Hmu ua ja ra ximhai. Porque yø ja'i εna ngue yø bamhya, i εna ngue tini xanho yø mmui hanja ra hya, pε gá 'yajpabi ya yø hya ya. Gá japi ngue go bi bahya yø ja'i ngue yø 'yøde tengutho yø basi ngue yø 'yøde.

²⁶ Nguna gá 'yøt'e ma Papá'i, porque gue'a guá sanni ngue di nja'a.

Ra Jesús bi zohyø ja'i ya xa nyägui.

²⁷ Ra Jesús bi 'yεmbyø ja'i:

—Nu'a ma Papá, bi däqui gátho yø cosa ngue ga manda. Hijnongui pøni ngue dadi mpahmi xanho'a rá Ts'unt'u Oja, sinoque hønse'a rá Papá di mpahmi. Hijnongui pøni ngue dadi mpahmi'a ra Papá, sinoque hønse'a rá Ts'unt'u di mpahmi. Nu ra ja'i da neprá Ts'unt'u Oja ngue da badí te'o na rá Papá, da zä da badí.

²⁸ Nu gátho yø ja'i ya xa nyägui ngue hingui hät'i da 'yøt'e te gäma hya sänmbi, dami n'uni ngue ga fäxah_u n'namhma ngue da dini ha di nsäya ni tehu.

²⁹ Dami 'yøt'e ngue ni Hmuju. Dami hyaxha na ra hya dí xän'nah_u. A nugui, dí ya mantudi, hingrá n'yets'i nna ya. Nuna ra hya dí mmangä, da hyut'a ni mmuih_u na.

³⁰ Nuya yø hya dadi mandagä gui 'yøthu, händi un'ah_u ya. Porque nu te dí zänbate, hingui henni gdi 'yøthu.

12

Ja rá ts'edi ra Jesús ngue nu te da zänni di nja 'mø ra pa ngue ra ts'äya, gue'a di nja'a.

¹ Nuya yø pa ya, nuna ra Jesús co 'nεhyø xädi bi tocabi ngue bi thop'u ja yø nuatrigo 'mø ra pa ngue ra ts'äya. Nu'u yø xädi bi zä ngue tu manthuhu, janangue bi daxtyø trigo, bi za.

² Mi nu yø fariseo te øtyø xädi ra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nu ni xädi gue di mpefi. Conque mmamp'u ja ra ley ngue nu'mø ra pa ngue ra ts'äya, hingui sä ngue to di mpefi —bi 'yεmbi.

³ Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Xi'mø mi zähra thuhu n'na ndi ra David, co 'nε'u mi n'youi, ¿ua hijnjam'mø gadi xähmu p'u ha nt'ot'i'a te bi 'yøt'e?

⁴ Nu ra David bi yerb_u ja rá ngu Oja ngue bi zi yø thuhmε xi t'uspabi Oja ngue da nu. Bi zi ra David co 'nε'u mi n'youi. Conque nu'u yø thuhmε'u, händi unna nt'εdi ra ley ngue to bi zä da zi, hinda høndyø mmäcja yø ts'i'u yø thuhmε t'uspabi Oja.

⁵ ¿Ua hijn gadi xähmu te mmamp'u ja ra ley, ngue yø mmäcja 'bøp'u ja ra nija, nu'mø ra pa ngue ra ts'äya di mpefi, pε hinda t'εmbi ngue ra ts'oqui øt'e ngue njap'u?

⁶ Nugä dí xi'ah_u ya, ngue nua ha gui 'bähmu, 'bæcua n'na nc'ei tate ngue ra nija.

⁷ Pε hingui tinni mmuih_u hanja'a te ra hya nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue εna: “Dí nnegä ngue di nja ni nhuεcateh_u, porque guehna man'natho di

muui'a ngue yø 'bøt'e guí ørcəhə", i ɛnə. Porque nu'mø di ja ni nhuɛcətehə, nuya yø ja'i hɪn temə hyə øt'e, hɪnguɪ 'yɛmphə ngue ja yø ts'oquɪ 'mø.

⁸ A nu rə N'yohə bi 'yɛ mahɛts'i, ja rə ts'edi ngue nu'a go də zənni, gue'a di nja 'mø rə pa ngue rə ts'əyā'a.

Rə Jesús bi 'yøthe n'na rə n'yohə xi 'yotrə 'yɛ.

⁹ Mɪ ma rə Jesús, i map'u ja rá nɪja yø judío.

¹⁰ Nup'u ja rá nɪja, mɪ 'bəp'u n'na rə n'yohə xi 'yotrə 'yɛ. Yø ja'i honɪ ha di dɪnnbabi rə Jesús ngue də ma mə yapi, janəngue bi 'yørpabi rə nt'ənnɪ rə Jesús, bi 'yɛmbɪ:

—¿Ua guí ɛmbɪ ngue ja rə nt'ɛdɪ də t'øthe n'na rə dərquɛhɪ 'mø rə pa ngue rə ts'əyā'a?

¹¹ Mɪ dāhrə Jesús, bi 'yɛnə:

—¿Tenɪ 'bɛ'a guí 'yøthə 'mø gdi sihə n'na rə de'yo, 'nɛ də zop'u ja rá ots'i 'mø rə pa ngue rə ts'əyā'a? Uənguɪ 'bɛxque'a guá jəts'i n'nahməntho, mədague'a rə pa ngue rə ts'əyā'a.

¹² Xi rə ja'i ya, ya fadi ngue man'na xammadɪ rə ja'i ngue rə de'yo. Janəngue mədague'a drə pa ngue rə ts'əyā'a, i jatho ngue də t'ørpə rə nho yø ja'i.

¹³ Rə Jesús bi 'yɛmbra n'yohə mɪ'u rá 'yɛ:

—Dəmɪ majnɪ 'yɛ ya —bi 'yɛmbɪ.

Rə n'yohə p'əya bɪ macrá 'yɛ, pɛ 'bɛxpi zə rá 'yɛ mɪ 'u. Bi gohi tengutho ja'a man'na rá 'yɛ.

¹⁴ Mɪ zə mɪ nu yø fariseo ngue bɪ n'øthe rə Jesús, bɪ ma bá nhɛcəhyə ngue honɪ ha di hyo rə Jesús.

Ya nt'ot'i te gə øtra Jesús.

¹⁵ Mɪ badi te mbɛnnbabi yø ja'i rə Jesús, bɪ ma. Pɛ bɪ ntet'i xandøngu yø ja'i. Gə bi 'yøthe yø ja'i di hyɛnnɪ.

¹⁶ Pɛ nuya yø ja'i øthe, di 'bɛpi ngue hɪnjondə xifi te ørpe.

¹⁷ Nuya te gə øtra Jesús, ya bɪ nja'a te rə hyə bɪ manə pøngəhyə Isaías ngue Oja bi 'yɛnə:

¹⁸ "Nunə 'bɛcua ya, guehnə mə məfi ya xtə huanhɪ. ɛmmɛɪ dadi mədɪ. Co nunə, i ja gəmpähə. Gə japi ngue dɪ n'youi rə Espiritu Santo ya, n'namhəma ngue di hatrə ts'edi te də 'yøt'e. Guehnə də xihyø ja'i hɪngyø judío nə, ngue nunə Oja, də hyəspa rə gūɛnda te gə 'yo yø ja'i.

¹⁹ Nunə, hɪndrə nequisəi nə. Hɪngrə hmafɪ dɪ nyə p'u ha dɪ nyə. Hɪn hapə də t'øde ngue di dəmə yəhnɪ p'u ja rə hnɪni.

²⁰ Də zerpabi yø ja'i hɪnguɪ hə rə ts'edi. Di hatrə ts'edi yø ja'i astə gue'mø bi zønnə pa ngue dɪ mändə ua.

²¹ Gətho yø ja'i 'bə'a nxɪmhəi p'əya də 'yɛc'ɛi ngue gue'a də yən'a".

Rə Jesús i ɛmbyø fariseo ngue rə zithu fəts'i.

²² Nunə n'na rə n'yohə mədɪ gonebi 'nɛ mədɪ xädäbi rə ts'onthɪ mɪ n'youi, bi ts'ixpə 'bəhrə Jesús ngue bi 'yøthe. Mɪ 'yøthe p'əya, bi zə bɪ nyə rə n'yohə 'nɛ bi zə bɪ nzø yø də.

²³ Gə di 'yødyø ja'i bɪ nɪ te øtra Jesús, bi 'yɛnə:

—Pɛ guehnə rə mbom'meto rə David ja ngue di thojpabi rá 'bɛfi nə, uague hɪngə guehnə.

²⁴ Mɪ 'yøhyø fariseo nə te rə hyə mmanəyø ja'i, bi 'yɛnə:

—Nunə rə n'yohə i hmə, i øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthɪ, pɛ gue gue'a rə zithu rá hmɪ yø ts'onthɪ fəts'i ngue njap'u.

²⁵ Pɛ rə Jesús, gə padi temə hyə mbɛnyø ja'i, bi 'yɛmbəya:

—Xip'ua ha di manda n'na ra dast'abi, nu'mø di ndunhyø ja'i, hijnjam'mø da zä da zehyø hya. Xip'ua ja n'na ra hnini ogue ja n'na ra ngu, nu'mø di nsahyø ja'i 'bap'ua, di n'ueni.

²⁶ Njarbatho na ra hya di xi'ahua ya. Xi'mø ngue di hejpassø yø mefi ra zithu, ya rá 'befise di ts'oní.

²⁷ Guí emhmu ngue ra zithu faxqui ngue di othegä yø ja'i n'youi yø ts'onthi. A nu'mø ngue ngu'a, xi ni mmjudioha tenna hya guí xännbateha, çua ra zithu fax'mø øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi? A nuyá, ja di neçqui p'uya ngue guí ya xädäha, hingui padi te gui mmamhmu.

²⁸ A nugui, Oja bá penngagui ra Espiritu Santo ngue ga n'yo'be, da mäxqui ga øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi. Ja di neçqui p'uya, ngue ya di manda ua Oja.

²⁹ Hingra zithu øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi. Xi n'na ra n'yohua xanzaqui, nu'mø to da dut'i, ya da zä to da yarbua ja rá ngu ngue da juppi te ja mbo. Di njadä p'uya, di tut'ä ra zithu di manda yø ts'onthi, janangue sä di øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi.

³⁰ Nu ra ja'i hingui nne ngue ma n'yo'be, guehna ra ja'i rá n'youi ma nsai'be na. Nu ra ja'i hingui faxqui ngue ga ør'be ra 'befi, guehna ra ja'i di ts'onngatho ma 'befi na.

³¹ Dami pahmu ya, ngue nu'a te gäma ts'oqui øtyø ja'i, da gue'a te gäma hya man'ua ga ya yø ja'i, da zä ngue di mpunnbi. Pe nu ra ja'i ngue da nømman'ua ra Espiritu Santo, ya hñdi punnabi Oja.

³² Janangue nu ra ja'i da nømman'ua ra N'yohua bí 'yε mahets'i, i sä ngue di mpunnbi. Pe nu ra ja'i da nømman'ua ra Espiritu Santo, ya hñdi mpunnbi, ni xinga guehra pa di 'yohua ya, ni xinga guehra pa di 'yεp'ua di mpunnbi.

Nu te ganho ra ndät'ä zu'a n'na ra za, gue'a di fa'a.

³³ Nu ra hoga za, ra hoga ndät'ä zädi. Pe ra za hingui ho, hingra hoga ndät'ä zädi. Janangue nuyá, n'na ra za, nu te rá ndät'ä zädi, gue'a di fa'a ngue'mø ra hoga za ogue hñ'na.

³⁴ Guí øthu tengutho yø c'εya ngue n'youi ra ndate yø ne. Porque hingui sä guí mmamhmu n'na ra hoga hya. Nu te ra hya bí mihrá mmui ra ja'i, gue'a pønnä ne'a.

³⁵ Nu ra hoja'i, ra hoga hya i mma, porque xanho rá mmui. Pe nu ra ja'i hingui ho rá mmui, xants'o ra hya ja mbo rá mmui, gue'a pønnä ne'a.

³⁶ Nugä dí xi'ahua ngue nu'mø ra pa daní hyaxra güenda Oja, nu te gäma ts'omhya pønni nehua, gä da that'ahua ra güenda.

³⁷ Nu'mø xanho ra hya xcä mamhmu, ya hñ temä castigo gui thohmu. Pe nu'mø xants'o ra hya xcä mamhmu, gue'a ra castigo gui thohmu'a.

Yø ts'oc'ei äpyø milagro ra Jesús.

³⁸ Nu 'da yø fariseo conyø xännbate ngue ra ley bi 'yembra Jesús:

—Agué grä xännbate, di nne ga nnugähe ha gdi 'yøt'a n'na ra milagro para ngue da fadi te'o'i —bi 'yembj.

³⁹ Mi dahra Jesús, bi 'yembj:

—Nu yø ja'i 'bahua, ja yø ts'oqui ngue hingui pa Oja, 'bet'o äcyø milagro da nu, ja da 'yεc'εigui. Pe hñ temä milagro ga øt'e ngue da nu yø ja'i. Nu'a da nopa hmεya yø ja'i ya, gue'a te bi thohra pøngahya Jonás.

⁴⁰ Porque ra Jonás nhyu pa bá o rá mmui ra hua. Di njarbatho'a ra N'yohua bí 'yε mahets'i ya, nhyu pa da o häi.

⁴¹ Nu'mø ra pa daní hyaxra güenda Oja, nuyä yø ja'i mi 'bap'ua ja ra hnini Nínive da nangui ngue di yäpyä yø ja'i 'bahra pa ja p'uya. Porque yø ja'i mi

'bap'ua ja ra hnini Nínive, bi 'bätyø mmui 'mø mi 'yø'a ra hya bi manna Jonás. Conque man'na dí tategä ya ngue ra Jonás, pe hinguí nne gui 'yøhmua ra hya dí mmangä ya.

⁴² Dá gue'a n'na ra xisu mi ndast'abi p'ua sur, nu'mø ra pa daní hyaxra güenda Oja, dá nangui ngue dí yäpya yø ja'í 'bähra pa ja p'uya. Porque nuna ra xisu na, ndoyar'utho rá häi bi 'yēhē ngue bi 'yøxra hya mi pähra Salomón. Conque man'na dí tategä ya ngue ra Salomón, pe hinguí nne gui 'yøhmua ra hya dí mmangä ya.

Ra ts'onthi bá pengbua ja rá mmui ra ja'í.

⁴³ Nu ra ts'onthi 'mø bi hye'p'ua ra ja'í mi n'youi, bi 'yo ra ts'onthi p'ua ja ra xequi mathoguitho xa 'yot'í, honi ha dí nsäya. Pe nu'mø himbí dīni ha dí nsäya, i ena:

⁴⁴ "Ga pengä p'ua ja mā ngu dá pøni", i ena. Nu'mø bá pengbua, dá dinnbabi rá mmui ra ja'í ngue hīnjongui 'bap'ua, tengutho n'na ra ngu ngue mahoqui xāho, i njoqui.

⁴⁵ Dá mengbua, da si mi yoto yø ts'onthi man'na xants'o gue'a ra ts'onthi rá müdi. Gä dá yurbua ja rá mmui ra ja'í ngue dí m'map'ua. M'mefa p'uya, man'na dí m'mamman'ua ra ja'í ngue'a te ra n'ua mi sä m'met'o. Xquet'a nguna ra hya thohyø ja'í 'bähya.

Bi manna Jesús ndana gue'a dá bōni ngue dá 'yø'e tengutho 'mø drá mēni.

⁴⁶ Ra Jesús tobe yađuitho yø ja'í 'mø mi zōhrá mamá conyø n'yohua. 'Bäp'ua thi, i nnepe dá ts'ohra Jesús ngue dí nyaui.

⁴⁷ Hīndi 'bēdi to bi xihra Jesús, bi 'yēmbi:

—Ni mamá 'nē ni n'yohua 'bācua thi. I nzo'í ngue gui nyaui 'na —bi 'yēmbi.

⁴⁸ Mi dahra Jesús, bi 'yēntho:

—Ma ga xi'ahua ndana mā mamá, ndana mā n'yohua —bi 'yēna.

⁴⁹ Bi macyø 'yē p'uya, bi 'yuhyø xādi, bi 'yēmbiyø ja'í dí mäts'í:

—'Bācua ya yø ja'í dí nnøpe ngue mā mamá, dí nnøpe ngue mā n'yohua.

⁵⁰ Porque nuya yø ja'í di ho dá 'yørpabi rá pähä mā Papá bí 'bua mahets'í, guehya entho mā n'yohua, oque mā nju, oque mā mamá —bi 'yēmbiyø ja'í.

13

Ra Jesús bi hyejpa ra hya n'na ra momhmudä.

¹ Nu'a ra pa'a, ra Jesús bi bōmp'ua ja ra ngu mi 'bai, bi ma i mmip'ua ja ra nenzabi.

² Pe mändøngu dyø ja'í bi mpeti p'ua ha 'bai. Janāngue bi yat'a n'na ra barco ja bá mip'ua. Nu gātho mi'da yø ja'í 'bua nenzabi.

³ Xangu yø hya bi xānnbabi yø ja'í, honi te gui hyejpa yø hya xifi. Nguna n'na ra hya bi hyequi, bi 'yēmbiyø ja'í:

—N'na ra n'yohua bi ma dá ponna trigo.

⁴ Nup'ua bi thogui ngue ponyø hmudä, bi zop'ua ja ra 'yu' da yø hmudä. Bi map'ua yø ts'int's'ua ngue bi za yø hmudä.

⁵ Mi'da yø hmudä bi moni, bi zop'ua hinguí pidi ra häi ngue o ra do. Guehya yø hmudä n'nahmantho bi bōts'e ngue hinguí pidi ra häi p'ua bi zo.

⁶ Hīngā ya mbo pa yø 'yua. Nu'mø bá pøxra hyadi, bi 'yuhyø hmudä ya xi bōts'e.

⁷ Mi'da yø hmudä bi zop'ua ja yø 'uini. Mi nte yø 'uini p'uya, bi ts'onnyø hmudä ngue bi hyøt'ambo.

8 Mí'da yø hmudä bi zop'u ja ra hoga häi, guehya emmei bi nja ya. Nu 'da yø hmudä, n'na ciento bi bøní ngue n'na mhmudä. Mí'da p'uya, hyate bi bøní ngue n'na mhmudä. Mí'da p'uya, 'däte ma'det'a bi bøní.

9 A nuyá, di nja ni gu ngue gui 'yøhmü na ra hya dí mmangä ya —bi 'yembyø ja'i.

Ra Jesús bi ma hanja ngue honi te gui hyejpa ra hya xihyø ja'i.

10 Ra Jesús bi guatyø xädi, bi 'yembi:

—¿Hanja ngue gui honi te gní hyejpa yø hya gui xihyø ja'i?

11 Ra Jesús bi 'yembyø xädi:

—Nuya yø hya hingui fadi ha di manda Oja yø ja'i, nuna Oja bi 'b'u mahets'i i nne na ngue da dinní mmáihü hanja ya yø hya ya. Pe nu'ü mí'da yø ja'i, hinda dinyø mmái ya yø hya ya.

12 A nu ra ja'i bi dinna mmái hanja ra hya ya, da máx'Oja ngue man'na di badi. Pe nuya yø ja'i hingui ørpatho masu ya yø hya dí mma, nu'a zits'ü ra hya bi badi, da thannbi.

13 Janangue di honi te nná hyejpa yø hya dí xihyø ja'i. Porque yø ja'i nnu te dí ø'te, pe øtyø ja'i tengutho 'mø ngue hinte bi nu. Nuya yø hya bi 'yøde, tengutho 'mø ngue hin tema hya bi 'yøde, himbi dinyø mmái hanja na ra hya da ma.

14 Nu te øtyø ja'i, ya bi nja'a ra hya bi 'bet'o ra pøngahya Isaías ngue bi 'yena: “Yø ja'i da 'yøde hanja ra hya, pe hinda dinyø mmái hanja ra hya da 'yøde. Nu te da nu yø ja'i, hinda dinyø mmái yø ja'i hanja'a te da nu.

15 Porque nuya yø ja'i ya, i njot'i yø n'yomfeni. Æntho xa ngotyø gu ngue hingui nne da 'yøhra hya. Æntho xa ts'antyo dá ngue hingui nne da hye't'a te ja ngue da hye'ti. Porque hingui nne da dinyø mmái hanja ra hya, 'ne hingui nne di 'bätyø mmái ngue da 'yec'ei gu, n'namhma ngue ga punnbabi yø ts'oqui”, øn'Oja.

16 Pe ra mmænthi gá nthehu, porque nu te gá gui nnuhü, bi dinní mmáihü hanja ra hya. Nu te ra hya gá 'yøhmü, gui pahmü ha rá nja ra hya.

17 Majuaní dí xi'ahü, ngue yø pa xa thogui, xangu yø pøngahya Oja xa m'mái, yø hoga n'yohü xa m'mái, bi ne xta nnu'a te gui nnuhü ya, pe himbi zä bi nu. Bi ne xta 'yø'a ra hya gui øhmü ya, pe himbi zä bi 'yøde.

Ra Jesús bi ma te ni bønuya yø hya bi hyejpa ra momhmudä.

18 Nuya yø hya dadi hyejpa bi ra momhmudä, dami 'yøhmü xanho hanja ra hya.

19 Nuya yø ja'i ngue høntho bi 'yøhra hya, guehya gui nhyeipi ngue ra nen'yü p'ü bi zo yø hmudä ya. Bi 'yøhra hya yø ja'i ngue ha di njap'ü di zo rá 'ye Oja, pe himbi dinyø mmái yø ja'i hanja ra hya. Bi map'ü ra zithu p'uya, nuna ra hya xi 'yøhyø ja'i, bi japi ngue bi pumbeni.

20 Mí'da yø ja'i, gui nhyeipa ra häi hingui pidi ngue mi o ra do p'ü bi zo yø hmudä. Mí zä mí 'yøhra hya yø ja'i, janjuaní di johya ngue bi nu manho.

21 Guehya yø ja'i himbi bent'i xanho ra hya ya. Zits'atho honi ngue ha di hye'p'ü ra hya. Nu'ü mø bi ts'üi ngue ra hya ec'ei, 'bexi cohyø mmái.

22 Mí'da yø ja'i p'uya, gui nhyeipabi ra häi ngue ja yø 'uini p'ü bi zo yø hmudä. Guehya yø ja'i bi 'yøde hanja ra hya ya. Pe nu'a te yø 'befi i ja n'na pa ngu n'na pa, høndyø 'befi ni ma yø mmái yø ja'i. Di ja ndummai honi ha di mmæmeti. Ya hin tema ntho tho bi 'yørpabi na ra hya bi 'yøde.

23 Pe mí'da yø ja'i, gui nhyeipa ra hoga häi p'ü bi zo yø hmudä. Mí zä mí 'yøhra hya, bi dinyø mmái hanja ra hya. Bi 'yørpabi ra nho na ra hya bi 'yøde. Pe 'b'u i'da yø ja'i ngue mathoguitho bi 'yørpabi ra nho ra hya bi 'yøde.

Bì nhyεcra hya ngue bì nuans'ui ra trigo rá hmudä yø paxi.

²⁴ Ra Jesús bi hyoni te gui hyejpa bi n'na ra hya bi xihyø ja'i. Bi 'yεmbi:

—Nuua ja ra ximhäi di manda Oja, ja nnøpe ngue rá huahí ua Oja bi thuhra hoga hmudä.

²⁵ Pε mī n'aha gätho yø ja'i, nu'a rá nsaiui ra mmehui bi yarbu ja ra nuatrigo ngue ra xui. Bi duprá mīhyuui ra trigo. Bi ma p'uya.

²⁶ Mī nte yø trigo p'uya, ya ts'ats'i ngue di nja yø trigo. Ja bi nequi p'u ndana gue'a ra paxitho p'uya.

²⁷ Mī nu yø hmiqúi ra mmehui te ja ra huahí, bi ma bá xihra hmu. Bi 'yεmbi: “Ague grá Hmu, nu'mø ma tuhmu ni huahí, xanho ra hmudä dá tuhmu. ¿Hanja ngue n'youi yø paxi ra trigo ya'mø?” bi 'yεmbi.

²⁸ Ra hmu p'uya bi 'yεmbyø hmiqúi yaui: “Gue'a ma nsaiigá'be bi du'u yø paxi guí mmammí ya”. Yø hmiqúi p'uya bi 'yεmbrá hmu: “¿Ua guí nne ga ma xat'áhe yø paxi n'youi ra trigo?” bi 'yεmbi.

²⁹ Pε ra hmu bi 'yεna: “Hín'na. Ogui xathu yø paxi n'youi ra trigo, porque nu'mø gá xathu yø paxi, nehra trigo dá c'ats'i.

³⁰ Damí hyemhmaui hma 'dap'u di nte asta gue'mø bi thets'i. Gá xicä yø mefi ngue dá gacyø paxi, dá 'yøtyø tut'i, dá t'udi. Nu'a ra trigo p'uya, dá 'bespu ja ra njatrigo'a”.

Bì nhyejpa ra hya n'na zi hmudä ra mostasa.

³¹ Mahømbi hyoni te gui hyejpa yø hya xihyø ja'i ra Jesús. Bi 'yεmbi:

—Ma ga xän'nahä ha di njap'u di nxandyø ja'i dá zo rá 'yε Oja ya. N'na ra n'yohä bi dup'u ja rá huahí n'na zihmudä ra mostasa.

³² Majuani ngue man'na zitchu na ra hmudä na ngue gätho mī'da yø hmudä i ja. Pε nu'mø bi nte, man'na tate ra dat'o ngue gätho mī'da yø c'ani i ja. Nup'u ja yø 'yet'o, ja ørbu yø 'bafi yø ts'int's'u.

Bì nhyejpa ra hya ra hojani pε ra levadura ngue di ixqui.

³³ Mahømbi hyonna Jesús te gui hyejpa mī'da yø hya bi xihyø ja'i. Bi 'yεmbi:

—Nu'a di nxandyø ja'i dá zo rá 'yε Oja bi 'bu mahets'i, guí nhyejpabi tengutho rá íxi 'mø bi japi hyu t'eni ra hojani n'na ra xisu, asta gue'mø di ixqui gá ra jani.

³⁴ Nguya yø hya bi manna Jesús ngue honi te gui hyejpa yø hya xihyø ja'i. Nu'mø i ya, zant'a honi te gui hyejpa yø hya xänmba yø ja'i.

³⁵ Nguna bi 'yøt'e, porque mī jatho ngue di nja ya yø hya bi manna pøngahya Oja ngue bi 'yεna: “Gá honi te gdá hyejpa yø hya ga xihyø ja'i. Gá xicä yø ja'i yø hya hingui fadi hanja asta gue'mø mambá nhohra ximhäi”, bi 'yεna.

Bì manna Jesús te ga mbønya yø hya bi hyequi ngue yø paxi bi nuas'ui ra trigo.

³⁶ Mī juadi bi n'yεhmi yø ja'i ra Jesús, bi 'yat'ambo rá ngu p'uya. Bi guatyø xädi, bi 'yεmbi:

—Damí xicje te ga mbønya yø hya gá hyequi ngue yø mīhyuui ra trigo bi thup'u ja ra huahí.

³⁷ Ra Jesús bi 'yεmbyø xädi:

—Nu'a bi duhra hoga hmudä, gue'a ra N'yohu bi 'yε mahets'i'a.

³⁸ Nu ra huahí, ga mbøni ngue guecua ja ra ximhäi'a. A nu ra hoga hmudä, ga mbøni ngue gue'u yø ja'i o rá 'yε Oja. A nu'a rá mīhyuui ra trigo, ga mbøni ngue gue'u yø ja'i o rá 'yε ra zithu'u.

39 A nu'a rá nšaiui rā mm̄hui bi duprá m̄hyuui rā trigo p'ʰ ja rá huah̄i, gue'a rā zithū'a. A nu'm̄o bi thexyø trigo, gā mbøni ngue gue'm̄o bi gua'a nximh̄ai 'm̄o. A nu'ʰ yø m̄efi da hyexyø trigo, gue'ʰ yø anx̄e'ʰ.

40 A nu'a rá m̄hyuui rā trigo da ma mapeti ngue da t'udi, gā mbøni ngue gue'a rā ndate di nja 'm̄o bi gua'a nximh̄ai'a.

41 Porque rā N'yoh̄a bi 'ȳe mah̄ets'i da menhyø anx̄e p'ʰ ha 'b̄ahyø ja'i ya o rá 'ȳe. Dā ziqui gātho yø ja'i nuyā xā japi ngue øtrā ts'oqui m̄i'da yø mm̄ic'̄eiui, dā ziqui gātho'ʰ xants'o te gā 'yo.

42 Nuyā yø ts'oc'̄ei, dā hyørb̄a ja rā orno di dānzø. Ja di nzomp'ʰ yø ja'i 'n̄e dadi guxtyø ts'i ngue rā ndate dā zā.

43 P̄e nuyā yø ja'i xā 'yøt'e te di manda Oja, di m'm̄p'ʰ ha di manda yø Papá, dadi yoxni tengutho gui yotra hyadi. Di nja ni gū ngue gui 'yøhm̄a ya yø hyā di mm̄angā.

Rā Jesús bi hyecra hya ngue rā m̄enyu nt'āgui p'ʰ ja rā h̄ai.

44 Nuyā yø ja'i honi ha di zo rá 'ȳe Oja bi 'b̄a mah̄ets'i, guehya tengutho n'na rā ja'i bi dini ha nt'āgui xandøngu rā m̄enyu ya. Mi zā m̄i dini ha o rā m̄enyu, mā h̄ombi go'm̄i, di johya ngue'a te bi dini. Dā mā te gā p̄esp̄aya ngue dā dānna h̄ai ha o rā m̄enyu bi dini. Ya drā m̄meti rā h̄ai p'ʰya.

Rā Jesús bi hyecra hya ngue rā perla.

45 Nuyā yø ja'i honi ha di zo rá 'ȳe Oja bi 'b̄a mah̄ets'i, guehya tengutho n'na rā p̄hø i 'yo ngue honyø perla, tate mandøngu drā muui.

46 Nū'm̄o bi d̄inna perla mandøngu drā muui, dā mā te gā p̄ets'i, dā dānna perla bi dini.

Rā Jesús bi hyep̄a rā hya yø huā bi the rā xit'a.

47 Nuna Oja bi 'b̄a mah̄ets'i, nuyā yø ja'i 'b̄ucua ja rā ximh̄ai di manda, tengutho yø huā bi the rā xit'a 'm̄o bi ma yø mahua p'ʰ ja rā jathe. 'Dama 'dan'yo yø huā bi the.

48 Nū'm̄o bá yuh̄ra xit'a yø mahua, dā j̄ac̄a nenthe p'ʰya, dā m̄i ngue dā huanh̄ni. Yø hoga huā i p̄ets'i, p̄e yø huā h̄ingui ho i ei.

49 Di njarb̄atho'a te rā hyā di nja 'm̄o bi gua'a nximh̄ai ya. Dā ma yø anx̄e ngue dā sicyø ts'oc'̄ei p'ʰ ha di 'b̄ahyø ja'i xānho te gā 'yo.

50 Yø ts'oc'̄ei dā hyørb̄a ja rā orno di dānzø. Ja di nzomp'ʰ 'n̄e ja di guxp̄a yø ts'i ngue rā ndate di sā.

Bi nhyecra hya ngue rā nyogui xādi conna 'da'yo xādi.

51 Bi 'yānyø ja'i rā Jesús, bi 'ȳemb̄i:

—¿Ua t̄ini xānho ni mm̄ih̄a ya yø hyā dā māngā ya, uague h̄in'na? —bi 'ȳemb̄i.

Yø ja'i p'ʰya bi 'ȳena:

—Ahá, grá Hmu, t̄inma mm̄igāhe hanja rā hyā guí mm̄anya —bi 'ȳemb̄i.

52 Rā Jesús mah̄ombi 'ȳemb̄yø ja'i:

—Nū rā xānb̄ate ngue rā ley, nū'm̄o dā gohi ngue mā xādi, mā'da'yo di xādi ha di zo rá 'ȳe Oja, ya man'na xāngu yø hyā dā b̄adi. Dā gohi tengutho n'na rā n'yoh̄a xāngu te p̄esp̄a ja rá ngu, jap'ʰ yø cosa ngue yø nyogui, x̄im̄mi jap'ʰ yø cosa ngue mā'da'yo.

Nū'ʰ yø mm̄enguh̄a rā Jesús h̄ingui ̄c'̄ei te øt'e.

53 Rā Jesús h̄ontho bi juadi bi xihyø ja'i ya yø hyā bi hyequi, bi ma p'ʰya.

54 M̄i zomp'ʰ Nazaret ja rā hn̄ini bá nte. Bi map'ʰ ja rā n̄ija ngue bi xānb̄a rā hyā yø ja'i. Nuyā yø ja'i bi 'yøde hanja rā hyā bi mā, gā di 'yøtho, di n'ȳemb̄i:

—¿Hague go ga mba'a te ra hya pahna? ¿Hague ga nzá øtyø milagro?

⁵⁵ Conque guehna rá ts'unt'u ra yaxi na. Nuná rá mamá p'uya, gue'a ra Maya. Yø n'yohu p'uya, gue'a ra Jacobo, 'nehra José, 'nehra Simu, 'nehra Judas.

⁵⁶ Yø nju p'uya, gá 'dadua ra hnini dí 'bahma. Xina, ¿hapu go bá ha'a te ra hya xänbäte na? —dí n'yembyø ja'i.

⁵⁷ Janangue yø ja'i embi ngue to bi zä man'yohu na ra Jesús. Hinguí ørpatho masu yø ja'i te xifi. Pe ra Jesús bi 'yembyø ja'i:

—Gátho yø pøngahya Oja n'nanni ni 'yehé, gá hnu mansu. Pe nu'u yø mmenguhu yø pøngahya, hinguí nnu mansu. Ni xinga gue'u to 'bap'u ja rá ngu ra pøngahya dí nnu mansu.

⁵⁸ Ya himbi 'yø't'e xangu yø milagro p'u ja ra hnini p'uya, porque yø mmenguhu hinguí ec'eiho ya yø hya bi ma.

14

Ra Herodes embi ngue nuná ra Jesús, gue'a ra Xuua mi øtra nxixya.

¹ Nu'u yø pa'u, nup'u ja ra häi Galilea mi ndast'abi ra Herodes. Ra Herodes mi 'yøde te mmanyø ja'i ngue xangu yø milagro øtra Jesús.

² Ra Herodes bi 'yembyø ja'i ja yø 'befi p'u ha 'bui:

—Nugä dí ena ngue xpi bennate'a ra Xuua mi øtra nxixya. Janangue sä øtyø milagro —bi 'yena.

Ja mmangua ha bi nja ya ngue bi du ra Xuua mi øtra nxixya.

³ Nu'mø yø pa bi thogui, ra Herodes bi manda bi mbentra Xuua, bi dut'i conyø cadena bi got'a fädi. Bi øpi ngue nuná ra Xuua ya xi xihra Herodes ngue hinguí ho dí m'mahmi rá 'bepo Herodías nuná mará xisu'a rá n'yohu Lipe.

⁴ Nuná ra Xuua xi 'yembra Herodes: “Hin'y'u ra nt'edi guí m'mahmi ni 'bepo”, xi 'yembi.

⁵ Ra Herodes mi sihna ra hya na, bi ne xta hyo ra Xuua, pe himbi zä porque ra Herodes bi zu yø ja'i. I padí ngue gátho yø ja'i i mma ngue rá pøngahya Oja na ra Xuua.

⁶ Pe mi zøhrá pa bi nsännigo ra Herodes. Nuná rá t'ixu ra Herodías bi yarbu 'bahyø ja'i xi petra Herodes ngue sännigo, bi mahra hnei p'uya. Ra Herodes di ho te øtra hmute.

⁷ Ra Herodes bi 'yembra hmute: “Nu'mø temä cosa gui 'yäqui, nugä gá 'da'i”, bi 'yembi.

⁸ Ra hmute p'uya bi ma bá änná mamá te 'be'a dá 'yädi. Mi xihrá mamá te dá 'yap'u ya, bi ma ra hmute, bi 'yembra Herodes: “Damí 'dacrä ya ra Xuua nuná mi 'yøtra nxixya, dá o ra mohi”, bi 'yembi.

⁹ Mambi duträ mmai ra dast'abi 'mø mi 'yø'a te sifi. Pe ya xi xihra hmute ngue di unni te dá 'yäpi. Yø ja'i 'bap'u mi 'bui, gá xi 'yøde te xi ma. Bi manda p'uya ngue bi t'unna hmute'a te ädi.

¹⁰ Bi 'yet'i to bá hejpa rá ya ra Xuua p'u ja ra fädi p'uya.

¹¹ Bá jät'a n'na ra mohi, bi t'unna hmute. Ra hmute p'uya, bi daprä mamá.

¹² Mi bahyø xädi ra Xuua ngue bi du, bi ma bá ha ra ánima ngue bi 'yägui. M'mefa p'uya, nu'a te bi nja, bi ma bá xihra Jesús.

Ra Jesús bi 'yø't'e ngue bi nsihme cat'a mahuahí ma'yohu.

¹³ Nuná ra Jesús mi zä mi badí ngue ya bi du ra Xuua, bi 'yo ra barco i ma n'nanni hapu hinjo'o yø ja'i. Pe yø ja'i bi badí hapu i ma, mandøngu dyø ja'i bi

dennj nī netra nenthe. Nup'u ja yø hnīnī thogui, ja nēxpṛu mī'da yø ja'i ngue tet'i.

¹⁴ Mī zøhra barco bā o rā Jesús, bi bōni. Pē ya māndøngu dyø ja'i 'bup'u. Rā Jesús bi huēcyø ja'i p'uya, bi 'yøthe yø dārquehī bi zispabi yø ja'i.

¹⁵ Nu'mø ya nī ma dī nde p'uya, nu'u yø xādi rā Jesús bi guarbū 'bāi, bi 'yēmbi:

—Ya bī nde, 'nē nuua dī 'bāhmā rā dapo ua. Dāmī 'yēhyø ja'i n'namhma dā map'u bi ja yø hnīnī, dā dānse rā hmē dā zi —bi 'yēmbi.

¹⁶ Bi 'yēmbiyø xādi rā Jesús:

—Hingui ja ngue dā ma yø ja'i dā tāi te dā zi. Dāmī unhnā rā hmē dā zi yø ja'i —bi 'yēmbi.

¹⁷ Nu'u yø xādi p'uya bi 'yēmbi:

—Pē hōndi cat'a yø thūhmē dī hāgāhe, 'nē yoho yø huā.

¹⁸ Rā Jesús bi 'yēmbiyø xādi:

—Bī 'dacjū ua yø thūhmē conyø huā —bi 'yēmbi.

¹⁹ Bi 'bēpyø ja'i p'uya ngue bī mīp'u ja rā 'batha. Bi hyan'u cat'a yø thūhmē 'nē'u yoho yø huā. Bi hyanma hēts'i p'uya, bi ja mammađi Oja. Bi xēnyø thūhmē p'uya, bi unyø xādi ngue dī 'darpabi yø ja'i. Daguehyø huā bi dat'i.

²⁰ Bī nsīhmē xanho yø ja'i, gā bī nniya. Mī juate rā ts'īhmē yø ja'i p'uya, nu'u yø xādi rā Jesús bi pēti 'de'mayo canasta yø thūhmē bi bongui.

²¹ Nu'u yø ja'i bī nsīhmē'a rā ora'a, cat'a mahuađi mā'yohū bī nsīhmē. Hīmma cat'i rā güenda yø xisu 'nēhyø basi.

Rā Jesús nī 'yo māxøts'e rā dehe.

²² Mēnte ēhyø ja'i rā Jesús, bi xihyø xādi ngue dī m'met'o dā 'yo rā barco dī ma mān'na nguadi rā zabi.

²³ Hōntho bi juadi bi 'yēhyø ja'i rā Jesús, bī map'u bī ja rā nyunī bā mat'Oja. Mī dāhra nde, bi 'būse p'u ja rā nyunī rā Jesús.

²⁴ Pē rā barco ya bi 'yo māde rā zabi. Nup'u ja rā zabi, bī nangrā ndate ndađi ngue di cosrā barco. Astā pa māya yø funthe.

²⁵ Mī zā'i hyū xudī p'uya, nūnā rā Jesús bī map'u bī 'bāhyø xādi nī 'yo māxøts'e rā dehe.

²⁶ Nu'mø nī ma dā zømp'u 'bāhyø xādi, mī hyandi ngue mmar'u nī 'yo māxøts'e rā dehe. Bi zū p'uya. Nu'a gā nzu p'uya, bi 'yēna:

—Bā ēcua rā ndađi.

²⁷ Pē rā Jesús bi zofō 'bexque'a, bi 'yēmbi:

—Go guecā, 'yogui sūhū —bi 'yēmbi.

²⁸ Rā Bēdu p'uya bi 'yēmbra Jesús:

—A nu'mø ngue gue'e grā Hmū, dāmī 'yøt'e ngue dā zā gā n'yogā māxøts'e rā dehe. Gā sōngā p'u garā ēhē.

²⁹ Rā Jesús bi 'yēmbi:

—Gue bā 'yo 'mø —bi 'yēmbi.

Rā Bēdu p'uya bi gap'u ja rā barco, nī 'yo māxøts'e rā dehe ngue dā zømp'u bā ēhra Jesús.

³⁰ Pē nu'a gā 'yo rā ndađi, i tōnhni, bī nsū p'uya. 'Bēxpī mādi bi yū'a mbonthe. Xøgue rā mafi bi 'yēmbra Jesús:

—Ague grā Hmū, dāmī juxcagui.

³¹ 'Bēxpī macrā 'yē rā Jesús, bi gats'i. Bi 'yēmbi:

—Ague n'yø, ħhanja ngue guí yobēni? Gue zits'utho guí ēc'ēigui.

³² Hōntho bi yut'ambo rā barco rā Jesús, 'bēxpī nsāya rā ndađi.

³³ Nūya mī o rā barco p'uya bī ndantyøhmū p'u 'bāhra Jesús, bi 'yēmbi:

—Majuani ngue gue'e rá Ts'ant'w'i Oja.

Nup'w ja ra häi Genesaret bi 'yøthe yø därquēhi ra Jesús.

³⁴ Mī zōn'a nenthe ja ra häi Genesaret.

³⁵ Mī bahyø ja'i 'b'u'a ra xequi'a ngue ya 'bup'u ra Jesús, ndap'u bi zä, bi n'yonnbase ra hya yø ja'i ngue bá εηε. Dī nxifi ngue dā zixyø därquēhi p'u 'buhra Jesús.

³⁶ Yø ja'i bi 'yäpra mate ra Jesús ngue squerangue rá nyanī rá he dā dārpabi yø därquēhi, 'bexque'a sä ha hēmbi.

15

Ja 'da yø costumbre xā nzänse yø ja'i hingui nnu manho ra Jesús.

¹ Nuya yø fariseo 'nēhyø xänbäte ngue ra ley ngue yø mmengu Jerusalén bi guarb'u 'bähra Jesús ngue ørpa rá nt'änni. Bi 'yēmbi:

² —¿Hanja nī xädi ngue festho rá hya bi zogahä yø ndiua? Porque hingui pecra ts'oqui ja yø 'ye, ngue dī nxu'ye hante dī nsihmε.

³ Mī dahra Jesús, xquet'a bi 'yørpa rá nt'änni ya yäui, bi 'yēmbi:

—Dā gue'ahä, xiya yø hya dī manda Oja, ¿hanja ngue guí festhohä, ngue nuya yø hya xcá sänsehä, gue'a gadi ja ndummui guí øthw'a?

⁴ Porque Oja bi xihyø ja'i, bi 'yēmbi: “Damī sū nī papá, damī sū nī mamá”. Mahømbi 'yēmbi: “Nu rá ja'i dā zanná papá, ogue dā zanná mamá, i ja ngue dī njapra castigo 'nε dā thó”, bi 'yēmyø ja'i Oja.

⁵ Pε ya xcá xänbahä yø ja'i ngue rá ja'i dā zä dā 'yēmbra papá ogue rá mamá: “Nugá papá, nugá mamá, ya hinda zä ga 'da'i te guí siui ya. Porque nu te gá dí pεts'i, guehna Oja dadi unni”.

⁶ Nu'mø nguna rá hya bi manna ja'i p'uya, ya hin gadi japhä ngue di jammansu rá papá ogue rá mamá rá ja'i. Ja dī nequi p'uya ngue nuya yø hya dī manda Oja, guí εhmhä ngue hinte dī muui. Porque nuya yø costumbre xā nzänyø ndiua, guehya guí εhmhä ngue ja ts'editho guí 'yøthä ya.

⁷ Nī xirbä guí εnä ngue guí εc'ēihä Oja. Go guí øthä nä te rá hya bi 'yotra pøngahya Isaias ngue Oja bi 'yεnä:

⁸ “Nuya yø ja'i 'bεcua, nu'mø bi nya, xøgue εnä majuani ngue nnu mansugui. Pε himma juani ngue yø mmui ga ndannegui.

⁹ Ya hinte nī bøntho ngue thannegui yø ja'i. Nu te gäma hya xänbäte, xangu yø hya xā nzänse ngue εmbi dī manda Oja”, bi 'yεn'Oja.

Nu te si ra ja'i hinga gue'a di ts'onnbä rá n'yomfēni ra ja'i'a.

¹⁰ Ra Jesús bi zonhyø ja'i, bi 'yēmbi:

—Damī 'yøhmä xänho ya yø hya gā mmangä ya. Damī 'yεt'ammuihä.

¹¹ Nu rá ja'i øtra ts'oqui, hinga gue'a te si rá ja'i ga 'yøtra ts'oqui. Nu'a ga 'yøtra ts'oqui rá ja'i, gue'a ra ts'omhya pønnä ne rá ja'i'a.

¹² Yø xädi rá Jesús bi guarb'u 'bäi, bi 'yēmbi:

—¿Ua guí padī ngue mbøcue yø fariseo 'mø mī 'yøhna rá hya guí xifi? —bi 'yēmbi.

¹³ Ra Jesús εntho 'mø mī dadi:

—Nu'a mā Papägä bí 'bä mahεts'i, nu'w yø ja'i hingui o rá 'ye, dā zijpü ha 'bahyø ja'i.

¹⁴ Damī hyεgui, o sä guí suhä. Nuya guehya yø xädä xänbabi rá hya mī'da yø mmixädäui ya. Nu'mø bi nthēui rá ots'i, nup'u dā zo rá xänbäte, ja dā zop'u yø xädi.

15 Ra Bɛdu bi 'yɛmbra Jesús:

—Dami xicje te ga mbɔnya yɔ hya gá hyɛqui ngue te si ra ja'i.

16 Ra Jesús bi 'yɛmbi:

—¿Ua xquet'a hinguí tinni mmáihu hanja ya yɔ hya dí mmangá?

17 ¿Ua hinguí pahma ngue nu te gama cosa si ra ja'i, mbo rá mmá ra ja'i ni ma, pɛ pigui te si ra ja'i?

18 Pɛ nu ra hya pɔnná ne ra ja'i, mbo rá n'yomfɛni ra ja'i ní 'yɛhra hya. Nu'mɔ xants'o ra hya bi manna ja'i, guehna ra ts'oqui na.

19 Porque mbo rá n'yomfɛni ra ja'i bi mihra ts'o n'yomfɛni, ra nthote, ra n'yots'om'mái, ra mfɛ, ra fɛhni, ra ts'ate. Gá mbo rá n'yomfɛni ra ja'i ní 'yɛhra ts'omhya.

20 Nuná ra hya naya, guehna ra ts'oqui ɔtyɔ ja'i na. Pɛ nu'mɔ hinguí xa'ye ra ja'i 'mɔ bi nsihmɛ, hinga gue'a ra ts'oqui'a.

Nu'a n'na ra xisu ngue hinga judío bi 'yápra mate ra Jesús ngue da máts'i.

21 Mi bɔmp'u mi 'báhra Jesús, i map'u ja n'na ra hái ja ra hnini Tiro conna hnini Sidón.

22 Nup'u ja ra hnini bi zonna Jesús, mi 'bap'u n'na ra xisu hinga judío, mará mmɛngu p'u ja ra hái Canaán. Bi ma ra xisu p'aya, ní mafi, bi 'yɛmbi:

—Ague grá Hmu, rá mbom'mɛto'i ra David, dami huɛgagui. Nu ma t'ixu dí si, n'youi rá ts'onthi. Pɛ ɛmmɛi di aní, dami 'yɔthets'u —bi 'yɛmbi.

23 Pɛ ra Jesús hinguí thatho. Yɔ xádi p'aya bi 'yɛmbra Jesús:

—Dami 'yɔrpabi nts'edi'a te xi'i, porque ra nxunanyatho ngue nuercáhu.

24 Ra Jesús bi 'yɛmbra xisu:

—Nugá bá pɛngagui Oja ngue hɔndyɔ judío ga fáts'i. Porque yɔ judío ɛntho yɔ dɛ'yo ya xa n'uɛni, ngue hɔnjongui fádi.

25 Pɛ ra xisu bi guarbu 'báhra Jesús ngue bi ndantyɔhmu, bi 'yɛmbi:

—Ague grá Hmu, dami fáxquits'u.

26 Ra Jesús bi 'yɛmbra xisu yaui:

—Pɛ nu'mɔ ngue 'bet'o go ga fáxa'i, 'nɛ hɔngrá judío, ya satho 'mɔ da thannba ra hmɛ yɔ basj, ngue yɔ fo'yo di t'unni.

27 Ra xisu p'aya bi 'yɛmbi:

—Ahá, grá Hmu, gue'a guí mma. Pɛ yɔ fo'yo, gue'u yɔ xɛmhɛ táp'u ja ra mɛxa síhmɛ yɔ hmu si'u.

28 Ra Jesús bi 'yɛmbra xisu yaui:

—Ague grá xisu, guí ɛc'ɛgui xandɔnho ngue da zä di nja'a te guí mma. Janangue di nja ya.

Nu'a rá t'ixu ra xisu mi n'youi ra ts'onthi p'aya, 'bexque'a bi zä.

Ra Jesús bi 'yɔthe xangu yɔ dárquɛhi.

29 Mi thohra Jesús, i mpa man'na nguadi ra zabi Galilea. Nup'u ja ra nyuni bi zoni, bi mi.

30 Xandɔngu yɔ ja'i bi zomp'u 'bai. Bi zispa yɔ dárquɛhi xa nnunts'i, yɔ xädä, yɔ gone, yɔ do'ye, yɔ dogua, xangu mi'da yɔ dárquɛhi bi ts'ispabi ra Jesús ngue bi 'yɔthe.

31 Mi nu yɔ ja'i te ɔtra Jesús ngue bi zä bi 'yɔthe yɔ dárquɛhi, di 'yɔdyɔ ja'i. Yɔ gone bi zä bi nya, bi zä yɔ do'ye, bi zä yɔ dogua. Bi nzɔ yɔ dä yɔ xädä. Mi nja'a p'aya, gátho yɔ ja'i bi 'yɛspabi Oja nuna thanne yɔ judío.

Ra Jesús bi 'uin'i goho maquahi ma'yohu.

32 Bi zonhyɔ xádi ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Dadi huɛcä yø ja'i 'bucua, porque ya rá hyu pa 'daua dí 'yohu ya. Dí pa'a njuani ngue ya hin'yu te da zi yø ja'i. Nugä hĩndi nne ga et'i ngue da ma yø ngu 'nɛ hĩndi sɪhmɛ, porque da güennbu ja ra 'yu.

³³ Nu'u yø xädi bi 'yɛmbi:

—Pɛ çhapu go ga hannbahu te da zi ya yø ja'i 'bucua? Porque xandøngu. A nuua dí 'bahu, ra dapo ua.

³⁴ Bi 'yanyø xädi ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Çhangu yø thuhmɛ guí hahu 'mø?

Nu'u yø xädi p'uya bi 'yɛmbi:

—Høndi yoto yø thuhmɛ ja ua, 'nɛ zi yoho yø hua.

³⁵ Bi manda ra Jesús ngue bi mihyø ja'i.

³⁶ Bi hyan'u yoto yø thuhmɛ p'uya conyø hua. Bi ja mammadi Oja ngue ya di nsihmɛ yø ja'i. Bi xenyø thuhmɛ p'uya, bi unyø xädi ngue di 'darpa yø ja'i da zi.

³⁷⁻³⁸ Nu'u yø ja'i bi nsihmɛ, goho mahuahĩ ma'yohu. A nu yø xisu 'nɛhyø basĩ hĩngui çatrå güenda'u. Pɛ gä bi nniya. Mi juate ra ts'ihmɛ yø ja'i, nu'u yø xädi ra Jesús bi peti yoto canasta yø thuhmɛ bi bongui.

³⁹ M'mefa p'uya, ra Jesús bi 'yɛhyø ja'i. Bi ma p'uya, bi 'yo ra barco, bi zømp'u ja ra häi ni hu ngue Magdala.

16

Yø fariseo bi xihra Jesús ngue nne da nup'u da 'yøt'a n'na ra milagro.

¹ Ngu i zøhra Jesús, nuya yø fariseo conyø saduceo bi ma bá sãmhya ra Jesús. Di 'bepi ngue da 'yøt'a n'na ra milagro nu mahɛts'i, para ngue di nɛqui ngue rá m'menhni Oja na ra Jesús.

² Ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Nu'mø ngue ra nde, guí ɛhmɛ: “Xta nho ra tiempo ya, porque ja yø zøguí”.

³ Nu'mø xudi p'uya, guí ɛhmɛ 'mø: “Nuya hĩndi ho ra pa ya, porque ra nduhmi ra ç'ammahɛts'i ngue ja ra guí”, guí ɛhmɛ. Guí ɛna ngue guí pahmu xanho te ga mbøn'a te bí ja maya. Pɛ nuya guí ɛna ngue hĩngui pahmu te ga mbønya te gãmã hyã guí nnuhu yø pa dí 'bahu ya.

⁴ Yø ja'i 'baha, yø ts'oc'ɛi ngue hĩngui pa Oja. 'Bet'o nne da nu yø milagro, ja da 'yɛc'ɛiguí. Pɛ hin tema man'na mã milagro di nja ya, hĩnda hønt'a te bi thohra Jonás da nøpa hmɛya yø ja'i ya.

Bi zop'u yø ja'i p'uya, bi ma.

Ra Jesús bi xihyø xädi ngue di mfädi xanho, nuya yø hyã xãnbate yø fariseo 'nɛhyø saduceo, hĩnda dɛnnbabi yø hyã.

⁵ Mi zøm man'na nguadi ra zabi, nu'u yø xädi ra Jesús xi pumbɛni ra thuhmɛ xta hyats'i ngue da zi.

⁶ Ra Jesús bi 'yɛmbyø xädi:

—Damĩ mfähmu ya, mamĩ sihu'a ra íxi di unyø fariseo ya, conyø saduceo.

⁷ Di n'yɛmbi n'na ngu n'na'u yø xädi p'uya:

—Rã nɛgui xicju ya ngue hĩxtã ha ra thuhmɛ ga sihu.

⁸ Bi bahra Jesús te di nxihyø xädi, bi 'yɛmbi:

—Gue guí ɛna di xí'ahu ngue hĩxcuã ha ra thuhmɛ guí sihu. ÇUa hĩngui 'yo ni mmũihu na ra hyã dí mmangã 'mø? Masque mađi zits'u guí ɛc'ɛigahu.

⁹ ÇUa hĩngui 'yo ni mmũihu ya yø hyã dí mmangã? ÇUa hĩngui mbɛmhmu'a te guí nnuhu p'u nnã mãh? Xi'mø ra pa ngue høndi çat'a nthuhmɛ i nsihmɛ

cut'a mahuahĩ ma'yohu, ¿ua hĩnguĩ mbemhmu njammĩ canasta yø thũhmẽ bi bonguĩ?

¹⁰ Xi'mø ra pa ngue hõndi yoto yø thũhmẽ i nsihmẽ goho mahuahĩ ma'yohu, ¿ua hĩnguĩ mbemhmu njammĩ canasta yø thũhmẽ bi bonguĩ?

¹¹ ¿Hanja ngue hĩnguĩ 'yo ni mmũihu ngue hĩngra thũhmẽ dĩ mma ngue dĩ xi'i ngue guĩ mfãhmu ngue ra íxi dĩ unyø fariseo 'nẽhyø saduceo?

¹² Ya bĩ dĩnyø mmũ'ũ yø xãdi te mmanna Jesús, ngue hĩngra íxi pẽ ra thũhmẽ'a xifi ngue dĩ mfãdi. Sinoque nu'a ra hya xifi, ngue hĩndĩ xã'ũ yø hya xãnnbate yø fariseo 'nẽhyø saduceo.

Bi manna Bedu ngue ra Jesús, gue'a ra Cristo bá ex Oja ngue dĩ ndast'abi'a.

¹³ Nup'ũ ja ra xequi ja ra hĩnĩ Cesarea ngue Filipos, mi zømp'ũ ra Jesús. Bi 'yãnyø xãdi p'ũya, bi 'yembĩ:

—Nugã drã N'yohu dá ẽ mahẽts'i, ¿te'o ẽnyø ja'i ngue guecã? —bi 'yembĩ.

¹⁴ Nũ'ũ yø xãdi p'ũya bi 'yembĩ:

—'Bũ i'da yø ja'i ẽmbĩ ngue gue'e grã Xuua gmi øtra nxixya. Mi'da yø ja'i p'ũya, ẽmbĩ ngue gue'e grã Elías. Mi'da p'ũya, ẽmbĩ ngue grã Jeremías. Mi'da p'ũya, ẽmbĩ ngue 'bũ tonĩ pøngahya Oja.

¹⁵ Ra Jesús mahømbi 'yembyø xãdi:

—Xi'ãhu p'ũya, ¿te'ogã p'ũ gnĩ bemhmu ngue guecã?

¹⁶ Mi dahra Bedu, bi 'yembĩ:

—Nũ'i, gue'e grã Cristo, rá Ts'unt'ũ'i Oja nuna majuanĩ ngue 'bũ.

¹⁷ Ra Jesús bi 'yembĩ:

—Ra mmẽnthĩ gã nthẽui grã Simũ, rá ts'unt'ũ'i Jonás. Porque hĩnjonnĩ ja'i bi bẽn'na'i ra hya guĩ mma, sinoque gueẽ na ma Papá bí 'bũ mahẽts'i bi ja'i gã manna ra hya na.

¹⁸ Nugã dĩ xi'i ya, gue'e gnĩ hu ngue grã Bedu, i nne da ma ngue tengutho n'na ra do ngue dap'ũ fots'i, hĩnjonguĩ añi. Gue'e grã mũdi 'yẽc'ẽi ya ngue gãtho mi'da yø ja'i da 'yẽc'ẽiguĩ m'mefa. Nu to gã da 'yẽc'ẽiguĩ da dapra ndate i ja.

¹⁹ Dĩ nja ni cargo p'ũ ha dĩ manda Oja ya. Gue'e rá representante'i Oja bí 'bũ mahẽts'i. Nu'a ra hya guĩ unna nt'ẽdĩ da 'yøtyø ja'i, gue'a dĩ nja'a. Nu'a ra hya hĩnguĩ unna nt'ẽdĩ da 'yøtyø ja'i ua ja ra ximhã, hĩnguĩ sã da 'yøtyø ja'i.

²⁰ Mi juadi bĩ manna ra hya na, bi xihyø xãdi p'ũya ngue hĩnjonnĩ ja'i da xifi ngue guehna ra Cristo na.

Ra Jesús bi ma ngue da tho, 'nẽ bĩ ma ngue dĩ bẽnnate.

²¹ Ra Jesús bi xihyø xãdi ngue ja ts'editho dĩ ma Jerusalén, ja danĩ ma ma'ũni p'ũ. Dĩ unyø mmãcja 'nẽhyø xãnnbate ngue ra ley, 'nẽhyø n'yohu 'bẽt'o p'ũ ja ra nija. Da hyo, pẽ rá hyu pa p'ũya dĩ bẽnnate.

²² Ra Bedu p'ũya, bi zica n'nanni ra Jesús, bi 'yembĩ:

—Ague grã Hmu, 'yo da ne Oja ngue da ngu'a guĩ thogui.

²³ Mi 'bãtra Jesús, bi 'yembrã Bedu:

—Damĩ 'uegue, rá mẽfi'i ra zithu. Porque nu'i guĩ orcathogui. Hĩnga gue'a rá ts'ãnnĩ Oja so ni mmũ dĩ nja. Sinoque gue'a te yø hyãẽ yø ja'i so ni mmũ dĩ nja.

Ra Jesús bi xihyø xãdi ngue hĩnjãm'mø da gohyø mmũ'a ga 'yẽc'ẽi.

²⁴ Bi 'yembyø xãdi ra Jesús:

—Nu to nne da dẽnnuĩ, hĩnguĩ sã ngue da zãnsẽ te da n'yo. Hĩnha di gohrã mmũ, maɖague'a da thop'ũ ja ra pont'i.

²⁵ Nu ra ja'i da 'uegue ngue su da tho, guehna ra ja'i di m'mehra te na. Pe nu ra ja'i hingui cohra mm'ai'a ga 'yεc'εigui, mađa tho conná ngueque, guehna ra ja'i di nyanna te na.

²⁶ Porque hĩnte da dahra ja'i, madague'a da 'yøt'e ngue rá mmeti gā ra ximhāi 'nε di m'mehra te. Ni xinda hangū ra mēnyu da gutra ja'i, hinda zā da yanna te.

²⁷ A nu'mō bá εhε mahøn'a ra N'yohu bí 'yε mahεts'i, dí hatra ts'edi Oja, da n'youi yø anxε. Di unyø nzābi n'na ngu n'na yø ja'i, da gut'i te xa 'yøt'e, xanho ogue xants'o.

²⁸ Majuanī dí xi'ahū ngue nuya 'da 'bucua ya, hinda du, asta gue'mō da nu ngue da hya ra ts'edi ra N'yohu bí 'yε mahεts'i di manda ua.

17

Bi mp'a te gui nequi ra Jesús.

¹ Mī tho'a n'nato mā pa, nuna ra Jesús bi zixra Bedu 'nεhya mī yonc'ei di n'yohu, ra Jacobo 'nεhra Xuua. Bi mep'u bí ja n'na ra nyuni xanhεts'i ngue di m'mase.

² Ja bá nup'u yø xādi p'uya ngue bi mp'a guī nequi ra Jesús. Nu rá hmi, di yoxni tengu ra hyadi. Rá he p'uya, ra mbøse asta di yoxni.

³ Bī nu yø xādi p'uya ngue 'bāp'u ra Moisés connā Elías ngue yaui ra Jesús.

⁴ Ra Bedu bi 'yεmbrā Jesús:

—Ague grā Hmu, ya xanho ngue dí 'bahu ua. Xiya, ¿ua guī nne ga hōcāhe hyu yø t'annigu, n'na'i, n'na ra Moisés, n'na ra Elías? —bi 'yεmbi.

⁵ Tobe yadra Bedu 'mō mī go'mra guī p'u ha 'bui. Xøgue di yoxni ra guī. Bi 'yø p'uya ngue nup'u ja ra guī ja bá nyap'u Oja, bi 'yεna:

—Nuna 'bucua ya, guehna mā Ts'ant'u dadī mađi. Co nuna ya i ja gampāhā. Nuya yø hya da manna ya, damī 'yεt'ammuihū —bi 'yεmbi.

⁶ Mī 'yøhyø xādi nā ra hya bá man'Oja maya, bi m'memfo hāi p'uya, pe mathoguiho bi nsu.

⁷ Nup'u ha 'bonī, bi guatra Jesús. Bi dots'i n'na ngu n'na, bi 'yεmbi:

—Damī nangūi, 'yo guī nsuui —bi 'yεmbi.

⁸ Mī hyεtyø xādi p'uya, ya hĩjon guī 'bāp'u yoho yø n'yohu xi nu. Ya 'bāse p'u ra Jesús.

⁹ Ya bá 'yo ngue ní gap'u ja ra nguani p'uya. Ra Jesús bi 'yεmbyø xādi:

—'Yo to guī xifi te gā nui ya, asta gue'mō bi hnu ra N'yohu bí 'yε mahεts'i ngue di bēnate.

Ra Jesús bi ma ngue ra Elías ya bá εhε, bi xihyø ja'i ngue di nsā porque ya bá ep'u ra Cristo.

¹⁰ Nuya yø xādi ra Jesús bi 'yanna n'na ra hya, bi 'yεmbi:

—¿Hanja nā ra hya manyø xānbate ngue ra ley, ngue ra Elías εmbi ngue jatho da 'bet'o hante ngue da εhra Cristo?

¹¹ Mī dahra Jesús bi 'yεmbi:

—Majuanī ngue ra Elías mī jatho ngue rá mēditho da εhε da xihyø ja'i ngue di nsā.

¹² Pe damī pahmu ya ngue nuna t'εmbi ra Elías, ya bá εhε. Pe hĩmbi n'yo yø mmui yø ja'i te'o nā. Janangue nu hangū ra n'u bi ne da japi, gā bi nja. Xquet'a di njarbatho ra N'yohu bí 'yε mahεts'i ya, di unyø ja'i.

¹³ Nu'u yø xādi p'uya bi n'yo yø mmui'a ra hya manna Jesús ngue nuna ra Xuua bi 'yøtra nxixya, guehna bi t'εmbi ngue ra Elías.

Ra Jesús bi 'yøthe n'na nc'ei mi n'youi ra ts'onthi.

14 Mí zøp'ua 'bahyo ja'i ra Jesús, bi guat'a n'na ra n'yohu bi ndantyøhmü p'ua 'bäi, bi 'yembj:

15 —Ague grá hmu, nu ma ts'ant'ua dí si n'youi ra n'ua ngue ra atague, janjuani ngue di ani. Nu'mø bi gu, høt'a sibi, ja'mø hørba ja ra dehe. Damí huεgagui ma ts'ant'ua, gui 'yøthe ts'ua.

16 Ya xtá xihni xädi ngue xtá 'yøthe ts'ua, pe hinxá nzá xa 'yøthe.

17 Ra Jesús bi 'yembj gätho yø ja'i 'bap'ua:

—¿Asta njam'mø da zønna pa gui 'yεc'εigahü? ¿Ua gui εna ngue hangü ra pa ga set'ahü? Bá si ua ra ts'ant'ua, ga øthegä —bi 'yembj.

18 Nuná ra Jesús bi xihra ts'onthi n'youi ra ts'ant'ua ngue bi hyεp'ua. Ra ts'ant'ua p'uya 'bexpi zá ra n'ua mi hembj.

19 M'mefa p'uya, bi 'yänse n'nanni yø xädi ra Jesús, bi 'yembj:

—¿Hanja ngue hinxá nzá xtá øthegähe ra ts'ant'ua mi n'youi ra ts'onthi?

20 Ra Jesús bi 'yembyø xädi:

—Hinxá nzäthä, porque hin gadi segura ni mmäihü ngue da zá ra därquehi. Majuani dí xi'ahü, nu'mø ngue di ja zits'ua ni nt'εc'εihü, madague'a tengutho ga nnoh n'na zi hmudä ra mostasa, ya da zá gui 'yεmphü ra nyuni ja nu: “Damí 'uecua gui ja grá nyuni, i ma man'na nguadi”, gui 'yεmphü, ra nyuni p'uya da 'uegue. Hinte gui hyεmphü 'mø di ja'ahü zits'ua ra nt'εc'εi.

21 A nuná tengu ra ts'onthi mi n'youi ra ts'ant'ua, para ngue da zá da hyεp'ua ra ja'i n'youi, mahyonitho ngue da mat'Oja ra ja'i 'nε da 'yεtrá mmäi.

Mahømbi manna Jesús ngue da tho, pe bi ma ngue di bennate.

22 Mente 'youi p'ua ja ra häi Galilea yø xädi ra Jesús, bi 'yembj:

—Nu ra N'yohu bi 'yε mahεts'i, di ndäpyø ja'i ngue da hyo.

23 Nu'mø bi hyo p'uya, di bennate'a rá hyu pa.

Nuná ra hyä bi xihyø xädi, εmmεi bi du yø mmäi.

Ra Jesús bi gutra mēnyu njai p'ua ja ra nija.

24 Ni n'youi yø xädi ra Jesús, bi zømp'ua ja ra hniñi Capernaum. Nu'ua yø n'yohu jahra mēnyu p'ua ja ra nija p'uya, bi 'yembrä Bedu:

—Xi ni xännbatehü n'yø, ¿ua hinda gutra mēnyu njai p'ua ra nija? —bi 'yembj.

25 Ra Bedu p'uya bi 'yembrä n'yohu jahra mēnyu:

—Ahá, da gutra mēnyu ra xännbate.

M'mefa p'uya bi ma ra Bedu p'ua bi ja ra ngu 'bahra Jesús. Hante ngue di nya ra Bedu, ra Jesús bi 'yembj:

—Ague Simu, ¿te gui mmanya? Xi yø dast'abi 'bæcua ja ra ximhäi, ¿ndana gue'a jambabi ra mēnyu i jai, gue'ua yø basi jambi, ua gue gue'ua yø ja'i n'nan'yo jambi? —bi 'yembj.

26 Mi dahra Bedu p'uya, bi 'yembj:

—Gue'ua yø ja'i n'nan'yo njamba ra mēnyu —bi 'yembj.

Mahømbi 'yenna Jesús:

—Janangue nu'ua yø basi Oja hingui ja ngue da gutra mēnyu'ua.

27 A nuyá, para ngue hinda zæcju yø ja'i, ni map'ua ja ra zabi ya. Damí hyaxra xone t'εgui, guá the n'na ra huä. Nu'a rá müdi ra huä guá hæqui, nup'ua ja rá ne ra huä, gui tinnbabi ra mēnyu di op'ua. Di zæ'a p'uya ngue gui jutra mēnyu t'äcä p'ua ja ra nija, co 'nε'a ra mēnyu t'ä'i gui jut'i.

1 Nu'a ra ora'a, bi guatyø xädi ra Jesús, bi 'y'embji:

—Ague grá Hmu, ¿ndana hant'a ni mmái ngue ma datho da hnu mansu p'u ha di manda Oja bí 'b'u mahets'i'?

2 Ra Jesús bi zohna n'na ra ts'ant'u mi 'bäp'u, bi 'bämbu made ha 'bwi.

3 Bi y'embjø xädi p'uya:

—Majuani di xi'ahu, nu'mø hingui pähni n'yomfënihu, gui cohmu tengutho ra ts'ant'u 'bucua ya, hündi cu'ahu p'u di manda Oja bí 'b'u mahets'i.

4 A nuyá, nuna ma datho da hnu mansu p'u di manda Oja ya, guehna ra ja'i da 'yøt'e ngue hinte di muui, di mmutho tengutho ra ts'ant'u 'bucua ngue hündi 'yani.

5 Nu ra ja'i di ja mmansu n'na ra basi tengu na 'bucua ya, nguna da 'yøt'e porque pahra ja'i ngue nu te øt'e, gue'a di nnu manho ngue da 'yøt'a, tengutho mø ngue go di jammansu gra ja'i.

Ra Jesús di japa nts'edi yø xädi ngue da zu da 'yøtra ts'oqui.

6 Nu'u yø basi ec'eigui ndap'u bi zä, tengutho na ra basi 'bucua ya, nu ra ja'i da japi ngue da hyegagui p'u yø basi ec'eigui, ra ndate castigo tømra ja'i da thogui. Hante ngue da 'yøtra ts'oqui ra ja'i, man'na xanho ngue da t'ennbu ja ra jathe ra ja'i, di ntharpa rá 'yuga n'na ra njani ngue da g'u mi.

7 Xan'utho te ja ua ja ra ximhäi, porque hündi 'bedi temä cosa ga 'yøtra ts'oqui yø ja'i. Porque ngutho siempre øtra ts'oqui ra ja'i, pe hague ngu ra castigo da tho ra ja'i nu'a di japi ngue øtra ts'oqui rá mmic'eiu.

8 Janangu nu'mø gui ena ngue rá ts'oqui ni 'ye ogue rá ts'oqui ni gua p'u gá 'yøtra ts'oqui, dami hyequi, 'yei yap'utho. Man'na xanho ngue gará do'yø ogue gará dogua 'mø gá curbu ha gui m'mahmi Oja, hinda gue'a ngue di ja yoho ni 'ye ogue di ja gá yoho ni gua 'ne ngutho gui mmapp'u ja ra sibi para zantho.

9 Nu'mø gui ena ngue rá ts'oqui ni dá p'u gá 'yøtra ts'oqui, dami hyahni dá, gui 'yei yap'utho. Man'na xanho ngue da n'natho ni dá 'mø gá curbu ha gui m'mahmi Oja, hinda gue'a ngue di ja gá yoho ni dá 'ne ngutho gui mmapp'u ja ra nidu di danzø.

Bi hyecra hya ra Jesús ngue n'na ra de'yo bi 'uegue.

10 'Yo gui emhmu ngue hinte di muui yø basi. Nugä dí xi'ahu ngue nup'u mahets'i bí 'buhma Papá, nu'u yø anxë zamp'u ha 'bwi, gue'u faxyø basi'u.

11 Nu ra N'yohu bí 'yë mahets'i, bi 'yëhë ngue da yanyø ja'i xa m'medi.

12 A nuyá, xi'mø ngue di 'bwi to di si n'na ciento yø de'yo, 'ne da 'ue'a n'na nde'yo, uangui da zop'u'u goho 'däte ma'de'mä guto nde'yo p'u ja ra dapo di 'yo. Da ma dá honnä nde'yo xá 'uegue.

13 Nu'mø bá timp'uya, man'natho di johya ngue bá tin'a n'na nde'yo xi 'uegue, hinda gue'u goho 'däte ma'de'mä guto nde'yo hingui 'uegue.

14 Njarb'utho ni Papáhu bí 'b'u mahets'i ya, hingui nnepe ngue di mm'me'a n'na mbasi ya yø basi 'bucua.

Jatho ngue di punnbabi rá mmic'eiu ra ja'i.

15 Nu'mø hingui ho te øt'a ni cu, dami zofu, jaca n'nani ngue gui nyasëui. Dami xifi ngue hingui ho te øt'e. Nu'mø bi ne bi 'yø'a ra hya gui xifi, ya xanho. Ya gá nhojpau ni cu.

16 Pe nu'mø himbí ne bi 'yøde te gui xifi, dami hyon'i yonc'eí ogue hyu nc'eí gui sits'i, dá 'yøde hapu gui nyau ni cu, ngue gui nne gui nhojpau.

17 A nu'mø hinda ne dá 'yøde te dá xi'u gui sits'i, dami dá ra güenda p'u ja ra nija 'mø. A nu'mø hinda ne dá 'yø'a te ra hya da sip'u ja ra nija p'uya, gui

'yø'nj güenda ngue nuna nj cu tengutho 'mø hingra 'yεc'εi ogue tengutho 'mø drá nguthäi.

18 Dí xi'ahü ngue go gyø representantehü nguehna Oja bí 'bü mahεts'i. Nuna ra hya guí unhnü ra nt'edi da 'yøtyø ja'i, gue'a di nja'a. Nu'a ra hya hingui unhnü ra nt'edi da 'yøtyø ja'i ua ja ra ximhäi, hinda sä da 'yøtyø ja'i.

19 I ja man'na ra hya ga xi'ahü ya. Nuua ja ra ximhäi, nu'mø bi the yø hya yo nc'ei ngue 'da'igu da 'yap'a Oja, Oja di un'a te da t'äpi.

20 Porque nup'ü ha di mpeti yø ja'i εc'εigui, madague'a hondi yonc'ei ogue hyu nc'ei di mpeti, pε nup'ü ha 'bai, ja dí 'bucä p'ü.

21 Ra Bedu p'üya bi 'yεmbrä Jesús:

—Ague grá hmu, xi ma cu ya ga 'bü'a ngue hingui ho te ørque, ¿nja mmindi ga punnbi? ¿Gue astä nyoto nnidi?

22 Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nugä hñte dí xi'i ngue hñdi nyoto nnidi ja ngue guí punnbi. Sinoque dí xi'i nja mmindi guí punnbi, yoto yø hyate ma'det'a nnidi ja ngue guí punnbi.

Ra Jesús bi hyεcra hya ngue n'na ra hmiqúi hñ'yü rá mpunnbi.

23 Janangue jatho guí punnbabi nj mmic'εihü, porque nuna Oja bí 'bü mahεts'i, mahyεjpi n'na ra dast'abi ngue ørpa ra güenda yø hmiqúi hangu tupi.

24 Mi dñ'mj bi 'yørpa ra güenda yø hmiqúi, bá ts'innbabi n'na nc'ei ngue yø mñyonetho rá mēnyu mj tupi.

25 Pε nuna ra hmiqúi bá ts'i, hñ'yü ra mēnyu di gutrá güenda. Ra dast'abi p'üya bi manda ngue da bá ra hmiqúi, 'nε da bāprá xisu, 'nε da bāpyø basj, 'nε da bāpi hangu pets'i ngue di gutrá güenda.

26 Pε ra hmiqúi p'üya bi ndantyøhmu p'ü 'bährä hmu. Bi 'yāpra mate, bi 'yεmbi: “Ague grá hmu, damj tøgbagui ts'ü mēnte ga tñgä nj mēnyu ga jut'a'i”, bi 'yεmbi.

27 Nu'a ra hmu p'üya bi huεcrä hmiqúi, bi punnbabi rá güenda mj tupi. Bi thøgue.

28 Pε nuna ra hmiqúi bi ma mapunnbi rá güenda, hñtho bi ma mathøgue, bi nthēui man'na nc'ei ngue mj tupi zits'ü rá mēnyu. Bi bennbaya bi dorpa rá 'yuga. Bi 'yεmbi: “Gui jurcagui ma mēnyu guí tuqúi, uague hñ'na”, bi 'yεmbi.

29 Nu'a ra n'yohü mj ndupate zits'ü ra mēnyu p'üya, bi ndantyøhmu p'ü 'bä'a tupi, bi 'yāpra mate, bi 'yεmbi: “Damj tøgbagui ts'ü mēnte ga tñgä nj mēnyu, ga jut'a'i”, bi 'yεmbi.

30 Pε nu'a ra n'yohü mj thuprá mēnyu p'üya, hñmbi ne xtä ndø'mä tupi. Sinoque bi bent'i, bi xizä fädi astä gue'mø di japi da gutrá mēnyu tupi.

31 Mi nu mj da yø hmiqúi'a te bi 'yørbüya, bi dār'man'ü yø mmäi'a te bi japrä mmic'εiui. Bi ma'ü p'üya bá xiprá hmu te bi 'yøt'e.

32 Nuna ra hmu p'üya, bi manda bá ts'ofø mahñn'a, bi 'yεmbi: “Grá ts'oc'ei n'yø. Conque nu hangu ma mēnyu gmj tuqúi, gä dá pun'na'i ngue gä 'yācra mate.

33 Uanguj xtä nzä xqui punnbabi nj amigo mj tu'i tengutho dá pun'na'i”, bi 'yεmbi.

34 Nu'a ra hmu, janjuani ngue mbøcue. Bi manda p'üya ngue bi ts'ixä fädi rá hmiqúi astä gue'mø da gutrá mēnyu tupi.

35 Di ja'ahü p'ü ma Papágä bí 'bü mahεts'i ya, hñndi pun'nahü, ngue'mø hñnni mmäi gdi punnbabi te øt'a nj cühä.

19

Bi xännba yø ja'i ra Jesús ngue hìn'yü ra nt'edi di nxummj yø xisu.

¹ Ra Jesús m̄i juadi b̄i maña yø hya ya, nup'ü Galilea m̄i 'yo, b̄i ma man'na nguadi ra dathe Jordán, i mpa p'ü ja ra häi Judea.

² Pë xandöngu yø ja'i bi denni. Nup'ü bi zöni, bi 'yøthe yø ja'i madi hyenni.

³ Bi guat'i'da yø fariseo p'ü 'bähra Jesús, porque honnbi ha di zädi ngue hinda gue'a ra hya da ma. Bi 'yëmbi:

—¿Üa ja ra nt'edi ngue di nxummj rá xisu n'na ra n'yohü hönt'a bi zä ma hya di üpi, uague hìn'na?

⁴ M̄i dahra Jesús, bi 'yëmbi:

—¿Üa hìn gadi xähm'a te ra hya nt'ot'i p'ü ja ra Maca Libro, ngue nü'mø mambá nhohra ximhäi, Oja bi hocra n'yohü 'në bi hocra xisu?

⁵ Oja bi 'yëna: “Janangue ra n'yohü sop'ü rá papá, sop'ü rá mamá ngue 'bähm̄i rá xisu. Nüya yo nc'ei ya, di nne n'na ngu n'na, janangue ya hingui yo nc'ei, sinoque êntho n'na nc'êtho”.

⁶ Janangue nüya, nüya yo nc'ei bi pen'na Oja, hìn'yü ra nt'edi ngue to di xunnbabi.

⁷ Yø fariseo p'üya bi 'yëmbi:

—¿Pë hanja na ra Moisés ngue bi 'yëmbi i sä da 'yøtra sacua ra n'yohü ngue di nxummj rá xisu 'mø?

⁸ M̄i dahra Jesús, bi 'yëmbi:

—Nunã ra Moisés bi unna nt'edi ngue da nangra sacua ngue ra nxuni, pë ngue mandø nnaixitho yø n'yomfëni yø ja'i, janangue b̄i njap'ü. Pë nup'ü rá madi, hinga ngu'a ra hya bá sännba Oja da 'yøtyø ja'i.

⁹ Pë nugá dí xi'ähü, ngue yø n'yohü di nxummj yø xisu 'në hingra n'yots'om'mái di üpi, nü'mø hömbi nthatra n'yohü, da me man'na ra xisu, ya ra ts'oqui øtra n'yohü. A nü'mø b̄i nthatra xisu bi t'ei, ya ra ts'oqui øt'ui ra n'yohü b̄i me.

¹⁰ Nü'ü yø xädi p'üya bi 'yëmbi:

—Man'na xanho ngue h̄indi nthatra ja'i 'mø —bi 'yëmbi.

¹¹ Pë ra Jesús mahømbi 'yëna:

—Nunã ra hya dí mma, hingui nne da ma ngue da gätho yø ja'i di ja ngue di nthati. Sinoque nüya yø ja'i, Oja nnepe ngue di nthati, guehya dí mmangã ya.

¹² I 'bähyo n'yohü ngue hingui sä di nthati. Porque 'bähyo n'yohü ya i m̄i'a ngue hinda zä di m'mähra xisu. Ximmi 'bähyo n'yohü ngue m'moqui. Ximmi 'bähyo n'yohü h̄indi nthati para ngue da zäp'ü da 'yøpe xanho rá 'bëfi Oja bí 'bä mahëts'i. Pë nü to ëna ngue da zä di nthati, ya da 'yøt'e tengutho ra hya dí mma.

Bi xi Oja ra Jesús ngue di japyø basi.

¹³ Bi zixyø basi yø ja'i p'ü 'bähra Jesús, i nnepyø ja'i ngue da dospa yø ya yø basi 'në da xi Oja ngue di japyø basi. Pë nüya yø xädi ra Jesús bi hejpa yø ja'i bá zi yø basi.

¹⁴ Ra Jesús, bi 'yëmbi xädi:

—Dam̄i hëhmü yø basi da thocua dí 'bui. Porque tengutho yø ja'i ya o rá 'yë Oja, xquet'a njarbü ya yø basi ya.

¹⁵ Ra Jesús bi japyø 'yë p'ü ja yø ya yø basi. M'mëfa p'üya, b̄i map'ü ja ra xëqui m̄i 'bui.

Ra mmëmmëti h̄imbi ne da 'yøt'e te bi xihra Jesús.

16 N'na ra n'yohu bi guarbu 'bahra Jesús, bi 'yembj:

—Ague grá hoga xännbate, ¿ndana ra nho exa ja ts'edi ga øt'e n'namhma ngue Oja di 'dacra 'da'yo te para zantho? —bi 'yembj.

17 Mi dahra Jesús, bi 'yembj:

—¿Ua gui padj te gui mmana, ngue gui engui xanhoga? Porque hønse Oja xanho. Nu'mø gui nne ya ngue di 'da'i ra 'da'yo te Oja, dami 'yøt'u yø hya di manda Oja 'mø.

18 Ra n'yohu p'uya bi 'yena:

—Xi'u yø hya di manda Oja p'uya, ¿ndana gue'a ya yø hya gui mma?

Mi dahra Jesús, bi 'yembj:

—'Yo grá hyote. 'Yo grá 'yots'om'mäi. 'Yo grá be. 'Yo to gui sännba ra fehni.

19 Dami su ni papá, dami su ni mamá. Dami mahni mmic'ejui tengutho gni ne ngue di ma ma madji.

20 Mi dahra n'yohu p'uya, bi 'yena:

—Nuya yø hya gui xicya, ya gá xtá øt'e asta gue'mø mará ngüegui. Xiya, ¿ndana guehna ra hya di 'bedi ngue hindí øt'ya? —bi 'yembj.

21 Pe ra Jesús bi 'yembra n'yohu yayui:

—Nu'mø gui nne ngue gátho gui 'yøt'a te ni 'yup'u gui 'yøt'e, ni ma ya, dami pä te gá gui pets'i. Dami unna menyu yø hyoya. Nu'mø gá 'yøt'e te dí xi'i ya, ya bí ja ni mmeti mahets'i p'uya. Bá ep'u ya, gá mmerp'u nná magä —bi 'yembj.

22 Pe mi 'yøhra n'yohu na ra hya bi sifi, mambi dudrá mmäi. Bi matho, porque mará ndømmemmeti.

Bi manna Jesús ngue Oja, hñte hembj.

23 Ra Jesús bi 'yembyø xädi:

—Nu yø mmemmeti, guehya di mma ngue xanhennitho ha di n'unj da zo rá 'ye Oja bí 'bu mahets'i ya.

24 Ya fadi ngue ra cameyo, hñjam'mø da zä da thop'u ja rá xagu n'na ra 'yofani. Pe di xi'ahu ngue man'na xandøn hennitho ngue n'na ra mmemmeti di n'unj da zo rá 'ye Oja.

25 Nuná ra hya bi manna Jesús mi 'yøhyø xädi, man'natho bi nsu yø n'yomfenj p'uya. Di n'yembj:

—Rá nze gui ya hñjonni ja'i da zä di nyanná te ya'mø —di n'yembj.

26 Bi hyetyø xädi ra Jesús, bi 'yembj:

—Nu'a ngue yø ja'itho, hñda zä da zänse ha di nyanyø te. Pe Oja hñte hembj, nu te nne da 'yøt'e, da zä ha di japi.

Bi manna Jesús ngue di tocabi ra nho'u yø ja'i n'youi p'u ni ma.

27 Nuná ra Bedu bi 'yembra Jesús:

—Nugähe, ya xtá sohme p'u te gá dí peshe ngue dí ten'nahe. ¿Te 'be'a ja ngue di tocagähe 'mø?

28 Mi dahra Jesús, bi 'yembj:

—Majuani dí xi'ahu ngue nu'mø ra pa dani gom'na'yo gátho yø cosa i ja, gue'a ra pa'a ngue ra N'yohu di 'ye mahets'i da mip'u ja rá nthuts'i, di manda te di nja. A nu'ahu p'uya ngue gui tenngahu, nup'u ha di hø'i 'de'ma yoho yø nthuts'i, ja gui mmihmu p'u ngue gui nts'at'abihmu p'u ha di 'bu'u 'de'mayo 'bui yø mbom'meto ra Israel.

29 Nu to gá xpá nzohyø ngu, xpá nzohyø cu, xpá nzohyø papá, xpá nzohyø mamá, xpá nzohyø xisu, xpá nzohyø basi, xpá nzohyø hai ngue tenngui, pe yø ciento nniditho gá ngu'a te da dinj ngue'a te gá xpá nzogui. Ra pa di 'yep'u p'uya, di t'unna te para zantho.

³⁰ Xangu yø ja'i hnu mansu ua, pɛ nu'a ra pa'a, ts'utho da hnu mansu p'u. Xangu yø ja'i hingui hnu mansu ua, pɛ nu'a ra pa'a, ja danj hnu mansu p'u.

20

Ra Jesús bi hyeja ra hya yø nzäbi tãhyø mefi.

¹ Nuna Oja bí 'bɛ mahɛts'i da gutra nzäbi. Tengutho n'na ra n'yohɛ bi ma mxuditho ngue da honyø mefi da tɛcyø uva.

² Bi gohmɪ ra cohi yø mefi ngue nu'a n'na pa ra 'befi, da gut'i co n'na ra mɛnyu ni hu ngue ra denario. Bi mɛnhyø mefi p'u bí ja rá huahɪ p'uya.

³ Mɪ zɛ'i guto xudi p'uya, mahømbi ma tai ra mmehui. Bi dimp'u ja ra tai mi'da yø ja'i ngue hɪnte pɛfi.

⁴ Bi 'yɛmbɔya: “Nɪ mɛ ra 'befi ma huahigã n'yø. Gã jut'au'i'a te ni 'yup'u gui tahmi”, bi 'yɛmbi. Nu'u bi si ra 'befi p'uya, bi ma ra 'befi.

⁵ Mɪ hyuxyadi p'uya, mahømbi ma tai ra mmehui. Bi nthɛui p'u mi'da yø ja'i ngue hɪnte pɛfi. Mahømbi 'yɛtra 'befi rá huahɪ. Mɪ zɛ'i hyu nde, mahømbi ma tai ra mmehui. Bi nthɛui mi'da yø ja'i ngue hɪnte pɛfi. Mahømbi 'yɛtra 'befi rá huahɪ.

⁶ Mɪ zɛ'i cɛt'a nde, mahømbi ma tai ra mmehui. Hømbi nthɛui mi'da yø ja'i ngue hɪnte pɛfi. Bi 'yɛmbɔya: “¿Hanja ngue xcã ndethohɛ ua n'yø, hɪncxã mpehmɛ?” bi 'yɛmbi.

⁷ Bi 'yɛn'u zo p'uya: “Xtã ndedãhe ua ngue hɪnjon xã xicje ra 'befi”, bi 'yɛmbi. Ra mmehui p'uya bi 'yɛmbi: “Nɪ mɛ ra 'befi ma huahigã 'mø. Gã jut'au'i'a te ni 'yup'u gui tahmi”, bi 'yɛmbi.

⁸ Mɪ dãhra nde p'uya, nuna ra mmehui bi xihra hmiqɪ ni nuna di mandabi yø mefi, bi 'yɛmbi: “Damɪ zonhyø mefi ya, gui jutyø nzäbi. Rã mædi gui unyø nzäbi'u yø mefi rá nzeuguitho xã nzømp'u ja ra 'befi. A nu'u xã mpefi gã ra pa, rá nzeuguitho gui unyø nzäbi'u”, bi 'yɛmbi.

⁹ Mɪ njutyø nzäbi ya yø hmiqɪ xi yatra 'befi cɛt'a nde. Bi juarpa yø pa, bi unni 'da'a n'na ra mɛnyu ngue ra denario.

¹⁰ Mɪ tocabi bi t'unyø nzäbi ya yø hmiqɪ xinde ra 'befi p'uya. Bi 'yɛnã ngue man'na xangu yø nzäbi xti t'unni porque xi mpefi gã ra pa. Pɛ mi t'unyø nzäbi, hõnda n'na ra mɛnyu ngue ra denario bi t'unni.

¹¹ Mɪ hyanyø nzäbi p'uya, bi zãhra mmehui.

¹² Bi 'yɛmbi: “Nuya yø n'yohɛ 'bɛcua, rá nzeuguitho bi zømp'u ja ra 'befi ya. Conque n'na oratho bi mpefi, ¿hanja ngue 'da'igu gã jurcahe? Nugãhe p'uya xtã sägãhe ra n'u gã ra pa ngue xã mpa ra hyadi”, bi 'yɛmbi.

¹³ Nu'a ra mmehui p'uya bi 'yɛmbrã hmiqɪ nyau: “Ague n'yø, nugã hingra nts'oc'ɛi dí øt'ahɛ. Uangui xtã nyãhe ngue nu'a n'na pa ra 'befi, gã jut'au'i co n'na ra mɛnyu ngue ra denario.

¹⁴ Damɪ hyanni nzäbi'a n'na zi pa xcã mpefi, ni ma p'uya. Nuna ma mefi rá nzeuguitho xa nyatra 'befi, dí nne gã jut'i tengutho dá jut'a'i.

¹⁵ ¿Ua gadi mandagui? ¿Ua hɪn'yɛ ra nt'ɛdi ngue gã sãnsɛ te dí nne gã ørpabi ma mɛnyu? ¿Ua gue gadi seyabi ni mmic'ɛiui ngue'a ra nho dí nne gã ørpe?” bi 'yɛnã mmehui.

¹⁶ Janangue nuyá, nuya yø mefi rá nzeugui xã nyatra 'befi ya, guehya rá mædi di t'unyø nzäbi ya. A nuya yø mefi rá mædi xã nyatra 'befi, guehya rá nzeuguitho di t'unyø nzäbi ya. Mandøngu dyø ja'i bi ts'ofø, pɛ ziyohotho yø ja'i bi thanhni.

Mahømbi manja Jesús ngue da tho, pɛ di bɛnate.

17 Ra Jesús ni hya ra 'yu ngue ni ma Jerusalén, pe bi zica n'nanni'u 'de'ma yoho yø xädi, bi 'yëmbi:

18 —A nuyá, ya nná mähä Jerusalén. Nuna ra hnini na, nu ra N'yohu bi 'ye mahets'i di ndäpyø hmu yø mmäcja conyø xännbate ngue ra ley. Nuya p'uya, guehya da zännbi ngue da du.

19 Di däpyø ja'i hinguø judío. Da denni, di ani, 'ne di cuatrá pont'i ngue da hyo. Pe rá hyu pa di bennate.

Ra Jesús bi sifi ngue ra Jacobo 'nehra Xuua di nja yø cargo xtá nhets'i.

20 Nuna ra Jacobo 'nehra Xuua, guehya yø ts'ant'u ra Zebedeo ya, 'dap'u 'youi rá mamá, bi guarbu 'bähra Jesús. Bi ndantyø hmu na ra xisu, bi xifi ngue da 'yørpá ra mate ná ra hya nne da xifi.

21 Ra Jesús bi 'yëmbi:

—¿Tema mate guí nne ga øt'a'i? —bi 'yëmbi.

Ra xisu p'uya bi 'yëmbra Jesús:

—Dí nne ngue nup'u ha guí mmí ngue guí ndast'abi, guí unna nt'edi ya yoho ma ts'ant'u 'bæcua, ngue n'na di mihni n'yei, n'na di mihni gaha.

22 Pe mi dahra Jesús, bi 'yëmbyø ts'ant'u:

—Ague n'yø, hinguí padí te rá nsäui na ra hya guí ähmi. ¿Ua da zä gui thohm'a ra n'u ja ngue ga thocá? Porque nugá mathoguitho ja ngue di ungä yø ja'i —bi 'yëmbi.

Bi 'yënyø ts'ant'u p'uya:

—Ahá, da zä ga sägä'be ra n'u.

23 Mi dahra Jesús, bi 'yëmbi:

—Majuani ngue ngu'a, xandøngu ra n'u ja ngue gui säui, tengutho ra n'u ja ngue ga thocá. Mathoguitho di an'au yø ja'i tengutho ja ngue di ungä yø ja'i. Pe nuna ra hya guí mmammí, händi tocaguí ngue go ga sänni to di mip'u ja ma n'yei, ogue to di mip'u ja ma gaha. Ma Papá'a ya xa nzänni to di mi n'na ngu n'na ma hyo.

24 Nuna ra hya ähya yo nc'ei di n'yohu, bi mbøcuc 'mø mi bahya mi 'det'a yø xädi ra Jesús.

25 Pe ra Jesús bi peti gätho yø xädi, bi 'yëmbi:

—Ya guí pahma ngue yø dast'abi xa t'ets'i, co gätho mi'da yø ts'at'abi 'bup'u ja yø hnini, gä di manda yø ja'i. Nu te di manda yø ts'at'abi ngue da 'yøtyø ja'i, gue'a øt'a.

26 Pe nu'ahu, 'yo guí nne ngue guí mandathohu yø ja'i. Nu ra ja'i nne ngue xtá nhets'i rá cargo da mefi, guehna ra ja'i jatho ngue di mpefi da mäxyø mmic'eiui na.

27 A nu'ahu ya, nu'a da ne di m'met'o ngue gätho yø amigo ya, guehna jatho da gohi ngue ni mefi hu na.

28 Conque ra N'yohu bi 'ye mahets'i, himbi 'yehë ngue n'narbu da mi di mandatho. Sinoque bi 'yehë ngue di mpefi da mäxyø ja'i. 'Ne hinga høndra 'bäxte da 'yøt'e, asta da du ngue da yani xandøngu yø ja'i.

Ra Jesús bi 'yøthe yoho yø xädä.

29 Mi bømp'u ja ra hnini Jericó ra Jesús, bi ntet'i xandøngu yø ja'i.

30 Nup'u ja ra 'yu i nthogui, mi hup'u yoho yø xädä. Mi bahyø xädä ngue guehna ra Jesús ja ngue da thop'u hudí. Bi mähra hmafi p'uya, bi 'yëmbi:

—Ague grá Hmu, rá mbom'met'o ra David, dami hugga'be —bi 'yëmbi.

31 A nu'a yø ja'i mi 'bup'u huyhø xädä, di hejpi ngue händi mmafi. Pe yø xädä p'uya, ena man'na ma'bepe ngue nts'edi ga mafi, bi 'yëmbi:

—Ague grá Hmu, rá mbom'meto'i ra David, dami huεga'be.

³² Ra Jesús bi m'mái ngue øde hmat'i. Bi zonhyø xädä p'uya, bi 'yεmbi:

—¿Te guí nne ngue di nja'ái?

³³ Yø xädä p'uya bi 'yεmbi:

—Ague grá Hmu, dí nne ngue di nzø ma dä'be.

³⁴ Bi huεcyø xädä na ra Jesús. Bi dospabi yø dä, pe 'bexpi nzø yø dä. Janangue bi mähä ra Jesús.

21

Ra Jesús bi yarba ja ra hnini Jerusalén, pe εspabi yø ja'i, xifi ngue yø dast'abi.

¹ Nu'mø ya ni ma dä zømp'u ja ra hnini Jerusalén, ya 'yop'u ja ra nyuni ja ra mbonza ja yø olivos. Ja jarbatho ra hnini Betfagé. Ra Jesús bi 'yet'i yoho yø xädi.

² Bi 'yεmbi:

—Ni me nu ja ra hnini bi ja nu. Nu'mø gá cat'ui ra hnini, gui timmi p'u da nthat'i n'na ra burru, n'youi rá basi. Bá xoqui ngue guá siui ua.

³ Nu'mø to di hec'ái ngue gui xocui ra burru, gui xihmi ngue honna Hmu. Pe dami xihmi ngue hinda ya'atho di ndäpi.

⁴ Nguna bi 'yø't'e para ngue di nja na te ra hya bi manná pøngahya Oja ngue bi 'yεna:

⁵ “Dami xihmu yø ja'i 'bap'u ja ra hnini Sión, gui 'yεmphu: Nuuá gui 'buhmu, ya bá ep'u ni ndast'abihu da zøcua. Pe hingra tunhni ga 'yo ni dast'abihu, bá huxa n'na ra burru ngue rá basi n'na ra mbo'øni ngue ra ndu, gui 'yεmphu”.

⁶ Nuya yoho yø xädi ra Jesús bi map'u bi 'yet'i ngue bá si ra burru, bá n'youi rá basi.

⁷ Mi zøp'u 'buhra Jesús, yø tuhü yø ja'i bi gaspa yø burru ngue bi nøpa nts'at'i. Bi hyuxra burru ra Jesús, bi ma.

⁸ Xangu yø ja'i di tans'yø tuhü ngue pøp'u ja ra 'yu ja ngue da thohra Jesús. Mi'da yø ja'i p'uya, bi sajpa yø xi yø palma ngue pøp'u ja ra 'yu.

⁹ O made p'u ni ma yø ja'i ra Jesús. I 'bet'o 'da, bá 'befa 'da. Pe yø ja'i 'da ga matho ngue di johya, i εna:

—Nuna Oja, di japhna rá m'menhni 'bæcua, guehna tate naya. Guehna rá mbom'meto ra David. Oja di japi. Maguse na Oja bi 'bu mahεts'i.

¹⁰ Nuna ra Jesús mi yarba ja ra hnini Jerusalén. Gä bá yans'yø ja'i ngue bi nu. Di 'yεmbyø ja'i:

—¿Te'o ni n'yohu na n'yø?

¹¹ Mi'da yø ja'i p'uya bi 'yεna:

—Nuna ya, guehna ra Jesús, rá pøngahya Oja na, guehna ra mmengu Nazaret ja ra häi Galilea na.

Ra Jesús bi yetyø ja'i mi mpäp'u ja ra nija.

¹² Nuna ra Jesús bi map'u ja rá nija Oja. Nu'u yø ja'i mi mpäp'u thinnija, da gue'u madí ntäi, Gä bi 'yet'i. Nuya yø ja'i di pøspa yø mēnyu yø ja'i yap'u ni 'yεhe, bi 'yennba yø mεxa. 'Nε bi 'yennba yø nthuts'i'u pä yø paloma.

¹³ Bi 'yεmbyø ja'i:

—Nup'u ja ra Maca Libro, nt'ot'i p'u ra hya ngue εn'Oja: “Nuna ma ngungä, ni hu ngue ra ngunga mhmat'Oja na”. Pe nu'ahu, gui øthu ngue ja di mpeti ua yø be.

¹⁴ Nup'u ja ra nija, bi guatyø xädä 'nεhyø dogua p'u 'bähra Jesús ngue bi 'yøthe.

15 Pɛ yø hmu yø mmäcja conyø xännbate ngue ra ley, mi nu yø milagro oträ Jesús, 'nɛ bi 'yøde te mmanyø basi p'u ja ra nija, ngue ɛnyø basi: “Nuna rá mbom'meto ra David i tate na”, ɛnyø basi. Janangue bi mbøcuc.

16 Bi 'yɛmbrä Jesús:

—¿Ua hinguí øde te mmanyø basi? Damí hejpi.

Mí dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Ahá, dí øde. Pɛ, ua hin gadi xähm'u yø hya nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro, uanguí ja nt'ot'i p'u te øtyø basi ya, ngue ɛna: “Nu yø t'ubasi, dague'u satho, gá japi ngue da 'yɛt's'a'i”, uanguí ɛna.

17 Bi zop'u yø ja'i p'uya, i map'u ja ra hñini Betania, ja bá n'oxpu.

Ra Jesús bi oträ za ngue ra igo.

18 Mí hyaxpaya, hømbá pengui, i ma Jerusalén. Nup'u ja ra 'yu p'uya, nuna ra Jesús bi zä ngue tu manthuhü.

19 Bi hyandä n'na nza ra igo p'u ja ra nen'yu. Bi ma bá nu 'mø ngue di zädi. Pɛ hñte mi zädi, sinoque høntho xi c'amyø xi. Ra Jesús bi 'yɛmbrä za:

—Ya hñni mantho di nzähni ndät'ä ya grä za —bi 'yɛmbi.

'Bexpi m'manhna za ngue da 'yot'i.

20 Mí nu yø xädi ra Jesús ngue ya fädi oträ za, di 'yøtho hanja. Bi 'yännbaya, bi 'yɛmbi:

—¿Hague nja ngue n'na zihmantho ya nne da 'yotra za? —bi 'yɛmbi.

21 Mí dahra Jesús, bi 'yɛmbyø xädi:

—Majuani dí xi'äh, a nu 'mø gui ɛc'eiha xanho ngue gue'a nnu manho Oja ngue di nja'a te gui xihm, 'nɛ hinguí yobeni ni mmäih, hinga hont'a te gá nuhä dá japä ra za da zä gui 'yøth, sinoque da zä gui 'yɛmphä ra nyuni ja nu: “Damí 'uegue grä nyuni, i map'u ja ra jathe”, gui 'yɛmph. Ra nyuni p'uya da 'uegue, di map'u gui xihm ngue di ma.

22 Janangue nu 'mø te gui äphä Oja, damí 'yɛc'eiha ngue di 'da'ähä Oja te gui äph. Oja p'uya, da 'yøt'e ngue di nja'a te gui 'yäph.

Nu'u yø n'yohu 'bet'o ngue yø judío bi 'yänna Jesús ngue to bi unna nt'ɛdi te øt'e.

23 Mí zømp'u ja ra nija ra Jesús, bi xännba ra hya yø ja'i. Mente xännbate p'uya, bi guatyø hmu yø mmäcja conyø n'yohu 'bet'o ngue yø judío, bi 'yɛmbrä Jesús:

—Agué n'yø, ¿hanja te gui øt'e? ¿To bi 'da'i ra nt'ɛdi'a te gui øt'e?

24 Mí dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nügä xquet'a gä øt'äh n'na ra nt'änni ya. Pɛ gue gui xicju hanja'a ra hya gä ännäh, n'namhma ngue xquet'a gä xi'äh to bi 'dacä ra nt'ɛdi'a te dí øt'ä ua.

25 Xiya, ¿te'o bi unna nt'ɛdi ra Xuua ngue bi xixyabi yø ja'i? ¿Ua Oja bi unna nt'ɛdi, uague yø ja'itho rá nt'ɛdi'a te bi 'yøt'e?

Yø ja'i p'uya, di n'yänni te di dädi. Di n'yɛmbi:

—¿Tení 'bɛ'a gä xihm ya 'mø? Nu 'mø gä xihm ngue Oja bi unna nt'ɛdi te bi 'yøtra Xuua, da 'yɛnju p'uya: “Xina ra hya bi manna Xuua connä ngueque, ¿hanja ngue hinga 'yɛc'eiha 'mø?” da 'yɛnju p'uya.

26 A nu 'mø gä xihm ngue yø ja'itho bi unna nt'ɛdi te bi 'yøtra Xuua, ya nts'udyø ja'i. Porque gátho yø ja'i ɛc'ɛi ngue rá pøngahya Oja na ra Xuua.

27 Mí dahyø ja'i p'uya, bi 'yɛmbrä Jesús:

—Híndi pacähe to bi unna nt'ɛdi'a te bi 'yøtra Xuua.

Mí dahra Jesús, bi 'yɛmbyø ja'i:

—Ya hingat xicja na ra hya di an'nahua, ni xinga gueca ga xi'aha to di 'dacra nt'edi na te di ot'e.

Ra Jesus bi hyeja ra hya yoho yo ts'ant'u.

²⁸ Ra Jesus bi 'yembyo ja'i yaui:

—¿Tengu p'u gdj bemhmu na ra hya ga mmangä ya? N'na ra n'yohu di si yoho yo ts'ant'u. Da 'yemba n'na'u yo ts'ant'u: “Ague ts'ant'u, ni ma ra 'befi p'u ja ma huahigä”, da 'yembi.

²⁹ Nu'a ra ts'ant'u t'etra 'befi, da 'yenthö: “Nugä hinga mma”, da 'yembrá papá. Pe m'mefa p'uya di páhra n'yomfëni, da ma ra 'befi t'et'i.

³⁰ Nu'a man'na rá ts'ant'u p'uya hõnda xifi ngue da ma ra 'befi. Nuná ra ts'ant'u p'uya di n'unni ngue da ma ra 'befi, da 'yembi: “Ahá papá, ga mmagá 'mõ”, da 'yembi. Pe himma juani ngue da ma.

³¹ Xiya, ¿ndana guehna ya yoho yo ts'ant'u ngue bi 'yot'e te di manda rá papá?

Mi dahyo ja'i p'uya, bi 'yena:

—Gue'a ra ts'ant'u rá madi bi ts'ofö, bi 'yot'e te di manda rá papá —bi 'yembi.

Mahombi 'yenna Jesús:

—Majuani di xi'aha, ngue yo nguthäi 'nëhyo xisu ngue yo 'yots'om'mäi, man'na m'met'o da zo rá 'ye Oja'u ngue'aha.

³² Porque ra Xuua bi 'yotra nxixya, bá ehë bi xän'nahua ra 'yu njuantho, pe hingat 'yec'ëhu te bi ma. Pe nuya yo nguthäi 'nëhyo xisu ngue yo 'yots'om'mäi, bi 'yec'ëi te bi manna Xuua. Pe nu'aha, madague'a gui nnuhu te ot'yo ja'i di páhyo n'yomfëni ngue hep'u ra nts'o ga 'yo, pe hingat ne xqui páhni n'yomfëni hu ngue xqui 'yec'ëhu te bi manna Xuua.

Ra Jesus bi hyeja ra hya n'na ra huahj ngue ra jomhmi.

³³ Dami 'yohmu ha rá nja na ra hya ga hycä ya. N'na ra n'yohu bi 'yot'a n'na rá nu'a'ua. Bi fõt'e gä rá häi. Bi hoqui hapu da de'myo uva 'mõ bi nja. Në bi hocra n'nøque hapu da mihra máhui. Bi hyoni to da gonhui rá huahj, n'namhma ngue nu'mõ bi nja yo uva, di t'unna mmëhui'a te di tocabi. Bi ma yap'utho ra mmëhui p'uya.

³⁴ Mi zõnna pa da thacyo uva p'uya, nuná ra mmëhui bi menhyo hmiqui ngue da tu yo uva di tocabi.

³⁵ Pe nu'u yo mefi mambi 'bap'u bí ja rá huahj, bi bennbabi yo hmiqui ra mmëhui ngue bi ani. Bá ho 'da, bá pando 'da.

³⁶ Ra mmëhui p'uya man'na xangu yo hmiqui hõmbi mennbu bí ja rá huahj. Pe nu'u yo mefi ya mambi 'bap'u ja rá huahj, mahombi unyo mefi bi zõmp'u 'bui.

³⁷ Rá nzegui p'uya, nuná ra mmëhui ya rá ts'ant'use bi mennbu bí 'bëhyo mefi conhui rá huahj. Bi 'yena: “Nuyá, ma ga penhna na ma ts'ant'u ya. Nu'mõ bi nu yo mefi p'uya, da nu mansu, porque ma ts'ant'u na”, bi 'yena.

³⁸ Pe nu'mõ mi zõmp'u 'bëhyo mefi na rá ts'ant'u ra mmëhui, yo mefi di n'yembi: “Nuná ya, guehna ra ts'ant'u ja ngue da gohmi ra huahj naya. Ma ga hohu ya, n'namhma ngue ya ma mmëtiha ra huahj”, di n'yembi.

³⁹ Bi bennbabi rá ts'ant'u ra mmëhui p'uya, bi gujmaxõts'e ra huahj, ja bá hop'u.

⁴⁰ Nuná ra Jesús, bi 'yanyo ja'i, bi 'yembi:

—Xi'mõ ya bi nja ya yo hya di xi'aha ya, ¿teni 'be'a da 'yotra mmëhui 'mõ bi zõmp'u 'bëhyo mefi conhui rá huahj?

⁴¹ Bi 'yenyõ ja'i 'mõ mi dadi:

—¿Te 'be'a da jap'u 'mø? Gä da hyo'u yø mæfi ngue yø dondo, h̄indi huẽqui. Nu'a rá huah̄i p'uya, n'nan'yo m̄i'da yø mæfi h̄onda gonhui rá huah̄i. Nuya yø mæfi da gonhui rá huah̄i p'uya, nu'mø bi zõnna pa da thacyø uva, di dāpra mmeh̄ui'a te di tocabi.

⁴² Ra Jesús mah̄ombi 'yẽmbyø ja'i:

—Guí pah̄ma xanho ra hya mmamp'u ja ra Maca Libro ngue ẽna: “Nuna ra do h̄imb̄i nu manho yø hyõnnigu, gueh̄na rá do brá 'bebo p'u brá fah̄ra jado na. Nguna rá hya xa nzã'n'Oja ngue d̄i nja ya. A nuju p'uya, dí ẽmh̄ma ngue mazihotho te øt'Oja”, ẽnna hya.

⁴³ Janangue nuyá, m̄i ja ngue xqui soh̄u rá 'yẽ Oja, pe ya h̄in'na ya. Nu'u yø ja'i da zo rá 'yẽ Oja ya, gue'u yø ja'i da 'yøtra nho i nne Oja da 'yøtyø ja'i.

⁴⁴ Nu rá ja'i da zoxma xøts'e rá do, da fõhra ja'i. A nu'mø da dāhra do ngue da zoxra ja'i, da xeni.

⁴⁵ Nu'u yø hm̄u yø mmäc̄ja 'nẽhyø fariseo m̄i 'yõh̄na rá hya bi hyecra Jesús, b̄i n'yo yø mm̄ai ngue go sih̄na rá hya na.

⁴⁶ 'Bexque'a b̄i ne xti bẽtra Jesús ngue xta ngot'i. Nja ngue bi zup̄i xti mbøc̄ue yø ja'i, janangue h̄imb̄i bẽnt'i. Porque gātho yø ja'i ẽmb̄i ngue rá põnghya Oja na rá Jesús.

22

Ra Jesús bi hyejpa ra hya n'na ra dants'ihmẽ d̄i nja.

¹ Ra Jesús mah̄ombi hyoni te gui hyejpa yø hya xihyø ja'i. Bi 'yẽmbi:

²—Nuna Oja bi 'b̄ma mah̄ets'i d̄i mbita yø ja'i ngue da zo rá 'yẽ. Ẽntho n'na ra dast'abi d̄i mbita yø ja'i ngue da nu rá ngo 'mø b̄i nthatrá ts'ant'u.

³ B̄i menhyø mæfi ngue da si yø ja'i nuya xa mbita ngue da nu rá nthati. Pe nu'u yø ja'i bá ts'i, h̄imb̄i ne bá ẽhẽ.

⁴ Mah̄ombi menhm̄i'da yø mæfi p'uya, bi 'yẽmbi: “Ga 'youi, bá xihm̄i yø ja'i ya xtá mbitagã, ngue ya xtá nsã tengue da ts'i. Ya xtá ho ma ndani xi noqui. Ya xtá nsã xanho. Bá xihma ngue da ẽhẽ da nu rá nthati”, bi 'yẽmbyø mæfi.

⁵ Pẽ yø ja'i bi ts'i h̄imb̄i ne bá ẽhẽ. Nu'a n'na nc'ẽi b̄i ma dra 'bẽfi rá huah̄i. Man'na nc'ẽi p'uya, di sigue ngue mpãtho.

⁶ M̄i'da yø ja'i p'uya bi bẽntyø nzite xi menh̄na ndast'abi, bi an̄i, bi hyo 'da.

⁷ Rá dast'abi p'uya bi 'yẽmm̄ei b̄i mbøc̄ue. B̄i menhyø soldado ngue da ho'u yø ja'i bi ho yø nzite. Bá urpabi yø hn̄ini ya yø hyote.

⁸ Mah̄ombi 'yẽmbyø mæfi p'uya: “Nugã ya xtá nsã ngue rá nthati d̄i nja, pe nu'u yø ja'i ya xtá zofõ, h̄inni 'yup'u ngue xtábã thocua'u.

⁹ Pẽ nuya n̄i mãhã p'u ja yø 'yu ya. To bi zã ma ja'i gui nthẽh̄u, bá xihm̄u ngue da ẽhẽ da nu rá nthati”, bi 'yẽmbi.

¹⁰ Nu'u yø mæfi p'uya b̄i map'u b̄i ja yø 'yu bi sifi. Nu hangu yø ja'i b̄i nthẽui, gã bá si. Bá si yø ts'oc'ẽi, bá si yø hoja'i. Janangue bi yuh̄yø ja'i p'u ja ra ngu.

¹¹ Rá dast'abi p'uya, m̄i yat'ambo rá ngu ngue da nu yø ja'i xi ts'ofõ. Bi nu p'uya ngue 'b̄ap'u n'na nc'ẽi h̄ingui he rá he tengutho yø he yø ja'i sãnnigo ngue rá nthati.

¹² B̄i 'yẽmb̄uya: “Ague n'yø, ¿hague xqui catua ya? 'Nẽ h̄ingui he n̄i he tengu he yø ja'i nuya sãnnigo ngue nnu rá nthati”, bi 'yẽmbi. Pẽ nuna rá n'yoh̄u h̄inte ga ndatho.

¹³ Rá dast'abi p'uya bi 'yẽmbyø mæfi: “Nuna rá n'yoh̄u 'b̄ocua, dam̄i turpau yø gua 'nẽhyø 'yẽ. 'Yẽmm̄i p'u thi ja rá 'bexui, ja d̄i nzomp'u, 'nẽ ja di guxp̄u yø ts'i”, bi 'yẽmbi.

14 Porque xangu yø ja'i bi ts'ofu, pɛ ziyohotho yø ja'i bi thanhni.

I nneyø nsuiui ra Jesús ngue da 'yɛmbi hingui ja ts'edi di njuṭra mɛnyu i njui.

15 Yø fariseo p'uya bi nhɛcahya ha di japi ngue da hɛjpatho hãi te ga ya ra Jesús para ngue da zãp'u di yapa m'mefa.

16 Janangue bi mɛnhyo n'yohu p'uya, bi mãhä 'da yø ja'i ra Herodes ngue bá nyau ra Jesús. Bi 'yɛmbi:

—Ague grã xãnnbate, di pacãhe ngue grã hoga n'yohu, porque gã pønmanho ra hya gui mma. Majuanj ngue gui xãnnbate'a ra hya nne Oja ngue gdã n'yohu. Ni xingui su'a te mbɛn'na'i yø ja'i. Madague'a ja yø cargo 'da yø n'yohu gui yau, pɛ hingui su gui xifi ndana ra hya majuanj.

17 A nuyã, di nne gui xicje ya, çua xanho ngue di njuṭra mɛnyu ähra dast'abi, uague hin'na? —bi 'yɛmbi.

18 Pɛ ra Jesús ya patho te mbɛnnbabi yø ja'i nguehna ra nt'änni ørpe, i sãmhyatho. Bi 'yɛmbuya:

—çHanja ngue gui sãmhyagahu?

19 Damj 'yurcahu ra mɛnyu nu'a gadi umhmu 'mø bi gup'ahu ra mɛnyu ra dast'abi.

Bi unna mɛnyu p'uya ngue da nu.

20 Mj nu ra mɛnyu ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—çTo rá hmi na n'youi ra mɛnyu ja ua? çTo rá thuhu na ra thuhu n'youi ra mɛnyu?

21 Mj dahyø ja'i yau ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Guehna ra dast'abi naya —bi 'yɛmbi.

Ra Jesús bi 'yɛmbyø ja'i yau:

—Nu'a ja ngue gui 'yøthya ya, damj unhna ra mɛnyu di tocabi ra dast'abi. Da gue Oja p'uya, damj unhna'a te di tocabi.

22 Nunã ra hya i dahra Jesús, mj 'yøhyø nsuiui, di 'yøtho, ya himbi zã ha xti japi te mbɛnnbi. Bi zop'u p'uya.

Bi manna Jesús ngue di bɛnnate yø ánima.

23 Nu'a ra pa'a p'uya, bi ma 'da yø saduceo, nuya embi ngue hĩndi bɛnnate yø ánima. Bi 'yɛmbra Jesús:

24 —Ague grã xãnnbate, nup'u ja ra ley bi 'yotra Moisés, nt'ot'i p'u ra hya ngue enã: nu'mø bi du n'na ra n'yohu, 'nɛ hĩndi m'mahyø basj, nu rá xisu ra ánima da zogui, nu'a rá n'yohu ra ánima gue'a di nthatui ra 'danxu'a, n'namhma ngue di m'mahyø basj tengutho 'mø xti m'mahyø basj ra ánima.

25 A nuyã, nuua di 'buhmu ya, xi'mø ga emhmu ngue di 'bu'i yoto ma'yohu ngue edãdi ncũ. Nu'a ra n'yohu ma da, di nthati. Pɛ da 'yɛhra pa da du, 'nɛ hĩndi m'mahyø basj. Janangue nu'a rá n'yohu ra ánima m'mefa bi m'mai, go di nthatui ra 'danxu'a.

26 Pɛ xquet'a da du ra n'yohu 'nɛ hĩndi m'mahyø basj. Di siguetho di nthatra xisu 'mø bi du ra ndø, asta gue'mø bi du gã yoto ma'yohu.

27 Mj zãdi ngue bi m'mahmj gã yoto ma'yohu na ra xisu p'uya, xquet'a 'nɛhse ra xisu da du.

28 A nuyã, xi'mø ra pa danj bɛnnate yø ánima ya, çndana gue'a ya yoto ma'yohu rá mmɛti ra xisu? Porque gã bi m'mahmj.

29 Mj dahra Jesús, bi 'yɛmbyø ja'i yau:

—Hingui padj ha rá nja ra hya gui mmãmhma. Porque hinga guerp'u gã ndĩnni mmãihua te ra hya nt'ot'i p'u ja ra Maça Libro. 'Nɛ hingui pahmu hangu rá ts'edi Oja i ja.

30 A nu'mø bi bennate yø ánima, da gohi tengutho yø anxε Oja bí 'bñ mahεts'i, ya hĩndĩ nthatyø ja'i.

31 Nuna te ra hya nt'ot'i p'ñ ja ra Maça Libro, ja di nequĩ p'ñ ngue di bennate yø ánima. Porque nt'ot'i p'ñ ra hya bi man'Oja ngue bi 'yεna: “Guecã drã Ojagã ngue ra Abraham. Drã Ojagã ngue ra Isaac. Drã Ojagã ngue ra Jacob”, bi 'yεn'Oja.

32 Ja di nequĩ p'ñya ngue nup'ñ 'bñ Oja, hĩnguĩ tu yø te yø ánima.

33 Mĩ 'yøhyø ja'i nã ra hya xãnnbate ra Jesús, yø ja'i di 'yøtho.

Nuya yø hya di manda Oja, bi manna Jesús ndana ra hya ma datho ja ts'edi da 'yøtyø ja'i.

34 Mĩ 'yøhyø fariseo ngue ra Jesús bi dapra hya yø saduceo, bi nhεca hya p'ñya ngue honĩ ha di japra hya da xihra Jesús.

35 Nu'a n'na yø fariseo xãnnbate ra ley, bi ma bá sãmhya ra Jesús, bi 'yεmbi:

36 —Ague grã xãnnbate, xi'ñ yø hya nt'ot'i p'ñ ja ra rá ley Oja, ¿ndana ra hya εxa ma datho di ja ts'edi Oja ngue da 'yøtyø ja'i?

37 Mĩ dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nuna ra hya guĩ ännuĩ, guehna ra hya ngue εna: “Damĩ ja ndũmmũĩ ngue mathoguitho guĩ mahmũ Oja co gãtho nĩ mmũihũ. Hønt'a guĩ mbemhmũ'a”.

38 Nuna ra hya naya, guehna εxa ma datho di ja ts'edi Oja ngue da 'yøtyø ja'i naya.

39 Nuna rá yoho ra hya di manda Oja p'ñya, 'nε di ja ts'edi Oja ngue da 'yøtyø ja'i, guehna ra hya ngue εna: “Damĩ mahni mmĩc'εĩui, tengutho gnĩ ne ngue di ma mamadi'i”, εna hya.

40 Guehya yoho yø hya 'bet'o ya ngue gãtho mi'da yø hya di manda Oja. Porque nuya gã mi'da yø hya bi 'yotra Moisés co 'nεhyø pøngahya Oja, høntho xãnnbabi yø ja'i ha di ma Oja, co 'nεhyø mmĩc'εĩui di mađi.

Ra Jesús bi xihyø ja'i ngue ra Cristo hĩgra ja'itho.

41 Nup'ñ 'bñra Jesús, tobe 'bãrpatho yø fariseo.

42 Ra Jesús bi 'yεmbi:

—Xi'a t'εmbi ra Cristo, ¿ua guĩ pahmũ to rá ts'ant'ñ'a?

Yø fariseo p'ñya bi 'yεna:

—Nu'a ra Cristo, gue'a rá mbom'meto ra David —bi 'yεmbi.

43 Mĩ dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Pε ¿hanja nã ra hya bi bennbabi ra Espĩritu Santo ra David 'mø? Porque ra David, bi ma ngue rá Hmu'a ra Cristo. Ra David bi 'yεna:

44 “Nuna Oja, nu'mø mi zøjbaguĩ ma Hmu, nguna ra hya bi xifi, bi 'yεmbi: Damĩ niçua ja ma n'yεigã ya, asta gue'mø ga øt'e ngue guĩ manda gãtho'ñ nĩ nsũui”, bi 'yεmbi.

45 Ja di nequĩ p'ñya ngue ra David, nu'mø nnønna Cristo, nĩ huĩ ngue rá Hmu. Janangue ra Cristo di nequĩ ngue hĩgra ja'itho, mađague'a ngue rá mbom'meto ra David.

46 Nĩ xĩnga n'na nc'εĩ xtã mbađi te xti dahya yø hya bi manna Jesús. Bi m'ñ'a ra pa'a p'ñya ngue nuya yø nsũui ra Jesús bi zũ ngue niñantho xtã 'yørpabi yø nt'änni.

23

Ra Jesús bi xihyø ja'i ngue hĩnda 'yøt'e tengutho øtyø xãnnbate ngue ra ley 'nεhyø fariseo.

1 Ra Jesús bi zofó gátho yø ja'í co 'nɛhyø xádi, bi 'yɛmbi:

2 —Nu'u yø xännbate ngue ra ley 'nɛhyø fariseo, guehya ɛmbyø ja'í ngue bi t'unyø 'befi ngue di nxännbate te ga mbønna ley bi 'yotra Moisés.

3 Janangue nuya yø hya di manda ngue gui 'yøthɛ, dami 'yɛc'ɛihɛ. Nu'mø te di 'bɛp'ahɛ ngue gui 'yøthɛ, dami 'yøthɛ. Pɛ 'yoguí øthɛ tengutho ga 'yo ya yø xännbate ya, porque nuyá, nu'a ra hya xännbate, hinga gue'a øt'a.

4 A nuna ra ley xännba yø ja'í ngue da 'yøt'e, hɛnjonguí hát'i da 'yøt'e. Porque ɛntho ra ndate 'bɛni di dutyø ja'í, pɛ yø ja'í hɛnguí hát'i da duts'i. Ni xinga n'na rá saha di nne di mfáxte ngue di tøxra 'bɛni.

5 Nu te gá øt'e, ga 'yøt'e ngue høntho di 'yɛxpɛ ha 'bɛhyø ja'í. Porque di ho te øt'e, ngue nup'u ja yø dɛ 'nɛp'u ja yø guyaní, xa cuatyø sæcuá ngue nt'ot'i rá hya Oja. 'Nɛ di ho ngue søt'a hái yø he.

6 Nup'u ha øt'a ngo yø ja'í, da guerp'u ja yø nija, huantho yø nthuts'i tate xanho ngue ja hup'u.

7 'Nɛ di ho ngue nup'u ja yø tã, di respeta yø ja'í ha gui zɛngua. 'Nɛ di ho 'mø t'ɛmbi ngue yø xännbate.

8 Pɛ nu'ahɛ, 'yo guí nne gui 'yɛxɛ ngue di hu'ahɛ yø ja'í ngue gyø xännbatehɛ. Porque n'natho ni xännbatehɛ 'bɛi, gue'a ɛmbyø ja'í ngue ra Cristo'a. A nu'ahɛ, gá gadi ncuthohɛ.

9 Nuaa ja ra hái, 'yo toni ja'í gni hutí ngue ni Papáhɛ. Porque nu'a ni Papáhɛ, hõnda n'na i 'bɛi, pɛ mahɛts'i bí 'bɛi.

10 'Yo guí nne da 'yøt'e ngue yø hmu'ahɛ yø ja'í. Nu'a da 'yøt'e ngue yø hmu yø ja'í, hõndra Cristo'a ra hmu.

11 Nu ra ja'í di mpɛfi ngue fáxrá mmic'ɛiui, guehna tate na ngue gátho'ahɛ.

12 Porque nu'a nne ngue man'na di hnu mansu, gue'a man'na ts'utho hnu mansu'a. Pɛ nu'a øt'e ngue hɛnguí hnu mansu p'u ga mbɛni, gue'a man'natho hnu mansu'a.

Ra Jesús bi ma te øtyø xännbate ngue ra ley, da guehyø fariseo.

13 Ague gyø xännbatehɛ ngue ra ley conyø fariseo, hague ngu ra n'u gui thohmɛ, ngue himma juani gyø hoja'ihɛ. Go gui cothɛ ra 'yu, hɛn gadi japhɛ yø ja'í ngue da zo rá 'yɛ Oja bí 'bɛ mahɛts'i. Ni xinga gue'ahɛ guí nne gui soha rá 'yɛ Oja. Nu'u yø ja'í nne ngue da zo rá 'yɛ Oja, hɛn gadi japhɛ.

14 Ague gyø xännbatehɛ ngue ra ley conyø fariseo, hague ngu ra n'u gui thohmɛ, ngue himma juani gyø hoja'ihɛ. Porque guí tunnbahɛ yø ngu yø 'danxu. Guí hát'i ngue guí ɛmbi gui xännbahɛ te pɛts'i. Pɛ para ngue guí corpahɛ yø dá yø ja'í, ndø ya'atho guí mmat'Ojahɛ. Pɛ nuyá, mathoguiitho ra castigo gui thohmɛ ngue guí njahɛ p'u.

15 Ague gyø xännbatehɛ ngue ra ley conyø fariseo, hague ngu ra n'u gui thohmɛ, ngue himma juani gyø hoja'ihɛ. Ndap'u bi zã gui 'yohɛ ua ja ra hái, gui 'daxhɛ yø jathe ngue gui homhmɛ yø ja'í da dɛnna hya gui xännbatehɛ. Nu'mø ya gá 'báthɛ n'na ra ja'í ngue da dɛnna hya gui xännbatehɛ, nuna ra ja'í gui 'báthɛ, da gohi ngue ndoble ra castigo da thop'u ja ra nidu ngue'ahɛ.

16 Nu to gá gui xännbatehɛ ra hya 'nɛ hɛnguí pahmɛ teni bõnna hya guí mmamhmɛ, hague ngu ra n'u gui thohmɛ. Porque nuya yø ja'í di yat'a n'na ra hya ngue da 'yøt'e, 'nɛ bi 'yɛxa ntestigo ra nija, gui xännbatehɛ yø ja'í ngue hɛnguí ja ts'edi di nja'a ra hya bí manna ja'í. Pɛ nu ra ja'í ɛxa ntestigo ra oro ja mbo ra nija, guí xihmɛ da ja'í ngue ja ts'editho da 'yøt'a te ra hya bi ma.

17 Pɛ ngue ma'bɛdi ni mmahɛ, hɛnguí tímhmɛ teni bõnna hya guí mmamhmɛ. ¿Ua guí ɛmhɛ ngue mɛts'u tate ra oro ngue ra nija, nuna øt'e ngue xandɛxqui ra oro?

18 Xquet'a nuya yø ja'i exa ntestigo ra altar ngue tema hya di yatra ja'i da 'yøt'e, guí xännbaha ra ja'i ngue hingui ja ts'edi da 'yøtra ja'i'a ra hya bi ma. Pe nu'mø ngue bi 'yexa ntestigo ra ja'i'a ra 'bøt'e xa jäxpä ja ra altar, guí xihma ra ja'i ngue ja ts'editho da 'yøtra ja'i na ra hya bi ma.

19 Pe ngue ma'bēdi ni mmāih, hingui tīmhm teni bønna hya guí mmāmhm. ¿Ua guí emhm ngue mīts'ū tate ja ra ts'edi ra 'bøt'e ngue ra altar, ngue'a ga ndaxqui ra 'bøt'e?

20 Pe nu ra ja'i ngue exa ntestigo ra altar hinga hōndra altar exa ntestigo, sinoque exa ntestigo'a te gā ja p'ū ja ra altar.

21 A nu ra ja'i ngue exa ntestigo ra nija, hinga hōndra nija exa ntestigo, sinoque gue'a Oja 'bup'ū ja ra nija exa ntestigo ra ja'i.

22 Xi mmangu ra ja'i exa ntestigo mahēts'i, gue'a rá nthuts'i Oja espabi ntestigo. Da guesē Oja p'ūya, porque go bí hup'ū bí ja rá nthuts'i mahēts'i'a.

23 Ague gyø xännbateh ngue ra ley conyø fariseo, hague ngu ra n'ū gui thohm, ngue himma juani gyø hoja'ih. Nu'a ra diezmo gadi unhn Oja, gadi unni te gā guí tīmhm asta ra xac'āndehe gadi unhn ra diezmo Oja. Da guehra anís, da guehra camino gadi unhn ra diezmo Oja. Ya xanho ngue nguna guí øthu, pe nup'ū ja ra ley, i mmamp'ū man'na ra hya ngue ja ts'editho guí 'yøth. Porque nt'ot'i ra hya ngue mahyonitho guí n'yo manhoh, 'nē di nja ni nhuēcateh, 'nē majuaní ngue gā da gue'a te gdi n'yoh. Guehna ra hya ja ts'editho ngue guí 'yøth naya, da guehra diezmo dami siguetho guí unhn Oja.

24 Nuya te gāma hya guí xännbateh, 'nē hingui pahma te ni bōni. Go gui ørpah masu ya yø hya zits'ūtho ja ts'edi, pe nuya yø hya mā datho ja ts'edi ngue gui 'yøth, hinga egui ørpah masu xanho ya.

25 Ague gyø xännbateh ngue ra ley conyø fariseo, hague ngu ra n'ū gui thohm, ngue himma juani gyø hoja'ih. Porque maxøts'etho di nēqui ngue gyø hoja'ih, pe mbo ni mmāih, gyø bēh ngue hōnt'a te pes'yø ja'i so ni mmāi gui hyānbaha.

26 Ague gyø fariseoh, hingui tinní mmāi teni bōn'a guí øth. 'Be da bo mbo ni mmāih, n'namhma ngue 'nēhma xøts'e ni do'yoh di nēqui ngue xtanho.

27 Ague gyø xännbateh ngue ra ley conyø fariseo, hague ngu ra n'ū gui thohm, ngue himma juani gyø hoja'ih. Porque nu'ah, tengutho yø panteón, ngue mazihotho guí nēqui maxøts'e ngue mat'axqui, pe mbo yø panteón mandø nts'otho ngue yup'ū yø do'yo yø ánima.

28 Guí njath p'ūya, maxøts'etho di nēqui ngue xanho te gni 'yoh, pe mbo ni mmāih, madits'ū ha dadi nēqui p'ū'a tengue majuaní, hōndra nts'o i ja mbo ni mmāih.

29 Ague gyø xännbateh ngue ra ley conyø fariseo, hague ngu ra n'ū gui thohm, ngue himma juani gyø hoja'ih. Nuya yø pōngahya Oja xa tho manjam'mø, go gadi hojpah yø panteón. Nuya yø ánima xa 'yøtra nho, asta xcá japh yø dōni yø do 'bāp'ū ha o yø ánima.

30 Guí emhm p'ūya: "Nu'mø xcābā m'māh'm'ū yø pa bá m'māh'mā mbox-itah, hīxcā fāx ngue xcā hoh yø pōngahya Oja", guí emhm.

31 Pe nu'mø ngue nguna ra hya guí mmāmhm, ya guí pahma xanho ngue yø basi'ah yø hyote nuya bi hyopyø pōngahya Oja.

32 ¿Te guí tōmhma ya? Dami 'yøth nts'edi tengutho xa 'yøt'a m'met'o ni mboxitah.

33 Guí 'bahma tengutho yø c'ēya ngue n'youi ra ndate. ¿Ha di zā guí mpomhm ra castigo p'ū ja ra nidu?

³⁴ A nuyá, ga penhnä yø pøngahya p'ü ha guí 'bühmü, ga penhnä p'ü yø bamhya, ga penhnä p'ü yø xännbäte. Nu 'da'ü p'üya gui hyohü, gui cuathü ra pont'i. Mi'da p'üya, gui ümhümü p'ü ja yø nija. Mi'da p'üya gui cühümü, nu'mø bi 'dagui ngue di ma mi'da yø hñini, guí mma guá homhmü.

³⁵ Janangue nup'ü ha guí 'bühmü, gä ja da ma ma pen'nahü p'ü ra castigo i ja ngue di nja ngue yø hoja'i xa tho. Da fup'ü bá tu ra hoja'i Abel asta guerp'ü i ntü rá ts'ant'ü ra Berequías, nuna ra Zacaría bi hyo ni mboxitahü p'ü ha gui nhyacui ra nija ra altar.

³⁶ Majuaní dí xi'ahü ya, ngue nuna ra castigo ja ngue di nja, nguna da thogui gätho yø ja'i 'bühya.

Ra Jesús bi dār'man'ü rá mmüi 'mø mi hyandra hñini Jerusalén.

³⁷ Ague gyø mmengühü Jerusalén, gue'e gui hophü yø pøngahya Oja, da gue'ü yø mamhya Oja bi 'ben'nahü gui pændothohü. Xangu yø nnidi dá ne ngue ga pen'nahü tengutho ra øni 'mø di petyø basí ngue di huits'i conyø zahua, dadi ja'ahü p'ü. Pe hinga nehü.

³⁸ A nuyá, da hye'ahü p'ü Oja ya.

³⁹ Dí xi'ahü ngue ya hinni mantho gui nnujü asta gue'mø da 'yehra pa gui 'yemhmü: “Di japrä m'menhni Oja bá penhua”, gui 'yemhmü.

24

Bi manna Jesús ngue bá ep'ü ra pa da xotra nija.

¹ Nuna ra Jesús mi bømma xøts'e ra nija, ya ja ngue da ma. Bi guatyø xädi ngue uti te ja ra nija.

² Ra Jesús bi 'yembi:

—Ya guí nnuhü te ja ra nija ya. Pe ga xi'ahü'a te majuaní. Nuna ra nija naya, bá ep'ü ra pa da xotyø ja'i nã. Xøgue di nxädi, hin harü nmi nequi ra nija.

Bi manna Jesús te di nja hante rá nzegui yø pa.

³ Nup'ü ni hyandra nija, ja ni gop'ü ra nyuni bí ja ra mbonza ja yø olivos. Ja i mer'ü yø xädi ra Jesús. Bi mip'ü bi zøni. Bi guatyø xädi p'üya ngue yasui, bi 'yembi:

—Dí nne gui xicje njam'mø di nja ya yø hya guí mma, ngue da xotra nija yø ja'i. 'Né dami xicje temã hmeya di nja'mø guá ehé, da gue'mø bi gua'a nximhäi, te 'be'a mä hmeya di nja.

⁴ Mi dahra Jesús, bi 'yembyø xädi:

—Dami mfähmü xändønho, 'yo guí nne ngue to da hyä'ahü.

⁵ Porque xangu yø ja'i di n'yo ngue da 'yembyø ja'i: “Go guecä drá Cristogä ya”, da 'yembi. Gue'a di hyät'i xangu yø ja'i'a p'üya.

⁶ Nu'mø gá 'yøhmü ngue ya ja yø datunhni, ogue gui 'yøhmü ngue ya ja ngue di nja yø tunhni, 'yo sä guí sühü. Porque jatho ngue ya ngu'a ja ngue di nja. Pe hinga gue'ü yø hmeya'ü ngue rá nzegui.

⁷ Da nangyø nación ngue da 'yörpa ra tunhni mi'da yø nación. Da nangyø dast'abi ngue da 'yörpa ra tunhni mi'da yø dast'abi. Di nja yø thuhü, di nja yø guethi. Di 'yan'ahäi ndap'ü bi zä.

⁸ Ja da fup'ü ra n'ü ja ngue da tho'a m'mefa yø ja'i p'üya.

Bi xihyø xädi ra Jesús ngue da zä ra n'ü, da ts'üi.

⁹ Da ma madä'i ngue da ma ma'ani'ahü, 'në da tho'ahü. Ndap'ü bi zä da zü'ahü yø ja'i ngue guí e'c'ejahü.

¹⁰ Xangu yø ja'i da hyep'ü yø nt'ec'ei. Asta di dase yø mmi'yec'eiui da züi.

11 Xangu yø fehni pøngahya di m'mui, da 'yenaŋŋue Oja di bennbabi ra hya da ma. Gue'a di hyät'i xangu yø ja'i'a.

12 Nu'mø ya bi zehraŋŋts'o, xangu yø ja'i da 'yepu'a gui mahyø mmi'yec'eiui.

13 Pe nu ra ja'i hinda hyegagui, xinda hangu ra n'u da thogui, gä da zeti, guehna ra ja'i di nyannä te na.

14 Hante ngue da zegui te ja ngue gä di nja, da ma ma'yoni na ra hoga 'da'yo hya gä ráŋŋn'i mximhäi n'namhmaŋŋue gätho yø ja'i da badi ha di njap'u di nzo rá 'ye Oja.

15 Xquet'a gui nnuhuŋŋue di nja ya yø hya bi manna pøngahya Daniel, ngue nup'u ja ra xequi maduxquibi, ja di ts'omp'u yø ja'i. (A nuyá, nu ra ja'i di xadi, di n'yo rá mmui 'mø bi nu ngue di nja ya yø hya ja ua.)

16 Nu'mø gä nuhuŋŋue ya bi nja'a p'uya, nu yø ja'i di 'bap'u ja ra häi Judea, da 'dagui, di map'u ja yø xanthø.

17 Nu ra ja'i di tøhma xøts'e rá ngu, 'yo di enaŋŋue di ma mbo rá ngu ngue te da ha, sinoque da 'dagui.

18 Nu ra ja'i di 'yo ra 'befi, hinda ma rá ngu ngue da ca rá tuhu, sinoque da 'dagui n'nahmantho.

19 Pe huēcate yø xisu di hadyø basi'a ra pa'a, ogue di sadyø basi.

20 Dami 'yāphuŋŋue Oja ngue nuya yø hya ja ua, hinda gue'mø ra pa ngue xta nse di nja, ni xinga gue'mø ra pa ngue ra ts'aya di nja.

21 Porque xandøn'atho te da thohyø ja'i'a ra pa'a. Nu te di nja, hijnjam'mø xa njap'u asta gue'mø mambá fu'a nximhäi. 'Ne ya hinni mantho da hnuŋŋue mahøndi njap'u.

22 Nuna Oja, ya xa nzanni ngue hinga ya'atho yø pa di nja na ra ndate na. A nu'mø ngue ya'atho di nja, ya hijnonda bongui. Pe da 'yøt'e ngue da thotho, porque Oja di mahya yø ja'i ya xa huanhni.

Ra Jesús bi maŋŋue di n'yo xangu yø ja'i da ne ngue da hyätya yø ja'i ya ec'ei.

23 Nu'u yø pa'u, 'yo sä gui ec'eiha ya yø ja'i da 'yēn'ahū: "Nuua, ja bi 'bucua ra Cristo", ogue da 'yēn'ahū: "Njguehna ja bi 'buhna", da 'yēn'ahū.

24 Porque xangu yø ndøbethani di n'yo ngue da 'yēmbyo ja'i: "Go guecä drá Cristogä ya", ogue da 'yēmbi: "Go guecä rá pøngahyagä Oja ya", da 'yēna. 'Ne da zä da 'yøtyø milagro. Nuya yø milagro da 'yøt'e, guehya da ne ngue di hyätyø ja'i nuya yø thanhni Oja ya.

25 Pe nuyá, dadi 'bet'o'ahū ya yø hya ja ngue di nja m'mefa.

26 Nu'mø toni ja'i da 'yēn'ahū: "Nunū bi ja ra dapo, ja bi 'buhna ra Cristo", da 'yēn'ahū, 'yo sä gui pähä p'u ha da si'ahū. Ogue da 'yēn'ahū: "Nup'u bi ja n'na ra cuarto ma'yagui, ja bi 'bap'u", da 'yēn'ahū, 'yo sä gui ec'eiha.

27 Porque nu'mø bi zønna pa da ehra N'yohu di 'yē mahets'i, gätho yø ja'i da nu. Tengutho ra hui 'mø bi yot'i, gä handyø ja'i ndap'u bi zä.

28 Nup'u ha di 'buhyø ja'i ni 'yup'u da thaspa ra güenda, ja di njap'u ra castigo.

Bi manna Jesús ngue mahønda ecua ja ra ximhäi.

29 Nu'mø bi tho'u yø ndate di nja, di m'mexui ra hyadi 'nehra zana. Da tähyø sø bi ja mahets'i. Nu te gä bi ja maya, gä di pädi ha thogui.

30 Nunū maya, di nja ra hmeya ngue ra N'yohu di 'yē mahets'i. Ndap'u bi zä darä zonyø ja'i 'mø bi thandra N'yohu di 'yē mahets'i, da n'yoiu ra gui. Da nu yø ja'i ngue maŋŋue, porque maŋthoguiho ja rá ts'edi.

31 Ngu di nya ra corneta, nu'u yø anxē da n'yoiu, da menhni gä ráŋŋn'i nximhäi, ngue di perpabi yø ja'i nuya xa huanhni.

Bi nhyejpabi ra hya n'na nza ra igo.

³² Damj pahm̄a na ra hya ga h̄yεcā ya, ngue gdá h̄yεjpabi ra hya n'na nza ra igo. Nu'm̄o ya bi c'am̄ȳo 'yεza ngue bi 'dogui, gui pahm̄a p'uya ngue ya n̄i ma di pat'i xanho h̄ai.

³³ Nguna ra hya ja ngue di nja ya. Nu'm̄o gá nuh̄a ngue bi nja ya ȳo hya di xi'ah̄a ya, damj pahm̄a ngue ya x̄m̄a nguerp̄atho ga ma εh̄ε.

³⁴ Nuya ȳo hm̄εya di xi'ah̄a ya, damj pahm̄a ngue guehya di nja ya hante ngue da du ȳo ja'í 'bahȳo pa ja p'uya.

³⁵ Nu te bi ja maya, 'n̄εcua ja ra h̄ai h̄ingui zai. Pε nuna ra hya dí mmangá, ja para zantho na.

Hingui fadi tema pa da ep'w ra N'yohw di 'yε mahets'i.

³⁶ I pase Oja tema pa di nja ya ȳo hya di xi'ah̄a. N̄i x̄ingȳo anxε di padj, n̄i x̄inga gueque di padj tema pa di nja, madague'a ngue rá Ts'ant'ugui Oja.

³⁷ Tengutho bá nja'm̄o ȳo pa mambá m'm̄ahra Noé, xquet'a ngu'a di nja'a ra pa da εhra N'yohw di 'yε mahets'i ya.

³⁸ Porque nu'a ra pa'a, m̄i s̄ihm̄ε ȳo ja'í, mad̄i nthati 'da, ja t'äpȳo t'ixu 'da. Pε h̄imb̄i unna güenda ȳo ja'í te ja ngue di nja, asta ja gue'm̄o ra pa m̄i ȳarb̄u ja ra barco ra Noé.

³⁹ Ja bi bahȳo ja'í te ja ngue di nja'm̄o ya jap'w ra ndate 'ye bi juadi gátho ȳo ja'í. Mah̄ondi njarb̄atho ȳo ja'í 'm̄o bá εhra N'yohw di 'yε mahets'i ya.

⁴⁰ Nu'a ra pa'a, yoho ȳo n'yohw 'dap'w dad̄i mp̄εfi. N'na nc'εi da ts'its'i, n'na nc'εi da gohi.

⁴¹ Yoho ȳo xisu 'dap'w di ncan̄i. N'na nc'εi da ts'its'i, n'na nc'εi da gohi.

⁴² Janangue damj nd̄o'm̄ateh̄a, porque h̄ingui padj tema pa, tema ora da ep'w n̄i Hm̄uh̄a.

⁴³ Damj pahm̄a na ra hya ja ua, ngue n'na ra mm̄εnn̄igu, nu'm̄o da badj tema ora da z̄ohra b̄ε p'w ja rá ngu'a di nxui, di mfadi xanho, h̄indi n'ah̄a. Porque h̄indi n'uni da sojpa rá ngu ngue da f̄ε.

⁴⁴ Xquet'a damj njath̄a p'uya, damj nd̄o'm̄ateh̄a. Porque nu'a ra ora ngue h̄inte di so n̄i mm̄aih̄a, xi'm̄o gue'a ra ora da z̄ohra N'yohw di 'yε mahets'i'a.

Ra Jesús bi h̄yεjpa ra hya yoho ȳo hm̄iqui, n'na ra hm̄iqui ngue ra 'ȳode, n'na ra hm̄iqui ngue h̄ingrá 'ȳode.

⁴⁵ Ga xi'ah̄a te 'be'a da 'ȳotra ja'í bi d̄inna mm̄ai hanja ra hya, nu te sifi da 'ȳot'e, gue'a da 'ȳot'a. Gueh̄na tengutho n'na ra hm̄iqui ngue da ma maf̄ati te'o 'b̄ap'w ja rá ngu rá hm̄u. Nu'm̄o bi z̄onna ora di ns̄ihm̄ε ȳo ja'í maf̄ati, da 'uini.

⁴⁶ Ra mm̄enth̄i di nth̄eui ra hm̄iqui nuna da 'ȳot'e te di 'b̄εprá hm̄u. Nu'm̄o bi z̄ohrá hm̄u da d̄inj̄i ngue dad̄i mp̄εfi.

⁴⁷ Majuan̄i dí xi'ah̄a ngue nu te gá p̄εsrá hm̄u, gá di f̄átrá hm̄iqui.

⁴⁸ Pε nuna ra hm̄iqui ngue ra ts'oc'εi, da 'ȳεmp'w ja rá mm̄ai ngue h̄im'be da z̄ohrá hm̄u.

⁴⁹ Da m̄adi da m̄atȳo mm̄im̄hm̄iquiui. Da ma ra hm̄inh̄ni p'uya.

⁵⁰ Nu'a rá hm̄u ra hm̄iqui p'uya, nu'a ra pa ra ora ngue h̄ingui t̄o'mr̄á hm̄u, da gue'a ra ora da z̄o'a.

⁵¹ Nu'a rá hm̄u p'uya, mathogutho da mei, p̄ets'i ngue da x̄eni. Di 'ȳεmp'w n̄i gohȳo ja'í h̄im̄ma juani ȳo hoja'í. Ja di nzomp'w p'uya, 'n̄ε ja di guxp̄w ȳo ts'i.

1 Nūya yø ja'ī ya o rá 'y'e Oja, guī nhyejpabi 'det'a yø hmūte bi duxyø nyot'i gā zø conñā aceite. Guehya ndø'mate ngue di hyanna novia 'mø bi zøhrá ndø bá ep'ū.

2 Nūya 'det'a yø hmūte p'uya, cāt'a'ū yø m'memmai, ximmī cāt'a'ū yø njammī.

3 A nu'ū cāt'a yø hmūte mā'bedi yø mmūi, bi duxyø nyot'i, pē hīmbī dux hman'na rā aceite dā hyom'mø bi guahra aceite gā zø yø nyot'i.

4 A nūya yø hmūte ngue yø njammī bi duxyø nyot'i, pē bi dux hman'na rā aceite dā hyonī.

5 A nu'a rā novio nthø'mī p'uya, hīnha nī 'yanī. Mī nnetha yø hmūte p'uya, gā bī n'aha.

6 Mī zo māde rā xui p'uya, bi t'øde ngue bá enñā hmafi n'na nc'ēi, bi 'yēnā: "Bá ecua rā novio ya. Gā 'yo nī ma guī c'athū", bi 'yēmbiyø hmūte.

7 Mī nanguī gātho yø hmūte, ya mī ts'utho zø yø nyot'i, bī ne xta xirpa man'na rā aceite ngue dī nzø xanho.

8 Nūya cāt'a yø hmūte mā'bedi yø mmūi bi 'yēmbiya yø hmūte ngue yø njammī: "Dāmī 'dacjets'ū nī aceiteui, porque mā nyot'igāhe ya nne dā huēt'ī", bi 'yēmbī.

9 Pē nu'ū yø hmūte ngue yø njammī, entho 'mø mī dādī: "Hīnda zā'a, porque nu'mø gā 'da'āhe rā aceite guī homhū, m'mefa ya hīn'ya te dī nzø mā nyot'īhe. A nūyā, man'na xanho nī māhā p'ū bī 'bā rā aceite, bá tānñā aceite guī hyomhū", bi 'yēmbī.

10 Bī ma rā thān'aceite'ū yø hmūte mā'bedi yø mmūi p'uya. Pē rā novio ya bi zøhø. A nūya yø hmūte ya xī nsā, 'da i yēthū mbo rā ngu rā novio ya. Bi nøtra goxthī p'uya.

11 Mī ma n'nøt'e rā goxthī p'uya, ja bi zø'ū mī cāt'a yø hmūte xī ma rā thān'aceite, bi 'yēmbūya: "Ague grā hmu, dāmī xogahe rā goxthī", bi 'yēmbī.

12 Pē rā novio bi 'yēmbī: "Majuānī dī xī'āhū ngue nugā hīndī pā'āhū", bi 'yēmbī.

13 Dāmī njathū p'uya, ya xquī nsāhū 'mø rā pa dā ep'ū rā N'yohū di 'yē māhēts'ī. Porque hīnguī pāhū temā pa, temā ora dā ēhē.

Bi hyecra hya rā Jesús ngue rā mēnyu bī ma mafāti yø mēfi.

14 Nūnā Oja bī 'bū māhēts'ī dī mānda yø ja'ī ua, guī nhyejpi tengutho n'na rā n'yohū ja ngue dā ma n'na rā hāi yap'utho. Bi zonhyø mēfi ngue di dāprā mēnyu, dā 'yørpabi rá 'befi mēnte rā pa dā ma.

15 N'na ngu n'na yø mēfi bi unñā mēnyu hangū dā zā dā 'yørpabi rá 'befi. Nu'a n'na rā mēfi bi unñī cāt'a māhuahī rā mēnyu. Man'na rā mēfi p'uya, bi unñī yo māhuahī rā mēnyu. Man'na rā mēfi p'uya, bi unñā n'na māhuahī rā mēnyu. Mī dāprā mēnyu yø mēfi nā rā hmu, bī ma yap'utho p'uya.

16 Nūnā rā mēfi bī ndāpi cāt'a māhuahī rā mēnyu, bi 'yørpā rá 'befi rā mēnyu bi t'unñī. Mī cāt'a māhuahī rā mēnyu bī dāhā.

17 Nūnā rā mēfi bī ndāpi yo māhuahī rā mēnyu, bi 'yørpā rá 'befi rā mēnyu bi t'unñī. Mī yo māhuahī rā mēnyu bī dāhā.

18 Pē nūnā rā mēfi bī ndāpā n'na māhuahī rā mēnyu, bi 'ya'mā n'na rā ots'i. Ja bi gārpa p'ū rā mēnyu rá hmu.

19 Mī ma ya'atho yø pa p'uya, bi zøhrá hmu yø mēfi. Bi 'yørpabi rā güenda'a rā mēnyu xī dāpi.

20 Rā mēdi bi zo'a rá mēfi xī dāpi cāt'a māhuahī rā mēnyu. Gā bi dāprā hmu'a 'det'a māhuahī rā mēnyu mī hā. Bi 'yēmbī: "Ague grā hmu, cāt'a

maḥuaḥi ra mɛnyu gá dáqui, pɛ jaua mi cət'a maḥuaḥi ra mɛnyu dá taḥa", bi 'yɛmbi.

²¹ Nu'a ra hmu p'uya bi 'yɛmbrá mɛfi: "Ya xanho grá hoga mɛfi, ḥingá nhyɛtho. Gá pømmanho co nu'a zits'u ra mɛnyu dá fát'a'i. A nuyá, man'na xangu ga fát'a'i ya. Nuya hangu ra pa di nja'i mpähä ya", bi 'yɛmbi.

²² Bi zø'a ra mɛfi xi ndäpi yo maḥuaḥi ra mɛnyu p'uya. Bi 'yɛmbrá hmu: "Ague grá hmu, yo maḥuaḥi ra mɛnyu gá dáqui, pɛ jaua mi yo maḥuaḥi ra mɛnyu dá taḥa, ya goho maḥuaḥi'a ya", bi 'yɛmbi.

²³ Ra hmu p'uya bi 'yɛmbrá mɛfi: "Ya xanho grá hoga mɛfi, ḥingá nhyɛtho. Gá pømmanho co nu'a zits'u ra mɛnyu dá fát'a'i. A nuyá, man'na xangu ga fát'a'i ya. Nuya hangu ra pa di nja'i mpähä ya", bi 'yɛmbi.

²⁴ Rá nzeḡuitho bi zø'a ra mɛfi xi ndäpa n'na maḥuaḥi ra mɛnyu p'uya. Bi 'yɛmbrá hmu: "Ague grá hmu, nugá di padí ngue gui ya manzaqui. Gui ä'a te ḥinxca taḥa. Gui xoc'a te ḥinxca pɛfi.

²⁵ Janangue nugá di su'i. Dá cət'a häi ni mɛnyu. Pɛ nuyá, jaua na te ni mɛti ya", bi 'yɛmbi.

²⁶ Nu'a ra hmu p'uya bi 'yɛmbrá mɛfi: "Ua go grá ts'omɛfi n'yø, gue grá ndø danhyɛi. Gui ɛngui ngue dí äcä'a te ḥinxta taḥa. Gui ɛngui ngue dí xocä'a te ḥinxta pɛfi.

²⁷ Uangui xtä nzä xqui dá ma mɛnyugä p'u ja ra banco. Nu'mø ma søhø, uangui xtä ndäcra nzäbi ma mɛnyu", bi 'yɛmbi.

²⁸ Nunä ra hmu p'uya bi 'yɛmbyø mɛfi 'bɛp'u: "Nunä ra mɛfi 'bɛcua, dami hyannbaui'a n'na maḥuaḥi ra mɛnyu ha. Dami unnui ra mɛnyu'a ra mɛfi ha 'det'a maḥuaḥi ra mɛnyu.

²⁹ Porque nu'a ra mɛfi ya xangu ra mɛnyu ha, gue'a man'natho ma t'unnü'a. Pɛ nu'a ra mɛfi zits'utho ha, da thannbabi'a zits'u ra mɛnyu ha.

³⁰ A nunä ra mɛfi ḥingui nne te da mɛfi, dami 'yɛmhmɛ p'u thi na. Ja di nzomp'u 'nɛ ja di guxpɛ yø ts'i", bi 'yɛmbi.

Gätho yø ja'i 'bu'a nximhäi da thaspa ra güenda.

³¹ Nunä ra N'yohu di 'yɛ mahɛts'i, mø bá ɛhɛ ngue di ndast'abi, da n'youi yø anxɛ. Nur'u da mi, ja di njap'u ra ts'ut'abi.

³² Gätho yø ja'i 'bu'a nximhäi ja di mpeti p'u di hutü. Di 'ueque n'na ngu n'na yø ja'i tengutho ra mände'yo mø sicyø chivo p'u ha 'bɛhyø de'yo.

³³ Nu'u yø de'yo di go'a n'yɛi, nu'u yø chivo di go'a ngaha.

³⁴ Nu'a ra dast'abi da 'yɛmbyø ja'i di gop'u ja rá n'yɛi: "Bí 'yɛhmɛ ua dí 'bui, di jap'ahu ma Papá. Porque ngu'a bá sannü ngue di nja hante ngue di nhohra ximhäi, ngue nuua ha dí manda ja gui m'mahmu ua.

³⁵ Porque nugá dá ntu manthuhu, pɛ gá 'dəcɛ ra hme dá si. Nu'mø ma nthuthe, gá 'dəcɛ ra dehe dá si. Nu'mø ma n'yo n'nannü n'na ra häi, gá 'dəcɛ ra ts'äya.

³⁶ Nu'mø ḥin'yɛ ra ulu ga he, gá 'dəcɛ ra ulu dá he. Nu'mø ma hyɛnni, gá ma güi zenguagahu. Nu'mø ma o ra fädi, gá ma güa nuju", da 'yɛmbi.

³⁷ Nuya yø ja'i ya bi nhohyø ts'oqui, da 'yɛmbrá Hmu: "Ague grá Hmu, ¿Njam'mø dá nu'ähe ngue gui tu manthuhu, 'nɛ dá 'da'ähe ra hme gá si? ¿Njam'mø dá nu'ähe ngue gui tuthɛ, 'nɛ dá 'da'ähe ra dehe gá si?

³⁸ ¿Njam'mø dá nu'ähe ngue gá n'yo n'nannü n'na ra häi, 'nɛ dá 'da'ähe ra ts'äya? ¿Njam'mø dá nu'ähe ngue ḥin'yɛ ra ulu gui hye, 'nɛ dá 'da'ähe ra ulu gá hye?

39 ¿Njam'mø dá nu'ahe ngue gá hyenni, ogue gá 'yo ra fädi, 'ne dá ma di zengua'áhe?"

40 Nu'a ra dast'abi da 'yembyø ja'i: "Majuani dí xi'áhe, ngue nu'a te gá gá 'yøpáhe ya ma cugá 'bæcua, madague'a hinguí nnu mansu yø ja'i, pe nu te ra 'báxe gá 'yøpáhe ya, go gá fáxchá'a", da 'yembi.

41 Ra dast'abi p'áya da 'yembyø ja'i ní gop'á ja rá gaha: "Dami 'uehmá ua dí 'bæi, porque hinguí nnu manho'áhe Oja. A nuyá, guí mmähá ra castigo ja ra sibi i ja para zantho. Guehna ra sibi bí zän'Oja ngue dí ma ra zithu co 'ne'á yø anxé tenni.

42 Porque nugá, nu'mø ma ntü manthuhu, hingá 'dacju ra hmε xcá si. Nu'mø ma ntunthe, hingá 'dacju ra dehe xcá si.

43 Dá n'yo n'nanní n'na ra hái, pe hingá 'dacju ra ts'áya. Ja'mø hin'yá ra ulu ga he, pe hingá 'dacju ra ulu xcá he. Bí nja ra ora dá hyenni, 'ne dá o ra fädi, pe hingá ma güi zenguagáhe".

44 Mí dá'á yø ja'i ts'o p'áya, bi 'yembra Hmu: "Ague grá Hmu, ¿njam'mø dá nu'ahe ngue guí tü manthuhu, 'ne hinda 'da'áhe ra hmε xqui si? ¿Njam'mø dá nu'ahe ngue guí tüthe, 'ne hinda 'da'áhe ra dehe xqui si? ¿Njam'mø dá nu'ahe ngue gá n'yo n'nanní n'na ra hái, 'ne hinda 'da'áhe ra ts'áya? ¿Njam'mø dá nu'ahe ngue hin'yá ra ulu guí hye, 'ne hinda 'da'áhe ra ulu xqui hye? ¿Njam'mø dá nu'ahe ngue gá hyenni, ogue gá 'yo ra fädi, 'ne hinda ma xcabi zengua'áhe?"

45 Ra dast'abi p'áya da 'yembi: "Majuani dí xi'áhe, ngue nu'mø hin tema 'báxe guí 'yøpáhe ya yø ja'i 'bæcua hinguí nnu mansu yø ja'i, go gueque hinguí nne guí fáxchá'a", da 'yembi.

46 Nuyá yø ja'i ya, guehya dá ma ra castigo para zantho ya. A nu'á yø ja'i ya bí nhohyø ts'oqui, dí t'unna te para zantho.

26

Yø nsáiuu ra Jesús ya sänni ngue dá hyo.

1 Ra Jesús, mí juadi bí ma gátho ya yø hyá ya, bi 'yembyø xädi:

2 —Guí páhma ngue manyo patho dí nja ra ngo ngue ra pascua ya. Dá gue'mø édi ja ra ngo dá ma má dá ra N'yohá bí 'yé mahéts'i ngue dá ma ma cuati ra pont'i.

3 Nu'á yø hmu yø mmäcja conyø xännbate ngue ra ley, conyø n'yohá 'bet'o ngue yø judío, gá bí mpeti p'á ja rá ngu ra Caifás, nuna ra 'bet'o mmäcja.

4 Ja bí nhécá hyá p'á, bi zänni ha dí japi ngue dí bentra Jesús dá hyo.

5 Nuna ra hyá bí zänni, dí n'yembi:

—Hingá gue'mø éra ngo dí mbent'i, n'namhma ngue hinda nangyø ja'i, dá yaní —dí n'yembi.

N'na ra xisu bi xispa ra aceite rá ya ra Jesús.

6 Nuna ra Jesús, ya 'bap'á ja rá hnini Betania ja rá ngu ra Simu nuna xi 'yøthe m'met'o ngue mí 'ya rá do'yo.

7 Nuna ra Jesús, ya sihmε p'á ja rá mεxa. Nu'a ra ora'a, bi yat'ambo n'na ra xisu ní dü n'na ra m'mo aceite ngue ra alabastro. I yup'á ra aceite mazilhotho ga yaní, xandøngu rá muui. Bi xispabi rá aceite rá ya ra Jesús.

8 Nu'á yø xädi ra Jesús mí nü te øtra xisu, bí mbøcue p'áya, bi 'yembi:

—¿Hanja ngue bí ma má'unitho ná ra aceite ná?

9 Xandøngu rá muui ná, xtá nzá xtá 'bá ngue xti t'unna mεnyu yø hyoya.

10 Mí 'yøhra Jesús te mmanyø xädi, bí 'yembi:

—Ogui s̄ahm̄a n̄a r̄a xisu 'b̄ucua, porque x̄anho te ørque.

¹¹ A n̄uya yø hyoya guí mm̄am̄hm̄a, hanḡu r̄a pa guí nn̄uh̄a ya yø hyoya. P̄e nuḡa h̄inga n̄z̄am̄hm̄a ua.

¹² A n̄una r̄a aceite bi xisca mā ya n̄a r̄a xisu, ya b̄i n̄ja'a te m̄i ja ngue xt̄i n̄ja'mø dá n'ȳagui.

¹³ Majuan̄i dí xi'ah̄a ngue n̄up'u ha dá hm̄anna hoga 'da'yo hya ḡa rá nḡani n̄xim̄h̄ai, xquet'a 'n̄e'a te bi 'yørcagui n̄a r̄a xisu, dá hm̄a. Gue'a dí f̄en'a.

Ra Judas di c̄atyø hya ha di japi ngue di dá ra Jesús.

¹⁴ N̄una r̄a Judas Iscariote, gueh̄na n'na nc'ei'u 'd̄e'm̄a yoho yø x̄adi r̄a Jesús, b̄i ma bá nyaui yø hm̄u yø mm̄ac̄ja.

¹⁵ Bi 'ȳemb̄i:

—¿Hanḡu r̄a m̄enyu guí nne gui 'dac̄u n'nam̄hma ḡa dá'ah̄a r̄a Jesús? —bi 'ȳemb̄i.

N̄u'u yø mm̄ac̄ja p'uya, 'd̄ate m̄a'det'a yø m̄enyu ngue r̄a t'axi bi un̄ni.

¹⁶ Jan̄angue n̄una r̄a Judas, bi hyon̄i ha di japi ngue di dápyø mm̄ac̄ja r̄a Jesús.

Yø x̄adi r̄a Jesús bi hoqui te dá zi'a r̄a nde b̄i ns̄ännigo ngue r̄a pascua.

¹⁷ Ya f̄uhr̄a ngo gueh̄ya yø pa ts'i r̄a th̄uh̄m̄e h̄ingui n'youi r̄a íxi. Bi guatyø x̄adi r̄a Jesús, bi 'ȳemb̄i:

—¿Har̄u guí nne ḡa hoc̄ahe r̄a nzibde ḡdá ns̄ännigoh̄a ngue r̄a pascua ya? —bi 'ȳemb̄i.

¹⁸ M̄i dah̄ra Jesús, bi 'ȳembyø x̄adi:

—N̄i m̄e n̄a bí ja r̄a h̄niñi ya, guí s̄ømm̄i p'u ja rá ngu n'na r̄a n'yoh̄a. Gui 'ȳenui: “R̄a x̄änb̄ate i en̄a: Ya bi z̄onna ora ya. N̄uua ja n̄i ngu ja ḡa s̄äḡahe ua r̄a ngo ngue r̄a pascua, comm̄a x̄adi, en'a m̄ma”, guí 'ȳenui.

¹⁹ N̄uya yø x̄adi m̄i yaui r̄a Jesús, bi 'yøt'e te bi xifi. N̄up'u ja r̄a ngu bi z̄oni, ja bi hojp̄u r̄a nzibde ngue r̄a pascua.

Bi xihyø x̄adi r̄a Jesús ngue pad̄i ndana rá x̄adi ja ngue di dá.

²⁰ M̄i dah̄ra nde p'uya, n̄una r̄a Jesús, ḡatho'u 'd̄e'm̄a yoho yø x̄adi, ḡa 'b̄up'u ja r̄a m̄exa.

²¹ M̄ente s̄ihm̄e p'uya, bi 'ȳembyø x̄adi:

—N̄uyá, dí xi'ah̄a ngue 'b̄ucua n'na nc'ei ngue j̄aḡatho h̄ai, ya x̄a hyon̄i ha di japi ngue di d̄agui.

²² N̄uya yø x̄adi r̄a Jesús em̄m̄ei bi ðu yø mm̄ai n̄a r̄a hya bi xifi. B̄i m̄adi bi 'ȳänni 'da m̄i'da p'uya te'o n̄a i m̄ma, bi 'ȳemb̄i:

—Ague gr̄a H̄mu, ¿ua go guec̄a'a guí mm̄anya? —bi 'ȳemb̄i.

²³ M̄i dah̄ra Jesús, bi 'ȳena:

—N̄una dí com'me mā mohi ua dí s̄ihm̄e ya, gueh̄na di d̄äḡa n̄aya.

²⁴ Majuan̄i ngue r̄a N'yoh̄a bí 'ȳe mah̄ets'i, dá tho'a te r̄a n'u ja ngue da thogui, tengutho nt'ot'i p'u ja r̄a Mac̄a Libro ngue di n̄ja. P̄e hague ngu r̄a castigo dá thohn̄a r̄a n'yoh̄a ja ngue di d̄agui. N̄una r̄a n'yoh̄a n̄a, m̄an'na x̄anho ngue'mø h̄in x̄tab̄á m'm̄ai.

²⁵ N̄una r̄a Judas ja ngue di dá p'uya, bi 'ȳemb̄i:

—Ague gr̄a x̄änb̄ate, ¿ua go guec̄a n̄a r̄a hya guí mm̄anya? —bi 'ȳemb̄i.

M̄i dah̄ra Jesús, bi 'ȳemthobi:

—Ah̄á, go gue'e tengutho guí mm̄anya.

Ra Jesús bi xihyø x̄adi ngue di nzibde.

26 Mente sihmε p'uya, bi hyajman'na ra thuhmε ra Jesús. Mī ja mammadī Oja p'uya, bi xenna thuhmε, bi unyø xādi ngue dā zi. Bi 'yεmbi:

—Dami sihmε ra thuhmε ja ua ya. Nuná, guehna mā do'yogā nā.

27 Bi decra vaso po rá ngui ra uva p'uya. Mī ja mammadī Oja, bi unyø xādi ngue dā zi 'da'its'ū. Bi 'yεmbi:

—Dami si gātho'ahū naya.

28 Nunā po rá vaso ja ua ya, guehna mā jigā nā. Porque guehna ra hmεya naya ngue nu'mø dá tū, dī nja rá ts'edi rá 'da'yo cohi øt'ahū Oja. Porque nu'a dī mfamma ji, xandøngu yø ja'ī dī nhohyø ts'oqui.

29 A nuyá, dī xi'ahū ngue ya hīnni mantho 'dap'ū ga sihmε rá ngui ra uva, asta gue'mø bi zønna pa ngue mā'da'yo hønga sihmε p'ū ha dī manda mā Papá.

30 Mī juate rá nsihmε p'uya, bi duta n'na ra thuhū ngue εspabī Oja. Bī ma p'uya, i map'ū bī ja rá nyunī ja rá mbonza ja yø olivos.

I pahra Jesús ngue dā zop'ū m'mεfa yø xādi.

31 Ra Jesús bi 'yεmbyø xādi:

—Gātho'ahū ya, guī sogahū p'ū'a dī nxui. Porque dī nja'a te mmamp'ū ja ra Maça Libro ngue εna: “Ga øt'ā ngue dā dū rá mände'yo. Yø de'yo p'uya dī n'uēnī”, i εna.

32 Pε nu'mø dá bennate, ganī mpagā Galilea ja ganī tøp'ahū p'ū.

33 Ra Bedu p'uya bi 'yεmbi:

—Madague'a ngue gātho dā zoc'a'ī p'ū ya mī'da mā n'yohū, pε nugā hīnga soc'a'ī —bi 'yεmbi.

34 Ra Jesús bi 'yεmbrā Bedu:

—Majuani dī xi'ī ngue nu'a dī nxui ya, nu'mø tobe hīndī mahra øni, ya xqui cønga nhyundī, guī mma ngue hīnguī paquī —bi 'yεmbi.

35 Pε rá Bedu p'uya mahøn'a εna:

—A, nu'a, hīn'nā'a. Madague'a ngue 'dap'ū ga tui, pε nugā hīnga cøn'a'ī —bi 'yεmbi.

Gātho'ū mī'da yø xādi p'uya, 'da'īgu bī mā.

Ra Jesús bī mat'Oja p'ū ja ra xequi nī hū ngue Getsemaní.

36 Nunā ra Jesús bī mähā yø xādi, bi zømp'ū ja rá xequi nī hū ngue Getsemaní. Nup'ū bi zøni, bi 'yεmbi:

—Dami mīhmī ua ya, mεnte ga thocā mīts'ū nī nguehna ngue ga ma mat'Oja —bi 'yεmbi.

37 Bi thohmīts'ū nī nguep'ū ra Jesús, bī mε rá Bedu 'nε bī mε'ū yoho yø ts'ant'ū ra Zebedeo. Bī mudi bi dār'mān'ū rá mmūi rá Jesús, māthoguitho ngue bi dū rá mmūi.

38 Bi 'yεmbyø n'youi p'uya:

—Janjuani ngue tū ma mmūigā, nup'ū nná sā, ya ja ngue 'bexca tū. Dami cohmi ua ya, pε 'yogui ahmi. Ma ga ä mā t'ahāhū —bi 'yεmbi.

39 Ra Jesús bi thohmīts'ū nī nguep'ū. Bī m'mεmfo häi p'uya ngue mmat'Oja. Bi 'yεna:

—Ague mā Papá'i, nu'mø guī nnu manho, damī yangui ngue'a rá ndate ja ngue ga thocā. Pε hīnga nu'a go ga sānnā gue'a dī nja'a, sinoque nu' te guī sānni, gue'a dī nja'a —bi 'yεna.

40 Mī juadi bī mat'Oja p'uya, bī 'yεp'ū 'bū'ū hyu yø xādi. Pε bi dīnī ngue ya mī ahā. Bi 'yεmbrā Bedu p'uya:

—¿Ua xīnga n'na ora di sā guī 'yā nī t'ahāhū n'yø?

41 **Damí** mat'Oja, 'yogui ahmá. Nu'mø hingatá mat'Ojahá, nthambenitho hinda gue'a gui 'yøthá. I nne ni mmái ngue gui 'yøthá ná rá hyá dí mmangá, pé emmëi cuen'ni do'yohá.

42 **Mahømbi** zop'u yø xádi, bi mengbá xpi 'yehé ngue bá mat'Oja. Bi 'yëná: —Ague má Papá'i, nu'mø ya hinguí nnu manho ngue gui nyanguí ngue'a rá ndáte ja ngue gá thogui, dí nja'a te ni páhá 'mø.

43 **Mambá** pengbúya, mahømbi dinyø xádi ngue mi áhá, porque emmëi ne tha.

44 **Mahømbi** zop'u p'uya, bi ma'a rá hyu ndi ngue bá mat'Oja. Tengutho xi man'a m'met'o, ngut'a rá hyá xi Oja.

45 **Mahømbi** 'yëp'u 'buhyø xádi p'uya, bi 'yëmbi:

—Gue mahønguí ahmi n'yø. A nuyá, ya bi zønna ora ngue di ndäpyø ts'oc'ëi rá N'yohá bi 'yë mahëts'i ya.

46 **Damí** nangüi. Ya bá écua ná di dägüi, ma gá ma c'athá.

Ya bi mbenraq Jesús.

47 **Mente** nzohyø xádi rá Jesús, bi zøhna rá Judas rá n'youi'u 'de'má yoho yø xádi, bá n'youi xangu yø ja'i, bá gá yø juai, bá gá yø za. Guehya yø ja'i xi menhyø hmü yø mmäcja conyø n'yohá 'bet'o p'u ja rá nija.

48 **Nuna** rá Judas, ya xi xihyø ja'i temá senya dá 'yøt'e, xi 'yëmbi: “Nu'a rá n'yohá gá zenguagá ya, 'né gá sarpa rá hmi, gue'a gui homhmá p'uya. **Damí** benthá”, xi 'yëmbi.

49 **Janangue** mi zømp'u 'bähra Jesús, bi guat'i ngue bi zengua. Bi 'yëmbi:

—Xcade grá xännbate —bi 'yëmbi.

Bi zarpa rá hmi p'uya.

50 **Rá Jesús** bi 'yëmbi:

—Ague amigo, ya dá guehra ora jap'u di nja'a te gni 'yëhya.

'Bexque'a bi bentyø ja'i rá Jesús.

51 **Mi** ma má bent'i rá Jesús, bi gaxrá juai'a n'na nc'ëi rá xádi. Bi zennbabi rá 'yehé rá 'bet'o mmäcja, bi hiejpabi rá gü.

52 **Rá Jesús** bi 'yëmbra zete:

—**Damí** fos'ni juai. Porque rá ja'i hote conna juai, xquet'a conna juai ja ngue di dü.

53 ¿Ua hinguí padi ngue nu'mø ga äpä má Papá ngue dá máxqui, dá penngagui tho'i 'de'má yo'bai yø anxé ngue dá máxqui?

54 **Pé** nu'mø ngu'a ga øt'e, ya hinda zá di nja'a te rá hyá nt'ot'i p'u ja rá Maca Libro 'mø. Porque nu te dí thocá ya, ya nt'ot'i ngue ngu'a di nja.

55 **Rá Jesús** bi 'yëmbiyø nzite:

—¿Ua gui emhmá ngue drá bëgá, ngue gui cáhü yø juai, 'né gui cáhü yø za ngue gui benngahü? Conque n'na pa ngu n'na pa nmi xännbá rá hyá yø ja'i p'u ja rá nija. Uanguí xtá nzá ngue ja xqui benngahü p'u.

56 **Pé** nu te gui ørcáhü ya, ya bi nja'a te rá hyá bi 'yotyø pøngahya Oja p'u ja rá Maca Libro —bi 'yëmbi.

Gá bi zop'u yø xádi rá Jesús ngue bi 'dagui.

Nuya yø n'yohá 'bet'o ngue yø judío bi hyaspabi rá güenda rá Jesús.

57 **Nuna** rá Jesús bi ts'ixpu 'bähra Caifás, nuna rá 'bet'o mmäcja. Nup'u ja rá ngu ná rá mmäcja ná, ja bi mpeti p'u yø xännbate ngue rá ley, conyø n'yohá 'bet'o p'u ja rá nija.

⁵⁸ Pɛ rā Bɛdu nɪ 'befa ya'atho p'ʌ nɪ ma yø ja'ɪ nɪ zi rā Jesús. Mɪ zømp'ʌ ja rá ngu rā 'bet'o mmäcja, bi yat'ambo rā dathi. 'Dap'ʌ bi mɪhmɪ yø policia. I tø'mɪ tengu dā thohrā Jesús.

⁵⁹ Nɪ'ʌ yø hmu yø mmäcja co 'nɛ'ʌ yø n'yohʌ 'bet'o ngue yø judío, 'dap'ʌ bi mpɛti ngue bi nhɛcā hyā, honɪ ha di japyø fɛhni, dā 'yɛmbɪ ngue nɪ 'yup'ʌ dā dū rā Jesús.

⁶⁰ Pɛ hɪngui tɪnɪ ha di japrā hyā, madague'a xangu yø ja'ɪ bi manyø fɛhni ngue dɪ yaprā Jesús. M'mɛfa p'ʌya, mahømbɪ guar'mɪ yonc'ɛɪ ngue dɪ yapi.

⁶¹ Bi 'yɛmbɪ:

—Nunā rā n'yohʌ 'bɛcua, bi 'yɛn'a n'na ndi: “Nugā dā zā gā xorɓabi rā nɪja Oja, 'nɛ nhyu patho gdā hojman'na rā nɪja mā'da'yo”, bi 'yɛnā.

⁶² Bi m'māhrā 'bet'o mmäcja p'ʌya ngue bi 'yɛmbrā Jesús:

—ɛTe guɪ mmānā rā hyā guɪ nyap'a'ɪ ya n'yø? ɛUa hɪn temā hyā gdi thadi? —bi 'yɛmbɪ.

⁶³ Pɛ rā Jesús hɪnte gā ndatho. Rā 'bet'o mmäcja p'ʌya mahømbɪ 'yɛmbɪ:

—Nunā Oja i 'bʌi, damɪ 'yɛxā ntestigo, damɪ xicje njuani ya ngue'mø majuanɪ gue'e grā Cristo rá Ts'ant'ʌ'ɪ Oja.

⁶⁴ Mɪ dāhrā Jesús, bi 'yɛmbɪ:

—Ahā, go guɛcā tenguθo rā hyā guɪ mmanya. 'Nɛ dí xi'ahʌ, guɪ nnuhʌ rā N'yohʌ bi 'yɛ mahɛts'ɪ dani mmɪp'ʌ bi ja rá n'yɛi Oja nunā jase rá ts'edi. 'Nɛ dā 'yɛhrā pa ngue hōndā ɛhɛ, di 'yɛ mahɛts'ɪ dā n'youi rā guɪ.

⁶⁵ Mɪ 'yøhrā mmäcja nā rā hyā bi manā Jesús, n'na xet'itho rá pahni ngue bi ncue. Bi 'yɛmbyø ja'ɪ p'ʌya:

—Nunā rā n'yohʌ 'bɛcua, thenmahya Oja nā. Nuya mfadi ya ngue hɪn temā man'na mā testigo dɪ homhmu ya. Ya gā 'yøsehu ya ngue thenmahya Oja.

⁶⁶ Xiya, ɛte guɪ mmāhmhu nā rā hyā bi manya? —bi 'yɛmbyø ja'ɪ.

Yø ja'ɪ p'ʌya bi 'yɛnā:

—Nunā, nɪ 'yup'ʌ ngue dā tho nā.

⁶⁷ Yø ja'ɪ p'ʌya bi zospabi rá hmi rā Jesús 'nɛ bi mət'i. Mɪ'da p'ʌya bi mɛmbā rá hmi.

⁶⁸ Yø ja'ɪ bi 'yɛmbrā Jesús:

—Nu'ɪ guɪ mma ngue grā Cristo, damɪ pahya te'o bi mɛp'a'ɪ ya —bi 'yɛmbɪ.

Bɪ manā Bɛdu ngue hɪngui paɗi te'o rā Jesús.

⁶⁹ Ya hup'ʌ ja rá dathi rā Bɛdu. Nunā n'na rā xisu ngue rā gani p'ʌ ja rá ngu bi guarbʌ hu rā Bɛdu. Bi 'yɛmbɪ:

—'Nɛ'ɪ nɪ n'youi rā Jesús nunā rā mmɛngu Galilea.

⁷⁰ Rā Bɛdu p'ʌya, nunā rā hyā bi mā, gā bi 'yøhyø ja'ɪ mɪ 'bap'ʌ ngue bi 'yɛnā:

—Hɪn'na, hɪndɪ paçā temā hyā guɪ nne guɪ xicya.

⁷¹ Rā Bɛdu p'ʌya ɪ map'ʌ bi ja rá goxthi rā dathi. Mɪ nu man'na rā xisu p'ʌya, mahømbɪ 'yɛmbyø ja'ɪ 'bap'ʌ:

—Nunā rā n'yohʌ 'bɛcua, xquet'a rá n'youi rā Jesús nunā rā mmɛngu Nazaret.

⁷² Rā Bɛdu p'ʌya astā bi 'yɛxā ntestigo Oja ngue bi 'yɛnā:

—Hɪn'na, hɪndɪ paçā nā rā n'yohʌ guɪ mmanya.

⁷³ Mɪ tho hman'na ts'ʌquits'ʌ p'ʌya, nu'ʌ yø ja'ɪ 'bap'ʌ, bi guatrā Bɛdu, bi 'yɛmbɪ:

—Majuanɪ ngue nɪ n'youi rā Jesús, porque dɪ nɛquɪ ngue nɪ mmɛnguh'ʌ, xøgue nt'ødetho'a te gni ya —bi 'yɛmbɪ.

⁷⁴ Mɪ dāhrā Bɛdu p'ʌya, mahømbɪ 'yɛnā:

—Da jacä rä castigo Oja 'mø ngue h̄imma juan̄i te dí xi'ah̄u. Pɛ nuna rä n'yoh̄u guí xic̄u, h̄indi pacä te'o na.

Mi juadi bi manna rä hya na, bi mmahra øni.

⁷⁵ Ra Bɛdu p'uya bi zo rá mm̄ai na rä hya xi xihra Jesús ngue xi 'yɛmbi: “Tobe h̄indi mahra øni, ya xqui cønga nhyundi, guí mma ngue h̄ingui paqui”, xi 'yɛmbi. Ra Bɛdu p'uya, asta rä zondum̄m̄ai bi bøn'athi.

27

Bi ts'ixp̄u 'bahra Pilato rä Jesús.

¹ Mi nɛcähäi p'uya, bi mpɛti gätho yø hm̄u yø mmäc̄ja conyø n'yoh̄u 'bet'o p'u ja rä nija. Bi nhɛcähya ngue sänni ha di japi da hyo rä Jesús.

² Bi dutra Jesús ngue bi zixp̄u 'bahra Pilato mará gobierno.

Rä Judas bi nhyose.

³ Nuna rä Judas xi dä rä Jesús, mi bad̄i ngue ya bi nhɛcähya yø ja'i ngue da hyo rä Jesús, bi dār'man'u rá mm̄ai p'uya. Bi map'u bi 'bahyø hm̄u yø mmäc̄ja co 'nɛ'u yø n'yoh̄u di manda p'u ja rä nija. Bi cospabi'u 'däte ma'det'a yø mɛnyu ngue rä t'axi xi un̄i.

⁴ Bi 'yɛmbi:

—Rä ts'oqui dá øt'ä ngue dá dä'ah̄u na rä n'yoh̄u h̄inte ndupate ngue da tho —bi 'yɛmbi.

Pɛ nu'u yø mmäc̄ja p'uya, bi 'yɛmbra Judas:

—Nu'a guí mm̄anya, ya h̄indi mportagähe'a ya. Ya guí nnuɛ p'u te guí øt'e.

⁵ Nuna rä Judas bá enyø mɛnyu p'u ja rä nija. Bi ma p'uya, bi datrá 'yuga connä nthah̄i i nzædi ngue bi du.

⁶ Nup'u ja rä nija p'uya, nu'u yø hm̄u yø mmäc̄ja bi hyaxra mɛnyu xi 'yenna Judas, di n'yɛmbi:

—Nuyá, h̄ingui sä ngue gä uanspah̄u rä mɛnyu ngue rä ofrenda naya, porque rá nzabi'a to bi dä rä ja'i ngue da tho na.

⁷ Bi nya p'uya, bi zänni ngue nuna rä mɛnyu, da dän'a n'na rä häi ni hu ngue rä njats'øye. Bi ne ngue nuna rä häi da dái, ja da 'yäp'u yø ja'i da du, ngue h̄ingyø mm̄engu p'u.

⁸ Janangue nuna rä häi naya, gui hutyo ja'i ngue rä Ji.

⁹ Ya bi nja na te rä hya xi manna pøngahya Jeremías ngue bi 'yɛnā: “Bi njo'u 'däte ma'det'a yø mɛnyu ngue rä t'axi. Guehna rä nzäbi xi zänyø judío ngue da gut'i.

¹⁰ Nuna rä mɛnyu na p'uya, guehna i thänna häi ni hu ngue rä njats'øye na. Ya bi nja tengutho rä hya bi 'bejpagui Oja ngue di nja”, bi 'yɛnna Jeremías.

Nuna rä Jesús ya 'bäp'u 'bahra Pilato mará gobierno.

¹¹ Ra Jesús bi ts'ixp̄u 'bahra gobierno. Ra gobierno p'uya bi 'yɛmbra Jesús:

—¿Ua gue'e rá dast'abi'i yø judío?

Mi dahra Jesús, bi 'yɛnā:

—Ahá, go guecä tengutho rä hya guí mm̄anya.

¹² Nu'u yø hm̄u yø mmäc̄ja p'uya co 'nɛ'u yø n'yoh̄u 'bet'o p'u ja rä nija, gä di yäpra Jesús. Pɛ rä Jesús h̄inte gä ndatho te sifi.

¹³ Ra Pilato bi 'yɛmbra Jesús:

—¿Ua h̄ingui øde te gäma hya guí nyap'a'i ya?

¹⁴ Pɛ ngutho rä Jesús h̄ingui thadi. Janangue rä gobierno di 'yøtho ngue h̄in tema hya gä ndatho.

Bī mānda rā Pilato ngue dā ma maçuati rā pont'ī rā Jesús.

15 Nūnā rā Pilato, ja n'na rā costumbre ngue di thō'a n'na rā ofādi 'mø ja rā ngo ngue rā pascua. Pē yø ja'ī'ū huanhñi ndanā rā ofādi dā ma mathøgue.

16 Nū'a rā pa'a p'uya, mī ofādi n'na rā n'yohū nī hū ngue rā Barrabás. 'Nē gātho yø ja'ī padī ngue xanhets'i rā ts'oqui mī ja nā.

17 Nup'ū bi mpeti yø ja'ī, rā Pilato bi 'yēmbýø ja'ī:

—¿Ndanā guī nnehū ngue gā thōcā ya, rā Barrabás, uague rā Jesús nūnā guī hutyø ja'ī ngue rā Cristo?

18 Ngūnā bi xihyø ja'ī rā Pilato, ngue bī ne xti thohra Jesús. Porque padī ngue rā nts'eyatho øtyø mmäcja nūya xi dāpra Pilato nā rā Jesús.

19 Ya hup'ū ja rá nhudī rā Pilato ngue dā 'yøtra ts'ut'abi. Pē nū'a rá xisu rā Pilato bi mennbabi rā hya, bi 'yēmbi: “Nūnā rā n'yohū 'yost'abi, rā hoja'ī nā, 'yo tega di nthint'ī ngue'a te gā 'yost'abi nā. Porque manxui nts'ũtho te xtā 'uipi ngue dā thogui”, bi 'yēmbi.

20 Pē yø hmū yø mmäcja conyø n'yohū 'bet'o p'ū ja rā njja emmei di hatra ts'edi yø ja'ī ngue dā 'yāpra Pilato ngue di thø rā Barrabás, go dā tho rā Jesús.

21 Rā gobierno māhømbi 'yēmbýø ja'ī:

—¿Ndanā gue'a ya yonc'ei guī nnehū ngue dā ma mathøgue ya?

Yø ja'ī p'uya, bi 'yēnā:

—Dā ma mathøgue rā Barrabás.

22 Rā Pilato māhømbi 'yøpra rā nt'änni yø ja'ī, bi 'yēmbi:

—Xinā rā Jesús guī hutyø ja'ī ngue rā Cristo, ¿te guī nnehū gā japā nā? —bi 'yēmbi.

Yø ja'ī p'uya, gātho bi 'yēnā:

—Dā guatra pont'ī nā guī mmanya.

23 Rā Pilato p'uya bi 'yēmbýø ja'ī:

—Pē ¿temā nts'o xā 'yø'nā p'uya?

Yø ja'ī p'uya, man'natho ngue mafi, bi 'yēnā:

—Dā guatra pont'ī nā.

24 Rā Pilato p'uya bi badī ngue hinda zā ha di japi di thøhra Jesús. Porque mathoguiho mahyø ja'ī ngue ncuē. Bī mānda bá thannba rā dehe p'uya ngue yø hmī yø dā yø ja'ī p'ū bi nxū'ye. Bi 'yēmbýø ja'ī:

—Nūnā rā n'yohū 'bæcua, hñinte ndupate nā. Hīmma ts'oquigā p'ū ngue dā tho nā. Ya guī nñusehū p'ū te guī øthū.

25 Yø ja'ī p'uya bi 'yēnā:

—Nugāhe co 'nehma basihe, go mā ts'oquigāhe p'ū dā dū nā rā n'yohū nā.

26 Rā Pilato p'uya bī mānda ngue bī ma mathøgue rā Barrabás. A nūnā rā Jesús, bi sityø soldado ngue dā fei, 'nē dā zits'ī ngue di cuarta pont'ī.

Yø soldado thenmahya rā Jesús.

27 Nū'ū yø soldado rā gobierno bi zixra Jesús, i map'ū ja rá dathi rā cuarte. Bī ma mpeti gātho yø soldado p'uya ngue dī māt'si.

28 Yø soldado p'uya bī mōjpabi rá he rā Jesús, bi hetā n'na rā tuhū ngue rā jupoi.

29 Yø soldado ya xi me n'na rā corona ngue yø 'uini, bi gāspa rá ya rā Jesús. Bi gārpa n'na rā t'o rá 'yē ngue rá n'yēi. 'Nē bī ndantyøhmū p'ū ha 'bāhra Jesús tengutho 'mø ngue mājuani hñū mānsu n'na rā dast'abi. I thenmahya p'uya, bi 'yēmbi:

—I tate nā rá dast'abi yø judío ya —bi 'yēmbi.

30 Bi zots'ī. Bi guaspabi rā t'o mī fo rá 'yē p'uya, di jānnbabi rá ya.

31 Mj juadi bi denmaḥya p'uya, bi gajpabi ra tuḥu xi hete. Bi hetrá he ya mi he p'uya. Bi zixpuya ngue di cuatrá pont'i.

Ya cuatrá pont'i ra Jesús.

32 Nup'u ja ra 'yu, bi nthēui p'u n'na ra n'yohu ngue ra mmengu p'u ja ra hñiní Cirene, ni hu ngue ra Simu. Nu'u yø soldado maní zi ra Jesús, bi japra Simu ngue bi duxra pont'i nuna da ma maçuati ra Jesús.

33 Nuna ra Jesús, i zixyø ja'i p'u ja ra xequi ni hu ngue Gólgota. Nuna ra hya na i nne da ma ngue ra Njaya xhmú.

34 Nup'u bi zønna Jesús, bi t'unna vino n'youi ra mirra para ngue di pumbenibi. Mi zä te ja p'uya, himbi ne bi zi.

35 Bi cuatrá pont'i p'uya, mi juadi bi nø'mi. Bi ma ra taḥa yø soldado p'uya ngue to xta ra taḥa, gue'a da gaca n'na xequi rá he ra Jesús. Ya bi nja tengutho ra hya bi manná pøngahya Oja 'mø yø pa xathogui ngue bi 'yēna: “Da ma ra taḥa yø ja'i ngue to di tocabi ma he”, bi 'yēna.

36 Bi mihyø soldado p'uya ngue hētho te di ja ra Jesús.

37 Nup'u ja rá ya ra pont'i cuatrá Jesús, bi ma maçuati n'na ra letrero xi 'yot'i ngue mmamp'u te bi ma ma'upi. Nuna ra letrero, i ēna: “Nuna ra n'yohu 'bæcua, guehna ra Jesús rá dast'abi yø judío na”, ēnna letrero.

38 Nē yoho yø bē bi ma maçuati ra pont'i, n'na i gohrá n'yēi, n'na i gohrá gaha.

39 Asta huatyø ya yø ja'i thop'u ja ra pont'i cuatrá Jesús ngue thenni.

40 I embi:

—A nuya n'yø, dami xorpabi rá nija Oja ya. 'Nē guí ēna ngue nhyu patho gdi hojman'na ra nija. Dami nyanse ya, bá cap'u ja ra pont'i guí cuatya ngue mø majuaní rá Ts'ant'u i Oja ya.

41 Nu'u yø hmú yø mmácja conyø xännbate ngue ra ley, conyø fariseo conyø n'yohu 'bet'o p'u ja ra nija, gä thenmaḥya ra Jesús. Di n'yēmbi:

42 —Mi mmanna ra n'yohu ngue da yanyø ja'i. Pē nuyá, hinda zä ha di japi di nyanse ya. A nu'mø majuaní ngue rá dast'abi yø judío ya, da zä da cahna ja ra pont'i ya n'namhma ngue ga ēc'ēih te da mā.

43 Mi mma ngue rá Ts'ant'u Oja, 'nē mi mma ngue fäx Oja. A nuyá, ma ga nnuḥu ya ngue mø nne Oja ya, da máx'mø —di n'yēmbi.

44 Nuya yø bē 'dap'u cuathu ra pont'i ra Jesús 'nēhya thenmaḥya ya.

Ya bi du ra Jesús.

45 Mi hyuxyadi p'uya, bi m'mexui gä ra ximhäi asta hyunde.

46 Nu'mø ni ma da zu'i hyunde p'uya, ra Jesús ra ndøts'edi bi 'yēna:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —bi 'yēna.

I nne da manna ra hya na: “Ma Oja'i, ma Oja'i, ¿hanja ngue gá hyegagui p'u?”

47 Ja mi 'bärpátho 'da yø ja'i, bi 'yøde te bi manna Jesús. Yø ja'i p'uya di n'yēmbi:

—Nuna ra n'yohu na, i nzohra Elías.

48 'Bexque'a bi ma n'na nc'ei mi 'bäp'u, bá hā n'na xequi ra esponja xa ntudi, bi pop'u ja ra vino xan'ixi. Bi nøtra t'o p'uya ngue bi cuarpabi rá ne ra Jesús ngue da zøts'i.

49 Pē mi da yø ja'i 'bäp'u bi 'yēmbi:

—Ma ga nnuḥu ya ngue mø da ēhna ra Elías i nzofu ngue da yanya.

50 Ra ndøts'edi bi 'yēn'a n'na rá hmafi ra Jesús. Bi du p'uya.

51 Nu'a ra ora'a p'uya, nu'a ra ulu mi zup'u ja ra goxthi nija, bi xet'i, i gai. 'Nē bi 'yan'ahäi, yø t'øhø bi hyegue.

52 Bi xohyø panteón mī o yø ánima. Bi bennate xangu yø ja'i mī εc'ei Oja.

53 Nu'mø mī bennate, bi bømp'ʰ ja yø panteón. Pe nu'mø mī bennate m'mefa ra Jesús, nuya yø ja'i xi bennate bi map'ʰ ja ra maça hnini Jerusalén. Ja bi nup'ʰ xangu yø ja'i ngue ya 'bāi mahøn'a p'ʰya.

54 Nu'a ra capita co 'nehyø soldado 'bāp'ʰ ni hyandra Jesús. Mī nu ya p'ʰya ngue bi 'yan'ahāi 'ne bi nu te gā bi 'yøtra Jesús mente bi du. Emmēi bi nsu, di n'yēmbi:

—Majuani ngue nuna ra n'yohʰ na, rá ts'unt'ʰ Oja na.

55 Xangu yø xisu yap'ʰtho mambi 'bāi ngue hantho te gā bi nja. Nuya yø xisu ya, bá nεxa Galilea ngue bá ten'mø manī ma Jerusalén ra Jesús. 'Nε guehya yø xisu mī fāts'i ngue di unni te mī honi.

56 Nuya yø xisu ya, n'youi p'ʰ ra Maya nuna ra mmengu Magdala, co 'nehnā ra Maya rá mamá ra Jacobo 'nehra José, co 'nehnā man'na ra xisu, rá mamáʰ yoho yø ts'unt'ʰ ra Zebedeo.

Ya bi ma nt'āgui ra Jesús.

57 Ya ni ma da dāhra nde p'ʰya, bi zø'a n'na ra n'yohʰ ngue ra mmemmeti ni hu ngue ra José, ra mmengu p'ʰ ja ra hnini Arimatea. Xquet'a 'nehnā marā xādi ra Jesús.

58 Nuna ra José, bi ma bá nyāui ra Pilato, bá āpra nt'ēdi ngue da hyajpa rá do'yo ra Jesús. Ra Pilato p'ʰya bi unna nt'ēdi ngue da thacra Jesús.

59 Nuna ra José, mī hyajpa ja ra pont'i ra Jesús, bi 'uennbāi rá do'yo co n'na ra sάbana mā'da'yo.

60 Ra José ya xi 'yambʰ ja ra t'øhø n'na ra 'da'yo panteón ngue xtā 'yo 'mø xtā ndu, ja bi gārba ra Jesús. Bi gotra goxthi co n'na ra ndø do. Bi ma p'ʰya.

61 A nuna ra Maya ngue ra mmengu Magdala co 'nehnā man'na ra Maya, hup'ʰtho gā i ma nt'āgui ra ánima ya.

Bi māhyø soldado p'ʰ o ra Jesús.

62 Ya ra pa ngue ra ts'āya 'mø mī hyats'i. Nu'ʰ yø hmu yø mmäcja conyø fariseo bi ma bá nyāui ra Pilato.

63 Bi 'yēmbi:

—Ague grā ts'ʰt'abi, nu'mø mī ya na ra fehni n'yohʰ bi du, mī εna ngue nu'mø bi gua'a nhyu pa xtā ndu, di bennate p'ʰ da nt'āgui.

64 Janangue nuyā, dami 'yetyø soldado ngue da fādi ha o ra ánima asta gue'mø bi tho'a rá hyu pa xa t'āgui. Ya hinda zāp'ʰ da ma yø xādi 'mø ra xui ngue da hyaxra ánima, m'mefa p'ʰya da hyātyø ja'i, da 'yēmbi ngue ya bi bennate. Ya man'natho bi thār'mants'oju p'ʰya ngue m'met'o.

65 Ra Pilato bi 'yēmyø mmäcja:

—'Bp'ʰ yø soldado guí āhm. Ni mähā, bi fāthra ra panteón, pe dami segurāhā xandønho.

66 Gā bi ma p'ʰya ngue bá fādi xanho ra panteón. Bi mēpyabi rá njo'mi ra panteón. Bá sop'ʰʰ yø soldado ngue yø mādi p'ʰya.

28

Ya bi bennate ra Jesús.

1 Nu'a ra pa ngue ra ts'āya ya bi thogui. Mī hyaxā ndomingo rá mādi ra pa ngue ra semana. Nuna ra Maya ra mmengu Magdala co 'ne'a man'na ra Maya bi ma ngue bá nu ra panteón.

² Nu'mø ya ni ma da zoni, nthambeniitho bi 'yan'ahäi. Porque n'na rá anxε Oja bi 'yε mahets'i, bi zop'u ja ra panteón. Bi duntrá do mi co'mra panteón. Ja bi huuxpə p'uya.

³ Nuna ra anxε di yoxni tengutho ra huei 'mø di yot'i. Rá he p'uya, xandønt'axi.

⁴ Yø soldado ngu i nu ra anxε, asta ra huaqui ngue ra ts'u. Xntho ya xi du ngue ra ngüent'i.

⁵ Mi sonya yø xisu, ra anxε bi 'yεmbi:

—'Yo gui suui. Porque di pacá ngue gui hommi ra Jesús nuna bi cuatro pont'i yø ja'i.

⁶ Dami nuui ua bi 'begui, ya hinjo'o ua, ya xa bennate tengutho ra hya bi xi'ahə 'mø mi 'bui.

⁷ A nuya ni me n'nahmantho ya, ni xihmi yø xädi ngue ya xa bennate ra Jesús 'nε dani döp'ahə Galilea, ja gni nuhə p'ə. Guehna ja ngue ga xi'ahə naya.

⁸ Nu'ə yø xisu p'uya, n'na zihmantho bi ma. Made di johya, madi i su, pε ni tihi ngue dani xipyø xädi te xi nja.

⁹ Nup'u ja ra 'yu p'uya, mi dambeni ya bi nthēui ra Jesús ngue di zengua. Nu'ə yø xisu p'uya bi guarbə 'bāhra Jesús ngue bi dospa yø gua ha ga ndanne.

¹⁰ Ra Jesús bi 'yεmbyø xisu:

—'Yo gui suui ya. Ni me ya bá xihmi'ə mā cugä ngue jatho da ma Galilea, ja gani nuhə p'ə.

Yø mmäcja bi gutra mēnyu yø soldado ngue da manna fēhni.

¹¹ Mente ni hya ra 'yu yø xisu, nuya 'da yø soldado mi fāhra panteón, bi map'ə ja ra hūni, bá xipyø hmu yø mmäcja te gä xi nja.

¹² Yø mmäcja p'uya, bi ma bá nyau yø n'yohə 'bet'o p'ə ja ra nija, bi gohra acuerdo te 'be'a ja ngue da 'yøt'e. Bi zännbaya ngue nuya yø soldado xi nup'ə xi bennate ra Jesús, da gut'i xangu ra mēnyu.

¹³ Bi 'yεmbyø soldado:

—Nuya gui 'yεmphə yø ja'i ya: "Manxui xa nzεcje ra t'ahə. Mente di ahme p'uya, xa nzøhyø xädi ra Jesús ngue xa hyats'i", gui 'yεmphə yø ja'i ya.

¹⁴ Nu'mø da bahra ts'ut'abi ngue gui mmammi ngue xa nzə'ahə ra t'ahə, a nu'mø ngue da zə'ahə, 'yo te gui mbemhə hīnte da ja, go ga hojpähe rá mməi.

¹⁵ Yø soldado p'uya, bi hyanna mēnyu bi t'unni, bi mā tengutho ra hya bi sifi ngue da mā. Nuna ra hya bi manyø soldado, gue'a ra hya sihyø judío'a ya asta guehra pa ja p'uya.

Ya bi nyqui gä 'de'ma'da yø xädi ra Jesús.

¹⁶ Nu'ə 'de'ma'da yø xädi ra Jesús i ma Galilea. Nup'ə ja ra nyuni mi manna Jesús ngue di nthēhə, ja bi zømp'ə.

¹⁷ Ja mi nu yø xädi ra Jesús ngue ya 'bəp'ə, gä bi danne. Pε yobeni di'da ngue'mø majuanj ngue gue'a ra Jesús ogue hin'na.

¹⁸ Pε ra Jesús bi guarbə ha 'bəhyø xädi, bi 'yεmbi:

—Nugä, bi n'najhma cargo ngue ga manda mahets'i 'nε cua ja ra ximhäi.

¹⁹ Janangue nuyá, di xi'ahə ya ngue gui mmähä gä rá nguni nximhäi. Dami hyoni ha gdí japha yø ja'i ha di gohi ngue mā xädi. Dami xixyabahə yø ja'i da 'yεc'εigui, gue'a di nεqui'a ngue n'youi ra Papá, n'youi rá Ts'unt'ə Oja, n'youi ra Espiritu Santo.

²⁰ Nuya te gāma hya xtá xi'ahū gui 'yøthū, dāmi xānbaḥū yø ja'i ngue dāngu'a da 'yøt'e. Dāmi pahmū ngue dī n'yohū hangū rā pa, astā gue'mø dāni njua'a nximhāi. Dā ngu'ātho.

Ra Marcos

Nuna ra Marcos, ja ua yø hya bi 'yo't'i ngue te bi 'yøtra Jesucristo.

Nuna ra Xuua bi 'yøtra nxixya bi xihyø ja'i ngue di nsä, da dø'mra Jesús bá ep'ü.

¹ Ja bi macua ra hoga 'da'yo hya, ngue mma hanja na ra Jesucristo rá Ts'unt'ü Oja.

² Nu'mø yø pa xa thogui, ra pøngahya Isaías bi ma hanja na ra hya ja ngue di nja m'mefa. Bi 'yembyø ja'i: "Nuna Oja bi 'yembrá ts'unt'ü: Nuyá, ga et'ä ma m'menhni, di m'met'o p'ü gdí ma ngue di hoqui ha gui thogui, bi 'yembi.

³ Di m'map'ü ja ra dapo na ra m'menhni. Nu'ü yø ja'i di mpeti p'ü di m'mai, da xifi te da 'yøt'e, da 'yembi: Damí nsähu ya, porque ya bá ep'ü ra Hmu, da 'yembyø ja'i".

⁴ Ya mam'met'o nt'ot'i ya yø hya ya, pe ya bi nja'mø yø pa mi m'map'ü ja ra dapo ra Xuua. Nuna ra Xuua, bi xihra hya yø ja'i, 'ne bi xixyabi. Bi 'yembi:

—Damí hyehmu p'ü ra nts'o gni 'yohu. Damí nxixyahu, n'namhma ngue di pun'na nj ts'oquih Oja.

⁵ Xangu yø ja'i bi zøp'ü 'buhra Xuua ngue øxra hya bi ma. Bi zøp'ü yø ja'i bá nexpu ja ra hnini Jerusalén. Gä bi zøp'ü yø ja'i 'buhyø hnini ja'a ra häi Judea. Nuyá yø ja'i bi ma ngue ja yø ts'oqui, guehya bi xixyabi ra Xuua p'ü ja ra dathe Jordán.

⁶ Nu rá he ra Xuua, gue'ü yø xingu ra cameyo ntøt'e ra ulu. Di ngut'a n'na ra xifani. Nu'a te si p'üya, yø mmäcja t'axi mi sa. 'Nehra t'afi t'asa timp'ü ja ra dapo mi si.

⁷ Bi 'yembyø ja'i:

—Ya mi ts'adyø pa da ep'ü man'na ra n'yohu ya. Pe man'natho tate na ngue nugä. ¿Haru gue ga sacä tengu na?

⁸ A nugä, dá xixya'ahu connä dehe. Pe nuna ra n'yohu di xi'ahu, guehna da 'yøt'e ngue di ha'ahu ra ts'edi ra Espíritu Santo na.

Ra Xuua bi xixyabi ra Jesús.

⁹ Nu'ü yø pa'ü p'üya, nup'ü ja ra hnini Nazaret ngue ra häi Galilea, ja bá nexpu ra Jesús ngue bi zøp'ü 'buhra Xuua. Ra Xuua p'üya, bi xixyabi p'ü ja ra dathe Jordán.

¹⁰ Mi nxixya p'üya, bi ma nenthe. Bi nu ra Jesús ngue bá xohra c'amahets'i. Bá ep'ü ra Espíritu Santo, tengutho n'na ra paloma bi zøp'ü ja ra ya ra Jesús.

¹¹ Bi t'ø p'üya ngue bá nya Oja maya, bi 'yena:

—Gue'e ma Ts'unt'ü, dadi ma'i. A nuyá, janjuani ngue ja gampähä connä ngue'e —bi 'yena.

Ra zithu bi hyonnbi ha di 'yøtra ts'oqui ra Jesús.

¹² 'Bexque'a ra ora'a p'üya, nuna ra Espíritu Santo bi zixpu ja ra dapo ra Jesús.

¹³ Nup'ü 'buhyø zate, ja bá n'yop'ü nyote ma pa ra Jesús. Mente gue'ü yø pa'ü p'üya, emmei bi hyonna zithu ha di jappa Jesús ngue da mestho ra hya di manda Oja. Yø anxé Oja p'üya, gue'ü bi mäxra Jesús.

Bi da'mi bi manna hya p'ü Galilea ra Jesús.

14 Mī 'yēhṛa pa ngue bi n'ofādi ra Xuua. Nunā rā Jesús, bi mengui, i map'ḥ ja rā hāi Galilea. Nup'ḥ ha thogui, xihyø ja'ī rā hoga 'da'yo hya ngue ha di njap'ḥ di zo rā 'ye Oja.

15 Ra Jesús bi 'yēmbiyø ja'ī:

—Ya da guehyø pa jap'ḥya da 'yu Oja ngue di manda ua ya. A nuyá, dami hēhḥm p'ḥ rā nts'ò gnī 'yohḥ. Dami 'yēc'ēihḥ rā hoga 'da'yo hya.

Bi zixi goho yø mahua rā Jesús, bi 'yøt'e ngue yø xādi.

16 Nup'ḥ ja rā nenzabi Galilea, bi thop'ḥ n'na pa rā Jesús. Ja bi dīmp'ḥ yoho yø mahua ngue di n'yohḥ. Nu'a n'na, nī hū ngue rā Simu. Nu'a man'na, nī hū ngue rā Andre. Nuya yonc'ēi ya, mī entyø xit'a p'ḥ ja rā dehe ngue pahua.

17 Mī nu rā Jesús, bi 'yēmbi:

—Ma gā mmähā n'yø. Ya hīngyø hua guí theui ya, sinoque gā xān'naui ha gdi theui yø ja'ī ya —bi 'yēmbi.

18 'Bexpi zop'ḥ yø xit'a ngue bi mähā rā Jesús.

19 Mī thohmits'ḥ nīnguep'ḥ p'ḥya, bi dīmp'ḥ mī yonc'ēi di n'yohḥ, rā Jacobo 'nehra Xuua. Guehya yø ts'ant'ḥ rā Zebedeo. Mī hup'ḥ ja yø barco ngue pøtyø xit'a.

20 Mahømbi xihra Jesús ngue bi mähā. Nuya ts'its'i, bi mähā rā Jesús, bi zop'ḥ ja rā barco yø papá co 'nehhyø hmiqūi.

Ra Jesús bi 'yøthe n'na rā n'yohḥ mī n'youi rā ts'onthi.

21 Gā 'dap'ḥ nī 'yo, bi zømp'ḥ ja rā hnīnī Capernaum. Mī zøhṛa pa ngue sāya yø ja'ī, bi map'ḥ ja rā nija rā Jesús ngue bi xānbnā rā hya yø ja'ī.

22 Mī 'yøhyø ja'ī nā rā hya xānbnāte rā Jesús, gā di 'yøtho. Porque nu'mø xānbnāte rā Jesús, enā nts'ut'abitho ngue ya manzaqui. Pē yø xānbnāte ngue rā ley, hīngui njap'ḥ gā ya'ḥ.

23 Mī 'bap'ḥ ja rā nija n'na rā n'yohḥ mī n'youi rā ts'onthi. Nts'edi i zohra Jesús, bi 'yēmbi:

24 —Ague Jesús grā mmengu Nazaret, ¿hanja ngue gadi nthint'ua dí 'bucāhe? ¿Ua gnī 'yēhē gui juacje? Nugā dí padī te'o'i, go gue'e'a rā Macā Ja'ī mī ja ngue dá penhua Oja.

25 Pē rā Jesús bi 'yēmbra ts'onthi:

—Xanhēn'ī grā ts'onthi. Dami hēp'ḥ rā n'yohḥ guí n'youi.

26 Mī 'yøhṛa ts'onthi nā rā hya sifi, nu'a rā n'yohḥ mī n'youi rā ts'onthi, astā rā pānī bi 'yēn'ahāi. Xøgue rá mafi. Bi hēp'ḥ rā ts'onthi mī n'youi rā n'yohḥ p'ḥya.

27 Nu'ḥ yø ja'ī bi nu te bi nja, gā di 'yøtho. Di n'yēmbi n'na ngu n'na:

—Hīnjam'mø ha xtā øhmḥ n'na rā hya tengū xānbnāte nā rā n'yohḥ 'bucua. Di nequī ngue ja rá ts'edi, porque astā 'nehhyø ts'onthi ēc'ēi 'mø xifi ngue da hēp'ḥ rā ja'ī n'yohḥ.

28 N'na zihmantho bi n'yo rā hya gā rā hāi Galilea, ngue di nxihyø ja'ī te bi 'yøtra Jesús.

Ra Jesús bi 'yøthebi rá to rā Simu, nunā i Bēdu.

29 Mī bømp'ḥ ja rā nija rā Jesús, bi mähā rā Jacobo 'nehra Xuua co 'nē'ḥ mī da yø xādi. I map'ḥ ja rá ngu rā Simu 'nehra Andre.

30 Nu'a rá to rā Simu oxpḥ ja rá t'ots'i ngue hēmbra pa. Mī zønna Jesús, bi sifi ngue di hēnni.

31 Bi yurbḥ ha 'benna dārquēhī rā Jesús, bi bēnnbā rá 'ye ngue bi xots'i. 'Bexque'a bi zā rā pa mī hēmbi. Nunā rā xisu mī'ḥ p'ḥya, guehnā bi hojpi te dá zi yø ja'ī nā.

Ra Jesús bi 'yøthe xangu yø därkehi.

³² Ya xi yəhrə hyadi, ya bi nxui. Mandøngu dyø ja'i bi map'u 'bəhrə Jesús. Bi zixyø därkehi co 'nəhyø ja'i n'youi yø ts'onthi bi zispi ngue da 'yøthe.

³³ Bi mpeti p'u ja ra goxthi gátho yø ja'i 'bap'u ja ra hnini.

³⁴ Ra Jesús bi 'yøthe yø ja'i maði hyenni. 'Né bi 'yøthe yø ja'i mi n'youi yø ts'onthi. Pə nu'u yø ts'onthi hĩndi japi di nya, porque yø ts'onthi i nne da ma te'o na ra Jesús.

Ra Jesús bi yonna hya p'u ja ra häi Galilea.

³⁵ Mi hyaxpəya, bi nangma xuditho ra Jesús. Tobe ra 'bexuitho 'mø mi bəmp'u ja ra hnini, bi ma dapo ngue da mat'Oja.

³⁶ M'mefa p'uya, bi ma ra Simu co 'nə'u mi'da yø xädi, ngue bi honi hapu 'bui.

³⁷ Mi dımp'uya, bi 'yembı:

—Xandøngu yø ja'i səp'u ja ra ngu ngue hon'a'i —bi 'yembı.

³⁸ Pə ra Jesús bi 'yembıyø xädi:

—Ja ua mi'da yø hnini ga mmähä ngue ga ma mamhma ra hoga 'da'yo hya. Porque gue'a dá ɛcä'a ngue ga mmanna hya.

³⁹ Bi n'yo gä ra häi Galilea ra Jesús, səmp'u ja yø nija ngue mmanna hoga 'da'yo hya. 'Né øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi.

Ra Jesús bi 'yøthe n'na ra n'yohu mi 'ya rá do'yo.

⁴⁰ Man'na ra pa p'uya, nup'u 'bährə Jesús, bi guat'a n'na ra n'yohu mi hembra ts'o'ya. Bi ndantyøhmı p'u ha 'bäi, bi 'yembı:

—Nu'mø gui nne gui 'yorca ra mate gui 'yøtheguits'u, nugä dí padı ngue da zägui —bi 'yembı.

⁴¹ Ra Jesús bi huəcra n'yohu mi'u, bi dots'i conná 'yε. Bi 'yembıya:

—Ahá, dí nne ga øthe'i. Dä zä'i ya —bi 'yembı.

⁴² Høntho bi manna ra hya na, nuna ra därkehi mi 'ya rá do'yo, 'bexpi zä ra n'u mi hembı.

⁴³ Hante ngue di n'yəhmı'a ra n'yohu, bi zembə mazaqui, bi 'yembı:

⁴⁴ —Nuyá, 'yo to gui xifi te dá øt'a'i ya. 'Be ni ma ya, səmp'u 'bəhrə mmäcja. Də nu ngue ya bi zä'i. Dami 'yøtra 'bøt'e tengutho bi manda ra Moisés ngue dá 'yøtyø ja'i 'mø bi zä ra 'ya hembı. Janangue da badı gátho yø ja'i ngue ya bi zä'i.

⁴⁵ Mi ma ra n'yohu p'uya, to bi zä ni ja'i xifi ngue ya xi 'yøthe ra Jesús. Janangue bi n'yo dapo ra Jesús, ya hinga edı 'yup'u ja yø hnini, porque mathogutho di mpeti yø ja'i 'mø bi nu ra Jesús. Pə madague'a di n'yanı, ndap'u bi zä ni 'yəhyø ja'i, pap'u bi 'bəhrə Jesús ngue bi nnu.

2

Ra Jesús bi 'yøt'e ngue da fadi ngue ja rá ts'edi ngue di punnba yø ts'oqui yø ja'i.

¹ Man'na ra pa p'uya, bi mengra Jesús, i map'u ja ra hnini Capernaum. Mi bəhyø ja'i ngue ya 'bap'u ja rá ngu ra Jesús.

² N'na zihmantho bi mpeti yø ja'i, asta hnini 'yenyø ja'i p'u ja ra goxthi. Nuna ra Jesús bi xänmba yø ja'i rá hya Oja.

³ Mente ya ra Jesús, bi zø hmı'da yø ja'i. Nu'u goho nja'i bá du n'na nc'ei bá oxrā fidi ngue tudyø gua.

⁴ Bi ne xti cətra därkehi p'u mbo ra ngu brá 'bährə Jesús. Pə himbi zä xti cət'i, porque xandøngu yø ja'i 'bap'u. Janangue bi tets'a yannıgu ra därkehi

p'uya. Bi xots'a n'na xequi ra 'bet'e ha brá 'báhrá Jesús. Ja i cambu ra dárquēhī nī oxrá fīdī.

⁵ Mī nū te øtyø ja'i ra Jesús, i padī ngue εc'ei yø ja'i ngue dā zā dā 'yøthe ra dárquēhī. Bi 'yēmbra dárquēhī p'uya:

—Ague ts'ant'u'i, ya dá pun'nā nī ts'oqui ya —bi 'yēmbi.

⁶ Nu' u yø xännbate ngue ra ley mī hup'u, bī mbøcue 'mø mī 'yø'a ra hya mmanna Jesús. Bi 'yēmp'u ja yø n'yomfēnī:

⁷ “Nuna ra n'yohu 'bucua, thenmahya Oja nā co nu'a ra hya i mma. Porque hīnjonda zā di punnba yø ts'oqui yø ja'i, hīnda hōnt'a Oja sā ngue dā 'yøtra mpunnbī”, εmp'u ja yø n'yomfēnī.

⁸ Pē ra Jesús 'be xi patho te mbēmp'u ja yø n'yomfēnī ya yø xännbate ngue ra ley. Bi 'yēmbaya:

—¿Hanja ngue ngūnā guī mbēmhma?

⁹ Nugā dá xihra n'yohu 'bucua, dí εmbi: “Ya dá pun'nā nī ts'oqui ya”. Pē nuyá, hīndī nēquī xanho ngue'mø bī mpunnbī ogue hīn'na. Pē nu'mø ga εmbi: “Dāmī nangui, guī caxnī fīdī, guī mma”, ga εmbi, nu'mø ngue bī n'yo p'uya, ya guī pahmu xanho ngue ja mā ts'edi.

¹⁰ A nuyá, dāmī pahmu ya ngue ra N'yohu bī 'yē mahets'i, ja rá ts'edi ua ja ra ximhāi ngue dī punnba yø ts'oqui yø ja'i.

Bi 'yēmbra n'yohu xan'u p'uya:

¹¹ —Nugā dí xi'i, dāmī nangui, caxnī fīdī, nī ma nī ngu.

¹² Ra dárquēhī p'uya, bī nangui. Bi gaxrá fīdī, bī ma rá ngu. Nu'u gātho yø ja'i bī nū te bī nja, gā di 'yøtho. Yø ja'i p'uya, εspabī Oja, i εna:

—Hīnjam'mø xtá nuh'u'a te dá nuh'u bī nja ya.

Nuna ra Leví, bi 'yø't'e ngue rá xādi ra Jesús.

¹³ Man'na ra ora p'uya, ra Jesús mahømbi map'u ja ra nenzabi. Pē mandøngu dyø ja'i bī mpeti p'u ha 'bui, pē gā bī xännbabī ra hya.

¹⁴ Mī tho p'uya, bi zømp'u ja rá oficina n'na ra n'yohu nī hu ngue ra Leví. Guehna rá ts'ant'u ra Alfeo, guehna jamba ra mēnyu yø ja'i ja te pā. Mī nū ra n'yohu nā ra Jesús, bi 'yēmbi:

—Ma ga mme n'yø, gā øt'e ngue mā xādi'i —bi 'yēmbi.

Nuna ra Leví bi zop'u rá oficina, bī mē ra Jesús.

Nuya yø ja'i t'ēmbi ja yø ts'oqui, 'dap'u sīhmei ra Jesús.

¹⁵ Man'na ra pa p'uya, nuna ra Jesús bi me yø xādi p'u ja rá ngu ra Leví ngue dā nsīhmei. Xangu yø ngathāi 'bep'u, dā gue hmi'da yø ja'i t'ēmbi ngue ja yø ts'oqui, gā 'dap'u sīhmei ra Jesús. Porque xquet'a 'nēhya nne dā dēnna hya mmanna Jesús.

¹⁶ Pē nu'u 'da yø xännbate ngue ra ley, 'nē'da yø fariseo, mī nū te øtra Jesús ngue 'dap'u sīhmei yø ja'i nu'u t'ēmbi ngue ja yø ts'oqui. Nuya mbøcue p'uya, bi 'yēmbya yø xādi ra Jesús:

—Nū nī xännbatehū, hīngui ho ngue 'dap'u sīhmei yø ngathāi co 'nēhya mī'da yø ja'i ja xangu yø ts'oqui.

¹⁷ Mī 'yøde te sipyø xādi ra Jesús, bi 'yēmp'u di yahni p'uya:

—Nuya yø ja'i di hyēnni, guehya nī 'yēhra 'yøthe ya. Pē yø ja'i xanzaqui, hīnga gue'u nī 'yē'u. A nugā, dá εhē ngue gue'u yø ja'i ja yø ts'oqui gā xifi dā hyep'u ra nts'o ga 'yo, hīnga gue'u yø ja'i εnā ngue ya 'yo xanho dá εhē ga nzofo.

Bi manna Jesús hanja ngue hīngui etyø mmai yø xādi.

¹⁸ Man'na ra ora p'uya, bī ntīnī ngue nu'u yø xādi ra Xuua 'nē'u yø fariseo mī etyø mmai. Janangu bī ma 'da yø ja'i p'u 'báhrá Jesús, bi 'yēmbi:

—¿Hanja ni xädi ngue hinguí etyø mmái? Conque yø xädi ra Xuua n'ëhyø fariseo etyø mmái'u —bi 'yëmbi.

19-20 Mí dahra Jesús, bi 'yëmbyø ja'i yaui:

—Nu'u yø ja'i ts'ofu ngue da nu ra nthati, hinguí etyø mmái mente 'dap'u 'bähmü ra novio. Njarbatho mä xädigä ya, hinguí etyø mmái ngue 'daua dí n'yo'be. Pe bá ep'u ra pa ngue da zigagui ma nswi'be. Nu'a ra pa'a p'uya, mfađi ngue da zä da 'yetyø mmái ya mä xädi 'mø.

21 Nuna ra 'da'yo hyä dí xänbäte, n'nan'yo na ngue ra nyogui xädi. Tengutho n'na ra 'da'yo ulu, hinda zä di 'bøtra zé'ulu. Porque ra 'da'yo ulu di ngants'i, ya man'na di nts'onna zé'ulu.

22 Tengutho ra 'da'yo vino hinguí sä da sirbu ja ra zexfaní ngue da zedi. Porque ra 'da'yo vino da xetra zexfaní 'mø da sit'i, ja di m'mep'u p'uya. Janangue ra 'da'yo vino, ra 'da'yo xifaní da sit'i.

Ja rá ts'edi ra Jesús ngue nu te da zänni di nja'mø ra pa ngue ra ts'äya, gue'a di nja'a.

23 Man'na ra pa ngue säya yø ja'i p'uya, nuna ra Jesús co 'nëhyø xädi bi tocabi bi thop'u ja yø nuatrigo. Nuya yø xädi p'uya, bi daxyø trigo bi za.

24 Pe nuya yø fariseo bi 'yëmbra Jesús:

—¿Hanja ni xädi ngue di mpëfi? Conque mmamp'u ja ra ley ngue nu'mø ra pa ngue ra ts'äya, hinguí sä ngue to di mpëfi —bi 'yëmbi.

25 Mí dahra Jesús, bi 'yëmbi:

—Xi'mø mü zahra thuhü n'na ndi ra David, co 'në'u mi n'youi, ¿ua hinjam'mø gadi xähmü p'u ha nt'ot'i'a te bi 'yøt'e?

26 Conque nup'u ja rá ngu Oja mü 'bähra mmäcja Abiatar, nuna mađi manda yø mmimmäcjai. Ja bi yärbu ra David ngue bi zi yø thuhmë xi t'uspabi Oja ngue da nu. Bi zi ra David co 'në'u mi n'youi. Conque nu'u yø thuhmë'u, hinda unna nt'ëđi ra ley ngue to bi zä da zi, hinda høndyø mmäcja yø ts'i'u yø thuhmë t'uspabi Oja.

27 A nuyá, nu'a te bi 'yøtya mä xädigä, uanguí Oja bá sänni bá nja ra pa ngue ra ts'äya para ngue di dinnä nho yø ja'i. Hingue masque bi zän'Oja ra pa ngue ra ts'äya ngue di m'mumman'u yø ja'i.

28 Janangue ra N'yohü bí 'yë mahëts'i, ja rá ts'edi ngue nu'a go da zänni, gue'a di nja'mø ra pa ngue ra ts'äya'a.

3

Ra Jesús bi 'yøthe n'na ra n'yohü xi 'yotrá 'yë.

1 Man'na ra pa p'uya, mahømbi map'u ja ra nija ra Jesús. Nup'u ja ra nija, mi 'bäp'u n'na ra n'yohü xi 'yotrá 'yë.

2 Yø fariseo p'uya, tøjtho te øtra Jesús. I nne da nu 'mø ngue di n'øthe 'mø ra pa ngue ra ts'äya, para ngue da zäp'u di yapi, da 'yëmbi ngue hinguí supra ley.

3 Pe ra Jesús bi 'yëmbra n'yohü xi 'yotrá 'yë:

—Bá nanguí n'yø, ga 'bäcua made —bi 'yëmbi.

4 Ya njuantho bi zohyø fariseo p'uya, bi 'yëmbi:

—¿Te 'bë'a mä hyä mmamp'u ja ra ley ja ngue ga øthu 'mø ra pa ngue ra ts'äya? ¿Ga øthu ra nho, ogue ra n'u? ¿Da t'øthe ra ja'i 'mø xan'u, ogue di njapi da du?

Nu'u ts'o p'uya, hinte ga ndatho.

5 Ra Jesús bi hyëti gätho yø ja'i 'bäp'u, pe di nëqui ngue mbøcue. Pe tu rá mmái ngue mandø nñaxitho yø mmái yø ja'i. Bi 'yëmbra n'yohü mü p'uya:

—Dāmī majnī 'yε ya —bi 'yεmbi.

Rā n'yohū p'uya bi macrá 'yε, pε 'bexpi zā rá 'yε mī'.

⁶ Mī zā mī nū yō fariseo ngue bi n'øthe rā Jesús, bi ma p'uya. Bi 'yøtra junta. 'Dap'ū bi mpetihū yō ja'ī rā Herodes, bi zānnī ha di japi dā hyo rā Jesús.

Rā Jesús mahømbi 'yøthe xangu yø dārquehi.

⁷⁻⁸ Rā Jesús bi mε yø xādi, i map'ū ja rā nenzabi Galilea. Pε xandøngu yø ja'ī bi dēnnī, porque øhyø ja'ī ngue øtyø milagro rā Jesús. Nūya yø ja'ī ya, yø mmεngu 'da p'ū ja rā hāi Galilea, yø mmεngu 'da p'ū ja rā hnīni Jerusalén, yø mmεngu 'da p'ū ja rā hāi Judea, yø mmεngu 'da p'ū ja rā hāi Idumea, yø mmεngu 'da p'ū man'na nguadi rā dathe Jordán, xangu mī'da yø hnīni ja'ū yø hāi ha ja rā hnīni Tiro 'nēhra hnīni Sidón, gā ja bi 'yεp'ū yø ja'ī.

⁹⁻¹⁰ Xangu yø dārquehi bi zøp'ū mī 'bāhra Jesús. Gā bi 'yøthe, asta di ntøtyø ja'ī ngue nne dā zømp'ū 'bāhra Jesús. Porque høntho dā dārpa rá he rā Jesús, 'bexi sā ha hεmbyø ja'ī. Janangue bi xihyø xādi rā Jesús ngue di nsā n'na rā barco, ja dā yārba. Porque hīnga mbεnnbū ngue nī mantho di mpeti mī'da yø ja'ī.

¹¹ Xquet'a 'bap'ū 'da yø ja'ī ngue n'youi yø ts'onthī. Nū'mø bi guarbū 'bāhra Jesús, rā ts'onthī di japra ja'ī ngue ndantyoħmu. 'Nε di japi ngue nts'edi gā ya rā ja'ī, i εna:

—Gue'e rá Ts'ant'ū'i Oja —i εmbi.

¹² Pε rā Jesús janjuani ngue di hejpi ngue hīnda mā te'o.

Rā Jesús bi 'yεxi 'dεma yoho yø xādi.

¹³ M'mεfa p'uya, bi map'ū bi ja n'na rā nyūni rā Jesús. Bi zonhni hangū bi neprā mmūi dā zofo ngue bi map'ū 'būi.

¹⁴ Ja bi zijp'ū 'de'mā yonc'εi yø xādi, bi 'yεts'i ngue 'dap'ū di n'youi. Guehya dā menhni di map'ū ja yø hnīni ngue dā xihyø ja'ī rá hya Oja.

¹⁵ Bi unna ts'edi ngue dā zā dā 'yøthe yø dārquehi, 'nε dā 'yøthe yø ja'ī n'youi yø ts'onthī.

¹⁶ Ja ua yø thūhū ya 'de'mā yonc'εi bi thanhni: rā Simū nūna i nhūta m'mεfa ngue i Bεdu,

¹⁷ rā Jacobo, 'nēhra Xuua guehya yø ts'ant'ū rā Zebedeo ya, 'nε guehya i hūtra Jesús ngue rā Boanerges porque nūna rā hya nā, i nne dā mā ngue ya manzaqui, εntho rā ngāni 'mø ya,

¹⁸ rā Andre, rā Lipe, rā Bartolomé, rā Mateo, rā Toma, rā Jacobo nūna rá ts'ant'ū rā Alfeo, rā Tadeo, 'nēhna man'na rā Simū yø n'yohū yø ja'ī n'youi rā partido ngue rā cananista,

¹⁹ rā Judas Iscariote nūna bi dā rā Jesús.

'Nū'ū yø mēni rā Jesús bi ma ngue dā sijp'ū ha 'būhyø ja'ī.

Nūna rā Jesús, mī juadi bi 'yεxyø n'yohū ja ngue dā mεp'ū di ma, i ma rá ngu p'uya, 'dap'ū nī 'yo.

²⁰ Mī zønná ngu p'uya, mahømbi mpeti xandøngu yø ja'ī, asta xīnga mbongui rā ora dā zūi rā hmε yø xādi rā Jesús.

²¹ Mī 'yøhyø mēni'a te øtra Jesús, bi ma p'uya ngue xtábā nziijp'ū ha 'būhyø ja'ī. I εna:

—Hāntho sūhrá nloco'a —εnyø mēni.

Nū'ū yø xānnbate ngue rā ley εmbi ngue rā zithu fāts'i te øtra Jesús.

²² Nū'a gā mmanyoø ja'ī te øtra Jesús, nū'ū yø xānnbate ngue rā ley xpī 'yε'a Jerusalén, bi 'yεn'ū p'uya:

—Nuna ra n'yohu na, ra zithu n'youi na. Porque nu'a ra zithu ra hmu yø ts'onthi, gue'a di hatra ts'edi'a ngue sä øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi.

²³ Janangue nu'mø mi dahra Jesús, bi 'yembj:

—Gui pahma ngue nu'u yø ts'onthi n'youi yø ja'i, gue'u yø mefi ra zithu'u. Pe hinda ne ra zithu di hejpasø yø mefi.

²⁴ Xip'u ha di manda n'na ra dast'abi, nu'mø di ndunhyø ja'i, hinjam'mø da zä da zehyø hya.

²⁵ Xip'u ja n'na ra ngu ya, nu'mø di nsuse yø ja'i 'bup'u, da 'yehra pa di n'ueni.

²⁶ Njarbatho na ra hya di xi'ahu ya. Xi'mø ngue di hejpasø yø mefi ra zithu, ya rá 'befise di ts'oni.

²⁷ Xi n'na ra n'yohu xanzaqui, 'bu'ambo rá ngu, hinda zä to da yut'ambo rá ngu ngue da juppi te pets'i. Nu'mø da thutra mmennigu, gue'mø da zä to da yut'ambo 'mø. Di njada p'uya, di tut'a ra zithu di manda yø ts'onthi, janangue sä di øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi.

²⁸ A nuyá, dami pahma ngue majuanj na ra hya ja ua, ngue nu'a te gäma ts'oqui øtyø ja'i, da gue'a te gäma hya man'u ga ya yø ja'i, da zä di mpunnbi.

²⁹ Pe nu ra ja'i da nømman'u ra Espiritu Santo, ya hinda punnba Oja.

³⁰ Nguna ra nya bi manna Jesús, porque embyø ja'i ngue ra zithu fäts'i te øtra Jesús.

Bi manna Jesús ndana gue'a da bøni ngue da 'yø'te tengutho 'mø drá mēni.

³¹ Nu'a ra ora'a p'uya, nuna ra Jesús bi zøhrá mamá 'nēhyø n'yohu 'bāp'u thi. Bi manda bá ts'o ra Jesús ngue di nyauj.

³² Xangu yø ja'i di mäspru 'buhra Jesús. Bi t'embuya:

—Nj mamá 'nē nj n'yohu 'bācua thi, i nzo'i ngue guj nyauj 'na —bi t'embj.

³³ Mi dahra Jesús, bi 'yēntho:

—Ma ga xi'ahu ndana mā mamá, ndana mā n'yohu —bi 'yēna.

³⁴ Bi hyetyø ja'i di mäspru 'bui, bi 'yēmbuya:

—'Bācua ya yø ja'i di nnøpe ngue mā mamá, di nnøpe ngue mā n'yohu.

³⁵ Porque nuya yø ja'i di ho da 'yørpabi rá pähä Oja, guehya ntho mā mamá ya, ogue mā n'yohu ya, ogue mā nju.

4

Ra Jesús i hyejpa ra hya n'na ra momhmudä.

¹ Man'na ndi p'uya, nup'u ja ra nenzabi Galilea, bi xänbä ra hya yø ja'i ra Jesús. Pe mandøngu dyø ja'i bi mpeti p'u ha 'bui. Janangue bi yarbu ja n'na ra barco ja bá mip'u. Bi zoquits'u ra nenzabi, i ma mbo ra dehe. Gätho yø ja'i 'bu'a nenzabi.

² Xangu yø hya bi xänbä yø ja'i, honi te gui hyejpa yø hya xifi. Nguna n'na ra hya bi hyequi, bi 'yēmbyo ja'i:

³ —Dami 'yørpahu ra güenda xandønho ya yø hya ga xi'ahu ya. N'na ra n'yohu bi ma da ponna trigo.

⁴ Nup'u bi thogui ngue ponyø hmudä, bi zop'u ja ra 'yu 'da yø hmudä. Bi map'u yø ts'int's'u ngue bi za yø hmudä.

⁵ Mi'da yø hmudä bi moni, bi zop'u hingui pidi ra häi ngue o ra do. Guehya yø hmudä n'nahmantho bi bøts'e ngue hingui pidi ra häi p'u bi zo.

⁶ Hinga ya mbo pa yø 'yu. Nu'mø bá pøxra hyadi, bi 'yuhyø hmudä ya xi bøts'e.

⁷ Mi'da yø hmudä bi zop'u ja yø 'ujni. Mi nte yø 'ujni p'uya, bi ts'onnyø hmudä ngue bi hyøt'ambo. Ya himbi nja yø hmudä.

⁸ Mí'da yø hmudä bi zop'u ja ra hoga häi. Nu'mø mi bøts'e, mazihotho gui nequi. Mi nja p'uya, 'däte ma'det'a bi bønġ ngue n'na mhmudä. Mí'da p'uya, hyäte bi bønġ ngue n'na mhmudä. Mí'da p'uya, n'na ciento bi bønġ.

⁹ A nuyä, dġ nja nġ gu ngue gui 'yøhmä na ra hyä dġ mmangä ya —bi 'yēnna Jesús.

Ra Jesús bi mġ hanja ngue honġ te gui hyejpa ra hyä xihyø ja'i.

¹⁰ Ya 'yo pa gätho yø ja'i p'uya. Nu'ü 'de'ma yoho yø xädi ra Jesús bi guarbä 'bäi, dā guehyø ja'i nu'ü tobe 'burpü bi guat'i. Bi 'yännbua te gā mbønya yø hyä xi hyequi.

¹¹ Ra Jesús bi 'yēmbi:

—Nuya yø hyä hġngui fadi ha dġ manda Oja yø ja'i, i nne Oja ngue dā dġnnġ mmäihü hanja ya yø hyä ya. Pē nu'ü mġ'da yø ja'i, guehya dġ honġ te dadi hyejpa yø hyä dġ xifi.

¹² Nu te gä nnu ya yø ja'i ya, ġntho 'mø hġnte bi nu. Nuya yø hyä øde dġ mmangä, ġntho 'mø hġn temä hyä bi 'yøde. Gue'a dġ siguetho ra nts'o gā 'yo'a. Oja p'aya, ya hġndġ punnba yø ts'oqui yø ja'i.

Ra Jesús bi mġ te nġ bønya yø hyä bi hyejpa ra momhmudä.

¹³ Ra Jesús bi 'yēmbiyø ja'i yaui:

—Xquet'a 'ne'ahü hġngui pahmä te nġ bønya yø hyä dadi hycä 'mø. ¿Pē hague gdä japi dā dġnnġ mmäihü te nġ bønya yø hyä gā hycä mahøn'a 'mø?

¹⁴ Nunā ra momhmudä dġ mmangä, guehna ra ja'i pap'ü 'bahyø ja'i ngue bi mmambrā hyä Oja na.

¹⁵ Nuya yø ja'i ngue høntho bi 'yøhra hyä, guehya gui nhyejpi ngue ra nen'yu p'ü bi zo yø hmudä ya. Høntho juadi bi 'yøhra hyä, bi map'ü ra zithü, bi japi bi pumbġnġ ra hyä xi 'yøde.

¹⁶ Mí'da yø ja'i, gui nhyejpa ra häi hġngui pidi ngue mġ o ra do p'ü bi zo yø hmudä. Mġ zā mġ 'yøhra hyä yø ja'i, janjuani di johya ngue bi nu manho.

¹⁷ Guehya yø ja'i hġmbi bēnt'i xanho ra hyä ya. Zits'atho honġ ha di hycp'ü ra hyä. Nu'mø bi ts'üi ngue ra hyä ġc'ġi, 'bexi cohyø mmäi.

¹⁸ Mġ'da yø ja'i p'uya, gui nhyejpabi ra häi ngue ja yø 'uġni p'ü bi zo yø hmudä. Guehya yø ja'i bi 'yøde hanja ra hyä ya.

¹⁹ Pē nu'a te yø befi i ja n'na pa ngu n'na pa, hōndyø 'befi nġ ma yø mmäi yø ja'i. Di ja ndummäi honġ ha dġ mmēmmeti. Hġnga ngut'a te gā sānnġ dā 'yøt'e. Ya hġn temä ntho bi 'yørpabi na ra hyä bi 'yøde.

²⁰ Pē mġ'da yø ja'i gui nhyejpa ra hoga häi p'ü bi zo yø hmudä. Nu'mø mġ 'yøhra hoga 'da'yo hyä, bi nu manho. Bi 'yørpabi ra nho na ra hyä bi 'yøde. Pē 'bū i'da yø ja'i ngue mathoguitho bi 'yørpabi ra nho ra hyä bi 'yøde.

Ra Jesús bi hyejpa ra hyä n'na ra nyot'i.

²¹ Mahømbi 'yēmbiyø ja'i ra Jesús:

—Xi'mø ngue hā ra nyot'i n'na ra ja'i, nu'a ra nyot'i hā, hġnda gombü ja ra huada. 'Nē hġnda hyøt'a 'bit'ots'i. Sinoque dā hyøxpü ja ra nthøxanyot'i n'namhma di yot'i xanho mbo ra ngu.

²² Njarbutho ya yø hyä hġngui fadi hanja ya. Zi yohotho yø ja'i tġnyø mmäi hanja ra hyä. Pē dā 'yøhra pa ngue gätho yø ja'i dā badi hanja ra hyä.

²³ Dġ nja nġ gu ngue gui 'yøhmä ya yø hyä dġ mmangä.

²⁴ Mahømbi 'yēmbiyø ja'i ra Jesús:

—Dami 'yēt'ammäihü tenġ bønya yø hyä dġ mmangä. Nu'mø gui 'yørpahü maşu ya yø hyä ya, dā dġnnġ mmäihü xanho hanja ra hyä.

²⁵ A nu ra ja'i da diñi xanho rá mm̄ai hanja ra hya, da máx Oja ngue man'na di bahra hya. Pe nu ra ja'i hingui nne da 'yørpabi masu ra hya di mma, nu'a zits'u ra hya padi, da thanñbi.

Ra Jesús bi hyeipa ra hya n'na ra hmudä 'mø bi thuhu.

²⁶ Ra Jesús bi 'yena:

—Nuya yø ja'i di manda Oja, gui nhyeipi tengutho 'mø bi thu'a n'na ra hmudä.

²⁷ Nu ra ja'i bi duhra hmudä, di sigue di mpetho mente 'danyø pa brá o häi ra hmudä, sár'mø da bogui, da bõxpuya. Pe nuna ra ja'i bi duhra hmudä, hingui padi hanja ngue bá te ra hmudä.

²⁸ Porque ra häi øt'e ngue da bohra hmudä, da bõts'e, di ndaxi, da 'yot'i.

²⁹ Nu 'mø bi 'yot'i, da soqui.

Ra Jesús bi hyeipa ra hya n'na mhmudä ra mostasa.

³⁰ Mahømbi 'yembyø ja'i ra Jesús:

—Mahønga hyecä man'na ra hya ya. Ma ga xän'naha ha di njap'u di nxandyø ja'i da zo rá 'ye Oja ya.

³¹ Nup'u rá mēdi, tengutho n'na zihmudä ra mostasa, ngue man'na zitchu ngue gátho mī'da yø hmudä ja ua ja ra ximhäi.

³² Pe nu 'mø bi ma nthuhu na ra hmudä na, man'na tate ra dat'o ngue gátho mī'da yø c'anī i ja. Nup'u ja yø 'yet'o, ja ørbu yø 'bafi yø ts'int's'u.

³³ Xangu yø hya bi hyecra Jesús. I honñbi ndana ra hya da diñi xanho p'u ja yø mm̄ai yø ja'i, gue'a xännbabi'a.

³⁴ Nu 'mø yasēui yø xädi p'uya, i xifi te ga mbønyø hya di hyequi. Pe nu 'mø gue'u mī'da yø ja'i xännbabi ra hya, guehya honi te gui hyeipa yø hya xännbabi ya.

Ra Jesús bi säyabi ra ndahi conyø funthe.

³⁵ Mī dāhra nde'a ra pa'a, bi 'yembyø xädi ra Jesús:

—A nuyá, ma ga 'dasu ra zabi gdá mähä man'na nguadi.

³⁶ Nu'u yø xädi ra Jesús, mī juadi bi 'yehyø ja'i, bi yərbu ja ra barco mī o ra Jesús, bi ma. Bi mähä mī'da yø barco mī jap'u.

³⁷ Nup'u ja ra zabi, bi nanga n'na ra ndate ndahi. Nu'u yø funthe nangui, so mbo ra barco. Janangue ya nne da thuntra barco ngue'a ga nhyu.

³⁸ Pe ra Jesús mambi oxpu ja n'na ra nhudi jap'u ja rá xutha ra barco ngue aha. Nu'u yø xädi p'uya, bá ap'u bi aha, bi 'yembi:

—Ague grá xännbate, ya ga tuhü. Nu'a'i p'uya, gui átho —bi 'yembi.

³⁹ Mī nangra Jesús, bi hejpabi ra ndahi 'nehhyø funthe. Bi xifi ngue di nsäya. 'Bexque'a ra ora'a p'uya, gā bi nsäya.

⁴⁰ Pe ra Jesús bi 'yembyø xädi:

—¿Hanja ngue gui sühü? ¿Ua hingui ec'ei ngue ga fäxaha? —bi 'yembi.

⁴¹ Mī nu yø xädi ra Jesús ngue te bi 'yøt'e, bi ntinnbatho yø ts'u mī ja. Di n'yembi n'na ngu n'na p'uya:

—¿Te'o ni n'yohu na n'yø? Asta ra ndahi 'nehra dehe ec'ei 'mø bi zofo —di n'yembi.

5

Ra Jesús bi yøthe n'na ra n'yohu mī n'youi yø ts'onthi.

¹ Mī zøm man'na nguadi ra zabi, ja ra häi ni hu ngue Gadara.

2-3 Høntho bi bømp'u ja ra barco ra Jesús, ya xpá ep'u n'na ra n'yohu mi n'youi ra ts'onthi. Nuna ra n'yohu na, mi nnøpa ngu p'u ja yø n'o yø ánima. Madague'a nthat'i conyo cadena, pε xejtho. Janangue ya hinjongui sá da zammí.

4 Xangu yø nnidi ngue nthat'i yø 'yε 'nεhyø gua conyo cadena. Pε xejtho, hingui hát'i da zammí.

5 Ra pa ra xui 'yo dapo, bi 'yop'u ha o yø ánima, i mafi haru ni ma. 'Nε xa nguahyø nsá'mi rá do'yo ngue di nte yø do.

6 Yap'atho mambá εhe, pε mi hyandra Jesús. Bi tihi i ndantyøhmú p'u 'bái.

7 Ra ndøts'edi i zofu, bi 'yεmbi:

—Ague Jesús, rá Ts'ant'u i Oja nuna jase rá ts'edi, ¿hanja ngue gadi nthint'ua dí 'bui? Nguet'Oja'i, 'yo gadi angui.

8 Nguna ra hya bi manna n'yohu, porque ya xi xihra ts'onthi ra Jesús ngue da hyep'u ra n'yohu n'youi.

9 Ra Jesús bi 'yεmbi:

—¿Teni hu'i?

Ra n'yohu p'uya bi 'yεna:

—Nná hugá ngue yø mmundotho gáhe, porque xangugáhe —bi 'yεmbi.

10 Nu'u yø ts'onthi p'uya, bi xihra Jesús ngue nup'u mi 'bái, hinga yap'atho da menhni.

11 Ja mi 'yorbatho n'na 'bái yø ts'adi, ma'yoni p'u bí ja ra nguaní.

12 Nu'u yø ts'onthi p'uya, bi 'yεmbrá Jesús:

—Damí 'dacje rá nt'edi ga cat'áhe p'u ja yø mmái yø ts'adi bí 'yo nu —bi 'yεmbi.

13 Ra Jesús bi unna nt'edi yø ts'onthi ngue ja i map'u. Janangue bi hyep'u ra n'yohu mi n'youi, bi ma, i ncarbua ja yø mmái yø ts'adi p'uya. Nu'u yø ts'adi mi jua'i yo mahuahí. Bi ga ra 'dihí yø ts'adi p'uya, bi nhyorbua ja rá zabi. Gá ja bi jarba rá dehe.

14 Nu'u mi fáhyø ts'adi p'uya, bi nsu 'mø mi nu te bi nja. N'na 'dihitho bi map'u bi ja ra hnini ngue bá ma te bi nja. Da gue'u yø ja'i 'da'a n'nanni bí 'bái, gá bá xifi. Mi 'yøhyø ja'i'a te bi nja, mandøngu dyø ja'i bá εhe da nu.

15 Mi zønyø ja'i p'u 'báhra Jesús, 'dap'u 'bæhmi'a ra n'yohu mi n'youi yø ts'onthi. Ya hinte di ja, ya he rá ulu, ya xi dits'i. Pε bi zu yø ja'i'a te xi nja.

16 Nuya yø ja'i xi nuse'a te xi thohra n'yohu mi n'youi yø ts'onthi, 'nε'a te xi thohyø ts'adi, gá xihyø ja'i nuya ja søhø.

17 Yø ja'i p'uya, bi xihra Jesús ngue da ma.

18 Janangue mahømbi yarbu ja ra barco ra Jesús ngue da ma. Nu'a ra n'yohu mi n'youi yø ts'onthi, bi xihra Jesús ngue xta mmep'u ni ma.

19 Pε himbi neprá Jesús, sinoque bi 'yεmbi:

—Man'na xanho ni ma ni ngu. Damí xihni mēni te dá øt'a'i. Xihni amigo. Damí xifi ha bi nja ngue bi huεc'a'i Oja bi 'yøthe'i —bi 'yεmbi.

20 Bi ma ra n'yohu p'uya, bi n'yo gátho p'u ja yø hnini Decápolis, xifi gátho yø ja'i te xi 'yørpabi rá Jesús. Nu to gá bi 'yøde te xi 'yøtra Jesús, gá di 'yøtho.

Ra Jairo bi zixra Jesús ngue da øthebi rá t'ixu.

21 Mi zømman'na nguadi rá zabi rá Jesús, xandøngu yø ja'i hømbi mpeti.

22 Bi zø'a n'na ra n'yohu 'bet'o ngue di manda p'u ja ra níja p'uya, ni hu ngue ra Jairo. Bi ndantyøhmú p'u 'báhra Jesús.

23 Janjuani ngue äpra mate, bi 'yεmbi:

—Nugá nná εhe ga xi'i ngue ma t'ixu dí sí, ya pa man'u, ya ja ngue da du. Xi'mø gui 'yørcá rá mate gá mme, gui japni 'yε p'u ja rá do'yo, janangue da zä rá n'u hεmbi.

24 Nuna ra Jesús bi me na ra n'yohu bi zits'i. Xangu mi'da yø ja'i bi denni asta di ntørbu ja ra 'yu.

25 Nu'u yø ja'i ni denna Jesús, n'youi p'u n'na ra xisu ngue ya n'ne'ma yonjeya mi hembra m'mäcji.

26 Nuna ra xisu mađi hyenni, xandøngu ra menyu xi uni ngue honyø 'yøthe da 'yøthe. Ya xi uni gätho'a te mi pøts'i, porque nne ngue da zä te hembj. Pe hin'i zä'a ngue mađi n'yøthe. Sinoque man'na manj ma man'u.

27-28 Mi zä mi 'yøhna ra xisu ngue øtyø milagro ra Jesús, bi 'yenna xisu p'uya: "Nu'mø ga thärpabi rá he ra Jesús, da zägui", bi 'yena. Janangue bi nthinnbu ha mma yø ja'i p'uya, asta gue'mø mi guatra Jesús ngue bi därpa rá he.

29 Ngu'i därpa rá he p'uya, 'bexpi nsäya ra ji, bi zä ra n'u mi hembra xisu.

30 Mi bahra Jesús ngue bi zä n'na nc'ei connä ts'edi, bi m'mä p'uya ngue hetyø ja'i. Bi 'yembj:

—¿Te'o bi darcagui ma he? —bi 'yembyø ja'i.

31 Bi 'yem'mø mi dahyø xädi ra Jesús:

—Guí änni to bi dät'a ni he. Conque guí nnu ngue xandøngu yø ja'i di ntøt'ua nnä mähä —bi 'yembj.

32 Pe ra Jesús bi sigue di za di hetyø yø ja'i, ngue nne da badj te'o bi dädi.

33 Nu'a ra xisu p'uya, ya padj te xi 'yøt'e, mmap'u p'uya ni huaqui ngue su. Bi ndantyøhmü p'u 'bähra Jesús. Bi xi'a njuani ngue xi därpabi rá he.

34 Nuna ra Jesús bi 'yembj:

—Ague t'ixu, ya bi zä'i ngue gá 'yëc'ei ngue di zä'i commä ts'edigä. Ni ma ya, da hyu ni mmäi ngue bi zä'i —bi 'yembj.

35 Nuna ra Jesús, mente yäui ra xisu mađi hyenni, bi zø hman'na nc'ei bä nexpu ja rá ngu ra Jairo, bi 'yembra Jairo:

—Ya bi du ni t'ixu n'yø, 'yonj mantho gui sixra xänbäte —bi 'yembj.

36 Nuna ra hya bi sihra Jairo, bi 'yøhra Jesús, pe hingui ørpatho masu. Sinoque bi 'yembra Jairo:

—'Yo sä guí su'a si'i ngue bi du ni t'ixu. Sinoque damj 'yëc'eigui ngue da zä ga fäxa'i —bi 'yembj.

37 Ya himbj nepe xta thogui gätho yø ja'i. Sinoque høndra Bedu bi zits'i, co 'nehya yonc'ei di n'yohu, ra Xuua 'nehra Jacobo.

38 Mi zomp'u ja rá ngu ra Jairo p'uya, ya zonyø ja'i, tär'man'u yø mmäi ngue ya xi du ra hmute.

39 Pe ngu'i zønna Jesús, bi yut'ambo, bi 'yembyø ja'i:

—¿Te 'be'a guí øthu ua gadi yännihä? 'Yonj mantho gui zomhmu. Nuna ra hmute hingui tu na, i atho na.

40 Pe nuya yø ja'i yäui ra Jesús, i thentho, porque padj ngue ya xi du ra hmute. Mi bøn'athi gätho yø ja'i p'uya, ra Jesús bi thop'u brä 'benna hmute. Ni n'youi rá papä ra hmute 'nehra mamá. Co 'ne'u yø xädi ni n'youi.

41 Ra Jesús bi bennbä rá 'ye ra hmute xi du, bi 'yembj:

—Talita cumi —bi 'yembj.

Nuna ra hya na p'uya, i nne da ma ngue ena: "Ague grä hmute, dí xi'i, damj nanguj".

42 Høntho bj manna ra hya na p'uya, 'bexpi nangra hmute, bj n'yo. Ra hmute p'uya, ya 'dë'ma yonjeya mi 'bäi. Nuya bj nup'u bi bennäte ra hmute, di 'yøtho.

43 Pe ra Jesús emmeđi di hejpa yø ja'i ngue hñjonda ma te bi 'yøt'e. Bi manda p'uya ngue di t'unna hme da zi ra hmute.

6

Nu' u yø mmɛnguɥu ra Jesús hɪnguɪ ɛc'ɛi te øt'e.

¹ Mambá ɛp'u ja rá ngu ra Jairo ra Jesús, i map'u ja rá häi bá nte, bi mɛ yø xädi.

² Nu'mø ra pa säya yø ja'i p'uya, pap'u ja ra nija ra Jesús, ngue bi xännbabi ra hya yø ja'i. Xangu yø ja'i øxra hya bi ma. Pɛ gá di 'yødyø ja'i hanja'a ra hya øde, di n'yɛmbi:

—¿Haru go bá ha'a ra hya xännbate na ra n'yohu ya ua? ¿Hague go ga mba'a ra hya paði? ¿Hague ga nzä øtyø milagro?

³ Conque guehna ra yaxi rá ts'ant'u ra Maya na. Yø n'yohu p'uya, guehna ra Jacobo, 'nehra José, 'nehra Judas, 'nehra Simu. Yø nju p'uya, gá 'dadua ra hnini dí 'buhmu.

Jananguɛ ɛmbyø ja'i ngue to bi zä man'yohu na ra Jesús. Hɪnguɪ ørpatho masu yø ja'i ra hya xifi.

⁴ Pɛ bi 'yɛmbyø ja'i ra Jesús:

—Gátho yø pøngahya Oja n'nanni ni 'yehɛ, gá hnu mansu. Pɛ nu' u yø mmɛnguɥu yø pøngahya, hɪnguɪ nnu mansu. Ni xinga gue'u to 'bup'u ja rá ngu ra pøngahya di nnu mansu.

⁵ Ja bi njap'u ngue hɪmbi zä xta 'yøt'e xangu yø milagro ra Jesús. Høndi zi hangutho yø dárquɛhi bi japrá 'yɛ ngue bi 'yøthe.

⁶ Di 'yødra Jesús hanja ngue hɪnguɪ ɛc'ɛi yø mmɛnguui.

Nu' u 'dɛ'ma yoho yø xädi ra Jesús, bi 'yet'i ngue da xännba ra hya yø ja'i.

Mi bømp'u ja ra hnini mi 'buhra Jesús, bi ma bá n'yop'u ja yø hnini, manyarbui ma ngue xännba ra hya yø ja'i.

⁷ Nuya 'dɛ'ma yoho yø xädi ya xi huanhni, bi zofo ngue da mɛnnbu ja yø hnini. Bi xifi ngue yø yonc'ɛi p'u da ma. Bi unna ts'edi ngue da 'yøthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi.

⁸ Bi xi p'uya, ngue hɪn teni buxa da gats'i. 'Nɛ hɪn temä thuhmɛ da hyats'i. 'Nɛ hɪn temä mɛnyu da hyats'i. Sinoque høndra tøhø da hyats'i.

⁹ Bi xifi ngue da gaxyø thixfaní 'nɛ hɪnda gaxrá mponi.

¹⁰ Bi sigue bi 'yɛmbi:

—Nu'mø gá sømhmu p'u ja n'na ra hnini, nu'mø to da zixahu rá ngu ngue di säya'ahu, ja m'mahmu p'u ja ra ngu di n'na'ahu ra ts'äya, astä gue'mø guá ɛhmu.

¹¹ Nup'u ja n'na ra hnini gui sømhmu, 'nɛ hɪndi n'na'ahu ra ts'äya, ogue hɪnjonda 'yøt'ahu masu, dami thogui, gdi mähä n'nanni ra hnini. Pɛ dami huamhmrä fonthäi di n'youi ni mbonguah, gue'a ra hmɛya'a ngue ya da thep'u ya yø ja'i hɪmbi 'yøt'ahu masu.

¹² Nu' u yø xädi ra Jesús bi ma bá n'yop'u ja yø hnini. I xihyø ja'i ngue da hɛp'u ra nts'o ga 'yo.

¹³ Xangu yø nnidi bi 'yøthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi. Nu'mø bi gospabi ra aceite yø dárquɛhi, 'bexi sä ha hɛmbi.

Ra Herodes ɛmbi ngue nuna ra Jesús, gue'a ra Xuua mi øtra nxixya.

¹⁴ Nuna ra dast'abi Herodes mi 'yøde te mmanyø ja'i ngue xangu yø milagro øtra Jesús. Bi 'yɛmp'uya:

—Nugá dí ɛna ngue xpí bɛnnate'a ra Xuua mi øtra nxixya. Jananguɛ sä øtyø milagro —bi 'yɛna.

¹⁵ Mi da yø ja'i p'uya bi 'yɛna:

—Nuna ra n'yohu i hma, rá nɛgui guehna ra pøngahya Elías.

Pe mī'da yø ja'ī p'uya, bi 'yēna:

—Nugä dí ena ngue 'bui toni pøngahya Oja na.

16 Ra Herodes bi 'yēn'a p'uya:

—Pe nugä dí ena ngue gue'a ra Xuua mī øtra nxixya xpī bēnnate ya. Porque nuna ra Xuua, guehna dá mandagä bi thejpabi rá ya na.

Ja mmangua ya ha bi nja ngue bi du ra Xuua mī øtra nxixya.

17 Nu'mø yø pa xa thogui, bi manda ra Herodes ngue bi mbentra Xuua, bi dut'i conyø cadena bi got'a fädi. Bi ũpi ngue nuna ra Xuua ya xi xihra Herodes ngue hingui ho di m'mahmi na rá 'be'po Herodias nuna marä xisu na rá n'yohu Lipe.

18 Nuna ra Xuua, xi 'yēmbra Herodes: "Hīn'yū ra nt'edi guī m'mahmi nī 'be'po", xi 'yēmbi.

19 Mī 'yøhra xisu na ra hya mmanna Xuua, bi mbøcue ra xisu, i sūhra Xuua ngue'a te ra hya bi mā. I nnepe ngue da tho ra Xuua.

20 Pe ra Herodes hingui nne da hyo, porque nnu mansu na ra Xuua, 'nē parpi ngue ra hoga n'yohu. Nu'a te ra hya mī mmanna Xuua, mađi ho da 'yøde, pe mī yobēntho ha ga 'yøde te gāma hya mmanna Xuua.

21 Pe nuna ra Herodias bi dīni ha di japa Xuua nuna sūi. Mī zøhra pa bi nsännigo ra Herodes. Bi zonhyø mmüst'abiui ngue bi 'yørpabi ra nts'ihmē. Gätho yø hmu yø soldado, gä bi zofu. Nup'u ja ra häi Galilea, gätho'u yø ja'ī hnu mansu p'u ja yø hnini, gä bi zofu.

22 Nuna rá t'ixu ra Herodias, bi yarbū 'bahyø ja'ī xi pētra Herodes ngue sännigo, bi mahra hñei p'uya. Ra Herodes co gätho yø ja'ī bi ho te øtra hmute. Janangu bi 'yēmbra hmute ra Herodes: "Nu'mø tema cosa guī 'yāqui, nugä ga 'da'i", bi 'yēmbi.

23 Ra Herodes bi 'yēxa ntestigo Oja ngue majuanī di unna hmute'a te gāma cosa da 'yāpi, mađague'a di un mađe'a te gä pēts'i.

24 Ra hmute p'uya, hinga 'bexpi xifi te 'be'a nne da 'yāpi. Sinoque 'be bá äna mamá. Bi 'yēmbi: "Aguē mamá, ¿teni 'be'a ga ädi?" Nu'a rá mamá ra hmute p'uya, bi 'yēmbi: "Đamī 'yāpya ngue di 'da'i rá ya ra Xuua mī øtra nxixya", bi 'yēmbi.

25 Nu'a ra hmute p'uya, bi mengui, i ma mbo, ngue bá εmbra dast'abi: "Nu'a rá ya ra Xuua mī øtra nxixya ya, damī 'daqui, di o n'na ra mohi", bi 'yēmbi.

26 Mī zä mī 'yøde te 'be'a t'äpra dast'abi, mambi dudrá mmui. Pe ya xi mā ngue di unna hmute'a te da 'yāpi. Yø ja'ī 'bap'u ha mī 'bui, gä xi 'yøde te xi mā. Bi manda p'uya ngue bi t'unna hmute'a te ädi.

27-28 Bi 'yet'a n'na ra soldado da hejpa rá ya ra Xuua p'u ja ra fädi p'uya. Bá jät'a n'na ra mohi, bi t'unna hmute. Ra hmute p'uya, bi dāprá mamá'a ra ya bi t'unni.

29 Mī bahyø xädi ra Xuua ngue ya bi du, bi ma bá hannba rá do'yo ra ánima ngue bi 'yāgui.

Ra Jesús bi 'yø't'e ngue bi nsihmē cat'a mahuahī mā'yohu.

30 Mambá pengyø xädi ra Jesús ngue bá manna hya p'u ja yø hnini, bi dāpra güenda te xi 'yø't'e, bi dāpra güenda tema hya xi nxännbate.

31 Nu'u yø pa'u, nī ma nī 'yehyø ja'ī p'u 'būhra Jesús. Nuna ra Jesús co 'nēhyø xädi, nī xingra hmē da mbongui ra ora da zi. Janangu bi 'yēmbi yø xädi:

—A nuyá, ma ga mmähä p'u hīnjo'o yø ja'ī ya, n'namhna ga nsáyahu zits'u.

32 Bi yarbū ja n'na ra barco ra Jesús conyø xädi, i map'u hīnjongui 'bui.

33 Xangu yø ja'ī bi nu 'mø mī ma ra barco, pe pađi te'o nī op'u ja ra barco. Bi ma yø ja'ī p'uya, nī n'yoguatho, bi denna nenzabi. Nup'u ja yø hnini thohyø

ja'j, i ter'mi'da yə ja'j, mandəngurbə ni ma yə ja'j. M'met'o bi zənyə ja'j p'ə ha ja ngue də zənnə barco.

³⁴ Mī zəhrə barco bā o rā Jesūs, bi bəni. Pə ya mandəngu dyə ja'j 'bəp'ə. Bi huəjpəya, porque yə ja'j 'bəi tengutho yə də'yo 'mə hɪnjo'o to də mādi, njərbətho. Janangue ndə ya'atho rā ora bi xənnbabi rā hyə yə ja'j rā Jesūs.

³⁵ Ya ni ma d'nde p'əya, bi guatyə xādi rā Jesūs, bi 'yembj:

—Ya bī nde, 'nə nyua dī 'bəhmə rā dapo ua.

³⁶ Dami 'yēhyə ja'j, n'namhmə də map'ə bī ja yə hnɪni, də dānsə rā hmə də zi.

³⁷ Bi 'yembjə xādi rā Jesūs:

—Dami unhnə rā hmə də zi yə ja'j —bi 'yembj.

Nu'ə yə xādi p'əya, bi 'yembj:

—ɿharə gue gə hah'ə yo ciento mā pa rā nzābi ngue gə tāmphə rā hmə də zi yə ja'j 'bucua? —bi 'yembj.

³⁸ Məhəmbi 'yembjə xādi rā Jesūs:

—Dami nū hangū yə thūhmə guí hahə.

Nu'ə yə xādi p'əya, bī nū hangū yə thūhmə hə. Bi 'yembəya:

—Ja ua cat'a yə thūhmə 'nə yoho yə hua.

³⁹ Rā Jesūs bi 'yembjə xādi yaui:

—Dami xihmə yə ja'j də mɪcua ja rā 'batha. Də 'yotyə zimundo p'ə də mī.

⁴⁰ Bī mɪhyə ja'j p'əya ngue dī nsihmə. Yə ciento nja'j p'ə bī mī i'da, yə yote ma'det'a nja'j p'ə bī mī i'da.

⁴¹ Rā Jesūs bi hyan'ə cat'a yə thūhmə 'nə'ə yoho yə hua. Bi hyanmə hɛts'i p'əya, bi ja mammadi Oja. Bi xənyə thūhmə p'əya, bi unyə xādi ngue dī 'darpabi yə ja'j. Də guehyə hua bi dat'i.

⁴² Bī nsihmə xāho yə ja'j, gə bī nniya.

⁴³ Mī juate rā ts'ihmə yə ja'j p'əya, nu'ə yə xādi rā Jesūs bi peti 'dē'məyo canasta yə thūhmə bī bongui. Xquet'a bī mēs'yə hua bī bongui.

⁴⁴ Nu'ə yə ja'j bī nsihmə'a rā ora'a, cat'a mahuaḡi mā'yohə bī nsihmə.

Ni 'yo məxəts'e rā dehe rā Jesūs.

⁴⁵ Mente əhyə ja'j rā Jesūs, bi xihyə xādi ngue dī m'met'o də 'yo rā barco, dī ma man'na nguadi rā zabi ha bī ja rā hnɪni Betsaida.

⁴⁶ Mī juadi bi 'yēhyə ja'j rā Jesūs, bī map'ə bī ja rā nyuni ngue bā mat'Oja.

⁴⁷ Mī nxui p'əya, ya bī 'yo məde rā zabi rā barco ni o yə xādi, pə rā Jesūs bi 'bəsə p'ə bī ja rā nyuni.

⁴⁸ Bi bəhrə Jesūs ngue hangū pəfi di 'yonnə barco'ə yə xādi, pə hɪngui sà də thogui, porque rā ndəḡi di cots'i. Mī zə'i hyu xudi p'əya, bī map'ə bī 'bəhyə xādi rā Jesūs, ni 'yo məxəts'e rā dehe. Bī ne ngue xtə nuɪts'i.

⁴⁹ Pə mī hyandyə xādi ngue mmap'ə ni 'yo məxəts'e rā dehe. Nu'ə yə xādi rā Jesūs bi 'yənə ngue rā ndəḡi i nnu. Bī məhrə mafi p'əya ngue sū.

⁵⁰ Gə bi hyandi, pə gə bī nsu. Pə rā Jesūs 'bexpi zofo, bi 'yembj:

—Go guecā, 'yogui sūhə —bi 'yembj.

⁵¹ Mī yərbə ja rā barco mī o yə xādi rā Jesūs, 'bexpi nsāya rā ndəḡi. Mī nū yə xādi'a te bi 'yət'e, man'natho bī nsu.

⁵² Madəgue'a xi nū yə xādi'ə yə milagro xi 'yotrə Jesūs, ngue bi xandyə thūhmə bi zi yə ja'j, pə hɪngui 'yo yə mməi te'o nə rā Jesūs.

Nup'ə ja rā həi Genesaret bi 'yəthe yə dərquəḡi rā Jesūs.

⁵³ Mī zə'n'a nenthe ja rā həi Genesaret, bi dat'yə barco 'mə mī bəni.

⁵⁴ Həntho bi bənnə barco rā Jesūs, 'bexpi bəhyə ja'j mī 'bəp'ə ngue te'o.

⁵⁵ Bi ma yø ja'i p'uya, bi 'yonnbabi mi'da yø ja'i ngue da ehε. Xifi ngue da tu yø dārquēhī dā oxyø fīdī, dā zøp'u 'buhra Jesús.

⁵⁶ Hønnbu bi zā sønna Jesús, sømp'u ja yø hñini, sømp'u ja yø ngunhui, hønnbu ts'u hapu sōni, bi njuqui yø dārquēhī ngue 'bop'u ja yø caye, t'äpra mate ra Jesús squerangue rá nyanī rá he dā dārpabi yø dārquēhī. 'Be xi sá ha hēmbi.

7

Ja 'da yø costumbre xa nzänse yø ja'i hingui nnu manho ra Jesús.

¹ Nuya 'da yø fariseo 'nēhyø xännbate ngue ra ley ngue yø mmengu Jerusalén bi guarbū 'bähra Jesús ngue di nyai.

² Bi mbøcue 'mø mj nu te øt'i'da yø xädi ra Jesús, ngue hingui x'u'ye hante di nsihmε, ngue dā mecra ts'oqui n'youi yø 'ye.

³ Nuya yø fariseo 'nε gätho mi'da yø judío, i øtyø costumbre xa nzänyø ndiua. Zant'a x'u'ye hante di nsihmε.

⁴ Nu'mø bá penga tai xquet'a x'u'ye, porque εna ngue pecra ts'oqui ja yø 'ye. Xangu mi'da yø costumbre øt'e, xatyø ts'øye, xatyø mohi, punnbi dā dātra häi. 'Nēhyø t'ots'i nts'ihmε pet'e.

⁵ Mi zā mj nupri te øtyø xädi ra Jesús ngue hingui øt'e tengutho ga 'yo, bi mbøcue p'uya, bi 'yørpa ra nt'änni ra Jesús, bi 'yēmbi:

—¿Hanja ni xädi ngue festho ra hya bi zogaha yø ndiua? Porque hingui pecra ts'oqui ja yø 'ye, ngue di nxu'ye hante di nsihmε.

⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Ni xirbū guí εna ngue guí εc'εihū Oja. Go guí øthū nā ra hya bi 'otra pøngahya Isaías ngue bi 'yēn'Oja: “Nuya yø ja'i 'bucua, nu'mø bi nya, xøgue εna majuanī ngue nnu mansugui. Pe hūmma juanī ngue yø mmāi ga ndānegui.

⁷ Ya hñte ni bøntho ngue thannegui yø ja'i. Nu te gāma hya xännbate, xangu yø hya xa nzänse ngue εmbi di mānda Oja”, nguna bi man'Oja.

⁸ Nu'ahū, guí festhohū yø hya di mānda Oja ngue go gadi ja ndūmmai guí øthū yø costumbre bi zohyø ndiua. Porque xangu yø costumbre guí øthū, tengu yø ts'øye 'nēhyø mohi guí xūthū, punnbi dā dātra häi.

⁹ Go xcá 'yēmhmū n'na nguadi ya yø hya di mānda Oja ngue go guí øthū yø costumbre bi zohyø ndiua.

¹⁰ Nunā ra Moisés bi xihyø ja'i te 'be'a ja ngue dā 'yøt'e, bi 'yēmbi: “Damī su ni papá, damī su ni mamá”. Bi xi man'na ra hya p'uya, bi 'yēmbi: “Nu ra ja'i dā zannā papá, ogue dā zannā mamá, i ja ngue di njapra castigo 'nε dā tho”, bi 'yēmbiyø ja'i.

¹¹ Pe ya xcá xännbahū yø ja'i, ngue ra ja'i dā zā dā 'yēmbi papá ogue rá mamá: “Nugā papá, nugā mamá, ya hñda zā ga 'da'i te guí siui ya. Porque nu te gā di pets'i, guehna Oja dadi unni”.

¹² Nu'mø nguna ra hya bi mānna ja'i p'uya, ya hñ gadi japhū di jammānsu rá papá ogue rá mamá ra ja'i.

¹³ Xangu mi'da yø hya jap'u hingui øthū, tengutho ya yø hya dí xi'ahū ya. Nu'mø nguna guí øthū p'uya, ya guí øthū ngue hñte di muui ya yø hya di mānda Oja p'uya, ngue guí εmhmū go ja ts'εditho guí 'yøthū ya yø costumbre bi zohyø ndiua.

Nu te si ra ja'i hinga gue'a di ts'onnbā rá n'yomfēni ra ja'i'a.

¹⁴ Bi zonhyø ja'i ra Jesús, bi 'yēmbi:

—Damī 'yøthū xanho ya yø hya ga mmangā ya. Damī 'yēt'ammūihū.

¹⁵ Nu ra ja'i ɔtra ts'oqui, hinga gue'a te si ra ja'i ga 'yɔtra ts'oqui. Nu'a ga 'yɔtra ts'oqui ra ja'i, gue'a ra ts'omhya pɔnná ne ra ja'i'a.

¹⁶ Di nja ni gu ngue gui 'yɔhmɔ na ra hya di mmangá ya —bi 'yɛmbi.

¹⁷ Mi ma yɔ ja'i p'uya, bi zop'u ra Jesús. Nuna ra Jesús bi map'u ja ra ngu sáya. Nuya yɔ xádi p'uya, bi 'yápi ngue da xifi te ga mbɔnya yɔ hya ja juadi bi ma.

¹⁸ Ra Jesús bi 'yɛmbyɔ xádi:

—¿Ua xquet'a hinguí tinni mmɔihɔ hanja ya yɔ hya di mmangá 'mɔ? ¿Ua hinguí pahmɔ na ra hya dá mangá ngue nu te si ra ja'i, hinga gue'a ra ts'oqui'a?

¹⁹ Porque nu'a te gá si ra ja'i, hĩndi nuansui rá n'yomfɛni ra ja'i'a, sinoque rá mmɔi ra ja'i ni ma'a te si, pɛ pigui te si ra ja'i.

Ngue nguna ra hya bi manna Jesús, di nequi xanho ngue nu'a te gá si ra ja'i, bi 'yɔt'e ngue gá xanho ngue da ts'i.

²⁰ Ra Jesús bi sigue bi 'yɛmbyɔ ja'i:

—Nu ra ja'i ngue ɔtra ts'oqui, mbo rá n'yomfɛni ní 'yɛhra ts'oqui.

²¹ Porque mbo rá n'yomfɛni ra ja'i bi mihra ts'o n'yomfɛni, tengu ra n'yots'om'mái, ra nthote,

²² ra mfɛ, ra nts'o, ra fɛhni, ra 'yɔt'its'oqui, ra zeya, ra zate, ra n'yɛts'i, ra m'mɛmmɔi, da gue'a so rá mmɔi ngue da hyannba rá mmɛti rá mmic'ɛiui.

²³ Gátho ya yɔ nts'o ya, mbo rá n'yomfɛni ra ja'i ní 'yɛhɛ. Guehya di ts'onna ja'i ya.

Nu'a n'na ra xisu hingra judío bi 'yápra mate ra Jesús ngue da máts'i.

²⁴ Mi bɔmp'u mi 'bɔhra Jesús, i map'u ja n'na ra hái ja ra hniñi Tiro conna hniñi Sidón. Nup'u ja ra ngu bi nsáya, hinguí nnepe to xta mbađi ngue 'bap'u. Pɛ himbi zä bi n'yaní.

²⁵ Nu'a ra hniñi'a, mi 'bap'u n'na ra hmute mi n'youi ra ts'onthi. Mi 'yɔhrá mamá ra hmute ngue 'bap'u ra Jesús. Bi ma ra xisu p'u 'bɔhra Jesús, bi ndantyɔhmɔ p'u 'bái.

²⁶ Pɛ hingra judío na ra xisu, porque ra mmɛngu p'u ja ra hái Sirofenicia. Bi 'yápra mate ra Jesús ngue da 'yɔthebi rá t'ixu n'youi ra ts'onthi.

²⁷ Pɛ ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Nugá, gue'u yɔ judío ja ts'edi ga fáts'i. A nuyá, nu'mɔ 'bet'o go ga fáxa'i, ya satho 'mɔ da thannba ra hmɛ yɔ basí, ngue yɔ fo'yo di t'unni —bi 'yɛmbi.

²⁸ Ra xisu p'uya, bi 'yɛmbi:

—Ahá, grá Hmu, gue'a guí mma. Pɛ nu'u yɔ fo'yo, guep'u 'bimɛxa sɔhmɛ'u. I jo yɔ xɛhmɛ hɛhyɔ basí p'u sɔhmɛ.

²⁹ Ra Jesús bi 'yɛmbra xisu:

—Xanho te guí mma. Ni ma ni ngu ya, nu ni t'ixu n'youi ra ts'onthi, ya bi zä.

³⁰ Ra xisu p'uya, bi mengui, i ma rá ngu. Mi zonná ngu p'uya, nu'a rá t'ixu mi n'youi ra ts'onthi ya hup'u ja rá t'ots'i, ya xi zä te mi hɛmbi.

Ra Jesús bi 'yɔthe n'na ra n'yohɔ ngue mi gogu 'nɛ mi c'áne.

³¹ Mi 'danyɔ pa p'uya, bi bɔmp'u mi 'bɔhra Jesús, i map'u ja ra zabi Galilea. I nthop'u ja ra hniñi Sidón, i mpa p'u ja ra hái Decápolis.

³² Nup'u ja ra hái Decápolis mi zɔmp'u ra Jesús, bá ts'innbabi n'na ra n'yohɔ ngue ra gogu 'nɛ ra c'áne. Bi t'ápra mate ngue bi japyɔ 'yɛ p'u ja rá yá ngue da zä te hɛmbi.

³³ Nunā ra Jesús bi zica n'nanī nā ra n'yohū, bi carpa yø saha p'ū ja yø gu. Bi pohrá saha conná jinī ngue bi dārpa rá janī.

³⁴ Bi hyanma hets'ī p'ūya, bi 'yēn'a n'na ra jats'ī. Bi 'yēmbra dārquēhī p'ūya: —Efata —bi 'yēmbi.

Nunā ra hya bī mā, i nne da mā ngue ēna: “Da xohnī ne, da xohnī gu”.

³⁵ Nu'a ra ora'a, nunā ra n'yohū mī gogu bi 'yøde xanho ra hya, 'nē bi zā bi nyā xanho.

³⁶ Pē ra Jesús bi xihyø ja'ī ngue hīnjonda xifi te bī nurpi bi 'yøt'e. Pē ēna man'na ngue di hējpabī yø ja'ī ngue hīnte da mā, i mman'yø ja'ī p'ū nī ma'a te xi nurpi xi øtra Jesús.

³⁷ Nu to gā bi 'yøde te bī nja, gā di 'yødyø ja'ī, dī n'yēmbi:

—Gā xanho te øt'e. Porque øt'e ngue øhra hya yø gogu, 'nē di japi ngue ya xanho yø gone.

8

Ra Jesús bi 'ujn'ī goho māhūahī mā'yohū.

¹ Man'na ra pa p'ūya, xandøngu yø ja'ī bī mpēti p'ū 'bāhra Jesús. Ya hīn'yū te da zi yø ja'ī, ya bi hyätyø nzēdi. Bi zonhyø xādi ra Jesús, bi 'yēmbi:

² —Dadi huēcā yø ja'ī 'būcua, porque ya rá hyū pa 'daua dí 'yohū ya. Dí pa'a njuanī ngue ya hīn'yū te da zi yø ja'ī.

³ Nu'mø gā øtyø ja'ī ngue da mā yø ngu, 'nē hīnguī sīhmē, da güēnbū ja ra 'yū. Porque yap'ū yø ngu 'da yø ja'ī.

⁴ Nu'ū yø xādi bi 'yēmbi:

—Pē ħhapū go gā hannbahū te da zi ya yø ja'ī 'būcua? A nuua dí 'būhmū, ra dapo ua.

⁵ Bi 'yānyø xādi ra Jesús, bi 'yēmbi:

—ĤHangū yø thūhmē guī hahū 'mø?

Nu'ū yø xādi p'ūya, bi 'yēmbi:

—Høndi yoto yø thūhmē ja ua.

⁶ Bī manda ra Jesús ngue bī mīhyø ja'ī. Bi hyan'ū yoto yø thūhmē p'ūya, bi ja mammađī Oja. Bi xēnyø thūhmē p'ūya, bi ūnyø xādi ngue di 'darpa yø ja'ī da zi.

⁷ Xquet'a mī ha zihangu yø huā. Ra Jesús bi ja mammađī Oja. Bi ūnyø xādi p'ūya, ngue di 'darpa yø ja'ī da za.

⁸⁻⁹ Nu'ū yø ja'ī bī nsīhmē, goho māhūahī mā'yohū. Pē gā bī nniya. Mī juate ra ts'ihmē yø ja'ī, nu'ū yø xādi ra Jesús bi pēti yoto canasta yø thūhmē bi bonguī. 'Bexque'a bī n'yēhmī yø ja'ī ra Jesús ngue bī ma.

¹⁰ Bi yərbū ja ra barco p'ūya, co 'nēhyø xādi, i map'ū ja ra hāi Dalmanuta.

Yø fariseo bi xihra Jesús ngue nne da nup'ū da 'yøt'a n'na ra milagro.

¹¹ Ngu i zøhra Jesús, nuya yø fariseo bī ma bá sāmhyā ra Jesús. Di 'bēpi da 'yøt'a n'na ra milagro nū māhēts'ī para ngue dī nēquī ngue rá m'mēnhnī Oja ra Jesús.

¹² Bī ngasra Jesús, bi 'yēmbi:

—Høndyø milagro guī nne guī nnuhū dī nja. Pē nugā dí xi'ahū ngue hīn temā milagro gā øt'a guī nnuhū —bi 'yēmbi.

¹³ Bī zop'ū yø ja'ī p'ūya, bi yərbū ja n'na ra barco conyø xādi, i ma man'na nguadi ra zabi.

Ra Jesús bi xihyø xādi ngue dī mfādi xanho, hīnda dēnna hya xānbate yø fariseo, da guehra Herodes.

14 Nu'ua yø xädi ra Jesús xi pumbɛni ra thuhmɛ xtä hyats'i dā zi. Hōnda n'na ra thuhmɛ mi hap'ua ja ra barco.

15 Ra Jesús bi 'yɛmbyø xädi:

—Damɪ mfähmu ya, mamɪ sihu'a ra íxi di unyø fariseo dā guehra Herodes.

16 Dɪ n'yɛmbi n'na ngu n'na'ua yø xädi p'uya:

—Rā nɛɛgui xicɪu ya ngue hɪnxtä hä ra thuhmɛ gā sihu.

17 Mɪ bahra Jesús te dɪ nxihyø xädi, bi 'yɛmbuaya:

—Gue guí ɛnā dí xi'ahu ngue hɪnxcuá hä ra thuhmɛ gui sihu. ¿Ua hɪnguɪ 'yo nɪ mmaihɪ nā ra hyā dí mmangä 'mø? Rā nɛɛgui mā'bedi nɪ mmaihɪ 'mø.

18 Guí nnuhu te dí øt'ä, pɛ tengutho 'mø ngue hɪnte gdɪ nnuhu. Guí øhmɪ yø hyā dí mmangä, pɛ tengutho 'mø hɪn tema hyā gdɪ øhmɪ. ¿Ua hɪnguɪ mbɛhmɪ'a te guɪ nnuhu p'ua ha nnä mähä?

19 Xi'mø ra pa mā xɛngä'ua cut'a yø thuhmɛ ngue bi zi cut'a māhuahɪ mā'yohu, ¿njammɪ canasta yø thuhmɛ bi bonguɪ?

Nu'ua yø xädi p'uya, bi 'yɛmbi:

—'Dɛ'mā yo canasta yø thuhmɛ bi bonguɪ.

20 —Xi'mø mā xɛngä'ua yoto nthuhmɛ ngue bi zi goho māhuahɪ mā'yohu, ¿njammɪ canasta yø thuhmɛ bi bonguɪ? —bi 'yɛmbi.

Yø xädi p'uya, bi 'yɛmbi:

—Yoto canasta yø thuhmɛ bi bonguɪ.

21 Ra Jesús bi 'yɛmbi mahøn'a p'uya:

—Pɛ ¿hanja ngue hɪnguɪ 'yo nɪ mmaihɪ ya yø hyā dí mmangä 'mø?

Nup'ua ja ra hnɪni Betsaida, ja bi 'yøthe p'ua n'na ra xädä ra Jesús.

22 Mɪ zømp'ua ja ra hnɪni Betsaida ra Jesús, bá ts'innbabi n'na ra xädä. Bi t'äpra mate dā 'yøthe.

23 Ra Jesús bi bennbabi rá 'yɛ ra xädä, bi zixā nenihni. Nup'ua bi zøni, bi zorpa yø dä. Bi dospa məxøts'e yø dä p'uya, bi 'yɛmbi:

—¿Ua guí hɛtɪ zits'ua ya?

24 Nu'a ra xädä p'uya, bi nhanni, bi 'yɛmp'uya:

—Dɪ hɛtyø ja'ɪ ngue 'yo, pɛ ɛntho ra 'bänza p'ua nnä hɛtɪ, porque di hmar'mā dā —bi 'yɛmbi.

25 Mahømbi dospa yø dä p'uya. Nu'a ra n'yohu mi xädä, bi japi ngue di za di hɛtɪ p'ua hɛtɪ. Bɪ nzø xānho yø dä p'uya, handɪ yap'utho.

26 Ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Nɪ ma nɪ ngu ya, 'yo 'be gui 'yo ua ja ra hnɪni ngue gui xihyø ja'ɪ te dá øt'a'ɪ.

Bɪ manna Bedu ngue ra Jesús, gue'a ra Cristo'a.

27 M'mɛfa p'uya, bɪ mɛ yø xädi ra Jesús. Nup'ua ja'a ra hnɪni Cesarea ngue Filipos, mathɛt'ɪ ja yø hnɪni, ja bɪ ma dā 'yop'ua ra Jesús. Nup'ua ja ra 'yu p'uya, bi 'yānyø xädi, bi 'yɛmbi:

—¿Te'ogä p'ua gā mbɛnyø ja'ɪ ya'mø? —bi 'yɛmbi.

28 Nu'ua yø xädi p'uya bi 'yɛmbi:

—'Bu i'da yø ja'ɪ ɛmbi ngue gue'e grā Xuua gmɪ øtra nxixya. Mɪ'da yø ja'ɪ p'uya, ɛmbi ngue gue'e grā Elías. Mɪ'da p'uya, ɛmbi ngue 'bui tonɪ pøngahya Oja.

29 Ra Jesús mahømbi 'yɛmbyø xädi:

—Xi'ahu p'uya, ¿te'ogä p'ua gnɪ bɛmhmɪ ngue guecä?

Ra Bedu p'uya bi 'yɛmbi:

—Nu'ɪ, gue'e grā Cristo, bá ɛxa'ɪ Oja ngue guí ndast'abi —bi 'yɛmbi.

³⁰ Ra Jesús mahømbi 'yεmbi:

—A nuyá, 'yo to gui xifi te'ogá ya —bi 'yεmbi.

Ra Jesús bi maŋgue da tho, 'ne bi maŋgue di bεnnaŋe.

³¹ Ra Jesús bi xihyø xádi, bi 'yεmbi:

—Nu ra N'yohu bí 'yε mahεts'i, da 'yεmmei da ma ma'ani. Nu'u yø n'yohu 'bet'o p'u ja ra nija da zai, da guehyø hmu yø mmäcja 'nehyø xännbate ngue ra ley, gá da zai 'ne da hyo. Pe rá hyu pa p'uya, di bεnnaŋe —bi 'yεmbi.

³² Nguna ra hya bi maŋna Jesús, bi xifi xanho yø xádi hanja'a te da thogui. Janangue ra Bedu bi zica n'nanni ra Jesús, bi xifi ngue da hyoni ha di mpommi ra ndate.

³³ Pe ra Jesús mi 'yøde te sifi, bi 'bärbaya ngue herhmi'da yø xádi. Bi zähra Bedu p'uya, bi 'yεmbi:

—Dami 'uegue, rá mēfi'i ra zithu. Porque hinga gue'a rá ts'anni Oja so ni mmui di nja, sinoque gue'a yø hyase yø ja'i i so ni mmui di nja —bi 'yεmbi.

Ra Jesús bi xihyø xádi ngue hinjam'mø da gohyø mmui'a ga 'yεc'ei.

³⁴ Bi zonhyø xádi ra Jesús, da gue hmi'da yø ja'i. Bi 'yεmbi:

—Nu to nne da denngui, hingui sä da zänse te da n'yo. Hinha di gohrá mmui, madague'a da thop'u ja ra pont'i.

³⁵ Nu ra ja'i da 'uegue ngue su da tho, guehna ra ja'i di m'mehrá te na. Pe nu ra ja'i hingui cohra mmui'a ga 'yεc'eigui, madague'a da tho conná ngueque 'ne conná guehra hoga 'da'yo hya, guehna ra ja'i di nyanná te na.

³⁶ Porque hinte da dahra ja'i, madague'a da 'yøt'e ngue rá mmeti gá ra ximhäi, 'ne di m'mehrá te.

³⁷ Ni xinda hangu ra mēnyu da gutra ja'i, hinda zä da yanná te.

³⁸ A nuya yø ja'i ngue yø 'yøt'its'oqui ngue hingui ørpa masu Oja, guehya da den'nathohu ngue gui εc'eihu ma hyagá ya. A nuyá, nu ra ja'i ngue pesrá sä conná ngueque, oque pesrá sä conná guehra hya di xännbate, xquet'a da 'yεhra pa ngue nugui drá N'yohu dá ε mahεts'i, xquet'a ga pes'má sä conná ngue'u to di jagbu. Guehna ra pa ga ma pengui conná ts'edi Oja, ga ma n'yo'be yø maca anxε Oja.

9

¹ Nuna ra Jesús mahømbi 'yεmbyø ja'i:

—Majuani dí xi'ahu ngue nuya 'da 'bucua ya, hinda du, asta gue'mø da nu ngue da hya ra ts'edi Oja di manda ua.

Bi mpá'a te gui nequi ra Jesús.

² Mi tho'a n'nato ma pa, nuna ra Jesús bi zixra Bedu, ra Jacobo, ra Xuua. Bi mer'u bí ja n'na ra nyuni xanhets'i ngue di m'mase. Ja bá nup'u yø xádi ngue bi mpá'a gui nequi ra Jesús.

³ Nu rá he, di yoxni, xandønt'axi bi gohi. Hinjo'o n'na ra meni ua ja ra ximhäi da zä da mena ulu tengu ga nt'axi bi gohrá he ra Jesús.

⁴ Bi nu yø xádi p'uya ngue 'bäp'u ra Elías conná Moisés ngue yau ra Jesús.

⁵ Ra Bedu bi 'yεmbrä Jesús:

—Ague grá xännbate, ya xanho ngue dí 'bøhmua ua. Ma ga hocähe hyu yø t'annigu, n'na'i, n'na ra Moisés, n'na ra Elías —bi 'yεmbi.

⁶ Nguna ra hya bi xifi, porque ra Bedu co 'ne'u yø amigo, εmmei bi nsu, asta hingui mbeni ha ga mman'a ra hya bi ma.

⁷ 'Bexque'a ra ora'a p'uya, bi go'mra gui p'u mi 'bui. Bi 'yø p'uya ngue nup'u ja ra gui ja bá nyap'u Oja, bi 'yεna:

—Nūna 'bucua ya, guehna mā Ts'unt'u dadi mādi. Nūya yø hya da manna ya, dami 'yēt'ammāihū —bi 'yēmbi.

⁸ Mī hyetyø xādi p'uya, ya hīnjongui 'bāp'u'u yoho yø n'yohu xī nū. Ya 'bāse p'u rā Jesús.

⁹ Ya bá 'yo ngue nī gap'u ja rā nguani p'uya. Rā Jesús bi 'yēmbiyø xādi:

—'Yo to gui xifi te gá nuui ya, astā gue'mø bi hnu rā N'yohu bí 'yē mahets'i ngue di bēnate —bi 'yēmbi.

¹⁰ Nū'u yø xādi rā Jesús, nū'u yø hya bi xifi hønt'a mbēn'a, pē hīnjombi xifi te bī nū. Sinoque dī nyānsē'u yø xādi te 'be'a gā mbønna rā hya bī manna Jesús ngue enā di bēnate.

Bī manna Jesús ngue rā Elías ya bá ehē bi xihyø ja'i ngue dī nsä, porque ya bá ep'u rā Cristo.

¹¹ Nūya yø xādi rā Jesús bi 'yānmbū ja rā 'yu, bi 'yēmbi:

—¿Hanja nā rā hya mmanyø xānmbate ngue rā ley, ēmbi ngue jatho dā 'bet'o rā Elías hante ngue dā ehra Cristo?

¹² Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Majuani ngue rā Elías i jatho ngue rá māditho dā ehē dā xihyø ja'i ngue dī nsä. Pē dami bēmhū rā hya mmāmp'u ja rā Macā Libro ngue te dā thohra N'yohu bí 'yē mahets'i. I mmāmp'u ngue dā zā rā n'u, dā zahyø ja'i.

¹³ Pē dami pahmū ya ngue nūna t'ēmbi rā Elías, ya bá ehē. Ya bī nja tengutho rā hya mmāmp'u ja rā Macā Libro ngue dī nja. Porque nū hangū rā n'u bī ne dā japyø ja'ī, gā bī nja.

Rā Jesús bi 'yøthe n'na nc'ei mī n'youi rā ts'onthi.

¹⁴ Nū'mø nī ma dā zøp'u mī 'bū hmī'da yø xādi p'uya, bī nū ngue nūya yø xānmbate ngue rā ley dī māspābi yø xādi ngue dī njun'mahyauī. Xangu mī'da yø ja'ī xī mpeti p'u 'būi.

¹⁵ Pē rā Jesús, enā ha bi 'yētho, ja mī nū yø ja'ī ya bi zøhø, bī ma yø ja'ī p'uya ngue di zengua.

¹⁶ Rā Jesús bi 'yēmbiyø xādi:

—¿Te 'be'a gnī njun'mahyahū ya 'bucua?

¹⁷ Bá tha'a n'na nc'ei p'u 'būhyø ja'ī p'uya, bi 'yēna:

—Ague grā xānmbate, nūna mā ts'unt'u 'bucua, n'youi rā ts'onthi astā di gonebi, xtā sigā ua ngue gui 'yøthets'u.

¹⁸ Nū'mø bi gū rā ts'onthi n'youi, en'a hāi 'nē sohyø fūgui. Di gūxyø ts'i, astā di 'yøts'e. Ya xtā xihni xādi ngue xtā 'yøthets'u, pē hīnxā nzā xā 'yøthe.

¹⁹ Rā Jesús bi 'yēmbi gātho yø ja'ī 'būp'u:

—¿Astā njām'mø dā zønna pa gui 'yēc'ēigahū? ¿Ua gui enā ngue hangū rā pa gā set'ahū? Bá si ua rā ts'unt'u, gā øthegā —bi 'yēmbi.

²⁰ Bi zispābi p'uya. Nū'mø mī nū rā ts'onthi rā Jesús, bi gū rā ts'onthi rā ts'unt'u p'uya. Bi 'yēn'ahāi astā di dānni. 'Nē sohyø fūgui.

²¹ Rā Jesús bi 'yēmbra papā rā ts'unt'u:

—¿Njammī pa nja p'uya?

Mī dahra n'yohū p'uya, bi 'yēna:

—Ya njap'u astā guep'u bá ngüē rā ts'unt'u.

²² Nū'a rā ts'onthi n'youi, mø bi gū, xangu yø nnīdi ya ja ngue dā hyo. I høt'a sibi, ogue hørba ja rā dehe. Dami huēga'be, fāxcā'be 'mø ngue dā zā gui 'yøthets'u.

²³ Rā Jesús bi 'yēmbi:

—¿Ua hĩngui ɛc'ɛĩgui? Nu ra ja'i ngue da 'yɛc'ɛĩgui, nu te gā man'u hɛmbi, hĩnga hɛmbi ga øthe.

²⁴ Nu'a rá papá ra ts'ant'u p'uya, asta ra mafi ha i 'yɛna:

—Nugá dí ɛc'ɛ'i'. Pe dami 'yøt'e ngue man'na ga ɛc'ɛ'i' xanho.

²⁵ Mi nu ra Jesús ngue gá ba ɛp'u yø ja'i da zøp'u 'bái. Janangue bi xihra ts'onthi n'youi ra ts'ant'u, bi 'yɛmbi:

—Ague grá ts'onthi, gadi gogubi 'ne gadi gonebi ra ts'ant'u 'bɛcua. Nuya dí xi'i ngue dami hyɛp'u ya. 'Yoni mantho güi pengui —bi 'yɛmbi.

²⁶ Nu'a ra ts'onthi p'uya, bi japrá ts'ant'u ngue xøgue ra mafi, asta páni. Ra ndussutho te ørpe. Bi 'yɛn'ahái 'mø mi hyɛp'u. ɛntho bi dũ. Gátho yø ja'i p'uya, di n'yɛmbi:

—Bi dũ na cuø —bi 'yɛna.

²⁷ Pe ra Jesús bi bennbabi rá 'yɛ ra ts'ant'u, maðtho i xots'i.

²⁸ Ya 'bɛp'u ja ra ngu ra Jesús. Nu'u yø xádi p'uya, bi 'yɛmbi:

—¿Hanja ngue hĩnxa nzá xtá øthegáhe ra ts'ant'u mi n'youi ra ts'onthi?

²⁹ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nuná tengu na ra ts'onthi mi n'youi ra ts'ant'u, para ngue da hyɛp'u ra ja'i n'youi, mahyonitho da mat'Oja ra ja'i, 'ne da 'yetrá mmái.

Maðombi manna Jesús ngue da tho, pe bi ma ngue di bennate.

³⁰ M'mefa p'uya, ra Jesús co 'nehyø xádi bi map'u ha mi 'búi, i nthop'u ja ra hái Galilea. Pe hĩngui nnepe xtá mbahyø ja'i haru di ma.

³¹ Porque bi xännbase yø xádi ra Jesús. Bi 'yɛmbi:

—Nu ra N'yohu bí 'yɛ maðɛts'i, da ma ma dāpyø ja'i ngue da hyo. Nu'mø bi hyo p'uya, di bennate'a rá hyu pa.

³² Pe nu'u yø xádi hĩmbi dĩnyø mmái na ra hya bi xifi. I su xtá 'yänni te ga mbønya yø hya xi manna Jesús.

Ra Jesús bi xännba yø xádi ndana ma datho da hnu mansu.

³³ Mi zømp'u ja ra hĩni Capernaum, mi yarbu ja ra ngu säya. Ra Jesús bi 'yānyø xádi, bi 'yɛmbi:

—¿Tema hya gadi nxihmu p'u ja ra 'yu?

³⁴ Nu'u yø xádi p'uya, hĩnjongui thadi. Porque xi njun'mahya p'u ja ra 'yu ngue n'na ngu n'na nne ngue ma datho da hnu mansu.

³⁵ Janangue nup'u bi mihra Jesús, bi peti gá 'de'ma yoho yø xádi, bi 'yɛmbi:

—Nu'a nne di m'met'o ya ngue nu'ahú, jatho da 'yøtra 'bɛfi ngue da mãxyø amigo, pegue hĩndi 'yɛts'i ngue te da 'yøt'e.

³⁶ Ra Jesús bi zonha n'na ra ts'ant'u mi 'bāp'u, bi 'bāmbu made ha 'búi. Bi gaspaya bi dets'i. Bi 'yɛmbyø xádi p'uya:

³⁷ —Nu ra ja'i di ja mmansu n'na ra basi tengu na 'bɛcua ya, nguna da 'yøt'e porque pahra ja'i ngue nu te øt'e, gue'a di nnu manho ngue da 'yøt'a, ɛntho go di jammansu grá ja'i. Nu ra ja'i di ja mmansugui, hĩnga høngthogui di ja mmansugui, sinoque gue'a Oja bá penngui di ja mmansu.

Ra Jesús di hejpa yø xádi nuya sahyø ja'i nnønbabi rá thuhu 'mø øthe yø ja'i.

³⁸ Ra Xuua p'uya, bi 'yɛmbra Jesús:

—Ague grá xännbate, xtá nugáhe n'na nc'ɛi ngue nnøn'na ni thuhu ha ga 'yøthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi. Pe xtá hejpahe, porque hĩndi n'yohu p'u nná máhā.

³⁹ Pe ra Jesús bi 'yɛmbi:

—'Yo gadi hejpahe yø ja'i nnønnga ma thuhu 'mø bi 'yøthe yø ja'i. Porque hĩnga høntho da nønnga ma thuhu ra ja'i, xinda ma da zangui.

40 Porque nuya yø ja'i hinguí səcɥ, ma n'yohu ya.

41 Nuya yø ja'i da 'yøt'ahɥ ra nho ngue i padj ngue guí tenhnɥ ra Cristo, Oja da gut'i. Xquet'a ja rá nzäbi ra ja'i, madague'a n'na ra zi vasotho ra dehe di uni.

Ra Jesús di japɥ nts'edi yø xädi ngue da zü da 'yøtra ts'oqui.

42 A nuyá, nu'ɥ yø basi ɛc'eiguí ndap'ɥ bi zä, tengutho na ra basi 'bɥcua ya, nu ra ja'i da japi ngue da hyegagui p'ɥ yø basi ɛc'eiguí, ra ndate castigo tø'mra ja'i da thogui. Hante ngue da 'yøtra ts'oqui ra ja'i, man'na xanho ngue da t'ennbɥ ja ra jathe ra ja'i, di ntharpa rá 'yuga n'na ra njani ngue da gɥ mi.

43 Janangue nu'mø guí ɛna ngue rá ts'oqui ni 'yɛ p'ɥ gá 'yøtra ts'oqui, damj hyejni 'yɛ, gui 'yɛi. Man'na xanho ngue gará do'yɛ 'mø gá cɥrbɥ ha gui m'məhmj Oja, hinda gue'a ngue di ja gá yoho ni 'yɛ 'nɛ ngutho gui mma ra nidu hapɥ ja ra sibi di danzø para zantho.

44 Nup'ɥ ja ra nidu 'bɥhyø dønɥ hinha rá nzeɛgui da zi'a ni ngø. Ra sibi p'ɥya, hinjam mø da huɛt'i.

45 Nu'mø guí ɛna ngue rá ts'oqui ni gua p'ɥ gá 'yøtra ts'oqui, damj hyɛqui, gui 'yɛi. Man'na xanho ngue gará dogua 'mø gá cɥrbɥ ha gui m'məhmj Oja, hinda gue'a ngue di ja gá yoho ni gua 'nɛ ngutho gui mma ra nidu hapɥ ja ra sibi di danzø para zantho.

46 Nup'ɥ ja ra nidu 'bɥhyø dønɥ hinha rá nzeɛgui da zi'a ni ngø. Ra sibi p'ɥya, hinjam mø da huɛt'i.

47 Nu'mø guí ɛna ngue rá ts'oqui ni dä p'ɥ gá 'yøtra ts'oqui, damj hyahni dä, gui 'yɛi. Man'na xanho ngue da n'natho ni dä 'mø gá cɥrbɥ ha gui m'məhmj Oja, hinda gue'a ngue di ja gá yoho ni dä 'nɛ ngutho gui mma ra nidu.

48 Nup'ɥ ja ra nidu 'bɥhyø dønɥ hinha rá nzeɛgui da zi'a ni ngø. Ra sibi p'ɥya, hinjam mø da huɛt'i.

49 Porque nu to gá da ma ra nidu, di nzø conna sibi.

50 Tengu ra u, xanho ngue te di ma ma'ut'i. Pɛ nu'mø ya hinguí u, ya hinte di muui. Xquet'a gui njathɥ p'ɥya, 'yo gui nneɥa ngue hinte dadj muui'a te gni 'yohɥ. 'Yo gadj njunt'i n'na ngu n'na ahɥ.

10

Bi xänbɥ yø ja'i ra Jesús hin'yɥ ra nt'ɛdi di nxummj yø xisu.

1 Nunɥ ra Jesús mj 'bɥp'ɥ ja ra hñini Capernaum, pɛ bi ma i mpa p'ɥ ja ra häi Judea. Bi thogui i ma man'na nguadi ra dathe Jordán. Mandøngu dyø ja'i bi zømp'ɥ 'bɥi. Gä bi xänbɥ ra hya yø ja'i, tengutho xi 'yørbɥ ja yø hñini xi thogui.

2 Bi guat'i 'da yø fariseo p'ɥ 'bɥhra Jesús ngue da 'yørpɥ yø nt'änni, porque honnbj ha di zädi ngue hinda gue'a ra hya da ma. Bi 'yɛmbj:

—¿Ua ja ra nt'ɛdi ngue di nxummj rá xisu n'na ra n'yohɥ, ua gue hin'na?

3 Mj dahra Jesús, bi 'yɛmbj:

—Xi ra ley bi 'yotra Moisés, ɛte 'be'a ma hya mmamp'ɥ?

4 Mj dahyø fariseo p'ɥya, bi 'yɛmbj:

—Nup'ɥ ja ra ley bi 'yot'a, i mmamp'ɥ ngue da zä da 'yøtra sɥcuɥ n'na ra n'yohɥ ngue di nxummj rá xisu.

5 Mj dahra Jesús, bi 'yɛmbj:

—Nunɥ ra Moisés bi unna nt'ɛdi ngue da nangra sɥcuɥ ngue ra nxuni, pɛ ngue mandø nnaɥtho yø n'yomfɛmj yø ja'i, janangue bi njap'ɥ.

⁶ Pε nup'u rá mudi hinga ngu'a ra hya bá sännba Oja da 'yøtyø ja'i. Porque mmamp'u ja ra Maça Libro ngue nu'mø mambá nhohra ximhäi, Oja bi hocra n'yohu 'ne bi hocra xisu.

⁷ Janangue ra n'yohu sop'u rá papá, sop'u rá mamá ngue 'buhmi rá xisu.

⁸ Nuya yo nc'ei ya, di nne n'na ngu n'na, janangue ya hingui yo nc'ei, sinoque entho n'na nc'eitho.

⁹ Janangue nuyá, nuya yo nc'ei bi pen'na Oja, hin'ya ra nt'edi ngue to di xunnabi.

¹⁰ Nup'u ja ra ngu p'uya, nuya yø xädi ra Jesús bi 'yänni te nne da manya yø hya xi ma.

¹¹ Ra Jesús bi 'yëmbi:

—Nu ra n'yohu di nxummj rá xisu, nu'mø hømbi nthatra n'yohu, da man'na ra xisu, ya ra ts'oqui øtra n'yohu.

¹² A nu ra xisu di nxummj rá ndø, 'ne høndi nthatui man'na ra n'yohu, ya ra ts'oqui øtra xisu.

Bi xi Oja ra Jesús ngue di japyø basj.

¹³ Bi zixyø basj yø ja'i p'u 'buhra Jesús, i nnepyø ja'i ngue da dospa yø ya yø basj 'ne da xi Oja ngue di japyø basj. Pε nuya yø xädi ra Jesús bi hejpa yø ja'i bá zi yø basj.

¹⁴ Bi mbøcue 'mø mi nu te øtyø xädi ra Jesús, bi 'yëmbi:

—Damj hyehma yø basj da thocua di 'bai. Porque tengutho yø ja'i ya o rá 'ye Oja, xquet'a njarbu ya yø basj ya.

¹⁵ Majuanj di xi'ahu ngue n'na ra ja'i hingra 'yøde tengutho n'na ra basj ngue ra 'yøde, hinda zá da zo rá 'ye Oja.

¹⁶ I thexyø basj ra Jesús, di japrá 'ye p'u ja yø ya yø basj, i äp'a Oja ngue di japi.

Ra mmëmmeti hïmbi ne da 'yø'te te bi xihra Jesús.

¹⁷ Ya ja ngue da ma ra Jesús, pe bá ju ra 'dihj n'na ra n'yohu. Bi ndantyo hmu p'u 'bäi, bi 'yëmbi:

—Ague grá hoga xännbate, ¿te 'be'a ja ngue ga ø'te n'namhma ngue Oja di 'dacrä 'da'yo te para zantho? —bi 'yëmbi.

¹⁸ Mj dahra Jesús, bi 'yëmbi:

—¿Ua guí padj te guí mmanya, ngue guí engui xanhogä? Porque hønse Oja xanho.

¹⁹ Ua hingui padj hanja'u yø hya di manda Oja ngue εna: “Yo grá hyote. 'Yo grá 'yots'om'mäi. 'Yo grá be. 'Yo to guí sännba ra fchnj. 'Yo grá hyäte. 'Damj su nj papá, damj su nj mamá” —bi 'yëmbi.

²⁰ Mj dahra n'yohu p'uya, bi 'yëna:

—Ague grá xännbate, nuya yø hya guí xicya, ya gä xtá ø'te asta gue'mø marä ngüεgui.

²¹ Nunä ra Jesús bi hyetra n'yohu yaui, pe di nequi ngue di madj. Bi 'yëmbuya:

—Di 'be hman'na ra hya ja ngue gui 'yø'te. Nj ma ya, damj pä te gä guí pets'i. Damj unna mēnyu yø hyoya. Nu'mø gä 'yø'te te di xi'i ya, ya bi ja nj mmëti mahets'i p'uya. Bá ε p'uya, ga mme madague'a da tho'i p'u ja ra pont'i —bi 'yëmbi.

²² Pε mj 'yøhra n'yohu na ra hya bi sifi, mambi dudrä mmäi. Bi matho, porque marä ndømmëmmeti.

Bi manna Jesús ngue Oja, hïnte hëmbi.

23 Bi hyetyø xädi ra Jesús, bi 'yembj:

—Xandøn hennitho ha di n'unyø mmemmeti ngue da zo rá 'ye Oja.

24 Nu'u yø xädi ra Jesús, di 'yøtho hanja ya yø hya bi ma. Pe ra Jesús mahømbi 'yembj:

—Ague ts'ant'u'ah, nuya dí mmangä ngue xanhennitho ha di zo rá 'ye Oja, guehya yø ja'i xøgue mahøndra mentyu ni ma yø mmäi ya.

25 Ya fadi ngue ra cameyo, hinjam'mø da zä da thop'u ja rá xagu n'na ra 'yofani. Pe man'na xandøn hennitho ngue n'na ra mmemmeti di n'unj da zo rá 'ye Oja.

26 Nuna ra hya bi manna Jesús, mi 'yøhyø xädi, man'natho bi nsu yø n'yomfenj p'uya. Di n'yembj:

—Rá nzeGui ya hinjonni ja'i da zä di nyannä te ya'mø —di n'yembj.

27 Bi hyetyø xädi ra Jesús, bi 'yembj:

—Nu'a ngue yø ja'itho, hindä zä da zänse ha di nyanyø te. Pe Oja hñte hembj, nu te nne da 'yøt'e, da zä ha di japi.

Bi manna Jesús ngue di tocabi ra nho'u yø ja'i n'youi p'u ni ma.

28 Nuna ra Bedu bi 'yembra Jesús:

—Nugähe, ya xtä sohme p'u te gä dí peshe ngue dí ten'nahe.

29 Mi dahra Jesús, bi 'yembj:

—Majuani dí xi'ah, ngue nu to gä xpä nzohyø ngu, xpä nzohyø cu, xpä nzohyø papä, xpä nzohyø basj, xpä nzohyø häi ngue tenngui ngue mmanä hoga 'da'yo hya,

30 pe mente 'bucua ja ra ximhäi ra ja'i, yø ciento nniditho gangu'a te gä da dñi ngue'a te gä xpä nzogui. Madague'a da ts'ui, pe ra pa di 'yep'u, di t'unna te para zantho.

31 Xangu yø ja'i hñu mansu ua, pe nu'a ra pa'a, ja ts'utho dani hñu mansu p'u. Xangu yø ja'i hñguj hñu mansu ua, pe nu'a ra pa'a, ja dani hñu mansu p'u.

Mahømbi manna Jesús ngue da tho, pe bi ma ngue di bennate.

32 Ya ni hya ra 'yu ngue ni ma Jerusalén, ni 'bet'otho p'u ni ma yø xädi ra Jesús. Nu'u yø xädi ya i su, di 'yøtho hanja'a te øtra Jesús ngue ni ma Jerusalén. Pe ra Jesús bi zica n'nanni'u 'de'mä yoho yø xädi, bi xifi xanho hanja'a te da thogu. Bi 'yembj:

33 —A nuyá, ya nnä mähä Jerusalén. Nuna ra hñini na, nu ra N'yohu bi 'ye mahets'i di ndäpyø hñu yø mmäcja conyø xännbate ngue ra ley. Nuya p'uya, guehya da zännbi ngue da du. Di däpyø ja'i hñingyø judío ngue da hyo.

34 Nuya yø ja'i di ndäpi, da n'yemmahya, da zots'i, da me. M'mefa p'uya, da hyo. Pe rá hyu pa di bennate.

Ra Jacobo cona Xuua bi 'yäpra Jesús ngue di nja yø cargo xtä nhets'i.

35 Ra Jacobo cona Xuua, guehya yø ts'ant'u ra Zebedeo ya, bi guarbu 'bähra Jesús, bi 'yembj:

—Ague grä xännbate, dí nne gä ä'a'be n'na ra mate ya.

36 Mi dahra Jesús, bi 'yembj:

—¿Temä mate gui nne gä øt'aui? —bi 'yembj.

37 Bi 'yēn'u ähra mate p'uya:

—Dí nnegä'be ngue nup'u ha gui mmj ngue gui ndast'abi, n'na dí mihni n'yēi, n'na dí mihni gaha.

38 Pe mi dahra Jesús, bi 'yembj:

—Ague n'yo'au, hinguí padí te rá nsáui ná ra hya guí áhmi. ¿Ua dá zä gui thohmí'a ra n'ü i ja ngue gá thocä? Porque nugä mathoguiho ja ngue di ungä yø ja'í —bi 'yëmbi.

³⁹ Bi 'yëmbaya:

—Ahá, dá zä gá sägä'be ra n'ü.

Mí dahra Jesús, mahømbi 'yëmbi:

—Majuani ngue ngu'a, xandøngu ra n'ü ja ngue gui säui, tengutho ra n'ü ja ngue gá thocä. Mathoguiho di an'auí yø ja'í tengutho ja ngue di ungä yø ja'í.

⁴⁰ Pë nuna ra hya guí mmammí, hündi tocagui ngue go gá sänni to dí míp'ü ja má n'yëi, ogue to dí míp'ü ja má gaha. Nuna Oja, ya xa nzänni to dí mī n'na ngu n'na má hyo.

⁴¹ Nuna ra hya áhya yo nc'ei mī yaui rá Jesús, bi mbøcuc 'mø mī bahya mī 'det'a yø xädi, i sähra Jacobo 'nehra Xuua.

⁴² Pë rá Jesús bi peti gátho yø xädi, bi 'yëmbi:

—Ya guí pahmu ngue yø dast'abi xa t'ets'í, co gátho mī'da yø ts'ut'abi 'bup'ü ja yø hñini, gá dí manda yø ja'í. Nu te dí manda ngue dá 'yøtyø ja'í, gue'a øt'a.

⁴³ Pë nu'ahü, 'yo guí nne ngue guí mandathohü yø ja'í. Nu rá ja'í nne ngue xta nhets'í rá cargo dá mēfi, guehna rá ja'í jatho ngue dí mpefi dá máxyø mmic'eiui ná.

⁴⁴ A nu'ahü ya, nu'a dá ne dí m'met'o ngue gátho yø amigo ya, guehna jatho dá gohi ngue nī mēfiü ná.

⁴⁵ Conque rá N'yohü bí 'yë mahets'í, hñmbi 'yehë ngue n'narbu dá mī dí mandatho. Sinoque bí 'yehë ngue dí mpefi dá máxyø ja'í. 'Në hinga høndra 'báxe dá 'yøt'e, asta dá dü ngue dá yaní xandøngu yø ja'í.

Ra Jesús bi 'yøthe rá Bartimeo mī xädä.

⁴⁶ Mī zømp'ü ja rá hñini Jericó rá Jesús, bi thogui nī n'youi yø xädi. Pë xandøngu yø ja'í bi nte'í. Nup'ü nenihni p'üya, mī hup'ü ná rá Bartimeo mī xädä, rá ts'ant'ü rá Timeo. Mī hup'ü ja rá nen'yu ngue äpra mēnyu yø ja'í thop'ü.

⁴⁷ Mī bahra xädä ngue nuna ja ngue dá thop'ü hudí, guehna rá Jesús ra mmøngu Nazaret. Bi mahra hmafi p'üya, bi 'yëmbi:

—Damí huëgagui ague Jesús rá mbom'meto'í rá David —bi 'yëmbi.

⁴⁸ Nu'ü yø ja'í 'bup'ü mī hühra xädä, di hejpi ngue hündi mmafi. Pë rá xädä p'üya, ena man'na má'beipi ngue nts'edi ga mafi, bi 'yëmbi:

—Damí huëgagui ague rá mbom'meto'í rá David —bi 'yëmbi.

⁴⁹ Bi m'mähra Jesús ngue øde hmat'í. Bi 'yëmbiyø ja'í p'üya:

—Damí xihmí ngue dá εcua.

Bi ma bá ts'ohra xädä p'üya, bi t'ëmbi:

—Dá hyu nī mmü ya, gá 'yo, bi ts'o'í'na.

⁵⁰ Ra xädä p'üya, bi 'yëmp'ü rá tuhu, bi nangui, asta rá n'nats'í ngue di johya. Bi map'ü bi 'bähra Jesús.

⁵¹ Ra Jesús bi 'yëmbi:

—¿Te guí nne dí nja'í?

Ra xädä p'üya, bi 'yëna:

—Ague grá xännbate, dí nne ngue dí nzø má dá.

⁵² Ra Jesús bi 'yëmbra xädä:

—Ya dá zä guí mma ya, bi zä nī dá ngue guí εc'ëigui ngue jagä rá ts'edi ga øthe'í.

'Bexpi nzø yø dá rá xädä p'üya. Bi zä bi n'yo ngue bi mep'ü nī ma rá Jesús.

11

Ra Jesús bi yarbua ja ra hnini Jerusalén, pe espabi yø ja'i, xifi ngue yø dast'abi.

¹ Nu'mø ya ni ma da zømp'u ja ra hnini Jerusalén, ya 'yop'u ja ra nyuni ja ra mbonza ja yø olivos. Ja jarbutho ra hnini Betfagé 'nēhra hnini Betania. Nuna ra Jesús bi 'yet'i yoho yø xädi.

² Bi 'yēmbi:

—Ni mē nū ja ra hnini bí ja nū. Nu'mø gá cat'ui ra hnini, gui timmi p'u da nthat'i n'na ra burru ngue ma'da'yotho, hñjongui sã. Bá xoqui ngue guá siui ua.

³ Nu'mø to da 'yēn'auí, hanja ngue gui xocui ra burru, gui xihmi p'uya ngue honnã Hmu. Pē dāmí xihmí ngue hñnda ya'atho di ndäpi.

⁴ Bi ma'u yoho yø xädi bi 'yet'i. Bi dñmp'u manthat'i ra burru jonna goxthi ja ra nen'yu. Bi xoip'uya.

⁵ Nu'u yø ja'i mi 'bäp'u p'uya, bi 'yēn'a n'na nc'ei:

—¿Te 'be'a gui øt'ui? ¿Hanja ngue gui xocui ra burru?

⁶ Nu'u xocra burru p'uya, bi ma tengutho xi manna Jesús. Nu'u yø n'yohu p'uya, bi unna nt'edi bi zixra burru.

⁷ Mi zøp'u 'bēhra Jesús, bi gaspa ra burru yø tuhu ngue bi nøpa nts'at'i. Bi hyuxra burru ra Jesús, bi ma.

⁸ Nup'u ja ra 'yu ja ngue da thohra Jesús, xangu yø ja'i ni 'bet'o ngue di tans'yø tuhu pøp'u ja ra 'yu. Mi'da yø ja'i p'uya, bi sajpa yø xi yø palma ngue pøp'u ja ra 'yu.

⁹ O made p'u ni ma yø ja'i ra Jesús. I 'bet'o 'da, bá 'bēfa 'da. Pē yø ja'i 'da ga matho ngue di johya, i ena:

—Nuna Oja, di japhna rá m'mēnhni 'bēcua, guehna tate naya.

¹⁰ Oja di japhna ra dast'abi bá 'bēnhni ngue di thocra 'bēfi mi pēhra dast'abi David. Maguesē na Oja bí 'bē mahets'i.

¹¹ Nuna ra Jesús mi yarbua ja ra hnini Jerusalén, bi zømp'u ja ra nija. Bi nu te øtyø ja'i 'bäp'u. Mi dāhra nde, bi mengui, i ma Betania. Bi mē'u 'dē'ma yoho yø xädi.

Ra Jesús bi otra za ngue ra igo.

¹² Mi hyaxp'uya, nuna ra Jesús bá ep'u Betania bá n'oxi, i ma Jerusalén. Nup'u ja ra 'yu p'uya, bi zã ngue tu manthuhu ra Jesús.

¹³ Bi hyanda n'na nza ra igo ngue ya xi 'dogui xanho. Bi ma bá nu ngue'mø di zädi. Pē hñgui zädi, porque hñgra pa p'u ngue di nzädi.

¹⁴ Bi 'yø'u yø xädi te bi xihra za, ngue bi 'yēmbi:

—Ya hñni mantho di nzähni ndät'ä ya grã za —bi 'yēmbi.

Ra Jesús bi 'yetyø ja'i mi mpäp'u ja ra nija.

¹⁵ Nuna ra Jesús, nu'mø mi zømp'u ja ra hnini Jerusalén, bi map'u ja ra nija. Nu'u yø ja'i mi mpäp'u thinnija, da gue'u madí ntäi, gä bi 'yet'i. Nuya yø ja'i di pøspa yø mēnyu yø ja'i yap'u ni 'yēhē, bi 'yennba yø mēxa. 'Nē bi 'yennba yø nthuts'i'u pä yø paloma.

¹⁶ Nu'u yø ja'i ja te ha, ya hñdi japi da thop'u ja ra thinnija.

¹⁷ Bi 'yēmbiyø ja'i p'uya:

—Nup'u ja ra Macã Libro, nt'ot'i p'u ra hyã ngue Oja i ena: “Nuna ma ngungã, ni hu ngue ra ngunga mhmat'Oja na, 'nē ja ndanne ua gätho yø ja'i 'bē'a nxi mhäi”. Pē nu'ahū, gui øthū ngue ja di mpeti ua yø bē.

¹⁸ Pē nu'u yø hmu yø mmäcja 'nēhyø xännbate ngue ra ley mi badí te bi 'yøtra Jesús, hñgui nnu manho. Bi hyoni ha di japi ngue da hyo ra Jesús. Pē

hinga 'bexpi zä ha di japi, porque supi di mbøcue yø ja'i. Porque nu'u yø hya xännbate rä Jesús, gä di 'yødyø ja'i.

19 Mí dahra nde p'uya, bi bømp'u ja rä hnini rä Jesús, bi me yø xädi.

Jatho da 'yec'ei yø ja'i ngue Oja di unni te da 'yäpi.

20 Mí hyaxp'uya, bi thop'u 'bähra za ngue rä igo. Bi nu rä za p'uya ngue xi 'yot'i asta yø ya.

21 Rä Bedu p'uya bi zo rá mmäi'a te rä hya xi manna Jesús. Bi 'yembaya:
—Ague grä xännbate, nuna rä za gä sū hmande, gue xa 'yot'i —bi 'yembj.

22 Mí dahra Jesús, bi 'yena:

—Damí 'yec'ei ngue nu'mø gui mmat'Ojah, da mäxah Oja.

23 Nu'mø gui ec'eiha xanho ngue gue'a nnu manho Oja ngue di nja'a te gui xihm, 'ne hingui yobeni ni mmäih, da zä gui 'yempha rä nyuni ja nu: "Damí 'uegue grä nyuni, i map'u ja rä jathe", gui 'yempha. Rä nyuni p'uya, da 'uegue, di map'u gui xihm ngue di ma.

24 Janangue di xi'ah, nu'mø te gui äpha Oja, damí 'yec'eiha ngue di 'da'ah Oja te gui äpha. Oja p'uya, da 'yot'e ngue di nja'a te gui 'yäpha.

25 Nu'mø gui mmat'Ojah, 'ne bi zo ni mmäi ngue hingui nnu manho te øt'a ni mmic'eiui, damí punnbi, n'namhma ngue xquet'a di pun'na ni Papáhu bí 'bū mahets'i.

26 Pe nu'mø ngue hin gadi punnabi ni mmic'eiui, xquet'a hindí pun'na ni Papáhu bí 'bū mahets'i' mø.

Rä Jesús bi t'änni to bi unna nt'edi te øt'e.

27 Rä Jesús, mi zømp'u ja rä hnini Jerusalén, i 'yop'u ja rä nija. Bi guatyø hmu yø mmäcja p'uya, 'nehyo xännbate ngue rä ley, 'nehya yø n'yohu 'bet'o p'u ja rä nija.

28 Bi 'yembra Jesús:

—Ague n'yø, çhanja te gui øt'e? ¿To bi 'da'i rä nt'edi'a te gui øt'e?

29 Mí dahra Jesús, bi 'yembj:

—Nugä xquet'a ga øt'ah n'na rä nt'änni ya. Pe gue gui xicju hanja'a rä hya ga ä'n'nah, n'namhma ngue xquet'a ga xi'ah to bi 'dacä rä nt'edi'a te di øt'ä ua.

30 Xiya, çte'o bi unna nt'edi rä Xuua ngue bi xixyabi yø ja'i? ¿Ua Oja bi unna nt'edi, uague yø ja'itho rä nt'edi'a te bi 'yot'e?

31 Yø ja'i p'uya, di n'yänni te di dadi. Di n'yembj:

—¿Teni 'be'a ga xihm ya'mø? Nu'mø ga xihm ngue Oja bi unna nt'edi te bi 'yøtra Xuua, da 'yenju p'uya: "Xina rä hya bi manna Xuua connä ngueque, çhanja ngue hinga 'yec'eiha 'mø?" da 'yenju p'uya.

32 A nu'mø ga xihm ngue yø ja'itho bi unna nt'edi te bi 'yøtra Xuua, ya nts'udyø ja'i —di n'yembj.

Rä nzequi p'uya, bi zänyø ja'i ngue ya hinte da xifi te'o bi unna nt'edi'a te bi 'yøtra Xuua, i supi di mbøcue yø ja'i. Porque gätho yø ja'ic'ei ngue rá pøngahya Oja na rä Xuua.

33 Janangue bi 'yembaya:

—Hindí pacähe to bi unna nt'edi'a te bi 'yøtra Xuua.

Mí dahra Jesús, bi 'yembj:

—Ya hinga xicju na rä hya di ä'n'nah, ni xinga guecä ga xi'ah to di 'daca nt'edi na te di øt'e.

12

Ra Jesús i hyejpa ra hya n'na ra huahí ngue ra jomhmi.

¹ Nuna ra Jesús, bi hyoni te gui hyejpa yø hya bi xihyø ja'i. Bi 'yembí:

—Mí 'bua n'na ra n'yohu ngue bi 'yot'a n'na rá nu'a'ua. Bi fòt'e gá rá hai. Bi hoqui haru da de'myø uva 'mø bi nja. 'Né bi hocra n'nøque haru da mihra máhui. Bi hyoni to da gonhui rá huahí, n'namhma ngue nu'mø bi nja yø uva, di t'unna mmehui'a te di tocabi. Bi ma yap'utho ra mmehui p'uya.

² Mí zønna pa da thøcyø uva p'uya, nuna ra mmehui bi menhna n'na rá hmiquí ngue da tū yø uva di tocabi.

³ Pe nu'x yø mefi mambi 'bup'u bí ja ra huahí, bi bentra hmiquí 'mø mí zømp'u 'bui. Bi uni, bá erbaya. Pe hinte bi unni.

⁴ Ra mmehui p'uya, mahømbi menhman'na rá hmiquí p'u bí ja ra huahí. Nu'x yø mefi ya mambi 'bup'u, hømbá mbøcuc. Bá pandothobi rá hmiquí ra mmehui. Bá serpa rá ya.

⁵ Ra mmehui p'uya, mahømbi menhman'na rá hmiquí. Pe ya bá tho'a bi menbaya. Bi sigue bi menbabi mí'da p'uya. Ngut'atho bi ørpe, 'bu i'da bi pát'i, 'bu i'da bi ho.

⁶ Nuna ra mmehui p'uya, mí si n'na rá ts'ant'u ngue emmei di mađi. Ya emp'uya: “Ma ga penhá na ma ts'ant'u ya. Nu'mø bi nu yø mefi na, da nu mansu, porque ma ts'ant'u na”, i éna.

⁷ Pe nu'mø mí zømp'u 'bahyø mefi na rá ts'ant'u ra mmehui, di n'yembyø mefi: “Nuna ya, guehna ra ts'ant'u ja ngue da gohmi ra huahí naya. Ma ga hohu ya, n'namhma ngue ya ma mmethu ra huahí”, di n'yembí.

⁸ Bi benbaya ngue bi hyo. Bi ma bá emma xòts'e ra huahí p'uya.

⁹ Nuna ra Jesús, bi 'yanyø ja'i, bi 'yembí:

—Xi'mø ya bi nja ya yø hya di xi'ahu ya, çteni 'be'a da 'yøtra mmehui? Siempre da ma ra mmehui p'uya, da ho yø mefi conhui rá huahí. N'nan'yo mí'da yø ja'i di fätra huahí p'uya.

¹⁰ Guí pahmu xanho ra hya mmamp'u ja ra Maca Libro ngue éna: “Nuna ra do himbi nu manho yø hyønngu, guehna ra do brá 'bebo p'u brá fu ra jado naya.

¹¹ Nguna ra hya xa nzän'Oja ngue di nja. A nuju p'uya, dí emhmu ngue mazihotho te øt'Oja”, éna hya.

¹² Ra Jesús høntho bi xihyø ja'i ya yø hya ya, bi ne yø ja'i xti bentra Jesús ngue xta ngot'i. Porque pahyø ja'i ngue go xihya yø hya bi hyecra Jesús. Pe himbi zä xti bent'i, porque supí di mbøcuc mí'da yø ja'i. Janangue hinte bi japi.

I nnepyø nsaiui ra Jesús ngue da 'yembí hingui ja ts'edi di njutra menyu nji.

¹³ Nuya 'da yø fariseo, da gue'da yø ja'i ra Herodes, bi 'benhni ngue da jajpatho hai te ga ya ra Jesús, para ngue da zäp'u di yapa m'mefa.

¹⁴ Bi 'yembí:

—Ague grá xännbate, dí paçhe ngue grá hoga n'yohu, porque gá pømmanho ra hya guí mma. 'Né hingui su'a te mben'na'i yø ja'i. Madague'a ja yø cargo 'da yø n'yohu guí yauí, pe hingui su guí xifi ndana ra hya majuaní. Sinoque majuaní ngue guí xännbate'a ra hya nne Oja ngue gdá n'yohu. Damí xicje ya, çua xanho ngue di njutra menyu áhra dast'abi, uague hin'na? —bi 'yembí.

¹⁵ Pe ra Jesús ya pađi te mbenbabi yø ja'i ngue'a ra nt'anni ørpe, bi 'yembaya:

—çHanja ngue guí sambahyaha? Damí 'yurcahu ra menyu —bi 'yembí.

16 Bi unna mɛnyu p'ɥa ngue da nu. Mj nu ra mɛnyu ra Jesús, bi 'yɛmbi:
—¿To rá hmi ná n'youi ra mɛnyu ja ua? ¿To rá thuhú ná ra thuhú n'youi ra mɛnyu?

Mi dahyø ja'i yaui ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Guehna rá dast'abi naya —bi 'yɛmbi.

17 Rá Jesús bi 'yɛmbyø ja'i yaui:

—Nu'a ja ngue gui 'yøthɥa ya, dami unhnɥa rá mɛnyu di tocabi rá dast'abi. Da gue Oja p'ɥa, dami unhnɥa te di tocabi.

Nuna rá hya i dahra Jesús, di 'yødya yø ja'i yaui.

Bi manna Jesús ngue di bɛnnate yø ánima.

18 M'mefa p'ɥa, bi ma 'da yø saduceo, nuya ɛmbi ngue hĩndi bɛnnate yø ánima. Bi 'yɛmbra Jesús:

19 —Ague grá xännbate, nup'ɥa ja rá ley bi 'yotra Moisés, nt'ot'i p'ɥa rá hya ngue ɛna: nu'mø bi du n'na rá n'yohɥa, 'nɛ hĩndi m'mahyø basĩ, nu rá xisu rá ánima da zogui, nu'a rá n'yohɥa rá ánima, gue'a di nthatui rá 'danxu'a, n'námhɥa ngue di m'mahyø basĩ tengutho 'mø xti m'mahyø basĩ rá ánima.

20 A nuyá, xi'mø di 'bɥi yoto ma'yohɥa ngue ɛdadi ncu ya. Nu'a rá n'yohɥa ma da, di nthatĩ. Pɛ da 'yɛhra pa da du, 'nɛ hĩndi m'mahyø basĩ.

21 Janangue nu'a rá n'yohɥa rá ánima m'mefa bi m'mai, go di nthatui rá 'danxu'a. Pɛ xquet'a da du rá n'yohɥa 'nɛ hĩndi m'mahyø basĩ. Nu'a rá hyu rá n'yohɥa p'ɥa, høndi nthatui rá 'danxu' mø bi du rá n'yohɥa.

22 Di siguetho di nthatra xisu 'mø bi du rá ndø, asta gue'mø bi du gá yoto ma'yohɥa. Gá di nthatui rá xisu, 'nɛ gá bi du yø n'yohɥa. Pɛ hĩmbi m'mahyø basĩ. Rá nzɛgui p'ɥa, da du rá xisu.

23 A nuyá, xi'mø rá pa danĩ bɛnnate yø ánima ya, ¿dana gue'a ya yoto ma'yohɥa rá mmeti rá xisu? Porque gá bi m'mámhi.

24 Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbyø ja'i yaui:

—Hĩnguí padĩ ha rá nja rá hya guĩ mmámhɥa. Porque hĩnga guerp'ɥa gá ndĩnni mmáiɥa te rá hya nt'ot'i p'ɥa ja rá Maca Libro. 'Nɛ hĩnguí pahmɥa hangú rá ts'ɛdi Oja i ja.

25 A nu'mø bi bɛnnate yø ánima, da gohi tengutho yø anxɛ Oja, ya hĩndi nthatyø ja'i.

26 Nup'ɥa ja rá hya bi 'yotra Moisés, ja di nɛqui p'ɥa ngue di bɛnnate yø ánima. Porque nt'ot'i p'ɥa rá hya bi man'Oja 'mø mi nyap'ɥa bi nzø rá ndat'o, ngue bi 'yɛna: “Guecá drá Ojagá ngue rá Abraham. Drá Ojagá ngue rá Isaac. Drá Ojagá ngue rá Jacob”, bi 'yɛn'Oja.

27 Ja di nɛqui p'ɥa, ngue nup'ɥa 'bɥa Oja, hĩnguí tu yø te yø ánima. Janangue hĩnguí padĩ ha rá nja'a rá hya guĩ mmámhɥa.

Nuya yø hya di manda Oja, bi manna Jesús ndana rá hya ma datho ja ts'ɛdi da 'yøtyø ja'i.

28 Nu'a n'na rá xännbate ngue rá ley, bi 'yøde ha i dapra hya yø ja'i mi yaui rá Jesús. I nnu ngue bi dadĩ xanho. Bi 'yɛmbɥa:

—Xiya yø hya di manda Oja p'ɥa ja rá ley, ¿dana rá hya ɛxa ma datho di ja ts'ɛdi Oja ngue da 'yøtyø ja'i?

29 Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nuya yø hya di manda Oja, nuna ɛxa ma datho di ja ts'ɛdi Oja ngue da 'yøtyø ja'i, guehna rá hya ngue ɛna: “Ague gyø judíoɥa, dami 'yøhmɥa ná rá hya ja ua. Nuna rá Hmu ma Ojahɥa, 'dase ná.

30 Dāmī ja ndummāi ngue mathoguitho guī mahma Oja co gātho nī mmāihā. Hōnt'a guī mbēmhmā'a".

31 Nunā rā yoho rā hyā dī mānda Oja, 'nē di ja ts'edi Oja ngue dā 'yōtyō ja'ī, guehna rā hyā ngue ɛna: "Dāmī mahni mmīc'ɛiui tengutho gni ne ngue dī ma mamādī'ī", ɛna hyā. Guehya yoho yō hyā dī mānda Oja ya, 'nē tate dī ja ts'edi Oja ngue dā 'yōtyō ja'ī. Guehya yō hyā 'bet'o ya ngue gātho mī'da yō hyā dī mānda Oja.

32 Mī dahra xānnbate ngue rā ley p'uya, bi 'yɛmbi:

—Xanho te guī mma grā xānnbate. Majuanī te guī mma ngue nuna Oja mā Hmuha 'dase nā.

33 Guehya yō hyā mā dātho ja ngue dā 'yōtra ja'ī ya, dā hyahrá mmāi rā ja'ī ngue dī mā Oja, 'nē di mahrá mmīc'ɛiui. Nu'mō ngue ngu'a dī ōthā p'uya, ya man'natho nnu manho Oja te dī ōthā p'uya, ngue'u yō 'bōt'e ōrpa yō ja'ī p'ū ja rā nija, dā gue'u mī'da yō cosa mā t'unni Oja.

34 Bī nu rā Jesús ngue padī te mman'a rā n'yohā yaui, bi 'yɛmbaya:

—Ya mī zits'utho gadī 'bedi ngue guī so rā 'yɛ Oja —bi 'yɛmbi.

Mī xifi tengu nā rā hyā nā p'uya, ya hīnnī mantho temā hyā hōnxtā 'yānyō ja'ī rā Jesús.

Rā Jesús bi xihyō ja'ī ngue rā Cristo hīngra ja'ītho.

35 Nunā rā Jesús bi xānnbā rā hyā yō ja'ī p'ū ja rā nija. Bi 'yɛmbi:

—Nunā rā Cristo bá ɛx Oja ngue dī ndast'abi, yō xānnbate ngue rā ley p'uya, i mman'ū ngue dague'a n'na'ū yō mbom'meto rā David. Pɛ nugā gā xi'ahā hanja ya, madague'a ngue rā mbom'meto rā David, pɛ nuna i hma, hīngra ja'ītho nā.

36 Porque rā David, gue'a rā Espīritu Santo bi bēnnbabi rā hyā bi 'yot'ī, ngue bi 'yɛna: "Nunā Oja, nu'mō mī zojbaguī mā Hmu, ngunā rā hyā bi xifi, bi 'yɛmbi: Dāmī micua ja mā n'yɛigā ya, astā gue'mō gā ōt'e ngue guī mānda gātho'ū nī nsūiui", bi 'yɛmbi.

37 Ja dī nɛquī p'uya ngue rā David, nu'mō nnōmna Cristo, nī huṭī ngue rā Hmu. Janangue rā Cristo dī nɛquī ngue hīngra ja'ītho, madague'a ngue rā mbom'meto rā David.

Bi xihyō ja'ī rā Jesús ngue dī mfādi xanho, hīnda hyātyō xānnbate ngue rā ley.

Xāndōngu yō ja'ī 'bap'ū ja rā nija. Nunā rā hyā xānnbate rā Jesús, janjuanī ngue yō mmāi gā 'yōxyō ja'ī.

38 Bī sigue bi xānnbabi rā hyā yō ja'ī rā Jesús. Bi 'yɛmbi:

—Dāmī mfāhma xanho ya, 'yo dī hā'ahā yō xānnbate ngue rā ley. 'Yo guī ōthā tengutho gā 'yo'ū. Porque dī ho ngue sōt'a hāi yō he. 'Nē dī ho ngue dī respeta yō ja'ī ha guī zengua p'ū ja rā tāi.

39 Nup'ū ja yō nija p'uya, i huantho yō nthuts'ī tate xanho ngue ja hup'ū. Nup'ū ōt'a ngo yō ja'ī p'uya, xquet'a nne ngue tate xanho ha dā mī.

40 I tūnnbā yō ngu yō 'danxu, i hāti ngue ɛmbi dī xānnbi te pets'ī. Nunā rā hyā gā ngorpa yō dā yō ja'ī p'uya, nu'mō mmat'Oja, ndō ya'atho mmat'Oja. I nne dā 'yɛmbōyō ja'ī ngue yō ndōhoga n'yohā. Pɛ nuyá, guehya mathoguitho rā castigo dā thohya ngue gātho mī'da yō ja'ī.

N'na rā 'danxu bi unna mɛnyu Oja.

41 Nunā rā Jesús, mī hup'ū ja rā nija ha ja rā huada ɛtyō mɛnyu yō ja'ī. Hɛtī ha gā yatyō mɛnyu yō ja'ī p'ū ja rā huada. Bī nu xangu yō ja'ī ngue yō mmɛmmɛti xāndōngu rā mɛnyu dī unī.

42 Bī nu n'na rā 'danxu ngue rā zibōhyoya, xquet'a bi gāt'ī yoho yō zi xanī p'ū ja rā njamɛnyu.

43 Bi zonhyø xädi ra Jesús, bi 'yεmbuaya:

—Majuani dí xi'ahü ngue ra zibøhyoya na ra 'danxu bi unna mēnyu ya, pε man'natho nnu manho Oja rá mēnyu bi unna, hinda gue'ü yø mēnyu mī'da yø ja'í di unj.

44 Porque nuya mī'da yø ja'í, yø mmεmmeti ya, pε gue'a rá mēnyu xa pongui di unj. A nuna ra 'danxu, zits'ü drá mēnyu mī ha. Mj ja ngue xtá nzi rá mēnyu bi unj.

13

Bi manna Jesús ngue bá εp'ü ra pa da xotra nija.

1 Mī bømp'ü ja ra nija ra Jesús, nuna n'na rá xädi bi 'yεmbi:

—Ague grá xännbate, nu ra nija, gue xandønnoho yø do n'youi. 'Nε mazihotho yø hmj yø do.

2 Mī dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Ahá, mazihotho gui nequi ra nija. Pε nuna ra nija naya, bá εp'ü ra pa da xotyø ja'í na. Xøgue dí nxädi, hin hapü nmj nequi ra nija.

Bi manna Jesús te ja ngue di nja hante rá nze gui yø pa.

3 Nup'ü nj hyandra nija, ja nj gop'ü ra nyuni bí ja ra mbonza ja yø olivos. Ja j mep'ü yø xädi ra Jesús. Nup'ü bi zøni, bj mī. Bi guatra Bεdu p'üya, conna Jacobo, ra Xuua, ra Andre. Bj nyaseui ra Jesús, bi 'yεmbi:

4 —Dí nne gui xicie njam'mø dí nja ya yø hya gui mmanya, ngue da xotra nija yø ja'í. ¿Tema hmeya dí nja'mø ya nj ma da zønna pa dí nja na te gui mmanya?

5 Mī dahra Jesús, bi 'yεmbyø xädi:

—Damj mfähmü xandønho, 'yo gui nne to da hyä'ahü.

6 Porque xangu yø ja'í di n'yo ngue da 'yεmbyø ja'í: “Go guecä drá Cristogä ya”, da 'yεmbi. Gue'a dí hyät'í xangu yø ja'í a p'üya.

7 Nu'mø gá 'yøhmü ngue ya ja yø datunhni, oque gui 'yøhmü ngue ya ja ngue di nja yø tunhni, 'yo sä gui sühü. Porque jatho ngue ya ngu'a ja ngue di nja. Pε hinga gue'ü yø hmeya'ü ngue rá nze gui.

8 Da nangyø nación ngue da 'yørpä ra tunhni mī'da yø nación. Da nangyø dast'abi ngue da 'yørpä ra tunhni mī'da yø dast'abi. Di 'yan'ahäi ndap'ü bi zä. Dí nja yø thuhü. Ja da fup'ü ra n'ü ja ngue da tho'a m'mefa yø ja'í p'üya.

Bi xihyø xädi ra Jesús ngue da zä ra n'ü, da ts'üi.

9 Damj mfähmü. Porque da 'yεhra pa ngue da ts'ixahü fädi. Da mep'ahü yø ja'í p'ü ja yø nija. Da ma ma dá'ahü p'ü 'bühyø dast'abi. Dí ndä'ahü p'ü 'bühyø gobierno. Nguna da ja'ahü yø ja'í ngue gui εc'εigahü. Ngue nguna dí nja'ahü, nu'mø ya gdí yahü yø ts'ut'abi, ja gui xihmü p'ü ra hoga 'da'yo hyä p'üya.

10 Hante ngue da ze'a te ja ngue di nja, nuna ra hoga 'da'yo hyä jatho ngue da ma ma'yoni gä rá ngani nximhäi.

11 Nu'mø bj ma ma bent'í'ahü, 'yo sä di tü nj mmühü'a ra hya ja ngue gui xihmü ra ts'ut'abi. Porque nu'a ra ora gui dä nj hyahü p'ü ja ra ts'ut'abi, gue'a ra Espiritu Santo di ben'na ra hya gui xihmü ra ts'ut'abi. Ya hingtonj n'yomfēnise gui jəcj ra hya gui mmanhmu.

12 A nu yø n'yohü εc'εigui, di dāse'ü yø n'yohü hingtonj εc'εigui ngue da tho. Yø papä p'üya, nu'mø bi 'yεc'εigui yø basi, di dāse yø basi ngue da tho. Yø basi p'üya, nu'mø bi 'yεc'εigui yø papä, di dāse yø papä ngue da tho.

13 Ndap'u bi zä dä zu'ahü yø ja'i ngue guí εc'εigahü. Pε nu rä ja'i hindä hyεgagui, xindä hangu rä n'u dä thogui, gä dä zeti, guehna rä ja'i di nyannä te na.

14 Xquet'a guí nnuhü ngue di nja ya yø hyä bi manna pøngahya Daniel, ngue nup'u ja rä xequi hin'yu rä nt'εdi di m'mahyø ja'i, ja dä 'yørbü rä nts'oní yø ja'i. (A nuyá, nu rä ja'i di xädi, di n'yo rá mmái 'mø bi nu ngue di nja ya yø hyä ja ua.) Nu'mø gá nuhü ngue ya bi nja'a p'uya, nu yø ja'i di 'bap'u ja rä häi Judea, dä 'dagui, di map'u ja yø xanthø.

15 Nu rä ja'i di tøhma xøts'e rá ngu, 'yo di εnā ngue di ma mbo rá ngu ngue te dä hä, sinoque dä 'dagui.

16 Nu rä ja'i di 'yo rä 'bēfi, hīndi ma rá ngu ngue dä cā rá tuhu, sinoque dä 'dagui n'nahmantho.

17 Pε huεcate yø xisu di hadyø basi'a rä pa'a, ogue di sadyø basi.

18 Damí 'yāphü Oja ngue nuya yø hyä ya, hindä gue'mø rä pa ngue xtā nse di nja.

19 Porque xandøn'utho te dä thohyø ja'i nā rä pa nā. Nu te di nja, hīnjam'mø xā nnu yø ja'i ngue xā njap'u astā gue'mø mambá fu'a nximhäi. 'Nε ya hīnni mantho dä hnu ngue mahøndi njap'u.

20 Nuna Oja, ya xā nzānni ngue hīnga ya'atho yø pa di nja nā rä ndate nā. A nu'mø ngue ya'atho di nja, ya hīnjonda bongui. Pε dä 'yøt'e ngue dä thotho, porque Oja di māhya yø ja'i ya xā huanhni.

Ra Jesús bi mā ngue di n'yo xangu yø ja'i da ne ngue da hyätya yø ja'i ya εc'εi.

21 Nu'u yø pa'u, 'yo sä guí εc'εihü ya yø ja'i dä 'yεn'ahü: "Nuua, ja bi 'bucua rä Cristo", ogue dä 'yεn'ahü: "Nī nguehñü ja bi 'buhñü", dä 'yεn'ahü.

22 Porque xangu yø ndøbethani di n'yo ngue dä 'yεmbyø ja'i: "Go guecä drá Cristogä ya", ogue dä 'yεmbi: "Go guecä rá pøngahyagä Oja ya", dä 'yεnā. 'Nε dä zä dä 'yøtyø milagro. Nuya yø milagro dä 'yøt'e, guehya dä ne ngue di hyätyø ja'i nuya yø thanhni Oja ya.

23 Mamí n'uní dä thā'ahü. Janāngue dādi 'bet'o'ahü ya yø hyä ja ngue di nja m'mefa.

Bi manna Jesús ngue mahønda εcua ja rä ximhäi.

24 Nu'mø bi tho'u yø ndate di nja, di m'mexui rä hyadi 'nεhrā zana.

25 Dā tähyø sø bí ja mahεts'i. Nu te gä bí ja maya, gä di pädi ha thogui.

26 Dā thandra N'yohü di 'yε mahεts'i ngue dä n'youi rä guí. Dā hnu ngue maguesε, porque mathoguitho ja rá ts'εdi.

27 Nu'u yø anxε dä n'youi, dä mεnhñi gä rá nganñi nximhäi, ngue di perpabi yø ja'i nuya xā huanhni.

Bi nhyεjpabi rä hyä n'na nza rä igo.

28 Damí pahmü nā rä hyä gā hycä ya, ngue gdá hycjpabi rä hyä n'na nza rä igo. Nu'mø ya bi c'amyø 'yeza ngue bi 'dogui, guí pahmü p'uya ngue ya ni ma di pat'i xanho häi.

29 Nguna rä hyä ja ngue di nja ya. Nu'mø gá nuhü ngue bi nja ya yø hyä di xi'ahü ya, damí pahmü ngue ya xmā nguerpūtho gā mā εhε.

30 Nuya yø hmεya di xi'ahü ya, damí pahmü ngue guehya di nja ya, hante ngue dä dü yø ja'i 'bahyø pa ja p'uya.

31 Nu te bí ja maya, 'nεcua ja rä häi, hīngui zai. Pε nuna rä hyä dí mmangä, ja para zantho nā.

Bi hycra hyä rä Jesús ngue yø mēfi hīngui pädi temā pa dä zøhyø hmü di mānda.

³² I paŕe Oja tema pa di nja ya yø hya dí xi'ahũ. Nj xingyø anxɛ di pađi, nj xinga gueque dí pađi tema pa di nja, mađague'a ngue rá Ts'unt'ugui Oja.

³³ Janangue dami ndø'matehũ, mat'Ojahũ hangũ ra pa. Porque hinguĩ pahmũ tema pa, tema ora ga sōcã ua.

³⁴ A nuyá, tengutho n'na ra n'yohũ bi ma yap'utho, pɛ himbi zohra hya tema pa da pengui. Nu'ũ yø mɛfi bi fãti te pɛts'i. N'na ngu n'na yø mɛfi bi zãnbã yø tarea ja ngue da 'yøt'e. Nup'ũ ja ra goxthi, bi 'bãmbũ n'na ra mãngoxthi, bi xifi ngue da mãdi xanho ra goxthi.

³⁵ Pɛ nuya bi ma mafãti ra 'bɛfi, hinguĩ pađi tema pa da zøhyø hmũ. Da gue'ahũ ya, dami mfãhmũ xandønho. Porque xquet'a hinguĩ pahmũ tema ora da zøhni hmũhũ, o nuhũa ndetho da zøhø, ogue made ra xui da zøhø, ogue ni ma da hyats'i da zøhø, ogue nɛcãhãi da zøhø.

³⁶ Porque hont'a goma ora da zøhø, pɛ man'nan'yo mi 'yøthũ ngue hijnondi ndø'mate 'mø bi zøhø.

³⁷ Nũna ra hya dí xi'ahũ ngue gui ndø'matehũ, hinga høn'athohũ dí xi'ahũ na ra hya na, sinoque gãtho yø ja'i dí xifi ngue di ndø'mate xandønho.

14

Nuya yø nsãui ra Jesús ya sãnni ngue da hyo.

¹ Ya mã nyo patho di nsãnnigo yø ja'i ngue ra pascua. Guehna ra pa ts'i ra thũhmɛ hinguĩ n'youi ra íxi. A nu'ũ yø hmũ yø mmãcja 'nɛhyø xãnbate ngue ra ley, guehya ya ra ya'atho yø pa honi ha di mbɛntrã Jesús ngue da tho.

² Di n'yɛmbi:

—A nuyá, hinga gue'mø ra pa ngue ra ngo ga bɛnthũ ya, n'namhũa hinda nangyø ja'i da yanĩ.

N'na ra xisu bi xispa ra aceite rá ya ra Jesús.

³ Ya 'bup'ũ ja ra hniñi Betania ra Jesús. Exã sikhmɛ p'ũ ja rá ngu ra Simũ nũna xi 'yøthe m'net'o ngue mi 'ya rá do'yo. Bi yat'ambo n'na ra xisu ni du n'na ra m'mo aceite ngue ra alabastro. I yup'ũ ra aceite mazihotho ga yanĩ, bi ma mañoqui conna paxi ngue ra nardo, pɛ xandøngu rá muui. Bi 'yøjpa rá 'yuga ra m'mo aceite p'ũya, bi xispabi rá ya ra Jesús.

⁴ Bi mbøcũe 'da yø ja'i mi 'bup'ũ, di n'yɛmbi:

—¿Hanja ngue bi ma ma'ũntho na ra aceite na?

⁵ Xtã nã xtã 'bã na ngue xti t'unna mɛnyu yø hyoya. Porque man'na xangu xti 'bã ra aceite ngue'a te ra nãbi tãhra ja'i n'na jɛya.

Hinguĩ nnu manho yø ja'i te bi 'yøtra xisu.

⁶ Pɛ ra Jesús bi 'yɛmbyø ja'i:

—Damĩ hyehmũ na ra xisu 'bũcua. 'Yogui sãhmũ, porque xanho te ørque.

⁷ A nuya yø hyoya gui mmãmhmũ, hangũ ra pa gui nnuhũ ya yø hyoya. Da zã gui fãxhũ te honi hont'a goma ora gui nne gui fãxhũ. Pɛ nugã hinga nzãmhmũ ua.

⁸ A nũna ra xisu gui mmãmhmũ, bi 'yørcagui'a te bi zarpabi rá ts'edi bi 'yøt'e. Porque ya bi nja'a te mi ja xtĩ nja'mø dá n'yãgui.

⁹ Majuanĩ dí xi'ahũ ngue nup'ũ ha da hmãna hoga 'da'yo hya gã rá ranĩ nxĩmhãi, xquet'a 'nɛ'a te bi 'yørcagui na ra xisu, da hmã. Gue'a di fen'a.

Ra Judas di cãtyø hya ha di japi ngue di dã ra Jesús.

¹⁰ Nũna ra Judas Iscariote, guehna n'na n'c'ɛ'i 'dɛ'mã yoho yø xãdi ra Jesús, bi ma bá nyãui yø hmũ yø mmãcja. Bá nhɛcã hyãui yø mmãcja ha di japi di dãpra Jesús.

11 Mí 'yò'a rā hyā sihyø mmäcja, astā rā ndijohya. Bi xi p'uya ngue di unna mēnyu. Janangue bi hyonna Judas ha di japi ngue di dāpyø mmäcja rā Jesús.

Yø xādi rā Jesús bi hoqui te dā zi'a rā nde bi nsännigo ngue rā pascua.

12 Ya fāhrā ngo guehya yø pa ts'i rā thuhmē hinguī n'youi rā íxi. Nunā rā pa fāhrā ngo, guehñā rā pa hode'yo yø ja'i ngue sännigo, ngue dī nzibde ngue rā pascua. Bi yēmbiyø xādi rā Jesús:

—¿Haru guī nne gā hocāhe rā nzibde gdā nsännigohu ngue rā pascua ya? —bi 'yēmbi.

13 Bi 'yēmbiya yoho yø xādi rā Jesús:

—Ní mē nū bí ja rā hñini ya. Guī nthēui n'na rā n'yohu nī ma rá ngu, di tū n'na xōni rā dehe. Damī tennui haru dā zōni.

14 Nup'u ja rā ngu dā zømp'uya, damī 'yēnui rā mmēnnigu: “Rā xānnbate i ɛna: ¿Haru ja rā cuarto gā nzibdehe mā xādi ya, ja gā sāhe p'u rā ngo ngue rā pascua?” guī 'yēnui.

15 Rā mmēnnigu p'uya, dā 'yut'auī n'na rā dācuarto ya māhoqui, bí ja maya rā tōcangu. Ja damī hocui p'u'a te ja ngue gdā nzibdehu p'uya.

16 Nuya yø xādi mī yaui rā Jesús, bi map'u ja rā hñini bi xifi ngue dā ma. Mī zømp'u ja rā hñini, nunā rā hyā xī manñā Jesús, gue'a bi nja'a. Bi dīnna ngu tengutho xī xifi, ja bi hojpu rā nzibde ngue rā pascua p'uya.

Bi xihyø xādi rā Jesús ngue pađi ndana rá xādi ja ngue di dā.

17 Mī dāhrā nde p'uya, nup'u ja rā ngu xī ma māhojpi te dā zi, ja bi zømp'u rā Jesús, ní n'youi'u 'de'mā yoho yø xādi.

18 Mēnte sihmē p'u ja rā mēxa p'uya, bi 'yēmbiyø xādi:

—Nuyá, dí xi'āhu ngue nuua ja rā mēxa dí sihmēhu, 'bucua n'na nc'ei jūgatho hāi, ya xā hyoni ha di japi ngue di dāgui.

19 Nunā rā hyā bi manñā Jesús, ɛmmēi bi dū yø mmui yø xādi. Bi mudi bi 'yānni 'da mī'da p'uya te'o nā i mma, bi 'yēmbi:

—¿Ua go guecā'a guī mmanya? —bi 'yēmbi.

20 Bi 'yēntho 'mø mī dahra Jesús:

—Nunā dí com'be mā mohi ua dí sihmē ya, guehñā di dāgā naya. Guehñā n'na nc'ei ngue guī 'dēma yohohu naya.

21 Majuanī ngue rā N'yohu bi 'yē mahets'i dā tho'a te rā n'u ja ngue dā thoguī, tengutho nt'ot'i p'u ja rā Maca Libro ngue dī nja. Pē hague ngu rā castigo dā thohñā rā n'yohu ja ngue di dāgui. Nunā rā n'yohu nā, man'na xāho ngue'mø hīn xtābā m'mui.

Rā Jesús bi xihyø xādi ngue dī nzibde.

22 Mēnte sihmē rā Jesús, bi hyajman'na rā thuhmē. Mī ja mammađi Oja p'uya, bi xēnñā thuhmē, bi unyø xādi dā zi. Bi 'yēmbi:

—Damī sihu rā thuhmē ja ua ya. Nunā, guehñā mā do'yogā nā.

23 Bi decra vaso po rá ngui rā uva p'uya. Mī ja mammađi Oja, bi unyø xādi dā zi 'da'its'u.

24 Bi 'yēmbi:

—Nunā po rā vaso ja ua ya, guehñā mā jigā nā. Porque guehñā rā hmēya naya ngue nu'mø dá tū, dī nja rá ts'edi rā 'da'yo cohi øt'āhu Oja. Porque nu'a dī mfāmma jī, xāndøngu yø ja'i dī nhohyø ts'oqui.

25 Majuanī dí xi'āhu ya, ngue ya hīnni mantho 'dap'u gā sihu rá ngui rā uva, astā gue'mø bi zønna pa mā'da'yo hōnga sihu p'u dī manđā Oja.

26 Mī juate rā nsihmē p'uya, bi dutā n'na rā thuhū ngue ɛspabi Oja. Bi ma p'uya, i map'u bí ja rā nyunī ja rā mbonza ja yø olivos.

I pahra Jesús ngue da zop'u m'mefa yø xadi.

²⁷ Ra Jesús bi 'yεmbyø xädi:

—Gätho'ahü ya, gui sogahü p'u'a di nxui. Porque di nja'a te mmamp'u ja ra Maca Libro ngue εna: “Ga øt'ä ngue da du ra mände'yo. Yø de'yo p'üya di n'üεni”, i εna.

²⁸ Pε nü'mø dá bεnnate, gani mpagä Galilea, ja gani tøp'ahü p'u.

²⁹ Ra Bedu p'üya, bi 'yεmbi:

—Madague'a ngue gä da zoc'a'i p'u ya mü'da ma n'yohü, pε nugä hinga soc'a'i —bi 'yεmbi.

³⁰ Mi dahra Jesús, bi 'yεmbra Bedu:

—Majuani di xi'i ngue nü'a di nxui ya, tobe hündi ma'a rá yohmafi rá øni, ya xqui cønga nhyündi, gui mma ngue hingu paqui —bi 'yεmbi.

³¹ Pε ra Bedu p'üya n'nat'a mma ngue bi 'yεna:

—A nü'a, hin'na'a. Madague'a ngue 'dap'u ga tuui, pε nugä hinga cøn'a'i —bi 'yεmbi.

Gätho'u mü'da yø xädi p'üya, 'da'igu bi ma.

Ra Jesús bi mat'Oja p'u ja ra xequi ni hu ngue Getsemani.

³² Nunä rä Jesús bi mahä yø xädi, bi zømp'u ja rä xequi ni hu ngue Getsemani. Nup'u bi zøni, bi 'yεmbi:

—Damü mihmi ua ya, mεnte gä thocä mits'u ni nguehnü ngue gä ma mat'Oja —bi 'yεmbi.

³³ Bi thohmits'u ni nguep'u rä Jesús, bi mε rä Bedu, rä Jacobo, rä Xuua. Bi müdi bi där'man'u rá mmü rä Jesús, mathoguiho ngue bi du rá mmü.

³⁴ Bi 'yεmbyø n'youi p'üya:

—Janjuani ngue tu ma mmügä, nup'u nna sä, ya ja ngue 'bexca tu. Damü cohmi ua ya, pε 'yogui ahmi —bi 'yεmbi.

³⁵ Ra Jesús bi thohmits'u ni nguep'u. Bi m'mεmfo häi p'üya ngue mmat'Oja. Bi 'yáp'Oja ngue mø da ne, da yanü ngue'a rä ndate ja ngue da thogu.

³⁶ Bi 'yεmp'üya:

—Ague mä Papá'i, nü'i, gätho da zä'i. Damü yangui ngue'a rä ndate ja ngue gä thocä. Pε hinga nü'a go ga sännä gue'a di nja'a, sinoque nü te gui sänni, gue'a di nja'a.

³⁷ Mi juadi bi mat'Oja p'üya, bi 'yεp'u 'bu'u hyü yø xädi. Pε bi dñi ngue ya mi aha. Bi 'yεmbra Bedu p'üya:

—Ague Simü, çhanja ngue gui aha? çUa xinga n'na ora di sä gui 'yá ni t'aha?

³⁸ Damü mat'Oja, 'yogui ahmü. Nü'mø hinga mat'Ojahü, nthambenitho hinda gue'a gui 'yøthü. I nne ni mmü ngue gui 'yøthü na rä hyä di mmangä, pε εmmei cuen'ni do'yohü.

³⁹ Mahømbi zop'u yø xädi, bi mengbu xpí 'yεhε ngue bá mat'Oja. Tengutho xi man'a m'εt'o, ngu'a rä hyä xi Oja.

⁴⁰ Mambá pengbüya, mahømbi dñnyø xädi ngue mi aha, porque εmmei netha. Mi dambeni yø xädi ya nzofo, hingu pañi te di dadi.

⁴¹ Bi ma'a rá hyü ndi p'üya ngue bá mat'Oja. Mambá pengui, bi 'yεmbyø xädi:

—Gue mahønguü ahmi n'yø. Gä nümi, ya bi zønna ora di ndäpyø ts'oc'ei ra N'yohü bi 'yε mahets'i.

⁴² Damü nangüi. Ya bá εcua na di dāgui, ma gä ma c'athü ya.

Ya bi mbentra Jesús.

⁴³ Mεnte nzohyø xädi rä Jesús, bi zøhna Judas rá n'youi'u 'de'ma yoho yø xädi, bá n'youi xangu yø ja'i, bá gü yø juai, bá gü yø za. Guehya yø ja'i xi menhyø

hmu yø mmäcja, co 'nɛhyø xännbate ngue ra ley, co 'nɛ'u yø n'yohu 'bet'o p'u ja ra nija.

44 Nunä ra Judas, ya xi xihyø ja'i temä senya da 'yøt'e, xi 'yɛmbi: “Nu'a ra n'yohu ga zɛnguagä ya, 'nɛ ga sɛrpa rá hmi, gue'a guí homhmu'a p'uya. Gui bɛnthu, pɛ gue mamí thøhmü”, xi 'yɛmbi.

45 Janangue mi zømp'u 'bähra Jesús, bi guat'i ngue bi zengua. Bi 'yɛmbi:

—Ague grá xännbate —bi 'yɛmbi.

Bi zɛrpa rá hmi p'uya.

46 'Bexpi bɛntyø ja'i ra Jesús.

47 Bi gɛxrá juai n'na nc'ɛi rá xädi ra Jesús. Bi zɛnnbabi rá 'yɛɛ ra 'bet'o mmäcja, bi hyɛjpabi rá gu.

48 Ra Jesús bi 'yɛmbyø ja'i bi bɛnt'i:

—¿Ua guí ɛmhmu ngue drá bɛgä, ngue guí cahu yø juai, 'nɛ guí cahu yø za ngue guí bɛnngahu?

49 Conque n'na pa ngu n'na pa nmi xännbä ra hya yø ja'i p'u ja ra nija. Uangui xtä nzä ja xqui bɛnngahu p'u. Pɛ nu te guí ørcahu ya, ya bi nja'a te ra hya mmamp'u ja ra Maca Libro —bi 'yɛmbi.

50 Gä bi zop'u yø xädi ra Jesús ngue bi 'dagui.

51 Nu'mø ya ni zi yø ja'i ra Jesús, bi ntɛ'a n'na ra ts'ant'u. Hønda n'na ra sávana dī mpät'i. Xquet'a 'nɛhna rá ts'ant'u bi ne xti bɛntyø ja'i ngue xtä nzits'i.

52 Pɛ nunä rá ts'ant'u bi guas'yø ja'i ngue bi 'dagui. Bi zop'u rá sávana mi tuhu, bi ma mængøtho.

Nuya yø n'yohu 'bet'o ngue yø judío bi hyaspabi ra güenda ra Jesús.

53 Nunä ra Jesús, bi ts'ixpu 'bähra 'bet'o mmäcja. Nup'u ja rá ngu ra mmäcja, ja bi mpɛti p'u gätho yø hmu yø mmäcja, co 'nɛ'u yø n'yohu 'bet'o p'u ja ra nija, conyø xännbate ngue ra ley, gä 'dap'u bi mpɛti.

54 Pɛ ra Bedu ní 'befa ya'atho p'u ní ma yø ja'i ní zi ra Jesús. Mi zømp'u ja rá ngu rá 'bet'o mmäcja, bi yut'ambo rá dathi. 'Dap'u bi mihmí yø policia mađi nharpu ja rá sibi.

55 Nu'u yø hmu yø mmäcja co 'nɛ'u yø n'yohu 'bet'o ngue yø judío, 'dap'u bi mpɛti ngue bi nhɛca hya, honi ha di japi ngue da 'yɛmbi ni 'yup'u da du ra Jesús. Pɛ hinguí tini ha di japa hya.

56 Xangu yø ja'i bi manyø fɛhni ngue di yapra Jesús. Pɛ hĩndi ntinyø hya ngue da 'da'igu da mamp'u di yapate.

57 M'mɛfa p'uya, bi guar'mi'da yø ndøbɛthaní ngue di yapí. Bi 'yɛna:

58 —Nunä ra n'yohu 'bɛcua, ya xtä øcähe temä hya xa mman'a m'mɛt'o na, ngue mi ɛna: “Ga xot'ä na ra nija ngue ra ja'itho bi hoqui. Rá hyu pa p'uya, dí jap'u man'na ra nija ngue hĩnjonní ja'í di hoqui”, mi ɛna.

59 Nguna ra hya bi hma, mi'da yø ja'i p'uya, n'nan'yo ra hya i mma. Ya hĩndi ntinyø hya.

60 Bi m'mähra 'bet'o mmäcja p'uya ngue bi 'yɛmbrä Jesús:

—¿Te guí mmanna ra hya guí nyap'a'í ya n'yø? ¿Ua hĩn temä hya gdi thadi? —bi 'yɛmbi.

61 Pɛ ra Jesús hĩnte ga ndatho. Ra 'bet'o mmäcja p'uya mahømbi 'yɛmbi:

—¿Ua gue'e grá Cristo, rá Ts'ant'u'i Oja nunä maguesɛ?

62 Mi dahra Jesús, bi 'yɛna:

—Ahá, go guecä. 'Nɛ guí nuuhu ra N'yohu bí 'yɛ mahɛts'i daní mmip'u bí ja rá n'yɛi Oja nunä jase rá ts'edi. 'Nɛ da 'yɛhra pa ngue hønda ɛhɛ, di 'yɛ mahɛts'i da n'youi ra gui.

63 Mī 'yøhrā mmäcjä nā rā hyā bī manñā Jesús, n'na xet'itho rá pahñi ngue bī ncuε. Bi 'yεmbyø ja'i p'uya:

—Nuya mfađi ya ngue hñn te man'na ma testigo dí homhm̄ ya.

64 Ya gá 'yøεh̄ya ya ngue thenmahya Oja. Xiya, ζte guí mmāmhm̄ nā rā hyā bī manya? —bi 'yεmbyø ja'i.

Gátho yø ja'i p'uya 'da'igū bī mā, bi 'yεna:

—Nūna, nī 'yup'ya ngue dā tho nā.

65 Bī mahyø ja'i p'uya ngue soxrā Jesús. Bi gorpa yø dā connā ulu, 'nε bī mε'mī, bi 'yεmbi:

—Damī pađi te'o bī mεp'a'i ya —bi 'yεmbi.

Yø soldado p'uya, xquet'a bī mε'mī.

Bī manñā Bedu ngue hñguí pađi te'o rā Jesús.

66 Ya 'bup'ja rā dathi rā Bedu. Nu'a n'na rā xisu ngue rā ganī p'ja rá ngu rā 'bet'o mmäcjä, bī thop'ya 'bøhrā Bedu.

67 Mī nū ngue dī nharpa ja rā sibi, bi za di hεtī p'uya. Bi 'yεmbi:

—'Nε'j nī n'youi rā Jesús nūna rā mmεngu Nazaret.

68 Rā Bedu p'uya, bi 'yεna:

—Nu'a rā Jesús guí mmānya, hñđi pacā te'o nā. Janangue hñđi pacā tema hyā guí nne guí xicya.

Rā Bedu p'uya, bī map'ya bī ja rá goxthi rā dathi. Høntho bi zøn'a goxthi p'uya, bī mmahrā øñi.

69 Mahømbi nū rā Bedu'a rā xisu p'uya. Nūna rā xisu bi 'yεmbyø ja'i 'bup'ya:

—Nūna rā n'yoh̄ya 'bæcua, guehñā n'na nc'εi yø xādi rā Jesús.

70 Rā Bedu p'uya, mahømbi mā ngue hñguí pađi te'o rā Jesús. Mī tho hman'na ts'øquits'ya p'uya, yø ja'i 'bup'ya hømbi 'yεmbrā Bedu:

—Majuani ngue nī n'youi rā Jesús, porque dī nequi ngue grā mmεngu Galilea, n'ødetho'a te gnī ya.

71 Mī dahra Bedu p'uya, mahømbi 'yεna:

—Dā jacā rā castigo Oja 'mø ngue hñmma juani te dí xi'ah̄ya. Pε nūna rā n'yoh̄ya guí xicx̄a, hñđi pacā te'o nā.

72 Mī juadi bī manñā rā hyā nā p'uya, mahømbi mmahrā øñi. Rā Bedu p'uya bi zo rá mm̄i nā rā hyā xi xihra Jesús ngue xi 'yεmbi: “Tobe hñđi ma'a rá yohm̄fi rā øñi, ya xqui cønga nhyundī, guí mmā ngue hñguí paqui”, xi 'yεmbi. Mī zo rá mm̄i rā Bedu nā rā hyā nā p'uya, astā rā zondum̄m̄i.

15

Bī ts'ixp̄ya 'bøhrā Pilato rā Jesús.

1 Mī nεcāh̄ai p'uya, bī mpeti gátho yø hm̄y yø mmäcjä, conyø n'yoh̄ya 'bet'o p'ja rā nija, conyø xännbate ngue rā ley, conyø n'yoh̄ya 'bet'o ngue yø judío. Bī nhεcāh̄ya ngue sänni ha di japi di yapra Jesús. Bi dūrpa, bi zixp̄ya 'bøhrā Pilato.

2 Rā Pilato bi 'yεmbrā Jesús:

—ζUa gue'e rá dast'abi'i yø judío?

Mī dahra Jesús, bi 'yεna:

—Ahá, go guecā tengutho rā hyā guí mmānya.

3 Yø mmäcjä p'uya, xangu mī da yø hyā guí yapi.

4 Rā Pilato mahømbi 'yεmbrā Jesús:

—Ya guí øse te gāma hyā guí nyap'a'i ya. ζUa hñn tema hyā gdi thadi?

5 Rā Pilato di 'yøtho ngue hñn tema hyā gā ndátho rā Jesús.

Bj mąnda rā Pilato ngue dą ma maąuati rā pont'i rā Jesús.

⁶ Nuna rā Pilato, ja n'na rá costumbre ngue di thø_a n'na rā ofādi 'mø ja rā ngo ngue rā pascua. Pē yø ja'j' huanhni ndana rā ofādi dą ma mathøgue.

⁷ Nu'a rā pa'a p'uya, mi ofādi n'na rā n'yohu ni hu ngue rā Barrabás. 'Dap' h ofādiui mi'da yø ja'j' ngue yø hyote, xi n'øt'a tunhni.

⁸ Mi peti yø ja'j' ngue dą xihra Pilato ngue di thø_a n'na rā ofādi.

⁹ Rā Pilato bi 'yεmbyø ja'j':

—¿Ua guí nneha ngue ga thøcā'a rá dast'abi yø judío? —bi 'yεmbi.

¹⁰ I pahra Pilato ngue rā nts'eya øtya yø mmäcja xi dāpra Jesús. Janangue nguna bi xihyø ja'j', porque bi ne xti thøgue.

¹¹ Pē yø hmu yø mmäcja εmmei di haıra ts'edi yø ja'j' ngue dą 'yāpra Pilato ngue di thøhra Barrabás.

¹² Mahømbi 'yεmbyø ja'j' rā Pilato:

—Xina rā n'yohu guí εmhmu ngue rá dast'abi yø judío p'uya, ¿te guí nneha ga japā nā? —bi 'yεmbi.

¹³ Yø ja'j' p'uya, xøgue n'na hmafitho bi 'yεna:

—Dą guatra pont'i nā guí mmana.

¹⁴ Rā Pilato p'uya, bi 'yεmbyø ja'j':

—Pē ¿temā nts'o xā 'yø'nā p'uya?

Yø ja'j' p'uya, man'natho ngue mafi, bi 'yεna:

—Dą guatra pont'i nā.

¹⁵ Rā Pilato p'uya, bi ne di hojpa yø mmui yø ja'j' mbøcue. Janangue bi thøhra Barrabás. A nuna rā Jesús, bi xihyø soldado ngue dą fei, 'nε dą zits'i ngue di cuatra pont'i.

Yø soldado thenmahya rā Jesús.

¹⁶ Bi zixyø soldado rā Jesús, i map' h ja rā dathi cuarte. Ja bi ma mapeti p' h gātho yø soldado.

¹⁷ Yø soldado p'uya bi hetā n'na rā ulu ngue rā jəpoi rā Jesús. Ya xi me n'na rā corona ngue yø 'uini, bi gāspa rá ya rā Jesús.

¹⁸ I thenmahya p'uya, bi 'yεmbi:

—I tate nā rá dast'abi yø judío ya —bi 'yεmbi.

¹⁹ Bi jānnbā rá ya co n'na rā t'o. 'Nε bi zots'i. Bi ndantyøhmu p' h 'bāhra Jesús tengthu 'mø ngue majuanj hnu mansu n'na rā dast'abi.

²⁰ Mi juadi bi denmahya, bi gajpabi rā tuhu xi hete. Bi hetrá he ya mi he p'uya. Bi zixpuya ngue di cuatra pont'i.

Ya cuatra pont'i rā Jesús.

²¹ Nup' h ja rā 'yu, bi nthεui p' h n'na rā n'yohu xpi 'yεhra 'bēfi. Rá mmengu Cirene nā rā n'yohu, ni hu ngue rā Simu. Guehna rá papā rā Alejandro 'nεhra Rufo. Nu' h yø soldado manj zi rā Jesús, bi japra Simu ngue bi duxra pont'i nuna dą ma maąuati rā Jesús.

²² Nuna rā Jesús, i zixyø ja'j' p' h ja rā xequi ni hu ngue Gólgota. Nuna rā hya nā, i nne dą mā ngue rā Njuyaxhmu.

²³ Nup' h bi zønna Jesús, bi t'unna vino n'youi rā mirra para ngue di pumbεnibi. Pē rā Jesús himbi ne bi zi.

²⁴ Bi cuatra pont'i p'uya, mi juadi bi nø'mi. Bi ma rā taħa yø soldado p'uya ngue to xtā rā taħa, gue'a dą gaca n'na xequi rá he rā Jesús.

²⁵ Guto xudi'a rā ora bi ma maąuati rā pont'i rā Jesús.

²⁶ Nup'u ja rá ya ra pont'i bi cuati, bi ma maçuati n'na ra letrero xi 'yot'i ngue mmamp'u te bi ma ma'upi. Nunā ra letrero, i ɛna: "Nunā ra n'yohu 'bācua, guehna rá dast'abi yø judío na", ɛnna letrero.

²⁷ Nɛ yoho yø bɛ bi ma maçuati ra pont'i, n'na i gohrá n'yɛi, n'na i gohrá gaha.

²⁸ Ya bi nja tengutho ra hya mmamp'u ja ra Maca Libro ngue ɛna: "Tengutho majapi yø ts'oc'ɛi, ngu'a da thogu'i".

²⁹ Asta huatyø ya yø ja'i thop'u ja ra pont'i cuatra Jesús ngue thenni. I ɛmbi: —A nuya n'yø, dami xorpabi rá nija Oja ya. 'Nɛ guí ɛna ngue nhyu patho gdi hojman'na ra nija.

³⁰ Dami nyansɛ ya, bá cap'u ja ra pont'i guí cuatya —ɛmbyø ja'i.

³¹ Nu'u yø hmu yø mmácja p'uya, conyø xāmbate ngue ra ley, gā thenmahya ra Jesús. Di n'yɛmbi:

—Mi mmannu ra n'yohu ngue da yanyø ja'i. Pɛ nuyá, hinda zā ha di japi di nyansɛ ya.

³² A nu'mø majuanj ngue ra Cristo rá dast'abi yø judío ya, da zā da çahnu ja ra pont'i ya, n'namhma gā ɛc'ɛihɛ te da ma.

Xquet'a 'nɛ'u yonc'ɛi 'dap'u cuathu ra pont'i thenmahya.

Ya bi du ra Jesús.

³³ Mi huuxyadi p'uya, bi m'mɛxui gā ra ximhäi asta hyu nde.

³⁴ Nu'mø ni ma da zu'i hyu nde p'uya, ra ndøts'edi bi 'yɛnna Jesús:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —bi 'yɛna.

I nne da manna ra hya na: "Ma Oja'i, ma Oja'i, çhanja ngue gā hyɛgagui p'u?"

³⁵ Ja mi 'bārpatho 'da yø ja'i, bi 'yøde te bi manna Jesús. Yø ja'i p'uya di n'yɛmbi:

—Nunā ra n'yohu na, i nzohra Elías.

³⁶ Nunā n'na nc'ɛi mi 'bāp'u, bi ma n'na 'dihitho bá ha n'na xɛqui ra esponja xa ntudi, bi pop'u ja ra vino xan'ixi. Bi nøtra t'o p'uya ngue bi cuarpa rá ne ra Jesús ngue da zuts'i. I ɛmbyø n'youi p'uya:

—Ma gā nnuhu ya ngue'mø da ɛp'u ra Elías i nozofu ngue da hyajhnu ja ra pont'i.

³⁷ Pɛ ra ndøts'edi i 'yɛn'a n'na rá hmafi ra Jesús. Bi du p'uya.

³⁸ Nu'a ra ora'a p'uya, nu'a ra ulu mi zup'u ja ra goxthi nija, bi xet'i, i gai.

³⁹ Nu'a ra capita mi 'bāp'u ni hyandra Jesús, bi nu te 'be'a gā bi 'yøtra Jesús ha i du. Bi 'yɛn'a p'uya:

—Majuanj ngue nunā ra n'yohu na, rá ts'unt'u Oja na.

⁴⁰ Xangu yø xisu bi 'bāp'u yap'utho, hantho te gā bi nja. Nu'u yø xisu'u p'uya, n'youi p'u ra Salomé, conna Maya nunā ra mmɛngu Magdala, co 'nɛhna man'na ra Maya rá mamá ra t'u Jacobo 'nɛhra José.

⁴¹ Nuya yø xisu ya, nu'mø mambi 'yop'u ja ra häi Galilea ra Jesús, mi n'youi p'u ni ma, guehya mi fäts'i ngue di unni te honi. 'Nɛ xangu mi' da yø xisu 'bāp'u ngue bi ðɛn'mø mi ma Jerusalén.

Ya bi ma nt'ägui ra Jesús.

⁴²⁻⁴³ Mi 'bāp'u n'na ra mmɛngu Arimatea ni hu ngue ra José, i 'bet'o ngue yø judío, nɛ di respetu yø ja'i. Xquet'a mi tøm'i ngue n'nahmantho di manda ua Oja. Pɛ commā ngue ya bi nde, ya da yøtra pa ngue ra ts'äya, go guehna ra José bi hya ra ts'edi bi ma bá nyau ra Pilato, bi 'yāpra nt'ɛdi ngue da hyajpa rá do'yo ra Jesús.

⁴⁴ Mí 'yøhrā Pilato ngue ya xi dū rā Jesús, di 'yøtho hanja. Bi zonhnā capita p'uya, bi 'yānni ngue'mø majuanī ya xi dū, ogue hīn'nā.

⁴⁵ Rā capita bī mā ngue ya xi dū. Rā Pilato p'uya, bi ūnnā nt'ēdī rā José ngue da hyaxrā Jesús.

⁴⁶ Nūnā rā José bi dān'a n'na rā sávana ngue rā hoga ūlu, ngue nū'mø bi hyajpū ja rā pont'i rā Jesús, da 'uennbābī rā dō'yo. Mī jap'ū n'na rā panteón ngue xī ma nt'a'mī p'ū ja n'na rā 'bido, ja bi hyaxpū ngue bá ägui. Bi gotrā goxthi conn'na rā ndodo.

⁴⁷ Nūnā rā Maya ngue rā mmēngu Magdala 'nēhnā man'na rā Maya rá mamá rā José, guehya bī mähā ya ngue bī nū ha bi t'ägui.

16

Ya bi bēnnāte rā Jesús.

¹ Mī thohrā pa ngue rā ts'äya, nūnā rā Maya ngue rā mmēngu Magdala, connā Maya rá mamá rā Jacobo, connā Salomé bi dānyø 'yēthī ya p'uya, ngue da map'ū bī o rā Jesús, da cots'i.

² Mī hyaxā rā pa ndomingo rá mædi rā pa ngue rā semana, ya pøxyadi, bī map'ū bī ja rā panteón.

³ Nup'ū ja rā 'yū p'uya, dī n'yēmbj:

—Xiya, çte'o gue da hyacrā do juaxpū ja rā goxthi ya?

⁴ Mī zømp'ū ja rā panteón, bī nū ngue ya n'nannī 'bēnnā do mī juaxrā goxthi, ya xi thaqūi.

⁵ Mī yat'ambo, hup'ū n'na rā anxē he rá t'axcā he, nī mīhrā hyo rā goxthi ngue n'yēi. Bi zū 'mø mī nū.

⁶ Pē rā anxē bi 'yēmbj:

—'Yo guí suui. Dí paçā ngue guí hommī rā Jesús nūnā rā mmēngu Nazaret bi cuatrā pont'i yø ja'i. Ya hīnjo'o ua, ya xā bēnnāte. Dāmī nūui nū ha bi 'bēgui.

⁷ A nuyá, nī mē ya, nī xihmī rā Bēdu co 'nē'ū mī'da yø xādi ngue danī døp'āhū p'ū Galilea rā Jesús. Ja gnī nūhū p'ū tengutho bi xi'āhū m'mē'to.

⁸ Mī bøm̄mā xøts'e ya yø xisu p'uya, n'na 'dihitho bī ma, mæde di johya, mæde i sū. Pē hīnjonni ja'i xtā xifi te xi nū, astā huaqūi ngue rā ts'ū.

Rā Jesús bī nyauī nā rā Maya ngue rā mmēngu Magdala.

⁹ Xuðitho'a ndomingo bi bēnnāte rā Jesús. Rá mæditho bī nthēui nā rā Maya ngue rā mmēngu Magdala. Guehnā xi 'yøthe m'mē'to ngue mī n'youi yoto yø ts'onthī.

¹⁰ Nū'a te xī nja, go guehnā bī ma bá xi hmī'da yø xādi rā Jesús, porque zoni ngue tū yø mmæi.

¹¹ Mī 'yøhya p'uya ngue ya xi bēnnāte rā Jesús, 'nē i mmānā rā Maya ngue ya xī nū rā Jesús, pē hīngūi εc'ēitho te sifi.

Rā Jesús māhømbī nthēui yoho yø xādi.

¹² M'mēfa p'uya, rā Jesús māhømbī nthēui p'ū ja rā 'yū mī yoho yø xādi, mānī map'ū ja rā hnīnī. Pē nū'a rā ora'a p'uya, bi 'yøtrā Jesús ngue n'nan'yo p'ū i nēqūi.

¹³ Nūya yonc'ēi ya, bī ma bá xihyø mmixādiui. Pē māhø'nā hīngūi εc'ēitho yø amigo te xifi.

Ya bī nyauī gā 'de'mā'da yø xādi rā Jesús.

¹⁴ Rá nze^gui p'uya, nuya 'de'ma'da yø xädi ra Jesús 'darbu 'bui, sihmε p'ua ja n'na ra mεxa. Ja mi dannbεni, ya 'bäp'ua ra Jesús. Bi za p'uya, ngue hinguⁱ εc'ei 'mø mi sifi ngue ya xi bεnnate.

¹⁵ Bi xihyø xädi te ja ngue da 'yøt'e, bi 'yεmbi:

—A nuyá, ni mähä rá nguⁿi nximhäi ya, gui xihm^u ra hoga 'da'yo hya gätho yø ja'i.

¹⁶ Nu ra ja'i da 'yεc'ei ra hya 'nε di nxixya, guehna di nyanná te na. Pε nu ra ja'i hinda 'yεc'ei ra hya, da ma ra castigo.

¹⁷ Nu'ua yø ja'i da 'yεc'ei ra hya, da zä da 'yøtyø milagro, porque høntho da 'yäqui ngue ga fäts'i, ya da zä da 'yøthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi. 'Nε da zä da nya yø hya hinxä xädi.

¹⁸ Da zä di bentyø c'εya, pε hinte da japi. Maða zi ra 'yεthi ngue ra ndate, pε hinte da japi. Da japyø 'yε p'ua ja yø ya yø därquēhi, 'nε da zä ha hεmbi.

Ya bi ma mahets'i ra Jesús.

¹⁹ Nuna ra Jesús, mi juadi bi xihyø xädi ya yø hya di 'bepi da 'yøt'e, bi ma mahets'i p'uya, i mmip'ua ja rá n'yεi Oja.

²⁰ Nu'ua yø xädi p'uya, bi ma ndap'ua bi zä, bi xihra hoga 'da'yo hya yø ja'i. A nu'a ra Hmu p'uya, i fäts'i ngue øtyø milagro tengutho bi xifi. Nu'mø bi nu yø ja'i yø milagro øtyø xädi ra Jesús, i haxa njuani yø ja'i ngue majuani na ra hya sifi. Da ngut'atho.

Rā Lucas

Nūnā rā Lucas, ja ua yø hya bi 'yo't'i ngue te bi 'yøtrā Jesucristo.

Rā Lucas bi mā hanja ngue bi 'yotrā libro ja ua.

¹ Xāngu yø ja'ī bi ne bi 'yøtrā hya, 'nē bi cuatṛā sūcuā ya yø hya xā nja ua di 'bēhmu.

² Guehya bi cuatṛā sūcuā'a te gāma hya bi nxāmbate yø māmhya nūya bi nu te gā bi 'yøtrā Jesús, astā gue'mø mambā fēdi bā xānba rā hya yø ja'ī.

³ Nugā xquet'a dādi ja ndūmmūi dī honī ha bi njap'u bā fēdi, astā guehṛā tiempo ja p'uya. Ague mā ndø'amigo Teófilo, nugā dī nnu mānho ngue gā ũtrā hya gā cuarpū ja rā sūcuā, gā pēn'na'ī.

⁴ Porque dī nne guī padī xanho ngue majuanī nā rā hya bi sän'na'ī.

N'na rá anxē Oja bi mā ngue dī m'mahna rā Xuua nūnā bi 'yøtrā nxixya.

⁵ Nu'a rā tiempo mī ndast'abi p'u ja rā häi Judea rā Herodes, mī 'bū'a n'na rā mmācja ngue yø judío nī hū ngue rā Zacarías. Nūnā rā Zacarías, yø mmīmmeḥihū'u yø mmācja tēnna ndū rā mmācja Abías. Nu'a rá xisu rā Zacarías, nī hū ngue rā Elisabet, guehna n'na rā mbom'meto rā mmācja Aarón.

⁶ Nūya yonc'ēi ya, nu'a rā nho nne Oja ngue dā 'yøt'e, gue'a bi 'yøt'a. Gā bi 'yøt'u yø hya mmāmp'u ja rá ley Oja. Hīnjonguī pōnī dā 'yēmbi ngue hīnga gue'a øt'e.

⁷ Pē hīmbi m'mahyø basi, porque mará 'yabasi nā rā Elisabet. 'Nē ya gā yø dac'ēi.

⁸ Nūnā rā mmācja Zacarías, bi tocabi ngue bi zōnna ora dī m'met'o p'u ja rā danija ngue dā danne Oja.

⁹ Nu'u yø mmācja, ja yø costumbre ngue jūcra suerte ndana gue'a rā mmācja dā yārba ja rā nija dā ũhṛā bopo. Nu'a rā ora'a, bi tocabi rā suerte rā Zacarías ngue dā ũhṛā bopo.

¹⁰ Gātho 'bū'āthi yø ja'ī ngue mmat'Oja, mēnte brá ombo rā Zacarías ngue brá ũhṛā bopo.

¹¹ Rā Zacarías bi nu ngue bi zø'a n'na rá anxē Oja, bi m'mär'u ja rá hyo rā altar ngue n'yei, ha zø rā bopo.

¹² Ğmmei bi nsu 'mø mī nu rā anxē rā Zacarías. Hīngui padī te dā 'yøt'e.

¹³ Pē rā anxē bi 'yēmbi:

—Ague Zacarías, 'yo guī sū. Porque dā 'yøt'a Oja ngue dī nja'a te guī äpi. A nuyá, dī m'mū'a n'na rá ts'ant'u nī xisu Elisabet. Gdi huṭi ngue di Xuua.

¹⁴ Guī johya 'mø bi m'mūi, dī nja'ī mpähä. Xquet'a xangu yø ja'ī di johya 'mø bi m'mūi.

¹⁵ Porque dā nu mānho Oja nī ts'ant'u. Nūnā nī ts'ant'u hīnjam'mø dā zi rā vino, 'nē hīnte mān'na mā cosa dā zi ngue dī n'itī. Mēnte yø pa dī m'mūi, dī n'youi rā Espiritu Santo.

¹⁶ Dā 'yøt'e ngue xāngu yø judío di 'bärpa yø mmūi dā 'yēc'ēi Oja nūnā 'būi ngue rā Hmū.

¹⁷ Nūnā rā Xuua dī m'met'o p'u dī ma rā Hmū. Tengutho rā pøngahya Elías ngue bi ma māhṛi rā ts'edi, xquet'a dī njarbatho nī ts'ant'u ya, dā ma māhṛi rā ts'edi. Dā japyø ja'ī di 'bätyø mmūi, dā 'yøt'e tengutho mī øtyø mboxita.

Nu'u yø mmejhmahya, da bađi ngue da dennbabi yø hya yø hoja'i bá đinna hya. Da japyø ja'i ngue di nsáp'u ja yø mmái ngue da 'yεc'εi Oja.

¹⁸ Nuná rá Zacarias bi 'yørpa ra nt'änni rá anxε, bi 'yεmbi:

—¿Hanja na rá hya guí xiqui? Porque nugä ya dá ndø, da guehma xisu p'uya, ya rá dac'εi —bi 'yεmbi.

¹⁹ Bi 'yεnna anxε p'uya:

—Guecä drá Gabriel. Dí 'bucä p'u ja rá hmi rá dá Oja. Go xpá mmengä Oja ya ngue ga xi'i na rá hoga 'da'yo hya dí xi'i.

²⁰ Pε nuya ngue hingui εc'εi na rá hya dí xi'i ya, guí ngone ya, hinda zä guí nya, asta gue'mø di m'mahni ts'ant'u di xi'i. Nuná rá hya dí xi'i, bá εp'u rá pa di nja na.

²¹ Nu'u yø ja'i 'b'u'athi p'uya, i tø'mi ngue da pønna Zacarías. Di 'yødyø ja'i ngue ya'atho rá ora bá ombo nnija rá Zacarías.

²² Ya hingui sä di nya 'mø mambá pøni. Janangue bi bahyø ja'i ngue ja te bá t'uta mbonnija. Ya yø 'yεtho ga 'yøtra senya p'uya, porque ya hingui sä di nya.

²³ Nu'mø mi dátra pa ngue øtrá ndanne p'u ja rá njja rá Zacarías, bi ma rá ngu p'uya.

²⁴ M'mefa p'uya, mi hya rá basi rá xisu Elisabet. Bi m'mærpa ja rá ngu, hin hapu i ma mente ncat'a zana. Ya εn'a nbemp'uya:

²⁵ “Nguna bi jacä Oja ya, i nnepe ngue ya hinni mantho da denngagui yø ja'i”, i εna.

Bi manná anxε Oja ngue di m'mahra Jesús.

²⁶ Mi dát'a n'nato zana ngue ha rá basi rá Elisabet, nuná Oja hømbi menhna anxε Gabriel, bi map'u ja n'na ra hñini ni hu ngue Nazaret, ja rá hã Galilea.

²⁷ Bi ma da nyaui n'na rá hmute xisu ni hu ngue rá Maya. Nuná, ya ja ngue di nthatui n'na rá n'yohu ni hu ngue rá José. Nuná rá José, rá mbom'meto ra dast'abi David.

²⁸ Nu'a rá anxε bi zøp'u mi 'bahra hmute, bi 'yεmbi:

—Nná han'na'i rá nzengua ngue gá nthεui rá mate Oja. I nnu manho'i Oja, 'nε man'na di jap'a'i ngue gätho mi da yø xisu —bi 'yεmbi.

²⁹ Nu'mø mi nu rá Maya ngue 'bäp'u rá anxε, di 'yøtho hanja na rá hya xifi. I εna: “¿Tegue manzengua'a xicä na?”

³⁰ Rá anxε p'uya bi 'yεmbi:

—Ague Maya, 'yo guí su. Nu'i, gá nthεui rá mate Oja.

³¹ A nuya gui hya ni basi ya, 'nε drá ts'ant'u'a gui øni. Nu'mø bi m'mai, gdi hutu ngue rá Jesús.

³² Hijnonda zadi tengu na. 'Nε di hu ngue rá Ts'ant'u Oja maguesε. Nuná Oja ma Hmuha, da japi ngue di ndast'abi na ni ts'ant'u tengutho mi pεhrá mboxita David.

³³ Janangue di manda para zantho yø judío, 'nε di ndast'abi hinha rá nzεgui.

³⁴ Rá Maya p'uya bi 'yørpa ra nt'änni rá anxε, bi 'yεmbi:

—¿Ha di zä di nja'a guí xiqui, conque tobe hin dadu nthati?

³⁵ Bi 'yεnna anxε p'uya:

—Rá Espiritu Santo da zøp'u gdi 'bui. Nuná Oja maguesε ja rá ts'edi, da zä da 'yøt'e ngue gui hya ni basi. Janangue nuná rá ts'ant'u di m'mai, gä rá nho da n'yo, 'nε di nhuti ngue rá Ts'ant'u Oja.

³⁶ A nuyá, xquet'a 'nε'a ni menj Elisabet di m'm'a n'na rá ts'ant'u ya, 'nε guí padu ngue ya rá dac'εi'a rá xisu. 'Nε t'εmbi ngue rá 'yabasi na rá xisu na. A nuyá, ya n'nato zana ha rá basi naya.

37 Nūnā Oja, h̄inte h̄emb̄i.

38 Bi 'ȳenna M̄aya p'uya:

—Ya dí ȝc̄ā nā rā hyā mman'Oja 'm̄o. Dā jacā Oja nā rā hyā guí xiqui. M̄i man̄nā M̄aya nā rā hyā nā p'uya, b̄i ma rā anx̄e.

B̄i ma rā M̄aya di z̄engua rā Elisabet.

39 A nuyá, nūnā rā M̄aya b̄i ma n'nahmantho p'ja n'na rā hn̄in̄i rá njap'ua ja ȳo xanth̄o ja'a rā h̄ai Judea.

40 M̄i z̄omp'ua ja rá ngu rā Zacarías, bi yat'ambo rā M̄aya, bi z̄engua rā Elisabet.

41 Nū'm̄o m̄i 'ȳohra Elisabet ngue di z̄enguante rā M̄aya, rā Elisabet bi 'yanná bas̄i o rá mm̄ui. Rā Esp̄iritu Santo bi b̄ennb̄ab̄i rā hyā dā xihra M̄aya.

42 Bi ts'edi bi 'ȳemb̄aya:

—Man'natho bi jap'a'i Oja ngue gātho m̄i'da ȳo xisu. 'N̄e xquet'a bi un̄nā njapi n̄i bas̄i.

43 ¿Hague ngu rā njama mm̄adi ja ngue gā ȝt'ä, ngue bá eh̄e bi z̄enguagui rá mamá mā Hm̄u?

44 H̄ontho bi zo mā gu ngue gadi z̄enguagui, nūnā mā bas̄i o mā mm̄ui bi 'yan̄i ngue di johya.

45 Rā mm̄enth̄i gá nth̄eui ngue gá 'ȳc'ei rā hyā bi si'i, porque nū'a te mman'Oja, d̄i nja'a —bi 'ȳenna Elisabet.

46 Rā M̄aya bi 'ȳena:

—Nugā dí ȝspab̄i Oja.

47 Di johya mā mm̄ui conná nguehna Oja mā yantegā.

48 Porque bi 'ȳorcagui mā sū Oja, 'n̄e h̄inga njuan̄igui, nugā drá m̄efitho. Nū rā pa di ma p'uya, gātho ȳo ja'i dā 'ȳengui ngue rā mm̄enth̄i dá nth̄e'be.

49 Porque jase rá ts'edi Oja, ¿hague ngu ganho'a te bi 'ȳorcagui? Nūnā Oja, magues̄e nā.

50 Hangu rā pa di hūcȳo ja'i suprá xud̄i Oja.

51 I ja ts'edi te bi 'ȳot'e. Bi h̄ȳeipa ȳo hyā ȳo ja'i di 'ȳets'i.

52 Bi 'yensp̄a ja ȳo nhud̄i ȳo dast'abi. Bi japi bi hyā rā ts'edi ȳo ja'i h̄inga njuan̄i.

53 Bi 'ȳot'e ngue mbonguitho te dā zi ȳo ja'i m̄i tum̄anthuh̄u. Bi 'yetȳo mm̄em̄eti, h̄indi japi te dā hyats'i.

54 B̄i nja rá yemm̄ui conná ngue'ua ȳo jud̄io m̄i thanne, h̄imb̄i pumb̄eni b̄i m̄ats'i.

55 B̄i nja tengutho rā hyā bi sih̄ma mboxitah̄u Abraham, ngue para z̄antho dā mā mah̄ūḡu'i'ua ȳo mbom'm̄eto.

56 Nūnā rā M̄aya, nhyushnā bá m'm̄ap'ua 'b̄uhr̄a Elisabet. B̄i ma rá ngu m'm̄efa p'uya.

B̄i m̄ihra Xuua nūnā bi 'ȳotra nxixya.

57 M̄i z̄onna pa di ȝnná ts'ant'ua rā Elisabet.

58 B̄i ma di z̄engua'ua ȳo besino, 'n̄ehȳo m̄eni. Bi bahȳo ja'i ngue x̄and̄ongu rā nho bi 'ȳorp̄ab̄i Oja.

59 Ya rá hȳato mā pa xi m̄ihra ts'ant'ua, b̄i ma mh̄m̄epya p'uya, b̄i njapra circuncisión. Ȳo ja'i p'uya nnepe di h̄u rā ts'ant'ua tengutho guí h̄u rá papá Zacarías.

60 P̄e rá mamá rā ts'ant'ua bi 'ȳena:

—H̄in'na. Man'na x̄anho di h̄u ngue di Xuua —bi 'ȳena.

61 Bi t'emb̄aya:

—¿Hanja? Conque hinga n'na ni menī ni hu'a rā thūhu guī mmanya.

⁶² Bi t'orpa rā senya rá papá rā ts'ant'u p'uya, ngue t'anni te di hu.

⁶³ Bi 'yá'a n'na rā xithe p'uya, bi cuatrá thūhu di ho, bi 'yēna: “Di hu ngue di Xuua”. Gātho yō ja'i p'uya, di 'yōtho.

⁶⁴ Bexque'a rā ora'a p'uya, bi zā bī nya rā Zacarías. Janjuanī ngue di ja mammađi Oja p'uya.

⁶⁵ Gā di 'yōtho'u yō besino'a te bī nja. Gātho'a rā xequi mī 'bui ja rā hāi Judea, i mmanyō ja'i te bī nja.

⁶⁶ Gātho ya yō ja'i bi bađi te bī nja, di n'yomfēni, 'nē di n'yānni n'na ngu n'na, hague nja'a ya. Di n'yēmbyo ja'i.

—¿Te 'be'a gātho da 'yōr'mō bī ndan'yohu nā rā ts'ant'u nā? —di n'yēmbi.

Porque ēmmēi di unná njapi Oja.

Ja ua yō hya bī manna Zacarías.

⁶⁷ Nūna rā Zacarías rá papá rā Xuua, bi bēnnbabi rā Espiritu Santo rā hya da mā. Bi 'yēna:

⁶⁸ —Ma gā espabi nā mā Hmu Oja. Porque da ēse ua 'bahyō judío ngue di pōhō.

⁶⁹ Da pēngahū n'na rā Yante ja rá ts'edi. Guehna n'na rá mbom'meto rā David nūna bi 'yōt'e te nne Oja.

⁷⁰ Nu'mō yō pa xā thogui nguna rā hya bi bēnnbabi yō pōngahya Oja 'mō mī yat'a rā hya bī nepe bī mā.

⁷¹ Bī mā ngue da yanju p'u 'būhma nsuihu. 'Nē da yanju ngue'u to gā nnu man'uju.

⁷² Bī mā ngue di huēc'u mā mboxitahu xā m'mai. 'Nē bī mā ngue nu'a rá maca hya bi xifi, hīndi pumbēni.

⁷³ Guehna rā hya bi yarpabi Oja nā mā mboxitahu Abraham.

⁷⁴ Bi xifi ngue da yanju p'u 'būhma nsuihu, n'namhma ngue ya hinga sū ga thannehu Oja.

⁷⁵ 'Nē gā nsuphu, gā rā nho gdá n'yohu mente rā pa gā m'mahma.

⁷⁶ A nu'i grá zits'ant'u, gdi hu ngue rá pōngahya i nā Oja maguesē ya. Porque guī m'met'o ngue gui xojpa yō mmāi yō ja'i hante dá ehra Hmu.

⁷⁷ Nu'i gui japi da bahyō ja'i ngue ya da ma nhyani, 'nē di mpunnbabi yō ts'oqui.

⁷⁸ Nūna Oja di macju, 'nē di huēgahu. Tengū rā hyadi di yor'mō mā pa, asta maya bī nēxrá nyot'i sōcua ja rā hāi.

⁷⁹ Nu'u yō ja'i 'bū 'bexui da zā da dīnna 'yu. Njarbūtho ya, nuya yō ja'i xants'o gā 'yo, ya ja ngue di nthēui rā ndate. Da xojpa Oja yō mmāi. Da japi da bahyō ja'i ha di nhojpaui Oja —bi 'yēna Zacarías.

⁸⁰ Man'na nī zacrā ts'ant'u, bī nte 'nē man'na nī ba Oja. Pē bá m'map'u ja rā dapo asta gue'mō mī zōnna pa da xihra hya yō judío.

2

Ya bī mihra Jesús.

¹ Nu'u yō pa'u p'uya, gātho'u yō nación di manda rā dast'abi Augusto, bi manda ngue da ma nsots'i rā censo.

² Guehna rá mudi rā censo bī ma nsots'i 'mō mī ndast'abi rā Cirenio p'u ja rā hāi Siria.

³ Gātho yō ja'i, ja ngue da map'u ja rā hnīni xā m'mahyō mboxita, ngue di cuatyō thūhu.

4 Janāngue nūnā rā José bá nēxpū ja rā hnīnī Nazaret ja rā hāi Galilea, i map'ū ja rā hnīnī Belén ja rā hāi Judea marā mmēngu rā David. Porque rā José, rā mbom'meto rā David.

5 Bi ma rā José di cuatrá thūhū connā Maya rá xisu. Nūnā rā José hīmbi dāhrā xisu, pē rā Maya ya hā rā basī.

6 Mēnte 'bup'ū ja rā hnīnī Belén, nūnā rā Maya bi zōnnā ora dī m'mēni.

7 Bi m'māhrā mādi ts'ant'ū. Bi 'uē rā ulu 'mō mī mī. Bi gārba ja rá mosa yō fanī, porque hīn'yū ha dī nsāya, hīndā hōnnba ja rā ngumfanī i sā.

Bi zōhyō anxē p'ū 'būhyō mändē'yo.

8 Mī 'bup'ū yō mändē'yo p'ū jon'a Belén, mādi haxpū ngue fādi gā rā xūi yō dē'yo.

9 Mī dambēni, ya 'bup'ū n'na rá anxē Oja. Rā nyot'i Oja p'ūya, bi yot'i gātho p'ū 'būi. Pē ēmmēi bī nsū.

10 Rā anxē p'ūya bi 'yēmbi:

—'Yo guí sūhū. Porque nnā han'nahū rā hoga 'da'yo hyā ya, 'nē hōnnba bi zā di johya yō jā'i 'mō bi 'yōhna rā hyā nnā hagā ya.

11 A nuyā, ya bī mīhni Yantehū p'ū ja rā hnīnī mī 'būhrā David. Guehnā rā Cristo bá ēx Oja ngue dī ndast'abi nāya.

12 Gā xī'i te jap'ū ha guī tīmhmū. I nt'ē rā ulu nā rā ts'ant'ū, op'ū ja rá mosa yō fanī.

13 Mēnte yā rā anxē p'ūya, bī nēqui mī'da yō anxē bī 'yē māhēts'i. Gā ēspabī Oja yō anxē, i ēnā:

14—Maguesē nā Oja bī 'bū māhēts'i. 'Nēcua ja rā xīmhāi, dā hyūrpa yō mmūi yō jā'i dā nūrpa rá mate.

15 Hōntho bī manyō anxē nā rā hyā nā p'ūya, bī mengui, i ma māhēts'i. Yō mändē'yo p'ūya, dī n'yēmbi n'na ngu n'na:

—Ma gā mmāhā Belén. Gā ma nūh'a rā hyā bi ōrcāhū Oja ngue bī nja ya.

16 N'nahmantho bī ma yō mändē'yo p'ūya. Bi dīmp'ū mī 'būhrā Maya 'nēhrā José. Nū'a rá ts'ant'ū, op'ū ja rá mosa yō fanī.

17 Mī nup'ū ha 'būi, bi xifi ngue ya xī mānnā anxē ngue xī mīhrā 'uēne.

18 Nū'ū yō jā'i bi 'yōhya yō hyā bī manyō mändē'yo, di 'yōtho hanja nā rā hyā sifi.

19 Pē rā Maya hīnha guī pūmbēni nā rā hyā bi sifi, hōnt'a mbēn'a.

20 Nū'ū yō mändē'yo bī mengbū xpi 'yēhē, pē ēspabī Oja, 'nē di ja māmādī ngue'a te rā hyā xi 'yōde, 'nē'a te gā xī nū. Gā bī nja tengutho xi sifi.

Bi ts'ixpū ja rā nīja rā Jesús ngue dā ma madāpi Oja.

21 Ja rá hyato mā pa xī m'māhrā ts'ant'ū p'ūya, bī ma mhmēpya, bī njapra circunsiōn. 'Nē i hūti ngue rā Jesús, tengutho rā thūhū bī mānnā anxē nūnā bī nyauī rā Maya hante dā hyā rá basī.

22 Nup'ū ja rā ley bi 'yotra Moisés, i nt'ot'i p'ū njammī pa xā m'māhrā basī 'mō dā zā dā ma nīja. Janāngue nū'mō mī dātra pa, bi ts'ixra 'uēne p'ū ja rā hnīnī Jerusalén ngue dā ma mā dāpi Oja.

23 Ngūnā bī 'yōt'e porque nup'ū ja rá ley Oja, i nt'ot'i p'ū rā hyā ngue ēnā: "Nū'a rá mādi basī rā jā'i dī m'mūi ngue drā ts'ant'ū, dā ma mā dāpi Oja", i ēnā.

24 Bī ma p'ūya ngue bá ōtra 'bōt'e tengutho nt'ot'i p'ū ja rā ley, ngue dā hyo yoho yō ts'int's'ū ngue rā tórtola, oge yoho yō paloma.

²⁵ Nu'a ra tiempo'a p'uya, mi 'bup'u Jerusalén n'na ra n'yohu ni hu ngue ra Simeón. Guehna n'na ra hoga n'yohu mi thanne Oja, 'ne mi tøm'i ngue da ma nhyani yø judío. Ra Espiritu Santo di bennbi te da 'yø'na ra Simeón.

²⁶ Ya xi 'yuti ngue hante da du, 'be da nu ra Cristo nu'a ja ngue da pen'Oja ngue di ndast'abi.

²⁷ Nuna ra Simeón bi bennbabi ra Espiritu Santo ngue bi map'u ja ra nija. A nuna rá papá 'nehrá mamá na ra t'ats'ant'u Jesús, ya bi zøp'u ja ra nija, nnepe ngue da ma ma dápi Oja na ra Jesús, tengutho mmamp'u ja ra ley.

²⁸ Nuna ra Simeón bi hyanna ts'ant'u ngue bi dets'i. Bi ja mamma di Oja p'uya, bi 'yena:

²⁹ —Ma Oja'i, bi hyu ma mmuigá ya. Porque ya bi nja'a te gá yarqui ngue di nja hante ga tu.

³⁰ Ya dá nugá na ja ngue di nyante ya.

³¹ Guehna guá sanni ngue da badi gátho yø ja'i na.

³² Nuna ya guehna da xoja yø mmui yø ja'i hinyø judío na. Conná guehna da ma maya yø judío.

³³ Nuna ra hya bi xihra zi'uene ra Simeón, ra José 'nehrá mamá ra Jesús di 'yøtho hanja'a ra hya øde.

³⁴ Nuna ra Simeón, bi 'yáp'a Oja ngue di japi. Bi t'embra Maya rá mamá ra Jesús:

—Nuna ra zi'uene 'bucua, bá ts'annbabi na ngue nu'mø bi ndan'yohu, xangu yø judío hinda nu manho, guehya di m'mehya. Pe nu to da nu manho, guehna ra ja'i di nyani.

³⁵ Guehna di fadi te mbemp'u ja yø mmui n'na ngu n'na yø ja'i na. Dí xi'i te ja ngue di nja, ngue ra dummuí gui thogui, tengutho 'mø da tohra juai p'u ja ni mmui.

³⁶ Nup'u ja ra nija p'uya, mi 'bup'u n'na ra xisu ngue di bennbabi Oja ra hya xihyø ja'i. Ni hu ngue ra Ana na ra xisu, rá t'ixu'a ndu ra Fanuel, rá mbom'meto ra Aser. Rá ngüetho 'mø mi nthati, pe honda nyoto jeya bi m'mahmi rá ndø. Pe ya ra bødac'ei ya.

³⁷ A nuyá, ya goho 'däte magoho njeya ra 'danxu ya. Hinha ni bømp'u ja ra nija. I thanne Oja ra pa ra xui, mmat'Oja hin'yu p'u rá nzequi 'ne etrá mmui.

³⁸ Mi yatra Ana p'u 'buhra zi'uene Jesús, bi mat'Oja, di ja mamma di Oja. M'mefa p'uya, bi xihyø ja'i 'bup'u ja ra nija, ngue nu'a ra 'uene 'bup'u, gue'a ra Yante mi tøm'yø judío p'u Jerusalén.

Ra José 'nehra Maya bi mengui, i ma Nazaret.

³⁹ Mi juadi bi 'yø'te te gá nt'ot'i p'u ja rá ley Oja, bi mengbaya, i map'u ja ra hinji Nazaret ja ra hái Galilea.

⁴⁰ Nu'a ra zits'ant'u, man'na ni zaqui, i te, 'ne man'na ni dinna hya, porque Oja emmei bi japi.

Bi map'u ja ra nija na ra ts'ant'u Jesús.

⁴¹ Nuna ra José 'nehra Maya, njeya njeya pa Jerusalén, bí nnu ra ngo ngue ra pascua.

⁴² Ya há n'ema yo njeya ra Jesús, xquet'a 'nehna 'da i ma dra ts'annigo p'u Jerusalén.

⁴³ Mi guahra ngo, bi mengui, i ma yø ngu. Pe ra Jesús bá cop'u Jerusalén, hinguí pahra papá 'nehrá mamá ngue bá cohi.

⁴⁴ T'embi ngue ni n'yohu yø ja'i p'u ja ra 'yu na ra Jesús. Bi n'yo n'na pa, ja bi ma di bi hyomp'uya, anyø meñi 'nehyø mpadjha.

45 Pɛ hĩmbi d̄ĩni. Hõmbi mengbɔya, i ma Jerusalén ngue bá honi.

46 Rá hyu pa p'ɔya, bi d̄imp'u ja rá nija ná rá Jesús, 'dap'u hũmhũ yõ xãnnbãte ngue rá ley. Nũnã rá Jesús ɔts'e te mman'u yaui, 'nɛ ɔrpa rá nt'ãnni.

47 Pɛ xquet'a t'ɔrpabi rá nt'ãnni p'ɔya. Pɛ nu'u to gã ɔde te gã ndãdi, di 'yõtho hanja rá n'yomfɛni bá d̄ĩni ngue'a te gã ndãdi.

48 Nũnã rá José 'nɛhrã Maya di 'yõtho 'mõ mi nu ngue hup'u rá Jesús. Rá mamã rá Jesús bi 'yɛmbi:

—Ague mã basi'i, çhanja ngue ngu'a guí ɔrca'be? Ni papá co 'nɛqui h̄indĩ padĩ te gã ɔr'be ngue dí hon'a'be —bi 'yɛmbi.

49 Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—çUa h̄inguí pahmi ha dí 'bãi ngue gui hongüi? çUa h̄inguí pahmi ngue jatho gã m'mucua ha ja rá xãdi ngue rá hyã mã Papá?

50 Pɛ nũya yaui, h̄ĩmbi d̄inyõ mmãi ya yõ hyã bi xifi.

51 Bi mengbɔya, i ma Nazaret, 'da i mãhã rá Jesús. Pɛ ɛc'ɛi te xifi. Nũnã rá mamã rá Jesús, nu'a rá hyã bi xifi hõnt'a mbɛn'a.

52 Mɛnte 'danyõ pa p'ɔya, bi ndan'yohũ rá Jesús, man'na ni d̄innã hyã. 'Nɛ nnu manho Oja'a te gã 'yo, da guehyõ ja'i xquet'a nnu manho.

3

Rá Xuua bi 'yõtra nxixya, bi xihra hyã'u to gã bi mpɛti p'u ja rá dapo.

1 Ya n'ne'mã cat'a n̄ɛya mi 'yop'u rá ndast'abi n'na rá n'yohũ ni hũ ngue rá Tiberio. Nũnã rá Poncio Pilato marã dast'abi p'u ja rá hãi Judea ná. A nũnã rá Herodes marã dast'abi p'u ja rá hãi Galilea ná. Nũnã rá Lipe rá n'yohũ rá Herodes marã dast'abi p'u ja rá hãi Iturea ná, 'nɛp'u ja rá hãi Traconite madĩ manda. Nũnã rá Lisanas marã dast'abi p'u ja rá hãi Abilinia ná.

2 Nũnã rá Anás 'nɛhnã rá Caifás, guehya yõ 'bet'o mmãcã ya. Oja bi zoprã mmãi ná rá Xuua rá ts'ant'u rá Zacarias mambĩ 'bũp'u ja rá dapo.

3 Nũnã rá Xuua, bi n'yo gãtho'u yõ xɛqui jap'u ja rá dathe Jordán. Bi xihyõ ja'i ngue da hyɛp'u rá nts'o gã 'yo, n'namhã ngue d̄i mpunnã yõ ts'oqui, di xixyabi p'ɔya.

4 Bi 'yõtra Xuua tengutho rá hyã mmamp'u ja rá libro bi 'yõtra põngahyã Isaías, ngue ɛnã: “Dã t'ɔde te da man'a n'na n'c'ɛi da manã hyã p'u ja rá dapo ngue da 'yɛnã: Damĩ juannbahũ rá 'yu rá Hmu. Damĩ cãhmũ rá 'yu da gohi xanho.

5 Da ma majuanñi gãtho yõ nenhãi. Da ma man̄hibi gãtho yõ nyuni 'nɛhyõ nguani. Da ma majuanñi'u yõ 'yu xampãni. Nu'u yõ 'yu xants'onĩ, da ma majuanñi.

6 Gã da nu yõ ja'i'a rá Yante da pɛn'Oja”, bi 'yɛnã.

7 Nu'u yõ ja'i bi zõp'u mi 'bũhra Xuua ngue di xixyabi. Rá Xuua bi 'yɛmbi:

—Guí ɔthũ tengutho ɔtyõ c'ɛya ngue 'da'mõ bá ɛp'u rá sibi. Xiya, çhague gnĩ pahmũ ngue bá ɛp'u rá ndãte castigo d̄i nja?

8 Damĩ 'yõthũ rá nho, n'namhã d̄i nɛqui ngue ya gã hyɛhmũ p'u rá nts'o. 'Yo sã guí ɛnã ngue ya h̄ĩnte gui jahũ ngue yõ mbom'meto'ahũ rá Abraham. Porque dí xi'ahũ ngue nũua ja yõ do ja ua, da zã da 'yõt'Oja ngue da bõcua yõ mbom'meto rá Abraham.

9 Guí ɔthũ tengutho yõ za h̄inguí zãdi, guí njathũ p'ɔya. Pɛ ya ja rá acha da 'yɛxyõ za. Gãtho yõ za h̄inguí nne d̄i nzãdi, da t'ets'i ngue da ma nt'ũdi.

10 Yõ ja'i p'ɔya, bi 'yãnnã Xuua, bi 'yɛmbi:

—çTenĩ 'bɛ'a ja ngue gã ɔt'ãhe p'ɔya?

11 Bi 'yɛnna Xuua p'uya:

—Nu'a ca yoho yø pahni, ja ngue di unna n'na mpahni'a to hin'yua rá pahni. Nu'a ja te da zi, ja ngue da xepi to hin'yua da zi.

12 Xquet'a bi zø'i da yø nguthäi p'uya, ngue nne da ma maxixyabi. Bi 'yørpa ra nt'anni ra Xuua p'uya, bi 'yɛmbi:

—Ague grá xännbate, ¿te 'be'a ja ngue ga øt'ähe?

13 Ra Xuua bi 'yɛmbi:

—'Yo di tho'a gui juhmu ngue'a te di marca ra ley.

14 Xquet'a 'ne 'da yø soldado bi 'yørpa ra nt'anni, bi 'yɛmbi:

—Xigähe, ¿teni 'be'a ja ngue ga øt'ähe?

Mi dahra Xuua, bi 'yɛmbi:

—'Yo to gadi pihmu. 'Ne 'yo te gui hannbahu yø ja'i. 'Yo sä gadi yaphu n'na ra ja'i ngue hunte ø'te. Ya da hønt'a te ni nzäbi gui taha gui hyamhmu.

15 Pe yø ja'i, hingui nnu ra pa da baði te'o na ra Xuua. Xnyø ja'i ngue nuna ra Xuua, xamhmatho guehna ra Cristo bá pæn'Oja ngue di ndast'abi na.

16 Pe ra Xuua bi 'yɛmbyø ja'i:

—Nugä majuaní dadi xixya'ahu conná dehe. Pe bá ep'u man'na da 'yøtra nxixya conná sibi 'mø bi ha'ahu ra ts'edi ra Espiritu Santo. A nuna, man'na tate na ngue nugä. ¿Haru gue ga sæcä tengu na?

17 Guehna da huanhyø ja'i na, tenguho 'mø mahoqui ra trigo, n'nani ni ma yø xi. Ra trigo p'uya, mapeti ngue da 'bets'i. Nu'a rá xi p'uya, da t'up'u ja ra sibi hinjam'mø da huët'i.

18 Xangu mi'da yø hya bi manna Xuua ngue honi ha gui opan'yü yø ja'i di øtra hoga 'da yø hya.

19 Bi hejpaði ra Xuua'a te xi 'yøtra dast'abi Herodes, porque nuna rá 'bepe Herodías rá xisu'a rá n'yohu Lipe, ya xi 'yøt'e ngue rá xisu. Xquet'a xangu mi'da yø hya xants'o xi 'yøt'e, pe gä bi hejpi.

20 Pe mahømbi 'yør'man'na ra nts'o ra Herodes, ngue bi got'a fädi ra Xuua.

Bi nxixya ra Jesús.

21 Nu'mø tobe him maní jotra Xuua, bi xixyabi gätho yø ja'i. Xquet'a bi xixyabi ra Jesús. Mente mmat'Oja p'uya, bi xohra c'amahets'i.

22 Nu'a ra Espiritu Santo, entho n'na ra paloma p'u i hny, ngue bi zøp'u ja rá ya ra Jesús. 'Ne bi t'ø'a n'na ra hya bá nya mahets'i, bi 'yɛnna:

—Gue'e ma Ts'ant'u, dadi ma'i. A nuyá, janjuaní ngue ja gampähä conná ngue'e.

Ja ua ra lista ngue yø thuhü yø mboxita ra Jesús.

23 Nu'mø mi da'mi bi xännbabi ra hya yø ja'i ra Jesús, ya mi ha 'däte ma'det'a njeya. I t'ɛmbi ngue rá ts'ant'u ra José. Pe nu'a erá xita ra Jesús, gue'a ra Elí.

24 Nuya mi'da yø mboxita ra Jesús guehna: ra Matat, ra Leví, ra Melqui, ra Jana, ra José,

25 ra Matatías, ra Amós, ra Nahum, ra Esli, ra Nagai,

26 ra Maat, ra Matatías, ra Semei, ra José, ra Judá,

27 ra Joana, ra Resa, ra Zorobabel, ra Salatiel, ra Neri,

28 ra Melqui, ra Adi, ra Cosam, ra Elmodam, ra Er,

29 ra Josué, ra Eliezer, ra Jorim, ra Matat,

30 ra Leví, ra Simeón, ra Judá, ra José, ra Jonán, ra Eliaquim,

31 ra Melea, ra Mainán, ra Matata, ra Natán,

32 ra David, ra Isaí, ra Obed, ra Booz, ra Salmón, ra Naasón,

33 ra Aminadab, ra Aram, ra Esrom, ra Fares, ra Judá,

- 34 rā Jacob, rā Isaac, rā Abraham, rā Taré, rā Nacor,
 35 rā Serug, rā Ragau, rā Peleg, rā Heber, rā Sala,
 36 rā Cainán, rā Arfaxad, rā Sem, rā Noé, rā Lamec,
 37 rā Matusalén, rā Enoc, rā Jared, rā Mahalaleel, rā Cainán,
 38 rā Enós, rā Set, rā Adán. Pē rā Adán, Oja bi hoqui.

4

Rā zithū bi hyonnbi ha di 'yōtrā ts'oqui rā Jesús.

1 Nūnā rā Jesús ya n'youi rā Espíritu Santo, mambá ep'u ja rā dathe Jordán. Rā Espíritu Santo bi zixpā bí ja rā dapo.

2 Ja bá m'mup'u nyote mā pa. Pē nū'u yō hyā dī manda Oja, emmei bi hyonnā zithū ha dī mestho rā hyā rā Jesús. Nū'u yō pa'u, hīmbi zi rā hmē rā Jesús. M'mefa p'uya, bi zā ngue mathoguiho tū manthuhū.

3 Rā zithū p'uya bi 'yēmbi:

—Nū'mø ngue gue'e rá Ts'ant'u'i Oja, dami 'yōt'e ngue nūnā rā do 'bengua, da gohi dī nthuhmē —bi 'yēmbi.

4 Mī dahra Jesús, bi 'yēmbra zithū:

—Nup'u ja rā Macā Libro, nt'ot'i p'u rā hyā ngue ena: “Nū rā ja'i hīnda ne da 'yōde te mmān'Oja, madague'a da zi rā hmē rā ja'i, pē ya hīnda zā dī m'mai”.

5 Rā zithū p'uya bi zixpā bí ja n'na rā danyūni. Nū'a rā ora'a p'uya, bi japra Jesús ngue bi hyandi gātho yō naciōn i ja rá ngūni nxīmhāi.

6 Rā zithū bi 'yēmbra Jesús:

—Nugā dí exa'i ngue gui ndast'abi, gui manda gātho yō naciōn. Nū te gā pēts'i, gā nī mmeti. Porque go bī ndācā yū. Nū te'o gā nne ga unni, ga unni.

7 Nū'mø gui ndantyøhmū ngue gui thannegui ya, nū te gā ja nūya, gā nī mmeti —bi 'yēmbi.

8 Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Dami 'uegue grā zithū. Porque nt'ot'i p'u ja rā Macā Libro ngue hōnt'a rā Hmū Oja ja ngue da ma nthanne, hīnjom mān'a.

9 M'mefa p'uya, nup'u ja rā hnīni Jerusalén, ja i zixpā rā zithū nā rā Jesús. Bi ntōp'u ja rá 'bet'e rā nija. Bi 'yēmbi:

—Nū'mø gue'e rá Ts'ant'u'i Oja ya, dami nsācua ya.

10 Porque nt'ot'i p'u ja rā Macā Libro rā hyā ngue ena: “Nūnā Oja da pēnhyō anxe ngue da mā'i.

11 Da 'yōt'e ngue njanate gdi sōt'a hāi, n'namhma ngue hīndi un'nā nī gua yō do” —bi 'yēmbi.

12 Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Xquet'a nt'ot'i rā hyā p'u ja rā Macā Libro ngue nūnā Oja, hīnjonda zānnbi te da 'yōt'e para ngue da fadi ngue'mø majuanī te mmā ogue hīn'nā.

13 Rā zithū, ya hīmbi dīnnā forma ha xti japi ngue xta 'yōtrā ts'oqui rā Jesús. Bi zōp'u njammī pa p'uya, bī ma.

Bi du'mi bi manna hyā p'u Galilea rā Jesús.

14 Bī mengra Jesús, i ma Galilea. Pē n'youi rá ts'edi rā Espíritu Santo. Yō ja'i p'uya, ndap'u bi zā di c'a rā Jesús.

15 Da zōmp'u da zōnnā Jesús, pap'u ja yō nija yō judío ngue xānnbabi rā hyā yō ja'i. Gā nū māho yō ja'i rā hyā mmānna Jesús.

Rā Jesús ya 'bup'u ja rā hnīni Nazaret.

16 Bi map'ua ja rā hnīni Nazaret bá nte rā Jesús. Mī zøhrā pa ngue rā ts'äya, bi map'ua ja rā nīja, gā ngu'a xi 'yørbu ja yø hnīni xi thogui ngue pap'ua ja yø nīja. Bi m'māhrā Jesús ngue dā manna letra nt'ot'i p'ua ja rā Macā Libro.

17 Bi t'unna libro bi 'yotrā pøngahya Isaías. Mī xospaya, bi nthæui p'ua nt'ot'i na rā hya ja ua ngue ɛna:

18 “Dī n'yogā'be rā Espiritu Santo. Porque bá t'ɛxqui ngue gā xicā rā hoga 'da'yo hya yø hyoya. Bá 'bennguī ngue gā hojpa yø mmæi yø ja'i 'bu ndummaī. Nu'ua yø ja'i xā mbent'ui rā ts'oqui, gā xifi ngue ya dā ma nhyani. Gā xojpa yø n'yomfeni yø ja'i ngue dā bā Oja. Gā japi ngue ya hīnni mantho dā zā rā n'ua yø ja'i di anyø hmu.

19 Gā xicā yø ja'i ngue ya bi zønna pa dā yan'Oja”.

20 Mī juadi bi manna letra nt'ot'i p'ua ja rā sɛcua rā Jesús, bi dā rā sɛcua p'uya, bi un'nā rā mǎxte p'ua ja rā nīja. Bi mī p'uya. Nu'ua yø ja'i 'bap'ua ja rā nīja p'uya, gā di zadi hɛti rā Jesús.

21 Mahømbi mædi bi nya rā Jesús, bi 'yɛmbyø ja'i:

—Nu rā ora ja p'uya, ya bi nja'a te nt'ot'i p'ua ja rā Macā Libro, ngue nī hmi nī dā guī nnuju ngue dī 'bucā ua ya.

22 Bi nu manho gātho yø ja'i rā Jesús. Nuna rā hoga hya xihyø ja'i, gā di 'yødyø ja'i nā rā hya øde. Dī n'yænse yø ja'i, dī n'yɛmbi:

—¿Ua hinga guehna rá ts'ant'ua rā José nā?

23 Mī dahra Jesús, bi 'yɛna:

—Rā nzegui guehna rā hya ja ua guī nne gui xicju, ngue ɛna: “Ague grā 'yøthe, 'be dāmī n'yøthe se”. Guī nne gui 'yɛnju: “Nu'a dī øcāhe guā ørbu Capernaum, nuua ja nī hnīni ya, xquet'a dā ngu'a gui 'yøt'ua ya”, guī nne gui 'yɛnju.

24 Bi sigue bi nya rā Jesús, bi 'yɛna:

—Majuani dī xi'ahu, ngue hinga n'na rā pøngahya di pøni ngue dā hnu mansu p'ua ja rā hnīni.

25 Njarbatho nā rā hya dī xi'ahu ya, tengutho rā pa bá m'məhrā pøngahya Elías, bi nja rā ndate thuhu p'ua ja rā häi mī 'bai, ngue hīmbi n'ye nhyu jeya made. Xangu yø 'danxu ngue yø judío mī 'bu mø ya.

26 Pɛ hinga n'na'ua yø 'danxu ngue yø judío xtā mmɛnnbabi Oja rā Elías ngue xtábā mmäts'i. Sinoque bi 'benhni ngue bá fāxa n'na rā 'danxu mī 'bap'ua ja rā hnīni Sarepta, querpātho rā hnīni Sidón.

27 Nu'a rā tiempo bi m'məhrā pøngahya Eliseo, xangu yø judío mī hembra n'ua ngue mī 'ya yø do'yo. Pɛ hīnjombi 'yøthe ya yø judío mī u. A nuna rā Naamán ngue rā mmɛngu p'ua ja rā häi Siria, go bi ma bá øthe nā.

28 Gā bi mbøcue yø ja'i mī 'bap'ua ja rā nīja 'mø mī 'yøhya yø hya bi manna Jesús.

29 Bi nangyø ja'i p'uya, bi bentra Jesús ngue bi gujpu ja rā hnīni. Bi zixpu bi ja rā nyanguani ngue dā hørbu ja rā t'øhø.

30 Pɛ bi guasyø ja'i rā Jesús, bi thop'ua made, bi ma.

Rā Jesús bi 'yøthe n'na rā n'yohu mī n'youi rā ts'onthi.

31 Nuna rā Jesús, i map'ua ja rā hnīni Capernaum ngue rā häi Galilea. Nu'mø rā pa ngue rā ts'äya, nhyato, nhyato pap'ua ja rā nīja ngue xānbā rā hya yø ja'i.

32 Di 'yødyø ja'i'a rā hya xānbabi, porque nu'mø xānbate rā Jesús, ɛna nts'at'abitho ngue ya manzaqui 'mø nzohyø ja'i.

33 Nup'ua ja rā nīja p'uya, mī 'bap'ua n'na rā n'yohu n'youi rā ts'onthi. Nts'edi i zohra Jesús, bi 'yɛmbi:

34 —Ague Jesús grá mmεngu Nazaret, dami hyεgahe p'ua. ¿Hanja ngue gadi nthint'ua dí 'bucāhe? ¿Ua gní 'yεhε gui juacie? Nugá dí padí te'o'i, gue'e rá maça Ts'ant'ua'i Oja.

35 Pε rá Jesús bi 'yεmbrá ts'onthi:

—Xanhεn'i grá ts'onthi. Dami hyεp'ua rá n'yohua guí n'youi.

Ra ts'onthi p'uya, yø hmí yø dá yø ja'í p'ua bi 'yεn'ahái rá n'yohua. Pε hínha bi zet'i. Bì ma rá ts'onthi p'uya.

36 Gá di 'yodyø ja'í bí nù te bí nja. Dì n'yεmbi n'na ngu n'na:

—Hinjonguì padí tema hya'a ya. Dì nεquì ngue ja rá ts'edi ná rá n'yohua, porque asta 'nεhyø ts'onthi εc'εí 'mø xifi ngue dá hyεp'ua rá ja'í n'youi.

37 Ndap'ua bi zä di c'a yø ja'í te øtra Jesús.

Rā Jesús bi 'yøthebi rá to rá Simu nuna i Bēdu.

38 I map'ua ja rá ngu rá Simu 'mø mambá pøn'a nija rá Jesús. Mì hεmbrá pa ná rá to rá Simu p'uya. Bi t'äpra mate rá Jesús ngue bi 'yøthe ná rá xisu mađi hyεnni.

39 Nuna rá Jesús bí ndojpa 'benna dārquēhi. Bi hejpa rá pa, pε 'bexpi bønna pa. Bì nangrā xisu ngue bí hojpi te dā zi yø ja'í.

Bi 'yøthe xangu yø dārquēhi rá Jesús.

40 Mì dāhra nde p'uya, gātho yø ja'í si yø dārquēhi ngue hεmbi 'dama 'dan'yo man'ua, bi zispabi rá Jesús ngue dá 'yøthe. Bi japyø dārquēhi yø 'yε rá Jesús ngue bi 'yøthe.

41 'Bap'ua xangu yø dārquēhi ngue n'youi yø ts'onthi, pε rá Jesús bi japyø ts'onthi ngue hεp'ua yø ja'í n'youi. Asta mahyø ts'onthi, i εna:

—Nú'í, gue'e rá Ts'ant'ua'i Oja.

Pε rá Jesús di hejpa yø ts'onthi, hínđi japi dī nya. Porque nnepyø ts'onthi dá fađi ngue gue'a rá Cristo.

Bi 'yonna hya p'ua ja rá häi Galilea rá Jesús.

42 Mì nεcahäi p'uya, bi bōmp'ua ja rá hnini rá Jesús, bí ma dapo. Pε εmmεj honyø ja'í harua 'bui. Mì zōnyø ja'í p'ua bí 'bui, i sammí, hinguì nnepe xtā nzop'ua.

43 Pε rá Jesús bi 'yεmbyø ja'í:

—Jatho ngue gā mma mangā rá hoga 'da'yo hya mī'da yø hnini. Porque guehñā bi 'bεnngā ná ngue gā xihyø ja'í ha dī njap'ua dá zo rá 'yε Oja.

44 Janangue gā bá n'yop'ua ja rá häi Galilea rá Jesús ngue bí manñā hya p'ua ja yø nija.

5

Bi 'yøtra Jesús ngue bi dε xangu yø hua yø mahua.

1 Nup'ua ja rá nenzabi nī hu ngue Genesaret, ja 'bāp'ua n'na pa rá Jesús. Bi zøhø xangu yø ja'í p'uya, asta dī ntøt'e ngue nne dá 'yørpabi rá hya Oja.

2 Bì nū yoho yø barco p'ua ja rá nenzabi rá Jesús, ngue hínjonguì o. Ya xi bōnyø mahua ngue petyø xit'a.

3 Bi yarbua ja rá barco rá Bēdu rá Jesús. Bi xi p'uya ngue dá zoquits'ua rá nnenguì, dī map'ua xanhε rá dehe. Bì mip'ua ja rá barco rá Jesús ngue ja bá nya p'ua, ngue bi xāmbā rá hya yø ja'í.

4 Mì juadi bí man'a rá hya nne dá mamp'uya, bi 'yεmbrá Bēdu:

—Damí 'yonñā barco, dī manua xanhε rá dehe. Ja guí 'yεnt'ui nū rá xit'a ngue gui pauí yø hua.

5 Bi 'yεnñā Bēdu p'uya:

—Ague grá xännbate, ya xtá mmpεhme gä rā xui, pε hin teni huā xtá thehe. Pε ngue gui εngui gā ent'ä rā xit'a, ma gā ent'ä rā xit'a ya.

6 Mī 'yentrā xit'a p'uya, xandøngu yø huā bá the, astā ya nne xtā xεtra xit'a.

7 Bi 'yørpabi rā senya'u yø n'yohu bi o man'na rā barco ngue bá εhe, dā mäts'i. Bá ε'u p'uya, pε bi yuts'i gā yoho yø barco'u yø huā, astā ya nne dā thunt'a mbonthe yø barco ngue'ä ganhyu.

8 Mī nu rā Bēdu'a te bi njā, bi ndantyøhmū p'u 'bähra Jesús, bi 'yεmbi:

—Ague grá Hmū, dami 'uecua dí 'bεcä, porque ja mā ts'oqui.

9 Nguna bi manna Bēdu, porque bi nsu. Xquet'a 'nε'u yø n'yohu bi nsu 'mø mi nu ngue xandøngu yø huā bi de.

10 Xquet'a bi nsu rā Jacobo 'nehra Xuua, yø ts'unt'a rā Zebedeo, gā mi n'youi rā Bēdu. Pε rā Jesús bi 'yεmbra Bēdu:

—Yo gui su ague Bēdu. Nuya hinnī mantho gui thehyø huā ya, yø ja'i gui theya ngue gui 'bärpa yø mmāi —bi 'yεmbi.

11 Bi sønnā nenthe'u yø barco p'uya, bi zop'u yø barco ngue bi denna Jesús.

Rā Jesús bi 'yøthe n'na rā n'yohu mi 'ya rá do'yo.

12 Ya mi 'bup'u ja n'na rā hinnī rā Jesús. Bi zøn'a n'na rā n'yohu p'u ha 'bui, ngue mi hembra ts'o'ya. Mī nu rā Jesús, astā bi m'memfo häi ngue äpra mate, bi 'yεmbi:

—Ague grá hmū, nu'mø gui nne gui 'yørca rā mate gui 'yøtheguits'u, nugä dí pađi ngue dā zāgui —bi 'yεmbi.

13 Bi dosrā dārquēhi connā 'ye rā Jesús, bi 'yεmbaya:

—Ahá, dí nne gā øthe'i. Dā zä'i ya —bi 'yεmbi.

Høntho bi manna rā hyā nā, nuna rā dārquēhi mi 'ya rá do'yo, 'bexpi zā rā n'u mi hεmbi.

14 Nuna rā Jesús, bi 'bepi ngue hinjonda xifi te bi japi, bi 'yεmbi:

—Høntho nī ma ya, sømp'u 'bähra mmäcja. Dā nu ngue ya bi zä'i. Dami 'yøtra 'bøt'e tengutho bi manda rā Moisés ngue dā 'yøtyø ja'i 'mø bi zā rā 'ya hεmbi. Janangue dā bađi gātho yø ja'i ngue ya bi zä'i.

15 Pε nu'a gā 'yo rā hyā te øtra Jesús, man'na, man'na nī fadi. Xandøngu yø ja'i di mpeti p'u ha nī ma ngue øxra hyā i mma. I nne yø ja'i dā 'yøthebi hapu xan'u.

16 Pε mi pa dapo rā Jesús ngue ja bi mmat'Oja p'u.

Rā Jesús bi 'yøt'e ngue dā fadi ngue ja rá ts'edi ngue di punnba yø ts'oqui yø ja'i.

17 Nup'u mi xännbate n'na pa rā Jesús, hup'u 'da yø fariseo, hup'u 'da yø xännbate ngue rā ley. Xpi 'yεp'u ja yø hinnī ja'a rā häi Galilea, 'nεp'u ja yø hinnī ja'a rā häi Judea, 'nεp'u Jerusalén xpi 'yε i'da. Pε n'youi rá ts'edi Oja nā rā Jesús ngue sä øthe yø dārquēhi.

18 Bi zø i'da yø ja'i bá du n'na rā dārquēhi ngue tudyø gua, bá oxrá fidi. Bi ne yø ja'i ngue xti thocra dārquēhi p'u brā 'bähra Jesús.

19 Pε himbi zā ha xti yat'i, porque hinga nzāni yø ja'i. Bi tets'a yannigu p'uya, bi xots'a n'na xεqui rā 'bet'e. Ja i camba rā dārquēhi nī oxrá fidi. Bi zørba 'bahyø ja'i brā 'bähra Jesús.

20 Mī nu te øtyø ja'i nā rā Jesús, i pađi ngue εc'ei yø ja'i ngue dā zä dā 'yøthe rā dārquēhi. Bi 'yεmbra dārquēhi p'uya:

—Ague n'yø, ya dá pun'na nī ts'oqui ya —bi 'yεmbi.

21 Yø xännbate ngue rā ley p'uya, 'nehyo fariseo, bi 'yεmp'u ja yø n'yomfεni: “¿Te go mangū nā rā n'yohu nā, i then'na Oja nā ngue ngu'a mma? Porque

h̄injondā zā di p̄unnbā ȳo ts'oqui ȳo ja'ī, h̄indā h̄ont'a Oja sā ngue dā 'yotrā mp̄unnbī", ε̄mp'ū ja ȳo n'yomf̄en̄i.

²² P̄e rā Jesūs i p̄atho te mb̄enȳo ja'ī mb̄ocue, bi 'ȳembj:

—ζHanja ngue ngunā guī mb̄em̄hm̄a?

²³ Nūgā dā xihrā n'yoh̄a 'b̄ucua, dī ε̄mbj: “Ya dā p̄un'na nī ts'oqui ya”. P̄e nuyā, h̄indī n̄equī x̄anho ngue'm̄o bī mp̄unnbī ogue h̄in'na. P̄e nū'm̄o gā ε̄mbj: “Damī nangui, guī caxnī fidī, guī mma”, gā ε̄mbj, nū'm̄o ngue bī n'yo p'ūya, ya guī pahm̄a x̄anho ngue ja mā ts'edi.

²⁴ A nuyā, damī pahm̄a ya ngue rā n'yoh̄a bī 'ȳe māh̄ets'ī, ja rā ts'edi ua ja rā x̄imh̄ai ngue dī p̄unnbā ȳo ts'oqui ȳo ja'ī.

Bi 'ȳembrā n'yoh̄a x̄an'ū p'ūya:

—Nūgā dī xi'ī, damī nangui, caxnī fidī, nī ma nī ngu.

²⁵ 'Bexque'a p'ūya, nūnā marā dārqueh̄i, ȳo hm̄i ȳo dā ȳo ja'ī p'ū bī nangui, bī gaxrā fidī, bī ma rā ngu. P̄e di ja m̄ammadi Oja.

²⁶ Gā di 'ȳodyo ja'ī'a te bī nja, p̄e gā ε̄spabi Oja ȳo ja'ī. Astā nsū ha gā 'ȳenȳo ja'ī:

—A nuyā, dā nūh̄a ȳo cosa ngue h̄injām'm̄o xtā nūh̄a ya —bi 'ȳena.

Rā Jesūs bi 'ȳo't'e ngue rā xādi rā Levī.

²⁷ Mī ma m'm̄efa rā Jesūs, nī nthop'ū ja rā oficina rā Levī, nūnā jumbā rā m̄enyū ȳo ja'ī ja te pā. Mī nū rā Jesūs, bi 'ȳembj:

—Ma gā mm̄e n'ȳo, gā o't'e ngue mā xādi'ī —bi 'ȳembj.

²⁸ Bi zop'ū rā oficina rā Levī ngue bī m̄e rā Jesūs.

Nuyā ȳo ja'ī t'ε̄mbj ja ȳo ts'oqui, 'dap'ū s̄ihm̄ei rā Jesūs.

²⁹ Nup'ū ja rā ngu rā Levī, bi 'ȳor̄pabi n'na rā dants'ihm̄e rā Jesūs. Nup'ū ja rā m̄exa 'dap'ū 'bahm̄a mī'da ȳo ngūthāi, dā guehmī'da ȳo ja'ī.

³⁰ P̄e ȳo fariseo 'n̄ehȳo x̄annb̄ate ngue rā ley bi zumbā ȳo xādi rā Jesūs, bi 'ȳembj:

—ζHanja ngue 'dap'ū guī s̄ihm̄eh̄a ȳo ngūthāi 'n̄ehȳa mī'da ȳo ja'ī ja x̄angu ȳo ts'oqui? —bi 'ȳembj.

³¹ Mī dāhrā Jesūs, bi 'ȳena:

—Nūya ȳo ja'ī di hȳenni, guehya nī 'ȳeh̄rā 'ȳothe ya. P̄e ȳo ja'ī x̄anzaqui, h̄inga gue'ū nī 'ȳe'ū.

³² A nūgā, dā ēh̄e ngue gue'ū ȳo ja'ī ja ȳo ts'oqui gā xifi dā hȳep'ū rā nts'o gā 'yo, h̄inga gue'ū ȳo ja'ī enā ngue ya 'yo x̄anho dā ēh̄e gā nzofō.

Bī man̄nā Jesūs hanja ngue h̄ingui etȳo mm̄ai ȳo xādi.

³³ Ȳo ja'ī p'ūya, bi 'ȳembrā Jesūs:

—ζHanja nī xādi ngue zant'a si'a te t̄injī? Conque ȳo xādi rā Xuua 'n̄ehȳo fariseo ε̄m̄m̄ei etȳo mm̄ai, 'n̄e ε̄m̄m̄ei m̄mat'Oja —bi 'ȳembj.

³⁴ Mī dāhrā Jesūs, bi 'ȳena:

—Nū'ū ȳo ja'ī ts'ofō ngue dā nū rā nthatī, h̄ingui etȳo mm̄ai m̄ente 'dap'ū 'b̄hm̄a rā novio. Njarb̄atho mā xādigā ya, h̄ingui etȳo mm̄ai ngue 'daua dī n'yo'be.

³⁵ P̄e bā ēp'ū rā pa ngue dā zigagui mā nsai'be. Nū'a rā pa'a p'ūya, mfadi ngue dā zā dā 'ȳetȳo mm̄ai ya mā xādi 'm̄o.

³⁶ H̄ombi hȳecra hyā bi xihȳo ja'ī. Bi xifi ngue rā 'da'yo xādi, h̄inga 'da'iguui rā nyogui xādi. Bi 'ȳembj:

—H̄inda zā to dā hȳeca n'na x̄equi rā 'da'yo ulu ngue dā m̄otra nyon'ulu. A nū'm̄o ngue dā japi, dī ts'onna 'da'yo ulu. Rā 'da'yo x̄en'ulu h̄indī n̄ejm̄anho ngue di b̄otra nyon'ulu.

³⁷ Tengutho ra 'da'yo vino hinguĩ sã da sirbũ ja ra zexfanĩ ngue da zedi. Porque ra 'da'yo vino da xetra zexfanĩ 'mø da sit'i, ja di m'mer'ũ p'uya.

³⁸ Janangue ra 'da'yo vino, ra 'da'yo xifanĩ da sit'i, n'namhma ngue gã yoho hĩndi m'medi.

³⁹ Nu'ũ si ra nyogui vino, hĩnjongui pøni ngue di nne ra 'da'yo vino, porque i ɛna: "Xandønho dra nyogui vino".

6

Ja rá ts'edi ra Jesús ngue nu te da zãnni di nja'mø ra pa ngue ra ts'äya, gue'a di nja'a.

¹ N'na ra pa ngue säya yø ja'i, bi thop'ũ ja n'na ra nuatrigo ra Jesús, ni n'youi yø xädi. Nu'ũ yø xädi p'uya, bi daxtyø trigo ngue sa.

² Nu 'da yø fariseo p'uya, bi 'yɛmbi:

—¿Hanja ngue gadi mpehmu? Conque mmamp'ũ ja ra ley ngue nu'mø ra pa ngue ra ts'äya, hinguĩ sã to di mpefi —bi 'yɛmbi.

³ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Xi'mø mi zähra thuhu n'na ndi ra David, co 'nɛ'ũ mi n'youi, ¿ua hĩnjam'mø gadi xähmu p'ũ ha nt'ot'i'a te bi 'yøt'e?

⁴ Nuna ra David bi yarbũ ja rá ngu Oja ngue bi zi yø thuhmɛ xi t'uspabi Oja ngue da nu. Bi zi ra David co 'nɛ'ũ mi n'youi. Conque nu'ũ yø thuhmɛ'ũ, hĩndi unna nt'ɛdi ra ley ngue to bi zã da zi, hĩnda høndyø mmäcja yø ts'i'ũ yø thuhmɛ t'uspabi Oja.

⁵ Mahømbi 'yɛmbi:

—Nu ra N'yohũ bi 'yɛ mahɛts'i, ja rá ts'edi ngue nu'a go da zãnni, gue'a di nja'mø ra pa ngue ra ts'äya'a.

Ra Jesús bi 'yøthe n'na ra n'yohũ xi 'yotrá 'yɛ.

⁶ Man'na ra pa ngue rá ts'äya p'uya, nuna ra Jesús bi yarbũ ja ra nija ngue bi nxãnbate ra hya. Mi 'bap'ũ n'na ra n'yohũ xi 'yotrá 'yɛ ngue rá n'yɛi.

⁷ Nu'ũ yø xãnbate ngue ra ley 'nɛ'ũ yø fariseo p'uya, tøjtho te øtra Jesús. I nne da nu 'mø ngue di n'øthe 'mø ra pa ngue ra ts'äya, para ngue da zãp'ũ di yapi, da 'yɛmbi ngue hinguĩ supra ley.

⁸ Nuna ra Jesús ya patho te mbɛnnbabi yø ja'i. Janangue bi 'yɛmbra n'yohũ xi 'yotrá 'yɛ:

—Bá nangui n'yø, ga 'bäcua made —bi 'yɛmbi.

Nuna ra n'yohũ p'uya, bi nangui, bi m'mäp'ũ sifi di m'mäi.

⁹ Ra Jesús bi 'yɛmbyø ja'i:

—Nuya ga øt'ahũ n'na ra nt'änni ya. ¿Te 'be'a ma hya mmamp'ũ ja ra ley ja ngue gã øthũ 'mø ra pa ngue rá ts'äya? ¿Ga øthũ ra nho, ogue ra n'ũ? ¿Da t'øthe ra ja'i 'mø xan'ũ, ogue di njapi da du?

¹⁰ Ra Jesús bi hyɛti gätho yø ja'i di mäts'i. Bi 'yɛmbra n'yohũ mi'ũ p'uya:

—Damj majni 'yɛ ya —bi 'yɛmbi.

Ra n'yohũ p'uya bi macrá 'yɛ, pɛ 'bexpi zã rá 'yɛ mi'ũ.

¹¹ Pɛ bi mbøcue'ũ mi'da yø ja'i. Di n'yãnni n'na ngu n'na ngue te da japa Jesús.

Bi 'yɛxi 'dɛ'ma yoho yø xädi ra Jesús.

¹² Mi ma njammĩ pa p'uya, bi map'ũ ja n'na ra nyuni ra Jesús ngue bá mat'Oja. Bi haxa mmat'Oja gã ra xui.

¹³ Mi hyaxpuya, bi zonhyø xädi ngue bi huanhni 'dɛ'ma yonc'ɛi, i hutĩ ngue yø representante.

14 Ja ua yø thuhū ya yø n'yohu bi thanhni: rā Simu nu'a ja man'na rā thuhū ngue i Bedu, rā Andre rá n'yohu nā rā Bedu, rā Jacobo, rā Xuua, rā Lipe, rā Bartolomé,

15 rā Mateo, rā Toma, rā Jacobo nu'a rá ts'ant'u rā Alfeo, rā Simu nu'a n'youi n'na 'bui yø ja'i honi ha di mmandase p'u ja yø hāi,

16 rā Judas nu'a rá n'yohu rā Jacobo, 'nehra Judas Iscariote nuna bi dā rā Jesús.

Xandongu yø ja'i bi xānbā rā hya rā Jesús.

17 Rā Jesús bá ep'u ja rá hyo rā nyuni mambi 'bui, bi zøp'u xanjuanī, bá n'youi yø xādi. Xangu yø ja'i mi 'bup'u bi zøhø, bá nexpu ja yø hniñi ja'a rā hāi Judea, rā hniñi Jerusalén, gā bá eh yø ja'i 'bui gā rá nnengui rā jathe ha ja yø hniñi Tiro 'ne Sidón. Di ho yø ja'i dā 'yøxra hya mmanā Jesús, 'ne nne dā t'øthebi p'u ha hēmbi.

18 Xquet'a bi t'øthe yø ja'i mađi unyø ts'onthi.

19 Gātho yø ja'i, gā nne ngue dā dāhra Jesús, porque ja rá ts'edi rā Jesús ngue nu'u yø ja'i thādi, gā sā ha hēmbi.

Bi manna Jesús to di nthēui rā mmēnthi.

20 Bi hyetyø xādi rā Jesús, bi 'yēmbi:

—Rā mmēnthi gā nthēhu ngue gui hyoyahu. Porque ya gui ohu rá 'ye Oja.

21 Rā mmēnthi gā nthēhu 'mø gui tumanthuhuhū. Porque Oja dā 'yøt'e ngue gui tñi te gui sihu.

Rā mmēnthi gā nthēhu 'mø gui zomhhu. Porque m'mefa di nja'ahu mpāhā ngue gui nthēhhu.

22 Rā mmēnthi gā nthēhu 'mø nnu man'u'ahu yø ja'i ngue gui tēnhhu rā N'yohu bi 'ye mahets'i. Porque dā 'yēhra pa dā zū'ahu yø ja'i, dā hyøn'ahu thi p'u ha 'bui. Dā nu ts'oc'ei'ahu.

23 Damī johyahu, di nja'ahu rā ndøpāhā'a rā pa'a, porque xangu ni nzābihu bí ja mahets'i. Xquet'a bi njarbu m'met'o yø mboxita'u yø ja'i'u ya, bi nu man'u byø pøngahya Oja xā m'mui.

24 Pe huēcate'u enā ngue yø mmēmmeti. Ya bi tho'a rā pāhā xanja mente rā pa xā m'mui.

25 Huēcate'u enā ngue hñte di 'bedi, porque di ntumanthuhū.

Huēcate'u ja mpāhā ngue thede, porque dā 'yēhra pa di nzoni ngue rā dummui.

26 Huēcate'ahu, 'mø gā nnu manho'ahu yø ja'i. Mi njarbatho'u yø mboxita yø ja'i ya, mi nnu manho te mi øt'ui yø fehni pøngahya.

Nu to 'buhyø nsuiui jatho ngue di mađi.

27 Di xifi te'o gā øde te di mma, damī mahni nsuihu. Damī 'yørpahu rā nho'u gā nnu man'u'ahu.

28 Damī 'yāphu Oja ngue di japi to san'ahu. Damī marpahu Oja'u su'ahu.

29 Nu'mø to bi mep'a ni hmihu, damī un man'na nguadi ni hmi ngue dā me'mi. Nu'mø te'o dā gan'na ni tuhū, 'nehni pahni damī unni dā gats'i.

30 Nu'mø te'o dā 'yā'ahu n'na rā cosa, damī unni. Nu te'o dā ne ngue dā hyan'na'i'a te ni mmēti, 'yo gui mmađi.

31 Tengutho gni ne ngue dā māxahu yø ja'i, dā ngu'a gui 'yøthu, damī 'yørpahu rā 'bāxte mi'da yø ja'i.

32 A nu'mø ngue hønt'u di ma'ahu gađi mahhu, ¿dana rā nho di nequi ngue gui øthu 'mø? Conque astā yø ts'oc'ei njap'u.

³³ Nu'mò hont'u to øt'ahú rá nho guí ørpahú rá nho, ¿ndana rá nho di nēqui ngue guí øthú 'mò? Porque xquet'a 'nē'u yò ts'oc'ēi njap'u.

³⁴ Xi'mò ja'a maçosa gadi hmíthú n'na rá ja'i, 'nē guí tømí ngue xquet'a di hmí'ahú, ¿ndana rá nho guí øthú 'mò? Porque xquet'a njap'u yò ts'oc'ēi ngue di hmí n'na rá cosa, pē xi mmi tømí ngue da ma mahmíti.

³⁵ Pē nu'ahú, damí mahmú s'ahú. Damí yørpahú rá nho. Damí hmíthú n'na rá cosa, pē nu'a rá ja'i gadi hmíthú n'na rá cosa, 'yo guí tømí ngue xquet'a di hmí'ahú. Nu'mò gá 'yøthú tengú ná rá hya dí xi'ahú ya, xangu rá njapí Oja dí 'da'ahú. 'Nē di nēqui ngue ya yò basi'ahú ná Oja maguesē. Porque xquet'a ørpabi rá nho Oja'u yò ts'oc'ēi, madaque'a hĩndi ja mammaði Oja.

³⁶ Dì nja nì nhuecātehú tengutho Oja nì Papáhu i ja rá nhuecāte'a.

'Yo guí haspahú rá güenda te ga 'yo mĩ'da yø ja'i.

³⁷ 'Yo guí haspahú rá güenda te ør'mĩ'da yø ja'i, n'namhmá ngue hĩnda hyats'ahú rá güenda Oja te guí øthú. 'Yo sá guí mmamhmá ngue da ma rá castigo mĩ'da yø ja'i, n'namhmá ngue hĩnda men'nahú rá castigo Oja. Damí punnbabí nì mmĩc'ēihú, n'namhmá ngue xquet'a di pun'nahú Oja.

³⁸ Damí fāxhú sá rá n'ú, n'namhmá ngue da máxahú Oja. Da 'yen'nahú xanho, dí dētra t'ēni, dá huati asta dá bonspú guí 'yathú. Porque tengutho guí 'yøthú, xquet'a gue'a dí nja'ahú'a.

³⁹ Bi hyēcra hya rá Jesús ngue hĩnga te bi zā máxadi dá dēnyø ja'i. Bi 'yēna: —Xi n'na rá xādā, ¿ua dá zā dí m'met'o p'ú dí ma rá mmĩnxādāui? Hĩnda zā dí m'met'o, porque nu'mò bí nthēui n'na rá ots'i, 'dap'u dá zo.

⁴⁰ Nu'a ngue rá xāditho, hĩn man'na xangu padí ngue rá xānnbate, pē dá zā dá badí te gāma hya pahrá xānnbate.

⁴¹ ¿Hanja yø ja'i ngue ja xangu yø ts'oqui, guehya nne dá hyaspa rá güenda yø ja'i ngue ts'adyø ts'oqui ja ya? Tengutho 'mò guí xihni cü ya ngue oxra hāi rá dá, pē nu'í p'uya, rá biga dí o nì dá.

⁴² Ya hĩnda zā guí 'yēmní cü: “Ague n'yø, tø ga hahmí rá hāi o nì dá”, guí 'yēmbí. A nu'í p'uya, hĩn gadi unna güenda ngue rá biga oxni dá. Ya hĩnní 'yup'u te guí mma. 'Be damí hyahra biga oxni dá, n'namhmá dá zā guí hyambabí rá hāi o rá dá nì cü.

Nu'a ga nho rá ndät'ä ra za, gue'a di fadi temá za'a.

⁴³ Nu rá hoga za, hĩnga ja zup'u rá ndät'ä hĩngui ho. Nu'a hĩngra hoga za, hĩnga ja zup'u rá hoga ndät'ä.

⁴⁴ N'na ngu n'na yø za, nu'a te yø ndät'ä zadi, gue'a di fa'a. Tengutho p'ú ja rá 'uini, hĩnga ja zup'u yø igo. Nì xingyø uva di zup'u ja yø 'uini.

⁴⁵ Njarbatho n'na rá hoga n'yohú ya, rá hoga hya mma, porque xanho rá mmái. Pē rá ts'oc'ēi, xants'o te mma, porque xants'o rá mmái. Nu'a rá hya pønna ne, mbo rá mmái nì 'yēhē, ogue xanho, ogue xants'o.

Bì nhyējpa rá hya yoho yø hyønnigu.

⁴⁶ ¿Hanja ngue guí ēnjú ngue nì hmújú, 'nē hĩnguí øthú'a te dí nnegá ngue guí 'yøthú?

⁴⁷ Nu te'o gā tēngui, i øde hanja rá hya dí mma, 'nē dá 'yøt'e te dí xifi, ga xi'ahú rá hya nna hyejpi.

⁴⁸ Nna hyejpa n'na rá n'yohú ngue nne di nhønnigu. Xtānhē rá hāi dá 'ya'mi. Nup'u ja rá mmāndo, ja dá fup'u rá jado. Nu'mò bi tho'a n'na rá dathe p'uya, rá dehe nts'edi ga nnønhna ngu, pē hĩnda 'yanna ngu, porque rá mmāndo p'ú høts'e.

49 Pē nu rā ja'ī ngue øhra hyā dī mma, 'nē hīnda 'yøt'e te dī xifi, nna hyeipabi n'na rā n'yohu ngue guerp'u ja rā häitho bi hyøhrā ngu. Hīmbi hyøxpā ja rā mmāndo. Nu'mø nī tho rā dathe, bī nōnhnā ngu. Bi hyømbāya, bi xādi.

7

Rā Jesús bi 'yøthebi rá hmiqūi n'na rā capita.

1 Mī juadi bī manna rā hyā bi xihyø ja'ī rā Jesús, bī ma, ī map'u ja rā hnīni Capernaum.

2 Nuna rā hnīni nā, mī 'bøp'u n'na rā capita ngue mī si n'na rā hmiqūi emmēi dī mađi. Nuna rā hmiqūi, mađi hyēnnī, ya ja ngue dā dū.

3 Mī zā mī 'yøhra capita ngue hma te øtra Jesús, bī menhni 'da yø judío 'bet'o p'u ja rā nīja ngue bā āpra mate rā Jesús ngue dā ēē dā 'yøthebi nā rā hmiqūi rā capita.

4 Nu'u yø judío bi guarbū 'bøhra Jesús. Bi 'yāpra mate, bi 'yēmbi:

—Nuna rā capita, nī 'yup'u gui fāxna.

5 Porque dī mahyø judío nā, 'nē bi hogahe n'na rā nīja ngue bi gusehe.

6 Rā Jesús bi mē'u yø judío sits'i. Pē nu'mø ya xmaņguerpū dā zømp'u ja rā ngu, nuna rā capita bī menhni 'da yø amigo ngue bā embra Jesús:

—Ague n'yø, 'yo gādī 'nānī, porque hīmma nsāgā 'be ngue gui carbū ja mā ngu.

7 Janāngue nugā nī xinga gue'a xca masēgā p'u ngue xcabā ā'i rā mate. A nuyā, hōntho đami manya ngue dā zā mā hmiqūi dī xi'i, ya dī pađi ngue dā zā rā n'u hēmbi.

8 Porque nugūi xquet'a 'bāi to 'bet'o ngue dī māndagūi. Nugā p'uya, xquet'a dī si mā soldado dādī mānda. Nu'mø dī xi'a n'na rā soldado ngue ha dā ma, pap'u dī ē'ti. Ogue gā embi: “Bi 'yēcua”, rā soldado p'uya bā ep'u. Ogue mā hmiqūi gā 'bēpi te dā mēfi, rā hmiqūi øt'e te dī xifi.

9 Nuna rā hyā t'ēmbi bī manna n'yohu, dī 'yøtho 'mø mī 'yøhra Jesús. Bi 'yēmbjø ja'ī n'yoi p'uya:

—Majuānī dī xi'ahū ngue hīnjonni judío dī pōni ngue gdi tīnnbā rá nt'ēc'ēi tengū gā 'yēc'ēigā nā rā n'yohu nā —bī 'yēmbi.

10 Mī zøp'u ja rā ngu'u yø m'mēnhni, nu'a rā hmiqūi bi dīni ngue ya xi yañi.

Rā Jesús bi japi ngue bi bēnnate rá ts'unt'u n'na rā 'danxu.

11 M'mēfa p'uya, nup'u ja rā hnīni Nain, ja ī map'u rā Jesús. Nī n'yoi yø xādi, xangu mī'da yø ja'ī nī n'yoi.

12 Nu'mø nī ma dā zømp'u ja rā hnīni, bī nu ngue mmap'u n'na rā ánima nī dū yø ja'ī ngue dā āgūi. Hōnt'a rá 'dants'unt'u mī si n'na rā 'danxu'a. Nī n'yoi xangu yø ja'ī ngue yø mmēngu p'u ja rā hnīni.

13 Mī nu rā 'danxu rā Jesús, bi huēquī, bi 'yēmbi:

—Ogui zoni.

14 Nuna rā Jesús, bi guatra huada nī thu ngue bi jāti. Bī m'mā'u nī dū p'uya. Rā Jesús bi 'yēmbra ánima:

—Ague n'yø, dī xi'i ngue đami nangūi.

15 Nu'a rā dū p'uya bī nangūi bī mī. 'Nē bī nyā. Nuna rā Jesús bi dāpra mamá nā marā dū.

16 Emmēi bī nsu yø ja'ī 'mø mī nu'a te bī nja. Pē espabi Oja yø ja'ī, ī ēnā:

—Hīn hapu xā hnu n'na rā pōngāhyā tengū nā bi zøcua dī m'māhmū ya.

Māhōn'a emp'uya:

—Ya dá nūrpahū rá ts'ēdi Oja, ngue fāxte ua dī 'bāhmū ya.

17 Gã rã häi Judea bi n'yo rã hyã te bi 'yøtrã Jesús, porque ndap'u bi zã bi fãdji te bi 'yøt'e.

Bi 'yet'i yoho yø xädi rã Xuua ngue bi ma bá nyqui rã Jesús.

18 Nu'u yø xädi rã Xuua, bi xifi te 'be'a gã øtrã Jesús. Rã Xuua p'uya, bi zonhni yoho yø xädi.

19 Bi 'yet'i ngue da ørpa rã nt'änni rã Jesús ngue'mø majuanj gue'a rã Cristo ja ngue da çhe di ndast'abi, ogue da thøm'man'na.

20 Nuya yø m'menhni rã Xuua, mi zømp'u 'bøhra Jesús, bi 'yembj:

—Nuna rã Xuua øtrã nxixya, xpá mmenga'be ngue ga øt'a'be rã nt'änni 'mø gue'e nã rã Cristo ja ngue da çhe di ndast'abi, ogue ga tømähe man'na —bi 'yembj.

21 Nu'a rã ora bi zøn'u yø m'menhni p'uya, bi 'yøthe xangu yø dãrquçhi rã Jesús, bi 'yøthe'u mi n'youi yø ts'onthj. Xangu yø xädã bi nzø yø dä.

22 Rã Jesús bi 'yembja yayi:

—Ni me ya, bá xihmi rã Xuua nã rã hyã gã nuui bi nja. Xihmi ya yø hyã gã 'yøhmi di mmangã. Damj xihmi ngue yø xädã ya zø yø dä. Yø dogua, ya i 'yo. Yø ja'i mi 'ya yø do'yo, ya bi zã ha hembj. Yø gogu, ya øhra hyã. Yø ánima, ya di bennate. Yø hyoya, ya sihra hoga 'da'yo hyã.

23 Rã mmenthj di nthui rã ja'i hinha di gohrã mmui ngue εc'εigui.

24 Mi mengyø m'menhni rã Xuua, nuna rã Jesús bi d'u'mi bi c'annbabi yø ja'i nã rã Xuua. Bi 'yembj:

—¿Te'o gã ma guã nuhu p'u bí ja rã dapo? ¿Ua guã nuhu n'na rã n'yohu hñgũj nzaqui rã mmui, entho n'na rã zafani 'mø annã ndahj?

25 Xi'mø ngue hñ'nã, ¿te'o guã nuhu 'mø? ¿Ua guã nuhu n'na rã n'yohu ngue he rã hoga ulu? Pẽ guí pahmu ngue yø ja'i he rã hoga ulu ngue 'bũ mmpähã, guerp'u ja yø ngu yø dast'abi 'bui.

26 Pẽ xi'mø hinga gue'a guã nuhu'a, ¿te'o guã nuhu 'mø? ¿Ua guã nuhu n'na rã pøngahya Oja? Majuanj ngue gue'a n'na rã pøngahya Oja guã nuhu. Pẽgue tãte nã ngue gãtho mi'da yø pøngahya xã m'mui.

27 Nuna rã Xuua, guehna rã m'menhni Oja mmamp'u ja rã Macã Libro nã, ngue ãna: “Ga et'a mã m'menhni, di m'met'o p'u gdi ma. Gue'a di hoqui haru ja ngue gui thogui”, bi 'yena.

28 Di xi'ãhu, nu hangu yø ja'i 'bui, hñjongui pøni ngue di tãte ngue rã Xuua. Pẽ nuyã, to bi zã mã ja'i ya o rã 'yε Oja ya, guehya mã dãtho bi nthui rã mmenthj ya, ngue rã Xuua.

29 Mi 'yøhyø ja'i nã rã hyã nã. Gãtho yø ja'i p'uya, co 'nøhyø ngũthãi xi xixyabi rã Xuua, bi bähýø ja'i ngue xanho te mman'Oja.

30 Pẽ yø fariseo 'nøhyø xãnnbate ngue rã ley, hñmbj ne'a rã nxixya bi 'yøtra Xuua'u, nu'a te nne Oja xtã 'yørpabi hñmbj nu manho.

31 Janangue bi 'yenna Jesús:

—¿Tegue gda hyejpa ya yø ja'i ya? ¿Tep'u gui nẽqui?

32 Gdã hyejpa yø basi n'yemp'u ja rã tai. I mmatyø mmimbasiui ngue di n'yemmj, i embj: “Dã pixt'ãhe rã xithi ngue xqui nñghmu, pẽ hñgã nñghmu. Dã tut'ãhe yø thuhj ngue yø thundummui, pẽ hñgã nzomhmu”, bi 'yembj.

33 Guí njathu p'uya, nu'mø hñmbj nja'a te guí mmamhmu, guí mbøcuelhu. Porque bá øhra Xuua nuna mi øtrã nxixya 'nẽ bi 'yetrã mmui, nu'ãhu p'uya, gã 'yemhmu ngue n'youi rã ts'onthj ngue'a te øt'e.

34 A nuyã, guecã drã N'yohu dá ε mahets'i, dí si'a te dí òni, nu'ãhu p'uya guí ønjũ ngue drã nhyøt'a zihmε. Guí ønjũ ngue dadi thegã'be'u yø ja'i ja yø ts'oqui 'nẽ'u yø ngũthãi.

35 Pɛ nuna rā hyā njuantho, nu'mò dī n'yomfɛnī xānho yò ja'ī, dā bādī ha rā nja rā hyā.

Nup'ʰ ja rá ngu n'na rā fariseo, ja 'bʰp'ʰ rā Jesús.

36 Nu'a n'na nc'ɛi yò fariseo bi zixrā Jesús ngue dā nsihmɛ p'ʰ ja rá ngu. Mī zòmp'ʰ ja rā ngu rā Jesús, bī mīp'ʰ ja rā mɛxa p'ʰya.

37 Nuna n'na rā xisu mará 'yots'om'māi p'ʰ ja rā hnīnī, mī bādī ngue bī ma dā nsihmɛ p'ʰ ja rá ngu rā fariseo nā rā Jesús. Bi zòmp'ʰ ja rā ngu p'ʰya, nī dū n'na rā m'mo'aceite, yup'ʰ rā aceite māhotho gā yʰnī.

38 Bī ndantyòhmū p'ʰ 'bʰhrā Jesús ngue bi dannebi yò gua. Mɛnte zonī, nu'ʰ yò guidā tāgūi, soxʰrā ja yò gua rā Jesús, thuquī conyò xtā. Bi gospabī rā aceite māhotho gā yʰnī.

39 Nuna rā fariseo xi zixrā ts'ihmɛ rā Jesús, mī nū te øtrā xisu, ngūnā rā hyā bi bɛnī, bi 'yɛnā: “Nu'mò ngue nmajuānī rá pøngahya Ojā nā rā n'yohū nā, dī padī te rá m'māi nā rā xisu cuar'mò, ngue rā 'yots'om'māi”.

40 Rā Jesús bi 'yɛmbrā fariseo:

—Ague Simū, jap'ʰ n'na rā hyā dī nne gā xi'i —bi 'yɛmbī.

ɛnā fariseo p'ʰya:

—Dāmī xiquī grā xānbāte.

41 Bi 'yɛnā Jesús:

—Yoho yò n'yohū di tuprā mɛnyu'a to di hmī rā mɛnyū. Nu'a n'na rā ndupate p'ʰya, nu'a hangū pøxā cat'a ciento mā pa rā nzābī, gue'a ndupate'a. Mān'na nc'ɛi p'ʰya, nu'a hangū pøxā yote mā'det'a mā pa rā nzābī, gue'a ndupate'a.

42 Pɛ nu'ʰ mī ndupate, ya hīmbī zā bi gutyò güenda. Nu'a bi hmī rā mɛnyū p'ʰya, bi pūnnbī gā yoho. Dāmī xicya, ɛndana gue'a ya yò ndupate ngue tate di ja māmādī rá hmū?

43 Bi 'yɛnā Simū p'ʰya:

—Nup'ʰ nnā bɛngā, mān'natho tate di ja māmādī'a xangu mī ndupate, 'nɛ bi pūnnbī.

Bi 'yɛnā Jesús:

—Nu'a gā mānya, gue'a ya.

44 Bi hyɛtrā xisu nā rā Jesús, bi 'yɛmbrā Simū:

—Guī nnu nā rā xisu 'bʰcua ya. Dā cat'ā ua ja nī ngu, pɛ hīngā 'dacrā dehe xca nxagua. Pɛ nuna rā xisu 'bʰcua, bī merca mā gua conyò guidā, 'nɛ bi duquī conyò xtā.

45 Nu'ī, hīnxcā zenguaguī conn'na rā beso, pɛ nūnā, mɛnte rā ora xtā cat'ā ua ja nī ngu ya, hīnguī sāya thānneguī mā gua.

46 Nu'ī, hīnxcā coscā rā aceite mā ya. Pɛ nūnā, māhotho gā yʰnā aceite bi goscaquī mā gua.

47 Guehna dī xi'ī nāya, ngue ɛmmɛi dī maquī, ja dī nɛquī p'ʰ ngue xangu rá ts'oquī, pɛ dī mpūnnbī. Pɛ nū rā ja'ī ngue ts'ʰtho māpūnnbī, ts'ʰtho dī nɛquī ngue dī mā'a n'na.

48 Rā Jesús bi 'yɛmbrā xisu:

—Ya dā pūn'nā'ī nī ts'oquī ya.

49 Nu'ʰ mī'da yò ja'ī xi ts'ofō 'dap'ʰ 'bʰhmū p'ʰ ja rā mɛxa p'ʰya, dī n'yɛmbī:

—ɛTe'o nī n'yohū nā ɛnā ngue dī pūnnbā yò ts'oquī yò ja'ī?

50 Pɛ rā Jesús bi 'yɛmbrā xisu:

—Ya gā nyānya ngue gā 'yɛc'ɛiguī. Dā hyū nī mmāi ya, nī ma.

8

Ja ua yø thuhū yø xisu bi māxra Jesús.

¹ M'mefa p'uya, xangu yø hnini bi thohna ra Jesús ngue xihyø ja'i ha di njap'u di zo rá 'yε Oja. Ní n'youi'u 'de'ma yoho yø xädi.

² Xquet'a n'yohu 'da yø xisu xi 'yøthe ngue mi n'youi yø ts'onthi, da gue'u mādi hyenni. N'yohu p'u ra Maya nuna ja man'na rá thuhū ngue ra Magdalena. Guehna xi 'yøthe m'met'o ngue mi n'youi yoto yø ts'onthi.

³ N'youi p'u ra Juana nuna rá xisu ra Chuza, guehna di manda gätho yø mēfi p'u ja rá palacio ra Herodes. 'Nε ra Susana n'youi p'u. N'youi p'u xangu yø xisu ngue ja te pets'i, nu'mø te honna Jesús, guehya fäxya.

Rā Jesús i hyeppa ra hya n'na ra momhmudä.

⁴ Xangu yø ja'i bá ep'u ja yø hnini ngue nne da 'yøde te mmanna Jesús. Mi mpeti xangu yø ja'i, bi hyoni te gui hyeppa ra hya xihyø ja'i. Bi 'yεmbi:

⁵ —N'na ra n'yohu bi ma da ponna trigo. Nup'u bi thogui ngue ponyø hmudä, bi zop'u ja ra 'yu 'da yø hmudä. Bi nεhyø ja'i thop'u ja ra 'yu. Bi map'u yø ts'int's'u ngue bi za yø hmudä.

⁶ Mi'da yø hmudä bi moni, bi zop'u hingui pidi ra häi ngue o ra do. Bi 'yotra hmudä 'mø mi bøts'e, ngue hingui xa ra häi.

⁷ Mi'da yø hmudä bi zop'u ja yø 'uini. Mi nte yø 'uini p'uya, bi ts'onyø hmudä ngue bi hyøt'ambo.

⁸ Mi'da yø hmudä, bi zop'u ja ra hoga häi, guehya εmmei bi nja ya. Nu'a n'na mhmudä bi bøn'a n'na ciento yø hmudä.

Nu'mø mi manna ra hya na, bi ts'edi bi 'yεmbyø ja'i:

—A nuyá, di nja ni gu ngue gui 'yøhma na ra hya dí mmangä ya —bi 'yεmbi.

Rā Jesús bi mā hanja ngue honi te gui hyeppa ra hya xihyø ja'i.

⁹ Nu'u yø xädi bi 'yänni te ga mbønya yø hya xi hyequi.

¹⁰ Rā Jesús bi 'yεmbi:

—Nuya yø hya hingui fadi ha di manda Oja yø ja'i, i nne Oja ngue da dinni mmuihu ya yø hya ya. Pe nuya mi'da yø ja'i, dá thonna hya di nhyeppi te dá sifi, n'namhma ngue nu te da nu, tengutho 'mø ngue hinte da nu. Nuya yø hya da 'yøde, tengutho 'mø ngue hin tema hya da 'yøde.

Rā Jesús bi mā te ni bønaya yø hya bi hyeppa ra momhmudä.

¹¹ Ma ga xi'aha te ga mbønna ra hya dá mā. Nu ra hmudä bi 'boni, gue'a rá hya Oja'a.

¹² Nuya yø ja'i ngue hontho bi 'yøhra hya, guehya gui nhyeppi ngue ra nen'yu p'u bi zo ra hmudä ya. Hontho juadi bi 'yøhra hya, bi map'u ra zithu, bi japi bi pumbeni ra hya xi 'yøde. Hingui nnepe ngue da 'yεc'ei ra hya, ngue di nyanyø te yø ja'i.

¹³ Mi'da yø ja'i, gui nhyeppa ra häi hingui pidi ngue mi o ra do p'u bi zo yø hmudä. Mi zä mi 'yøhra hya yø ja'i, janjuaní di johya ngue bi nu manho. Guehya yø ja'i himbi bent'i xanho ra hya ya. Bi 'yεc'ei njammí pa. Nu'mø bi ts'ui, 'bexi cohyø mmui.

¹⁴ Mi'da yø ja'i p'uya, gui nhyeppabi ra häi ngue ja yø 'uini p'u bi zo yø hmudä. Guehya yø ja'i bi 'yøde hanja ra hya ya. Pe nu'a te yø 'befi i ja n'na pa ng n'na pa, høndyø 'befi ni ma yø mmui yø ja'i. Di ja ndummai honi ha di mmemeti. Nu'a te yø pähäse, gue'a nne da 'yøt'a. Ya hin tema ntho bi 'yørpabi na ra hya bi 'yøde.

¹⁵ Pē mi'da yō ja'i, guj nhyejpi ngue rā hoga hāi p'u bi zo yō hmūdā. Guehya yō ja'i ngue yō mmūi gā 'yōhrā hyā ya, 'nē ɛt'ammūi rā hyā øde. Hīngui hegui, guehya haxra 'yu njuantho ya.

Rā Jesús bi hyejpa rā hyā n'na rā nyot'i.

¹⁶ Nu'mø to di saca n'na rā nyot'i, hīngui sā ngue dā go'mi, oque dā hyøt'a 'bit'ots'i. Sinoque dā hyøxmayā, n'namhma ngue nu'u cāt'ambo rā ngu dā hyetra nyot'i.

¹⁷ Njarbūtho ya yō hyā hīngui fadi hanja ya. Zi yohotho yō ja'i tinyø mmūi hanja rā hyā. Pē dā 'yēhra pa ngue gātho yō ja'i dā badi hanja rā hyā.

¹⁸ Janāngue dāmī 'yēt'ammūihū teni bōnya yō hyā dī mmāngā. A nu rā ja'i dā dīni xānho rā mmūi hanja rā hyā, dā māk Oja ngue man'na di bahra hyā. Pē nu rā ja'i hīngui nne dā 'yōrpabi masu rā hyā dī mma, nu'a zits'u rā hyā padī, dā thānbi.

Bī manna Jesús ndana gue'a dā bōni ngue dā 'yøt'e tengutho 'mø drā mēni.

¹⁹ Nup'u mi 'būhra Jesús, ja bi zømp'u rā mamā, 'nehyo n'yohu. Pē hīngui sā dā guat'i ngue dī nyauī, porque māndøngu dyø ja'i 'bap'u.

²⁰ Hīndī 'bedi to bi xihra Jesús, bi 'yēmbi:

—Nī mamā 'nēhni n'yohu 'bācua thi. I nzo'i ngue guī nyauī 'nā —bi 'yēmbi.

²¹ Mī dahra Jesús, bi 'yēntho:

—Nūya 'būcua øspabi rā hyā Oja, nu'a rā hyā øde gue'a øt'a, guehya ēntho mā mamā ya, guehya ēntho mā n'yohu ya.

Rā Jesús bi sāyabi rā ndahī conyo fānthē.

²² N'na rā pa rā Jesús bi yarbū ja n'na rā barco conyo xādi. Bi 'yēmbi:

—A nuyā, ma gā 'dasu rā zabi gdā māhā man'na nguadi —bi 'yēmbi.

Bi ma p'uya.

²³ Mēnte nī 'yop'u ja rā dehe rā barco, bī n'ahra Jesús. Enā ha bi 'yētā n'na rā ndønthī bī n'yo. Nu'u yō fānthē nanguī, so mbo rā barco. Ya ja ngue dā thunt'a mbonthē rā barco.

²⁴ Nū'u yō xādi rā Jesús, bā āp'u bi āhā, bi 'yēmbi:

—Ague grā xānbate, ague grā xānbate, ya ja ngue dā thunt'a mbonthē rā barco. Ya gā tuhū —bi 'yēmbi.

Mī nangra Jesús, bi hejpabi rā ndahī 'nehyo fānthē. Ngu i hejpi, 'bexpī nsāya. M'mēfa ya hīn temā di 'yanī.

²⁵ Bi 'yēmbyo xādi p'uya:

—ǀHanja ngue hīngui ɛc'ɛi ngue gā fāxahū? —bi 'yēmbi.

Nū'u yō xādi di 'yøtho hanja'a te bī nu, 'nē bī nsu. Dī n'yēmbi n'na ngu n'na p'uya:

—ǀTe'o nī n'yohu nā n'yø? Nu'mø bi zohra ndahī 'nēhra dehe, i ɛc'ɛi —dī n'yēmbi.

Rā Jesús bi 'yøthe n'na rā n'yohū n'youi yø ts'onthī.

²⁶ Mī zønna barco p'u ja rā hāi Gadara, man'na nguadi rā zabi ha dī nhyandui rā hāi Galilea.

²⁷ Mī bømp'u ja rā barco rā Jesús, bi guat'a n'na rā n'yohū ngue rā mmēngu p'u. Ya rā ya'atho yø pa mī n'youi yø ts'onthī nā rā n'yohū. Nī xīngra ulu di he. Nī xīngui 'bap'u ja rā ngu, sinoque guēp'u ja rā camosanto bī 'būi.

²⁸ Ngu i nu rā Jesús, bī ndantyøhmū p'u ha 'bāi. Rā ndøts'edi i zofo, bi 'yēmbi:

—Ague Jesús, rā Ts'ant'u'i Oja nūnā jase rā ts'edi. ǀHanja ngue gadi nthīnt'ua dī 'būi? Dī ā'i rā mäte ngue 'yo gadi āngui.

²⁹ Ngunā ra hya bi manna n'yohu, porque ya xi xihra ts'onthi ra Jesús ngue da hyep'u ra n'yohu n'youi. Xangu yø nniidi ngue emmei di am'mø bi gu. Yø ja'i p'aya turpa yø 'ye' n'hyø gua conyø cadena, pe di c'equi. Ra ts'onthi p'aya di jara n'yohu ngue 'dagui, ni ma dapo.

³⁰ Ra Jesús bi 'yanni, bi 'yembj:

—¿Teni hu'i?

Ra n'yohu p'aya bi 'yena:

—Nná hugā ngue yø mmundotho gāhe —bi 'yena.

Bi manna tengu na porque xangu yø ts'onthi mi n'youi ra n'yohu.

³¹ Nu'u yø ts'onthi p'aya, bi xihra Jesús ngue hinda 'yerbu ha ja ngue da jot'i.

³² Ja mi 'yorbatho n'na 'bui yø ts'udi ma'yoni p'u ja ra nguanj p'aya. Yø ts'onthi p'aya, bi 'yadi ngue da yerbu ja yø mmui yø ts'udi. A nuna ra Jesús bi unna nt'edi.

³³ Janangu yø ts'onthi bi hyep'u ra n'yohu mi n'youi, bi yerbu ja yø mmui yø ts'udi. Nuya yø ts'udi p'aya, bi gu ra 'dih, bi nhyorbu ja ra zabi. Gā ja bi jarbu ra dehe.

³⁴ Nu'u yø n'yohu mi fāhyø ts'udi, mi nu te bi nja. Bi gu ra 'dih bi ma bá mamp'u bi ja ra hñini. Da gue'u yø ja'i 'da'a n'nanj ha 'bui, gā bá xifi.

³⁵ Mi 'yøhyø ja'i'a te bi nja, mandøngu dyø ja'i bá xhe da nu. Mi zønyø ja'i p'u 'bahra Jesús, 'dap'u 'bahmi'a ra n'yohu mi n'youi yø ts'onthi. Ya xi dits'i. Ya hñte di ja, ya he yø ulu. Pe bi zu yø ja'i'a te xi nja.

³⁶ Nuya yø ja'i xi nuse'a te xi tho ra n'yohu mi n'youi yø ts'onthi, gā xihyø ja'i nu'u ja søhø.

³⁷ Nuna ra hya bi nja, nguya yø mmengu Gadara, nguya yø ja'i ndap'u bi zā bi 'yē'a ra xequi'a, 'da gā xityø ja'i ra Jesús ngue da ma. Porque emmei su yø ja'i te bi 'yøt'e. Janangu hømbi yerbu ja ra barco ra Jesús ngue bi mengui.

³⁸ Nu'a ra n'yohu mi n'youi yø ts'onthi bi xifi ngue xta mme ra Jesús. Pe ra Jesús hømbi nepe, sinoque bi 'yembj:

³⁹ —Man'na xanho ni ma ni ngu, n'namhma gui xihyø ja'i'a te gā bi 'yøt'a'i Oja —bi 'yembj.

Bi ma ra n'yohu p'aya, bi xifi gātho yø ja'i p'u ja ra hñini'a te xi 'yørpabi ra Jesús.

Ra Jairo bi zixra Jesús ngue da øthebi rá t'ixu.

⁴⁰ Mi zøm man'na nguadi ra zabi ra Jesús. Mi nu yø ja'i ya mambi 'bup'u, ra ndi johya. Porque ya mi ndø'mate gātho yø ja'i.

⁴¹ Bi zø'a n'na ra n'yohu 'bet'o ngue di manda p'u ja ra nija p'aya, ni hu ngue ra Jairo. Bi ndantyøhmü p'u 'bahra Jesús. Bi 'yāpra mate ngue da map'u bi ja rá ngu.

⁴² Porque ya ja ngue da du n'na rá t'ixu mi si. Ya n'ne'ma yonjeya mi 'bui, pe hønt'a rá 'dant'ixu mi si'a. Mi ma ra Jesús. Xangu yø ja'i bi denni asta di ntørbu ja ra 'yu.

⁴³ Nu'u yø ja'i ni denna Jesús, n'youi p'u n'na ra xisu ngue ya n'ne'ma yonjeya mi hembra m'mäcji. Nuna ra xisu madj hyenni, xandøngu rá mentyu xi uni ngue mi honyø 'yøthe da 'yøthe. Pe xinga n'na'u yø 'yøthe xta nzā da 'yøthe.

⁴⁴ Nuna ra xisu, bi m'mefa p'u ni ma ra Jesús, bi guarbu ja rá xøtha, bi dārpa rá nyanj rá he. Ngu'i dārpa rá he p'aya, 'bexpi nsāya ra ji mi hømbi.

⁴⁵ Bi 'yenna Jesús:

—¿Te'o bi dārcagui mā he? —bi 'yembyø ja'i.

Gātho yø ja'i p'aya, i mma ngue hñjo'o. Pe ra Bedu 'ne'u mi'da yø n'yohu bi 'yembra Jesús:

—Ague grá xännbāte, guí änni to bi dāt'a nī he. Conque guí nnu ngue di ntōtyø ja'ī, 'nē tøn'nā'ī.

⁴⁶ Pē rā Jesús bi 'yēna:

—Hīn'nā. 'Bai to bi dārca mā he. Porque dadi unna güenda ngue bi zā n'na nc'ei comma ts'edi.

⁴⁷ Bī nū rā xisu p'aya, ngue fātho te bi 'yøt'e. Nī huaqui mmap'u. Bī ndantyoħmu p'u 'bāhra Jesús. Yø hmi yø dā yø ja'ī p'u bi xi'a njuani te nnepe ngue bi dādi. 'Nē bi xifi ngue 'bexpi zā rā jī mī hēmbi.

⁴⁸ Rā Jesús bi 'yēmbi:

—Ague t'ixu, ya bi zā'i ngue gá 'yēc'ei ngue di zā'i comma ts'edigā. Dā hyu nī mmāi ya, nī ma —bi 'yēmbi.

⁴⁹ Nūnā rā Jesús, mēnte yaui rā xisu mađi hyēnni, bi zø hman'na nc'ei bá nēxp'u ja rá ngu rā Jairo. Bi 'yēmbra Jairo:

—Ya bi du nī t'ixu n'yø, 'yonī mantho gui sixrā xännbāte.

⁵⁰ Pē rā Jesús, mī 'yø'a te si rā Jairo, bi 'yēmbi:

—'Yo sā guí su'a si'i ngue bi du nī t'ixu. Sinoque damī 'yēc'eiguī ngue dā zā ga øthegā nī t'ixu —bi 'yēmbi.

⁵¹ Mī zømp'u ja rā ngu p'aya, hīnjondi japi ngue 'da xti yat'ui mbo. Høndrā Bēdu, rā Jacobo, rā Xuua, 'nēhrā papā 'nēhrā mamá rā hmu te bi japi bi yat'ambo.

⁵² Gā zonyø ja'ī, i ya dummāi yø ja'ī connā ngue'a bi du. Pē rā Jesús bi 'yēmbi:

—'Yo gui zomhmā. Nūnā rā hmu te hīngui tū nā, i ātho nā.

⁵³ Pē nūya yø ja'ī yaui rā Jesús i thentho, porque pađi ngue ya xi du rā hmu te.

⁵⁴ Nūnā rā Jesús bi bēnnbā rá 'yē rā du, nts'edi bi 'yēmbi:

—Ague grá hmu te, damī nanguī.

⁵⁵ Nūnā rā hmu te p'aya, maħømbi nja rá te. Bī nanguī 'bexque'a. Bī mānda rā Jesús ngue di t'unna hmē dā zi rā hmu te.

⁵⁶ Nūnā rá papā 'nēhrā mamá rā hmu te di 'yøtho te bī nja. Pē rā Jesús bī mānda ngue hīnjonda sifi te bī nja.

9

Bi 'yēt'ū 'dē'mā yoho yø xādi rā Jesús, ngue dā xännbabi rā hya yø ja'ī.

¹ Nūnā rā Jesús, mī peti gātho'ū 'dē'mā yoho yø xādi ya xi huanhni. Bi unna nt'ēdi ngue dā hya rā ts'edi dā 'yøthe gātho yø ja'ī n'youi yø ts'onthi, dā 'yøthe yø ja'ī hēmbi 'dama 'dan'yo man'ū.

² Bī mēnhni ngue dā xihra hya yø ja'ī ha di njap'ū di zo rá 'yē Oja. 'Nē dā 'yøthe yø dārquēhī p'ū di ma.

³ Bi 'yēmbi:

—'Yo te gui haħ'mø gā mähā, nī xingrā tøhø, nī xingrā bolsa, nī xingrā thuhmē, nī xingrā mēnyū. 'Yo gui cax man'na nī pahniū.

⁴ Nup'ū ja rā ngu di n'na'āhū rā ts'āya, ja guī n'oxhū p'ū, astā gue'mø guá ēhmū.

⁵ A nup'ū hīndi n'na'āhū rā ts'āya, gui pømhū p'ū ja rā hniñi. Pē damī huamhrā fonthāi di n'youi nī mbonguahū, gue'a rā hmēya'a ngue ya dā thep'ū ya yø ja'ī hīmbi 'yøt'āhū maşu.

⁶ Bī ma'ū bi t'ēt'i, i mpa p'ū ja yø hniñi. Bi xihyø ja'ī rā hoga 'da'yo hya, 'nē bi 'yøthe yø dārquēhī p'ū nī ma.

Rā dast'abi Herodes hīngui nnu rā pa dā nū rā Jesús.

7 Mí 'yøhrá dast'abi Herodes te mmanyø ja'i ngue xangu yø milagro øtra Jesús. Di 'yøtho'a te øde, porque en'i'da yø ja'i ngue nuná ra Jesús, guehna ra Xuua xi bennate p'ü bi nt'ägui.

8 Mí'da yø ja'i p'üya, embi ngue ya 'yop'ü ra Elías. Mí'da p'üya, embi ngue 'bui toni nyogui pøngahya Oja xpi bennate.

9 Pë ra Herodes bi 'yëna:

—Nu'a ra Xuua dá mandagá bi t'øjpabi rá ya'a, hinga gue'a 'yop'ü'a. ¿Pë te'o ni n'yohu ná dí øcá ngue xangu yø cosa øt'e?

Ya hinguí nnu rá pa ra Herodes ngue dá nu rá Jesús.

Ra Jesús bi 'yøt'e ngue bi nsihmë cat'a mahuahí ma'yohu.

10 Mambá pengyø xádi ra Jesús ngue bá manna hya p'ü ja yø hnini, bi dápna güenda te xi 'yøt'e. Nuná ra Jesús bi zixyø xádi ngue bi ma dapo, jonna hnini Betsaida.

11 Pë nu'mø mi bahyø ja'i harü bi 'buhra Jesús, bi map'ü bi 'bui. Di säyabi yø ja'i sømp'ü 'bui. I xihyø ja'i ha di njap'ü di zo rá 'yë Oja. Xquet'a bi 'yøthe yø därquëhi.

12 Nu'mø ya ni ma di nde p'üya, bi guat'ü 'de'ma yoho yø xádi ra Jesús, bi 'yëmbi:

—Damí 'yëhyø ja'i, n'namhma dá hyoni ha di n'oxi, ja dá dämp'ü ra hmë dá zi. Porque nuua dí 'buhma, rá dapo ua.

13 Ra Jesús bi 'yëmbyø xádi:

—Damí unhnü ra hmë dá zi yø ja'i —bi 'yëmbi.

Nu'ü yø xádi p'üya, bi 'yëmbi:

—Pë hondi cat'a yø thuhmë dí hagähe, 'në yoho yø hua. Rá nzequi ga mmäcähe 'mø, ga ma tämhme rá hmë dá zi yø ja'i.

14 Yø ja'i p'üya, comma cat'a mahuahí ma'yohu. Pë ra Jesús bi 'yëmbyø xádi:

—Damí xihma yø ja'i dá mi. Dä 'yøtyø zimundo ngue dyø yote ma'det'a nja'i p'ü dá mi.

15 Gue'a bi 'yøt'a p'üya. Bi mi gätho yø ja'i.

16 Ra Jesús bi hyan'ü cat'a yø thuhmë 'në'ü yoho yø hua. Bi hyanma hets'i p'üya, bi ja mammadi Oja. Bi xenyø thuhmë p'üya, bi unyø xádi ngue di 'darpa yø ja'i dá zi. Dä guehyø hua bi 'dat'i.

17 Bi nsihmë xanho yø ja'i, gä bi nniya. M'mefa p'üya, bi ma mapeti yø thuhmë bi bongui, bi zü'i 'de'mayo canasta bi bongui.

Bi manna Bedu ngue ra Jesús, gue'a ra Cristo bá ex Oja ngue di ndast'abi'a.

18 N'na ndi ya, bi ma n'nanni rá Jesús ngue bá mat'Oja, n'youi yø xádi. Bi 'yännbua, bi 'yëmbi:

—¿Te'ogá p'ü ga mbenyø ja'i 'mø?

19 Mi dahyø xádi p'üya, bi 'yëmbi:

—'Bü i'da yø ja'i embi ngue gue'e grá Xuua gmi øtra nxixya. Mí'da yø ja'i p'üya, embi ngue gue'e grá Elías. Mí'da yø ja'i p'üya, embi ngue gue'e n'na'ü yø nyogui pøngahya Oja xpi bennate.

20 Ra Jesús mahømbi 'yëmbyø xádi:

—Xí'ähü p'üya, ¿te'ogá p'ü gní bëmhma ngue guecä?

Ra Bedu p'üya, bi 'yëmbi:

—Nu'i, gue'e grá Cristo bá exa'i Oja ngue gui ndast'abi —bi 'yëmbi.

21 Ra Jesús mahømbi 'yëmbi:

—A nuyá, 'yo to gui xifi te'ogá ya —bi 'yëmbi.

Ra Jesús bi ma ngue dá tho, 'në bi ma ngue di bennate.

22 Bi xihyø xädi rā Jesús, bi 'yεmbi:

—Nū rā N'yohu bi 'yε mahεts'i, dā 'yεmmεi dā ma ma'ani. Nū'u yø ja'i 'bet'o p'u ja rā nija dā zwi, dā guehyø hmū yø mmäcja, 'nehyo xännbate ngue rā ley, gā dā zwi 'ne dā hyo. Pε rá hyu pa p'aya di bεnnate —bi 'yεmbi.

Rā Jesús bi xihyø xädi ngue hınjam'mø dā gohyø mmäi'a gā 'yεc'ei.

23 M'mefa p'aya, bi 'yεmbi gätho yø ja'i:

—Nū to nne dā denngui, hıngui sä ngue dā zänse te dā n'yo. Hangu rā pa, hınha di gohrä mmäi, madague'a dā thop'u ja rā pont'i.

24 Nū rā ja'i dā 'uegue ngue su dā tho, guehna rā ja'i di m'mehrá te nā. Pε nū rā ja'i hıngui cohra mmäi'a gā 'yεc'εigui, mađa tho connā ngueque, guehna rā ja'i di nyannā te nā.

25 Porque hınte dā dahra ja'i, madague'a dā 'yøt'e ngue rá mmeti gā rā ximhäi, 'ne di m'mehrá te.

26 A nuyá, nū rā ja'i ngue pesrá sä connā ngueque, ogue i pesrá sä connā nguehna hya dí xännbate, xquet'a dā 'yεhra pa ngue nugui drá N'yohu dá ε mahεts'i, xquet'a gā pes'mā sä connā ngue'u to di jagu. Guehna rā pa gā ma pengui ngue gā ndast'abi, connā ts'edi Oja gā ma n'yo'be yø maça anxe Oja.

27 Majuanı dí xi'aha, ngue nuyá 'da 'bucua ya, hında du, asta gue'mø dā nū ngue dā hya rā ts'edi Oja di mađa ua.

Bi mpä'a te gui nequi rā Jesús.

28 Ya rá hyato ma pa xi manna rā hya nā p'aya, bi map'u bí ja n'na rā nyunı rā Jesús ngue bá mat'Oja. Bi zixra Bedu, rā Jacobo, rā Xuua.

29 Mente mmät'Oja rā Jesús, bi mpä'a gui nequi rá hmı. Rá he p'aya, asta di yoxni'a gā nt'axi.

30 Bi hnu p'aya, ngue 'bäp'u yoho yø n'yohu yaui. Nuyá p'aya, guehna rā Moisés 'nehra Elías.

31 'Nehya xquet'a di yoxni p'u i nequi ya. Nup'u ha bi nyauı rā Jesús, bi c'a'a rā ndate ja ngue danı nthop'u Jerusalén.

32 Pε rā Bedu co 'ne'u mı'da yø n'yohu, bi n'aha ngue netha. Nū'mø mı nnuhu, bi nū p'aya ngue di yoxni p'u 'bähra Jesús, co 'ne'u mıyoho yø n'yohu 'dap'u 'bähmı di yoxni.

33 Nunā rā Moisés 'nehra Elías, ya ja ngue dā zop'u rā Jesús. Pε rā Bedu bi 'yεmbra Jesús:

—Ague grā xännbate, ya xanho ngue dí 'buhmu ua. Ma gā hocähe hyu yø t'annıgu, n'na'i, n'na rā Moisés, n'na rā Elías —bi 'yεmbi.

Pε rā Bedu hıngui padı te mma.

34 Mente bi manna rā hya nā, bi nja n'na rā gui ngue bi go'mı. εmmeı bi nsu 'mø mı go'mra gui.

35 Bi 'yø p'aya ngue bá nya Oja p'u ja rā gui, bi 'yεna:

—Nunā 'bucua ya, guehna ma Ts'ant'u dađı mađı. Nuyá yø hya dā manna ya, damı 'yεt'ammühı —bi 'yεna.

36 Mı juadı bá nya'a ya p'aya, bi nū ngue 'bäse p'u rā Jesús. Pε hınjombı xi'a te bi nū.

Rā Jesús bi 'yøthe n'na nc'ei mı n'youı rā ts'onthı.

37 Mı hyaxpaya, bá εp'u ja rā nyunı mambı 'bıi. Pε xangu yø ja'i bi ma di c'at'ui rā Jesús.

38 Nup'u 'buhyo ja'i p'aya, nts'edi bá nya n'na nc'ei, bi 'yεmbra Jesús:

—Ague grā xännbate, damı nurquits'u ma ts'ant'u 'bucua, porque hønna dí si nā.

³⁹ Nu'mø bi ga ra ts'onthi n'youi, di japi ngue mafi. I huaquui 'n'e sohyø fægui. Hingui nne da hye'gui, emmei di ani.

⁴⁰ Ya xtá xihni xädi ngue xtá 'yøthe ts'u, pe hinxä nzä xä 'yøthe.

⁴¹ Ra Jesús bi 'yembi:

—¿Astä njam'mø da zønna pa gui 'yεc'εigah? ¿Ua gui εnā ngue hangu ra pa ga set'ah?

Bi t'embrá papá ra dārquēhi p'uya:

—Bá si ua ni ts'ant'u ya.

⁴² Pe nu'mø ni ma da guatra ts'ant'u p'u 'bähra Jesús, astä ra huaquui bi 'yεn'a häi ra ts'onthi. Ra Jesús bi xihra ts'onthi n'youi ra ts'ant'u ngue bi hyep'u. Mi zä'a te mi hembra ts'ant'u, bi ndäprá papá p'uya.

⁴³ Gä di 'yødyø ja'i te bi nja. Bi bahyø ja'i ngue mä datho ja rá ts'edi Oja.

Mahømbi manna Jesús ngue da tho.

Mente di 'yøtho gätho yø ja'i'a te bi 'yøtra Jesús, bi 'yεmbyø xädi p'uya:

⁴⁴ —Damí 'yøhmä xanho na ra hyä ga xi'ahä ya. Mamí pumbēnihä ngue ra N'yohä bi 'yε mahets'i di ndäpyø ts'oc'ei.

⁴⁵ Pe nu'mø xädi himbj dinyø mmäi na ra hyä xifi, porque tobe hingui xojpabi Oja yø mmäi ngue da ba'a xifi. I su yø xädi da 'yänni te ga mbøn'a ra hyä mmanna Jesús.

Ra Jesús bi xämba yø xädi ndana mä datho da hnu mansu.

⁴⁶ Nu'mø xädi ra Jesús di njun'mahya n'na ngu n'na, porque n'na ngu n'na nne ngue mä datho da hnu mansu.

⁴⁷ Pe bi bähra Jesús te mbēmp'u ja yø mmäi yø xädi. Bi zonhna n'na ra basi, bi 'bämbä ha 'bäi.

⁴⁸ Bi 'yεmbäya:

—Nu ra ja'i di ja mmansu na ra basi 'bäcua ya, nguna da 'yøt'e porque pahra ja'i ngue nu te øt'e, gue'a di nnu manho ngue da 'yøt'a, εntho go di ja mmansu gra ja'i. Nu ra ja'i di ja mansugui, εntho go di ja mmansu'a to bá pēngui. Gätho'ahä ya, nu'a da t'embi ngue hinte di muui ya, gue'a mä da'a p'uya.

Ra Jesús di hejpa yø xädi nuya suhyø ja'i nnønbabi rá thuhu 'mø øthe yø ja'i.

⁴⁹ Ra Xuua bi 'yεmbi:

—Aguε grä xämbate, xtá nugähe n'na nc'ei ngue nnøn'na ni thuhu ha ga 'yøthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi. Pe xtá hejpahe, porque händi n'yohä p'u nnä mähä.

⁵⁰ Ra Jesús bi 'yεmbi:

—'Yo gadi hejpahe yø ja'i nnøngagui mä thuhu, porque nuya hingui sacjä, mä n'yohä ya.

Ra Jesús bi hejpa ra Jacobo 'nehra Xuua te i mma.

⁵¹ Man'na, man'na ni guatra pa ngue da ma mahets'i ra Jesús. Bi hyä ra ts'edi p'uya ngue di ma Jerusalén.

⁵² Bi 'bet'o 'da yø amigo ngue xtäni 'yähra nt'edi ha danj nsäya. Mi zømp'u ja n'na ra hñini jap'u ja ra häi Samaria, bi ne ngue ja xtäni 'yäp'u ra nt'edi xti n'oxi.

⁵³ Pe yø mmεngu Samaria himbj nepe xti n'oxi, porque pađi ngue da tho tho di ma Jerusalén.

⁵⁴ Nu'mø xädi ra Jesús, ra Jacobo 'nehra Xuua, mi nu ngue ya himbj t'unna ts'äya. Bi 'yεmbi:

—Ague grá Hmu, *ζ*ua guí nne ga áhmú ngue dá táhyø sibi mahets'i ngue di juadi, tengutho bi 'yøtra pøngahya Elías?

⁵⁵ Bi hyet'u yaui ra Jesús, bi hejpi, bi 'yembj:

—Nu'auí hinguí pahmí ngue hinguí ho na ra hya guí mmammi.

⁵⁶ Porque ra N'yohú bí 'yε mahets'i, hímbi 'yεhε ngue di juahyø ja'i, sinoque bí 'yεhε ngue dá yaui.

I ma man'na ra hnini p'uya.

Hyu nc'ei bi nyauí ra Jesús.

⁵⁷ Mente ni 'yop'u ja ra 'yu p'uya, n'na ra n'yohú bi 'yembrá Jesús:

—Ague grá hmu, nugá dí nne ga mme hapú gdi ma —bi 'yembj.

⁵⁸ Ra Jesús bi 'yemp'a yaui:

—Nu yø haho ja yø 'bido ngue säya. Yø ts'int's'u ja yø 'bafi ngue säya. Pε ra N'yohú bí 'yε mahets'i hín'yú rá ngu ha dí n'oxi.

⁵⁹ Bi 'yembá n'na nc'ei ra Jesús:

—Ma ga mmerp'u nná magá —bi 'yembj.

Pε nu'a ts'o p'uya, bi 'yεna:

—Ague grá hmu, dami 'dacrá nt'edi ngue 'be dá dú má papá ga ägui. Ya dá zä ga mme p'uya —bi 'yembj.

⁶⁰ Ra Jesús bi 'yemp'a yaui:

—Nu'u yø ja'i entho ya xá ndu ngue hinguí pa Oja, gue'u dá 'yähýø mmindui'u. Pε nu'i, ma ga mmehma, n'namhma gui xihyø ja'i ha dí njap'u di zo rá 'yε Oja.

⁶¹ Mahømbi 'yεn man'na nc'ei p'uya:

—Ague grá hmu, nugá dí nne ga mme, pε dami 'dacrá nt'edi ngue 'be ga má ε'u bí 'bap'u ja má ngu.

⁶² Pε ra Jesús bi 'yembj:

—Nu'a bi bentra t'abi ndani ngue di nuafani, 'nε cohra mmái m'mefa, gue'a ya híngrá nzäui dá má ha dí njap'u dí zo rá 'yε Oja yø ja'i'a.

10

Ra Jesús bi menhni hyate ma'det'a nja'i da manna hya.

¹ M'mefa p'uya, nuna ra Hmu, bi huanhni hyate ma'det'a nja'i, bi menhni di m'met'o p'u di ma. Yø yonc'ei p'u dá ma n'na ngu n'na, i map'u ja yø hnini ja ngue dani nthohra Jesús.

² Bi 'yembuya:

—Majuani dí xi'ahú ngue ra 'befi xangu i ja, pε yø mēfi zi yohotho 'bui. Janangue nuyá, dami 'yáphú ná Oja rá mmēti rá 'befi, ngue dá menhyø mēfi p'u ja rá 'befi.

³ Nuya gui mmähä ya. Pε dami mfähmú, porque gui cuthu p'u 'buhýø ja'i ngue yø nduc'ei, tengutho yø de'yo 'mø 'yop'u ha 'buhýø zate, gui njathu p'uya.

⁴ Yo temá bolsa gui caxú, 'yo temá njumnyu gui caxú. 'Yo gui caxú hmí'da ni thixfanihú. 'Yo to di ot'ahú 'mø gá nzenguahú p'u ja ra 'yu.

⁵ Nu'mø gá sømp'u ja n'na ra ngu, gui zenguate 'mø gá cuthu mbo. Gui 'yεna: "Oja di japrá ngu ja ua ya".

⁶ Nu'mø 'bap'u yø ja'i ngue nneprá njapi Oja, nu'a ra nzengua gadi uni ngue Oja di japyø ja'i, dá gohmí ra nzengua. Pε nu'mø hinguí nne yø ja'i, ya hín ná 'mø.

⁷ Dami nsäya p'u ja rā ngu gui sōmhmu. Dami sihu'a te si yō ja'i 'bap'u. Porque ni 'yup'u ngue di t'unnā nzābi rā mēfi. 'Yo hōntho gui pōn'a n'na rā ngu, gñi mpa man'na rā ngu. Nū'a, hīn'na'a.

⁸ Nū'mō bi n'na'ahu rā ts'āya p'u ja rā hñini gui sōmhmu, dami si'a te di n'na'ahu.

⁹ Gui 'yōthehu yō dārquēhi di 'bap'u. Gui 'yēmhu: “Nuyá, ya guerp'u gui pahmu ha gdi sohā rā 'yē Ojā ya”.

¹⁰ Pē nū'mō hīmbi n'na'ahu rā ts'āya p'u ja rā hñini gui sōmhmu, gui 'yēm'mō gā thohmu p'u ja yō caye:

¹¹ “Dā huambu ja rā hñini yō fonthāi bā n'youi mā mbonguahe. Gue'a rā hmēya'a ngue ya dā thec'ahu p'u. Pē dami pahmu ngue ya mī ja ngue xtā si'ahu ha gdi sohā rā 'yē Ojā”, gui 'yēmphu yō ja'i.

¹² Dī xi'ahu ngue nū'mō rā pa dani thaxrā güenda, man'na xan'u rā castigo dā thohya yō ja'i hīmbi unna ts'āya, ngue'a rā castigo dā tho'u yō ja'i mī 'bap'u ja rā hñini Sodoma.

Xandōngu rā castigo dā thohyō ja'i hīngui nne di 'bātyō mmāi.

¹³ Hague ngu rā castigo dā thohyō ja'i 'bap'u ja rā hñini Corazín. Hague ngu rā castigo dā thohyō ja'i 'bap'u ja rā hñini Betsaida. Porque hīmbi 'yēc'ēigui 'mō mī nū yō milagro dā ōrbu 'bui. A nū'mō xtā nnu yō milagro yō ja'i mī 'bap'u ja rā nyogui hñini Tiro, 'nep'u ja rā hñini Sidón, n'nahmantho xtā hyep'u rā nts'o manī n'yo yō ja'i. Xti n'yūxyō 'bospi, 'nē xtā hye yō he yō ja'i nū'a xti nēqui ngue 'bu ndummai.

¹⁴ Pē nū'mō rā pa dani thaxrā güenda, man'na xangu rā castigo dā thohyō ja'i festa rā hya ya, ngue'a rā castigo dā thohyō ja'i mī 'bap'u ja rā hñini Tiro 'nep'u ja rā hñini Sidón.

¹⁵ A nū'u yō ja'i 'bap'u ja rā hñini Capernaum, rá nze'gui enā ngue dā t'ēspābi p'u mahēts'i, 'nēcua ja rā hāi dā t'ēspi. Pē gue di map'u ja rā nīdu.

¹⁶ Bi 'yēmbyō xādi rā Jesús:

—Nū'u yō ja'i dā ne dā 'yōhra hya gui xihmu, tengutho 'mō go dā 'yōrcase mā hyagā'u. Nū te'o hīnda nū manho'ahu, tengutho 'mō ngue go hīngui nnu manho grā ja'i. Nū'a to hīngui nnu manhogui, tengutho 'mō ngue go hīngui nnu manho'a to bā pēngui.

Ya bā penc'u hyate mā'det'a bi 'benhñi.

¹⁷ Mambá penc'u hyate mā'det'a nja'i bi 'benhñi, ēmmēi di johya. I enā:

—Ague grā Hmu, nū'mō dá nōngāhe ni thūhu, astā 'nēhyō ts'onthi n'youi yō ja'i hēp'u.

¹⁸ Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Gue'a guí mmammī. Dā nugā rā Satanás ngue gā taphu, bi ma hāi tengutho rā huei 'mō ni gai.

¹⁹ Nugā dá 'da'ahu rā ts'edi ngue madague'a gui nēshu yō c'ēya 'nē gui nēshu yō ixtehe, pē hīnte dā ja'ahu. 'Nē gui taphu gātho rá ts'edi nā rā zithu mā nsūihu.

²⁰ Pē 'yo gadi johyahu ngue hōntho gui nnōngāhu mā thūhugā, 'bexi hēp'u yō ts'onthi n'youi yō ja'i. Sinoque nū'a gdi johyahu, ngue bi nt'ot'i ni thūhuhu p'u mahēts'i.

Di johya rā Jesús.

²¹ Nū'a rā ora'a p'uya, rā Espiritu Santo bi japi ngue ēmmēi di johya rā Jesús. Bi 'yēnā:

—Ma Papá'i, dadi ja mammadi'i grá Hmu p'ua mahets'i, grá Hmu ua ja rā ximhāi. Porque yō ja'i enā ngue yō bamhya, i enā ngue t̄ini xanho yō mmui hanja rā hya, pē gá 'yajpabi ya yō hya ya. Gá japi ngue go bi bahya yō ja'i ngue yō 'yōde tengutho yō basi ngue yō 'yōde. Nguna gá 'yot'e mā Papá'i, porque gue'a guá sanni ngue di nja'a.

²² Ma Papágā bi dāqui gātho yō cosa ngue ga manda. Hinjongui pōni ngue dadi mpahmi xanho'a rá Ts'unt'ua Oja, sinoque hōnse'a rá Papá di mpahmi. Hinjongui pōni ngue dadi mpahmi'a rā Papá, sinoque hōnse'a rá Ts'unt'ua di mpahmi. Nu rā ja'i da neprá Ts'unt'ua Oja ngue da badi te'o nā rā Papá, ya da zā da badi.

²³ Bi hyetyō xādi p'uya, bi 'yēmsēbi:

—Bi toca'ahā rā mmēnthi ngue gá nuse conni dāhū'a te guí nnuhū ya.

²⁴ Porque di xi'ahā ngue yō pa xā thogui, xangu yō pōngahya Oja xā m'mui, 'nēhyō dast'abi xā m'mui, bi ne xtā nnu'a te guí nnuhū ya, pē hūmbi zā bi nu. Bi ne xtā 'yō'a rā hya guí ōhmū ya, pē hūmbi zā bi 'yōde.

Bi manna Jesús te bi 'yōtrā mmēngu Samaria.

²⁵ Nu'a n'na rā xānnbate ngue rā ley p'uya, bi guat'i ngue thāmmahya rā Jesús, bi 'yēmbi:

—Ague grá xānnbate, ¿te 'be'a ja ngue ga ōt'e para ngue ga t̄inna te para zantho?

²⁶ Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—¿Teni 'be'a nt'ot'i p'ua ja rá ley Oja? ¿Tema hya guí t̄im'mō gadi xādi?

²⁷ Nu'a rā xānnbate ngue rā ley p'uya, bi 'yēna:

—Nuna rā hya nā, guehna ena: “Dami ja ndūmmui ngue mathogutho guí mahmū Oja co gātho nī mmūihū. Hangu rā pā hōnt'a guí mbēmhmū'a. 'Nē dami mahni mmic'ēiui tengutho gnī ne ngue di ma māmadi'i”, i enna hya.

²⁸ Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Xanho te guí mma. Dami 'yot'e tengutho rā hya guí mmanya n'namhma ngue guí t̄inna te para zantho.

²⁹ Pē nuna rā xānnbate ngue rā ley, i enā ngue ya gue'a te ōt'e ngue hinga gātho yō ja'i 'da guí matho. Janangu bi 'yēmbra Jesús:

—Pē, ¿ndana gue'a mā mmic'ēi'be p'uya?

³⁰ Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—N'na rā n'yohū bá hya rā 'yu xpi 'yē'a Jerusalén, nī map'ua ja rā hnini Jericó. Bi nthēui yō bē, bi hyānnbabi'a te mī hā, asta bi mōjpe. Bi unī, bi zop'ua p'uya. Ya sā rā ndate 'mō mī zop'ua.

³¹ Nu'a rā ora'a p'uya, bi thop'ua ja rā 'yu n'na rā mmācja. Bi nu ngue 'bēmp'ua rā n'yohū sā rā n'ua. Bi māqui, i gāta n'na nguadi, bi thogui.

³² Xquet'a bi thop'ua n'na rā n'yohū mī ja rá 'bēfi p'ua ja rā nija. Nu'mō mī nu'a sā rā n'ua, bi māqui, bi thogui.

³³ Pē nuna n'na rā n'yohū ngue rā mmēngu p'ua ja rā hāi Samaria, bi thop'ua ja rā 'yu. Mī nu ngue 'bēmp'ua nā xi ma mā unī, bi huēqui.

³⁴ Bi guarbū bēnna n'yohū p'uya, bi gōspabi rā aceite, 'nēhra vino bi gōspa p'ua xi ts'erpi. Bi dūrpabi rá ts'et'i. Bi 'yēxpū ja rá fanī p'uya, bi zits'i ngue dā hyōnnbi ha di nsāya. Bi mādi.

³⁵ Mī hyaxpūya, nuna rā mmēngu Samaria 'mō ya ja ngue dā ma, bi hya'i yoho yō mēnyu nuya di nthēui n'na pa rā nzābi n'na mmēnyu. Bi unna mmēnīgu, bi 'yēmbi: “Dami fārquits'ua nā rā n'yohū 'būcua. Nu'mō hīndi gua'i nā rā mēnyu ja ua, man'na xangu guí unī, ga jut'a'i 'mō dá pengui te guí unī”, bi 'yēmbi.

³⁶ Xiya, ¿ndana gue'a ya hyu nc'ei di nequi ngue rá mmic'eiui na rá n'yohu bi anyø bε ya?

³⁷ Nu'a rá xännbate ngue rá ley p'uya bi 'yεna:

—Nu'a bi huεqui, gue'a rá mmic'eiui'a.

Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Ni ma ya, dami 'yøt'e tengutho na rá hya gui mmana.

Ya 'bup'u ja rá ngu rá Marta rá Jesús.

³⁸ Bi thop'u manj ma rá Jesús, bi zømp'u ja n'na rá hnini. Nup'u ja rá hnini bi zøni, 'bup'u n'na rá xisu ni hu ngue rá Marta. Nup'u ja rá ngu na, bi säyabi rá Jesús.

³⁹ Nuná rá Marta, 'bu'a n'na rá juhue ni hu ngue rá Maya. Nuná rá Maya bi mip'u ni hyandra Jesús ngue øxra hya xihyø ja'i.

⁴⁰ Pε rá Marta humbi di mpeho. Bi guarbu hu rá Jesús, bi 'yεmbi:

—Ague grá Hmu, ¿ua xanho te ø'rma juhue ngue hĩndi zequi? Dami xifi ngue da máxqui —bi 'yεmbi.

⁴¹ Mi dahra Jesús, bi 'yεmbra Marta:

—Ague Marta, ague Marta, hingui padi te gui 'yøt'e. Janjuanj gui ho ni mmu'a te gá ja ngue gui 'yøt'e.

⁴² Pε hõnda n'na rá hya ja ngue ma datho di mporta. Nuná rá Maya xa huanhna hya nu'a ma datho di mporta 'ne hĩnjõnda hyannbi.

11

Bi xännbabi ha di mat'Oja yø ja'i rá Jesús.

¹ Man'na rá ora p'uya, nuná rá Jesús mi mmat'Oja p'u ja n'na rá xequi. Mi juadi bi mat'Oja p'uya, nu'a n'na'yø xädi bi 'yεmbi:

—Ague grá Hmu, dami xänngahe rá mhmát'Oja, tengutho rá Xuua bi xännbi da mat'Oja yø xädi —bi 'yεmbi.

² Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nu'mø gui mmat'Ojah, gui 'yεmhmu: “Ma Papá'ahε gui 'bu mahεts'i, dami 'yøt'e ngue da hnu mansu'i. Bá εhe gui manda ua. Di nja'a te ni pähä ua ja rá ximhäi tengutho bí ja mahεts'i.

³ Dami 'dacje rá hmε n'na pa ngu n'na pa.

⁴ Nε dami punnga má ts'oquihe, tengutho gähe xquet'a dadi punnbahe to hingui ho te ørcahe. Dami fáxcahe ngue hĩnga øt'ähe rá nts'o. Dami yanje ngue rá nts'o”.

⁵ Rá Jesús bi sigue bi 'yεmbi:

—Xi'mø ngue n'na rá n'yohu gadi n'amigo n'na'ah ya. Nu'mø made ra xui p'uya, da zømp'u ja rá ngu rá amigo, da 'yεmbi: “Ague ma amigo'i, dami hĩqui hyu yø thuhmε.

⁶ Porque n'na ma amigo bi zøp'u ja ma ngu, jap'u xpi 'yεhe. Pε hĩn'yε te ga unni”.

⁷ Nu'a ts'o p'uya, da 'yεntho 'mø bá tha'a mbo rá ngu: “Yo gadi xunanyagui. Ya n'not'e má goxthi. Má basj ya xa 'yoi. Ya hĩnda zá ga nnangui ga 'da'i'a gui ädi”, da 'yεmbi.

⁸ Madague'a ngue rá amigo, pε hingui nne da nangui ngue di unni te honi. Pε nugä di xi'ah ngue da nanghma, di unni te gä honi, n'namhma ngue ya hĩnni mantho di xunanya.

9 Janangue nugā dí xi'ah_u, nunā Oja di 'da'i te guí homhm_u. Dami 'yāpi te guí nneh_u. Nu te guí honi, guí tini. Nu'mø gá jātra goxthi ngue guí nzohm_u Oja, da xoc'ah_u.

10 Porque nu rā ja'i ādi te nne, mā t'unni. Nu'a honi, i tini. Nu'a di jātra goxthi, i sojpi.

11 Conque nu rā ja'i 'bahrá basi, nu'mø bi 'yāpra thuhm_ε, hingui sā rá mmui rā ja'i ngue rā do di unná basi. Ogue rā hua da 'yāprá basi, hingra c'eya di unni.

12 Ogue rā do'ni da 'yāprá basi, hingra ixtehe di unni.

13 A nuyá, i ja ni ts'oqui_u, pe guí padí guí unna cosa xanho ni basih_u. Nu'a ni Papáhu bí 'bu mahets'i ya, man'natho'a, nu'mø te'o da 'yāpra Espiritu Santo, da penbabi.

Yø ja'i embi ngue rā zithu fāts'i te øtra Jesús.

14 Nunā rā Jesús bi 'yøthe n'na rā n'yoh_u madi gonebi rā ts'onthi mi n'youi. Nu'mø mi hyep'ra rā ts'onthi mi n'youi rā n'yoh_u, bi nya p'uya. Yø ja'i p'uya di 'yøtho.

15 Pe en'i da yø ja'i:

—Nunā rā n'yoh_u nā, øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi, pe gue gue'a rā zithu rá hm_u yø ts'onthi fāts'i ngue jap'ua.

16 Mi da yø ja'i p'uya, bi xifi ngue nunā mahets'i xtabá 'yøtyø hmeya hinjongui sā da 'yøt'e, para ngue da bahyø ja'i ngue Oja bí 'bu mahets'i di unna ts'edi.

17 Pe rā Jesús gá patho te mbenyø ja'i, bi 'y'embi:

—Xip'ua di manda n'na rā dast'abi, nu'mø di ndunhyø ja'i, hinjam'mø da zā da zehyø hyā. Xip'ua ja n'na rā ngu ya, nu'mø di nsæse yø ja'i 'bær'ua, da 'yēhra pa di n'ueni.

18 Njarbutho nā rā hyā dí xi'ah_u ya. Xi'mø ngue di hejpasε yø mēfi rā zithu, ya rá 'befise di ts'oni. Dí mmangā nā rā hyā nā ngue guí enj_u ngue rā zithu fāxca'mø dí øthegā yø ja'i n'youi yø ts'onthi.

19 A nu'mø ngue ngu'a, xi ni mmijudíoh_u tenna hyā guí xānbateh_u, zua rā zithu fāx'mø øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi? Nuyá, ja di nequi p'uya ngue guí ya xādāh_u, hingui padí te guí mmamhm_u.

20 Pe xi'mø ngue di 'dacra ts'edi Oja ngue ga øthegā yø ja'i n'youi yø ts'onthi, ja di nequi p'uya, ngue ya di manda ua Oja.

21 Hingra zithu øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi. Xi'mø ngue n'na rā n'yoh_u xanzaqui, cu yø juai guí mfāp'ua ja rá ngu, hinte da ja'a te fādi.

22 Pe nu'mø bá ep'ua man'na rā n'yoh_u ngue man'na xta nzaqui, da dapi, da gannbabi yø juai guí mfādi. Ya rá mmēti'a te da hyannbi. Dí njadā p'uya, tate xa nzaquigui ngue rā zithu, janangue sā dí øthe yø ja'i n'youi yø ts'onthi.

23 Nu rā ja'i hingui nne ngue mā n'yo'be, guehna rā ja'i rá n'youi mā nsai'be nā. Nu rā ja'i hingui fāxqui ngue ga ør'be rā 'befi, guehna rā ja'i di ts'ongatho mā 'befi nā.

Rā ts'onthi bá pengb_u ja rá mmui rā ja'i.

24 Nu'mø bi hyep'ra rā ts'onthi n'youi rā ja'i, nup'ua ja rā xequi mathoguiho xa 'yot'i, ja bí 'yop'ua rā ts'onthi, honi ha di nsāya. Pe nu'mø himbi diní ha di nsāya, di n'yomfēni p'uya, i ena: “Ga pengā p'ua ja mā ngu dá pøni”, i ena.

25 Nu'mø bá pengb_uya, da dinnbabi rá mmui rā ja'i ngue hinjongui 'bær'ua, tengutho n'na rā ngu ngue mahoqui xanho, i njoqui.

26 Dá mengb'uya, dá si mi yoto yø ts'onthi man'na xants'o ngue'a rá ts'onthi rá mudi. Gä dá yurbu ja rá mmui rá ja'i ngue di m'mup'u. M'mefa p'uya, man'na di m'mu man'u rá ja'i ngue'a te rá n'u mi sä m'met'o.

Bí manna Jesús te'o di nthëui rá mmënthi.

27 Nuná rá Jesús, m'ente mmanya yø hya ya, nup'u ha 'b'hyø ja'i, bá tha'a n'na rá xisu, bi 'yëmbi:

—Rá mmënthi bi nthëui rá xisu bi øn'a'i, 'në bi sut'a'i —bi 'yëmbi.

28 Ëm'mø mi dahra Jesús:

—Ma datho rá mmënthi bi nthëui ya yø ja'i di ho dá 'yøxra hya mman'Oja, nu'a te rá hya øde, gue'a øt'a.

Yø ts'oc'ëi äpyø milagro rá Jesús.

29 Man'na ni mpëtitho yø ja'i p'u 'b'hra Jesús. Mi nya rá Jesús, bi 'yëna:

—Nu yø ja'i 'b'hra pa ja p'uya, yø ts'oc'ëi. 'Bet'o äcyø milagro dá nu, ja dá 'yëc'ëigui. Pë hin tema milagro ga øt'e ngue dá nu yø ja'i. Nu'a dá nøpa hmëya yø ja'i ya, gue'a te bi thohra pøngahya Jonás.

30 Porque tengutho rá Jonás, nu'a te bi tho'a, gue'a bi nøpa hmëya yø ja'i mi 'b'p'u ja rá hnini Nínive'a. Njarb'atho rá N'yohu bí 'yë mahëts'i ya, nu'a te dá tho'a, gue'a dá nøpa hmëya yø ja'i 'b'hra pa jap'u ya.

31 Nu'mø rá pa ngue daní hyaxra güenda Oja p'uya, nu'a n'na rá xisu mi ndast'abi p'u sur, dá nangui ngue di yäpya yø ja'i 'b'hra pa ja p'uya. Porque nuná rá xisu na, ndø yap'utho rá häi bi 'yëhë ngue bi 'yøxra hya mi pahra Salomón. Conque man'na di tategä ya ngue rá Salomón, pë hingui nne gui 'yøhmü rá hya di mmangä ya.

32 Dá gue'u yø ja'i mi 'b'p'u ja rá hnini Nínive dá nang'mø rá pa daní hyaxra güenda Oja, di yäpya yø ja'i 'b'hra pa ja p'uya. Porque nu'u yø ja'i mi 'b'p'u ja rá hnini Nínive, bi 'bät'yø mmui 'mø mi 'yø'a rá hya bi manna Jonás. Conque man'na di tategä ya ngue rá Jonás, pë hingui nne gui 'yøhmü rá hya di mmangä ya.

Rá Jesús bi hyc'pabi rá hya n'na rá nyot'i.

33 Hingui sä ngue to di sacra nyot'i 'në dá 'yaqui, ogue dá go'mi con n'na rá huada. Sinoque dá hyøxmäya, n'namhma ngue dá nu rá nyot'i yø ja'i dá yat'ambo.

34 Nu'mø bi xogui xanho ni dähü ya, ya gui hëthü xanho rá nyot'i i ja. Njarb'atho ni n'yomfënihä ya, nu'mø bi xogui xanho, ya gui pahmü ndana rá nho gdi n'yohü 'mø. Pë numø hingui xogui xanho ni n'yomfënihä, ya himma juani gui pahmü ndana rá nho gdi n'yohü 'mø. Ya nsatho 'mø ngue rá ts'a'bëxui p'u gni mahä.

35 Njarb'atho ya, dami ne ngue dá xohni n'yomfënihä, n'namhma ngue dá zä gui timhmü rá 'yu xanho.

36 Tengutho n'na rá ja'i 'mø hä rá nyot'i, hëtra 'yu ha ni ma, gui njathü p'uya. Nu'mø tinni mmühü ndana rá nho, ya gui hyëhmü p'u rá nts'o ngue gui 'yo manhohü.

Bí manna Jesús te øtyø fariseo 'nëhyø xännbäte ngue rá ley.

37 Nu'mø mi juadi bi nya rá Jesús, nuná n'na rá fariseo bi zits'i ngue dá nsihmëui p'u ja rá ngu. Mi yat'ambo rá ngu rá Jesús, bi mip'u ja rá mëxa.

38 Nuná rá fariseo p'uya, di 'yøtho hanja'a bi 'yøtra Jesús ngue himbi nxu'yë 'mø mi nsihmë.

39 Pë rá Jesús bi 'yëmbi:

—Ague gyø fariseo^h, guí pecj^u maxòts'e ra vaso 'n^e maxòts'e ra mohi. Pe maxòts'etho di nequí ngue gyø hoja'ih^u. Nu mbo ni mm^uih^u, gyø be^h, ngue hònt'a te p^es'yò ja'í so ni mm^ui guí hy^uannb^uah^u.

⁴⁰ Hinguí padí te guí mmamh^u. ¿Ua hinguí pahm^u ngue maxòts'e ma do'yoh^u, Oja bi hoqui, xquet'a 'n^e mbo ma mm^uih^u bi hoqui?

⁴¹ Pe damí fáxyø hyoya co nu'a te guí p^ets'i. Ya gá da gommanho p'uya.

⁴² Ague gyø fariseo^h, hague ngu ra n'uh gui thohm^u. Nu'a ra diezmo gadi unh^u Oja, gadi unni te gá guí timhm^u, asta ra xac'andehe gadi unh^u ra diezmo Oja. Da gue'uh gátho m'í da yø c'aní gadi unh^u ra diezmo Oja. Ya xanho ngue nguna guí øth^u, p^e nu te ra nho ja ngue guí 'yøth^u, 'n^e'a gdi mahm^u Oja, hinguí øth^u'a.

⁴³ Ague gyø fariseo^h, hague ngu ra n'uh gui thohm^u. Porque guí huanthoh^u yø nthuts'í tate xanho p'uh ja yø nija. 'N^e guí nneh^u ngue con n'na ra respeto di zengua'ah^u yø ja'í p'uh ja yø 'yu.

⁴⁴ Ague gyø xännbate^h ngue ra ley, conyø fariseo, hague ngu ra n'uh gui thohm^u. Porque maxòts'etho di nequí ngue xanho'ah^u, himma juani ngue xanho ni mm^uih^u. Nu'ah^u, tengutho p'uh o ra ánima h^undi nequí, thohyø ja'í maxòts'e, p^e hinguí padí te ja mbo ra häi.

⁴⁵ Mí da'a n'na nc'ei'uh yø xännbate ngue ra ley p'uya, bi 'y^embi:

—Ague grá xännbate, ngue guí mmanna ra hya naya, xquet'a 'n^ecähe guí sacje ya 'mø —bi 'y^embi.

⁴⁶ Mí dahra Jesús, bi 'y^embi:

—Xquet'a 'n^ehyø xännbate ngue ra ley, hague ngu ra n'uh gui thohm^u. Porque nuna ra ley guí xännbah^u yø ja'í ngue da 'yøt'e, h^unjongui hät'í da 'yøt'e. Entho ra ndate 'bení gadi düth^u yø ja'í. Yø ja'í p'uya, hinguí hät'í da düts'í. Pe nu'ah^u, ni xinga gue'a n'na ni saha guí nne gdi tøxh^u'a ra 'bení guí h^uspah^u yø ja'í.

⁴⁷ Hague ngu ra n'uh gui thohm^u. Porque guí h^umbah^u yø panteo'uh yø p^ungahya Oja xa hyo ni mboxitah^u.

⁴⁸ Ja di nequí p'uya ngue gadi theh^u'uh ni mboxitah^u bi hyopyø pongahya Oja. Mahonguí nne guí njath^u p'uya, madague'a gadi hojrah^u yø panteo'uh yø p^ungahya ya xandu.

⁴⁹ Janangue ya patho Oja te di nja. Bi 'y^ena: “Gá p^unhnä ma p^ungahya 'n^e m'í da yø m'menh^u. Nu 'da'uh p'uya, da tho. M'í da p'uya, da juí”.

⁵⁰ Pe nuya yø ja'í 'bahra pa ja p'uya, gá ja da ma map^uennbi p'uh'a ra castigo ja ngue di nja, ngue yø p^ungahya xa tho asta gue'mø mambá fu'a nximhäi.

⁵¹ Da fup'uh bá tu ra Abel, asta guerp'uh i ntü ra Zacarías nuna bi thop'uh ha guí nhyacui ra nija ra altar. Gueh^u dá xi'ah^u naya, da hyaspabi ra güenda Oja ya yø ja'í 'bahya, ngue'a te i dü'uh.

⁵² Ague gyø xännbate^h ngue ra ley, hague ngu ra n'uh gui thohm^u. Porque go guí hah^u ra nsogui ngue ra mfadi. Pe ni xinga gue'ah^u gdi pahm^u, ni xinga di japh^u da bá'uh yø ja'í nne da badi.

⁵³ Nuna ra Jesús, h^untho bi juadi bi manya yø hya ya, mathoguiho bi mbøc^ue yø xännbate ngue ra ley 'n^ehyø fariseo. Bi guarb^uya ngue bi 'yørpe xangu yø nt'anni.

⁵⁴ Honí ha di zädi ngue tema hya da manna Jesús ngue h^unda gue'a, para ngue da zä di yapi.

12

Ra Jesús bi xännba yø ja'í ngue hanja'uh yø ja'í maxòts'etho di nequí ngue xanho.

1 Nu'a ra ora'a, yø mahuahitho yø ja'i bi mpeti, asta di ntøtyø ja'i. Ra Jesús bi madi bi 'yembyø xädi:

—Yo gni 'yohu tengutho ga 'yo yø fariseo. Porque maxøts'etho di nequi ngue xanho te ga 'yo, himma juani ngue xanho.

2 Hin'yuh n'na ra hya da bemp'u ja rá mmui ra ja'i ngue hinda fadi. Madague'a da 'yena da go'mi, pe ga fatho.

3 A nuyá, nu'a te gäma hya nt'aguiho gadi nxihmu ngue hingui nnephu da fadi, hinga nt'agui'a, i fadi xandønho. Nu'a ra hya gadi nhyurpatho ni guhu, ogue n'not'e ra ngu p'u gui yahu, i nt'ode gätho ra hñini'a te gui mmamhmu.

Bi manna Jesús ndana ja ngue da ts'u.

4 Ague ma amigo'ahu, di xi'ahu ngue 'yo gui suhu'u da ne da hyo'ahu. Porque nu'mø bi hyo'ahu, ya hinda zä te da japra te.

5 Nugä ga xi'ahu ndana ja ngue gui suhu. Dami suhu Oja, ngue nu'mø bi hyac'a ni tehu, ja rá ts'edi ngue da men'nahu ra niðu. Nuna ya, guehna dami suhu naya.

6 Xi'mø bi 'bä cat'a yø ts'int's'u, uangui hondi yoho yø zixani ma t'uni. Pe nuna Oja, hinga n'na di pumbeni'u yø ts'int's'u.

7 Janjuani ngue faxahu Oja. Conque asta ni xtahu m'mede n'na ngu n'na. Janague 'yo gui suhu yø ja'i. Porque man'na xammedi'ahu ngue yø ts'int's'u, madague'a yø mmundotho'u.

Ra Jesús bi xihyo xädi ngue hinda gomp'u ha 'buhyo mmic'eju.

8 Dí xi'ahu ngue nu to gätho da mamp'u 'buhyo ja'i ngue ec'eigui, xquet'a ga mmangä p'u 'buhyo anxε Oja ngue dadi n'amigo'be ra ja'i.

9 Pe nu te'o da gongä p'u 'buhyo ja'i, da ma ngue hingui ec'eigui, xquet'a ga mmangä p'u 'buhyo anxε Oja ngue hin dadi n'amigo'be ra ja'i da gongui.

10 Nu to bi zä da nømman'u ra N'yohu bi 'yε mahets'i, i sä ngue di mpunbji. Pe nu ra ja'i da nømman'u ra Espiritu Santo, ya hñini mpunbji.

11 Nu'mø bi ts'ixahu p'u ja yø nija, ogue da ts'ixahu p'u ja ra ts'ut'abi, 'yo sä di tu ni mmaihna na ra hya ja ngue gdi thahma.

12 Porque nu'mø bi zønna ora gui nyahu, guesε ra Espiritu Santo di ben'nahu ra hya gui mmamhmu'a ra ora'a.

Nu ra ja'i ja rá menyu, hinga gue'a rá menyu ja ngue di ma rá mmui.

13 Mambá nya n'na nc'ei p'u 'buhyo ja'i, bi 'yembra Jesús:

—Ague grá xämbate, dami xihma n'yohugä ngue di 'dajma parte ngue ra rensia.

14 Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Ague n'yø, zte'o bi 'yexqui ngue ga nts'ut'abi ngue ga hec'ahu te gui peshu?

15 Mahombi 'yembi:

—Dami mfähmu, 'yo sä gui emhmu ngue gue'a ra menyu ma datho di muui. Porque ra ja'i nne ngue di m'mu manho, hinga gue'a rá menyu xtangu di pets'i di m'mu manho.

16 Bi hyejpabi na ra hya ja ua p'uya, bi 'yembi:

—Mi 'bu'a n'na ra n'yohu ngue ra mmemmeti. Emmei bi nja yø huahi.

17 Nuna ra mmemmeti p'uya, nguna bi beni, bi 'yena: “¿Teni 'be'a ga øt'e? Hin'yuh haru ga pets'a te jap'u xtá pefi”.

18 Ya emp'uya: “Ya dí padi te ga øt'e. Nuya ga xotma t'u, man'na xtannoho ga hoqui. Ja ga peshu'a te ga ga xoqui, 'ne'a te ga dí pets'i.

19 Ga engä p'uya, Nuya, xangu te jap'u gdä si xangu yø jeya. Di nja gampähä ya. Ma ga nsäya, ma ga si te ga tñi”, da 'yena.

20 Pε Oja p'uya, da 'yεmbi: "Ague n'yø, hingui padī te guī mma. Nuya gui tu'a di nxui ya. Xi'a te xcá pεts'i, ζto da gohmi'a?"

21 Njarbutho rā ja'i nū'a nne ngue xtangu te da mεts'i, hīnte di muii p'ua ja rā hmi rá dā Oja.

Nuna Oja i fāhya yø ja'i ya o rá 'yε.

22 Bi 'yεmba m'mefa yø xādi rā Jesús:

—Nugā dí mma, nu'a te ja ngue gui siha, ogue te ja ngue gui hyeha, 'yo gue'a mathoguiitho ga ndu ni mmāihā'a.

23 A nuyá, nū rá te rā ja'i man'natho di muii ngue'a te da zi. Nū rá do'yo rā ja'i man'natho di muii ngue'a te da hye.

24 Ya guī nnuha yø ca ngue hingui uahi, 'nε hingui xofu ngue te da mεts'i. Pε Oja di unni te si yø ts'int's'u. Goma gue'aha ya, ngue hinda máxaha Oja, porque man'na xammadi'aha ngue yø ts'int's'u.

25 Xiya, xi rā ja'i tu rá mmāi ngue hingui hεts'i, ζua da zā di nte man'na doyanī ngue'a ga nhe'ts'i?

26 Nū'mø hinda zā ngue man'na gui nteha mits'u, ζhanja ngue tu ni mmāihā mī'da yø cosa 'mø?

27 Ya guī nnuha yø dōni bí ja dapo ngue hīndi mpefi, ni xingui mpe, pε mahotho guī nεqui. Dí xi'aha ngue tengu rā dast'abi Salomón, mandonho drá he bi hye, pε hīnha da zādi tengu ga nho yø dōni.

28 Porque guesε Oja øt'e ngue mazihotho guī nεqui yø dōni bí ja dapo. Bí ja dapo ya, pε nixudi p'uya, di nzop'ua ja rā orno. ζGoma gue'aha ngue hīndi he'aha Oja? Pε hīngá εgui εc'ēihā xanho ngue fāxaha Oja.

29 Nuya 'yo mathoguiitho di tu ni mmāi ha gdi hyoni te gui siha.

30 Porque yø ja'i 'bucua ja rā ximhāi, hōnt'a te da zi ni ma yø mmāi honi. Pε nū'aha, 'buhnī Papāha, 'nε ya padī ngue gui homhmu gātho ya yø cosa ya.

31 Janangue dami ja ndummaī gui 'yøthā'a te di manda Oja. Gue'a di 'da'i te gāma cosa guī homhmu'a.

Dami ne ngue bí ja ni mmetihā mahεts'i.

32 Madague'a ziyohotho'aha, pε 'yo guī suha. Nugā ga fā'aha tengutho rā mānde'yo 'mø fāhyø de'yo. Nuna Oja ni Papāha i ja mpāhā ngue gui m'māhmu p'ua ha di manda.

33 Dami pā te gā guī peshā, gui unhnā rā mēnyu yø hyoha. Dami nehā rā buxa hīnjam'mø di nts'onī. Porque nū'mø bí ja ni mmetihā mahεts'i, hīnha rá nεgui da bōhø. Nup'ua hīnda zōnna bε, 'nε hīnda zi rā zu'ε'a te gui pεts'i.

34 Nū'mø guī εmhuā ngue bí ja mahεts'i'a rā nho tate di muii, hōnnbā da zo ni mmāihā p'ua 'mø.

Ya xqui nsāha 'mø bi zōhni Hmuha.

35 Ya xqui nsāha 'mø bi zōhni Hmuha. Madra xui da zōhø, ya di zø ni nyot'ihā.

36 Gui 'yøthā tengutho yø hmiqui n'na rā hmu 'mø tō'mi ngue da pengbā da nū rā nthāi. Ngu di zōhø di jātrā goxthi, 'bexta xoji.

37 Rā mmenthī di nthēui rā hmiqui nuna dīnnā hmu 'mø bi zōhø ngue di ndø'māte. Majuanī di xi'aha ngue nu'a rā hmu, di nsā ngue da 'yεp'ua ja rā mēxa yø hmiqui ngue da 'ujni.

38 Madague'a made nxui da zōhø, ogue tobe hīndi hats'i da zōhø, pε rā mmenthī bi nthēui yø hmiqui da thīni ngue di ndø'māte.

³⁹ Dami pahmu na ra hya ja ua. Ngue n'na ra mmennigu, nu'mo da badi tema ora da zohra be p'u ja ra ngu, di mfadi xanho, hinda n'unj da sojpa ra ngu ngue da fe.

⁴⁰ Xquet'a dami njathu p'uya, dami ndom'atehu. Porque nu'a ra ora hinde di so ni mmuihu, xi'mo gue'a ra ora da zohra N'yohu di 'ye mahets'i'a.

Ra Jesus bi hysjpa ra hya yoho yohmiqúi, n'na ra hmiqúi ngue ra 'yode, n'na ra hmiqúi hingra 'yode.

⁴¹ Ra Bedu bi 'yanna Jesus, bi 'yembi:

—Ague gra Hmu, chongtho gahe guí xicie na ra hya gadi hycya, ua gue gatho yoh ja'i guí xifi?

⁴² Mi dahra Jesus, bi 'yembi:

—Nuna ra hya di mmanga, gue'a ra hmiqúi 'bet'o bá dinna hya di xica na, nu'mo da 'yot'e te di xifi. Guehna tengutho n'na ra hmiqúi da ma mafati'u to 'bap'u ja ra ngu rá hmu. Nu'mo bi zonna ora di nsihme yoh ja'i mafati, da 'ujni.

⁴³ Ra mmenthí di nthui ra hmiqúi da 'yot'e te di 'bepra hmu. Nu'mo bi zohra hmu, da dini ngue dadi mpefi.

⁴⁴ Majuaní di xi'ahu ngue nu te ga pesra hmu, ga di fatra hmiqúi.

⁴⁵ Pe nuna ra hmiqúi da 'yemp'u ja ra mmui ngue him'be da zohra hmu, da madi da matyoh mmihmiqúi conyoh xisu. Da ni di nsihme, ogue di n'iti.

⁴⁶ Nu'a rá hmu ra hmiqúi p'uya, nu'a ra pa ra ora ngue hingui to'mra hmu, gue'a ra ora da zoh'a. Nu'a rá hmu p'uya, mathoguitho da mei, pets'i ngue da xeni. Di 'yemp'u ni gohyoh ja'i hingui ec'ei ra hya.

⁴⁷ Nuna ra hmiqúi bi badi xanho hanja na ra hya nnepra hmu da 'yot'e, pe himbi 'yorpabi'a te rá páhá rá hmu, da 'yemmei da ma m'mei.

⁴⁸ Pe nu'a ra hmiqúi himbi badi xanho'a te rá páhá rá hmu, da 'yotyoh cosa ni n'yup'u ngue di 'bei, ts'utho da ma m'mei, porque hingui padi te ot'e. Nu te'o bi badi xanho ra hya, jatho ngue da 'yot'e te sifi. Nu te'o man'na xangu ra hya mafati, man'natho xangu ja ngue da 'yot'e.

Bi manna Jesus ngue di nja ra sui.

⁴⁹ Nugá ra sibi dá ehe ga ucá ua ja ra ximhai. Di nnegá ngue di nzoh na sibi na.

⁵⁰ Xquet'a ja ngue ga thocá n'na ra n'u, pe di xonni ngue di nja.

⁵¹ Ua guí emhmu ngue dá ecá ua ja ra ximhai ngue hin tema n'u gui sahu? Nu'a, hin'na'a. Sinoque di nja ra sui.

⁵² Porque ra pa di ma p'uya, cat'a nja'i 'dat'a ra ngu di 'bui, ga di nsui. Hyu nc'ei di nsahmi'u yo nc'ei di ec'eigui. Ogue yo nc'ei di nsahmi'u hyu nc'ei di ec'eigui.

⁵³ Nu ra papá hinda nu manho rá ts'ant'u di ec'eigui. Nu ra ts'ant'u hinda nu manho rá papá di ec'eigui. Nu ra mamá hinda nu manho rá t'ixu di ec'eigui. Nu ra t'ixu hinda nu manho rá mamá di ec'eigui. Nu ra cá hinda nu manho rá ts'ihu di ec'eigui. Nu ra ts'ihu hinda nu manho rá cá di ec'eigui.

Ija yohmeya ngue te di nja.

⁵⁴ Nuna ra Jesus bi 'yembyoh ja'i:

—Nu'mo gá nuhu ngue bá nangyoh 'bogui, guí emhmu p'uya ngue di n'ye. 'Ne gue'a di nja'a.

⁵⁵ Nu'mo 'yo ra ndahi ni 'ye'a sur, guí emhmu p'uya: "Xta mpa ya". 'Ne gue'a di nja'a.

⁵⁶ Ɛna xø gā guí pahm̄ p'ʰ gn̄i b̄emhm̄, p̄e h̄in'na. Nu'ah̄ guí pahm̄ te nne da man̄a tiempo 'mø guí hanth̄a yø guí bí ja maya, 'n̄e cua ja rā h̄ai guí pahm̄ te d̄i n̄ja'mø 'yo rā ndah̄i. ¿Hanja ya'mø ngue h̄ingui pahm̄ te gā mbøn'ā te gāma hya guí nn̄uh̄ yø pa dí 'bahm̄ ya?

Dam̄i ja ndum̄mai guí n̄hojp̄qui n̄i ns̄iui.

⁵⁷ ¿Hanja ngue h̄ingui h̄acseh̄ rā güenda ndana gue'a xanho?

⁵⁸ Nu'mø b̄i nyap'ah̄, nu'a di yap'ah̄ dam̄i n̄hojp̄ah̄ p'ʰ ja rā 'yu, n'namhm̄a ngue h̄indi dā'ah̄ p'ʰ ja rā ts'ut'abi. Porque nu'mø ya b̄i ndā'ah̄ p'ʰ ja rā ts'ut'abi, rā ts'ut'abi di dā'ah̄ rā policia. Rā policia p'ʰya, dā zixah̄ fādi.

⁵⁹ Dí xi'ah̄ ngue nup'ʰ ja rā fādi, ya h̄inda zā guá p̄onthoh̄ p'ʰ, guá p̄omhm̄ astā gue'mø guá jut'j̄ gātho rā m̄enyu dā ts'an'nah̄.

13

Jatho ngue dā th̄ep'ʰ rā nts'o.

¹ Nu'a rā ora'a p'ʰya, bi guat'i 'da yø ja'j̄ p'ʰ 'bāhra Jesús, bi xifi te xi 'yøtra Pilato ngue xi hyo 'da yø ja'j̄ ngue yø mm̄engu Galilea. 'N̄e ja xi thop'ʰ ha thohyø zū'ε nu'ʰ tho ngue rā 'bøt'e.

² Rā Jesús bi 'ȳemb̄i:

—Nu'a te rā n'ʰ bi thohya yø mm̄engu Galilea bi tho, ¿ua guí emhm̄a ngue man'na m̄i ja yø ts'oqui ya ngue m̄i'da yø mm̄enguh̄?

³ Dí xi'ah̄ ngue h̄in'na. Nu'mø h̄ingui hȳemhm̄ p'ʰ rā nts'o gn̄i 'yoh̄, xquet'a 'n̄e'ah̄ 'da gd̄i m'm̄emhm̄.

⁴ Xi'ʰ 'de'mā hyato n̄ja'j̄ bi hyo rā torre Siloé 'mø m̄i dāgui, ¿ua guí emhm̄a ngue man'na m̄i ja yø ts'oqui ya bi d̄u ngue gātho m̄i'da yø mm̄engu Jerusalén?

⁵ Nugā dí xi'ah̄ ngue h̄in'na. Nu'mø h̄ingui hȳemhm̄ p'ʰ rā nts'o gn̄i 'yoh̄, 'n̄e'ah̄ 'da gn̄i m'm̄emhm̄.

Rā Jesús bi hȳjpa rā hya n'na rā za h̄ingui z̄adi.

⁶ Bi hyoni te guí hȳjpa rā hya bi xihyø ja'j̄ rā Jesús, bi 'ȳemb̄i:

—N'na rā n'yoh̄ bi 'ȳet'a n'na nza rā igo p'ʰ ja rá h̄ai. B̄i ma dā nu p'ʰya ngue'mø z̄adi. P̄e h̄in tema igo bá t̄in̄i.

⁷ Bi 'ȳembrā m̄efi m̄i fāhra h̄ai p'ʰya: “Ague n'yø, ya rá hyu j̄eya dí εh̄e dí hongā yø ndāt'ā ua ja rā za ja ua. P̄e h̄inte dí t̄in̄i. Dam̄i 'yets'i man'na xanho, porque cot'ua ja rā h̄ai”, bi 'ȳemb̄i.

⁸ P̄e nu'a fāhra h̄ai p'ʰya bi 'ȳena: “Ague n'yø, dam̄i t̄ø'mra j̄eya ja ua ya. Ma ga cunnbagā rā h̄ai 'n̄e ga pojpa rā 'yai.

⁹ X̄amhm̄atho d̄i nz̄adi ngue gā jap'ʰ. Nu'mø ya h̄imb̄i nz̄adi, ya gā exp̄aya”, bi 'ȳemb̄i.

Rā Jesús bi 'yøthe n'na rā xisu m̄i mo'm̄i.

¹⁰ Man'na rā pa ngue rā ts'āya, m̄i x̄annb̄ate p'ʰ ja n'na rā n̄ja rā Jesús.

¹¹ Nup'ʰ ja rā n̄ja, m̄i 'b̄ap'ʰ n'na rā xisu ngue ya n'ne'mā hyato n̄j̄eya m̄adi hȳenni. Nu'a rā ts'onth̄i m̄i n'yoi, di japi ngue mo'm̄i. H̄inj̄am'mø di s̄a d̄i juannā x̄atha.

¹² Nu'mø m̄i nu rā Jesús, bi zonn̄b̄aya, bi 'ȳemb̄i:

—Ague grā xisu, ya dā zā rā n'ʰ guí h̄embya.

¹³ Bi japyø 'ȳe p'ʰ ja rá ya p'ʰya. P̄e 'bexpi zā'a rā ora'a, b̄i n̄juannā x̄atha rā xisu. Nunā p'ʰya, bi ja mam̄adi Oja.

14 Pɛ nu'a dī m̄anda p'ɥ ja r̄a n̄ija p'ɥya, b̄i mbøcue ngue r̄a ts'äya'a r̄a pa b̄i n'øthe r̄a Jesús. Bi 'yɛmbyø ja'í p'ɥya:

—N'nato m̄a pa ja ngue dī n̄ja r̄a 'bɛfi. Gue'ɥ yø pa guá ɛɛɛ d̄a t'øthe'ah̄u 'mø. Pɛ h̄inga gue'mø r̄a pa ngue r̄a ts'äya d̄a t'øthe'ah̄u.

15 M̄i dahra Jesús, bi 'yɛmbyø ja'í:

—Ya gá gue'a guí mm̄amp'ɥ ḡni bɛmhm̄u ya 'mø. Xi'mø guí si n'na n̄i nd̄ani, ogue n'na n̄i burru, ¿ua h̄inguí xoc'mø r̄a pa ngue r̄a ts'äya ngue d̄a ma da nsithe?

16 Xina r̄a xisu, r̄a mbom'meto r̄a Abraham, ya n'ne'm̄a hyato n̄jeya di ɯnna zithu ngue'a t̄e hɛmbi. ¿Ua h̄inda z̄a d̄a t'øthe 'mø r̄a pa ngue r̄a ts'äya n̄a'mø?

17 M̄i man̄a r̄a hya n̄a p'ɥya, m̄ambi m̄esta yø s̄a'ɥ n̄u n̄u man'ɥ r̄a Jesús. Pɛ gá di johya yø ja'í, porque h̄injonda z̄a d̄a 'yøt'e te nn̄urp̄i øtra Jesús.

Bi h̄yɛcra hya r̄a Jesús ngue n'na r̄a hm̄ud̄a r̄a mostasa.

18 M̄i nya r̄a Jesús, bi 'yɛna:

—¿Ha dī n̄jap'ɥ ḡd̄i pah̄m̄u ngue ha dī nxandyø ja'í d̄a zo rá 'yɛ Oja? ¿Tegue gd̄a h̄yɛjpa r̄a hya?

19 Tengutho n'na zihmud̄a r̄a mostasa, zitch̄u 'mø bi thup'ɥ ja r̄a huah̄i. Pɛ dī nte ast̄a gue'mø dī nd̄at'o. Xta nh̄ets'í d̄a gohi, d̄a 'yøtyø 'bafi yø ts'int̄s'ɥ p'ɥ ja yø 'yɛt'o.

Bi n̄hyɛjpa r̄a hya r̄a hoj̄ni i pɛ r̄a levadura ngue di ixqui.

20 Mahømbi 'yɛnna Jesús:

—Nu'a dī nxandyø ja'í d̄a zo rá 'yɛ Oja, guí n̄hyɛjpabi

21 r̄a íxi 'mø bi japi hyu t'ɛn̄i r̄a hoj̄ni n'na r̄a xisu, ast̄a gue'mø di ixqui gá ra j̄un̄i.

Mah̄yɛjpi r̄a hya n'na r̄a goxthi h̄inguí uant'í.

22 Bi sigue b̄i n'yo r̄a Jesús n̄i ma Jerusalén, x̄ännbabi r̄a hya yø ja'í p'ɥ ja yø hn̄ini thogui.

23 Bi 'yɛmb̄a n'na nc'ɛj p'ɥya:

—Ague gr̄a hm̄u, ¿ua ziyohotho yø ja'í dī nyani?

M̄i dahra Jesús, bi 'yɛna:

24 —D̄am̄i ja ndum̄m̄i gdi c̄ath̄u p'ɥ ja r̄a goxthi h̄inguí uant'í. Porque dī xi'ah̄u ngue xangu to d̄a ne d̄a yat'í, pɛ h̄inda z̄a d̄a yat'í.

25 Porque nu'mø b̄i nangra mm̄enn̄igu d̄a nøtra goxthi, nu'ɥ d̄a go'athi di j̄atra goxthi, d̄a 'yɛmbi: “Ague gr̄a Hm̄u, d̄am̄i xogahe r̄a goxthi”, d̄a 'yɛmbi. Pɛ d̄a 'yɛnna Hm̄u 'mø bi d̄adi: “H̄in'na. H̄im̄ma amigo'ah̄u”.

26 Da 'yɛn'ɥ di 'b̄a'athi p'ɥya: “Pɛ 'nɛ 'dap'ɥ dá nsihm̄ɛh̄u. Nup'ɥ ja ma hn̄iniḡahe ja gá x̄änn̄gah̄e p'ɥ n̄i hya”.

27 D̄a 'yɛnna Hm̄u 'mø bi d̄adi: “Ya dī xi'ah̄u ngue h̄im̄ma amigo'ah̄u. D̄am̄i 'uehm̄u ua dī 'b̄u, porque xants'o te xcá 'yøth̄u”.

28 Ja dī nzonp'ɥ dī 'b̄a'athi p'ɥya, di guxyt̄ø ts'í 'mø bi nu r̄a Abraham, r̄a Isaac, r̄a Jacob, go ḡatho m̄i'da yø pøngah̄ya Oja dī 'bap'ɥ dī m̄anda Oja. Nu'ɥ dī 'b̄a'athi, d̄a gor'ɥh̄u.

29 Porque di bønyø ja'í p'ɥ n̄i huahra hyadi, d̄a guerp'ɥ n̄i bøxyadi, norte, 'nɛ sur di bønyø ja'í d̄a m̄ip'ɥ ja r̄a m̄ɛxa ngue dī nsihm̄ɛ p'ɥ dī m̄anda Oja.

30 A nuýá, 'b̄u i'da ngue 'bɛfa ua ya, gue'ɥ d̄ani m'met'o p'ɥh̄u. 'B̄u i'da ngue 'bet'o ua ya, gue'ɥ d̄ani m'mɛfa p'ɥh̄u.

Bi nzonna Jesús ngue handra hn̄ini Jerusalén.

31 Nu'a r̄a pa'a p'ɥya, bi zø i'da yø fariseo, bi 'yɛmbra Jesús:

—Dami pøngua ni ma, porque nne da hyo'i rā Herodes —bi 'y'embj.

³² Mi dahra Jesús, bi 'y'ena:

—Hantho ena da hyacā na rā Herodes. Ni mähā ya bá xihma ngue nuya 'ne nixudi, ga othe gā yō ja'i n'youi yō ts'onthi. Gā othe yō ja'i hēmbi 'dama 'dan'yo man'ū. Nimanī p'uya, ga juadi te di pefi.

³³ Pē jatho ngue gā thogu hapā nnā ma. Nixudi 'ne nimanī gā n'yo asta gue'mō gā sōn'a Jerusalén. Nūua hīmma juanī ngue dā thogā ua, nup'ū Jerusalén hīmma punnbi yō pøngahya sōmp'ū, gā i tho.

³⁴ Ague gyō mmēnguhā Jerusalén, gue'e gui hophā yō pøngahya Oja, dā gue'ū yō mamhya Oja bi 'ben'nahā, gā gui pūndothohā. Xangu yō nniđi dā ne ngue gā pēn'nahā tengutho rā ōni 'mō di petyō basj ngue di huits'i conyō zahua, dadi ja'ahā p'ū. Pē hīngā nehū.

³⁵ A nuyá, dā hye'c'ahā p'ū Oja ya. Dí xi'ahā ngue ya hīnnj mantho gui nnujū, asta gue'mō dā 'y'ehra pa gui 'y'ēmhmā: “Di japrā m'mēnhni Oja bá pēnhua”, gui 'y'ēmhmā.

14

Bi 'yøthe n'na rā dārquēhi rā Jesús.

¹ N'na rā pa ngue rā ts'āya, nuna rā Jesús bi ma dā nsihmē p'ū ja rá ngu n'na rā n'yohā 'bet'o ngue yō fariseo. Nuya p'uya, fātho te øtra Jesús.

² Nup'ū hudi, 'bep'ū n'na rā n'yohā ngue nenī.

³ Nuna rā Jesús, bi 'yørpa rā nt'änni yō xānnbate ngue rā ley 'nēhyō fariseo, bi 'y'embj:

—¿Ua dā zā ngue dā t'øthe n'na rā dārquēhi 'mō rā pa ngue rā ts'āya, uague hīn'na?

⁴ Nu'ū nzofo hīmbi dadi. Bi bēnra dārquēhi rā Jesús, bi 'yøthe. Bi xifi ngue dā ma.

⁵ Bi t'ēmyō fariseo p'uya:

—A nuyá, xi'mō gdi sihā n'na rā burru ogue n'na rā ndani, dā zop'ū ja n'na rā ots'i 'mō rā pa ngue rā ts'āya, uangui guā jats'i 'bexque'a, madra ts'āya'a rā pa dā zop'ū ja rā ots'i.

⁶ Hīnte gā ndātho'ū yō ja'i nzofo.

Rā Jesús bi xifi te dā 'yøtyō ja'i nnu rā nthati.

⁷ Nu'ū yō ja'i xi ts'ofō, hētho rā Jesús ha gā huanyō nthuts'i 'mō bi mip'ū ja rā mēxa. Bi 'y'ēmbuya:

⁸ —Nu'mō to bi zo'i ngue gui nnuhā rā nthati, 'yogui huanthohā yō nthuts'i tate xanho ngue ja gui mmihmā p'ū. Nthambēnitho dā zō hman'na nc'ēi, nu'a tate hnu mānsu ngue nu'i.

⁹ Nu'ū xā nzo'i p'uya, nthambēnitho dā 'yēn'i: “Dami unna nthuts'i na 'bēcua n'yō”. Ya gui pēs'ni sā p'uya ngue gnī mmip'ū ja rā nthuts'i hīngā njuani.

¹⁰ Nu'mō bi ts'o'i, dami mip'ū ja rā nthuts'i bí ja nyani, n'namhma ngue nu'mō bi zō'a xā nzo'i, dā 'yēn'i p'uya: “Dē gui mmicua ja rā nthuts'i xanho n'yō”. Xquet'a 'nē'ū 'dap'ū gdi hūhmā p'ū ja rā mēxa dā nu mānsu'i p'uya.

¹¹ Porque nu'a nne ngue man'na di hnu mānsu, gue'a man'na ts'atho hnu mānsu'a. Pē nu'a øt'e ngue hīngui hnu mānsu p'ū gā mbēni, gue'a man'natho hnu mānsu'a.

¹² Rā Jesús bi 'y'ēmbra n'yohā xi zixpū ja rá ngu:

—Nu'mō gui øt'a n'na rā nts'ihmē, ogui nzohnj amigo, ni xīngā gue'ū ni n'yohā, ni xīngā gue'ū ni mēni, ni xīngā gue'ū ni besino ngue ja te dā zī.

Porque nu'á, xquet'a dá 'yεhrá ora dá zo'i ngue gui nsihmεui. Ya bi ma ma cots'i'a rá mate xcá 'yørbya.

13 A nuyá, nu'mø gui øtra nts'ihmε, dami zo'u yø hyoya di nsihmε, dami zo'u yø do'ye, dami zo'u yø dogua, dami zo'u yø xadá ngue gui 'uini.

14 Janangue di toca'i rá mmēnthi p'uya, porque hinda zä dá gut'a'i te gui 'yørpe. Pe nu'mø rá pa daní bēnnate yø hoja'i p'uya, dá gut'a'i Oja te xcá 'yøt'e.

Bi ma mahyequi rá hya ngue n'na rá dants'ihmε di nja.

15 Nu'a n'na nc'ei mi hup'u ja rá mεxa p'uya, bi 'yøde te mmanna Jesús, bi 'yεmbi:

—Majuani ngue rá mmēnthi di tocabi'a to sihmε p'u ha di manda Oja 'mø.

16 Mi nya rá Jesús, bi 'yεna:

—N'na rá n'yohu, bi 'yøt'a n'na rá dants'ihmε ngue rá nde. Bi manda p'uya ngue bá ts'ofø xangu yø ja'i.

17 Nu'a rá nde ja ngue di nja rá nts'ihmε p'uya, bi mēnhná hmiqúi rá mmēnnigu ngue bá si'u to ya xi ts'ofø. Bi 'yεmbi: “Ma gá mmähä ya, porque ya bi nho'a te dá ts'i”.

18 Nu'u bá ts'i p'uya, εna ngue hinguí ponguí. Nu'a rá mædi bá ts'ofø bi 'yεna: “Ja dá tän'a n'na rá häi, jatho ngue gá ma nu ya. Dami punnguí, nugä hinguí ponguí gá mmagä p'u”.

19 Nu'a man'na p'uya bi 'yεna: “Ja di tän'i cõt'a nt'ei yø ndani. Nuya di nne gá sä ya. Dami punnguí, nugä hinguí ponguí gá mmagä p'u”.

20 Man'na p'uya bi 'yεna: “Ja edadi nthati, janangue hinda zä gá mmap'u”.

21 Nu'mø mambá pengra hmiqúi, bi xihrá hmu te bá sifi. Bi mbøcuc rá hmu p'uya. Bi 'yεmbrä hmiqúi: “Ni ma n'nahmantho p'u ja rá tai ya, 'nep'u ja yø caye ua ja rá hnini. Bá si ua yø hyoya. Bá si ua yø do'ye, bá si ua yø dogua 'nhyø xadá”.

22 Mambá pengra hmiqúi p'uya, bi 'yεna: “Ague grá hmu, ya dá øt'e te gá 'bejpaguí ya. Pe tobe mbonguitho yø nthuts'i”.

23 Bi 'yεnna hmu p'uya: “Nuya ni ma mahøn'a p'u ja yø caye 'nep'u ja yø 'yu ya. Bí ja ts'edi ngue dá εcua yø ja'i n'namhma ngue dá yuhma ngu.

24 Porque di xi'ahu ngue nu'u yø n'yohu dá zocä m'met'o, ya hinda zä dá εhe di nsihmεua'u”.

Ja ua rá hya ja ngue dá 'yøtra ja'i 'mø nne dá denna Cristo.

25 Xangu yø ja'i ni 'befa p'u ni ma rá Jesús. Bi 'bärbuya, bi 'yεmbi:

26 —Nu te'o tennguí 'nε zits'utho di maquí ngue'a te gui mahrá papá, ogue rá mamá, ogue rá xisu, ogue yø basj, ogue yø n'yohu, ogue yø nju, ogue su dá tho conná gueque, nuná, guehna himma xädigä na.

27 Nu rá ja'i hinguí nne dá dennguí ngue su dá tho, guehna rá ja'i himma juani má xädigä na.

28 A nu'ahu ya, xi'mø to dá ne dá hyø'a n'na rá torre, uanguí 'bet'o dá 'yøträ güenda, dá nu 'mø ngue ja te di uní para ngue dá hyätra 'befi, ogue hin'na.

29 Porque nu'mø sä di dæmi, 'nε hinda hyät'a m'mefa, dá denni to dá nu p'uya.

30 Dá 'yεna: “Nuna rá n'yohu 'bæcua bi dæmrä 'befi, pe hinguí sä dá hyät'i”, dá 'yεna.

31 Xi'mø ngue n'na rá dast'abi ja ngue dá 'yørpabi rá tunhni man'na rá mmidast'abiui, uanguí dá mi di n'yomfēni, dá zänni ngue'mø dá zä di juui 'det'a mahuañi yø soldado 'mø bá ep'u 'däte mahuañi ngue ne tunhni.

³² Pē nu'mō hīnda zā p'uya, nu'mō tobe yap'utho bā ēhrā n̄saiui, dā mēnnbā rā hyā rā mm̄inst'abiui p'uya ngue dī n̄hojpaui.

³³ Guī njathū p'uya, ngue guī hyacjū rā gūēnda, porque rā ja'ī ngue tate di mā'a te pēts'i, a nūgā p'uya, zi ts'utho dī maquī, guehnā rā ja'ī hīmma xādīgā nā.

Bī ma mahyēqui rā hyā ngue'mō bī m'm'ē'a te gā n'u rā u.

³⁴ Conque rā u, xanho'a. Pē nu'mō ya hīngui u, ya hīnte dī muui.

³⁵ Nī xingra 'yai rā hāi dā zā, sinoque dā t'enthō. A nuyá, dī nja nī gu ngue guī 'yōhmū nā rā hyā dī mmāngā ya.

15

Bī hyēcrā hyā rā Jesús ngue'mō bī 'ue'a n'na rā dē'yo.

¹ Gātho yō ngūthāi 'nē'u mī'da yō ja'ī t'ēmbi ngue ja yō ts'oqui bi guarbū 'bāhrā Jesús ngue ōts'e te mma.

² Gue'a gā n̄nemhya yō fariseo'a 'nēhyō xāmbate ngue rā ley, bi 'yēna:

—Nūnā rā n'yohū 'bēcua, guehya yō ja'ī ja yō ts'oqui nne dī nyāui 'nē 'dap'u sīhmēui nā.

³ Janāngue rā Jesús bi hyēcā n'na rā hyā bi xifi, bi 'yēmbi:

⁴ —Nū'ahū ya, xi'mō di 'bui to di si n'na ciento yō dē'yo, dā 'ue'a n'na ndē'yo p'uya, uāngui dā zop'ū'ū goho 'dāte mā'dē'mā gāto ndē'yo p'ū ja rā dāpo. Dā mā dā honnā n'na ndē'yo xā 'uegue astā gue'mō bā tīnī.

⁵ Nu'mō bā tīmp'uya, dādī johya, dā huxrā xixī, dā ēhē.

⁶ Nu'mō bi zōp'ū ja rā ngu, di petyō amigo 'nēhyō besino, dā 'yēmbi: “Bā ēhmū ya, 'da gdā johyathohū, porque ya dā tīngā mā dē'yo xī m'mēdi”, dā 'yēna.

⁷ Njarbūtho nā dī xi'ahū ya, ngue'mō bi hyēp'ū rā nts'o gā 'yo n'na rā ja'ī ja rā ts'oqui. Mān'na rā ndōpāhā bī ja mahēts'ī, hīnda gue'ū goho 'dāte mā'dē'mā gāto nja'ī ēnā ngue yō hoja'ī, hīn'yū yō ts'oqui.

Bī ma mahyēqui rā hyā ngue rā mēnyū bī m'mēdi.

⁸ Xi n'na rā xisu 'mō cū 'dēt'a yō mēnyū, di 'bē'a n'na p'uya, uāngui di sacra nyot'i dā gochrā ngu, mahotho di hyonī astā gue'mō bi dīnī.

⁹ Nu'mō bi dīmp'uya, di petyō amigo 'nē mī'da yō besino, dā 'yēmbi: “Mā 'da gdā johyathohū ya, porque dā tīngā mā mēnyū dā 'bēdi”, dā 'yēmbi.

¹⁰ Njarbūtho nā rā hyā dī xi'ahū ya, ngue bi ja rā johya p'ū bī 'būhyō anxē Ojā ngue n'na rā ja'ī ja rā ts'oqui, dā hyēp'ū rā nts'o gā 'yo.

Bī ma mahyēqui rā hyā ngue n'na rā n'yohū di untho'a te mā t'unni.

¹¹ Mī nyā rā Jesús, bi 'yēna:

—Mī sī yoho yō ts'unt'ū n'na rā n'yohū.

¹² Nūnā rā ts'unt'ū cohi bi 'yēmbi papā: “Ague papā, dāmī 'dac'a te mā mmēti di tocagui”, bi 'yēmbi. Nūnā rā papā p'uya, bi unni n'na ngu n'na yō ts'unt'ū'a te di tocabi.

¹³ Hīmma ya'atho yō pa p'uya, nūnā rā ts'unt'ū cohi, bi pēti gātho'a te rā mmēti, bi hyāts'ī, bī mā mān'na rā hāi yap'utho. Ja bi ummā untho p'ū rā mēnyū p'uya.

¹⁴ Pē nu'mō mī hyāti gā bi unnā mēnyū, nup'ū ja rā hāi 'bui, bī nja n'na rā thuhū. Ya hīn'yū te dā zi p'uya.

¹⁵ Bī māp'ū 'bū'a n'na rā n'yohū ngue bi 'yānnā 'bēfi p'uya. Nūnā rā n'yohū p'uya, bi 'bēpi ngue dā mārpa yō ts'ūdi p'ū bī ja rā hāi.

¹⁶ I nne dā za'ū yō jaza sa yō ts'ūdi p'uya, pē hīnjondī unni.

17 Ya ɛmp'uya: “Nup'u ja rá ngu ma papágä, xangu yø hmiqúi dī mpep'u, pe mbonguitho te da zi. Nugä p'uya, dí tugä rá thuhü ua.

18 Ma ga pengä p'u bí 'buhma papá ya. Ga ɛmbi: Ague papá, rá ts'oqui dá øt'a'í, xquet'a ra ts'oqui dá ørpabi Oja.

19 Ya hinni 'yup'u gui 'yena ngue ni basigui ya. Gui 'yø'ni güenda ngue nugä tengutho'u ni mēfi guí si, dī njarbatho p'u gdi benguí, ga ɛmbi”.

20 Bi hya rá 'yu p'uya bi mengui, i ma rá ngu rá papá.

Nu'mø tobe yap'utho bá ɛ p'uya, bi hyandrä papá, bi huɛqui. Bi ma p'uya ngue di c'at'ui, asta hufi 'nɛ di unna beso.

21 Nunä rá ts'ant'u p'uya, bi 'yembrä papá: “Ague papá, rá ts'oqui dá øt'a'í, xquet'a rá ts'oqui dá ørpabi Oja. Ya hinni 'yup'u gui 'yenguí ngue ni basigui ya”.

22 Nu'a rá papá p'uya, ɛmbyø hmiqúi: “N'nahmantho bá cahmi rá ulu tate xanho, dami hetui. Dami hyurpauí n'na rá mfo'yɛ rá 'ye. Dami unnuí yø 'boxthi da dít'i.

23 Bá siui n'na rá ndani xanoqui ga hohu. Ma ga n'øt'a ngohu, ga nsihmɛhu.

24 Porque nunä mä ts'ant'ugä 'bucua, tengutho 'mø xi du na, a nuyá, tengutho 'mø mä'da'yo bi m'mai. Ya xi m'medi, pe mahøndä nuhu ya”. Bi madi bi n'øt'ango p'uya.

25 Mambí 'yo rá 'befi'a rá ts'ant'u mä dap'uya. Nu'mø ni ma da zøp'u ja ra ngu'a rá ts'ant'u mambí 'yo rá 'befi p'uya, bi 'yøde ngue ja yø 'bida, 'buhyø nɛi.

26 Bi zohnä n'na yø hmiqúi p'uya, bi 'yänni te 'be'a mä ngo i ja.

27 Nu'a rá hmiqúi p'uya bi 'yɛmbi: “Ni papá'a øt'ango ngue ni 'nyohu xa nzøhø. Xa manda ngue xa tho n'na rá ndani ya xi noqui, porque nnu rá ts'ant'u ngue hinte di ja”.

28 Bi mbøcue p'uya, hingui nne da yut'ambo. Bá pønna papá p'uya, bi xifi ngue da yut'ambo.

29 Pe nu'mø mi da p'uya, bi 'yembrä papá: “Ya xa mma yø jeya dí øt'a ni 'befi, nugä hijnjam'mø xtá fets'i te guí mma. Pe hijnjam'mø xcá 'dacä n'na rá zichivo ngue ga nsännigo'be mä amigo.

30 Pe nuyá, nu'mø mi zøhnä ni ts'ant'u bi an'na ni mɛnyu ngue yø 'uesi, go xcá hyopra ndani naya”.

31 Nunä rá papá p'uya, bi 'yembrä ts'ant'u: “Ague ts'ant'u, nu'j ya 'daua dí 'buhmi. Nu'a te ga dí pets'a, ga ni mmeti.

32 Pe nuyá, xanhotho ngue dī njaju mpähä, ga øthu rá ngo. Porque nunä ni 'nyohu, tengutho 'mø ya xi du na, mä'da'yo ngue bi m'mai. Ya xi m'medi, pe mahøndä nuhu ya”.

16

Bi hyɛcra hya ra Jesús ngue n'na ra hmiqúi dī manda yø mēfi.

1 Ra Jesús bi 'yɛmbyø xädi:

—Mi 'bu'a n'na rá mmɛmmeti ngue si n'na rá hmiqúi dī mandabi yø mēfi. Nunä rá mmɛmmeti p'uya, bi sifi ngue di annbatho rá mɛnyu na rá hmiqúi.

2 Ra mmɛmmeti p'uya, bi 'yɛmbi: “Ague n'yø, çhanja na rá hya dí øcä si'í? Dami dācra güenda'a rá 'befi guí øt'e, porque ya hinni mantho guí mandagui mä hmiqúigä”, bi 'yɛmbi.

3 A nunä rá hmiqúi dī manda yø mēfi p'uya, i ɛnse: “¿Teni 'be'a ga øt'a 'mø ya hīndi 'dacä rá 'befi mä hmu ya'mø? Nugä ya hingui sä ga mpefi. Nu'mø ga haɣra limosna, dí pes'mä sä.

4 A nuyá, ya dí padí te ga øtya para ngue ya di 'bwi to bi 'dacra ts'äya p'u ja yø ngu 'mø bi thaga ma 'befi", i ena.

5 Bi mædi bi zonzni 'da mi'da'u to tuprá hmu p'uya. Nuna rá mædi bi zonzni, bi 'yembi: "¿Hangu guí tühma hmugä?"

6 Ra n'yoha p'uya bi 'yena: "Dí tupa n'na ciento barre ra aceite". Nuna rá hmiqui p'uya bi 'yembi: "Ja ua ra sæcua n'youi ni güenda 'mø. Pe dami mi ya, gui 'yør'man'na, gui cuati ngue yote ma'det'a barre guí ndupate", bi 'yembi.

7 M'mefa p'uya, bi 'yän man'na nc'ei, bi 'yembi: "Xi'i, ¿hangu guí tühma hmugä?" Bi 'yän'a ts'o p'uya: "N'na ciento t'ení ra trigo". Bi 'yembuya: "Ja ua ra sæcua n'youi ni güenda 'mø. Pe dami 'yør'man'na ya, ngue hõndi goho 'däte t'ení gui cuati ngue guí ndupate", bi 'yembi.

8 Nu'a ra hmu, i espa'a ra ts'omæfi ngue padí ha di japi da hyätyø amigo. Yø ja'i 'bwa nximhäi janjuani ga mbadí ha di hyätyø amigo, a nu yø ja'i ngue yø 'yec'ei hingui njap'u.

9 Nugä dí xi'ah, dami usah ra mentyu nu'a di usa yø ts'oc'ei ua ja ra ximhäi ngue gdí hyonni amigoh. A nu'mø gá hyä'ni mentyu p'uya, ya di 'bwi to di 'da'ah ra ts'äya p'u ha gui m'mahma para zantho.

10 Nu'a da bõmmanho, madague'a ts'utho da ma mafäti, man'natho da bõmmanho 'mø da ma mafäti xangu. A nu'a hinda bõmmanho, 'ne ts'utho da ma mafäti, ma xtängu da ma mafäti, pe hinda bõmmanho.

11 Xi'mø hingui põmmanhoh 'mø mafäti'ah ra mentyu ja ua ja ra ximhäi, ¿te'o guí ena di fät'ah'a majuaní ngue xanho 'mø?

12 Xi'mø ngue hingui põmmanhoh 'mø mafäti'ah ra mentyu ndan'yo to rá mmeti, ¿te'o guí ena di 'da'ah'a ja ngue da zo ni 'yeh 'mø?

13 Hinga n'na ra hmiqui da zä ngue yoho yø hmu di m'mai. A nu'mø ngue yoho yø hmu di m'mai, n'na'a di madi, n'na'a hinda madi. N'na rá hmu da 'yørpe te di manda, man'na rá hmu hinda 'yørpe te di manda. Gui njathu p'uya, hingui sä ngue mbø yoho p'u di ma ni mmaih. Di ma ni mmaih Oja, xindi ma ni mmaih ra mentyu.

14 Nu'u yø fariseo, ngue hõndra mentyu nne, gä bi 'yøxtho na ra hya mmanna Jesús. Pe thenth'o'a te øde hma.

15 Ra Jesús bi 'yembi:

—A nuyá, gui härpah yø dä yø ja'i, porque xøgue ena majuaní ngue gyø hoja'ih p'u gui nequi. Pe nuna Oja hinda zä gui hyäth na, i padí te ja mbo ni mmaih na. Porque nu'a ngue yø ja'itho nnu manho te ø't'e, hinga gue'a nnu manho Oja'a.

Bi xänbq yø ja'i ra Jesús ngue hanja rá ley Oja.

16 Nu'u yø pa bá m'mahra Xuua, ya mi hmanna ley bi 'yotra Moisés, ya mi hman'a te ra hya bi nxännbate yø pøngahya Oja. Asta gue'u yø pa'u ya, i sihra hoga 'da'yo hya yø ja'i ha di zo rá 'ye Oja. Gátho yø ja'i di ja ndummái ngue da zo rá 'ye Oja.

17 Pe man'na hingui henni ngue da guahra c'amahets'i 'nehra häi, hinda gue'a ngue da t'embi hingui ja ts'edi'a te nt'ot'i p'u ja rá ley Oja, madague'a ts'utho.

Bi xänbq yø ja'i ra Jesús ngue hingui sä da 'yenyø xisu.

18 Nu'u yø n'yoha di nxummi yø xisu, nu'mø hõmbi nthatra n'yohu, da me man'na ra xisu, ya ra ts'oqui øtra n'yohu. Nu'mø bi nthatra xisu bi t'ei, ya ra ts'oqui øt'ui ra n'yoha bi me.

Ra mæmmeti conq Lázaro, gä bi du.

19 Mj 'bu'a n'na ra n'yohu ngue ra mmemm̄eti. Mj he yø ulu tate xanho. N'na pa ngu n'na pa, en̄tho øt'ango ngue di yoxni p'u sihm̄e.

20 Xquet'a mj 'bu'a n'na ra hyoya nj hu ngue ra Lázaro. Xi guahyø sasi na ra Lázaro, hup'u ja rá goxthi ra mmemm̄eti.

21 Nun̄a ra hyoya na, i nnehma da zi'u yø xemhm̄e tãp'u ja rá m̄exa ra mmemm̄eti, p̄e h̄indj unni. Nu'm̄o bi thop'u yø fo'yo, tesp̄abi yø sasi.

22 P̄e bi zõnna pa bi du na ra Lázaro. Yø anx̄e Oja p'uya, bi zixp̄u 'buhra Abraham. Xquet'a bi du ra mmemm̄eti p'uya, bá t'ãgui.

23 Nup'u ja ra njid̄u sã ra n'u p'uya, bi nhanni, bi hyannbu yarp'utho p'uya, ngue bi 'bup'u ra Abraham, 'dap'u 'buhmj ra Lázaro.

24 Ra mmemm̄eti bi 'ȳena: “Ague ma papá'i Abraham, dami huεgagui. Bá p̄enhna Lázaro di po rá saha con̄a dehe. Da ε̄he di pogbagui ma jani. Porque dí sãgã ra n'u ua ja yø sibi”, bi 'ȳena.

25 Ra Abraham bi 'ȳembj: “Ague ts'ant'u'i, dami b̄en̄i ngue gá m'm̄m̄an̄ho m̄ente ra pa gá m'm̄i. A nun̄a ra Lázaro bi zã ra n'u na. A nuyá, go 'b̄mma pãhã ua naya, go gui sã ra n'u ya.

26 I ja man'na ra hya ya. Xand̄onhe ua haru nnã nhyacj̄u. Jan̄angue nu to da ne di map'u, h̄inda zã da thogui. A nu'u ni gop'u, h̄inda zã dí 'ȳcua'u”.

27 Bi 'ȳenna mmemm̄eti p'uya: “P̄e dí ã'i ra mate ma papá'i Abraham, ngue gui p̄enhna Lázaro p'u ja rá ngu ma papágã.

28 Porque 'bup'u m̄ic̄at'a ma n'yohu. Da zã da xifi te dí thocã ua, n'namh̄ma h̄inda ε̄cua ha dí sãgã ra n'u 'm̄o bi du'u”.

29 Ra Abraham bi 'ȳembj: “Nuyá gui m̄ma, da zã di xã'u yø hya bi 'yotra Moisés, da gue'u bi 'yotyø p̄ongahya Oja. Da 'yørpa masu'a ra hya hm̄amp'u”.

30 En̄na mmemm̄eti p'uya: “ahã ma papá'i Abraham, gue'a gui m̄ma. P̄e nu'm̄o da ma n'na ra ánima da xifi te ja ua, da hyep'u ra nts'o ga 'yo'u”.

31 Ra Abraham bi 'ȳembj: “Nu'm̄o h̄ingui t'ε̄c'ei'a te ra hya bi 'yotra Moisés 'n̄e'a te bi 'yotyø p̄ongahya Oja, madague'a di b̄en̄ate n'na ra ánima da ma da nyai, xquet'a ngutho h̄inda 'ȳc'ei ra hya da sifi”.

17

Xand̄ongu ra n'u da zã to da japi da 'yotra ts'oqui rá mm̄ic'eiui.

1 Ra Jesús bi 'ȳembyø xãdi:

—Nuyá, h̄indj 'bedi temã cosa ga 'yotra ts'oqui yø ja'i. P̄e hague ngu ra castigo da thohra ja'i da japi da 'yotra ts'oqui rá mm̄ic'eiui.

2 Man'na xanho ngue da thorb̄u ja ra jathe di ntharpa n'na ra jani p'u ja rá 'yaga ngue da gu'mi, h̄inda gue'a ngue da japi da 'yotra ts'oqui ya yø ja'i zits'utho ε̄c'eiui.

3 Dami mfãhm̄u m̄ami njahu p'u.

Nu'm̄o h̄ingui nnu man̄ho te bi 'yøt'a'i ni cu, dami h̄ejpi. Nu'm̄o bi hyep'u ra nts'o øt'e, dami punnbi.

4 Madague'a nyoto nn̄idi n'na pa da 'yøt'a'i'a h̄ingui nnu man̄ho, 'n̄e nyoto nn̄idi da 'ȳen'i: “Dami punngui”, da 'ȳen'i, dami punnbi.

Yø xãdi ra Jesús bi 'yãpi ngue di hatra ts'edi yø nt'ε̄c'ei.

5 Bi 'ȳembyø xãdi ra Jesús:

—Ague grã Hmu, nu'm̄o te nt'ãpi Oja, dami 'yøt'e ngue ga ε̄c'eihe xanho ngue di nja.

6 Ra Jesús bi 'ȳembj:

—Nu'mø di ja zits'u ni nt'ɛc'ɛihɯ, maɖague'a dangu ga nnoho n'na zihmudā rā mostasa, nunɯ n'na nza rā sicómoro 'bāhnɯ, dā zā gui 'yɛmphɯ: “Damī 'uecua guí 'bāi, i m'map'u ja rā jathe”, gui 'yɛmphɯ. Nunā rā za, dī map'u gui zihmɯ.

Nu rā hmiqúi ɔt'a te rá 'bɛfi ja ngue dā 'yøt'e.

⁷ Nu'ahɯ ya, xi'mø di 'bɛ'a n'na nc'ɛi ngue di si n'na rá hmiqúi, nu'mø bi zøhra 'bɛfi rā hmiqúi ngue xpā nuafani ogue fände'yo, ɷua dā 'yɛmbrá hmiqúi: “Damī mīhya guí nsihmɛ”?

⁸ Uanguí hīn'na. Sinoque dā 'yɛmbrá hmiqúi: “Damī hogagui te ga si. Damī nsā gui 'daqui te ga si mɛnte ga nsihmɛgā. Nu'mø dá juategā rā nts'ihmɛ p'uya, ja guí nsihmɛ”, dā 'yɛmbi.

⁹ ɷua di ja mammadi rá hmiqúi ngue bi 'yøt'e te bi 'bɛpi? Conque hīn'na.

¹⁰ Xquet'a guí njathɯ p'uya, nu'mø gá juadi gá 'yøthɯ'a rā 'bɛfi di 'bɛp'ahɯ Oja, guí 'yɛmhmɯ p'uya: “Hīn'ya te dī hnu manhogāhe, porque nu'a rā 'bɛfi bi m'mɛjpahe ga øthe, hont'a dá øthe'a”.

Rā Jesús bi 'yøthe 'dɛt'a nja'i mī hɛmbra ts'o'ya.

¹¹ Nunā rā Jesús, bi thogui i ma Jerusalén. I nthop'u ja rā hyodi dī ntøt'ui rā häi Samaria'a rā häi Galilea.

¹² Mī zømp'u ja n'na rā hīni p'uya, mambá ɛp'u 'dɛt'a nja'i yø dārquehi mī hɛmbra ts'o'ya. Yap'atho bá ɛhyø dārquehi 'mø mī hyandi, pɛ 'bɛxpá m'māi.

¹³ Bi marp'uya, bi 'yɛmbi:

—Ague grá xānnbāte Jesús, huɛgahe, damī 'yøthegahe.

¹⁴ Mī hyandiø dārquehi rā Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nūya damī sømhɯ p'u 'bāhyø mmācja ya, gui xifi ngue ya bi zā'ahɯ.

Mɛnte ni 'yo yø dārquehi ngue ni map'u 'bāhyø mmācja p'uya, bi zā rā n'u mī hɛmbi n'na ngu n'na.

¹⁵ Nu'a n'na nc'ɛi'u mī u p'uya, mī nu ngue ya bi zā rā n'u mī hɛmbi, bi mengbaya. Pɛ janjuanī ngue nts'ɛdi guí ja mammadi Oja.

¹⁶ Bi ndantyoħmu p'u 'bāhra Jesús, asta di søt'ahāi rá hmi ha gui ja mammadi. Nunā rā n'yohɯ nā, rā mmɛngu p'u ja rā häi Samaria.

¹⁷ Bi 'yɛnna Jesús:

—ɷanguí 'dɛt'a nja'i bi zā rā n'u mī hɛmbi? ɷHaru 'bɛ'u mī guto ya?

¹⁸ Hīnjo mman'na xtabá mmɛngu ngue di ja mammadi Oja, hīnda hønna n'na nc'ɛi hīngra judío bá pengui.

¹⁹ Rā Jesús bi 'yɛmbrá n'yohɯ mará dārquehi:

—Damī nangui, ni ma. Ya bi zā'i ngue gá 'yɛc'ɛigui.

Bi manna Jesús ha dī njap'u dī nɛqui ngue dī manda ua Oja.

²⁰ Yø fariseo bi 'yānna Jesús ngue njam'mø dā zøcua Oja ngue dī manda ua. Bi 'yɛmbuya:

—Nu'mø bi zøcua Oja ngue dī manda ua, hīngra cosa dī nɛqui ngue dā hnu'a.

²¹ Porque hīnda zā dā 'yɛnyø ja'i: “Nūua, ja bí ja ua”, ogue “Nunɯ, ja bí ja nɯ”. Porque Oja ya dī manda ua guí 'bāhmɯ'a ya.

²² Bi 'yɛmbyø xādi p'uya:

—Dā 'yɛhra pa guí nne guí nnuhɯ'a rā pa dā zøhra N'yohɯ di 'yɛ māhɛts'i, pɛ hīngu nnuhɯ.

²³ Dā 'yɛn'ahɯ yø ja'i'a rā pa'a: “Ma nuhɯ nīnguehnɯ”, ogue “Mā nuhɯ nīnguecua”, dā 'yɛn'ahɯ. 'Yo sá gui tɛnhɯ haru dī ma yø ja'i ngue guá honjɯ.

²⁴ Porque nu'mø bi zønna pa da εhra N'yohu di 'ye mahets'i, gātho yø ja'i da hyandi. Tengutho 'mø bi yofra huēi, to bi zā handi, di njarbū.

²⁵ Pe nuyá, jatho ngue 'be ga sāgā xangu rā n'u, ngue hinda nu manhogā yø ja'i 'bucua ja rā ximhāi.

²⁶ Tengutho bá nja'mø yø pa mambá m'muhra Noé, xquet'a ngu'a di nja'a rā pa da εhra N'yohu di 'ye mahets'i ya.

²⁷ Porque nu'a rā pa'a, mi sihmε yø ja'i, mađi nthati 'da, ja t'āpyø t'ixu 'da. Pe himbi unna güenda yø ja'i te ja ngue di nja, asta ja gue'mø rā pa mi yatra Noé p'u ja rā barco. Mi nja rā ndate 'ye p'uya, bi juadi gātho yø ja'i.

²⁸ Njarbūtho'a te bi nja'mø yø pa mi m'muhra Lot. Mi sihmε yø ja'i, te'o di ntāi, te'o i mpā, te'o tuhyø huahi, mi hōnnigu 'da.

²⁹ Pe nu'a rā pa bi sihra Lot ngue bi bōmp'u ja rā hnini Sodoma, bá hōhmaya yø asufre ngue dānzø, bi juadi gātho'u mi 'bap'u ja rā hnini.

³⁰ Mahōndi njarbūtho yø ja'i 'mø bá εhra N'yohu di 'ye mahets'i ya.

³¹ Nu'a rā pa'a, nu rā ja'i dí tōhma xøts'e rá ngu, 'yo di ena ngue di ma mbo rá ngu ngue te da ha, sinoque da 'dagui. Nu rā ja'i dí 'yo rā 'bēfi, hīndi ma rá ngu ngue te da ha, sinoque da 'dagui n'nahmantho.

³² Damī bēmhm'a te bi thoħrá xisu rā Lot.

³³ Nu'a te'o nne di mpommī rā ndate, gue'a di m'me'a. Pe nu'a te'o da 'yennā te connā nguecā, gue'a di nyan'a.

³⁴ Dí xi'āhu ngue nu'a rā xui'a, yo nc'ei di oxpū ja rá t'ots'i. N'na nc'ei da ts'its'i, n'na nc'ei da gohi.

³⁵ Yoho yø xisu 'dap'u di ncūni. N'na nc'ei da ts'its'i, n'na nc'ei da gohi.

³⁶ Yoho yø n'yohu 'dap'u dađi mpefi. N'na nc'ei da ts'its'i, n'na nc'ei da gohi.

³⁷ Mī 'yøhyø ja'i nā rā hya na, εnyø ja'i p'uya:

—¿Pe haru di nja nā rā hya guī mmamp'uya grā hmu?

Mī dahra Jesús, bi 'yēna:

—Nup'u di 'būhyø ja'i nī 'yup'u da thaspa rā güenda, ja di njap'u rā castigo.

18

Bi hycra hya rā Jesús ngue n'na rā 'danxu mi n'äst'abi.

¹ Bi hycra hya bi xihyø ja'i rā Jesús. Bi xānba yø ja'i ngue jatho zant'a da mat'Oja, hīnha di gohyø mmūi.

² Bi 'yēmbuya:

—Nup'u ja n'na rā hnini, mi 'bap'u n'na rā ts'ut'abi ngue hīngui sū rá mmic'eiui, nī xīngā gue Oja di sū.

³ Nu'a rā hnini'a p'uya, xquet'a mi 'bap'u n'na rā 'danxu ngue njandyatho pap'u 'būhra ts'ut'abi ngue āpra ts'ut'abi rá nsūiui.

⁴ Nūna rā ts'ut'abi, bi ma njammī pa ngue hīngui ørpa masu nā rā 'danxu. Pe m'mēfa p'uya, bi 'yēna: “Nūgā hīndi sugā Oja, nī xīngā guehma mmic'ei'be dí sū.

⁵ A nuyá, para ngue hīnni mantho di xūnanyagā ua nā rā 'dansu, ma ga ørpa rā ts'ut'abi, n'namhma ngue ya hīnni mantho da εhe di xūnanyagui”.

⁶ Bi sigue bi 'yēnna Jesús:

—Guehna rā hya bi manna ts'ut'abi ngue rā ts'oc'ei naya.

⁷ Xi Oja ya, ¿ua hīnda 'yørpabi rā ts'ut'abi ya yø ja'i xa huanhni, i nzofo rā pa rā xui? Xi'mø bi zofo, ¿ua hīngā 'be xtā mäts'i?

⁸ Dí xi'āhu ngue n'na zihmantho da mäts'i. Nu'mø bi zøhra N'yohu di 'ye mahets'i, ¿ua da dīnyø ja'i di εc'ei ua ja rā ximhāi?

Yoho yø n'yohu bi ma rā mhmat'Oja p'u ja rā nija.

⁹ Maħømbi hyej man'na rā hya bi xihyø ja'i rā Jesús, porque 'buhyø ja'i ena ngue man'na xanho ngue mi'da yø mmic'eiui. Bi 'yembyø ja'i p'uya:

¹⁰ —Yoho yø n'yohu bi ma bá mat'Oja p'u ja rā nija. Nu'a n'na nc'ei, rā fariseo'a. Nu'a man'na nc'ei p'uya, rā nguthäi'a.

¹¹ Nu'a rā fariseo 'bäi ha ga mmat'Oja, i ena: "Ma Oja'i, dadi ja mammađi'i ngue nugä hĩndi' øt'ä tengutho ør'mi'da yø ja'i ngue yø be, yø ts'oc'ei, yø 'yots'om'mäi. Ni xinga gue'a te ø'na rā nguthäi 'bäcua dí øt'ä.

¹² Nugä nyondi n'na semana dí et'ä ma mmui. Nu'a te dí taha, dí hacra diezmo dadi uni", bi 'yena.

¹³ Pe nu'a rā nguthäi p'uya, yap'utho bá m'mäi. Ni xinga gue'a di nnøsmaya, sinoque mente pannä tya mente ena: "Ma Oja'i, dami huegagui. Nugä ja ma ts'oqui", bi 'yena.

¹⁴ Dí xi'ahu, ngue nu'a rā nguthäi bá eħrá ngu, pe ya bi hojpabi Oja. A nuna man'na p'uya, hĩn'na na. Porque nu'a nne ngue man'na di hnu mansu, gue'a man'na ts'utho hnu mansu'a. Pe nu'a øt'e ngue hingui hnu mansu p'u ga mbeni, gue'a man'natho hnu mansu'a.

Rā Jesús bi xi Oja ngue di japyø basi.

¹⁵ Bi zixyø basi yø ja'i p'u 'buhra Jesús. I nnepyø ja'i ngue da dospa yø ya yø basi, 'ne da xi Oja ngue di japyø basi. Pe nu'mø mi nu ya yø xädi rā Jesús, bi hejpa yø ja'i bá zi yø basi.

¹⁶ Pe nuna rā Jesús bi zonhyø basi, bi 'yembi:

—Dami hyehma yø basi da thocua dí 'bui. Porque tengutho yø ja'i ya o rá 'ye Oja, xquet'a njarbutho ya yø basi ya.

¹⁷ Majuaní dí xi'ahu ngue n'na rā ja'i hingra 'yøde tengutho n'na rā basi ngue rā 'yøde, hĩnda zä da zo rá 'ye Oja.

Rā mmemmeti hĩmbi ne da 'yøt'e te bi xihra Jesús.

¹⁸ Nuna n'na rā n'yohu 'bet'o ngue yø judío bi 'yørpa rā nt'änni rā Jesús. Bi 'yembi:

—Ague grá hoga xännbate, ¿te 'be'a ja ngue ga øt'e n'namhma ngue Oja di 'dacra 'da'yo te para zantho? —bi 'yembi.

¹⁹ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—¿Ua guí pađi te guí mmanya, ngue guí engui xanhogá? Porque hønse Oja xanho.

²⁰ Ua hingui pađi hanja'u yø hya di manda Oja ngue ena: "Yo grá 'yots'om'mäi. 'Yo grá hyote. 'Yo grá be. 'Yo to guí sämba rā fehni. Dami su ni papá, dami su ni mamá" —bi 'yembi.

²¹ Nu'a rā n'yohu p'uya, bi 'yena:

—Nuya yø hya guí xicya, ya gä xtä øt'e asta gue'mø mará ngüegui.

²² Nuna rā hya bi mamp'uya, mi 'yøhra Jesús, bi 'yembi:

—Di 'behman'na rā hya ja ngue gui 'yøt'e. Dami pä te gä guí pets'i, gui unna mnyu yø hyoya. Nu'mø gä 'yøt'aya, ya bi ja ni mmeti mahets'i p'uya. Bá e p'uya, ga mmep'u nnä magä —bi 'yembi.

²³ Nuna rā n'yohu, nu'mø mi 'yøhna rā hya sifi, mambi dudrá mmui, porque mará ndømmemmeti.

Bi manna Jesús ngue Oja, hĩnte hĩmbi.

²⁴ Mi nu rā Jesús ngue bi du rá mmui rā mmemmeti, bi 'yembyø xädi p'uya:

—Xandøn hēnniħo ha di n'unyø mmemmeti ngue da zo rá 'ye Oja.

²⁵ Ya faḍi ngue ra cameyo, h̄injam'mò da zà da thop'ù ja rá xagu n'na ra 'yofani. Pɛ man'na xandøn h̄ennitho ngue n'na ra mm̄emm̄eti d̄i n'uni da zo rá 'yɛ Oja.

²⁶ M̄i 'yøhyø xädi na ra hya bi manna Jesús, d̄i n'yɛmbi:

—Rá nɛgui ya h̄injonni ja'í da zà d̄i nyanná te ya'mò —d̄i n'yɛmbi.

²⁷ Ra Jesús bi sigue bi 'yɛmbi:

—Nu'a ngue yø ja'itho, h̄inda zà te da 'yot'e. Pɛ Oja, h̄inte h̄ɛmbi.

Bi manna Jesús ngue di tocabi ra nho'ù yø ja'í n'youi p'ù ni ma.

²⁸ Nuna ra Bedu bi 'yɛmbi:

—Nugähe, ya xtá sohme p'ù te gä dí pɛshe ngue dí tɛn'nahe.

²⁹ M̄i dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Majuani di xi'ah̄u, ngue nu to gä xpá nzohyø ngu, xpá nzohrá papá n'ehrá mamá, xpá nzohyø n'yoh̄u, xpá nzohyø xisu, xpá nzohyø bas̄i, ngue ørpa rá 'bɛfi Oja,

³⁰ pɛ m̄ente 'bɛcua ja ra ximhäi ra ja'í, nu'a ga ngu'a te xpá nzogui, man'natho xangu'a te da d̄ini. Ra pa di 'yɛp'ù p'uya, di t'unná te para zantho.

Maḥombi manna Jesús ngue da tho, pɛ bi ma ngue di bennate.

³¹ Bi zica n'nanni'ù 'de'ma yoho yø xädi ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—A nuyá, ya nná mähä Jerusalén. Nup'ù, ja dan̄i njap'ù'a te gä bi 'yotyø pøngahya Oja, ngue te da thohra N'yoh̄u bí 'yɛ maḥets'í.

³² D̄i ndäpyø ts'oc'ɛi, ngue da n'yemmahya, da zai, da zots'í.

³³ D̄i un̄i, m'mefa p'uya, da hyo. Pɛ rá hyu pa di bennate.

³⁴ Nu'ù yø xädi h̄imbi d̄ini hanja na ra hya xifi. 'Be ximbi n'yo yø mm̄ai'a te ra hya bi xifi, porque nuya yø hya ya, xan̄h̄ennitho ha di faḍi.

Ra Jesús bi 'yøthe n'na ra xädä.

³⁵ Nu'mò ni ma da zømp'ù ja ra hn̄ini Jericó ra Jesús, m̄i hup'ù ja ra 'yu n'na ra xädä ngue äpra m̄enyu yø ja'í thop'ù.

³⁶ M̄i 'yøde ngue thogui xangu yø ja'í, nu'a ra xädä p'uya bi 'yänni hanja ngue thohyø ja'í.

³⁷ Bi si p'uya, ngue nuna ja ngue da thop'ù hud̄i, guehna ra Jesús ra mm̄engu Nazaret.

³⁸ Bi mähra mafi p'uya, bi 'yɛmbi:

—Dam̄i huggagui ague Jesús, rá mbom'meto'i ra David —bi 'yɛmbi.

³⁹ Nu'ù yø ja'í ni 'bet'o p'uya, di hejpi ngue h̄indi m̄m̄afi. Pɛ ra xädä, ɛna man'na nts'edi ga mafi, bi 'yɛmbi:

—Dam̄i huggagui ague rá mbom'meto'i ra David.

⁴⁰ Bi m'mähra Jesús, bi manda bá ts'i ra xädä. Nu'mò ni ma da zøp'ù 'bä p'uya, bi 'yɛmbi:

⁴¹ —¿Te guí nne d̄i nja'í?

Ra xädä p'uya, bi 'yɛna:

—Ague grá Hmu, d̄i nne ngue d̄i nzø ma dä.

⁴² Ra Jesús bi 'yɛmbra xädä:

—D̄i nzø ni dá 'mò. Bi zä'í ya ngue guí ɛc'ɛigui ngue jagä rá ts'edi ga øthe'í.

⁴³ Nu'a ra ora'a p'uya, 'bexpi nzø yø dá ra xädä. Bi mɛp'ù ni ma ra Jesús, pɛ di ja m̄ammad̄i Oja. Nuya gätho yø ja'í bi nu te bi nja, gä ɛspabi Oja.

1 Mí yarbú ja rá hníní Jericó rá Jesús, ya ní 'yop'ú ja rá hníní p'uya.

2 Nu'a rá hníní'a, mí 'bap'ú n'na rá n'yohú ngue rá mmemméti ní hú ngue rá Zaqueo, rá hmu'ú to júhra mēnyu njái.

3 Nuná rá Zaqueo p'uya, i nne dá nu rá Jesús ngue dá badí te'o. Pē hinguí sá dá hyannbúya, porque xangu yø já'í n'youi rá Jesús, 'nē hinguí hets'í.

4 I nne ngue dá nu xanho. Bì nti p'uya, ní 'bet'o. Bì nexá n'na rá za ngue rá sicómoró 'báp'ú ja ngue daní nthohrá Jesús.

5 Mí thop'ú ja rá za tøhrá Zaqueo ná rá Jesús, bí nòs'maya, bí 'yēmbi:

—Ague Zaqueo, bá cai n'na zihmantho, porque nuya ja ngue gá nsäyagá p'ú ja ní ngu ya.

6 Nuná rá Zaqueo, n'nahmantho bá cai. Nup'ú ja rá ngu, ja bí säyabi p'ú rá Jesús.

7 Yø já'í p'uya, hĩmbi nu manho te øtra Jesús, ěmbi ngue guerp'ú ja rá ngu rá já'í ja rá ts'oqui ja säya p'ú.

8 Rá Zaqueo p'uya, bí m'mái, bí 'yēmbra Jesús:

—Nuya grá Hmu, nu'a te dí pets'í, gá unná made yø hyoya. Nu'mø 'bui te'o man'na xangu xtá hannbí ngue'a hĩnní 'yup'ú gá hannbí, pē gá cospabi ngoho parte'a te xtá hannbí —bí 'yēmbi.

9 Mí nya rá Jesús, bí 'yēna:

—Nu rá ora ja p'uya, ya dí nyanna to 'bæhrá ngu jaua ya. Porque xquet'a 'nēhná rá mbom'meto rá Abraham.

10 Porque rá N'yohú bí 'yē mahets'í, bí 'yēhē dá hyonyø já'í xá m'mēdi, ngue dá yanjí.

Bi hyecra hya rá Jesús ngue 'det'a yø mēnyu bí t'uní.

11 Mēnte øxyø já'í rá hya mmanna Jesús, bí hyecra hya bí xi p'uya. Porque ya xmanguerp'ú dá zøn'a Jerusalén. Nup'ú gá mbēnyø já'í p'uya, ěmbi ngue 'bextí nēqui'a rá ora'a ngue dí manda ua Ojá.

12 Bí 'yēmbyo já'í p'uya:

—Mí 'bú'a n'na rá n'yohú ngue mí nnu mansu yø já'í. Ya ja ngue dá ma n'na rá hái yap'útho, ja dí t'unnbú rá cargo ngue dí ndast'abi p'ú ja rá hái 'bui, dá ěhrá ngu p'uya.

13 Pē hante ngue dá ma rá n'yohú, bí zohní 'det'a yø hmiquí. N'na ngu n'na yø hmiquí, bí dápa n'na rá mēnyu xandøngu rá muui. Bí 'yēmbúya: “Nuná rá mēnyu dá 'da'ahú ya, damí 'yørpahú rá 'befi astá gue'mø dá pengá”.

14 Pē nuya yø mmēnguhú rá n'yohú, mí nnu man'ú p'uya. Bí mēnhyo m'mēnhní ngue dá mamp'ú ha bí zønna n'yohú, bí 'yēna: “Hĩndí nnegáhe ná rá n'yohú ngue dí ndast'abi dí mandagahe”, bí 'yēna.

15 Pē siempre bá t'ets'í ngue bí ndast'abi ná rá n'yohú. Mí zøp'ú ja rá hái p'uya, bí manda bá ts'i'ú yø hmiquí xi unná mēnyu. I nne dá badí hangú xá ndaha n'na ngu n'na.

16 Nu'a rá mēdi bí zøp'uya, bí 'yēna: “Nu ní mēnyu gá dáqui, ya jap'ú 'det'a yø mēnyu xá ndaha”.

17 Rá dast'abi p'uya, bí 'yēna: “Ya xanho 'mø, grá hoga mēfi. Madague'a zits'útho bí ma mafāti'i, pē gá pøngmanho. A nuyá, dí ěxa'í ya ngue guí manda 'det'a yø daníhni ya”.

18 Bí zøhman'na p'uya, bí 'yēna: “Ague grá hmu, nu'a ní mēnyu gá dáqui, ya jap'ú cut'a yø mēnyu xá ndaha”.

19 Bí t'ēmbúya: “Nu'í ya, dí ěxa'í ngue guí manda cut'a yø hníní”.

20 Mī zōhman'na p'uya, bi 'yēna: “Ague grá hmu, ja ua nī mēnyu gá dāqui. Nugā dá 'ue rā bayu dá pets'i.

21 Porque dí su'j ngue guí ya manzaqui, guí ä'a te hīxcá taha. Guí xoc'a te hīxcá pēfi”.

22 Bi 'yēnna dast'abi p'uya: “Hīngrá hoga mēfi n'yō. Nu'a rā hya guí mmana, gue'a gdá hats'a'i rā güenda'a ya. Porque guí engui ngue dí ya manzaquiä. Guí engui ngue dí hangä'a te hīxntá n'ani, ogue dí äcä'a te hīxntá pēfi.

23 ¿Hanja ngue hīngá dá mā mēnyugä p'u ja rā banco, n'namhma ngue nu'mō dá sōcua ja mā ngu, xtī ndäcä'a te rā nzābi mā mēnyu?”

24 Bi t'emp'u 'bāp'u p'uya: “Hyannbāui rā mēnyu nā, n'yō. Dāmī unui'a ha 'det'a yō mēnyu”.

25 Nu'ū ts'o p'uya, bi 'yēna: “Ague grá hmu, pē ya hā 'det'a yō mēnyu nā”.

26 Bi 'yēnna dast'abi p'uya: “Nugā dí xi'ahū ngue nu'a ya hā xangu, gue'a man'na dí t'un'na. Pē nu'a zits'utho hā, dā thannbabi'a zits'ū hā.

27 A nuyá, nu'ū mā nsūigä'be hīngui nneque xcā ndast'abigä, bá siui ua ya. Gā nugä ha gdi hyohū”.

Rā Jesús bi zōp'ū ja rā hnīnī Jerusalén.

28 Mī juadi bī manna rā hya nā, rā Jesús bi thogui, i ma Jerusalén.

29 Mī zōmp'ū ja rā nyunī ja rā mbonza ja yō olivos, ja jarbutho rā hnīnī Betfagē nēhra hnīnī Betania. Bi 'yēt'i yoho yō xādi p'uya.

30 Bi 'yēmbi:

—Nī mē nū ja rā hnīnī bī janū ya. Nu'mō gá cat'ui rā hnīnī, guí tīmī p'ū dā nthat'i n'na rā burru mā'da'yotho, hīnjongui sā. Bá xoqui guá siui ua.

31 Nu'mō to dá 'yēn'āui, hanja ngue guí xocui rā burru, guí xihmī p'uya ngue honna Hmu.

32 Nu'ū yō xādi p'uya, bī ma. Nup'ū bi zōmp'uya, bi dīmp'ū nthat'i rā burru, tengutho xī manna Jesús.

33 Mī xojp'uya, nu'ū yō mmēmburru bi 'yēmbi:

—¿Hanja ngue guí xocui rā burru?

34 Bi 'yēmbūya:

—Porque honna Hmu.

35 Bi ts'ispabi rā burru rā Jesús. Nu'ū yō xādi p'uya, bi gaspa rā burru yō tūhu yō ja'i ngue bī nōpā nts'at'i. Bi hyuxrā burru rā Jesús, bī ma.

36 Xangu yō ja'i di tansyō tūhu ngue pōp'ū ja rā 'yu ja ngue dā thohrā Jesús.

37 Nu'mō ya xmanguerpū dā zōn'a Jerusalén, ya 'yop'ū ja rā ngai ja rā mbonza ja yō olivos. Bī mahra hmafī gātho yō xādi p'uya ngue dí johya. I ēspabi Oja ngue yō milagro xī nurpī øtra Jesús.

38 Dī n'yēmbi:

—Oja dí japrā dast'abi bá 'benhni ngue bi zōcua. Ya bī nhojpāui yō ja'i nā Oja bī 'bū mahets'i. Nūya māguesē nā Oja bī 'bū mahets'i ya.

39 Bi 'yēn'i'da yō fariseo n'youi yō ja'i p'uya:

—Ague grá xānnbāte, dāmī hejpa nī xādi. 'Yo dī mmana rā hya nā.

40 Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Dí xi'ahū ngue nu'mō dā mā mahējpi ya yō ja'i ēscagui ya, dī nyā yō do ja ua ngue dā 'yēscagui.

41 Mī zōn'a nenihni rā Jesús, bi hyandra hnīnī Jerusalén. Bī nzomp'uya, ngue padī te dā tho'a m'mēfa yō ja'i 'bap'ū ja rā hnīnī.

42 Bi 'yēmbū mēhnīnī p'uya:

—Nū rā pa ja p'uya, dī nnehmagä ngue gui pahmā hanja nā rā hyā dā 'yōt'ahā rā nho. Pē njot'i nī n'yomfēnīhā ya.

⁴³ Da 'yēhā rā pa ngue gui m'mū mman'ahā, dī māts'a nī nsāihā, mathēt'i rā hnīnī dā 'yōtyō njūdī. Dī nexpā dī nexyō soldado dā 'yōt'ahā rā tūnhnī, dā 'yē'ahā mādē.

⁴⁴ Da t'ēn'ahā hāi p'uya, ngue dā tho yō jā'i 'būcua ja rā hnīnī. Dā ma nsādi yō ngu. Ngūnā dī nja, porque hīmbi n'yo nī mmāih'ā rā pa bi zōcua rā m'mēnhnī Ojā ngue xi'i hā gdī nyāmhmā —bi 'yēmbi.

Rā Jesús bi 'yētyō jā'i mī mpāp'ā ja rā thīnnīja.

⁴⁵ Bī map'ā ja rā nīja rā Jesús. Gā bi 'yētyō jā'i mī mpāp'ā thīnnīja p'uya.

⁴⁶ Bī 'yēmbi yō jā'i:

—Nūp'ā ja rā Macā Libro, nt'ot'i p'ā rā hyā ngue Ojā i ēnā: “Nūnā mā ngungā, nī hū ngue rā ngungā mhmāt'Ojā nā”. Pē nū'ahā, guī ōthā ngue ja dī mpēti ua yō bē.

⁴⁷ N'na pa ngu n'na pa bi xānnbātē p'ā ja rā nīja rā Jesús. Pē nū'ā yō hmū yō mmācja p'uya, 'nē'ā yō xānnbātē ngue rā ley, 'nē'ā yō n'yohā dī mānda p'ā ja rā hnīnī, gā honnā forma hā di hyo rā Jesús.

⁴⁸ Pē hīngū tīnī hā di japi ngue dī nja'ā te mbēnī, porque gā 'bātē yō jā'i ngue ōxra hyā mmanā Jesús.

20

Rā Jesús bi t'ānnī to bi unnā nt'ēdī'ā te ōt'e.

¹ N'na rā pa ya, nūnā rā Jesús bi xānnbā rā hyā yō jā'i p'ā ja rā nīja, xihyō jā'i rā hoga 'dā'yo hyā. Bī zōhyō hmū yō mmācja p'uya, 'nēhyō xānnbātē ngue rā ley, bā 'yohā'ā dī mānda p'ā ja rā nīja.

² Bī 'yēmbā Jesús:

—Ague n'yō, ¿hanja'ā te guī ōt'e? To bi 'dā'i rā nt'ēdī'ā te guī ōt'e? —bi 'yēmbi.

³ Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Nūgā xquet'ā gā ōt'ahā n'na rā nt'ānnī ya. Pē damī xicjā hanja'ā rā hyā gā ān'nahā.

⁴ ¿Te'o bi unnā nt'ēdī rā Xuua bi xixyābī yō jā'i? ¿Ua Ojā bi unnā nt'ēdī, uage yō jā'itho rā nt'ēdī'ā te bi 'yōt'e?

⁵ Yō jā'i p'uya, dī n'yānnī te di dadī. Dī n'yēmbi:

—¿Tenī 'bē'ā gā xihmā ya 'mō? Nū'mō gā xihmā ngue Ojā bi unnā nt'ēdī te bi 'yōtra Xuua, dā 'yēnjū p'uya: “Xinā rā hyā bī mānā Xuua connā ngueque, ¿hanja ngue hīngā 'yēc'ēihā 'mō?”, dā 'yēnjū p'uya.

⁶ A nū'mō gā xihmā ngue yō jā'itho bi unnā nt'ēdī te bi 'yōtra Xuua, di hyojthogahā yō jā'i ngue dā māndogahā. Porque gā ēc'ēi yō jā'i ngue rā pōngahā Ojā nā rā Xuua.

⁷ Mī dahyō jā'i p'uya, bi 'yēmbā Jesús:

—Hīndī pacāhe to bi unnā nt'ēdī'ā te bi 'yōtra Xuua.

⁸ Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi yō jā'i:

—Ya hīngā xicjā nā rā hyā dī ān'nahā, nī xīngā guēcā gā xi'ahā to di 'dacrā nt'ēdī te di ōt'e.

Rā Jesús bi hyejpa rā hyā n'na rā huahī ngue rā jomhmi.

⁹ Nūnā rā Jesús, bi hyonī te gui hyejpa yō hyā bī xihyō jā'i. Bī 'yēmbi:

—Mī 'bū'ā n'na rā n'yohā ngue bi 'yōt'ā n'na rā nua'uva. M'mēfa p'uya, bi hyonī to dā gonhui rā huahī, n'namhmā ngue nū'mō bī nja yō uva, dī t'unnā mmēhuī'ā te di tocābī. Bī ma p'uya, ya'atho yō pa i ma.

10 Mí zonna pa da thucyø uva p'aya, nuna ra mmehui bi menhna n'na rá hmiqúi ngue da tu yø uva di tocabi. Pe nu'u yø mefi mambi 'bap' ja rá huahí, bi anna hmiqúi, bá erbaya. Pe hunte bi unni.

11 Ra mmehui p'aya, mahombi menhman'na rá hmiqúi p'u bi ja rá huahí. Pe xquet'a ngut'atho bá ts'ái. Bi ma ma'ani, hunte bi t'unni.

12 Ra mmehui p'aya, mahombi menhman'na rá hmiqúi. Yø mefi p'aya, mahombi antho, bá et'i.

13 M'mefa p'aya, enna mmehui: “¿Teni 'be'a ga ot'á 'mø? Nuna ma ts'ant'u dadí madí, ma ga penni. Xamhmatho da nu mansu 'mø bi nuna”, bi 'yena.

14 Pe nu'mø mí zomp'u 'buhyø mefi na rá ts'ant'u ra mmehui, di n'yembyø mefi: “Nuna ja, guehna ra ts'ant'u ja ngue da gohmi rá huahí naya. Ma ga hohu ya, n'namhna ngue ya ma mmetihá rá huahí”, di n'yembi.

15 Bi bennbabi rá ts'ant'u ra mmehui p'aya, bi gujmaxøts'e rá huahí, ja bá hop'u.

Ra Jesús bi 'yanyø ja'i p'aya, bi 'yembi:

—Xi'mø ya gá bi nja ya yø hya dí xi'ahya ya, ¿teni 'be'a da 'yøtra mmehui?

16 Siempre da ma ra mmehui, da ho yø mefi conhui rá huahí. N'nan'yo mí da yø ja'i di fátirá huahí p'aya.

Nu'mø mí 'yøhyø ja'i na rá hya na p'aya, di n'yembi:

—Yo da ne Oja ngue da ngu'a di nja —di n'yembi.

17 Pe ra Jesús bi hyetyø ja'i, bi 'yembi:

—Te 'be'a ga mbøn'a rá hya nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ena: “Nuna ra do himbi nu manho yø hyønnigu, guehna ra do brá 'bebo p'u brá fuhra jado na”, i ena.

18 Nu'mø da zoxra ja'i maxøts'e ra do, da føhra ja'i. A nu'mø da dähra do ngue da zoxra ja'i, da xeni.

19 Nu'u yø hmu yø mmäcja 'ne'u yø xänbäte ngue ra ley, bi ne xti bentra Jesús ngue xta ngot'i. Porque pahyø ja'i ngue go xihya yø hya bi hycra Jesús. Pe himbi zä xti bent'i, porque supí di mbøcuc mí da yø ja'i.

I nnepyø nsaiui ra Jesús ngue da 'yembi hingui ja ts'edi di njutra menyu nji.

20 Yø fariseo p'aya, bi menhni to da jajpatho häi te ga ya ra Jesús. Nuya bi 'benhni xøgue ya manhotho, tengutho 'mø ngue nmajuani yø hoja'i. I nnepe ngue di nja tema hya da dinnba rá Jesús ngue hindá gue'a da ma, para ngue da zäp'u di yapa m'mefa.

21 Janangue bi t'ørpa ra nt'anni na rá hya ja ua, bi t'embi:

—Ague grá xänbäte, dí pacáhe ngue gá xanho te guí mma, 'ne gá gue'a rá hya njuantho guí xänbäte. 'Ne hingui su'a te mbøn'na'i yø ja'i. Sinoque majuaní guí xänbäte'a rá hya nne Oja ngue gdá n'yohu.

22 Damí xicje ya, ¿ua xanho ngue di njutra menyu ähra dast'abi, uague hin'na? —bi 'yembi.

23 Pe rá Jesús, ya padí te mbennbabi yø ja'i ngue'a rá nt'anni ørpe, bi 'yembaya:

—¿Hanja ngue guí sämhyagahu?

24 Damí 'yurcahu rá menyu —bi 'yembi—. ¿To rá hmi na n'youi rá menyu ja ua ya? ¿To rá thuhu na rá thuhu n'youi na rá menyu? —bi 'yembi.

Mí dahya yauí rá Jesús, bi 'yembi:

—Guehna rá dast'abi naya —bi 'yembi.

25 Ra Jesús bi 'yembyø ja'i yauí:

—Nu a ja ngue gui 'yøthu ya, damí unhná rá menyu di tocabi rá dast'abi. Da gue Oja p'aya, damí unhná a te di tocabi —bi 'yembi.

26 Ya hĩmbĩ zä xtä ndĩnĩ ha xti gujpa häi'a ra hyä ännbũya. Hante gue di 'yøtho'a ra hyä i dahra Jesús. Ya hĩnte mambĩ mantho.

Bi manna Jesús ngue di bennate yø ánima.

27 M'mefa p'uya, bi ma 'da yø saduceo, nũya embĩ ngue hĩndĩ bennate yø ánima. Bi 'yembrä Jesús:

28 —Ague grá xännbate, nup'u ja ra ley bi 'yotra Moisés, nt'ot'i p'u ra hya ngue ena: nu'mø bi du n'na ra n'yohu, 'ne hĩndĩ m'mahyø basi, nu rá xisu ra ánima da zogui, nu'a rá n'yohu ra ánima gue'a di nthatui ra 'danxu'a, n'nambahĩ ngue di m'mahyø basi tengutho 'mø xti m'mahyø basi ra ánima.

29 A nuyá, xi'mø di 'bu'i yoto ma'yohu ngue edadi ncu ya. Nu'a ra n'yohu ma da, di nthati. Pe da 'yehra pa da du, 'ne hĩndĩ m'mahyø basi.

30 Janangue nu'a rá n'yohu ra ánima m'mefa bi m'mai, go di nthatui ra 'danxu'a. Pe xquet'a da du ra n'yohu, 'ne hĩndĩ m'mahyø basi.

31 Nu'a rá hyu rá n'yohu p'uya, høndi nthatui ra 'danxu 'mø bi du rá n'yohu. Di siguetho di nthatra xisu 'mø bi du rá ndø, asta gue'mø bi du gä yoto ma'yohu. Gä di nthatui ra xisu, 'ne gä bi du yø n'yohu. Pe hĩmbĩ m'mahyø basi.

32 Rá nzequi p'uya, bi du ra xisu.

33 A nuyá, xi'mø ra pa danĩ bennate yø ánima ya, ¿dana gue'a ya yoto ma'yohu rá mmeti ra xisu? Porque gä bi m'mahmĩ.

34 Mĩ dahra Jesús, bi 'yembĩ:

—Nũua ja ra ximhã, di nthatui yø xisu yø n'yohu.

35 Pe nu to di tocabi ra mmenthĩ ngue di ma mahets'i 'mø bi bennate yø ánima, ya hĩn danĩ nthati.

36 Porque ya hĩnjonda du, da gohi tengutho yø anxē. Ya yø basi Oja, porque da 'yø't'Oja ngue ma'da'yo høndi m'mai.

37 Nup'u ja ra hyä bi 'yotra Moisés, ja di nequi p'u ngue di bennate yø ánima. Porque nt'ot'i p'u ra hya bi man'Oja 'mø mĩ nya p'u bi nzø rá ndat'o, ngue bi 'yēna: “Guecä drá Ojagä ngue ra Abraham. Drá Ojagä ngue ra Isaac. Drá Ojagä ngue ra Jacob”, bi 'yēn'Oja.

38 Ja di nequi p'uya ngue nup'u 'bu Oja, hĩngui tũ yø te yø ánima. Nup'u 'bu Oja, hĩnjongui tũ.

39 Bi 'yēn'i'da yø xännbate ngue ra ley p'uya:

—Majuani'a guĩ mma, grá xännbate —bi 'yembĩ.

40 Pe ya bi zũ xti sigue xtä 'yø'ra mĩ'da yø nt'änni p'uya.

Ra Jesús bi xihyø ja'i ngue ra Cristo hĩngra ja'itho.

41 Mĩ nya ra Jesús, bi 'yembyø ja'i:

—Nu'a ra Cristo bá ex Oja ngue di ndast'abi, i mmanyø ja'i ngue da gue'a n'na'u yø mbom'meto ra David. Nugä gä xi'ahu hanja ya, madague'a ngue rá mbom'meto ra David, pe nuna ra Cristo hĩngra ja'itho na.

42 Porque ra David, enna hyä bi 'yø'ra ja ra Salmo: “Nuna Oja, nu'mø mĩ zøjbagui ma Hmu, nguna ra hyä bi xifi, bi 'yembĩ: Damĩ mĩcua ja ma n'yēigä ya,

43 asta gue'mø gä øt'e ngue guĩ manda gätho'u ni nsuiui”, bi 'yembĩ.

44 Ja di nequi p'uya, ngue ra David, nu'mø nnønna Cristo, ni hutĩ ngue rá Hmu. Janangue ra Cristo di nequi ngue hĩngra ja'itho, madague'a ngue rá mbom'meto ra David.

Bi xihyø ja'i ra Jesús ngue di mfädi xanho, hĩnda hyätyø xännbate ngue ra ley.

45 Gä bi 'yøhyø ja'i ra hyä bi manna Jesús ngue embyø xädi:

⁴⁶ —Dami mfähmü xanho ya, 'yo di hä'ahü yø xännbate ngue rá ley. 'Yo guí øthü tengutho gá 'yo'ü. Nuya yø n'yohü ya, di ho ngue söt'a häi yø he. Di ho ngue di respeta yø ja'i ha gui zengua p'ü ja rá tai. Nup'ü ja yø nija p'üya, huantho yø nthuts'i tate xanho ngue ja hup'ü. Nup'ü øt'a ngo yø ja'i p'üya, xquet'a nne ngue tate xtanho p'ü da mü.

⁴⁷ Nē tunnba yø ngu yø 'danxu, i häti, embj ngue di xannbi te pets'i. Nuna rá hya ga ngorpa yø dá yø ja'i p'üya, nu'mø mmat'Oja, ndø ya'atho mmat'Oja. I nne dá 'yembyø ja'i ngue yø ndøhoga n'yohü. Pē nuyá, guehya mathoguitho rá castigo dá thohya ngue gátho mi'da yø ja'i.

21

Rá 'danxu bi unná mēnyu Oja.

¹ Nup'ü ja rá nija, hētho rá Jesús ha gá yatyø mēnyu yø mmēmmeti p'ü ja rá huada cü rá mēnyu ngue rá ofrenda.

² Bi nu n'na rá 'danxu ngue rá zibøhyoya, xquet'a bi gät'i yoho yø zi xani p'ü ja rá njāmēnyu.

³ Bi 'yēnna Jesús:

—Majuani dí xi'ahü ngue rá zibøhyoya ná rá 'danxu bi unná mēnyu ya, pē man'natho nnu manho Oja'a rá mēnyu bi unná, hinda gue'ü yø mēnyu mi'da yø ja'i di ünü.

⁴ Porque nuya mi'da yø ja'i, yø mmēmmeti ya, pē gue'a rá mēnyu xa pongui di ünü. A nuna rá 'danxu, zits'ü drá mēnyu mi ha. Mi ja ngue xtá nzi rá mēnyu bi ünü.

Bi manna Jesús ngue bá ep'ü rá pa dá xotra nija.

⁵ Di c'a 'da yø ja'i te ja rá nija. I mmanyø ja'i ngue mazihotho gui nequi rá nija. Mazihotho gui nequi yø hmi yø do n'youi. Gui nhohra nija'a temá cosa di unyø ja'i ngue nnøpa ofrenda. Rá Jesús bi 'yēmbi:

⁶ —Ya guí nnuhü te ja rá nija ya. Pē nuna rá nija naya, bá ep'ü rá pa dá xotyø ja'i ná. Xøgue di nxadi, hin harü nmi nequi rá nija.

Bi manna Jesús te di nja hante rá nzequi yø pa.

⁷ Bi t'ännbäya, bi t'ēmbj:

—Ague grá xännbate, ¿njām'mø di nja ya yø hya guí mmanya, ngue dá xotra nija yø ja'i? ¿Temá hmēya di nja'mø ya ni ma dá zønna pa di nja'a te guí mmanya?

⁸ Mi dahra Jesús, bi 'yēmbyø xädi:

—Dami mfähmü xändønho, 'yo guí nne ngue to dá hyä'ahü. Porque xangu yø ja'i di n'yo ngue dá 'yēmbyø ja'i: “Go guecá drá Cristogá ya”, dá 'yēmbi. Xquet'a dá 'yēnā: “Nuya, ya dá guehra ora jap'ü dá gua'a nximhäi ya”, dá 'yēnā. Pē 'yo sä guí εc'ēihü.

⁹ Nu'mø gá 'yøhmü ngue ya ja yø datunhni, ya di ndunhyø ja'i, 'yo sä guí sühü. Porque jatho ngue ya ngu'a ja ngue di nja. Pē hinga gue'ü yø hmēya'ü ngue rá nzequi.

¹⁰ Bi sigue bi 'yēmbäya:

—Dá nangyø nación ngue dá 'yørpá rá tunhni mi'da yø nación. Dá nangyø dast'abi ngue dá 'yørpá rá tunhni mi'da yø dast'abi.

¹¹ Janjuani ngue di 'yan'ahäi. Di nja yø thuhü, di nja yø guehi. Di nsu yø ja'i 'mø bi nu yø hmēya dá nja mayä.

Bi xihyø xädi rá Jesús ngue dá zä rá n'ü, dá ts'ü.

12 Pɛ hante ngue dī nja ya yø hya dí xi'ah̄u ya, dā gu'ah̄u yø ja'í ngue di bɛnt'ah̄u, di dā'ah̄u p'ʉ ja yø nija, dā jo'ah̄u. Dī ndā'ah̄u p'ʉ 'bʉhyø dast'abi. Di ja'ah̄u p'ʉ yø ja'í ngue guí ɛc'ɛigah̄u.

13 Ngue ngu'a dī nja'ah̄u, nu'mø ya gdi yah̄u yø ts'ʉt'abi, ja gui xihm̄u p'ʉ rā hoga 'da'yo hya p'ʉya.

14 Nu'mø bī ma mā bɛnt'í'ah̄u, 'yo sã di tū nī mm̄aih̄u'a rā hya ja ngue gui xihm̄u rā ts'ʉt'abi.

15 Porque ga 'da'ah̄u rā hya, ngue gui padī te gui mm̄amhm̄u p'ʉ 'bʉ' di sʉ'ah̄u. Hīnjondā zã dā dācrã hya gā 'da'ah̄u.

16 A nuýá, astã nī papáse di dā'ah̄u. Nī n'yoh̄use di dā'ah̄u. Nī mɛnise di dā'ah̄u, nī amigose di dā'ah̄u. Pɛ dī m'm̄u'í'da dā tho'ah̄u.

17 Dā zʉ'ah̄u yø ja'í ndap'ʉ bi zã ngue guí ɛc'ɛigah̄u.

18 Pɛ nī xīngã n'na nī xtah̄u dī m'm̄edi.

19 Nu'mø hīngui hyegah̄u, gue'a dī n'na'ah̄u rā 'da'yo te'a.

20 Nu'mø gã nuh̄u ngue ya dī mäs'yø soldado rā hnīnī Jerusalén, gui pah̄m̄u p'ʉya ngue n'na zihm̄antho dā ma majuadi rā hnīnī.

21 Nu'ʉ yø mm̄engu p'ʉ ja rā häi Judea, dā 'dagui, dī map'ʉ ja yø xanthø. Nu'ʉ di 'bʉp'ʉ ja rā hnīnī Jerusalén, dā 'dagui. A nu'ʉ dí 'yo rā 'bɛfi, ya hīndī map'ʉ ja rā hnīnī.

22 Porque ya bi zøhrã pa dī nja rā castigo. Nu te gã nt'ot'í p'ʉ ja rā Macã Libro, dā gue'a rā ora'a ngue dī nja'a.

23 Huɛcate yø xisu di hadyø basi'a rā pa'a, ogue di sadyø basi. Porque rā ndate dī nja ua ja rā häi. Rā ndussutho rā castigo dā thohyø ja'í.

24 Dā tho yø ja'í conyø juai. Mí'da p'ʉya, dā ts'ixa fãdi, dī ma rā fãdi ndø yap'atho n'nanñi yø häi. 'Nɛ nu'ʉ yø ja'í hīngyø judío p'ʉya, dā nɛ'ah̄ai yø mm̄engu Jerusalén astã gue'mø dā ne Oja dī m'm̄ehyø hya.

Bī manñã Jesús ngue mahõndã ɛcua ja rā ximhäi.

25 Dī nja yø hm̄ɛya p'ʉ ja rā hyadi, 'nɛp'ʉ ja rā zana, 'nɛp'ʉ ja yø sø. Nuua ja rā ximhäi p'ʉya, hīndã badī te dā 'yøtyø ja'í 'bʉp'ʉ ja yø nación. Dī nsu yø ja'í ngue'a gui thonī yø fãthe di ja rā jathe.

26 Nu'mø bi zo yø mm̄ai yø ja'í'a te ja ngue dī nja ua ja rā ximhäi, astã dā güentyø ja'í ngue rā ts'ʉ. Nu te gã bí ja maya, gã di pädi hap̄u thogui.

27 Dā thandrã N'yoh̄u di 'yɛ mɛhɛts'í ngue dā n'youi rā gui. Dā hnū ngue maguese, porque mathoguitho ja rã ts'ɛdi.

28 Nu'mø ya bī m̄adi dī nja ya yø hya ya, dāmī hya rā ts'ɛdi gui jaxnī yah̄u, gui hyanth̄u mayá. Porque ya xma nguerp̄tho dā ɛhñi Nyateh̄u.

Bī nhyɛjpa rā hya n'na nza rā igo.

29 Mahõmbi hɛyɛ hman'na rā hya bi xihyø ja'í rā Jesús, bi 'yɛmbi:

—Guí nnuh̄u n'na rā za rā igo, ogue ndana bi zã mā za.

30 Nu'mø ya bi c'ammī ngue bi 'dogui, guí pah̄m̄u p'ʉya ngue ya nī ma di pat'í xanho häi.

31 Nguna rā hya ja ngue dī nja ya. Nu'mø gã nuh̄u ngue ya bī nja ya yø hya dí xi'ah̄u, dāmī pah̄m̄u ngue ya xma nguerp̄tho dī manda Oja ua ja rā ximhäi.

32 Nuya yø hm̄ɛya dí xi'ah̄u ya, dāmī pah̄m̄u ngue guehya dī nja ya, hante ngue dā dū yø ja'í 'bʉhrã pa ja p'ʉya.

33 Nu te bí ja maya, 'nɛcua ja rā häi, hīngui zai. Pɛ nuna rā hya dí mm̄angã, ja para zantho nã.

³⁴ Dami mfähmü xanho, 'yo dadi mbentui rá nts'o ni mmähü. Manmä thä'i ngue gui n'itihü, ogue høndra mēnyu gui ja ndummü ha gdi tūhmü. Porque nu'mø bi zōnna pa rá nzequí, ja gui thambēñihü, ya di jap'ü.

³⁵ Tengutho 'mø te bi zo rá 'dih, di njarbætho'a te da thogui gätho yø ja'i 'bæi rá ngani nximhäi.

³⁶ Gue'a ngue gdi mfähmü xandønho'a. Dami mat'Ojahü hangü rá pa, n'namhmü ngue gui mpomhmü rá ndate ja ngue di nja. Janangue dá zä gui søhmü p'ü di 'bæhra N'yohü di 'yē mahēt'si.

³⁷ Nu'mø rá pa, i xännbate p'ü ja rá nija rá Jesús. Rá xui p'üya, pa bi op'ü bi ja rá nyuni ja rá mbonza ja yø olivos.

³⁸ Gätho yø ja'i, xudi xudi pap'ü ja rá nija ngue øxrä hyä mmanna Jesús.

22

Yø nsäiui rá Jesús ya sänni ngue dá hyo.

¹ Ya mi ts'udrä ngo ngue rá pascua, guehnä rá pa ts'i rá thūhmē hinguí n'youi rá íxi.

² Nu'ü yø hmu yø mmäcja 'nēhyø xännbate ngue rá ley, guehya ya rá ya'atho yø pa honi ha di hyo rá Jesús. Pē supi di mbøcue yø ja'i.

³ Rá zithü p'üya bi yærbü ja rá mmü rá Judas Iscariote, guehnä n'na nc'ē'i'ü 'de'mä yoho yø xädi rá Jesús.

⁴ Nunä rá Judas, bi ma bá nyäui yø hmu yø mmäcja, 'nēhyø n'yohü di manda p'ü ja rá nija. Bá nhæçä hyäui yø mmäcja ha di japi di dæpra Jesús.

⁵ Rá ndijohya ya yø mmäcja 'mø dñi ha di zädi. Bi xihnä rá Judas ngue di unnä mēnyu.

⁶ Bi nü manho te bi sihñä rá Judas ngue di t'unnä mēnyu. Bi hyoni ha di japi ngue di dæpyø mmäcja rá Jesús, pē dá gue'a rá ora ngue 'bæse rá Jesús.

Yø xädi rá Jesús bi hoqui te dá zi'a rá nde bi nsännigo ngue rá pascua.

⁷ Ya fæhra ngo guehya yø pa ts'i rá thūhmē hinguí n'youi rá íxi. Guehnä rá pa hode'yo yø ja'i ngue sännigo, ngue di nzibde ngue rá pascua.

⁸ Nunä rá Jesús bi 'yeträ Bædu 'nēhra Xuua, bi 'yēmbi:

—Ni mē ya, bí hocui'a te gdä nzibdehü, ga nsännigohü ngue rá pascua —bi 'yēmbi.

⁹ Bi 'yēn'ü yø xädi p'üya:

—¿Harü gui nne ga ma hocä'be'a te ga sihü p'üya?

¹⁰ Mi dæhra Jesús, bi 'yēmbi:

—Nu'mø gä cat'ui mbo rá hnñi, gui nthēui n'na rá n'yohü ni ma rá ngu, di tu n'na xōni rá dehe. Dami tēnnui harü dá zōni.

¹¹ Gui 'yēnui rá mmēnnigu p'üya: “Rá xännbate i enä: ¿Harü ja rá cuarto ga nzibdehe mä xädi, ja gä sähe p'ü rá ngo ngue rá pascua?” gui 'yēnui.

¹² Rá mmēnnigu p'üya dá 'yut'äui n'na rá dæcuarto bí ja mayä rá tōcangu. Ja dami hocui p'ü'a te ja ngue gdä nzibdehü p'üya.

¹³ Bi ma'ü yoho yø xädi mi yäui rá Jesús. Mi zømp'ü ja rá hnñi, tengutho rá hyä xi manna Jesús, gue'a bi nja'a. Bi dñna ngu tengutho xi xifi, ja bi hojprü rá nzibde ngue rá pascua p'üya.

Rá Jesús bi zi rá nzibde ngue rá pascua.

¹⁴ Nu'mø mi zōnna ora di nsihmē p'üya, nunä rá Jesús, gätho'ü 'de'mä yoho yø xädi, gä 'bæp'ü ja rá mēxa.

¹⁵ Rá Jesús bi 'yēnä:

—Hante ngue da thogui, janjuan̄i ngue sixa mpähä ma mm̄ai ngue 'daua ga nsihm̄eh̄u na ra ngo ngue ra pascua.

¹⁶ Porque di xi'ah̄u ngue ya h̄inn̄i mantho ga nsännigoh̄u, ast̄a gue'm̄o di nja'a te ja ngue di nja, ya gd̄i 'b̄uhm̄u p'̄u ha di manda Oja p'̄uya.

¹⁷ Bi decra vaso p'̄uya ngue di ja mammadi Oja. Bi 'ȳemb̄ȳo xädi p'̄uya:

—Dam̄i ndarpah̄u naya, sih̄u 'da'its'̄u.

¹⁸ Porque di xi'ah̄u ngue ya h̄inn̄i mantho ga sigä rá ngui ra uva, ast̄a gue'm̄o bi z̄onna pa di manda Oja ua ja ra ximhäi.

¹⁹ M'm̄efa p'̄uya, bi hyajman'na ra thuhm̄e. Mi ja mammadi Oja p'̄uya, bi xenna thuhm̄e, bi unȳo xädi ngue da zi. Bi 'ȳemb̄i:

—Nuna ya, guehna ma do'yogä naya. Nu'm̄o gä sih̄u ȳo pa di map'̄u naya, gue'a gd̄i b̄enj̄u'a ngue dadi dä ma do'yo ngue da du connä ngue'ah̄u.

²⁰ Mi juadi bi nsihm̄e p'̄uya, bi decra vaso, bi 'ȳena:

—Nuna po ra vaso ja ua ya, guehna ra hm̄eya naya ngue nu'm̄o dä tu, di nja rá ts'edi ra 'da'yo cohi øt'ah̄u Oja. Porque di mfammā ji connä ngue'ah̄u.

²¹ Nua ja ra m̄exa di sihm̄eh̄u ya, 'b̄ucua n'na nc'ei ngue j̄ugatho häi, ya xa hyon̄i ha di japi ngue di dägui.

²² Nu ra N'yoh̄u bí 'ȳe mahets'i ja ngue da tho. Nu te xpa ts'änn̄bi ngue da thogui, da thomhma'a. Pe hague ngu ra castigo da thohna ra n'yoh̄u di dägui.

²³ Bi madi di n'yänn̄i n'na ngu n'na p'̄uya te'o'a ja ngue di dä ra Jesús.

Di nt̄or'mahya ȳo xädi ra Jesús ndana ja ngue di m'm̄et'o.

²⁴ Bi madi bi njun'mahya ȳo xädi ra Jesús ngue nne di m'm̄et'o n'na ngu n'na.

²⁵ Pe ra Jesús bi 'ȳemb̄i:

—Nup'̄u ja ȳo nación, i 'b̄uh̄ȳo dast'abi ngue di manda p'̄u ja ȳo häi. Nu'a ra ts'ut'abi di manda ȳo ja'i p'̄uya, i enȳo ja'i ngue xan̄ho te ørpabi ra ts'ut'abi.

²⁶ Pe nu'ah̄u, 'yo guí nne guí mandathoh̄u ȳo ja'i. Nu ra ja'i nne ngue xt̄a nhets'i rá cargo da m̄efi, guehna ra ja'i jatho ngue di mp̄efi da mäxȳo mm̄ic'eiui na. Nu'a da ne di m'm̄et'o ngue gätho ȳo amigo, guehna jatho da gohi ngue ni m̄efithoh̄u na.

²⁷ Porque nuyá, ¿dana gue'a nt'emb̄i ma daya, gue'a hup'̄u ja ra m̄exa ma da, ua gue gue'a 'ūite ma da? Uanguí hup'̄u ja ra m̄exa'a ma da. A nuyá, di 'b̄ucä ua ha guí 'b̄uhm̄u ya, pe h̄in dadi mandathogä. Sinoque dadi mp̄efi.

²⁸ A nuyá, gue'ah̄u xt̄a n'yoh̄u m̄ente ȳo pa xt̄a sägä ra n'̄u.

²⁹ Ma Papá bá exqui ngue ga manda gätho ȳo ja'i. Nugä xquet'a dí exah̄u ya ngue

³⁰ nup'̄u dadi mandagä, 'dap'̄u ga mm̄ihm̄u p'̄u ja ra m̄exa ga nsihm̄eh̄u. Guí mm̄ihm̄u p'̄u ja ȳo nthuts'i ngue guí mandah̄u 'de'ma yo'bai ȳo ja'i Israel.

I pahra Jesús ngue da zop'̄u m'm̄efa ra Bedu.

³¹ Nuna ra Jesús bi 'ȳembr̄a Bedu:

—Ague Bedu, nu'a ra zithu, äpra nt'edi Oja ngue da hyon̄i ha di japi ngue gui hyegah̄u p'̄u.

³² Pe xquet'a dí äpra mate Oja connä ngue'e ngue h̄ingui 'behni nt'ec'ei. Pe nu'i 'm̄o bi n'yo ni mm̄ai'a te guí øt'e, dam̄i hatra ts'edi ni cu.

³³ Ra Bedu p'̄uya, bi 'ȳemb̄i:

—Ague grä Hmu, nugä xquet'a dí 'bai madague'a 'da gdä m̄e fädi, ogue ast̄a 'dap'̄u ga tuui —bi 'ȳemb̄i.

³⁴ Mi dahra Jesús, bi 'ȳembr̄a Bedu:

—Ague Bedu, nugä dí xi'i, nu'm̄o tobe h̄indi mahra øni, ya xqui c̄onga nhyundi, guí mma ngue h̄ingui paqui —bi 'ȳemb̄i.

Ya bi zønná ora dá ma má'ñi rá Jesús.

³⁵ Bi 'yányø xádi rá Jesús, bi 'y'embj:

—Xi'mø má xi'ahñ ngue hñte guí hyaxhñ p'ñ gá máhã, xingrá bñxa, ñi xingrá njumñnyu, 'nɛ hñnguí cax m'í'da ñi thixfanñhñ, çua ja temã cosa gá 'behmã?

Bi 'y'embjø xádi p'ñya:

—Hñ'n'na, hñte bñ m'mɛdi.

³⁶ Mí dahrá Jesús, bi 'y'embj:

—A nuyá, nu to ja rá bñxa, dá gats'í. Dá gaxrá njumñnyu. Nu to hñ'yñ rá juai, dá má rá pahñi ngue dá dãn'a n'na rá juai.

³⁷ Porque dí xi'ahñ ngue jatho ngue gá thocã'a te nt'ot'i p'ñ ja rá Maça Libro ngue ɛna: “Dá tho tengutho n'na rá ts'oc'ɛí”, i ɛna. Porque nu'a te nt'ot'i ngue gá thocã, jatho ngue dñ njahmã'a.

³⁸ Nu'ñ yø xádi p'ñya, bi 'y'embj:

—Ague grã Hmũ, ja ua yoho yø juai.

Mí dahrá Jesús, bi 'y'ɛna:

—Co nu'a 'mø —bi 'y'embj.

Rá Jesús bi mat'Oja p'ñ ja rá xɛqui ñi hñ ngue Getsemaní.

³⁹ Nup'ñ bí ja rá nyuni mambj o'a m'mɛt'o rá Jesús ja rá mbonza ja yø olivos, ja ñi map'ñ rá Jesús, bñ máhã yø xádi.

⁴⁰ Mí zømp'ñ ha ja ngue dá zømp'ñya, bi 'y'embjø xádi:

—Damñ mat'Ojahñ ya. Nu'mø hñgã mat'Ojahñ, nthambɛñitho hñda gue'a guí 'yøthñ.

⁴¹ Bi thohmñts'ñ ní nguep'ñ rá Jesús. Nup'ñ bi zøñi, tengũ gá yap'ñ dá zøn'a n'na rá do 'mø bí t'ɛí. Bi ndantýøhmũ p'ñya ngue dá mat'Oja.

⁴² Bi 'y'ɛna:

—Ague má Papá'í, nu'mø guí nnu manho, damñ yanguí ngue'a rá ndate ja ngue gá thocã. Pɛ hñga nu'a go gá sãnnã gue'a dñ nja'a, sinoque nu te guí sãnni, gue'a dñ nja'a —bi 'y'ɛna.

⁴³ Bi nu p'ñya ngue bi zø'a n'na rá anxɛ bí 'yɛ mahɛts'í, di hatrá ts'ɛdi.

⁴⁴ Nu'a gá ndär'mã n'ñ rá mmã'a te ja ngue dá thogui, man'na ngue rá mmã'i gá mmat'Oja. Nu'ñ yø xãnthɛ i ja, i 'yuguí so hãi, tengutho 'mø pønnã ñi p'ñ ja n'na rá ts'ɛ'í.

⁴⁵ Mí juadi bñ mat'Oja p'ñya, bñ nanguí, bñ map'ñ bí 'bãhyø xádi. Nu'ñ yø xádi p'ñya, ya mñ ahã, bi daprá t'ahã ngue rá dummmi.

⁴⁶ Bi 'y'ɛmbñya:

—çHanja ngue guí ahmñ? Damñ nanguí, guí mmat'Ojahñ. Nu'mø hñgã mat'Ojahñ, nthambɛñitho hñda gue'a guí 'yøthñ.

Ya bi mbɛntra Jesús.

⁴⁷ Mɛnte yaui yø xádi rá Jesús, bi zøhnã rá Judas ñi zi xangu yø ja'í. Guehna n'na nc'ɛí ya 'de'mã yoho yø xádi rá Jesús. Bi guat'i ngue bi zɛngua p'ñ 'bãhra Jesús, bi zãrpa rá hmñ p'ñya.

⁴⁸ Nunã rá Jesús bi 'y'embj:

—Ague Judas, con n'na rá beso guí dã rá N'yohñ bí 'yɛ mahɛts'í ya'mø.

⁴⁹ Yø amigo rá Jesús mñ nu te bñ nja, bi 'y'embñya:

—Ague grã Hmũ, çua guí nne gá japhñ rá juai? —bi 'y'embj.

⁵⁰ Bi gaxrá juai n'na nc'ɛí rá xádi rá Jesús. Bi zennbãbí rá 'yɛhɛ rá 'bet'o mmãcja, bi hyɛjpa rá gu ngue rá n'yɛi.

⁵¹ Pɛ rá Jesús bi 'y'embj:

—Dami hyegui, 'yo gadi japhu —bi 'yɛmbi.

Nuna ra Jesús bi dārpa rá gu na bi thejpa rá gu ngue bi 'yøthe.

⁵² Nuya yø hmu yø mmäcja, 'nehyø policia fähra nija, 'nehyø n'yohu 'bet'o p'u ja ra nija, gä ní 'yehra nzite. Ra Jesús bi 'yɛmbi:

—¿Ua guí emhma ngue drá begä, ngue guí cahu yø juai 'ne guí cahu yø za ngue guí benngahu?

⁵³ Conque n'na pa ngu n'na pa nmi xännbä ra hya yø ja'i p'u ja ra nija. Uangui xtä nzä ja xqui benngahu p'u. Pɛ ya guehna ra ora guí 'yohu naya, ngue nu'mø ra 'bexui i ja rá pähä ra zithu.

Bi manna Bedu ngue hingui pađi te'o ra Jesús.

⁵⁴ Ya bi bentyø ja'i ra Jesús. Bi zixpu ja rá ngu ra 'bet'o mmäcja. Pɛ ra Bedu, ni 'befa ya'atho p'u ni ma yø ja'i ni zi ra Jesús.

⁵⁵ Nup'u made ra dathi, bi t'u'a n'na ra sibi ngue bi mihyø ja'i di nhat'i. Xquet'a 'nehra Bedu bi mi ngue di nhat'i.

⁵⁶ Nuna n'na ra xisu ngue ra gñi p'u ja ra ngu, mi nu ra Bedu ngue hup'u ja ra sibi. Bi za di het'i p'uya, bi 'yɛmbi:

—Nuna ra n'yohu 'bucua, xquet'a rá n'youi ra Jesús.

⁵⁷ Pɛ mi dahra Bedu, bi 'yɛna:

—Hin'na cuø, hĩndi pacä na ra n'yohu guí mmanya.

⁵⁸ Mi tho man'na ts'ucuits'u p'uya, hømbi nu man'na nc'ei p'u mi hupra Bedu, bi 'yɛmbi:

—Nu'i, xquet'a ni n'youi'u tenna Jesús.

Mi dahra Bedu p'uya, bi 'yɛna:

—Hin'na n'yø, hĩnga 'necä.

⁵⁹ Mi tho hman'na ora m'mefa p'uya, man'na nc'ei ngut'a bi ma, bi 'yɛmbi:

—Majuani ngue nuna ra n'yohu 'bucua, rá n'youi ra Jesús, porque di nequi ngue ra mmengu Galilea na.

⁶⁰ Mi dahra Bedu p'uya, bi 'yɛna:

—Ague n'yø, hĩndi pacä tema hya guí nne gui xicya.

Nu'a ra ora'a p'uya, tobe hin man'i juadi mmanna Bedu'a te mma, bi mmahra øni p'uya.

⁶¹ Bi 'bätra Jesús ngue bi hyannbu bi hupra Bedu. Ra Bedu p'uya, bi zo rá mmui na ra hya xi xihra Jesús ngue xi 'yɛmbi: “Tobe hĩndi mahra øni, ya xqui cønga nhyundi, guí mma ngue hingui paqui”, xi 'yɛmbi.

⁶² Ra Bedu p'uya, asta ra zondummai bi bøn'athi.

Ra Jesús rá n'yemahya yø ja'i.

⁶³ Nu'u yø n'yohu fähra Jesús, i thenni 'ne i pe'mi.

⁶⁴ Bi gorpa yø dä conna ulu, bi me'mi, bi 'yɛmbi:

—Dami pahya te'o bi mep'a'i ya —bi 'yɛmbi.

⁶⁵ Xangu mi'da yø hya xifi ngue ga ndenni.

Ya bi 'bup'u ja ra dajunta ra Jesús.

⁶⁶ Mi necahai p'uya, bi mpeti gätho yø n'yohu di manda p'u ja ra nija, conyø hmu yø mmäcja, conyø xännbate ngue ra ley. Ra dajunta bi nja, ja bi ts'ixpu ra Jesús ngue da t'ørpa ra nt'anni, bi t'ɛmbi:

⁶⁷ —Dami xicje ya ngue'mø gue'e grä Cristo bá ex Oja ngue di ndast'abi, ogue hin'na. ¿Te guí mmanna ra hya naya?

Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nu'mø ga xi'ahu ngue guecä, hingui 'yɛc'eigahu.

68 Nu'mò xinga øt'ah̄ n'na rā nt'änni p'uya, xquet'a h̄ingui nne gui mmamhm̄'a te gā ān'nah̄. 'Nē h̄ingui nne gui thōgah̄ p'uya.

69 Ya ni ma dā zōnna ora ya, ngue rā N'yoh̄a bí 'yē mah̄ēt̄s'ī dāni mmip'ū ja rá n'yēi Oja nuna jase rá ts'edi.

70 Gätho yø ja'ī p'uya bi 'yēmbi:

—¿Ua guí enā ngue gue'e rá Ts'ant'ū'i Oja 'mø?

Mī dah̄rā Jesús, bi 'yēmbiyø ja'ī:

—Ahá, go guecā tengutho guí mmamhm̄a.

71 Dī n'yēmbiyø ja'ī p'uya:

—¿Teni 'be'a man'na mā testigo gā nneh̄a ya'mø? Ya dá øsch̄a rā hyā pōnná ne ya.

23

Bi ts'ixp̄a 'bah̄rā Pilato rā Jesús.

1 Gä bi nangyø ja'ī p'uya, bi zixp̄a 'bah̄rā Pilato rā Jesús.

2 Bī mah̄yø ja'ī ngue di yaprā Jesús, enyø ja'ī:

—Dī tinnbāhe n'na rā hyā nā rā n'yoh̄a 'b̄acua, ngue di ts'onnbā yø mm̄ai yø ja'ī. I ēmbi ngue h̄ingui ja ngue di unyø ja'ī'a rā mēnyū āhrā dast'abi 'b̄a'a Roma. Xquet'a'ī mma ngue guehnā rā Cristo nā, ī nne dā mā ngue n'na rā dast'abi.

3 Rā Pilato bi 'yānna Jesús, bi 'yēmbi:

—¿Ua gue'e rá dast'abi'ī yø judío?

Mī dah̄rā Jesús, bi 'yēmbi:

—Ahá, go guecā tengutho rā hyā guí mmanya —bi 'yēmbi.

4 Rā Pilato bi 'yēmbiyø hm̄u yø mmäcja, dā guehm̄i'da yø ja'ī:

—H̄in temā ts'oqui dí tinnbā nā rā n'yoh̄a 'b̄acua —bi 'yēmbi.

5 Pē yø ja'ī mah̄ombi 'yēna:

—Nuna rā hyā xānnbāte p'ū ja rā häi Judea nā, di ts'onnyø ja'ī nā rā hyā nā. Bi fū'a Galilea xānnbāte rā hyā, astā søcua ya.

Bi ts'ixp̄a 'bah̄rā Herodes rā Jesús.

6 Mī 'yøhrā Pilato nā rā hyā mmanyyø ja'ī, bi 'yānnb̄aya ngue'mø rā mmēngu p'ū Galilea nā rā Jesús.

7 Nu'mø mī xi p'uya ngue ja rā mmēngu p'ū, bi mēnnbā nā rā Herodes mī ndast'abi p'ū Galilea. Porque rā Herodes, nu'ū yø pa'ū, mī 'b̄ap'ū Jerusalén.

8 Rā Herodes, nu'mø mī nū rā Jesús, ēmmē di johya. Porque ya rá ya'atho yø pā ī nne dā nū, ngue øde te mmanyyø ja'ī t'ēmbi øtrā Jesús. Mī tøm̄i ngue dā nūrp̄i temā milagro dā 'yøt'e.

9 Xangu yø nt'änni bi 'yørpe, pē rā Jesús h̄inte gā ndatho.

10 Xquet'a 'b̄ap'ū yø hm̄u yø mmäcja 'nēhyø xānnbāte ngue rā ley. Di yapī h̄in'yū p'ū rá nzegui.

11 Nuna rā Herodes co 'nēhyø soldado xquet'a h̄imb̄i nū manho rā Jesús. I thentho, bi hetā n'na rá he māzihotho tengutho rá he n'na rā dast'abi. Rā Herodes mah̄ombi mēnhnā Jesús, ī map'ū 'bah̄rā Pilato.

12 Madague'a madī nsah̄m̄i m'met'o rā Pilato rā Herodes, pē bi n'amigo m'mefa.

Ya nts'änni ngue dā tho rā Jesús.

13 Nuna rā Pilato bi pēti gätho yø hm̄u yø mmäcja, gätho yø ts'at'abi, gätho mī'da yø ja'ī.

14 Bi 'yēmbi:

—Ya guá singah_u ua na ra n'yoh_u 'b_ucua. Guí emhm_u ngue di ts'onyø ja'í. Pe ni hmi ni dāh_u hap_u dí änni, 'n_ε guí nnuh_u ngue h_{in} temā ts'oqui dí tinnbabi ngue'a te gni yaph_u.

¹⁵ Ni xinga guehra Herodes ngue xtabá ndinnbā rá ts'oqui, porque bi costho hōmbi 'y_εcua. Ja guí nnuh_u p'uya ngue h_{in} temā hyā dí n_εqui para ngue da t'ēmbi ja te rāngue'a ngue da tho.

¹⁶ Nugā ga manda ngue da 'b_εi, p_ε ga thøgue.

¹⁷ Ra Pilato i ja ngue da 'yøt'e te ra costumbre ja yø ja'í, nu'mø ra ngo ngue ra pascua, pa mathøgue n'na ra ofādi.

¹⁸ Gātho yø ja'í p'uya, b_i mahra mafi, i _εna:

—Nuna ra Jesús da tho na. Go dami thøhra Barrabás.

¹⁹ P_ε nuna ra Barrabás, guehna n'na nc'ēi mi ofādi ngue ra 'yøt'i sui, 'n_ε ra hyote p'ua ja ra hnini.

²⁰ Ra Pilato hōmbi xihyø ja'í ngue da zā di thøhra Jesús.

²¹ P_ε yø ja'í p'uya, man'na nts'edi ga mafi, i _εna:

—Da guatra pont'í. Da guatra pont'í ra Jesús.

²² Rá hyu ndi p'uya, bi 'y_εnnā Pilato:

—¿P_ε temā nts'o xā 'yø'na p'uya? Nugā h_{in} temā ts'oqui di tinnbi ngue da t'ēmbi da tho. Nugā ga manda da 'b_εi, p_ε ga thøgue.

²³ P_ε yø ja'í hinguí sāya ngue mafi, ādi ngue da ma ma_εuati ra pont'í ra Jesús. Nu'a ga mahyø ja'í co 'n_ε'u yø hmu yø mmācja, b_i nja'a te ādi.

²⁴ Ra Pilato p'uya bi zānni ngue di nja'a te mmanyø ja'í.

²⁵ Bi ma mathøgue nā ra Barrabás x_i manyø ja'í ngue di nthøgue. Guehna xi jot'í ngue ra 'yøt'i sui 'n_εhra hyote nā. Go b_i ndā nā ra Jesús, i hnepe ngue da tho p'uya.

Ya cuatra pont'í ra Jesús.

²⁶ Nu'mø mi ts'ixra Jesús ngue da tho, b_i nth_εui p'ua ja ra 'yu n'na ra n'yoh_u xpi 'y_εhra 'b_εfi ni hu ngue ra Simu, ra mm_εngu Cirene. Go b_i njapi bi duxra pont'í nā p'uya, ni 'b_εfatho p'ua ni ma ra Jesús.

²⁷ P_ε xangu yø ja'í bi d_εnni. I ma'a nts'on_i yø xisu, tu yø mm_εi ngue te da thøhra Jesús.

²⁸ P_ε bi hy_εtyø ja'í ra Jesús, bi 'y_εmbi:

—Ague gyø xisu guí 'b_uhm_u ua Jerusalén, 'yo guí zomhm_u conná ngueque. Sinoque dami nzon_i ngue conná ngue'ah_u 'n_ε conná nguehni basih_u.

²⁹ Porque da 'y_εhyø pa gui 'y_εmh_u: Xāho 'b_εi te'o h_{in}jo'o yø bas_i, ogue himbi hyā yø bas_i, ogue himbi sutate.

³⁰ Yø ja'í p'uya da 'y_εmb_{yø} t'øhø: “Bā tāgui, gui soxcahe”. Da 'y_εmb_{yø} nyuni: “Dami cogbahe”, da 'y_εmbi.

³¹ A nuya ngue h_{in}te gadi apha'a gadi amhm_u ya, hague ngu ra n'ua da tho'a ja ra ts'oqui 'mø.

³² Xquet'a ni ts'i yoho yø ts'oc'ēi ngue 'dap'ua da duui ra Jesús.

³³ Mi zomp'ua ja ra nyuni gui hut_{yø} ja'í ngue ra Njyaxhmu, ja b_i ma ma_εuati p'ua ra pont'í ra Jesús. 'N_ε'u yoho yø ts'oc'ēi b_i ma ma_εuati ra pont'í, n'na rá n'y_εi, n'na rá gaha i gohi.

³⁴ Nu'mø emā cuati ra pont'í ra Jesús, bi 'y_εna:

—Mā Papá'i, dami punnbā yø ja'í 'b_ucua, porque nuya hinguí pad_i te øtya —bi 'y_εna.

Yø soldado p'uya b_i ma ra ta_ha ngue to xta ra ta_ha, gue'a da gaca n'na x_εqui rá he ra Jesús.

³⁵ Yø ja'í 'bäp'ü p'üya, i hētho. Nu'ü yø judío 'bet'o, i thenth'o'ü, i εna:

—Mí mmanñá rá n'yohü ngue dá yanyø ja'í. Pε dí nyanse ya, ngue'mø majuaní ngue guehñá rá thanhñí Oja nuna t'εmbi rá Cristo.

³⁶ Yø soldado p'üya, xquet'a thenni. Bi guat'i ngue bi unñá vino xá n'ixi dá zi.

³⁷ Bi t'εmbüya:

—Nu'mø gue'e rá dast'abi'i yø judío, damí nyanse ya'mø.

³⁸ Nup'ü ja rá ya rá pont'í, bi t'ot'a n'na rá letrero ngue εna: “Nuna rá n'yohü 'bäcua, guehñá rá dast'abi yø judío ná”. Rá letrero p'üya, nt'ot'i conná hya ngue rá griego, rá latín, rá ebreo.

³⁹ Nuna n'na rá ts'oc'εí ya cuarbu ja rá pont'í p'üya, xquet'a thenni, bi 'yεmbi:

—Nu'mø gue'e grá Cristo, damí nyanse ya'mø. 'Nεcä'be guí nyän'be p'üya.

⁴⁰ Nu'a man'na nc'εí rá ts'oc'εí bi 'yεmbrá amigo di yahñí:

—Nu'í nì xingui sü Oja, conque ya guí tup'ü ja rá pont'í ya.

⁴¹ Nugüi ja te rángue'a ngue dí säui rá n'ü, porque di jutui'a te xtá øt'ui. Ya nì 'yup'ü'a te dí thohmí. Pε nuna rá n'yohü 'bäcua, hñn tema nts'o xá 'yø'na.

⁴² Bi 'yεn'a m'mefa p'üya:

—Ague Jesús, nu'mø rá pa guí søhø ngue guí manda ua, guí mbεngui.

⁴³ Mí dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Majuaní dí xi'i, nuyá ya gá m'mähmí p'ü mahεts'í ya.

Ya bi dü rá Jesús.

⁴⁴ Comma huxyadi, bí müdi bí m'mεxui gá rá ximhäi asta hyu nde.

⁴⁵ Rá hyadi bí m'mεxui. Nu'a rá ulu mí zup'ü ja rá goxthi nija bi hyehmade i gai ngue bi xet'í.

⁴⁶ Bi 'yεn'a n'na rá hmafi rá Jesús, bi 'yεna:

—Ague má Papá'i, dadí fät'a'í ma tegá ya —bi 'yεna.

Høntho bí man'a p'üya, 'bexpi dü.

⁴⁷ N'na rá capita ngue rá mmεngu Roma bí nü te bí nja, bi 'yεspabi Oja p'üya, bi 'yεna:

—Majuaní ngue nuna rá n'yohü 'bäcua, hñn'yü rá ts'oqui ná.

⁴⁸ Gä bí nü yø ja'í mí 'bäp'ü te bí nja. Bí ma yø ja'í p'üya, pε patyø tiya ngue tü yø mmüi.

⁴⁹ Gätho'ü yø mpadiui rá Jesús, conyø xisu bá nεxá Galilea ngue tenni ha nì ma, yap'ütho bi 'bäi, gá hantho te bí nja.

Ya bí ma nt'ägui rá Jesús.

⁵⁰ Mí 'bü'a n'na rá hoga n'yohü nì hu ngue rá José, mí øt'e te gá mmamp'ü ja rá ley, rá mmεngu p'ü ja rá hnñi Arimatea ja rá häi Judea. 'Nεhñá dí manda p'ü ja rá nija ná.

⁵¹ Xquet'a 'nεhñá mí tømí ngue dí manda ua Oja. Janangue hñngui 'bai ngue rá acuerdo'a te rá hyá bi ts'ännbä ha bí mpεti yø ja'í.

⁵² Nuna rá n'yohü ná, bí ma bá nyäui rá Pilato, bi 'yäpra nt'εdi ngue dá hyajpu ja rá pont'í rá Jesús.

⁵³ Mí hyajpu ja rá pont'í p'üya, bi 'uennbabi rá do'yo rá Jesús co n'na rá sábanda ngue rá hoga ulu. Bi hyaxpu ja rá panteón xi ma nt'a'mí p'ü bí ja n'na rá 'bido ngue bá ägui. Nuna rá panteón, hñnjongui o.

⁵⁴ Nde mbεh'i'a rá pa'a, ya dá yätra pa ngue rá ts'äya.

⁵⁵ Nu'ü yø xisu bá nεxá Galilea ngue bá n'yoi rá Jesús, bí ma bá nü rá n'yägui. Bí nü ha bi t'ägui.

56 Mī zōp'u ja rā ngu ya yø xisu, bi hocyø 'yεthi mazihotho gā yāni ngue dā goxra ánima. Bī nsāya'a rā pa ngue rā ts'āya p'uya, porque gue'a dī manda rá ley Oja'a.

24

Ya bi bεnnate ra Jesús.

1 Mī hyaxā rā pa ndomingo, zi xūditho bī ma mahøn'a yø xisu p'u bī o rā Jesús. Bi hyaxyø 'yεthi xi hoqui. Bī mähā mī'da yø xisu.

2 Mī zōmp'uya, bi dīni ngue ya n'nannī 'bεnna do mī nnøpā nju'mī rā panteón.

3 Bi yut'ambo p'uya, pε ya hīmbi dīmp'u rā Jesús.

4 Bī nsu p'uya, hīnguī padī te dā 'yøt'e. Mī nu p'uya, 'bāp'u yoho yø anxε di yoxni yø he.

5 I hεmtho häi'u yø xisu ngue εmmεi sū. Yø anxε p'uya, bi 'yεmbi:

—ζHanja ngue guī homhmā ua mant'āgui'a ya 'bui?

6 Ya hīnjo'o ua, ya xā bεnnate. Dāmī bεmhmā rā hyā bi xi'ahū 'mø tobe māmbi 'bata Galilea.

7 Conque bī mā ngue rā N'yohū bī 'yε mahεts'i, mī ja ngue dā ma madāpi yø ja'i ja yø ts'oqui ngue di cuatā pont'i. Rā hyū pa p'uya, di bεnnate.

8 Nū'u yø xisu p'uya, bi zo yø mmūi nā rā hyā xi man'a m'mεt'o rā Jesús.

9 Nūya yø xisu 'mø māmbā pengbū ja rā panteón, nū'a te bá nu, bi xi'u 'de'mā'da nc'εi yø xādi rā Jesús. Bi xifi gātho mī'da yø ja'i.

10 Nūya yø xisu bi hyāspābi rā hyā ya yø xādi rā Jesús, guehna rā Maya Magdalena, 'nεhra Juana, 'nεhra Maya rá mamá rā Jacobo, 'nε hmī'da yø xisu p'uya.

11 Pε nūya bi thaspa rā hyā p'uya, hīnguī εc'εitho te mmanya yø xisu. Sinoque εntho: “Hantho loco ya yø xisu”, gue εmma εntho.

12 Pε rā Bedu bi bøn'athi, bī ma n'nahmantho p'u bī ja rā panteón. Mī zōmp'uya, bi hyεt'ambo. Bī nu ngue ya n'nannī 'bønna ulu mant'ε rā Jesús. Bī mengbū ha sāya p'uya, pε di 'yøtho hanja'a te xi nja.

Bī ntīmī p'u ja rā 'yu yoho yø xādi rā Jesús ngue manī map'u ja rā hnīni Emaús.

13 Nū'a rā pa'a p'uya, yoho yø xādi rā Jesús manī map'u ja rā hnīni Emaús. Nūna rā hnīni nā, dī nsocui Jerusalén como 'de'mā'da kilómetro.

14 Mεnte 'yo, mεnte di c'a'a te xi nja.

15 Nūna rā Jesús mī zā mī zūdi, ya 'dap'u nī n'yo.

16 Mādague'a ngue hεti, pε εnā te corpaθo yø dā ngue hīnda badī te'o nā rā Jesús.

17 Rā Jesús bi 'yānnbūya, bi 'yεmbi:

—ζTenī 'be'a mā hyā gadī nxihmī mεnte guī 'youi ua ja rā 'yu n'yø? Nup'u nnā bεngā, εnā gue tū nī mmūiui.

18 Nūna n'na nc'εi nī hū ngue rā Cleofas bi 'yεmbi:

—Gātho yø ja'i bá 'yo Jerusalén, gā padī te bī nja mantenni pa. 'Nε go guī 'yεnā ngue hīnguī pahya.

19 Mī dahra Jesús, bi 'yεmp'u yaui:

—ζTemā hyā n'yø?

Nū'u ts'o p'uya, bi 'yεnā:

—Xigue rā Jesús nūna rā mmεngu Nazaret. Guehna n'na rā n'yohū ngue rá pøngahya Oja, dī nεqui ngue ja rá ts'edi ngue bi 'yøtyø milagro, 'nε ja rá ts'edi

ngue rā hyā bī mā. Porque bī nū manho Oja te bi 'yøt'e, dā guehyø ja'i bī nū manho te bi 'yøt'e.

²⁰ Dī mmangā'be ngue nū'ū yø hmu yø mmäcja, dā gue'ū mā hmūhū dī manda p'ū ja rā nija, bi dā rā Jesús. Bi zixpū ja rā ts'ut'abi, ja bā ts'ännbū ngue dā dup'ū ja rā pont'ī.

²¹ Pē nūgāhe nmī ēngāhe ngue nūna rā n'yohū nā, guehnā xtā nyanyø judío nā. A nūyā, ya mangānde bī nja nā rā hyā dī xi'ā'be ya.

²² Nū'ū 'da yø xisu 'da'igū mā nt'ēc'ēihe, xā pijthogāhe. Porque xā mma mxuditho p'ū mambī o rā ánima.

²³ Pē ya hīnjonxpā ndīnī ngue di op'ū. Xpā mmengbūya, xā xicje ngue xī nū yø anxē. A nū'ū yø anxē p'ūya, i mma ngue ya 'bāhna rā Jesús.

²⁴ Bexque'ā p'ūya, nū'ū 'da mā n'yohe xā mmar'ū mambī o rā ánima, pē xā ndīnī tengutho rā hyā xā mmanyø xisu. Pē rā Jesús ya hīnxā hnu nā 'nā.

²⁵ Nūnā rā Jesús bi 'yēmbi:

—¿Ua hīngui ts'ū dī 'yo nī mmāih'ā te rā hyā i ja? ¿Ua hīnjam'mø guí øhmu para ngue guí 'yēc'ēih'ā te gā rā hyā bī manyø pøngahya Oja?

²⁶ ¿Ua hīngui pahmū ngue rā Cristo mī ja ngue dā zā rā n'ū hante ngue dī ndast'abi ngue dī mandā ua?

²⁷ Ya bi dū'mī bi xifi gātho'ū yø hyā nt'ot'i p'ū ja rā Macā Libro ngue'ā te gui c'ā rā Jesús. Bi dūnnbabi'ā te mmamp'ū ja yø libro bi 'yotra Moisés. Bi sigue bi xi mī'da yø hyā te gā nt'ot'i p'ū ja yø libro bi 'yotyø pøngahya Oja.

²⁸ Nū'mø mī zømp'ū ja rā hīnī mānī ma p'ūya, rā Jesús bi 'yøt'e ngue ēnā xø nne dā thoguī.

²⁹ Pē nū'ū yø n'yohū p'ūya, bi japi ngue dī nsāya, bi 'yēmbi:

—Ma 'daua gā nsāyahū. Guí nnu ngue ya bī nde. Ya nī ma dā dāhra nxuī.

Bi yat'ambo rā ngu rā Jesús ngue dī nsāya.

³⁰ Mī mīp'ū ja rā mēxa p'ūya ngue dī nsīhmē. Bi hyacrā thūhmē, bi ja māmāđi Oja. Bi xēmp'ūya, bi un'nū hup'ū ja rā mēxa.

³¹ Nū'ā rā ora'ā p'ūya, bi xohyø n'yomfēnī ngue bi badī te'o. Pē 'bexpi m'mērpūtho rā Jesús.

³² Dī n'yēmbi n'na ngu n'na p'ūya:

—Pē uāngui hūrcā mā mmāiui mēnte darā yahū gā rā 'yū, 'nē bi xicui tema hyā nt'ot'i p'ū ja rā Macā Libro.

³³ Ya hīnte mambī dø'mī. Bī mengui 'bexque'ā, i ma Jerusalén. Bi dīnī ngue ya xī mpeti'ū 'de'mā'da yø xādi rā Jesús co 'nē'ū mī'da yø n'yohū.

³⁴ A nūya xī mpeti p'ūya, bi 'yēmbya ja bi zøhø:

—Majuanī xā bēnnate rā Hmū n'yø. Ya xā nnu rā Bedu.

³⁵ A nūya ja bi zø p'ūya, xquet'ā bī mā te xi thop'ū ja rā 'yū. Bī mā ngue hīngui padī te'o nā rā Jesús mēnte yāui, bi badī, ja gue'mø mī xēnna thūhmē.

Ya bi zømp'ū 'būhyø xādi rā Jesús.

³⁶ Mēnte tobe di yahñitho'ū yo nc'ēi, ngue mma te xī nū, mī dambēnī p'ūya, ya 'bāp'ū māde rā Jesús. Bi zēngua p'ūya, bi 'yēmbi:

—Dā hyū nī mmāih'ū ya —bi 'yēmbi.

³⁷ A nū'ū yø xādi p'ūya, di fetyø mmāi ngue sū. I ēnā ngue rā 'yø'ā hēti.

³⁸ Pē rā Jesús bi 'yēmbi:

—¿Hanja ngue guí sūhū? ¿Hanja ngue guí ēmhū ngue hīmma juanī dī 'bēcā ua?

39 Dāmī nūrcaḥu mā 'yε 'nεhḡa gua. Guī nnuḥu ngue xquecthocā. Dāmī thānjū n'namhḡa guī nnuḥu ngue guēcā. A nu'a rā 'yø, rā ndāhitho'a, ḡin'yū rā dō'yo'a. Pε nugā guī nnuḥu ngue drā jā'ī.

40 Mī juadi bi xi'a ngu'a p'uya, bi 'yutyø 'yε 'nεhyø gua ha bī mε yø clavo.

41 Pε nu'ū yø xādi ḡingā ε'εc'εī xanho, ngue'a guī johya 'nε εnā sudyø n'yomfεnī. Pε rā Jesús bi 'yεmbī:

—¿Ua ḡingūi ts'ū ua te gā sigā ts'ū? —bi 'yεmbī.

42 Bi unna n'na xεqui rā huā ngue nthaxī p'uya, 'nε bi unna n'na mhmε rā t'afi t'asa.

43 Bi hyamp'uya, yø hmī yø dā yø xādi p'ū ha bi zi.

44 Bi 'yεmbūya:

—Nūnā te dā thocā ya, guehḡa rā hya ya xtā xi'āḡu m'mεt'o nā. Ya xtā xi'āḡu ngue mī jatho dī nja'a te nt'ot'ī p'ū ja rā Maça Libro. Porque rā Moisés co 'nε'ū mī'da yø pøngahya Oja, bi 'yot'a te ja ngue gā thocā, xquet'a ngu'a mmamp'ū ja yø Salmo.

45 Bi xojpa yø n'yomfεnī p'uya, ngue dā dīnī te mmamp'ū ja rā Maça Libro.

46 Bi 'yεmbūya:

—Ya ngu'a nt'ot'ī ngue rā Cristo i ja ngue dā tho. Rā hyū pa p'uya, di bεnnate p'ū dā nt'āgui.

47 Guehḡa rā hyā dā thaspabi yø jā'ī 'būi ndap'ū bi zā yø nación, connā nt'εdī rā Jesús, nū to dā hyep'ū rā nts'o gā 'yo, di punnbabi yø ts'oqui. Pε rā māditho dā manḡa hyā p'ū Jerusalén.

48 Nuyā, go guī xihmū yø jā'ī nā te gā nuḥu dā thocā ya.

49 Nūnā rā hya bi yat'āḡu mā Papágā, gā ma penhnā nāya. Pε 'yogui 'uehmū ua ja rā ḡnīnī Jerusalén asta gue'mø bī n'na'āḡu rā ts'εdi dī 'yε māḡεts'ī, ya guī mmāhā p'uya.

Bī ma mεḡεts'ī rā Jesús.

50 Bi ḡajpū mī 'būhyø xādi rā Jesús, i map'ū jonḡa ḡnīnī Betania. Bī macyø 'yε p'uya ngue dī jāpī.

51 Mεnte di jāpūya, ḡεtho ha i nangūi, bī ma māḡεts'ī.

52 Mī juadi bi dānne'ū yø xādi, bī mengūi, i ma Jerusalén. Janjuani ngue di johya.

53 N'na pa ngu n'na pa, i pa nīja ngue badī ja mamḡadi Oja.

Ra Xuua

Nana ra Xuua, ja ua yø hya bi 'yo't'i ngue te bi 'yøtra ra Jesucristo.

Rá Ts'unt'u Oja øt'e ngue fadi hanja Oja.

¹ Nuna rá Ts'unt'u Oja guehna øt'e ngue fadi hanja Oja na. Ya mi 'bu'mø mi nhohra ximhäi. 'Dap'u 'buhmi Oja, pe 'nehna Oja na.

² Hante ngue di nhohra ximhäi, ya rá n'youi Oja.

³ Go bi hoqui gätho yø cosa ja na, tengutho bá ne Oja ngue bi nja. Nu hangu yø cosa ja ya, hin'yu n'na ra cosa ngue hinxti hoqui.

⁴ Nuna go bádi unna 'da'yo te na. Guehna xojpa yø mmái yø ja'i ngue da bádi ndana majuaní. Nuna bádi unna 'da'yo te, tengutho n'na ra nyot'i ngue xojpa yø mmái yø ja'i.

⁵ Nu ra nyot'i di yorbü ja ra 'bexui, pe hingui hätra 'bexui di 'berpabi'a gui yot'i.

⁶ Nuna Oja, bi menhna n'na ra n'yohü ni hu ngue ra Xuua.

⁷ Bi menhni ngue da xihyø ja'i te'o na da xojpa yø mmái yø ja'i. I nnepe ngue guehna da 'yεc'ei gätho yø ja'i na.

⁸ Nuna ra Xuua, hinga guehna ja ngue da xojpa yø mmái yø ja'i na. Sinoque bi 'benhni ngue da xihyø ja'i ndana da xojpa yø mmái yø ja'i.

⁹ Nuna bi zøcua ja ra ximhäi, guehna majuaní ngue xojpa yø mmái gätho yø ja'i na.

¹⁰ Nuna rá Ts'unt'u Oja bi m'mæcua ja ra ximhäi. Madague'a ngue go bi hocra ximhäi na, pe himbi bahyø ja'i te'o na.

¹¹ Bi m'mup'u ja rá häi, pe himbi nu manho yø mmεnguhü.

¹² Pe nuya to gä bi nu manho, 'nε bi 'yεc'ei ngue guehna ra Yante na, guehya bi unna nt'εdi bi gohi ngue yø basi Oja ya.

¹³ Nu'a i gohi ngue yø basi Oja yø ja'i, himma 'da'yo 'bui tengutho ga 'bøhyø basi yø ja'i, oque dra ja'itho xta nnepe ngue bi njap'u. Sinoque guesε Oja bi ne bi 'yøt'e ngue yø basi yø ja'i.

¹⁴ Nuna øt'e ngue fadi hanja Oja ya, bi nja'i na. Bi m'mæcua dí 'bøhmü. Pe dá nuhe ngue maguesε. Maguesε porque rá 'dants'unt'u Oja. Gä majuaní te bi ma, 'nε hinha rá nzeGui di mahyø ja'i.

¹⁵ Nuna ra Xuua, bi xihyø ja'i te'o na, bi 'yεmbi:

—Nuna ya, guehna nmi mmangä m'met'o naya. Porque ya xta mangä ngue dí εna: "Nuna da ep'u m'mefa, man'na tate na ngue nugä, porque hante ngue ga m'mæcä, ya mi 'bøhna".

¹⁶ Nu'a te gä bádi uní, gä di tocagahü. Bádi thijpatho rá mate bádi uní hinha rá nzeGui.

¹⁷ Connä nguehra Moisés bi fahrá ley Oja. Pe connä nguehra Jesucristo bi fahrá mate Oja, 'nε bi fahna ra hya majuaní.

¹⁸ Nuna Oja hinjam'mø to di nnu na. Hønt'a rá 'dants'unt'u Oja bí 'bup'u bí 'bøhrá Papá, go bi ma hanja Oja na.

Ra Xuua nuna bi 'yøtra nxixya bi ma hanja na ra Jesucristo.

¹⁹ Nu'u yø judío 'bet'o p'u Jerusalén bi menhyø mmäcja bi me yø n'yohü ja yø 'befi p'u ja ra nija. Bi map'u 'bøhra Xuua ngue bá änni te'o.

²⁰ Ra Xuua p'uya, njuantho bi ma, bi 'yεna:

—Hinga guecä nã rã Cristo bá ɛx Ojaŋ gue di ndast'abi —bi 'yɛnã.

²¹ Mahømbi 'yännbɔya, bi 'yɛmbi:

—ɛPɛ te'o'i p'ɔya? ɛUa gue gue'e nã rã pøngahya Elías?

Mi dahra Xuua p'ɔya, bi 'yɛmbi:

—Hinga guecä.

Bi 'yänni mahøn'a p'ɔya, bi 'yɛmbi:

—Masque gue'e nã rã pøngahya jaŋ gue dã ɛcua 'mø —bi 'yɛmbi.

Bi 'yɛnã mahøn'a p'ɔya:

—Hin'na.

²² Bi t'ɛmbɔya:

—Pɛ ɛte'o'i p'ɔya? Damɪ xicje n'namhmaŋ ga haspahe rã hya'ɔ to xpã menngahe. Damɪ mã te'o'i.

²³ Mi dahra Xuua, bi 'yɛnã:

—Go guecä nã bi mmanã pøngahya Isaiás gue bi 'yɛnã: “Di m'm'a n'na n'c'ɛi gue nts'ɛdi di manã hya p'ɔ ja rã dapo. Dã 'yɛnã: Damɪ nsãhã ya, porque ya ni ma dã ɛp'ɔ rã Hmu”, bi 'yɛnã.

²⁴ Nɔya yø n'yohã bi ma bá nyãui rã Xuua, guehya yø m'mɛnhni yø fariseo ya.

²⁵ Mahømbi 'yännbɔya, bi 'yɛmbi:

—ɛPɛ hanja gue guí øtra nxixya 'mø gue hinga gue'e nã rã Cristo, ni xingrá Elías, ni xingrá pøngahya dí xi'i?

²⁶ Mi dahra Xuua, bi 'yɛmbyø ja'i:

—Nugã dí øtra nxixya connã dehe. Pɛ nɔua dí 'bãhma, 'yo ua n'na n'c'ɛi gue hinguí fadi te'o.

²⁷ Nugã dá 'bet'o, pɛ nɔnã dí xi'ãhã dã ɛp'ɔ m'mɛfa nã. Man'na tãte nã gue nugã. ɛHarã gue ga sacã tengu nã?

²⁸ Gã guehya yø hya ja ua bi manã Xuua p'ɔ ja rã hniñi Betábara, man'na nguadi rã dathe Jordán mambɪ øtra nxixya.

Bi manã Xuua te'o nã rã Jesús.

²⁹ Mi hyaxpɔya, bi nɔ rã Xuua gue mmap'ɔ rã Jesús dã zømp'ɔ ha 'bãi. Bi xihyø ja'i p'ɔya, bi 'yɛmbi:

—Nunã rã n'yohã bá ɛcua ya, guehã dã hnøpã 'bøt'e nãya. Tengutho rã dɛ'yo thop'ɔ ja rã niã gue pa m'møt'e, di njarbã nã. Porque guehã bá pɛn'Oja nã, gue di hojpa yø ts'oqui yø ja'i 'bui gã rá nguñi nximhãi.

³⁰ Guehã dá mmangã 'mø dí xi'ãhã nãya gue dí ɛnã: “Nugã dá 'bet'o, pɛ bá ɛp'ɔ man'na rã n'yohã tãte gue nugã. Porque hante gue ga m'mucã, ya mi 'bãhã”.

³¹ Nugã xquet'a hinmi pacã te'o nã t'ɛmbi rã Cristo, pɛ bá 'bennguɪ gue ga xixyabi yø ja'i, 'nɛ ga japi gãtho yø judío gue dã baði te'o nã rã Cristo.

³² Mahømbi 'yɛnã Xuua:

—Dã nugã rã Espiritu Santo bi 'yɛ mahɛts'i tengutho n'na rã paloma gue bi zøp'ɔ 'bãhra Jesús gue di n'youi.

³³ Nugã tobe hinmi pacã te'o nã rã Cristo, pɛ nu'mø mambã 'bennguɪ gue ga xixyabi yø ja'i connã dehe, Oja bi 'yɛnguɪ: “Nunã rã n'yohã guí nuñrpi gue dã zøhra Espiritu Santo p'ɔ ja rã ya, guehã dã japyø ja'i gue di hatra ts'ɛdi rã Espiritu Santo nã”, bi 'yɛnguɪ.

³⁴ Ngunã dá nugã ya, janãgue dadi jagã majuanɪ gue guehã rá Ts'ant'ɔ Oja nã.

Yø mudi xãdi rã Jesús.

³⁵ Mī hyaxp̄ya, mah̄on'a 'b̄ap'ua rā Xuua n'youi yoho yō xādi.

³⁶ Nu'm̄ m̄i nu ngue bi thop'ua rā Jesús, rā Xuua bi 'yēna:

—Nuna bá εcua ya, guehna bá p̄en'Oja ngue da n̄opa 'b̄ot'e yō ja'i na, tengutho rā d̄e'yo thop'ua ja rā n̄ija ngue pa m'm̄ot'e.

³⁷ Nuna rā hya bi man̄na Xuua, m̄i zā m̄i 'yō'ua yoho yō xādi, bi d̄enna Jesús.

³⁸ Rā Jesús bi nȳegui, bi nu ngue n̄i thenni. Bi 'yēmbya n̄i d̄enni:

—¿Te guí hommi ya?

Nu'ua n̄i d̄enni bi 'yēmbi:

—Ague grá xānnbate, ¿hap̄a guí sāya?

³⁹ Mī dah̄ra Jesús, bi 'yēmbi:

—Ma ga mmähā, ga ut'āui.

Bi m̄e p'uya, bi 'yu'ti hap̄a sāya. Nu'a rā ora'a, ya mmap'ua 'd̄et'a xudi. P̄e ja bá the'inde p'ua bi z̄oni.

⁴⁰ Nuna n'na nc'ei bi 'yōde te mm̄anna Xuua, bi d̄enna Jesús, guehna rā Andre rá n'yoh̄a rā Bedu na.

⁴¹ Nuna rā Andre 'bexpi ma bá honnā n'yoh̄a Bedu. Bi 'yēmbi:

—Dá t̄ingā'be rā Mesías —bi 'yēmbi.

Nuna rā Mesías i nne da mā ngue guehna rā Cristo bá εx Oja ngue di ndast'abi.

⁴² Nuna rā Andre p'uya, bi zixrā n'yoh̄a p'ua 'bah̄ra Jesús. P̄e m̄i nu rā Jesús, bi 'yēmbi:

—Gue'e grá Simu, rá ts'unt'ua i rā Jonás. Nuya gdi hu ngue grá Cefas, 'n̄e gdi Bedu ya.

Rā Jesús bi zixrā Lipe con̄a Natanael.

⁴³ Mī hyaxp̄ya, bi map'ua ja rā häi Galilea rā Jesús. Hante ngue da ma, bi nth̄eui rā Lipe, bi 'yēmbi:

—Ma ga mm̄ep'ua ga mmagā ague Lipe.

⁴⁴ Nuna rā Lipe, rā mm̄engu p'ua ja rā hn̄ini Betsaida. Xquet'a rā mm̄engu p'ua na rā Andre 'neh̄ra Bedu.

⁴⁵ Nuna rā Lipe bi ma bá honnā Natanael. Bi 'yēmbi:

—Dá t̄ingā'be na rā n'yoh̄a mm̄amp'ua ja rā Maçá Libro bi 'yotra Moisés da gue'ua m̄i da yō p̄ongahya. Guehna rá ts'unt'ua rā José, nuna rā Jesús rā mm̄engu Nazaret.

⁴⁶ Mī dah̄ra Natanael, bi 'yēna:

—Xip'ua Nazaret, ¿ua da zā da p̄omp'ua n'na nc'ei ngue xt̄anho?

Bi 'yēnna Lipe p'uya:

—Gue mm̄exā guí nnu.

⁴⁷ Mī nu rā Jesús ngue mmap'ua rā Natanael da guarbu 'b̄ai, bi 'yēmb̄aya:

—Ya guí nnuh̄a ya, bá εcua n'na rā judío ngue majuan̄i xanho te ga 'yo, 'n̄e h̄ingra f̄eh̄n̄itho.

⁴⁸ Rā Natanael bi 'yānnb̄aya, bi 'yēmbi:

—¿Hague go gn̄i paqui?

Mī dah̄ra Jesús, bi 'yēmbi:

—Conque nu'm̄ tobe h̄im̄man̄i zo'i rā Lipe ya, dí nnu'i 'm̄o guí 'b̄ap'ua 'bah̄ra za ngue rā igo.

⁴⁹ Bi 'yēnna Natanael:

—Ague grá xānnbate, gue'e rá Ts'unt'ua i Oja. Gue'e rá dast'abi i yō judío.

⁵⁰ Mī dah̄ra Jesús, bi 'yēmbi:

—Hōnt'a guí 'yɛc'ɛigui'a ya, ngue dí xi'i ngue dí nnu'j 'mō guí 'bɔp'u 'bāhra igo ya. A nuyá, man'na xanhenñi yō cosa guí nnu ya, para ngue man'na gdi padj xanho te'ogá.

⁵¹ Māhōmbi 'yenna Jesús:

—Majuani dí xi'ahɛ, guí nnuhɛ ngue dā xohra c'amahets'i ya. Yō anxɛ Oja p'uya, nī ma nī 'yɛp'u 'bāhra N'yohɛ bí 'yɛ mahets'i.

2

Bj nja n'na rā nthatj p'u ja rā hnini Caná.

¹ Rá hyu pa p'uya, bj nja n'na rā nthatj p'u ja rā hnini Caná ngue rā hāi Galilea. Xquet'a bj m'mɔp'u ja rā nthatj rá mamá rá Jesús.

² Xquet'a bj ma mambita rā Jesús conyō xādi, ngue bj map'u ha bj nja rā nthatj.

³ Mī guahra vino p'uya, bi 'yɛmbrá mamá rá Jesús:

—Bj guahra vino —bi 'yɛmbj.

⁴ Rā Jesús bi 'yɛna:

—Ague mamá, ¿hanja ngue go guí xic'a ya? Porque tobe hinguí sōnna ora ngue temá hmɛya gá ɔt'á.

⁵ Pɛ rá mamá rá Jesús bi 'yɛmbyō ja'i nu'u 'uɛte:

—Dami 'yɔt'e te gá dā xi'ahɛ nɛ —bi 'yɛmbj.

⁶ Mj jap'u 'dato yō mamohi ngue yō do. Gue'u di usa yō judío'u ngue po rá dehe gá nxa'yɛ yō ja'i. N'na ngu n'na'u p'uya hāti goho 'dāte ogue n'na ciento litro rá dehe.

⁷ Rā Jesús bi 'yɛmbyō 'uɛte:

—Dami 'yushɛ rá dehe ya yō mamohi ja ua —bi 'yɛmbj.

Bj yɔspɔya.

⁸ Rā Jesús bi 'yɛmbj māhōn'a:

—A nuyá, hyaspai zits'u rá mmɛnnigu ya, ngue dā zā.

Bj hyaspabi p'uya.

⁹ Rā mmɛnnigu p'uya, bi zā rá dehe ya xi gohi ngue rá vino. Pɛ hinguí padj ha bá thá rá vino. Nu'u to bá há rá dehe go padj hanja'u. Rā mmɛnnigu p'uya bi zōnhnā novio.

¹⁰ Bi 'yɛmbj:

—Gātho yō ja'i, rá māditho di un'a rá vino xanho. Pɛ nu'u to si rá vino 'mō ya bi zi xangu, ya di un'na rá vino hinga njuani p'uya. Pɛ nu'j, man'na gue go xcá pestho rá hoga vino ngue rá nɛgui.

¹¹ Nuna ya guehna rá madi rá milagro bá ɔrbu ja rā hnini Caná ngue rā hāi Galilea rá Jesús. Ja bj nɛguj p'u ngue maguesɛ rá Jesús. Nu'u yō xādi p'uya, man'na bi 'yɛc'ɛi ngue guehna rá Cristo nā.

¹² M'mɛfa p'uya, bj map'u ja rā hnini Capernaum, nī n'youi rá mamá, co 'nɛhyō n'yohɛ, conyō xādi. Ja bá m'mɔp'u njammj pa p'uya.

Rā Jesús bi 'yɛt'u mī mpā p'u thinnija.

¹³ Ya xmanguerpatho di nsānnigo yō judío ngue rá pascua. Rā Jesús bj ma Jerusalén.

¹⁴ Nup'u thinnija p'uya, bi dɔmp'u mī pā yō ndani 'nɛhyō dɛ'yo, 'nɛhyō paloma. Hup'u ja yō nthuts'i'u di pɔspa yō mɛnyu yō ja'i yap'u nī 'yɛhɛ.

¹⁵ Mī nu te jar'u, bi fut'a n'na rá nthahj rá Jesús ngue bi hyōn'athi gātho'u mī mpā p'u thinnija. 'Da i mɛ yō dɛ'yo 'nɛhyō ndani. Nu'u madi pāhyo mɛnyu p'uya, bi c'uaspabi yō mɛnyu, bi 'yennbā yō mɛxa.

¹⁶ Nu'u yō māpaloma p'uya, bi 'yɛmbj:

—Dami jecui ya te ja ua. 'Yo gui nnopa taihu ua ja ra ngu ma Papaga.

¹⁷ Nu'u yø xadi p'uya, bi zo yø mmui'a te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ena: "Ma ga 'beca ma te ngue di nnu mansuga ni ngu".

¹⁸ Nu'u yø hmu yø judio p'uya, bi 'yørpa ra nt'anni, bi 'yembi:

—¿Tema milagro gui 'yurcahe n'namhma ga pacáhe ngue'mø majuaní Oja di 'da'i ra nt'edi'a te gui ot'e?

¹⁹ Mi dahra Jesús, bi 'yena:

—Dami hyomhmu hai ra nija ja ua, 'ne nhyu patho gda hocá mahon'a.

²⁰ Nu'u yø hmu yø judio p'uya, bi 'yembi:

—Nyote ma'dato nejeya i nangra nija ja ua, 'ne go gui 'yena ngue nhyu patho gdi hoqui mahon'a.

²¹ Pe nu'a ra nija bi manna ra Jesús, gue'a rá do'yo bi ma ngue da thommi.

²² Janangue nu'mø mi bennate p'u bi ma nt'ági ra Jesús, bi zo yø mmui yø xadi'a te xi xifi. Bi badi ngue majuaní na ra hya manna Maca Libro p'uya, 'ne'a te xi manna Jesús.

Ra Jesús parpabi yø n'yomfeni yø ja'i.

²³ Nuna ra Jesús ya 'bup'u Jerusalén ga i nja ra ngo ngue ra pascua. Xangu yø ja'i bi 'yec'i ngue guehna ra Cristo na, porque nnu yø ja'i ngue hinjonda zä da 'yøtyø milagro otra Jesús.

²⁴ Pe nuna ra Jesús hñdi unna mmui ya yø ja'i ya, porque gä patho te mbenyø ja'i.

²⁵ Hñmma hyoni to da xifi te ja rá n'yomfeni ra ja'i, porque pase te ja rá n'yomfeni n'na ra ja'i.

3

Ra Nicodemo bi nyai ra Jesús.

¹ Bi m'mu'a n'na ra n'yohu ngue ra fariseo ni hu ngue ra Nicodemo. Guehna n'na rá hmu yø judio na.

² Bi ma n'na xui na ra Nicodemo bá nyai ra Jesús. Bi 'yembi:

—Ague grá xänbáte, dí pacáhe ngue bá pen'na'i Oja ngue gui nxänngahe. Porque hinjonda zä da 'yøtyø milagro gui ot'e ngue'mø hinguí n'youi Oja.

³ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Majuaní dí xi'i, ngue ra ja'i hñmma 'da'yo di m'mui, hñnda zä da zo rá 'ye Oja.

⁴ Ra Nicodemo bi 'yanni ha ránja ra hya, bi 'yembi:

—Pe xina ra hya gui mma, ¿ha di njapi? ¿Ua da zä ngue ma'da'yo hñndi m'mu'a n'na ra daja'i? ¿Ua da zä hñnda yarbua ja rá mmui rá mamá ngue ma'da'yo da mi?

⁵ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Majuaní dí xi'i, jatho ngue da ma maxixyabi ra ja'i conna dehe n'ehra Espiritu Santo di unna 'da'yo te, janangue da zo rá 'ye Oja ra ja'i.

⁶ Numø ja bi mihra basi ra ja'itho rá papá, xquetho ngue ra ja'itho ra basi. Pe para ngue ma'da'yo di m'muhra ja'i, hñndra Espiritu Santo da zä da 'yot'a.

⁷ 'Yo gadi 'yotho na ra hya dí xi'i. Gätho yø ja'i ja ngue ma'da'yo di m'mui.

⁸ Gui padi ngue ndap'u bi zä 'yo ra ndahi, nup'u go nne di ma. Gui øde ngue di hi, pe hinguí padi ha ni 'yehé, ni xinguí padi ha ni ma. Njarbatho na ra Espiritu Santo di unna 'da'yo te ra ja'i ya, hñndi nequi.

⁹ Mi dahra Nicodemo, bi 'yembi:

—Hñndí pacá hanja na ra hya gui mmanya.

10 Mí dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Go grá xännbate p'ɛ 'bɛhyø judío, 'nɛ hinguí pahna rá hya dí xi'i ya.

11 Majuaní dí xi'i, dí mmangáhe'a te dí pahme. Nuna te dí nnuhe, guehna dadi jahe majuaní na. Pɛ hinguí ɛc'ɛihɛ te dí mmangáhe.

12 Xi'mø ngue dí mmangá ya yø hya ja ngue dí nja ua ja rá ximhäi, 'nɛ hinguí ɛc'ɛigahɛ, ɔgoma gue'mø ga xi'ahɛ'a te bí ja mahɛts'i gui 'yɛc'ɛigahɛ?

13 Hínjon xpá mmengbɛ mahɛts'i, hinda høndra N'yohɛ bí 'yɛ mahɛts'i dɛ zä da ma te bí jap'ɛ, porque ja rá ngump'ɛ'a.

14 Nup'ɛ ja rá dapo, rá Moisés bí hoca n'na rá c'ɛya ngue rá t'ɛgui, bí 'bä'ma n'na rá za bí 'yɛts'i. Dí njarbɛtho rá N'yohɛ bí 'yɛ mahɛts'i ya, i ja ngue da ma má'bä'mi rá pont'i dí ncuat'i.

15 Ja da thop'ɛ, n'namhma ngue nu te'o gátho da 'yɛc'ɛi, hĩndi m'medi, sinoque dí nja rá 'da'yo te para zantho.

Nuna Oja dí mahyø ja'i 'bɛcua ja rá ximhäi.

16 Januaní ngue dí má Oja yø ja'i 'bɛcua ja rá ximhäi. Janangue bá pɛnhua rá 'dants'unt'ɛ ngue da dü, n'namhma ngue nu to gä da 'yɛc'ɛi na, hĩndi m'medi, sinoque dí nja rá 'da'yo te para zantho.

17 Nuna Oja, hĩmbi bɛnhná Ts'unt'ɛ ua ja rá ximhäi ngue da mɛnhna castigo yø ja'i. Sinoque bá pɛnhua ja rá ximhäi ngue da yanyø ja'i.

18 Nu to gä ɛc'ɛibi rá Ts'unt'ɛ Oja, ya hinda ma rá castigo. Pɛ nuya yø ja'i hinguí ɛc'ɛi, ya da ma rá castigo ngue hinguí ɛc'ɛibi rá 'dants'unt'ɛ Oja.

19 Porque rá Ts'unt'ɛ Oja bá ɛcua ja rá ximhäi, a nuya yø ja'i hinguí ɛc'ɛi ya, gue'a dí ma masentencia yø ja'i'a. Tengutho n'na rá nyot'i dí nɛquí gátho yø cosa, njarbɛtho naya, bí japi bí bahyø ja'i ngue ja yø ts'oquí. Pɛ hinguí nnu manho yø ja'i nuya sifi ngue ja yø ts'oquí, porque xants'o te øt'e.

20 Nu to gä øtra nts'o hinguí nnepe da fadi te øt'e. Janangue hinguí nnu manho brá Ts'unt'ɛ Oja, 'nɛ hinguí nne da guarbɛ ha ya.

21 Pɛ nuya yø ja'i 'yo manho, cuarbɛ ha ya rá Ts'unt'ɛ Oja. Porque nnepe da fadi ngue gue'a rá pähä Oja ørpabi yø ja'i.

Nuna rá Xuua bí 'yøtra nxixya, høn'a mma hanja rá Jesús.

22 M'mefa p'ɛya, bí mähä yø xädi rá Jesús, i mpa p'ɛ ja rá häi Judea. Ja bá m'mɛp'ɛ njammí pa, ja bí ma maxixyabi p'ɛ yø ja'i.

23 Nuna rá Xuua xquet'a mí øtra nxixya p'ɛ ja rá häi Enón, ha dí ntøt'ui rá häi Salim, porque xangu yø dehe pop'ɛ. Ja bí ɛp'ɛ yø ja'i ngue di xixyabi.

24 Tobe hĩm maní ma fädi rá Xuua 'mø mí nja naya.

25 Nu 'da yø xädi rá Xuua, bí njun'mahyaui 'da yø judío ngue ndana man'na xanho rá nxixya øt'e.

26 Bí ma da xihra Xuua p'ɛya, bí 'yɛmbi:

—Ague grá xännbate, nuna rá n'yohɛ gá man'a m'met'o, guehna gá nyaui nɛ man'na nguadi rá dathe Jordán, nuya gä ní map'ɛ yø ja'i badi xixyabi ya.

27 Bí 'yɛnna Xuua p'ɛya:

—Nuna Oja, ya xpá nzännbi n'na ngu n'na ndana gue'a tate ngue mí'da.

28 Ya gá 'yøschɛ te dá mangä m'met'o, ngue hinga guecá drá Cristo bá ɛx Oja ngue dí ndast'abi. Sinoque bí ma má'bet'ogá hante ngue da ɛ'a.

29 Xi'mø ja ngue dí nthata n'na rá n'yohɛ, da ma rá hmute p'ɛ 'bährá ndø. Nü'a rá amigo rá n'yohɛ p'ɛya, 'bäp'ɛ ngue øde te mma, di johya ngue ya da mɛ rá ndø rá hmute. Dí njadä p'ɛya, dadi johya ngue dí ma yø ja'i p'ɛ 'bähra Jesús.

30 A nūnā, man'na di bahyø ja'i ngue tate na, nugā man'na gdā cocā häi.

Bī manna Xuua ngue bī 'yε mahets'i rā Jesús.

31 Nūna bī 'yε mahets'i, tate na ngue gātho. A nū rā ja'i ngue rā mmengu ua ja rā ximhäi, ya rā mmengu ua'a, 'nε mman'yø cosa ja ua ja rā ximhäi. Pε nū'a bī 'yε mahets'i tate'a ngue gātho.

32 'Nε i mma te bī nnp'u mahets'i. Nū'a rā hya bi øde, gue'a mman'a. Pε hīnjongui εc'ei na rā hya i mma.

33 Pε nūya yø ja'i bi 'yεc'ei na rā hya na, guehya haxa njuani ngue majuani te bī man'Oja connā nguehna rā hya øde i hma.

34 Nūna rā Jesús bā pεn'Oja, rā hya Oja mmanā. Hīnha rá nze'gui di hatra ts'edi rā Espíritu Santo rā Jesús.

35 Nūna rā Papá dī mahrá Ts'unt'u, 'nε bi unnā ts'edi ngue dī manda'a te gā ja ya.

36 Nū rā ja'i dā 'yεc'eibi rá Ts'unt'u Oja ja rā 'da'yo te para zantho. Pε nū'a hīngui εc'eibi rá Ts'unt'u Oja, hīndi nthēui rā 'da'yo te rā ja'i, sinoque gue'a rā castigo dā ja Oja dā zāui.

4

Rā Jesús bī nthēui n'na rā xisu ngue rā mmengu Samaria.

1 Bi bahyø fariseo ngue xangu yø xādi di petrā Jesús, 'nε man'na xangu yø ja'i di xixyabi ngue rā Xuua.

2 Pε hingo di jase rā nxixya rā Jesús, sinoque gue'u yø xādi di xixyabi yø ja'i.

3 Mī bahra Jesús ngue ya fadi te øt'e, bā ep'u Judea ngue i ma Galilea.

4 Mī ma p'uya, ja ngue danī nthop'u ja rā häi Samaria.

5 Nī ma dā zomp'u ja rā hnīni Sicar ngue rā häi Samaria, ja orbu n'na rá häi rā Jacob, nūna bi unnā ts'unt'u José.

6 Nūna rā xequi na, jap'u n'na rā poso ngue t'εmbi bi hocra Jacob. Rā Jesús ya xpī yāp'u ja rā 'yu, bī mīp'u ja rā poso. Ya 'dato nde'a rā ora'a.

7 Ya mī hup'u 'mø mī zø'a n'na rā xisu ngue rā mmengu Samaria, nī 'yεhra 'yai. Rā Jesús bi 'yεmbi:

—'Daqui ts'u rā dehe gā si —bi 'yεmbi.

8 Ya xī map'u bī ja rā hnīni yø xādi rā Jesús ngue dā tanna hme dā zi.

9 Nū'u yø judío dī nnu man'ui yø mmengu Samaria, janangue nu'mø mī 'yähra dehe rā Jesús, rā xisu bi 'yεmbi:

—¿Hanja? Nū'i grā judío, 'nε guí äcra dehe guí si. A nugā p'uya drā mmengugā Samaria.

10 Mī dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nu'mø ngue gdi pađi te di un'Oja ya, oque gdi pađi te'o na ä'i ra dehe dā zi, nū'i p'uya guí 'yäcra dehe guí si. A nugā p'uya gā 'dā'i rā dehe di unnā 'da'yo te.

11 Mī dahra xisu, bi 'yεmbi:

—Ague zi'ue, pε hīn'ya te gdi 'yähra dehe ngue xanhye rā poso. ¿Ha guí hya'a rā dehe di unnā 'da'yo te guí 'daqui?

12 Nūna mā mboxitahu rā Jacob, bi zogahe nā rā poso ja ua. Ja mī tuxua rā dehe mī si'a. Bi zi yø basī co 'ne'u yø mbo'oni mī si, bi zi rā dehe. ¿Ua mā dā'i ngue nū'a ya?

13 Mī dahra Jesús, bi 'yεna:

—Nū gātho yø ja'i dā zi rā dehe ja ua, mahøndi ntuthe.

14 Pē nu rā ja'j dā zi rā dehe gā ungā, hīnjām'mø dī ntūtthe. Porque rā dehe dadī ungā, tengutho 'mø dí pøhra dehe mbo rā mmāi rā ja'j dā zi ngue di unna 'da'yo te para zantho.

15 Mī dahra xisu p'uya, bi 'yēmbi:

—Ague zi'ue, dami 'dajna rā dehe guī mma, n'namhma ngue ya hīnī mantho gā ntuthegā. 'Nē ya hīnī mantho gā ma ēcā rā 'yai ua ja rā poso ja ua.

16 Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Gā 'yo, bá si nī damme, bá ēcua p'uya.

17 Mī dahra xisu p'uya, bi 'yēna:

—Hīnjo'o mā damme.

Rā Jesús bi 'yēmbi:

—Nu'a guī mmanya, majuanī'a ngue hīnjo'o nī damme.

18 Porque ya rá cāt'a nī damme xcā m'mahmī. A nu'a guī 'bahmī ya, hīngnī ndø'a. Ja dī nēquī p'uya ngue majuanī guī mma.

19 Bi 'yēnna xisu 'mø mī 'yøde te sifi:

—Ague zi'ue, nup'ū nnā bēngā, ēnā gue gue'e n'na rá pøngahya Oja.

20 Nuya mā mboxitagähe yø mmēngu Samaria, mī thanne Oja ua ja rā nyunī ja ua. Pē nu'ahū ngue gyø judíoū, guī ēmhma ngue nup'ū Jerusalén, gue'a rā xēqui ja ngue dī nthanne Oja'a.

21 Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Dami 'yēc'ēigui grā xisu, porque dā 'yēhra ora ngue gui thannehū rā Papá, pē hīmma hyonī guā ēmhma ua ja rā nyunī ja ua, nī xīnga guēp'ū Jerusalén dī ja ngue 'be guī mmähā.

22 Nu'ū yø mmēngu Samaria hīngui pā Oja i thanne'ū. Pē yø judío i pā Oja i thanne. Porque Oja bi zānnī ngue dā pøn'a n'na nc'ēi rā judío ngue drā yante.

23 Pē dā 'yēhra pā, 'nē ya guehra ora ja p'uya, ngue nu'ū majuanī dā danne rā Papá, pē gue majuanī ngue yø mmāi dā ndanne. Guehna nnepra Papá dā 'yøt'e te'o ngue dā danne naya.

24 Nuna Oja, hīndī nēqui nā ngue hīn'yū rá do'yo. A nu'ū yø ja'j thanne Oja, pē gue majuanī ngue yø mmāi dā ndanne.

25 Mī dahra xisu p'uya, bi 'yēna:

—Nugā dí padī ngue ja ngue dā ehra Cristo dī ndast'abi ua. Nu'mø bá ehna p'uya, go dā mā xānho hanja gātho nā.

26 Mī dahra Jesús, bi 'yēna:

—Nu'a rā Cristo guī mmanya, go guecā'a ya.

27 Mēnte mman'a p'uya, bi zøhyø xādi. Dī 'yøtho'ū p'uya ngue bi dīmp'ū mī yauī n'na rā xisu rā Jesús. Pē hīnjombī 'yānnī hanja te'bē'a mađī nxifi.

28 Nuna rā xisu p'uya, bi zop'ū rá tsøye, bī map'ū ja rá hīnī. Bá xihyø mmēnguhū, bi 'yēmbi:

29 —Mmähā gā ma nuhū n'na rā ja'j bi xiqui te gātho xtā øt'e. Nthambēnītho ngue guehna rā Cristo nā.

30 Bī nēxyø ja'j p'ū ja rā hīnī bi zømp'ū bi 'bahra Jesús.

31 A nu'ū yø xādi rā Jesús bi 'yēmbi:

—Ague grā xānnbate, damī nsihmē ya.

32 Pē rā Jesús bi 'yēna:

—Nugā jaga n'na rā cosa gā si. Nuna rā cosa nā, hīngui pahma nā.

33 A nu'ū yø xādi p'uya dī n'yēmbī n'na ngu n'na:

—Rá nzequi 'bēi to ya xā 'uīnī.

34 Pē rā Jesús bi 'yēmyø xādi:

—Entho dí s̄hm̄egá 'm̄o dí ørpabi rá páhã'a bá p̄engui, 'n̄e ga juarpabi rá 'b̄efi bi 'daqui.

³⁵ Guí em̄hm̄a ngue m̄angoho zana di 'b̄edi di n̄ja ra nsofo. P̄e nugá dí xi'ah̄u, dami hyanthu yø ja'i bá ecua. H̄inn̄i mantho ga h̄ux̄hu ra pa, ya da 'ȳe'c'igá yø ja'i.

³⁶ Nu'a xofa da hyanná nzabi. Di njarbatho ra ja'i di hatra ts'edi yø ja'i ngue da 'ȳe'c'igá ya, xquet'a da hyanná nzabi. A nu'u yø ja'i 'e'c'igá di n̄ja ra 'da'yo te para zantho. Janangue nu'a to di da'mrā h̄ya, 'n̄e'ã to di hatra ts'edi yø ja'i ngue da 'ȳe'c'igá, 'da gui johyatho.

³⁷ I t'en'a ra h̄ma: “N'nan'yo'a tuhu, n'nan'yo'a xoqui”.

³⁸ Nugá dí ε'ah̄u ngue guí h̄ath̄u ra ts'edi yø ja'i ngue da 'ȳe'c'igá. P̄e gdi máhã p'u hap̄u ya x̄a tho'a n'na ra mam̄hya. Nu'a ra h̄ya bi da'mi bi man'u, go güi h̄ath̄u ra ts'edi yø ja'i na ra h̄ya bi xifi.

³⁹ Co nuna ra h̄ya bi man̄na xisu, xangu yø mm̄engu Sicar ngue ra h̄ai Samaria bi 'ȳe'c'ei ra Jesús. Porque bi 'ȳennã xisu: “Bi xiqui te gátho xtã øt'e”, bi 'ȳena.

⁴⁰ Mi zøhya yø mm̄engu p'u ja ra h̄ai Samaria, bi xihra Jesús ngue di n'oxp̄u ha bi 'b̄ai. Janangue bi m'map'u nyo pa ra Jesús.

⁴¹ Xangu mi'da yø ja'i bi 'ȳe'c'ei 'm̄o mi 'yø'a ra h̄ya p̄onnã ne ra Jesús.

⁴² Ya t'embrã xisu p'uya:

—A nuya dí ε'c'igãhe ya, p̄e h̄inga h̄ont'a ra h̄ya gá xicje nnã ε'c'igãhe ya, sinoque ya dí øsehe ra h̄ya mm̄anya. 'N̄e dí pah̄me njuani ngue guehna ra Cristo bá εx Oja ngue di ndãst'abi na, 'n̄e guehna ra yante ua ja ra ximhãi na.

Ra Jesús bi 'yøthebi rá ts'unt'u n'na ra n'yohu.

⁴³ Mi tho'a nyopa p'uya, bi thop'u Samaria ra Jesús, i mpa p'u ja ra h̄ai Galilea.

⁴⁴ Porque ya xi man̄se ra Jesús ngue n'na rá p̄ongahya Oja h̄inguí hnu mansu p'u ja rá x̄equi bi m'mai.

⁴⁵ Nu' m̄o mi zømp'u Galilea, bi nu manho yø mm̄engu p'u, porque 'n̄ehya ya xi ma ra ts'ännigo ngue ra pascua bá njap'u Jerusalén. Ya xi nurpi te xi 'yørbu ja ra ngo.

⁴⁶ Bi mengra Jesús, i map'u ja ra h̄ini Canã ngue ra h̄ai Galilea, nup'u bá øt'e ngue bi gohi ngue ra vino ra dehe. Nuna n'na ra n'yohu ngue ra mm̄engu Capernaum i ja rá 'b̄efi x̄anh̄ets'i, di mp̄ehm̄i ra gobierno. I si n'na rá ts'unt'u madi hyenni.

⁴⁷ Nuna ra n'yohu p'uya bi 'yøde ngue ya bi zøp'u Galilea ra Jesús, xpí 'ȳe'a Judea. Bi ma bá nu p'uya, bá aprã mate ngue da ep'u ja rá ngu da 'yøthebi rá ts'unt'u, porque ya ja ngue da d̄u.

⁴⁸ Ra Jesús bi 'ȳena:

—Nu' m̄o ngue h̄ingdi nn̄uh̄u yø milagro dí øt'ã, ya h̄inguí 'ȳe'c'igãhu.

⁴⁹ Nuna ra n'yohu p'uya bi 'ȳembrã Jesús:

—Ague n'yø, 'yørcã ra mate mme nts'edi, 'n̄e da d̄u ma ts'unt'u.

⁵⁰ Mi dahra Jesús, bi 'ȳemb̄i:

—Ni ma ni ngu ya. Nu ni ts'unt'u guí mma, ya bi zã ya.

Nuna ra n'yohu p'uya bi 'ȳe'c'ei te bi man̄na Jesús. Bi ma rá ngu.

⁵¹ Nu' m̄o ni ma da zønnã ngu ra n'yohu p'uya, bi ma yø hm̄iquí di c'at'ui, bi 'ȳemb̄i:

—Ya bi zã ni ts'unt'u —bi 'ȳemb̄i.

⁵² Nuna ra n'yohu p'uya bi 'yãnni temã ora bi zã. Bi t'emb̄uya:

—Commã yoto nde m̄ande bi bõnnã pa mi n'youi.

⁵³ Bi bɛn'a rā n'yohu p'uya ngue gue'a rā ora bi manā Jesús ngue ya bi zā na rā ts'ant'u mi u. Gātho'u to 'bap'u ja rā ngu p'uya, gā bi 'yɛc'ɛi rā Jesús.

⁵⁴ Nguna bi 'yø'mø mambá pengbu Judea rā Jesús. Ya rā yondi na rā hmɛya bi 'yørbu ja rā hāi Galilea p'uya.

5

Rā Jesús bi 'yøthe n'na rā n'yohu tudyø gua.

¹ M'mɛfa p'uya, bi nsännigo yø judío. Janangue nuna rā Jesús bi ma Jerusalén.

² Nup'u Jerusalén pop'u n'na rā dehe guí nhuti conna hya ngue rā ebreo "Betesda". Pop'u jonna goxthi guí nhuti ngue rá Goxthi yø Dɛ'yo. Ja jap'u cat'a yø 'døscuangu di thɛsra dehe.

³ Nup'u ja yø 'døscuangu ja 'bomp'u xangu yø därkehi. 'Bomp'u yø xädä, 'bomp'u u xannunts'i, 'bomp'u u tudyø gua. I tøm'i ngue di 'yanna dehe.

⁴ Porque njandyatho mi s'ä n'na rā anxɛ ngue anna dehe p'u po. Nu'a rā därkehi rá madi da yarb'u ja rā dehe 'mø bi 'yani, da zā ndana bi zā man'u di hɛmbi.

⁵ Mi 'bemp'u n'na rā n'yohu ngue ya n'näte ma'de'ma hyato njeya madi hyenni.

⁶ Nu'mø mi nu rā Jesús ngue 'bemp'u, bi badi ngue ya rá ya'atho yø pa madi hyenni. Bi 'yannbaya, bi 'yɛmbi:

—ɛUa guí nne da zä'i n'yø? —bi 'yɛmbi.

⁷ Mi dahra därkehi p'uya, bi 'yɛna:

—Ague n'yø, hijn'o to di cujhna ja rā dehe 'mø bi 'yani. N'na ndi ngu n'na ndi di ɛna ngue gā cunhna ja rā dehe 'mø bi 'yani, n'nan'yo'a ni 'bet'o.

⁸ Bi 'yɛmbra därkehi rā Jesús:

—Dam'i nangui. Caxni fidi, ni ma.

⁹ 'Bexque'a rā ora'a p'uya, bi zā rā därkehi. Bi gaxrá fidi, bi ma. Pɛ rā pa ngue rā ts'äya'a rā pa bi n'øthe rā Jesús.

¹⁰ Nuya yø hmu yø judío p'uya, bi 'yɛmbra n'yohu mi'u:

—Hinda zä guí caxni fidi ya, porque rā ts'äya rā pa ja p'uya.

¹¹ Bi 'yɛnna n'yohu p'uya:

—Nu'a rā n'yohu bi 'yøthegui, gue'a bi xiqui ngue gā caxma fidi, gā mma.

¹² Bi t'ännbaya, t'ɛmbi:

—ɛTe'o na ɛn'i guí caxni fidi, guí mma?

¹³ Pɛ nuna rā n'yohu p'uya, hinguí padi te'o na xi 'yøthe, porque xangu yø ja'i 'yop'u, 'nɛ ya xi ma rā Jesús.

¹⁴ M'mɛfa p'uya, nuna rā n'yohu xi 'yøthe rā Jesús bi nthɛui p'u ja rā njja. Bi 'yɛmbaya:

—Ya bi zä'i n'yø. Pɛ 'yo nimantho guí øtra ts'oqui, n'namhma ngue him man'na guí mma man'u.

¹⁵ Nu'mø mi 'yø'a te bi sihna rā n'yohu xi t'øthe, bi ma bá xipyø hmu yø judío ngue guehna rā Jesús xi 'yøthe.

¹⁶ Janangue bi madi honnbabi rá gua rā Jesús, porque t'ɛmbi ngue di mpetho 'mø rā pa ngue rā ts'äya.

¹⁷ Pɛ rā Jesús bi 'yɛna:

—Da guehma Papágä di mpetho asta guehya, da guecä p'uya dadi mpefi.

¹⁸ Nuna rā hya na p'uya, guehna gā nne yø hmu yø judío ngue da hyo. Porque t'ɛmbi ngue hinga høndra pa ngue rā ts'äya hinguí supi, sinoque di api ngue i mma ngue 'da'iguui Oja, ngue mma ngue Oja rá Papá.

Bi 'yuhrá ts'edi rá Ts'unt'u Oja.

19 Mí nŷa rá Jesús, bi 'yɛnɔ́:

—Majuani dí xi'ahɔ́ ngue rá Ts'unt'u Oja hinda zä te da jase. Tengutho nnurpi ɔ́trá Papá, gue'a ɔ́t'a. Janangue nu'a te ɔ́trá Papá, xquet'a gue'a ɔ́trá Ts'unt'u'a.

20 Nuná ra Papá di mahrá Ts'unt'u 'ne ɔ́ti te gá ɔ́t'e. A nuyá, man'na xta nhenni mí da da 'yudi, asta gadi 'yothohɔ́ mɔ́ gá nuhɔ́.

21 Nuná ra Papá, ɔ́t'e ngue di bɛnnate yɔ́ ánima. Njarbutho rá Ts'unt'u Oja ya, nu to da nepe di bɛnnate, da 'yɔ́t'e.

22 Nuná ra Papá hɛnjonni ja'i di sentencia na. Nu'a rá Ts'unt'u go bi unná ts'edi ngue go da zänná sentencia'a.

23 Porque nnepe ngue go da hnu mansu na rá Ts'unt'u, tengutho ga hnu mansu rá Papá. Nu'a hingu nnu mansu brá Ts'unt'u Oja, ya himma juani ngue nnu mansu brá Papá bá penhni.

24 Majuani dí xi'ahɔ́, nu ra ja'i ɔ́rpabi masu ra hya dí mmangä, 'ne ɛc'ɛi'a to bá penngui, ya ja ra 'da'yo te para zantho ra ja'i. Ya hinda ma ra castigo. Ya bi mpommi ra sentencia mi ja, ya ja ra 'da'yo te para zantho.

25 Majuani dí xi'ahɔ́, da 'yehra ora di nja te dí mma, 'ne ya da guehra ora ja p'uya. Nu yɔ́ ja'i 'buhya tengutho 'mɔ́ ya xandu, pe nu mɔ́ bi 'yohra hya mmanná Ts'unt'u Oja 'ne da 'yɛc'ɛi, ya di t'unna 'da'yo te.

26 I ja rá ts'edi ra Papá ngue di unná 'da'yo te yɔ́ ja'i. Njarbutho rá Ts'unt'u ya, bi unná ts'edi ngue di unná 'da'yo te yɔ́ ja'i.

27 'Ne bi unná ts'edi ngue go da zänná castigo'a, porque gue'a ra N'yohɔ́ bí 'yɛ mahɛts'i'a.

28 'Yo gadi 'yotho na ra hya dí xi'ahɔ́. Porque da 'yehra ora ngue nu'u xandu, da 'yɔ́ mɔ́ bi zo'a rá Ts'unt'u Oja.

29 Da pɔ́mp'u da nt'ägui. Nu'u xa n'yo manho, di bɛnnate ngue ma'da'yo di m'mai. A nu'u xa n'yo mants'o, di bɛnnate ngue da ma ra castigo.

Bi nepe da bahyɔ́ ja'i ngue ja rá ts'edi ra Jesús.

30 Nugä hinda zä ga sänse te ga ɔ́t'e. Ga ɔ́t'a ra ts'ut'abi, pe gue ma'bejpagui. Nu te ga sännä di nja, gue'a di nja'a, pe gue da gue'a ni 'yup'u. Hinda zä ga sänse te ga ɔ́t'e. Nu'a te nnumanho ma Papá bá penngui, gue'a ga ɔ́t'a.

31 Nu mɔ́ dadi jase majuani te dí mmangä, 'yogui 'yɛc'ɛigahɔ́ mɔ́.

32 Pe 'bɔ́ hman'na di ja majuani te'ogä. 'Ne dí pacä ngue majuani te ga mmanna conná ngueque.

33 Conque gá 'yɛthɔ́ to bá ɔ́rpa ra nt'änni ra Xuua. Nuná p'uya, nu'a te ra hya bá ma, gá majuani.

34 Pe nugä himma hyoni ngue toni ja'i di ja majuani te dí mmangä. Nu'a ra hya bi manna Xuua conná ngueque, gue'a dadi bɛn'nahɔ́'a ya, n'namhma ngue gui 'yɛc'ɛihɔ́ na ra hya na, 'ne guehna gdi nyamhɔ́ na.

35 Nuná ra hya bi manna Xuua, tengutho n'na ra nyot'i ngue di petyɔ́ 'ue, ja gá mpɛtihɔ́ p'u bi nya'a. Gá johyahɔ́ n'na ts'uquits'u ngue te bi ma.

36 Pe nugä, nuyá yɔ́ hmɛya dí ɔ́t'e ngue hɛnjonda zä da 'yɔ́t'e, guehya di ja majuani te dí mmangä ya. Nuná ra hya bi manna Xuua, zits'utho na. Nuyá yɔ́ hmɛya dí ɔ́t'a, má Papá di 'bejpi ngue ngu'a ga ɔ́t'e. Ja di nequi p'uya ngue majuani bá penngagui ma Papá.

37 Nuná ma Papá bá penngui, go di ja majuani te dí mmangä na. 'Ne hinga como quiera gui ɔ́rpaɔ́ ra hya na. Porque hɛnjam'mɔ́ gui nnuhɔ́ na.

38 Pe nuna ra hya ba penhni, hinguí nne gui 'yøhma. Porque hinguí nne gui 'yεc'εi te dí xi'ahh, 'ne nugä rá m'menhniägä ra Papá.

39 Nu'ahh gadi ja ndummái gadi xáhhm ra Maca Libro guí cahh, porque ja guí nne gui tímhhm p'uhanja ngue ja na ra 'da'yo te para zantho i ja. Congue nuna ra Maca Libro gadi xáhhm, nu'a to mmanna hya nt'ot'i p'uh, go guecá'a.

40 'Ne hinguí nne gui 'yεc'εigahh, n'namhmague di nja'ahh ra 'da'yo te.

41 Nugä hündi honi to da 'yεsqui.

42 Nugä dí padi ngue hin gadi mahhm Oja.

43 Nugä, ma Papá bá penngui, pe hinguí εc'εigahh. Nu'mø toni n'yohu da εhe ngue rá hyase da ma, man'na go guí εc'εihh'a p'uya.

44 Hague da nzä gui 'yεc'εigahh ngue'mø gadi nnu manhose n'na ngu n'na'ahh, 'ne hinguí honi ha dí nu manho'ahh Oja.

45 'Yo guí εna ngue go ga yap'ahh p'uh ha 'buhma Papá. Nu'a, hin'na'a. Nu'a di yap'ahh, gue'a ra Moisés guí εna ngue guí nnøxh'a ya.

46 A nu'mø gdi εc'εihh na ra hya bi manna Moisés, xquet'a 'necä gui 'yεc'εigahh 'mø. Porque bi 'yotra hya p'uh ja ra libro ra Moisés ngue i mma te'ogä.

47 Pe nu'mø hinguí εc'εihh na ra hya bi 'yotra Moisés, ¿hague da nzä gui 'yεc'εi te dí xi'ahh 'mø?

6

Ra Jesús bi 'yø'te ngue bi nsihme cut'a mahuahí ma'yohu.

1 M'mefa p'uya, nuna ra Jesús bi 'dasra zabi Galilea, nuna ja man'na rá thuhü, ni hü ngue Tiberias.

2 Xandøngu yø ja'i bi denni, porque nnu yø ja'i ngue øthe yø därkehi.

3 Bi mar'uh bi ja n'na ra nyuni ra Jesús, ja i mmihmi p'uh yø xädi.

4 Ya xma nguerpøtho di nsännigo yø judio ngue ra pascua.

5 Mi nu ra Jesús ngue xandøngu yø ja'i mmar'uh ni denni, bi 'yembra Lipe p'uya:

—¿Haru ga tähhm ra thuhmε da zi ya yø ja'i bá εcua ya?

6 Nuna bi xifi, porque nne da nu te da manna Lipe. A nuna ra Jesús ya padi te ja ngue da 'yø'te.

7 Pe ra Lipe bi 'yεna:

—Nu'mø ngue da thänna thuhmε'a te di mporta yo ciento ma pa ra nzäbi, hündi zädi ngue da zi 'da'i zits'uh yø ja'i.

8 Nuna n'na nc'εi yø xädi ra Jesús, guehna ra Andre rá n'yohu ra Bedu. Bi 'yεna:

9 —'Bucua n'na ra ts'ant'uh hā cut'a yø thuhmε 'ne yoho yø hua. Pe haru gue da goxna, xandøngu yø ja'i 'bucua —bi 'yεmbi.

10 Mi dahra Jesús, bi 'yεna:

—Damí xihm yø ja'i ngue gä da mi.

Commä cut'a mahuahí yø ja'i bi mip'uh ja ra 'batha.

11 Nuna ra Jesús bi hyan'uh cut'a yø thuhmε, bi ja mamadi Oja. M'mefa p'uya, bi unyø xädi ngue di darpi gätho yø ja'i da zi p'uhudi. Xquet'a ngut'atho yø hua bi darpabi yø ja'i da za. Bi nsahua yø ja'i hont'a hangü bi ne bi za.

12 Nu'mø mi nniya yø ja'i, bi 'yεmbyø xädi ra Jesús:

—Damí pethu yø thuhmε bi bongui, n'namhmague hinte di n'antho.

13 Cut'a nthuhmε bi ma nseni ngue bi zi yø ja'i. Nu'uh bi bongui, 'de'ma yo canasta yø thuhmε bi bongui.

14 Mi nu yø ja'i ra milagro bi 'yotra Jesús, bi 'yεnyø ja'i p'uya:

—Majuani ngue guehna rá pøngahya Oja mí ja ngue da εcua ja rá ximhäi na.

¹⁵ Bi zänyø ja'i p'uya ngue xta nzixra Jesús, xti japa nts'edi ngue di ndast'abi. Pε nu'mø mí badi te sänyø ja'i p'uya, bi zop'u yø ja'i ra Jesús, bi ma mayá ra nyuni.

Bi n'yo maxøts'e ra dehe ra Jesús.

¹⁶ Nu'mø mí dähra nde, nu'u yø xädi ra Jesús bi map'u brá ja ra zabi.

¹⁷ Pε ra Jesús hinní zorp'u 'buhyo xädi, 'nε ya bi nxui. Nu'u yø xädi p'uya, bi yut'a n'na ra barco, bi ma ngue di 'dasra dehe da zømp'u ja ra hnini Capernaum.

¹⁸ Bi madi bi n'yo n'na ra ndønthi p'uya, bi nangyø fanthe.

¹⁹ Nu'mø mí n'yo'a cut'a o 'dato kilómetro p'u ja ra dehe, bi nu p'uya ngue mmap'u ra Jesús da guatra barco, ní 'yo maxøts'e ra dehe. Bi nsu'u yø xädi p'uya.

²⁰ Pε ra Jesús bi 'yεmbi:

—Go guecä. Ogui suh —bi 'yεmbi.

²¹ Nu'u yø xädi p'uya, ra ndi johya ngue ya mmap'u ra Jesús, da zømp'u ja ra barco. N'na zihmantho bi zøn'a nnengui haru maní ma p'uya.

Yø ja'i εmmē honna Jesús.

²² Mí hyaxp'uya, nuya yø ja'i xpí gop'u man'na nguadi ra dehe ya padi ngue hōnda n'na ra barco mí jap'u, gue'a bi 'yo yø xädi ra Jesús. Pε ra Jesús bá cohi.

²³ Ya himma ya'atho p'uya, bi zø hmi'da yø barco bá nεxp'u ja ra hnini Tiberias, bi zøp'u ja ra xεqui bi ja mammađi Oja 'mø bi 'uinyø ja'i.

²⁴ Nuya yø ja'i ya, mí nu ngue hinjo'o p'u ra Jesús, ní xinga guehyø xädi di 'bap'u. Bi 'yo'u yø barco bi zø p'uya, bi ma da homp'u Capernaum.

Nuna ra Jesús, guehna ra hmε di unna 'da'yo te na.

²⁵ Mí zøm man'na nguadi ra zabi yø ja'i p'uya, ja ni ðimp'u ra Jesús. Bi 'yännb'uya, bi 'yεmbi:

—Ague grá xännbate, ¿ha bi nja gui søcua ya?

²⁶ Mí dähra Jesús, bi 'yεmbyø ja'i:

—Majuani dí xi'ahu, gui honju ya, porque ngue gá nsihmε 'nε gá nniyah'u. Hingue masque gni hyonju ngue di tinni mmæihu hanja ya yø hmεya dí øt'e.

²⁷ 'Yo 'be go gadi ja ndummæi ha gdi tihmæ'a ra hmε da thogui. Sinoque dami ja ndummæi ha gdi tihmæ'a ra hmε di nja para zantho, nuna guehna di 'da'ahu ra 'da'yo te na. Nuna guehna ra hmε di 'da'ahu ra N'yo'hu bí 'yε mahεts'i na. Porque nuna Oja ra Papá, guehna bi 'dacá ra ts'edi ngue ngu'a ga øt'e.

²⁸ Bi t'ännb'uya, bi t'εmbi:

—¿Te 'be'a ja ngue ga øt'ähe p'uya para ngue da numanho Oja ya yø hya nneque ga øt'ähe?

²⁹ Mí dähra Jesús, bi 'yεna:

—Nu'a ra hya nne Oja gui 'yøthu, gue'a ngue gui 'yεc'εih'u'a to bá penhni.

³⁰ Bi t'εmb'uya:

—¿Tema hmεya gui 'yøt'e ga nuugähe, n'namhma ja ga εc'εi'ähe p'uya? ¿Te 'be'a da zä gui 'yøt'e?

³¹ Conque ma mboxitahu, bá nsihmε p'u bí ja ra dapo, tengutho nt'ot'i p'u ja ra Maça Libro ngue εna: “Nuna ra Moisés bi unyø ja'i ra hmε bí 'yε mahεts'i”, i εnna hya.

³² Mí nya ra Jesús, bi 'yεna:

—Majuani dí xi'ahū, nuna rā Moisés hingo bi unna hme bí 'yε mahets'i na, sinoque guehna mā Papáa bi un'a. 'Nε guehna majuaní ngue di 'da'ahū rā hme bí 'yε mahets'i na.

³³ Porque nu'a rā hme di un'Oja, gue'a bí 'yε mahets'i'a, guehna di unna 'da'yo te yō ja'i 'bucua ja rā ximhái.

³⁴ Bi t'εmbuya:

—Ague grá hmu, zant'a gui 'dacje nā rā hme guí mmam'mø.

³⁵ Mí dahra Jesús, bi 'yεmbyø ja'i:

—Nugā guec'a rā hme di unna 'da'yo te. Nu rā ja'i da denngagui, hijnjam'mø di ntuma nthuhu. Nū'a da 'yεc'εigui, hijnjam'mø di ntuthe.

³⁶ Pε ya dí xi'ahū ngue hinguí εc'εigahū, madague'a guí nnuhū te dí øt'e.

³⁷ Nū'u yō ja'i bi dācā rā Papá tenngā'u. Nū'u to tenngui, hijnjonda 'yεmbi: "Yo guí tenngui".

³⁸ Porque hĩmbi 'benngā mahets'i ngue da gue'a te mā pāhāse ga øt'e, sinoque dá εhe ngue ga ørpabi rá pāhā'a to bā penngui.

³⁹ Pε nu'a te rá pāhā mā Papá bá penngui, i nne'a ngue nu'u yō ja'i bi dāqui, hijnjondj m'medi, sinoque ga øt'e ngue di benngate 'mø rā pa rá nzeɣui.

⁴⁰ Nū'a te rá pāhā'a to bā penngui, guehna ngue di nja rā 'da'yo te para zantho te'o gā dā badj te'o'a rá Ts'ant'u Oja 'nε da 'yεc'εi. Nugā ga øt'e ngue di benngate 'mø rā pa rá nzeɣui.

⁴¹ Gue'a ga nzhuyø judío nā rā hya bi manna Jesús, di ũpi ngue bi 'yεna: "Go guec'a rā hme bí 'yε mahets'i".

⁴² Dī n'yεmbuya:

—¿Ua hinga guehna rā Jesús, rá ts'ant'u rā José na? A nuju p'uya, dí pahmū rá papá 'nεhūa mamá nā. ¿Hanja ngue εna ngue bí 'yε mahets'i 'mø?

⁴³ Mí nya rā Jesús, bi 'yεna:

—'Yo nĩmantho guí nemhyahū.

⁴⁴ Nū'mø hĩnna ngue hrā Papá bá penngui da 'yøt'e ngue di ntetyø ja'i, ya hijnjonda denngui. Pε nu'u tenngui, nugā ga øt'e ngue di benngate 'mø rā pa rá nzeɣui.

⁴⁵ Nuna rā hya nt'ot'i p'u ja yō libro bi 'yotyø pøngahya Oja, i εna: "Nuna Oja, da 'yøt'e ngue da bahyø ja'i hanja na". Janangue nuyá, nu to gā øde te mmanā Papá, 'nε da 'yεt'a mmui rā hya xānnbabi, gue'u tenngā'u.

⁴⁶ Hĩngue masque to ya xpá nnu'a rā Papá. Sinoque nu'a bí 'yεp'u 'bū Oja, gue'a go pa'a.

⁴⁷ Majuaní dí xi'ahū, ngue nuya yō ja'i εc'εigā ya, ya ja rā 'da'yo te para zantho.

⁴⁸ Go guec'a rā hme di unna 'da'yo te.

⁴⁹ Conque nu mā mboxitahū p'u ja rā dapo, bi zi n'na rā hme bí 'yε mahets'i. Pε hĩmbj m'mai para zantho, sinoque bi du dam'mefa.

⁵⁰ Pε nuna rā hme dí mmangā, guehna bí 'yε mahets'i na. Nu to dā zi nā rā hme naya, ya hĩnda dū.

⁵¹ Nugā guec'a rā hme bí 'yε mahets'i, madague'a drá ja'igā. Nu to dā zi nā rā hme na, di m'mai para zantho. Nū'a rā hme ga ungā p'uya, guehna mā do'yogā nā. Dadi ungā mā do'yo para ngue di nja rā 'da'yo te yō ja'i 'bucua ja rā ximhái.

⁵² Dī njun'mahyase yø judío p'uya, di n'yεmbi:

—¿Pε ua dā zā di 'dacju rá ngø 'mø ngue ga sahu? —di n'yεmbi.

⁵³ Mí nya rā Jesús, bi 'yεmbyø ja'i:

—Majuani dí xi'ah_u, jatho ngue gui saph_u rá ngø rá N'yoh_u bí 'y_ε mah_εts'i, 'n_ε gui siph_u rá ji, n'namhma ngue di nja'ah_u rá 'da'yo te.

⁵⁴ Nu'a dá zacá má ngø 'n_ε dá zicá má ji, ya ja rá 'da'yo te para zantho rá ja'i. 'N_ε ga øt'e ngue di bennate 'mø rá pa rá nze'gui.

⁵⁵ Porque má ngøgá, majuani ngue guehna nnøpa nts'ihm_ε yø ja'i ná. Ma jigá p'aya, gue'a gui thocra duth_ε yø ja'i'a.

⁵⁶ Nu rá ja'i dá zacá má ngø 'n_ε dá zicá má ji, guehna dí n'yogä'be ná.

⁵⁷ Nu'a má Papá i 'b_{ai}, 'n_ε dí 'b_{ac}á conná gue'a. Nuna má Papá bá p_εnn'gui para ngue ga japi di m'm_{ai} te'o dá zacá má ngø.

⁵⁸ Janangue ja n'na rá hm_ε bí 'y_ε mah_εts'i ngue di unna 'da'yo te para zantho. Nuna rá hm_ε ná, hinga ngu'a rá hm_ε bi zi'ú má mboxitah_u 'n_ε siempre bi dú ðam'mefa.

⁵⁹ Nuna rá Jesús, nguna rá hya bi xänmba yø ja'i bi mp_εti p'ú ja rá nija Capernaum.

Ra Jesús bi manyo hya ngue ra te para zantho.

⁶⁰ Nu'mø mi 'yøhyø ja'i ná rá hya bi nxänmbate rá Jesús, nu'ú yø ja'i tennba ni ma, xangu bi 'y_εna:

—Nuna rá hya mmanya, xanhennitho di fahna. ¿Hague dá mba'a n'na'a te mmanu?

⁶¹ Bi bahra Jesús ngue di njun'mahya yø ja'i co nuna rá hya bi má. Bi 'yänmbaya, bi 'y_εmbi:

—¿Ua gui mbøc_{ue}h_u guehna rá hya naya?

⁶² ¿Tegue ngu gui mb_εmhm_u 'mø gui nnuh_u rá N'yoh_u bí 'y_ε mah_εts'i ngue honda mengui di map'ú bí 'y_εh_ε?

⁶³ Høns_ε rá Espiritu Santo di unna 'da'yo te. Nuna rá hya dí xi'ah_u ya, i nne dá má ngue gui 'y_εc'εigah_u, hingue dí en'ah_u ngue gui saju.

⁶⁴ P_ε nuya 'b_u i'da ngue hingu_ε c'εigah_u.

Bi manna nguna rá Jesús, ngue ya m'met'o mi pad_i ndana gue'a hingu_ε c'εi, 'n_ε pad_i te'o ja ngue di dá.

⁶⁵ Bi 'y_εmbaya:

—Janangue ya xtá xi'ah_u m'met'o ngue nu'mø h_inná ngue hra Papá dá 'yøt'e ngue di ntetyø ja'i, ya h_injonða ð_εnn'gui.

⁶⁶ Bexpi mædi bi go'a nxætha xangu yø ja'i mi tenna Jesús. Bi zop'ú p'aya, ya hinga 'dap'ú n'youi.

⁶⁷ Nuna rá Jesús bi 'yänya 'de'má yoho yø xädi, bi 'y_εmbi:

—¿Ua xquet'a gui nne gui 'yøth_u tengutho øtyø ja'i ngue hegä p'ú?

⁶⁸ Bi ðahra Beðu p'aya, bi 'y_εmbi:

—Ague grá Hmu, h_injon man'na dá zä ga tennähe. Nuna rá hya gui mma, rá hya ngue rá 'da'yo te para zantho ná.

⁶⁹ A nugähe p'aya, dí c'ε'εigähe 'n_ε dí pahme ngue rá Ts'ant'ú'i Oja.

⁷⁰ Mi ðahra Jesús, bi 'y_εmbyø xädi:

—Nugä go dá huan'nah_u 'de'má yo nc'εi. A nuna n'na nc'εi ngue'ah_u ya, rá pähä rá zithu ørpe.

⁷¹ Ra Jesús bi manna rá hya ná, p_ε nuna bi má, guehna rá Judas Iscariote rá ts'ant'ú rá Simu ná. Porque rá Judas guehna ja ngue di dá rá Jesús, 'n_ε guehna n'na nc'εi'ú 'de'má yoho yø xädi ná.

¹ M'mefa nā rā hyā nā p'uya, bī n'yop'u ja yø xequi ngue rā hāi Galilea rā Jesús. Pē hīngui nne dā n'yop'u ja rā hāi Judea porque nne dī nhotē yø hmū yø judío.

² Ya xma nguerpātho dī nsānnigo yø judío guehna rā ngo māhoqui yø ngumpaxi.

³ Nu'u yø cū rā Jesús bi 'yēmbi:

—¿Hanja ngue n'nadua guí 'bui? Dami pōngua nī ma Judea, n'namhma ngue 'nē'u yø ja'i ēc'ēi' p'u, dā nu te guí øt'e.

⁴ Nu rā ja'i nne ngue dā fadi te ga 'yo, hīnga nt'aguitho dā 'yøt'a te øt'e. Ya guí øtya tengu ya, pē gue dā badi gātho yø ja'i nā te guí øt'e.

⁵ Nguna bi xifi porque nī xīnga gue'u yø cū di ēc'ēi.

⁶ Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Tobe hīngui sōnna ora ga mmagā p'u guí xicui. Pē nu'ahū, hōnt'a goma ora sā ngue guí mmāhā.

⁷ Nu'ahū, hīngui nnu mān'u'ahū yø ja'i. Pē nugā nnu mān'ugā yø ja'i, porque dadi jagā majuanī ngue xants'o te ga 'yo yø ja'i.

⁸ Nī māhā rā ngo ya. Nugā hīnga mma porque tobe hīngui sōnna ora ga mmagā p'u.

⁹ Mī juadi bi xihyø ja'i nā rā hyā nā p'uya, bá cop'u Galilea rā Jesús.

Rā Jesús ya 'bap'u ha bī nsānnigo yø judío.

¹⁰ Mī juadi bī ma rā ts'ānnigo yø cū rā Jesús, xquet'a 'nēse rā Jesús bī ma rā ts'ānnigo. Bi 'yøt'e ngue hīngui pahyø ja'i ngue 'yop'u, ya mme nt'aguitho ga 'yo.

¹¹ Nuya yø hmū yø judío homp'u ja rā ngo ngue'mø di 'yop'u rā Jesús. Dī n'yēmbi:

—¿Нару 'bū'a rā n'yohū'a? —dī n'yēmbi.

¹² Nup'u ha 'būhyø ja'i, xangu to di c'a nā rā Jesús. 'Bū i'da enā: “Rā hoga n'yohū'a n'yø”. Pē mī'da p'uya i enā: “¿Tegue dra hoga n'yohū nā 'mø, hante gue hātyø ja'i”, i enā.

¹³ Pē nuya yø ja'i nnu manho rā Jesús, hīngui nnepe dā fadi ngue nnu manho, porque supyø hmū yø judío.

¹⁴ Comma emade rā ngo 'mø mī yarbū ja rā nija rā Jesús ngue bī nxānbatē.

¹⁵ Nu'u yø judío, di 'yøtho'a te rā hyā mmānna Jesús, dī n'yēmbi:

—¿Нару го бā hā'a rā hyā mmānna? 'Nē hīndī nnuhū ngue xtā mma rā xādi.

¹⁶ Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Nūnā rā hyā dī xānbatēgā, hīmma hyāsegā nā. Nu'a bá pēnngui, go rā hyā'a.

¹⁷ Nu'mø to dā ne dā 'yørpabi rá pāhā Oja, guehna dā bahna ngue'mø nī 'yēp'u 'bū Oja nā rā hyā dī xānbatē, oge mā hyāse dī mma.

¹⁸ Nu rā ja'i ngue rá hyāse mma, ga 'yøt'e ngue dā nu mānhosē yø ja'i. Pē nu'a di ja ndummai ngue dā hnu manho'a to bá pēnhni, guehna majuanī rā hyā mmānna. 'Nē hīn temā fēhni dā thīnnbi.

¹⁹ ¿Ua hīmma juanī ngue bi 'da'ahū rā ley rā Moisés? Conque nu'a rā ley'a, hīnjongui pōni ngue gdi ēc'ēihū ya yø hyā mman'a. ¿Hanja ngue guí nne gui hyoju, guí enju ngue hīndī ēc'ēigā te mmamp'u ja rā ley?

²⁰ Mī dahyø ja'i p'uya, bi 'yēmbi:

—Rā ts'onthī guí n'youi ya. ¿Te'o guí enā ngue nne dā hyo'i?

²¹ Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Hōnda n'na rā hyā dá øt'ā 'mø rā pa ngue rā ts'āya, 'nē gā gadi 'yøthohū.

²² Nunā rā Moisés, bi zoc'ahū n'na rā hmεpya, nī hū ngue rā circuncisión, maḍague'a hingo bi fat'a, sinoque gue'ū yø mboxita bi fati. Janangue njap'ū guí mmεpyahū yø ts'ant'ū 'mø bi m'mai, maḍague'a di tocabi rā pa ngue rā ts'āya, pε ngutho guí mmεpyahū.

²³ A nuýa, para ngue hinguí 'dastohū'a te mmanā ley bi 'yotra Moisés, guí mmεpyahū n'na rā ts'ant'ū 'mø bi m'mai, maḍague'a rā pa ngue rā ts'āya. ¿Hanja ngue guí səcjū ngue dá øthegā n'na rā n'yohū 'mø rā pa ngue rā ts'āya 'mø?

²⁴ Yo høntho guí nnuhū n'na rā cosa sã 'bexqui haxhū rā güenda. Nu'mø guí nne guí hyaxhū rā güenda, pε 'bet'o nmajuani gdi paḍi hanja'a te guí mmamhū.

Bì ma hapu rā mmεngu rā Jesús.

²⁵ Bì maḍi di n'yānñi 'da'ū yø mmεngu Jerusalén, di n'yεmbi:

—¿Ua hinga guehñā nthoni ngue ḍa tho nā 'mø?

²⁶ Pε ya 'bahñū ya, ya yahū yø ja'í 'nε hñte xifi. ¿Ua di εc'εi yø ts'at'abi ngue ḍa guehñā rā Cristo nā 'mø?

²⁷ Pε dí pahmū hapū rā mmεngu nā. A nu'mø bá ε'a rā Cristo, hñjondā baḍi ha di 'yε'a.

²⁸ Nu'p'ū ja rā nija mī xānñbate rā Jesús, mī 'yøde te mmanýø ja'í. Bi ts'edi bi 'yεmbi:

—Ya guí εnā ngue guí pahmū ha dá εcā. Pε hñmma partesε ngue dá εcā. Sinoque dá εcā ngue nunā majuaní Oja i 'bui, guehñā bá penngā nā. Pε hñnguí pahmū te'o nā.

²⁹ Nugā go dí pacā te'o nā, porque ja dá εcā p'ū bí 'bū'a, 'nε go bá penngā'a.

³⁰ Co nunā ra hyā nā p'ūya, bi ne xti bentýø ja'í rā Jesús ngue xtā ngot'í. Pε hñjombi bent'í porque hñm maní zøhrá ora.

³¹ Xangū yø ja'í bi 'yεc'εi rā Jesús ngue guehñā rā Cristo nā. Di n'yεmbi:

—Nunā rā n'yohū 'bucua, ya øtyø hmεya tengutho t'εmbi ḍa 'yøtra Cristo 'mø bá εhε.

Yø fariseo bi menhyø policia di bentra Jesús ngue ḍa got'í.

³² Nuýa yø fariseo bi 'yøde te mmanýø ja'í ngue εmbi guehñā rā Cristo nā rā Jesús. Yø fariseo p'ūya, conyø hmū yø mmácja bi menhyø policia di bentra Jesús ngue ḍa got'í.

³³ Mī nyā rā Jesús, bi 'yεmbyø ja'í:

—Zits'arbu guí nnujū ua guí 'bahmū. Ya hñmma ya'atho gā mmagā p'ū bí 'bū'a to bá penngui.

³⁴ Gui hyonjū p'ūya, pε ya hñha guí tñjū, porque hññā zā guí thohmū p'ū ha gā m'mucā.

³⁵ Di n'yānse yø judío p'ūya, di n'yεmbi:

—¿Hapū go dí ma nā p'ūya, ngue εnā hinga tñhmū ha dí ma? ¿Ua ḍañi mpa man'na nguadi yø hāi yar'atho ngue ḍa xānñba rā hyā yø judío ḍa tñmp'ū? ¿Ua gue'ū yø mmεnguñū ḍa ma ḍa xānñbi?

³⁶ ¿Mbe te nne ḍa manñā rā hyā xicjū nā, ngue εnā: “Guí hyonjū, pε ya hñha guí tñjū, porque ya hññā zā guí thohmū p'ū ha gā m'mucā”?

I pøhra dehe di unñā 'da'yo te.

³⁷ Nunā rā nzeñguí rā pa ngue rā ngo, guehñā rā pa εmbyø ja'í ngue tate rā ḍannigo nā. Nunā rā pa nā p'ūya, bi nangrā Jesús, bi ts'edi bi 'yεmbyø ja'í:

—Nu'mø te'o tñthe ya, dá εcua di nsithe.

38 Nu ra ja'i εc'εigā ya, nup'u ja rá mm̄ai ra ja'i tengutho 'm̄o di p̄ohra dehe ngue di unna 'da'yo te. Porque ngu'a mm̄anna Maca Libro.

39 Nuna ra hya na, bi ne bi ma ngue nu to da 'yεc'εi, ya di n'youi ra Espiritu Santo. Porque tobe him̄ man̄i ma mah̄ets'i ra Jesús ngue da p̄ennbabi ra Espiritu Santo yø ja'i.

Hinga 'da'igu mmanyø ja'i.

40 M̄i t'øhna ra hya mm̄anna Jesús, bi 'yεn'i'da yø ja'i p'uya:

—Majuani ngue nuna ra n'yohu na, guehna rá p̄ongahya Oja m̄i ja ngue da εcua ja ra xim̄h̄i na.

41 M̄i'da yø ja'i p'uya, bi 'yεna:

—Nuna ya, guehna ra Cristo naya —bi 'yεna.

Pε m̄i'da yø ja'i di n'yεmbi:

—Him̄ma juani'a. Porque ra Cristo hinga Galilea di 'yε'a.

42 I mm̄amp'u ja ra Maca Libro ngue nuna ra Cristo, da guehna n'na rá mbom'meto ra dast'abi David. 'Nε drá mm̄engu Belén nup'u ja ra mm̄engu ra David.

43 Ya hinga n'nat'a mmanyø ja'i ngue di nxifi te'o na ra Jesús.

44 Bi ne 'da yø ja'i xt̄i bentra Jesús ngue xta ngot'i, pε hinjombi bent'i.

Yø ts'ut'abi hingui εc'εi ra Jesús.

45 Nu'u yø policia bá nεxp̄u ja ra nija, bi mengui bi zømp'u 'b̄ahyø fariseo conyø hm̄u yø mm̄cja xi menh̄ni. Bi t'εmbaya:

—¿Hanja ngue hingua sihu p'uya?

46 M̄i dahyø policia, bi 'yεna:

—Pε hinjam'mø ha di t'øde da man'a n'na ra ja'i tengu mm̄anna ra n'yohu na.

47 Yø fariseo p'uya bi 'yεmbyø policia:

—Xquet'a 'nε'ah̄u ya bá th̄a'ah̄u ya.

48 Ya guí nnuh̄u ngue hinjongui p̄oni ngue di εc'εi'u ma hm̄uh̄u na ra n'yohu na, ni xinga gue'u yø fariseo di εc'εi na.

49 Pε nuya yø ja'i εc'εi na ra n'yohu na, guehya hingui pahra ley ya, 'nε guehya yø ja'i da ma ra castigo ya.

50 Nuna ra Nicodemo, guehna bi ma n'na xui bá nyaui ra Jesús, xquet'a yø n'yohu yø fariseo na. Bi 'yεnna p'uya:

51 —Nup'u ja ra ley dí cah̄u, mm̄amp'u ja ra ley ngue hinga sä da ma masentencia n'na ra ja'i, mente tobe hingui ja ra ts'ut'abi ngue da t'øde tema hya da man'a ma yap̄i.

52 Bi t'εmbr̄a Nicodemo p'uya:

—¿Xquet'a 'nε'i grá mm̄engu Galilea 'mø? Dam̄i xädi te mm̄anna Maca Libro. Ja guí nnu'p'u p'uya ngue hinga bi p̄ongahya Oja ni bøn'a Galilea.

N'na ra xisu ngue ra 'yots'om'mäi bi ts'ixp̄u 'b̄uhra Jesús.

53 Bi ma yø ngu n'na ngu n'na yø ja'i.

8

1 Pε ra Jesús bi map'u bí ja ra nyuni ja ra mbonza ja yø olivos.

2 M̄i hyaxp̄uya, ya nεcah̄ai, bá pengui, bi zøp'u ja ra nija. Bi guat'i gätho yø ja'i p'u ha 'b̄ai. Bi m̄ihra Jesús ngue bi xänb̄a ra hya yø ja'i.

3 A nu'u yø xänb̄ate ngue ra ley conyø fariseo, bi zispabi n'na ra xisu xi ma m̄abent'i, ngue xi th̄innbabi n'na ra n'yohu hingra ndø. Bi ma ma'bä'm̄i p'u m̄ade na ra xisu p'uya.

4 Bi t'εmbrā Jesús:

—Ague grá xännbate, nuna ra xisu 'bucua, bi ma maβent'i 'mø mi thinnbabi n'na ra n'yohu ngue hinga ndø.

5 A nup'u ja ra ley bi 'yotra Moisés, ja mmamp'u ngue da tho ya yø xisu njap'u, ngue da 'bando. Xi'i, ζte guí mmanna ra hya naya?

6 Bi xihna ra hya na, porque nne da nup'i ngue'mø hinga gue'a ra hya da manna Jesús, para ngue da zá di yapí. Nuna ra Jesús bi ndoqui, ot'a hai conná saha.

7 Pe hinguí sāya'u yaui ngue änni tema hya da ma. Bi m'mä p'uya, bi 'yεmbi: —Nūua guí 'bahu ya, nu'mø 'bucua n'na nc'ei ngue hinjam'mø di øtra ts'oqui, gue'a rá madi da mendo ra xisu'a —bi 'yεmbi.

8 Bi ndojtho mahøn'a p'uya, ngue ot'a hai conná saha.

9 Pe mi 'yø'a ra hya sihyø ja'i p'uya, bi dār'man'u yø mmui yø ja'i porque pađi ngue gä ja yø ts'oqui. Bi bøn'i 'da m'i'da p'uya. Rá madi bi bøn'yø daja'i. Nu'mø mi bøn'i gätho p'uya, bi gose p'u ra Jesús co 'nehra xisu ma yapí bi goseui p'u.

10 Mi gaxrá ya ra Jesús, bi nu ngue hinjongui 'bap'u, ya mahøndra xisu 'bap'u. Bi 'yεmbuya:

—Ague grá xisu, ζharu 'ba'u madi yap'a'i ya? Ya hinjombi zänni ngue da tho'i ya 'mø.

11 Mi dahra xisu, bi 'yεna:

—Ya hin'na ya, grá hmu.

Bi 'yεmbrā xisu mahøn'a ra Jesús:

—Ni xinga guecä ga sänni ngue da tho'i ya. Ni ma ya, pe 'yoní mantho høngui øtra ts'oqui.

Da xojpa yø mmui yø ja'i ra Jesús.

12 Nuna ra Jesús, mahømbi zohyø ja'i, bi 'yεmbi:

—Nugä ga øt'e ngue da xohyø mmui yø ja'i. Nu ra ja'i da denngui, guehna ra ja'i di nja ra 'da'yo te na, pe ya hinní mantho di n'yo mants'o ra ja'i.

13 Yø fariseo bi 'yεmbrā Jesús:

—Nu'i gadi jase majuaní ra hya guí mma. Hinte di muui ra hya guí mma.

14 Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nuna ra hya dí mmangä, di muui na, madague'a dadi jase majuaní ra hya dí mma. Pe nugä dí pađi ha dá çε, 'ne dí pađi ha nná ma. Pe nu'aha hinguí pahma ha dá εcä, ni xinguí pahma ha nná magä.

15 Nu'aha guí haxha ra güenda tengutho ga hyaxrä güenda yø ja'i ua ja ra ximhai. Nugä hinjondí haspa ra güenda.

16 A nu'mø xinga haxä ra güenda, nu te ga sännä ngue di nja, pegue dra hya njuantho ga sänni. Porque hinda 'dase ga haxä ra güenda. Nuna ra Papá bá penngaguí, guehna 'da gda haxä'be ra güenda na.

17 Nup'u ja ra ley guí cahu, nt'ot'i p'u ra hya ngue nu'mø yoho yø testigo 'da'igu mma, jatho ngue da t'εc'ei te mma.

18 A nuyá, guecä dadi jase majuaní ra hya dí mmangä. Nuna ra Papá bá penngui, 'nehna di ja majuaní ra hya dí mmangä na.

19 Bi t'εmbuya:

—ζHaru go 'bahu Papá?

Mi dahra Jesús, bi 'yεna:

—Nu'aha hinguí pacju, ni xinga guehna ma Papágä guí pahma. Nu'mø ngue gdi pacju, xquet'a 'nehma Papágä gdi pahma 'mø.

²⁰ Nu'mø mi xänmba ra hya yø ja'i p'u ja ra nija ra Jesús, guehya yø hya ja ua bi xifi. Bi m'mä p'u ja yø njamnyu ngue ra ofrenda. Pe hünjombi bent'i ngue xtä ngot'i, porque tobe him manj zömma ora.

Hinda zä dä denyø ja'i p'u di ma ra Jesús.

²¹ Mahømbi 'yembyø ja'i ra Jesús:

—Ga mmagä, 'ne gui hyonja. Gui tuha, pe himma hoquitho ni ts'oquihä. Nup'u ha gdä magä, hinda zä gui tenngaha.

²² Yø judío p'uya, di n'yembi:

—¿Ua dä zä di nhyose na, ngue hinda zä ga tenhna ha di ma?

²³ Mi nya ra Jesús, mahømbi 'yembi:

—Nu'aha, gyø mmenguhä ua ja ra ximhäi. Pe nugä drä mmengugä mahets'i. Nu'aha gyø mmenguhä ua ja ra häi, pe nugä hindrä mmengugä ua ja ra ximhäi.

²⁴ Janangue nugä di xi'aha ngue gui tuha 'ne himma hoquitho ni ts'oquihä. Guehna hinguï nhohni ts'oquihä na ngue hinguï ec'eigaha ngue di mma te'ogui.

²⁵ Bi t'ännbaya, bi t'embi:

—¿Pe te'o'i p'uya?

Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Ya xtä xi'aha m'met'o te'ogä.

²⁶ Xangu mi'da yø hya dä zä ga xi'aha, 'ne dä zä ga hats'aha ra güenda. Pe nuna ra hya di xicä yø ja'i ua ja ra ximhäi, guehna ra hya di øde mman'a to bá penngui, pe gue majuanj ra hya mman'a.

²⁷ Pe himbi dinyø mmai yø ja'i ngue guehna rá Papá i mma.

²⁸ Janangue bi 'yembi:

—Nu'mø gä cuatha ra pont'i ra N'yoha bi 'ye mahets'i, gui pahma te'ogä p'uya. Hinda zä ga sänse ra hya ga mma. Nuna ra hya xänngagui ra Papá, guehna di mmangä na.

²⁹ Porque di n'yogä'be'a to bá penngui. Nugä hinguï hegase ma Papá, porque nu te nnu manho, que'a zant'a di øt'a.

³⁰ Mi manna ra hya na p'uya, xangu yø ja'i bi 'yec'ei ra Jesús.

Bi manna Jesús ndana gue'a yø basj Oja.

³¹ Ra Jesús bi 'yembyø judío xi 'yec'ei:

—Nu'mø hinguï hyehma na ra hya di xi'aha ya, majuanj ngue gue'aha ma xädi'aha mø.

³² 'Ne gui pahma xanho na ra hya majuanj. Nuna ra hya majuanj p'uya, guehna dä yan'aha na.

³³ Mi dahyø ja'i, bi 'yembi:

—Nugähe yø mbom'meto gähe ra Abraham. 'Ne hünjam'mø to xtä øt'e ngue ma hmuhe. ¿Hanja'a gui mma ngue gui enä dä ma nhyani'gähe?

³⁴ Nuna ra Jesús bi 'yembyø ja'i:

—Majuanj di xi'aha ngue nu to gä øtra ts'oqui, guehya ya xa mbent'ui ra ts'oqui ya.

³⁵ Nu ra ja'i ngue ra hmiquitho, 'bup'u ja rá ngu rá hmu, hinguï zamp'u ja ra ngu na ra hmiquï. Pe nu'a ngue rá ts'unt'u ra hmu, zamp'u ja rá ngu'a.

³⁶ Janangue nuyá, nu'mø ngue dä yan'aha rá Ts'unt'u Oja, ya majuanj gä nyamhma mø.

³⁷ Nugä di padi ngue yø mbom'meto'aha ra Abraham. Pe gui nne gui hyoja, porque hinguï nnu manhoha ra hya di mmangä.

38 Ya dá xi'ahú te gá dí nnugá p'ú bí 'búhmq Papá. Pɛ nu'ahú gadi siguetho guí ɔthú'a te xi'a ní papáhu.

39 Mí dahyø ja'í p'uya, bi 'yɛmbi:

—Nu'a má papágáhe gue'a rá Abraham.

Mahømbi 'yɛnna Jesús:

—Nu'mø ngue dyø basí'ahú rá Abraham, dague'a te bi 'yøtra Abraham guí 'yøthú 'mø.

40 Pɛ nu'ya guí nne guí hyojú. Conque dí xi'ahú rá hya majuaní, nuna rá hya dí ɔcá mman'Oja, guehna dí xi'ahú ná. Pɛ nu'a guí nne guí 'yøthú ya, hinga ngu'a bi 'yøtra Abraham.

41 Nu'ahú guí ɔthú tengutho ɔ'ní papáhu.

Mahømbi 'yɛnyø ja'í p'uya:

—Nugáhe, hindyø thimbasítho gáhe. N'nat'a má papágáhe 'bú, gue'a Oja'a.

42 Mahømbi 'yɛnna Jesús:

—Nu'mø ngue nmajuani ngue guehna Oja ní papáhu, gadi macjú 'mø. Porque nugá dá ɛcá p'ú 'bú Oja, 'nɛ ya dí 'búcuá ya. Híndá sãnsɛ ngue dá ɛcuá, sinoque Oja bá bɛnnguí.

43 ¿Hanja ngue hinguí sá guí tímhmú ná rá hya dí mmangá? Hinguí tímhmú hanja rá hya, porque hinguí nne guí 'yøhmú ná rá hya dí xán'nahú.

44 Nu'a guí nnøpa papáhu, gue'a rá zithú'a. Nu'a rá hya nnu manho ná p'uya, guehna guí nne guí 'yøthú ná. Nuna rá zithú, guehna rá hyote ná asta guerp'ú bá fudi. Hínjam'mø dí mman'a te majuaní. Nu'mø ya, gá rá fɛhni ga ya. Gá rá hyaɛ ga ya porque rá fɛhni. 'Nɛ guehna nnøpa papá'u to mmaná fɛhni ná.

45 Pɛ nugá ngue majuaní ná rá hya dí xi'ahú, hinguí ɛc'ɛigahú.

46 Gátho'ahú ya, hínjonda bøni da 'yɛnguí ngue ja má ts'oqui. Xi'mø ngue majuaní rá hya dí xi'ahú, ¿hanja ngue hinguí ɛc'ɛigahú 'mø?

47 Nu'a rá basí Oja ya, gue'a dí ho dá 'yøde te mman'Oja'a. Pɛ nu'ahú ngue hinygø basí'ahú Oja, janangue hinguí nne guí 'yøhmú rá hya mman'Oja.

Ya mí 'búhmq Cristo hante dí m'múhmq Abraham.

48 Mí dahyø judío p'uya, bi 'yɛmbrá Jesús:

—Ní 'yup'ú te dí mmangáhe ngue grá mmɛngu p'ú ja rá hái Samaria, nu'í guí n'youi rá ts'onthí.

49 Mí dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Hín tení ts'oqui dí n'yogá'be. Nu'a te dí ɔt'á, dí nnu mansugá má Papá. Pɛ nu'ahú hinguí nnu mansujú.

50 Nugá híndí honí ha dí nu mansugyø ja'í. Nuna Oja go honnguí ha dí nu mansugá yø ja'í ná. 'Nɛ háxtá rá güenda Oja ya, te'o ngue hinguí suguí.

51 Nugá majuaní dí xi'ahú ngue nu to ørpa masú rá hya dí mmangá, guehna rá ja'í hínjam'mø dá dú ná.

52 Mí dahyø judío p'uya, bi 'yɛmbi:

—A nuyá, dadi seguragáhe ya ngue guí n'youi rá ts'onthí. Xi rá Abraham 'nɛ gátho mí'da yø pøngahya xá m'mú, gá xá ndú. Nu'í p'uya guí ɛna: “Nu'a to dá 'yørpa masú rá hya dí mmangá, guehna rá ja'í hínjam'mø dá dú ná”, guí ɛna.

53 ¿Ua man'na go má dá'í ngue'a má papágáhe Abraham? A nuna bi dú. 'Nɛhyø pøngahya xá m'mú gá xá ndú. ¿Te'o guí ɛna ngue gue'e 'mø?

54 Mí dahra Jesús, bi 'yɛmbyø ja'í:

—Nu'mø ngue go gdi honi ha di nu mansugä yø ja'i, hñte di muui 'mø escä yø ja'i 'mø. Pε nu'a honi ha di hnu mansugä, guehna ma Papägä na. Nuná guí εna ngue ni Ojah.

⁵⁵ Pε hingui pahma na p'uya. Nugä go dí pacä na. Nu'mø ga εna ngue hindí pacä Oja, xquet'a dí fehñigä 'mø tengutho'ahngue gyø fehñih. Pε nugä majuaní dí pacä na, 'ne dí ørpä masu te xiqui.

⁵⁶ A nuna ma mboxitahna ra Abraham, bi johya na ngue mambá εp'u ra pa ga søcä ua. Bi badí hanja, janangue εmmεi bi johya.

⁵⁷ Mí dahyø judío p'uya, bi 'yεmbrä Jesús:

—Tobe hingui 'b'u'a nyote ma'dε'ta nje'ya, 'ne go gui 'yεna gá nu ra Abraham.

⁵⁸ Mí dahra Jesús, bi 'yεmbyø ja'i:

—Majuaní dí xi'ahngue ya nmi 'bucä hante di m'mahra Abraham.

⁵⁹ Bi gaxyø do yø ja'i p'uya, ngue da mando ra Jesús. Pε ra Jesús bi thop'u mada ha 'bhhyø ja'i, bi bømp'u ja ra nija, bi ma.

9

Ra Jesús bi 'yøthe n'na ra n'yohngue ra xädä.

¹ Nup'u ni nthohra Jesús, bi nu n'na ra n'yohngue ra xädä astä gue'mø mambá mi.

² Bi 'yánya yø xädi p'uya, bi 'yεmbi:

—Ague grä xännbate, ¿hanja ngue ya ra xädä 'mø mambá mihna ra n'yohngue na? ¿Ndana gue'a ja rá ts'oqui, guehna ra n'yohngue, ua rá papá, ua gue rá mamá ja rá ts'oqui ngue bi njap'u?

³ Mí dahra Jesús, bi 'yεna:

—Hñi' nxädä na ra n'yohngue conná ts'oquise, ogue rá ts'oqui rá papá ogue rá mamá. Sinoque bi nxädä para ngue conná guehna da fadi ngue ja rá ts'edi Oja ngue te da 'yøpε.

⁴ Mente jap'u ra tiempo ya, jatho ngue ga ørpabi rá 'befi'a to bá pεnngui. Porque da 'yεhra pa ngue ya himma nzä te ga pεfi.

⁵ Mente dí 'bucua ja ra ximhäi, ma ga øt'e ngue da xohyø mmai yø ja'i.

⁶ Mí juadi bi manna ra hya na, bi zo'a häi rá jini ra Jesús. Bi 'yøtra bøhäi conná jini, bi gospa maxøts'e yø dá ra xädä.

⁷ Bi 'yεmbuya:

—Ní ma ya, bá nxädä p'u ja ra dehe Siloé —bi 'yεmbi.

Nuna ra Siloé ga mbøni ngue “Bi 'benhni”. Nuna ra xädä bi ma bá nxädä. Mambá pengui, ya zø yø dá.

⁸ A nu'u yø besino p'uya, 'ne hmi'da yø ja'i ya mi padi ngue mará xädä, gä di n'yεmbi:

—¿Ua hinga guehna ra nhyaxa limosna na?

⁹ Mí'da yø ja'i p'uya, bi 'yεna:

—Guehna.

Pε mí'da yø ja'i bi 'yεna:

—Guehna p'u gui nεqui, pε gue hinga guehna.

Pε nuse na mará xädä p'uya, bi 'yεna:

—Ahá, go guecä —bi 'yεna.

¹⁰ Ya bi t'ännbuya, bi t'εmbi:

—¿Hanja ngue ya zø ni dá ya 'mø?

¹¹ Bi 'yεnna mará xädä p'uya:

—Nuna rá n'yohu ni hu ngue rá Jesús bi 'yøtra bøhái. Bi goscaguí ma dá. Bi 'yengui: “Ni map'u ja rá dehe Siloé, bá nxädä”, bi 'yengui. Dá magá p'uya ngue dá nxädä, pe 'bexpi nzø ma dá 'mø ma nxädä.

12 Bi t'ännbaya, t'embj:

—¿Haru 'buhná rá n'yohu guí mmanya?

Bi 'yembaya:

—Hindí pacä —bi 'yembj.

Yø fariseo bi 'yøpra rá nt'änni ná mará xädä.

13 Bi ts'ixpu 'bøhyø fariseo ná mará xädä p'uya.

14 Rá pa ngue rá ts'äya 'mø mi 'yøtra bøhái rá Jesús ngue bi xojpa yø dá rá xädä.

15 Nuya yø fariseo p'uya, xquet'a bi 'yän'na mará xädä ngue ha bi nja ngue ya zø yø dá. Bi 'yembaya:

—Bi goscá rá bøhái maxøts'e ma dá. Dá ma dá nxädä p'uya. A nuyá, ya zø ma dá ya.

16 Bi 'yén'ida yø fariseo p'uya:

—Nuna rá n'yohu bi 'yø'na rá hya ná, hingrá m'menhni Oja ná, porque hinguí supra pa ngue rá ts'äya.

Mi'da p'uya, bi 'yéná:

—A nu'mø di ja rá ts'oqui ná rá n'yohu ná, hinda zä dá 'yøtya yø milagro ør'mø.

Ya di njun'mahyase p'u yø ja'i p'uya.

17 Mahømbj t'än'na mará xädä p'uya, bi t'embj:

—Xi'i n'yø, ¿te guí mma guehna rá n'yohu bi xoc'a ni dá?

Nuna mará xädä p'uya, bi 'yéná:

—Nugä dí éna ngue rá pøngahya Oja ná rá n'yohu ná.

18 Pe yø hmu yø judío, hingui εc'ei ngue mará xädä ná rá n'yohu yauí. Bi 'yεc'ei, ja gue'mø mi zonnabí rá papá 'nehra mamá ná mará xädä.

19 Bi 'yännbaya, bi 'yembj:

—¿Ua guehna ni ts'ant'uui ná 'bucua, nuna t'embj ngue ya rá xädä 'mø mambá mi? ¿Hanja ngue ya zø yø dá ya 'mø?

20 Bi 'yén'a rá papá 'nehra mamá p'uya:

—Dí padí ngue guehna ma ts'ant'u'be ná. 'Nε ya rá xädä 'mø mambá mi.

21 Pe nuyá, hindí pa'be hanja ngue ya zø yø dá ya. Ni xindí pa'be to bi 'yøthebi yø dá. Damí 'yänsehü. Ya rá dan'yohu, dá xi'asehü hanja.

22 Nuna rá papá 'nehra mamá ná mará xädä, bi manna tengu ná ngue supyø hmu yø judío. Porque ya xi nhεca hya ngue dá dujpa bí rá thuhu p'u ja rá nija'a to dá ma ngue rá Jesús gue'a rá Cristo'a.

23 Janangue nguna bi man'u yø daja'i p'uya, ngue bi 'yéná: “Yänsehü, ya rá dan'yohu, dá xi'asehü hanja”.

24 Nu'u yø hmu yø judío, mahømbj zon'na rá n'yohu mará xädä. Bi 'yembj:

—Hønt'a Oja guí 'yεspabi ngue bi nzø ni dá. Nugähe dí pahme ngue ja rá ts'oqui ná rá Jesús.

25 Bi 'yén'mø mi dá p'uya:

—Nugä hindí padí ngue'mø ja rá ts'oqui ogue hin'na. Hønt'a dí padí ngue nugä nmará xädä, 'nε ya zø ma dá ya.

26 Mahømbj t'ännbaya, bi t'embj:

—¿Te 'be'a bi ja'i? ¿Te bi 'yøt'e para ngue bi nzø ni dá?

27 Mi dá p'uya, bi 'yéná:

—Ya xta xi'aha, 'ne hinguu orcaha masu. ¿Hanja ngue mahon'a guí nne ga xi'aha ya? ¿Uague guí nne ngue 'ne'aha dyo xadi'aha na ra n'yohu na?

²⁸ Bi za p'aya, bi 'yembi:

—Nu'i go ra xadi'i na ra n'yohu na. Pe nugähe yø xädigähe ra Moisés.

²⁹ Nugähe dí pahme ngue bi nyaui Oja ra Moisés. Pe nuna ra n'yohu na, hinjongui padi hara ra mmengu na.

³⁰ Bi 'yena ra n'yohu p'aya:

—Xquet'a guehna ngue nna 'yøthogä naya, ngue hinguu pahmu hara ra mmengu na, pe bi xogagui ma dä.

³¹ Conque dí pahmu ngue nuna Oja, hinguu ø'mø nzo'u yø ja'i ja yø ts'oqui na. Pe nu'mø nzo'u yø ja'i thanne 'ne ørpabi rá pähä, i øde.

³² Asta guehyø pa xa thogui hinguu t'øde ngue da bøn'a n'na ra n'yohu da xojpa yø dä n'na ra xädä asta gue'mø mambä mi.

³³ Ngue'mø hindrá m'menhni Oja na ra n'yohu na, hinda zä te da 'yø'te.

³⁴ Ya bi t'embaya:

—Nu'i gä ra ts'oqui gni 'bui asta gue'mø gambä mi, 'ne go gui 'yena gui xänngahe —bi t'embí.

Bi hyøn'a thi p'aya.

T'embi ngue xädä yø ja'i ngue njot'i yø nyomfeni.

³⁵ Bi bahra Jesús ngue ya bá thøn'a thi p'u ja ra njja na mará xädä. Mi nthëui p'aya, bi 'yembi:

—¿Ua guí ec'ëibi rá Ts'ant'u Oja n'yø?

³⁶ Bi 'yenna n'yohu p'aya:

—Te'o'a p'aya grá hmu, n'namhma ga ec'ëigä —bi 'yembi.

³⁷ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Ya guí nnugya. Go guecä dí nyaui ya —bi 'yembi.

³⁸ Nuna ra n'yohu p'aya bi ndantyøhmu p'u 'bahra Jesús, bi 'yembi:

—Nuya grá hmu, dí ec'ëi'i ya.

³⁹ Mi nya ra Jesús, bi 'yena:

—Dä ecä ua ja ra ximhäi, n'namhma ngue nu'u yø xädä di nzø yø dä. A nu'u ena ngue zø yø dä p'aya, tengutho 'mø di xädä'u.

⁴⁰ Nu'u 'da yø fariseo mi 'bäp'u p'aya, mi 'yøde te mmanna Jesús. Bi 'yembi:

—¿Ua guí ena ngue 'necähe dyø xädägähe?

⁴¹ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Nu'mø ngue gyø xädähu, händi ja ni ts'oquihu 'mø. Pe nuya ngue guí ena ngue zø ni däh, ya guí padi ngue ja ni ts'oquihu ya.

10

Bi hyeipa yø fø'te yø de'yo'a ra hya bi manna Jesús.

¹ Majuaní dí xi'aha, nu'a hinní yarbä ja rá goxthi fø'te yø de'yo, sinoque ni nexman'na nguadi, guehna ra be'de'yo na.

² Pe nu'a ni yarbä ja ra goxthi fø'te, gue'a ra mände'yo'a.

³ Nu'mø bi zøhø, da xojpa ra mängxothi da yat'ambo. Nu'u yø de'yo p'aya, parpabi rá hya. I nzohyø de'yo conyø thuhü, da gucathi p'aya.

⁴ Nu'mø bá jujma xø'te ra fø'te gätho'u yø de'yo p'aya, ní 'bet'o p'u ni ma yø de'yo. Yø de'yo p'aya tenni porque parpabi rá hya.

⁵ Pe nu'a hinguu parpabi rá hya, hinguu ten'na. Hante 'da 'mø bi nu, porque hinguu parpabi rá hya.

6 Bi hyonj te gui hyeja rā hyā bi xihyø ja'i rā Jesús. Pε nu'ū nzofø hĩmbi dĩnyø mm̄i te nĩ bønna hyā bi xifi.

Nūnā rā Jesús, guehnā rā hoga mände'yo nā.

7 Bi sigue bi zohyø ja'i rā Jesús, bi 'yembĩ:

—Majuani dí xi'ahū, guecā tengutho n'na rā goxthi nĩ yatyø de'yo.

8 Gātho'ū yø mādi bĩ m'm'a m'met'o hante ngue gā mā εcā, hĩnĩ yarbu ja rā goxthi, gue'ū yø bēde'yo'ū. Janangue hĩmbi 'yørpa mā su yø de'yo 'mø nzofø.

9 Go guecā tengutho n'na rā goxthi. Nu'a gā japā dā thogui, gue'a dī nyan'a. 'Nε dā 'yøt'e tengutho n'na rā de'yo ngue nĩ yat'i, nĩ bømp'ū ja rā fōt'e, 'nε tĩni te si.

10 A nu'a rā bε, hōndrā mfε gā 'yo'a, dī ammahø dyø de'yo. Pε nugā dā εhε para ngue dī nja'ahū rā 'da'yo te, 'nε guĩ m'mamma pāhāhū.

11 Nugā guecā tengutho n'na rā hoga mände'yo. Nu'a rā hoga mände'yo ennā te ngue nyanyø de'yo.

12 Pε nu'a rā mādi ngue rā hmiquitho, hĩnga gue'a rā mādi ngue yø de'yo'a. Porque hĩngrā mmeti. Nu'mø bĩ nu ngue bá εp'ū rā zate, dā zop'ū yø de'yo, dā 'dagui. Rā zate p'ūya, dī bentyø de'yo, dī n'uen'ū hĩndĩ bent'i.

13 Nūnā rā n'yohū nā, 'dagui porque ngue rā hmiquitho. Hĩngui tū rá mm̄i 'mø te dā ja yø de'yo.

14-15 Nugā guecā tengutho n'na rā hoga mände'yo. Nūnā mā Papāgā pacā nā, nugā xquet'a dī pacā nā mā Papā. Njarbatho ya, dī pacā gātho'ū mā de'yo. Dā gue'ū p'ūya, xquet'a paquĩ. 'Nε dí engā mā te ngue dī nyangā'ū mā de'yo.

16 Xquet'a 'bap'ū mĩ'da mā de'yo ngue hĩngyø n'youi ya 'bucua. Xquet'a jatho ngue gā mma si, 'nε dā 'yø'mø dā zofø. Ya n'na 'bāitho dī nja p'ūya, 'nε n'na drā mände'yo dī mma.

17 Nūnā mā Papā dī macā nā, porque dí engā mā te connā nguehma de'yo. A nugā dā zā ngue mahønga m'm̄i.

18 Pε nu'mø gā nnegā, hĩnjonda hyogui, pε dī nnese ngue dí engā mā te. I ja grā ts'edi ngue dadĩ ungā mā te, 'nε ja grā ts'edi ngue mahønga m'm̄i. Nūnā ya, guehnā rā hyā bi xicā mā Papā nā.

19 Nu'mø mĩ 'yøhyø judío nā rā hyā nā p'ūya, ya hĩnga 'da'igu mma.

20 Xangu yø judío bi 'yεnā:

—¿Hanja ngue guĩ ørpaħū masu te mmanna? Nūnā dī locobi rā ts'onthi n'youi nā —bi 'yεnā.

21 Mĩ'da yø judío p'ūya, bi 'yεnā:

—Pε nu'mø ngue dī n'youi rā ts'onthi, hĩnda zā dā mā tengu nā rā hyā nā 'mø. A nu'a n'youi rā ts'onthi, hĩnda zā dā 'yøt'e ngue dī nzø yø dā yø xādā'a.

Nū'ū yø judío hĩmbi nu manho rā Jesús.

22 Mĩ ja yø εe'ye'a rā ora'a. Ya dī nsā yø ja'i p'ū Jerusalén ngue dī nsännigo p'ū ja rā nija.

23 Nūnā rā Jesús, nup'ū ja rā ngun'yū nija nĩ hū ngue rā Salomón, ja 'yop'ū.

24 Nu'ū yø judío bĩ mäsra Jesús, bi 'yembĩ:

—¿Ua guĩ nnepe ngue xøgue gā rā tiempo dī 'yot'itho mā mmāigāhe? Nu'mø ngue gue'e grā Cristo, n'na nditho dami xicie njuani.

25 Mĩ dahra Jesús, bi 'yεnā:

—Ya dí xi'ahū, pε hĩngui εc'εigahū. Nu te gā guĩ nnuhū dī øt'a connā guehra ts'edi dī 'dacā mā Papā, ja dī nεquĩ p'ū nā rā hyā dí xi'ahū ya.

26 Pε hĩngui εc'εigahū, porque hĩnga gue'e mā de'yo'ahū, tengutho rā hyā ya xtā xi'ahū m'met'o.

²⁷ Nu'u ma de'yogä, xa mbarcatho ma hyagä'u. A nugä p'uya, xquet'a di pathogä ndana gue'a ya ma de'yo. Nu'mø bi nugä ma de'yo, tenngui.

²⁸ Nugä ga unnä ra 'da'yo te para zantho'u ma de'yo, 'ne hinjam'mø di m'medi. Porque hinjonda guasca p'u ja ma 'ye.

²⁹ Nu'a ma Papá bi 'dacä'u. Hinjo mman'na tengu na, 'ne hinjonda guaspabi p'u ja rá 'ye ma Papá.

³⁰ Tengutho ma Papágä, xquet'a di njadá p'uya.

³¹ Yø judío p'uya, mahømbi go yø do ngue da mando ra Jesús.

³² Pe mi nya ra Jesús, bi 'yena:

—Ni hmi ni däh hapu di øt'ä xangu yø cosa xanho conná guehra ts'edi di 'dacä ma Papá. ¿Ndana gue'a ya yø hya ya ngue gdi pændogahu ya?

³³ Mi dahyø judío p'uya, bi 'yembj:

—Nu'u yø cosa xanho guí øt'e, hinga gue'a gdá pando'ahé'a. Sinoque gdá pando'ahé ngue hinguí supra xudi Oja, co nuna ra hya guí mma. Conque nu'i grá ja'itho tengutho gähe, 'ne sä guí ena ngue go 'da'igu'auí Oja.

³⁴ Mi dahra Jesús, bi 'yena:

—I nt'ot'i p'u ja ra ley guí cahu ngue bi 'yén'Oja: “Nu'ahu, entho Oja'ahu”, bi 'yena.

³⁵ 'Ne guí pahma'a te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro, hinjonda zä da gøn'a te mmamp'u. A nuna Oja, bi ma ngue nu'u yø ja'i di fätrá hya, tengutho Oja'u.

³⁶ Xi'mø ngue bá excä Oja ngue bá pëngä ua ja ra ximhäi, çua da zä guí 'yemhmu ngue hindí supä rá xudi Oja ngue'mø dí mma ngue rá ts'unt'ugui Oja?

³⁷ A nu'mø hindí sä ga øt'ä yø cosa tengutho ør'ma Papá, 'yo guí ec'eigahu 'mø.

³⁸ Pe nu'mø ngue sä dí øt'e tengutho øt'a, madague'a hinguí ec'eigahu, pe dami 'yec'eigahu co nu'a te dí øt'e. Ja guí pahmu p'u, 'ne ja da ðimp'u ni mmuihu ngue ma Papá dí n'yo'be.

³⁹ Co nuna ra hya bi manna Jesús, mahømbi ne yø ja'i xti bent'i ngue xta ngot'i, pe hmbi zä, porque 'bexp'i ma.

⁴⁰ Mahømbi mengra Jesús ngue i ma man'na nguadi ra dathe Jordán, ha mambi øtra nxixya m'met'o ra Xuua. Ja bá n'yor'u p'uya.

⁴¹ Xandøngu yø ja'i bi ma bá nu ra Jesús. Di n'yembyø ja'i:

—Majuani ngue ra Xuua hin tema milagro bi 'yøt'e, pe nu'a te gäma hya bi manna Xuua conná guehra Jesús, gä majuani.

⁴² Ja bi 'yec'ei p'u xangu yø ja'i ra Jesús ngue majuani guehna ra Cristo na.

11

Bi du ra Lázaro.

¹ Mi 'b'u'a n'na ra n'yohu maði hyenni ni hu ngue ra Lázaro ra mmengu Betania, ja ra hñini mi 'buhra Maya conná juhué Marta.

² Nuna ra Maya, rá nju na ra Lázaro maði hyenni. Guehna bi ðuxra aceite mazitho ga yuni ngue bi gopa yø gua ra Hmu Jesús, bi 'yembj:

—Ague grá Hmu, xan'u ni amigo gaði nsixui —bi 'yembj.

⁴ Mi 'yøhna ra hya bi 'bennba ra Jesús, bi 'yena:

—Pe hinga hymbra n'u na ra Lázaro ngue da hyo. Sinoque ja da bar'u yø ja'i ngue maguesé Oja. 'Ne da bahyø ja'i ngue xquet'a maguesé rá Ts'ant'u Oja.

⁵ Nuna ra Lázaro, conna Marta, conna Maya, n'na ngu n'na, emmei mađi mahra Jesús.

⁶ Madague'a bi 'yode ngue mađi hyenni, pe bá m'mahma nyopa p'u ha mambi 'bui.

⁷ M'mefa p'uya, bi 'yembyo xädi:

—Ma ga mmähä mahøn'a Judea ya.

⁸ Nu'u yø xädi p'uya bi 'yembi:

—Ague grá xänbate, conque ja xma nguehya nne da hyo'i yø hmu yø judío ngue xtabá mmando'i, 'ne mahøngu'i nne gđi ma p'uya.

⁹ Bi hyecra hya bi xihyø xädi ra Jesús, ngue tobe him manj zonna ora p'u da du. Bi 'yembi:

—¿Ua himma juani ngue 'de'ma yo ora ja ra nyot'i 'mø ma pa? A nu'a 'yo ngue ra pa, hinha di fets'e, porque ga 'yo ra nyot'i di yot'ua ja ra ximhäi.

¹⁰ Pe nu'mø to 'yo xui, di fesrá gua, porque hin'ya ra nyot'i p'u ni ma.

¹¹ M'mefa p'uya, bi 'yenna Jesús:

—Nuna ma amigoha ra Lázaro bí aha. Pe ga ma ägä ya.

¹² Nu'u yø xädi p'uya, bi 'yembi:

—Ague grá Hmu, nu'mø ngue bi aha, ya hinte da ja 'mø.

¹³ Bi ne xta mmana Jesús ngue ya xi du ra Lázaro, pe nup'u i benyø xädi, bi 'yembi ngue mma ngue bi aho.

¹⁴ Pe njuantho bi man'a m'mefa te nne xta mmana Jesús. Bi 'yembi:

—Ya bi du ra Lázaro ya.

¹⁵ Para ngue nu'ahya ya, ya xanho ngue hin dabi 'baca p'u 'mø mi du ra Lázaro, porque nuya man'natho gui 'yec'ei gaha ya. Nuya ga ma nuha ya.

¹⁶ Nuna ra Toma t'embi ngue ra cuate p'uya, bi 'yembyø mmixädiha:

—Ma 'da gda mmähä ya, n'namhma ngue 'dap'u danj thoju na.

Ra Jesús da 'yø'te ngue di nja ra mbennate, 'ne di unna 'da'yo te.

¹⁷ Bi zøn'a Betania ra Jesús, pe ya rá gupa xi ma nt'ägui ra Lázaro.

¹⁸ Nup'u ja ra hini Betania, como yo kilómetro mađe gui nhyacui Jerusalén.

¹⁹ Xangu yø judío xi ma ngue bađi zengua ra Marta conna Maya, di hojpa yø mmäi ngue rá ida bi du.

²⁰ Nuna ra Marta 'mø bi bađi ngue ya mmap'u ra Jesús, bi ma bí c'at'ui. Pe ra Maya bi gop'u ja rá ngu'a.

²¹ Ra Marta bi 'yembra Jesús:

—Ague grá Hmu, nu'mø gdi 'bucua, hinxta ndu ma idagä 'mø.

²² Pe nugä dí pađi ngue di 'da'i Oja te gä gui 'yäpi.

²³ Mi dahra Jesús, bi 'yembi:

—Nu ni ida di bennate'a.

²⁴ Bi 'yenna Marta p'uya:

—Ahá, dí pađi ngue nu'mø ra pa rá nze gui, mahøndi bennate yø ánima.

²⁵ Ra Jesús bi 'yena:

—Go ga øt'a ngue di bennate yø ánima, 'ne ga unna 'da'yo te. Nu'a da 'yec'igä, madague'a xta ndu, pe høndi bennate.

²⁶ A nuyä, nu'u yø ja'i 'baha 'ne ec'igui, ya hinjam'mø da du, ya ja ra 'da'yo te yø ja'i. ¿Ua gui ec'ei na dí xi'i ya?

²⁷ Ra Marta p'uya bi 'yena:

—Ahá, grá Hmu, dí ec'igä ngue gue'e grá Cristo, rá Ts'ant'u'i Oja nu'a mi ja ngue da ecua ja ra ximhäi.

Ra Jesús bi nzomp'u ha nt'ägui ra Lázaro.

28 Mí juadi bí manna ra hya na p'uya, nuna ra Marta bí ma bá zo rá juhue Maya. Bi xifi njanate, bí 'y'embí:

—Bá ep'ua ra xännbate. Bá pen'na ra hya ngue bí nzo'í'na.

29 Nu'mø mí 'yøhra Maya ngue bí ts'ofó, bí nangui, bí ma bá nu ra Jesús.

30 Nuna ra Jesús, tobe hin maní yut'ambo ra hnini, bí 'bärpua ha bí nthéui ra Marta.

31 Mí nu yø ja'í ngue bí nangra Maya, bí bøní n'nahmantho, bí ma. Janangue xquet'a bí ntetyø ja'í p'uya, embí ngue bí ma dá nzomp'ua bí o ra ánima.

32 Bí ma ra Maya p'ua mambí 'bähra Jesús. Bí ndantyøhmü p'ua ha 'bäi, bí 'y'embí:

—Ague grá Hmü, nu'mø ngue gdi 'bäcua, hinxta ndü ma idagá 'mø.

33 Nu'mø mí nu ra Jesús ngue zonna Maya co 'n'e'ua yø judío ní n'youi, bí dār'mañ'ua rá mmüi p'uya.

34 Bí 'yännbäya, bí 'y'embí:

—¿Hapua nt'ägui ya? —bí 'y'embí.

Mí dá p'uya, bí 'y'ena:

—Ague grá Hmü, bá ehé guí nnu.

35 Xquet'a bí nzonna Jesús.

36 Dī n'yembyø judío p'uya:

—Ya guí nnuha te øtya. Ja dī nēqui p'uya ngue janjuani ngue madí madí.

37 Bí 'y'en'í 'da yø judío p'uya:

—A nuna, ngue bí zä bí xojpa yø dä ra xädä, rá nzequi xta nzä xta 'yøt'e ngue hinxta ndü ra Lázaro.

Ya bí bennate ra Lázaro.

38 Mahømbí dār'mañ'ua rá mmüi ra Jesús. Bí guarbua ja ra 'bido o ra ánima p'uya ngue dá hyajpa ra ndødo nnøpa njo'mí.

39 Bí 'y'enna Jesús:

—Damí hyäcju ra do —bí 'y'ena.

Bí 'y'enna Marta nuna rá nju ra ánima p'uya:

—Ague grá Hmü, rá nzequi ya yanya, porque ya rá gupa nt'ägui ya.

40 Mí dahra Jesús, bí 'y'embí:

—Uanguí dí xi'í ngue nu'mø gui 'y'ec'igui, guí pa p'uya ngue magese Oja.

41 Mí ma nthaqüi ra do p'uya. Bí nøs'maya ra Jesús, bí 'y'ena:

—Ma Papá'í, dadi ja mammadí'í ngue guí ø'mø dī nzo'í.

42 Nugä dí padí ngue zant'a guí ø'mø dī nzo'í, pē dá mangä na ra hya na n'namhma ngue nuya yø ja'í 'bäcua, dá 'y'ec'ei ngue go guá penngagui ua.

43 Mí juadi bí manna ra hya na p'uya, bí matra ánima, bí 'y'embí:

—Ague Lázaro, bá pømp'ua guí o —bí 'y'embí.

44 Bá nangra ánima p'uya, bá ep'ua, bá m'mät'í yø ulu yø 'ye conyø gua. Rá hmí p'uya bá n'youi rá njo'mí. Ra Jesús bí 'y'embyø ja'í:

—Damí xahmí ya, thøhmí p'uya, dá ma.

Bí nhēcq hya yø ja'í p'uya, ngue dí bentra Jesús.

45 Nuya yø judío mí 'bap'ua ja rá ngu ra Maya mí nu te bí 'yøtra Jesús, gue'a í 'y'ec'ei'a p'uya.

46 Pē mí da yø judío, bí ma bá xihyø fariseo te bí 'yøtra Jesús.

47 Nuya yø fariseo p'uya conyø hmü yø mmäcja, co 'n'e'ua yø n'yohua 'bet'o ngue yø judío, bí 'yøtra dajunta. Dī n'y'embí:

—¿Te 'be'a ja ngue gä øthua? Nuna ra n'yohua na, xandøngu yø milagro øt'e.

48 Nu'mò ngue gá hēhmá p'á, gá yò ja'í da 'yéc'ei te mmanna. A nu'á yò ts'at'abi Roma p'áya, da penhyò soldado ngue dá demhra macá nija ja ua, 'né da 'yòtra sui ua ja má háihá.

49 Bi dá'a n'na nc'ei ní hu ngue rá Caifás, guehna rá hmú yò mmácja'a rá jeya'a. Bi 'yembyò ja'í:

—¿Ua hinguí pahmá ha dí nja te gá othá ya?

50 ¿Ua hín gadi umhmá rá güenda hanja? Man'na xanho ngue n'na nc'ei tho dá dú conná nguehyò ja'í, hinda gue'a ngue dí m'medi gátho yò ja'í 'bácuá ja má háihá.

51 Pé nuna rá Caifás hingrá hyase ná rá hya bí má, sinoque Oja bí bennbí ngue ngu'a bí má. Porque guehna rá jeya ngue bí nopa hmú yò mmácja. Bí má ngue rá Jesús guehna ja ngue dá dú conná nguehyò judío ná.

52 'Né hinga hont'á yò judío p'áya, sinoque dá dú conná nguehyò ja'í 'bái ndap'á bí zá. Porque nne Oja ngue ndap'á bí zá dí m'mahyò ja'í ngue dyò basí Oja.

53 Gue'a rá hya bí nja'a p'áya, nu'á yò judío mí nts'at'abi, bí mudi bí nhéca hya ngue dá hyo rá Jesús.

54 Janangue ya him mambi zòp'á ha 'báhyò judío rá Jesús, sinoque bí ma n'nanní n'na rá xequi ja rá hái Judea. Ya mmé rá nendapo, ja n'na rá hníní ní hu ngue Efraín. Ja bá m'mahmá p'á p'áya co 'néhyò xádi.

55 Ya xmá nguerp'átho rá pa ngue rá ngo otyò judío, nuna embi rá pascua. Xangu yò ja'í bí ma Jerusalén ngue dí hocyò ts'oqui p'á ja rá nija hante dí nja rá ngo.

56 I 'yo yò ja'í p'áya, ngue honná Jesús. Nu'mò bí zòmp'á nija dí n'yänní n'na ngu n'na, i éna:

—¿Ter'á gní bēmhma? ¿Ua dá écuá ja rá ngo rá Jesús, ua gue hín'na?

57 Nu'á yò fariseo p'áya, co 'né'á yò hmú yò mmácja, ya xi xihyò ja'í ya p'áya, ngue nu'mò to dá badí ha bí 'báhra Jesús, dá má. Porque bí ne di 'bentra Jesús ngue dá got'i.

12

N'na rá xisu bí gospá rá aceite rá Jesús.

1 Man'nato má patho dí nja rá ngo ngue rá pascua. Bí ma rá Jesús bá sòn'a Betania rá ngu rá Lázaro. Guehna rá Lázaro bí 'yòtra Jesús ngue bí bennáte.

2 Ja bá t'òrpa p'á rá nts'ihmé rá Jesús, bí n'uite rá Marta. Conná Lázaro 'dap'á hūhmí p'á ja rá méxa ngue síhmi.

3 Nuna rá Maya p'áya bá há made litro rá aceite mátho gá yáni, pé xandømmadi rá muui. Bí gospabi yò gua rá Jesús, bí dujpi conyò xta. Bí yú'ambo rá ngu'a gá yanna aceite.

4 Mí 'bap'á rá Judas Iscariote rá ts'ant'á rá Simú. Guehna n'na nc'ei yò xádi rá Jesús, 'né guehna bí dá ná. Nuna rá Judas bí 'yéna:

5 —¿Hanja ngue hímbi 'bá rá aceite, ngue xti t'unna ményu yò hyoya? Porque xti 'bá rá aceite'a te pøxi hyu ciento má pa rá nzábi.

6 Pé nuna rá Judas hín'í mmanna rá hya ná ngue di tú rá mmái dá máxyò hyoya. Sinoque bí manna rá hya ná ngue rá bé. Porque go mafáti rá buxa cu rá ményu ná. I pé rá ményu njáti p'á ja rá buxa.

7 Mí nyá rá Jesús, bí 'yéna:

—Dami hyémhma, 'yo te guí mma. Porque nuna rá xisu guí sui, ya mí pesra aceite xta ngosca má do'yo 'mò dá n'yágui.

⁸ A nūya yø hyoya guí mma, jap'u rā pa gui fāxhū ya, porque 'daua guí 'būhmū ya yø hyoya. Pē nugā ya hūmma ya'atho rā pa dī n'yohū u.

Bī nhēcāhya yø ja'i ngue hōnda hyo rā Lázaro.

⁹ Xāngū yø judío bī bađi ngue bí 'būp'u Betania rā Jesús. Bī ma yø ja'ī bá nū. Pē hīngā hōntho nne yø ja'ī ngue dā nū rā Jesús, sinoque xquet'a nne dā nū rā Lázaro nūnā xi japi xi bēnnate p'u mant'āgui.

¹⁰ Janāngue bī nhēcāhya yø hmu yø mmācja ngue xta hyo rā Lázaro connā Jesús.

¹¹ Porque nu'a i bēnnate rā Lázaro, ya hep'u yø mmijudíoui yø judío p'ūya ngue go ɛc'ei rā hyā mmanā Jesús.

Bī yurbū ja rā hnīni Jerusalén rā Jesús.

¹² Nup'u ja rā hnīni Jerusalén, xāndōngu yø ja'ī bī ma dā nsānnigo ngue rā pascua. Ja bi bahyø ja'ī 'mø mī hyats'i, ngue ya ja ngue dā zøp'u ja rā hnīni rā Jesús.

¹³ Yø ja'ī p'ūya, bi đajpā yø xi yø palma, bī ma di c'at'ui rā Jesús. Bī mūhrā hmafi yø ja'ī p'ūya, i ɛnā:

—Nūnā rá m'mēnhni Oja 'būcua, guehnā tate nā. Oja di japhnā rá dast'abi yø judío bá 'bēnhni.

¹⁴ Bī dīn'a n'na rā burru bi hyuxrā Jesús. Ya bī nja tengūtho nt'ot'i p'u ja rā Māca Libro ngue ɛnā:

¹⁵ “Ague gyø mmēnguū p'u ja rā hnīni Sión, 'yogui sūhū. Guí nnu ngue bá ɛp'u nī dast'abihū, bá hyuxā n'na rā burru”.

¹⁶ Nup'u rá mudi hīnguī pahyø xādi rā Jesús hanja'a te øt'e. Pē nū'mø mī ma mahets'i rā Jesús, ja bi zo yø mmūi p'ūya, ngue nu'a te gāma hyā xī nja, ya mant'ot'ī ngue ngu'a ja ngue dī nja.

¹⁷ Nūya yø ja'ī n'youi rā Jesús, guehya bī nup'u bi japi bi bēnnate rā Lázaro, gā mmanyø ja'ī te gā xī nūrpī ngue øt'e.

¹⁸ Janāngue bī ma yø ja'ī ngue di c'at'ui rā Jesús, porque pahyø ja'ī ngue nu'a rā milagro xi 'yøt'e, hīnjōnda zā dā 'yøt'e.

¹⁹ Yø fariseo p'ūya, dī n'yēmsēbi:

—Ya guí nnuhū ya, ya hīnguī sā te gā øthū. Guí nnuhū ngue gā nī mē yø ja'ī rā Jesús.

Nūya 'da yø ja'ī hīngyø judío bi hyōnnā Jesús.

²⁰ Nūya yø ja'ī bī ma Jerusalén ngue dā thāne Oja 'mø bī nja rā ngo, n'youi p'u 'da yø mmēngu Grecia.

²¹ Nūya p'ūya bi guarbū 'bāhrā Lipe nūnā rā mmēngu Betsaida ngue rā hāi Galilea. Bī 'yāprā mate p'ūya, bi 'yēmbi:

—Ague n'yø, dī nne gā nyāgāhe ts'u rā Jesús.

²² Nūnā rā Lipe p'ūya, bi xīhrā Andre'a te sifi. Nūnā rā hyā bi sifi, 'da i matho gā yoho ngue bá xīhrā Jesús.

²³ Nūnā rā Jesús bi 'yēntho 'mø mī dāđi:

—Nū rā N'yohū bí 'yē mahets'i, ya nī ma dā zōnnā pa p'u dā hnu ngue maguesc.

²⁴ Majuanī dī xi'āhū, ngue nugā, ja ngue dā thogui, n'namhū ngue xāngu yø ja'ī dā dīnna 'da'yo te. Tengūtho n'na zīhmudā rā trigo, mēnte hīngā nthūhū rā hmudā, xquetho n'na mhmudā tho i ja. Pē nū'mø ya bi thūhū, dā bōxra hmudā, pē ya xāngu yø trigo dā ma mā peti 'mø bī nja.

²⁵ Nū rā jā'i honi ha di mpommī rā ndate, guehna di 'behrā te nā. Pē nū rā jā'i ennā te ua ja rā ximhāi, guehna di t'unna 'da'yo te para zantho nā.

²⁶ Nū rā jā'i nne da 'yōrcagui mā pāhā, da denngui. Nup'u ha gā m'mucā, ja di m'mup'u. Nū rā jā'i da 'yōrcagui mā pāhā, guehna nū mānho mā Papāgā nā.

Bi manna Jesús ngue ya ni ma da tho.

²⁷ A nuyā, hīndī padī te gā ōtya. ¿Teni 'be'a ja ngue gā mma? Ya hīngui sā ngue gā enā: “Mā Papā'i, dami yangui ngue'a te ja ngue gā thogui”, gā enā. Porque ya dā εcā'a, ngue nū'a te ja ngue gā thogui, gā thomhmagā'a.

²⁸ Bi 'yēmp'uya:

—Ague mā Papā'i, da fadi ngue mague'ase'i ya.

Nū'a rā ora'a p'uya, bi t'ode ngue bā nya Oja maya, bi 'yēna:

—Ya xā nja'a te di fadi ngue maguecsegui. Pē mahōnga ōt'e ngue da fadi ngue maguecsegui ya.

²⁹ Nū'u yō jā'i mī 'bāp'u, bi 'yōde ngue bā nya Oja maya, pē emthobi ngue rā ngāni'a ōde. Mī da yō jā'i p'uya, bi 'yēna:

—Rā anxe Oja i nzohu —bi 'yēna.

³⁰ Mī nya rā Jesús, bi 'yēmbiyō jā'i:

—Nūnā rā hya bi t'ōhya, hīmma partegā p'u ngue bi t'ōhna ya, sinoque ni partehū nā.

³¹ Ya ni ma da zōnna ora da thaxra gūenda ua ja rā ximhāi ya. Da thejpa rā hya rā zithū di mānda ua ja rā ximhāi.

³² Nū'mō bi ma mā'bā mī rā pont'i da n'nō'migā, ndap'u bi zā, da denyō jā'i mā hyagā.

³³ Bi manna rā hya nā, ngue di opan'yū yō jā'i temā forma di du 'mō bi tho.

³⁴ Bi 'yēnyō jā'i p'uya:

—Ya xtā ōcāhe te nt'ot'i p'u ja rā libro ngue rā ley, ngue rā Cristo i 'būi para zantho. 'Nē nū'i guī enā ngue rā N'yohū bi 'yē mahēts'i, i ja ngue da ma macuati rā pont'i. ¿Ndanā gue'a'a rā n'yohū bi 'yē mahēts'i guī mmām'mō?

³⁵ Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Nuyā, ya mīts'u dra pa guī hēthū ua'a ja ngue da xoc'a ni mmūihū ya. Nū'mō bi dīni xānho ni mmūihū nā rā hya dī xi'āhū ya, guehna rā hya gdi n'yohū nā. Pē nūnā rā jā'i hīnda ne da 'yōt'e te dī mmangā, guehna rā jā'i hīngui padī te gā 'yo nā.

³⁶ Dami 'yēc'ēihū nā rā hya da xoc'a ni mmūihū mente da zā gā xi'āhū ha di xohni mmūihū. 'Nē majuanī da xoc'a ni mmūihū nā rā hya nā.

Mī juadi bi manya yō hya ya p'uya, bi ma rā Jesús, hīngui fadi ha i ma.

Nt'ot'i p'u ja rā Macā Libro ngue yō judío hīngui εc'ēi rā Jesús.

³⁷ Madague'a xangu yō milagro bi nū yō jā'i bi 'yōtra Jesús, pē hīngui εc'ēi te xifi.

³⁸ Pē ya ja ngue da ngu'a di nja, tengutho rā hya bi 'yotra pōngahya Isaiās ngue bi 'yēna: “Ague grā Hmū, ¿ndanā gue'a bi bōni ngue bi 'yēc'ēi nā rā hya dā xicāhe ya? ¿Ndanā gue'a pōni ngue da badī ngue ya uhrā ts'edi Oja ya?”

³⁹ Rā Isaiās xquet'a bi 'yot'i hanja rā hya ngue hīmbi 'yēc'ēi rā hya yō jā'i, bi 'yēna:

⁴⁰ “Nūnā Oja bi gorpabi yō nhandi yō jā'i, n'nāmhā ngue hīnda hyēti conyō dā. 'Nē bi gorpabi yō mmūi, n'nāmhā ngue hīnda dīmp'u ja yō mmūi hanja rā hya. 'Nē hīndi 'bātyō mmūi ngue da den'Oja para ngue hīndi punnbi”.

41 Rā Isaiás bi manna rā hya nā, ngue parpi ngue maguesε rā Jesús, janangue bi mā hanja'a rā Jesús.

42 Co ngu'a xangu yø judío ja yø cargo bi 'yεc'εi rā Jesús. Nja hingui xihyø ja'i ngue εc'εi, porque su yø fariseo, i nne ngue hinda dujpa yø thuhū p'ua ja rā nija.

43 I εna ngue man'na xanho ngue da nu manho yø ja'i, hinda gue'a ngue Oja da 'yεmbi ngue xanho te øt'e.

Da ma rā castigo yø ja'i hingui εc'εi te mmanna Jesús.

44 Nunā rā Jesús bi ts'edi bi nya, bi 'yεna:

—Nu rā ja'i εc'εigā ya, hinga høngthogui εc'εigui rā ja'i, sinoque xquet'a εc'εi'a mā Papá bá penngui.

45 Nu rā ja'i hercā ya, tengutho 'mø go di het'a to bá penngui.

46 Nugā guecā gā xoc'a ni mmaih. Dā εcā ua ja rā ximhāi, n'namhma ngue nu'a dā 'yεcεigā, hinda m'mui tengutho gā 'buhyø ja'i 'yo mants'o.

47 A nuyā, i 'bui to øhra hya dí mmangā ya, pε hingui ørpa masu. Ya himma partegā p'ua dā ma rā castigo rā ja'i. Porque hinda εcā ngue 'bexcā sānni dā ma rā castigo yø ja'i 'bucua ja rā ximhāi, sinoque dā εhε ngue gā nyanī.

48 A nuyā, nu rā ja'i hingui ørca masu, 'nε hingui ørpa masu nā rā hya dí mmangā, guehna rā ja'i dā ma rā castigo nā. Nunā rā hya dí mmangā ya, guehna di ts'ānnabāi rā castigo yø ja'i 'mø rā pa rā nzeGui nā, ngue hingui εc'εi yø ja'i te dí mma.

49 Porque himma hyase dí mma. Nu'a mā Papá bá penngui, nunā rā hya di 'bejpi gā mma, guehna rā hya dí xān'nahū nā.

50 Pε dí pačā p'uya, ngue nu to dā 'yεc'εi nā rā hya di 'bejpagui mā Papá gā mma, di nja rā 'da'yo te rā ja'i. Nunā rā hya xijma Papá gā mma, guehna rā hya dí mmangā nā.

13

Bi merpa yø gua yø xādi rā Jesús.

1 Hante di nja rā ngo ngue rā pascua, nunā rā Jesús ya pađi ngue ya bi zonna ora dā bøngua ja rā ximhāi, di ma mahets'i bí 'buhrá Papá. Nunā rā Jesús hinha rā nzeGui di ma'ua yø xādi 'bucua ja rā ximhāi.

2-3 Rā zithu ya xi bennbā rā mmui rā Judas Iscariote nunā rā ts'unt'ua rā Simu ngue di dā rā Jesús. Nunā rā Jesús, ya pađi ngue bi 'yεp'ua bí 'bū Oja, 'nε mahøndi map'ua bí 'bū Oja. 'Nε pađi ngue nu'a rā Papá, di unna ts'edi ngue di manda gātho yø cosa i ja.

4 Mente sihmε p'uya, bi nangbu ja rā mεxa mi huđi, bi møhrā tuhū, bi ngut'a n'na rā toaya p'uya.

5 Bi xitra dehe p'ua ja n'na rā bandeja, bi merpa yø gua yø xādi. I dujpa rā dehe connā toaya di ngut'i.

6 Nu'mø ya mmar'ua dā merpa yø gua rā Bedu p'uya, rā Bedu bi 'yεmbi:

—Ague grā Hmu, ¿ua 'nεcā gui percagui mā guagā?

7 Mī dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—A nuyā, hingui pađi te gā mbøn'a te dí øt'ā ya, pε gui pa'a m'mefa te ga mbøni.

8 Mī dahra Bedu p'uya, bi 'yεmbi:

—A nugā hinda zā gui percā mā gua.

Mī dahra Jesús, bi 'yεmbra Bedu:

—Nu'mø ngue hinga pet'a ni gua, ya himma n'youi 'mø.

⁹ Bi 'yɛnná Bɛdu p'ɥaya:

—Ague grá Hmu, hinga hørma gua gui percagui 'mø, gui pegagui ma 'ye 'ne gui hiqúi.

¹⁰ Pɛ rá Jesús bi 'yɛmbi:

—Nu rá ja'i ya m'met'e, ya bi bo gá rá do'yo. Ya hinda høndyø gua ja ngue dá 'berpabi rá ja'i. Ya gá m'meque'ahɥa ngue rá nts'o, hinda hõnda n'na'ahɥa ngue hinga m'jeque.

¹¹ Bi manna rá hya ná ngue hinga gátho m'mequebi yø mmɥi yø xádi ngue rá nts'o, porque padí ndana gue'a ja ngue di dá.

¹² Mí juadi bi mejpa yø gua yø xádi p'ɥaya, mahømbi hye rá tuhu rá Jesús. Bi mǐp'u ja rá mɛxa mahøn'a p'ɥaya. Bi 'yɛmbi:

—¿Ua gui padí te dá øt'ahɥa ya?

¹³ Nu'ahɥa gui ɛnjɥa ngue drá xännbategá, 'ne drá hmugá. Pɛ gue nǐ 'yup'u te guí xicɥa, porque go guecá drá xännbategá 'ne drá hmugá.

¹⁴ A nu'mø ngue drá xännbategá 'ne drá hmugá, 'ne dí pet'a nǐ guahɥa, xquet'a nne ngue guí njahɥa p'ɥaya. Guí mpejpa nǐ gua n'na ngu n'na'ahɥa.

¹⁵ Nugá, ya dá ut'ahɥa te ja ngue gui 'yøthɥa, n'namhɥa ngue tengutho dá øt'ahɥa ya, dá ngu'a guí n'yørpe n'na ngu n'na'ahɥa.

¹⁶ Majuaní dí xi'ahɥa, ngue n'na rá mɛfitho, 'yo di ɛna ngue hinda zá dá 'yøt'e tengu øtrá hmú. Nu'a n'na rá m'mɛnhni, 'yo di ɛna ngue hinda zá dá 'yøt'e tengu øt'a to pɛnhni.

¹⁷ Nu'mø ngue tinnǐ mmɥihɥa ya yø hya dí xi'ahɥa gui 'yɛt'a mmɥihɥa ya, rá mmɛnthǐ gá nthɛɥa 'mø.

¹⁸ Nu te dí mmangá ya, hinga gátho di toca'ahɥa ná rá mmɛnthǐ ná. Porque dí padí te'o ya xtá huanhni, gue'u di tocabi'u. Pɛ jatho ngue dí nja'a te nt'ot'i p'u ja rá Maça Libro ngue ɛna: “Nuna 'daua dí síhɛgá'be ya, guehna 'bɥi ngue ma nsuigá'be na”.

¹⁹ Dí xi'ahɥa ná rá hya ná hante ngue dí nja, n'namhɥa ngue nu'mø bi nja p'ɥaya, gui 'yɛc'ɛihɥa ngue go guecá.

²⁰ Majuaní dí xi'ahɥa ngue nu rá ja'i di unna säya'a to dí pɛnhná, tengutho 'mø go dadí 'dacra ts'äya rá ja'i. Nu to di 'dacá rá ts'äya p'ɥaya, tengutho 'mø go dadí unna ts'äya'a to bá pɛnngui.

Bi manna Jesús ngue guehna rá Judas i ja ngue di dá.

²¹ Mí juadi bi manna rá hya ná p'ɥaya, bi zä ngue tár'man'u rá mmɥi rá Jesús. Bi ma njuantho p'ɥaya, bi 'yɛna:

—Majuaní dí xi'ahɥa ya, ngue 'bɥcua n'na nc'ɛi jügátho häi, ya honǐ ha di japi ngue di dágui.

²² Nu'u yø xádi p'ɥaya bi madi dí nhyɛtǐ n'na ngu n'na, hingui fadi te'o sihna rá hya i hma.

²³ Nu'a n'na nc'ɛi 'dap'u huɥmǐ ngue síhmɛui rá Jesús, guehna rá xádi ɛmmɛi dí madi.

²⁴ Rá Bɛdu p'ɥaya, bi 'yørpa rá senya'a 'dap'u huɥmǐ rá Jesús ngue dá 'yännǐ te'o ná i mma.

²⁵ Nu'a bi t'ørpa rá senya p'ɥaya, man'na bi guarbɥa hu rá Jesús ngue bi 'yännǐ, bi 'yɛmbi:

—Ague grá Hmu, ¿te'o ná guí mma? —bi 'yɛmbi.

²⁶ Mí dahra Jesús, bi 'yɛna:

—Ma ga pocá n'na xɛqui rá tuɥhmɛ ya. Nuna ga unná p'ɥaya, guehna dí mmangá ná.

Bi po'a n'na xequi ra thuhme p'uya, bi unna Judas Iscariote ra ts'ant'ra ra Simu.

²⁷ Nuna ra Judas, ngu i hyanna ra thuhme, bi yatra zithu p'ua ja ra mmui. Ra Jesus bi 'yembuya:

—Nu'a te ja ngue gui 'yot'e, 'yot'e n'nahmantho.

²⁸ Pe nu'u 'dap'u huumu p'ua ja ra mexa ngue sihme, hijnombi n'yo yø mmui hanja na ra hya bi sihna ts'ofu.

²⁹ A nuna ra Judas ngue ma fati ra buxa njumenyu, bi 'yemp'u i ben'i'da, ngue nuna ra Jesus bi xifi ngue da dai tema hyoni ngue ra ngo, ogue di unni zi algo yø hyoya.

³⁰ Hontho bi zi ra thuhme bi t'unna Judas, bi bõni, bi ma. Pe ya nxui p'uya.

Ma'da'yo ra hya di manda ra Jesus ngue di nja.

³¹ Mi bõnna Judas, bi 'yenna Jesus:

—A nuya ja di nequi p'uya ngue maguese ra N'yohu bi 'ye mahets'i. 'Ne conná ngue'a te ot'e, ja di nequi p'ua ngue maguese Oja.

³² Xi'mø ngue ra N'yohu bi 'ye mahets'i, nu te ot'e, gue'a gui nequi ngue maguese Oja'a, nuna Oja ya, xquet'a da 'yudi ngue maguese'a ra Ts'ant'ua ya. 'Ne ya mi ts'adyø pa di nja na di xi'ahu ya.

³³ Ague ma basi'ahu, ya mi ts'udra ora di 'buhmu ua ya. Tengutho ra hya xtá xicá yø judío, xquet'a ngut'atho ra hya di xi'ahu ya. Gui hyonju, pe hinda zä gui tenngahu haru gdá magá.

³⁴ Ma'da'yo hõn dadi 'ber'ahu ya, ngue gui mmahmu n'na ngu n'na'ahu. Tengutho nná ma'ahu, gui njathu p'uya ngue gui mmahmu n'na ngu n'na'ahu.

³⁵ Nu'mø ngue gui mmahmu n'na ngu n'na'ahu, di unna güenda gátho yø ja'i ngue gue'e ma xadi'ahu 'mø.

Bi manna Jesus ngue da gøn'a m'efa ra Bedu.

³⁶ Ra Bedu bi 'yõrpa ra nt'anni ra Jesus, bi 'yembi:

—Ague grá Hmu, çharu gue gdi ma p'uya?

Mi dahra Jesus, bi 'yena:

—Nup'u ha gdá magá, ya hinda zä gui tenngahu. Pe da zä gui tenngahu m'efa.

³⁷ Ra Bedu p'uya, bi 'yembi:

—Ague grá Hmu, çhanja ngue gui ena ngue hinda zä ga ten'na'i ya? Nuga di emma te conná ngue'e.

³⁸ Mi dahra Jesus, bi 'yena:

—Gui ena ngue gui enni te conná nguecá. Pe majuani di xi'i ngue hante di mmahra õni, ya xqui cõnga nyu ndi.

14

Nuna ra Jesus, guehna ra yu na ngue di zõma ja'i p'u 'b'hra Papá.

¹ Yo di tu ni mmuihu. Gui hyahni mmui gui 'yec'eihu Oja, da guecá dami 'yec'eigahu.

² Nup'u ja ra ngu ma Papágá, xangu yø ts'aya bi jap'u. Nu'mø da hin'yu p'ua yø ts'aya, hinte ga sanni ga xi'ahu 'mø. Pe nuyá, ga mmagá ya ngue güi nsägá ha gui nsayahu.

³ Nu'mø dá magá p'uya ngue güi nsägá ha gui nsayahu, ga ma ecá mahõn'a p'uya ga sixahu, n'namhma ngue 'dap'u ga m'mahmu.

⁴ Gui pahmu p'uya haru gdá magá, 'ne gui pahmu ra 'yu.

⁵ Mí dahra Toma p'uya, bi 'yɛmbi:

—Ague grá Hmu, hĩndí pacáhe ha gđi ma, ĩha da nzá ga pacáhe ra 'yu gđi ma?

⁶ Mí dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Conná nguecá da ză guí sòmhm̩ p'uh 'b̩h Oja. 'Nɛ conná nguecá guí pahm̩ ndana majuaní. Go dadí ungá ra 'da'yo te. Nu to gá da 'yɛc'ɛigui, gue'uh da zomp'uh 'b̩h̩m̩ Papá'uh.

⁷ Ngue hĩngm̩ pahm̩ te'ogá ma m'mɛt'o, janangue hĩngm̩ pahm̩ te'o na ra Papá. A nuyá, ya guí pahm̩ ya, porque ya guí nnũh̩ ya.

⁸ Bi 'yɛmbrá Lipe p'uya:

—Ague grá Hmu, 'yot'e ngue da ză ga nnugáhe ra Papá 'm̩. Co nu'a p'uya.

⁹ Mí dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Ague Lipe, ya xá mma y̩ pa dí n'yoh̩, ĩ'nɛ tobe hĩngui paqui? Nu'a to bi nugá, ya bi nu ra Papá'a. ĩHanja'a guí xiqui ngue guí ɛngui ga ot'á ngue guí nu ra Papá?

¹⁰ ĩUa hĩngui ɛc'ɛigui ngue tenguthogá ya, njarbũtho ma Papá? Tengutho ma Papágá p'uya, xquet'a dí njadá p'uh. Nuná ra hya ya xtá xi'ah̩, hĩngo dí mm̩nsɛgá na. Nu'a ra Papá dí n'yo'be, go ot'a te dí ot'á'a.

¹¹ Damí 'yɛc'ɛigah̩ ngue tenguthogá ya, njarbũtho ma Papá. Tengutho ma Papágá ya, xquet'a dí njadá p'uh. A nu'm̩ hĩngui ɛc'ɛih̩ na ra hyatho, damí 'yɛc'ɛigah̩ 'm̩ gá nuh̩'a te dí ot'e.

¹² Majuaní dí xi'ah̩, nu ra ja'ĩ ngue rá mm̩i ga 'yɛc'ɛigui, xquet'a da ză da 'yotrá ja'ĩ tengutho dí ot'e. Man'na xangu da 'yot'm̩ ngue da ză, porque nugá ga mm̩gá p'uh bí 'b̩h̩m̩ Papá.

¹³ Rángue guí ɛc'ɛigah̩, nu'm̩ gá mat'Ojah̩, gui hya ra ts'edi gui 'yádi te guí nneh̩. Nugá ga 'da'ah̩'a te gá gui 'yáhm̩, n'namh̩m̩ da fadí ngue maguesɛ na ma Papá.

¹⁴ Rángue guí ɛc'ɛigah̩, nu'm̩ gui hya ra ts'edi gui 'yádi te guí nneh̩, nugá ga 'da'ĩ ndana bi ză macosa gui 'yáhm̩.

Bi xihy̩ xádi ra Jesús ngue da pɛnh̩ɛ Espírítu Santo.

¹⁵ Nu'm̩ gadí mac̩, damí 'yot'e te dadí 'bɛp'ah̩ 'm̩.

¹⁶ Ga äpa ra mate ma Papá ngue da pɛnh̩i te'o da máxah̩, 'nɛ di hoc'a ní mm̩ih̩, tengutho dí ot'ah̩ ya. Nuná da 'bɛnh̩i, gueh̩na ra Espírítu Santo da gáp'ah̩ ra 'yu majuaní. 'Nɛ gueh̩na guí n'yoh̩ para zantho na.

¹⁷ Nu y̩ ja'ĩ hĩngui ɛc'ɛi Oja, hĩngui sá dí n'youi ra Espírítu Santo, porque hĩngui hɛtí 'nɛ hĩngui padí te'o. Pɛ nu'ah̩, ya guí pahm̩ te'o na, porque ra Espírítu Santo ya 'b̩cua guí 'b̩hm̩, 'nɛ guí n'yoh̩ para zantho na.

¹⁸ Nugá hĩnga soc'asɛh̩ ua, ga ma pengá ngue ga n'yoh̩.

¹⁹ Ya m̩ ts'ũtho ya, ya hĩnni mantho da nugá y̩ ja'ĩ. Pɛ nu'ah̩ guí nnuj̩ mah̩n'a. 'Nɛ dí nja'ah̩ ra 'da'yo te, ngue mah̩ngdí 'b̩cá.

²⁰ Nu'a ra pa'a p'uya, guí umh̩m̩ ra güenda ngue dí n'yogá'be ma Papá. Da gue'ah̩ p'uya, dí n'yoh̩ p'uh guí 'b̩hm̩.

²¹ Nu ra ja'ĩ da 'yot'e te dadí 'bɛpi, gueh̩na dí nɛqui ngue majuaní dí maqui. Ma Papágá p'uya, xquet'a dí madí gátho ya y̩ ja'ĩ dí maqui. Nugá p'uya xquet'a dadí madí, 'nɛ ga ot'e ngue da fadí ngue dí n'yo'be ra ja'ĩ dí maqui.

²² Bi 'yɛnna Judas, nuná hĩngra Iscariote:

—Ague grá Hmu, ĩhanja ngue h̩njthogáhe gui 'yudí ngue dí n'yoh̩, 'nɛ hĩnga gátho m̩i'da y̩ ja'ĩ da badí?

²³ Mí dahra Jesús, bi 'yɛn:

—Nu ra ja'i di maqui, guehna da 'yørpabi masu te di xifi, 'ne guehna di mahma Papaga na. Nugä ya, co 'nehma Papä, ya di n'yohe ra ja'i di maqui.

²⁴ A nu ra ja'i hinda maqui, guehna hingui orcatho masu te di xänbi. Nuna ra hya di xi'ahu ya, himma hyasega na, go ra hya'a ma Papä bä penngui.

²⁵ Di xi'ahu gätho ya yø hya ya, mente tobe 'daua di 'buhmu.

²⁶ A nugä ga äpra mate ra Papä ngue da penhna Espiritu Santo, n'namhma da mäxahu 'ne di hoc'a ni mmahu. Gue'a go da xän'nahu gätho'a p'uya, 'ne gä di ben'nahu ya yø hya ya xtä xi'ahu.

²⁷ Ya ga soc'ahu ya, pe di hut'a ni mmahu. Nugä ga øt'e ngue da hyu ni mmahu, hinga tengu ra hya manyø ja'i ngue embi nthummai. 'Yo sä di tu ni mmahu 'ne 'yo gui suhu.

²⁸ Ya gui øde te xtä xi'ahu ngue ga mmagä p'u bi 'buhra Papä, 'ne honga ma ecä ngue 'dap'u ga n'yohu. Nu'mø majuani gadi macju, dami johyahu ngue ga mmagä. Porque nuna ra Papä, tate na ngue nugä.

²⁹ Di xi'ahu na ra hya na hante ngue di nja, n'namhma ngue nu'mø bi nja, ya gui 'yec'ei hu na ra hya ya xtä xi'ahu p'uya.

³⁰ Ya hinga ya'atho ga nyahu ya, porque ya bä ep'u ra zithu nu'a di manda yø ja'i hingui ec'eigä. Pe cohra ts'edi na, hinda zä da dajpi.

³¹ Pe ya jatho ngue ngu'a di nja, para ngue da bahyø ja'i ngue dadi macä ma Papä. 'Ne di øt'e te di 'bejpi ga øt'e. Nanju ya, ma ga 'uehmu ua.

15

Ra Jesús bi hysjpbä ra hya bi ma ngue n'na 'bäi ra uva conyø 'yet'o.

¹ Go guecä tengutho n'na 'bäi ra uva, 'ne hijnom man'na tengugä. Ma Papagä p'uya, tengutho n'na ra mæfi ngue fähra nu'a uva.

² Sajpa yø 'yet'o hingui nne di nzadi. Pe nu'u yø 'yet'o zadi, fädi 'ne øjpa yø 'yont'o, n'namhma ngue man'na di nzadi xanhu.

³ A nu'ahu, tengutho yø 'yet'o ngue zadi, porque gui ørpahu masu te di xän'nahu.

⁴ 'Yo gui hegahu p'u, tengutho gä hinda hec'ahu p'u. Xi n'na ra 'yet'o ya, nu hinda zä di nzahrä ndät'ä 'mø 'yose, ya himbi thep'u ja ra da'yü. Gui njathu p'uya, hinda zä gui n'yo manhohu 'mø gui hegahu p'u.

⁵ Nugä tengutho n'na ra da'yü. A nu'ahu p'uya, tengutho yø 'yet'o. Nu'a hingui hegagui ya, man'na di n'yo manho, porque di n'yo'be. A nu'mø gui hegahu p'u, ya hinda zä te gui 'yøthu.

⁶ A nu ra ja'i hep'u ma hyagä, di njapi tengutho ra 'yet'o hingui zadi. I nthequi ngue ma'ot'i. Nu'mø bi 'yot'i, da ma mapeti ngue da t'udi.

⁷ Nu'mø hingui hegahu p'u, gui 'yet'a mmæi te di xän'nahu, dami 'yädi te gui nne gui 'yähmu, gui nnu gue di n'na'ahu.

⁸ Nuna ma Papagä, da hnu mansu 'mø ngue gui n'yo manhohu na. Gue'a di nequ'i'a p'uya ngue majuani ma xädi'ahu.

⁹ Tengutho gui macä ma Papä, njarbatho nnä ma'ahu ya. Nu te di nnu manhogä, gue'a gui 'yøthu'a.

¹⁰ Nu'mø gui 'yøt'e te dadi 'ber'ahu, ya ni mantho ga ma'ahu 'mø. Nugä di øt'e te di 'bejpagui ma Papä, janangu di maqui.

¹¹ Di xi'ahu na ra hya na, n'namhma ngue tengutho nnä johyagä, ngu'a gdi johyahu. 'Ne hangu ra pa gui johyahu.

¹² Nuna ra hya naya, dadi 'ber'ahu ngue tengutho nnä ma'ahu ya, da ngu't'a gdj mmahmu n'na ngu n'na'ahu.

13 Nu'a ma datho ja ngue da 'yot'a n'na ngue'mo di mahrá amigo, da 'yenná te conná nguehrá amigo.

14 Nu'ahá, ya ma amigo'ahá ngue'mo gui 'yot'e te dadi 'ber'ahá.

15 Nuyá, ya hinga en'ahá ngue gyø mæfithohá ya, porque nu'a ra mæfitho hinguí padí te ótrá hmu'a. Nuyá dí mma ngue ma amigo'ahá, porque ya dá o'ahá n'yu te gámá hyá xicá má Papá.

16 Hingo gá huanngahá, nugá go dá huan'nahá. A nuyá, ngue guí éc'ígahá, dí nne ngue zant'a guí n'yo manhohá, n'namhá ngue dí n'na'ahá'a te gá guí 'yáphá ra Papá.

17 Nuná ra hyá naya, dadi 'ber'ahá ngue guí mma dí n'na ngu n'na'ahá.

I nnu man'u yø ja'i ra Jesús co 'nɛ'u yø xädi sambäbi.

18 Nu'mø ngue nnu man'u'ahá yø ja'i, ya guí pahma ngue ya mam'met'o xa hnu man'ugui.

19 Nu'mø ngue gadi n'amigohá yø ja'i hinguí éc'ígá, dadi ma'ahá yø ja'i 'mø tengutho guí mahyø amigo. Pɛ nugá, go dá huan'nahá p'u 'bøhyø ja'i ua ja ra ximhá. A nuyá, ya hin gadi n'amigohá yø ja'i ya. Janangue nnu man'u'ahá.

20 Damí benná hyá ya xtá xi'ahá m'met'o. Hijn'o'o n'na ra mæfitho dá 'yena ngue hindá thogui tengutho thohrá hmu. Nu'mø ngue bi nu man'ugá yø ja'i, xquet'a guí njathá p'uya, dá nu man'u'ahá yø ja'i. Nu'mø ngue hinguí t'éc'ei'a te dí xámbategá, ní xinga gue'ahá dá t'éc'ei'ahá 'mø.

21 Nu te gá dí xi'ahá ya, dá ja'ahá yø ja'i, porque ngue ma xädi'ahá. Nuná Oja bá penngui, hinguí pahyø ja'i te'o ná, janangue di ja'ahá p'u yø ja'i.

22 Nu'mø hin xcábá éhɛ gá nzohyø ja'i, ya hindi jase yø ja'i p'u dá ma ra castigo 'mø. Pɛ nuyá, di jase p'u dá ma ra castigo ya ngue hinguí éc'ígui.

23 A nuyá, nu'a gá nnu man'ugá yø ja'i ya, xquet'a 'nɛ'a má Papágá nnu man'u ya.

24 Hin temá castigo di nja 'mø ngue hin temá hmɛya xcá øt'a p'u há 'bøhyø ja'i. 'Nɛ nu'a te gá dí øt'e, hijnongui pønɪ ngue di sá dá 'yot'e. Madague'a bi nu yø ja'i te gá dí øt'e, pɛ co ngu'a nnu man'u gyø ja'i, co 'nɛ'a má Papá i hnu man'u ya.

25 Nuyá yø hyá dí mmangá, di nja ya, porque jatho ngue di nja'a te nt'ot'i p'u ja ra Macá Libro ngue ra ley cá yø ja'i, i ená: "Hinguí ja te rángue'a i hnu man'ugui".

26 Gá xicá má Papá ngue dá penhá Espíritu Santo dá máxahá 'nɛ di hoc'a ní mmuihú. A nu'á, go di ja majuaní te'ogá'a.

27 Xquet'a 'nɛ'ahá damí jahá majuaní te'ogá, porque dí n'yohá astá guerp'u bá fuhra hyá.

16

1 Dí xi'ahá ya yø hyá ya, n'namhá hinguí nyobɛnihá.

2 'Nɛ dá ma nthuquí ní thuhú p'u ja yø nija yø judío. Dá 'yɛhrá ora ngue di m'mú i'dá dá hyo'ahá, dá 'yena ngue ørpa rá 'bɛfi Oja.

3 Nguna rá hyá dá ja'ahá yø ja'i, porque hijnam'mø dí nne dá ba'a má Papá, ní xinga gueque di pacyø ja'i.

4 Dí xi'ahá ná rá hyá ná, n'namhá ngue nu'mø bi zønna ora di nja, dá zo ní mmuihú ná rá hyá ya xtá xi'ahá.

Ja di nɛquí p'u'a te øtra Espíritu Santo p'uya.

Mam'met'o hinte dí xi'ahá ná rá hyá ná, porque 'daua dí 'bøhmá.

⁵ A nuyá, ya ga mmagä ya, gani m'map'u bí 'buhma Papá bá penngui. A nu'ahü ya, ya hinjonda bõni da 'yengui: "¿Haru gni ma ya?"

⁶ Pe nuya ngue dá xi'ahü na ra hya na, bi du ni mmuihu ya.

⁷ Pe majuaní te dí xi'ahü, go ni nhohü ngue ga mmagä. Porque nu'mø hinga mmagä, ¿hague di 'yë'a ra Espiritu Santo da máxahü 'në di hoc'a ni mmuihu mmø? Pe nu'mø ga mmagä, ya ga ma penhná p'uya.

⁸ Nu'mø bá ë'a p'uya, go da 'yøt'a ngue da bahyø ja'i 'bucua ja ra ximhäi ngue ja yø ts'oqui, 'në da badí hanja na ra 'yu njuantho. 'Në da bahyø ja'i ngue da zønna pa da japra castigo Oja.

⁹ Da badí ngue ra ts'oqui øtyø ja'i himbi 'yëc'ëigui.

¹⁰ A nugä ngue njuantho dá n'yogä, ya ga mmagä p'u bí 'buhma Papá. 'Në ya hinñi mantho gui nnuju ua. Janangue da hyaxa njuani yø ja'i p'uya ndana gue'a ra 'yu njuantho ja ngue da n'yo.

¹¹ Da hyaxa njuani yø ja'i p'uya hanja na ra hya xa nzän'Oja. Porque ya da ts'ännbi ngue da ma ra castigo na ra zithu di manda ua ja ra ximhäi.

¹² Xangu mi'da yø hya jap'u dí nne ga xi'ahü, pe tobe hingui sønna ora p'u da zä gui timhmü te ga mbøn'a te dí xi'ahü ya.

¹³ Nu'mø bá ëhra Espiritu Santo ya, go di o'ahü n'yu hanja'a te majuaní'a. 'Në gä majuaní'a te da xän'nahü'a, porque hingrá hyasë da ma, a nuna tengutho ra hya da sifi, da ngu'a da ma. Da 'yøt'e ngue gui timhmü hanja'a te ja ngue di nja.

¹⁴ Nu'a go da 'yøt'e ngue da hnu mansugä'a, porque da ha'a ra hya ga xifi, 'në da 'yøt'e ngue gui pahmü hanja ra hya.

¹⁵ Nu te gäma hya mmanña Papá, gä gue'a ra hya dí mmangä'a. Janangue dí xi'ahü ngue ra Espiritu Santo da hanngagui ma hya, 'në di ja'ahü ngue gui pahmü hanja ra hya.

Da gohi ngue ra johya'a ra dummi ja yø xädi.

¹⁶ Ya mi ts'udra ora ngue hin haru gui nnuju ya. M'mefa p'uya, ya hinda ya'atho gui nnuju mahøn'a, porque ga mmagä mahets'i bí 'buhma Papá.

¹⁷ Nuya 'da yø xädi p'uya, di n'yänni n'na ngu n'na, di n'yëmbi:

—¿Te ga mbøn'a xicju na? ngue ëna ya mi ts'udra ora ya, ya hin haru ga nnuhu. Ximmi ts'udra ora ngue ga nnuhu mahøn'a p'uya, ximmi mmamp'uya ngue da ma mahets'i bí 'buhra Papá.

¹⁸ ¿Teni 'be'a ga mbøn'a mmanña? ngue ëmbi ya mi ts'atho. Híndi pahmü tema hya mmanña.

¹⁹ Bi bahra Jesús ngue nne da 'yányø xädi na ra hya bi ma, bi 'yëmbüya:

—Nugä dí xi'ahü, ya hinda ya'atho hin haru gui nnuju. M'mefa p'uya, ya hinda ya'atho gui nnuju. ¿Ua guehna ra hya gadi n'yänhmü naya?

²⁰ Majuaní di xi'ahü ngue gui nzomhmü 'në da du ni mmuihu. Nu'mø bi nu'ahü yø ja'i 'bu'a nximhäi p'uya, dadi johya. Pe hñte ja'a. Nu ni dummihi da gohi ngue ra johya'a.

²¹ Conque nu'mø ja ngue di m'muhrá basi n'na ra xisu, tu rá mmi porque ya bi zønna ora da zä ra n'u. Pe nu'mø ya bi m'muhrá basi p'uya, ya hinñi mantho mbën'a ra n'u mi sä. Porque di johya ngue ya bi m'muhrá basi ua ja ra ximhäi.

²² Xquet'a gui njathu p'uya. Bá ëp'u ra ora da du ni mmuihu. Pe nugä ga ma pengui ga nnu'ahü. Gä ra johya di nja ni mmuihu p'uya. Gue'a n'na ra johya hinjonda zä da hyaqui.

²³ Nu'a ra pa'a p'uya, ya himma hyoni te gui 'yänngah. Nugä majuanı di xi'ah, nu'mø gá mat'Ojah rángue guí εc'εigah, damı hya ra ts'edi gui 'yädi te guı nneh. Ma Papágá p'uya di 'da'i te gui 'yáph.

²⁴ Asta guehya tobe hınte guı áph Oja di 'da'ah rángue guí εc'εigah. Damı 'yáhm n'namhma di n'na'ah. Janjuanı ngue gá ra johya di nja'ah p'uya.

Bı ntate ra Jesucristo ua ja ra ximhäi.

²⁵ Nuya yø hya ya xtá xi'ah, dá honı te nná hyejpabi ra hya dá ma. Pe da 'yehra ora ngue nuya yø hya dí xi'ah, ya hınga honı te gdá hyejpi. Sinoque ga xi'ah njuantho ha di njap'ı gdı pahma ra Papá.

²⁶ Nu ra pa ja p'uya, ya dá zá guı 'yáph ra Papá'a te guı nneh rángue guı εc'εigah. Ya himma hyoni ngue 'bet'o ga äpä ra mate ma Papá conná ngue áh.

²⁷ Porque di ma'aseh ra Papá. Di ma'ah, porque gadı macı, 'ne gá 'yεc'εih ngue dá εcá p'ı bı 'bh Oja.

²⁸ Bı nεxcá ma Papá 'mø dambá εcua ja ra ximhäi. A nuyá, ga pøngá ua ja ra ximhäi ya, ga mma mahεts'ı bı 'bhma Papá.

²⁹ Mı dahyø xädi p'uya, bı 'yεna:

—A nuyá, njuantho guı xicje ya. Hın tema hya gnı hyejpi te guı mmanya.

³⁰ A nuyá, ja dí tıngáhe p'uya ngue gá guı pappabi yø n'yomfεni yø ja'ı. Hımma hyoni ngue 'bet'o dá t'øt'a'ı ra nt'ännı. Guehna nná εc'εigáhe naya ngue güı 'yεp'ı mahεts'ı bı 'bh Oja.

³¹ Ra Jesús bı 'yεna:

—A nuyá, ya guı εc'εih ra hya dí mmangá ya.

³² Ya mme 'bexque'a ya, ya nı ma dá zømma ora ga nhyehma, 'da'a n'nanı gdı mäh. Ya guı sogáseh p'uya. Pe nugá hındı 'dasegá, porque dí n'yogá'be ma Papá.

³³ Nu'mø ngue guı unni mmaih ya yø hya dí xi'ah ya, guehya yø hya da hyut'a nı mmaih ya. Nuuu ja ra ximhäi guı säh ra n'ı ua. Pe damı hyah ra ts'edi, ya xtá tapá'a secua ja ra ximhäi.

17

Bı marpabi Oja yø xädi ra Jesús.

¹ Mı juadi bı manya yø hya ya p'uya, bı hyanma hεts'ı ra Jesús, bı 'yεna:

—Ma Papá'ı, ya bı zømma ora ya. Dá bahyø ja'ı ya ngue maguesε'a nı Ts'ant'ı, n'namhma ngue xquet'a 'nεhni Ts'ant'ı dá 'yøt'e ngue dá bahyø ja'ı ngue mague'ase'ı.

² Nu'ı gá unna ts'edi nı Ts'ant'ı ngue nu'ı to gá gá däpi, di unna 'da'yo te para zantho. 'Ne gá unna nt'εdı ngue nu'a te dá zännı gue'a di nja'a.

³ Nu'a ra 'da'yo te para zantho, gue'a di dınna ja'ı dá ba'ı'a, 'ne dá baqui. 'Ne høn'atho'ı ngue majuanı grá Oja. A nugá p'uya, guecá drá Jesucristo guá pεnhua.

⁴ Nugá dá øt'e ngue bı bahyø ja'ı ua ja ra ximhäi ngue mague'ase'ı. Dá juacá ra 'befı gá 'bejpi ga øt'e.

⁵ A nuya ma Papá'ı, damı 'daqui ngue nup'ı ja nı hmı nı dá, maguesεgai te gutho nmı jai m'mεt'o hante di nhohra ximhäi.

⁶ Nuya yø ja'ı gá huanhua ja ra ximhäi ngue gá däqui, dá japi bı badı te'o'ı. Mı o nı 'ye yø ja'ı, pe go gá däqui, 'ne bı 'yεc'εi na nı hya guá pεnnbı.

⁷ A nuyá, ya pahyø ja'ı ya ngue go guı xiqui te gäma hya dí mmangá.

8 Dá unnä nā nī hyā gá xiqui gá xifi. Yø ja'j p'uya, bi 'yεc'ei. 'Nε haxā njuanī yø ja'j ya ngue majuanī dá εcā p'ū güi 'bui, 'nε εc'ei ngue go guá pēnnagui ua.

9 Dí ä'i rā mate ya ngue gui fāhyø ja'j. Nunā rā mate dí ä'i, hīn dadi tērpā p'ū gātho yø ja'j 'bū'a nximhāi. Nu'ū yø ja'j gá dāqui, gue'ū dí xi'i guí fā'ū, porque o nī 'yε.

10 Nu'ū to gā o mā 'yεgā, gā o nī 'yε'ū. Nu'ū to o nī 'yε p'uya, o mā 'yεgā'ū. 'Nε dā hñu mansugā connā ngue'ū.

11 Nugā ya hīnni mantho ga m'muc'ei ua ja rā ximhāi. Nugā ga mmagā p'ū guí 'bui, ja gā m'mucā p'ū. Pē nūya dā gocua ja rā ximhāi, guehya dí xi'i guí fāhya. Mā Papá'i, xandaxqui'i. Connī ts'edi damī fādi te'o gá dāqui, n'namhma ngue xøgue n'na hyātho dā gohi, tenguthogüi, n'na hyātho dí jauī.

12 Mente rā pa 'daua dá m'mahme ua ja rā ximhāi ya gá dāqui, connī ts'edi nmarā fādi. Hīnjombi m'mēdi, hīnda hōnda n'na nc'ei, nūna ya bá nt'ot'i ngue dī m'mēdi, para ngue dī nja nā rā hyā nt'ot'i p'ū ja rā Macā Libro.

13 A nuyá, gā mmagā p'ū guí 'būhya. Pē mente tobe dí 'batā ua ja rā ximhāi, dí mmangā ya yø hyā ya, n'namhma ngue nūya mā ja'jui, gā rā johya dī nja, tengutho nnā johyagā.

14 Nunā rā hyā guá pēnnba yø ja'j ngue gā xānnbi, bi nū manho rā hyā. Pē nūya yø ja'j hīmbi nū manho nī hyā p'uya, bi nū man'ū ya yø ja'j bi nū manho nī hyā. Porque ya hīnni mantho øtra nts'o gā 'yo yø ja'j, tenguthogā ngue hīndā øt'ā rā nts'o gā 'yo yø ja'j.

15 Hīnna ä'i rā mate ngue guí jucua ja rā ximhāi ya yø ja'j dí xi'i. Sinoque dí ä'i rā mate ngue gui fādi ngue rā zithū hīndi ts'onnbā yø nt'εc'ei.

16 Tengutho gā hīndā øt'ā rā nts'o øtyø ja'j, dā guehya mā ja'jui, xquet'a hīngui øtra nts'o gā 'yo yø ja'j ya.

17 Damī 'yøt'e ngue dā hyo yø mmui connā ngue'e, dā hyonna nho dā n'yo connā nguehñi hyā. Porque nūna nī hyā, guehñā majuanī nā.

18 Tengutho güi pēnnagui ua ja rā ximhāi, xquet'a dī njadā p'uya, dá øt'ā ya mā ja'jui ngue dā mā dā manñā hyā p'ū ha 'būhyø ja'j.

19 Dí engā mā te connā guehñā ja'jui, n'namhma ngue xquet'a 'nε'ū dā hyo yø mmui ngue xtā nho te dā n'yo connā nguehñā rā hyā majuanī.

20 Pē hīngā hōnt'ū dí ä'i rā mate guí fā'ū, sinoque 'nε'ū yø ja'j dā 'yεc'εgā m'mēfa connā guehñā hyā dā manya mā ja'jui, xquet'a dí xi'i ngue gui fādi.

21 Gātho ya dí xi'i ya, dí ä'i ngue xøgue n'na hyātho dā gohi tenguthogüi, ngue n'na hyātho dí jauī. Ga njathū p'uya, n'na hyātho gā cohñā ya mā ja'jui, mā Papá'i, gue'a dí badī gātho yø ja'j'a ngue guá pēnnagui ua ja rā ximhāi.

22 Nugā dá japā ya mā ja'jui tengutho guí jajpagui m'met'o, n'namhma ngue gue'a dí gohi ngue xøgue n'na hyātho dí jah'ā p'uya, tengutho'i co 'nεcā n'na hyātho dí jauī.

23 Nugā dí n'yogā'be ya mā ja'jui. Nu'j p'uya dí n'youi. Gue'a dí gohi ngue xøgue n'na hyātho dí jah'ā. 'Nε gue'a dí ba hmī'da yø ja'j'a ngue nu'j go guá pēnnagui ua, 'nε gadī mā'ū mā ja'jui, tenguthogā, gadī maqui.

24 Mā Papá'i, nūya mā ja'jui gá dāqui, dí nnegā ngue 'nēhya dí m'mup'ū ha gā m'mucā ya, n'namhma ngue dā nū te guí ørcagui, ngue gui øt'e ngue 'nεcā dí tategā harū guí 'bui. Porque nu'j gadī maqui hante dī nhohrā ximhāi.

25 Mā Papá'i, gā rā nho guí øt'e. Nūya yø ja'j 'bucua ja rā ximhāi, hīngui pa'j ya. Pē nugā dí pa'j. A nūya mā ja'jui p'uya, ya padī ngue go guá pēnnagui ua.

26 'Nε dá xifi hanja rā hyā ngue te'o'i. 'Nε tobe nī mantho dí xifi te'o'i ya, n'namhṃa ngue tengui' ngue gadi maqui, da ngu'a da 'yot'e. A nugā p'uya, dí n'yogā'be ya yō ja'i ya.

18

Bi ts'ixrā Jesús ngue da jot'i.

1 Mī juadi bi manya yō hyā ya, bi ma rā Jesús, bi me yō xādi, bi ma man'na nguadi ra 'yuthe Cedrón. Nup'u ja n'na rā nuaza p'uya, ja bi yarbū rā Jesús conyō xādi.

2 Xquet'a 'nehna rā Judas bi dā rā Jesús, ya mī pa'a rā xequi'a, porque xangu yō nniđi ja mađi pēpē yō xādi rā Jesús.

3 Nunā rā Judas bi zomp'u 'buhra Jesús. Nī n'youi n'na 'bui yō soldado co 'nehyo policia yō m'mēnhni yō mmācja conyō fariseo. Nī gū yō juai, 'nε hā yō lámpara guj nyot'i. Mī'da yō ja'i, nī gū yō za tōhra sibi yō nya ngue guj nyot'i.

4 Pē rā Jesús ya gā pađi te ja ngue da thogui. Bi ma di c'at'ui ngue bi 'yānni, bi 'yēmbi:

—¿Te'o guí homhṃa?

5 Nu'u yō ja'i p'uya, bi 'yēmbi:

—Dí hongāhe rā Jesús nunā rā mmēngu Nazaret.

Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Go guecā masque guí honjū.

Nī n'youi yō ja'i nā rā Judas bi dā rā Jesús.

6 Nu'mō mī 'yēmbyo ja'i rā Jesús: “Go guecā”, i gohyō xatha yō ja'i, bi t'unga hāi.

7 Nunā rā Jesús mahōmbi 'yānnbūya, bi 'yēmbi:

—¿Te'o guí homhṃa?

Nu'u yō nzite p'uya, bi 'yēmbi:

—Dí hongāhe rā Jesús nunā rā mmēngu Nazaret.

8 Mī dahra Jesús, mahōmbi 'yēmbi:

—Ya dí xi'ahū ngue go guecā. Nu'mō go guí honjū, pē dami thōhṃa ya 'būcua, da ma.

9 Nguna bi mā, para ngue di nja'a te rā hyā xi manā Jesús ngue xi 'yēnā: “Mā Papá'i, nu'u gā dāqui, hīnjombi m'mēdi”, xi 'yēnā.

10 Rā Bēdu p'uya bi gaxrā juai mī hā, bi hyējpa rá gu ngue rá n'yēi'a n'na nc'ei nī hū ngue rā Malco, nunā rá 'yēhε rā 'bet'o mmācja.

11 Pē rā Jesús bi 'yēmbi:

—Ague Bēdu, dami fos'nī juai. ¿Ua guí ēnā ngue ya hīndi nja'a te rā n'ū xpá nzānma Papá gā thogui?

Ya 'bup'u 'buhra hmu yō mmācja rā Jesús.

12 Nī n'youi n'na rá hmu ya yō soldado conyō policia yō m'mēnhni yō hmu yō judío, bi bēntrā Jesús, bi dut'i.

13 Bi zixpū ja rá ngu rā Anás. Nunā rā Anás marā ndōhya rā Caifás nunā mađi manda yō mmācja'a rā jēya'a.

14 Nunā rā Caifás xi 'yēmbyo hmu yō judío ngue man'na xanho ngue n'na nc'ei tho connāngue gātho yō ja'i.

Bi manā Bēdu ngue hīngui pađi te'o rā Jesús.

15 Nup'u ja rá ngu nā rá hmu yō mmācja, nu'a rā dathi ja mbo, ja i ts'ixpū rā Jesús. Nunā rā Bēdu co 'nehna man'na nc'ei rá xādi, bi denā Jesús. Nunā

n'na nc'ei rá xädi na, mađi mpahmi rá mmäcja. Janangue bi tho'ambo 'mø mi yut'ambo rá Jesús.

16 Pe nuna rá Bëdu bi gohmaxøts'e rá goxthi na. Janangue bá pøn'a rá xädi mará mpadiui rá mmäcja ngue bi nyaui na rá xisu fähra goxthi ngue da tho'ambo rá Bëdu.

17 Nu'a rá xisu fähra goxthi p'uya, bi 'yänna Bëdu, bi 'yëmbi:

—¿Ua hinga 'ne'i rá xädi'i na rá n'yohu na?

Mi dahra Bëdu, bi 'yëna:

—Hin'na, hinga 'necä.

18 Nu'a rá ora'a mi se, janangue nu'u yø hmiqúi 'bap'u, conyø policia, xi 'yuhra sibi p'u 'bäi ngue di nhat'i. Ra Bëdu p'uya xquet'a 'ne'a 'dap'u 'bähmü'a ngue di nhat'i.

Nuna rá hmu yø mmäcja bi 'yörpa rá nt'änni rá Jesús.

19 Nuna rá hmu yø mmäcja bi da'mi bi 'yänna Jesús ndana gue'a yø xädi, änni te 'be'a ma hya xänbi.

20 Mi dahra Jesús, bi 'yëmbi:

—Nuna rá hya ya xtá mangä, yø hmi yø da yø ja'i xtá mangä na rá hya na. Xtá nxänbategä p'u ja yø t'unija, da guerp'u ja ra danija di mpeti gätho yø judío. Hin tema hya xtá mangä ngue da nt'aguitho.

21 ¿Hanja ngue ja guí ännigü tema hya xtá mangä ya? Dami 'yänhnu yø ja'i ya, go da xi'ahü hanja rá hya xtá mangä'u. Nu'u go pa'u tema hya xtá mangä.

22 Hontho bi manna nguna rá Jesús, mi 'bäp'u n'na rá policia di mrep'u ja ra danija, bi mamba rá hmi, bi 'yëmbi:

—¿Ua ya ngu'a gdi tha'mø guí yaui rá hmu yø mmäcja ya?

23 Mi dahra Jesús, bi 'yëmbi:

—Nu'mø ja ma n'u te dá mangä, dami ma te gui sä man'u 'mø. Pe nu'mø ngue njuantho dí yagä, ¿hanja ngue guí pegbagui ma hmi?

24 Ra Anás bi dutra Jesús, bi mennbabi na rá Caifás rá hmu yø mmäcja.

Mahømbi gønna Bëdu rá Jesús.

25 Mente di sigue 'bäp'u ja rá sibi rá Bëdu ngue di nhat'i, bi t'ëmbüya:

—¿Ua hinga 'ne'i rá xädi'i na rá n'yohu na? —t'ëmbi.

Mi dahra Bëdu p'uya, hømbi ncøni, bi 'yëna:

—Hin'na, hinga 'necä.

26 Mi 'bäp'u n'na rá hmiqúi na rá hmu yø mmäcja. Nuna rá hmiqúi p'uya, di mmenjiui na rá n'yohu xi zenna Bëdu xi hyejpa rá gu ngue rá n'yei. Bi 'yänbäya, bi 'yëmbi:

—Pe, uanguí gue'e xtá nu'i p'u ja rá nuaza ngue guí n'youi rá Jesús —bi 'yëmbi.

27 Ra Bëdu p'uya mahømbi ncøni. Nu'a rá ora'a p'uya, bi mmahra øni.

Ya 'bäp'u 'bähra Pilato rá Jesús.

28 Nup'u ja rá ngu rá Caifás, bá njüca Jesús ngue i map'u ja rá palacio 'bähra gobernador. Pe ya 'yo haxpüya. Nu'u yø judío p'uya, himbi yurbu ja rá palacio'u. I ja yø costumbre, i ena ngue nu'mø ja ngue di nsännigo, hingui sä di ntøt'ui yø ja'i hingyø judío. Nu'mø xtá nyut'i, ena ngue ya hindä zä di nsihmü p'u ja rá ngo ngue rá pascua.

29 Janangue bá pønna Pilato ngue bi nyaui yø judío. Bi 'yëmbi:

—¿Te 'be'a ma hya gni yapu na rá n'yohu 'bäcua?

30 Bi 'yënyø hmu yø judío p'uya:

—Nu'mø ngue hindra ts'oc'ei nu, hinxca dägähe ua 'mø.

³¹ Bi 'yɛnna Pilato p'uya:

—Uangui guí cah̄u ra ley p'uya, da zä gui sixh̄u gui 'yøseh̄u ra ts'ut'abi.

Yø judío p'uya bi 'yɛna:

—Pɛ nuɣähe ngue yø judío, hin'yugähe ra nt'ɛdi ngue sä ga hogähe n'na ra ja'i. Nu'i go nnetho gui sänni te di nja.

³² Ja bi bõmp'ua te xi man'a m'met'o ra Jesús, ngue ya xi ma ngue da thop'ua ja ra pont'i.

³³ Nu'mø mi yat'ambo ra palacio ra Pilato, bi manda bá ts'ohra Jesús ngue da 'yõrpa ra nt'änni. Bi 'yɛmbi:

—¿Ua gue'e rá dast'abi'i yø judío? —bi 'yɛmbi.

³⁴ Mí dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Xi'a ra hya guí mmanya, go guí äanse, ¿ua gue 'bai to xa xi'i ngue guecä?

³⁵ Mí dahra Pilato p'uya, bi 'yɛmbi:

—¿Ua go ma mmijudíohe p'uya? Nu'u ni mmijudíohe 'nɛ'u yø hm̄u yø mmäcja go xa dä'i ua dí 'bucä'u. ¿Teni 'be'a gá 'yõt'e?

³⁶ Mí dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nup'ua dadi mandagä, hinga guecua ja ra ximhäi jua p'u. Nu'mø ngue ja gadi mandagä ua, gdi sigä to da 'yõtra sui 'mø, ngue hinxta mma madägä p'u 'bahyø judío. Pɛ nup'ua dadi mandagä, hinga guecua p'u.

³⁷ Ra Pilato bi 'yɛmbi:

—¿Janangue gue'e grä dast'abi 'mø?

Mí dahra Jesús, bi 'yɛna:

—Ahä, go guecä tengutho ra hya guí mma. Gue'a dá ɛcä ua ja ra ximhäi'a, ngue ga m'mei para ngue ga mmangä na ra hya majuaní. Nu to gätho nne da badi hanja na ra hya majuaní, da 'yõde te dí mmangä ya.

³⁸ Ra Pilato p'uya bi 'yɛmbi:

—¿To go da bõni ngue da badi hanja'a ra hya majuaní p'uya?

Ya nts'änni ngue da tho ra Jesús.

Mí juadi bi 'yõrpa ra nt'änni p'uya, bi bõn'athi ra Pilato ngue bi nyai yø judío. Bi 'yɛmbi:

—Hin temä ts'oqui dí tinnbä na ra n'yohu 'bucua.

³⁹ Pɛ ja'ah̄u ra costumbre ngue pa mathøgue n'na ra ofädi 'mø ja ra ngo ngue ra pascua. ¿Ua guí nnehu ngue ga thøcä na rá dast'abi yø judío?

⁴⁰ Bi mahra hmafi gätho yø ja'i p'uya, bi 'yɛna:

—Nu'a, hin'na'a. Go dami thøhra Barrabás.

Pɛ nunä ra Barrabás, guehna n'na ra bɛ na.

19

¹ Nunä ra Pilato, bi manda ngue bi ma m'mei ra Jesús.

² Nu'u yø soldado, ya xi me n'na ra corona ngue yø 'uini, bi gäspa rá ya ra Jesús. 'Nɛ bi hetä n'na ra he ngue ra 'bojepoi.

³ Bi guarbu 'bähra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Guí tate ague rá dast'abi'i yø judío —bi 'yɛmbi.

Mente pɛmbä rá hm̄i p'uya.

⁴ Ra Pilato p'uya, mahõmbi bõn'athi, bi 'yɛmbyø judío:

—Para ngue guí umhm̄u ra güenda ngue hin temä ts'oqui dí tinnbä na ra n'yohu na, guí nuuh̄u ngue ga ma jucä ua ya —bi 'yɛmbi.

⁵ Mambä põnna Jesús, bá oxrä ya n'na ra corona ngue yø 'uini. 'Nɛ he ra 'bojepoi xi ma mahete. Ra Pilato p'uya, bi 'yɛmbyø ja'i:

—'Bucua na ra n'yohu ya.

6 Nu'u yø hmu yø mmäcja 'mø mi nu p'uya, co 'nē'u yø policia, bi mahra hmafi, bi 'yēna:

—Da guatra pont'i. Da guatra pont'i.

Bi 'yēna Pilato p'uya:

—Pε dāmi siseh'u 'mø, bi cuath'u rā pont'i, porque nuḡā ya hīn temā ts'oqui dí tinnbi.

7 Nu'u yø hmu yø judío p'uya, bi 'yēmbi:

—Nuḡāhe dí cahe n'na rā ley. Conforme rā ley dí cagāhe, jatho ngue dā tho, porque mma ngue rá Ts'ant'u Oja.

8 Nunā rā Pilato 'mø mi 'yøhna rā hyā nā p'uya, man'natho bi nsu.

9 Hombi yut'ambo rā palacio p'uya, bi 'yāna Jesús, bi 'yēmbi:

—¿Haru grā mmengu n'yø?

Pε rā Jesús hīnte gā ndātho.

10 Rā Pilato p'uya, bi 'yēmbi:

—Hīnguī nne gui thā 'mø di nzo'i 'mø. ¿Ua hīnguī padī ngue jagā rā ts'edi ga cuat'a'i rā pont'i? 'Nē xquet'a jagā rā ts'edi ngue gā thøc'a'i.

11 Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Hīn temā ts'at'abi dā zā gui 'yøt'e, ngue'mø hīn nāngue Oja xti 'da'i nī cargo. Janāngue nu'a bi dāgā ua gui 'bui, mā dātho ja rá ts'oqui'a.

12 Nu'a rā ora'a p'uya, bi hyonna forma rā Pilato ngue xti thøhra Jesús. Pε janjuani ue yø judío ngue bi 'yēmbi:

—Nu'mø ngue gui thøhna rā n'yohu nā, ya hīnni amigo rā dast'abi Roma 'mø. Nu to bi zā dā 'yēnā ngue rā dast'abi ya, ya rá nsuii rā dast'abi Roma.

13 Nu'mø mi 'yøhra Pilato nā rā hyā nā p'uya, bi ma danī mmip'u ja rá nhudi nhøt'a hyā 'mø bi nya. Bi manda p'u hudī ngue bá ts'innbabi rā Jesús. Guehna rā xequi nī hu conna hyā ebreo, "Gabata". I nne dā mā ngue "Mats'exti xanho p'u bi t'ado".

14 Tobe jadyø ngo ngue rā pascua'a rā ora'a, ya mme 'dato xudi. Gue'a rā pa dí nsā yø ja'i hante rā pa ngue rā ts'āya. Nunā rā Pilato, bi 'yēmbi yø judío:

—'Bucua nī dast'abih'u ya —bi 'yēmbi.

15 Bi mahra hmafi yø judío p'uya, bi 'yēna:

—Da tho nāya, dā tho nāya. Dā guatra pont'i.

Rā Pilato p'uya, bi 'yēmbi yø ja'i:

—¿Gā cuatā rā pont'i nī dast'abih'u 'mø?

Bi 'yēn'u yø hmu yø mmäcja p'uya:

—Nu'a mā dast'abih'u, gue'a rā dast'abi Roma'a, 'nē hīnjom man'na.

16 Mī manyø ja'i nā rā hyā nā p'uya, rā Pilato bi dāpyø ja'i rā Jesús ngue dā ma di cuatra pont'i. Bi zixyø judío nā rā Jesús.

Bi ma maçuati rā pont'i rā Jesús.

17 Bi ma rā Jesús nī hyā rá pont'i. I map'u ja rā xequi nī hu ngue rā Njəyaxhmu. Nunā rā hyā ngue rā ebreo, nī hu ngue rā Gólgota.

18 Ja bi ma maçuati p'u ja rā pont'i rā Jesús. 'Da i ma maçuatiui rā pont'i mī yonc'ei. 'Da'a n'na nguadi rá hyo i gohi n'na ngu n'na. Nunā rā Jesús, bi gohmade nā.

19 Bi manda rā Pilato ngue bi ma maçuati p'u ja rá ya rā pont'i n'na rā letrero, i ēna: "Guehna rā Jesús, rā mmengu Nazaret ngue rá dast'abi yø judío nāya".

20 Xangu yø judío bi nu nā rā letrero, porque nup'u bi ma maçuati rā pont'i rā Jesús, guerp'atho rā danīhni. Nunā rā letrero, nt'ot'i conna hyā ngue rā ebreo, conna hyā ngue rā griego, 'nē nt'ot'i conna hyā ngue rā latín.

21 Janangue bi 'yεmbrá Pilato' u yø hmu yø mmäcja:

—'Yo gui ot'i ngue da 'yεnā: "Rá dast'abi yø judío". Sinoque dami 'yot'i ngue da 'yεnā: "Nu'a t'εmbi rá dast'abi yø judío".

22 Mi dahra Pilato p'uya, bi 'yεnā:

—Ya di nja p'u'a te nt'ot'i ya —bi 'yεnā.

23 Mi juadi bi cuatra pont'i rá Jesús, nuya goho yø soldado bi gajpa rá he rá Jesús ngue di ndarpi n'na ngu n'na. Bi gajpa rá pahni p'uya. Nuna rá pahni hinha nt'eti, n'na thoguitho bi mε rá 'be gā rá do'yo rá pahni.

24 Di n'yεmbyø soldado p'uya:

—Hinga xεmhmu naya. Man'na xanho gā mmähā rá taha. Nu'a da dāhā, gue'a da ganna pahni'a.

Ya bi nja'a te nt'ot'i p'u ja rá Maça Libro ngue εnā: "Bi ndarpabi n'na ngu n'na' u mā he. Bi ma rá taha ngue to da gani". Nguna rá hya bi 'yøtyø soldado.

25 Nup'u bi ma macuati rá pont'i rá Jesús, ja 'bärp'utho rá mamá co 'nε'a rá juhue'a rá mamá, conā Maya rá xisu rá Cleofas, co 'nεhra Maya Magdalena 'bäp'u.

26 Nuna rá Jesús mi hyεtrá mamá ngue 'bäp'u, 'dap'u 'bähmi n'na rá xädi εmmεi di mahra Jesús. Bi 'yεmbrá mamá p'uya:

—Ague mamá, gui 'yøt'e ngue ni basī nā mā xädigā ya.

27 Mahømbi 'yεmbrá xädi p'uya:

—Gui 'yøt'e ngue ni mamá nā mā mamágā ya —bi 'yεmbi.

'Bexque'a rá ora'a p'uya, nu'a rá xädi rá Jesús bi zixra Maya p'u ja rá ngu ngue di jammansu.

Ya bi du rá Jesús.

28 Mi thohnā rá hya nā p'uya, ya pahra Jesús ngue ya bi nja gätho'a te ja ngue di nja. Para ngue di nja'a te nt'ot'i p'u ja rá Maça Libro, bi 'yεnna Jesús:

—Di tuthegā ya.

29 Mi jap'u n'na rá xano yuhra vino xan'ixi. Bi ma mapobo p'u ja rá vino n'na rá esponja xanthuti. Bi nōtā n'na rá 'yet'o ngue rá isopo. Bi cuarpa rá ne ngue da zats'i.

30 Nuna rá Jesús mijuadi bi zi rá vino xan'ixi, bi 'yεmp'uya:

—Ya gā bi nja'a te ja ngue di nja ya.

Mi man'a p'uya, bi mεngrā ya ngue bi du.

Nu'a n'na rá soldado bi hyεspa rá hyo rá Jesús conā lansa.

31 Mi hyats'i, ya rá pa ngue rá ts'äya. Nu'u yø judío, hingui nnepe ngue di cuatho p'u ja rá pont'i yø ánima 'mø rá pa ngue rá ts'äya, porque gue'a rá pa ngue rá ngaxango ngue rá pascua'a. Janangue nu'u yø hmu yø judío bi xihra Pilato ngue di manda da mā nthεmhmi yø gua'u mi cuatra pont'i, n'nammā ngue da du nts'edi. Janangue da thacyø ánima p'u ja rá pont'i 'mø bi du.

32 Bi ma yø soldado p'uya ngue bá tεnnbabi yø gua'a n'na nc'εi. Ja bi map'u'a man'na ni guatrā hyo rá Jesús.

33 Mi map'u cuatra Jesús, bi nu p'uya ngue ya xi du. Janangue ya himbi dεnnbā yø gua nā p'uya.

34 Pε nu'a n'na rá soldado siempre bi hyεspi conā lansa rá hyo rá Jesús. Nup'u bi thεxp'uya, bi bønna ji 'nεhra dehe.

35 Nugā go dá ot'ā rá sūcuā ja ua, dá cuati te dá nu. Majuanē te di mma. Dí padī ngue majuanē te di mma n'nammā ngue xquet'a gui 'yεc'εih.

36 Porque nuya yø hya ya, bi nja para ngue di nja'a te nt'ot'i p'u ja rá Maça Libro ngue i εnā: "Hinda thεnnbabi yø do'yo", i εnā.

37 Mān'na parte nt'ot'i p'ua ja ra Maça Libro, i ɛna: “Da hnuŋ gue da thespa rá do'yo”.

Ya bi ma nt'āgui ra Jesús.

38 M'mefa p'uya, nuna n'na ra mmɛngu Arimatea ni huŋ gue ra José, bi ma bá apra nt'edi ra Pilato gue da hyajpa ja ra pont'i ra Jesús gue da 'yāgui. Xquet'a 'nɛhna ra José mi tenna hya mi mmana Jesús. Pe hinguŋ nnepe da ba'u yø mmijudioui, porque su. Ra Pilato p'uya bi unna nt'edi. Bi ma ra José gue bá hajpa ja ra pont'i ra Jesús.

39 Xquet'a bi zømp'u na ra Nicodemo nuna bi ma n'na xui bá nyai ra Jesús. Ni hya 'dāte ma'det'a kilo yø 'yɛthi mauants'i, i n'youi'a ni huŋ gue ra mirra, 'nɛ'a ra 'yɛthi ni huŋ gue ra áloes.

40 Nuna ra José cona Nicodemo bi hyajpa rá do'yo ra Jesús. Bi 'ue cona ulu mā njots'i ra 'yɛthi mauants'i. Gue'a yø costumbre yø judío ør'mø åhra ānima'a.

41 Nup'u bi ma maçuati ra pont'i ra Jesús, guerp'u mi ja n'na zant'i yø za, ja jarbu n'na ra 'bido gue hinjom mi o, ya xi mā hoqui gue to da 'yop'u.

42 Nuna ra 'bido na, ja bi jārba ra Jesús, porque ja mi jarbatho, 'nɛ ya bi zønna ora da yatra pa sāya yø judío.

20

Ya bi bɛnnate ra Jesús.

1 Mi hyaxa ra pa ndomingo p'uya, zixuditho bi ma ra Maya Magdalena p'u mambi o ra Jesús. Tobe 'bøndra 'bɛxui. Bi nu p'uya gue ya hinte juaxpa ra do mi cotra 'bido.

2 Bi gu ra 'dih p'uya, bi map'u bi 'bøhra Bedu co 'nɛ'a mān'na ra xādi ɛmmɛi mađi māhra Jesús. Bi 'yɛmbuya:

—Ya xa thaɣpa ha mi o ra Hmu 'na, pe hinda pahme hapu xa jātya.

3 Ra Bedu p'uya, co 'nɛ'a mān'na ra xādi, bi map'u mambi o ra Jesús.

4 Dap'u bi nets'i gā yoho gue ni tihi. Pe nu'a mān'na nɛ'ɛi, mān'na bi nti'a gue ra Bedu. Rā mađi bi zømp'u mi o ra Jesús.

5 Bi ndojp'uya gue c'at'ambo. Bi nu gue 'bømp'u yø ulu bi 'bānbabi ra Jesús. Pe himbj yat'ambo.

6 'Bexque'a mmarbatho ra Bedu p'uya, go bi yat'ambo ra 'bido na. Xquet'a bi nu gue 'bønbatho yø ulu mam'mant'i.

7 Da gue'a ra ulu bi jomba rá ya ra Jesús bi nu gue 'bømp'u, pe hinga 'dap'u 'bømhmu'u yø ulu mam'mānhni ra Jesús. Mā nunni'u 'bøn'a n'nani.

8 Xquet'a bi yat'ambo na ra xādi m'met'o bi zømp'u ja ra 'bido p'uya. Bi nu te jar'u mi o ra Jesús. Bi 'yɛc'ɛi p'uya gue ya 'bwi māhøn'a.

9 Ja bi dimp'u'a te ra hya nt'ot'i p'ua ja ra Maça Libro p'uya, gue ra Jesús mi jatho gue di bɛnnate p'u da nt'āgui.

10 Bá penc'u yø xādi p'uya, bi 'yɛp'u ja ra ngu.

Bi nthɛui ra Maya Magdalena ra Jesús.

11 Pe nuna ra Maya, 'bārma xøts'e ra 'bido gue zoni. Mɛnte zomp'uya, bi ndoqui gue hɛt'ambo ra 'bido.

12 Bi nu gue 'bap'u yoho yø anxe p'uya, he yø t'axcahe, gue hup'u mi o ra Jesús. Nuna n'na ra anxe hup'u māni go rá ya. Mān'na p'uya, hup'u māni go yø gua.

13 Nuya yø anxe p'uya, bi 'yɛmbj:

—Ague grá xisu, ¿hanja ngue guí zoni?

Mi dahra xisu p'uya, bi 'yεna:

—Dí zoni tha, porque xa thascagui ma Hmu. A nuyá, hĩndi padĩ haru xa jātya.

¹⁴ Mi manna ra hya na p'uya, bi 'bāt'i, bi nu p'uya ngue 'bāp'u ra Jesús, pe hĩngui padĩ ngue gue'a ra Jesús.

¹⁵ A nuna ra Jesús bi 'yānnbaya, bi 'yεmbi:

—Ague grá xisu, ¿hanja ngue guí zoni? ¿Te'o guí honi?

Nuna ra xisu p'uya, εmbi ngue gue'a ra mādi p'u'a 'bāp'u, bi 'yεmbaya:

—Ague grá ja'i, nu'mø ngue go xcá hyats'i, dami xiqui haru xcuá pεgui, n'namhma ngue ga ma hats'i.

¹⁶ Mi dahra ra Jesús, bi 'yεmbi:

—Ague Maya —bi 'yεmbi.

Ra Maya p'uya, bi 'bāt'i, bi zofu conna hya ngue ra ebrea p'uya, bi 'yεmbi:

—Raboni.

Nuna ra Raboni, i nne da ma “Ague grá xānnbate”.

¹⁷ Mi nua ra Jesús, bi 'yεmbi:

—O gadi benngui, porque ja ngue ga mmagā p'u bĩ 'buhma Papá. A nuyá, ni ma ya, bá xi'u mā cugā ngue ya ga mmagā p'u bĩ 'buhma Papá, nu'a ni Papáhu. Ga mmagā p'u bĩ 'buhma Oja, nu'a ni Ojahu.

¹⁸ A nuna ra Maya Magdalena p'uya, bi ma bá xipyø xādi ra Jesús. Bá xifi ngue ya xi nu'a ra Hmu, 'nε bá xifi te gāma hya xi xifi.

Ya bi nuuhu yø xādi ra Jesús.

¹⁹ Mi dahra nde'a ndomingo ra mādi ra pa ngue ra semana p'uya, bi mpeti yø xādi ra Jesús. Pe n'not'e xanho yø goxthi p'u ha 'bui ngue su yø judío. Mi hnu p'uya, ya 'bāp'u ra Jesús, bi m'māp'u māde ha 'buhyø xādi. Bi zengua p'uya, bi 'yεmbi:

—A nuyá, da hyu ni mmaihya ya —bi 'yεmbi.

²⁰ Mi juadi bi xihna ra hya na p'uya, bi 'yutyø 'ye ha bi mfoxyø clavo 'mø mi 'dø'mi, 'nε bi 'yutrā hyo bi mε ra lansa. Janjuani ra ndijohya'u yø xādi 'mø mi nu yø Hmu.

²¹ Nuna ra Jesús mahømbi 'yεmbi:

—Da hyu ni mmaihya ya. Nugā, tengutho bi mεngā ua ma Papá, gui njathu p'uya, xquet'a dí pεn'naha ngue guā mamhma ra hya.

²² Bi japrā hyane p'u 'bu'u yø xādi p'uya, bi 'yεmbi:

—A nuyá, gui n'yohu ra Espĩritu Santo ya.

²³ Nu'u yø ja'i gui punnbahu yø ts'oqui, gue'u ya bi punnbabi Oja'u. A nu'u hĩngui punnbahu yø ts'oqui, gue'u yø ja'i hĩmbi punnbabi Oja'u.

Bi nu ra Toma ngue ya 'buhra Hmu.

²⁴ Nuna ra Toma, guehna n'na nc'ei'u yø xādi t'εmbi ngue ra cuate. Hĩnjo'o p'u 'mø mi zø'a m'met'o ra Jesús.

²⁵ Nu'u mi'da yø xādi p'uya, bi 'yεmbi:

—Ya xtā nugāhe ra Hmu.

Mi dahra Toma p'uya, bi 'yεna:

—Mεnte hĩndi nnuε, 'nε ga nnuɾpa yø 'ye ha bi mfoxyø clavo, hĩndi εc'ei ngue 'bui. Nu'mø ngue ga thādi conma saha p'u ha bi yuhyø clavo, 'nε ga thānba rá hyo bi mε ra lansa, ya ga εc'ei.

26 Mī dātrā hyato mā pa p'uya, māhømbi mpeti p'ja n'na rā ngu'u yø xādi. Mī 'bāp'u rā Toma'a rā ora'a p'uya. Mā nnøt'e xanho yø goxthi, pē ja mī hñu ya 'bāp'u rā Jesús. Bi zengua p'uya, bi 'yēmbi:

—A nuyá, dā hyu nī mmāihū ya —bi 'yēmbi.

27 Bi 'yēmbra Toma p'uya:

—Dāmī thānī conñi saha ya, dāmī nu yø mēdi n'youi mā 'yē. 'Nē dāmī cū'nī 'yē ngue gui thāngua ja mā hyo bī mē rā lansa. 'Yodi yobēnī nī mmāi, dāmī 'yēc'ēiguī —bi 'yēmbi.

28 Bi 'yēnna Toma p'uya:

—Ague grá Hmu, mā Oja'i.

29 Rā Jesús bi 'yēmbi:

—Ague Toma, nūya guí ēc'ēiguī ya ngue gá nūse hanja. Pē rā mmēnthi dī nthēui te'o hīmbi nugū, 'nē bi 'yēc'ēiguī.

Bī manñā Xuua hanja ngue bi 'yotra libro ja ua.

30 Nūnā rā Jesús, yø hmī yø dā yø xādi p'ja bi 'yøt'e xangu yø milagro. Pē hīnga gā nt'ot'i ua ja rā libro ja ua'u yø milagro bi 'yøt'e.

31 Pē nūya yø hya ja ua, bī ma nt'ot'i para ngue gui 'yēc'ēihū ngue nūnā rā Jesús, guehnā rā Cristo bā ēx Oja ngue dī ndast'abi nā, 'nē guehnā rá Ts'ant'u Oja nā. Nū'mø ngue gá 'yēc'ēihū nā p'uya, ya dī nja'ahū rā 'da'yo te.

21

Ya bī nyauī yoto nja'i yø xādi rā Jesús.

1 Man'na rā pa p'uya, nup'u ja rā nenzabi Tiberias, ja māhømbi nyauī p'u yø xādi rā Jesús.

2 Ja ua yø thūhū ya 'dap'u mī 'yo: Rā Bedu, rā Toma nūnā t'ēmbi rā cuate, rā Natanael nūnā rā mmēngu Caná ngue Galilea, 'nē'u yø ts'ant'u rā Zebedeo, 'nē māmj yoho yø xādi rā Jesús.

3 Nūnā rā Bedu bi 'yēmbiyø amigo:

—Nūgā gā mma rā 'bahua —bi 'yēmbi.

Nū'u nzo p'uya, bi 'yēnā:

—'Nēcāhe gā mmāhā 'mø.

Bi yāt'a n'na rā barco p'uya, bī ma. Pē nu'a rā xui'a p'uya, hīn tenī huā bi dīni.

4 Mī nēcāhāi p'uya, bi hñu rā Jesús ngue 'bāp'u ja rā nenthe. Pē hīngui pa'u yø xādi ngue gue'a.

5 Bi 'yēnna Jesús:

—Ague n'yø'ahū, ζua hīn tenī huā guí thēui ya?

Nū'u yø mahua p'uya bi 'yēmbi:

—Hīngui ts'u cuø.

6 Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Dāmī 'yēntrā xit'a p'ja rā hyo rā barco ngue n'yēi ya'mø, guí thēui yø huā p'uya.

Bi 'yēntrā xit'a p'uya. M'mēfa, astā hīngui hāt'i dā jaxra xit'a p'ja rā dehe, ngue xangu yø huā bā cap'u.

7 Nu'a rā xādi ēmmēi dī mahra Jesús bi 'yēmbra Bedu'a p'uya:

—Guehnā mā Hmūhū nā n'yø.

Hønho bi 'yøhra Bedu ngue t'ēmbi gue'a rā Hmu'a 'bāp'u, bi hye rá pahñi p'uya, porque xī mmøgue. Mī hye p'uya, bī nhyørba ja rā dehe ngue bi zøn'a nts'edi p'u bi 'bāi.

⁸ Mān'na ciento metro mađi 'bedi ngue da zōn'a nenthe rā barco. Nu'ḥ mi'da yø xādi p'uya, bi 'yonna barco bi zōn'a nnengui, nī gūtrā xit'a cū yø huā.

⁹ Mī zōn'a nenthe p'uya, ya mī zø rā sibi, oxpḥ 'da yø huā ngue nthaxī. Jap'ḥ rā thuhmē.

¹⁰ Nūnā rā Jesús bi 'yēmbi:

—Bā cūi ua yø huā ja gui thēui ya.

¹¹ Bī nexpḥ ja rā barco rā Bēdu p'uya, ngue bā janna xit'a, bi zøp'ḥ hīngui hē rā dehe. Pē bā yūhyø ndøhuā rā xit'a, n'na ciento 'nē yote ma'de'mā hyu yø huā bā cūp'ḥ. Xandøngu, pē hīmbi xētrā xit'a.

¹² Bi 'yēmbiyø xādi rā Jesús:

—'Dē gui nzimxūdīui ya.

Nu'ḥ yø xādi p'uya, hīnjombi 'yānni te'o nā rā Jesús, porque ya pađi te'o.

¹³ Bēxpī guatḥa Jesús, mī hyacrā thuhmē, bi unni da zi. Bi hyacrā huā p'uya, bi unni da za.

¹⁴ Ya rā hyu ndi nā rā ora nā, ngue maḥømbi nyaui yø xādi 'mø mī bēnnate rā Jesús.

I nzohrā Bēdu rā Jesús.

¹⁵ Mī juadi bī nsihmē p'uya, nūnā rā Jesús bi 'yānnā Bēdu, bi 'yēmbi:

—Ague Bēdu, rā ts'ant'ḥ'i rā Jonás. ¿Ua mān'na gađi maquī ngue tengū gui macā ya mī'da?

Mī dahra Bēdu p'uya, bi 'yēmbi:

—Ahā, grā Hmū. Nu'ī gui pađi ngue dađi ma'ī.

Mī dahra Jesús, bi 'yēmbuya:

—Damī fāhyø ja'ī nu'ḥ ēc'ēigā ya'mø.

¹⁶ Rā yondi p'uya, maḥømbi 'yēmbi:

—Ague Bēdu, rā ts'ant'ḥ'i rā Jonás. ¿Ua gađi maquī?

Mī dahra Bēdu p'uya, bi 'yēmbi:

—Ahā, grā Hmū. Guī pađi ngue dađi ma'ī.

Mī nya rā Jesús, bi 'yēmbuya:

—Damī fāhyø ja'ī nu'ḥ ēc'ēigā ya'mø.

¹⁷ Rā hyu ndi p'uya, maḥømbi 'yēmbi:

—Ague Bēdu, rā ts'ant'ḥ'i rā Jonás. ¿Ua gađi maquī?

Nūnā rā Bēdu p'uya, bi du rā mmūi porque ya rā hyu ndi bi 'yānni ngue'mø ði mađi. Bi 'yēnnā Bēdu p'uya:

—Ague grā Hmū, nu'ī gātho guī pađi. 'Nē guī pađi ngue dađi ma'ī.

Mī dahra Jesús, bi 'yēmbuya:

—Nu'mø ngue gađi maquī, damī fāhyø ja'ī nu'ḥ ēc'ēigā ya'mø.

¹⁸ Majuanī dí xi'ī ngue nu'mø marā ngū'e'ī, bi zā gā ðatni ngū't'ī, gui pa harp guī nne guī mma. Pē da zōnnā pa ngue guī ndac'ēi, guī majni 'yē p'uya ngue n'nan'yo rā ja'ī di ðat'a'ī, nup'ḥ harp hīngui nne guī mma, ja di zixā'ī p'ḥ.

¹⁹ Ngūnā rā hyā bī manna Jesús, di opan'yu rā Bēdu te rā forma ja ngue di tho, gue'a ði 'yēspābi Oja'a ði ðu. M'mefa p'uya bi 'yēmbi:

—Ogui hegaguī —bi 'yēmbi.

Bi 'yānnā Bēdu teni 'be'a ða tho'a mān'na rā xādi.

²⁰ Bī nyehra Bēdu p'uya, bī nu ngue mmap'ḥ'a mān'na rā xādi ēmmēi ði mahra Jesús. Guehna rā xādi bi 'yōrpa rā nt'ānni'a rā ora 'dap'ḥ mī sīhmēui yø xādi rā Jesús. Bi 'yēmbi: “Ague grā Hmū, ¿te'o'a ja ngue di ðā'ī?” bi 'yēmbi.

²¹ Mī nu rā Bēdu nā p'uya, bi 'yānnā Jesús, bi 'yēmbi:

—Xīnā 'bucua, ¿te 'be'a ða tho nā?

²² Mī dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nu'mø ga nnegä ngue dī m'mæcua næ astā gue'mø dá pengui, ya dī njatho. Xi'i, ζte go dī mporta'i? Nu'i 'yo gui hegagui.

²³ Ya bī n'yo rā hya p'æ ha 'bæ hmi'da yø 'yεc'εi p'æya, ngue t'εmbi ya hinda du nā rā xādi nā. Pε nunā rā Jesús hingue masque bī mā ngue hinda du. Sinoque bi 'yεnā: “Nu'mø ngue ga nnegä dī m'mæcua næ astā gue'mø dá pengui, xi'i, ζte go dī mporta'i?” bi 'yεnā.

²⁴ Nunā rā xādi nāya, guehna rā xādi di ja majuanī nā rā hya nāya, 'nε bi 'yot'ua ja rā sæcua nā rā hya mma. Pε dī pahmæ ngue majuanī te mma.

²⁵ Xangu te gā bi 'yøtra Jesús. Pε nu'mø ngue xtā mma nt'ot'i ua ja rā sæcuā n'na ngu n'na'æ yø hya ya, rā nzequi hinxti 'yεngua ja rā ximhäi yø libro xtā mma nt'ot'i 'mø. Dā ngut'atho.

Hechos

Ja ua yø hya bá øtyø xädi rä Jesucristo p'ü bá fudi bi 'yonna hoga 'da'yo hya.

Ra Jesús bi nyai yø xädi 'mø bi bennate.

¹ Ague Teófilo, nuna rá mudi rá libro dá ot'i, gá dá cuarta sacua te gá bá ørbu bá fudi bi nxänbate rá Jesús,

² asta gue'mø mi ma mahets'i. Pe hante da ma maya, nuya yø xädi xi huanhni ngue yø representante, bi xifi te nnepra Espiritu Santo dá 'yøt'e.

³ Porque nu'mø mi bennate p'ü bi t'ägui, søp'ü 'bøhyø xädi rá Jesús ngue yai. Mente gue'a nyote ma pa, njandyatho bi hnu rá Jesús. Janangue bi fadi ngue majuaní 'bui mahøn'a. Bi opan'yü yø xädi rá Jesús ngue ha di njap'ü di zo rá 'ye Oja yø ja'i.

⁴ Nu'mø tobe 'dap'ü 'bøhmü yø xädi rá Jesús, bi xifi ngue hinda bömp'ü ja ra hnini Jerusalén. Bi 'yembj:

—Dami tømhmü nã rá hya ya xtã xi'ahü ngue di yat'ahü mã Papágã.

⁵ Majuaní ngue bi 'yøtra nxixya rá Xuua conna dehe, pe ya himma ya'atho yø pa di hã'ahü rá ts'edi rá Espiritu Santo ya.

Bi ma mahets'i rá Jesús.

⁶ Mahømbi nyai yø xädi rá Jesús. Pe bi 'yørpã rá nt'änni ya yø xädi, bi 'yembj:

—Ague grã Hmu, çua guehyø pa ja ua gui 'yøt'e ngue di mmandasø yø ja'i ua ja rá häi Israel?

⁷ Mi dahra Jesús, bi 'yembj:

—Nu'a rá hya xã nzãnnã Papá dá 'yøt'e, hingui ja ngue go guí pahmü tema pa, ogue temã ora dani nja'a.

⁸ Pe di hã'ahü rá ts'edi rá Espiritu Santo ngue gui japhü majuaní yø ja'i te'ogã. Nguna rá hya gui xihmü yø ja'i 'bøp'ü Jerusalén, gãtho mi'da yø ja'i 'bøp'ü ja rá häi Judea, dá guerp'ü ja rá häi Samaria, asta gue'mø gã tãthü rá nguní nximhäi.

⁹ Mi juadi bi manna rá hya bi mamp'üya, hetho yø xädi ha i ma maya rá Jesús. Bi yarbu ja n'na rá gui p'üya, ya hinni mantho bi hyandi.

¹⁰ Hingui høgü hantho mahets'i ha i mpa. Mi nu p'üya, 'bãp'ü yoho yø anxø, he yø t'axçãhe.

¹¹ Bi 'yembüya:

—Ague gyø mmengühü Galilea, çhanja ngue gui hanthü maya? Ya gã nuhü ngue bi ma mahets'i rá Jesús, pe mahønda ep'ü tengutho guí nuhü ngue i ma ya.

Bi thanhna Matías.

¹² Nuya yø xädi mambi 'bøp'ü ja rá nyuni ja rá mbonza ja yø olivos, bá ehø, bi zø'a Jerusalén. Nuna rá nyuni nã, guerpãtho ngue Jerusalén, commã n'na kilómetro.

¹³ Mi zømp'ü ja rá hnini p'üya, bi nexpu ja rá tøcangu mi nsäya. Nuya yø xädi, guehna rá Bødu, rá Jacobo, rá Xuua, rá Andre, rá Lipe, rá Toma, rá Bartolomé, rá Mateo, rá Jacobo nuna rá ts'unt'ü rá Alfeo, rá Simu nuna n'yohü rá partido ngue rá zelote, rá Judas nuna rá n'yohü rá Jacobo.

¹⁴ Gãtho ya p'üya, 'dap'ü bi mpeti ngue mmat'Oja. Mi 'bøp'ü mi'da yø xisu, 'nehra Maya rá mamá rá Jesús, 'nø'ü yø çu rá Jesús.

15 N'na ra pa p'uya, xi mpeti commā n'na ciento 'ne 'dāte nja'i. Bi nangra Bedu p'uya, bi m'māp'u mādē 'bahyø 'yēc'ēi. Bi 'yēmbuya:

16 —Ague mā zi cū'ahū, jatho ngue dī nja'a te nt'ot'i p'u ja ra Maça Libro. Porque ra David, ra Espiritu Santo bi bennbabi na ra hya bi 'yot'i ngue bi mā te dā thohra Judas. A nuna ra Judas, guehna bi m'met'o ngue bi zixyø ja'i bi bēnra Jesús.

17 Māmā n'yogāhe nā ra Judas, porque xquet'a bi tocabi ra 'bēfi ngue rá representante ra Jesús.

18 A nuna p'uya, nu'a rá nzābi bi dahā ngue bi dā ra Jesús, bi thān'a n'na ra hāi. Nuna ra hāi nā, ja bi dup'u ra Judas ngue bi dāgui, i m'mānya. Bi bōni gātho yø xēfo ngue bi fōgue.

19 Nu'mø ni 'yohyø mmēngu Jerusalén te bi nja, i huṭra hāi ngue ra Acéldama, gue'a ra hya gā yā yø ja'i'a. I nne dā mā, ni hu ra hāi ngue ra ji.

20 Nguna ra hya bi cuarpū ja ra libro ngue yø Salmo ra David, bi 'yēnā: “Dā dū ra mmēnīgu, ya hīnjondī m'māp'u ja rá ngu”, bi 'yēnā. Xquet'a bi 'yēnā: “Ndan'yo to di thojpa rá 'bēfi”.

21 A nuna dī 'bāhmā ya, 'bēcua 'da yø n'yohū ngue hīnguī hēgāhe mēnte yø pa dā n'yohe ra Hmū Jesús.

22 Bi nup'u bi xixyabi ra Xuua, 'ne bi nu 'mø mī ma māhēts'i. A nuyá, jatho ngue dā guehya 'da yø n'yohū ya, dā t'ēts'i ngue 'dap'u gā n'yohe ngue di ja mājuani p'u bi bēnnate ra Jesús.

23 Bi thanhni yo nc'ēi p'uya, ra Matías 'nēhra José. Nuna ra José p'uya, ja mī'da yø thūhū ngue i Barsabás 'nē i Justo.

24 Mī mat'Oja yø ja'i p'uya, bi 'yēnā:

—Mā Oja'i, nu'i guī pārpabi yø n'yomfēni yø ja'i. Dami 'yūhya ndana guī huanhya yo nc'ēi 'bēcua ya.

25 Nuna ra n'yohū guī huanhni, di thocra 'bēfi, ngue ra representante mī pēhra Judas, nuna bi hyēp'u rá 'bēfi 'mø mī 'yøtra ts'oqui, nup'u ni 'yup'u dī ma, ja i map'u.

26 Bi gūcra suerte yø ja'i p'uya. Nuna ra suerte, bi nthēui ra Matías. 'Bexque'a ra ora'a p'uya, 'dap'u bi n'yohū'u 'dē'mā'da nc'ēi yø representante nā ra Matías.

2

Ra Espiritu Santo bi haṭra ts'edi yø xādi.

1 Nu'mø mī zøhra pa ngue ra ngo Pentecostés, gā xi mpeti yø 'yēc'ēi p'u ja n'na ra ngu.

2 Xøgue nthambēnitho bí 'yēhmāya, ēnā n'na ra ndōnthi ra ndi fat'ambo ra ngu. Gā bi 'yup'u ja ra ngu xi mīhyø 'yēc'ēi.

3 Bi hnu p'uya ngue ēnā yø jani yø sibi dī nxamp'u huḍi n'na ngu n'na.

4 Guehna ra Espiritu Santo di haṭra ts'edi yø ja'i. Nuna ra Espiritu Santo, bi japyø ja'i ngue gā ya yø 'dan'yo hya hīnguī padī. N'na ngu n'na yø ja'i, gue'a ra Espiritu Santo xānbi temā hya dā mā.

5 Nu'a ra pa'a p'uya, nup'u Jerusalén mī 'bap'u 'da yø judío xpī 'yēhē 'dama 'dan'yo yø hāi ngue dā nu ra dānīgo.

6 Guehya xi mpeti 'mø mī 'yøde ngue ēnā 'yo ra ndōnthi ya. Mī 'yøde ngue di yahni yø 'yēc'ēi p'uya, hīnguī padī hanja ngue gā yā yø 'yēc'ēi'a te yø hya. Porque øhyø ja'i ngue gā yā yø 'yēc'ēi'a te yø hya gā yap'u ja yø hāi xpī 'yēhē.

7 Gā di 'yødyø ja'i, hīnguī padī te dā 'yøt'e. Dī n'yēmbi n'na ngu n'na:

—Nuya yø n'yohū di yahni ua, gā yø mmēngu Galilea ya.

8 Pɛ ʒhague nja ngue dí ɔhmɔ gɔ yá'a te mɔ hyahɔ n'na ngu n'najɔ

9 A nuyá, 'bɛcua yɔ mmɛngu Partia, yɔ mmɛngu Media, yɔ mmɛngu Elam, yɔ mmɛngu Mesopotamia, yɔ mmɛngu Judea, yɔ mmɛngu Capadocia, yɔ mmɛngu Ponto, yɔ mmɛngu Asia,

10 yɔ mmɛngu Frigia, yɔ mmɛngu Panfilia, yɔ mmɛngu Egipto, yɔ mmɛngu Africa nuya rá m'mɔp'u man'na rá nguep'u ngue rá hɔnɔ Cirene. Xquet'a 'bɛcua yɔ mmɛngu Roma. Nu 'da'u p'uya, yɔ judío p'u bá mɔ, mɔ'da p'uya, ya xɔ bɛnnabɔ yɔ nt'ɛc'ɛi yɔ judío.

11 Xquet'a 'bɛcua yɔ mmɛngu Creta, yɔ mmɛngu Arabia. 'Nɛ dí ɔhmɔ ngue ɛspabɔ Oja yɔ ja'ɔ, 'nɛ gɔ yá'a te mɔ hyahɔ n'na ngu n'najɔ.

12 Gá di 'yɔdyɔ ja'ɔ, hɔngu padɔ hanja ngue gɔ ya yɔ 'yɛc'ɛi'a te yɔ hya gɔ ya. Dɔ n'yánnɔ n'na ngu n'na p'uya, dɔ n'yɛmbɔ:

— ʒHanja'a te hmangua? — dɔ n'yɛmbɔ.

13 Pɛ thentho mɔ'da yɔ ja'ɔ, i ɛmbɔ ngue itɔ'u di yahni.

Bi zohyɔ ja'ɔ ra Bɛdu.

14 Nuna ra Bɛdu mɔ 'bɔp'u p'uya, 'dap'u 'báhmɔ'u 'dɛ'mɔ'da yɔ representante ra Jesús. Bi ts'ɛdi bi 'yɛmbyɔ ja'ɔ:

— Ague gyɔ judío guí sɔthɔ ua, dɔ guehyɔ mmɛngu ua Jerusalén, damɔ páhmɔ hanja ná ra hya jap'u ya. Damɔ 'yɔhmɔ xanho ra hya gɔ xi'ahɔ ya.

15 Nuya yɔ n'yohɔ 'bɛcua, hɔngu itɔ ya tengutho guí mbɛhmɔ. Porque hɔnjonguɔ itɔ'a guto xudɔ.

16 Nuna te bi nja ya, guehna ra hya bi manna pɔngahya Joel ngue bi 'yɛna:

17 “Gɔ xi'ahɔ ra hya mman'Oja. Bi yɛna: Dɔ 'yɛhra pa gɔ pɛnnabɔ ra Espiritu Santo gátho yɔ ja'ɔ 'bɔi rá ngunɔ nximhá. Guehna di bɛnnabɔ ra hya dɔ manɔ ts'ant'ahɔ 'nɛhni t'ixuhɔ ná. Yɔ ts'ant'ɔ dɔ nu yɔ cosa hɔngu nnu mɔ'da yɔ ja'ɔ. Yɔ dɔc'ɛi dɔ 'ui yɔ t'ɔ.

18 Nu'u yɔ pa'u, gɔ pɛnnabɔ ra Espiritu Santo mɔ mɛfi ngue yɔ n'yohɔ 'nɛhyɔ xisu. Guehna di bɛnnabɔ ra hya dɔ manna.

19 Gɔ ɔt'a yɔ milagro nɔ maya. Nuna ja rá hái p'uya, dɔ nja yɔ hmɛya ngue ra ji, 'nɛhra sibi, dɔ nangra 'bifi.

20 Ya hɔndɔ yotra hyadi. Xtá nthenɔ ra zana tengutho ra ji. Guehna dɔ nja naya hante ngue dɔ zonna pa dá ɛp'u ra Hmu. Guehna ra pa dɔ nɛqui rá ts'ɛdi Oja maguese.

21 Nu te gá nzo Oja, gue'u dɔ nyanyɔ te'u", i ɛn'Oja.

22 Ra Bɛdu p'uya, bi sigue bi 'yɛmbyɔ ja'ɔ:

— Ague gyɔ judío, damɔ 'yɔhmɔ ra hya gɔ mmangá. Bi ne Oja ngue bi 'yɔtyɔ milagro p'u guí 'báhmɔ conná guehna ra Jesús ra mmɛngu Nazaret. Janangu guí páhmɔ ngue guese Oja bi hatra ts'ɛdi'a te bi 'yotra Jesús.

23 Pɛ gá dɔpɔ yɔ ts'oc'ɛi ra Jesús ngue bi cuatra pont'ɔ, bi hyo. Pɛ ya manjam'mɔ xpá nzán'Oja ngue bi zo nɔ 'yɛhu ra Jesús ngue gá jahɔ p'u.

24 Pɛ nuyá, Oja bi japi ngue bi bɛnnate ra Jesús. Bi gajpɔ ja rá ndate mɔ o, porque hɔngu sá ngue dɔ cop'u.

25 Ja bi bɔmp'u'a te bi manna David conná guehra Jesús ngue bi 'yɛna: “Zant'a gɔ n'yo'be Oja. Oja 'bɔp'u ja mɔ n'yɛi, n'namhma ngue hɔnjonda 'yanguɔ.

26 Janangu dadi johya, gɔ mma hanja ngue ja gra páhá. 'Nɛ hu mɔ mmɔi ngue te dɔ thohma do'yo 'mɔ dá tu.

27 Porque hɔngú sogaguɔ mɔ tegá p'u ha o yɔ ánima. Hɔngu jaqui dɔ 'ya mɔ do'yo, porque nɔ mɛfiguɔ gadɔ maqui.

28 Nu'i gá xogaguí ma mm̄ai ngue dá pađi ngue ja gra te para zantho. Ya man'natho di njaga mpähä 'mø ga nnu'i', bi 'yena.

29 Ague n'yø'ah̄u, di nne ga xi'ah̄u te bi thohna ma mboxitah̄u ra David. Bi du na, 'ne bi t'ägui. A nu'a ra panteón, i jatho asta guehra pa jap'u'a ya.

30 Pe nuna ra David mará pøngahya Oja na. Mi pađi te xi yarpabi Oja, ngue nuna n'na'u yø mbom'meto, guehna ra Cristo naya. Go di ponnabäi'a ra ndast'abi mi pehra David.

31 Nuna ra David, ya mi pa'a m'met'o ngue di bennate ra Cristo na. Janangue bi mamp'uya ngue rá te ra Cristo, hinda ts'ojpabi p'u ha o yø ánima. Bi ma ngue hinda 'ya rá do'yo.

32 Oja bi japi ngue bi bennate ra Jesús. Gäthogähe ya, gä dädi jahe majuan̄i ngue bi bennate na.

33 Nuna Oja nnepe ngue da hnu mansu ra Jesús, bi zixpu bi ja rá n'yei. Nuna ra Espiritu Santo ya xi yat'Oja ngue da penhni, bi japra Jesús ngue bá penhni, bi zocua di 'buhmu. A nuyá, guehna ra Espiritu Santo go øt'a te guí nnuhu ya, 'ne'a ra hya guí øhmu ya.

34 A nuna ra David, himbi ts'ixmate p'u ja rá n'yei Oja na. Sinoque bi 'yena: "Nuna Oja, nu'mø mi zojpagui ma Hmu, nguna ra hya bi xifi, bi 'yembji: Dam̄i micua ja ma n'yeigä ya,

35 asta gue'mø ga øt'e ngue guí manda gätho'u ni nsaiui", bi 'yembji.

36 Gätho yø judio rá m'mup'u ja ra häi Israel, jatho ngue da ba'a njuani te'o na ra Jesús. Guehna ra Cristo bá ex Oja ngue di ndast'abi na. Pe nu'ah̄u, gá cuathu ra pont'i na.

37 Gä bi där'man'u yø mm̄ai yø ja'i 'mø mi 'yøhna ra hya bi manna Bedu p'uya. Bi 'yørra ra nt'änni ra Bedu p'uya co 'ne'u mi'da yø representante ra Jesús, bi 'yembji:

—Ague n'yø'ah̄u, ðte 'be'a ja ngue ga øt'ähe p'uya?

38 Mi dahra Bedu p'uya, bi 'yembyø ja'i:

—Dam̄i hyehmu p'u ra nts'o n'na ngu n'na'ah̄u. Jatho ngue guí nxixyahu, gue'a di fađi ngue guí ec'eih̄u ra Jesucristo'a. Nuna Oja p'uya, di pun'na ni ts'oquih̄u, 'ne da pen'nah̄u ra Espiritu Santo.

39 Porque go di toca'ah̄u na ra hya ya xa mma mayat'i, 'ne ni basih̄u, 'ne'u to gä rá m'mup'u 'yapatho. Nuna Oja ma Hmuhu, i nzohni hangu yø ja'i nne prá mm̄ai da zófo.

40 Ra Bedu p'uya, xangu mi'da yø hya bi xihyø ja'i. Bi consejo yø ja'i, bi 'yembji:

—Dam̄i hyehmu p'u'a te gäma nts'o ga 'yo yø ja'i —bi 'yembji.

41 Nuya yø ja'i bi nu manho ra hya mmana Bedu, bi ma maxixyabi. Nuya ja ma'da'yo bi 'yec'ei ra hya'a ra pa'a p'uya, comma hyu mahuañi nja'i bi zadi.

42 Gätho ya yø ja'i ya, hingui nne da hyc'a ra hya xänbate yø representante ra Jesús. Da'igu mma n'na ngu n'na, 'ne 'dap'u mmat'Oja. 'Dap'u xenna thuhme da zi, tengutho ra hya bi zohra Jesús.

Ya xangu to bi 'yec'ei ra Jesús.

43 Gä bi nsu yø ja'i ngue xangu yø milagro bi 'yøtyø representante ra Jesús.

44 Nu'u ya xi 'yec'ei ra hya p'uya, gä 'dap'u di mpeti. Nu'a te gä pets'i, 'da guí mm̄etifho.

45 Bi mä yø häi yø ja'i, nu'u ja mi'da te mi pets'i, gä bi mä. Di ndarpi n'na ngu n'na'a te honi.

⁴⁶ N'na pa ngu n'na pa di mpeti p'ua ja ra nija. Nup'ua ja yø ngu yø ja'i, gä 'dap'ua di mpeti ngue sihmε. Gä 'dagui johyatho yø ja'i ngue 'dap'ua sihmε 'nε hinjondī 'yεts'i.

⁴⁷ Gä εspabi Oja. Nuya yø ja'i 'bup'ua ja ra hnini, gätho nnu manho ya yø 'yεc'ei. N'na pa ngu n'na pa, nuna Oja øt'e ngue man'na ni hyuxta yø 'yεc'ei di nyanyø te.

3

Bi t'øthe n'na ra dogua.

¹ N'na ra pa, nuna ra Bedu 'nehra Xuua, 'da i marbu bi ja ra nija di mpeti yø judío. Comma hyu nde bi ma, gue'a ra ora pa ra mhmat'Oja yø ja'i'a.

² Mi zømp'ua ja ra goxthi nija ni hu ngue ra Goxthi Mahotho. Mi hup'ua n'na ra n'yohua ngue tudyø gua asta gue'mø mamba mi. I t'εp'ua ngue hnepe da 'yäpra limosna'ua yø ja'i cut'ambo nnija.

³ Nu'mø mi nu ra Bedu 'nehra Xuua ngue mmap'ua da yarbu ja ra nija, nuna ra dogua p'uya bi 'yäpra limosna.

⁴ Ra Bedu p'uya 'nehra Xuua bi hyεti. Bi 'yεmbrā dogua na ra Bedu p'uya:

—Damj hyεrcā'be —bi 'yεmbi.

⁵ Nuna ra dogua p'uya, bi hyεti. I tø'mi ngue te xti unni.

⁶ Pe ra Bedu bi 'yεmbi:

—Hin tema mεnyu nna hagä ngue ga 'da'i. Pe nu te da zä ga 'da'i, ga 'da'i. Connä ts'edi ra Jesucristo nuna ra mmεngu Nazaret, di xi'i ya, damj nanguj, gui n'yo.

⁷ Nuna ra Bedu p'uya, bi bennba rá 'ye ngue rá n'yei, bi gats'i. 'Bexque'a ra ora'a p'uya, bi hyu xanho yø hyundo'yo ngue yø dägua. Bi zä bi m'mäi xanho.

⁸ Nuna ra dogua p'uya, xøgue ra n'nas'mø mi nanguj ngue bi n'yo. 'Da i yarbu ja ra nija p'uya. Ya ni 'yo, 'nε ni sägui mente di ja mammadi Oja.

⁹ Gätho yø ja'i mi 'bu'ambo nnija, bi nu ngue mente ni 'yo na marā dogua, mente di ja mammadi Oja.

¹⁰ Nuya yø ja'i, i padi ngue gue'a ra dogua xi t'εp'ua ja ra goxthi nija ni hu ngue ra Goxthi Mahotho'a. Gue'a ra n'yohua mi äpra limosna yø ja'i'a. Yø ja'i p'uya, di 'yøtho 'nε i su ngue nnu yø ja'i ngue ya bi zä na marā dogua.

Ra Bedu bi zohyø ja'i 'bup'ua ja ra nija.

¹¹ Nuna marā dogua 'mø mi zä, asta hingui nne di thøhra Bedu 'nehra Xuua, i sammj. Gätho yø ja'i p'uya, gä di fetyø n'yomfεni ngue su. Bi map'ua bi 'bahra Bedu ja ra ngun'yu ni hu ngue ra Salomón.

¹² Mi nu ra Bedu p'uya ngue xangu yø ja'i 'bup'ua, bi 'yεmbuya:

—Ague gyø judiohu, çhanja ngue gadi 'yøthohua' te bi nja? Çhanja ngue gui εmhmu ngue comma ts'edisε'be, oue ngue di sugä'be Oja, dá japä'be bi n'yo na ra n'yohua 'bucua?

¹³ Sinoque nu'a ma Ojaha mi thanne ma mboxitahu ra Abraham 'nehra Isaac 'nehra Jacob, gue'a bi n'øthe'a ya, para ngue da t'εspabi'a rá Ts'unt'ua Jesús. Pe nuna ra Jesús, guehna gä dahu p'ua 'buhyø ts'ut'abi na. Nu'mø mi ne xti thøhra Pilato, pe nu'ahu hingä nehu.

¹⁴ Pe nuna ra Jesús hin tema nts'o bi 'yøt'e, gä ra nho manj n'yo. A nu'ahu p'uya, hingä nehu ngue xtä ma mathøgue na, sinoque go gä 'yähmu ngue bi ma mathøgue n'na ra hyote.

¹⁵ Go gä hyohua na badi unna te. Pe Oja bi japi ngue bi bennate p'ua ha bi t'ägui. A nugä'be ya, go dadi jagä'be majuanj ngue bi bennate ra Jesús.

16 A nuna ra n'yohu 'bucua ya, guí pahma ngue mi dogua na. Pe ni hmi ni dāha ngue bi zā na ra n'yohu na. Rāngue bi 'yēc'ei ngue ra Jesús da zā da 'yøthe, janāngue bi zā xandøno ya.

17 Age n'yø'aha, nugā dí padī ngue hinguī padī te ga mbøn'a gā 'yøthū. Xquet'a njarbatho ni hmuhū dī mada p'u ja ra nija ya, aha bi hyo ra Jesús.

18 Pe nuna Oja, bi japi ngue bi nja'a te gā bi 'yotyø pøngahya 'mø yø pa xathogui. Nu'u yø pøngahya, bi mā ngue ra Cristo i ja ngue da zā ra n'u.

19 Janāngue nuyá, dami hyehma p'u'a te gni 'yohu. Dami 'yēc'eiha Oja, n'nāhma ngue dī mpun'na ni ts'oquihū. Ja da hyut'a ni mmāihū Oja p'uya.

20 A nuna Oja da pēnhna Jesús, porque guehna ra Cristo ya xpa t'ets'i ngue dī mada ua na.

21 A nuyá, ra Jesucristo jatho ngue da m'map'u mahets'i astā gue'mø da 'yøt'Oja ngue da gom'na'yo gātho yø cosa i ja. Ngūna ra hya bi mān'u yø maca pøngahya Oja xa m'ma'mø ya mandønjam'mø tho.

22 Nu'mø mi zohyø nyogui ja'i ra Moisés, bi 'yēmbi: “Nuna Oja mā Hmuhū, nu'u yø judío, da bøn'a n'na nc'ei ngue dī mpøngahya tengutho bi jacā. Nu'a ra pøngahya'a p'uya, dami 'yøhma te gāma hya da xi'aha.

23 Nu ra ja'i hinda 'yēc'ei na ra pøngahya na, da ts'ijpu ha 'bāhyø judío ngue da tho”, bi 'yēna.

24 Bá fūdi astā ra Samuel, gātho'u mī'da yø pøngahya xa m'mai, gā bi mā ngue dī nja'a te gā dī nnuhū ra pa ja p'uya.

25 Nuna ra hya ya xa yarpabi Oja yø ja'i ngue dī nja, tengutho ra hya bi bēnnbabi yø pøngahya ngue bi xihyø ja'i, nuna ra hya na, da 'yøt'aha ra nho na. Oja bi 'yøt'ui n'na ra cohi ma mboxitahū Abraham, bi 'yēmbi: “Connā guehna n'na ni mbom'meto dī m'mai, da ma majapi gātho yø ja'i 'b'a' nxi'mhāi”, bi 'yēmbi.

26 Nuna Oja bi unnā cargo na rá Ts'unt'u, rá madi mēnnbū guí 'bāhma ngue dī jap'aha. I nnepe ngue guí hyehma p'u ra nts'o gni n'yo n'na ngu n'na'aha.

4

Ra Bedu 'nehra Xuua bi 'bāp'u ha 'bāhyø mmäcja.

1 Mēnte yahū yø ja'i ra Bedu 'nehra Xuua, bi zøhyø mmäcja p'uya, bá n'youi ra 'bet'o asminyō co 'nē'u yø saduceo.

2 I mbøcue'u p'uya, ngue ra Bedu 'nehra Xuua xānnba ra hya yø ja'i, i xifi ngue nu'u xa ndū i ja ngue di bēnnate, porque bi bēnnate ra Jesús.

3 Bi bēnt'i bi got'a fādi, ja gue'mø mi hyats'i xt'i nja ra hya. Porque ya bi nde bi got'i.

4 Pe nu'u yø ja'i bi 'yøhra hya i hma, xandøngu bi 'yēc'ei ra hya. Nu'a gangu yø 'yēc'ei p'uya, bi t'øtra güenda ngue hønse yø n'yohu, ya ni ma da zu'i cut'a mahuañi.

5 Mi hyaxpaya, bi mpeti yø hmu yø mmäcja p'u Jerusalén, co 'nē'u yø n'yohu 'bet'o ngue yø judío, ni n'yohu yø xānnbate ngue ra ley.

6 Ni n'yohu na ra Anás rá hmu mmäcja. Ni n'yohu ra Caifás, 'nehra Xuua 'nehra Alejandro. 'Nē gātho yø mēni ya yø hmu mmäcja ni n'yohu.

7 A nuya p'uya, bi mada ngue bá ts'i ra Bedu 'nehra Xuua, bi ma mā'bā'mi p'u made ngue da t'øpa ra nt'anni. Mi 'yānnbaya, bi 'yēmbi:

—¿Te'o bi 'da'aui ra nt'edi'a te guí øt'ui n'yø, ogue te'o bi 'da'aui ra ts'edi ngue guí øt'ui tengū na ra hya na? —bi 'yēmbi.

8 Nuna ra Bedu ts'o p'uya, ra Espíritu Santo di haṭra ts'edi bi 'yēmbya yaui p'uya:

—Ague n'yø'ah_h, nuya yø n'yoh_h di manda ua ja ra hnini, da guehyø n'yoh_h 'bet'o ngue yø judío.

⁹ Guí ännge'be ha bi nja'a ra nho dá ørpä'be na ra n'yoh_h mi'ü, ngue ha bi njap'ü i yaní.

¹⁰ A nuyá, ga xi'ah_h ha bi nja, n'namh_hma ngue da badí gátho yø judío. Nuná ra n'yoh_h 'bucua bi yaní conná ts'edi ra Jesucristo nuná ra mmengu Nazaret. Gueh_hna ra Jesucristo gá cuath_h ra pont'í ngue bi tho na. Pë Oja bi japi bi bennate p'ü bi t'ägui. Conná gueh_hna ya, ni hmi ni däh_h p'ü bi yanna ra n'yoh_h 'bucua.

¹¹ Gä 'yøth_h tengutho yø gado 'mø bi 'yen'a n'na nguadi n'na ra do, embi ngue hingui ho. Pë m'mefa p'üya, gueh_hna da gohi ngue brá 'bebo p'ü brá fuhra jado na. Guí njath_h p'üya, hingá nu manho ra Jesús. Pë gueh_hna rá thanhi Oja na.

¹² Hinjom man'na da zä gdá nyamh_hma. Porque bá sän'Oja ngue nuya ja ra ximhäi, høndra Jesús ja rá ts'edi da yanja.

¹³ Nu'ü yø n'yoh_h di manda p'ü ja ra nija p'üya, bi nu te øtra Bedu 'nehra Xuua ngue ya manzaqui. 'Në pahyø ja'í ngue nuya yø n'yoh_h ya, himbi ma ra xädi, i embyø ja'í ngue hinte padí. Janangue di 'yøtho. Pë pahyø ja'í ngue mi n'youi mam'met'o ra Jesús.

¹⁴ I nnu yø ja'í p'üya, ngue 'dap'ü 'bäh_hma na ra n'yoh_h mará dogua ya xi zä. Ya hingui säp'ü da 'yembyø ja'í ngue ra fehni'a te bi nja.

¹⁵ Bi xi p'üya ngue bi ma bá m'mä'athi, mente bi nhecahya, bi zänni te da japi.

¹⁶ Di n'yembi:

—¿Te 'be'a ga japh_h ya yø n'yoh_h 'youa dí 'büh_hma? Porque gátho yø mmengu Jerusalén, ya padí ngue hinjonda zä da 'yøt'a te bi 'yøt'e. Ya hingui sä ga emh_hma ngue himma juani'a te bi 'yøt'e.

¹⁷ A nuyá, ma ga pih_hma ya, n'namh_hma ngue hinni mantho da manna hya p'ü ha 'büh_hø ja'í. Ma ga xih_hma ya ngue ra pa di map'ü, ya hinni mantho da xihyø ja'í hanja na ra Jesús.

¹⁸ Mi juadi bi nhecahya yø ja'í p'üya, bi zohni ngue bi 'yembi:

—A nuyá n'yø'äui, 'yo høngui xih_hma ra hya yø ja'í ya. 'Yoni mantho høngui xänbäh_h yø ja'í rá hya ra Jesús.

¹⁹ Mi dahra Bedu 'nehra Xuua, bi 'yembi:

—Damí hyac_hma xanho ra güenda ya. ¿Ua guí hax_hma njuani ngue da nu manho Oja ngue go di nja'a te guí mmamh_hma ya'mø, hingø di nja'a te mman'Oja 'mø?

²⁰ Nuná ra Jesús, jatho ngue ga mmamhmagä'be'a te dá nu'be bi 'yøt'e, 'ne'a te dá ø'be bi ma.

²¹ Høntho juadi bi pidi, bi thø p'üya. Porque ya himbi dini ha xtí japi ngue xta ngot'í. Porque supí di mbøcue ya yø ja'í espabi Oja ngue te xi nja.

²² A nuná ra dogua xi t'øthe conná ts'edi Oja, i tho'a nyote njeya 'bäi.

Bi 'yäprá ts'edi Oja yø 'yëc'ëi ngue händi nsu.

²³ Nu'mø mi ma mathøgue ra Bedu 'nehra Xuua, bi map'ü 'büh_hø amigo. Bi xifi gátho'a te xi manyø hmü yø mmäcja, 'ne'ü yø n'yoh_h 'bet'o ngue yø judío.

²⁴ Nu'mø mi 'yø'a te si p'üya, 'da i mmat'Ojatho, bi 'yëna:

—Ma Oja'í, gue'e grá Oja gá hoqui te gä bí ja maya, gá hocra häi, gá hocra jathe, gá hoqui gátho yø cosa i ja.

²⁵ Nu'í mā Oja'í, conñá Espírítu Santo gá japñi mefi rā David ngue bi mān'a te guí nne guí mma, porque rā David bi 'yēnā: “¿Hanja ngue mbøcucē yø ja'í 'bøp'u ja yø naciòn? 'Nē hīndi nja'a te sänni di nja.

²⁶ Di mpeti yø dast'abi p'u ja yø naciòn. Da guehyø ts'ut'abi 'bøp'u ja yø hnini 'da'igu sänni. I sū Oja 'nē sambabi'a rā Cristo bá ets'í”, bi 'yēnna David.

²⁷ Porque majuaní ngue nua ja rā hnini Jerusalén, nua rā dast'abi Herodes conñá Poncio Pilato, conyø judío, conyø ja'í hīngyø judío, gá bi mpeti, bi nhēcāhya ngue sū'a nī maça Ts'ant'u Jesús guá ets'í.

²⁸ Pē nūnā rā hyā bi 'yøtyø dast'abi, ya manjam'møtho xcā manñā rā hyā mī ja ngue di nja.

²⁹ A nuya grá Hmu, ya guí nnu te gui pite yø ja'í ya. Dāmī hacje rā ts'edi ya, n'nāmhma ngue hīndi nsū nī mefi dā mamp'a'í nī hyā.

³⁰ Conñi ts'edi dāmī 'yøt'e ngue dā zā'u to xan'u. Dāmī 'yuyhø hmēya, ngue di nja yø milagro 'mø ts'o'a nī maça Ts'ant'u Jesús.

³¹ Høntho bi juadi bi mat'Oja yø ja'í p'uya, bi 'yan'a häi p'u xī mpeti yø ja'í. Gä bi zā yø ja'í ngue di hatra ts'edi rā Espírítu Santo. Ya hīngui sū dā māmbrā hyā Oja p'uya.

Nu'a te pēs'yø ja'í, gā 'da gui mmetitho.

³² Gätho yø 'yēc'ēi, 'bøi tengutho 'mø ngue dā n'na nc'ēitho. 'Da'igu øt'e, 'da'igu mbēñi. Nī xīnga n'na nc'ēi ngue dā 'yēnā jase rá mmeti. Nu te gā pēt'si, gā comhmī.

³³ A nuya yø representante p'uya, gā hā rā ts'edi di ja majuaní ngue bi bēnnate rā Hmu Jesús. Nūnā Oja, mān'na bi unnā njapi.

³⁴ Yø 'yēc'ēi p'uya, hīnjo'o ngue dā hīn'yū te dā hyonī. Porque nu to gā ja yø häi, ogue yø ngu, i pä ngue di unnā mēnyu ngue mā darpi yø ja'í.

³⁵ Nu'mø bi zøp'u 'bøhyø representante rā Cristo, di dāpra mēnyu. Go di darpabi yø ja'í ya p'uya, n'na ngu n'na yø ja'í mā t'unni'a te honi.

³⁶ Mī 'bøp'u n'na rā n'yohu nī hu ngue rā José. Guehñā n'na rā levita nā ngue rā mmēngu Chipre. A nu'u yø representante rā Cristo p'uya, gui huñi ngue rā Bernabé. I nne dā mā ngue n'na rā n'yohu di hojpa yø mmui yø mmīc'ēiui.

³⁷ Nūnā rā José p'uya, bi mā n'na rá häi mī ja. Bi dāpra mēnyu yø representante ngue di dat'i.

5

Rā ts'oqui bi 'yøtra Ananías 'nehra Safira.

¹ Nūnā n'na rā n'yohu nī hu ngue rā Ananías conñā Safira rá xisu, bi mā n'na rá häi ya p'uya.

² Pē bi hyaçā n'na parte rā mēnyu i mā rá häi, co 'nehra xisu bi badī. Nūnā mān'na parte p'uya, bi dāpyø representante rā Cristo, tengutho 'mø ngue hīnte xtā hyaçui.

³ Rā Bedu p'uya bi 'yēmbi:

—Ague Ananías, ¿hanja ngue di cants'a nī n'yomfēñi rā zithu ngue guí nne gui hyātra Espírítu Santo? Porque gá hyaçra mēnyu guí pä nī häi.

⁴ Xīnā rā häi, ¿uangui nī mmeti nā? Ya gá pä, 'nē mī o nī 'yē rā mēnyu, uangui xquí 'yøt'e te guí nne. ¿Hanja ngue gá bēñi guí mmanñā fēhñi? Hīngyø ja'í'u guí nne gui hyāti, sinoque Oja guí nne gui hyāti —bi 'yēmbi.

⁵ Ngu i 'yøhñā rā hyā bi sihra Ananías, 'bexpi dū, bi dā p'uya. Gä bi 'yēmmēi bi nsū ya yø ja'í bi badī te bi nja.

6 Bì nangui 'da yø n'yohu mi 'bu'p'u, bi 'uennbabi rá do'yo rá ánima, bi hyats'i bá ägui.

7 Mì thogui comma nhyu ora p'uya, bi yut'ambo na rá Safira rá xisu rá ánima. Pe hingui padi te xi nja.

8 Ra Bedu p'uya, bi 'yembí:

—Dami xiqui, ¿ua gue'a guí pá ni häiui'a rá hya xa hmangua mah'e'mø, uague hin'na?

Mì dahra Safira, bi 'yena:

—Ahá, gue'a dá pá'be'a —bi 'yena.

9 Ra Bedu p'uya bi 'yembra xisu:

—¿Hanja ngue ya xcuá nhecahya ngue guí hyär'mahyaui rá Espiritu Santo? 'Bäp'u goxthi'u to xpá 'yáca'i' ni damme. 'Né mahonda hyaxa'i ya ngue guá n'yägui —bi 'yembí.

10 'Bexque'a rá ora'a p'uya, bi dahra xisu p'u mi yaui rá Bedu, ngue bi du. Mì yut'ambo yø 'yäte p'uya, mahombi dñi ngue ya xi du rá xisu. Bá jup'uya, bi ma bá ägui 'dap'u bi 'yoi rá damme.

11 Gä bi nsu yø 'yec'ei. Ximmangu'u hingyø 'yec'ei p'uya, xquet'a bi nsu mø mi 'yø'a te bi nja.

Xangu yø milagro bi nja.

12 Nup'ja ra ngun'yu ni hu ngue rá Salomón, ja bi mpeti p'u xangu yø 'yec'ei. Nuya yø representante rá Cristo p'uya, 'dama 'dan'yo yø hmeya bi 'yutyø ja'i, porque hinjongui sä da 'yotyø milagro bi 'yørbu bi mpeti yø ja'i.

13 Madague'a hingui cuarbu 'buhyø 'yec'ei ya yø ja'i hingyø 'yec'ei, pe nnu manho yø 'yec'ei, hingui sai.

14 Man'na man'na ni hyuxta yø ja'i bi 'yec'ei rá Jesús. Yø n'yohu, yø xisu bi 'yec'ei.

15 Asta bi jucyø därquehi yø ja'i ngue pop'ja yø caye. 'Bu'o bá oxyø t'ots'i, 'bu'o bá oxyø fidi, i nnepyø ja'i ngue nu'mø bi thop'u rá Bedu, madrá xatho di nthui rá därquehi, 'bexi sä rá n'u hembí.

16 Nu'u yø hñini guerpætho bí ja, bá ehýø ja'i bi zø'a Jerusalén. Bá du yø därquehi, bá du yø ndunthi. Pe gá bi t'øthe.

Bi n'ofädi yø representante rá Cristo.

17 Nuna rá hmu yø mmäcja p'uya, gætho ya mi'da yø n'yohu, nuya ja yø nt'ec'ei ni hu ngue yø saduceo, gá bi nseyä 'mø mi nu ngue xandøngu yø ja'i n'yoi ya yø representante rá Cristo.

18 Bi ma mæbent'i ya yø representante p'uya, bi jot'i.

19 Pe rá anxé Oja p'uya, bi xocra goxthi fädi 'mø minxui ngue bá jiqui. Bi 'yembí:

20 —Ni me ya, ni m'mähmi p'u ja rá nija di mpeti yø judío. Dami xihmi yø ja'i hanja na rá hya ngue rá 'da'yo te.

21 Nu'u yø representante rá Cristo 'mø mi 'yøhna rá hya bi xihra anxé, bi ma mxuditho p'u ja rá nija ngue bi xänba rá hya yø ja'i. Nu'a rá ora ebí mmanna hya p'u ja rá nija p'uya, ja bi ø't'a junta'u yø hmu yø mmäcja. Bi petyø n'yohu di manda p'u ja rá nija. Ja bi manda ngue da njucyø ofädi p'uya.

22 Pe nu'mø mi zøp'u ja rá fädi'u yø policia, ya himbi dñmp'u yø ofädi. Bá pennbua, bi ma ngue ya hinjo'o p'u yø ofädi.

23 Bi 'yena:

—Dá tingæhe ngue n'nøt'e xanho rá fädi, 'bäp'u yø mädi p'u ja rá goxthi. Pe nu'mø ma xocæhe rá goxthi p'uya, ya hindá tingæhe p'u mbo yø ofädi.

24 Mī 'yøhyø hmu yø mmäcja na te xi nja p'uya, 'ne'a rá hmu'u yø n'yohu ja yø 'befi p'u ja ra njja, ngue hijnjo'o p'u yø ofädi, di n'yembuya:

—¿Xø Hague xpí bøn'u p'uya? —di n'yembj.

25 Nu'a rá ora'a p'uya, bi zø'a n'na nc'ei, bi 'yembj:

—Nu'u yø n'yohu gá cothu fädi 'mø minde, ya bí 'bup'u ja ra njja. Bi xänbba ra hya yø ja'i —bi 'yembj.

26 Nu'a rá hmu yø policia p'uya, bi mähä'u yø mmipoliciaui ngue da si'u yø representante ra Cristo. Pe himbi uni, porque su da mando yø ja'i.

27 Nu'mø mamba ts'i'u yø representante ra Cristo p'uya, bi ma ma'bä'mi p'u ja ra junta. Nu'a rá hmu mmäcja bi 'yembj:

28 —¿Ua hinguí øhmü ra hya, uanguí dá hec'ahe ngue nu'a rá hya ra Jesús, ya hinnj mantho guí xänbba'u yø ja'i? A nuya gátho ra hninj Jerusalén, ya xcá sinnbah'a ra hya guí xänbba'tehu ya. 'Ne guí emhmü ngue go ma ts'oquigähe p'u bi du na ra n'yohu guí mmamhmü.

29 Mj dahra Bedu p'uya, co 'ne'u mj'da yø representante, bi 'yena:

—Nugähe di emhme ngue jatho da t'ec'ei te mman'Oja, hinda gue'a ngue yø ja'itho da t'ec'ei yø hya.

30 Nunä ra Jesús di mmangähe ya, guehna gá cuathu ra pont'i ngue bi du na. Pe nunä Oja mj thanne ma mboxitahu, bi japi ngue bi bennate.

31 Oja p'uya, bi zixpu bí ja rá n'yei na ra Jesús, guehna bi 'yets'i ngue di ndast'abi ngue da yanyø ja'i na. A nuyá, nuya yø judío, mat'unnj ra tiempo ngue da hyep'u ra nts'o ga 'yo, n'namhma ngue di mpunnba yø ts'oqui.

32 Guesë ra Espiritu Santo di ja majuanj na ra hya na. Da guecähe p'uya, xquet'a dadi jahe majuanj na ra hya na. Nunä ra Espiritu Santo p'uya, guehna bä pennbabi Oja'u yø ja'i bi 'yec'ei ra hya na.

33 Mj 'yøhna ra hya bi si p'uya, janjuanj ngue bi mbøcuc. Bj ne ngue xtä hyopyø representante ra Cristo.

34 Nup'u 'bahyø mmäcja, n'youi p'u n'na ra n'yohu nj hu ngue ra Gamaliel, ja rá nt'ec'ei ngue ra fariseo 'ne ra xänbba'te ngue ra ley. 'Ne gä nnu mansu yø ja'i na ra Gamaliel. Bi m'mä p'uya, bi manda ngue bi njcathi n'na ts'huqits'u ya yø representante ra Cristo.

35 Bi 'yembyø ja'i na ra Gamaliel:

—Ague gyø judío'hü, damj n'yomfenj te guí nne guí 'yørpahu ya yø n'yohu 'bucua.

36 Damj bēmhmü te bj nja 'mø yø pa xa thogui ngue mj 'yonna hya ra Teudas. Bi 'yena ngue maguesë, 'ne bi dennj comma goho ciento nja'i. Mj zä mj tho p'uya, gä bj n'uen'u mj tenni. Bj m'mep'u ra hya p'uya.

37 M'mefa p'uya, nu'mø mj nja ra censo, mahømbj 'yonna hya ra Judas nu'a ra mmengu Galilea. Xquet'a xangu to bi dennba rá hya. A nu'mø mj tho, gä bj n'uenj to mj tenni.

38 Janangue damj hyehmu p'uya yø n'yohu 'bucua. 'Yo gadj nthint'i ngue guí sahmu. Porque nu'mø yø hyäse'a ra hya i mma, di m'mehyø hya 'mø.

39 Pe nu'mø ngue rá hya Oja i mmamp'uya, hinda zä guí hejpa'u te mmam'mø. Man'na n'yo mj 'yøthu ngue go ga cohmu ngue ma nsuihu Oja.

40 Gä bj nu manho yø ja'i te bj manna Gamaliel. Bj ma macat'i mbo ya yø representante ra Cristo p'uya ngue bi 'bei. Bi xi p'uya ngue ya hinnj mantho da xihyø ja'i hanja na rá hya ra Jesús. Bi thø p'uya.

41 Mj bømp'u ja ra junta'u yø representante ra Cristo p'uya, di johya ngue ya bi zä ra n'u connä guehra Jesús.

⁴² N'na pa ngu n'na pa hinguí sáya bi xännbate p'ua ja ra nija di mpeti yø judío, 'nɛp'ua ja yø ngu i mmanña Jesucristo p'ua ni ma.

6

Bi t'ɛxi yoto nja'i ngue di nfäxte.

¹ Nu'ua yø pa'ua p'uya, man'na man'na ni hyuxtho'a gangu yø 'yɛc'ɛi. Nu'ua ga ya ra hya ngue ra griego p'uya, bi mædi bi zu'ua yø judío ga ya ra hya ngue ra ebreo. I ɛna ngue hinguí t'ørpabi masu xanho'ua yø 'danxu 'mø mā dat'i ra hmɛ n'na pa ngu n'na pa.

² Janangue nu'ua dema yoho yø representante ra Cristo p'uya, bi peti gätho'ua yø 'yɛc'ɛi, bi 'yɛmbi:

—Hinda zä'a ngue go ga hecähe p'ua nna mangähe rá hya Oja, ngue gui 'yɛmhmua ngue 'bet'o go ga ørpähe masu p'ua ja ra nts'ihmɛ.

³ Janangue nu'ua ma zi cu'ahua, nu'ua ha dí 'bühmua ya, dami hyomhmua yoto yø n'yohua da ma mafäti na ra 'bɛfi na. Pɛ gue da gue'ua yø n'yohua bá dinnä hya, 'nɛ nnu mānsu gätho yø ja'i, 'nɛ dadí nɛqui ngue n'youi ra Espiritu Santo.

⁴ A nugähe p'uya, ga siguegähe ra mhmät'Oja, 'nɛ ga nxämbähe yø ja'i rá hya Oja.

⁵ Gä 'da'igu bi mamp'uya. Bi than'na ra Teba p'uya, ngue da t'ɛts'i. Guehna n'na ra n'yohua xanzaqui rá nt'ɛc'ɛi, 'nɛ n'youi ra Espiritu Santo. Conna Lipe bi thanhni, ra Prócoro, ra Nicanor, ra Timón, ra Parmenas, ra Nicolás nuna ra mmɛngu Antioquia, guehna ya xi 'yɛc'ɛi bi m'met'o yø nt'ɛc'ɛi yø judío na.

⁶ Nu'ua yø n'yohua bi thannbaya, bi ts'ixpua 'bähyo representante ra Cristo ngue bi marpabi Oja. Nu'ua yoto nja'i bi t'unyo cargo, bi japyø 'ye p'ua ja yø ya.

⁷ Rá hya Oja p'uya, man'na ni ma ma'yoniho. Man'na ni 'yɛc'ɛiho yø ja'i p'ua ja ra hnini Jerusalén. Xquet'a xangu yø mmäcja bi nu manho ra hya, 'nɛ bi 'yɛc'ɛi.

Bi ma mabent'i ra Teba ngue bi tho.

⁸ Xandøngu rá njapi Oja bi unna Teba, ngue yø hmɛya bi 'yørbua 'bähyo ja'i. Nu'ua yø milagro bi 'yøt'e, hijnongui sä da 'yøt'e.

⁹ Bi mædi bi njuntui ra Teba ya yø n'yohua pap'ua ja rá nija yø judío ni hu ngue ra Libertos, 'nɛhya yø judío ngue yø mmɛngu Cirene, 'nɛhya yø mmɛngu Alejandria, 'nɛhya yø mmɛngu Cilicia, 'nɛhya yø mmɛngu Asia, gä tønhamahya ra Teba.

¹⁰ Pɛ himbi zä xtá ndäjpä rá hya, porque ra Espiritu Santo di bennbabi ra hya mmanña Teba.

¹¹ Asta bi dahra mɛnyu 'da p'uya, sifi ngue da mā ngue xi 'yøde ngue ya mants'o ra Teba ngue sahra Moisés, 'nɛ su Oja.

¹² Janangue bi yans'yø ja'i p'uya, bi mpeti yø n'yohua 'bet'o ngue yø judío, 'nɛhyø xännbate ngue ra ley. Bi bɛnt'i, bi zixpua bi nja ra junta.

¹³ Bi t'ɛxyø ja'i da manyø fɛhni p'uya, bi 'yɛna:

—Nuna ra n'yohua 'bucua, hinguí sáya ngue nnømma'nua ra maca nija ja ua, 'nɛ nnømma'nubi rá ley Oja.

¹⁴ Ya xtá øcähe te mmanña ngue nuna ra Jesús ra mmɛngu Nazaret, ɛmbi ngue da dɛmhra nija 'na. 'Nɛ ɛmbi ngue dí pähyø costumbre bi zogaha ra Moisés.

¹⁵ Nu to gä mi hup'ua ja ra junta p'uya, hɛrpabi rá hmi ra Teba ngue ɛntho rá hmi n'na rá anxɛ Oja.

7

Bi zohyø nsuiui ra Teba.

1 Nu'a rá hmu yø mmäcja p'uya bi 'yembj:

—¿Ua majuanj'a si'a'j ya n'yø? —bi 'yembj.

2 Mj dahra Teba p'uya, bi 'yena:

—Ague n'yø'aha, damj 'yøhma na ra hya ga mmangä ya. Nuna ma mboxi-taha ra Abraham, nu'mø mj m'mu p'u ja ra häi Mesopotamia, tobe himmanj map'u ja ra häi Harán, bj nthui na Oja maguese.

3 Oja bi 'yembj: “Damj sor'u nj häi ya, gätho'u nj menj da gop'u. Guj mmap'u ja ra häi ga xi'i”, bi 'yembj.

4 Nuna ra Abraham, bá pømp'u ja rá häi nj hu ngue Caldea mj 'bui. Bj ma, j m'mu p'u Harán. M'mefa p'uya, bi du rá papá. Oja p'uya, bi xihra Abraham ngue bá xcua ja ra häi dí 'buhma ya.

5 Pe nu'mø mamba xεε, nj xinga n'na xequi xtí unna ra häi ja ua. Nj xinga guerp'u di 'bämrá gua xtí unni. Pe madague'a, nuna Oja bi yarpj ngue di unni gätho na ra häi ja ua. A nu'mø bi du p'uya, da gohmj yø basi. Nu'u yø pa'u p'uya, tobe him manj m'mahyø basi ra Abraham.

6 Nuna Oja bi 'yembra Abraham, “Nu'u nj mbom'meto, goho ciento njeja danj m'map'u ja n'na ra 'dan'yo häi. Ja da ma ma'anj p'u, porque jatho da 'yøtra 'befi di manda yø hmu”.

7 Pe Oja bi 'yembj: “Ga haspagä ra güenda ya yø ja'j da 'yøt'e ngue yø hmu. M'mefa p'uya, da xcua ya ma ja'j ngue da dannegui”, bi 'yenn'Oja.

8 Nuna Oja bi gohmj n'na ra cohi ra Abraham, bi xifi ngue da thejpa n'na xequi ra xifanj rá do'yo yø ts'ant'u 'mø bj m'mui. Gue'a nj hu ngue ra circuncisión, guehna da nøpa hmeja na ngue'a ra cohi bi 'yøt'e. Janangue nu'mø mj m'mahra Isaac, bj mepya 'mø mj gua'a nhyato ma pa. Nuna ra Isaac xquet'a ngu'a bi 'yør'mø mj m'mahra ts'ant'u nj hu ngue ra Jacob. Nuna ra Jacob xquet'a ngu'a bi japyra 'de'ma yoho yø ts'ant'u bj m'mu'a m'mefa, guehya yø xita ya ngue yø judío.

9 Nuya yø ts'ant'u ra Jacob, gä bi seyabi na ra José yø n'yohu. Janangue bj 'bä na ra José p'uya, bi danyø ja'j manj ma Egipto. Pe ra José, bj máx Oja.

10 Nu hangu ra n'u bi zä ra José, bi yan'Oja. 'Ne bi unnä n'yomfenj xanho. Bi 'yøt'Oja ngue bj nu manho ra José na ra Faraón. Nuna ra Faraón mará dast'abi p'u ja ra häi Egipto, guehna bi 'yexra José ngue di manda p'u Egipto na, 'ne bi 'yets'i ngue bj mandabi p'u ja ra ngu.

11 N'na ra pa p'uya, bj nja ra ot'i p'u ja ra häi Egipto, 'nep'u ja ra häi Canaán bj nja ra ot'i. Ndummaitho te bj nja. A nu'u ma mboxitaha p'uya, hinha tñi te da zi.

12 Ngu i 'yøde ngue bi ja te da ts'i p'u ja ra häi Egipto, bj menhyø ts'ant'u ngue da tu ra trigo. Ya rá muditho na ra 'yogui na p'uya.

13 Rá yondi bj ma p'uya, ya bá mpate'u yø n'yohu ra José p'uya. Ya bá mmeja ra Faraón ngue te'o yø menj ra José p'uya.

14 Bi manda na ra José ngue bá ts'innbabi rá papá Jacob, gätho'u mj'da yø menj bá ts'i, hyate ma'de'ma cut'a nja'j mj sædi ngue gätho.

15 Janangue bj njarp'u ngue j mpa Egipto ra Jacob. Ja bá tup'u p'uya. Xquet'a 'ne'u 'de'ma yoho yø ts'ant'u bá tup'u.

16 Pe himbä t'äp'u Egipto 'mø mj du, porque nuya yø ts'ant'u ra Hamor ngue yø mmengu Siquem, ya xi mä n'na ra panteón ngue xi danna Abraham, ja i thuxpu ngue bá t'ägui.

17 Pɛ ɛnā bi bā'mø n̄i ma dā zōnnā pa d̄i n̄ja'a rā hyā xi yarpabi Oja ra Abraham, mathoguitho b̄i nxandyø judío p'ɛ Egipto.

18 Nup'ɛ Egipto, b̄i m'mu'a m'mɛfa n'na rā dast'abi ngue himbi badi te'o na rā José.

19 Nunā rā dast'abi nā, b̄i nū man'ɛ ya mā mboxitah̄u. Bi japi ngue dā 'yenyø b̄asi 'mø b̄i m'mai, n'namhmā dā dū.

20 Gue'ɛ yø pa'ɛ p'ɛya, ngue b̄i m̄ihra Moisés. Guehnā n'na rā zits'ant'ɛ b̄i nū manho Oja. Pɛ hōnda nhyushnā bi zi rá mamá p'ɛ ja rá ngu.

21 Nu'mø m̄i 'yemp'ɛya, nunā rá t'ixu rā Faraón guesɛ nā bi hyaxrā 'uene ngue bi tede tengutho 'mø drā b̄asi.

22 Nunā rā Moisés, gā bi b̄arpabi yø mfadi yø mmengu Egipto. 'Nɛ bi 'yɛhra pa ngue bi zedi te b̄i mā. 'Nɛ pad̄i xanho ha di japi te dā 'yøt'e.

23 Nu'mø m̄i gua'a nyote n̄jeya 'b̄ahra Moisés, bi zo rá mm̄ai ngue dā ma di zengua ya yø judío ngue yø m̄eni.

24 M̄i zomp'ɛ 'b̄ahyø m̄eni p'ɛya, b̄i nū n'na rā mmengu Egipto ngue di annbabi n'na rá m̄eni. Bi cospabi'a te m̄i ørbaya, pɛ bi hyo'a rā mmengu Egipto.

25 Nunā rā Moisés bi 'yɛnā ngue d̄i mm̄eya'ɛ yø m̄eni ngue bi m̄ennbabi Oja ngue dā yan̄i para ngue dā ma mathøgue p'ɛ sā rā n'ɛ. Pɛ himbi mm̄eya yø judío te t'ørpabi.

26 M̄i hyaxp̄aya, nunā rā Moisés bi d̄immi yo nc'ɛi yø judío ngue d̄i ndunsc̄. Bi hejpa p'ɛya, i nnepe ngue d̄i nhyɛgui, bi 'yɛmbi: “Ague n'yø'aui, gadi mm̄eniui. ¿Hanjā ngue gadi ndunsc̄ei?” bi 'yɛmbi.

27 Nu'a m̄i p̄ate p'ɛya, bi n̄onhnā Moisés, bi 'yɛmbi: “¿Te'o bi 'yɛxa'i ngue gui nts'at'abi, ngue gui hyasca'be rā güenda?”

28 ¿Ua guí nne gui hyogui tengutho gā japa n'na nc'ɛi rā mmengu ua Egipto mande?” bi 'yɛmbi.

29 M̄i 'yøhra Moisés ngue t'ɛmbi x̄i nhote, bi 'dagui, i map'ɛ ja rā h̄ai Madián. Ja i m'map'ɛ p'ɛya, 'nɛ ja bá m̄ip'ɛ yoho yø ts'ant'ɛ.

30 Nunā rā Moisés, m̄i gua'a nyote n̄jeya ngue 'b̄ap'ɛ Madián. Nup'ɛ ja rā dapo jonna t'øhø Sinaí, b̄i nū n'na rā ndat'o ngue tøhra sibi. Ja bá nyap'ɛ rá anxe Oja p'ɛya.

31 Nu'mø m̄i hyɛtra sibi rā Moisés, di 'yøtho hanja'a te b̄i nū. Bi guarbaya ngue dā nū xanho. Bá nya Oja p'ɛya, bi 'yɛmbi:

32 “Guecā drā Oja m̄i thannegā n̄i mboxita Abraham. Drā Ojagā ngue rā Isaac, drā Ojagā ngue rā Jacob”, bi 'yɛn'Oja. Pɛ astā huacra Moisés ngue b̄i nsu. Ya h̄ingui hā nzammai ngue dā hyɛti xanho.

33 Bi 'yɛn'Oja p'ɛya: “Dam̄i c'ojhni thixfani, porque n̄ua guí 'b̄ai, ra nd̄uxcah̄ai ua.

34 D̄i nnugā ra n'ɛ i thohma ja'igā rá m'mu'a Egipto. D̄i ø'mø dants'i. Dā ɛcā ya ngue gā nyani n'namhmā ngue dā ma mathøgue. Ague Moisés, d̄i nne ga p̄en'na'i Egipto ya” —bi 'yɛmbi.

35 Madague'a himbi nū manho m'met'o yø judío nā rā Moisés ngue xi 'yɛmbi: “¿Te'o xpā 'yɛxa'i ngue gui nts'at'abi, ngue gui hyasca'be rā güenda?” xi 'yɛmbi, pɛ guehnā bi 'yɛx Oja ngue dyø hm̄u yø ja'i n̄uya dā j̄əqui. Nguna bi xihra anxe b̄i nup'ɛ ja rā ndat'o m̄i d̄anzø.

36 Nunā rā Moisés, guehnā bá j̄əp̄u ja ra h̄ai Egipto mā mboxitah̄u nā. Ja bá up'ɛ yø hm̄eya ngue yø milagro bi 'yøt'e, tengutho bi 'yørbu ja rā Thenga j̄athe. B̄i 'yøtyø milagro m̄ente b̄i n'yo dapo nyote n̄jeya.

37 Nunā rā Moisés bi xihyō ja'ī, bi 'yεmbi: “Nunā Oja, dā 'yεxā n'nā rā pōngahya ngue yō judío tengutho bi jacā. Nunā rā pōngahya nā p'uya, dāmī 'yōhmu te gāma hyā dā xi'āhū”, bi 'yεmbi.

38 Guehna 'dap'u bi n'yohu yō ja'ī p'u ja rā dapo nā rā Moisés. 'Nε bi map'u ja rā t'ōhō Sinai ngue bā nyāui rā anxε Oja. Ja bā sip'u rā hyā Oja p'uya. Bā εp'u 'bāhma mboxitahū ngue di thojpabi nā rā hyā bā sifi, guehna rā hyā bi t'unni ngue di thogahū nāya.

39 Pε mā mboxitahū hūmbi 'yεc'ei nā rā hyā bi manna Moisés. Bi mεspatho te bi mā, sinoque bi ne xtabā mmenga Egipto māhōn'a.

40 Bi 'yεmbyō ja'ī rā Aarón: “Ague Aarón, dī nnegāhe ngue gui hocyō dahmu dī m'met'o p'u gdā mähā. Porque nunā rā Moisés bā jūgahū p'u ja rā hāi Egipto, hīndī pahmu te bā janā”, bi 'yεmbi.

41 Bi hocā n'nā rā dahmu ngue rā t'undañi p'uya. 'Nε bi hyo yō mbo'ōni ngue bi 'yōrpa rā 'bōt'e rā dahmu. Di johya yō ja'ī ngue ya bi hocra dahmu dā danne.

42 Nunā Oja p'uya, bi hyεp'u yō ja'ī. Bi unna 'yu yō ja'ī ngue yō sō bī ja maya, gā ōrpa yō dahmu ngue thanne. Ngū'a n't'ot'ī p'u ja rā libro bi 'yotyō pōngahya Oja ngue εnā: “Ague gyō judíohe, mēnte gā n'yo dapohū nyote njεya, ζua gā hyocju yō mbo'ōni ngue gā 'yō'nī 'bōt'ehū? Nu'ā, hīn'nā'a.

43 Hante gue nup'u gnī mähā, gadi 'yonnbahū rā ngu rā dahmu Moloc, 'nε gui tūhū n'nā rā dahmu ngue rā sō nī hū ngue rā Renfán. Guehya yō dahmu gadi hocse guī thannehū. Janāngue nuyā, gā hōn'āhū thip'u ja rā hāi guī 'bāhmu ya, gdā pēn'nāhū man'nā rā nguep'u ngue rā hāi Babilonia”, bi 'yεnā.

44 Bi sigue bi nūyā rā Teba p'uya, bi 'yεnā:

—Nup'u ja rā dapo, nuyā mā mboxitahū mī ja n'nā rā ngun'ulu ngue mī nnōpa nīja yō ja'ī. Ja pεspu yō xindo n't'ot'ī rā ley Oja. Nunā rā ngun'ulu p'uya, bi xi Oja rā Moisés ngue dā 'yōt'e tengutho rā forma xi 'yu'ī.

45 Nunā rā ngun'ulu di pont'a cohmi. Nu'mō mamba εhra Josué bā n'youi mā mboxitahū, go bi sōcua rā ngun'ulu ua dī 'bāhmu'ya. Mī zōhō bi hyannbā yō hāi yō 'dan'yo ja'ī mī 'bucua. Guehna Oja bi hyōn'āthi yō mmεhāi. Bi nja rā ngun'ulu astā gue'mō mī m'māhrā dast'abi David.

46 Nunā rā David, xangu rā mēte Oja bi dīnnbi. Bi ne ngue xtā hyō'a n'nā rā nīja, ngue rā ngu nā rā Oja mī thanne rā Jacob.

47 Pε go bi hyōhra nīja nā rā Salomón rā ts'ant'u rā David.

48 A nunā Oja maguese, hīnguī 'bap'u ja yō nīja dī hocyō ja'ī nā. Porque rā pōngahya Oja bi 'yotra hyā bi man'Oja ngue bi 'yεnā:

49 “Dī hūcā p'u māhεts'ī ngue dadi mānda. Nuua ja rā ximhāi p'uya, dī nnōpa nhnεts'ī. ζTe 'be'a māngu guī εnā guī hogahū? Ogue ζhapū guī εmhmu ngue gā nsāyagā?

50 ζUa hīndā hocā ya te gāma cosa i ja?” bi 'yεn'Oja.

51 Bi sigue bi zohyō ja'ī rā Teba, bi 'yεmbi:

—Xandō nnaxi nī mmūihū. Nī gūhū xāncot'ī, zant'a guī festhohū te mmāna Espirito Santo. Tengutho bi 'yōr'mā mboxitahū, guī njathū p'uya.

52 Nuyā mā mboxitahū, gātho yō pōngahya Oja xā m'mūi, gā xā nzūi. 'Nε bi hyo'u yō pōngahya bi xihyō ja'ī ngue dā εp'u n'nā nc'εi ngue gā rā nho dā n'yo. A nuyā, ya bā ε'a to bi man'u yō pōngahya'u. Pε gā dāhū ngue bi tho.

53 Madague'a bā pεnse yō anxε Oja ngue bi 'da'āhū rā ley, pε hīnguī εc'εihū rā hyā.

Ya bi tho rā Teba.

54 Nu'mò mī 'yøhyø ja'ī nā rā hyā bi si p'uya, bi ndanzø yø mmāi ngue ra cue, pets'i dā zadrā Teba.

55 Nuna rā Teba p'uya, di haṭra ts'edi rā Espiritu Santo. Bi hyanma hēts'ī p'uya, bi hyandī ngue di yoxnī Ojā, 'nē bi hyandī ngue nup'u ja rā n'yēi Ojā ja 'bap'u rā Jesús.

56 Bi 'yēnna Teba p'uya:

—Di handā ngue bi xohra c'ammahēts'ī. Nunū rā n'yohū bī 'yē mahēts'ī p'uya, ya 'buhnū ja rā n'yēi Ojā nū —bi 'yēnā.

57 Bī mahra hmafi yø judío p'uya, bi gotyø gu, porque hinguī nne dā 'yøhna rā hyā mmānna Teba. Bī nyuntyo ja'ī p'uya ngue bi bent'ī.

58 Bi gūjma xøts'e rā hnīnī ngue bā pando. Nu'u yø testigo xi manna fehni p'uya, bi gacyø tuhū ngue bī mōp'u 'bā'a n'na rā n'yohū nī hū ngue rā Saulo. Bī mādo rā Teba p'uya.

59 Mēnte 'bādo rā Teba p'uya, bi zo Ojā, bi 'yēmbi:

—Ague mā Hmu'ī Jesús, dādi dā'i mā te —bi 'yēmbi.

60 Bī ndantyo hmu p'uya, rā ndøts'edi bi 'yēnā:

—Ague mā Hmu'ī Jesús, 'yogui mbēnnbābī'a te rā ts'oqui øtya yø ja'ī 'bācua. Høntho bī mān'a p'uya, bi dū.

8

Bi sigue rā Saulo ngue sūhyø 'yēc'ēi.

1 'Da'igu bī māmmī rā Saulo'u to bi hyo rā Teba. Nu'a rā pa'a p'uya, bi nanga n'na rā dāsi p'u Jerusalén ngue bi ts'ūhyø 'yēc'ēi. Gā bī n'uēnyø 'yēc'ēi, i mpa mī'da yø hnīnī rā njap'u ja rā hāi Judea. I mpa 'da astā rā hāi Samaria. Pē nūya yø representante rā Cristo hūmbi 'dahya.

2 Nūya yø n'yohū suprá xudī Ojā, guehya bi 'yāhra Teba ya. Janjuanī zoni ngue mbēnī.

3 Pē di sigue ngue sūhyø 'yēc'ēi nā rā Saulo. I huaxtyø ngu, bi jēcyo n'yohū 'nēhyø xisu ngue cot'ī.

Bī ma mā'yoni rā hoga 'da'yo hyā p'u Samaria.

4 Nūya yø ja'ī bi 'dap'u Jerusalén, ndap'u bi zā i mpa yø ja'ī, pē gā mmānna hoga 'da'yo hyā p'u nī ma.

5 Nu'a rā Lipe guehna n'na nc'ēi rā 'dagui nā, i mpa p'u ja n'na rā hnīnī ngue rā hāi Samaria. Bī mādi bi xihyø ja'ī rā Cristo p'uya.

6 Bī mpeti gātho yø ja'ī ngue øxra hyā mmānna Lipe. Mī nū yø ja'ī yø milagro bi 'yøtra Lipe p'uya.

7 Mī 'bap'u xangu yø ja'ī ngue yø ndunthī, pē gā bi t'øthe. Nu'mò xihyø ts'onthī ngue dā hyep'u yø ja'ī n'youi, astā mafi. Xangu yø dogua bi 'yøthe, xangu yø ja'ī tudyø gua bi 'yøthe.

8 Janāngue gā di johya yø ja'ī 'bap'u ja rā hnīnī.

9 Nup'u ja rā hnīnī, mī 'bap'u n'na rā n'yohū nī hū ngue rā Simū. Mī hyātyø ja'ī p'u ja rā hāi Samaria connā mfādī ngue rā magia, mī ēnā ngue maguesē.

10 A nunā, dīngūē dīnnoho mī ørpa māsu. Dī n'yēmbyo ja'ī: “Nunā rā Simū, janjuanī ngue n'youi rā ts'edi Ojā nā”, dī n'yēmbi.

11 Mī t'ørpabi māsu, porque ya rā ya'atho yø pa mī hātyø ja'ī connā mfādī.

12 Pē rā Lipe bi xihra hoga 'da'yo hyā yø ja'ī. Bi xihyø ja'ī ha di njap'u di zo rā 'yē Ojā. 'Nē xifi hanja nā rā Jesucristo. Nu'mò mī t'ēc'ēi'a te bī mānna Lipe p'uya, yø n'yohū yø xisu bī nxixya.

¹³ Xquet'a 'nɛhɾa Simu bi 'yɛc'ɛi ra hya 'nɛ bi nxixya. Asta ya hinguɪ nne da hɛhɾa Lipe na ra Simu. Di 'yøtho 'mø bi nu yø milagro øtra Lipe.

¹⁴ Mi 'yøhyø representante ra Cristo mi 'bu'a Jerusalén ngue ya 'nɛp'u Samaria xi t'ɛc'ɛi rá hya Oja. Ja i 'bennbɛ ra Bedu 'nɛhɾa Xuua p'uya.

¹⁵ Nu'mø mi zømp'u Samaria'u bi 'bɛnhni, bi marpabi Oja yø 'yɛc'ɛi ngue nnepe di n'youi ra Espiritu Santo.

¹⁶ Porque tobe hinga n'na n'c'ɛi mi n'youi ra Espiritu Santo. Sinoque høntho xi nxixya para ngue da fadi ngue ɛc'ɛi ra Hmu Jesús.

¹⁷ Ra Bedu 'nɛhɾa Xuua, nu'mø mi japyø 'yɛ p'u ja yø ya yø 'yɛc'ɛi, yø 'yɛc'ɛi p'uya bi n'youi ra Espiritu Santo.

¹⁸ Mi nu ra Simu'a te øtyø representante ra Cristo, ngue nu'a gui japyø 'yɛ p'u ja yø ya yø 'yɛc'ɛi, 'be xi n'youi ra Espiritu Santo yø 'yɛc'ɛi. Ra Simu p'uya, bi ne xtá ngutrá mɛnyu ngue di njap'u.

¹⁹ Bi 'yɛmbi:

—Dami 'dacui na ra ts'edi ja'au, n'namhma ngue nu to bi zä ga japä ma 'yɛ p'u ja rá ya, di n'youi ra Espiritu Santo —bi 'yɛmbi.

²⁰ Mi dahra Bedu p'uya, bi 'yɛmbi:

—Nu'a ni mɛnyu 'da gdi m'mɛhmi'a. ¿Hanto gui ɛna ngue nu'a bádi un'Oja, ra mɛnyu gdi tin'a?

²¹ Nu'i hin'ya ni mɛnthi ngue gui nthɛui na ra 'bɛfi na. Porque nup'u ja rá hmi rá dá Oja, hinga njuañitho ni mmɛi.

²² Dami hyɛp'u ra nts'o ja ni mmɛi. Dami 'yäprá mate Oja, xamhmatho di pun'na'i te gui mbɛni.

²³ Porque di nuugá ngue grá zɛya, 'nɛ gä ra nts'o xa mbent'ui ni mmɛi.

²⁴ Bi 'yɛnna Simu 'mø mi da p'uya:

—Dami marcauits'u Oja n'namhma ngue hinga thocä'a te gui xicui.

²⁵ M'mɛfa p'uya, nuya yø representante ra Cristo, nu'mø mi juadi bi xihyø ja'i ngue majuañi na rá hya Oja, bá pengbaya, bi 'yɛ'a Jerusalén. Nup'u ja yø hnini ja'a ra häi Samaria bá thogui, gä bi xihra hoga 'da'yo hya yø ja'i.

Ra Lipe bi nthɛui n'na ra mmɛngu Etiopía.

²⁶ M'mɛfa p'uya, n'na rá anxɛ Oja bi xihra Lipe, bi 'yɛmbi:

—Nuyá, ja ngue gui mma gdi ma Sur. Gui hyaxra 'yu bá nɛxa Jerusalén, i ntho'a Gaza —bi 'yɛmbi.

Nup'u i nthohna ra 'yu na, hinjongui 'bɛi.

²⁷ Bi map'u sihna ra Lipe. Bi nthɛui p'u ja ra 'yu n'na ra n'yohɛ ngue ra mmɛngu Etiopía, ngue xpi 'yɛhɾa ndanne Jerusalén. Rá 'bet'o mɛfi na n'na ra xisu ni hu ngue ra Candase mi ndast'abi p'u Etiopía, mi ja rá cargo ngue ra tesorero.

²⁸ Ni huxrá carro jutyo fanj ni ma rá häi Etiopía. Mɛnte ni 'yo p'uya, di xähra libro bi 'yotra pøngahya Isaías.

²⁹ Pɛ ra Espiritu Santo bi 'yɛmbrá Lipe:

—Dami cuarta n'yohɛ ni huxrá carro mma na.

³⁰ Ra Lipe p'uya bi guarbɛ ja ra carro. Bi 'yøde ngue nuna ra n'yohɛ di xäp'u ja ra libro bi 'yotra Isaías. Bi 'yɛmbuya:

—¿Ua gui padi te gadi xähya? —bi 'yɛmbi.

³¹ Mi dahna ra n'yohɛ p'uya, bi 'yɛna:

—Pɛ ¿hague gdá pacá p'uya, 'nɛ hin'jo'o to da xiqui hanja ra hya? —bi 'yɛmbi. Bi xihra Lipe p'uya ngue bi nexpɛ ja ra carro, 'dap'u bi mihmi.

³² Nu'a ra parte nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro di xä p'uya, guehna ra hya ngue ena: "Tengutho n'na ra de'yo 'mø ni ma da tho, di mmuti. Ogue nt'axi n'na ra de'yo hindi 'yani. Di njarbatho na ra n'yohu 'mø ni ma da tho ya, hindi 'yani.

³³ Da ma ma'berpi rá sá ngue hinda ma m'mäts'i. ¿To go da badi hague ngu ra nts'o da 'yøtyø ja'i di 'bu'a ra pa'a? Porque da thajpabi rá te ua ja ra ximhái".

³⁴ Nunä ra n'yohu p'uya, bi 'yänna Lipe, bi 'yëmbi:

—Damí 'yørcä ra mate xiqui te'o nã mmanna ra pøngahya naya. ¿Uague nuŋe, uague 'bui te'o man'na mmanna?

³⁵ Mí dahra Lipe p'uya, i dambatho'a te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro madi xädi, bi xihra hoga 'da'yo hya ngue ha bi nja ra Jesús.

³⁶ Nu'mø mi thop'u po n'na ra dehe p'uya, bi 'yën'a ra n'yohu yaui ra Lipe:

—I poua ra dehe ya, ¿ua hinda zã ga nxixyagã 'mø?

³⁷ Mí dahra Lipe p'uya, bi 'yëmbi:

—Nu'mø guí hahni mmái guí ec'ei ra hya, da zã njam'mø da hün'na.

Mí dahra n'yohu p'uya, bi 'yëmbi:

—Dí ec'ei gã ngue ra Jesucristo guehna rá Ts'ant'u Oja nã.

³⁸ Bì manda ra n'yohu ngue bi ma ma'bä'mi ra carro p'uya. Bì mep'u ja ra dehe ngue bi xixyabi ra n'yohu na ra Lipe.

³⁹ Nu'mø mi bøn'a nenthe p'uya, bi gas'ra Espíritu Santo ra Lipe. Nunä ra n'yohu bi nxixya p'uya, ya hinha mambi nu ra Lipe. Bi sigue bi n'yo p'uya, pë di johya gã ra yu.

⁴⁰ Mí dambeni ra Lipe p'uya, ya 'bup'u ja ra hñini Azoto. Bì n'yo ngue bi hya 'da yø hñini ngue bi manã hoga 'da'yo hya, astã gue'mø mi zømp'u ja ra hñini Cesarea.

9

Nunä ra Saulo, bi madi bi 'yëc'ei ra Jesús.

¹ Nunä ra Saulo, hingui säya di pihyø ja'i ngue nne da hyo'u ec'ei ra Hmu Jesús. Bì map'u 'bahrä hmu yø mmäcja p'uya.

² Bi 'yäpra sücüa da gats'i, di map'u ja yø nija p'u ja ra hñini Damasco, ni hya ra ts'edi ngue da si'u to ec'ei ra hoga 'da'yo hya. Nu'mø yø n'yohu ogue yø xisu da tini, da tut'i da sip'u Jerusalén ngue di n'ofädi.

³ Pë nu'mø ni ma da zøt'a Damasco p'uya, nthambeni'tho bi yot'a n'na ra nyot'i mayä ngue bi nthëui.

⁴ Bi dä'a häi ra Saulo p'uya. Bi 'yø p'uya ngue ts'ofø, bi t'ëmbi:

—Ague Saulo. Ague Saulo. ¿Hanja ngue ëmmëi guí sãqui?

⁵ Mí dahra Saulo p'uya, bi 'yëmbi:

—¿Te'o'i p'uya, grã Hmu?

Nu'a nzo p'uya, bi 'yëmbi:

—Go guecã drã Jesús ngue ëmmëi guí sãqui. Pë gadí n'ünŋe, tengutho ra ndani 'mø embrã nhnet'i ra za ma sãni.

⁶ Astã huacra Saulo ngue bi nsu. Bi 'yëmbuya:

—Ague grã Hmu, ¿teni 'be'a guí nneque gã øt'a p'uya?

Mí dahra Hmu Jesús, bi 'yëmbi:

—Damí nanguí, ni manã bí ja ra hñini. Ja dani si'i nã te ja ngue gui 'yøt'e.

⁷ Emmëi di 'yødya yø n'yohu mi n'youi ra Saulo, porque bi 'yøde ngue bi ya maya'a nzohra Saulo, pë hñinombi nu.

⁸ Nu'mø mi nanga häi ra Saulo p'uya, i nne di nhanni, pë bi nxädã. Jananguë bi ma macanhni, bi zøn'a Damasco.

⁹ Bì m'map'u nhyu pa, pë hinha hëti. Xingra hmë, ni xingra dehe xtã nzi.

10 Nup'u Damasco, mi 'bup'u n'na ra 'yεc'ei ni hu ngue ra Ananías. Nunā ra Hmu Jesús bi zohra Ananías, bi 'yεmbi:

—Ague Ananías —bi 'yεmbi.

Mi da p'uya, bi 'yεna:

—Dí 'bucua grā Hmu. ¿Tema hya?

11 Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Ga 'yo, ni map'u ja ra caye ni hu ngue Njuantho. Curbu ja rá ngu ra Judas. Dami 'yānbu n'na ra n'yohu ni hu ngue ra Saulo, ra mmengu Tarso. Nuya, exā bi mmat'Oja ya.

12 Mente mmat'Oja ra Saulo p'uya, nup'u i nu, bi zōn'a n'na ra n'yohu p'u ha 'bui ni hu ngue ra Ananías. Bi nu ngue bi yat'ambo, bi japrā 'ye p'u ja rá ya pa ra ngue di nzō yō dā.

13 Nu'mō mi 'yō'a ra hya sihra Ananías, bi 'yεna:

—Ague grā Hmu, xangu ra nts'o dí ócā xā 'yō'na ra Saulo ngue di unyō ja'i nu'u εc'ei'i p'u Jerusalén.

14 A nuyá, bá apra sacua yō hmu yō mmācja ya, ngue bá εcua ngue nu'u yō ja'i nzo'i, gā da dut'i da zits'i.

15 Pe ra Hmu Jesús bi 'yεmbra Ananías:

—Ni mahma. Porque nunā ra n'yohu na, ya xtā huanhā na ngue da xihyō ja'i te'ogui. Da xihyō ja'i rá m'm'a n'nannj yō nación, 'nep'u ha 'bahyō dast'abi da mā te'ogui, 'nep'u 'bahyō judío da xifi te'ogui.

16 Nugā ga uti hague ngu gangu ra n'u da thogui connā gueque.

17 Nunā ra Ananías bi map'u ja ra ngu mambi 'bakra Saulo. Mi yat'ambo p'uya, bi japrā 'ye p'u ja rá ya ra Saulo, bi 'yεmbi:

—Ague mā zi cu'i Saulo, nunā ra Hmu Jesús bá zo'i p'u ja ra 'yu, xpā mmenngā ya ngue da zā di nzō ni dā, 'ne gui n'yoi ra Espíritu Santo —bi 'yεmbi.

18 Bexque'a bi nzō yō dā ra Saulo p'uya. Bi hyō'u enā yō xihua mi ja yō dā. Bi nxixya p'uya.

19 Mi nsihme p'uya, mahombi hya ra ts'edi. Bá m'mhama njammj pa p'u 'bahyō 'yεc'ei p'u Damasco.

Ra Saulo bi mambra hya Oja p'u Damasco.

20 Bi da'mi bi manna hya ra Saulo p'u ja yō nija di mpeti yō judío p'uya. I xihyō ja'i ngue ra Jesús, gue'a rá Ts'ant'u Oja'a.

21 Nuya gātho yō ja'i øde te mmamp'uya, di 'yōtho, di n'yεmbi:

—¿Ua hinga guehna ra n'yohu 'b'u'a Jerusalén, nunā t'εmbi sahyō ja'i εc'ei ra Jesús? Huangui gue'a ni 'yεcua'a ya ngue da dut'u to da dīni, da zispabi yō hmu yō mmācja.

22 Pe man'na ni hyadra ts'edi ra Saulo ngue mmanna hya. I utyō ja'i te mmamp'u ja ra Maca Libro, ngue ra Jesús guehna ra Cristo xā 'yεx'Oja ngue di ndast'abi na. Astā hingui padj te da 'yōtyō judío mi 'b'u'a Damasco.

Bi pongra ndate yō judío na ra Saulo.

23 Mi ma ya'atho yō pa p'uya, bi nhecayā yō judío ngue xtā hyo ra Saulo.

24 Nu'u yō hyote, i fāhyō goxthi ngue ra nenihni ngue da hyo 'mō bi thop'u. Pe mi mmeya'a te fennbabi ra Saulo.

25 Nu'mō minxui p'uya, nuya yō 'yεc'ei bi 'yēt'a n'na ra canasta na ra Saulo. I cambu ja ra jado di thesra nenihni. Bi bōmp'uya.

Ra Saulo bi ma Jerusalén.

²⁶ Nuna ra Saulo, mi zøn'a Jerusalén, bi ne xtí mpēnhui'ua yø 'yεc'ei mi 'bap'ua. Pe gā su 'mø mi nu, porque εmbi ngue himma juani ra 'yεc'ei na ra Saulo.

²⁷ Nuna ra Bernabé go bi zixra Saulo p'ua 'buhyø representante ra Cristo na. Go bi manna p'uya ha bi njap'ua i nu ra Saulo p'ua ja ra 'yu na ra Hmu Jesús. Bi ma ha bi nja ngue bi zofo. Gue'a i hya ra ts'edi ra Saulo ngue bi mamp'ua Damasco hanja na ra Jesús.

²⁸ Nup'ua ja ra hnini Jerusalén, 'dap'ua 'yoh'ua yø representante na ra Saulo. Nup'ua ni ma yø representante, ja ni map'ua ra Saulo.

²⁹ Nuna ra Saulo bi hya ra ts'edi ngue mma hanja na ra Hmu Jesús. Di nju'mahya 'mø yau i ya yø judío ga ya ra hya ngue ra griego. Pe nuya yø judío ya, i nne da hyo ra Saulo.

³⁰ Mi mmeya yø 'yεc'ei p'uya ngue nne da tho ra Saulo. Bi zixp'uya, i ma Cesarea ja bi thøp'ua. Ya bi mase p'ua ja ra hnini Tarso na ra Saulo p'uya.

³¹ Ya 'bømmanho gātho yø 'yεc'ei ra m'map'ua ja ra hāi Judea, da guerp'ua Galilea, da guerp'ua Samaria. Man'na ni hyadra ts'edi'ua ra m'map'ua. I 'bui ngue suprá xudi Oja, 'ne fāxra Espiritu Santo. Man'na manj 'yεc'eitho mi'da yø ja'i.

Bi t'øthe ra Eneas.

³² Bi n'yo ra Bedu ngue bi zengua yø cu. Xquet'a bi ma bí zengua'ua yø 'yεc'ei ra m'map'ua ja ra hnini Lida.

³³ Nu'a ra hnini'a p'uya, bi dimp'ua n'na ra n'yoh'ua ni hu ngue ra Eneas. Ya nhyato jeya mi oxrá t'ots'i, porque mi tudyø gua.

³⁴ Nuna ra Bedu bi 'yεmbi:

—Ague Eneas, da 'yøthe'i ra Jesucristo ya. Damj nanguj, pes'ni fidi.

Nuna ra dārquēhī 'bexpi nanguj.

³⁵ Nu'ua yø mmengu Lida 'ne'ua yø mmengu Sarón mi nu ngue bi zā ra Eneas. Bi hyerp'ua yø nyogui nt'εc'ei p'uya, bi 'yεc'ei ra Hmu Jesús.

Bi bennate ra Dorcas.

³⁶ Nup'ua ja ra hnini Jope mi 'bap'ua n'na ra 'yεc'ei ngue ra xisu manj hu ngue ra Tabita. Ra hya ngue ra griego p'uya, gui hutj ngue ra Dorcas. Nuna ra xisu na, mente ra pa bi m'mai bi 'yøtra nho, i fāxyø ja'i hin'ya te da hyoni.

³⁷ Mi 'yε'a n'na ra pa p'uya, nuna ra Dorcas bi hyenni, pe bi du p'uya. Nu'mø mi 'betra ánima, bi 'berp'ua ja n'na ra cuarto bi ja mayá ra tōcangu.

³⁸ Nup'ua ja ra hnini Lida ja mi dup'ua ra Dorcas, querpatho bí ja ra hnini Jope mambi 'bahra Bedu. Nu'mø mi bahyø 'yεc'ei p'uya ngue bí 'bap'ua Jope ra Bedu, n'na zihmantho bi menhni yo nc'ei ngue bá si ra Bedu.

³⁹ Nu'mø mi zømp'ua bí 'bahra Bedu'ua yø nzite p'uya, 'bexpa ehra Bedu. Mi zøp'ua ja ra ngu ra Bedu p'uya, bi ts'ixpu ja ra cuarto maya bí 'benna ánima. Xøgue di mäs'yø 'danxu p'ua 'benj ngue zoni. Bi t'utra Bedu'ua yø tuhū 'nēhyø vestido mi ør'mø mi 'bahra Dorcas.

⁴⁰ Nuna ra Bedu p'uya, bi xihyø ja'i ngue gā da bøn'athi. Bi ndantyøhmu p'uya, bi mat'Oja. Mente hētra ánima na ra Bedu p'uya, bi 'yεmbi:

—Ague Tabita, damj nanguj —bi 'yεmbi.

Bi nzø yø dā ra ánima p'uya, bi hētra Bedu, bi nanguj bi mi.

⁴¹ Nuna ra Bedu, bi bennba rá 'ye ra Dorcas ngue bi xots'i. Mi xoxp'uya, bi ma macat'i mbo yø 'yεc'ei conyø 'danxu ngue bi dāpi, pe ya i te.

⁴² Bi fadi gā ra hnini Jope na ra hya na p'uya. Janangu xangu yø ja'i bi 'yεc'ei ra Hmu Jesús.

⁴³ Nuna ra Bedu p'uya, ya'atho yø pa bá m'map'ua Jope ja rá ngu n'na ra hyuxfanj xquet'a ni hu ngue ra Simu.

10

Bi nyau'i ra Bēdu ra Nēyo.

¹ Nup'u ja ra hnini Cesarea, mi 'bup'u n'na ra n'yohu ni hu ngue ra Nēyo. Mará capita na ra n'yohu na, rá hmu n'na 'bui yø soldado ni hu ngue ra Italiano.

² Nuná ra n'yohu na, gá thanne Oja'u 'bup'u ja rá ngu, 'nē gá suprá xudi Oja. Xquet'a xangu ra menyu mádi uni ngue fáxyø judío. 'Nē zant'a mmat'Oja.

³ N'na ra pa p'uya comma hu nde, bi mpá rá nhandi ra Nēyo tengutho 'mø di 'ui. Bi nu xanho ngue n'na rá anxε Oja bi yerbua ha 'bui, bi 'yēmbi:
—Ague Nēyo —bi 'yēmbi.

⁴ Bi hyētra anxε ra Nēyo p'uya, pε bi nsu. Bi 'yāmbuya, bi 'yēmbi:

—¿Temá hya, grá Hmu?

Mi dahra anxε p'uya, bi 'yēmbi:

—I nnu manho Oja ngue guí mmat'Oja 'nē nnu manho te guí øt'e ngue guí fáxyø ja'i hini'yu te da hyoni.

⁵ A nuyá, dami 'yet'i to da si ra Simu bí 'bu'a Jope, nuná ga ts'ofu ngue i Bēdu.

⁶ Nuná ra Bēdu, 'bup'u ja rá ngu ra hyuxfani nuná xquet'a i Simu. I ja rá ngu p'u ja rá nnengui ra jathe. Nuná go da xi'i te 'be'a ja ngue guí 'yø'na —bi 'yēmbi.

⁷ Mi ma rá anxε p'uya, nuná ra Nēyo bi zonhni yoho yø mēfi 'nē n'na ra soldado. Nuná ra soldado, rá n'youi ra Nēyo ngue xquet'a 'nēhna mi thanne Oja na.

⁸ Bi xifi te xi nu p'uya. M'mefa p'uya, bi menhyø nzite p'u ja ra hnini Jope.

⁹ Mi hyaxpuya, ya ni 'yo ra 'yu yø nzite, ni ma da zømp'u ja ra hnini. Comma huxyadi p'uya. Nuná ra Bēdu bi nexma xøts'e ra ngu ngue da mat'Oja

¹⁰ Nuná ra Bēdu p'uya bi ntū manthuhu. Mēnte mahojpi te da zi, bi mpá rá nhandi tengutho 'mø di 'ui.

¹¹ Bi nu ngue bá xohra c'ammahεts'i. Bá cacua hai n'na ra manta xannoho, bá nthut'i yø ts'at'i.

¹² Nup'u ja ra ulu p'uya, bá cap'u xangu yø zu'ε ngue ja goho yø gua. Bá cap'u yø c'εya, bá cap'u yø ts'ints'u.

¹³ Bi 'yøhra Bēdu p'uya ngue ts'ofu, bi t'ēmbi:

—Ague Bēdu, dami nangui. Guí hyo yø zu'ε 'bucua n'namhma guí sa.

¹⁴ Mi dahra Bēdu p'uya, bi 'yēna:

—Hini'na grá Hmu. Porque hinijam'mø xtá sigá n'na ra cosa nu'a hini'yu rá nt'ēdi ga si, ogue xants'o —bi 'yēmbi.

¹⁵ Nu'a bi ya maya p'uya, mahømbi zofu, bi 'yēmbi:

—Nu'a mman'Oja ngue xanho, 'yo gni hu'i ngue xants'o'a.

¹⁶ Nhyu ndi bi 'yøhra Bēdu ngue ts'ofu. M'mefa p'uya, bi mengra manta, i ma mahεts'i.

¹⁷ Pε ra Bēdu hingui padi te da 'yøt'e. Di n'yomfēni hanja te ga mbø'n'a bi nu. Bi zøp'u ja ra goxthi'u yø nzite ra Nēyo p'uya. Ya xpí n'anni haru ja rá ngu ra Simu.

¹⁸ Bi 'yānni ngue'mø di 'bup'u n'na ra n'yohu ni hu ngue ra Simu 'nē i Bēdu.

¹⁹ Mēnte sodrá mmái ra Bēdu'a te xi nu p'uya, ra Espiritu Santo bi 'yēmbi:

—'Bācua ja ra goxthi hu yø n'yohu hon'i.

²⁰ Ga 'yo, dami cai. 'Yo guí yobēni ngue guí mme, porque nugá go xtá εt'ä'u.

²¹ Nuná ra Bēdu p'uya, n'na zihmantho bi gai. Bi ma bá nyau'u yø nzite ra Nēyo bi zøhø. Bi 'yēmbi:

—Dí 'bucá ua n'yø, masque go guí hongüi. ¿Temá hya gni 'yēhmi?

22 Nu yø nzite p'uya bi 'yɛmbi:

—Nu'a ra capita ni hu ngue ra Neyo xpá mmɛnngahe ngue ga sixahe. Nuna ra Neyo, guehna n'na ra hoga n'yohu ngue suprá xudi Oja. 'Nɛ nnu manho gátho yø judío na. I mma ngue bi zø'a n'na rá maça anxe Oja p'u ha 'bui, bi xifi ngue da penhni to da zixa'i, para ngue da 'yø'a ra hya ja ngue gui mma —bi 'yɛmbi.

23 Nuna ra Bedu p'uya, bi cat'ambo'u yø nzite ngue di n'oxi. Mi hyaxpaya, bi máhã ya yø nzite. 'Nɛ bi máhã m'i da yø 'yɛc'ɛi ngue yø mmɛngu Jope.

24 Rá yo pa p'uya, bi zøn'a Cesarea. Nuna ra Neyo, ya m'i ndø'mate p'u ja rá ngu. Ya xi petyø mɛni conyø amigo di nsixui.

25 M'i zøhra Bedu, 'bexpa nangra Neyo ngue bi nzenguau. Bi ndantyøhmu p'uya ngue nne xtã ndanne.

26 Pɛ ra Bedu bi xihra Neyo ngue da nangui. Bi 'yɛmbi:

—Dam'i nangui. Nugã xquet'a drã ja 'ithogã tengutho'i.

27 M'ɛnte yaui p'uya, bi yat'ambo ra ngu. Bi nu ngue xangu yø ja'i 'bup'u xi mpeti.

28 Ra Bedu p'uya bi 'yɛmbyø ja'i:

—Gui pahmu ngue n'na ra judío, hingu'i nneprã nt'ɛc'ɛi ngue di n'amigoui n'na ra 'dan'yo ja'i, ni xinga gue'a ngue da yarbua ja rá ngu. Pɛ Oja, ya xa xiqui ngue hinjonni ja'i ga embi ngue hingu'i sã ga nya'be, ogue ga embi ngue xants'o.

29 Janangue nu'mø mambã ts'igui, hinte dá ma, sinoque n'na zihmantho dá ɛhɛ. A nuyá, dí nne ga padí te gui zoqui.

30 M'i dahra Neyo p'uya, bi 'yɛmbi:

—Ya rá gupa ya, comma tengutho ra ora ja p'uya, ya mmap'u comma hyu nde. Him marã nsihmɛ'a ra ora'a. M'ɛnte di mmat'Oja ua ja ma ngu, bi mpã ma nthandi tengutho 'mø gdi 'ui. Dã nugã n'na ra n'yohu bi zøcua, di yoxni rá he.

31 Bi 'yɛngui: “Ague Neyo, nu'a ni mhmat'Oja gui øt'e, i ø Oja'a.

32 Dam'i 'yet'i to da si n'na ra n'yohu ni hu ngue ra Simu 'nɛ i Bedu. Bi 'bup'u ja ra hnini Jope. I säya p'u ja rá ngu'a xquet'a ni hu ngue ra Simu. Ra hyuxfani'a ra n'yohu, 'bup'u ja rá nnengui ra jathe. Nu'mø bi zøcua'a p'uya, go da xi'i hanja'a”, bi 'yɛngui.

33 Janangue dá penhã p'u te'o da si'i. Ya xanho ngue xcuá ɛhɛ. A nuyá, gátho di 'bucãhe ua ja rá hmí rá dá Oja ya. Dí nne ga øcãhe te gãma hya di 'bep'a'i Oja gui xicje —bi 'yɛmbi.

Ra Bedu bi xihra hya yø ja'i 'bup'u ja rá ngu ra Neyo.

34 M'i nya ra Bedu p'uya, bi 'yɛna:

—A nuyá, dí haxã njuani ya ngue Oja hinjongui en'a.

35 Sinoque i nnu manho hønt'o bi zã maja'i 'bucua ja ra ximhäi ngue suprá xudi 'nɛ øtra nho.

36 Nuna Oja bi zohyø judío, bá pennbabi ra hoga 'da'yo hya ngue di nhøjpaui yø ja'i connã guehna Jesucristo. 'Nɛ guehna nnøpa hmu gátho yø ja'i naya.

37 Nu'ahu gui pahmu te bá njar'u Galilea 'nɛcua Judea 'mø m'i manna hya ra Xuua bi 'yøtra nxixya.

38 Gui pahmu ngue nuna Oja, bá pennbabi ra Espiritu Santo ra Jesús nuna ra mmɛngu Nazaret, ngue bi hatra ts'edi da 'yøtra nho p'u di ma. Bi 'yøthe gátho yø ndunthi maði unna zithu. Bi zã bi 'yøt'e tengu na ra hya na, porque n'youi Oja.

³⁹ A nugähe ya, dadi jagähe majuañi te gä bi 'yøtrā Jesús, tengutho te bi 'yørbu ja rā xequi rá njap'u Judea 'nēp'u ja rā hnini Jerusalén. M'mefa p'uya, bi ma maçuati rā pont'i ngue ja bi dup'u.

⁴⁰ Pē nuna Oja, bi japi bi bēnnate'a rá hyu pa. Bi nepe ngue mahøndá nuhe 'mø ya xi bēnnate.

⁴¹ Hínque masque gätho yø ja'i bi nu 'mø mi bēnnate rā Jesús, sinoque go dá nugähe. Ya m'met'o xpí zän'Oja ngue gā jahe majuañi p'u bi bēnnate rā Jesús. Nugähe p'uya, 'dap'u dá nsihmēhe 'mø mi bēnnate p'u mant'ägui.

⁴² 'Nē gue'a bi 'bejpähe'a ngue gā japähe majuañi yø ja'i, ngue nuna rā Jesús guehna bá ex Oja ngue di ndast'abi na, ngue dá hyaspa rā güenda'u i te 'nē'u xandu.

⁴³ Nuna rā Jesús, guehna bi mā gätho yø pøngahya Oja na, ngue nu to gätho dá 'yēc'ēi na, di mpunnba yø ts'oqui conná guehna.

Ba 'bennbabi rā Espiritu Santo yø ja'i hīngyø judío.

⁴⁴ Tobe di yahñitho rā Bedu 'mø mi zøhrā Espiritu Santo p'u 'bähyø ja'i mi øxra hya mmanña Bedu.

⁴⁵ Nu'u yø judío xí 'yēc'ēi m'met'o rā Jesús bá n'youi rā Bedu ngue di hyuñi, di 'yøtho'u p'uya, ngue 'nē'u yø ja'i hīngyø judío bá 'bennbabi rā Espiritu Santo.

⁴⁶ Mbønēqui xanho, porque øde ngue n'nan'yo rā hya ga ya'u 'bäp'u. 'Nē øde ngue εspabi Oja.

⁴⁷ Bi 'yēnna Bedu p'uya:

—Xiya, ζua hinda zä di nxixya ya yø ja'i bá 'bennbabi rā Espiritu Santo ya, tengutho bi njacju m'met'o? —bi 'yēna.

⁴⁸ Bi xihyø ja'i p'uya ngue bi ma maxixyabi, gue'a di fadi ngue εc'ēi rā Jesucristo'a. M'mefa p'uya, ya himma thøgue rā Bedu, xihyø ja'i ngue di m'map'u njammī pa.

11

Rā Bedu bi dāpra güenda yø 'yēc'ēi p'u ja Jerusalén.

¹ Nuya yø representante rā Cristo co 'nē'u mi'da yø 'yēc'ēi rá m'map'u Judea, bi 'yøde ngue 'nē'u hīngyø judío ya xí εc'ēibi rá hya Oja.

² Nu'mø mi zønna Bedu p'u Jerusalén, bi mbøcue 'da yø judío ngue ya mayø 'yēc'ēi.

³ Bi 'yēmbi:

—ζHanja ngue gá sømp'u 'bähyø ja'i hīngyø judío, 'nē 'dap'u gá nsihmēui? —bi 'yēmbi.

⁴ Nuna rā Bedu p'uya, bi dá rā güenda te gä xi nja, bi 'yēna:

⁵ —Nu'mø dambi 'bücä p'u ja rā hnini Jope, mā mat'Ojagä p'uya. Bi mpähma nthandi tengutho 'mø gdi 'ui. Dá nugä n'na rā manta xanno ho bi gahmaya, ba nthut'i ngoho mats'at'i. Bi zøp'u di 'bäi.

⁶ Nu'mø mā hētä p'uya, dá nu te 'be'a cambo. Dá nu ngue bá cap'u yø zu'ε ja goho yø gua, bá cap'u yø zate, bá cap'u yø c'eya, bá cap'u yø ts'int's'u.

⁷ Dä øcä p'uya ngue nzoqui bi 'yēnguī: "Aguē Bedu, dami nanguī. Guī hyo yø zu'ε 'bücua n'namhma gui sa", bi 'yēnguī.

⁸ Nugä p'uya di εmbi: "Hin'na grā Hmu. Porque hīnjam'mø xtä sigä n'na rā cosa nu'a hīn'y'u rá n'ēdi gä si, ogue xants'o", di εmbi.

⁹ Nu'a nzojpya, mahømbi 'yēnguī: "Nu'a mman'Oja ngue xanho, 'yo gnī hutī ngue xants'o'a", bi 'yēnguī.

¹⁰ Nhyu ndi bi zoqui ngue ngu'a xiqui. 'Bextá nugá p'uya ngue bi mengra manta, i ma mahets'i.

¹¹ Nu'a rá ora'a p'uya, nup'u ja rá ngu nmi 'bai, bi zøn'i hyu nc'ei xi nexa Cesarea, ni ma dá sigui.

¹² Ra Espiritu Santo p'uya, bi xiqui ngue hinga nyobeni, ga mme'be'u yø n'yohu bi zøhø ngue sixqui. Xquet'a dá mácähe ya 'dato má zi cühu 'bæcua. Gä dá cat'ähe p'u ja rá ngu n'na rá n'yohu ngue rá mmengu Cesarea.

¹³ Nuná rá n'yohu p'uya, bi xicje ha bi nja ngue bi nu n'na rá anxε bi zøp'u ja rá ngu. Rá anxε p'uya bi 'yεmbi: "Damí 'yet'i to dá si n'na rá n'yohu ni hu ngue rá Simu, 'bup'u ja rá hnini Jope, nu'a xquet'a ja man'na rá thuhu ni hu ngue rá Bedu.

¹⁴ Nuná rá Bedu, go dá xi'i ná ha di njap'u gdi nyani, co 'ne'u 'bup'u ja ni ngu", bi 'yεmbi.

¹⁵ Pe høntho dá fudi dá xicá rá hya yø ja'i p'uya, 'bexque'a bá 'bennbabi rá Espiritu Santo, tengutho bi njacju m'met'o.

¹⁶ Bi zo má mmägá p'uya ngue nguna rá hya bi man'a m'met'o rá Hmu Jesús, bi 'yεná: "Ra Xuua bi 'yøtra nxixya conná dehe'a. Pe nu'ähü, rá Espiritu Santo di há'ähü rá ts'edi", bi 'yεná.

¹⁷ Pe xi'mø ngue bi ne Oja ngue bi japyø ja'i tengutho bi jacju 'mø má εc'ei hu rá Hmu Jesucristo, çua dá zä ga täjpagá a te nne dá 'yøt'a Oja p'uya?

¹⁸ Nuya yø 'yεc'ei mi 'bup'u Jerusalén, mi zä mi 'yøhya yø hya bi maná Bedu, mambi nsáyatho. Bi 'yεmp'uya:

—Maguesε ná Oja, ngue xquet'a 'ne'u hingingø judío bi ne Oja ngue bi hyεp'u rá nts'o, 'ne bi tocabi rá 'da'yo te para zantho.

Yø mmengu Antioquia bi 'yεc'ei rá Jesucristo.

¹⁹ Bi 'yεmmei bi ts'hyø 'yεc'ei 'mø mi tho rá Teba. Nu'u bi 'dagui, i mpa 'da asta Fenicia, asta Chipre, asta Antioquia i mpa 'da. A nuya p'uya, nuná rá hoga 'da'yo hya ni hya, ja ni mamp'u ni mpa. Pe hønnyø judío bi xifi, hijnjom mi 'da ni ja'i xtá xifi.

²⁰ Dá gue 'da yø 'yεc'ei ngue yø mmengu Chipre, 'ne'u yø mmengu Cirene bi zømp'u ja rá hnini Antioquia. Xquet'a bi xihra hoga 'da'yo hya yø ja'i hingingø judío. Bi xihyø ja'i hanja'a rá Hmu Jesús.

²¹ Di hatra ts'edi Oja ngue dá maná hya. Janangue xangu yø ja'i bi hyεp'u yø nyogui nt'εc'ei ngue bi 'yεc'ei rá Hmu Jesús.

²² Nuná te bi nja, mi zä mi 'yø'u yø 'yεc'ei p'u Jerusalén, 'bexpi menhna Bernabé ngue i ma asta Antioquia.

²³ Nu'mø mi zønna Bernabé, bi nu p'uya ngue nuná Oja ya xi japi xandønho yø ja'i. Rá ndijohya p'uya. Bi xifi gätho yø ja'i ngue dá hyahyø mmái dá hya rá ts'edi ngue dá den'na rá Hmu Jesús, hinda hyεgi.

²⁴ Nuná rá Bernabé, rá hoga n'yohu ná, n'youi rá Espiritu Santo, di zajpabi rá nt'εc'ei. Janangue xangu yø ja'i bi dapyø mmái ngue bi 'yεc'ei rá Hmu Jesús.

²⁵ Ja bi nexpu rá Bernabé ngue bi map'u ja rá hnini Tarso ngue bá honna Saulo. Nu'mø mambá timp'uya, bá n'youi, bi 'yε'a Antioquia.

²⁶ N'na jεya xanho bi m'map'u ha 'buhyø 'yεc'ei. Xandønnyø yø ja'i bi xännbabi rá hya. Ja bá fup'u Antioquia p'uya, ngue nuya yø ja'i tenna Cristo i nhuti ngue yø cristiano.

²⁷ Nu'u yø pa'u p'uya, nu'u 'da yø pøngahya Oja bá nexpu Jerusalén ngue i ma Antioquia.

²⁸ Nuna n'na nc'ei ni hu ngue ra Agabo bi nangui bi m'mäp'u 'bähüø 'yεc'ei. Bi bennbabi ra Espiritu Santo'a ra hya bi mamp'uya, ngue i ja ngue di nja n'na ra thuhu gä rä nguni ra häi. Nu'a te bi mamp'uya, bi nja, gue'u yø pa ngue mi ndast'abi ra Claudio.

²⁹ Janangue nuya yø 'yεc'ei p'u Antioquia bi 'yørpabi ra 'bäxte'u yø mmi'yεc'eiui ni m'mu'a Judea. N'na ngu n'na bi uni te ts'u bi zörpa yø ts'edi di uni.

³⁰ Nguna bi 'yøt'e ngue bi petra mēnyu, bi mēnnbabi yø 'yεc'ei p'u Judea ngue bi ndäpi to 'bet'o. Nuya bi hyaxra mēnyu, guehna ra Bernabé 'nēhra Saulo.

12

Bi tho ra Jacobo, 'nε bi n'ofädi ra Bedu.

¹ Nuna ra tiempo na p'uya, bi bent'i 'da yø 'yεc'ei na ra dast'abi Herodes ngue bi ani.

² Nuna ra Jacobo rä n'yohu ra Xuua, bi manda ngue bi thejpa rá ya connä juai.

³ Bi nu ra Herodes ngue di ho yø judío te bi 'yøt'e, bi bent'i mahøn'a ra Bedu p'uya. Nuna ra hya na p'uya, bi nja'a ra pa ngue ra ngo ts'i ra thuhmε hinguí n'youi ra íxi.

⁴ Nu'mø mi ma mabent'i ra Bedu, bi manda ra Herodes ngue bi jot'i. Nup'u ja ra fädi p'uya, bi mä'i goho poni yø soldado ngue yø goho nja'i n'na poni. Bi zänni ngue ja xti sentencia 'mø xta nguahra ngo ni hu ngue ra pascua.

⁵ Ya ofädi ra Bedu, pε m'mädi xandønho. Janangue hinguí säya'u yø mmi'yεc'eiui, janjuani ngue mmarpabi Oja.

Oja bá jwipu ja ra fädi ra Bedu.

⁶ Nu'a ra xui'a p'uya, høntho xta hyats'i xta mma njauqi ra Bedu ngue xta mma ma sentencia ngue da tho. Nuna ra Bedu, xi 'yεt'inde yoho yø soldado p'u mi aha. Ma nthut'i co yoho yø cadena. Nu'u mi'da yø soldado p'uya, 'bäp'u ja ra goxthi fädi ngue di mfädi.

⁷ Mi zø'a n'na rä anxε Oja p'uya, bi yot'i gä mbo ra fädi. Nuna ra anxε, bi dospa rá hyo ra Bedu ngue bi 'yä, bi 'yεmbi:

—Dami nangui n'nahmantho.

Bi xo'u yø cadena manthut'i yø 'ye ra Bedu p'uya.

⁸ Nu'a ra anxε bi 'yεmbi:

—Dami du'ni nguti ya, dami ti'ni thixfani — bi 'yεmbi.

Nu'mø mi 'yøtra Bedu'a te sifi, ra anxε mahømbi 'yεmbi:

—Dami hye ni tuhü ya, bá nterbäya.

⁹ Nuna ra Bedu p'uya, ni 'befatho p'u ni ma ra anxε ngue bi bøni. Pε hinguí padi ngue'mø majuaní ogue himmä juani'a te ørpabi ra anxε, bi 'yεna ngue i 'ui.

¹⁰ Pε nu'mø mi thop'u rá mädi 'bäi yø soldado, bi 'uix'a rá yo 'bäi, mi zømp'u ja ra goxthi ngue gä ra t'εgui p'uya. Bi xose ra jut'i, bi bømbäya. M'mefa p'uya, ya ni 'yop'u ja ra caye. Bi zop'u ra anxε p'uya, bi ma.

¹¹ Bi hyaxä njuani ra Bedu p'uya ngue majuaní'a te ørpabi ra anxε bi nu, bi 'yεmp'uya:

—A nuyá, dí haxä njuani ya ngue majuaní bá penhna anxε Oja ngue bi yangä p'u ja rá 'ye ra Herodes. Bi yangui ngue ra ndate mi mbεnnngagui yø judío.

12 Mente sodrá mm̄ai rā Bēdu'a te tho p'uya, bi zomp'u ja rá ngu rā Maya rá mamá rā Xuua. Nunā rā Xuua xquet'a n̄i hu ngue i Marco. Xangu yø 'yεc'ei xi mp̄eti p'u ja rá ngu nā p'uya ngue mmat'Oja.

13 Nunā rā Bēdu p'uya, bi jātra goxthi p'u thi. Bá p̄on'a n'na rā hm̄ute n̄i hu ngue rā Rode ngue da pad̄i te'o di jātra goxthi.

14 Pε nu'mø m̄i ba p'uya ngue rā Bēdu 'bāhma xøts'e, nu'a gui johya, b̄i n̄t̄ihi i ma mbo ngue bá mā. Gue h̄inga 'be bi xojpi.

15 M̄i mamp'uya ngue 'bāp'u thi rā Bēdu. Bi t'εmb̄uya:

—Antho guí loca ya, tegue da hyongua'a 'mø.

Pε rā hm̄ute n'nat'a mm̄a ngue majuan̄i gue'a rā Bēdu 'bāhma xøts'e. Bi 'yεnyø ja'i p'uya:

—H̄inga gue'a, sinoque rá ndah̄i'a.

16 Pε rā Bēdu bi sigue di jātra goxthi. B̄i ma to bá xocra goxthi p'uya. M̄i nu yø ja'i ngue gue'a rā Bēdu, εmm̄ei b̄i nsu.

17 Rā Bēdu p'uya, ørpatho yø senya connā 'yε ngue h̄ind̄i 'yan̄i. Bi xihyø ja'i ha b̄i n̄ja ngue bá juc'a Oja p'u ja rā fādi. Bi 'yεmb̄i:

—Nu te dá thocā ya, dām̄i xihm̄a rā Jacobo 'n̄ε'u m̄i'da mā zi cūh̄a —bi 'yεmb̄i.

Bi b̄omp'uya, b̄i ma man'na rā xεqui.

18 M̄i hyaxp̄uya, janjuan̄i ngue h̄ingui pad̄i te da 'yøtyø soldado. Porque h̄ingui pad̄i ha xi n̄ja rā Bēdu.

19 B̄i manda rā Herodes ngue bá thonna Bēdu, pε h̄imbá th̄ini. B̄i ma nt'änni yø mādi p'uya. M'mefa p'uya, b̄i manda ngue bi tho'u yø mādi. M̄i nhote rā Herodes, bi b̄omp'u ja rā h̄ai Judea, b̄i ma i m'map'u ja rā h̄ai Cesarea.

Ya bi du rā Herodes.

20 Nunā rā Herodes mad̄i nsuhm̄i yø mm̄engu Tiro 'n̄εhyø mm̄engu Sidón. Pε b̄i nhεcāhya yø ja'i ngue da m̄enhna n'na rā comisió ngue da ma da nyaui rā Herodes. Pε 'be bi hyøspabi rā m̄enyu nā rā Blasto di manda p'u ja rá ngu rā Herodes. Go bi catra hya nā p'uya ngue di nhøjpaui yø ja'i rā Herodes. Porque nup'u ja rā h̄ai Tiro 'n̄εp'u ja rā h̄ai Sidón, ja man̄i map'u'a te m̄i p̄omp'u ja rá h̄ai rā Herodes ngue si yø ja'i.

21 N'na rā pa p'uya, b̄i m̄ennba rā hya yø ja'i rā Herodes ngue bá εhyø ja'i b̄i nyaui. Nunā rā Herodes bi hye rá he ngue rā hedast'abi. B̄i m̄ip'u ja rā nthuts'i ngue b̄i nhøt'a hya p'uya.

22 M̄i juadi b̄i nya p'uya, bi 'yεnyø ja'i:

—Nunā ya ya, h̄ingra ja'itho nā, sinoque Oja nā —bi 'yεnyø ja'i.

23 'Bexque'a p'uya, n'na rá anxε Oja bi japi ngue bi hyεnna Herodes, bi ḡamyø masε m̄i ca rá mm̄ai, bi du. Porque bi hotho te mm̄anyø ja'i ngue εmb̄i Oja, h̄imb̄i hejpi ngue εspabi yø ja'i.

24 Pε nunā rá hya Oja, man'na man'na n̄i zεtho ndap'u bi zā i hma.

25 Nunā rā Bernabé 'n̄εhra Saulo m̄i dá rā m̄enyu i 'benhni ngue dan̄i dāp'u Jerusalén. Hømbá pengui, bi 'yε'a Antioquia. Bá si rā Xuua nunā n̄i hu ngue i Marco.

13

B̄i m̄adi di mp̄ehra Bernabé 'n̄εhra Saulo ngue bi 'yonna hya.

1 Nu'u yø 'yεc'ei 'bap'u ja rā hn̄ini Antioquia, i n'youi p'u 'da yø p̄ongahya Oja 'n̄εhyø xännbate 'da. Guehna rā Bernabé, rā Simu nunā n̄i hu ngue rā Niger, rā Lucio nunā rā mm̄engu Cirene, rā Manaén nunā rá tede rā Herodes m̄i ndast'abi p'u Galilea, 'n̄εhra Saulo.

² N'na ra pa bi mpeti yø 'yεc'εi ngue thanne Oja. 'Nε etyø mmæi yø ja'j' m'ø ndanne. Ra Espiritu Santo bi 'yεna:

—Dami 'yεxui ra Bernabé 'nehra Saulo, para ngue da 'yøtra 'bæfi ga 'bæpi, porque ya xtá huanhna ya.

³ Mi juadi bi mat'Oja yø ja'j' p'aya, 'nε etyø mmæi, bi japyø 'yε p'ua ja yø ya p'aya, para ngue da fadi ngue ya bi t'εts'j. Bi n'yεte p'aya, bi ma.

Ya bi manna hya p'ua Chipre.

⁴ Nunā ra Espiritu Santo bi mēnhā Bernabé 'nehra Saulo ngue di 'yonna hoga 'da'yo hya. I mpa p'ua ja ra hnini Seleucia. Ja bi 'yop'ua ra barco ngue i mpa p'ua ja n'na ra hāi brā ja mādē ra jathe ni hu ngue Chipre.

⁵ Mi zømp'ua ja ra hnini Salamina, nu'ua yø judio xi mpeti p'ua ja ra nija p'aya, gā bi xihra hya Oja. Ni n'youi ra Xuua ngue yø mæxte.

⁶ Bi n'yo p'aya, xangu p'ua bi thogui. Sār'mø mi zømp'ua ja ra hnini Pafos. Ja bi nthēui p'ua n'na ra judio ni hu ngue ra Barjesús. A nuna p'aya, ra badi pe mmanna fēhni, εnā ngue rá pøngahya Oja.

⁷ Nunā ra Barjesús marā amigo ra dast'abi Sergio Paulo. Ra dast'abi p'aya, mi ja xanho rá n'yomfēni. Bi zonha Bernabé 'nehra Saulo, bi ne bi 'yø'a rá hya Oja.

⁸ A nuna ra badi p'aya, ja man'na rá thuhu ngue ra Elimas. Bi dāipi te mmanya yaui rá dast'abi, bi ne xti hejpi ngue hinda 'yεc'εi ra hya sifi.

⁹ Nunā ra Saulo xquet'a ni hu ngue ra Pablo. Pe ra Pablo di hātra ts'edi ra Espiritu Santo, bi za di heji ra Elimas.

¹⁰ Bi 'yεmbūya:

—Nu'j' grā ndøethani, gā ra nts'o gni 'yo. Rá basi'j' ra zithu. Ni nsuiui'a te gā xanho. ¿Ua hijnjam'mø gui 'yets'a gni ts'onnbabi'a ra hya njuantho di un'Oja?

¹¹ A nuyá, di castiga'j' Oja ya. Gui nxādā njammj pa ya, hinda zā gui nnurpa rá nyot'i ra hyadi —bi 'yεmbj.

N'na zihmantho bi ga 'bexui p'ua ha hētra Elimas, honi to di cēnhni, porque hinha heji.

¹² Nu'mø mi nu ra dast'abi'a te bi nja p'aya, 'bexque'a bi 'yεc'εi ra hoga 'da'yo hya. 'Nε janjuani di 'yøtho'a te ra xādi i ja ngue sifi hanja'a ra Hmu Jesús.

Ra Pablo 'nehra Bernabé bi ma man'na ra hnini xquet'a ni hu ngue ra Antioquia.

¹³ Nunā ra Pablo 'nehya mi'da yø n'yohua, gā bi 'youi ra barco p'ua ja ra hnini Pafos ngue i map'ua ja ra hnini Perge, ja yø xequi rá njap'ua Panfilia. Ja bá nsote p'ua ra Xuua p'aya, porque bá pengui ngue bi zø'a Jerusalén.

¹⁴ Mambā thop'ua Perge p'aya, i mpa p'ua ja ra hnini Antioquia ngue Pisidia. Nu'mø ra pa ngue ra ts'aya, bi yarbua ja ra nija di mpeti yø judio. Bi mi p'aya.

¹⁵ Nu'mø mi juadi bi hman'a te nt'ot'i p'ua ja ra libro ngue rá ley Oja, 'nε'a te bi 'yotyø pøngahya Oja, nu'ua di mada p'ua ja ra nija bi mēnhā ra hya, bi 'yεmbj: “Ague n'yø'au, nu'mø ja temā hya gni hyaui ngue gui xihmi yø ja'j', da zā gui mmammj ya”.

¹⁶ Ra Pablo p'aya, bi nangui. Bi 'yøtra senya connā 'yε, di hejpa bi yø ja'j' ngue hini 'yani. Bi 'yεmbūya:

—Ague gyø judioha, te'o gā suprá xudi Oja, dāmi 'yøhmu ya yø hya ja ua.

¹⁷ Nunā Oja thanne yø judio, bá huan'ua mā mboxitaha. Bi 'yøt'e ngue bi zε'ua yø mbom'meto ra Israel mēnte bá m'map'ua ja ra 'dan'yo hāi Egipto. Connā ts'edi Oja bá jacyø ja'j' p'ua Egipto.

18 Mente bi n'yo dapo nyote njeya yø ja'i, nuna Oja bi zeti te øtyø ja'i.

19 Bi jua Oja yoto yø nación manì njap'u ja yø häi Canaán. Yø häi ya yø ja'i bi gua p'uya, go bi t'unma mboxitahu ngue da gohmi.

20 M'mefa p'uya, mente bi zøn'i goho ciento 'ne yote ma'det'a njeya, bi 'yexyø ts'ut'abi ngue di manda yø judío asta gue'mø mambá m'muhra pøngahya Samuel.

21 Nuya yø judío, bi 'yädi ngue da t'exra dast'abi di manda. Nuna Oja p'uya, bi 'yexa n'na ra dast'abi ngue bi mpe'a nyote njeya. Guehna ra Saúl bi t'ets'i, nuna ra ts'ant'u ra Cis. Nuna ra n'yohu na, ra mbom'meto ra Benjamín.

22 M'mefa p'uya, bi hyajpabi Oja ra 'befi ra Saúl. Bi 'yex hman'na ra dast'abi ni hu ngue ra David. Bi 'yèn'Oja p'uya: "Nuna ra David rá ts'ant'u ra Isai, guehna n'na ra n'yohu di nnu manhogá na. Nu'a te gá di nnegá ngue di nja, nuna go da 'yø'na", bi 'yèn'Oja.

23 A nuna ra Jesús, rá mbom'meto ra David, guehna bá ex Oja ngue da yanyø judío tengutho xi yarpa Oja m'met'o yø judío.

24 Hante ngue da fahna ra Jesús, nuna ra Xuua bi xihyø judío ngue jatho da hyep'u ra nts'o ga 'yo yø ja'i n'namhma di nxixya.

25 Nu'mø ni ma da zønna pa da du na ra Xuua, bi 'yena: "Nu'a ra Cristo guí mmamhma, hinga guecá'a. Da ep'u m'mefa'a, pegue nmaguee 'mø bá ehé. ¿Haru gue ga sacá tengu'a?" bi 'yena.

26 Ague gyø judío ni menihu ra Abraham, gátho mi'da yø ja'i suprá xudi Oja. Go bá 'ben'nahu na ra hya ja ua ngue gdi nyamhma na.

27 Nu'u yø mmengu Jerusalén conyø ts'ut'abi hinguí 'yo yø mmui te'o na ra Jesús. Nuna ra hya bi 'yotyø pøngahya Oja, nhyato nhyato di xäp'u ja ra nija yø ja'i, pe hinguí tynyø mmui'a te ra hya nt'ot'i. I njarbutho ya, nu'mø mi sentencía ra Jesús, ya bi nja'a te ra hya nt'ot'i.

28 Madague'a himbi dinnba rá ts'oqui ngue xti du, pe bi xihyø judío na ra Pilato ngue di manda da tho.

29 Mi zá njapi gátho'a te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro p'uya, bá thajpu ja ra pont'i p'uya ngue bi t'ägui.

30 Pe nuna Oja bi 'yøt'e ngue bi bennate p'u ha bi t'ägui.

31 Nu'u yø xädi 'dap'u mi 'youi ra Jesús, n'youi 'mø mambá nexpu Galilea ngue ni ma Jerusalén. Pe xangu yø nni'di mahombi nyai 'mø mi bennate. Nuya yø xädi ya, guehya 'bui ngue di ja majuaní ra hya p'u ha 'buhyø judío ya, ngue hanja na ra Jesús.

32 Dadi øt'áhe na ra hoga 'da'yo hya, ngue nu'mø yø pa xa thogui, ya bi nja na ra hya xi yarpabi Oja u ma mboxitahu.

33 Porque ngue yø mbom'metoju'u ya, nuna Oja, ya bi nja'a te ra hya xa ma mmam'met'o, ngue da penhua ra Jesús. Ya bi nja na ra hya nt'ot'i p'u ja ra Salmo rá yoho ngue ena: "Gue'e ma Ts'ant'u'i, go di exa'i ya ngue gui ndast'abi", bi 'yèn'Oja.

34 Ya m'met'o xi man'Oja ngue jatho da japi di bennate p'u ha da nt'ägui ra Jesús. Porque hinguí nnepe da 'ya rá do'yo. Nguna bi manya ngue bi 'yena: "Ga øt'á ngue guí timhma'a ra nho dá yarpagá ra David".

35 Xquet'a nt'ot'i man'na ra hya p'u ja ra Salmo ngue i ena: "Nu'a ni Maca Ts'ant'u, hinguí japi da 'ya rá do'yo'a", i ena.

36 Majuaní ngue bi 'yørpabi rá páhä Oja mente ra pa bi m'muhra David. Nu'a ra hya di 'bep'a Oja da 'yøt'e, gue'a bi 'yøt'a. M'mefa p'uya, bi du, 'dap'u bi tähmi rá mboxita. Pe bi 'ya rá do'yo.

37 Pe nuna ra Jesús, bi 'yøt'a Oja ngue bi bennate, himbi 'ya rá do'yo na.

38 Ague n'yo'ah_u, nuna ra hya ma ot'e'ah_u ya, jatho guí pah_um_u ngue nuna ra Jesús, guehna di punnga ma ts'oqui_u na.

39 Hangu bi mehyo ja'i ngue nne xtí mpunnbi ngue xta 'yot'e te gāma hya nt'ot'i p'u ja rá ley ra Moisés, pe himbi zā. Di mpunnbabi ra ja'i ya, pe gue gue'a da 'yεc'εi ra Jesús.

40 Damí mfāhm_u, man'na n'yo mi 'yot'e ngue go guí thohm'a te bi 'yotyō pōngahya Oja ngue bi 'yεna:

41 “Ague gyō dennateh_u, nu'a te gā nuh_u ya, madague'a guí suh_u, pe ngutho guí m'mehm_u. Porque guecā drá Ojagā, da zōnna pa gā ot'ā yō cosa ngue tate mazihotho, astā hinguí 'yεc'εih_u 'mō to da xi'ah_u hanja”, bi 'yεna.

42 Mī jua'a ra hya bi manna Pablo p'uya, bi bōmp'u ja ra nija n'youi ya mī'da yō n'yoh_u. A nu'a hīngyō judío p'uya, bi xifi ngue nu'mō bi dātra pa sāya yō ja'i, hōnda ngu'a ra hya da manna Pablo.

43 Mī n'uenyō ja'i p'u ja ra nija p'uya, nuna ra Pablo 'nehra Bernabé, bi denni xangu yō judío, da gue'u yō ja'i ya xa bennba yō nt'εc'εi yō judío xquet'a nī tet'i. Nuya nī terbaya, majapi nts'edi ngue hinda hyejpabi rá mate Oja.

44 Mī dātra hyato ma pa sāya yō ja'i p'uya, ya mme gā ra hnīni bi mpeti, ngue nne da 'yōspa rá hya Oja.

45 Pe mī nu yō judío p'uya ngue εna yō xaj_u yō ja'i, bi nseyā p'uya. Bi dājpi te mmanna Pablo, bi zai.

46 Ra Pablo p'uya, 'nehra Bernabé bi hya ra ts'edi ngue bi nya, bi 'yεmbyō ja'i:

—Ague gyō judío_h, mī jahma ngue go rá mudi dá si'ah_u rá hya Oja. Pe ya hinguí nthēh_u ra 'da'yo te para zantho, ngue hinguí nnu manhoh_u na ra hya na. A nuyá, gdá mächē p'u rá m'mahyō ja'i hīngyō judío ya.

47 Porque guehna bi mēngāhe Oja na ngue bi 'yεna: “Nuya di εxa'i ya ngue gui cānbabi ra 'yu da n'yo yō ja'i hīngyō judío, tengutho n'na ra nyot'i 'mō nī 'bet'o. Janangue da zā di nyanyō ja'i rá nganī nxīmhai”.

48 Mī 'yōhyō ja'i na ra hya si p'uya, janjuanī ngue ra ndi johya'ū hīngyō judío. I mmānyō ja'i p'uya ngue xandōnho rá hya Oja. 'Nε gā bi 'yεc'εi'ū yō ja'i ya xpá ts'ānbi ngue di nthēu ra 'da'yo te para zantho.

49 Bi ma ma'yōnī rá hya Oja gātho'a ra xεqui'a p'uya.

50 Nuya yō judío mbōcūe, bi 'yatya yō xisu ya suprā xudi Oja, guehya hnu mānsu p'u ja ra hnīni ya yō xisu. Da guehyō n'yoh_u dī mānda p'u ja ra hnīni, gā bi 'yat'i. Janangue bá yāns'yō ja'i p'uya, ngue bi zahra Pablo 'nehra Bernabé. Bi 'yet'i, xifi ngue ya hinda pengui.

51 Pe nuya yō representante ra Cristo, bi huamhyō fonthāi mī n'youi yō mbongua, gue'a ra hmeya'a ngue ya bi thēp'ū yō ja'i nuya hīmbi nu manho ra hya. Bi tho p'uya, i mpa p'u ja ra hnīni Iconio.

52 Nu'ū yō ja'i ya xi 'yεc'εi ra hya p'uya, janjuanī ngue di johya 'nε di hatra ts'edi ra Espiritu Santo.

14

Ra Pablo 'nehra Bernabé bi manna hya p'ū Iconio.

1 Nup'ū ja ra hnīni Iconio, jap'ū ra nija dī mpeti yō judío, ja bi yarb_u ra Pablo 'nehra Bernabé ngue bi manna hya. Mī manna hya p'uya, xangu yō judío bi 'yεc'εi, 'nε'ū hīngyō judío bi 'yεc'εi ra hya.

2 Pe nu'ū yō judío hīmbi 'yεc'εi ra hya p'uya, bi 'yatyo mmεngu Iconio, bi japi ngue bi nu mān'ū yō 'yεc'εi.

³ Janangue ya'atho yø pa bá m'map'u, bi hya ra ts'edi bi manna hya. Hønt'a Oja nøts'e mente xihyø ja'i hanja'a rá mate Oja. I fäx Oja ngue øtyø milagro para ngue da fadi ngue majuanj te mma.

⁴ Pø nu'u yø ja'i 'bøp'u ja ra hnini, yo 'bwi i nja. Nu'a n'na 'bwi 'da'igu mmamhm yø judío. Man'na 'bwi p'uya, 'da'igu mmamhm yø representante ra Cristo.

⁵ Yø judío, 'nø'u hingyø judío, bi nhøcahyah yø ts'at'abi ngue da zamba yø representante ra Cristo, 'nø da mando.

⁶ Mi zä mi badi te fennbabi ra Pablo 'nøhra Bernabé, bi bømp'uya, i map'u ja ra hnini Lистра. Bi thogui, i mpa p'u ja ra hnini Derbe. Guehya yø hnini rá njap'u Licaonia ya. Gä bá n'yop'u ja yø hnini querp'u bí ja.

⁷ Ja bi mmamp'u ra hoga 'da'yo hya p'uya.

Bi 'bundo ra Pablo.

⁸ Nup'u ja ra hnini Lистра, bi dimp'u n'na ra n'yohu mi hup'u ngue hingui sä di n'yo. Porque ra dogua mente ra pa xa m'mai, hijnjam'mø di 'yo.

⁹ A nuna ra n'yohu na, mi 'yøde te mmanna Pablo. Ra Pablo bi hyeti, bi ba p'uya ngue øc'ei ngue dä zä yø gua.

¹⁰ Nuna ra Pablo bi ts'edi bi 'yømbi:

—Damj nangui ga 'bäi —bi 'yømbi.

Nuna ra n'yohu p'uya, bi m'mai. Bi 'yø'n'a n'na ra sägui p'uya, bi n'yo.

¹¹ Mi nu yø ja'i'a te bi 'yøtra Pablo p'uya, bi mahra hmafi yø ja'i, ga ya'a te yø hya yø ja'i Licaonia, i øna:

—Yø zi dahmu xpä ngohi ngue yø ja'i, bi zøcua dí 'bøhm ya —bi 'yøna.

¹² Nuna ra Bernabé, t'ømbi ngue ra dahmu Júpiter. Nuna ra Pablo p'uya, t'ømbi ngue ra dahmu Mercurio na, porque guehna ra Pablo bi manna hya.

¹³ Nu'a rá mmäcja ra dahmu Júpiter i ja rá njja p'u ja ra nenihni ni yatra 'yu. Bá zi yø ndani na p'uya, xpí tøtyø thøðøni, ni map'u 'bøhyø representante ra Cristo. Bá n'yoyi yø ja'i di nhomndani ngue da 'yøpa ra 'bøt'e ngue da danne.

¹⁴ Pø ra Bernabé 'nøhra Pablo, bi mmeya'a te nne da 'yøtyø ja'i ya p'uya. Bi xetyø pahni p'uya, ngue gue'a gui nequi ngue hingui nnu manho te nne da 'yørpabi yø ja'i. Bi yarbua ha 'bøhyø ja'i p'uya, ni mafi, i øna:

¹⁵ —Ague n'yø'ahu, zhanja'a gui nne gui 'yøthu? Nuga'be xquet'a dyø ja'itho gä'be tengutho'ahu. A nuyá, nnä øhø ga øt'a'be na rá hoga 'da'yo hya Oja ya, n'namhma gui høhmu p'u'a te gui øthu, hinte di muui'a. Damj 'yøc'øihu Oja nuna 'bwi. Guehna bi 'yøt'e te gä bí ja mahøts'i, 'nøhra häi, 'nøhra jathe. 'Nø bi 'yøt'e gätho yø cosa dí nnuhu.

¹⁶ Nu'mø yø pa xa thogui, nuna Oja, madague'a hingui nnu manho te øtyø ja'i, pø bi unna 'yu yø ja'i ngue da 'yøt'e te di ho.

¹⁷ Pø zant'a di nequi te'ona Oja, ngue gä ra nho ørcahu. Di 'dacju ra 'ye. I øt'e ngue nja yø huahj. Di 'dacju te ga sihu, 'nø di unna pähä ma mmøihu.

¹⁸ Madague'a ngue nguna ra hya bi manna Pablo, pø xanhennitho ha i hejpabi yø ja'i ngue hindä hyo yø ndani da 'yørpabi ra 'bøt'e.

¹⁹ Bi zøhyø judío ngue yø mmøngu Antioquia p'uya, 'nøhyø mmøngu Iconio. Bi japa nts'edi yø ja'i ya p'uya, ngue da mando ra Pablo. Mi mando p'uya, øna ngue ya bi hyo. Bi øarpaya, bá ømma øøts'e ra hnini.

²⁰ Pø bi mpøti yø 'yøc'ei p'u ha 'bøenna Pablo. Bi nangra Pablo p'uya, mahømbi yarbua ja ra hnini. Mi hyaxpaya, bi ma, bi mø ra Bernabé, i mpa p'u ja ra hnini Derbe.

²¹ Mí juadi bí manna hoga 'da'yo hya p'ua ja ra hnini Derbe p'uya, xandøngu yø ja'i bi 'yεc'ei ra hya. Bi mengui mahøn'a p'uya, i map'ua ja ra hnini Listra. Bi tho'a Iconia, i mpa Antioquia.

²² Di hatra ts'edi yø 'yεc'ei p'ua ja yø hnini bá thogui. Bi xifi ngue hinda hye'a ra hya εc'ei. Bi xifi ngue nu ra ja'i nne da yarbu di manda Oja, jatho da zá ra n'ua ja ra ximhai ngue da ts'ui.

²³ Xquet'a bi 'yεxyø n'yohu n'na ngu n'na yø hnini ngue di m'met'o p'ua di mpeti yø 'yεc'ei. Da zømp'ua da zøni, øtyø mhmata'Oja 'ne etyø mmui. Nuna ra Pablo di fát'a Oja ya yø ja'i bi 'yεc'ei ra hya.

Bi mengra Pablo 'nehra Bernabé ngue i ma Antioquia.

²⁴ Mambá εp'uya, bá tho'a Pisidia, i mpa Panfilia.

²⁵ Mí zøp'ua ja ra hnini Perge p'uya, bí manna hoga 'da'yo hya. Mí thop'ua p'uya, i mpa p'ua ja ra hnini Atalia.

²⁶ Mambá thop'ua p'uya, bá o ra barco i ma Antioquia. Guehna ra hnini na ngue bi t'äprá mate Oja ngue da mäp'ua di ma ra Pablo 'nehra Bernabé ngue'a ra 'befi ya bi juadi bi 'yøt'e.

²⁷ Mí zømp'ua ja ra hnini Antioquia p'uya, bí mpeti yø 'yεc'ei. Bi xihyø ja'i te xi 'yøt'Oja conná ngue'u. Bi xifi ngue nne Oja ngue 'ne'u yø ja'i hingyø judío da 'yεc'ei ra Jesucristo.

²⁸ Ya'atho yø pa bá m'map'ua 'buhyø 'yεc'ei na ra Pablo 'nehra Bernabé.

15

Bi nja n'na ra junta p'ua Jerusalén.

¹ Nu'u yø pa'u p'uya, bá nexa Judea 'da yø n'yohu, bi zø'a Antioquia. Bi mudi bi xännbabi yø 'yεc'ei p'uya, bi 'yεmbi:

—Para ngue gui nyamhmu, jatho ngue gui 'yøthu tengutho bí manda ra Moisés ngue da hmεpya'ahu conná circuncisión —bi 'yεmbi.

² Nuna ra Pablo 'nehra Bernabé, bi 'yεmmei bí njunt'ui'u mman'a p'uya. M'mefa p'uya, bi t'εxra Pablo 'nehra Bernabé ngue i ma Jerusalén, bí mähä m'i da yø 'yεc'ei ngue da nyahu yø representante ra Cristo co 'ne'u 'bet'o p'ua di mpeti yø 'yεc'ei p'ua Jerusalén. Janangue da nu ha di jap'na ra hya na.

³ Nu'u yø 'yεc'ei p'ua Antioquia, bí ma bi thøp'ua ja ra 'yu ra Pablo 'nehra Bernabé. Ní nthop'ua ja yø häi Fenicia 'ne Samaria. I mma ha bí nja ngue bi hyep'ua yø nyogui nt'εc'ei yø ja'i ngue bí 'yεc'ei Oja. Gätho yø 'yεc'ei p'uya, εmmei di johya 'mø mi 'yøhna ra hya na.

⁴ Nuna ra Pablo 'nehra Bernabé bi zømp'ua Jerusalén, bí mpeti yø 'yεc'ei conyø representante ra Cristo 'ne'u yø n'yohu 'bet'o p'ua di mpeti yø 'yεc'ei. Bí ma te xi 'yørpabi Oja p'uya.

⁵ Bí nangui 'da yø fariseo ya xi 'yεc'ei ra hya p'uya, bi 'yεmbi:

—Jatho ngue da ma mhmεpya ya yø 'yεc'ei hingyø judío, di njapra circuncisión. 'Ne di njapi ngue da zupra ley bi 'yotra Moisés —bi 'yεmbi.

⁶ Janangue bí mpeti yø representante ra Cristo p'uya, co 'ne'u yø n'yohu 'bet'o p'ua ja ra nja, para ngue da hnu ha di njapra hya.

⁷ Mí juadi mí nyaui ya'atho p'uya, bí nangra Bedu, bi 'yεna:

—Ague ma zi cu'ahu, gui pahmu ngue nu'mø yø pa xa thogui, bá huanngä Oja p'ua ha gui 'buhmu, ngue ga xicä ra hoga 'da'yo hya yø ja'i hingyø judío. I nnepe ngue 'nehya da 'yεc'ei ra hya ya.

⁸ Nuna Oja, i parbabi yø n'yomfeni yø ja'i. 'Nε di nequi ngue bi nu manho Oja ngue 'nɛhyø ja'i hɛngyø judío da 'yεc'εi, porque bá pennbabi ra Espiritu Santo, tengutho bi jacju m'met'o.

⁹ Tengutho bi jacju Oja, bi jarbutho ya hɛngyø judío ya. Bi punnbabi ya yø ja'i bi 'yεc'εi.

¹⁰ Xiya, zhanja ngue guí tãcju'a te nne da 'yøt'Oja ya? Porque guí xihmu yø 'yεc'εi ngue jatho da dɛnna ley nuna hɛnjam'mø di sã da 'yøtyø ja'i, ni xinga guehmu mboxitahu xta nzã xta 'yøt'e, ni xinga guecju di sã ga øthu'a te gãma hya di manda ra ley.

¹¹ Pε dí εc'εihu ngue gdã nyamhmu connã mate ra Hmu Jesús. Xquet'a njarbutho yø ja'i hɛngyø judío ya.

¹² Gã bi nsãya'a guí njun'mahya yø ja'i p'uya. Bi 'yørpã masu ra hya mmanna Bernabé 'nɛhra Pablo. Bi ma te bi nja 'mø mi map'u 'bãhyø ja'i hɛngyø judío, ngue bi 'yøtyø milagro Oja connã ngue'u.

¹³ Mi juadi bi hmanna ra hya na p'uya, bi 'yεnna Jacobo:

—Ague ma zi cu'ahu, dami 'yøhmũ te ga mmangã ya.

¹⁴ Nuna ra Simu, ya bi xicju ha bi nja te bi 'yørpabi Oja 'mø rá mudi mi map'u 'bãhyø ja'i hɛngyø judío. Nuna Oja, ya xpa huanhyø ja'i ja ngue da zo rá 'yε.

¹⁵ Nuna ra hya naya, di nthɛui na ra hya bi 'yøtyø pøngahya Oja naya, ngue ɛna:

¹⁶ “Nu'mø bi nja'a ra hya nt'ot'i ya, nu'a ra njã bi hyøhra David, ma'da'yo ga hoqui hapu xants'oní, porque ya xa xot'i.

¹⁷ Dí nne ngue gãtho yø ja'i hɛngyø judío da hyongui n'namhmu da zo ma 'yε.

¹⁸ Nguna ra hya bi man'Oja, 'nε bi japi bi bãhyø ja'i xa m'mahyø pa xa thogui”, bi 'yεna.

¹⁹ Nugã dí ɛna ngue nuya yø ja'i hɛngyø judío, ngue ya 'yo di 'bãtyø mmũi ngue εc'εi Oja, ya hɛngui sã ga ts'onnbãhu yø mmũi ya.

²⁰ A nuyã, para ngue hɛndi nsãhmi ya yø judío ngue yø 'yεc'εi ya, høndya yø hya ja ua da ma macuarpi ra sacua ya. Ngue hɛnda za ra ngø, nu'a i tho ngue i t'orbã ra 'bøt'e yø dahmu. 'Nε hɛndi n'yots'om'mãi. 'Nε hɛnda zaprá ngø yø zu'ε hɛngui pønna ji 'mø bi du, 'nε hɛnda zi ra ji.

²¹ Porque asta guehyø pa xa thogui, ya mandø njam'møtho, n'na ngu n'na yø hnini i 'bãi te'o mmanna ley bi 'yotra Moisés. Nuna ra ley na, nu'mø ra pa ngue ra ts'ãya, nhyato nhyato hmamp'u ja yø njã di mpeti yø judío.

²² A nuya yø representante ra Cristo p'uya, co 'nε'u yø n'yohu 'bet'o p'u ja ra njã, 'nε gãtho yø 'yεc'εi, bi zãnbãya ngue da huanhni to da mɛnhni, di ma Antioquia, da mε ra Pablo 'nɛhra Bernabé. Bi t'εxra Judas nu'a ja man'na ra thuhu ngue ra Barsabás. 'Nε bi t'εxra Silas. Guehya yø n'yohu 'bet'o p'u 'bãhyø 'yεc'εi ya.

²³ Bi ma nt'øt'e ra sacua da gaxpuya, i ɛnna sacua:

“Nugãhe yø representante gahe ra Cristo, 'nɛhya 'bet'o ua ja ra njã, 'nɛhya mi'da ma zi cuhu 'bucua, dadi zɛnguagãhe'u ma zi cuhu hɛngyø judío rá m'map'u ja ra hnini Antioquia, 'nε'u rá m'map'u ja ra hãi Siria, co 'nɛp'u ja ra hãi Cilicia.

²⁴ Dí øcãhe ngue bi nɛxua 'da yø n'yohu ngue hɛnda ɛt'ãhe. A nuya p'uya, hɛngui padi te gui 'yøthu ngue bádi ts'on'na ni mmũihu 'na ra hya i mma, ngue di manda di nja'ahu ra hmɛpya ngue ra circuncisión, 'nε guí suphu gãtho'a te di manda ra ley bi 'yotra Moisés.

25 Janangue dá mpɛtigáhe ngue dá nhɛçahyahe. Dá ɛxáhe yø n'yohu bi map'u, bi máhä nã mã zi cùhu rã Bernabé 'nɛhrã Pablo.

26 A nuna rã Bernabé 'nɛhrã Pablo i ɛnyø te connã gnehna mã Hmuhu Jesucristo.

27 Nuya yø n'yohu dá ɛt'áhe p'uya, guehna rã Judas 'nɛhrã Silas. Nuya p'uya dá zã guí nyasɛhu, guehya dá xi'áhu temã hya dá sãnnáhe ya.

28 Nu'a te bi zãnnã Espiritu Santo p'uya co 'nɛçáhe, dá nu manhohe ngue hingui ja ts'edi dá 'yøtyø ja'i'a te gã gã 'yo yø judío. Hinda høndya yø hya i ja ngue gui 'yøthu p'u ha 'bahyø judío dá si'áhu.

29 'Yo gui sahu rã ngø i tho ngue t'orba rã 'bøt'e yø dahmu. 'Nɛ rã ji p'uya, 'yo gui sihu. Nu'a rã ngø hingui pønnã ji 'mø bi du, 'yo gui sahu. 'Nɛ 'yo gui 'yøts'om'máihu. Nu'mø ngue gã 'yøthu nã rã hya dí xi'áhe ya, ya xãho te gui øthu 'mø. Hønt'Oja dá mã'áhu'.

30 Ya bi ma'u bi t'ɛrbøya. Mí zømp'u ja rã hnini Antioquia, bi petyø 'yɛc'ɛi, bi dá rã sãcua p'uya.

31 Nu'mø mí nu rã sãcua yø 'yɛc'ɛi p'uya, ɛmmɛi di johya ngue ya bi nhohyø mmui.

32 Nuna rã Judas 'nɛhrã Silas xquet'a yø pøngahya Oja ya, bi hojpabi yø mmui yø 'yɛc'ɛi ya p'uya, 'nɛ bi hatrã ts'edi nã rã hya bi xifi.

33 Bá m'map'u njammí pa p'u Antioquia. M'mɛfa p'uya, bá n'yɛte ngue bi mengui i ma Jerusalén.

34 Pɛ nuna rã Silas bi nu manho ngue bá cop'u nã.

35 Xquet'a 'nɛhrã Pablo, 'nɛhrã Bernabé bá cop'u Antioquia. Bi sigue bi xãnbabi yø ja'i nã rá hoga 'da'yo hya Oja. Bi mfãxui mí'da yø mmengu p'u ngue xãnbã rã hya yø ja'i.

Nuna rã Pablo, ya rá yo ndi bi ma ngue di 'yonna hya.

36 Mí ma njammí pa p'uya, rã Pablo bi 'yɛmbrã Bernabé:

—Mahønga mmɛp'u ja yø hnini ya xtã mammi rá hya Oja ya. Gã ma nuui te di ja'u mã zi cùhu —bi 'yɛmbi.

37 Nuna rã Bernabé, bi ne xtã nzixrã Xuua nuna ja man'na rã thuhu ngue rã Marco.

38 Pɛ rã Pablo himbi nu manho ngue xtã nzits'i, porque rã Xuua ya xpí nsote p'u Panfilia, hingui nne dá mɛp'u ni ma ngue di 'yonna hya.

39 Bi n'uɛni n'na ngu n'na ngue hingã 'da'igu i mma. Nuna rã Bernabé bi zixrã Marco nã. Bi 'yo rã barco i map'u ja rã häi Chipre.

40 Rã Pablo p'uya, guehna rã Silas bi ne bi mɛ nã. Yø 'yɛc'ɛi p'uya bi 'yãprã mate Oja ngue dá mádi ha ni ma.

41 Rã Pablo 'nɛhrã Silas i mpa p'u ja rã häi Siria, 'nɛp'u ja rã häi Cilicia. Di hatrã ts'edi yø 'yɛc'ɛi p'u ni ma.

16

Rã Timoteo bi máhä rã Pablo 'nɛhrã Silas.

1 Rã Pablo 'nɛhrã Silas bi zømp'u ja rã hnini Derbe. Mí thop'u p'uya, i mpa p'u ja rã hnini Listra. Nup'u ja rã hnini p'uya, bi ðimp'u n'na rã 'yɛc'ɛi ni hu ngue rã Timoteo. Rã judío'a rá mamá, pɛ ya rã 'yɛc'ɛi. Rá papá p'uya, hingrã judío'a.

2 Nu'u yø 'yɛc'ɛi mí 'bap'u ja rã hnini Listra bi nu manho nã rã Timoteo, dá gue'u yø 'yɛc'ɛi p'u ja rã hnini Iconio, xquet'a bi nu manho.

³ Rá Pablo p'uya, bi ne bi máhä nā rā Timoteo. Bi japi ngue bi ma mhmεpya, bi njapra circuncisión n'namhma ngue hīndi mbøcue yø judío p'u dī ma. Porque ya fadi ngue hīngra judío rá papá nā rā Timoteo.

⁴ Nup'u ja yø hnini ntho p'uya, bi xihyø 'yεc'ei ngue da 'yøt'e te mmanna sœua bi menhyø representante rā Cristo, conyø n'yohu 'be'to p'u dī mpeti yø 'yεc'ei p'u Jerusalén.

⁵ A nuya yø 'yεc'ei p'uya, bi hya rā ts'edi yø nt'εc'ei. N'na pa ngu n'na pa, man'na ni 'yεc'eitho mī'da yø ja'i.

Rá Pablo bi 'ui n'na rā n'yohu ngue rā mmεngu Macedonia.

⁶ Rā Espiritu Santo hīmbi nepe xtanj manna hya p'u ja rā häi Asia nā rā Pablo. Janangu bi 'damp'u ja rā häi Frigia p'uya, i mpa Galacia.

⁷ Mī zømp'u ja rá hyodi rā häi Misia p'uya. Ja bi bεmp'u p'uya ngue xtj map'u ja rā häi Bitinia. Pε rā Espiritu Santo hīmbi nepe xtj map'u.

⁸ Janangu bi 'dastho'a rā häi Misia p'uya, i mpa p'u ja rā hnini Troas.

⁹ Ja bi n'uj p'u nā rā Pablo 'mø mīnxui p'uya. Nu'a rá t'i p'uya, bi nu ngue 'bäp'u n'na rā n'yohu ngue rā mmεngu p'u ja rā häi Macedonia. Bi 'yεmbi:

—Bi 'yεcua Macedonia, guí fäxœhe —bi 'yεmbi.

¹⁰ Mī n'ui rā Pablo p'uya, dá sänni ngue dá macœhe Macedonia. Dí haxhe njuanj ngue nzongahe Oja ngue ja ganj mangœhe p'u rā hoga 'da'yo hya.

Rá Pablo 'nehra Silas bi ma Filipos.

¹¹ Dá ogœhe rā barco p'u ja rā hnini Troas. Danj mpäcœhe p'u ja n'na rā häi bi ja mbo rā jathe ni hu ngue Samotracia. Rá yo pa p'uya, dá søngœhe p'u ja rā hnini Neápolis.

¹² Dá nœxœhe p'u p'uya, danj mpäcœhe p'u ja rā hnini Filipos, gue'a n'na 'bwi yø ja'i ngue yø romano. Nu'a rā danihni'a p'uya, tate sedi ngue'u mī'da yø hnini jap'u ja rā häi Macedonia. Dá m'mœcœhe p'u njammī pa p'uya.

¹³ Mī zøhra pa ngue rā ts'äya, dá mähme nenihni ha ja n'na rā dathe. Nu'a rā xœqui'a, ja zai dī mpeti p'u yø judío ngue mmät'Oja. Dá mīhme 'mø ma søhme. Dá xihme rā hoga 'da'yo hya yø xisu ya xi mpeti.

¹⁴ Nu'a n'na'u yø xisu p'uya, ni hu ngue rā Lidia, rā mmεngu p'u ja rā hnini Tiatira. Mará mä'ulu nā rā xisu nā, pε ya thanne Oja. Pε bi xojpabi Oja rá mmwi nā rā xisu ngue bi 'yørpabi masu te mmanna Pablo.

¹⁵ Bi nxixya p'uya, dá gue'u mī 'bap'u ja rá ngu, gä bi nxixya. M'mœfa p'uya, bi 'yεnje:

—Nu'mø guí haxhu njuanj ngue majuanj dí εc'eiğá rā Jesús, mmähä p'u ja mā ngungä 'mø, guí nsäyahu p'u —bi 'yεnje.

Bi jacje ngue dá mähme p'u ja rá ngu p'uya.

¹⁶ Man'na rā ora p'uya, nmará mähme p'u ja rā mhmat'Oja dī n'yohe rā Pablo, dá nthœhe n'na rā hmute mará badj ngue mī n'youi rā ts'onthi. Nuna rā hmute nā, mī tapi xangu rā mēnyu yø hmu ngue mī ja rá mfadi conna ts'onthi.

¹⁷ Nuna rā hmute p'uya, ni dēnna Pablo ngue mmarcœhe, i εna:

—Nuya yø n'yohu 'bœua, guehya yø mēfi Oja maguesε ya. Nuya guehya xän'nahu ha di zä guí nyahmu ya —bi 'yεna.

¹⁸ N'na ndi ngu n'na ndi ga mmähme rā mhmat'Oja, di jaje p'u nā rā hmute. Mī sørpabi rā Pablo p'uya, bi 'bät'i, bi 'yεmbra ts'onthi mī n'youi rā hmute:

—Conná ts'edi rā Jesucristo, dí xi'i ngue damj hyep'u rā hmute guí n'youi —bi 'yεmbi.

'Bexque'a rā ora'a p'uya, bi hyep'u rā ts'onthi mī n'youi rā hmute.

19 Pɛ nu'u yø hmu ra hmute p'uya, bi nu ngue ya hingui tøm'i ngue honda dapra mɛnyu ra hmute. Bi bɛntrɔ Pablo 'nɛhra Silas. Bi zixpɔ ja ra centro 'bɛhyø ts'ut'abi.

20 Bi ma madäpi yø ts'ut'abi p'uya, bi t'ɛmbi:

—Nuya yø n'yohu 'bɛcua, yø judío ya. Di ts'onuyø ja'i 'bɛcua ja ma hninihɛ.

21 I xännbate yø costumbre nu'u hingui ja ngue ga øthɛ, porque dyø romanohɛ.

22 Bi nangyø ja'i p'uya ngue bi zai. Yø ts'ut'abi p'uya bi manda ngue da bøjba yø ulu ngue da 'bɛi conyø t'o.

23 ɛmmɛi bi 'bɛi. M'mɛfa p'uya, bi got'i. Bi sihra alcaide p'uya ngue da mädi xandønhɛ.

24 A nu'a ra alcaide 'mø mi si p'uya ngue da mädi xanho, bi cɛrpɔ ja ra ngumm'mɛxui astɔ mbo ra fädi. Bi japyø za nt'ät'i, ga ts'ɛmbɔ yø gua yø ofädi p'uya.

25 Pɛ nu'mø mi zo made ra xui p'uya, nuna ra Pablo 'nɛhra Silas i mmat'Ojatho, 'nɛ turpabi yø alabansa Oja. Øxtɔ'u mi'da yø ofädi te gä øt'e.

26 Nthambɛniho bi 'yan'a häi p'uya. Xøgue ra huatyø ndɛcjado p'u ja ra fädi. 'Bɛxpɔ xogui gätho yø goxthi, 'nɛ bi nxɛhyø cadena manthut'i yø za n'youi yø gua yø ofädi.

27 Nu'a ra alcaide p'uya, mi nu ngue gä xi xohyø goxthi fädi. Bi 'yɛmbi ngue ya xi ma gätho yø ofädi p'uya. Bi gɛxrɔ juai p'uya, bi ne xtɔ nhyosɛ.

28 Pɛ bi matra Pablo, bi 'yɛmbi:

—Man'nan'yo mi 'yøt'e gui nhyosɛ ague n'yø. Gä dí 'bɛcähe ua —bi 'yɛmbi.

29 Nuna ra alcaide p'uya, bi 'yähra nyot'i. Ni tih bi yat'ambo. Ni huaqui ngue bi nsu. Bi guarbɛ 'bähra Pablo 'nɛhra Silas ngue bi ndantyøhmu.

30 Bá jɛcathi p'uya, bi 'yɛmbi:

—Ague n'yø'äui, zte 'bɛ'a ja ngue ga øt'e para ngue ga nyan'i?

31 Nuya yø ofädi p'uya, bi 'yɛmbi:

—Damɔ 'yɛc'ɛi ra Hmu Jesucristo n'namhɔ guɔ nyanɔ. 'Nɛ'u to 'bɛp'u ja ni ngu, di nyan'mø da 'yɛc'ɛi —bi 'yɛmbi.

32 Nuna ra alcaide p'uya, gätho'u 'bɛp'u ja rá ngu, bi sifi xanho hanja'a ra Hmu Jesús.

33 Tobe ndaxuiho'a ra ora'a. Nuna ra alcaide bi mejpabi yø n'ani mi n'youi. Bi nxixya p'uya, gätho'u 'bɛp'u ja rá ngu bi nxixya.

34 M'mɛfa p'uya, bi zixrɔ ngu ngue bi unna hmɛ da zi. Nuna ra alcaide p'uya, gätho'u 'bɛp'u ja rá ngu, janjuanɔ di johya ngue bi 'yɛc'ɛi Oja.

35 Nu'mø mi hyaxpaya, nu'u yø ts'ut'abi bi mɛnhyø policia da xihra alcaide ngue di thøhyø ofädi.

36 Ra alcaide p'uya bi 'yɛmbra Pablo:

—Bá pɛngä ra hya yø ts'ut'abi ngue ga thøc'äui. Janangue 'yo te guɔ mbɛmbi ya, ni mɛhɔ —bi 'yɛmbi.

37 Mi dahra Pablo, bi 'yɛmbyø policia:

—A nugä'be dyø romanogä'be. 'Nɛ nnu yø ja'i p'u bi mɛgba'be, ni xinga 'bet'o hacra güenda ja di ncote. 'Nɛ da 'yɛnä go nt'aguitho di thøga'be ya. Nu'a, hin'na'a. Guɔ xihmi ya da ɛsɛ da guga'be ua ja ra fädi.

38 Yø policia p'uya, bi mengui ba xihyø ts'ut'abi te mmanyø ofädi. Yø ts'ut'abi p'uya, bi nsu 'mø mi badɔ ngue yø romano ya yø ofädi.

39 Mi zøp'u ja ra fädi yø ts'ut'abi p'uya, bi 'yäpa mpunnbate. Bá jɛjp'uya, bi xifi ngue da bømp'u ja ra hnini.

⁴⁰ Nu'mò mī bōmp'ua ja rā fādi nā rā Pablo 'nehrā Silas, i map'ua ja rá ngu rā Lidia. Ja bī nyāhū p'ua mī'da yò 'yēc'ēi p'uya. Hōntho bi zajpā yò mmāi yò jā'ī, bī ma p'uya.

17

Bi ts'ua p'ua Tesalónica rā Pablo.

¹ Mī ma rā Pablo 'nehrā Silas, i mpa p'ua ja rā hnīni Anfīpolis, i nthop'ua ja rā hnīni Apolonia. Bi zōmp'ua ja rā hnīni Tesalónica p'uya. Mī jap'ua rā nīja dī mpēti yò judío.

² Nuna rā Pablo bi yarbū ja rā nīja, ya gā ngu'a ørbū ja yò hnīni xi thogui. Nhyu sábadu bī mēmbi bī nyāhū yò judío p'ua ja rā nīja.

³ Di opan'yū yò jā'ī hanja'a te mmamp'ua ja rā Macā Libro, ngue rā Cristo jatho ngue dā zā rā n'ua, dā tho, dā t'āgui. M'mēfa p'uya, di bēnnate p'ua dā nt'āgui. Bi 'yēmbūya:

—A nuna rā Jesús dī xi'āhū ya, guehna rā Cristo bá ex Oja ngue dī ndast'abi nā.

⁴ Ngue ngūnā xifi, bi 'yēc'ēi 'da yò judío. Bi guarbū ha yā rā Pablo 'nehrā Silas. Xquet'a bi 'yēc'ēi xangu yò jā'ī hīngyò judío ya mī thanne Oja. 'Nē xangu yò xisu nūya hnu mānsu p'ua ja rā hnīni bi 'yēc'ēi rā hya.

⁵ Bī nseyā ya yò judío hīmbi 'yēc'ēi rā hya p'uya. Bi zonhyò jā'ī ngue yò ts'oc'ēi mī 'yop'ua ja rā caye, bá yans'yò jā'ī p'ua ja rā hnīni p'uya. Bi māspa rá ngu rā Jasón ngue honnā Pablo 'nehrā Silas. Bī ne xtā nzits'i ngue xti dāp'ua 'būhyò jā'ī.

⁶ Pē ngue hīmbā tīmp'ua p'uya, bá jecra Jasón 'nē'ua mī'da yò 'yēc'ēi. Bá si ngue bi dāp'ua ja rā ts'ut'abi. I mahyò jā'ī p'uya, i enā:

—Nu'ua yò n'yohū dī mmangāhe ya, ndap'ua bi zā di ts'onyo jā'ī. A nuyá, xquet'a 'youa ja mā hnīnihū ya.

⁷ Go di sāyabi p'ua ja rá ngu nā rā Jasón. Gātho ya p'uya, hīngui ec'ēi'a rā ley ga 'yo rā dast'abi Roma. Porque ēmbi ngue 'bū hman'na rā dast'abi nī hū ngue rā Jesús.

⁸ Mī 'yòhyò jā'ī nā rā hya nā p'uya, co 'nēhyò ts'ut'abi, dī maxnī yò jā'ī p'uya ngue ncue.

⁹ Nuna rā Jasón co 'nē'ua mī'da yò mmī'yēc'ēiui, bi gutra mēnyu ngue bī ma mathōgue.

Ya 'bup'ua ja rā hnīni Berea nā rā Pablo 'nehrā Silas.

¹⁰ Mī nxui p'uya, nu'ua yò 'yēc'ēi n'na zihmantho bi japi bi bōnna Pablo 'nehrā Silas. I mpa p'ua ja rā hnīni Berea. Mī zōmp'ua p'uya, bī map'ua ja rā nīja dī mpēti yò judío.

¹¹ Nūya yò judío ngue yò mmēngu p'ua, man'na yò ndōhojā'ī ya ngue yò mmēngu Tesalónica. Janjuani ngue yò mmāi ga 'yòhra hoga 'da'yo hya sifi. N'na pa ngu n'na pa huaxtyò hya nt'ot'i rā Macā Libro. Porque nne dā badi ngue'mò mājuani'a te sifi ogue hīn'na.

¹² Janangue xangu yò judío bi 'yēc'ēi rā Jesús. Dā gue'ua hīngyò judío, xangu bi 'yēc'ēi. Ngu yò n'yohū, ngu yò xisu nūya hnu mānsu, gā bi 'yēc'ēi rā hya.

¹³ Mī māmbra hya Oja p'ua ja rā hnīni Berea nā rā Pablo. Ngu i 'yòhya yò mmēngu Tesalónica, 'bexpi ma yò judío ngue bá utyò jā'ī p'ua ja rā hnīni.

¹⁴ Nu'ua yò 'yēc'ēi p'uya, n'na zihmantho bi 'yētra Pablo, bī map'ua ja rā nēnga jathe. Pē nuna rā Silas 'nehrā Timoteo bi gop'ua Berea'ua.

15 Nu'u bi mähä rä Pablo p'uya, bá emp'u ja rä hnini Atenas. Mambá penc'u p'uya bá hannbabi rä hyä rä Silas 'nçhra Timoteo ngue danj zadi n'na zihmantho.

Rä Pablo ya 'bup'u ja rä hnini Atenas.

16 Mente ndo'mate rä Pablo p'u Atenas, bi m'ähra sibi rá mmäi p'uya ngue nnu yø ja'i p'u ja rä hnini ngue gä sihyø dahmu thanne.

17 Janangue bi xihra hyä yø judío p'u ja rä njja, da gue'u ya thanne Oja, gä bi xihra hyä. N'na pa ngu n'na pa xihra hyä yø ja'i di nthεui p'u ja rä tai.

18 'Bui'da yø n'yohu, ngue mađi xä'a rä hyä mi xännbate rä Epicuro. Mi'da p'uya, mađi xä'a rä xädi ngue rä estoico. Bi mađi bi nyaui rä Pablo'u p'uya. Bi 'yeni'da p'uya:

—¿Teni 'be'a ma hyä mmanna rä n'yohu 'bεcua? Hini'u p'u rá nzeđi di yahni ua —bi 'yena.

Mi'da p'uya, bi 'yena:

—Ena gue di 'yonna hyä na ngue yø 'da'yo dahmu.

Bi manna nguna, porque rä Pablo bi xihyø ja'i hanja rä Jesús, 'ne xifi ngue bi bennate.

19 Bi ts'ixra Pablo p'u ja n'na rä xεqui ni hu ngue rä Areórago p'uya, nup'u zaj di mpeti yø ja'i ngue ma consejo. Bi t'embuya:

—Dí nne gä pacähe teni 'be'a ma'da'yo xädi na rä hyä guí mma n'yø.

20 Porque hijnjam'mø xtá øcähe te guí mmanya. Dí nne guí xicje te ga mbønya yø hyä guí mma —bi 'yenyø ja'i.

21 Nu'u yø mmengu p'u Atenas co 'ne'u yø 'dan'yo ja'i ya mi 'bup'u, hin tema n'nama hyä di ørpa masu, hinda hønt'a te ma'da'yo nne da sifi oque da 'yøde.

22 Bi m'mä inde rä Pablo p'u ja rä junta ngue rä Areórago p'uya, bi 'yembyø ja'i:

—Ague gyø mmenguha ua ja rä hnini Atenas. Ya xtá nugä te guí øthä ua guí 'bøhmä. Dí neđqui ngue εmmēi guí thanneha yø dahmu.

23 Porque nup'u xtá thocä, xtá nugä n'na rä altar ngue nt'ot'i n'na rä letrero ngue εna: “Guehna rá altar Oja nu'a hinguí fadi te'o naya”, i εna letrero. A nuyá, guehna Oja guí thanneha naya, pε hinguí pahmu te'o na, guehna Oja dadi øt'ahä naya.

24 Nuna Oja bi hocra ximhäi 'ne bi hoqui gätho yø cosa i ja. Gue'a rá mmeti te gä bi ja mahets'i'a ya, 'neçua ja rä ximhäi. Pε hinguí 'bup'u ja yø ngunja di hocyø ja'i na Oja na.

25 Nuna Oja, hinte honna ngue da 'yenyø ja'i te di unni. Porque go bádi 'dacju rä te'a, 'nehma hyä di juxha, 'ne gätho mi'da yø cosa go bádi un'a.

26 Nuna Oja, bi 'yøt'e ngue n'na 'yatho p'u bá fadi ngue bi nxandyø ja'i 'bui gä rä nguni nximhäi. Bi zännbabi rä pa di m'mäi. 'Ne bi zännbabi rä xεqui haru di m'mäi.

27 I 'yøt'Oja'a, n'namhma ngue gätho yø ja'i da hyon'Oja, 'ne da badi te'o. Majuanj ngue nuya, hinga yap'u 'bø Oja ngue gätho gah.

28 Porque connangue Oja di 'bøhmä, 'ne dadi 'yamhma, 'ne ja ma tehä. Tengutho rä hyä bi man'i'da ni 'yot'a sçcuaħa, bi ma ngue yø basigaha Oja.

29 Pε xi'mø ngue yø basigaha Oja, hinguí sä gä εmhma ngue nuna Oja, gdä hyejpaħa yø dahmu ngue yø oro, oque yø dahmu ngue yø t'axi, oque yø dahmu ngue yø do. Porque nuya yø dahmu ya, rá 'yomfεniε rä ja'i gui hoqui.

³⁰ Nu'mø yø pa xā thogui, nuna Oja mi serpabi yø ja'i thanne yø dahmu, porque him mani bahyø ja'i hanja. Pe nu ra pa di 'buhma ya, nuna Oja hønmbu bi zā di 'bepi gātho yø ja'i ngue da hyep'u yø dahmu thanne.

³¹ Porque Oja, ya xpā nzānna n'na ra pa ngue da hyaspi xandønho ra güenda gātho yø ja'i 'bu'a nximhäi. Nuna da hyaxra güenda p'uya, guehna n'na ra n'yohu ya xpā huanhni. Nuna Oja, i nnepe ngue gātho yø ja'i da badi te'o na ya xpā huanhni. Janangue bi japi bi bennate p'u ha bi t'ägui.

³² Nu'mø mi 'yøhyø ja'i ngue embi bi bennate p'u ha bi t'ägui, i thentho 'da. Mi'da p'uya bi 'yembi:

—'Bet'o man'na ra pa ya, mahøngui xicje na ra hya na —bi 'yembi.

³³ Bi map'u ha säya ra Pablo p'uya.

³⁴ Pe nuya 'da yø ja'i bi nu manho ra hya mmanā Pablo, 'ne bi 'yec'ei. N'youi p'u ra Dionisio, guehna n'na'u yø ts'ut'abi p'u ja ra Areópago. Xquet'a n'youi p'u n'na ra xisu bi 'yec'ei ra hya, ni hu ngue ra Dámaris. 'Ne n'youi p'u mi'da yø ja'i.

18

Ra Pablo ya 'bap'u ja ra hnini Corinto.

¹ M'mefa p'uya, nuna ra Pablo bi nexpru ja ra hnini Atenas, bi zømp'u ja ra hnini Corinto.

² Nuna ra hnini na p'uya, bi dimp'u n'na ra judío ni nu ngue ra Aquila, ra mmengu Ponto. Nuna ra Aquila n'youi na ra Priscila rá xisu, hinna ya'atho yø pa xi zøp'u Corinto. Bá ep'u ja ra häi Italia, ngue nuna ra dast'abi Claudio bi manda ngue gā bi thøn'athi yø judío mi 'bap'u ja ra hnini Roma. Bi ma ra Pablo ngue bá nyaui.

³ Nuna ra Pablo mi pa'a ra 'befi mi pehna ra Aquila. 'Dap'u bi m'muhmi p'uya ngue bi mpefi, di hocyø ngun'ulu.

⁴ Nu'mø ra pa säya yø ja'i p'uya, nhyato nhyato pa ra Pablo p'u ja ra nija di mpeti yø judío, ngue nne di 'bätyø judío 'ne'u hingyø judío, ngue da 'yec'ei ra Jesucristo.

⁵ Mi zøhra Silas 'nehra Timoteo ngue xpí 'ye'a Macedonia. Ra Pablo p'uya, hingui säya ngue mmanā hoga 'da'yo hya. Di opan'yü yø judío ngue ra Jesús, guehna ra Cristo bá ex Oja ngue di ndast'abi na.

⁶ Pe nuya yø judío, ya mant's'o ngue sähra hya. Bi huacrä pahni ra Pablo p'uya, gue'a ra hmeya'a ngue ya bi hyep'u'u yaui, bi 'yembuya:

—Gadi jasehu p'u gui mmähä ra castigo ya, ya hinni ma ma güendagä'a ya. Nuyá, gdá magä p'u rá m'mahyø ja'i hingyø judío ya —bi 'yembi.

⁷ Mi bømp'u ja ra nija ra Pablo p'uya, i map'u ja rá ngu n'na ra n'yohu ni hu ngue ra Justo. 'Bap'u ja rá hyo nija, ya thanne Oja na ra n'yohu na.

⁸ Man'na ra n'yohu ni hu ngue ra Crispo p'uya, mi 'bet'o p'u ja ra nija di mpeti yø judío, 'nehna bi 'yec'ei ra Hmu Jesús gātho'u 'bap'u ja rá ngu. Xquet'a xangu mi'da yø mmengu p'u Corinto bi 'yec'ei ra Jesús. Mi zā mi 'yøhra hoga 'da'yo hya yø ja'i, bi 'yec'ei 'ne bi nxixya.

⁹ Bi n'ui 'mø mi nxui ra Pablo p'uya, bi nu ngue embrä Hmu Jesús:

—'Yo gui sü ague Pablo. Damí sigue manā hya, o gui säya.

¹⁰ Nugä go di n'youi, hinte da ja'i yø ja'i. Nuna ra hnini ja ua, di pacä ngue xangu yø ja'i da 'yec'eigä ua —bi 'yembi.

¹¹ Janangue bá m'mu'a n'na jeya made p'u ja ra hnini Corinto ra Pablo p'uya, ngue bi xänmbabi rá hya Oja yø ja'i.

12 Mī 'yçhrā pa p'uya ngue bī ndast'abi p'ua ja rā häi Acaya nā rā Galión. Bī mpeti yø judío p'uya ngue bi zührā Pablo. Bi zixpū ja rā ts'ut'abi.

13 Bi t'ēmbra dast'abi p'uya:

—Nūnā rā n'yohū 'būcua, di japa nts'edi yø ja'i ngue dā ðanne Oja. Pē hīnga gue'a nī 'yup'ua i mma, tengūtho mmanna ley ngue gdā ðannehū Oja —bi 'yenyø ja'ī.

14 Ya mmap'ua ngue dā ðāhrā Pablo, pē nūnā rā dast'abi Galión bi 'yēmbyoø judío:

—Nū'mø ngue dā n'na rā ts'oqui xtanhets'ī nā rā hya guī mmamhmū, dā zā ga øt'ahū rā ts'ut'abi conforme rā ley 'mø.

15 Pē nja ngue yø hyatho'ua guī mmamhmū, 'nē yø thuhūtho yø ja'ī, 'nē nī leysehū'a guī ørpaū rā hya, ðamī hocē nī asuntohū. Porque hīndī nne ga øt'ā rā ts'ut'abi nā rā hya nā.

16 Bi hyøn'athi p'ua bī nja rā hya p'uya.

17 Nū'ua yø ja'ī hīngyoø judío p'uya, bi bēntrā Sóstenes nūnā 'bet'o p'ua ja rā nija, ngue bī ma mā'ūnī rā hmi rā dā rā ts'ut'abi. Pē hīmbī 'yørpātho masū nā rā Galión te bi 'yøtyø ja'ī.

Māhømbi mengrā Pablo, i ma Antioquía.

18 Nup'ua ja rā hnīnī mī 'būhrā Pablo, bī m'map'ua mā njammī pa. M'mēfa p'uya, bī 'yēhyø 'yēc'ēī ngue bī ma, bī māhā rā Priscila 'nēhrā Aquila, i mpa p'ua ja rā hnīnī Cencrea. Ja bi zandī bi 'yaçpū rā ya rā Pablo p'uya, ga mbønī ngue rā ndanne ga 'yo. Ja bī nēxpū ngue bi 'yo rā barco i mpa p'ua ja rā häi Siria.

19 Mī zømp'ua ja rā hnīnī Efeso p'uya. Ja bá cop'ua rā Priscila 'nēhrā Aquila. Hante ngue dā tho p'uya, bī map'ua ja rā nija dī mpeti yø judío nā rā Pablo ngue bá nyahū.

20 Nū'ua yø judío p'ua Efeso p'uya, i xifi ngue xtabā m'map'ua njammī pa. Pē rā Pablo hīmbī ne.

21 Ēm'mø māmbā ēdī:

—I ja ngue ga søngā Jerusalén. Ja ganī sägā p'ua rā ngo bá ēp'ua. Pē nū'mø dā ne Oja, ga ma pengā māhøn'a ngue ga nnu'ahū —bi 'yēmbī.

Bi 'yo rā barco p'uya, bī ma.

22 Nū'mø mī zønna Pablo p'ua Cesarea p'uya, bi thogui, i ma Jerusalén. Mī juadi bi zengua yø 'yēc'ēī 'bap'ua, bi tho p'uya, i mpa Antioquía.

23 Mī zømp'ua p'uya, bī m'map'ua njammī pa. Māmbā ēhē, bá thop'ua ja yø hnīnī ja'a rā häi Galacia, 'nēp'ua ja rā häi Frigia bá thogui ngue di hatrā ts'edi gātho yø 'yēc'ēī.

Rā Apolos bi manna hya p'ua Efeso.

24 Nū'ua yø pa'ua p'uya, bi zøp'ua ja rā hnīnī Efeso n'na rā judío nī hū ngue rā Apolos, rā mmēngu Alejandría. I mma xandønho rā hya, 'nē pađī xandønho'a te nt'ot'ī p'ua ja rā Maça Libro.

25 Ya xi xādi xanho hanja'a te bi 'yøtrā Hmū Jesús. I hā rā ts'edi ngue mmanna hya, 'nē xānbate xanho hanjana rā Jesús, maðague'a ngue hønt'a rā nxixya bī nxānbate rā Xuua mī pađī hanja.

26 Nūnā rā Apolos bi hya rā ts'edi bī manna hya p'ua ja rā nija dī mpeti yø judío. Pē nū'mø mī 'yøhrā Priscila 'nēhrā Aquila te i mma, bi zīcā n'nannī rā Apolos. Bi opan'yū xandønho hanja nā rá 'da'yo hya Oja.

27 Bī ne bi thohnā rā Apolos i map'ua ja rā häi Acaya. Yø 'yēc'ēī p'uya, bī māxmahyā. Bi 'yørpā n'na rā sæcua bī gats'ī ngue ðanī ðäpyø 'yēc'ēī rā m'map'ua

Acaya, n'namhᵐa ngue di unni xanho rā ts'äya. Nu'mø mi zømp'u Acaya p'uya, bi 'yørpā rā nho ya yø 'yεc'εi ya xi 'yεc'εi rā hyā conná mate Oja.

28 Porque yø hm̄i yø dā yø ja'i p'u, bi hyā rā ts'edi bi dājpi te mman̄yø judío. I uti te nt'ot'i p'u ja rā Macā Libro, ngue rā Jesús guehna rā Cristo bá εx Oja ngue di ndast'abi na.

19

Ya 'bup'u ja rā hn̄ini Efeso rā Pablo.

1 Rā Apolos ya 'bup'u ja rā hn̄ini Corinto. Nuna rā Pablo p'uya, bi 'damp'u ja yø xanthø ngue bi zøn'a Efeso. Ja i dimp'u 'da yø 'yεc'εi p'uya.

2 Rā Pablo bi 'yānyø 'yεc'εi, bi 'yεmbi:

—Xi'mø gm̄i 'yεc'εih̄u rā hyā ya, ζua 'bexqui n'yohu rā Espiritu Santo, uague hin'na?

Mi dahyø ja'i p'uya, bi 'yεmbi:

—Hin'na. Hinjam'mø xtá øcāhe ngue di 'bu'a rā Espiritu Santo.

3 Nuna rā Pablo p'uya, bi 'yεmbyø ja'i:

—¿Tema nxixya bi nja'ah̄u p'uya?

Bi 'yεm'mø mi dahyø ja'i p'uya:

—Gue'a rā nxixya bi man̄na Xuua.

4 Bi 'yεnna Pablo p'uya:

—Nuna rā Xuua bi xixyabi yø ja'i na, gue'a rā hm̄εya'a ngue dā fadi ngue ya bi hyep'u rā nts'o yø ja'i. Pe xquet'a bi xifi ngue jatho dā 'yεc'εi'a n'na nc'εi dā εp'u m'mefa ngue rā Xuua. Nuna bi mā, guehna rā Jesucristo na.

5 Mi 'yøhyø ja'i na rā hyā na p'uya, mahømbi nxixya para ngue dā fadi ngue ya εc'εi rā Hmu Jesús.

6 Rā Pablo p'uya, bi japrā 'ye p'u ja yø ya yø ja'i. Yø ja'i p'uya di hatra ts'edi rā Espiritu Santo. N'nan'yo yø hyā gā ya p'uya, øt'a Oja p'uya ngue sã dā man̄yø ja'i'a rā hyā nnepe dā mā.

7 'Dε'mā yonc'εi'u yø n'yohu bi nxixya.

8 Nhyushna bi mēmbabi rā Pablo ngue pap'u ja rā nija di mpeti yø judío. Bi hyā rā ts'edi ngue ja bi mmamp'u rā hyā. I nne di 'bätø ja'i, porque xihyø ja'i ha di njap'u di zo rá 'ye Oja.

9 Pe hingui nne dā 'yεc'εi 'da yø ja'i, nu te ja, ya ja. Sinoque bi nya man'atho p'u ha 'buhyø ja'i, ngue sahra hoga 'da'yo hyā. Bi zop'u rā Pablo'u p'uya. Nu'u yø 'yεc'εi, bi zixra Pablo p'u ja n'na rā escuela 'bu'a n'na rā xānnbate ni hu ngue rā Tiranno. N'na pa ngu n'na pa ja bi mmamp'u rā hyā p'uya.

10 Ngut'a i tho'a nyo jεya p'uya. Janangue gātho'u yø ja'i rá m'map'u ja rā hāi Asia, ngu yø judío, ngu'u hingyø judío, gā bi 'yøde hanja na rá hyā rā Hmu Jesús.

11 Nuna Oja, xangu yø milagro bi japi bi 'yøtra Pablo.

12 Madra bayutho, oque tema ulu di ngut'i, i jaspabi yø dārquehi ngue dā dādi. Bextā zā rā n'u di ja p'uya. Yø ts'onthi p'uya, i hεp'u yø ja'i n'youi.

13 Mi 'yop'u 'da yø judío ngue yø mpønthi p'uya. Bi zāpi bi marpabi rā thuhu rā Jesús, ngue di japi dā hyep'u yø ts'onthi n'youi rā ja'i. Bi 'yεna:

—Dādi 'bep'a'i ya grā ts'onthi ngue gui hyep'u rā ja'i. Di xi'i ngue gui hyep'u conná ts'edi rā Jesús nuna mman̄na Pablo —bi 'yεna.

14 Nuna n'na rā judío ngue rā hmu mmācja, ni hu ngue rā Esceva, mi si yoto yø ts'ant'u ngue gā yø mpønthi. Nguna bi man'ā p'uya.

15 Nu'mø mi dahra ts'onthi, bi 'yεmbi:

—Dí paçá te'o na ra Jesús guí mmanya. 'Né dí paçá te'o na ra Pablo. Pe nu'ahú, hĩndĩ paçá te'o'ahú —bi 'yẽmbi.

16 Bi bentyø mpønthi na ra n'yohú mĩ n'youi ra ts'onthi p'uya, bi ne'ahái. Bi dapĩ gátho. Janangue bi 'dap'ú ja ra ngu'ú yø mpønthi p'uya, ngue bi zet'i 'nẽ bi nxennba yø ulu.

17 Gátho'ú yø mmengü Efeso p'uya, ngu'ú yø judío, ngu'ú hĩngyø judío, gá bi nsu 'mø mi' yø'a te bi nja. Gá ẽspabi yø ja'ĩ na ra Hmu Jesús.

18 Nuya yø ja'ĩ bi guarbú ha bi nja ra hya, xangu bi 'yẽc'ẽi ra hya. I mmanyø ja'ĩ ngue xants'o te xi n'yo m'met'o.

19 Nuya yø ja'ĩ ya manĩ n'yo'a ngue ra mfadi, xangu to bá çahyø libro mfadi p'uya, ngue yø hmĩ yø dá yø ja'ĩ p'ú bi 'yudi. Bi t'øtra güenda hangü di muui yø libro p'uya, bi bøxra güenda comma yote ma 'det'a mañuañi ra t'axi di nthui.

20 Nu'mø bi hmá hanja na ra Hmu Jesús, i u Oja ngue ja rá ts'edi, porque hät'ĩ di 'bätyø ja'ĩ ngue ẽc'ẽi.

21 M'mefa p'uya, bi zo rá mmui ra Pablo ngue di ma Jerusalén. Pẽ 'bet'o danĩ n'yop'ú ja ra häi Macedonia, 'nẽp'ú ja ra häi Acaya. Bi 'yẽna:

—Nu'mø dá juadi dá n'yogá p'uya, jatho gá thogui ganĩ mpagá Roma —bi 'yẽna.

22 Nuná ra Pablo, bi menhni yoho yø mäxte ngue di ma Macedonia. Guehna ra Timoteo 'nẽhra Erasto. Pẽ ra Pablo bi gose njammĩ pa p'ú ja ra häi Asia.

Bá ts'uhra Pablo p'ú Efeso.

23 Nu'ú yø pa'ú p'uya, bi nja n'na ra dasi conná nguehrá hya ra Jesucristo.

24 Go bi 'yuhra sibi na ra Demetrio mi øtyø nt'ẽmbi ngue ra t'axi, mi ø'te tengutho ja ra nija p'ú 'buhra dahmu Diana. Porque xangu ra mẽnnyu mi jutyø mefi.

25 Nuná ra Demetrio bi peti gátho'ú 'da'igu ra 'bẽfi pẽhmi, bi 'yẽmbi:

—Ague n'yø'ahú, guí pahmu ngue nuná ra 'bẽfi jajú ya, ja dí tímhmú p'ú na ra nho nná 'buhmu.

26 Ya guí nnuhú te øtra Pablo 'yop'ú, i xihyø ja'ĩ ngue nu'ú yø dahmu di hocra ja'ĩ, hinga gue'ú Oja'ú. 'Né dí øhmú p'uya ngue hinga høndua Efeso njap'ú, sinoque ya mme gátho ra häi Asia, ya hĩngui ẽc'ẽi yø dahmu yø ja'ĩ co nu'a ra hya mmaná Pablo.

27 Ya nts'utho'a te ja p'uya, porque di m'mehra 'bẽfi dí pẽhmu. Nu'a rá nija ra maça dahmu Diana p'uya, xquet'a ya hĩni mantho dá zupyø ja'ĩ. Di m'me'a gá 'yẽspabi ra dahmu yø ja'ĩ p'uya, conque guehna ra dahmu Diana thanne gátho yø mmengü Asia, 'nẽ thanne gátho yø ja'ĩ 'bú'a nximhái.

28 Bi ndecue yø ja'ĩ 'mø mi' yøhna ra hya na p'uya. I mahyø ja'ĩ p'uya, bi 'yẽna:

—Maguesẽ na ra dahmu Diana thanne yø mmengü Efeso —bi 'yẽna.

29 Bi mãdi bi yans'yø ja'ĩ p'ú ja ra hĩni p'uya. Bi bentra Gayo, 'nẽhra Aristarco, guehya yø n'yohú ngue yø mmengü Macedonia mambá n'youi ra Pablo. Bi zixpú ja ra estadio di mpeti gátho ra hĩni 'mø ø't'a junta p'uya.

30 Bi ne ra Pablo ngue xtá mmap'ú ha 'buhyø ja'ĩ, pẽ hĩmbi japyø 'yẽc'ẽi bi ma.

31 Xquet'a mãdi mpahmi ra Pablo 'da'ú yø ts'ut'abi di manda p'ú ja ra häi Asia, guehya bi mẽnba ra hya ra Pablo ngue hĩnda zã dá zømp'ú ha di mpeti yø ja'ĩ ya.

32 Nup'ú bi mpeti yø ja'ĩ, n'nan'yo mman'ĩ'da, n'nan'yo bi mmammĩ'da. Xøgue 'dagui nuãntho yø ja'ĩ p'ú ha mafi, xandøngu yø ja'ĩ hĩngui padĩ hanja ngue bi mpeti yø ja'ĩ.

³³ Nuna n'na ra judío ni hu ngue ra Alejandro, bi bøn'i'da yø mmijudioui ngue bi xifi hanja ra hya. Mi bad'i hanja ra hya p'uya, bi 'yøtra senya conná 'ye ngue nne di hejpa'bi yø ja'i. Bi ne xt'i nyap'u 'buhyø ja'i ngue di ca'tra sui p'u 'buhyø mmijudioui.

³⁴ Pe nu'mø mi bahyø ja'i p'uya, ngue xquet'a ra judío na nne di nya, bi mähra mafi gátho yø ja'i p'uya. Comma nyo ora bi mmafi, i ena:
—Maguesε na ra dahmu Diana thanne yø mmengu Efeso.

³⁵ A nuna go n'na ra secretario p'u ja ra hnini p'uya, go bi zä bi hejpi te mmanyø ja'i na, bi 'yεmbi:

—Ague gyø mmenguhε ua ja ra hnini Efeso. Gätho yø ja'i ndap'u bi zä, gä padi ngue nuua ja ra hnini Efeso i høxyø xi yø ja'i ngue da mähra nija haru 'bähra dahmu Diana nuna maguesε bí 'ye mahεts'i.

³⁶ Nuna ra hya di xi'ahε ya, gä gui pahmu ngue majuan'i na. Janangue nuyá, damj nsäyahε. Damj n'yomfεni te gui nne gui 'yøthε.

³⁷ ¿Hanja ngue sä gni sihε ua ya yø n'yohε 'bucua? 'Nε hingui xocra nija, ni xinga gue'a ni dahmuhε di nnømman'u.

³⁸ A nu'mø 'bai to di nsuhmi na ra Demetrio, da gue'u yø mefi n'youi, uangui gue'a gä 'buhyø ts'at'abi'a ngue di nyapi n'na ngu n'na.

³⁹ Nu'mø ja te man'na ma hya gui nnehε, gui mmamhmu 'mø bi nja ra junta, ja di nhop'u.

⁴⁰ Asta guehya di 'bε mman'uhε 'mø da fadi te xa nja ya. Da t'εmbi ngue dyø nequisihε. Nu'mø da t'ännghε hanja'a ra njunt'i xanja ya, hin'yu p'u te gä mmamhmu.

⁴¹ Høntho bi juadi bi man'a ra hya'a p'uya, bi n'yεte yø ja'i ngue bi ma.

20

Ra Pablo bi map'u ja ra häi Macedonia 'nep'u ja ra häi Grecia.

¹ Nu'mø mi thohra sui, bi zonhyø 'yεc'ei na ra Pablo ngue di hatra ts'edi. Bi n'yεte p'uya, bi ma i map'u ja ra häi Macedonia.

² Bi zengua gátho yø 'yεc'ei ra m'map'u ja yø xequi ra njap'u. Di hatra ts'edi yø ja'i na ra hya i mma. M'mεfa p'uya, bi zømp'u ja ra häi Grecia.

³ Ja bá m'map'u nhyushna. Ya ja ngue xta 'yo ra barco ngue xt'i ma Siria p'uya. Pe bi ba p'uya ngue sänyø judío ngue da hyo. Janangue bi zänbaya ngue bi n'yoguatho, mahøn'i map'u ja ra häi Macedonia.

⁴ Nuyá yø n'yohε ra Pablo 'dap'u 'youi guehna: ra Sópater ngue ra mmengu Berea, 'nε'u yø mmengu Tesalónica ra Aristarco 'nehra Segundo, 'nehra Gayo nuna ra mmengu Derbe, 'nehra Timoteo, 'nehyø mmengu Asia, ra Tíquico 'nehra Trófito.

⁵ Bi m'met'o ya ngue i ndø'mate p'u ja ra hnini Troas.

⁶ Nügähe ja dá mäcähe 'mø mi tho ra ngo ts'i ra thuhmε hingui n'youi ra íxi. Dá nεxähe p'u Filipos, danj nthegähe p'u ja ra hnini Troas. Ja dá m'mäcähe p'u nyoto ma pa p'uya.

Ra Pablo ya 'bap'u ja ra hnini Troas.

⁷ Nu'a ndomingo p'uya, bi mpeti yø 'yεc'ei ngue di nxennba ra thuhmε da zi, tengutho ra hya bi zohra Jesús. Nuna ra Pablo p'uya, bi xänbabi ra hya yø ja'i. Pe comma ya ja ngue da ma 'mø mi hyats'i, bi gunna hya bi ma, asta gue'mø mi zo made ra xui.

⁸ Xi mpeti yø ja'i p'u ja ra cuarto bí ja maya, nup'u bí ja xangu yø lámpara di yot'i.

9 Mī huxpɾa ja rā ventana n'na rā ts'ant'u nī huŋgue rā Eutico. Comma rā Pablo p'uya bi ganna hya bi ma, bi do'mra t'aha na rā ts'ant'u p'uya, rā hyu rā piso p'u bá tãgui. Ya xi du 'mø mamba thats'i.

10 Bi gahra Pablo p'uya, ngue bá hats'i. Bi 'yembyø ja'i p'uya:

—'Yo sä guí suhu, i te na rā ts'ant'u —bi 'yena.

11 Mahømbi nexmaya rā Pablo. Ja bi xenna thuhme da ts'i p'uya, tengutho rā hya bi zohra Jesús. Mī tho'a p'uya, bi sigue bi nya asta gue'mø mī hyats'i. Ja bi ma p'uya.

12 A nuna rā ts'ant'u xi dãgui, bi ts'ixrá ngu na, pe ya ja manho. Gä bi hyu yø mmui yø ja'i.

Rā Pablo bā nexa Troas, i mpa p'u ja rā hnini Mileto.

13 Bi ne bi n'yoguatho rā Pablo asta rā hnini Asón. Ja danī nthegähe p'u p'uya ngue dá ohe rā barco.

14 Mā nthegähe rā Pablo p'u ja rā hnini Asón, ya 'da dá mähme p'uya, dá ohe rā barco danī mpähme p'u ja rā hnini Mitilene.

15 Dá pøngähe p'u'a rá yo pa p'uya. Danī nthogähe p'u ja rá nnengui rā häi Quío. Rā hyu pa p'uya, dá søngähe p'u ja rā häi Samos. Danī nsäyahe p'u ja rā hnini Trogilio. Rā gu pa p'uya, dá søngähe p'u ja rā hnini Mileto.

16 Nuna rā Pablo, ya xi zänni ngue da thorpu ja rā hnini Efeso. Himbī ne di nsäya p'u ja rā häi Asia. Bi xonī bi zøn'a Jerusalén, xamhmatho da zudi ngue danī zãp'u rā ngo ngue rā Pentecostés.

Bi nyauī rā Pablo'u yø 'yεc'εi 'bet'o p'u ja rā hnini Efeso.

17 Nup'u ja rā hnini Mileto, bi mennbatho rā hya rā Pablo'u yø 'yεc'εi 'bet'o p'u di mpeti yø 'yεc'εi'a rā hnini Efeso, ngue bá εhe bi nyauī.

18 Nu'mø mī zø'u bá ts'i p'uya, rā Pablo bi 'yεmbi:

—Ya guí pahma te dá n'yogä 'mø rá madi yø pa mā søcä ua Asia ja nī häihu.

19 Hingra n'yets'i dá n'yogä p'u guí 'buhmε mente rā pa dá ørpä rá 'befi rā Hmu Jesús. Dá ungä mā mmui conná guehyø ja'i nu'u hingui nne da 'yøhra hya. 'Nε xangu rā n'u dá sägä ngue nne xtä hyogä yø judío.

20 Nu'mø mā xi'ahu rā hya, dá xi'ahu'a te gäma hya ja ngue da 'yøt'ahu rā nho. Dá xän'nahu rā hya p'u gadī mpetihu, 'nep'u ja nī nguha dá xän'nahu rā hya.

21 Ngu'u yø judío, ngu'u hingyø judío, dá xicä ngue da hyep'u rā nts'o gä 'yo, da den'na Oja, 'ne da 'yεc'εi na mā Hmuhu Jesucristo.

22 A nuyá, di 'bejpagä rā Espiritu Santo ngue ganī mpagä Jerusalén. Pe hindī padī te ganī nthocä p'u.

23 Hønda n'na rā hya dí padī, ngue nup'u ja yø hnini xtä thogui, rā Espiritu Santo xiqui ngue nup'u Jerusalén, ya nthø'miguī ngue da joqui, 'ne da mā mā'nigui.

24 Pe hinga gue'a di du mā mmuigä'a. Asta dí engä mā te squeranguε ga jua'a te nnä 'yo con n'na rā pähä. Dí nne ga juahna rā 'befi bi färca mā Hmu Jesús. I nne rā Jesús ngue ga xicä yø ja'i na rā hoga 'da'yo hya bá n'youi rá mate Oja.

25 Nu to gä guí 'buhmu ua ya, ya gä xtä xifi ha di njap'u di zo rá 'ye Oja, dadi seguragä ngue ya hinni mantho da nurcagui mā hmu yø ja'i.

26 Rā ora ja p'uya, dí nne ga xi'ahu ngue ya hinni ma mā xigä te'o da ma rā castigo.

27 Porque nu'a te gäma hya xpä nzän'Oja ngue di nja, ya gä xtä xi'ahu, hin temä hya di 'bedi.

²⁸ Dami hyoni ha gdi n'yo manho n'na ngu n'na'ahua ya. Xquet'a dami fahmu yø 'yεc'ei. Guehna ra Espiritu Santo εxaha ngue gui fahmu ya yø ja'i εc'ei Oja. Guehya yø ja'i bi pøhra Jesús conná maça ji bi mämp'u ja ra pont'i.

²⁹ Dí paði ngue nu'mø dá magä ua, dá εp'u mi'da yø mamhya da ne da 'uεnyø 'yεc'ei. Tengutho yø zate 'mø sa yø de'yo, di njarbu.

³⁰ Guesε ni amigoha da bøni ngue di nxännbate ra fehni, go da garpabi yø 'yεc'ei p'uya.

³¹ Dami mfahmu 'yo di hä'aha ya n'nan'yo ra hya da xän'nahua. Gui 'yøthu tengutho dá øt'a mente nhyu jeya, ra pa ra xui dá xän'nahua ra hya, hindá nsäya. Asta ma guidä nná xi'aha ra hya n'na ngu n'na'aha.

³² A nuya ma zi cu'aha, hønt'Oja da mä'aha ya. Dami fahmu xanho na ra hya ngue rá mate Oja. Nuná, i ja rá ts'edi na ngue man'na gdí tømhmua ra hya. Oja di japi te'o gä o rá 'yε.

³³ Hijnonni ja'i dá nepä rá mεnyu ogue rá ulu.

³⁴ Gui pahmu xanho ngue nu'a te di honi co 'nεhya mi'da dí n'yohe, dá mpεhme n'namhma ga tini te di homhme.

³⁵ Gui njathu p'uya, porque jatho ngue di mp'e'a n'na, n'namhma da zä da mäts'i to hin'yu te da hyoni. Dami bεmhmu'a ra hya bi mam'mø mi 'yenna Hmu Jesús: "Man'na xanho ngue di un'a n'na, hindá gue'a ngue da ma mat'unni".

³⁶ Høntho bi juadi bi manna Pablo na ra hya na, bi ndantyøhmü gätho yø ja'i mi n'yohua ngue bi mat'Oja.

³⁷ Asta zoni gätho yø ja'i ha gui nhyuhmi ra Pablo ngue εdi.

³⁸ Porque εmmεi tu yø mmui yø ja'i na ra hya xi manna Pablo ngue ya hinni mantho da nurpa rá hmi. Bi mähä p'u ja ra barco p'uya, ja bi n'yεp'u.

21

Ra Pablo i ma Jerusalén.

¹ Nu'mø dambá n'yεtegähe p'u ha 'buhma zi cuha, dá ogähe ra barco ngue dá macähe njuantho p'u ja ra häi Cos. Rá yo pa p'uya, danj nthocähe p'u ja ra häi Rodas. Ma thocähe p'u p'uya, danj mpäcähe p'u ja ra hñini Pátara.

² Nup'u Pátara, ja dá tingähe p'u man'na ra barco ngue i mpa p'u ja ra häi Fenicia. Dá ogähe'a p'uya, dá mähme.

³ Nu'mø ma thocähe p'uya, danj nugähe ra häi Chipre nuna ja mbo ra jathe. Ngaha i go 'mø ma thocähe na ra häi na, danj nthocähe p'u ja ra häi Siria. Nu'a ra barco p'uya, i ja ngue danj zohrá 'bēni p'u ja ra nenthe ngue ra hñini Tiro. Janangue ja danj mpähme p'u.

⁴ Dá nthegähe p'u buhyø 'yεc'ei p'uya. Ja dá m'macähe p'u nyoto ma pa. Pε ra Espiritu Santo bi 'yutyø 'yεc'ei'a te ja ngue da thohra Pablo. Janangue hñini japyø 'yεc'ei ngue xtí ma Jerusalén.

⁵ Pε mi gua'a nyoto ma pa p'uya, siempre dá mähme. Gätho yø 'yεc'ei conyø xisu 'nεhyø baši 'da dá mähme asta nenihni. Dá ndantyøhmü gähe p'u ja ra nnengui ra jathe p'uya, ngue dá mat'Ojahe.

⁶ Nu'mø ma n'yεhme p'uya, dá cäthe ra barco. Bi mengyø ngu yø 'yεc'ei p'uya.

⁷ Dambá nεxähe p'u Tiro, dá søngähe p'u ja ra hñini Tolemaida. Ja bi zep'u'a nná ogähe ra barco p'uya. Ma sømhme p'u ja ra hñini, dá zεnguahe ya ma zi cuha. Ja dá m'macähe p'u n'na pa p'uya.

⁸ Mī hyaxpəya, dá thogui ngue dá mähme p'ə ja rə hn̄inj Cesarea, di n'yohe rə Pablo co 'nəhya m̄i'da man'yohe. Dá mächəhe p'ə ja rá ngu rə Lipe madi 'yonna hoga 'da'yo hya p'əya. Guehna n'na nc'ei'ə yoto nja'i xi thanhna m'met'o ngue di mfäxui yə representante rə Cristo. Ja dá n'oxähe p'ə ja rá ngu na p'əya.

⁹ Nuna rə Lipe, m̄i si goho yə t'ixu ngue him madi nthati. Nuya yə hmute p'əya, nu'a rə hya di bennbabi Oja da ma, gue'a mman'a.

¹⁰ Ya nm̄i 'bächəhe p'ə njamm̄i pa p'əya, bi zə'a n'na rá pəngahya Oja ni hu ngue rə Agabo, xp̄i 'yē'a Judea.

¹¹ A nuna p'əya, ni 'yēhē da nuje. Bi gajpa rá ngut'i rə Pablo p'əya, bi dūtyə gua 'nəhyə 'yē. Bi 'yēmp'əya:

—Nuna rə hya mmanna Espiritu Santo ya, nuna rə n'yohə rá mmeti rə ngut'i ja ua ya, di jaua yə judío p'ə Jerusalén ngue da dut'i. 'Nē di ndäpyə ja'i h̄ingyə judío —bi 'yēmbi.

¹² Nu'mə ma əcähe na rə hya na p'əya, hangū dá xicähe rə Pablo, da gue'ə yə mməngu p'ə, xifi ngue h̄ind̄i ma Jerusalén.

¹³ Bi 'yēnna Pablo p'əya:

—¿Teni 'be'a gui ət'ə ngue sä gui zomhmə? Gadi unngahə ma mmägä. Nugä di 'bēi hont'a go te ts'ə gə thogui, h̄inga hont'a di thərcagui, sinoque xquet'a da zä gə tugä p'ə Jerusalén connä nguehma Hmu Jesús —bi 'yēna.

¹⁴ Ya h̄indä taphe ngue h̄inx̄ti map'ə, da hecähe p'ə p'əya, di əmphe:

—A nuyá, di nja'a te rá pähä Oja ya 'mə.

¹⁵ M'mefa p'əya, 'nəcje dá nsähe ngue da mähme p'ə Jerusalén.

¹⁶ Bi hyəngähe 'da yə 'yēc'ei' ngue yə mməngu Cesarea. Nuya yə 'yēc'ei' ya p'əya, n'youi p'ə n'na rə mməngu Chipre ni hu ngue rə Mnasón. Ya marä nyogui 'yēc'ei' na. Go bi zixcähe rá ngu na p'əya ngue ja dá nsäyahe p'ə.

B̄i ma rə Pablo di zengua rə Jacobo.

¹⁷ Nu'mə ma səngähe Jerusalén, əmmēi di johya yə 'yēc'ei' ngue dá nnuhe.

¹⁸ M̄i hyaxpəya, dá mähme rə Pablo ngue di zenguahe rə Jacobo. Gä m̄i 'bər'ə yə 'yēc'ei' 'bet'o p'ə ha di mp̄eti yə 'yēc'ei'.

¹⁹ M̄i juadi b̄i nzənguau yə 'yēc'ei' na rə Pablo, bi da'm̄i b̄i ma te xi 'yət'e, manyarb̄i i ma rə hya b̄i ma ngue xifi hanja ngue xi mäx Oja rə Pablo p'ə ha 'b̄hyə ja'i h̄ingyə judío.

²⁰ M̄i 'yət'a te sihyə ja'i p'əya, bi 'yēsp̄abi Oja. Bi t'ēmbra Pablo p'əya:

—A nuyá ma zi cu'i Pablo, ya gui nnu ngue yə māhuah̄itho yə judío əc'ei' rə Jesús. Pē gätho ya p'əya, h̄ingui nne da hyēp'ə yə costumbre n'youi p'ə ja rə ley bi 'yotrə Moisés.

²¹ Ihma ngue t'ēmbi n'nan'yo rə hya gui xännbabi yə judío rá m'mə hman'na nguadi yə häi. T'ēmbi ngue gui xifi ngue h̄inda 'yörpə mas'ə yə hya b̄i manda rə Moisés, 'nē h̄inda 'yötyə costumbre nnä 'yohə. T'ēmbi ngue gui xifi ngue h̄inda mēpya yə ts'ant'ə 'mō b̄i m'm̄i.

²² ¿Ha di nja te gə əthə co nuna rə hya naya? Porque di mp̄eti yə ja'i 'mō b̄i bad̄i ngue ya gä səhə.

²³ Man'na xanho gui 'yət'a te gə xi'ähe ya. I 'bäcua di 'bächəhe goho yə n'yohə ja ngue da 'yötyə ndanne.

²⁴ Dam̄i sixa nija'ə ya, gui nhoqui tengutho da 'yət'ə. Jurp̄abi yə gasto ngue da 'yaxyə ya. Nu'mə gä 'yət'a p'əya, gätho yə ja'i da d̄inyə mm̄i ngue h̄imma juani'a te si'i. Sinoque xquet'a 'nē'i gui əc'ei' 'nē gui hats'i xanho te mmamp'ə ja rə ley.

25 Pɛ nuya yø ja'i hɪngyø judío ngue ya ɛc'ɛi ra Jesús, ya xtá orpahe ra sɛcua te dá sännähe ya. Ya xtá xihme ngue hɪnte da ma nts'upɪ ya yø hya ya. Sinoque hõntho ngue hɪnda za ra ngø 'bøspabɪ yø dahmu, 'nɛ hɪnda zi ra ji. 'Nɛ hɪnda zapra ngø yø zu'ɛ hɪnguɪ pønná ji 'mø bi du. 'Nɛ hɪndi n'yots'om'mäi.

Ya bi mbentra Pablo.

26 Mɪ hyaxpɛya, bi mɛ ra Pablo'ɥ goho yø n'yohɥ ngue 'da di nhojtho. Bi yɛrbɥ ja ra nɪja di mpeti yø judío p'ɥya para ngue da ma tema pa da zɛ'a guɪ nhoqui. Nu'mø bi dätɾa pa p'ɥya, da 'yøtyø 'bøt'e n'na ngu n'na.

27 Pɛ nu'mø tobe hɪm manɪ dät'a nyoto ma pa, nuya yø judío ngue yø mmɛngu Asia bi nu ngue 'bɛp'ɥ ja ra nɪja ra Pablo. Bi hyɾpa ra cue yø mmɪ gätho yø ja'i p'ɥya. Janangue bi ma mabent'i ra Pablo.

28 Bi mahra hmafi yø judío p'ɥya, bi 'yɛna:

—Ague gyø judiohɥ, dämɪ fäxçähe ua. Nunä ra n'yohɥ 'bɛcua ya, guehna xännbabi yø ja'i ndap'ɥ bi zä na ngue hɪnguɪ nnu manho'a te nná 'bɛhmɥ. I xännbabi yø ja'i ngue hɪnguɪ nnu manho ra ley, 'nɛ hɪnguɪ nnu manho ra nɪja jaua. I ja man'na ra hya p'ɥya, ya xä çatua ja ra nɪja 'da yø ja'i hɪngyø judío. Di ts'ongua ja ra macä nɪja jaua.

29 Nguna ra hya bi manyø ja'i, porque m'met'o ra pa, ya xi hnup'ɥ ja ra hnɪni ra Pablo ngue n'youi n'na ra n'yohɥ hɪngɾa judío, nɪ hu ngue ra Trófito ra mmɛngu Efeso. Ra Pablo p'ɥya bi t'ɛmbɪ ngue ya xi çarpɥ ja ra nɪja'a ra n'yohɥ xi hnɾpi ngue mɪ n'youi.

30 Bá yants'i gätho yø ja'i p'ɥ ja ra hnɪni p'ɥya. Bá tihɪ ngue di bentra Pablo. Bá jɛjma xøts'e ra nɪja p'ɥya. N'nahmantho bi ma ndøt'e yø goxthi 'bexque'a.

31 Ya nne yø ja'i ngue xtä hyo ra Pablo. Bi zønnä hya p'ɥ bi 'bɛhrá hmu yø soldado p'ɥya, ngue ya bá yans'yø ja'i gä ra hnɪni Jerusalén.

32 Janangue bi nya mɪ'da yø hmu p'ɥya ngue bi peti gätho yø soldado, da ma da nu tema hya bi nja. Nɪ tihɪ bi zømp'ɥ 'bɛhyø ja'i. Mɪ nu yø ja'i ngue mmap'ɥ yø soldado, bi hyɛp'ɥ'a guɪ unna Pablo.

33 Mɪ guarbɥ 'bɛhyø ja'i yø soldado p'ɥya, nuna ra hmu bi manda bi mbentra Pablo 'nɛ bi thut'i co yoho yø cadena. Bi 'yänni te'o na ra Pablo, 'nɛ bi 'yänni te'be'a xi 'yøt'e.

34 Pɛ nup'ɥ mahyø ja'i p'ɥya, n'nan'yo mman'i'da, n'nan'yo'a bi mma mmɪ'da. Janangue hɪnguɪ sä da hyaxa njuani tema hya, porque janjuani di uɛxhni yø ja'i. Bi manda ra hmu ngue bi ts'ixra Pablo p'ɥ bi ja ra cuarte p'ɥya.

35 Nu'mø mɪ zømp'ɥ ja yø 'dexto ngue ra cuarte, xøgue nɪ gæstho yø soldado na ra Pablo, porque di mäsyø ja'i ngue nne da guaspi.

36 Bá mafi gätho yø ja'i bá 'bɛfa, bi 'yɛna:

—Da du ra Pablo —bi 'yɛna.

Bi manna Pablo'a ra hya ja ngue di nyamp'ɥ ha 'bɛhyø ja'i.

37 Nu'mø nɪ ma da yɛrbɥ ja ra goxthi cuarte ra Pablo p'ɥya, bi 'yɛmbrá hmu yø soldado:

—çUa da zä ga xi'i n'na ne yo ne'a te di nne ga mmangä? —bi 'yɛmbɪ.

Mɪ dahra hmu p'ɥya, bi 'yɛmbrä Pablo:

—çUa guɪ padɪ guɪ nya ra hya ngue ra griego p'ɥya?

38 çUa hɪnga gue'e'a ra mmɛngu Egipto bi xoxa n'na ra sai 'mø yø pa xä thogui? çUa hɪn gadɪ mandä'ɥ goho mahuahɪ nja'i yø hyote bá m'mɛp'ɥ ja ra dapo?

39 Mɪ dahra Pablo p'ɥya, bi 'yɛna:

—Nugä drá judíogä, drá mmengugä p'u ja rá hnini Tarso, guehna rá hnini tate p'u ja rá häi Cilicia na. Pe dami 'yörca rá mate guí 'dacra nt'edi ga nzocá yø ja'i —bi 'yembí.

40 Nu'a rá hmu yø soldado p'uya, bi unna nt'edi rá Pablo ngue di nya. Bi m'mäp'u ja yø 'dexto rá Pablo p'uya, bi macrá 'ye ngue ørpa rá senya yø ja'i ngue di nsäya. Nu'mø mi nsäya'a guí maxhni yø ja'i p'uya, nuna rá Pablo i nya rá hya ngue rá ebreo, bi 'yembí:

22

1—Ague n'yø'ah, nuna rá hya gda nyangä ua guí 'bahma ya, dami 'yøhma ha rá nja rá hya ga xi'ah.

2 Mi 'yøhyø ja'i p'uya ngue ga ts'ofø conna ebreo ga ya yø ja'i, man'natho ngue hinjondi 'yani. Rá Pablo p'uya bi 'yembí:

3—Nugä drá judíogä. Drá mmengugä p'u Tarso ja rá häi Cilicia. Pe bi ma ma tedegä ua Jerusalén. Ja dá ogä ua rá escuela, gue'a rá Gamaliel ma xännbategä. Bi xänngagui'a rá ley mani n'yo ma mboxitahu. Nugä dá ja ndummai ngue dá supä rá xudi Oja co gätho ma mmui, tengutho guí øtha rá pa ja p'uya.

4 Nugä 'mø yø pa xa thogui, xtá sácä'u yø ja'i mi 'εc'ei rá hoga 'da'yo hya. Yø n'yohu n'ehyø xisu di tut'i ngue di cot'i, 'ne di nne ga ho 'da.

5 Nu'a rá hmu yø mmäcja, 'ne'u yø n'yohu 'bet'o ngue yø judío, da zä da ma hanja'u, porque go bi 'dacá rá sácua dá cats'i ngue xcani dápä yø judío p'u Damasco. Dá magä p'u ngue di hongä yø 'yεc'ei, xcambá sigä ua Jerusalén ngue xti n'ofädi.

Bi manna Pablo ha bi nja ngue bi 'yεc'ei rá Jesús.

6 Pe nup'u ja rá 'yu p'uya, comma huxyadi ya ni ma ga søn'a Damasco, nthambenitho bi yot'a n'na rá nyot'i mayä ngue bi gogbagui.

7 Dá täcä häi p'uya, dá øde ngue nzoqui, bi 'yεngui: “Ague Saulo. Ague Saulo. ¿Hanja ngue emmēi guí nnu man'ugui?” bi 'yεngui.

8 Ya di embä p'uya: “¿Te'o'i p'uya grä Hmu?” Hømbä tha p'uya, bi 'yεngui: “Guecä drá Jesús, drá mmengü Nazaret, janjuaní ngue guí nnu man'ugui”, bi 'yεngui.

9 A nu'u ma amigo nmi n'yo'be p'uya, majuaní ngue bi nu rá nyot'i, pe bi zu. Pe himbi mmēya ma amigo te 'be'a xicä'a nzoqui.

10 Nugä p'uya, di embí: “Ague grä Hmu, ¿te 'be'a ja ngue ga øt'a p'uya?” Nu'a rá Hmu p'uya, bi 'yεngui: “Dami nanguí, guí thogui gdí ma Damasco. Nup'u ja dani si'i p'u te gä ja ngue guí 'yøt'e”.

11 Bi xädägui'a rá nyot'i dá nth'e'be. Bi canngagui'u ma n'yo'be, gä dá søn'a Damasco.

12 Nup'u Damasco p'uya, mi 'bup'u n'na rá n'yohu ni hu ngue rá Ananías. Gue'a n'na rá n'yohu ngue mi øt'e gätho'a te mmamp'u ja rá ley Oja. 'Ne di nnu manhoui gätho yø judío.

13 Bá εhe bi nugä na rá Ananías. Mi zøp'u di 'bai, bi 'yεngui: “Ague ma zi cu'i Saulo, di nzø ni dá ya”, bi 'yεngui. 'Bexque'a rá ora'a p'uya, bi nzø ma dá, dá hēti ha 'bái.

14 Bi 'yεngui: “Nuna Oja mi thanne ma mboxitahu ya, ya mam'met'o xpä huan'na'i ngue guí parpabi rá pähä. Bi ne ngue guí nnurpabi rá hmi'a rá Ts'ant'u Oja nuna gä rá nho øt'e, 'ne guí 'yø'a rá hya bi ma.

15 A nuyá, ndap'u bi zä guí ja hmajuaní gätho yø ja'i na rá hya dí xi'i ya. Guí xihyø ja'i te gä nu ya, 'ne guí xihyø ja'i temä hya gä 'yøde.

¹⁶ Xiya, ¿te guí tøm'ya? Damí nangui, guí nxixya nts'edi, n'namhma dí nēqui ngue guí εc'ei ra Hmu Jesús, 'nē di pun'na'i nī ts'oqui", bi 'yēngui.

Bi manna Pablo tema hya i mēn'Oja p'ua ha 'buhyo ja'i hingyo judío.

¹⁷ Dámhá pengá p'uya, ngue dá sò'a Jerusalén. Dá map'ua ja ra nija ngue dá mat'Oja. Bī mpáhma nthandī p'uya.

¹⁸ Dá nugá ra Jesús ngue engui: “Damí xōni guí pōn'a nts'edi ua Jerusalén, porque hinda t'ōrpa masu ra hya guí mma conná nguecá”, bi 'yēngui.

¹⁹ A nugá p'uya, dí εmbi: “Ague grá Hmu, ya pahyo ja'i ngue nmi pagá p'ua ja yō nija, dambi sigá yō ja'i εc'ei'i ngue di cot'i, 'nē dadi unī.

²⁰ Nu'mō mī tho na nī mēfi ra Teba bi xihyo ja'i nī hya, dí 'bācā p'ua mō, xquet'a dá negá ngue bī dū na. Nu'mō mī tho na, dá fārpagá yō tuhu'u to bi hyo”.

²¹ Pē ra Jesús bi 'yēngui: “Ga 'yohma. Nugá yap'utho ga pēn'na'i, guí mmap'ua rá m'mahyo ja'i hingyo judío”, bi 'yēngui.

Yō soldado bi bentra Pablo.

²² Bi 'yōxhyō ja'i p'ua bá fudi ngue bī nya, asta gue'mō mī manna ra hya ngue εna dá map'ua 'buhyo ja'i hingyo judío. Bī mūhra hmafi yō ja'i p'uya, bi 'yēna: —Dá tho na ra n'yohu na. Hīnni 'yup'ua ngue 'buhna —bi 'yēna.

²³ Mēnte mafi, mēnte cacyō tuhu, εn'a hāi. 'Nē εns'maya yō fonthāi ngue ra cuε.

²⁴ Bī manda na rá hmu yō soldado p'uya ngue bī ma macat'i mbo ra cuarte ra Pablo. 'Nē bī manda ngue bi 'bei, bī njapi dá mā hanja ngue sahyō ja'i.

²⁵ Pē nu'mō mī dut'i ngue dá mēi, nuna ra Pablo bi 'yēmbra capita 'bāp'ua: —¿Tema nt'ēdi guí pēts'i ngue guí nne gui fehmu n'na ra n'yohu ngue ra romano, 'nē hinga 'bet'o guí haxhu ra güenda hanja ra hya? —bi 'yēmbi.

²⁶ Nu'mō mī 'yō'a ra hya sihra capita p'uya, bī ma bá xi'a rá hmu nne di mfete, bi 'yēmbi:

—Damí n'yomfēni te guí nne gui 'yōt'e, porque nuna ra n'yohu guí nne gui fēi, ra romano na —bi 'yēmbi.

²⁷ Nu'a ra hmu p'uya, bi guarbu 'bāhra Pablo, bi 'yēmbi:

—¿Ua majuanj ngue grá romano ague n'yō?

Mī dahra Pablo p'uya, bi 'yēmbi:

—Ahá, majuanj.

²⁸ Nu'a ra hmu p'uya, mahōmbi 'yēmbi:

—Pē nugá, xangu ra mēnyu xa cuestagá ngue dá cohi ngue drá romano.

Ra Pablo p'uya, bi 'yēna:

—Pē nugá drá romanogá p'ua dá micā.

²⁹ Co nuna ra hya na p'uya, bi zop'ua ra Pablo'u mī nne xtī mfete. Dá guehna ra hmu, xquet'a bi zop'ua mō mī hyaxa njuanj ngue ra romano. Bī nsu p'uya ngue xi dut'i.

Ra Pablo 'bāp'ua ha bi 'yōtra junta yō judío.

³⁰ Mī hyaxp'uya, nu'a rá hmu yō soldado bī ne xtā hyats'i xanho ra güenda teni 'be'a guí yapyō judío na ra Pablo. Bi xōjpa yō cadena mā nthat'i p'uya, bī manda ngue bī ma mapeti yō hmu yō mmácja. Bī nja ra dajunta. Bá njucra Pablo p'uya, bī ma mā'bā'mī p'ua 'buhyo ja'i.

23

¹ Nuna ra Pablo bi hyetyō ja'i 'bap'ua ja ra junta. Bi 'yēmbuya:

—Ague n'yø'ahü, i nnu Oja ngue yø pa xpí 'yëp'u, 'në astä guehya, co n'na ra hoga mmaitho nnä 'bui.

² Nuna ra hmu mmäcja Ananías, bi 'bep'u 'dap'u 'bähmi ra Pablo ngue da memba rä ne.

³ Bi 'yenna Pablo p'uya:

—Go di ün'i Oja ngue hinga njuantho gui øtra ts'ut'abi. ¿Ua hingeni mip'u ngue gui 'yøtra ts'ut'abi conforme ra ley? ¿Hanja ngue gui nuixra ley ngue gadi manda da 'bëgbä mä ne? —bi 'yëmbi.

⁴ Nu'u 'bäp'u p'uya, bi 'yembrä Pablo:

—Gui thennbabi rä da mmäcja Oja 'mø —bi 'yëmbi.

⁵ Mi dahra Pablo p'uya, bi 'yëmbi:

—Pë hindí pacä n'yø, ngue'mø guehna ra da mmäcja nä. Porque nt'ot'i p'u ja ra Macä Libro ngue ënä: “Yo gui nnømman'u'a nnøpa ts'ut'abi yø ja'i”, i ënna hya.

⁶ Bi bahra Pablo p'uya, ngue 'bup'u 'da yø judío p'u ja ra junta ngue tenna nt'ëc'ëi ni hü ngue ra saduceo. Man'na 'bui yø judío p'uya, ni hü yø nt'ëc'ëi ngue ra fariseo. Ra Pablo p'uya, bi ts'edi bi 'yëmbyø ja'i:

—Ague n'yø'ahü, nugä drä fariseogä, rä ts'unt'ugä n'na ra fariseo. Nu'a nnä ëc'ëigä ya ngue bá ëp'u ra pa di ënnate yø ánima, gue'a ga thascä ra güenda'a ya.

⁷ Nu'mø mi manna ra hya nä p'uya, nu'u yø fariseo, conyø saduceo, di njun'mahyase p'uya. Ya yo 'bui bi gohyø ja'i.

⁸ Porque yø saduceo mman'u ngue hindí ënnate yø ánima, ni xingyø anxë di 'bui, ni xingra ndahi. Pë yø fariseo p'uya, gä ëc'ëi ya yø hya ya.

⁹ Bi mahra hmafi gätho yø ja'i p'uya. Bi nangui 'da yø xänbate ngue ra ley, yø n'yohu yø fariseo. Bi 'yën'u p'uya:

—Nuna ra n'yohu 'bucua, hin tema nts'o dí ø'na. Nu'mø da t'ëmbi ngue n'na ra anxë bi zofo, hingui ho ga cohi ngue mä nsaihu Oja.

¹⁰ Mathoguitho bi nsaihyø ja'i p'uya. Ya nsu'a rä hmu yø soldado ngue pets'i da xenyø ja'i ra Pablo. Bi 'bepyø soldado p'uya ngue bi zicra Pablo p'u ha 'bahyø ja'i, bi zixra ja ra cuarte.

¹¹ Rä nyohra xui p'uya, bi nu ra Pablo ra Hmu Jesús, ngue bi 'yëmbi:

—Damí hya ra ts'edi ague Pablo. Tengutho guä ørbu Jerusalén ngue gä mä hanja mä hyagä, dá ngut'a ra hya gni man'a Roma ya.

Inthoni ha di tho ra Pablo.

¹² Mi hyaxp'uya, bi nhëc'ahya 'da yø judío ngue da hyo ra Pablo. Bi 'yënä:

—A nuyá, ni xingra hmë, ni xingra dehe ga sihu ya, astä gue'mø dá nuhu bi du ra Pablo. Da zacje Oja 'mø hindí nja'a te dí mmamhmu —dí n'yëmbi.

¹³ Pongui yote nja'i ya 'da'igu bi mä ngue da hyo ra Pablo.

¹⁴ Bi map'u 'bahyø hmu yø mmäcja p'uya, 'nep'u 'bahyø n'yohu 'bet'o ngue yø judío. Bi 'yëmbuya:

—Nuna ra hya xtä mangähe, hinga nsihmëhe astä gue'mø dá nuhe bi du ra Pablo. Dí ëngähe ngue da zacje Oja 'mø hindí nja'a te dí mmamhme.

¹⁵ A nu'ahü ya, co 'në'u yø n'yohu 'bet'o ngue ra junta, damí xihmu rä hmu yø soldado ngue da si nixudi ra Pablo ua gui 'bähmu. Gui 'yëmp'u ngue ja ts'edi man'na ra hya da t'änni. Nugähe p'uya, ya xca nsähe ngue ga hohe hante da zøcua.

¹⁶ Pë nu'a n'na rä 'be'ue ra Pablo p'uya, bi 'yøde tema hya nts'änni. Bi map'u ja ra cuarte ngue bá xihra Pablo'a ra hya xi 'yøde.

17 Nu'mò mī xihra Pablo'a te fεnmbi, bi zonhna n'na ra capita p'uya, bi 'yεmbi:

—Nuna ra ts'ant'u 'bucua, dami sixpu 'buhnī hmu. Porque jap'u n'na ra hya da xifi.

18 Nu'a ra capita p'uya, bi zixra ts'ant'u p'u 'buhra hmu yò soldado. Bi 'yεmbi:

—Nuna ra Pablo ofadi, bi zonngagui ngue da sin'na'i ua na ra ts'ant'u 'bucua. Ja te nne da xi'a'i 'na —bi 'yεmbrá hmu.

19 Nuna rá hmu yò soldado p'uya, bi bennba rá 'ye ra ts'ant'u, bi zica n'nanni, bi 'yεmbi:

—¿Te guí nne gui xiqui n'yò?

20 Nuna ra ts'ant'u p'uya bi 'yεmbi:

—A nuyá, nu yò judío, ya xa nhεcahya ya, ngue nu'mò da xudi, da 'ya'i ngue gui sixpu ja ra dajunta ra Pablo. Gui 'yεnui ngue ja ts'edi man'na ra hya da t'anni 'na.

21 Pe nu'i 'yo guí εc'ei, porque pongui yote nja'i yò judío xa nzanni ngue da gorpa ra 'yu ra Pablo, da hyo. 'Nε i mma ngue ni xingra hme, ni xingra dehe da zi, asta gue'mò da nu ngue da du ra Pablo. εna ngue da ze Oja 'mò hīndi nja'a te xa nzanni 'na. A nuyá, ya xa nsáya, ngue tømtho tema hya guí mmanya.

22 Nu'a rá hmu yò soldado bi xihra ts'ant'u ngue hīnjonda xifi ngue bi man'a te ra hya xi 'yode.

Bi 'bennbabi ra Pablo na ra gobierno Félix.

23 Nuna rá hmu yò soldado p'uya, bi zonhni yoho yò capita. Bi 'bepi ngue di nsá yo ciento yò soldado ngue yò 'yogua, 'nε hyate ma'det'a yò togue, 'nε yo ciento nja'i yò nhyá lansa ngue da zixra Pablo 'mò bi zε'i guto nxui, da menhni di ma Cesarea.

24 'Nε bi manda ngue da thøspabi ra nthuts'i ra fanī da hyuxra Pablo. Bi manda ngue hīnte di njapra Pablo, sinoque di ndäpra gobierno Félix.

25 Bi 'yøt'a n'na ra sεcua ra hmu p'uya, ngue bi gaxyò soldado, bi däpra Félix. I εnna sεcua:

26 "Nugä drá Claudio Lisias, dadi zεngua'i grá hoga gobierno Félix.

27 Di pen'na'i p'u na ra n'yohu 'bucua, bi gotyò judío, ya ja ngue xtá hyo. Pe nu'mò ma pacá p'uya ngue ra romano, dá pennbabi yò soldado ngue bá yañi.

28 Dá ne ngue xca padī te gui yapi. Dá sixá p'u bi 'yøtyò junta yò judío p'uya.

29 Pe nuna ra hya bi nεqui, guehna ja ua naya. Gui yapi ngue'a ra ley ga 'yo judío. Pe hīmbi nεqui ra hya ngue te xtí hyo, ni xingra gue'a di sá ngue da jot'i.

30 Pe dá mmeyagá p'uya, ngue nu'u yò judío, ya xi nhεcahya ngue xtá hyo. Janangu nuya di pen'na'i p'u na ra n'yohu na. 'Nε xquet'a di xicá'u di yapi ngue da map'u guí 'bui ngue da xi'i te gá nzi. Hont'a ra hya'a ya".

31 Nu'u yò soldado p'uya, bi 'yøt'e te bi m'mεpi. Bi zixra Pablo 'mò mī nxui, bi ma p'uya, i nthop'u ja ra hīñi Antipatris.

32 Mī zā mī nεcahäi p'uya, bá penc'u yò soldado ngue yò 'yogua, bi zøp'u ja ra cuarte. Go bi mähä ra Pablo'u yò togue.

33 Mī zømpu ja ra hīñi Cesarea p'uya, bi ndäpra sεcua ra gobierno, 'nε xquet'a bi ndäpra Pablo.

34 Nu'mò mī juadi bi nu ra sεcua ra gobierno p'uya, bi 'yanni haru ra mmεngu na ra Pablo. 'Bexpi batho ngue ra mmεngu p'u ja ra häi Cilicia.

35 Bi 'yεmbuya:

—Ga øcá'a ra hya guí mmam'mò bi zøcua'u di yap'a'i —bi 'yεmbi.

Nup^u ja rá ngu nã rá dast'abi Herodes, bi m̄anda ngue ja dã mãp^u yõ soldado nã rá Pablo.

24

Rã Pablo bi m̄anna hyã p^u ha 'b̄hraq Félix.

¹ Ya rá cat'a mã pa xi zõnnã rá Pablo p^u Cesarea 'mõ ja mi zõn'a rá hmu mmãcja Ananias, ni n'youi 'da yõ n'yoh^u 'bet'o ngue yõ judío. 'Nẽ ni n'youi n'na rá põngahya p^u ja rá ts'at'abi ni hu ngue rá Tértulo. Bi zõmp^u 'b̄hraq gobierno ngue di yapra Pablo.

² Mambã ts'i rá Pablo p^uya, nuna rá Tértulo bi m̄adi di yapra Pablo, bi 'yẽmbrã Félix:

—Ague grã gobierno, dadi ja m̄m̄adi'ãhe ngue hin temã hyã, dí 'b̄u manhogãhe. Connã nguehni mfadi gã 'b̄ummanho yõ ja'í.

³ Gãtho'a te guí øt'e, dí 'b̄ummanhogãhe ndap^u bi zã. Gã guehna nnã ja m̄m̄adi'ãhe naya, grã ts'at'abi Félix.

⁴ Pẽ hĩndi nne gã 'bet'ãhe xangu ni tiempo. Dí ácãhe rá mate n'na ts'ũquits^u, ngue gui 'yõde te ga xi'ãhe.

⁵ Dí tĩngãhe n'na rá hyã, ngue nuna rá n'yoh^u 'b̄ucua, i 'yo ndap^u bi zã gã rá nḡni nximhãi ngue di ts'onyo ja'í tengutho n'na rá n'ũ. Guehna rá 'yõt'i sui p^u ha 'b̄ahyõ judío nã, porque 'bet'o nã ngue'ũ to ẽc'ẽi nã rá mm̄engũ Nazaret.

⁶ Nugãhe dá b̄enthe, dá uphe ngue bi ne xtĩ ts'onna njĩã. Dí nne xca haspahe rá güenda connã ley ngue mã nt'ẽc'ẽihe p^uya.

⁷ Pẽ nuna rá Lisias rá hmu yõ soldado p^uya, rá ts'ẽditho bi 'yõt'e ngue bi yãrbũ di yãhe ngue bi zinnãhe nã rá Pablo.

⁸ Bi xicje p^uya ngue nu'mõ to nne di yãpi, dã ẽcua guí 'b̄ui. Pẽ nuyã, dã zã ngue gui 'yãnsẽ ya. Gui pase p^uya ngue majuanĩ'a te gã nnã yapãhe.

⁹ A nuyã, gãtho'ũ yõ judío n'yoh^u ya, 'da'igũ mma ngue ẽmbi majuanĩ'a te xifi.

¹⁰ Rã gobierno p^uya, bi 'yõrpa rá senya rá Pablo ngue di nya. Rã Pablo p^uya bi 'yẽnã:

—Co n'na rá pãhãtho gã nyangã ua guí 'b̄ui grã ts'at'abi. Porque dí pacã ngue ya xã mma yõ jeya guí nts'at'abi ua ja rá hãi dí 'b̄ahmũ.

¹¹ Nu'ĩ dã zã guí hyaxã njuani hanja rá hyã. Tobe hĩngui tho'a n'ne'mã yomma pa xtã magã Jerusalén ngue di thanne Oja.

¹² Pẽ hĩmbi thĩngui ngue to gadi njun'mahya'be. Ni xinga guerp^u ja rá danja xtã thĩngui ngue to gdi orpabi, ni xinga guerp^u mi'da yõ njĩã, xtã thĩngui ngue to gdi yã be. Ni xinga guerp^u ja rá hĩni p^uya.

¹³ Nuyã yõ n'yoh^u 'b̄ucua, nu'a rá hyã guí yãpagui, hĩnda zã ha di japi ngue di ja majuanĩ'a te mma.

¹⁴ Mã ga xi'ĩ hanja rá hyã ya. Dadi njuanĩ, hĩn dadi ncõni ngue dí ẽc'ẽigã Oja nuna mi ẽc'ẽi mã mboxitahe. Dã gue'a rá 'da'yo hyã ẽmbyõ ja'í 'b̄ucua ngue rá 'dan'yo nt'ẽc'ẽi, gue'a rá hyã dí tennã'a ya. Pẽ gã dí ẽc'ẽigã'ũ yõ hyã nt'ot'ĩ p^u ja rá libro ngue rá ley Oja, dã gue'ũ mi'da yõ hyã bi 'yotyõ põngahya Oja.

¹⁵ Tengutho yõ nt'ẽc'ẽi yõ judío, di njadã p^uya. Dí ẽc'ẽigã ngue dã 'yõt'Oja ngue di b̄ennate yõ ânima, gue'ũ yõ hoja'ĩ, gue'ũ yõ ts'oc'ẽi, gã di b̄ennate.

¹⁶ Janãgue dadi ja ndumma ngue ga n'yo xanho, n'namhma ngue hĩn temã hyã dã dĩngagui Oja, ni xinga guehyõ ja'ĩ dã zã dã 'yẽngui ngue hĩnga gue'a nnã 'yo.

¹⁷ Mi ma njammĩ jeya ngue n'nanni rá naciõn dambi 'yo, mãhõndã pengui astã Jerusalén ngue dá dã mã limosna, 'nẽ dá ørpabi rá 'bõt'e Oja.

¹⁸ Pɛ nu'a rā ora'a p'uya, nu' u 'da yø judío ngue yø mmɛngu Asia, bi ðingui ngue dí 'bɔp'u ja rā nija ngue nmaði nhoqui conforme rā costumbre ja ngue ða 'yøt'a n'na. Pɛ hingu ngup'u dí 'yohe. 'Nɛ himbi ðingui ngue gadi yahnihe.

¹⁹ Nuya yø n'yohu dí mmangā ya, guehya ja ngue ða thocua di yajpagui, ngue'mø ja te ga nzuqui.

²⁰ A nu'mø ngue him'na, nuya yø n'yohu 'bucua, go ða manya ngue'mø ja temā ts'oqui bi ðingnagui 'mø ma thocā p'u bi 'yøtra ðajunta yø judío.

²¹ Hōnda n'na zine nts'edi dá mangā p'u ja rā junta mi 'buhyu, ngue dá ɛna: "Nu'a nnā ɛc'ɛigā ya, ngue bá ɛp'u rā pa di bennate yø ánima, gue'a ga thascā rā güenda'a ya", dá ɛna.

²² Nu'a rā Félix, mi zā mi 'yōhna rā hya bi manā Pablo, mambi njarbatho rā hya. Porque rā Félix ya paði xanho hanja'a rā nt'ɛc'ɛi ja ngue rā Cristo. Bi hyuspa rā pa yø ja'i p'uya, bi 'yɛmbi:

—Nu'mø bá ɛhra Lisias rá hmu yø soldado ya, ja ga paçā xanho hanja na rā hya gui mmamhmu p'uya.

²³ Nunā rā Félix, bi 'bepa n'na rā capita ngue di sigue ða ma m'mādi rā Pablo. Pɛ bi xihra capita ngue ya hinda ma nthut'i, 'nɛ bi xifi ngue nu'mø bi zøhyø amigo di zengua, ði njapi ngue ði nyau'u nne ða mäts'i te honi.

²⁴ Mi ma njammī pa p'uya, mahømbi zōnna Félix, ni n'yoi nā rā Drusila rá xisu, rā judío nā rā xisu. Bi manda bá ts'i rā Pablo p'uya. Bi japi ða mā hanja rá nt'ɛc'ɛi i ja ngue rā Jesucristo.

²⁵ Nunā rā Pablo, bi mā hanja'a rā nho ja ngue ða n'yo rā ja'i, 'nɛ bi mā ngue jatho ða zamrá mmui n'na. Bi mā hanja nā rā castigo ði nja m'mefa. Nunā rā hya bi 'yøhra Félix, bi zu. Bi 'yɛmbrā Pablo p'uya:

—'Be ni mahma. Nu'mø bi bongagā, mahønga nzon'na'i ga nyauī —bi 'yɛmbi.

²⁶ Nunā rā Félix i tømī ngue xta ngutra mɛnyu rā Pablo ngue xtī thøgue. Janangue xangu yø nnidi bi zonhni ngue bi nyauī.

²⁷ Mi gua'a nyo jeya p'uya, bi dá rá cargo mi pehna rā Félix ngue rā gobierno. Bi ponnbabi n'na rā n'yohu ni hu ngue rā Porcio Festo. Nunā rā Félix bi ne ngue ða nu manho yø judío, janangue bi sigue bi ma m'māditho rā Pablo.

25

Rā Pablo bi nyauī rā Festo.

¹ Nunā rā Festo p'uya, bi ma di bentrā cargo ngue ði ngobierno. Ja rá hyu patho xi bentrā cargo p'u Cesarea p'uya, ja bá nɛxpɛ ngue i ma Jerusalén.

² Mi zømp'u Jerusalén, nu' u yø hmu yø mmācja, 'nɛ'u yø judío tate ngue t'ɛc'ɛi, bi map'u 'buhra Festo ngue di yapra Pablo.

³ Bi 'yāpra mate ngue ða pennbabi rā Pablo di 'yɛ'a Jerusalén. Nu' u yø judío di yapate p'uya, ya xi nhecāhya ngue ða hyo rā Pablo p'u ja rā 'yu.

⁴ Mi ðahra Festo p'uya, bi 'yɛmbi:

—Ya m'mādi p'u Cesarea nā rā Pablo. Pɛ ya himma ya'atho ga pengā p'u Cesarea.

⁵ Nu' u yø n'yohu ɛxā hā rā ts'edi ngue di yapra Pablo, gui xihmu ngue ga mmācāhe Cesarea ngue'mø ja rá ts'oqui rā Pablo, ða zā gui yapra.

⁶ Pɛ nunā rā Festo, commā manhyato mā pa, oque n'net'a mā pa, bá m'mu'a Jerusalén. Bá pengui, bi 'yɛ'a Cesarea p'uya. Mi hyaxpaya, bi mip'u ja rá nthuts'i hu'mø øtra ts'at'abi. Bi manda bá ts'i rā Pablo p'uya.

7 Nu'mø mi yat'ambo ra Pablo, bi mas'yø judío xpí 'yε'a Jerusalén ngue di yapi. Xangu yø hya ja man'η gue gui yapi, pe yø judío hingui sä di ja majuaní'a te mma.

8 Mí dahra Pablo p'uya ngue di nyani, bi 'yεna:

—Nugä hin tema ts'oqui dí øt'e. Ni xinga guehra ley da t'εngui hinda nnu manho, ni xinga guehra danija, ni xinga guehra dast'abi Roma ngue di tingga ma ts'oqui.

9 Pe nuna ra Festo, bi ne ngue da nu manho yø judío. Janangue bi 'yεmbrā Pablo:

—¿Ua gui nne gdi ma Jerusalén, ja gani hocä p'η ni asunto?

10 Mí dahra Pablo p'uya, bi 'yεmbi:

—Nuaa 'buhra ts'ut'abi bi 'yεxra dast'abi Roma. Ja i ja ngue da thascagui ua ra güenda. Nu'í gui padi xanho ngue hin tema nts'ó dí ørpä yø judío.

11 Nu'mø ngue di ja ma ts'oquigä, oque xtí nequi n'na ra hya ngue ni 'yup'η ga tu, hinda su ga tugä. Pe nu'mø ngue hin tema hya di nequi'a te gui yajpä ya 'bucua, hinda za di dāgui ngue ga sogä yø 'yεyη. Man'na xanho ngue ga thocä p'η 'buhra dast'abi Roma 'mø.

12 Nuna ra Festo, nuaa yø n'yohη di nfäxui p'η ja ra ts'ut'abi, bi nhεcahya ngue bi zānni te dā 'yøt'e. Bi 'yεmbrā Pablo p'uya:

—Gui ädi gui thop'η 'buhra dast'abi Roma. Pe ja gdi ma p'uya.

Ra Pablo i 'bäp'η 'buhra ts'ut'abi Agripa.

13 Mí ma njammí pa p'uya, bi map'η Cesarea na ra ts'ut'abi Agripa, ni n'youi rá nju Berenice, ngue bí zεngua ra Festo.

14 Pe bá m'map'η njammí pa p'uya, nuna ra Festo bi xihra ts'ut'abi'a rá asunto ra Pablo. Bi 'yεmbi:

—Gosque 'bucua n'na ra n'yohη ngue m'mäditho, bi zocua 'mø mi nts'ut'abi ra Félix.

15 Nu'mø dambä 'yogä p'η Jerusalén, nu'η yø hmü yø mmäcja co 'nε'η yø n'yohη 'bet'ó ngue yø judío, bi map'η dí 'bui. I ädi ngue da ma ma sentencia na ra n'yohη na.

16 Pe nugä p'uya dí εmbi: “Nu ra dast'abi Roma hinda costumbra ngue to sä di sentencia'a ngue da tho, mente tobe hinda n'yunnba hmiui rá nsuiui'a ma yapi, para ngue da fadi ndana gue'a di dunna hya”.

17 Janangue nu'mø mi zocua'η ya, hinda 'betä ra tiempo. 'Bexque'a 'mø mi hyats'i, dá magä p'η ja ra ts'ut'abi. Dä mandagä bä ts'i'a ra n'yohη p'uya.

18 Dí εngä ngue mi ja rá ts'oqui, pe nu'mø mi zø'η yø yapate p'uya, hin tema ts'oqui bi nequi ngue'η yø hya gui yapi.

19 Nu'a ra hya gui nyapi, gue'η yø nt'εc'εi yø judío'a, 'nε'a n'na ra n'yohη bi du ni hu ngue ra Jesús, i mmanā Pablo ngue 'bui. Gue'a ga nzη'a ya.

20 Nugä p'uya, hinda padi ha gda japi ga øt'ä ra ts'ut'abi tengu na ra hya na. Janangue dá ännä ra Pablo p'uya, ngue'mø da ne xtí ma Jerusalén, ja xtäbä njap'η ra ts'ut'abi na ra hya na.

21 Pe ra Pablo p'uya, bi 'yädi ngue da thop'η 'buhra Augusto nuna ndast'abi p'η Roma. Dä manda p'uya ngue bi shue bi 'bädi, 'be da bonngagui ja ga penhni, di map'η 'buhra dast'abi Roma.

22 Mí dahra Agripa p'uya, bi 'yεmbrā Festo:

—Xquet'a dí nne ga øcä te da manā ra n'yohη na.

Ra Festo bi 'yεmbi:

—'Bex hñixudi gui 'yøde te da manya 'mø.

²³ Mi haxpɔya, nuna ra Agripa 'nehra Berenice bi yarbu ja ra cuarto bi nja ra hya. Xandøngu p'u ni 'yo, tengutho 'mø di sännigo. Ni n'yohu yø hmu yø soldado, 'ne'u yø n'yohu 'bet'o p'u ja ra hnini. Bi manda ra Festo p'uya ngue bá ts'i ra Pablo.

²⁴ Bi 'yenna Festo p'uya:

—Ague grá dast'abi Agripa, gátho ya yø n'yohu 'daua xtá mpetihu ya. Xangu yø judío bi xiqui ngue hingui nnu manho na ra n'yohu 'bucua, ngup'u Jerusalén, nguua Cesarea. Hingui säya yø ja'i xiqui ngue jatho da tho na ra n'yohu na.

²⁵ Pe nugä p'uya, di tingä ngue hin tema ts'oqui di øt'e ngue sä da tho. Nuna ra Pablo ädi ngue da thop'u 'bakra Augusto nuna ndast'abi p'u Roma. A nuyá, di sänni ngue ga pennbabi ya.

²⁶ Pe nja ngue nuna ra n'yohu di nne ga pennbabi na ma hmu ra dast'abi, madits'u tema hya di tinnbi ngue di ja ts'edi ga pennbi. A nuyá, dá sigä ua ha gui 'bahu ya. Ma datho go nnä sin'na'i ya grá ts'at'abi Agripa, ngue gui juannbabi xanho ha exa hanja rá asunto. Nu'a ra hya da bønna ne p'uya, gue'a da cuatra sacua ga pennba ra dast'abi'a.

²⁷ Porque nup'u nnä bengä, ena gue hingui pønna güenda ngue ga penhna n'na ra ofädi, 'ne hindä mep'u ja ra sacua'a ra hya gui nyapi.

26

Bi manna hya ra Pablo p'u 'bakra ts'at'abi Agripa.

¹ Nuna ra Agripa bi 'yembra Pablo:

—Da zä gui mma te gui nne gui mmanya n'yø.

Bi madi bi nya ra Pablo p'uya, i anyø 'ye ha ga ya. Bi 'yena:

² —I jaga mpähä ngue da zä ga nyagä ua ha gui 'bui, grá ts'at'abi Agripa. Di nne ga nyangä ngue'a te gäma hya gui yajpä yø judío.

³ Dadi johyagä ngue gui padj gátho yø costumbre øtyø judío, 'ne gui padj te gui njunt'i. 'Yorca ra mate gui 'yøde xanho na ra hya ga mmangä ya.

Bi manna Pablo te manj n'yo 'mø him manj 'yec'ei ra Cristo.

⁴ Nu'u ma mmjudíohe gä padj te xtá m'macä p'u Jerusalén. I fadi te xtá m'macä p'u ja ra hnini Tarso mente marä ngüegui.

⁵ Nuyu p'uya, i padj xanho hapu dá ngüe asta yø pa xpí 'yep'u. Nu'mø nne da ma, da ma ha bá njap'u dá ngüegä ngue drä fariseo. 'Ne da gue'e gui padj ngue nu'a rá nt'ec'ei yø fariseo, gue'a hats'i xandønho'a te nt'ø'i p'u ja ra ley ga 'yo ma nt'ec'eihe'a.

⁶ A nuyá, guehna nnä n'yost'abigä naya, ngue di tømä da 'yøt'Oja'a te bi yarpabi ma mboxitahe ngue di bennate yø ánima.

⁷ Gátho'u 'de'ma yo'bui yø judío di mmenni ya, i tømj ngue da nu di nja'a te xá mma ma yat'i. Janangue njap'u thanne Oja ra pa ra xui. Pe nuna ra hya di xi'i ngue nthø'mj ya grá ts'at'abi Agripa, guehna gui yajpä yø judío naya.

⁸ ¿Hanja ngue hingui ec'eihe ngue da 'yøt'Oja ngue di bennate yø ánima?

Mam'met'o mayø nsuiui ra Pablo'u mi ec'ei ra Cristo.

⁹ Nugä 'mø mam'met'o, di ena ngue xanho te nmi øt'e, ngue nmi sacä yø ja'i mi ec'ei ra Jesús nuna ra mmengu Nazaret.

¹⁰ Nguna ra hya xtá øt'ä p'u Jerusalén. Pe gue yø hmu yø mmäcja'u madi 'dacra nt'edi ngue di cot'ä fädi yø 'yec'ei. Nu'mø bi hyo p'uya, 'nequi di nnu manho te øt'e.

11 Xangu yø nnidi dá ungå yø ja'i ngue dí nnepe dá hye'p'u yø nt'ec'ei. Dá guep'u n'nannj yø nija, ngu'a dambj øt'e. Janjuani gue jo mā xiyu ngue rā cue, ngue di sacā yø ja'i ec'ei rā Jesucristo, asta xtā magā n'nannj yø hnini ngue di honi hapu ga tini.

Mahombi manna Pablo te bi nup'u ja ra yu.

12 Conque gue'a nná 'yogá 'mø mā magā Damasco'a. Gue'u yø hmu yø mmācja bi hacra ts'edi ngue dá magā p'u.

13 Pē ague grā ts'ut'abi, nup'u ja ra 'yu, commā huxyadi dá nugā ngue bí 'yē mahets'i n'na rā nyot'i bi gogbagui co 'ne'u yø n'yo'u nmi n'yo'be. Pē man'na xanzaqui rā nyot'i bi gogbagui ngue'a gui yotra hyadi.

14 Gā dá tãcãhe hãi p'uya. Dã øde ngue nzoqui conma hya ngue rā ebreo nna ya, bi 'yēngui: "Ague Saulo. Ague Saulo. ¿Hanja ngue gui sãqui? Gãdi n'unse tengutho n'na rā ndani 'mø embra hnet'i rā za mā sanj", bi 'yēngui.

15 Nugā p'uya, dí embj: "¿Te'o'i p'uya grā Hmu?" Nu'a rā Hmu p'uya bi 'yēngui: "Go guecā drā Jesús ngue emmei gui sãqui".

16 Mahon'a bi 'yēngui: "Damj nanguj, gā 'bãi. Porque guehna dá nthēui nā ngue gui 'yotra 'bēfi gā xi'i. Conná guecā gui ja hmajuani yø ja'i'a te gā nu ya, dá gue'a te gui nnu m'mefa.

17 Pē gā nyan'a'i 'mø bi zã'i yø judío. 'Nē gā pēn'na'i p'u 'bũhyø ja'i hingyø judío. Nu'mø bi zã'i, gā nyan'i.

18 Dí pēn'na'i p'u rá m'm'u ya, ngue gui xojpa yø n'yomfēni yø ja'i. Ya hini mantho di n'yo mants'o, sinoque di n'yo manho, n'namhma ngue hini mantho dá 'yo rá 'yē rā zithu. Sinoque Oja dá zo rá 'yē. Nu'mø bi 'yēc'ei gā yø ja'i, di mpunnba yø ts'oqui, 'nē di tocabi tengutho di tocabi yø ja'i ya o rá 'yē Oja".

Bi 'yēc'ei rā Pablo'a rā hya bi sip'u ha bi nu rā nyot'i.

19 Nunā rā hya bí 'yē mahets'i, grā ts'ut'abi Agripa, hinda festhogā nā.

20 Sinoque rá mudi dá xicā rā hya yø mmēngu Damasco. M'mefa p'uya, dá magā p'u Jerusalén, 'nē dá n'yogā gātho yø hãi Judea ngue dá manna hya. 'Nē'u hingyø judío dá xicā rā hya. Dã xihyø ja'i ngue dá hye'p'u rā nts'o gā 'yo, di 'bãtyø mmui dá 'yēc'ei Oja. Dã 'yotra nho para ngue di nequi ngue ya bi 'bãtyø mmui.

21 Conná guehna rā hya naya, bi bēnnga yø judío p'u ja rā danja ngue nne xta hyogui.

22 Pē fãxcãtho Oja, hinda hecā rā hya asta guehya. Dí xicā rā hya gātho yø ja'i, di ngūe, di nnoho. Hinte man'na mā hya dí xifi, hinda hont'u yø hya bi manna Moisés, gātho mi'da yø pøngahya Oja, gā bi mā te ja ngue di nja m'mefa.

23 Bì mā ngue rā Cristo i ja ngue dá zā rā n'u, 'nē dá du. M'mefa p'uya, gue'a rá mudi di bēnate p'u dá nt'ãgui'a. Janangue nu'u yø judío 'nē'u hingyø judío dá badj ngue majuanj di bēnate yø ánima.

Nunā rā Pablo, nnepe ngue dá 'yēc'ei rā Cristo nā rā Agripa.

24 Nguna rā hya i nyanna Pablo p'u bi nya. Rā Festo p'uya, nts'edi bi 'yēmbj: —Hantho gui loco ya Pablo. Hantho ngue hingui sãya gãdi xãdi asta gui cohi gui loco ya —bi 'yēmbj.

25 Mì dahra Pablo p'uya, bi 'yēmbj:

—Hindi locogā grā ts'ut'abi Festo. Hante gue nunā rā hya dí xi'i, guehna rā hya majuanj nā.

26 'Bũcua rā ts'ut'abi Agripa ya. Nunā i padj xanho ya yø hya dí mmangā nā. Janangue di hā rā ts'edi dí mmangā rā hya ua hapu 'bãi. Porque dadi

seguragä ngue 'nēhna padī xanho ya yø hya dī mmangä na. Nuna ra hya dī mmangä ya, hinga nt'aguitho bi nja na.

²⁷ Ague grá ts'at'abi Agripa, zuanguí guí εc'εi'u yø hya bi manyø pøngahya Oja? Nugä dí padī ngue guí εc'εi'.

²⁸ Mī dahra Agripa p'uya, bi 'yembrā Pablo:

—Hantho guí enā zits'utho di honī ngue ga εc'εigä ra Jesús guí mmanya.

²⁹ Ra Pablo p'uya bi 'yembj:

—Gue'mø gue ts'utho guí honī, gue'mø gue hīn'na, pε da ne Oja ngue hinga høn'atho'i guí 'yεc'εi, sinoque dī nne ngue 'nēhya 'bæcua øde te dī mma, gä da 'yεc'εi ra hya tengutho nnā εc'εigä. Pε hīndī nne ngue nu'mø bi 'yεc'εi yø ja'ī ra Jesús, da ma nthut'ī conyø cadena tengutho di thocä —bi 'yεnna Pablo.

³⁰ Mī manna Pablo na ra hya na p'uya, bi nangra Agripa 'nēhra Festo conna Berenice. Gätho mī'da yø ja'ī mī hup'u bi nangū.

³¹ Bi ma n'nanni p'uya, dī n'yänni ha dī nja na ra hya mmanna Pablo. Dī n'yεmbuya:

—Nuna ra n'yohu na, hīn temā ts'oqui xa 'yøt'e ngue da t'εmbi da tho, nī xinga gue'a ngue di sä dī n'ofädi.

³² Mī dahra Agripa p'uya, bi 'yembrā Festo:

—I sä da ma mathøgue na ra n'yohu na, ngue'mø hīndī ädi da thop'u 'bæhra dast'abi Roma.

27

Bi 'benhna Pablo, i ma Roma ja ra häi Italia.

¹ Mī zä bi ts'änni ngue da 'benngähe p'uya, gdä mähme p'u ja ra häi Italia. Nuna ra Pablo, da guehmī'da yø ofädi, bi ndäpa n'na ra capita nī hu ngue ra Julio ngue da zits'i. Nuna ra Julio, yø n'yohu'u yø federal nī hu ngue ra Augusto.

² Dä ohe ra barco bi nεxp'u ja ra hnīni Adramitio, i mpa p'u ja ra nnenga jathe ngue ra häi Asia. 'Da dä mäcähe ra Aristarco nuna ra mmengu Tesalónica ja ra häi Macedonia.

³ Mī hyaxpaya, dä søngähe p'u ja ra hnīni Sidón. Nuna ra Julio, εmmēi dī n'yørpau masu ra Pablo na. Janangue bi unna nt'ēdi bi ma bá nu yø amigo p'u ja ra hnīni bi zōni. Nu'u yø amigo ra Pablo bi 'yørpabi masu, bi mäts'i.

⁴ Mā pøngähe p'u ja ra hnīni Sidón, danī nthocähe p'u ja ra häi Chipre nuna ja mbo ra jathe. Pε ngahā i go 'mø mā thocähe p'u ha ja na.

⁵ Dä 'dangähe ra jathe, danī mpäcähe p'u ja ra nnenga jathe ngue ra häi Cilicia 'nēhra häi Panfilia. Dä søngähe p'u ja ra hnīni Mira, gue'a n'na ra danīhni jap'u ja ra häi Licia'a.

⁶ Nuna ra capita p'uya, ja bi dīmp'u n'na ra barco bí nεxp'u ja ra hnīni Alejandria, manī map'u ja ra häi Italia. Ja dä ogähe p'u ra barco p'uya ngue dá thohme p'u nnä mähme.

⁷ Bi ma njammī pa ngue njanate ga 'yo ra barco. Xandøn hēnniitho ha dá thocähe p'u ja ra jathe handra hnīni Gnidō. Pε commā tobe di coscahe ra ndāhi p'uya, danī nthocähe p'u handra häi Salmón. Dä nthets'ähe ra häi ja madē ra jathe nī hu ngue ra Creta p'uya.

⁸ Xandøn hēnniitho ha dá thogähe p'u ja ra nnengui'a ra häi'a. Sär'mø ma søngähe p'u ja n'na ra xεqui säya yø barco nī hu ngue ra Buenos Puertos. Ya xmā nguērpuθo ja ra hnīni Lasea.

⁹ Pɛ ya xangu yø pa xi m'mɛ p'uya. Ya nts'utho ngue to di n'yop'u ja ra jathe, porque ya tihí bá cuatyø pa ngue ra sɛ'ye. Ra Pablo p'uya, tobe ximhma'u to di 'yonna barco,

¹⁰ bi 'yɛmbi:

—Ague n'yø'ahu, ɛna gue nts'utho ga thohmu ya. Porque di m'mehra barco 'nɛ di m'mehyø 'beni, asta 'nɛcju ga tuhu —bi 'yɛmbi.

¹¹ Pɛ himbi 'yøpátho masu ra capita'a te mmana Pablo, sinoque go bi 'yɛc'ɛitho te mman'a to di 'yonna barco, 'nɛ'a ra mmädi ngue ra barco.

¹² Di n'yɛmbi ngue nu'a rá ts'äya ra barco jap'u bi ujts'i, hingui ho ngue ja da thop'u ra sɛ'ye. 'Da'igu bi mamp'uya ngue bi thogui. Di n'yɛmbi ngue xamhatho da zá da zømp'u ja ra hnini Fenice ngue ja xta thop'u ra sɛ'ye. Gue'a n'na rá ts'äya yø barco jap'u ja ra häi Creta'a. I ɛt'inde ra dehe ra häi, ni nja ra häi norte 'nɛ ni nja ra häi sur.

Bi nangra ndate ndahi p'u ja ra jathe.

¹³ Bi mudi bi n'yo ra huinna ndahi ni 'yɛ'a sur. Bi 'yɛmp'uya ngue da zá da thogui. Dá thocähe p'uya, dá tenhne ra nnenga jathe ngue ra häi Creta.

¹⁴ Himma ya'atho p'uya, bi nthɛui n'na ra ndønthi ra barco. Gui hutyo ja'i na ra ndahi ngue ra Noreste.

¹⁵ Bi gatra barco ra ndahi p'uya, ya hingui hät'i da hyɛgui. Dá thøjpahe ra 'yu ngue bi nønmbuya.

¹⁶ Dani nthogähe p'u ja rá xatha n'na ra zit'u häi ja made ra jathe, ni hu ngue ra Clauda. Ya hints'e hmisu 'yo ra ndahi'a ra xequi'a. Dá ne dá cut'ähe mbo ra dabarco n'na ra t'ubarco mambá gut'i, pɛ xanhenñitho i yut'ambo.

¹⁷ Nu'mø ma cut'ähe mbo'a p'uya, bi 'bännbabi yø nthahi ra dabarco p'uya ngue ts'upi di nxuhyø xithe. I su ngue xtani mpa p'u ja yø 'bomudehe ni hu ngue ra Sirte. Janangue bi gajpabi ra ulu nu'a ɛna ndahi p'uya. Bi japi ngue bi nønna ndahi ra barco.

¹⁸ Mi hyaxruya, tobe nts'edi 'yodra ndahi. Bi thørbu ja ra jathe yø 'beni ra barco p'uya.

¹⁹ Rá hyu pa p'uya, dá høt'ähe p'u ja ra jathe yø cosa mi ja mbo ra barco.

²⁰ Bi ma njammj pa ngue hindá nuhe ra hyadi, ni xingyø sø xcá nuhe ngue ra xui. Høndra ndate ndahi fɛxcähe. Ya dí ɛna ngue hinxca ponje.

²¹ Bi ma njammj pa ngue hindá nsihmɛhe. Bi m'mä inde ra Pablo p'uya, bi 'yɛmbyø ja'i:

—Ague n'yø'ahu, nu'mø xqui 'yøpáhu masu'a ra hya dá mangä ngue hin xcabá pømhmu p'u Creta, hinxti nts'onna barco ja ua 'mø, 'nɛ hinxti m'mehyø 'beni 'mø.

²² Pɛ nuyá, 'yo tu ni mmäihu ya. Hijnonda du, hinda høndra barco di m'medi.

²³ Porque dí ogá rá 'yɛ Oja, 'nɛ dí ørpá rá 'bɛfi. Xta nugä n'na ra anxɛ 'mø manxui ngue rá m'mɛnhni Oja.

²⁴ Xa 'yɛngä ra anxɛ: “Yo gui su ague Pablo. Jatho gui sømp'u 'buhra dast'abi Roma. Conná ngue'e da yan'Oja ya yø ja'i gui n'youi ua ja ra barco ngue hinda du”, xa 'yɛngui.

²⁵ Janangue nuya n'yø'ahu, 'yo di tu ni mmäihu ya, porque nugä dädi seguragä ngue nu'a ra hya xa xicä rá anxɛ Oja, di nja'a.

²⁶ Pɛ nuyá, jatho ngue ga thɛhu n'na ra häi ja made ra jathe ya.

²⁷ Mi dähra nde'a rá 'dɛ'ma goho ma pa p'uya, dá thocähe p'u ja ra jathe ni hu ngue ra Adria. Ni 'yɛnje ua, ni 'yɛnje nu ra ndahi. Nu'mø mi zo made ra xui p'uya, nu'u di 'yonna barco bi mmɛya ngue ya ni ma di nthɛui ra häi.

28 Bi 'yeni hangu ganhε rā dehe p'uya, 'dāte mā'de'mā 'dato metro bi zadi. Dā n'yogāhe mīts'u p'uya, mahømbi 'yeni hangu ganhε rā dehe. Ya mamī 'dāte mayoto metrotho bi zadi.

29 Dī sūhe p'uya, ngue dī nthēui rā barco yø do ja mbo rā jathe. Bi 'yemmi goho yø xone t'egui p'u ja rā xūtha rā barco p'uya ngue bi zammī. Dī xønhe ngue dā hyats'i.

30 Nu'u mādi 'yonnā barco p'uya, bi zänni ngue xtā 'dagui. Bi ca'mra t'ubarco p'u ja rā ya rā dabarco. I hätyø ja'i, εmbi ngue dā 'yemmi mī'da yø xone t'egui p'u ja rā ya rā barco ngue dā zammī xanho.

31 Pε rā Pablo bi 'yembra capita co 'nε'u yø soldado:

—Nu'mø ngue hīndi m'mucua ja rā barco yu yø n'yohu di 'yonnā barco, hīngui ponju 'mø —bi 'yεmbi.

32 Nu'u yø soldado p'uya, bi hyejpa yø nthahī manī nzahra t'ubarco, bi hyørbu ja rā jathe.

33 Mī neçahāi p'uya, bi xihyø ja'i rā Pablo ngue gā dī nsihmε. Bi 'yεmbi:

—Ya rā 'de'mā goho mā pa ya ngue hīnjongui sīhmε, 'nε hīnjongui aha.

34 Dī äcā rā mate ya ngue gui nsihmεhu, n'namhma guī hyahu rā ts'edi. Ya hīnjonda du ya, nī xinga n'na nī xtāhu dī m'medi.

35 Mī manñā Pablo nā rā hya nā p'uya, bi macrá 'ye ngue bi hyacra hmε. Yø hmi yø dā yø ja'i p'u bi ja mammadī Oja. Bi xejpaya ngue bi mādi bi nsihmε.

36 M'mefa p'uya, gā bi hyu yø mmui yø ja'i. Janangue bi nsihmε.

37 Nu'a gangu'u mī op'u ja rā barco p'uya, mī juadi commā yo ciento 'nε hyate mā'de'mā 'dato mā'yohu.

38 Mī juate rā ts'ihmε yø ja'i p'uya, bi hyøtra trigo p'u ja rā jathe, i nnepe ngue hīndi hyu rā barco.

Ya bi thunt'a mbonthe rā barco.

39 Nu'mø mī hyats'i xanho p'uya, nu'u mādi 'yonnā barco hīngui pađi tema häi handi. Mī hyandā n'na rā 'yεthe ngue gā rā 'bomūdehe p'uya. Bi zänni ngue ja xtī carpu rā barco.

40 Bi hyejpađi yø nthahī mambi the yø xone t'egui p'uya, bi zop'u ja rā jathe'u. Bi 'yannba rā palanca gā 'yo rā barco p'uya. Bi gaspađi rā ulu p'u ja rā za 'bāp'u ja rā ya rā barco, i nnepe ngue dā nønha ndahī. Rā barco p'uya, bi guarbu ja rā nenthe.

41 I mpa p'u dī nthē yø ts'edi yø dehe p'uya. Bi ndap'u ja yø 'bomūdehe rā barco, ya hīngui sā di 'yanī. Bi 'uahra xūtha rā barco p'uya ngue εmmei tønhyø funthe.

42 Yø soldado p'uya bi ne xtā hyo yø ofādi, porque supī xtī nxaha ngue dā 'dagui.

43 Pε nunā rā capita bi nepe ngue dā bongra Pablo, hīmbi japyø soldado xtā hyo yø ofādi. Sinoque bi 'bεpyø ja'i ngue nu'u pahra nxaha, dī nhyørbu ja rā dehe, dā zøn'a nenthe.

44 Nu'u hīngui pahra nxaha p'uya, dā guxyø xεca xithe jap'u ja rā barco ngue di 'yoxma xøts'e rā dehe, ogue te man'na maçosa jap'u ja rā barco, dā hyats'i ngue dī nxaha, dā zøn'a nenthe. Gue'a bi nja'a p'uya, ya hīnjombi du.

28

Rā Pablo ya 'bup'u ja rā t'uhāi ja mbo rā jathe nī hu ngue rā Malta.

1 Nu'mø gā mā sōngāhe nenthe p'uya, dā mmεyahe ngue nu'a rā häi dā nthēhe nī hu ngue rā Malta.

² Mì se' u yò pa' u, ngue mará 'ye. Pɛ nu' u yò mmɛngu p' u ja ra häi dá sòmhme bi 'yørcahe masu, bi 'yu' a n' na ra sibi ngue di nhatyò ja' i. Bi xicje p' uya ngue ga cuat' i ga nhathe.

³ Bi ma ra Pablo ngue bí honna 'yonza. Mì 'yats' a sibi ra za mambá gu p' uya. Bá hsá' a n' na ra c'eya ngue su ra pa. Bi zaprá 'ye.

⁴ Nu' mò mì nu yò mmɛngu p' u ngue di nts' unna c'eya p' u ja rá 'ye ra Pablo, di n' yɛmbi n' na ngu n' na:

—Nuna ra n' yohu' bucuu, rá nze' gui ra hyote na. Ya xpá mbongbu ja ra jathe ya, pɛ di castiga Oja ngue nnepe dá du.

⁵ Bi huacra c'eya p' u ja ra sibi na ra Pablo p' uya. Pɛ hĩnte bi ja rá 'ye.

⁶ Gátho yò ja' i p' uya, t'ò' mi ngue xta nneña 'ye ra Pablo, o' gue n' na ts' uquits' atho xta ndágui ngue dá du. T'ò' mi, t'ò' myò ja' i ngue te dá ja ra Pablo. Pɛ bi nu p' uya ngue hĩnte di jatho. Bi 'bátyò n' yomfɛni yò ja' i p' uya, bi 'yɛmbi ngue n' na ra dahmu na ra Pablo.

⁷ Nu' p' u dá n' uspigáhe p' uya, ja orbútho yò häi n' na ra n' yohu' ni hu ngue ra Publio. Gue' a di manda p' u ja rá t' uhäi dá sɔngáhe' a. Nhyu pa bi ja mmansuje, bi 'dacje ra ts' äya.

⁸ Nu' a rá papá ra Publio p' uya, mì oxpu ja rá t'ots' i ngue madí hyenni. Mì hɛmbra pa, 'nɛ ra 'bicji. Bi ma ra Pablo ngue bá nu p' uya. Bi marpabi Oja, bi japyò 'ye p' u ja rá do' yo ra dárquɛhi. Bi zä p' uya.

⁹ Mì 'yòhyò ja' i' a te bi nja p' uya, nu' u yò dárquɛhi ngue yò mmɛngu p' u, bá ɛhɛ ngue bi hmarpabi Oja, 'nɛ bi zä ha hɛmbi.

¹⁰ Nuya yò ja' i ya, bi nu manhoje. M' mɛfa p' uya, nu' mò ma ohe ra barco ngue dá mähme, bi 'dacje te ga homhme p' u ja ra 'yu.

Bi zɔn' a Roma ra Pablo.

¹¹ Mì gua' a nhyushná dá m' mähme p' u ja ra t' uhäi ja mbo ra jathe, mì japy' u n' na ra barco mì t'ò' mi ngue dá thohra se' ye, gue' a dá ohe' a p' uya. Bi nɛxpɛ ja ra hñini Alejandria na ra barco. Nu' a nnɔpa senya ra barco p' uya, gue' a n' na ra cuate dahmu ni hu ngue ra Cástor, man' na p' uya ni hu ngue ra Pólux.

¹² Dá sɔngáhe p' u ja ra hñini Siracusa p' uya. Ja dá m' mähme p' u nhyu pa.

¹³ Mä mähme p' uya, dá tɛnthohe ra nnenga jathe, dá sòmhme p' u ja ra hñini Regio. Mì hyaxpɛya, bi n' yo ra ndahi ni 'yɛ' a sur. Rá yo pa p' uya, dá sɔngáhe p' u ja ra hñini Puteoli.

¹⁴ Ja dá tɛnngáhe p' u yò 'yɛc' ɛi p' uya. Bi xicje ngue dá m' mähme p' u nyoto ma pa. M' mɛfa p' uya, dá mähme Roma.

¹⁵ Nu' u yò 'yɛc' ɛi bi 'bu' p' u Roma, mì zä mì 'yòde ngue dará mpácáhe p' u, bá ɛ' u p' uya ngue dá c'athe p' u ja ra hñini Tres Tabernas. Mi' da p' uya bi thogui ngue bá thacje p' u ja ra hñini Foro de Apio. Nu' mò ma nthɛgáhe' u bá thacje p' uya, bi ja mamadı Oja ra Pablo, 'nɛ bi hya ra ts' ɛdi ngue bi nu yò mmi' yɛc' ɛi.

¹⁶ Nu' mò ma sɔngáhe Roma p' uya, nuna ra capita nmi n' yögáhe, bi dāpyò ofādi na rá mmimhmui. Pɛ ra Pablo bi njapi ngue bi m' m' a n' nanni, hōnda n' na ra soldado bi mādi.

Ra Pablo bi mambrá hya Oja p' u Roma.

¹⁷ Rá hyu patho xtá sɔngáhe Roma p' uya, bi zohna Pablo ya yò n' yohu' di manda p' u ja yò nija di mpeti yò judío, ngue bi nyau. Bi 'yɛmbi:

—Ague n' yò' ahu, hĩn temá nts' o dá øt' ä ngue' a te ga nzɛcá yò judío. Ni xingá gue' u yò costumbre ma mboxitahu di thinnagau n' na ra hya ngue gdí nnømman' u. Pɛ madague' a, bi jocä p' u Jerusalén, bi ma ma dägä p' u 'buhyò mmɛngu Roma.

18 Pɛ commaŋ gue hɪn temɑ hɪɑ bi dɪnngagui ya bi 'yɔrcɑ rɑ nt'anni, janangue bi ne xti thɔgagui. Porque hɪn temɑ hɪɑ bi nɛquiŋ gue dɑ t'ɛmbi ni 'yup'h gɑ tu.

19 Pɛ himbi ne yɔ judioŋ gue xti thɔgagui. Dɑ guecɑ p'aya, dɑ ädiŋ gue dɑ thocɑ ua Roma 'bɑhrɑ dɑst'abi, gue dɑ 'yɔrcaguiŋ rɑ ts'ut'abi, madague'a hɪngui ja te rɑngue'a gui yajpɑ yɔ judio.

20 Janangue guehnɑ rɑ hɪɑ dɑ zon'nahɪ naya, gue gɑ nyahɪ. Porque jathoŋ gue gɑ mmangɑ hanja nɑ rɑ hɪɑ tɔ'myɔŋ judioŋ gue dɪ nja. Nunaŋ rɑ hɪɑ naya, guehnɑ gɑ nthut'igɑ conyɔŋ cadenaŋ naya.

21 Mi dahyɔŋ judioŋ p'aya, bi 'yɛmbi:

—Hɪn temɑ sɛcuaŋ dɪ sɛcuaŋ gue dɪ 'yɛ'a Judeaŋ gue nmayapi'i. Ni xingɑ gue'ɪ mɑ mmijudiohɪ dɪ sɛcuaŋ dɑdɪ yap'a'i, ogue dɪ nnɔmmɑn'ɪ.

22 Nu'aŋ rɑ hɪɑ gui mbɛniŋ gui mmɑnya, dɪ nne gɑ ɔcɑheŋ hague rɑ nja'a. Porque dɪ pɑcɑheŋ gue ndap'ɪ bi zɑ hnɔmmɑn'ɪ nɑ rɑ 'da'yoŋ nt'ɛc'ɛiŋ nɑ —bi 'yɛmbi.

23 Janangue bi hyuspabiŋ temɑ pɑ dɪ mpetiŋ p'aya. Pɛ xandɔnguŋ yɔ ja'iŋ bi mpetiŋ p'ɪ sɑyɑ rɑ Pabloŋ 'mɔŋ mi zɔnnaŋ pɑ. Bi dɑ'mrɑ hɪɑ rɑ Pabloŋ 'mɔŋ mɪxudiŋ, astaŋ gue'mɔŋ mi dɑhrɑŋ nde. I xihyɔŋ ja'iŋ ha dɪ njap'ɪ dɪ zo rɑ 'yɛ Oja. I nnepyɔŋ judioŋ gue nu'mɔŋ bi dɪnyɔŋ mmɑi'a te mmɑnnaŋ ley bi 'yotrɑ Moises, 'nɛ'a te bi 'yotyɔŋ pɔngahɪɑ Oja, ya dɑ 'yɛc'ɛiŋ rɑ Jesus.

24 Bi nuŋ mɑnhoŋ 'daŋ yɔŋ judioŋ te bi mɑnnaŋ Pablo. Mi'dɑŋ p'aya, hɪnguiŋ ɛc'ɛiŋ te xifi.

25 Pɛ commaŋ gue hɪngɑŋ 'da'iguŋ mmɑmp'aya, bi mɑdiŋ bi bɔnyɔŋ ja'iŋ gue bi mɑ. Rɑ Pabloŋ p'aya bi 'yɛmbi:

—Majuaniŋ nɑ rɑ hɪɑ bi mɑnnaŋ Espirituŋ Santoŋ 'mɔŋ mi bɛnnbɑŋ rɑ hɪɑ bi mɑnnaŋ pɔngahɪɑ Isaiɑs, gue bi xihmɑŋ mboxitahɪ, bi 'yɛmbi:

26 “Niŋ mɑ ya, bɑ xihyɔŋ judioŋ nɑ rɑ hɪɑ jɑuɑ, guiŋ 'yɛmbi: Dɑŋ 'yɔhyɔŋ ja'iŋ hanjaŋ rɑ hɪɑ ja uɑ, pɛ hɪndaŋ dɪnyɔŋ mmɑiŋ hanjaŋ rɑ hɪɑ dɑŋ 'yɔde. Nuŋ te dɑŋ nuŋ yɔŋ ja'iŋ, hɪndaŋ dɪnyɔŋ mmɑiŋ yɔŋ ja'iŋ hanja'a te dɑŋ nuŋ.

27 Porque nuyɑŋ yɔŋ ja'iŋ ya, i njot'iŋ yɔŋ n'yomfɛni. ɛnthoŋ xɑŋ ngotyɔŋ guŋ gue hɪnguiŋ nne dɑŋ 'yɔhrɑŋ hɪɑ. ɛnthoŋ xɑŋ ts'antyɔŋ dɑŋ gue hɪnguiŋ nne dɑŋ hyɛt'a te jaŋ gue dɑŋ hyɛt'i. Porque hɪnguiŋ nne dɑŋ dɪnyɔŋ mmɑiŋ hanjaŋ rɑ hɪɑ, 'nɛ hɪnguiŋ nne dɪŋ 'bɑtyɔŋ mmɑiŋ gue dɑŋ 'yɛc'ɛiguiŋ, n'nɑmhɑŋ gue gɑ punnbabiŋ yɔŋ ts'oquiŋ”, ɛn'Oja.

28 A nuyɑŋ, dɑmiŋ pahmɑŋ yaŋ gue nunaŋ rɑ hɪɑ bɑŋ pɛn'Ojaŋ gue dɪ mpɔhyɔŋ ja'iŋ, dɪŋ 'bɛnnbɑŋ rɑŋ m'mahyɔŋ ja'iŋ hɪngyɔŋ judioŋŋ naya. Nuŋ'ɪ p'ayaŋ dɑŋ 'yɔ'mɔŋ bi sifi.

29 Mi mɑnnaŋ Pabloŋ nɑŋ p'aya, biŋ mɑŋ yɔŋ judioŋ, pɛ dɪŋ nju'mahyɑsɛŋ p'ɪ niŋ mɑ.

30 Nunaŋ rɑ Pabloŋ, nyoŋ jɛyɑŋ biŋ m'mɑp'ɪ jaŋ rɑŋ nguŋ bi hmɪhi. Pɛ gɑ dɪŋ unnaŋ ts'ɑyɑ'ɪ yɔŋ ja'iŋ bɑdiŋ zenguaŋ p'ɪ bɪi.

31 Bi hɪɑŋ rɑŋ ts'ediŋ xihyɔŋ ja'iŋ ha dɪŋ njap'ɪ dɪ zo rɑŋ 'yɛ Oja. Bi xɑnnbɑŋ yɔŋ ja'iŋ ha ɛxɑŋ njaŋ nɑŋ rɑŋ hɪɑŋ gue rɑŋ Hmuŋ Jesucristo. Pɛ hɪnjondiŋ hɛjpi.

Romanos

Ja ua ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi m'ennba yo 'y'εc'εi Roma.

¹ Nugã drã Pablo, rá m'εfigã rá Jesucristo. Nunã Oja bi 'y'εxqui ngue drã representantegã rá Jesucristo. Bi huannagagui Oja ngue ga mmambrã hoga 'da'yo hyã.

² Ya mandonjam'mø tho bi 'yorpũ ja rá Maça Libro yø pøngahyã Oja ngue da 'y'εhra pa di nja ya yø hyã n'youi nã rá hoga 'da'yo hyã.

³ Nunã rá hoga 'da'yo hyã nã, i mmã hanja nã mã Hmũhũ Jesucristo rá Ts'unt'ũ Oja. I mmã ngue bi nja'i, 'n'ε quehã rá mbom'meto rá dast'abi David.

⁴ Pε nu'a rá maça te rá Jesucristo, di n'εqui xanho ngue hingra ja'itho, porque bi b'ennate 'mø mi du. Janangue nts'editho di n'εqui ngue rá Ts'unt'ũ Oja.

⁵ Rã Jesucristo bi 'yøtra mate bi 'dacra 'b'εfi ngue rá representantegui. I nneque ngue ndap'ũ bi zã yø hãi, ga xicã rá hoga 'da'yo hyã yø ja'i, 'n'ε dã 'y'εc'εi. Da 'yøtyø ja'i'a rá hyã ga xifi. Co nunã rá hyã nã, yø ja'i da 'y'εspabi rá Jesucristo.

⁶ A nuyã yø ja'i bi zon'na Oja ngue bi 'y'εc'εi rá Jesucristo, xquet'a nzon'nahũ Oja ngue gui 'y'εc'εihũ rá Jesucristo ya.

⁷ Dãdi z'engua'ahũ, ague gyø mm'enguhũ Roma. Bi mã'ahũ Oja, gue'a i zon'nahũ'a ngue gui sohã rá 'y'ε. Dí nnegã ngue nunã Oja mã Papáhũ co 'n'εhã mã Hmũhũ Jesucristo di jap'ahũ 'n'ε dã hyut'a ni mmãihũ.

⁸ A nuyã, ngue dí εc'εi rá Jesucristo, ya dã zã ga mmat'Oja. Nu'mø di mmat'Oja, dadi ja mammadí Oja connã ngue'ahũ. Porque dadi johya ngue nunã ni nt'εc'εihũ i ja, ya i hmã ndap'ũ bi zã.

⁹ A nugã, dí hãhã mmãi ngue dí ørpabi rá 'b'εfi Oja. Dí mmangã rá hoga 'da'yo hyã ngue hanja rá Ts'unt'ũ Oja. Pε pã Oja ngue nu'mø dí mmat'Oja, zant'a dadi tet'ahũ p'ũ di mmat'Oja.

¹⁰ Nugã, εmm'εi dí aprã mate Oja xãmhmãtho ngue Oja dã nu'ha di japi ngue dã zã ga mmagã p'ũ gui 'b'ahmũ.

¹¹ Porque dí nne ga mmagã p'ũ ga mã nu'ahũ. Gue'a di zã ga o'ahũn'yũ xanho hanja Oja'a, n'namhmã ngue man'na gui hyãhũ rá ts'εdi.

¹² Dí nnegã ngue nunã mã nt'εc'εihũ i ja, man'na ga nhyathũ rá ts'εdi n'na ngu n'najũ.

¹³ Ague mã zi cu'ahũ, dí nne gui pahmũ ngue ya xangu yø nni di xtã sãnni ga mã nu'ahũ. Pε astã guehya hingui sã ga mmap'ũ. Nu'a nã ne ga mmagã p'ũ, dí nne ga japã mi'da yø ja'i ngue dã 'y'εc'εi rá Jesucristo tengutho dí ørpabi yø ja'i 'b'ei ndap'ũ bi zã.

¹⁴ A nugã 'yo mã güenda ngue ga xihra hoga 'da'yo hyã gãtho yø ja'i. Ga xihra hyã yø bas'cua, ga xihra hyã'ũ hingyø bas'cua.

¹⁵ Janangue nugã, nu'ũ ni mm'enguhũ 'b'ørp'ũ ja rá hnini Roma, janjuani ngue dí nne ga xicã rá hoga 'da'yo hyã'ũ.

¹⁶ Nugã hĩndĩ p'εs'mã sã ngue ga mmangã nã rá hoga 'da'yo hyã. Porque nunã rá hyã nã, n'youi rá ts'edi Oja para ngue di nyani gãtho yø ja'i da 'y'εc'εi

ra hya. Hinga hondyø judío di nyanyø te, sinoque xquet'a 'nɛ'u hingyø judío di nyanyø te 'mø da 'yɛc'ɛi ra hya.

17 Nuna ra hoga 'da'yo hya na, ja timp'u ma mmaih ngue Oja di hojpa rá ts'oqui ra ja'i, hontho da 'yɛc'ɛi ra Jesucristo n'na. Nguna ra hya mmamp'u ja ra Maca Libro ngue ɛna: "Nu to da 'yɛc'ɛi Oja, gue'a ra ja'i di hojpabi rá ts'oqui'a 'nɛ di unna 'da'yo te ra ja'i".

18 Ya di nnuh ngue nuna Oja bí 'bu mahɛts'i, ra ndussutho ra castigo da japyø ja'i ngue yø ts'oc'ɛi. Porque nuya yø ja'i ya, nuna te ra nts'o øt'e, hĩndi japi da fahna ra hya majuanĩ.

19 I jahma ha rá nja nguep'u di fadi ngue 'bu Oja. Porque nuna Oja i udi hanja ngue 'bui.

20 A nuyá, nuna Oja na, hĩnjongui nnu na, pɛ nu te bi hoqui, gá di nnuh. Ja di nɛqui p'u ngue 'bu Oja. Mi zá mi nja ra ximhai, ya bi nɛqui ngue 'bu Oja, 'nɛ ja rá ts'edi para zantho. Ya hĩngui sãp'u da 'yɛnyø ja'i ngue hĩngui padi ngue 'bu Oja.

21 Madague'a pahyø ja'i ngue 'bu Oja, pɛ hĩngui ɛspi ngue da 'yɛmbi gue'a Oja'a. Ni xĩndi ja mammadi. Nu'a te gama hya ngue yø hyasɛ yø ja'i, gá hĩnte di muui. Gue'a corpabi yø n'yomfɛni'a.

22 Yø ja'i ɛna ngue ja yø mfadi, pɛ nu te øt'e, gue'a gui nɛqui ngue hĩnte padi.

23 Porque yø ja'i hĩngui ɛspabi na Oja magueɛ hĩnjam'mø da du. Guego ɛspabi'u yø dahmu ja yø hmi tengutho ra ja'i nuna da thotho. Bi hocyø dahmu ngue yø ts'ints'u, bi hocyø dahmu ngue yø c'ɛya, bi hocyø dahmu ngue yø zu'ɛ ja goho yø gua, ɛmbi ngue gue'u Oja u.

24 Ngue nguna bi 'yøtyø ja'i, nuna Oja ya bi hyɛp'u, bi unna 'yu yø ja'i ngue da 'yøt'a te ra nts'o so yø mmui. A nu yø ja'i p'uya, ra 'bɛ'isãtho te di n'yørpe n'na ngu n'na.

25 Guehya yø ja'i hĩmbi ne da 'yɛc'ɛi na ra hya majuanĩ para ngue da badi hanja Oja. Sinoque nu'a ra fehni, gue'a ɛc'ɛi'a. Pɛ yø ja'i hĩngui thanne Oja, nuna bi hoqui te gama cosa i ja. Sinoque gue'u yø cosa bi hoc'a Oja thanne yø ja'i. 'Nɛ gue'u nnu mansu'u. Conque nuna majuanĩ ngue Oja p'uya, hont'a ni 'yup'u ngue da ma nthanne para zantho'a. Da ngu'atho.

26 Janangue nuna Oja, di unna 'yu yø ja'i ngue da 'yøt'a te yø 'bɛ'isã ga 'yo. Nu yø xisu hĩngui nne di nthati ngue di m'mahyø ndø, sinoque yø mmixisuui'u di n'unĩ ngue di 'bɛspabi yø sã.

27 Xquet'a njarbatho yø n'yohu p'uya, hĩngui nne ngue di nthati ngue di m'mahyø xisu. Sinoque di n'unĩ ngue yø mmĩn'yohuui di 'bɛrpabi yø sã. Pɛ nu'a ra nts'o ga 'yo ya yø ja'i ya, ya ja rá njut'i'a te øt'e, ngue gá ra m'medi ga 'yo.

28 A nu yø ja'i hĩngui nne da badi hanja Oja, janangue nuna Oja bi hyɛp'u, bi unna 'yu yø ja'i da 'yøt'a te ra nts'o so yø mmui ngue hĩnni 'yup'u da 'yøt'e.

29 Ya xa bɛnnba yø mmui yø ja'i'a ra nts'o ga 'yo. A nu yø ja'i, yø 'yots'om'mãi, yø ts'oc'ɛi, man'na ni netho ngue di xandi te pets'i, yø zɛya, yø hyote, yø nequisui, yø hyãte, yø mambethani.

30 ɛn'a hãi yø mmic'ɛiui p'u ha ya. 'Nɛ nnu man'u Oja, hĩnjongui su, yø dennate, di 'yɛts'i ha ya, honi ha di zá da 'yøtra nts'o. Hĩngui ɛc'ɛi rá papã ogue rá mamã 'mø nzofu.

31 Ma 'bedi yø mmui. Nu te mma ngue da 'yøt'e, hĩngui øt'e. Hĩn'yu yø yemmui, 'nɛ hĩndi punnbabi yø mmic'ɛiui. Hĩn'yu yø huɛcate.

³² Nuya yø ja'i øtya yø hya ja ua, pađi xanho ngue mman'Oja ngue da japra castigo ya yø ja'i øtra ts'oqui. Pε yø ja'i ɛna man'na di sigue ni 'yøtho ra ts'oqui. Nu'mø nnu ngue xants'o te øtyø mmic'ɛiui, asta di johya.

2

¹ Nu to gä haspa ra güenda te ga 'yo rá mmic'ɛiui, ɛmbi ngue da ma ra castigo ngue ra ts'oqui øt'e, pε nuna ra ja'i haxra güenda, guehna di jase p'u da ma ra castigo na, porque xquet'a ja rá ts'oqui.

² Di pahma njuani ngue nuna Oja, go ni 'yup'u da hyaspa ra güenda'a te gä ra nts'o øtyø ja'i na.

³ Nu to gätho mma ngue da ma ra castigo rá mmic'ɛiui ngue xants'o te øt'e, 'nε xquet'a njase p'u ngue xants'o te øt'e, xquet'a 'nεhya hĩndi mpommi ra castigo ya.

⁴ ;Ua hĩndi unna güenda na ra ja'i na, ngue hanja ngue nuna Oja, hĩnga 'bexque'a di japra castigo ra ja'i 'mø xants'o te øt'e? Ra ja'i i jonnbabĩ rá mate Oja, porque Oja i tømra ja'i ngue da hyεp'u ra nts'o ga 'yo.

⁵ Nu ra ja'i xandønna xi rá mmai ngue hĩngui nne da hyεp'u ra nts'o ga 'yo, pε nu'mø ra pa danĩ hyaxra güenda Oja, man'na xangu ra castigo da thohna ra ja'i njap'u.

⁶ Nuna Oja, nu te xa 'yøt'e n'na ngu n'na yø ja'i, gue'a ra njut'i di t'un'na.

⁷ Nuna Oja, ra 'da'yo te di unni te'o ya ga 'b'u a ngue høndra nho øt'e, i honnbi ngue ha di hnu manho Oja 'nε di ja ndummai ngue honi ha di yarb'u di manda Oja para zantho.

⁸ Pε Oja, da japra castigo ya yø ja'i fεstho ra hya 'nε hĩngui nne da 'yεc'ɛi na ra hya majuanĩ, sinoque gue'a te xants'o ga 'yo.

⁹ Ra ndø dummai da thogui te'o gätho xants'o te ga 'yo. Hĩnga høndyø judío, sinoque 'nε'u hĩngyø judío mathoguiho ra n'u da zä.

¹⁰ Pε nu'u yø ja'i ngue gä ra nho ga 'yo, gä ra nho di t'unni. Oja da 'yøt'e ngue da hnu mansu 'nε da hyurpa yø mmai. Hĩnga høndyø judío, sinoque xquet'a 'nε'u hĩngyø judío di nthεui ra nho.

¹¹ Porque nuna Oja, n'na ngu n'na yø ja'i da hyaspabi xandønho ra güenda.

¹² A nuyá, gätho yø ja'i, gä ja yø ts'oqui. Pε nuna Oja da hyaspabi ra güenda. A nu yø ja'i ngue hĩngui pa'a ra ley ga 'yo yø judío, xquet'a da thaspa ra güenda co nu'a te ra hya pađi. Pε nu yø ja'i pađi te mmamp'u ja ra ley ga 'yo yø judío, da thaspabi ra güenda co nu'a te ra hya nt'ot'i p'u ja ra ley.

¹³ Porque Oja hĩndi nu manho yø ja'i'a ngue høntho da bađi te mmamp'u ja rá ley Oja. Nu'u yø ja'i nnu manho Oja, gue'u yø ja'i da 'yøt'a te ra nho mmamp'u ja rá ley Oja'u.

¹⁴ A nuyá, madague'a 'bεhyø ja'i ngue hĩnjam'mø xa 'yøde te ra hya nt'ot'i p'u ja ra ley ga 'yo yø judío, pε xquet'a ya pase'a te ra nho di manda Oja ngue da n'yo. Porque pase p'u ja yø n'yomfɛni'a te ra nho i jatho ngue da 'yøt'e. Ya xquet'a di nthεdui'a te ra nho mmamp'u ja rá ley Oja.

¹⁵ Nu'a te ga 'yo, gue'a gui nεqui'a ngue pap'u ja yø n'yomfɛni'a te ra nho mmamp'u ja ra ley nuna ja ngue da 'yøt'e. I pahyø ja'i ngue'mø xanho te øt'e, oge hĩngui ho te øt'e.

¹⁶ Nu te gäma hya mbεmp'u ja yø mmai yø ja'i, nuna Oja, da 'yεhra pa da penhna Jesucristo ngue da hyaspa ra güenda yø ja'i te gäma hya mbεni. Guehna ra hya di mmangä naya mεnte ngue dađi 'yongä ra hoga 'da'yo hya.

17 Nu'u yø judío, dí nne ga xi'ahá te rá hyá ja ngue dá thogui. Guehya padí xanho te mmamp'u ja rá ley bi 'yotra Moisés. 'Né di 'yets'i ngue padí xanho hanja Oja.

18 Yø judío padí xanho hanja'a te rá páhä Oja, porque nuná rá ley i cá, guehná xänbbabi ná ndaná gue'a rá nho i jatho ngue dá 'yot'e.

19 I éna ngue yø mbađi xandønho, dá zä dá xänbbabi yø ja'i éntho yø xäda ngue 'yo 'bexui.

20 I éna ngue padí xandønho ha di japra hya dá xänbbabi'u yø ja'i hinte padí. I éna ngue padí xandønho ha di japra hya di opan'yu'u yø ja'i hingui padí hanja rá hya. Porque nup'u ja rá ley, i éna ngue gá ja bi jajp'u'a rá hya majuaní ngue xänbbabi yø ja'i.

21 Pë xi'mø éna ngue majuaní'a te rá hya xänbbabi mi'da yø ja'i, ¿hanja'mø ngue hingui øt'a te rá hya xänbbate 'mø? I émbi ngue hingui ho di mpé yø ja'i, ¿hanja'mø ngue go i mpé?

22 I émbi ngue hingui ho di n'yots'om'mäi yø ja'i, 'né go 'yots'om'mäise. I éna ngue hingui nnu manho yø dahmu, pé nuyá p'uya, guehya pése'a rá mēnyu di mpeti p'u ja rá nija ya.

23 Di 'yets'i ngue éna padí xandønho'a te rá hya mmamp'u ja rá ley. Pé nuyá, guehya hingui øtya yø hya mmamp'u ja rá ley ya, go guehya yø ts'oqui ya nguep'u hingui nnu mansu Oja yø ja'i.

24 I nt'ot'i p'u ja rá Macá Libro ngue éna: "Go ni ts'oquih p'u nnømman'u Oja ya yø ja'i hingyø judío", i éna hya.

25 Nu rá ja'i bi mi ngue rá judío, ya xanho ngue'mø øt'e te gäma hya mmamp'u ja rá ley ga 'yo yø mmijudíou. Pé nu'mø hingui øt'e te gäma hya mmamp'u ja rá ley, ya hinte di muui, madague'a bi mi ngue rá judío.

26 A nu rá ja'i hingra judío, 'né dá 'yot'e te mmamp'u ja rá ley gá 'yo yø judío, ya rá ja'i Oja. Ya cohi tengutho 'mø dra judío.

27 Nu rá ja'i ngue hingra judío pé øt'e te mmamp'u ja rá ley, ya di néqui xanho ngue ja rá ts'oqui rá judío. Porque ja ha nt'ot'i rá ley i cá, 'né hingui øt'e te mmamp'u ja rá ley i cá.

28 I t'émbi ngue rá judío, gue'a rá ja'i Oja'a. Pé himma juani ngue rá ja'i Oja rá ja'i nu'a høntho bi mi ngue rá basi rá judío, oque n'youi rá hmēpya rá do'yo tengutho yø judío ngue n'youi rá circuncisión.

29 A nu'a majuaní ngue rá ja'i Oja, gue'a rá ja'i hahrá mmai ngue hep'u ra nts'o'a. Guehná rá ja'i nnu manho Oja ná p'uya, madague'a ngue hingo nnu manho yø ja'i.

3

1 Pé nuná rá hya dí mmangä, hindí mmangä ngue hinte di muui te bi 'yot'Oja ngue bi huanhyø judío 'né bi manda bi njapra hmēpya ngue rá circuncisión.

2 Porque xangu ha rá nja rá hya. Porque gue'u yø judío, má datho ngue bi fátrá hya Oja.

3 A nuyá, nu 'da'u yø judío ya, ya bi hyep'u Oja. Pé, ¿ua rángue bi hyep'u Oja'u, ua go 'né'a Oja dá hyep'u'a rá hya bi má ngue dá 'yot'e?

4 Nu'a, hin'na'a. Madague'a gá yø fehni yø ja'i, pé nuná Oja hinjam'mø di fehni ná. Nguna rá hya nt'ot'i p'u ja rá Macá Libro, i éna: "Nu'i má Oja'i, di néqui ngue nu'a te rá hya guí mma, gá xanho. Hijnonni ja'i dá bōni dá 'yēmbi ngue hinga gue'a rá hya guí mma", i éna.

⁵ Pɛ xi'mø ngue gue'a ra nts'o dí øthɯ, ja di nɛquɪ p'ɯ ngue tate xandønho Oja, ¿ndana ja ngue ga mmamhmɯ ya 'mø? ¿Ua da zã ga emhmɯ ngue ya hɪnnɪ 'yup'ɯ te da 'yørcahɯ Oja ngue da jacɯ ra castigo 'mø? Porque gue'a yø hya yø ja'ɪ a.

⁶ Nu'a ra hya'a, hɪnda zã ngue gue'a ga mmamhmɯ'a. Porque nu'mø ya hɪnnɪ 'yup'ɯ te ørcahɯ Oja, ¿ha di zã da hyaspabi ra güenda yø ja'ɪ 'bɯ'a nximhã 'mø?

⁷ Pɛ xi'mø mmanna fehnɪ n'na, ja di nɛquɪ p'ɯ ngue nuna Oja i tate xandønho rá hya, porque hɪnjam'mø di fehnɪ Oja, ¿ua sã ga emhmɯ ngue ya hɪnnɪ 'yup'ɯ da hasca ra güenda ma ts'oquihɯ na Oja 'mø?

⁸ Ya sãtho ngue man'na xants'o te ga øthɯ 'mø, n'namhmɯ ngue da zã ga mamhmɯ ngue dí honnbahɯ ha di nɛquɪ ngue xandønho Oja. Nuna ra hya naya, i 'bɯ' i'da yø ja'ɪ di yajpaguɪ ngue ɛnguɪ ngue ngu'a ra hya dí xãnnbate. Pɛ himma juani ngue xants'o te dí xãnnbate. Nuya yø ja'ɪ mman'a ra hya'a, guehya yø ja'ɪ nɪ 'yup'ɯ da ma ra castigo ya.

⁹ Xi ya 'mø, ¿ua man'na tate xanho'ɯ yø judío ngue gãtho mi'da yø ja'ɪ ya 'mø? Nu'a ra hya'a, hɪnda zã'a. Porque ya dí mmangã ngue ngu'ɯ yø judío, ngu'ɯ hɪngyø judío, gã ja yø ts'oqui.

¹⁰ Nup'ɯ ja ra Maça Libro nt'ot'i p'ɯ ra hya ngue ɛna: "Hɪnjonni ja'ɪ di pønɪ ngue xtanho te ga 'yo, nɪ xɪnga n'na nc'ɛi.

¹¹ Hɪnjonni ja'ɪ di pønɪ ngue di tɪnɪ hanja ra hya. Nɪ xɪnga n'na nc'ɛi di pønɪ ngue da hyon Oja.

¹² Gãtho yø ja'ɪ ya xa hyɛp'ɯ Oja. Porque xøgue gã ra m'medi ga 'yo. Hɪnjonguɪ pønɪ ngue xtanho te øt'e, nɪ xɪnga n'na nc'ɛi.

¹³ Nu'mø bi nya yø ja'ɪ, tengutho 'mø bi ma nts'ots'i p'ɯ o ra ánima, njapɯ ga nts'o ra hya pønna ne. Gã ra fehnɪ ga ya. Ra ndate n'youi yø hya pønna ne ra ja'ɪ, tengutho ra pozɯ 'mø bi za ra ja'ɪ n'youi ra ndate p'ɯ ha sa.

¹⁴ Høndra ts'ate ga ya, hɪnjam'mø di ya manho.

¹⁵ Høndra nthote nne.

¹⁶ Nup'ɯ ha nɪ ma, gã ra nts'onɪ ørpa yø ja'ɪ.

¹⁷ Nu'a da japi ngue hɪndɪ nsahyø ja'ɪ, hɪnguɪ paɪi ha rá nja'a ra hya'a.

¹⁸ Nɪ xɪnga gue'a di so yø mmɛi ngue da nu mansu Oja".

¹⁹ Nguna ra hya nt'ot'i p'ɯ ja rá ley Oja. Janangue nuyá, hɪnguɪ sã ngue to da 'yɛna ngue hɪn'ɯ rá ts'oqui. Porque nu'a te ra hya mmanna ley, i mman'a te ga 'yo yø ja'ɪ ca'a ra ley'a. Guehna ra hya mman Oja na ngue gãtho yø ja'ɪ 'bɯ'a nximhã, gã ja yø ts'oqui.

²⁰ Nu'a te gã ra nho di manda ra ley ga 'yo yø judío, hɪnjonguɪ pønɪ ngue di øt'e. Janangue nuyá, nu to ɛna ngue ga 'yo'a te di manda ra ley, pɛ hɪnga gue'a di nyanná te'a. Porque Oja bi unna ley para ngue ga pahmɯ ngue ja ma ts'oquihɯ.

²¹ A nuyá, ra hoga 'da'yo hya i mma ha rá nja ra hya ngue di hoga ma ts'oquihɯ Oja. Ya di nɛquɪ ngue bi hogatho ma ts'oquihɯ Oja, hɪnga gue'a ra ley ga 'yo yø judío i nhohma ts'oquihɯ. Nup'ɯ ja ra ley, nu'ɯ yø pøngahya Oja bi 'bet'o ra hya ngue da zønna pa da yanju Oja.

²² Nuna Oja, di hoga ma ts'oquihɯ 'mø ga ɛc'ɛlhɯ ngue ya bi yanju ra Jesucristo. Hønt'o bi zã ma ja'ɪ da 'yɛc'ɛi, di hojpabi rá ts'oqui. Porque gãtho yø ja'ɪ, mahyonitho ngue guehna Oja di hojpabi yø ts'oqui.

²³ Porque gátho yø ja'í, gá ja yø ts'oqui. Hínjongui pøni ngue di øt'a te ra nho i nne Oja ngue da 'yøtyø ja'í.

²⁴ Nuna Oja, ra matetho bi 'yøt'e ngue bi hoga ma ts'oquih. Porque ra Jesucristo gue'a bi gurca ma ts'oquih'a.

²⁵ Nuna Oja, bá penhna Cristo para ngue yø hmi yø dá yø ja'í p'ua da tho. Bi dü ngue di hojpa yø ts'oqui gátho yø ja'í da 'yøc'ei. Nu'mø mi dü ra Cristo, ya bi nequi hanja ra hya ngue ya bi nhohyø ts'oqui yø ja'í. Nu'mø yø pa xa thogui, xa næra yø ja'í na Oja, hmbi menhna castigo ngue yø ts'oqui xa 'yøt'a m'met'o.

²⁶ Pe nuya ngue ya bi dü ra Cristo, ya di nequi ngue njut'i gátho yø ts'oqui yø ja'í. A nuyá, ya dí haxha njuani ngue Oja, njuantho ra ts'ut'abi øt'e, nu te'o gátho øc'ei ra Jesucristo, gue'u di hojpa yø ts'oqui'u.

²⁷ Xi ya, çhapu di nequi yø hya'u di 'yøts'i, ena ngue ja tema nho bi 'yøt'e ngue i nhohyø ts'oqui ya? Ya hinha di nequi'a ya. Porque nu'a i nyanma teh, hinga gue'a ngue ga øthua te mmamp'u ja ra ley'a. Sinoque nu'a i nyanma teh, gue'a ma nt'øc'eiha ja'a.

²⁸ A nuyá, ya dí nnuh ngue nu'a i nhohma ts'oquih, hinga gue'a ngue ga øthua yø hya mmamp'u ja ra ley ga 'yo yø judío'a. Nu'a di nhohra ts'oqui, gue'a ngue da t'øc'ei ra Jesucristo'a.

²⁹ Xi Oja, çua en'a ngue hønt'u yø judío yø Oja'a? Çuangui mman'Oja ngue 'ne'u hingyø judío yø ja'í Oja? Majuani ngue xquet'a 'ne'u.

³⁰ Porque nuna Oja, 'dase na. 'Nø guehna di hojpi gátho yø ja'í da 'yøc'ei ra Jesucristo na, ngu yø judío, ngu'u hingyø judío, gá di hojpi.

³¹ Xi ya, ngue ja ma nt'øc'eiha, çua da zá ga emhm ngue ya hinga øthua te ra nho mmamp'u ja ra ley ya'mø? 'Yo gui mman'a tengu'a. Hante gue man'na gue'a di záp'u ga øthua te mmamp'u ja ra ley'a.

4

¹ Xi ma mboxitah ra Abraham, çte 'be'a bi 'yøt'e ngue Oja bi hojpa bi yø ts'oqui?

² Nu'mø ngue ra Abraham ja tema nho bi 'yøt'e janangue Oja bi hojpa bi yø ts'oqui, ya sãp'u da 'yena di 'yøx'mø. Pe pa Oja ngue hinguí sã di 'yøts'i.

³ I mmamp'u ja ra Maca Libro ha bi nja ngue Oja bi hojpa bi ra Abraham ngue ena: "Ra Abraham bi 'yøc'ei ngue di nja'a te ra hya xi xi Oja. Nu'a i 'yøc'ei p'uya, Oja bi hojpa bi", i ena.

⁴ A nuyá, nu'mø ngue to øt'a n'na ra 'befi, nu'a ra nzäbi ma t'unni, ya hinga matetho t'ørpe ngue'a te ma t'unni, sinoque thupi.

⁵ Pe Oja hinguí enja ngue ja tema 'befi ga øthua ngue di hoga ma ts'oquih. Porque Oja, ra matetho bi 'yøt'e ngue bi hoga ma ts'oquih. A nuyá, høntho ga øc'eiha ngue Oja di nja'a te bi ma.

⁶ Ra David bi ma ngue ra mmenhi di nthui yø ja'í nu'u di hojpa bi Oja, madague'a hinguí øt'e gátho'a te ra nho ja ngue da 'yøt'e.

⁷ Bi 'yena: "Ya ra mmenhi bi nthui yø ja'í, nu'u di punnbabi Oja. Ya hinda japa castigo ngue yø ts'oqui xa 'yøt'e.

⁸ Ya ra mmenhiho bi nthui yø ja'í nu'u ja yø ts'oqui 'ne di hojpa ho Oja yø ts'oqui", i ena.

⁹ Xina ra mmenhi na, çua høndyø judío mmeppa yø do'yo di nthui na ra hya na? Nu'a, hin'na'a. Sinoque 'ne'u yø ja'í hinga mhmeppa yø do'yo di nthui na ra mmenhi na. Porque di xi'aha ngue ra Abraham bi 'yøc'ei ngue di nja'a te ra hya bi xi Oja. Nu'a i 'yøc'ei p'uya, gue'a i hojpa bi Oja'a.

10 Xi'mø mi ma maḥojpi ra Abraham, ¿ua ya mhmɛpya, ua gue tobe himmani hmɛpya 'mø mi ma maḥojpi? Nuná, bi ma maḥojpi hante ngue da hmɛpya.

11 M'mefa p'uya, ra Abraham bi njapra hmɛpya ngue ra circuncisión, gue'a bi nopa hmɛpya Oja ngue ya bi hojpi ngue bi 'yɛc'ɛi. Janangue nuyá, guehna ra Abraham i nnopa papá to gátho ja yø nt'ɛc'ɛi ya. Madague'a hinguí n'youi ra hmɛpya ngue ra circuncisión, pɛ Oja di hojpi.

12 Xquet'a ra Abraham guehna bi nopa papá'u to gá bi njapra hmɛpya ngue ra circuncisión. Pɛ hinga hontho bi nopa papá ngue n'youi ra hmɛpya, sinoque bi nopa papá ngue bi dennbabi rá nt'ɛc'ɛi bi nja ra Abraham hante ngue da hmɛpya.

13 Nuná Oja, bi yarpabi n'na ra hya ra Abraham ngue nu'u yø mbom'meto, di t'unna hái da gohmi gá ra ngani nximhái. Pɛ hingue i t'unna hái da gohmi ngue da t'ɛmbi bi 'yøt'e gátho'a te mmamp'u ja ra ley. Nu'a, hin'na'a. Sinoque bi 'yɛc'ɛi ngue Oja bi hojpi yø ts'oqui, janangue bi t'un'na ra hái da gohmi.

14 Nu'mø di t'enja ngue jatho ga øthú te gá mmamp'u ja ra ley, ja di n'nacj'u a te ra hya di yat'a Oja, ya hunte ni bontho ma nt'ɛc'ɛi hu'mø. Xi mangu'a ra hya di yat'a Oja p'uya, xquet'a hunte ni bontho 'mø, porque gá ja yø ts'oqui yø ja'i.

15 'Nɛ nu'a ra ley, ra castigotho n'youi'a. Nup'u hapu fadi tema hya mmanna ley, ya pahyø ja'i ngue ja yø ts'oqui, porque hinguí øt'e te mmamp'u ja ra ley.

16 Nuná ra hya di yat'a Oja, i mma ngue gue'u yø ja'i da 'yɛc'ɛi, di japi. Ya di nɛqui p'uya ngue Oja ra matetho bi 'yøt'e ngue di japi to da 'yɛc'ɛi. Hinguí mman'Oja ngue da hont'u to da 'yøt'e te mmamp'u ja ra ley di japi. Porque ra ja'i ja rá nt'ɛc'ɛi tengutho rá nt'ɛc'ɛi bi nja ra Abraham, ya guehna ra Abraham i nnope ngue rá papá ra 'yɛc'ɛi.

17 Guehna i nne da manna hya bi xi Oja ra Abraham ngue bi 'yɛmbi: "Ague Abraham, ga øt'á ngue gui cohi grá papá ya. Porque xangu ni basi di nxandi gá ra ngani nximhái", bi yɛmbi. Nuná ra Abraham bi 'yɛc'ɛi te bi man'Oja, porque Oja i sá da 'yøt'e ngue di bennate'u to ya xa ndu. Ximmi sá da 'yøt'e ngue di m'mu'u yø basi tobe hinguí 'bui.

18 Ra Abraham bi xi Oja ngue di m'muhrá basi, nuná rá basi di m'mai, di nxandi ndap'u bi zá gá ra ximhái. 'Nɛ hinguí sá di 'bede hangu ga ngu. Ra Abraham himbi badi ha di zá di nja na ra hya na, pɛ nu'a te ra hya bi xi Oja, bi 'yɛc'ɛi ngue di nja.

19 Ra Abraham rá nɛgeui ya mmɛmi 'bu'a n'na ciento njeya. Ra Sara p'uya, xquet'a ya ra bødac'ɛi. Ya xi thohyø pa p'u xti m'muhrá basi. Pɛ ra Abraham himbi 'behrá nt'ɛc'ɛi bi nja.

20 Hinjam'mø bi nyobeni. Sinoque n'nat'a bi beni ngue di nja'a te ra hya xi xi Oja. Bi hya ra ts'edi ɛc'ɛitho ngue di m'muhrá basi xi xi Oja ngue di m'mai. Janangue ɛspátho Oja.

21 Nuná ra Abraham ya man'natho di segura p'uya ngue Oja i ja rá ts'edi da 'yøt'a te gáma hya di yat'i ngue di nja.

22 Nuná rá nt'ɛc'ɛi bi nja ra Abraham, guehna i hojpi Oja yø ts'oqui mi ja na.

23 Nu'mø mi ma nt'ot'i ra hya ngue ya bi ma maḥojpi ra Abraham, hin'i ma nt'ot'i na ra hya na ngue hontho da hnu manho ra Abraham.

24 Sinoque bi ma nt'ot'i na ra hya na, ja ga pahma p'u ngue Oja xquet'a di hogahu 'mø gá ɛc'ɛi hu na Oja bi 'yøt'e ngue bi bennate ma Hmuhu Jesucristo 'mø mi du.

²⁵ Nuna ra Jesús, bi n'unj bi tho ngue bi gurca ma ts'oquih. M'mefa p'uya, bi bennate. A nuyá, gue'a i hogah Oja'a ya.

5

¹ Ya bi nhohma ts'oquih ngue dá ec'ejih na ma Hmuha Jesucristo. Conná guehra Jesucristo ya dá nhojpah Oja.

² Ya dá tinnbah rá mate Oja ngue dá ec'ejih ra Jesucristo. 'Ne dadi johyahu ngue bá ep'u ra pa ga nnuh'a ra rho di un'Oja.

³ Pe hinga hondra rho di un'Oja gdá johyahu ya, sinoque 'ne'mø dí säh ra n'u jatho ga johyahu. Porque nu'mø sä ra n'u n'na, ja fap'u ngue seti hangu ra n'u sä ra ja'i.

⁴ Nu'mø dí seti hangu ra n'u dí thohmu, ya nu manhoj Oja 'mø. A nu'mø ya nu manhoj Oja p'uya, ya dí pahmu ngue bá ep'u ra pa ga nnuh'a ra rho di unj.

⁵ Nuna ra rho ja ngue di n'nacju, hinga fehnitho na. Porque ya bá 'benngha ra Espíritu Santo ga n'yohu, gue'a xoga ma mmih ha gdá pahmu ngue majuanj di macju Oja'a.

⁶ A nuju, hindá zä ngue ga honse ha di nyamma tehu. Pe bi zonna pa bi nja'a te bá sän'Oja, ngue ra Cristo bi du conná guehma ts'oquih.

⁷ Conque nuju, hinjonni ja'i di pøni dá 'yenná te dá tho conná guehra mmic'eju, madague'a ra hoja'i'a ja ngue dá tho. Pe rá nzequi 'bui te'o dá 'yenná te dá tho conná ngue'a ra ndø hoja'i.

⁸ A nuyá, di nequi xanho ngue di macju Oja, porque ra Cristo bi du conná guechu, conque ja ma ts'oquih.

⁹ Ra Cristo ya bi du ngue bi hoga ma ts'oquih. Janangu nuyá, man'natho dí haxhu njuanj ngue ya bi yanju p'u ja ra castigo di nja'mø rá nzequi.

¹⁰ Conná guehma ts'oquih, mama nsuuh Oja. Pe bi 'yøt'Oja ngue dá nhojpah conná ngue'a i du rá Ts'ant'u. A nuyá, ya dadi n'amigo Oja ya. Ya man'natho dí haxhu njuanj ngue hinguj encju ra Cristo, sinoque 'bui ngue dá yanju p'u ja ra castigo.

¹¹ Pe hinga høntho ga johyahu ngue ya bi yanju p'u ja ra castigo, sinoque ma datho dadi johyahu ngue ya dá nhojpah Oja conná guehna ma Hmuha Jesucristo.

¹² Nuna ja ra ximhäi, n'na nc'eitho rá mædi bi 'yøtra ts'oqui. Ja bá fap'u ra ndate p'uya ngue'a ra ts'oqui bi nja. Janangu nuyá, nu gätho yø ja'i 'bui, gä i tu porque gä øtra ts'oqui.

¹³ Nu yø ja'i bi m'mai hante ngue dá fahra ley bi 'yøtra Moisés, gä bi 'yøtra ts'oqui. Nu'u yø ja'i'u, hinguj sä dá 'yena ngue hinguj padj ndana'a ra rho ja ngue dá 'yøt'e.

¹⁴ Di nequi ngue ra ts'oqui bi 'yøtyø ja'i, porque gä bi du. Rá mæditho ra Adán bi 'yøtra ts'oqui, m'mefa p'uya gätho mi'da yø ja'i bi 'yøtra ts'oqui, madague'a ngue hinga 'da'iguui ra ts'oqui bi 'yøtra Adán.

Nu'a te ra ts'oqui bi 'yøtra Adán, gue'a bi ts'onj gätho yø ja'i'a. Pe m'mefa bi m'mæhra Cristo, guehna bi 'yørpabi ra rho yø ja'i na.

¹⁵ Ja uana te bi nja ngue ra Adán bi 'yøtra ts'oqui, ximmi ja uana te bi nja ngue'a rá mate Oja bi 'dacju. A nuna ra Adán, mi zä mi 'yøtra ts'oqui, xandøngu yø ja'i bi tocabi ngue bi du. Pe nuna ra Jesucristo guehna bá hannbabi rá

mate Oja, 'nɛ x̄andøngu yø ja'j bi tocabi ngue di nyani. Man'na ja ts'editho te bi 'yøtr̄a Jesucristo ngue r̄a Adán.

¹⁶ Nu'mø mi m̄adi bi nja ra ts'oqui, bi man'Oja ngue nu'a ra ts'oqui, di nja ra njut'i ngue r̄a castigo. Pɛ nu'mø ya mandøngu dyø ja'j øtr̄a ts'oqui, nuna Oja bi ma ngue d̄a 'yøtr̄a mate di nhojpathoui yø ja'j ja yø ts'oqui.

¹⁷ Co nuna n'na nc'ɛi bi 'yøtr̄a ts'oqui, m'mefa p'uya, ḡatho yø ja'j ja ngue d̄a tho r̄a ndate. Pɛ nu to ḡa di nth̄eui r̄a mate Oja ngue di punnba yø ts'oqui, di t'unna 'da'yo te conná ngueh̄ra Jesucristo.

¹⁸ Nuna r̄a Adán bi 'yøtr̄a ts'oqui, ḡatho yø ja'j mi ja ngue d̄a ma r̄a castigo. Pɛ nuna r̄a Jesucristo bi 'yøtr̄a nho, ḡatho yø ja'j ja ngue di tocabi d̄a ma mahojpi yø ts'oqui 'nɛ di nth̄eui r̄a 'da'yo te.

¹⁹ R̄a Adán h̄imbj 'yøt'e te bi xi Oja, mandøngu dyø ja'j bi gohi ngue yø 'yøt'its'oqui. Pɛ r̄a Jesucristo ngue bi 'yøt'e te bi xi Oja, ya mandøngu dyø ja'j di tocabi ngue di hojpa'j Oja.

²⁰ Nuna r̄a ley, bi ma nt'ot'i para ngue man'na gd̄a pa'j ngue ja ma ts'oquih̄a. A nuyá, nu'mø dí pa'j ngue x̄angu ma ts'oquih̄a i ja, ya man'na gd̄a pahma ngue nuna r̄a mate Oja bi 'dacju, ma datho ngue x̄angu na.

²¹ Janangue nuna r̄a ts'oqui x̄a b̄ennga ma mm̄aih̄a, gue'a bá hanngah̄a r̄a ndate'a. Pɛ nuyá, ngue ya bi b̄ennga ma mm̄aih̄a r̄a mate Oja ya, gueh̄n̄a bá hanngah̄a r̄a 'da'yo te naya, ngue ya bi ma mahoqui ma ts'oquih̄a conná ngueh̄ma Hm̄uh̄a Jesucristo.

6

¹ ¿Ndan̄a ex̄a ja ngue ḡa øth̄a ya'mø? ¿Ua sä ngue ḡa sigue ḡa øth̄a yø ts'oqui n'namh̄ma ngue nuna Oja man'na x̄angu r̄a mate di 'dacju?

² Nu'a, h̄inguí s̄a'a ngue ḡa sigue ḡa øth̄a yø ts'oqui. Sinoque ya bi zɛp'u'a te r̄a ts'oqui xt̄a øth̄a m'met'o. ¿To go ɛn̄a ngue ḡa sigue ḡa øth̄a yø ts'oqui?

³ ¿Ua h̄inguí pahma ngue nu to ḡatho ya d̄a nxixyaha, ya d̄a mb̄enth̄a r̄a Jesucristo? Nu'a i du'a, xquet'a tengutho 'mø ya d̄a tuh̄a.

⁴ Nu'mø ma nxixyaha, ya dí ør'ma güendaha ngue ya bi zɛp'u'a r̄a nts'o xt̄a øth̄a m'met'o. ɛntho ya bi ma nt'äguigah̄a tengutho r̄a Cristo ngue bi t'ägui. Pɛ nuna r̄a Cristo conná ts'edi r̄a Papá bi japi ngue bi b̄ennate p'u bi t'ägui. A nuju ya, tengutho 'mø ya d̄a b̄ennateh̄a ngue ma 'da'yo d̄a m'mahma.

⁵ Porque nu'mø dí øth̄a r̄a güenda ngue ya d̄a tuh̄a tengutho r̄a Cristo ngue bi du, xquet'a ya dí øth̄a r̄a güenda ngue ya ma 'da'yo hõndá m'mahma tengutho r̄a Cristo ngue ma 'da'yo bi m'mai.

⁶ Nu'mø mi 'dømbu ja r̄a pont'i r̄a Cristo, tengutho 'mø ngue ma do'yoh̄a bi 'dø'mi. Porque ya bi zɛp'u yø ts'oqui xt̄a øth̄a m'met'o, ya h̄inn̄i mantho di mandagah̄a r̄a ts'oqui tengutho 'mø gdi øt'e ngue ma hm̄uh̄a'a.

⁷ Porque nu r̄a ja'j øtr̄a güenda ngue bi du r̄a do'yo, ya bi hyɛp'u r̄a ts'oqui.

⁸ Pɛ nu'mø dí ør'ma güenda ngue ya d̄a tuh̄a 'mø mi du r̄a Cristo, ya dí ɛc'ɛih̄a ngue ma 'da'yo hõndá m'mahma tengutho r̄a Cristo ngue ma 'da'yo hõmbj m'mai.

⁹ Porque dí pahma ngue nu'mø mi du r̄a Cristo, bi b̄ennate, 'nɛ ya h̄inn̄i mantho d̄a du. Sinoque 'bui para zantho.

¹⁰ R̄a Cristo n'na nditho bi du conná nguehyø ts'oqui yø ja'j. A nuyã ngue ya 'bui, ḡa 'buhya ngue ørpabi r̄a p̄ähä Oja.

¹¹ D̄a guecju ya, ma ḡa njath̄a p'uya, ḡa øth̄a ngue ya bi zɛp'u r̄a ts'oqui ngue ya ma n'yoh̄a r̄a Jesucristo. Ya gd̄a 'bahma'a ya ngue ḡa ørpah̄a r̄a p̄ähä Oja.

12 Janangue nuyá, mente yø pa dí 'b'ahmua ja ra ximhäi, ya hinni mantho ga unhnra ra 'yu'a ra ts'oqui. Hinga nnehu ngue da dajpahua a tengue rá pähäse ma do'yohu.

13 Hinga unna 'yu ma mmuihu ngue ga øthu ra nts'o. Sinoque ma ga unma mmuihu Oja ngue ra nho ga øthu. Porque ya ma'da'yo høndá m'muihu.

14 Nu'a ra ts'oqui xi bennga ma mmui ngue mađi mandagahu, ya hinni mantho di mandagahu a ya. Nu'a ra ley mi haxra güenda ngue ma ts'oquihu, ya hinni mantho hascahu ra güenda a ya. Porque Oja, ra matetho bi 'yøt'e ngue bi yangthogahu.

15 Ya bi nyamma tehu, pe hinga gue'a ngue ga øthu te gá mmamp'u ja ra ley i nyamma tehu. Sinoque Oja ra matetho bi 'yøt'e ngue bi hoga ma ts'oquihu. Xi ya, ngue ya bi ma mahoqui ma ts'oquihu, ¿ua sä ga sigue honga øthu yø ts'oqui? Nu'a ya hin'na'a.

16 Ya gui pahmu ngue nu'mø ga homma hmu di mandagahu, ya dí ohu rá 'ye'a ma hmuhu. Janangue nuyá, nu'mø ga øt'e ngue ma hmuhu a ra ts'oqui, ya jatho ngue ga tuhu 'mø. Pe nu'mø ga øt'e ngue ma hmuhu Oja, ya di hoga ma ts'oquihu.

17 A nugá, dadi ja mammađi Oja porque ya gá hyehmu p'u ra ts'oqui xi bent'a ni mmuihu. 'Ne ya gá unni mmui gá 'yεc'ei'a ra hya bi san'nahu.

18 Ya bá njac'ahu p'u ja ra ts'oqui. A nuyá, gá gue'a ra nho gui nnøpe ni hmuhu ya.

19 Nuna ra hya dí mmangá, dí honi te nna hyspa ra hya, n'namhma ngue da dini xanho ni mmuihu hanja ra hya. A nuyá, nu'mø yø pa xa thogui, xcá unhnra ra 'yu'a ra nts'o ngue mi tap'ahu, mathoguito yø ts'oqui xcá 'yøthu. Pe nuyá, dami unni mmuihu ngue gá ra nho gui 'yøthu ya. Janangue nu'a te gá gui 'yøthu, da gue'a te rá 'beñi Oja gui 'yøthu.

20 Nu'mø yø pa xa thogui ngue gá ra nts'o xtá øthu, hinni pađi ga øthu ra nho.

21 ¿Teni 'be'a dá tahmu ngue'a ra nts'o xtá øthu? Porque ra 'be'isátho te xtá øthu. Gá ra ndate bá n'youi.

22 Pe nuyá, ya dá pømhmu p'u ja ra ts'oqui ya, ya yø mefigahu Oja ya. Janangue ya yø ja'igahu Oja 'ne ya di 'dacju ra te para zantho.

23 Nu'a ra njut'i ngue ra ts'oqui, gue'a ra ndate'a. Pe nu'a di un'Oja, gue'a ra te para zantho di 'dacju rángue di n'yohu ma Hmuhu Jesucristo.

7

1 Ague ma zi cu'ahu, ya gui pahmu ngue ra ley i ja, i ja rá ts'edi ra ley ngue di manda ra ja'i mente 'bai. Pe nu'mø bi du rá ja'i, ya hinni mantho di manda ra ley ra ja'i.

2 Ya gui nnuhu tengutho n'na ra xisu 'mø bi nthati, i ja n'na ra ley hapu mma ngue hin'yu ra nt'edi da hyep'u rá damme ra xisu. Pe nu'mø ya bi du rá damme, ya bi xot'a ra ley mi sammra xisu.

3 Pe nu'mø høndi nthatra xisu 'ne 'bútrá damme, ya ra ts'oqui øtra xisu. A nu'mø bi du rá damme, ya bi xot'a ra ley mi ja ngue ra nthati. Ya sä di nthati mahøn'a, 'ne ya hingra ts'oqui øtra xisu ngue di nthati.

4 A nuyá ma zi cu'ahu, ya dí øtra güenda ngue dá tuhu p'u ja ra pont'i bi du ra Cristo. Nu'a ra ley mi sangbahu, ya bi xotrá hya'a ya. Ya hini mandagahu ra

ley ya. Ya mā n'yohu'a rā Cristo bi bennate p'u ha bi t'ägui. Ya dā zā gā ørpaḥu rá 'befi Oja ya.

⁵ Nu'mø yø pa xá thogui, gā rā nts'o xtá n'yohu. Mā pahmu'a te mmamp'u ja rá ley Oja, enā man'na bi 'yannga mā mmuihu rá ley ngue rā ts'oqui gā øthu. Pē nu'a rā nju't'i ngue rā ts'oqui, gue'a rā ndate'a.

⁶ Pē ya bi xotrā hya'a rá ley mađi mandagahu ya. Porque ya dí øthu rá güenda ngue ya dá tuhu. A nuyá, mā'da'yo dá m'mahmu para ngue gā ørpaḥu rá 'befi Oja. Guehna rá Espiritu Santo di 'dacju rá pähä gā ørpaḥu rá 'befi Oja ya, pē hinna øthu rá 'befi Oja ngue gā suhu'a te mmamp'u ja rá nyogui ley.

⁷ Ngue ya dí mmangä nā rá hya nā, lua guí emhmu ngue dí mma ngue ya hingui ho rá ley Oja? Nu'a, hin'na'a. Sinoque rá ley xandønho. Xi'mø ngue hĩndi ja rá ley, ya hĩxcā pahmu te 'be'a nā rá ts'oqui m'ø. Tengutho mmanna ley ngue enā: "Yo guí nnehu n'na rá cosa ngue n'nan'yo to rá mmēti", i enā. Janangue nuyá, dí pahmu ngue rá ts'oqui di øthu 'mø dí nnehu n'na rá cosa ngue n'nan'yo to rá mmēti.

⁸ Nu'mø mā pahmu te mmamp'u ja rá ley, enā man'na bi hacju rá ts'edi ngue dí nnehu n'na rá cosa nu'a n'nan'yo to rá mmēti. Mēnte rá pa hĩmbi fadi te mmamp'u ja rá ley, hĩndi nequi te 'be'a nā rá ts'oqui.

⁹ Nuga, nu'mø hĩmarā pađi te mmamp'u ja rá ley Oja, ya dí enā ngue xanho te dí øt'e. Pē nu'mø mā pađi te mmamp'u ja rá ley, bi dĩnma mmui p'uya ngue hĩndi øt'e te mmamp'u ja rá ley Oja. Ya dá pađi ngue ja ngue gā mma rá castigo ngue mā ts'oqui.

¹⁰ Porque nunā rá ley mi ja ngue xti 'dacra 'da'yo te 'mø xcā øt'e te gā di manda, guehna rá ley bi zānguĩ ngue gā mma rá castigo nā, porque hĩndā øt'e te di manda rá ley.

¹¹ Nu'a rá ts'oqui mi jagui, gue'a mi hārcā mā n'yomfēni'a, dí enā ngue dā zā gā øt'e te gā mmamp'u ja rá ley. Pē nu'p'u ja rá ley p'uya, dá timp'u mma ngue gā mma rá castigo ngue mā ts'oqui.

¹² Janangue nunā rá ley Oja, xandønho nā. Nu te gāma hya di manda, gātho xandønho.

¹³ Hĩngui sá gā emhmu ngue hingui ho rá ley Oja ngue i mma ngue jatho gā mmähä rá castigo. Nu'a ja ngue gdā mähä rá castigo, ngue ja mā ts'oquihu. Janangue co nu'a te gāma hya mmanna hoga ley, gue'a guí nequi ngue xandønts'o mā ts'oquihu'a.

¹⁴ Dí pahmu ngue nu'a rá ley, gā gue'a rá hoga hya bi un'Oja i mmamp'u. Pē nuju ngue dyø ja i'ithohu, gā gue'a rá ts'oqui xā bēnnga mā mmuihu.

¹⁵ Hĩndi pađi hanja te nmi øt'e. Porque nu'a rá nho nmi nne gā øt'e, hĩnga gue'a nmi øt'a. Nu'a tengue hĩndi nnu manho p'uya, go gue'a di øt'a.

¹⁶ Pē nu'mø ngue 'nequi hĩndi nnu manhose te dí øt'e, ya dí pađi ngue nu'a te rá hya mmamp'u ja rá ley, xandønho.

¹⁷ Janangue nuyá, hingui nne mā mmui ngue dá øt'a te ya xtá øt'e. Sinoque gue'a rá ts'oqui mi jagui, gue'a go di mpe'a ngue'a te xtá øt'e.

¹⁸ Porque di pađi ngue hĩn tema nho xtá øt'e. Nu'a rá nho nmi nne gā øt'e, hĩmbi zā xcā øt'e.

¹⁹ Hĩndā øt'a te rá nho nmi nne gā øt'e, sinoque nu'a te rá nts'o hĩndi nnu manho ngue gā øt'e, gue'a xtá øt'a.

²⁰ Janangue nuyá, nu'mø xtá øt'ä'a ra nts'o hindí nne ga øt'e, pe hingo dadi jagä'a, sinoque gue'a ra ts'oqui xa bennga ma mmái, gue'a go di ja'a.

²¹ Nguna ra hya xtá thocä ya. Nu'mø nmí nne ga øtra nho, pe xøgue høntra nts'o mí so ma mmái ga øt'e.

²² A nugui, dadi hogä'a te ra hya mmamp'u ja rá ley Oja.

²³ Nuaa ja ma mmái mí ja ua n'na ra n'yomfēniŋe ngue hīnmí nnu manho'a te ra nho nmí sānni ga øt'e. Pe nuna ra hya na, nu'a ra ts'oqui xa benngaguí ma mmái, gue'a hīmmí nneque ga øtra nho'a.

²⁴ Pe huεcate yø ja'i njap'u. ¿Te'o da zä da yaní ngue hinda thohra castigo ja ngue da thogui?

²⁵ Porque conná n'yomfēni ra ja'i i nnu manho'a te ra nho mmamp'u ja rá ley Oja. Pe nu rá do'yo ra ja'i, gä gue'a rá pähä ra ts'oqui i nne da 'yørpe. Pe dadi ja mammadi Oja ngue ma Hmuu Jesucristo go bi zä bá juǵahu p'u ja ra nts'o'a.

8

¹ A nuyá, ngue ya ma n'yohu ra Jesucristo ya, ya hinga mmähä ra castigo ya. Porque nu to n'youi ra Jesucristo, ya bi n'uní ngue gue'a ra Espiritu Santo da xännbi te da n'yo. Ya hīnni mantho ngue øtra nts'o mí ja rá mmái m'met'o.

² A nuyá, i ja rá ts'edi ra Espiritu Santo ngue di 'dacu ra 'da'yo te ngue man'yohu ra Jesucristo. Ya bá juǵahu p'u ja rá ts'edi ra ts'oqui mađi mandagahu, ya bi yanju ngue ra castigo mí ja ngue ga thohmu.

³ Dá pahmu hanja'a rá ley Oja, pe hīmbi hyät'i bi guǵahu p'u ja rá ts'edi ra ts'oqui'a ra ley. Porque hīmbi zä dá øthu gätho'a te gāma hya di manda ra ley. Pe nuna Oja bi yanju. Bi 'yøt'e ngue bi nja'i rá Ts'unt'u bá penhua. Bi hnu ngue ra ja'i, pe hīmbi 'yøtra ts'oqui. Guehna bi tho na ngue bi gurca ma ts'oquihu. Bi hyejpabi rá ts'edi ra ts'oqui xi bennga ma mmái hu.

⁴ Nguna bi 'yøt'e, porque bi nepe ngue gue'a ra Espiritu Santo da gägbahu ra 'yu gdá n'yohu, n'namhma ngue da zäp'u ga øthu ra nho mmamp'u ja rá ley. Pe nu'a ra nts'o mí ja ma mmái hu m'met'o, ya hīngui sä ngue ni mantho ga øthu'a ya.

⁵ A nu ra ja'i ngue rá n'yomfēniε juqui te ga 'yo, hønt'a te ra nts'o ga 'bøhyø ja'i di ja ndummái ngue øt'e. Pe nu ra ja'i ngue gue'a ra Espiritu Santo di unna hoga n'yomfēni ga 'yo, gue'a ra ja'i ngue hønträ pähä Oja di ja ndummái ngue øt'e.

⁶ Janangue nuyá, nu to di ja ndummái ngue da 'yøtra nts'o ga 'bøhyø ja'i, da ma ra castigo. Pe nu ra ja'i di ja ndummái ngue gue'a rá pähä Oja da 'yørpe, gue'a ra ja'i hu rá mmái ngue di t'unna 'da'yo te'a.

⁷ Nu yø ja'i ngue hønträ nts'o di ja ndummái ngue øt'e, guehya yø nsuiui Oja ya. Porque hīngui nne da 'yεc'εi te mmamp'u ja rá ley Oja. Ni xinga gue'a Oja di sä ha di 'yεc'εi.

⁸ Janangue nuyá, nu'u yø ja'i ngue hønträ nts'o di ho da 'yøt'e, guehya hīngui nnu manho Oja te ga 'yo ya.

⁹ Pe nuju ngue ya dá hehmu p'u ra nts'o, gue'a ra Espiritu Santo i cägbahu ra 'yu nna 'yohu. Porque ra Cristo bá penhna Espiritu Santo ngue di n'youi te'o gä εc'εi. A nu yø ja'i ngue hīngui n'youi ra Espiritu Santo, guehya yø ja'i hīngui εc'εi ra Cristo ya.

¹⁰ Nu ma do'yohu, ya bá ep'u ra pa da du ngue ra ts'oqui i ja. Pe ngue di n'yohu ra Cristo, nu ma tehu di sigue di m'mætho, porque ya bi hoga ma ts'oquihu Oja.

11 Nunā Oja bi japi bi bɛnnate rā Cristo 'mø mj̄ d̄u. Xquet'a dā japi di bɛnnate mā do'yoh̄ 'mø ya xtá nd̄u, porque ya dí n'yoh̄ rā Espírítu Santo.

12 Ague mā zi cū'ah̄, i ja ts'ɛditho gā øth̄'a te rā hyā xānngah̄ rā Espírítu Santo. Ya h̄indā dājpah̄ rā nts'o so mā mm̄ih̄.

13 Porque nu'mø gā siguethoh̄ rā nts'o xtá øth̄ m'met'o, ya gā mm̄ähā rā castigo. Pɛ nu'mø gā øth̄'a te xānngah̄ rā Espírítu Santo, ngue gā h̄eh̄m̄ p'ü rā nts'o, ya di 'dəc̄j̄ rā 'da'yo te para zantho.

14 A nuyá, nu to gátho ya gā 'yo'a te rā hyā xānbnabi rā Espírítu Santo, gue'ü yø bas̄i Oja'ü.

15 Ya mā n'yoh̄ rā Espírítu Santo ya. Ya h̄ingui ja ngue h̄ønga ns̄uh̄ ya, tengutho n'na rā ja'i 'mø s̄u rā hm̄. Porque majuan̄i ngue ya yø bas̄igah̄ Oja ya. Nunā rā Espírítu Santo dí n'yoh̄, guehnā annga mā mm̄ih̄ nā ngue dí emph̄ Oja: "Mā Papá'i", dí emph̄.

16 A nunā rā Espírítu Santo dí n'yoh̄, guehnā øt'e ngue dí pah̄m̄ p'ü ja mā mm̄ih̄ ngue ya yø bas̄igah̄ Oja nā.

17 Pɛ ngue ya yø bas̄igah̄ Oja ya, xquet'a di tocagah̄'a rā nho di yat'Oja di un̄i. Tengutho rā nho di t'unna Cristo, ngut'atho di n'nac̄j̄. A nuyá, nu'mø dí nne di n'nac̄j̄ nā rā nho di t'unna Cristo ya, pɛ gue'mø gā n'un̄i gā s̄äh̄ rā n'ü tengutho rā n'ü bi zā rā Cristo.

18 Ma gā ør'mā güendah̄ ya, ngue zits'arbu dí s̄äh̄ rā n'ü ya, porque nu'a rā nho di 'dəc̄j̄ Oja m'mefa, mā datho xandøngu'a.

19 Nu te gāma cosa bi zān'Oja ngue ja ua ja rā ximh̄äi, a nuyá, i ndø'matetho asta gue'mø dā zønna pa xā nzān'Oja ngue di unna nho yø bas̄i.

20 Porque Oja bi hocra ximh̄äi, pɛ bi nts'om'mø mj̄ man'Oja ngue di njapra castigo'a rā ts'oqui bi 'yøtrā Adán. Pɛ xquet'a Oja bi zänni ngue dā 'yeh̄rā pa mah̄øndā gom'da'yo rā ximh̄äi.

21 Gue'a rā pa'a ngue ya h̄inn̄i mantho di nja rā ndate'a rā ximh̄äi'a. Ya h̄indi nts'on̄yø cosā nu'ü ja yø te. Nuyā yø hyā ya, gā guehya di nja'mø bi zønna pa di unna nho yø bas̄i Oja ya.

22 A nuyá, dí pah̄m̄ ngue nu'a te gāma cosa ja ua ja rā ximh̄äi, gā s̄ä rā n'ü, i dants'i tengutho 'mø bi zønna ora di m'muhr̄ä bas̄i n'na rā xisu i s̄ä rā ndate, i njarbatho yø cosa ja ya.

23 'Nɛ h̄inga h̄ønt'a te ja nximh̄äi s̄ä rā n'ü, xquet'a 'nɛc̄j̄ dí nneh̄ ngue dā tho'a rā n'ü dí s̄äh̄, dā 'yeh̄rā pa ngue dā gom'na'yo mā do'yoh̄. Ya di nɛqui ngue dyø bas̄igah̄ Oja p'üya. Madague'a ngue ya di n'yoh̄ rā Espírítu Santo, pɛ dí nne gā nnuh̄ te gāma nho di nja m'mefa.

24 A nuyá, ya dí ɛc'ɛih̄ ngue di nja'a te mman'Oja, janangue bi yan̄j̄. Pɛ xi'mø ngue ya bi nja te mman'Oja, ya h̄ingui ja ngue te n̄imantho gā tømhm̄ 'mø.

25 A nuj̄, dí tømhm̄'a te ja ngue di nja m'mefa. Ma gā seth̄'a te gā rā n'ü dí thomhm̄, astā gue'mø di nja'a te di tømhm̄ di nja.

26 A nuj̄, nu'mø dí nne gā mmat'Ojah̄ 'nɛ h̄indi p̄adi te gā xih̄m̄ Oja, go rā Espírítu Santo i fäxte. Madague'a rā jats'itho nna bɛmhm̄ Oja, pɛ rā Espírítu Santo go øt'a ngue i cohi ngue rā mhmat'Oja'a rā hyā h̄ingui pøts'e gā mmamh̄.

27 Porque nunā Oja, ya p̄adi temā hyā ja mbo mā mm̄ih̄. I tin̄i temā hyā i nne dā man̄nā Espírítu Santo. Porque nu'a te rā hyā nne Oja ngue di ts'ofø, go rā Espírítu Santo'a äpra mate Oja connā nguec̄j̄.

28 Dí pahm̄a ngue nu to gá dadi mahm̄a Oja, gue'mø xanho ogue xan'u te dí thohm̄a, pɛ Oja honi ha gui japi ngue da 'yørc̄ah̄a r̄a nho. Porque ya xpa nzãnn'Oja tengü ga coh̄m̄a m'mɛfa.

29 Hante ngue di nhohra ximhãi, nuna Oja ya padi te'o ja ngue da 'yɛc'ɛi m'mɛfa, guehya yø ja'i bi zãnnbi ngue da gohi tengutho rá Ts'ant'u Oja ya. Janangue nuna rá Ts'ant'u Oja, guehna 'bet'o na ngue di ncuui gátho yø 'yɛc'ɛi.

30 Nuna Oja, ya mam'met'o xpa nzãnni te'o ja ngue da zofo, guehya yø ja'i bi zohya. A nuya yø ja'i bi zofo, ya bi hojpbabi yø ts'oqui. Nuya yø ja'i ya bi hojpbabi yø ts'oqui, bá ɛp'u r̄a pa da gohyø ja'i tengutho rá Ts'ant'u Oja.

31 Ndana man'na r̄a hya ja ngue ga mmamh̄m̄a 'mø? Ya ma amigoh̄a Oja ya. Nu te'o nne da zɔc̄ju ya, ya h̄inte di muui'u ya.

32 Nuna Oja h̄imbi nya rá mm̄ai ngue bá pɛnhua rá Ts'ant'u ngue bi du connã ngueju. Ja di hax̄a p'u njuani ya ngue nu te gãma hya bi man'Oja ngue di 'dac̄ju, di 'dac̄ju'a.

33 Gátho gah̄a, ya xa huanngah̄a Oja, ya h̄ingui sã to da 'yɛmbi ngue ni mantho ja ma ts'oquih̄a. Porque guesɛ Oja bi hoga ma ts'oquih̄a.

34 Ya h̄inda zã to da 'yɛna ngue ga mmãhã r̄a castigo. Porque ya bi du r̄a Cristo connã ngueju, 'nɛ bi bɛnnate, ya bi 'bap'u ja rá n'yei Oja ya. A nuyã, gue'a zant'a ma máxtehu p'u ha 'bu Oja'a ya.

35 Ya h̄inte da zã da hyaqui te gui mac̄ju r̄a Cristo. Madague'a ga sãhu r̄a n'u, pɛ ngutho di mac̄ju r̄a Cristo. Ogue tu ma mm̄aih̄a, pɛ ngutho di mac̄ju. Ogue s̄ɔc̄ju yø ja'i, pɛ ngutho di mac̄ju. Ogue h̄in'ȳa te ga sihu, pɛ ngutho di mac̄ju r̄a Cristo. Ogue h̄in'ȳa ra ulu ga hehu, pɛ ngutho di mac̄ju r̄a Cristo. Ogue dí 'bamm̄a n'uh̄a, h̄ingui nne ha da nuhu yø ja'i, pɛ ngutho di mac̄ju r̄a Cristo. Ogue ya ja ngue da thoj̄u, pɛ ngutho di mac̄ju r̄a Cristo.

36 I nt'ot'i p'u ja r̄a Macã Libro r̄a hya ngue ɛna: "Di ucãhe yø ja'i ngue di ɛc'ɛi'ãhe, n'na pa ngu n'na pa i nne da h̄yoje. ɛntho ho dɛ'yo yø ja'i p'u ga mbɛni", i ɛna.

37 Madague'a ga sãhu r̄a n'u 'mø ngue dí thohm̄a tengü ya yø hya ya, pɛ ma ga hahmah̄a r̄a ts'edi'a te gui mac̄ju r̄a Cristo.

38 Janangue ma ga segurahu ngue nuna Oja zant'a di mac̄ju na. Ya h̄inda zã da hyac'a te r̄a n'u dí thohm̄a m̄ente dí tehu. Ni xinga gue'mø da thoj̄u. Ni xinga guehyø anɛ da zã da hyaqui. Ni xingra zithu da zã da hyaqui. Porque Oja di mac̄ju r̄a pa ja p'u ya, daguehra pa di 'yɛp'u di mac̄ju Oja.

39 Nu te gátho bi hoc'a Oja, ngup'u mahɛts'i, ngu ua ja r̄a hãi, ya h̄injonda zã da hyagah̄a'a gui mac̄ju Oja. Porque ya ma n'yoh̄a na r̄a Hmu Jesucristo.

9

1 Nugã dí ɛc'ɛi r̄a Cristo, janangue nuna r̄a hya dí nne ga xi'ah̄a ya, h̄ingra fɛh̄ni nã. Guesɛ r̄a Espiritu Santo xijpa ma n'yomfɛni ngue majuan̄i na r̄a hya dí xi'ah̄a.

2 Mathoguitho dí 'bu ndum̄m̄i. I 'bamm̄an'u ma mm̄ai ngue ma mm̄ijudíohe h̄ingui nne da 'yɛc'ɛi r̄a Cristo.

3 Nu'mø dí sã ha gdã japi ngue ga nyangã ma mm̄ijudíohe, nugã ga øt'e, madague'a go ga mmagã r̄a castigo, ya h̄inga nnugã r̄a Cristo. Pɛ nja ngue h̄ingui sã.

4 Nuya yø judío ya, guehya yø mbom'meto r̄a Israel. Bi zo Oja ngue da 'yøt'e ngue yø bas̄i. Guehya bi nu ha bi nja ngue bi 'yuhrà ts'edi Oja ya. 'Nɛ bi gohmi r̄a cohi ya yø judío ya. Bi dãpra ley nu'a ja ngue da n'yo. Bi xifi ha di japyø

ndanne ja ngue da 'yøt'e. Mazihotho na ra hya bi yarpabi Oja yø judío ngue da 'yørpe.

⁵ Guehya yø mbom'meto yø ndiua judío na. Nu'mø mi mihra Cristo, xquet'a ra judío na. 'Nε guehna Oja na ngue di manda gátho'a tengue i ja. 'Nε guehna t'εspabi na para zantho na. Da ngut'atho.

⁶ A nuyá, xangu yø judío hinguí nne da 'yεc'ei ra Cristo. Pe hinguí sá ga εmhmu ngue ya hĩndi nja'a te ra hya bi xi Oja yø judío. Porque himma juani ngue gátho yø judío yø ja'i Oja. Janangue hinga gátho yø judío di tocabi ya yø hya xa yat'Oja ngue di nja.

⁷ Porque bi xi Oja ra Abraham ngue hinga gátho'u yø mbom'meto da gohi ngue yø ja'i Oja. Nuna Oja bi 'yεmbi: "Nu'u yø basi ra Isaac, hønt'u da gohi ngue yø basi Oja'u", bi 'yεmbi.

⁸ Gátho yø ja'i 'bai, hinga gátho yø basi Oja. A nuyá yø ja'i ngue yø basi Oja, guehya yø ja'i ya xpá nzänni ngue di tocabi ra hya di yat'a Oja ya, høndya yø basi Oja ya.

⁹ Porque nguna ra hya bi xi Oja ra Abraham, bi 'yεmbi: "Bá εp'u ra pa ga ut'au ngue ja ma ts'edi. Nuna ra Sara ni xisu, di m'mu'a n'na rá ts'unt'u", bi 'yεmbi.

¹⁰ Mi ma yø jeya p'uya, bi nte na rá ts'unt'u ni hu ngue ra Isaac, bi nthatui ra Rebeca. Mi hya ra basi na ra Rebeca p'uya, yø cuate bi øni.

¹¹⁻¹³ Pe hante ngue da mihya yø basi ya, nuna Oja, bi xihra Rebeca ngue ra Esau rá mudi da mi'a. Nuna ra Jacob ngue ra zaxinya, di manda rá n'yohu na. Nguna nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue bi man'Oja, bi 'yεna: "Dadi maca ra Jacob, pe ra Esau, hin dadi madi". Guehna ra hya bi man'Oja naya hante da mihyø basi. Hinga 'be bi dømá Oja ngue di m'muha yø basi para ngue da hnu ndana di n'yo xanho, ndana hinguí 'yo xanho. Ja di nequi ua ya ngue ya mam'met'o xpá nzän'na Oja te 'be'a ja ngue di nja m'mefa. Hingue masque 'bet'o da nu te 'be'a da gohyø basi, sinoque nu'a te xa nzänni ngue da huanhni, gue'a nja'a.

¹⁴ Xi ya, ¿ua i sá ga εmhmu ngue hinguí ho te øt'Oja? Nu'a hinguí sá'a. Porque nu te gá øt'Oja, gá gue'a ni 'yup'u øt'e.

¹⁵ Porque Oja bi 'yεmbra Moisés: "Nu te'o dí sanní ga huεqui, gue'a dadi huεc'a 'nε ja ma yemmaí conná ngue'a".

¹⁶ Janangue nuyá, nuna ra nho di un'Oja, hinda 'yεnna ja'i ngue bi 'yεmmεi bi hyoni ha di dinna nho. Porque Oja ya xa nzänni to di huεqui.

¹⁷ I nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro te bi xi Oja ra dast'abi madi manda p'u ja ra hai Egipto. Bi 'yεmbi: "Dí xa'i ya ngue gui ndast'abi n'namhma ngue nu'u yø hmeya ga ut'a'i, da bahyø ja'i ndap'u bi zá ngue te'o gá. 'Nε da badi ngue ja ma ts'edi", bi 'yεmbi.

¹⁸ Ja di nequi ua ya ngue nuna Oja, nu'a go da zänni ngue di huεqui, gue'a di huεc'a. Nu'a go da zänni di untho ra 'yu ngue xta naxi rá mmái, gue'a di unna 'yu'a.

¹⁹ Rá nεgui 'bai to nne da 'yεngya: "Hanja Oja 'mø ngue εmbi ja yø ts'oqui yø ja'i. Porque Oja, nu'a te xa nzänni ngue da 'yøt'e, hinjonni ja'i da zá da dáqui te sanní da 'yøt'e", da 'yεngui.

²⁰ A nuu ngue dyø ja'ithohu, ¿teni 'be'a go guí εna ga japhu Oja ngue'mø ga εna hinga nnu manhohu te sanní da 'yøt'e? Xi n'na ra ts'øye, ¿ua sá da 'yεmbra 'yøt'ats'øye: "Hĩndi nnu manhogá te ra forma guí hogagui", da 'yεmbi?

²¹ Nu ra 'yøt'ats'øye, nu'a goma forma da nepe da gohra ts'øye di hoqui, ya gue'a da go'a. Madague'a ngue n'nat'a ra bøhai, pe da zá da 'yøt'a n'na ra ts'øye ngue nts'upi, xinda zá da 'yøt'a n'na ra ts'øye ngue hinga nts'upi.

22 A nuyá, nuna Oja, nnepe ngue man'na di bahyø ja'i ngue jase rá ts'edi. 'Nε nnepe ngue man'na di bahyø ja'i ja yø ts'oqui ngue da japrā castigo. Janangue tobe serpabi ya yø ja'i ni 'yup'u ngue da ma ra castigo.

23 Bi nepe ngue da bahyø ja'i ngue mathoguiitho xandøngu rá nho i ja Oja. Porque bi huegah'u 'nε ya dí pahmu'a te ra nho xa nzänni ngue di 'dacju ya.

24 Bi zongah'u Oja. Hinga høndyø judío bi zofo, sinoque xquet'a 'nεhyø ja'i hingyø judío bi zofo.

25 Bi nja tengutho mmamp'u ja ra libro bi 'yotra pøngahya Oseas, ngue Oja bi 'yεna: "Nuya yø ja'i xtá man'a m'met'o ngue himma ja'i, a nuyá dí mma ngue ma ja'i ya. Guehya yø ja'i ngue hin mađi mađi, pe nuya dađi mahya", bi 'yεna.

26 Nu'u yø mmøngu p'u ja ra xequi bi xihyø ja'i Oja ngue εmbi: "Nugá, himma ja'i'ah'u", pe ja 'bexpi xip'u p'uya ngue εmbi: "Nugá drá Oja, majuani ngue dí 'bui, guecá ma basi'ah'u ya", bi 'yεmbi.

27 A nu'u yø ja'i ngue yø judío, nuna ra pøngahya Isaías bi 'yεna: "A nu'u yø judío, mađague'a mandøngutho'u, tengutho yø 'bomu dehe p'u ja ra jathe, pe zi yohotho'u da bønī ngue di nyani.

28 Porque nu'mø ra pa da japrā castigo Oja gátho yø ja'i rá ngani nximhäi, n'na zihmantho di nja".

29 Ra Isaías mahømbi 'yεna: "Nuna Oja jase rá ts'edi, nu'mø hin dađi huecyø ja'i na, n'na zihmantho di jua'u yø judío, tengutho 'mø mi jua'u yø ja'i mi 'bap'u ja ra hnini Sodoma 'nep'u ja ra hnini Gomorra".

30 Guehna ra hya naya ngue nuya yø ja'i hingyø judío, guehya himmi honi ha di nhojpau Oja ya. Pe bi 'yεhra pa ngue bi 'yεc'ei Oja yø ja'i, gue'a i nhojpau Oja'a ya.

31 Pe nuya yø judío mi hu yø mmui xti nhojpau Oja, ngue mi εna xtá 'yøt'e te gá mmamp'u ja ra ley. Pe hinjombi bønī ngue xtá mma mahojpi rá ts'oqui ngue xtá 'yøt'e te mmamp'u ja ra ley, porque hinjongui pøni ngue da 'yøt'e te gáma hya di manda ra ley.

32 ¿Hanja 'mø ngue himbi nhojpau Oja yø ja'i? Porque mi nne ngue xti nyanyø te yø ja'i ngue xtá 'yøt'a te gá ra nho mmamp'u ja ra ley. Pe himbi ne xtá 'yεc'ei yø ja'i ngue ra Cristo na da zä da yani. Ja bi fespø yø gua p'uya, porque ra Cristo tengutho 'mø 'benna do p'u ha da tho ra ja'i, di fets'e.

33 Nup'u ja ra Macá Libro nt'ot'i p'u ra hya ngue Oja bi 'yεna: "Ga pecä p'u Siön n'na ra do ngue di fesyo ja'i. Pe guedra ndø međo da 'yøt'e ngue da dähyo ja'i. Pe nu to gátho da 'yεc'ei na ra do na, da dini xanho p'u ja yø mmui ngue nu te ra hya εc'ei, gátho majuani ngue di nja".

10

1 Ague ma zi cu'ah'u, janjuani dí hahma mmui dí mmarpabi Oja'u yø judío ngue di nyani.

2 Porque dí pacä ngue yø mmui ga ndanne Oja. Pe nja ngue nu'a rá ndanne øt'e, hingui tnyø mmui hanja na ra hya nne Oja ngue di nyanyø ja'i.

3 Porque hingui nne da bađi tema hya xa zän'Oja ngue di nhojpabi yø ja'i. I εna ngue da hyonε ha di japi ngue di hojpabi Oja. Janangue hingui nne da 'yεc'ei na ra hya di hojpabi Oja yø ja'i.

4 Nu to gätho ya ɛc'ɛi ra Cristo, guehya yø ja'i bi nhohyø ts'oqui ya. Ya hinni mantho da 'yɛnyø ja'i ngue 'be da 'yøt'e te gä mmamp'u ja ra ley, ja di nyanyø te.

5 Pɛ nuya yø ja'i ɛna ngue di hojpa Oja yø ts'oqui ngue da 'yøt'e te gä mmamp'u ja ra ley bi 'yotra Moisés, pɛ ra Moisés, i ja ua na ra hya bi 'yot'i, ngue ɛna: “Nu ra ja'i da hyät'i da 'yøt'e gätho'u yø hya di manda ra ley, guehna ra ja'i di nyanna te na”, i ɛna hya.

6 Pɛ ja man'na ra hya, guehna ra hya naya di nhohma ts'oquihɛ ngue ga ɛc'ɛihɛ ra Jesucristo. Porque nt'ot'i ra hya ngue ɛna: “Janangue nuyá, 'yo sã guí ɛmhmɛ ngue jatho ngue to da ma mahɛts'i, da si ra Cristo ngue di nyante. Porque ya bi zøcua ra Cristo.

7 'Yo sã guí ɛmhmɛ ngue nuya jatho ngue to da map'u o yø ánima ngue da honna Cristo. Porque ya bi bɛnnate”.

8 Ya hingui ja ngue ja gui hyomhmɛ hanja ra hya ngue ha di nhohyø ts'oqui yø ja'i. Porque nt'ot'i ra hya ngue ɛna: “Nuna ra hya na, hinga yap'utho ja ngue nu'i. Ya gadi nxihmɛ na ra hya na ya. Ya jap'u ja ni mmaihɛ na ra hya na”, i ɛna. Nuna ra hya mmanna ya, guehna ra hya di xi'i ngue gui 'yɛc'ɛihɛ na.

9 Nu'mø ga mamhmɛ ngue ra Jesús, gue'a ma Hmu'h'a, 'nɛ ga ɛc'ɛi p'u ja ma mmaihɛ ngue Oja bi japi bi bɛnnate 'mø bi du, ya di nyannma teha.

10 Porque Oja gue'a di hogah'a ngue'mø dí ɛc'ɛi p'u ja ma mmaihɛ. 'Nɛ'mø ga xihmɛ yø ja'i ngue dí ɛc'ɛihɛ ra Hmu Jesucristo, ya da yanja Oja.

11 Nup'u ja ra Maca Libro, nt'ot'i p'u ra hya ngue ɛna: “Nu to gä da 'yɛc'ɛi ra Cristo, hɛnjam'mø da zä da 'yɛnna ja'i ngue hingui ho te ɛc'ɛi”.

12 I mma ngue gätho yø ja'i, ngu'u yø judío, ngu'u hingyø judío, gä n'nat'a Oja nnøpe ngue yø Hmu. 'Nɛ nuna Oja, xandøngu ra nho di unni te'o gä nzøfo.

13 Porque nu to gä nzohna ra Hmu, guehna ra ja'i di nyanna te na.

14 Xi'u yø ja'i hingui ɛc'ɛi ra Cristo ya, zhague di zohra Cristo 'mø? Pɛ zhague di 'yɛc'ɛi 'mø ngue hingui øde hanja ra hya? 'Nɛ zhague di 'yøhyø ja'i hanja ra hya 'mø ngue hɛnjongui xifi hanja?

15 'Nɛ zhague da m'mahyø ja'i da ma hanja ra hya 'mø ngue hɛnjongui ɛt'i ngue da ma da manna hya? Nup'u ja ra Maca Libro i ɛna: “Nu'u yø ja'i mmanna hoga 'da'yo hya ngue ha di zä ga nhøjpahɛ Oja, mazihotho 'mø da zøcua'u ngue da xicju rá hya Oja”.

16 Pɛ nja ngue hinga gätho yø ja'i ɛc'ɛi ra hoga 'da'yo hya 'mø sifi. Ra Isaias nguna ra hya bi ma, bi 'yɛna: “Ague ma Oja'i, zhanja ngue hingui ɛc'ɛi yø ja'i na ra hya di mmangähe?” bi 'yɛna.

17 Pɛ nu to bi 'yɛc'ɛi, ya ɛc'ɛi ngue bi 'yøde hanja ra hya bi sifi. 'Nɛ nuna ra hya bi sihyø ja'i p'uya, guehna ra hya i hma hanja na ra Cristo na.

18 Pɛ xi'u yø judío ngue himbi 'yɛc'ɛi ra hya, zua himbi 'yøde hanja ra hya'u? Majuanj ngue bi 'yøde hanja ra hya. Porque mmamp'u ja ra Maca Libro ra hya ngue ɛna: “Nuna ra hya na, ndap'u bi zä nt'øde na ra hya bi manyø mamhya. Porque nuna ra hya na, ma 'yonj gä rá ngani nximhai”.

19 Xiya yø judío ya 'mø, zua hingui 'yo yø mmai hanja na ra hya bi sifi 'mø? Pɛ nu mi'da yø ja'i bi dinyø mmai hanja na ra hya bi sifi. Nu'mø yø pa xa thogui, bi 'yɛnna Moisés: “Nuna Oja, da yanjo ja'i hingyø judío, n'namhma ngue yø judío di seyabi yø ja'i nu'u di nyani. Di ncuɛ yø judío ngue nuya yø ja'i hin'yau sò n'yomfɛni go da dinnbabi rá njapi Oja ya”.

20 Pɛ ra Isaias njuantho bi 'yotra hya bi man'Oja ngue ɛna: “Nu'u yø ja'i himmi hongui, gue'u bi dinyø mmai ha di badi te'o gui'u. Nu'u yø ja'i himmi änni te'o gui, gue'u da nth'e'be'u”, bi 'yɛn'Oja.

²¹ Pɛ nu'ɥ yø judío, Oja bi 'yɛna: “N'na pa ngu n'na pa dí nzocá yø judío. Pɛ nuya p'ɥya, hĩnguĩ nne da 'yøhna ra hya dí xifi”.

11

¹ Xi ya, xi'Oja, ¿ua ya bi hyɛp'ɥ yø judío ya 'mø? Hĩn'na, hĩnguĩ hɛp'ɥ. Porque nugá drá judío, ma mboxitagá na ra Benjamín, nuna rá mbom'meto ra Abraham.

² Nu'ɥ yø judío, ya ma m'mæt'o xa huan'na Oja'ɥ ngue da gohi ngue yø basi. Janangue hĩnguĩ hɛp'ɥ Oja ya yø judío. Damĩ bɛmhmɥ te mmamp'ɥ ja ra Maca Libro ngue ra Elías bi yapyø judío 'mø mĩ mat'Oja, bi 'yɛna:

³ “Ague ma Oja'ĩ, nu yø judío, ya bi hyo'ɥ ni pøngahya. A nu'a ni altar hapu thanne'i yø ja'ĩ, ya bi thɛmhmĩ. Ya mahøngsegui dí 'bui ngue dí thanne'i ya. Pɛ xquet'a nne da hyogyø ja'ĩ”, bi 'yɛnna Elías.

⁴ Mĩ da Oja p'ɥya, bi 'yɛmbi: “Hĩn'na, hĩnga høn'atho'i guĩ thannegui. Sinoque 'bɛrɛtho mĩ yoto mahuahĩ yø judío ngue thannegui, 'nɛ hĩnguĩ ndantyøhmũ p'ɥ 'bɛhra dahmɥ Baal ngue da danne”, bi 'yɛn'Oja.

⁵ Da guehra pa ja p'ɥya, xquet'a njarbatho ya, hĩnga gátho yø judío xa hyɛp'ɥ Oja. Sinoque 'bui'da ngue conná mate Oja bi gohi ngue yø thanhni Oja.

⁶ ¿Ua di ja tema nho bi 'yøtya yø ja'ĩ bi huan'na Oja 'mø? Nu'a, hĩn'na'a. Sinoque ra matetho bi 'yøt Oja ngue bi huanhni. Nu'mø ngue di ja tema nho xta 'yøtyø ja'ĩ, janangue bi huanhni, ya hĩngrá matetho bi 'yøt'Oja 'mø.

⁷ Guehna ra hya naya ngue nu'ɥ yø judío mĩ honĩ ha xtĩ nhohyø ts'oqui, pɛ hĩnguĩ ngu'ɥ bi dĩni ha dí nhojpa yø ts'oqui. Høndya te'o ya xpa huan'na Oja ngue bi ma mahojpi. A nu'ɥ mĩ'da yø judío, bi jorpabi yø n'yomfɛni'ɥ ngue hĩmbi dĩnyø mmɥi hanja ra hya.

⁸ I mmamp'ɥ ja ra Maca Libro ra hya ngue ɛna: “Nuna Oja, bi 'yøt'e ngue hĩnda dĩnyø mmɥi yø ja'ĩ'a ra hya da 'yøde. Nu'a te da nu, hĩnda dĩnyø mmɥi hanja ra hya. Da 'yøhyø hya da hma, pɛ hĩndi n'yo yø mmɥi hanja'a ra hya da 'yøde. Ngu'a bá nja'ɥ yø pa xa thogui, da guehya mahøn'a njarbatho”.

⁹ Ra David nguna ra hya bi ma ngue bi 'yɛna: “Nup'ɥ ha di sännigo yø ja'ĩ, di ɛna ngue ja mpähä, di ɛna ngue i nnu manho Oja te øt'e. Pɛ hĩmma juani ngue di nnu manho Oja te øt'e. Sinoque di njapra castigo'a te øt'e.

¹⁰ Nu'a te da hyɛtyø ja'ĩ, hĩnda dĩnyø mmɥi hanja. Janangue di m'mamman'ɥ hangu ra pa”.

¹¹ Xi ya 'mø, ¿ua xma ma da hyɛp'ɥ Oja yø judío ya 'mø? ¿Ua hĩnjam'mø da 'yehra pa dí nyanyø te mĩ'da yø judío ya 'mø? ahá, da 'yehra pa dí m'mahyø judío di nyanyø te. Majuani ngue nuya yø judío bi hyɛp'ɥ Oja, pɛ Oja bi 'yøt'e ngue nu'ɥ yø ja'ĩ hĩngyø judío da gohi ngue yø ja'ĩ Oja. Porque nnepe ngue nu'ɥ yø judío bi hyɛp'ɥ Oja, di seyabi ya yø ja'ĩ ya.

¹² Nu'a i hyɛp'ɥ Oja yø judío, nuya yø ja'ĩ hĩngyø judío, gue'a di dĩnnbabi rá njapi Oja'a. Pɛ nu'mø bi zønna pa ngue 'nɛhyø judío da 'yɛc'ɛi ra Cristo, nuna Oja mathoguitho di japi gátho yø ja'ĩ 'bɥ'a nximhäi.

¹³ A nuyá, i ja man'na ra hya dí nne ga xihyø ja'ĩ ngue hĩngyø judío. Nuya yø ja'ĩ ya, bá pɛnngaguĩ Oja ngue ga xihra hoga 'da'yo hya. Pɛ nuna ra 'bɛfi bi 'dacá Oja, di honnbabi yø ja'ĩ ha di badĩ ngue dí nnu mansugá na ra 'bɛfi na.

¹⁴ Porque nu'ɥ ma mmĩjudíohe hĩnguĩ ɛc'ɛi ra Cristo ya, di nnegá ngue di seyabi ya yø ja'ĩ bi nthɛui ra Cristo, n'namhna ngue xquet'a 'nɛ'ɛ da 'yɛc'ɛi'ɥ n'namhma di nyanyø te.

15 Mázihotho 'mò dā 'yēhrā pa ngue mahōndi nhojpaui Oja yø judío nuyā ya xi hyēp'ū Oja. Conque Oja, bi 'yøt'e ngue nuyā yø ja'ī hīngyø judío bi nhojpaui. Pē nuyā, nu'mø di 'bātyø mm̄ai yø judío ngue dā 'yēc'ēi rā Cristo, ɛntho ja di bēnnate yø ja'ī ngue ya xī dū.

16 Nunā rā Abraham, guehnā rā mēditho rā judío nā, 'nē ya o rá 'yē Oja. Xquet'a nu'ū yø judío ngue yø mbom'meto ya, xquet'a ya o rá 'yē Oja. Nunā rā Abraham, tengutho n'na rā dāza nā. Nu'ū yø judío ngue yø mbom'meto p'ūya, tengutho yø 'yēza'ū. Pē o rá 'yē Oja gā rā do'yo rā za.

17 Guehnā n'na rā za ngue rā hoga za nā. Pē bi ma nts'aqui 'da yø 'yēza rā za. Guehya yø judío bi hyēp'ū Oja ya. Nu'āhū ya, ngue hīngyø judío hū, tengutho 'mø ngue yø 'yēza'āhū n'na rā za ngue ja dapo. Nup'ū bi ts'ajpabi yø 'yēza rā hoga za, ja bi ma nt'ɛts'ī'āhū p'ū. A nuyā, ya nī n'yohū'ū yø ja'ī Oja ya.

18 Pē mahsā mī 'yēnā ngue man'na tate xanho'āhū ngue'ū yø judío bi hyēp'ū Oja. Dāmī bēmhmū ngue yø 'yēza i ja yø te ngue bi thēp'ū ja rā dāza. Hīngue masque ja rā te rā dāza connā ngue'ū yø 'yēza.

19 ¿Ua guí ɛnā ngue man'na tate xanho'āhū ngue'ū yø judío bi hyēp'ū Oja, janangue bi ts'ajpa yø 'yē rā hoga za ngue ja bi ma nt'ɛts'ī'āhū p'ū? Nu'ā, hīndā zā'a.

20 Nuyā yø judío mī nnōpa 'yēza rā hoga za, bi ma nts'aqui, bi thēp'ū p'ūya ngue hīmbi ne bi 'yēc'ēi rā Cristo. Pē nu'āhū ja dapo rā za mī nnōpa 'yēza'āhū. Nu'ā nī nt'ɛc'ēihū bi nja, gue'a i ma nt'ɛts'ī'āhū p'ū ja rā hoga za'a. Janangue nuyā, 'yo sā gādi 'yēxhū, dāmī mfāhmū xanho. Nu'mø hīngā mfāhmū, ya dā ma nthēqui'āhū mahōn'a.

21 Xi'mø ngue Oja bi hyēp'ū yø judío ngue hīmbi 'yēc'ēi rā Cristo, dā gue'āhū ya, nu'mø hīngui 'yēc'ēihū rā Cristo, dā hyēc'āhū p'ū.

22 Nunā Oja, ya guí nnuhū ngue nu'a rā mate i ja, māndøntho te øt'e. Pē xquet'a dā japrā castigo yø ja'ī øtrā ts'oqui. Porque bi japrā castigo'ū yø judío hīmbi 'yēc'ēi. Go bi 'da'āhū rā mate ngue gā 'yēc'ēihū. Pē nu'mø guí hyēhmū p'ū Oja, xquet'a di ja'āhū rā castigo.

23 A nuyā, nu'mø dā 'yēhrā pa ngue yø judío dā 'yēc'ēi Oja, i ja rá ts'edi Oja ngue mahōndā 'yēsū ja rā za bá saqui.

24 Porque man'na hīngui hēnni di t'ɛsrā 'yēza nu'a bá ts'ajpa ja rā hoga za, hīndā gue'āhū ngue ja dapo rā za gambi thēhū.

25 Ague mā zi cū'āhū, nunā rā hyā hīngui fadi hanja, dī nnegā ya ngue guí pahmū xanho hanja ya. Porque hīndi nnegā ngue guí 'yēnā ngue guí tatehū ngue yø judío. Majuanī ngue xangu yø judío hīngui nne dā 'yēc'ēi rā Cristo. Pē dā 'yēc'ēi, ja gue'mø bi zōnnā pa ngue ya māndøngu dyø ja'ī hīngyø judío dā 'yēc'ēi rā Cristo.

26 Nu'mø ya bi nja'a p'ūya, gātho'ū yø judío di 'bū'a rā pa'a, ya dī nyani. I nt'ot'i p'ū ja rā Maçā Libro rā hyā ngue ɛna: "Nunā rā Yante, guep'ū Sión di m'māhna. Guehnā di hojpa yø ts'oqui yø judío nā, nuyā yø 'yamēni p'ū bá fadi bā m'māhna Jacob.

27 Guehnā rā cohi gā co'be nā ngue ya gā hojpa yø ts'oqui yø ja'ī", ɛn'Oja.

28 Nu'ū yø judío ngue fēstho nā rā hoga 'da'yo hyā, bi gohi ngue yø nsaiui Oja. Janangue i mēnhnā hyā Oja p'ū ha 'būhyø ja'ī hīngyø judío. Pē madague'a, nunā Oja xquetho ngue dī mā'ū yø judío. Porque nu'ū yø mboxita'ū gue'ū yø thanhni Oja'ū.

29 Nunā Oja, hīnjam'mø ngue di cohra mm̄ai nā. Nu to gā bi zofō, hangū rā pa dī mādi 'nē di japi.

³⁰ Nu'mø mā m'met'o, xā mmestho te mī man'Oja'ə yø ja'j hingyø judío. Pē nuya ngue 'nēhyø judío bī mestho te mman'Oja ya, janangue Oja bi unná mate'ə yø ja'j hingyø judío ya.

³¹ Nuya yø judío bī mēspatho te mman'Oja. Pē nuna Oja, nī netho ngue di unná mate tengutho i unná mate'ə yø ja'j hingyø judío.

³² Nuna Oja, nguna bi 'yøt'e, bi unná 'yu ngue gátho yø ja'j bī mēspatho te mma, para ngue da zāp'ə 'da di untho rá mate gátho yø ja'j.

³³ Hīnjongui pōni ngue di padī xandønho hangu gangu rá nho i ja Oja. Hīnjongui padī hangu gangu rá mfadi Oja i ja. Hīnjongui padī hangu gangu rá n'yomfēni i ja. Porque hīnjongui pōni ngue di padī xandønho tengue εga'yo Oja.

³⁴ Hīnjonni ja'j di pōni ngue di tīni xandønho hanja rá n'yomfēni Oja, 'nē hīnjonni ja'j di t'ēmbi ngue bi xānnbi te øt'e.

³⁵ Nuna Oja, hīngra mīhi na ngue da 'yēnyø ja'j ya mī ndupate Oja'a te bi unni.

³⁶ Porque nu te gāma cosa dī nnuhə ngue ja, Oja bádi unī. Go bi hoc'a 'nē gā go rá mmēti'a. A nuyá, hōnse Oja i ja ngue da t'ēspi para zantho. Da ngut'atho.

12

¹ Ague mā zi cu'ahə, mathoguitho ngue bi 'dacjə rá mate Oja. Janangue dī hagā ra ts'edi dī xi'ahə ngue gui unni mmūihə Oja, n'namhma ngue hangu rá pa gui 'yøthə'a te rá pāhā Oja. Guehna rá ndanne i ja ngue gui 'yørpahə Oja naya.

² A nuyá, damī pāhni n'yomfēnihə ya. 'Yo guí øthə tengutho øtyø ts'oc'ēi ua ja rá ximhāi. Damī 'yøt'e ngue da gom'na'yo'a te ja ngue gdī n'yohə. Janangue da zāp'ə gui pahmə xanho'a te rá pāhā Oja. Nuna te rá nho nne Oja ngue gdī n'yohə, da gue'a gui 'yøthə'a.

³ Oja bi 'yøtra mate bi 'dacā rá ts'edi ngue ga xi'ahə te ja ngue gui 'yøthə. 'Yo to dī nne man'na rá 'befi xanhets'j ngue'a te rá 'befi bi un'Oja. Sinoque da hyacra güenda xanho te 'be'a mā'befi bi t'unni.

⁴ Ya guí nnuhə ngue rá do'yo rá ja'j, xangu yø xequi i ja ngue 'dama' dan'yo i pēfi.

⁵ Xquet'a njarbatho yø 'yēc'ēi ya. Madague'a xangujə, pē εntho n'na nc'ēitho di jahə. Porque gátho mā n'yohə rá Cristo. Pē nuna rá 'befi bi 'dacjə Oja, 'dama' dan'yo mā 'befi na.

⁶ Oja bi zānni tema 'befi di tocabi n'na ngu n'najə. Ya gue'a rá 'befi ja ngue ga øthə'a p'ya. I 'bəhyø ja'j ngue bi t'unná 'befi ngue drá pøngahya Oja. Pē nu'a te rá hya di bēnnba Oja da mā, hōnt'a da man'a.

⁷ I 'bəhyø ja'j bi t'unná 'befi ngue da mǎxrá mmic'ēiui. Pē i jatho ngue co gátho rá mmāi di 'yøtra 'bǎxte. I 'bəhyø ja'j bi t'unná 'befi ngue dī nxānnbate rá hya Oja. Pē i jatho ngue dī nxānnbate xanho.

⁸ I 'bəhyø ja'j bi t'unná 'befi ngue di hatra ts'edi yø mmi'yēc'ēiui. Pē di ja ndummai ngue da 'yøt'a te rá 'befi pēfi. I 'bəhyø ja'j ngue bi t'unná 'befi ngue co nu'a te pēts'i, da mǎxyø mmic'ēiui. Pē 'yo di ya yø mmāi ngue'a te rá 'bǎxte da 'yørpā rá mmic'ēiui. I 'bəhyø ja'j ngue bi t'unná 'befi ngue dī m'met'o p'ə dī mpeti yø 'yēc'ēi. Pē jatho ngue da gāmēni da 'yøt'e xanho'a te rá 'befi pēfi.

I 'b'hyø ja'í bi t'unná 'befi ngue dā māts'i to ja te hēmbj. Pē nu'a rā 'bāxte dā 'yørpabi rá mmic'ēiui, co n'na rā pāhātho di 'yøt'e.

⁹ Pē gue majuanj ngue nj mm̄i gdí mahnj mmic'ēiui n'na ngu n'na'ah̄u. Damj hyēhm̄u p'ua rā nts'o. Damj 'yøth̄u rā nho.

¹⁰ I jatho ngue guj mahnj mmic'ēiui n'na ngu n'na'ah̄u porque gātho gadj ncuh̄u ngue rā Cristo. N'na ngu n'na'ah̄u damj hyonnbj ha di hnu mānsu mī'da nj cūh̄u.

¹¹ 'Yo guj sāyathoh̄u, damj hyah̄u rā ts'edi'a te ja ngue gui 'yøth̄u. Co gātho nj mm̄i gdí 'yørpah̄u rá 'befi mā Hm̄uh̄u Jesucristo.

¹² Zant'a damj johyah̄u ngue bi dīnni mm̄ih̄u hanja'a rā nho ja ngue dī nja. Nu'mø guj s̄ah̄u rā n'ua, damj seti xanho. 'Nē damj mat'Ojah̄u hangū rā pa, 'yogui sāyathoh̄u.

¹³ Nu'ua nj mm̄i 'yēc'ēih̄u 'mø ngue h̄in'yua te dā hyoni, damj fāxh̄u. A nu'ua yø 'yēc'ēi yap'ua nj 'yēh̄e, damj unhn̄u rā ts'āya.

¹⁴ A nu'ua yø ja'í s̄'ah̄u, damj 'yāph̄u Oja ngue di japi. 'Yo temā yanthj guj āph̄u Oja ngue dā thogui.

¹⁵ Nup'ua ha di johya nj mmic'ēih̄u, xquet'a damj johyah̄u. Nup'ua zonnj mmic'ēih̄u, xquet'a ja damj nzomh̄u p'ua.

¹⁶ Gātho damj nnu manho n'na ngu n'na'ah̄u. O gadj 'yēxh̄u. Damj 'yøt'e ngue 'da'igu'ah̄u'ua yø ja'í h̄inga njuanj. 'Yo s̄a guj enā ngue go jase nj mfadih̄u.

¹⁷ 'Yo gadj cospabi'a te rā nts'o øt'a'í nj mmic'ēih̄u. Damj ja ndum̄m̄ih̄u ngue nu'a te xanho, dā gue'a guj 'yøth̄u'a.

¹⁸ Damj hyoni ha gdí n'amigoh̄u gātho yø ja'í astā nup'ua go dā zā. Gui ja ndum̄m̄i ngue 'yo gadj njunth̄u.

¹⁹ Ague mā zi cū'ah̄u, 'yo gadj cots'i te t'øt'ah̄u. Damj hyēmh̄mah̄u h̄m̄a, nu'a Oja go di cots'a. Porque nt'ot'i p'ua ja rā Macā Libro rā hyā ngue en'Oja: "Nugā, go nj 'yē mā xi ngue gā jagā rā castigo. Go gā jut'ā'a te øt'ah̄u yø ja'í", en'Oja.

²⁰ Xquet'a nt'ot'i rā hyā ngue en'Oja: "Nu'mø gā nu nj ns̄aiui ngue tū manth̄uh̄u, damj unna h̄m̄e dā zi. Nu'mø gā nu ngue tūthe, damj unna dehe dā zi. Nu'mø guj ørpabi nj ns̄aiui tengu na rā hyā naya, ya dā mesrā s̄a, porque dā zo rā mm̄i'a te rā nts'o xā 'yøt'a'í".

²¹ Manmā ndap'ah̄u rā nts'o ngue gui 'yøt'e tengutho øt'a'í nj ns̄aih̄u. Sinoque damj taph̄u rā nts'o ngue gui 'yørpabi rā nho nj ns̄aih̄u.

13

¹ Gātho yø ja'í 'bui, jatho ngue dā 'yēc'ēi yø ts'ut'abi. Porque gātho yø ts'ut'abi, Oja bi zānnbj ngue ja yø cargo. H̄inj'ø rā ts'ut'abi ngue dā zānsē ngue dī nja rá cargo.

² A nu rā ja'í fēspatho te mm̄anna ts'ut'abi, nuna Oja bi 'yēxra ts'ut'abi, go guehna fēspabi rá hyā nā. Ya rá ts'oquisē rā ja'í p'ua dā japrā castigo rā ts'ut'abi.

³ Porque yø ts'ut'abi h̄inga 'bui ngue di pihyø ja'í nuya øtra nho. Sinoque guehya yø ja'í xants'o te øt'e i cot'i. Nu'mø guj nne ngue h̄ingui s̄uh̄u yø ts'ut'abi, damj 'yøth̄u rā nho n'namh̄m̄a ngue dā hnu manho'ah̄u.

⁴ Porque yø ts'ut'abi, rá 'befi Oja ørpe para ngue dā māxah̄u. Pē nu'mø ngue xants'o te guj øth̄u, ya guj s̄uh̄u rā ts'ut'abi p'uya. Ya s̄ap'ua h̄a rā ts'edi rā ts'ut'abi ngue di ja'ah̄u rā castigo. Porque rá 'befi Oja ørpe ngue dā japrā castigo yø ja'í xants'o te øt'e.

⁵ Janangue ja ts'editho ngue da t'εc'εi te di manda yø ts'ut'abi. Pe hĩndi 'yøtyø ja'i'a ngue da 'yεc'εi ra ts'ut'abi ngue høntho di mpommi ra castigo, sinoque da 'yεc'εi te mmányø ts'ut'abi porque ni 'yup'u ngue da t'εc'εi te di manda yø ts'ut'abi.

⁶ Janangue dami jutha ra njuthai 'mø njai. Porque yø ts'ut'abi øtra 'befi nuna bi un'Oja.

⁷ Nu to gā guí tupha, dami jutha. Nu to ndupate ra njuthai, da gutra njuthai. Ogue ndupate ra cooperaci3n, da gut'i. Dami nu mansuha te'o gātho ja yø cargo.

⁸ Nu'mø ngue guí ndupateha, 'yo di njarbũtho, dami jutha. Nu'a ja ngue gui 'yøthũ hangũ ra pa, dami mahni mmic'εiui n'na ngu n'na'aha. Porque nu ra ja'i di mahra mmic'εiui, ya ga 'yo tengutho ra hya mmamp'u ja ra ley ja ngue da n'yo yø ja'i.

⁹ A nuna ra hya di manda ra ley i εna: "Yo grā 'yots'om'mai. 'Yo grā hyote. 'Yo grā bε. 'Yo to guí sãmba ra fehni. 'Yo guí nneha n'na ra cosa ngue ndan'yo to rá mmeti". Guehya yø hya ja ua di manda ra ley ya. 'Nε ja mi'da yø hya ngue di manda. Pe gātho ja di mpεnhua yø hya mmamp'u ja ra ley ngue εna: "Dami mahni mmic'εiui tengutho gni ne ngue di ma mamadi'i".

¹⁰ Porque ra ja'i di mahra mmic'εiui, ya hin tema nts'o ørpabi rá mmic'εiui. Janangue nu ra ja'i di mahra mmic'εiui, εntho 'mø di padi xanho te mmamp'u ja ra ley, porque gue'a te mmamp'u ja ra ley ga 'yo.

¹¹ Guehya yø hya jatho ngue gdí n'yoha ya. Ya guí nnuha, nu'mø ra pa dambá εc'εiha ra hoga 'da'yo hya, madi 'betiyø pa 'mø. Pe nuyá, n'na pa ngu n'na pa bá cuatyø pa ngue da εp'u ra Cristo ma Yanteha. Ya hĩngui ja ngue ga nsāyathoha ya.

¹² Ya ni ma da gaxyø pa di m'mahma ua ja ra ximhai, ya bá cuatyø pa ga m'mahma p'u 'bu Oja. Janangue nuyá, dami hyεhma p'u ra nts'o ga 'yo yø ja'i ua ja ra ximhai. Gā gue'a te xanho gui 'yøthũ. 'Yo di tap'aha ra nts'o.

¹³ Ma gdá 'yoha'a ra nho ni 'yup'u gdá 'yoha. Hĩnga n'itũha. 'Nε hĩnga m'mahma p'u ha 'bahyø minhni. Hĩnga n'yots'om'maiha. 'Nε hĩnga ndunhna. 'Nε hĩnga nsayaha.

¹⁴ Nu'a ma Hmuha Jesucristo, gā ra nho i n'yo'a, da ngut'atho gdí n'yoha ya. 'Yo sã guí εhma ngue i sãtho gui 'yøthũ ra nts'o ga 'yo yø ja'i. Nu'a, hin'na'a.

14

¹ Nu ra 'yεc'εi ngue tobe hĩngui tini xanho rá mmui hanja'a ra hya εc'εi, nup'u ha gadi mpεtiha dami unhna ra ts'aya. 'Yo guí nne ngue guí njun'ma hyathoha.

² Porque 'bu i'da yø 'yεc'εi ngue tini xanho p'u ja yø mmui ngue sã da zi gātho'a te ts'i. Pe 'bu hmi'da yø 'yεc'εi p'uya, ngue hĩngui tini xanho p'u ja yø mmui hanja'a ra hya εc'εi. I εna ngue ra ts'oqui da 'yøt'e ngue da zi ra ngø, janangue εna ngue høndyø cosa ngue hĩgra ngø sã da zi.

³ A nuyá, nu ra 'yεc'εi ngue si gātho'a te si yø ja'i, 'yo di εmbi ngue hĩngui ho te øtra 'yεc'εi nu'a hajtho yø cosa si. Xi mmangu ra 'yεc'εi nu'a hajtho yø cosa si, 'yo di εmbi ngue hĩngui ho te øtra 'yεc'εi nu'a si gātho'a tengue ts'i. Porque ya ra 'yεc'εi, ya o rá 'yε Oja.

⁴ Nu ra mēfi n'nan'yo to di mpεhmi, ζteni 'be'a guí εna go gui japi ngue gui 'yεmbi hĩnga gue'a te øt'e? Nu'a rá hmu ra mēfi, go da man'a ngue'mø xanho

te øtrá mæfi ogue hìn'na. Pɛ nũ rã ja'j ngue rã 'yɛc'ɛj dã gommanho, porque nũ'a rá Hmũ jase rá ts'edi ngue dã zã dã 'yøt'e ngue dã gommanho.

⁵ I 'bũ i'da yø 'yɛc'ɛj ya, ɛmbj ngue ja dra pa tate xandaxqui ngue mĩ'da yø pa. Ximmĩ 'bũ hmĩ'da p'uya, ɛmbj ngue gátho yø pa, gã 'da'igutho. Janangue nuyá, n'na ngu n'na yø 'yɛc'ɛj, nũ te rã hya timp'ũ ja rá n'yomfɛnj ngue ɛmbj xanho, dã 'yøt'a te rã hya tĩj.

⁶ Nũ rã 'yɛc'ɛj ngue ja n'na rã pa supĩ, gã nzup'a rã pa'a ngue nnu mansu Oja. A nũ rã 'yɛc'ɛj ngue hĩngui supra pa suprã mmĩ'yɛc'ɛjui, hĩngui sup'a rã pa'a porque nũ te øt'e, gue'a gã nnu mansu Oja'a. A nũ rã 'yɛc'ɛj ngue si gátho'ũ yø cosa i ts'i, i si, porque di ja mammadi Oja ngue'a te gã si. A nũ rã 'yɛc'ɛj ɛna ngue i ja 'da yø cosa ngue hĩngui nnep'a Oja ngue da zi, ya hĩngui si, porque gue'a gã nnu mansu Oja'a te øt'e. 'Nɛ xquet'a di ja mammadi Oja ngue te si.

⁷ Hĩngo'o ngue to dã zãnsɛ te dã n'yo, porque gáthogahũ dí ohũ rá 'yɛ mã Hmũhũ Jesucristo. Nũ'mø dí tehũ, dí ohũ rá 'yɛ. Nũ'mø dá tũhũ, dí ohũ rá 'yɛ.

⁸ Janangue nuyá, mɛnte dí 'bũhmũ, ya gdã 'bũhmũ'a ngue gã ørpahũ rá pãhã mã Hmũhũ Jesucristo. Nũ'mø ja ngue gã tũhũ, gue'a mã Hmũhũ sãnni ngue gã tũhũ. Janangue nuyá, gue'mø dí tehũ, ogue xtã tũhũ, gue'a rã Hmũ dí ohũ rá 'yɛ.

⁹ Rã Cristo bi dũ 'nɛ mãhømbi m'mũ para ngue dã gohi ngue gue'a mã Hmũhũ'a. Ngu'mø dí tehũ, ngu'mø xtã tũhũ, gue'a mã Hmũhũ'a.

¹⁰ Nũ'a ngue rã ja'itho, hĩngui sã ngue dã hyaspa rã güenda te gã 'yo rá cũ. Hĩngui sã ngue sã dã 'yɛmbj hĩngui ho te gã 'yo rá cũ. Porque bã ɛp'ũ rã pa ngue gáthogahũ gã sømhmũ p'ũ ja rá hmĩ rá dã rã Cristo. Nũnã p'uya, go dã hyascãhũ rã güenda nã.

¹¹ Porque nt'ot'i p'ũ ja rã Macã Libro rã hya ngue ɛnã: "Nũ te dí mmangã, majuanĩ ngue di nja'a, ɛnã Oja i 'bũi. Nũgã dí xi'ahũ ngue gátho yø ja'j di ndantvøhmũ p'ũ ha gã m'mcã. Gátho yø ja'j p'uya dã mã ngue guecã drã Ojagã", ɛnã hya.

¹² Janangue nũ'a rã ora'a p'uya, n'na ngu n'najũ gã dãpschũ rã güenda Oja te xtã n'yohũ.

¹³ Ya hĩngui sã ngue gã haspahũ rã güenda mã mmĩ'yɛc'ɛjhũ ngue gã ɛmphũ hĩngui ho te gã 'yo. A nuyá, mã gã ja ndummaĩ ngue hĩngo mã ts'oquihũ p'ũ dã 'yøtrã ts'oqui mã cũhũ.

¹⁴ A nuyá, ngue ya dí ɛc'ɛjhũ rã Hmũ Jesucristo, nũ tengue dí sihũ, ya dí pahmũ njuanjĩ ngue hĩn temã cosa di ja ngue gã ɛhmũ ngue rã ts'oqui dí øthũ 'mø dá sihũ. Pɛ nũ rã 'yɛc'ɛj ɛnã ngue rã ts'oqui bi 'yøt'mø bi zi'a te dí sihũ, ya rã ts'oqui bi 'yøt'e, porque bi zi 'nɛ ɛmbj ngue hĩngui ho.

¹⁵ Janangue nũ'mø majuanĩ ngue gadi mãhni cũ, 'yo guĩ sihũ n'na rã cosa nũ'a di ts'onnbãjĩ rá mmãĩ nĩ cũ. Rã Cristo ya bi dũ ngue bi yanĩ. 'Yo gnĩ 'yøthũ'a ngue guĩ ts'onnbãhũ rá n'yomfɛnj, ngue høntho go guĩ nne guĩ sihũ n'na rã cosa xãncãhi.

¹⁶ Madague'a guĩ pahmũ njuanjĩ ngue xanho te guĩ øthũ, pɛ 'yo gnĩ 'yøthũ'a ngue dã 'yɛmbyø ja'j ngue rã ts'oqui guĩ øthũ.

¹⁷ Porque nuyá, ngue gue'a Oja dí ørpahũ rá pãhã, ya hĩngui ja ts'edi ngue gã sihũ'a te gã dadi ho gã sihũ. A nũ'a ja ts'editho ngue gã øthũ, gue'a ngue gã hãhmã mmãĩ gã n'yohũ xanho, 'nɛ ja ts'edi ngue gã nhojpahũ te'o dadi nsãhmũ, mã gã johyahũ ngue ya dí n'yohũ rã Espĩritu Santo.

18 Porque nu ra 'yεc'ei ngue ɔrpabi rá páhä ra Cristo, guehya yø hya dá mmangá nnepe ngue da n'yo ra ja'i. 'Nε nuna Oja i nnu manho te ga 'yo ra ja'i, da guehyø ja'i p'uya xquet'a da nu manho.

19 Ma ga homhmu ra hya ngue hinga njun'mahyahu. N'na ngu n'naju, ma ga honnbahu ha di zacyø nt'εc'ei ma mmi'yεc'ei hu.

20 'Yo gadi ts'onnbahu rá 'befi Oja ngue co nu'a te gui sihu. Majuanj ngue gätho'a te i ts'i, gä xanho ngue da ts'i. Pe nu'mø 'bap'u ha dí 'bähmu n'na ra 'yεc'ei nu'a εna ngue ra ts'oqui da 'yø'r'mø da zi'a te dí sihu, man'na xanho ngue hinga sihu'a te ena ngue di 'yøtra ts'oqui 'mø da zi.

21 Man'na xanho ngue hinga sahu ra ngø, ni xingra vino ga sihu, hinga nne ngue ga øthu'a tungue di 'yøtra ts'oqui ma cuhu. Hinga øthu'u yø hya di ts'onnbabi rá nt'εc'ei i ja.

22 'Yo gui nne ngue nu te gui sihu, gue'a gdi njunt'ui ni cuhu'a. Ya gui εc'ei hu ngue gä xanho'a te gui sihu, da gue Oja p'uya, ya padj te gui øthu. A nuyá, ra mmenthj bi nthui ra 'yεc'ei nu'a padj xanho p'u ja rá mmai ngue xanho te øt'e, 'nε hinguj εnná n'yomfεni ngue ra ts'oqui øt'e ngue te ga 'yo.

23 Pe nu ra 'yεc'ei ngue si n'na ra cosa nu'a εmbi ngue hinguj ho, nu'mø bi zi, ya ra ts'oqui bi 'yøt'e. Porque hingrá mmai ga nzi'a te si. Nu ra ja'i da 'yøt'a te εmbrá mmai ngue hinguj ho da 'yøt'e, nu'mø bi 'yøt'e, ya ra ts'oqui øt'e.

15

1 A nuju, ngue ya tiji xanho ma n'yomfεnihu'a te ja ngue gdá 'yohu, i jatho ngue ga serpahu ma mmi'yεc'ei hu nu'u hinguj tiji xanho p'u ja yø n'yomfεni te ja ngue di n'yo. Hinga honschu ra nho ngue di tocagahu, sinoque ga honnbahu ra nho mi'da yø ja'i.

2 N'na ngu n'naju, jatho ngue ga øthu'a te nnu manho ma mmi'yεc'ei hu. Nu'a te dí pahmu ngue da 'yørpabi ra nho mi'da yø ja'i, gue'a ga øthu'a, para ngue da hya ra ts'edi yø nt'εc'ei.

3 Porque ra Cristo himbi hyonε ra nho di tocabi. Ya mmanna Maca Libro te ra hya bi xi Oja, ngue bi 'yεmbi: "Nu'u yø ja'i su'i, xquet'a 'nεqui bi zuqui", bi 'yεmbi.

4 Nu te gama hya nt'ot'i ra Maca Libro, bi ma nt'ot'i para ngue ga xähmu 'nε ga pahmu hanja'a ra hya i mma. Nuna ra hya mmanna Maca Libro, 'nε timma mmahu hanja, di hatra ts'edi ma mmahu ngue ga seti te dí thohmu. Porque dí pahmu ngue di nja'a te ra hya nt'ot'i.

5 Nuna Oja di hatra ts'edi ma mmahu ngue ga seti te gä ra nu ja ngue ga thohmu. Dí nnegä ngue Oja da 'yøt'e ngue n'na ngu n'na'ahu, da zä gui n'yohu tengutho i n'yo ra Jesucristo. 'Nε da 'yøt'e ngue xøgue da 'da'igu ni n'yomfεni hu.

6 Janangue da zäp'u ngue xøgue n'na hyatho gui 'yεspahu na Oja rá Papá ma Hmuhu Jesucristo.

7 Gue'a di t'εspabi Oja'a, ngue gui 'yøt'e ngue gui n'amigohu n'na ngu n'na. Nguná ja ngue gui 'yøthu porque ra Cristo bi 'yøt'e ngue dá n'amigohu'a.

8 Ya gui nnuhu ngue ra Cristo bi 'yεhu ngue di japyø judío. Nu'a te ra hya bi ma mayat'ibi'u ma mboxitahu 'mø manjam'mø, gue'a bi 'yεhu bi 'yøt'a. Ja dí nεqui p'uya ngue Oja hĩndi pumbeni'a te ra hya xa yat'i ngue di nja.

9 Co 'nεhyø ja'i hinguj judío bí 'yεhra Cristo ngue bi japi n'namhma ngue 'nε'u di ja mammađi Oja ngue ya bi dinnbabi rá mate. I nt'ot'i ra Maca Libro

te ra hya bi xihra Papá ra Cristo ngue bi 'yɛmbi: “Nup'u ha 'bɛhyø ja'i hingyø judío, ga ɛts'a'i. 'Nɛ ga t'ut'a'i yø alabansa n'namhma di bahyø ja'i ngue gui tate”, bi 'yɛmbi.

¹⁰ I mmanna hya nt'ot'i ra Maça Libro ngue ɛna: “Nu'u yø ja'i hingyø judío, 'da di johyathou'u yø judío ngue yø thanhni Oja”.

¹¹ Man'na parte ra Maça Libro i nt'ot'i ra hya ngue ɛna: “Gätho yø ja'i hingyø judío, dami 'yɛspahɛ Oja. Hønnbɛ bi zä 'bɛhyø ja'i, gä da 'yɛspabi Oja”.

¹² Ra pøngahya Isaías bi 'yɛna: “Di m'mu'a n'na rá mbom'meto ra Isaí. Nuná, guehna da bønɪ ngue hønnbɛ bi zä di manda yø ja'i ngue hingyø judío. 'Nɛ nuya yø ja'i ya, guehya da 'yɛc'ɛi ya ngue gue'a yø Yante'a”.

¹³ Da ne Oja ngue gä ra johya di nja'ahɛ, 'nɛ da 'yøt'e ngue da hyu ni mmæi ngue ya gui ɛc'ɛihɛ. 'Nɛ da 'yøt'e ngue ra Espiritu Santo da xoc'a ni mmæihɛ ngue man'na gdi pahmɛ ngue nu'a te ra nho gui tømhmɛ di nja, majuanɪ ngue di nja.

¹⁴ Ague ma zi cu'ahɛ, dí haxä njuani ya ngue gui padi xanho ndana ra nho ja ngue gdí n'yohɛ ya. Ya bi dɪnni mmæihɛ xanho hanja na ra hya na. A nuyá, ya sã ngue n'na ngu n'na'ahɛ gui opan'yu ni cuhɛ hanja ra hya ya.

¹⁵ Pɛ nugã njuantho dá xi'ahɛ hanja ya yø hya dá cuatã ra sɛcuã ja ua. Høntho dadi bɛn'nahɛ hanja ra hya, n'namhma ngue hingui pumbɛnihɛ. Nugã dadi ha'ahɛ ra ts'edi, porque gue'a ma 'bɛfi bi 'dacã Oja'a ngue ga ha'ahɛ ra ts'edi.

¹⁶ Nunã Oja bi 'dacã ma 'bɛfi ngue ga mmambra hya ra Jesucristo p'u ha 'bɛhyø ja'i hingyø judío. Dí mmambra hoga 'da'yo hya Oja n'namhma ngue nu'u yø ja'i hingyø judío ga dãpa Oja tengutho 'mø ngue ra 'bøt'e t'ørpabi Oja. Nunã Oja p'uya, da nu manho yø 'yɛc'ɛi, porque ra Espiritu Santo ya xa 'yøt'e ngue ya yø ja'i Oja.

¹⁷ Dadi ja mammadigã ra Jesucristo ngue ya bi bønmanho na rá 'bɛfi Oja dí ørpe.

¹⁸ Hinte man'na mahya dí nne ga mma, høntho dí nne ga xi'ahɛ te bi 'yørcagui ra Jesucristo. Nunã ra hya dá xicã yø ja'i hingyø judío, ra Jesucristo bi 'yøt'e ngue yø ja'i bi 'yɛc'ɛibi rá hya Oja. Go bi 'dacrã ts'edi ngue dá mangã na ra hya na. 'Nɛ bi 'dacrã ts'edi te dí øt'e.

¹⁹ Connã ts'edi ra Espiritu Santo bi nja yø milagro. Janangue nuyá, ya dá tãti dá mangã ra hoga 'da'yo hya ya, ngue ra Jesucristo gue'a ra Yante'a. Bá fadi asta Jerusalén ngue dá mangã ra hya ndap'u bi zã. Danɪ mpagã asta ra hai Ilírico ngue dá mangã ra hya.

²⁰ A nugã, nup'u haru hinjam'mø xa 'yøtyø ja'i rá thuhɪ ra Cristo, ja dá ja ndummi dá mangã p'u ra hoga 'da'yo hya. Porque nup'u ya fahra hya, ngue n'nan'yo to xa mpefi, hindã ne ngue ja hønga mmangã p'u ra hya.

²¹ Dí øt'e tengutho ra hya manna Maça Libro ngue ɛna: “Nu'u yø ja'i hinjam'mø xa 'yøde hanja rá hya Oja, pɛ da ma ma'øte ra hya ya. Nu yø ja'i madã n'na ndi di sifi hanja rá hya Oja, pɛgue nuya da sifi hanja ra hya ya”.

²² Janangue njap'u ngue hinga mbongui ga mmagã p'u gui 'bɛhmɛ ga ma nu'ahɛ. Madague'a xangu yø nniði dí sãnni ga mmar'pɛ, pɛ hingui sã.

²³ Pɛ nuyá, ya dá zã ga mmagã p'uya, porque ya dá tãti dá mangã ra hya yø xɛqui rá njaua ya. Pɛ ya xa mma yø jɛya dí sãnni ga mmagã p'u gui 'bɛhmɛ ngue ga ma nu'ahɛ.

²⁴ Nu'mò dá magä p'u ja ra häi España, nu'p'u guí 'bähmu ganí nthocä p'u ngue ga nzenguahü. Porque ja gampähä ngue ga nnuhü. M'mefa p'uya ga n'yehmü.

²⁵ Pë nuyá, dí nne 'be ga mmagä Jerusalén. Ga ma dägä ra mēnyu, nuna bi ma mapeti ngue di t'unyø 'yεc'εi nu'u hyoya.

²⁶ Porque nu'u yø 'yεc'εi 'bäp'u ja ra häi Macedonia conyø 'yεc'εi 'bäp'u ja ra häi Acaya, gä bi petra mēnyu da mēnhni ngue di t'unyø 'yεc'εi ngue hyoya p'u Jerusalén.

²⁷ Nuya yø 'yεc'εi hingyø judío i ja mpähä ngue da 'yörpabi ra 'bäxte ya yø judío ngue yø mmí'yεc'εiui. Ní 'yup'u ngue da mäts'i, porque yø ja'i hingyø judío bi ma mathoquibi ra hoga 'da'yo hyä mī εc'εi ya yø judío. Janangue nuyá, nuya yø judío bi thocra hyä mī εc'εi ngue bi xihra hyä yø ja'i hingyø judío. A nuya yø ja'i hingyø judío bi sihra hyä ya, 'nε ja te pets'i, nu'a guí ja mammađi ya to bi xihra hyä, i fäts'i to hyoya.

²⁸ Pë nuyá, høntho ga ma dägä na ra mēnyu bi ma mapeti, 'bexque'a ga mmagä España p'uya. 'Nε dí nne ganí thocä p'u guí 'bähmu ngue ga nzenguahü.

²⁹ Nu'mò dá sōngä p'u guí 'bähmu, nuna te ra hyä ga xi'ahü, dí haxa njuani ngue ra Cristo mathoguitho di jajpahü.

³⁰ Ague ma zi cu'ahü, ngue ya guí εc'εi ma Hmuhü Jesucristo, ra Espíritu Santo i øt'e ngue gađi macju. Janangue nuyá, dí äcä ra mate ya ngue guí fäxchü, guí mmarcähü Oja ngue Oja da mäxcagui.

³¹ Damí 'yärphü Oja ngue nu'p'u ja ra häi Judea, Oja da yangä p'u 'bähyo ja'i hingyø 'yεc'εi. 'Nε damí 'yärphü Oja ngue nuna ra mēnyu ga haspä'u yø 'yεc'εi 'bäp'u ja ra hnini Jerusalén, da ne da hyani.

³² Da ne Oja ngue ngu'a di nja. Janangue nu'mò dá sōngä p'u guí 'bähmu, ga johya. Porque ya da zäp'u ga nsäyats'u.

³³ Oja da hyut'a ni mmähü, 'nε di japi gätho'ahü. Da ngut'atho.

16

¹ Nuna n'na ma cühü ngue ra xisu ni hü ngue ra Febe, damí pahmu te'o na. Nuná, guehna di mpep'u ja ra nija jap'u ja ra hnini Cencrea na.

² Nuná, ra 'yεc'εi xanho na, damí unhnü ra ts'äya 'mø bi map'u. Porque ní 'yup'u ngue ngu'a da 'yøtyø 'yεc'εi. Nuna ra Febe, nu'mò tema hyä da hyεmbü guí 'bähmu, damí fäxhü. Porque nuná, xangu ra 'bäxte xä 'yörpabi yø ja'i 'bäcua, da gueque 'nεqui fäxcagui 'mø te di honi.

³ Damí zenguagahü ts'ap'u ra Priscila co 'nehra Aquila nuna rá damme ra Priscila. Nuyá, guehya ma mmimēfihe ngue di ørpahe rá 'befi ra Jesucristo.

⁴ Nu'mò mí züca yø ja'i, nuya guehya bi 'yenyø te ya ngue bi yangui. Janangue dađi ja mammađigä ya yø ja'i ya. 'Nε hinga hōngthogui dađi ja mammađi ngue'a te øt'e, sinoque 'nehyo 'yεc'εi hingyø judío di ja mammađi ngue bi yangui.

⁵ 'Nε damí zenguagahü ts'ap'u gätho yø 'yεc'εi di mpeti p'u ja rá ngu ra Aquila. Co 'nε'a ma ndø'amigo ra Epeneto, damí zenguagui ts'ap'u. Nuná, guehna rá mađi bi 'yεc'εi ra Cristo p'u ja ra häi Acaya na.

⁶ Co 'nehra Maya, damí zenguagui ts'ap'u. Nuná, guehna mathoguitho xangu ra 'befi xä 'yörbu ha guí 'bähmu na.

7 Dá guehya mā mmɛnguhe rā Andrónico co 'nɛhra Junias dāmī zɛnguaguits' p'uya. Guehya 'dap'u dá n'ofädigähe ya. Xquet'a dāmī pahmī xanho ngue 'nɛhya yø representante rā Cristo ya. 'Nɛ guehya m'met'o bi 'yɛc'ɛi rā Cristo ya ngue nugä.

8 Nunā rā Amplias mā ndø'amigo ngue ɛc'ɛi rā Hmū Jesús, dāmī zɛnguagui ts'ap'u na.

9 Dāmī zɛnguagui ts'ap'u rā Urbano, guehna mā mmimɛfihe nā ngue dí ørpähe rā 'bɛfi rā Jesucristo. Co 'nɛhna mā amigo rā Estaquis dāmī zɛnguagui ts'ap'u.

10 Dāmī zɛnguagui ts'ap'u nā rā Apeles. Nuná, xandøngu rā n'u bi zä 'mø mj 'yɛc'ɛi rā Cristo. Dá gue'u yø ja'i ɛc'ɛi rā Cristo p'u ja rá ngu rā Aristóbulo, dāmī zɛnguagui ts'ap'u.

11 Nunā mā mmɛngu'be rā Herodión, dāmī zɛnguagui ts'ap'u. Co 'nɛ'u yø ja'i 'bap'u ja rá ngu rā Narciso ngue ya ɛc'ɛi rā Cristo, xquet'a dāmī zɛnguagui ts'ap'u.

12 A nuya mā cūhā ngue yø xisu, nunā n'na nī hū ngue rā Trifena, nunā man'na nī hū ngue rā Trifosa, dāmī zɛnguagui ts'ap'u. Nuya yo nc'ɛi ya, ɛmmɛi di mpefi xandønho, ngue ørpabi rá 'bɛfi rā Hmū Jesús. Co 'nɛhna man'na mā cū ngue rā xisu nī hū ngue rā Pèrsida, dāmī zɛnguagui ts'ap'u. 'Nɛhna xquet'a ɛmmɛi di mpefi xanho ngue ørpabi rá 'bɛfi rā Hmū Jesús.

13 Dāmī zɛnguagui ts'ap'u rā Rufo. Nuná, ya fadi xanho ngue ɛc'ɛi xanho rā Hmū Jesús. Co 'nɛ'a rá mamá rā Rufo, dāmī zɛnguagui ts'ap'u. Nunā rā xisu nā, 'nɛquī xøgue ɛntho mā mamágä nā.

14 Dāmī zɛnguagui ts'ap'u ya yø ja'i gā xi'ahā ya: guehna rā Asíncrito, rā Flegonte, rā Hermas, rā Patrobas, rā Hermes, co gätho'u mī'da mā cūhā 'bap'u ha 'būhya p'uya, dāmī zɛnguagui ts'ap'u.

15 Dāmī zɛnguagui ts'ap'u rā Filólogo, conñā Julia, conñā Nereo, co 'nɛ'a rá nju, conñā Olimpás, co gätho'u mī'da mā cūhā 'bap'u ha 'bū'u ya, dāmī zɛnguagui ts'ap'u.

16 Co n'na rā respeto dāmī nzengua n'na ngu n'na'ahā. Gätho ya yø ja'i 'bui ndap'u bi zä ngue ya xä 'yɛc'ɛi rā Cristo, gä di zengua'ahā.

17 Ague mā zi cu'ahā, nugä dí xi'ahā ngue dāmī mfähmū xandønho. Porque 'bū i'da ngue høndra sui nne. I 'uenyø ja'i, astä di ts'onñā hya. Nuya yø ja'i ya, guehya hingui nnu manho rā hya bi sän'nahā. O gadi nsixhā ya to øtra sui.

18 Porque nuya yø n'yohā ya, hinga gue'a rá 'bɛfi rā Hmū Jesucristo ørpabi, s n que gue'a te nnepebi yø mmūi dā n'yo, gue'a øt'a. 'Nɛ di hoc'a te rā hyā xihyø ja'i nu'u hingui henni ga thät'i.

19 Nu hangu yø 'yɛc'ɛi i 'bui, gä padi xanho ngue ya guí ɛc'ɛihā rā hoga 'da'yo hya. Janangu nugä, nu te gä 'yøthā, janjuanī dadi johya. A nuyá, di nne ga xi'ahā ngue dāmī pahmā xanho ha gdí 'yøthā rā nho. A nu'a rā nts'o, 'yogui 'yøthā'a.

20 Nunā Oja dā zä dā 'yøt'e ngue dā thohra sui, ya hingui njunthā. A nu'a rā zithu nne dā 'uenyø ja'i p'uya, Oja dā 'yøt'e ngue dā ma häi rá hya'a. Dí nnegä ya ngue di jap'ahā mā Hmūhā Jesucristo.

21 Nunā mā mmimɛfigä'be rā Timoteo di zengua'ahā. 'Nɛ di zengua'ahā ya hyū mā mmɛnguhe 'bucua, rā Lucio, rā Jasón 'nɛhra Sosípater.

22 A nugä drá Tersio, dadi cuatä ua ja rā sæcuā nā te rā hyā mmanna Pablo, xquet'a 'nɛcä dadi zengua'ahā conñā guehna Jesucristo.

²³ 'Nεhna ma cuh_u ra Gayo di zengua'ah_u. Go ra mmeti ra ngu hap_u di sayaga na. 'Nε xquet'a di hmi na ra ngu ngue ja di mpeti ua yø 'yεc'εi 'bucua. Xquet'a di zengua'ah_u na ra Erasto, nuna ja ra 'befi ngue ra tesorero ua ja ra hni. Nuna ma cuh_u ni hu ngue ra Cuarto, xquet'a di zengua'ah_u.

²⁴ Nuna ma Hmu_u Jesucristo, di nne ngue di japi gätho'ah_u. Da ngut'atho.

²⁵ A nuyá, ma ga ja mamadih_u Oja ya. Nuna, guehna da 'yøt'e ngue da za di nd_u ni nt'εc'εih_u i ja na. Nguna ra hya n'youi ra hoga 'da'yo hya da øt'ah_u 'mø ma xi'ah_u hanja ra Jesucristo. Nuna ra hya na, ya mandø njam'møtho hingu fadi hanja.

²⁶ Pe nuyá, ya bi fadi hanja ya. Porque guehya yø hya bi 'yotyø pøngahya Oja ya. 'Nε nuna Oja i 'bui para zantho, guehna di 'bepyø ja'i ngue di 'yonna hya naya, i nnepe ngue ndap'ua bi za da 'yεc'εi yø ja'i na ra hya na 'nε da 'yotyø ja'i'a te ra hya ma'bepi da 'yøt'e.

²⁷ A nuna Oja, hønse na i ja ra mfadi. 'Nε conná guehra Jesucristo i t'εspabi Oja para zantho. Da ngut'atho.

1 Corintios

Ja ua rá mudi rá carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mēnba yø 'yεc'εi Corinto.

¹ Nugä drá Pablo, Oja bi 'yεxqui ngue drá representantegä rá Jesucristo. Co 'nehna mä zi cūhü rá Sóstenes 'bucua,

² dadi zεnguagä'be'ü to gätho ya o rá 'ye Oja, rá mmüp'ü ja rá hnini Corinto. Ya yø ja'i'ahü Oja ngue gui εc'εihü rá Jesucristo. Bi zon'nahü Oja ngue gui hyemhmü p'ü rá nts'o. Porque gue'a i ts'ofö gätho yø ja'i εc'εi rá Jesucristo'a ngue dä hyep'ü rá nts'o. Ngujü, ngu mi'da yø ja'i, gue'a rá Jesucristo gä øt'e ngue mä Hmüü.

³ Di nnegä'be ya ngue nuna Oja mä Papähü co 'nehna mä Hmüü Jesucristo di jap'ahü 'nε dä hyüt'a ni mmüihü.

⁴ Nugä njandyatho dadi ja mammaði Oja conná ngue'ahü. Porque xandøngu rá njapi Oja bi unni te'o gätho ya gui n'yohü rá Jesucristo.

⁵ A nuyá, ngue ya gui n'yohü rá Jesucristo ya, emmei di jap'ahü Oja. Porque xoc'a ni mmüihü Oja, ngue gui pahmü xanho hanja rá hyä. 'Nε øt'e ngue gui padj ha gdi japra hyä gui xihmü yø ja'i.

⁶ A nuyá, nü te rá hyä dá xi'ahü ngue di nja'mø gá 'yεc'εihü rá Cristo, gue'a rá hyä bi njap'ü gui 'bühmü'a ya.

⁷ Janangue nuyá, mēnte rá pa gui tømhmü ngue dä ep'ü mä Hmüü Jesucristo, ya hunte gadi 'behmü'a rá njapi Oja di unj.

⁸ Di ha'ahü rá ts'edi Oja ngue gui ndühü xandønho asta guerp'ü rá nεgui. Porque nnepe ngue hin temä hyä dä din'nahü 'mø rá pa dä ep'ü mä Hmüü Jesucristo.

⁹ Nuna mä Hmüü Jesucristo, rá Ts'unt'ü Oja. Bi zongahü Oja ngue 'dap'ü gä n'yohü nä. Nü'a rá hyä di yarcähü Oja ngue di nja, gue'a di njä'a.

¹⁰ Ague mä zi cü'ahü, gue'a mä Hmüü Jesucristo di 'dacä rá ts'edi ngue di xi'ahü nä rá hyä ja ua. Di xi'ahü ngue hinga 'da'a n'nannj di n'yo ni hyahü, sinoque 'dap'ü di n'yo ni hyahü. I jatho ngue dä 'da'igu ni n'yomfεnihü, dä 'da'igu gui 'yøthü.

¹¹ Di xi'ahü nä rá hyä nä mä zi cü'ahü, porque nü'ü yø mēni rá Cloé bi xiqui ngue gadi njunthü.

¹² Porque hinga n'na hyatho gui mmamhmü. I 'bū'ida ni n'yohü ngue εnā: "Nugä di tennä rá hyä mmanñä Pablo". Mi'da p'uya εnā: "Nugä di tennä rá hyä mmanñä Apolos". Mi'da p'uya εnā: "Nugä di tennä rá hyä mmanñä Bedu". Mi'da p'uya εnā: "Nugä di tennä rá hyä mmanñä Cristo".

¹³ A nuyá, xi'a rá Cristo, ¿ua 'bati'da yø 'yεc'εi ngue n'youi'a? A nugä drá Pablo, ¿ua gui emhmü ngue bi ma mä cuatigä rá pont'i conná ngue'ahü? ¿Uague gá nxixya 'da'ahü ngue gui tēnngahü?

¹⁴ Nugä dadi ja mammaði Oja ngue hinjon dá xixya'ahü, hinda høndra Crispo 'nēhrä Gayo dá xixyabi.

¹⁵ Janangue hinguñi sä gui 'yεmhmü ngue dá xixyabi yø ja'i para ngue dä dēnnguñi.

16 Bi zo mā mm̄ai ya ngue rā Estéfanos co n̄e'u 'b̄ap'u ja rá ngu'a, xquet'a dá xixyabi. H̄indí padí ngue'm̄o 'b̄u h̄m̄i'da ȳo ja'í dá xixyabi, ogue h̄in'na.

17 P̄e rā Cristo h̄imb̄i m̄enn̄guí ngue gā xixyabi ȳo ja'í. Sinoque b̄i m̄enn̄guí ngue rā hoga 'da'yo hya gā xihȳo ja'í. Nugā h̄indí mm̄angā ȳo hya mahotho gā nt̄ode ngue h̄ontho gā n̄nepe dá 'ȳe'c'ei'guí ȳo ja'í te dí m̄ma. Sinoque h̄ont'a ja ts'edi gā m̄ma ngue bi d̄u p'u ja rā pont'í rā Cristo, gue'a dí m̄man'a.

18 Nunā rā hoga 'da'yo hya nā, i h̄ma ngue bi d̄u p'u ja rā pont'í rā Cristo ngue bi yan̄u. A nu ȳo ja'í ngue dí m'm̄edi, ɛmbi ngue h̄inte dí m̄uui nā rā hya nā. P̄e nūj̄u ngue dí nyamma teh̄u, n'youi rá ts'edi Oja nā rā hya nā.

19 I mm̄amp'u ja rā Maca Libro rā hya te b̄i man'Oja ngue ɛna: “Nu'u ȳo ja'í ɛna ngue ja xangu ȳo mfadi, nugā gā ɔd̄i ngue h̄inte dí m̄uui ȳo hya padí. Nu rā ja'í da 'ȳena ngue rā bamhya, dí n̄equi ngue h̄inte dí m̄uui rá hya padí”, ɛn'Oja.

20 Nuua ja rā x̄imh̄ai, i 'b̄ahȳo ja'í ɛna ngue ja ȳo mfadi. I 'b̄ahȳo ja'í ɛna ngue ȳo x̄annbate. I 'b̄ahȳo ja'í ɛna ngue ȳo m̄badi x̄and̄onho, i padí te gā ja nx̄imh̄ai. P̄e nunā Oja i ɛmbi ngue h̄inte dí m̄uui ȳo mfadi ya ȳo ja'í ya.

21 Nunā Oja majuan̄i ngue jase rá mfadi. Bi z̄ann̄i ngue nu'a te ȳo mfadi ȳo ja'í 'b̄ucua ja rā x̄imh̄ai, h̄inga gue'a ja ngue di fadi te'o Oja'a. Nunā Oja bi z̄ann̄i ngue nu'u ȳo ja'í da 'ȳe'c'ei' rā hoga 'da'yo hya, gue'u dí nyanȳo te'u. Nunā rā 'da'yo hya nā, ɛmbȳo ja'í nu'u h̄ingui ɛ'c'ei rā hya, ngue h̄inte dí m̄uui rā hya.

22 Ȳo judío, i n̄ne ngue 'be da nu ȳo milagro, ja da 'ȳe'c'ei rā hya. A nu ȳo ja'í h̄ingȳo judío, gue'a te ȳo mfadi ȳo ja'í 'b̄ucua ja rā x̄imh̄ai di ho dá 'ȳode.

23 P̄e nugāhe, nunā rā hya ja ts'editho gā mm̄angāhe, gueh̄na ngue dá sihȳo ja'í ngue bi d̄u p'u ja rā pont'í rā Cristo nā, ngue di hoga mā ts'oquīu. H̄ont'a dí mm̄angāhe'a. P̄e ȳo judío p'uya, i ɛna ngue rā 'be'isātho 'm̄o oh̄nā rā hya nā. A nu'u ȳo ja'í h̄ingȳo judío p'uya, ɛmbi ngue h̄inte dí m̄uui nā rā hya nā.

24 P̄e nūj̄u, ngue ya dí ɛ'c'eīu rā Cristo, ngu ȳo judío, ngu'u h̄ingȳo judío, gā bi zongah̄u Oja 'n̄e bi xoga mā n'youmf̄eñīu para ngue gā pah̄m̄u ngue rā Cristo haprā ts'edi Oja 'n̄e haprā mfadi Oja.

25 Nu'a te i d̄u rā Cristo, ȳo ja'í ɛmbi ngue Oja h̄ingui padí te ɔ't'e. P̄e Oja i p̄ase te ɔ't'e. A nu ȳo ja'í h̄ingui padí hanja'a te ɔ't'Oja. Porque ȳo ja'í ɛmbi ngue h̄ingui nzaqui Oja. P̄e Oja mathoguiho gā nd̄onzaqui ngue'a gā nzaqui ȳo ja'í.

26 Ague mā zi c̄u'ah̄u, ya guí n̄nuh̄u te gāma ja'í bi zon'na Oja ngue dá 'ȳe'c'ei rā Cristo. Zi yohotho bi zo'u ȳo ja'í t'ɛmbi ngue ja ȳo mfadi, nuya n̄nu manho ȳo ja'í ua ja rā x̄imh̄ai. Nu'u ja ȳo cargo ngue nts'at'abi xquet'a zi yohotho bi zofu. Xquet'a zi yohotho bi zo'u ȳo ja'í ngue h̄nuc'ei p'u ja ȳo h̄n̄i.

27 A nuyá, Oja bi huanhȳo ja'í nu'u h̄in'ȳu ȳo mfadi ua ja rā x̄imh̄ai para ngue di 'berpabi ȳo s̄a'u ȳo ja'í ɛna ngue ja ȳo mfadi. Oja bi huanhȳo ja'í nu'u h̄ingui nzaqui ȳo hya ua ja rā x̄imh̄ai para ngue di 'berpabi ȳo s̄a'u ȳo ja'í ɛna ngue xanzaqui ȳo hya.

28 Nunā Oja bi huanhȳo ja'í nu'u t'ɛmbi ngue h̄inga n̄juani ua ja rā x̄imh̄ai x̄oque mā h̄ot'e p'u, para ngue dá h̄yejpabi ȳo hya'u ȳo ja'í ɛna ngue ja ȳo ts'edi.

29 Janangue nup'u ja rá h̄m̄i rá dá Oja ya h̄injonn̄i ja'í dá z̄ap'u dá 'ȳena ngue di 'ȳets'í.

30 Nunā Oja, bi 'ȳot'e ngue ya man'yoh̄u rā Jesucristo ya. Oja bi ne ngue conná ngueh̄rā Cristo dá pah̄m̄u hanja nā rá hya Oja. A nuyá, ngue conná ngueh̄rā Cristo, ya bi hoga mā ts'oquīu. 'N̄e go ɔ't'a rā Cristo ngue ya dí oh̄u rá 'ȳe Oja. Porque go gue'a rā Cristo bi gurcā mā ts'oquīu.

31 Ja di nequĩ ua hanja na ra hya nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ɛna: "Nu to i nne di 'yets'i, pe gue da 'yɛspabi'a ra Hmu bi 'bɔ mahets'i, hingue masque go ra ja'i'a di 'yets'i", i ɛna.

2

1 Ague ma zi cu'ahɔ, nu'mo ma magã p'u guĩ 'bɔhmɔ ngue dá xi'ahɔ rá hya Oja, hindá mangã yø hya ga ya yø ja'i ɛna ngue yø bamhya. Ni xindá mangã yø hya nu'ɔ mahotho da nt'ode.

2 Porque nu'mo ya di 'bucã p'u ha guĩ 'bɔhmɔ, hõnda n'na ra hya dá sãnni ngue ga xi'ahɔ. Guehna ra hya na ngue ga mma hanja ngue bi ma ma cuati p'u ja ra pont'i ra Jesucristo.

3 A nu'mo ya di 'bucã p'u ha guĩ 'bɔhmɔ p'uya, gã nuhɔ ngue hindĩ ya manzaqui. Sinoque asta di huaqui, porque di su ngue hindã bõngmanho ra hya ga mma.

4 Nu'mo ma xi'ahɔ na ra hya na, hindá mangã'u yø hya mahotho da nt'ode ngue ma mfaɔise, para ngue di thap'a ni mmũihɔ. Sinoque nuya yø hya dá xi'ahɔ, gueɛ ra Espiritu Santo i ja rá ts'edi ngue bi xoc'a ni mmũihɔ para ngue da dinnĩ n'yomfɛnihɔ xanho hanja na ra hya na.

5 Janangue nuna ni nt'ɛc'ɛihɔ ja ya, guehna Oja jase rá ts'edi bi the na ra hya na. Hinga guerp'u ja yø hya yø ja'i nu'ɔ ɛna ngue yø bamhya bi the na ra hya na.

6 Pe nup'u 'bɔhyø ja'i ngue ya xa nzehyø nt'ɛc'ɛi, guehya di xicã ra hya nu'a majuanĩ ngue di gohi ngue yø bamhya yø ja'i. Pe nuna ra hya na, hinga guehna ra hya pa'ɔ yø ja'i ɛna ngue yø bamhya 'bucua ja ra ximhã yø hya na. Ni xinga gue'a te ra hya pa'ɔ yø ja'i di manda ua ja ra ximhã yø hya na. Porque nu te ra hya pa'ɔ, da thotho'a.

7 A nuna ra hya ngue majuanĩ di gohi ngue yø bamhya yø ja'i, guehna rá hya Oja dí mmangã na. Nu'mo yø pa xa thogui, nu yø ja'i mi 'bucua ja ra ximhã himbi badi hanja na ra hya na. Hante ngue di hocra ximhã Oja, ya xi zãnni te 'be'a di njam'mefa ngue ha di njap'u di nyamma tehɔ.

8 Nu'ɔ yø ts'ut'abi ua ja ra ximhã, hinjombi n'yo yø mmũ ngue xta mbadi hanja na ra hya na. Porque nu'mo ngue xta ndinyø mmũ yø ja'i hanja na ra hya na, nuna ma Hmuhɔ Jesucristo magueɛ, ya hinxta mma ma cuati ra pont'i'mo.

9 Bi nja tengutho ra hya mmamp'u ja ra Maca Libro ngue ɛna: "Nuna Oja, ya xa nzãnni te da japyø ja'i nu'ɔ di madi. Guehna rá njapi Oja hinjonni ja'i di põni ngue di padi hanja na. Porque hinjam'mo 'be bi njã'a te mi ja ngue da 'yøt'Oja".

10 Pe Oja bá penngahɔ ra Espiritu Santo, gue'a bi 'yøt'e ngue bi dinnã mmũihɔ hanja na ra hya na. Porque ra Espiritu Santo i padi gãtho'a te rá n'yomfɛni Oja'a.

11 Nú n'na ra ja'i ya, hinjongui parpi te ja rá n'yomfɛni. Hõnse ra ja'i pase te mbɛmp'u ja rá n'yomfɛni. Xquet'a njarbũtho Oja ya, hinjonni ja'i da zã da badi te ja rá n'yomfɛni Oja. Sinoque hõnse ra Espiritu Santo i padi xanho te ja rá n'yomfɛni Oja.

12 Janangue nuhɔ, hinga gue'ɔ yø hya yø bamhya 'bucua ja ra ximhã na ra hya dí pahmɔ. Oja'a bá penngahɔ ra Espiritu Santo ngue gda pahmɔ hanja na rá njapi Oja di 'dacjɔ.

13 Janangue nuna ra hya di mmanya, hinga guehya yø hya ngue ma n'yomfenise di mma, sinoque ra Espirito Santo i xännga ra hya di xihyø ja'i nuya n'youi ra Espirito Santo.

14 Pe yø ja'i hingui n'youi ra Espirito Santo hingui sä da dinyø mmæi hanja na ra hya xänngaha ra Espirito Santo. Embi ngue hingra bamhya ra ja'i mmana ra hya na. Hingui padi hanja, porque hingui n'youi ra Espirito Santo.

15 A nu yø ja'i n'youi ra Espirito Santo i sä hacra güenda xandønho hanja na ra hya na. Ne hingui sä to da 'yembi ngue hinga gue'a te ra hya i mma.

16 Porque nt'ot'i p'ua ra Maca Libro ra hya ngue ena: "¿Te'o ni ja'i da zä da barpabi rá n'yomfeni'a ma Hmuha? ¿Te'o da 'yena ngue bi m'mæhrä xänbäte Oja ngue bi xänbi te øt'e?" Pe nuja, ra Espirito Santo'a di n'yoha, ne gue'a ra Espirito Santo øt'e ngue di timhma zits'u hanja rá n'yomfeni ra Cristo.

3

1 Ague ma zi cu'aha, nu'mø damba m'mæcä p'u gui 'bahma, nugä hindä xi'aha yø hya nu'u di xicä yø 'yec'ei ya n'youi ra Espirito Santo. Sinoque dá xi'aha ra hya hingui henni gdi pahma. Porque gui 'bahma tengutho yø basi ngue zits'utho tinni mmæiha hanja rá hya ra Cristo.

2 Dá xän'naha yø hya hingui henni gdi pahma. Tengutho n'na ra basi 'mø sidra xi'ba, hingra hme ma t'unni da zi, dá ja'aha p'u. Porque hmbi zä xta ndinni mmæiha hanja ya yø hya xanhenni. Asta ni xinga guedya di tintho ni mmæiha hanja ra hya ya.

3 Porque tobe gui øthoha tengutho ga 'bu hmi'da yø ja'i. Tobe gyø zeyathoha. Tobe gyø 'yøt'i saithoha. Tobe hinga 'da'igu ra hya gui mmæhma. Tobe gui øthoha tengutho øtyø ja'i nu'u hingui pa Oja.

4 Porque nu 'da'aha, gui em'mø gui yaha: "Nugä di tennä ra hya mmana Pablo". Mi'da p'aya ena: "Nugä di tennä ra hya mmana Apolos". Janangue ja di nequi p'aya ngue gui øthoha tengutho øtyø ja'i 'bæcua ja ra ximhäi.

5 Nugä drä Pablo, cona Apolos, zteni 'be'a goma ts'edi jagä'be ngue go tennä'be yø ja'i? A nugä'be yø mefithogä'be Oja. Høntho dá øt'ä'be ra 'befi ngue gä 'yec'eiha ra Hmu Jesucristo. Pe n'na ngu n'nagä'be, nu'a te ra 'befi bi 'dacä'be Oja, gue'a di øt'ä'be'a.

6 Nuna ra hya dá xi'aha, tengutho n'na ra hmudä 'mø bi thuhu, njarbatho na. Nu ra Apolos, go bi xinthe'a. Pe gue'a Oja di tetra hmudä.

7 Janangue nuya, ngu'a tu ra hmudä, ngu'a xinthe, hinjongui tate. Go gue'a Oja i tate, porque go øt'e ngue i te ra hmudä'a.

8 A nu'u tuhra hmudä, 'ne'u xinthe, 'da'igu yø hya. Pe n'na ngu n'na ya, nu'a te ra 'befi bi 'yøt'e, Oja da gut'i.

9 A nugä'be, yø mefithogä'be Oja. A nu'aha, ni mmæiha p'u bi ma nthuhu ra hmudä, gue'aha i nnopa huahi Oja.

I ja man'na ra hya ya. Nuna Oja, tengutho 'mø ngue bi dæ'mi bi hyø'a n'na ra ngu p'u gui 'bahma.

10 A nugä p'aya, tengutho n'na ra gado. Nuna Oja bi 'yøt'e ngue dá dæ'mä ra 'befi. A nu mi'da yø xänbäte p'aya, tengutho 'mø dadi tetra jado'u. Pe n'na ngu n'na yø gado di sigue ra 'befi, i ja ngue da mädi xandønho, hinha di dunna ngu.

¹¹ Nuna te ra hya bi ma ma du'mi ngue bi si'aha hanja ra Jesucristo, guehna ra hya bi nopa do p'u ha bra fuhra ngu na. Hingu'i sa ngue da ma madu'mi ra 'befi Oja mente hingu'i hma hanja'a ra Jesucristo.

¹² Pe nuyá, xangu yø do i ja ngue di usa'u to di sigue ra 'befi ngue hønnigu. Nu 'da yø mefi, da japa do ngue ra oro p'u ja ra ngu. Nu mi'da yø mefi, da japa do ngue ra t'axi. Mi'da yø mefi, da japyø do ngue mazitho gu'i nequi. A nu mi'da yø mefi, yø za da japa ngu. Mi'da yø mefi, da japyø paxi ra ngu. Mi'da yø mefi, yø xunza da japa ngu.

¹³ Pe n'na ngu n'na yø mefi, nu'a te ra 'befi bi hoqui, nu'mø ra pa danj thaxra güenda, ja da fadi xanho p'uya ngue mø xanho ra 'befi bi hoqui, ogue hin'na. Porque nu'a ra pa'a, ra sibi di nja. Nu'a ra sibi p'uya, ja di nequi p'u'a te ga nho ra 'befi bi hoqui n'na ngu n'na yø hyønnigu.

¹⁴ A nu ra hyønnigu ngue hñdi nzø'a te bi japa ngu, ya da hyanna nzäbi.

¹⁵ Pe nu ra hyønnigu ngue bi nzø'a te bi japa ngu, ya di m'me'a te ra 'befi bi hoqui. Hønse ra hyønnigu di nyanna te, tengutho 'mø ngue bá pongra ndate n'na ra ja'i p'u ja ra ndate sibi.

¹⁶ ¿Ua hingu'i pahma ngue gätho'aha, i nnopa njja Oja haru 'buhra Espiritu Santo? Porque ra Espiritu Santo ya gu'i n'yohu'a ya.

¹⁷ Nu'mø ngue to di ts'onnbabi rá njja Oja, Oja di castiga ra ja'i. Porque rá njja Oja xanduxqui'a. Janangue nu ra xänbäte ngue di ts'onnbabi rá 'befi Oja p'u gu'i 'bhmä, da ma ra castigo.

¹⁸ Hingu'i sä ga här'ma mmäi, ga ena ngue di paseha hanja ra hya. Madage'a en'i'da yø ja'i ngue xangu yø mfadi i ja, pe nuya yø ja'i ya, jatho ngue da 'yøt'e tengutho 'mø ngue hñte di padi. Ja da dimp'u xanho rá mmäi ra ja'i ha rá nja na ra hya majuan'i di nja rá mfadi.

¹⁹ Porque nuya yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi, ngue hingu'i pa Oja, nup'u ja rá hmi rá dä Oja hñte di muui yø mfadi ya yø ja'i ya. I mmamp'u ja ra Maca Libro ra hya ngue ena: "Nuna Oja, i øt'e ngue nuna ra ja'i ena ngue bi ðinse rá mmäi na ra hya padi, nuna ra hya bi ðinna ja'i, hin tema nho da 'yørpabi".

²⁰ I nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro man'na ra hya ngue ena: "Nu yø ja'i ena ngue ja yø mfadi, pe Oja parpabi yø n'yomfeni yø ja'i ngue nuya yø hya pahyø ja'i hñte di muui".

²¹ Janangue nuyá, nu'u yø ja'i gu'i emhma ngue ja yø mfadi ngue yø bamhya, 'yo sä gu'i espaha ngue da guehya gu'i huanhni ndana gu'i tnhna ya. Porque gätho yø xänbäte, gätho'a te ja nximhäi, gätho Oja bá sann'i ngue i ja para ngue da 'yøt'aha ra nho.

²² Nugä drä Pablo, ra Apolos, ra Bedu, di 'bucähe ngue ga faxähe. A nuyá, nu te gä bá san'Oja ngue ja ua ja ra ximhäi, i ja ma tehä, i ja ra ndate, nu te gä di nnuha ngue ja ra pa di 'bhmä ya, da gue'a te ga nnuha ra pa di 'yep'u, nu te gätho di nnuha ya, ga nja yø cosa ngue da 'yørcähe ra nho.

²³ A nuja ya, ma ga ørpaha rá pähä ra Cristo. Ra Cristo p'uya, i ørpabi rá pähä Oja.

4

¹ A nuyá, dami 'yø'ni güendaha ngue yø mefithogähe ra Cristo. Bá excahe ngue nuna rá hya Oja hingu'i fadi hanja, ga xänbähe yø ja'i hanja na ra hya na.

² Gu'i pahma ngue n'na ra mefi 'mø bi ndäpa n'na ra 'befi, nu'a ra 'befi sifi ngue da 'yøt'e i ja ts'editho ngue da 'yøt'e.

³ A nugui, ¿te'o da zä da hyasca ra güenda ngue'mø xanho te dí øt'e, ogue hin'na? Dí haxä njuani ngue hinga gue'a ni 'befihü'a ngue gui hyascahä ra güenda. 'Ne hinjonni ja'i da zä ngue da hyascagui ra güenda ngue'mø gue'a dí øt'e ogue hin'na. Ni xinga gueque dí haxa njuani ngue'mø gue'a te dí øt'e ogue hin'na.

⁴ Nup'ü nná bengä'a te dí øt'e, dí ená ngue ya gue'a te nná 'yo ya. Pe hingue masque dí ená ngue hin'yü má ts'oqui. A nuyá, nu'a ja ngue da hyasca ra güenda te dí øt'e, guesε Oja da hyasca ra güenda.

⁵ A nuyá, 'yo to sä gui haspahü ra güenda mente tobe hingui sønna pa da ep'ü má Hmuhü Jesucristo. Nu'a go dá hyaxrä güenda'a, ndana ra ja'i xanho te xa 'yøt'e, ndana ra ja'i hingui ho te xa 'yøt'e. Nu'a go pa'a te mbemp'ü ja yø n'yomfēni n'na ngu n'na yø ja'i. Nu'a te da dinnbabi Oja n'na ngu n'na yø ja'i, gue'a ra njut'i di nja'a.

⁶ Ague má zi cu'ahü, ya dá xi'ahü ya yø hya dá hyεqui ngue ra 'befi dí øt'e, da guehra 'befi øtra Apolos. Nguna ra hya dá xi'ahü, n'namhma ngue gui pahmü ngue nu'a te mmamp'ü ja ra Maca Libro, 'yo gui fεsthohü. Porque gátho di muui yø xännbate, hingui ho gui 'yεspahü da yø xännbate, xingui 'yεmhmü ngue hñte di muui mi'da yø xännbate.

⁷ Xiya, ¿te'o bi xi'ahü ya ngue man'na tate xanho'ahü ngue mi'da yø ja'i? ¿Ndaná ra hya gui tímhmü ya ngue hñda gue'a Oja bi 'da'ahü ra hya ya? A nuyá, xi'mø ngue Oja bi 'yøt'e ngue gá pahmü ra hya gui pahmü ya, ¿hanja ngue gadi 'yεxhü co nu'a te ra hya gui pahmü ya 'mø, εntho xøga xäsehü ra hya p'ü gnü bεmhmü ya?

⁸ Nup'ü gnü bεmhmü ya, ngue ya gá pahmü hanja na ra hya na, gui ena ngue ya hñte gadi 'bεhmü ya. Gui 'bü mmanhohü p'ü gnü bεmhmü ya, εntho gui ndast'abihü p'ü ga mbøn'a te gui øthü ya. Nugähe p'üya, gui enje n'na nguadi tengutho 'mø ngue hñte dadü mugähe. Nuhmä 'mø majuanü ngue gdi ndast'abi, gadi mandahü ndap'ü bi zä. 'Nεcähe dí jats'ü má cargogähe 'mø ngue'a te ra 'befi gdi pehmü.

⁹ Nup'ü ga mbøn'a te t'ørcähe ngue yø representantegähe ra Cristo, ená gue xøgue ga 'yøt'a Oja'a ngue ga m'mεfathogähe. Dí 'bucähe tengutho 'mø ngue yø ofädi xa ts'ännbi ngue da tho, di njagähe p'ü. Di mpeti yø ja'i ngue da nu te ga thohme. Ngu yø anxε, ngu yø ja'i da nu tho te ga thohme.

¹⁰ A nugähe, i t'enje ngue dyø 'yammäigähe ngue rá hya ra Cristo dí mmamhme. Pe nu'ahü p'üya, nup'ü gnü bεmhmü, nu'a rá hya ra Cristo ya gui tñsehü xandønho hanja ra hya. Pe nugähe dí engähe ngue hñdi ya manzaquigähe. A nu'ahü p'üya, gui εmhmü ngue xanzaqui te gui mmamhmü. Mente thenngähe yø ja'i, a nu'ahü p'üya i hnu mansu'ahü.

¹¹ Nu'mø yø pa xathogui, xtá sähe ra n'ü ngue hin'yü te ga sihe. Asta guehya, dí sähe ra n'ü ra thuhu. Ja'mø dí tuthegähe, ogue hin'yü te ga hegähe. Ja'mø di anje yø ja'i ngue pεgbahe. Ni xingrä ngu di ja ngue harü ga m'mähme.

¹² Dadü n'anü dadü mpefi conmä 'yεhe. I sanje yø ja'i, pε nugähe p'üya dí äpähe Oja ngue di japi te'o sanje. I mbεngähe xan'ü yø ja'i, pε dí setähe.

¹³ I nno man'uje p'ü ha ya yø ja'i. Pe nugähe dí thammanhoho gähe. I nnu häigähe yø ja'i, enje p'ü tengutho 'mø ngue n'na ra cosa ya xa hørbü yø ja'i, ya hñte di muui. Nguna bi 'yørcähe yø ja'i, asta guetya njarbutho.

¹⁴ Nuna ra hya dá cuatá ua ja ra sücüa ja ua, hñdá cuatá na ra hya na ngue gadi 'bet'a nü sähü. Sinoque dadü 'da'ahü n'na ra consejo tengutho 'mø ngue má basi'ahü.

¹⁵ Madague'a gui 'yεnā ngue di 'b'u'i 'dεt'a maḥuaḥi n̄i xān̄nbateh̄u ngue di xān'naḥ̄u hanja rá hya rá Cristo, pε nugā go n̄i papágah̄u. Porque go rá m̄udi dá xān'naḥ̄u rá hoga 'da'yo hya, jan̄angue b̄i n̄jap'ḥ ngue guí εc'εiḥ̄u rá Cristo ya.

¹⁶ A nuyá, ya gá nuḥ̄u te dá øt'ä p'ḥ guí 'b̄ah̄m̄u, gue'a dí xi'ah̄u gui 'yøth̄u'a ya.

¹⁷ Jan̄angue dí εt'ä p'ḥ nā rá Timoteo ngue dá xi'ah̄u te ja ngue gdi n'yoh̄u. Nuná, dadi madi tengutho 'mø ngue mā ts'ant'ḥ, porque dí padi ngue εc'εi xan̄ho rá Jesucristo. Nu'a te nná 'yogā ya ngue dí tenná rá Jesucristo, go dá xi'ah̄u hanja nā. Tengutho rá hya dí xān̄nba yø 'yεc'εi di m̄peti ndap'ḥ bi zā, dá ngut'atho dá xi'ah̄u naya.

¹⁸ Nu'ḥ n̄i xān̄nbateh̄u p'ḥ ha guí 'b̄ah̄m̄u, i 'b̄ap'ḥ 'da ngue di 'yεts'i, εnā ngue yø bam̄hya. Nup'ḥ gā mb̄εn̄i, εnā ngue gā sū gā mmagāp'ḥ ngue gā ma nyah̄u.

¹⁹ Pε dá ne Oja ngue ya h̄inda ya'atho gā mmagā p'ḥ gā ma nyah̄u. Gā nnugā p'ḥya tegue ngu dá 'yøt'ḥ di 'yεxp̄ḥ guí 'b̄ah̄m̄u. Ya gā nnugā 'mø ngue majuan̄i øt'ä te rá hya i m̄ma, h̄ingra hyatho i m̄ma.

²⁰ Porque nu'ḥ yø ja'i ngue ørpabi rá 'b̄efi Oja, h̄ingra hyatho m̄man'ḥ, sinoque hā rá ts'edi ngue øt'ä te rá hya i m̄ma.

²¹ Xiya, ¿dana guí nne guí 'yøth̄u ya? Guí nne gui sigue te guí øth̄u para ngue gā sū'ah̄u 'mø dá magā p'ḥ, ¿uague guí nne guí n'yo man̄hoh̄u para ngue maḥotho gda zo'ah̄u 'mø dá magā p'ḥ?

5

¹ A nuyá, ndap'ḥ bi zā i h̄mā te 'b̄e'a bi 'yøt'ä n'na mā cūḥ p'ḥ ha guí 'b̄ah̄m̄u, ngue ya 'b̄ah̄m̄i rá hømme. Nunā rá ts'oqui nā p'ḥya, gueh̄nā tate xants'o, conque guí nuḥ̄u ngue nu'ḥ yø ja'i h̄ingui pa Oja, h̄ingui øt'e tengu nā rá hya nā.

² Nε tobe gadi 'yεxp̄ḥ gui yah̄u ngue guí εnā ya gā gue'a te guí øth̄u. A nuyá, ngue ngunā rá hya b̄i n̄ja, i jatho ngue guí m'm̄u ndumm̄aiḥ̄u. A nunā rá n'yoh̄u bi 'yø'nā rá ts'oqui nā, dam̄i hyømhm̄u thi p'ḥ ha gadi m̄petih̄u nā.

³ Madague'a ngue h̄indi 'b̄acā p'ḥ ha guí 'b̄ah̄m̄u, pε nu'mø dá b̄εn'ah̄u εntho ya xti 'b̄acā p'ḥ ngue gā ḥaspa rá güenda nā rá n'yoh̄u bi 'yøtra ts'oqui.

⁴ A nuyá, dam̄i m̄petih̄u ya, dam̄i 'yøth̄u'a te nnu man̄ho mā Hm̄uḥ̄u Jesucristo. Nup'ḥ ha guí m̄petih̄u, guí 'yø'ni güendah̄u ngue dí 'b̄acā p'ḥ. Dá gue'a mā Hm̄uḥ̄u Jesucristo guí pah̄m̄u ngue di m'm̄ap'ḥ'a ngue dá xān'naḥ̄u'a te ja ngue gui 'yøth̄u.

⁵ Nu'a rá n'yoh̄u bi 'yøtra ts'oqui, dam̄i hyømhm̄u thi p'ḥ guí 'b̄ah̄m̄u, di map'ḥ 'b̄hyø ja'i di manda rá zithu, ja dá s̄ap'ḥ rá n'ḥ rá do'yo. Xam̄h̄m̄atho ngue di nyanna te 'mø rá pa dá εp'ḥ rá Hmu Jesús.

⁶ Nu'a te rá hya guí øth̄u, ya h̄ingui s̄a n̄iman̄tho s̄a gui 'yεts'i ngue gui 'yεnā gā gue'a te gn̄i 'yoh̄u. ¿Ua h̄ingui pah̄m̄u ngue co zits'ḥ rá íxi, di ixqui gā rá jan̄i?

⁷ Jan̄angue nuyá, dam̄i hyømhm̄u thi'a rá n'yoh̄u bi 'yøtra ts'oqui ya, n'nam̄h̄mā ngue h̄indi ts'om m̄i'da yø ja'i. Porque tobe h̄indi nts'on̄yø n'yom̄f̄εn̄i yø ja'i ya. Rá Cristo ya bi tho ngue bi hoga mā ts'oquiḥ̄u, bi gohi tengutho rá 'bøt'e ja'mø rá ngo ngue rá Pascua.

⁸ Jan̄angue jatho ngue majuan̄i gui hyehm̄u p'ḥ rá nts'o, gátho dá gue'a rá nho gdi n'yoh̄u.

⁹ Nu'a rá carta dá pen'naḥ̄u m'met'o, dá xi'ah̄u te ja ngue gui 'yøth̄u, ngue 'yo gadi nuans'ḥ yø 'yots'om'm̄ai.

10 Pɛ nugä hĩndĩ ɛn'ahũ ngue ya hĩngũĩ sã guĩ ntøthũ'ũ yø 'yots'om'mãĩ 'bũcua ja rã xĩmhãĩ. Ogue ya hĩngũĩ sã guĩ ntøthũ'ũ yø ja'ĩ høndyø mɛnyũ di xandĩ, ogue yø bɛ, ogue thanne yø dahmũ. Nu'mø ngue dã gue'a gdi xi'ahũ'a, ya nnetho ngue guĩ pømhũũ ua ja rã xĩmhãĩ 'mø. Pɛ nja ngue hĩngã gue'a dĩ mmangã'a.

11 A nũna rã hyã dã ne gã xi'ahũ ya, 'yo nĩmantho gadĩ nsixũ'ũ sã ɛnã ngue gadĩ ncũhũ, 'nɛ yø 'yots'om'mãĩ, ogue høndyø mɛnyũ di xandĩ, ogue thanne yø dahmũ, ogue yø fɛhĩ, ogue yø ĩti, ogue yø bɛ. Nuyã, guehya nĩ xĩngã gue'a di sã ngue 'dap'ũ guĩ nsĩmhũmɛhũ ya.

12-13 Porque nu'ũ yø ja'ĩ hĩngmã n'yohũ, hĩngø di tocagũĩ gã haspã rã gũenda. Guesɛ Oja dã hyaspã rã gũenda ya dĩ xi'ahũ. Pɛ nup'ũ ha gadĩ mpɛtĩhũ, damĩ hyaxhũ rã gũenda te gã 'yo yø 'yɛc'ɛĩ. Janangue nugã dĩ xi'ahũ ngue nũnã rã n'yohũ bi 'yøtrã ts'oqui, damĩ hyømhũũ thĩ nã.

6

1 A nuyã, nu'mø 'bũhyø 'yɛc'ɛĩ ja ngue di yaprã mmĩ'yɛc'ɛĩui, 'yo di thop'ũ 'bũhrã ts'ut'abi hĩngã 'yɛc'ɛĩ. Dã zã dĩ map'ũ 'bũyø mmĩ'yɛc'ɛĩui, dã xifi ngue di hojpi temã hyã hɛmbĩ.

2 ¿Uã hĩngũĩ pahmũ ngue nu'ũ yø ja'ĩ Oja, gue'ũ dã hyaspã rã gũenda yø ja'ĩ 'bũcua ja rã xĩmhãĩ'ũ? Xi'mø ja ngue gã haspahũ rã gũenda yø ja'ĩ 'bũcua ja rã xĩmhãĩ, xi rã asunto zits'ũtho guĩ hɛmphũ, ¿ua hĩndã zã guĩ xihĩ mmĩ'yɛc'ɛĩhũ ngue di hoqui?

3 Conque astã yø anxɛ Oja gã haspahũ rã gũenda. Janangue gomã gue'a n'na rã asunto zits'ũtho di hɛmsehũ ngue hĩndã zã gã hocjũ.

4 Xi'mø hĩngũĩ padĩ ha gdi hocjũ n'na rã asunto 'mø guĩ hɛmphũ, ¿ua sã ngue gue'ũ yø ja'ĩ hĩngyø 'yɛc'ɛĩ di hoc'a nĩ asuntohũ 'mø?

5 Dĩ xi'ahũ nã rã hyã nã n'namhũã ngue guĩ pɛs'nĩ sãhũ. Xip'ũ ha guĩ 'bũhmũ, ¿ua xĩngã n'na nc'ɛĩ nĩ n'yohũ ngue di padĩ di hocã n'na rã asunto 'mø ja te hɛmbiyø cũ?

6 ¿Hanja ngue nup'ũ 'bũhrã ts'ut'abi hĩngã 'yɛc'ɛĩ, ja nĩ map'ũ yø 'yɛc'ɛĩ ngue di yaprã mmĩ'yɛc'ɛĩui?

7 A nuyã, nu'a te rã njunt'ĩ guĩ øthũ, ja dĩ nɛquĩ p'ũya ngue gadĩ 'behmũ rã hyã. ¿Hanja ngue nu'mø hĩngã gue'a t'øt'ahũ, hĩngũĩ hãt'ĩ guĩ sɛthũ? ¿Hanja ngue hĩn gadĩ n'ũnj dã fɛ'ahũ, xøgue mađĩ zits'ũ te guĩ nne guĩ 'behmũ?

8 Conque xquet'a guĩ njahũ p'ũ ngue hĩngũĩ ho te guĩ øthũ, astã nĩ mmĩ'yɛc'ɛĩui guĩ pɛhũ.

9 'Yo gyø thãtĩhũ. Guĩ pahmũ ngue nu'ũ yø ja'ĩ xants'o te øt'e, hĩndã yãrbũ ha dĩ mandã Oja'ũ. Hĩndã yãrbũ yø 'yots'om'mãĩ. Hĩndã yãrbũ ya yø n'yohũ ørpe tengũtho 'mø drã xisũ yø mmĩ'n'yohũũ. Hĩndã yãrbũ ya yø ja'ĩ thanne yø dahmũ.

10 Hĩndã yãrbũ yø bɛ. Hĩndã yãrbũ ya yø ja'ĩ høntho ĩ nne ngue di xandĩ te pɛts'ĩ. Hĩndã yãrbũ yø ĩti. Hĩndã yãrbũ yø zate. Hĩndã yãrbũ'ũ corpã rã 'yũ yø mmĩc'ɛĩui ngue pɛ.

11 Nuyã yø hyã dĩ xi'ahũ ya, ya xcã njap'ũ 'da'ahũ ya. Pɛ nuyã, ya bĩ ma mahojpi'ahũ. Ya yø ja'ĩ'ahũ Oja ya, ngue gã 'yɛc'ɛĩhũ'a rã Hmũ Jesús. Ya guĩ n'yohũ rã Espĩritu Santo bã pɛn'nahũ Oja ya.

12 Ya hĩndĩ mandagahũ rã ley gã 'yo yø judĩo ya. Ya sã gã øthũ te dĩ nnehũ ya. Pɛ mã gã sammã mmũihũ ngue hĩngã øthũ'a te hĩnnĩ 'yup'ũ gã øthũ.

¹³ Majuanj'a te ra hya i hma ngue nu te si ra ja'i, ra mmai ni ma. A nu ra mmai ra ja'i p'uya, ga nja'a ngue ja da mespu'a te si. Pe nuya yoho yo hya ya, Oja da 'yot'e ngue di njap'u ra nzequi ya. Pe hingui sa ga emhma ngue ga nja ma do'yohu ngue ra 'yots'om'mai. Sinoque ra do'yo ra ja'i, ga nja na para ngue da 'yorpabi ra 'befi ra Hmu. A nu'a ra Hmu p'uya, di hatra ts'edi ma do'yohu.

¹⁴ Nuna Oja bi japi ngue bi bennate ra Hmu Jesucristo p'u ha bi t'agui. Xquet'a di jaju p'uya, ja ra ts'edi ngue da 'yot'e ngue ga bennateh.

¹⁵ ¿Ua hingui pahma ngue nu ma do'yohu, i nnope ngue ra do'yo ra Cristo? ¿Ua da za ga hajpah n'na parte ra do'yo ra Cristo ngue di mpenhui ra do'yo n'na ra xisu ngue ra 'yots'om'mai? Nu'a, hingui sa'a.

¹⁶ Gui pahma ngue n'na ra n'yohu 'mø bi me n'na ra xisu ngue ra 'yots'om'mai, nuya yo nc'ei ya, entho n'na nc'eiho, porque n'nat'a ra te comhmi. I nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ra hya ngue ena: "Nu'u yo nc'ei di mpenhni, i cohi ngue n'nat'a yo do'yo, porque i comnda ra te".

¹⁷ A nuyá, nu ra ja'i di mpenhui ra Hmu Jesús, i cohi tengutho 'mø n'na nc'eiho.

¹⁸ 'Yo gui 'yots'om'maihu. I ja xangu mi'da yo ts'oqui øtyø ja'i, pe nu ra ja'i ngue 'yots'om'mai, ra do'yose di ts'oni.

¹⁹ ¿Ua hingui pahma ngue nu ma do'yohu, gue'a nnopa nija ra Espiritu Santo'a? Porque Oja ba penhna Espiritu Santo ngue di m'mep'u ja ma mmaihu. A nuyá, ya hin dadi mmandasehu ya.

²⁰ Porque ya di oha ra 'ye Oja ya ngue bi gurca ma ts'oquihu. Janangue nuyá, jatho ngue ga ørpahu ra pahä Oja conma do'yohu 'ne conma n'yomfēnihu. Porque ya ra mmetigahu Oja.

7

¹ Nuna man'na ra hya gui ännghu ya, di nne ga xi'ahu hanja. Nu ra ja'i ngue hingui nne di nthati, ya xanho ngue 'mø hndi nthati.

² Pe i fadi ngue ndap'u bi za emmei 'yots'om'mai yo ja'i. Janangue man'na xanho ngue ra n'yohu di m'mahrá xisu. Ra xisu p'uya, di m'mahrá ndø.

³ Nu ra n'yohu i jatho ngue di m'mahmi xanho ra xisu. Ximmangu ra xisu, i jatho ngue di m'mahmi xanho ra ndø.

⁴ Nu ra xisu ngue ya o ra 'ye ra ndø, da 'yorpabi ra pahä ra ndø. A nu ra n'yohu ngue ya o ra 'ye ra xisu, da 'yorpabi ra pahä ra xisu.

⁵ Nu'mø ja ra pahä ra n'yohu, 'yo di enna xisu ngue hnda za. Nu'mø ja ra pahä ra xisu, 'yo di enna n'yohu ngue hnda za. A nu'mø ja ngue da 'yøtyø mhmat'Oja, man'na xanho da gohra cohi ngue hnda dahrá xisu ra n'yohu njamm pa. M'mefa p'uya, ya di siguetho tengutho m'met'o. A nu'mø hndi siguetho tengutho m'met'o, nu'a hndi hyati da zamyø mmai, ra zithu p'uya da japi ngue da 'yøtra ts'oqui n'nanni.

⁶ Nuna ra hya ja ua di xi'ahu, høntho di xi'ahu ngue da za di nthatra ja'i. Pe nugä hin dadi mandagä ngue xogue di ja ts'editho di nthatra ja'i.

⁷ Di ensega ngue xanho 'mø ngue gätho'ahu gui 'yøthu tengutho di øt'a ngue hin dadi nthati. Pe nuna Oja, ga go bi sambi n'na ngu n'na yo ja'i te da za da 'yot'e. 'Buhyo ja'i ngue di nthati, 'buhyo ja'i hndi nthati.

⁸ Nugä di xihyo ja'i nu'u tobe hndi nthati, da gæthyo 'danxu, nu to hndi nthati tengutho di øt'a ngue hin dadi nthati, ya xanho.

⁹ Pe nu ra ja'i ena ngue hnda za di m'muse, man'na xanho ngue di nthati, hnda gue'a ngue ja di andrá mmai ngue hndi nthati.

10 Nugä dí xihyø ja'i ngue ya xä nthati, nu rä xisu ya 'bæhrä ndø, 'yo di hep'ü rá ndø. Nuna rä hyä dí xi'ahü, hingmä hyasëgä nä, sinoque gue'a rä Hmu rä hya nä te dí xi'ahü ngue gui 'yøthü.

11 Pë nü'mø ya bi hyep'ü rá ndø n'na rä xisu, rä xisu 'yo dädi nthati mahøn'a, ogue man'na xanho dä më rä ndø mahøn'a. Ximmangu rä n'yohü p'üya, hingui ja ngue dä hyep'ü rá n'na.

12 I ja man'na rä hyä dí nne ga xi'ahü, pë ja dí nne ga xi'ahü nä rä hya naya, himbi man'a m'met'o'a rä Hmu nä rä hya nä. A nü mä cühü ngue rä n'yohü, nü'mø hingrä 'yëc'ëi rá xisu, nü'mø nü manho rä xisu ngue di sigue di m'mähmi rá ndø, rä n'yohü 'yo di hep'ü rá xisu.

13 A nü'mø ngue rä xisu, hingrä 'yëc'ëi rá ndø, 'në'mø nü manho rä n'yohü ngue di sigue di m'mähmi rá xisu, rä xisu 'yo di hep'ü rá ndø.

14 Porque rä n'yohü ngue hingrä 'yëc'ëi di tocabi rá njapi Oja di t'unna xisu ngue rä 'yëc'ëi. Dä guehra xisu ngue hingrä 'yëc'ëi, di nthëui rá njapi Oja di t'unna n'yohü ngue rä 'yëc'ëi. A nü'mø ngue hønse rä 'yëc'ëi di nthëui rá njapi Oja, nü yø basi p'üya, ya hin'na'ü. Pë ya fadi ngue xquet'a 'nëhyø basi di nthëui rá njapi Oja di t'unna papä ogue rá mamá ngue rá 'yëc'ëi.

15 Pë nü'mø rä n'yohü ogue rä xisu ngue hingrä 'yëc'ëi dä ne ngue dä hyep'ü rä 'yëc'ëi 'bæhmü, ya dä zä dä hyep'ü. Porque rä 'yëc'ëi hingui sä dä 'yøp'a rä ts'ëdi di m'mähmi 'mø hingui nne. Porque bi zonngahü Oja ngue gä m'mä manhoü, hin temä sä di nja.

16 A nuyá, ngu yø n'yohü, ngu yø xisu ngue yø 'yëc'ëi, nü'mø 'bæhmü yø ja'i hingyø 'yëc'ëi, xamhatho dä zä ha di japi di nyannä te rä ja'i hingrä 'yëc'ëi.

17 Nuna Oja, bä sänni te nnä 'bæhmü n'na ngu n'najü. Nü te di jahü 'mø mambä zonngahü Oja, ya gue'a gä siguethohü'a. Ndap'ü bi zä yø hnini hapü di mpeti yø 'yëc'ëi, guehna rä hyä dí xicä yø ja'i naya.

18 Nü rä ja'i bi zon'na Oja ngue dä 'yëc'ëi, 'në ya n'youi rä hmëpya ngue ra circuncisión, 'yo sä di tü rá mmäi ngue ya mhëmëpya. A nü rä ja'i bi zon'na Oja ngue dä 'yëc'ëi, 'në hinmanj njapra hmëpya, 'yo sä dädi ja ndümmäi ngue di njapra hmëpya.

19 Porque ya hingui ja ts'ëdi'a ya ngue di njapra hmëpya yø ja'i, ogue hin'na. A nü'a ja ts'ëditho ngue dä 'yøtyø ja'i ya, mä datho ja ts'ëdi ngue dä 'yøpabi rá pähä Oja.

20 N'na ngu n'na yø ja'i, nü te mi ja 'mø mi zon'na Oja ngue bi 'yëc'ëi ra Jesucristo, ya di nja tengütho ja rä ja'i.

21 A nü'mø ngue grä hmiqúi 'mø mambä zo'i Oja, 'yo sä di tü ni mmäi ngue grä hmiqúi. Pë nü'mø ngue dä zä ha gdi japi ngue gui pømp'ü 'bæhni hmu, damj hyoni ha i japi.

22 Pë nü rä ja'i marä hmiqúi 'në ya rä 'yëc'ëi ya, dä badi ngue nüp'ü ja rá hmi rá dä Oja, ya rá n'youi rä Cristo. A nü rä ja'i ngue manjo'o rá hmu, 'në ya rä 'yëc'ëi ya, dä badi ngue nüp'ü ja rá hmi rá dä Oja, ya rá mëfi rä Cristo.

23 A nuyá, ya dí ohü rá 'yë rä Cristo nü'a bi gurca mä ts'oquihü ya. Ya hingrä ja'itho mä hmu ya.

24 A nuyá mä zi cü'ahü, nü'a te rä 'bëfi mi pëhyø ja'i 'mø mi zon'na Oja, di siguehmanä yø 'bëfi yø ja'i. Porque ndap'ü bi zä 'bæhyø ja'i ngue ëc'ëi Oja ya, pë ya gä yø n'youi Oja.

25 A nuyá, nü'ü yø ja'i ngue tobe hindj nthati, nü'a rä Hmu hin temä hya bi mä ngue ha di njapi. Pë nugä gä xi'ahü nä te rä hyä dí mbëni gä mma. Pë dami 'yëc'ëihü te gä mma, porque connä mate Oja ja ts'ëdi nä te rä hyä dí mma.

²⁶ Nup'u nná bɛngá, xanho ngue hĩndi nthata n'na ra n'yohu. Porque yø pa dí 'bahu, ya xanhenniho 'mø ngue 'bahrá xisu ra n'yohu.

²⁷ A nu ra n'yohu ngue ya 'bahrá xisu, 'yo sä di sänni da hyep'u. Pɛ nu ra n'yohu ngue hĩnjo'o rá xisu, man'na xanho 'yo di honná xisu.

²⁸ Nu'mø bi nthatra n'yohu, hĩngrá ts'oqui bi 'yøt'e. Nu ra hmute 'mø bi nthati, ngutho hĩngrá ts'oqui bi 'yøt'e. Nja ngue nu'u yø ja'i di nthati, hĩndi 'bedi tema hya hɛmbi, hĩnga ngu'mø ngue hĩndi nthati. Dĩ manganá na ra hya na ngue hĩndi nnegá ngue gui thohm'a rá dummái tho'u yø ja'i ya xá nthati.

²⁹ Ague ma zi cu'ahu, nu'a ga mbønna rá hya dí xi'ahu ya, ya mĩts'u dyø pa jap'u. Janangu jatho ngue gui 'yørpahu rá 'befi Oja. Ya hĩnga mbongui rá ora ga m'mamma páhãthohu p'u ja ma ngumhu ya.

³⁰ Nu yø ja'i ngue 'bu ndummái, ya hĩnga mbongui rá ora 'be di nzonĩ. Nu yø ja'i 'bamma páhã, ya hĩnga mbongui rá ora 'be di nthede. Nu yø ja'i ja te nne da dái, ya hĩnga mbongui rá ora da dái te honi.

³¹ Mente ngue dí 'bahu ua ja rá ximhái, ya hĩndi ma ma mmaih'a te dí pɛshu ua. Porque nuna rá ximhái ja ua dí 'bahu, ya ni ma da guadi.

³² Dĩ nnegá ngue hĩnte man'na ni hya di ma ni mmaih'u. Nu rá n'yohu hĩndi nthati, guehna rá n'yohu di ja ndummái ørpabi rá 'befi rá Cristo para ngue da nu manho rá Cristo te øt'e.

³³ Pɛ nu rá n'yohu ya xá nthati, gue'u yø cosa honyo ja'i ua ja rá ximhái ni ma rá mmái ngue honi. Porque nne da nu manho rá xisu.

³⁴ Ximangu yø xisu, xquet'a njarbatho. Nu rá hmute hĩndi nthati, i ho rá mmái ngue ørpabi rá 'befi rá Cristo. Ngu rá do'yo, ngu rá n'yomfɛni, gá xá dáp'a Oja ngue ørpabi rá 'befi. Pɛ nu rá hmute ngue ya xá nthati, i ho rá mmái ngue da 'yøt'a te rá 'befi ja ua ja rá ximhái, porque i nne ngue da nu manho rá ndø.

³⁵ Nuna rá hya dí xi'ahu ya, høntho dí nnegá ngue ga fáxahu. Porque hĩndi nnegá ngue gui m'mu man'ahu. Sinoque dí nnegá ngue gui m'mu manhohu, gui hyo ni mmái ngue gui 'yørpahu rá 'befi rá Cristo.

³⁶ A nuyá, dí nne ga xi'a n'na rá hya ya yø n'yohu si yø t'ixu, 'nɛ ya sønyø pa ngue di nthati. Nu'mø ɛnna n'yohu p'uya ngue hĩngui ho ngue da thohrá nthati rá t'ixu, da zã di tharpĩ. Porque rá nthati, hĩngrá ts'oqui'a.

³⁷ A nu rá n'yohu ngue n'nat'a mbɛni ngue hĩndi tharpabi rá t'ixu, da 'yɛmp'u ja rá mmái ngue hĩngui ja ts'edi ngue di nthatrá t'ixu, ya xanho te øt'e.

³⁸ Nu'a di tharpabi rá t'ixu, ya xanho te øt'e. A nu'a hĩndi tharpabi rá t'ixu, man'natho xanho te øt'e.

³⁹ A nu rá xisu 'mø ngue bi nthati, ya hĩn'yhu rá nt'ɛdi ngue hønđi nthatui man'na rá n'yohu mente ra pa ngue 'batrã ndø. Pɛ nu'mø ya bi dũ rá ndø, ya da zã di nthati mahøn'a. Hønt'o bi zã da ne da mɛ, gue go drã 'yɛc'ɛi'a rá n'yohu da mɛ.

⁴⁰ Pɛ nu rá 'danxu ngue'mø ya hĩnni mantho di nthati, man'na xanho. Guehna rá hya dí mbɛngá naya, pɛ dí padĩ ngue rá Espĩritu Santo'a di bɛnngui te dí mma.

8

¹ A nuna man'na rá hya gui ännghu ngue'mø da zã gui sahu rá ngø i tho ngue 'bøspabi yø dahmu, oque hĩnda zã gui sahu. Majuanĩ ngue nuju di

pahmꞤ ngue nu'a rꞤ ngø 'bøspabi rꞤ dahmu, hĩndĩ ts'onnga mꞤ mmꞤihꞤ 'mø ngue gꞤ sahu. PꞤ hĩngui ho 'mø gꞤ ɛnꞤ ngue dĩ pasehꞤ xanho hanja rꞤ hya ngue mi'da mꞤ mmic'ɛihꞤ. A nuju, jatho ngue gꞤ mmahmꞤ n'na ngu n'najmꞤ para ngue man'na dĩ zajmꞤ nt'ɛc'ɛihꞤ.

² A nu rꞤ ja'i ɛnꞤ ngue ya bi dĩni xanho hanja rꞤ hya, pꞤ dĩ 'betho dꞤ dĩni xanho ha ɛxꞤ nja rꞤ hya nu'a ja ngue dꞤ badi.

³ PꞤ nu rꞤ ja'i dĩ mꞤ Oja, Oja i nnu manho rꞤ ja'i.

⁴ A nuýá, ma gꞤ xi'ahꞤ xanho hanja'a rꞤ ngø i tho ngue 'børpabi yø dahmu ya. Dĩ pahmꞤ xanho ngue nu yø dahmu 'bucua ja rꞤ ximhái, hĩnte dĩ muui, porque n'natho Oja i 'bui.

⁵ A nu yø ja'i ɛmbi ngue xangu yø Oja i 'bui, ngup'h mahɛts'i, ngu ua ja ra hái. Madague'a ɛnyø ja'i ngue xangu yø dahmu 'bui, 'nɛ xangu yø hmu,

⁶ pꞤ para ngue nuju, n'natho'a mꞤ OjahꞤ 'bui, gue'a mꞤ PapáhꞤ'a. Nuná, guehna Oja bi hoqui te gꞤ dĩ nnuhꞤ ngue ja naya. A nuju p'uya, dĩ bꞤhmꞤ para ngue gꞤ ørpahꞤ rꞤ páhá Oja. A nuná dĩ nnøpe ngue mꞤ HmuhꞤ ya, guehna rꞤ Jesucristo nꞤ. Conná guehna ya, i ja dyø cosa dĩ nnuhꞤ ngue ja ya, 'nɛ guehna dĩ 'dacjꞤ mꞤ tehꞤ nꞤ.

⁷ PꞤ hĩnga gátho mꞤ cuhꞤ tĩni xanho yø mmꞤi hanja nꞤ rꞤ hya naya. Ya xa nzanyø ja'i ngue mi thanne yø dahmu. Janangue nuýa yø ja'i hĩngui nzaqui yø nt'ɛc'ɛi ya, nup'h gꞤ mbɛni, i ɛnꞤ ngue rꞤ ts'oqui ør'mø bi za rꞤ ngø nu'a tho ngue t'ørpa rꞤ 'bøt'e yø dahmu.

⁸ A nuýá, nuná Oja, hĩnte dꞤ jacjꞤ ngue'mø gꞤ sihꞤ ogue hĩnga sihꞤ'u yø cosa'u. PꞤ nu'mø gꞤ sihꞤ, hĩnga sꞤ gꞤ ɛmhꞤ ngue man'na xanho te dĩ øthꞤ. Nu'mø hĩnga sihꞤ, ngũtho hĩnga sꞤ gꞤ ɛmhꞤ ngue hĩngui ho te dĩ øthꞤ.

⁹ Madague'a sꞤ ngue gꞤ sihꞤ'a rꞤ ngø'a, pꞤ dami mfáhꞤ xanho ngue te guí sihꞤ. 'Yo guí nne ngue nu te guí sihꞤ, go guí ndupatehꞤ p'h dꞤ 'yøtra ts'oqui'u mꞤ cuhꞤ hĩngui nzaqui yø nt'ɛc'ɛi.

¹⁰ Xi'mø dꞤ nu ni cuhꞤ ngue guí sihmꞤ p'h ja n'na rꞤ ngunja 'bꞤhyø dahmu. A nu'ahꞤ p'uya, ya guí pahmꞤ ngue hĩnte ja ngue guí sihꞤ'a te ts'i p'h. PꞤ nu ni cu, ngue hĩngui nzaqui rꞤ nt'ɛc'ɛi, dꞤ 'yøtra ts'edi dꞤ zi'a te xa 'børpꞤ yø dahmu.

¹¹ A nu'ahꞤ guí pahmꞤ ngue dꞤ zꞤ guí sihꞤ'a te gꞤ ts'i p'h. PꞤ nu ni cu, ngue hĩngui nzaqui rꞤ nt'ɛc'ɛi, dꞤ 'yøt'e tengue guí øt'e. Gue'a dĩ m'mɛ'a p'uya ngue ɛnꞤ ngue rꞤ ts'oqui bi 'yøt'e ngue bi zi'a te ts'i p'h 'bꞤhyø dahmu. Conque guí nnuhꞤ ngue gue'a i dꞤ rꞤ Cristo'a ngue bi yanĩ.

¹² Janangue nu to ndupate p'h øtra ts'oqui rá cu, gue'a rꞤ ts'oqui øt'a, ngue festhø'a te rꞤ hya mmanna Cristo.

¹³ A nugá, nu'mø ngue gue'a rꞤ ngø dĩ si ngue gꞤ 'yøtra ts'oqui mꞤ cu, ya hĩngui ja ngue gꞤ si rꞤ ngø. Porque hĩndĩ nne ngue gꞤ japi dꞤ 'yøtra ts'oqui mꞤ cu co nu'a te dĩ si.

9

¹ A nugá, rá representantegá rꞤ Cristo, hĩnga to bi zꞤ ni ja'itho dĩ mandaquĩ ya. Nuná rꞤ Hmu Jesús, dá nyasgá'be nꞤ. A nuná te rꞤ 'bɛfi bi 'dacrꞤ Hmu, dĩ nɛqui ngue bi bømmanho, porque go dá ja'ahꞤ gꞤ 'yɛc'ɛibahꞤ rá hya.

² Madague'a 'bꞤ i'da ɛngui ngue hĩnga guecá rá representantegá rꞤ Cristo, pꞤ nu'ahꞤ guí pahmꞤ xanho ngue guecá rá representantegá'a. A nuýá, ngue ya guí ɛc'ɛihꞤ rꞤ Cristo ya, ja guí haxhꞤ p'h majuanĩ ngue go rá representantegá nꞤ.

³ Nu'mø te'o ena ngue hingui nnu manho te dí øt'e, guehna ra hya dí xihna ya.

⁴ Nuna te ra 'befi dí øt'e, ni 'yup'u di n'acra hme dí si.

⁵ 'Ne xquet'a ja gra nt'edi ngue ga nhatj, ga mme'be n'na ra xisu ngue dra 'yec'ei n'namhma ngue ga mme'be p'u gdá ma. Porque gue'a øt'u mi'da yø representante'a ngue sixyø xisu. Tengutho øtyø n'yohu ra Hmu Jesús, ximmangu ra Bedu xquet'a njarbu.

⁶ ¿Ua gui emhma ngue nugä ya, 'nehra Bernabé, hængthogä'be jatho ngue ga tahä te ga si'be mente ga mmangä'be ra hoga 'da'yo hya?

⁷ Xi n'na ra soldado, ¿ua hingui tahrä nzäbi ngue'a te rá 'befi øt'e, ua n'nanni bi tahrä mnyu ngue rá gasto p'u ha 'yo? Xi n'na ra n'yohu ngue'mø bi 'yøt'a n'na ra nuandät'a ngue yø uva, ¿ua hingui si'a te põmp'u ja rá 'befi? Xi n'na ra n'yohu ngue fähø de'yo, ¿ua hingui si ra leche 'mø bi de'mi?

⁸ 'Yo gui emhma ngue ma hyase na ra hya dí mmangä ya. Porque nuna ra hya na, guehna mmamp'u ja ra ley bi 'yotra Moisés.

⁹ Nuna ra hya nt'ot'i p'u ja ra ley, guehna ngue ena: "Yo gui turpabi rá ne ra ndani nu'a nnehyø trigo ngue di ntaqui", i ena. A nuna Oja ya, hui'i mmanna ra hya na ngue da høndyø ndani dadi ja ndummäi ngue di nnepe di nsihme.

¹⁰ Sinoque hi manna ra hya na, porque nnepe ngue gue'u yø mefi Oja da 'bäts'i. Porque n'na ra mefi di mpep'u ja n'na ra huahi i tømj da dahrä nzäbi. Ximmangu'a tacyø trigo, xquet'a tømj da dahrä nzäbi ngue'a te pefi.

¹¹ Nuna rá hya Oja dá mangä'be p'u gui 'bähma, tengutho 'mø dá tucä'be n'na ra huahi co nuna ra hya na. Xi ya, ¿ua ya ni mmähya ya ngue'mø gui faxca'be te dí hongä'be ya?

¹² Conque gadi unhu te hon'u mi'da yø mamhya. Goma guecä'be p'uya ngue man'natho ni 'yup'u ngue gui 'dacju te dí hongä'be.

Pε nugä'be hinte dí xi'ahu 'mø ja te dí hongä'be. A nu'mø hin'yu te ga hongä'be, dí häti dí setä'be p'u. Porque hinda nnegä'be ngue da gohyø mmäi yø ja'i guehna rá hoga 'da'yo hya ra Cristo dí mmangä'be.

¹³ Pε gui pahma xanho ngue nu'u yø ja'i øtra 'befi p'u ja ra nija di mpeti yø judío, nu'a tema cosa haxyø ja'i p'u ja ra nija, gue'a ja ngue da zi'a. Nuya di mmangä guehya yø ja'i ho yø zu'ε ngue øtra 'bøt'e p'u ja ra altar, guehya di tocabi sa ra ngø nu'a pøt'e.

¹⁴ Ximmangudya, nuna ra Cristo bá sänni ngue nu'u yø mefi manna hoga 'da'yo hya, nu'u yø ja'i sihra hya gue'u go di pøn'a te honyø mamhya'u.

¹⁵ Pε nugä hinjam'mø te dí xi'ahu ngue gui faxcahu 'mø ja te dí honi. Madague'a ni 'yup'u ga xi'ahu ngue gui faxcahu, pε hinte dí xi'ahu. A nugä ya, hinna ot'a na ra sacua ja ua ngue gdí ädi gui 'dacju te dí honi. Man'na xanho gä tu ua ra thuhu, hinda gue'a ngue gui 'yεnjh ngue dí ädi gui faxcahu.

¹⁶ 'Yo gui emhma ngue ra matetho dí øt'e ngue dí xi'ahu ra hoga 'da'yo hya. A nugä, ya ma 'befigä'a, i høxhma xi ngue ga mmanna hya. Huεcategori ngue'mø hinga mmangä na ra hoga 'da'yo hya.

¹⁷ A nuyä, nu'mø ngue ma pähäse nnä mmangä na ra hya na, ya ja rá njut'i xanho. Pε nja ngue hingma pähäse te dí øt'e, sinoque ja ts'editho ngue ga mmanna hya, porque Oja bi 'dacra 'befi ngue ga mmambrä hya.

¹⁸ A nuyä, nuna dí ør'ma güenda ngue ma nzäbi ya, i ja gra pähä ngue hinte dí jui guehna ra hoga 'da'yo hya dí mma. Madague'a ja gra nt'edi ga xi'ahu ngue gui 'dacju te dí honi, pε nugä hinte dí xi'ahu ngue gui 'dacju.

19 A nuyá, madague'a ngue h̄injonn̄i ja'í di 'b̄ui ngue ma h̄mu, p̄e nugã dí òt'e ngue tengutho 'mò di nnòpa h̄mu gãtho yò ja'í. Porque dí nne ga japi ngue xtangu yò ja'í da 'ȳe'c'ei ra Cristo.

20 Nu'mò dí 'bucã p'ua ha 'b̄uhyò judío, dí òt'ã tengutho òtyò judío, n'namhma ngue xamhmatho ga tapyò mm̄ai ngue da 'ȳe'c'ei ra Cristo. Tengutho òt'u to òt'ã te mmamp'u ja ra ley bi 'yotra Moisés, gue'a dí òt'ã'a. Madaque'a ngue h̄ingui ja ts'edi ga òt'ã te mmamp'u ja ra ley, p̄e dí òt'e para ngue xamhmatho ga tapyò mm̄ai yò ja'í ngue da 'ȳe'c'ei ra Cristo.

21 Nu'mò ngue dí 'bucã p'ua 'b̄uhyò ja'í h̄ingui pađi hanja ra ley bi 'yotra Moisés, dí òt'ã tengutho òt'u, n'namhma ngue xamhmatho ga tapyò mm̄ai ngue da 'ȳe'c'ei ra Cristo. P̄e h̄indí nne ga mma ngue ga ena ya h̄indí tennba rá ley Oja, sinoque dí tenna ley bi manna Cristo.

22 Nu'mò dí 'bucã p'ua 'b̄uhyò 'ȳe'c'ei ngue h̄ingui nzaqui yò nt'ec'ei, dí òt'e tengutho òt'u, n'namhma ngue da zãp'u ga hatra ts'edi yò nt'ec'ei i ja. Nná òt'ã'a ngue 'da'igu dí òr'be yò ja'í 'b̄up'u ha dí mmanna h̄ya, n'namhma ngue xamhmatho da zãp'u di nyanyò te 'da'u òxra h̄ya dí mma.

23 Nguna ra h̄ya dá òt'ã ya, n'namhma ngue da zãp'u da 'yòhyò ja'í ra hoga 'da'yo h̄ya. Nu'a rá njapi Oja bá n'youi na ra h̄ya na, da zãp'u di tocabi gãtho'u bi 'yòde hanja ra h̄ya.

24 Ya guí pahmu ngue nup'u ja n'na ra x̄equi majuann̄i ngue di nja ra 'dih̄i, gãtho'u to da ḡucra 'dih̄i, n'na ngu n'na n̄i tih̄i, p̄e n'natho'a da d̄aha. Dam̄i njathu p'uya, guí ja ndummai guí 'yòth'u'a te di 'b̄ep'ah̄u Oja guí 'yòth'u, n'namhma ngue da zãp'u guí tahmu.

25 Gãtho'u to honi ha di dap'u ja ra nt'eni, h̄inte nne di h̄eni para ngue da d̄aha. P̄e nuya p'uya, di ja ndummai ngue da da'a n'na ra corona ngue da thotho, porque ra paxitho. P̄e nuj̄u, dađi ja ndummai ngue ga òth'u'a te di 'b̄ep'ah̄u Oja, n'namhma ngue di 'dacj̄u rá njapi, nu'a h̄injam'mò da thogui.

26 Nuna ra h̄ya nná 'yogã, dí h̄axra 'yu nu'a ja ngue gdã n'yo, h̄indí pãjtho'a te ja ngue gdã n'yo. Nugã dí ho ma mm̄ai ha gdã òrpađi rá pãhã Oja, porque h̄indí nne ngue h̄inte di b̄onho na rá 'befi Oja nná 'yo.

27 Nu ra ja'í 'mò nne ngue da d̄aha, di n'ann̄bi ngue emm̄ei di xãdi ha di d̄aha. Di njadã p'uya, di ho ma mm̄ai ngue dí honi ha di ntahna ra h̄ya nná 'yo. Porque dí nne ga òt'e tengutho ra h̄ya di xihyò ja'í da 'yòt'e. Nugã h̄indí nne da 'ȳenc'a Oja ngue h̄inga gue'a te di òt'e.

10

1 Ague ma zi cu'ahu, mam̄i pumb̄en̄hu na ra h̄ya ja ua, ngue Oja bi 'yòt'e ngue n̄i 'bet'o ra guí p'u n̄i ma yò nyogui ja'í nuya bi japi bi 'daxra Thenga jathe.

2 Gãtho ya yò ja'í ya, 'dap'u n̄i 'youi ra Moisés ngue n̄i denna guí, 'n̄e gã 'da i thorp̄u ja ra jathe. Guehya yò ja'í bi 'yòt'e ngue yò n'youi ra Moisés.

3 Gãtho yò ja'í bi zi'a ra hm̄e bí 'ȳe mah̄ets'i.

4 'N̄e gãtho yò ja'í bi zi'a ra dehe bi bop'u ja ra mm̄ando. P̄e nu'a bi 'ūinthe yò ja'í, h̄ingra do, sinoque gue'a ra Cristo bi mäxyò ja'í hapu n̄i ma.

5 P̄e nuna Oja, h̄imb̄i nu manho te bi 'yòtyò ja'í m'm̄efa. Jan̄angue ya mme gã bi du p'u ja ra dapo.

6 A nuyá, nuna ra ndate bi thohya yò nyogui ja'í bi 'yòtra nts'o, nu'mò ngue 'n̄ecj̄u ga òth̄u ra nts'o ya, x̄quet'a ngu'a ra ndate ga thohmu.

⁷ Janangue nuyá, 'yo gui thanneh_u yø dahm_u tengutho bi 'yøt'i'da'u ngue bi danne yø dahm_u. Porque nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro te bi 'yøtyø ja'i, i ɛna: "Bi mi yø ja'i ngue di nsihmɛ, 'nɛ bi mm̄inhni. Mi juate ra ts'ihmɛ yø ja'i, bi nangui ngue bi danne ra dahmu. Bi mahra hɛɛi p'uya", ɛnna Maca Libro.

⁸ 'Nɛ hinga n'yots'om'mäih_u tengutho bi 'yøt'i'da'u ngue bi n'yots'om'mäi. Ngue nguna bi 'yøt'e, n'na patho i dü 'däte mahyu mahuah_i yø ja'i.

⁹ Nuna Oja i seti te di ɔth_u, pɛ hingui sä ngue xøgue gdá ɔth'a ngue ga unhn_u ra cue Oja. Nguna bi 'yøt'i'da yø nyogui ja'i, pɛ mi sotrá mm̄ai Oja, bi guadi bi dü yø ja'i ngue bi za yø c'eya.

¹⁰ Mam̄i nømman'uh_u Oja tengutho bi 'yøt'i'da'u yø nyogui ja'i ngue bi nømman'uh_u Oja. Janangue Oja bá pɛnnab_i rá anxɛ ngue bi hyo ya yø nyogui ja'i.

¹¹ Nuna ra ndate bi thohya yø nyogui ja'i, bi ma macuati p'u ja ra Maca Libro'a te bi nja, n'namhm_u ngue nu yø ja'i 'bähya yø pa rá nzɛguitho di 'bähm_u, da sifi ngue 'yo di njap'u.

¹² Janangue nu te'o ɛna ngue hɛnjam'mø da 'yøtr_a ts'oqui, jatho ngue di mfädi xandønho manma 'yøtr_a ts'oqui. Porque yø nyogui ja'i bi 'yøtr_a ts'oqui.

¹³ Nu'mø so ma mm̄aih_u ngue ga ɔth_u ra nts'o, xquet'a njarbatho gätho mi'da yø ja'i. Pɛ nuna Oja hingui hɛgah_u na, da mäxçah_u ngue hinda dajpa ma mm̄aih_u ra nts'o. Nu'mø ya bá ɛp'u ra ts'on'yomfɛni, nuna Oja di mfäxte ngue da zä ga taphu'a ra nts'o ngue hɛndi nja.

¹⁴ Janangue nuya ma zi cu'ah_u, 'yo gui thanneh_u yø dahmu.

¹⁵ Da ðinni mm̄aih_u na ra hya ga mmangä ya. I sä ngue gui hyaçseh_u ra güenda ngue'mø gue'a di xi'ah_u ogue hɛn'na.

¹⁶ Nu'mø di äph_u Oja ngue di japr_a vaso 'mø di sih_u ra Santa Cena, çhuangui ga mbøn_i ngue nuya yø ja'i si, guehya yø ja'i i mäna ji ra Cristo p'u ja ra pont'i ngue da yan_i? Nuna ra thuhmɛ di xɛni ngue di sih_u, çhuangui ga mbøn_i ngue nu to gätho di sih_u na, gue'u yø ja'i i unná do'yo ra Cristo p'u ha bi tho na ngue da yan_i?

¹⁷ A nuyá, xä ngu_u ya. Pɛ ma mm̄aih_u, xøgue 'da'igu porque nu'a ra thuhmɛ di xɛni ngue di comhm_i di sih_u, n'natho'a.

¹⁸ Gui nnuh_u te ɔtyø judío 'mø ɔrp_a ra 'bøt'e Oja. Nu to gätho sa ra ngø i tho ngue ɔrp_a ra 'bøt'e Oja, i comhm_i sa, porque 'da'igu yø mm̄ai ngue'a ra ndanne ɔt'e.

¹⁹ Nuna te di nne ga mmanya, hinga mbøn_i ngue da t'ɛmbi ja rá ts'ɛdi n'na ra dahmu. Ni xinga gue'a ra ngø 'børpabi ra dahmu da t'ɛmbi man'na xanduxqui ngue'a ra ngø hinga m'møt'e.

²⁰ Nuna ra hya di mmangä, ngue nu'u yø ja'i hingui pa Oja, ɔrp_a ra 'bøt'e ra dahmu, gue'u yø ts'onth_i ɔrpabi ra 'bøt'e 'nɛ hinga gue'a Oja ɔrpabi ra 'bøt'e. Pɛ hɛndi nnegä ngue 'nɛ'ah_u gui cohi ngue da 'da'igu gui 'yøth_u ya yø ja'i thanne yø ts'onth_i.

²¹ Hingui sä ga sih_u ra Santa Cena bi zogah_u ra hya ra Hmu Jesús ngue ga ɔth_u, 'nɛ xinga mmäh_a p'u ha ts'a ra ngø nu'a 'bøspabi yø ts'onth_i.

²² 'Yo gui nne ngue da zäçj_u ra Hm_u Jesús. ÇTeni 'be'a gui ɛna go ga japhu'a?

²³ A nuyá, ya hɛndi mandagah_u ra ley ga 'yo yø judío ya. Ya sä ga ɔth_u te di nneh_u ya. Pɛ hingui ja ngue ga ɔth'a te hɛnni 'yup'u ga ɔth_u. Hinga nne ngue ga ɔth'a te di ts'onnbabi rá mm̄ai ma mm̄ic'ɛlh_u.

²⁴ Jatho ngue ga honnbah_u ra nho mi'da yø ja'i, hingue masque ga honse ra nho gdá 'bähm_u.

²⁵ Nu'a ra ngø pä yø ja'i p'u ja ra tai, dami sihmaḥu hma. 'Yo tema nt'anni guí øthḥ porque 'yo sä guí sḥ guí sihu'a ra ngø xa 'bøspabi yø dahmu.

²⁶ Porque nu te gä ja ua ja ra ximhäi, gä rä mmeti Oja.

²⁷ Nu'mø dä zixahḥ ra ts'ihme n'na ra ja'i ngue hingra 'yεc'εi 'ne guí n'uni ngue guí mmähä, dami sihu te di 'da'ahḥ. 'Yo 'be guí änhḥ ngue'mø rä 'bøt'e rä ngø ome hin'na. 'Yo sä guí sḥ guí sihu.

²⁸ Pe nu'mø toni ja'i da 'yεn'ahḥ: "Nuna ra ngø ja ua, ya xa 'bøspabi yø dahmu na", da 'yεna, 'yo guí sahu ra ngø p'uya. Porque hingui nnetho ngue guí ts'onnbahḥ rá mmui rä ja'i nu'a sḥ da za ra ngø ngue rä 'bøt'e.

²⁹ Madague'a guí pahmḥ ngue gätho yø ngø 'da'igu, pe 'yo guí sahu rä ngø 'mø embyø ja'i ngue hingui ho dä ts'i.

A nuyä, rä nzequi 'bu i'da ngue nne dä 'yεngui: "¿Hanja ngue gä ets'a te di si connä ngue'a te rä n'yomfεni n'nan'yo n'na ra ja'i?" da 'yεngui.

³⁰ "Xi mø di äprä mate Oja ngue di japi te di si, ¿teni 'be'a go nne'a n'nan'yo n'na ra ja'i ngue da 'yørpa rä hyä te di si?" da 'yεngui.

³¹ Nugä ga xi'ahḥ hanja na ra hyä na. Nu'mø guí sihmεḥ ome guí sitheḥ, ome ja te man'na maçosa guí øthḥ, nu te gä guí øthḥ, dami hyomhmḥ rä hyä ngue ha di t'εspabi Oja.

³² 'Yo guí nneḥ ngue go dä t'εnjḥ ngue di jathḥ ra 'yu hapḥ øtra ts'oqui mi'da yø ja'i, ngu'u yø judio, ngu'u hingyø judío, ni xinga gue'u yø ja'i Oja.

³³ Conma parte, dädi ja ndummai ngue di øt'ä'a te 'be'a ja ngue da nu manho yø ja'i. Porque hingma nhosε di honi, sinoque di honnbabi rä nho dä n'yo mi'da yø ja'i para ngue di nyanyø te.

11

¹ Tengutho guí nnuḥ di øt'ä ya, dä ngu'a guí 'yøthḥ. Porque nugä di øt'e tengutho bi 'yøtra Cristo.

² Ague ma zi cu'ahḥ, dädi johyagä ngue zant'a guí mbεnjḥ, 'ne hingui hehḥ na rä hyä dä xän'nahḥ.

³ Pe nugä jap'u n'na ra hyä di nne ga xi'ahḥ. Dami pahmḥ ngue nuna Oja i 'bet'o na ngue rä Cristo. Rä Cristo p'uya, i 'bet'o na ngue rä n'yohḥ. Rä n'yohḥ p'uya, i 'bet'o na ngue rä xisu.

⁴ Nu'mø mmat'Oja n'na ra n'yohḥ p'u ja ra nija, ome nne dä manna hyä di bεnnba Oja dä ma, 'ne'mø huḥtho rá fui rä n'yohḥ, ya di nequi ngue hndi respeta xanho rä Cristo.

⁵ Nu n'na ra xisu 'mø ngue mmat'Oja p'u ja ra nija, ome i nne dä manna hyä di bεnnba Oja dä ma 'ne hingui 'ue rá ya, ya di nequi ngue hndi respeta xanho rá damme. Nu'mø hingui 'ue rá ya rä xisu, ya øt'e tengutho yø xisu nt'axi yø ya.

⁶ Nu rä xisu hingui nne dä 'ue rá ya, man'na xanho dä 'yaxrá ya. Pe nu'mø enna xisu ngue rä 'be'isä ngue dä 'yaxrá ya, man'na xanho dä 'ue rá ya 'mø.

⁷ A nu rä n'yohḥ, hingui sä da hyusta rá fui p'u ha di mpeti yø ja'i, porque Oja bi hocra n'yohḥ ngue bi gohi tengutho'a. Janangue connä nguehḥ n'yohḥ i t'εspabi Oja. Pe nu rä xisu, i 'bu i ngue gä t'εspabi rä n'yohḥ'a.

⁸ Porque Oja, nu'mø mambi hocra n'yohḥ, hingra xisu'a bi tajpabi rá do'yo ngue bi nhohra n'yohḥ. Sinoque rä n'yohḥ'a bi tajpabi rá do'yo ngue bi nhohra xisu.

⁹ A nu rä xisu, bi ma maḥoqui para ngue rá mäxtetho rä n'yohḥ, hingue masque rä n'yohḥ bi ma maḥoqui para ngue drä mäxtetho rä xisu.

10 Janangue guehna dí mmangä naya ngue ra xisu jatho ngue da 'ue rá ya, gue'a ra hmeya'a ngue ec'ei rá damme 'mø nzofó. 'Né gue'a nnu manho yø anxé Oja'a.

11 Pë Oja bá sänni ngue ngu yø n'yohu, ngu yø xisu, mahyonitho ngue di m'mui.

12 Porque majuaní ngue nup'u bá fadi bá m'mahra xisu, guerp'u ja rá do'yo ra n'yohu bá thaqui. Pë xquet'a majuaní ngue nu ra n'yohu, ra xisu di m'i'mi. Nuna p'aya, gátho Oja bá sänni ngue njap'u.

13 Damí hyacju xanho ra güenda na ra hya dí xi'ahu ya. Xi n'na ra xisu 'mø mmat'Oja, çua xanho ngue da 'ue rá ya uague hin'na?

14 Ya guí nnuhu te øt'e gátho yø ja'i. Nu ra n'yohu, hingui nnu manho ngue xtamma rá xtá. Porque embi ngue ra 'be'isá.

15 Pë ra xisu i nnu manho ngue xtamma rá xtá. Porque gue'a rá xtá bi t'unni ngue da nøpa nt'eya.

16 Pë nu'mø 'bui to i nne di nnemhya guehna ra hya dí xi'ahu ya, da bata njuani ngue ni xinga guécju, ni xinga gue hmi'da yø ja'i Oja i 'bui ndap'u bi zä yø hnini ngue da n'nan'yo man'na ra hya di tenni.

17 I ja man'na ra hya dí nne ga xi'ahu ya. Porque nup'u ha gadi mpetihu, hinga gue'a te guí øthu. Ngue hingra nho gni mpetihu, sinoque n'na ra n'atho gni mpetihu.

18 Dí øcä ngue nup'u ha gadi mpetihu gadi njun'mahyah. Rá nzequi majuaní na ra hya dí øcä.

19 Pë ngutho ya ja ngue da ngu'a di nja, ngue di nja ra njun'mahya p'u ha guí 'buhmu. Gue'a di fa'a ndana ra ja'i ngue majuaní ra 'yec'ei, ndana ra ja'i himma juani ra 'yec'ei.

20 Janangue nu'mø gadi mpeti ngue gui sihu ra Santa Cena, hingui nnu manho ra Cristo te guí øthu.

21 Porque nu'mø bi zønna ora guí nsihmehu, n'na ngu n'na yø ja'i xahyø hme ni hya ngue da zi. Da mi, di nsihme sehe p'aya. Pë nu yø ja'i ngue hyoya, i tu manthuhu, mente mi'da yø ja'i p'aya i n'ya asta ititho.

22 Çua hin'yu ni ngu guí si'a te guí timhmu? Çhanja ngue høntho guí nne ngue gadi 'berpah yø sä'u yø ja'i Oja i hyoya, hin'yu te di nsihme p'u ha gadi mpetihu? ÇUa guí emhmu ngue di nnu manhogá te guí øthu? Nu'a, hin'na'a.

23 A nuna ra Santa Cena dí xi'ahu, guese'a ra Jesucristo bi xänngagui hanja na ra hya na. Nu'a ra xui bi ma ma dá ra Hmu Jesús, bi hyacra thuhme.

24 Mi ja mammadí Oja, bi xemp'uya. Bi 'yembyø xädi: "Damí sihu ra thuhme ja ua ya. Guehna ma do'yogä na. Nu'mø gá sihu yø pa di map'u naya, gue'a gdi benja'a ngue ma do'yo dadi dá ngue da du conná ngue'ahu".

25 Mi juadi bi nsihme p'aya, bi decra vaso, bi 'yena: "Nuna ya, guehna ra hmeya naya ngue nu'mø dá tu, di nja rá ts'edi na ra 'da'yo cohi øt'ahu Oja. Porque di mfamma ji conná ngue'ahu. N'na ndi ngu n'na ndi guí sihu naya, damí benju ngue dá tugá", bi 'yena.

26 Janangue n'na ndi ngu n'na ndi guí sihu na ra thuhme na, 'né guí sihu na rá ngui ra uva, gui 'yøthu ngue da bahyø ja'i ngue bi du ra Hmu Jesús. Dangu'a gui 'yøthu asta guehra pa ngue da ep'u ra Hmu Jesús.

²⁷ A nuyá, nu to bi zä ngue hinguí nnu mansu na ra Santa Cena 'mø bi zi, ya ra ts'oqui øt'e. Porque hinguí nnu mansu'a ra Hmu bi männá ji p'ü ha bi du conná guehra ja'i.

²⁸ Janangue nuyá, n'na ngu n'najü, ma ga hacjü ra güenda te ja ma n'yomfëñihü hante ngue ga sihü ra Santa Cena.

²⁹ Porque nu'mø ngue sä dä zi ra Santa Cena ra ja'i, 'në hinga 'bet'o hacra güenda hanja te ga mbøni ngue bi du ra Hmu, ra ja'i ya honse rá castigo da thogui.

³⁰ Ja njap'ü ngue xangu yø ja'i tho ra castigo, sä ra n'ü ngue di hyënni. Ya hinguí nzaqui 'da, 'në ya xandü 'da. Porque hinguí nnu mansu ra Santa Cena.

³¹ Pë nu'mø ngue ga hacjü ra güenda xanho p'ü ja ma n'yomfëñihü tengue ga mbønná Santa Cena, ya hin temá castigo ga thohü.

³² A nuyá yø ja'i hinguí hacra güenda xanho p'ü ja yø n'yomfëñi tengue ga mbøni, guehya dä pennbabi ra castigo Oja ya ngue di hyënni. Porque Oja nnepe ngue di 'bätýø n'yomfëñi yø ja'i, n'namhü ngue hinda map'ü ja ra castigo di ma yø ja'i hinguí ëc'ëi Oja.

³³ Janangue nuyá ma zi cu'ahü, nu'mø gadi mpëtiñü ngue 'dap'ü gui sihmëñü, dami ntø'mi n'na ngu n'na'ahü ngue 'da gdi nsihmëthohü.

³⁴ Pë nu'mø ngue to hinguí hätra thuhü, 'be di nsihmë 'mø bi nëxpü ja rá ngu, n'namhü ngue hinda 'yøtra ts'oqui p'ü ha gadi mpëtiñü, ya hin temá castigo da thogui. A nu'mø ngue ja mi'da yø hyá gui hëmphü, ga xi'i ha gdi japhü 'mø dá magá p'ü.

12

¹ Ague ma zi cu'ahü, dí nne ga xi'ahü hanja'a te ørpe n'na ngu n'na yø ja'i na ra Espiritu Santo.

² Ya gui pahmü ngue nu'mø yø pa xa thogui, nu'mø tobe hingmani pahmü Oja, xcá thannehü yø dahmü hinguí ya. 'Në conná guehyø dahmü xcá thannehü, hingá pahmü hanja na rá 'yü Oja.

³ A nuyá, nu ra ja'i ënä ngue ra Espiritu Santo di bennbabi ra hya i mma, dami padi ha gdi hyacjü ra güenda xanho ngue'mø majuanü ra Espiritu Santo di bennbi te mma ogue hin'na. Porque nu ra ja'i ngue ra Espiritu Santo di bennbabi ra hya i mma, guehna ra ja'i hinjam'mø di sanna Jesús. A nuyá, nuyá yø ja'i n'yoi ra Espiritu Santo, høndya sä dä ma ngue ra Jesús gue'a ra Hmu mahëts'i'a.

⁴ A nuna rá 'befi Oja i ja, 'dama 'dan'yo ma 'befi di 'bëpi da 'yøtyø 'yëc'ëi. Pë gä gue'a ra Espiritu Santo øt'e ngue dä zä dä 'yøtra 'befi yø ja'i.

⁵ N'na ngu n'najü, 'dama 'dan'yo ra 'befi di pëhmü, pë nu te gä dí øthü, gue'a ra Hmu Jesús dí ørpañü rá 'befi.

⁶ Hinga 'da'igu ra 'befi bi n'nacjü, sinoque 'dama 'dan'yo ra 'befi. Pë gätho gue'a Oja di hätra ts'edi yø ja'i ngue dä badi ha di japra 'befi da 'yøt'e.

⁷ N'na ngu n'najü, Oja bi zänni temá 'befi ja ngue ga øthü, gue'a ra Espiritu Santo di hacjü ra ts'edi ngue dä zä ga ørpañü rá 'befi Oja. Pë nu'a te gätho ma 'befi bi 'dacjü, bi 'dacjü ra 'befi para ngue dä 'yørpabi ra nho ma mmi'yëc'ëiñü.

⁸ Nu 'da yø 'yëc'ëi ya, ra Espiritu Santo di japyø ja'i ngue dä badi xanho p'ü ja yø mmü ha di japra hya dä ma. Nu mi'da p'üya, di japi ngue dä badi ha di japi dä man'ü yø hyá xanhënni, para ngue dä zä dä dinyø mmü yø ja'i ya yø hya dä ma.

9 Mí'da p'uya, di japra Espíritu Santo ngue nu'mø mmat'Oja ra ja'i, da dinna mmui ra ja'i ngue di nja'a te äp'a Oja. Mí'da p'uya, ra Espíritu Santo di unna ts'edi ra ja'i ngue da 'yøthe yø dárqughí.

10 Mí'da p'uya, ra Espíritu Santo di unna ts'edi yø ja'i ngue da 'yøtyø milagro. Mí'da p'uya, ra Espíritu Santo di bennbabi'a te ra hya ja ngue da ma. Mí'da p'uya, di japyø ja'i ngue da badí xanho ngue'mø guesë ra Espíritu Santo di bennbabi'a ra hya mmanna ja'i ogue hin'na. Mí'da p'uya, ra Espíritu Santo di japyø ja'i ngue da nya yø 'dan'yo hya hinguí padí. 'Bü i'da yø ja'i p'uya ngue ra Espíritu Santo di japyø ja'i ngue da zä da ma te ni bøn'u yø 'dan'yo hya i hma.

11 Pë gätho ya yø 'befi ya, guesë'a ra Espíritu Santo di japyø ja'i ngue da zä da 'yøtra 'befi. Nu'á, go gue'a sännbi n'na ngu n'na yø 'yëc'ëi'a ndana gue'a ra 'befi da zä da 'yøtyø ja'i.

12 Nu ra ja'i, madague'a xangu yø xequi n'youi rá do'yo, pë ra ja'i n'na nc'ëitho. Di njathu p'uya, ngue conná Cristo xanguja ngue dí ëc'ëih'a, pë tengutho 'mø ngue n'na nc'ëitho di jahu ra Cristo.

13 Gäthogahu ya, ngu yø judío, ngu'u hingu yø judío, 'bü i'da ngue 'büh yø hmu, 'bü i'da ngue hinjo'o yø hmu, pë gäthogahu, nu'mø bi ma ma xixyagahu, ra Espíritu Santo øt'e ngue dí cohi ngue ëntho n'na nc'ëitho di jahu. Porque gäthogahu, gue'a ra Espíritu Santo di n'yohu.

14 Ya guí nnuhu ngue rá do'yo ra ja'i hinga n'na xequitho i ja, sinoque xangu yø xequi n'youi.

15 Nu'mø da 'yënná gua ra ja'i: "¿Hanja ngue hingrá 'yëgä ra ja'i? Ya hinga n'yogä'be rá do'yo ra ja'i", da 'yëna, pë nup'u ja rá do'yo ra ja'i ja n'youi p'u.

16 Ogue ma guhu da 'yëna: "¿Hanja ngue hingrá dägä ra ja'i? Ya hinga n'yogä'be rá do'yo ra ja'i", da 'yëna, pë nup'u ja rá do'yo ra ja'i ja n'youi p'u.

17 Xi'mø ngue gä rá ngani rá do'yo ra ja'i, gä dyø dä, çha di zä ga øhmu ra hya 'mø? Ogue gä ma do'yohu, gä dyø gu, çha di zä di nja ma fahahu 'mø?

18 Pë Oja bi 'yøt'e ngue bi njap'u ma do'yohu. N'na ngu n'na yø xequi ja rá do'yo ra ja'i, bi japi hapu bi nepe da me.

19 A nu'mø ngue gätho ya yø xequi ja rá do'yo ra ja'i, da 'da'igu, çha di zä di nëqui ngue ja rá do'yo ra ja'i 'mø?

20 Pë nuna ra hya i ja, madague'a ngue xangu yø xequi n'youi rá do'yo ra ja'i, pë gätho ya yø xequi ya, gue'a guí nëqui xanho ngue ja rá do'yo ra ja'i'a.

21 Nu yø dä ra ja'i, hinguí sá da 'yëmbyø 'yë: "Nugä hindí hon'a'i", da 'yëmbi. Nu rá ya ra ja'i, hinguí sá da 'yëmbyø gua: "Nugä hindí hon'auí", da 'yëmbi.

22 Pë gätho ya yø xequi ja ma do'yohu, gätho mahyonítho. A nu yø xequi dí ëhmu ngue hin'ë mahyoní, gue'u yø xequi ma datho mahyoní'u.

23 I ja 'da yø xequi n'youi ma do'yohu ngue ëntho hints'ëhmi su t'ørpa masu, pë gue'a ra xequi'a ngue man'na dí päxhu xanho. 'Në ja n'na ra xequi ma do'yohu ngue hinguí sá da hnu, 'në guehna ra xequi na p'uya ngue man'natho dí suphu na.

24 I ja yø xequi ma do'yohu ngue di nëqui, 'në hinte man'na dí honí ngue ga japhu. Nuna Oja bi hoqui gätho ma do'yohu, 'në bi 'yøt'e ngue man'na di muui'a ra xequi dí ëhmu ngue hinga njuani p'u guí nëqui.

25 Janangue nuyá, hinga 'da'a n'nanni 'yo rá do'yo ra ja'i, sinoque gätho'u yø xequi ja rá do'yo ra ja'i, n'na ngu n'na, di nhyoni.

26 Nu'mø ngue di hyenna n'na xequi rá do'yo ra ja'i, gá rá do'yo ra ja'i di hyenni. Nu'mø ja n'na ra xequi rá do'yo ra ja'i ngue hnu mansu, gá rá do'yo ra ja'i, gá di johya.

27 A nuyá, guecju'a nnøpe ngue rá do'yo ra Cristo ya. N'na ngu n'najm, guecju'u yø xequi n'youi p'u ja rá do'yo'a.

28 Njarbatho Oja ya, n'na ngu n'na yø 'yec'ei bi zännbi ndana gue'a ra 'befi da zä da 'yøt'e n'na ngu n'na. Rá mæditho, Oja bi unyø 'befi'u yø representante ra Cristo. Rá yoho, 'buhyø ja'i ngue bi t'unna 'befi ngue da manna hya di bennbabi ra Espiritu Santo ngue da ma. Rá hyu, i 'buhyø ja'i ngue bi t'unyø 'befi ngue di nxännbate rá hya Oja. I 'buhyø ja'i bi t'unyø 'befi ngue øtyø milagro. I 'buhyø ja'i bi t'unyø 'befi ngue da 'yøthe yø dærquhi. A nuyá, i 'buhyø ja'i bi t'unyø 'befi ngue fäxyø mmic'eiui. 'Në i 'buhyø ja'i ngue bi t'unyø 'befi ngue di manda p'u ja ra nija. I 'buhyø ja'i ngue bi t'unyø 'befi ngue da nya'u yø 'dan'yo hya hingui padj.

29 Pë hinga to bi zä ngue da zä da 'yøtra 'befi ngue drá representante ra Cristo. Ni xinga to bi zä ni ja'i da zä da 'yøtra 'befi ngue da nya'u yø hya di bennbabi yø ja'i ra Espiritu Santo da ma. 'Në hinga'da gui t'untho yø 'befi yø ja'i ngue da zä di nxännbate rá hya Oja. 'Në hinga'da gui t'untho yø 'befi yø ja'i ngue da zä da 'yøtyø milagro.

30 'Në hinga'da gui t'untho yø 'befi yø ja'i ngue da zä da 'yøthe yø dærquhi. 'Në hinga'da gui t'untho yø 'befi yø ja'i ngue da nya'u yø 'dan'yo hya hingui padj. 'Në hinga'da gui t'untho yø 'befi yø ja'i ngue da zä da ma te ga mbøn'u yø 'dan'yo hya i hma.

31 Damj nehæ ngue Oja di 'da'ahæ rá 'befi nu'a ma dætho tæte di muui. Pë nugá, nuna man'na ra hya tæte di muui ngue mī'da yø hya, guehna dī nne ga xän'nahæ naya.

13

1 A nuyá, madague'a gdi padj gdá nya'u'u yø hya yø 'dan'yo ja'i, ogue gdi padj gdá nya'u'u yø hya ga ya yø anxæ, pë nu'mø hin dadj mahma mmic'eiha, ya hinte dadj muha. Nu ma hyahæ hinte di muui porque di cohma tengutho ra t'egui 'mø ma zant'i, ogue tengutho ra xit'egui di zantyo hyæxi.

2 Madague'a gdi padj gdá nya'ahæ'u yø hya di bennbabi ra Espiritu Santo yø ja'i da ma, ogue gdi pahma gætho'u yø hya xanhenñi, ogue gdi timhma xandønho hanja'u yø hya hingui fadj hanja, ogue di ja xanho ma nt'ec'eiha, asta ga empha yø nyuni ngue da 'uegue, danj mpa n'na nguadi, 'në di nja, pë nu'mø hin dadj mahma mmic'eiha, ya hinte dadj muha.

3 Madague'a ga dat'i gætho'a te di peshæ ngue ga unhnæ te da zi yø hyoya, ogue asta ga n'unj ngue da ma nt'udj gahæ, pë nu'mø hin dadj mahma mmic'eiha, ya hinte dadj muha.

4 A nu ra ja'i ngue majuani di mahrá mmic'eiui, guehna ra ja'i seti te sifi. Guehna ra ja'i rá yemma. Guehna ra ja'i hingra zeya. Guehna ra ja'i hindi 'yets'i hapæ ya.

5 'Në di jammansu rá mmic'eiui. Hingui honse ra nho da m'mæi, sinoque honnbabi ra nho yø mmic'eiui. 'Në hingra cæ. I ja rá mpunnbi tengue t'ørpe.

6 Hindi johya 'mø nnu ngue øtra ts'oqui mī'da yø ja'i, sinoque di johya 'mø nnu ngue njuantho ga 'yo yø ja'i.

7 Nu'mø di mahrá mmic'eiui n'na, ya di siguetho di madj madague'a hingui ho te ørpabi. Zant'a embra mmæi ngue xanho te øtra mmic'eiui, porque hingui

nne da hye'p'u'a gui mađi. I t'o'mi' ngue di n'yo rá mm'ei rá mm'ic'eiui 'mø ngue hinga gue'a øt'e.

⁸ A nuyá, nu'a ngue ga mahma mm'ic'eiha, i jatho ngue hinha rá nze'gui ga mahma. Pe nuyá yø 'befi bi 'dacja Oja, di njap'u rá nze'gui ya. Porque da 'yehra pa ngue ra Espiritu Santo ya hinni mantho di bennba yø ja'i ra hya da ma. Da 'yehra pa ngue ra Espiritu Santo ya hinni mantho da japyø ja'i da nya yø 'dan'yo hya. Da 'yehra pa ngue ra Espiritu Santo ya hinni mantho ngue ja da xännbabi yø ja'i'u yø hya xanhenni.

⁹ A nuyá, majuaní ngue hinga gátho dí pahma hanja yø hya. Porque Oja hinguí uđi gátho'a te ra hya i ja.

¹⁰ Pe da 'yehra pa ngue gáthogaha ga pahma xanho hanja ra hya. Nu'u yø pa'u, ya himma hyoni ngue di m'mahyo ja'i da xännbá ra hya yø mmi'yec'eiui.

¹¹ A nu'mø mará ngüegui, di mmanyø hya ga nya yø basi. Nu ma n'yomfeni mi ja, tengutho yø n'yomfeni yø basi. Pe nuyá, ya dá ndan'yohu ya, ya bi gop'u'u yø hya xtá mangá 'mø mará ngüegui.

¹² Nuyá, nup'u ga mbemma mm'ei hanja ra hya ya, entho tengutho 'mø di hetra hye, hinda nequi xanho hanja gátho yø hya. Pe da 'yehra pa ngue ga nup'paha rá hmi ra Cristo. Ya ja ga pahma p'u xanho hanja ra hya p'uya. A nuyá, zits'utho dí pahma hanja ra hya ya, pe nu'u yø pa'u, ya ga pahma xandønho gátho hanja, tengutho Oja i pacja xandønho'a.

¹³ Janangue ja ua ya hyu yø hya zant'a ja ts'editho ngue ga øthh. Ja ts'editho ngue zant'a ga ec'eiha Oja. Ja ts'editho ngue zant'a ga emhma ngue di nja'a te mman'Oja. 'Ne ja ts'editho ngue zant'a ga mahma mm'ic'eiha. Pe nuna ma datho di muui ya hyu yø hya ya, gue'a ngue zant'a ga mahma mm'ic'eiha.

14

¹ Damí ja ndummi ngue guí mahni mm'ic'eiui n'na ngu n'na'ahu. Nuna Oja, 'dama 'dan'yo yø 'befi i ja, pe dami ne ngue da zá gui 'yörpaha rá 'befi Oja. 'Ne ma datho dami nehu ngue di m'mahyo ja'i ngue ya dyø 'befitho'a ngue da manna hya di bennba Oja.

² Porque nu'mø 'buhra ja'i ngue ga ya'u yø hya hinguí fadi, ya hingyø ja'i'u nzofo, porque hujungui øde te ga ya. Hinda hønse Oja padi tema hya manna ja'i. Porque ra Espiritu Santo di hatra ts'edi di bennbi te da ma, pe hujungui padi te ga mbonyø hya i mma.

³ Pe nu ra ja'i ngue di bennbabi Oja ra hya ja ngue da xihyo ja'i, gue'u yø ja'i nzofo para ngue di zacyø nt'ec'ei yø ja'i. Di hatra ts'edi yø ja'i na ra hya øde hma, 'ne hurpabi yø mm'ei.

⁴ A nuyá yø ja'i ga ya yø 'dan'yo hya, guehya hujungui øde te ga ya, sinoque pase hanja'a ra hya mma. Pe nu ra ja'i ngue di bennbabi Oja na ra hya da xihyo ja'i, nuyá yø ja'i di mpeti, di japi ngue da dinyø mm'ei yø ja'i na ra hya xifi.

⁵ Mahotho 'mø ngue gátho di sä gdi nyahu yø 'dan'yo hya hinguí fadi. Pe ma datho di nnegá ngue di ben'nahu Oja'a te ra hya gui xihma yø ja'i. Porque man'na xanho ngue da 'yøde xanho yø ja'i'a te ra hya gui mmamhma, hinda gue'a ngue gdi nyahu n'na ra hya ngue hinguí øhyø ja'i. Xquet'a xanho, pe gue'mø 'bap'u te'o da zá da ma te ga mbønna hya da hma. Janangue gátho yø ja'i di 'bap'u da dinyø mm'ei hanja ra hya.

⁶ Ague ma zi cu'ahu, xi'mø ga mmagá p'u ngue ga xän'nahu ra hya, 'ne gdá zo'ahu yø hya hinguí øhma, ¿dana ra hya gui 'ye't'ammuihu 'mø? Pe nu'mø gdá zo'ahu'a te ra hya gni yahu, ya da dini xanho ni mm'ihu hanja ra hya 'mø. Ya

guí pahm̄ hanja'a rā hya di bennagui Oja ga mmammp'uya, guehna rā hya da zā ga xān'nah̄ nā.

7 Ya guí nnuh̄, nu'mø ya rā corneta ximmi ya rā 'bida, nu'mø hīndi ntinyø hya, ya hīngui fadi temā so i ja.

8 Nup'ua ja n'na rā tunhū ya, nu'a pixtra corneta 'mø hīngui padi da mixt'i, aha ya rā corneta, hīnte nī bontho. Porque hīndi nsā yø ja'i ngue dī nja ra tunhū.

9 Guí njath̄ p'uya, nu'mø hīngui øhyø ja'i'a rā hya gni yah̄, çhague da mbahyø ja'i'a rā hya guí mmamhm̄ 'mø? aha gadi yahnih̄, hīnjongui øde te guí mmamhm̄.

10 Nūua ja rā ximhāi, mandøngu dyø hya ja ua ngue ga ya yø ja'i. Pē gātho'ua yø hya ga ya yø ja'i, ja te ga mbøni.

11 A nuyá, nu'mø toni ja'i da zoqui, 'nē ga ya rā hya hīndi øde, ya tengutho 'mø da ndø yap'atho rá hāi'a nzoqui, porque hīnda zā gdá nya'be'a te rā hya ga ya rā ja'i.

12 Nugá dī padi ngue emmei guí nne di ha'ah̄ rā ts'edi rā Espiritu Santo ngue da zā guí 'yørpah̄ rá 'befi Oja. Pē dami neh̄ ngue nu'a rā 'befi guí 'yøth̄, da gue'a rā 'befi mā datho da 'yørpabi rā nho nī mmī 'yēc'ēih̄ guí 'yøth̄.

13 Nū to nne da nya yø hya ngue hīngui øhyø ja'i, da 'yāpra mate Oja ngue da zā da xihyø mmic'ēiui te ga mbømma hya da mā.

14 Porque nu'mø dī mmat'Oja 'nē hīngui øhyø ja'i'a te rā hya nna mat'Oja, nūua ja mā mmāi dī padi ngue dī mmat'Oja, pē nūya yø hya dī mma, ya hīn temā nho da 'yørpabi yø ja'i.

15 ÇNdana gue'a ja ngue ga øt'ä ya 'mø? I ja ngue ga mmat'Oja co gātho mā mmāi, pē guehya yø hya øhyø ja'i gdá mat'Oja. I ja ngue ga tutyø alabansa co gātho mā mmāi, pē da gue'ua yø alabansa ngue øhyø ja'i yø hya i mma.

16 Nu'mø gadi ja mammadih̄ Oja, 'nē'mø hīnjongui øde temā hya guí mmamhm̄, nu rā ja'i øts'e te guí mmamhm̄, ya hīngui padi te ga mbømma hya. Ya hīngui sã da 'yēnna ja'i da ngut'atho.

17 Madague'a ngue mazi hotho ha gni ja mammadih̄ Oja, pē nu'mø ngue hīngui øhyø ja'i'a rā hya gni ja mammadih̄ Oja, ya hīn temā ntho ørpabi yø ja'i rā hya øde.

18 Nugá dadi ja mammadi Oja ngue mits'ua xangu yø 'dan'yo hya dī padi gdá nyagā ngue'ah̄.

19 Pē nup'ua dī mpeti yø ja'i, nugá dī nnu manho ngue hōndi cat'atho yø hya ga xānnbabi yø ja'i, pē da gue'ua yø hya øhyø ja'i gdá nya, hīnda gue'a ngue ga mmangā 'det'a māhuah̄i yø hya ngue hīngui pahyø ja'i te ga mbøni.

20 Ague mā zi cu'ah̄, 'yonī mantho guí øth̄a tengutho yø basī ngue zits'ua dyø n'yomfēni i ja. Pē xanho ngue guí coh̄ma tengutho yø basī ngue hīngui ngu rā nts'o padi, guí njath̄a p'uya. Pē ya gyø daja'ih̄, dami 'yø'te ngue ya ja xanho nī n'yomfēnih̄ ya.

21 Nup'ua ja rā libro ngue rá ley, Oja i ena: "Nūya yø ja'i ngue yø mmejmahya, ga japi ngue di ts'ofø conyø hya ga ya yø 'dan'yo ja'i. Pē madague'a di ts'ofø conyø 'dan'yo hya, ngutho hīnda 'yørcagui masu", ēn'Oja.

22 Janangue nūna Oja, nu'mø nzohyø ja'i conyø hya hīngui fadi, gue'a rā hmēya'a ngue hīngyø 'yēc'ēi yø ja'i ts'ofø, sinoque yø mmejmahyatho. Pē nu'mø nzo Oja yø ja'i conna hya di bennbabi yø pøngahya da mā, gue'a rā hmēya'a ngue ya yø 'yēc'ēi yø ja'i nzofo.

23 A nu'mò ngue n'narba xá mpeti yò 'yéc'èi, 'nè'mò gá ga ya yò 'dan'yo hya ngue hinga nt'òde te ga ya, xi'mò bi yut'a n'na ra ja'i hinga 'yéc'èi nè hinguì pahyò 'dan'yo hya ga ya yò ja'i, uanguì da 'yembi ngue loco yò ja'i di yahni.

24 Pè nu'mò nne di nya n'na ra 'yéc'èi ngue da manna hya di bennbabi Oja da ma, nè da nya ra hya ga ya yò ja'i, xi'mò bi yut'a n'na ra ja'i hinga 'yéc'èi nè hinguì padì hanja ra nt'èc'èi, ra ja'i da dinná mmui ngue ja rá ts'oqui co nu'a te ra hya da 'yòde.

25 Di n'yo rá mmui ra ja'i ngue Oja i padì xanho te gäma hya mbemp'u ja rá mmui. Di ndantyòhmü p'uya ngue da danne Oja. Da 'yèna: "Majuani ngue gue'a Oja n'youi ua ha di mpeti yò ja'i 'bucua", da 'yèna.

26 Ague ma zi cu'ahu, nup'u ha gadì mpetihya, i 'bui to nne da dutyò salmo, i 'bui to nne di nxännbate rá hya Oja, i 'bui to nne da manna hya di bennbabi Oja, i 'bui to i nne da nya yò hya ngue hinga nt'òde, i 'bui to da zà da ma te ga mbönyò 'dan'yo hya hinga nt'òde. Pè nu te gäma hya guì nne guì mmamhmu, guì mmamhmu'u yò hya di hatra ts'edi yò ja'i.

27 A nu'mò te'o ga ya ra 'dan'yo hya hinga nt'òde, ya høndi yo nc'èi ogue hyu nc'èi di nya. Pè 'da m'í'datho di nya. 'Nè nnethe ngue di 'bui te'o da xihyò ja'i teni bön'u yò hya da hma.

28 A nu'mò ngue hinjo'o p'u to di thocra hya, man'na xanho ngue 'yo di nzohyò ja'i'a n'nan'yo ra hya ga ya. Porque hínjonguì òde te ga ya. Sinoque n'na ngu n'na di nyasèui Oja p'u ja yò mmui.

29 Xquet'a ngut'a ya, nu te'o nne da xihyò ja'i'u yò hya di bennbabi Oja da ma, di nya yonc'èi ogue hyu nc'èi. M'í'da yò ja'i p'uya, da hyacra güenda ngue'mò majuanì Oja di bennbabi ra hya mmanna ja'i ogue h'in'na.

30 Nu'mò ngue 'bap'u man'na ra ja'i nne da xihyò ja'i ra hya di bennbabi Oja da ma, di nsäy'a ya p'uya, di japi di nya man'na nc'èi nne di nya.

31 Gätho'ahu, nu to nne da xihyò ja'i ra hya di bennbabi Oja da ma, 'da m'í'da di nya. Janangue nu'u yò ja'i økra hya da hma, da dinyò mmui hanja ra hya, gue'a di hya ra ts'edi'a.

32 Nu te'o nne da xihyò ja'i'a te ra hya di bennbabi Oja da ma, da døm'ímí mente da zà di nya.

33 Porque Oja hinguì nnepe ngue 'da di yahniho yò ja'i p'u ha ja ra hya.

Nu'a te ør'm'í'da yò 'yéc'èi m'í'da yò hnini, dang'u'a guì 'yòthü.

34 Porque yò xisu hinguì sä ngue di nyap'u ha di mpeti yò 'yéc'èi. Porque yò xisu h'in'ya ra nt'èdi ngue da gue'u di opan'yu ra hya yò ja'i'u. Sinoque yò n'yohu'u i ja ngue di m'met'o tengutho ra hya mmamp'u ja rá ley Oja.

35 Nu'mò ja tema hya nne da 'yänna n'na ra xisu, da 'yänna damme p'u ja rá ngu. Porque h'indi nejmanho ngue ra xisu di nyap'u ha di mpeti yò 'yéc'èi.

36 Mahsä m'í 'yèna ngue da zà guì sänse te guì 'yòthü. Porque hingo gá damhmu rá hya Oja, sinoque m'mefatho bi zönnä hya p'u guì 'buhmu.

37 Nu'mò toni ja'i da 'yèna ngue di bennbabi Oja ra hya ja ngue da ma, ogue to da 'yèna ngue n'youi ra Espiritu Santo, da badì ngue nuya yò hya dí xi'ahu, gue'a Oja di 'bejpasègui te dí mma.

38 A nu'mò toni ja'i da 'yènguì ngue hinga gue'a ra hya dí mma, da gue'a to mman'a p'uya xquet'a hinguì ja ngue da t'èmbi ngue gue'a ra hya mma.

39 Ague ma zi cu'ahu, dami nehü ya ngue guesè Oja di ben'nahü ra hya guì xihmä yò ja'i. A nu'u yò ja'i ga ya yò 'dan'yo hya, dami unhnü ra nt'èdi ngue di nya.

40 Pè da 'yo ni 'yu'a te gäma hya guì mmamhmu, mazihotho gdì mamhmu ra hya.

15

1 A nuyá mā zi cū'ahū, mān'nān'yo mī 'yøt'e ngue guí pumbēñihū nā rā hoga 'da'yo hyā dá xi'ahū ya. Ya gá nū mānhohū nā rā hyā nā, 'nē guehñā gā dū nī nt'ēc'ēihū nāya.

2 Nū'mø ngue hīngui hyehmāp'ū nā rā hyā nāya, gue'mø ngue hīngma xøts'etho gnī 'yēc'ēihū nā rā hyā 'mø, guehñā rā hyā dī nyannī tehū nā.

3 Nūna rā hyā bi siqui, guehñā rā hyā rá māditho dá xān'nahū nā. Guehñā rā hyā nā ngue bi dū rā Cristo ngue bī hoga mā ts'oquihū. Ya bī nja nā te rā hyā nt'ot'i p'ū ja rā Macā Libro.

4 Mī dū rā Cristo, bī ma nt'āgui. Pē bi bēnnate'a rá hyū pa. Ya māhømbi nja rā hyā nt'ot'i p'ū ja rā Macā Libro.

5 Mī bēnnate rā Cristo, bī nū rā Bēdu ngue ya 'būi māhøn'a. M'mēfa p'ūya, bī nū gātho'ū mī'da yø representante rā Cristo.

6 Mān'nā rā pa p'ūya, tho'i cat'a ciento'ū mā cūhū bī nnuui rā Cristo māhøn'a. 'Nē xāngu tobe 'būtho ya, xīnxā ndū 'da.

7 M'mēfa p'ūya, bī nū rā Jacobo. Mān'nā rā pa p'ūya, gātho'ū yø representante bī nū māhøn'a.

8 Mī nū rā Cristo ya to gā bī nū, ya dá nthēsē'be p'ū rá nzēqui. Pē nūgui, mān'natho hīngā njuāñgui.

9 Porque guecā mīts'ū hīngā njuāñgā ngue gātho mī'da yø representante rā Cristo. A nūgui, ya rā matetho bi 'yøt'Oja ngue bi 'dajmā 'bēfi ngue rá representantegui, porque nūgui xtá sacā ya yø jā'i Oja.

10 Pē Oja bi 'yøtrā mātē ngue bi 'dacra 'bēfi di pēhya, 'nē hīngā sārbbūtho'a rá mātē bi 'daqui. Porque mān'nā xāngu rā 'bēfi dī øt'ā ngue gātho'ū mī'da yø representante rā Cristo. Pē nūnā rā 'bēfi nā, hīngo dādī jāsēgā nā, sinoque ørcagui rā mātē Oja ngue fāxqui te dī øt'e.

11 A nuyá, nū'mø gueque xāngu rā 'bēfi dī øt'e, oque go gue'ū mī'da xāngu rā 'bēfi bi 'yøt'e, pē nūnā rā hyā dī mmāngāhe, 'da'igu nā. 'Nē guehñā rā hyā guí ēc'ēihū nā ya.

12 A nuyá, gā 'da'igu dī mmāngāhe ya ngue bi dū rā Cristo 'nē bi bēnnate. ¿Pē hanja ngue guí ēmhū ngue hīndī bēnnate yø ánima?

13 A nū'mø ngue mājuāñ guí mmāmhmū ngue hīndī bēnnate yø ánima ya, ¿hanja ngue bi zā bi bēnnate rā Cristo 'mø?

14 A nū'mø ngue hīmmā juāñ bi bēnnate rā Cristo, ya hīnte nī bøntho nā rā hoga 'da'yo hyā dī mmāngāhe 'mø. Dā guehñī nt'ēc'ēihū p'ūya, xquet'a hīnte nī bøntho 'mø.

15 Ya rā fehñī dī mmāngāhe 'mø ngue dī xi'ahū te bi 'yøt'Oja. Porque dī xi'ahē ngue Oja bi japi bi bēnnate rā Cristo 'mø mī dū. A nū'mø ngue hīmmā juāñ dī bēnnate yø ánima ya, ya hīmmā juāñ ngue Oja bi japi bi bēnnate rā Cristo 'mø.

16 Xi'mø ngue hīndī bēnnate yø ánima ya, ya xmāmā bi dū rā Cristo 'mø.

17 Xi'mø ngue rā Cristo hīmbi bēnnate, nūnā nī nt'ēc'ēihū i ja, ya hīnte nī bøntho. Porque hīngā njut'itho nī ts'oquihū 'mø.

18 Nū'mø ngue ngu'a ya, nū'ū to ya xā ndū, madague'a bi 'yēc'ēi rā Cristo, pē xquet'a 'nē'ū dī m'mē'ū.

19 Nū'mø ngue hīnte nī bøntho ngue dá ēc'ēihū rā Cristo mēnte rā pa dá m'māhmū, ya mān'natho huēcātejū 'mø ngue gātho mī'da yø jā'ī.

20 Pɛ majuaŋi dí xi'ahɛ ngue nu'mø mi du ra Cristo, bi bɛnnate. Co nuna ra hya naya, dí haxa njuani ngue gátho yø ánima xa ndu jatho ngue di bɛnnate m'mefa.

21 Nu'a ra ts'oqui bi 'yøtra Adán, ja bá fup'ɛ ngue bi du yø ja'i ua ja ra ximhäi. Pɛ xquet'a nu'a i bɛnnate ra Cristo 'mø mi du, go bá jutra 'yu'a ngue jatho di bɛnnate yø ánima.

22 Ra Adán, rá 'yu'a ngue gáthogahɛ, gátho ja ngue ga tuhɛ. Pɛ nu to gátho ɛc'ɛi ra Cristo ya, ja ngue di bɛnnate.

23 N'na ngu n'na bá n'youi ra pa p'ɛ ngue di bɛnnate. Rá mɛditho bi bɛnnate ra Cristo, m'mefa p'ɛya, nu'mø bá ɛhra Cristo, nu te'o gá xa 'yɛc'ɛi, gá di bɛnnate.

24 Nu'mø ngue bi dapi gátho yø nsuiui, nu'ɛ ɛna ngue ja yø ts'edi ngue di mmandase, gá di ts'onnbabi yø hya, ya gue'a ra pa rá nzeɣui'a p'ɛya. Nuna Oja rá Papá, di dápra cargo p'ɛya ngue di ndast'abi.

25 Porque ra Cristo jatho ngue gue'a di ndast'abi'a asta gue'mø da 'yøt'a Oja ngue da dapi gátho yø nsuiui.

26 Nu'a rá nsuiui rá nzeɣuitho da dapi, gue'a ra ndate i ja'a, porque ya hɛnjon da du.

27 Nuna Oja bi unná cargo ra Cristo ngue gá go di manda te gá ja na. Pɛ nuyá, hɛngu nne da ma ngue ra Cristo di manda rá Papá, porque go gue'a rá Papá bi unná cargo ra Cristo ngue di manda te gá i ja.

28 Da zønná pa ngue da dahra Cristo ngue di manda te gá ja. Ra Cristo p'ɛya, nu'a rá Papá bi unna cargo ngue di manda te gá ja, di dapi ngue di mandase, ya guesɛ Oja di manda te gá ja p'ɛya.

29 I ja man'na ra hya dí nne ga xi'ahɛ ya. I 'bu i'da yø ja'i ngue nyondi i nxixya ngue di pørpabi yø ánima hɛmbi nxixya hante ngue da du. A nuyá, xi'mø ɛnyø ja'i ngue hɛndi bɛnnate yø ánima, ɛhanja ngue nxixya yø ja'i ngue di pørpabi yø ánima tengutho 'mø xtɛ nxixya hante ngue da du 'mø?

30 ɛHanja ngue hangu ra pa dí engá ma te 'mø ngue hɛndi bɛnnate yø ánima 'mø?

31 Porque n'na pa ngu n'na pa ja ngue da hyo gyø ja'i. Ague ma zi cu'ahɛ, høntho dí xi'ahɛ na ra hya na, porque majuaŋi ngue ja gampähä ngue n'na ngu n'najɛ, gá di n'yohɛ ra Hmu Jesucristo.

32 Nup'ɛ ja ra hnɛni Efeso, xandøngu ra n'ɛ dá sägä p'ɛ, porque ɛna yø zate yø ja'i da njun'te. A nuyá, xi'mø ngue hɛndi bɛnnate yø ánima ya, ɛteni 'be'a dí taha ngue te dí øt'a 'mø? Man'na xanho ngue ga ɛna: “Ma ga nsännigo ya, ga mmi ga si te xtá tɛni. Porque ni xudi ga tu”, ga ɛna.

33 'Yo gadɛ nhyɛgui ngue to da hyä'ahɛ. Porque nu'mø gadɛ nsixhɛ yø ja'i xants'o gá 'yo, di ts'on'natho'a te ra nho gni 'yohɛ'ɛ.

34 'Yo ma'bɛdi ni mmɛihɛ. Damɛ hyaxhɛ ra 'yu njuantho, mamɛ 'yøthɛ ra ts'oqui. Porque 'bu i'da ngue tobe hɛngu pahmɛ Oja. Dí mmängä na ra hya na n'namhma ngue guí pes'nisähɛ.

35 Rá nzeɣui 'bu i'da nne ngue da 'yøra ra nt'änni ya, da 'yɛngu: “ɛHa di njap'ɛ di bɛnnate yø ánima? ɛTengu da gohyø do'yo 'mø bi bɛnnate?” da 'yɛngu.

36 Gue'a ra ja'i ngue ma'bɛdi rá mmɛi da 'yänni tengu na ra hya na. Ya guɛ nuhɛ 'mø bi ma nthuhɛ n'na ra hmudä, i 'ya rá do'yo ra hmudä, nu'a rá mmɛi ra hmudä p'ɛya da bøts'e.

37 Nu'mò bǐ ma nthũhũ rǎ hmudǎ, ogue rǎ trigo, ogue ja te man'na ma hmudǎ, hĩngǎ tengũ nja rǎ hmudǎ dǎ thũhũ dǎ ngũt'atho 'mò bi bòts'e. Sinoque ya n'nan'yo rá do'yo 'mò bi bòts'e.

38 N'na ngu n'na yò hmudǎ 'mò bǐ ma nthũhũ, nu te nne Oja ngue dǎ gohrá do'yo n'na ngu n'na yò hmudǎ, gue'a di jap'a.

39 Gǎtho yò cosa ngue ja yò do'yo, hĩngǎ 'da'igũ yò do'yo. Nu rá do'yo rǎ ja'ĩ hĩngǎ 'da'igũ rǎ do'yo yò zu'ε. 'Dama 'dan'yo yò do'yo i ja, n'nan'yo rá do'yo yò ts'int's'ũ, ndan'yo rá do'yo yò huǎ.

40 Njarbũtho te bí ja mahets'i ya. N'nan'yo guĩ nεqui yò do'yo ngu ep'ũ guĩ nεqui yò do'yo ya te ja ua ja rǎ hǎi. Nu'ũ bí ja mahets'i, n'nan'yo guĩ nεjmanho ngue'a te guĩ nεjmanho ya ja ua ja rǎ hǎi.

41 N'nan'yo guĩ yotra hyadi ngue'a guĩ yotra zana. Xquet'a njarbũtho yò sò ya, nu'a te guĩ yot'i 'da yò sò hĩngǎ 'da'igũ yò nyot'i mǐ'da yò sò.

42 Nu'mò rǎ pa danĩ bennate ma do'yohũ, n'nan'yo dǎ gohi, ya hĩnda ngu'a tengutho ja ya. 'Nε ya hĩnda zǎ dǎ dũ 'mò bi bennate.

43 Xants'o rá do'yo rǎ ja'ĩ 'mò bi t'ǎgui. Nu'mò bi bennate p'ũya, ya dǐ nεjmanho rá do'yo. Hĩngũ nzaqui rǎ ja'ĩ 'mò bi t'ǎgui, pε nu'mò bi bennate, ya xanzaqui.

44 Nu ma do'yohũ ja ua ja rǎ ximhǎi dǎ ma nt'ǎgui. Pε nu'mò danĩ bennate p'ũya, ya hĩnma nzǎ ngue dǎ dũ. Porque ja rá do'yo rǎ ja'ĩ ngue dǎ dũ, xĩndi nja rá do'yo rǎ ja'ĩ ngue hĩnda dũ.

45 I mmamp'ũ ja rǎ Macǎ Libro ngue εna: "Nũna rǎ Adán, rǎ mǎdi ja'ĩ bǐ m'mǎi, Oja bǐ hoqui 'nε bǐ japi ngue bǐ nja rá te", i εna. Pε nũna rǎ Cristo bǐ m'mǎ'a m'mefa, ya hĩngǎ ja'ĩtho na, guehna dǎ zǎ di unna 'da'yo te yò ja'ĩ na.

46 Rǎ mǎdi, bǐ nja ma do'yohũ ngue dǎ dũ. M'mefa p'ũya, dǐ nja ma do'yohũ ngue hĩnda dũ.

47 Nũna rá mǎdi rǎ ja'ĩ bǐ m'mǎi, rǎ hǎi rá do'yo 'mò mǐ ma mahoqui na. Pε nũna rá yoho rǎ ja'ĩ bǐ m'mǎ'a m'mefa, gue'a rǎ Cristo bǐ 'yε mahets'i na.

48 Gǎtho yò ja'ĩ 'bũ'a nximhǎi i ja yò do'yo tengutho rá do'yo na rǎ ja'ĩ rá mǎdi bǐ m'mǎi ngue rǎ hǎi rá do'yo. Pε nu'ũ yò ja'ĩ dǐ ma mahets'i, dǐ nja yò do'yo tengutho rá do'yo'a bí 'yε mahets'i.

49 A nuju, i ja ma do'yohũ tengutho rá do'yo rǎ Adán. Pε m'mefa, xquet'a dǐ nja ma do'yohũ tengutho rá do'yo rǎ Cristo bí 'yε mahets'i.

50 Ague ma zi cu'ahũ, dǐ nne ga xi'ahũ ya, nũna ma do'yohũ n'youi rǎ ji, hĩnda zǎ dǐ m'mǎp'ũ ha dǐ manda Oja na. Porque nũna ma do'yohũ hĩngũ zǎi, ya hĩnda zǎ dǐ m'mǎi para zantho na.

51 Pε dǐ nne ngue ga xi'ahũ n'na rǎ hya hĩngũ fadi hanja. A nuju ya, hĩngǎ gǎtho gǎ tũhũ, pε gǎ dǎ ma mapǎdi ma do'yohũ, n'nan'yo dǎ gohi.

52 Tengutho guĩ ts'antrǎ dǎ rǎ ja'ĩ, n'na zihmantho dǐ njarbũtho'a te ja ngue dǐ nja. Nu rǎ pa ngue rá nεgui, dǎ t'ode ngue dǐ nya rǎ corneta. Nu'mò bǐ nya'a p'ũya, nu'ũ xandu, dǐ bennate ngue dǐ m'mǎi para zantho. Pε nu'ũ yò ja'ĩ dǐ 'bũtho'a rǎ pa'a, dǎ ma mapǎdithobi yò do'yo.

53 Porque ma do'yohũ hĩngũ zǎi, jatho ngue dǐ mpǎdi, dǎ gohi ngue dǐ nzai. A nuyá, nũna ma do'yohũ ja ngue dǎ dũ. Nu'mò bǐ zǎ bǐ mpǎdi, ya hĩnda dũ.

54 Nũna ma do'yohũ i tu, bí zǎ bǐ mpǎdi, para zantho dǐ nja ma 'do'yohũ. Ya dǐ nja'a te mmamp'ũ ja rǎ Macǎ Libro ngue εna: "Nu rǎ ndate i ja, dǐ m'mεhrá ts'edi, porque dǎ thapi.

55 Ya hĩnda zǎ dǎ hyoju rǎ ndate. Porque hĩnha dǎ zǎ dǐ ntate ngue dǎ hyoju", i εna hya.

56 I ja rá ts'edi rá ndate ngue ho yø ja'í porque ja yø ts'oqui yø ja'í. 'Né i mmaná ley ngue di njaprá castigo rá ts'oqui.

57 Pe janjuaní dadi ja mammadí Oja ngue mi zä mä éc'ei mä Hmuḥ Jesucristo, gue'a bi 'yøt'e ngue dá tapha rá ndate'a.

58 Janangue nuya mä zi cu'ahḥ, gá dḥhḥ xandõnho. 'Yo guí hehmḥ nā mä nt'éc'eiḥḥ i ja. 'Yo guí säyahḥ ya, zant'a dami 'yørpahḥ rá 'befi rá Hmu. Ya guí pahḥḥ ngue nuna rá 'befi rá Hmu dí ørpahḥ hinga särbatho dadi mpéhḥḥ.

16

1 Nu'a rá mēnyu ja ngue gui pethḥ para ngue gui unhnḥ mä cuḥḥ rá m'mḥ'a n'nanní, dami 'yøthḥ tengutho rá hyä dá xicä yø 'yéc'ei rá m'map'u ja rá häi Galacia.

2 Nu'mø gá mpetih'a ndomingo, n'na ndi ngu n'na ndi guí mpetihḥ, n'na ngu n'na yø 'yéc'ei dá hyaxi zi algo rá mēnyu ngue rá ofrenda para ngue dá ma m'mets'i. Janangue nu'mø dá magä p'u guí 'bḥhmḥ, hinga ja gui pethḥ rá mēnyu. Ya xqui 'uecjḥ zihangu'a tengue xä nzut'a ni ts'edi xcä tahḥḥ.

3 Nu'mø dá magä p'u, ya xqui huanhnḥ yø n'yohḥ gá et'ä ngue dá ma Jerusalén, di dá rá mēnyu. 'Né gá unna carta dá gats'i ngue daní dá.

4 A nu'mø dá zä ngue 'nēquí gá mma, 'da gdä megä'be'u yø n'yohḥ dá ma p'ya.

5 Nu'mø dá nēxä ua ngue ganí mpagä p'u ja rá häi Macedonia, m'mēfa p'ya ga thogui ganí mpap'u Corinto guí 'bḥhmḥ.

6 Xamhmatho dá zä ngue gá m'mäcä p'u njammí pa. A nu'mø dá zä, ja gá m'map'u mēnte gä di thohyø se'ye. Ya dá zä guí fäxçahḥ te gá honí ha ganí mpa mø dá thogui.

7 Híndí nne ngue gá thotho 'mø dá map'u guí 'bḥhmḥ. Dä ne Oja ngue dá zä gá m'mäcä p'u njammí pa.

8 Pe nuyá, dí nne gá m'mäcua Efeso mēnte dá zõnnä pa ngue rá ngo Pentecostés.

9 Porque nua Efeso säp'u gá mmangä xanho rá hyä ua madague'a xangu to suqui.

10 Nu'mø bi map'u guí 'bḥhmḥ nā rá Timoteo, dami 'yørpahḥ masu, porque nuna xquet'a ørpabi rá 'befi rá Hmu tengutho rá 'befi dí øt'ä.

11 Nuna rá Timoteo, dami nu mansuhḥ nā. A nu'mø bá pengui ngue dá zøcua dí 'bḥi, guä fäxhḥ'a te di zøcua. Porque dí tømí ngue dá zøcua ha dí 'bḥi, dá gue'u mä cuḥḥ n'youi dí tømí ngue dá zøcua.

12 A nuna mä cuḥḥ rá Apolos, dá xicä nā ngue 'da xtí määhḥḥ mä cuḥḥ bi ma dá nu'ahḥ. Pe hĩmbi ne bi ma. A nuyá, xamhmatho dá bongui ngue dá map'u ya.

13 Dä 'yo ni 'yu te gui 'yøthḥ. Dami 'yøt'e ngue dḥ ni nt'éc'eiḥḥ. Dami hyahḥ nzammái n'na ngu n'na.

14 Nu'a te gä i ja ngue gui 'yøthḥ, to bi zä mä ja'í, gä guí mahḥḥ.

15 Ague mä zi cu'ahḥ, nu'mø rá müdi mambá hmaná hoga 'da'yo hyä p'u ja rá häi Acaya guí 'bḥhmḥ, guí pahḥḥ ngue nuna rá Estéfanos co gátho'u 'bḥp'u ja rá ngu nā, guehya rá müditho bi 'yéc'ei nā rá hyä nā. 'Né guehya janjuaní ngue ho yø mmái ngue fäxyø cu ya.

¹⁶ Dí nnegä ya ngue nu'a te ra hya mmana di xi'ahya ya, dami 'yεc'εihya. Da gue'ya mi'da di mpefi ngue mmana hya, 'ne da 'yot'ahya ra nho na ra hya i mma, dami 'yεc'εihya te mma.

¹⁷ Janjuani dadi johya ngue bi zocua ya ni mmenguhya ra Estefanas, ba n'youi ra Fortunato, cona Acaico. Porque hinguí sä guí zenguagaha ngue yap'atho ni nguhya. Pe ya bi zocua ya ma cuhya ngue bi zenguagui, entho gá sōsehya ua ngue gá zenguagaha.

¹⁸ Janjuani ngue di hacra ts'edi 'mø mi zohø, tengutho gui ha'ahya ra ts'edi. Dami pahmha ngue nuya yø n'yohya njap'ya ngue di hatra ts'edi yø ja'i, dami nu mansuhya ya.

¹⁹ Nuya yø 'yεc'εi 'bhi gä ra häi Asia, gä di zengua'ahya. Nuya di zengua'ahya, guehna ra Aquila 'nehra Priscila, da guehya yø ja'i di mpeti p'ya ja yø ngu ya p'ya di zengua'ahya. Porque n'nat'a ma Hmu di εc'εihya.

²⁰ I pen'nahya ra nzengua gätho ya ma cuhya 'bhacua. Gätho ma zengua n'na ngu n'na'ahya.

²¹ Nugä drä Pablo dadi cuatä ma thuhu na ra carta ja ua ngue dadi zengua'ahya.

²² A nuyä, nu'mø toni ja'i ngue händi ma'a ma Hmuhya Jesucristo, guehna ra ja'i da ma ra castigo na. Da ne'a ra Hmu ngue da εhε.

²³ Nu'a ma Hmuhya Jesucristo da ne ngue di jap'ahya.

²⁴ Nu to gätho di εc'εihya ra Jesucristo, di pennbabi ra hya ngue dadi madi. Da ngut'atho.

2 Corintios

Ja ua rá yoho ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mɛnnbá yø 'yɛc'ɛi Corinto.

¹ Nugá drá Pablo, Oja bi 'yɛxqui ngue drá representantegá ra Jesucristo. Nugá ya, co 'nɛhna má zi cùh ra Timoteo dadi zɛnguagá'be'ya yø ja'í Oja di mpɛti p'ya ja ra hnini Corinto, da gue'ya mi'da yø ja'í ya o rá 'yɛ Oja rá m'map'ya ja ra hái Acaya dadi zɛngua'be.

² Dí nnegá'be ngue nuna Oja má Papáh co 'nɛhna má Hmuh Jesucristo di jap'ah 'nɛ da hyut'a ni mmaih.

³ Nuna Oja ngue rá Oja 'nɛhrá Papá má Hmuh Jesucristo, ma ga ja mammadih naya. Nuna Oja má Papáh, di huegah 'nɛ di hoga má mmaih na.

⁴ N'na ndi ngu n'na ndi ga sáhh ra n'ya, guehna Oja di hoga má mmaih. Pɛ tengutho bi 'yørcáh Oja ngue bi hoga má mmaih, i nnepe ngue ga jahh p'ya má mmic'ɛih ya. Nu'mø dí nnu má mmic'ɛih ngue sá ra n'ya, xquet'a ga hojrah yø mmái.

⁵ Nu'mø xangu ra n'ya dí sáhh tengutho ra n'ya bi zä ra Cristo, pɛ nuna ra Cristo mathogutho di hoga má mmaih na.

⁶ A nuyá, nuna ra n'ya dí ságá, guehna di zäp'ya di nhohni mmaih na 'nɛ di nyanni teh naya. Nu'mø ngue di hoga má mmái Oja, xquet'a da zä gui tini ha di nhohni mmaih 'nɛ gui tini ha di nyanni teh. Porque nu'mø gui sáhh ra n'ya tengutho xtá ságá, dí nne ngue gui seti xanho te gä ra n'ya ja ngue gui sáhh.

⁷ A nuyá, dí pa'a njuani ngue gä gui pømmanhoh ya, porque dí pacá ngue nu'mø ya gdi sáhh ra n'ya tengutho xtá ságá, nuna Oja xquet'a di hoc'a ni mmaih tengutho i hoga má mmái.

⁸ Ague má zi cu'ah, nu'ya yø xequi jap'ya ja ra hái Asia, dami pahm ya ngue xandøngu ra n'ya xtá ságá p'ya. Janjuani ngue dá m'ma man'ya. Ya di ɛna ngue hin xcabá seti te gä ra n'ya dá thogui. Porque ya ja ngue xtabá thogui.

⁹ Nup'ya ngue nná bɛni, ɛna gue ya xi ts'anni ngue da thogui. Pɛ nuna te gä ra n'ya dá thocä, i nja na para ngue man'natho ga hon'Oja ngue da yangui. Porque Oja i sá da 'yøt'e ngue di bɛnnate yø ánima. Ya hinda zä da 'yɛnna ja'í ngue dá hyonɛ ha di nyannate.

¹⁰ Pɛ nu'mø ra ora mi ja ngue xtabá thogui, dí haxa njuani ngue guehna Oja bi yangui. Asta guehya i fäxqui. Da guehya dí haxa njuani ngue nu'mø nimantho ga sá ra n'ya di sigue da yangui.

¹¹ Pɛ i jatho gui fäxchah ya ngue gui mmarchah Oja. Nu hangu gangu yø ja'í da marcagui Oja, nu'mø bi nu yø ja'í ngue di jajpagui Oja, gä gue'ya di ja mammadí Oja'ya.

¹² I jap'ya man'na ra hya ya ngue man'na má datho nná johya. Porque dadi unna güenda ua ja má n'yomfɛni ngue majuaní dadi mporta xanho ua ja ra ximhäi. Pɛ nu te gä dí øt'e, majuaní ngue má mmái nná øt'e. Nuna ra hya dí xi'ah ya, guehna dá n'yogá 'mø má magá p'ya gui 'báhh naya. Pɛ gue bi

'dacrá mate Oja, go bi 'yot'a ngue ngu'a dá n'yo. Hinga sä ga ɛna ngue dí pase te nná 'yo.

13 Nuya yø hya dadi cuatä ua ja ra sɛcua, hin tema man'na ma hya ma uants'ibi, gä gue'a te mmanä sɛcua. Nuna ra hya gui timhma p'u ja ra sɛcua, guehna ra hya dí nne ga xi'ahü naya, nugä hündi hä'ahü. Emmei dí nnegä ngue da dinni mmähü xandõnho ngue gä gue'a te dí øt'e.

14 Porque nuyä, hinga gä tinni mmähü xanho hanja te dí øt'e. Pe dí nnegä ngue da dinni mmähü xanho te dí øt'e, n'namhma ngue nu'mø ra pa da ɛp'u ra Hmu Jesús, ya da zäp'u gui 'yɛspahü'a tengue nná 'yogä. Dagueque, xquet'a gä ɛspabi'a tengue gni 'yohü p'uya.

15 Nugä nup'u nnä bɛni, dí ɛna ngue ya gui nnu manhoju, janangue dá sännä'a rá yondi ngue xca map'u ngue xcabi zɛngua'ahü.

16 Porque dá ne ngue nu'mø xca ma Macedonia, xcäni nthocä p'u gui 'bühmü. Nu'mø xcäbä pengä Macedonia p'uya, mahøn'a xcäbä thocä p'u gui 'bühmü. Dí ɛngä ngue gui faxcähü te ga honi ngue gdä thop'u ja ra häi Judea.

17 Pe ya himbi zä dá map'u. ¿Ua gui ɛmhma ya ngue himma juani te dí mmangä 'mø ma sänni ngue ga mmap'u? Nuna ra hya dá ma ngue xca øt'e 'nɛ ya himbi nja, ¿ua sä gui 'yɛmhma ngue 'da'igu nnä yagä'be yø ja'i 'bɛcua ja ra ximhäi? Porque yø ja'i i mma ngue da 'yot'a n'na ra hya, 'nɛ padí xanho ngue nu' ra hya i mma, hinda 'yot'e.

18 Pe i pa Oja ngue hinjam'mø dí mma ngue ga øt'a n'na ra hya nu'a dí padí ngue hinda zä ga øt'e.

19 Hinga gue'a dí øt'ä'a, porque dí tennä ra Jesucristo rá Ts'ant'u Oja. A nugä ya, connä Silvano, connä Timoteo, ya xtä xi'ahé hanja na ra Jesucristo. Nuna, hinjam'mø bi man'a n'na ra hya ngue da 'yot'e, 'nɛ padí ngue hinda 'yot'e. Porque nuna ra Cristo gätho majuaní te bi ma.

20 Nu te gäma hya xa yat'Oja ngue di nja, go gue'a ra Cristo øt'e ngue gä di nja. Janangue ya dí ɛspahü Oja 'mø dí ɛmhma ngue majuaní'a te mmanä hya Oja. Porque nu'a te ni hma ngue da tho ra Jesucristo, ya bi nja.

21 A nugä ya, ximma ngu'ahü, guehna Oja di hacju ra ts'edi ngue hinha gdä hehmü ra Cristo. Nuna Oja, ya bi 'yot'e ngue yø ja'igahü.

22 Ya dí ohü rá 'yɛ Oja ya. Ya bä 'bɛnngahü ra Espiritu Santo ngue ga n'yohü. Janangue ya dí haxhü njuani ya ngue gätho mi'da yø hya xa yat'Oja ngue ra nho di 'däcju, gä di nja.

23 Nu'a ngue hinda magä p'u Corinto tengutho nmi sänni ngue xca map'u, nugä dí ɛna ngue go ni nhohü ngue hinda magä p'u. I pa Oja ngue majuaní te dí xi'ahü. A nu'mø gui ɛmhma ngue himma juani te dí mma, nugä dadi n'uni ngue mada zäcä Oja 'mø.

24 Hündi nne ga mma ngue ja ga sänni ha gdi japni nt'ɛc'ɛihü, ya dí padí ngue dñ ni nt'ɛc'ɛihü. A nuna ra hya dí nne ga øt'e, guehna ngue man'natho gui johyahü 'mø di yahü.

2

1 Janangue nugä dí ɛna ngue man'na xanho ngue ya hinda map'u mahøn'a, porque nu'mø xca magä p'u, høn't'a xti dü ni mmähü co nuna ra hya xca ma ngue xca hɛc'ahü te gä gui øthu.

2 Porque nu'mø ga øt'ä ngue da dü ni mmähü, ¿te'o da zä da 'yot'e ngue ga johyagä 'mø? Hinda høn'athohü sä gui 'yøthü ngue ga johyagä. Pe ¿ha di zä ga johyagä 'mø ga xi'ahü yø hya di dü ni mmähü?

³ Janangue ya hĩndá magä p'ü, sinoque hõntho dá p'en'nahü rā carta dá ot'i. Hĩndá ne ngue gā mmap'ü ngue hõndrā dümmüi gā ma ha. Porque ya hĩnda zā gā johya 'mø gā h'ec'ahü te guí øthü. Dague'ahü p'üya, xquet'a dí padĩ ngue hĩnda zā guí johyahü 'mø hõndrā dümmüi gā hats'ahü p'ü.

⁴ Nü'mø mä ot'ä rā carta dá p'en'nahü p'ü, janjuani ngue hĩndĩ padĩ te gā ot'i, asta dí zoni ngue rā ndødümmüi jagui. Porque dí padĩ ngue dá dü nĩ mmüihü 'mø gā nühä nā rā hyä dá ot'i. Pē nuna rā hyä dá p'en'nahü p'ü, hĩndá p'en'nahü p'ü rā hyä ngue dá dü nĩ mmüihü. Sinoque dá p'en'nahü p'ü rā hyä n'namhma guí padĩ ngue mathoguitho dadĩ mä'ahü.

⁵ A nuna rā n'yohü bi 'yøtra sui p'ü guí 'bahmü, hĩnga hõngthogui bi 'yøt'e ngue bi dü mä mmüi, sinoque xquet'a 'n'e'ahü bi 'yøt'e ngue bi dü nĩ mmüihü nā. Pē hĩndĩ nne gā mma ngue mathoguitho rā nts'onĩ bi 'yø'nā rā n'yohü dí xi'ahü. Porque hĩndĩ nne ngue dá 'y'engui ngue dí hørpabi rā hyä.

⁶ Pē nuyá, ya mmē gätho 'da'igü gā mamhmü ngue gā hejpahü'a te ø'nā rā n'yohü nā. Ya co nü'a ya.

⁷ Xanho ngue guí punnbahü'a rā n'yohü ya. Damĩ hojpahü rā mmüi. Nuya hĩngui padĩ te dá 'yøtya, pē 'yo guí nnehü ngue nĩmantho mathoguitho dá dü rā mmüi.

⁸ Mä'da'yo damĩ 'yuti ngue gadĩ mahmü'a rā n'yohü ya.

⁹ Ya mam'met'o xtá p'en'nahü p'ü rā carta ngue guí hejpahü'a yø mmejmahyä. Dá xi'ahü nā rā hyä nā, dá ne ngue gā haxä njuani ngue'mø guí 'yøt'e te dí xi'ahü, oque hĩn'nā. Pē ya bi nja, ya gā hejpahü nā rā n'yohü dí mmangä.

¹⁰ Nü'mø guí punnbahü nā rā n'yohü gā hejpahü ya, xquet'a 'n'equi dadĩ punnbi. Porque dí nne ngue rá hmi rá dá rā Cristo p'ü gā punnbi te'o guí punnbahü. Madague'a hĩngui ho te bi 'yørcagui rā ja'i, pē gā punnbi, porque hĩndĩ nne ngue di nts'onna hyä p'ü ha guí 'bahmü.

¹¹ Porque rā zithü janjuani ngue thührä xä ngue di ts'onna hyä p'ü ha guí 'bahmü. Pē nü'mø dí nhojpati yø ja'i, ya hĩnda dahra zithü.

¹² Nugä dá map'ü ja rā hĩnĩ Troas ngue dá mangä hanja nā rā hoga 'da'yo hyä ngue rā Cristo. Pē Oja bi 'yøt'e ngue bi bõngmanho rā hyä dá mangä p'ü.

¹³ Pē hĩmbi zā xca n'yo mapähä, porque mä cühä rā Tito ya marä hyä'a ngue ja xca nth'e'be p'ü, pē hĩmbi zøhø. Janangue dá n'y'etegä p'üya, dá thogui, danĩ mpagä p'ü ja rā häi Macedonia, xamhmatho ngue ja xcanĩ nth'e'be p'ü rā Tito.

¹⁴ Bĩ mäqui jammadigui Oja nuna bi 'yøt'e ngue dí n'yo'be rā Cristo, 'n'e fäxqui ngue hõnnbü bi zā nnä ma i nthaha rā hyä. Ndap'ü bi zā nĩ ma rā hyä, tengutho rā bopo ngue mahotho gā yanĩ ndap'ü bi zä. Porque Oja bi 'yøt'e ngue nuna rā hyä dí mma dí n'yo ndap'ü bi zä.

¹⁵ Janjuani ngue nnu manho Oja ngue dadĩ 'yonna hyä ngue rā Cristo. Nü'mø zø rā bopo, nü'a gā yanĩ, gätho yø ja'i paha. Njarbatho rā hyä dí mmangä ya, gätho yø ja'i øxra hyä, ngu'ü dí nyanyø te, ngu'ü dá ma rā castigo, gä øxra hyä.

¹⁶ A nü yø ja'i dá ma rā castigo, nuna rā hyä øde, enā rā ndate n'youi rā hyä p'ü gā mbeni. Pē yø ja'i dí nyanyø te, nuna rā hyä øde, mazihotho p'ü gā 'yøde, 'n'e tĩnyø mmüi ngue guehnā rā hyä i dinnā 'da'yo te nā. ¿Te'o xødá bõnĩ ngue dá base ha di japi dá 'yø'nā rā 'befi nā?

17 Porque xangu yø ja'i di ho ngue da mambrá hya Oja, pε høntho nne ngue da gajpabi ra mēnyu yø ja'i. Porque ma uants'i ra hya i mma, hinga gā gue'a rá hya Oja i mma. Pε nugā, nuna ra 'befi bi 'dacá Oja ngue ga øt'e, gue'a dí øt'a. 'Nε nnu Oja ngue himma xøts'etho nná manna hya, sinoque dí hahma mmái ngue dí ørpabi rá 'befi ra Cristo.

3

1 Mami 'yεmhmε ngue nná mangá na ra hya na ngue dí εspabi ra hya dí mma. ¿Ua guí εmhmε ngue mahyonitho gdi cagá n'na ra carta gā dá'ahε, ja dí mmamp'ε ngue xanho rá 'befi dí øt'e? ¿Ogue go guí 'daciε n'na ra carta ngue gā caxpε nná ma, ja da mamp'ε ngue xanho rá 'befi dí øt'e, tengutho øt'i'da?

2 Pε nugā hingatā carta dí honi ngue da máxqui. Nu'mø nne n'na ra ja'i ngue da badi hanja rá hya, da zá da nu te gni 'yohε, ja da bap'ε p'uya ngue'mø pømmanho rá hya dá mangá p'ε guí 'bεhmε ogue hin'na. Nugā zant'a dí mben'ahε.

3 Ra Cristo nnepe ngue da nu yø ja'i hangu ra nho bi 'yøt'ahε na ra hya dá mangá. Pε himbi 'yotra carta connā tinta para ngue da nu yø letra yø ja'i. 'Nε himbi 'yotyø letra p'ε ja n'na ra xindo tengutho yø hya bi 'yotra Moisés. Sinoque rá Espiritu Santo bi 'bät'a ni mmaihε, gue'a guí nεqui'a te bi 'yøt'ahε rá Cristo'a.

4 Dí haxa njuani ya ngue nup'ε ja rá hmi rá dá Oja, nuna rá 'befi ra Cristo dí øt'e i pømmanho ngue dí n'yogä'be ra Cristo.

5 Nu'a rá 'befi Oja dá øt'e, i pase Oja ha gui japi ngue i sä di ørpabi rá 'befi. A nugu, hingui sä ga εna ngue dí pase ha gda japi te dí øt'e.

6 I øt'a Oja ngue i sä ga xicá yø ja'i hanja na ra 'da'yo cohi bi 'yøt'ui Oja yø ja'i. Nuna ra 'da'yo cohi na, hingui ngu yø ley nt'ot'i ngue da t'εmbi da 'yotra ja'i. Sinoque i mmanna 'da'yo cohi ngue høndra Espiritu Santo da zá di unna 'da'yo te yø ja'i. Pε nu rá ja'i εna ngue da 'yøt'e gätho yø hya nt'ot'i p'ε ja ra ley, ya ra castigo dí nthεui, porque hinda zá da 'yøt'e te gā mmamp'ε ja ra ley. Pε rá Espiritu Santo, ra 'da'yo te di unj.

7 A nuna rá ley bi 'yotra Moisés, guerp'ε ja n'na ra xindo bi 'yotra letra. Nu'mø mi ma nt'ot'i na ra hya p'uya, xandøn zaqui rá nyot'i Oja n'youi. Nu'a rá hmi rá Moisés, astā hingui sä da hyetyø judio porque εmmεi di yoxni rá hmi. Pε nu'a te gui yoxni rá hmi, 'damits'ε bi m'medi astā gue'mø mi gohi tengutho mi ja m'met'o. Janangue mazihotho te bá njap'ε ha bá fadi bá nja rá ts'edi rá ley. Nja ngue nu'a ra ley, i mma ngue nu rá ja'i hingui øt'e te gāma hya mmamp'ε ja ra ley, da ma rá castigo rá ja'i.

8 Pε ma datho mazihotho na ra hya bi 'daciε rá Espiritu Santo.

9 Xi'mø ngue mazihotho i nεqui na ra hya bi ma ngue da ma rá castigo yø ja'i, goma guehna rá hya xicε Oja ya ngue ya bi hoga ma ts'oquihε. Man'na ma datho ngue mazihotho na ra hya naya.

10 Mi tate mi ho rá ley mi ja mam'met'o, pε hapε gue da hyannbabi rá ley'a ganho rá hoga 'da'yo hya ya.

11 Xi'mø ngue mi tate mi ho rá ley mi ja m'met'o, 'nε himbi zedi para zantho, ya man'natho mathoguitho xandønho na rá hoga 'da'yo hya ya, porque i ja para zantho naya.

12 Di pa'a njuani ngue guehna rá hya tate xanho naya. Janangue nuyá, dadi ja ndummai ngue dí mmanna hya, dí nnepe da badi gätho yø ja'i ngue tate xanho na rá hya na.

¹³ Nügä hĩndĩ øt'e tengutho bi 'yøtrā Moisés ngue bi guṭrā hmi, hĩmbi nepe xṭā nnu yø judío ngue di yoxni rá hmi. Porque hĩngui nnepe dā nū yø ja'ĩ ha dī m'm'e'a gui yoxni rá hmi.

¹⁴ Hĩmbi zā bi dīnyø mm̄ai yø judío hanja nā rā hyā nā. Astā guetya njarbøtho, hĩngui tĩndyø mm̄ai yø ja'ĩ hanja rā hyā. Nu'mø di xāhrā Maça Libro ha nt'ot'i rā nyogui cohi bá nja m'met'o, hĩngui tĩni hanja rā hyā. Porque høndrā ja'ĩ dā 'y'ec'ei rā Cristo, dā zā dā dīni xānho rá mm̄ai hanja nā rā hyā nā.

¹⁵ Astā guetyø pa ja p'aya, nu'mø di xāhyø judío ya yø hyā bi 'yotrā Moisés, njot'itho yø n'yomfēni.

¹⁶ Pē nu'mø bi 'y'ec'ei rā Hmu Jesucristo rā ja'ĩ, ya i xohrá n'yomfēni i njot'i, dā dīnnā mm̄ai hanja rā hyā.

¹⁷ Porque rā Hmu Jesucristo connā Espĩritu Santo 'da'igu øt'e. A nuyá, nū rā ja'ĩ ngue n'youi rā Espĩritu Santo, nuna rā ley mī mma ngue dā ma rā castigo rā ja'ĩ, ya bi xotrā hyā maḍi ja ts'edi rā ley.

¹⁸ Gātho gahū ya, ya bi dīni xānho mā mm̄aihu ngue mā datho xāndønh'o a rā Hmu Jesús. Mente rā pa dí 'b'ahmū ya, hønt'a hønt'a so mā mm̄aihu'a ya, ya sār'mø ngue man'na man'na gdā cohmm̄a tengutho'a. Pē gue gue'a rā Espĩritu Santo dā ja nā rā hyā nā.

4

¹ Bi 'yørcā rā mate Oja ngue bi 'dacā na rā 'b'efi nā. Janāngue nuyá, hĩnjam'mø di cohmm̄a mm̄ai ngue ha nnā māngā rā hyā.

² Nu'a n'na rā hyā ngue nt'aguitho i nja, i n'youi rā 'b'e'isā, hĩnga gue'a nnā 'yogā'a. Hĩngra nts'o nnā n'yo ngue gā hātyø ja'ĩ. Sinoque rá hyā Oja dí mma, hĩndĩ sãnsē yø hyā dí mma. Nup'ū ja rá hmi rá dā Oja, gā gue'a rā hyā majuanĩ dí mma. Nguna dí øt'e, n'namhmm̄a ngue dī n'yo yø mm̄ai yø ja'ĩ ngue xānho nā rā hyā dí mma.

³ Pē nuyā yø ja'ĩ hĩngui tĩmp'ū ja yø mm̄ai hanja nā rā hoga 'da'yo hyā dí mma, guehya yø ja'ĩ nī hyā rā 'yu ngue dī ma rā castigo ya.

⁴ Gue'a rā zithū 'yo ua ja rā xĩmhāi xā ngorpā yø n'yomfēni yø ja'ĩ hĩngui εc'ei rā hoga 'da'yo hyā ya. Porque hĩngui nnepe dā xohyø n'yomfēni yø ja'ĩ co nuna rā hoga 'da'yo hyā, ngue dā baḍi hanja ngue maguesē nā rā Cristo. Porque rā Cristo bi nja'ĩ, 'nē gue'a rā Cristo 'da'iguui Oja.

⁵ Nuna rā hyā dí mmāngā p'ū ha 'b'ahyø ja'ĩ, hĩnna māngā nā rā hyā nā ngue go dā 'y'escagui yø ja'ĩ. Sinoque gue'a rā Jesucristo dí mma hanja ngue hønse'a rā Hmu ja ngue dā t'εc'ei'a. A nügā p'aya, rá mēfitho grā Cristo, dí ørpabi rá 'b'efi nuna dā 'yøt'ahū rā nho.

⁶ A nuyá, Oja bi zānni ngue bi nja rá nyot'i di yorbu ja rā 'b'exui. 'Nē xquet'a bá sãnni ngue guehna rā hoga 'da'yo hyā bi xoga mā mm̄aihu, n'namhmm̄a ngue gā pahmū hanja ngue tate Oja. Porque ya bi dīmma mm̄aihu hanja rā Cristo.

⁷ Nuna rā hyā bi fārcagui Oja ngue gā mma, guehna rā hoga 'da'yo hyā hĩn'ū n'na nā cosa ngue rá muui nā. Pē nugui, hĩn temā ts'edi jagui ngue gdi pāsē ha gdā japi gā mmānna hyā. Janāngue ja dí nēquĩ p'ū xānho ya ngue guesē Oja bi 'dacrā ts'edi ngue dí mmāmbrā hyā.

⁸ Maḍague'a ngue gā rā n'ū nnā 'b'ui, pē hĩngui tū mā mm̄ai. Maḍague'a ngue ja'mø ya hĩndĩ paḍi te gā øt'e, pē hĩngui cohmm̄a mm̄ai.

⁹ Madague'a sacyø ja'i, pɛ Oja hingui hegagui. Madague'a engba häi yø ja'i ra hya dí mma, pɛ mahøndí ha ra ts'edi dí honi ha nná japra hya.

¹⁰ Hømbu bi zä dí søní dadi n'uni ngue maða thogui, tengutho bi 'yøtra Jesús ngue bi tho. Janangue ja dá bap'u yø ja'i ya ngue gue'a ra Jesús i 'bui ngue fäxcagui.

¹¹ Mente yø pa dí 'bui, n'na pa ngu n'na pa, ya ja ngue da hyogyø ja'i ngue dí mma hanja ra Jesús. Ja dá bap'u yø ja'i ya ngue gue'a ra Jesús i 'bui ngue fäxcagui, janangue hinte di jacyø ja'i.

¹² Mente yø ja'i honi ngue ha di hyogui, pɛ nugä p'uya mente dí 'bui, dí honi ha gdí nthehu ra 'da'yo te.

¹³ Nup'u ja ra Maca Libro, i nt'ot'i ra hya bi man'a n'na nc'ei ngue bi 'yena: "Nuna te ra hya dí ɛc'ei, guehna ra hya ja ngue ga xihyø ja'i na", bi 'yena. Xquet'a di njadä p'uya ngue nuna te ra hya dí ɛc'ei, guehna dí xihyø ja'i naya.

¹⁴ Nɛ hĩndĩ sũ ngue da hyogyø ja'i, porque di padĩ ngue nu'mø mi tho ra Jesús, Oja bi japi bi bennate. Di njathu p'uya, ngue ya ma n'yohu ra Jesús, xquet'a da 'yøt'Oja ngue ga bennatehu, 'nɛ 'da zixcathohu Oja p'u ha 'bui.

¹⁵ Nu te gä ra n'u dá sägä ya, dadi n'uni ngue dá sägä ra n'u ngue dí honi ha gdí nthehu rá mate Oja. Nu'mø ya xtangu yø ja'i di ntheuí rá mate Oja, nu'a gangu yø ja'i di ja mammadi Oja p'uya, gä guehya yø ja'i da 'yɛspabi Oja ya.

¹⁶ Janangue nuyá, hĩjam'mø ngue di cohma mmui te dí øt'e. Madague'a ngue man'na ni gahma ts'edi, pɛ ma n'yomfɛni, n'na pa ngu n'na pa man'na ni hya ra ts'edi.

¹⁷ Madague'a ngue dí sä ra n'u mente yø pa dí 'bucua ja ra ximhäi, pɛ zits'utho p'u nná bɛngä'a, porque da thotho'a ra n'u dí sägä. A nup'u di mengra n'u xtä sägä, xandøngu ra nho ga nth'e'be para zantho.

¹⁸ Janangue nu'a te ra n'u dí thogui, hĩndĩ ør'ma güenda ngue masque dí sä ra n'u. Nu'a ma datho ngue so ma mmui, gue'a ra nho di 'daca m'mefa Oja'a. Porque nu'a te ra n'u tho'a n'na mente ra pa 'bui, i thotho'a. Pɛ nu'a ra nho mman'Oja ngue di nja m'mefa, i ja para zantho'a.

5

¹ A nuyá, gä dí padĩ ngue ga tuhu, porque ma do'yohu hingui zai. Pɛ Oja, ya xa nsap'u mahets'i ngue ja ganĩ m'mahmu p'u para zantho. Nɛ nup'u ha ga m'mahmu, guesɛ Oja bi hoqui.

² Majuanĩ ngue mente ra pa dí 'buhmu ua ja ra häi, hĩndĩ nnuhu ra pa di mpädi ha dí 'buhmu, n'na zihmantho ganĩ m'mahmu p'u mahets'i bí ja ma nguhu.

³ Ya ja ra 'da'yo ngu ha ga m'mahmu. Hingui sä ga ɛna ngue hĩn'yu ma ngumhu.

⁴ Mente dí 'buhmu ua, dí dants'i ngue ra n'u dí sähu. Hĩndĩ nne ga mma ngue ga ɛna dí xønni ga socua ma do'yo. Sinoque nu'a di xønneu ngue ga m'mahmu p'u ja ra ngu dí 'dacju Oja para zantho, ya hĩnjon da du.

⁵ Guehna xĩ nsä Oja naya ngue xa hoqui haru ga m'mahmu. 'Nɛ bá pɛnhna Espiritu Santo ga n'yohu. A nuyá, ngue ya di n'yohu ra Espiritu Santo, ya dí haxu njuanĩ ya ngue nu te gäma hya mman'Oja, gä di nja.

⁶ Janangue nuyá, dí ha ra ts'edi hangu ra pa hĩndĩ yobɛni. Mente dí 'bucua ja ra ximhäi, ya dí padĩ ngue tobe hĩndĩ 'bap'u ja ma ngum'me ra Hmu Jesús.

⁷ Nu'a dí tømĩ ngue dí nja, dí haxa njuanĩ ngue majuanĩ di nja.

8 Ya h̄indí yobɛni ngue ngu'a d̄i nja, janangue d̄adi x̄oni ga t̄u. Porque d̄i x̄onni gan̄i m'm̄a'be ra Hmu Jesús.

9 P̄e nuyá, m̄ente d̄i 'bai ogue x̄a t̄u, para zan̄tho d̄i nne ga ɔrpabi rá p̄ah̄a ra Hmu.

10 Porque ḡathogah̄u, nu'a te xtá n'yoh̄u ua ja ra x̄imh̄ai, d̄a z̄onna pa da hyasc̄ah̄u ra güenda ra Cristo. N'na ngu n'na ȳo ja'í di t'unn̄i te ja ngue di tocabi, ogue x̄anho ogue x̄an'̄u te x̄a n'yo m̄ente ra pa x̄a m'm̄ah̄ra ja'í.

11 A nuyá, nuna ra Hmu Jesús d̄i nnu mansugá na, 'n̄e d̄i nne ngue da nu manhogui. Janangue nuyá, d̄adi ja ndum̄m̄ai ngue ga t̄apȳo mm̄ai m̄i'da ȳo ja'í ngue da 'ȳe'c'ei ra hya. Nuna Oja, ya pad̄i te ḡa d̄i ɔt'e, d̄a gue'ah̄u, x̄quet'a d̄i nne ngue guí pah̄m̄a hanja'a te d̄i ɔt'e.

12 Nuna ra hya d̄i mma, mam̄i 'ȳemh̄m̄u ngue h̄on̄tho d̄adi hoqui te d̄i mma para ngue da z̄ap'̄u ga ɛspi te d̄i ɔt'e. Sinoque d̄i xi'ah̄u x̄anho hanja te d̄i ɔt'e, n'n̄amh̄m̄a ngue da z̄ap'̄u guí nyan̄ju p'̄u ha di yajpagui ȳo ja'í. A nuyá ȳo ja'í di yajpagui, guehya d̄i ho da 'ȳɛspabi ȳo hya p'̄u ha ya, madague'a h̄inga njuani ȳo n'yomf̄eni.

13 Nu'm̄o guí ɛn̄ju ngue d̄i locogá ngue te d̄i ɔt'e, nu te d̄i ɔt'e h̄on̄tho d̄i hon̄bi ha d̄i t'ɛspabi Oja. A nu'm̄o guí ɛm̄h̄m̄u ngue h̄indí locogá, gue'm̄o h̄on̄tho gdi hon̄i ha gdá japi ngue ga ɔt'ah̄u ra n̄ho 'm̄o.

14 R̄angue d̄i mac̄ju ra Cristo, a nuyá h̄on̄drá p̄ah̄a ra Cristo d̄i hon̄i ha gdá ɔrpabi ya. Ya bi d̄u ra Cristo ngue bi yan̄cju. Janangue d̄i ɔr'm̄a güenda ya ngue ɛntho gá dá tuh̄u 'm̄o m̄i d̄u'a.

15 Bi d̄u ra Cristo ngue da yan̄i ḡatho gah̄u. Janangue ya h̄inga s̄an̄ɛ te gdá 'yoh̄u ya, sinoque ya gdá 'b̄ah̄m̄a'a ngue ga ɔrpah̄u rá p̄ah̄a ra Cristo, nu'a bi d̄u 'n̄e bi b̄ennate.

16 Xiya, ¿ua h̄on̄tho da h̄nu n'na ra ja'í, ya fadi te ja rá mm̄ai? Nu'a, h̄inda z̄a'a. Nu'm̄o ȳo pa m̄i m'm̄ah̄ra Cristo, dá ɛna ngue dá pad̄i te'o. P̄e nu te dá b̄engá'̄u ȳo pa'̄u, ya h̄inma ngu'a ja ma n'yomf̄eni ya.

17 A nu ra ja'í ɛc'ei ra Cristo, ya com'da'yo rá n'yomf̄eni. Ya bi z̄ep'̄u'a te man̄i n'yo m'm̄et'o. A nu'a te ga 'yo ya, gá ma'da'yo.

18 Guehna Oja ɔt'e ngue ma'da'yo'a te ga 'yo ra ja'í. Ya ma amigoh̄u Oja ya ngue bi gurca ma ts'oquih̄u ra Cristo. Janangue bi 'dajhma' b̄efih̄u Oja ngue ga xih̄m̄a m̄i'da ȳo ja'í ngue d̄i n'amigoui Oja.

19 Nuna Oja, bá ɛxra Cristo para ngue da japȳo ja'í ngue d̄i n'amigoui Oja. H̄imbi b̄enthō Oja ngue ja ȳo ts'oqui ȳo ja'í. Ya bi 'dacju ra 'b̄efi ngue ga ximh̄m̄u ra hoga 'da'yo hya ȳo ja'í.

20 A nugá bi 'ȳot'e ngue rá representantegá ra Cristo. Tengutho 'm̄o ngue da zo'aseh̄u Oja, nu te nne da man'Oja, guehna ra hya d̄i xi'ah̄u naya. Nuna ra Cristo i nne na ngue guí n'amigoh̄u Oja.

21 Ra Cristo h̄in temá ts'oqui i ja na, p̄e para ngue bi gurca ma ts'oquih̄u, Oja bi japi ngue bi d̄u conná nguehma ts'oquih̄u. Janangue nup'̄u ja rá hm̄i rá dá Oja, nu'm̄o bi z̄a dá ɛc'ei h̄u ra Cristo, ya bi nhohma ts'oquih̄u p'̄u ya.

6

1 A nugá ya, ngue ya rá m̄efigá Oja, d̄i xi'ah̄u ngue mam̄i anthoh̄u na rá mate Oja di 'da'ah̄u.

2 Porque Oja, nu'a ra hya nt'ot'i p'̄u ja ra Maca Libro i ɛna: "Bá ɛp'̄u ra pa xtá s̄anni ngue ga 'da'ah̄u n'na ra mate. Nu'm̄o ga socju, ga ɔde te guí xicju. Gue'a

ra pa'a ngue da za di nyanni tehu 'ne ga faxahu", en'Oja. A nuyá, guehra pa jap'u i sa gui nzohmu Oja ya. Guehra pa jap'u di nyanni tehu ya.

³ Nu te di ot'e, di honi ha nna japi ngue da gohi xanho, porque hinda nnepe ngue da 'yengyo ja'i hingui ho ra hya Oja di mma.

⁴ Sinoque di nnepe ngue da badi gátho yo ja'i ngue ra 'befi Oja di orpe. Janangue nugá di seti hangu ra n'u di thogui. Ja'mo hin'ya te ga honi. Ja'mo congba yo ja'i ngue saqui.

⁵ Ja'mo fegbagui yo ja'i. Ja'mo coca fadi. Ja'mo pets'i da zajthogui yo ja'i. Ja'mo dadi mpefi hin'ya p'u ra nzequi. Ja'mo hinga mbongui ra ora ga n'aha. Ja ra ora ngue ya ga tu ra thuhu.

⁶ Nu'a gui nequi xanho ngue ra 'befi Oja di orpe ngue di 'yo xanho, 'ne di padi xanho hanja na ra hoga 'da'yo hya. 'Ne ga di seti te ga orcagui yo ja'i, i ja ma yemmai. 'Ne faxcagui ra Espiritu Santo ngue sa di orpabi ra 'befi Oja. 'Ne majuaní ngue dadi madi gátho yo ja'i.

⁷ Di 'daca ts'edi Oja ngue nuna ra hya majuaní da za ga mma xanho hanja. 'Ne dadi ja ndummai ngue ga ra rho gda n'yo, n'namhma ngue hinha di dajpagui ra nts'o i ja ndap'u bi za.

⁸ A nuyá, 'buhyo ja'i ngue nnu mansugui, ximmi 'buhyo ja'i ngue hingui nnu mansugui. 'Buhyo ja'i ngue nnommanhogui, ximmi 'buhyo ja'i ngue nnomman'ngui. 'Buhyo ja'i engui ngue di hate, pe nugá zant'a ga gue'a ra hya majuaní di mma.

⁹ Madague'a dadi mpa'be xanho yo ja'i, pe 'bu i da mma ngue hingui pagui. Ja ra ora ya di 'bui ngue ra ndate, pe tobe di pongui. Mbengngui xa n'u yo ja'i, pe hingui hogui.

¹⁰ Madague'a tár'man'u ma mmai te di thogui, pe nuua ja ma n'yomfeni dadi johyatho. Madague'a di hyoya, pe nuna ra hya di mma, xandongu yo ja'i orpabi ra rho na ra hya na. Madague'a hinguits'u te di pets'i, pe nu te gátho i ja, ga gue'a orcagui ra rho'a.

¹¹ Ague ma zi cu'ahu gyo mmenguhu p'u ja ra hini Corinto. Nugá, ga dá xi'ahu te gama hya so ma mmai, hin tema hya dá co'mi. Porque janjuaní dadi ma'ahu.

¹² A nu'mo ngue hin dadi n'amigoui ya, pe ngue gui nneso ngue hin dadi n'amigoui. Pe nugui, emmei di nne ga n'amigoui.

¹³ Nugá di nzo'ahu tengutho n'na ra papá 'mo nzohyo basi, dadi ja'ahu p'u. Dami maqui tengutho nna ma'ahu.

¹⁴ A nuyá, 'yo gui nne gui nsixhu'u yo ja'i hingyo 'yec'ei. Porque n'nan'yo ra hya ga 'yo yo 'yec'ei ngue'a te ra hya ga 'yo yo ja'i hingyo 'yec'ei. A nu ra ja'i ngue ga ra rho ga 'yo, hinga 'da'igu ot'ui ra ja'i nu'a xa nts'o ga 'yo. N'nan'yo ga 'yo'u, tengutho ra nyot'i, n'nan'yo gui nequi ngue'a gui nequi ra 'bexui.

¹⁵ Porque ra Cristo hinga 'da'igu ot'ui ra zithu'a. Ximmangu n'na ra 'yec'ei ya, xquet'a hinga 'da'igu ot'ui n'na ra ja'i hinga 'yec'ei.

¹⁶ Nup'u ja ra nija Oja, honse'a majuaní ngue Oja i 'bui i nthanne p'u. Hin'ya ra n'edi ngue ja di nthanne p'u yo dahmu. Gue'ahu i nnopa nija Oja, porque Oja i ena: "Ga n'yo'be'u yo ja'i thannegui. 'Ne gueque ra Ojagá'u, 'ne gue'u ma ja'i'u", en'Oja.

¹⁷ Nuna Oja mahon'a ena: "Dami pomhmu p'u ha 'buhyo ja'i xants'o te ot'e. 'Yogui othu'a ra nts'o ot'u, n'namhma ngue da za gui sohu ma 'yega.

¹⁸ Nugá ya da za gui 'yot'e ngue ni papághu. Nugá p'uya, ga ot'e ngue ma basi'ahu", enna Oja i jase ra ts'edi.

7

1 Ague ma zi cu'ah_h, nguna ra hya di yat'Oja da 'yorcah_h ya. Janangue ma ga hehm_h p'u'a te gama nts'o i ja. Ga hehm_h p'u'u te gama cosa di ts'onnga ma do'yoh_h. Ga hehm_h p'u'u te gama hya di ts'onnga ma n'yomf_henih_h. Ma ga hahma mm_hi ga nnu mansuh_h Oja. Ma ga unma mm_hih_h Oja para zantho.

2 Ague ma zi cu'ah_h, 'yo di junnga ni mm_hih_h, dami 'yot'e ngue gui macju. Porque nugä h_hinjondi sai. Hin tema nts'on_hi di orpabi n'na ra ja'i, 'ne h_hinjondi här'ma hya ngue te ga hannbabi n'na ra ja'i.

3 Nuna ra hya di mma, h_hinjondi hörpa ra hya ngue ga embi h_hingui ho te orque. Ya xtá xi'ah_h m'met'o ngue nugä dadi ma'ah_h mente di 'bui 'ne asta gue'mø dá tu.

4 Nugä di pa'a njuani ngue gui 'yoth_h ya yø hya di xi'ah_h. Nugä di ets'ah_h 'mø di ya'be yø ja'i, porque di xifi te gui oth_h. Madague'a di sägä ra n'u, pe nu'mø bi zo ma mm_higä'a te gui oth_h, ya man'natho dadi johya.

5 Nu'mø ma søcä ua ja ra häi Macedonia, h_hinjam'mø xtá nzä xca m'mamma pähä. Porque ndap'u bi zä mi ja ra sai. Ya bi du ma mm_hi di ena ngue xtí ts'onyo ja'i na ra hya di mma.

6 Pe nuna Oja, nu'u yø ja'i h_hingui ha ra ts'edi, go di hatra ts'edi na. Janangue nu'mø mi zøcua ra Tito, Oja bi 'yot'e ngue man'natho bi hya ra ts'edi ma mm_hi.

7 Hinga hont'a dá johya 'mø ma nu ra Tito mahøn'a, sinoque man'natho dá johya 'mø mi xiqui ngue emmei gä 'yörpah_h ma su mente bá m'map'u gui 'bhm_h. Porque ra Tito janjua_hi di johya conná ngue'ah_h. 'Ne bi xiqui ngue tu ni mm_hih_h ngue'a te gni anngah_h ma mm_higä. I engui ngue emmei gui mbenj_h. Mi zä ma søcä na ra hya na p'uya, man'na mathoguitho dá johya.

8 Nu'mø ma pen'nah_h p'u ra carta m'met'o, bi du ma mm_hi ngue'a te ra hya bi me ra carta. Porque di pa'a njuani ngue da du ni mm_hih_h 'mø gä nuh_ha ra hya nt'ot'i. A nuyá, ya h_hingui tu ma mm_hi ngue'a ra carta dá pen'nah_h p'u. Porque di padi ngue h_hinxma ma da du ni mm_hih_h.

9 A nuyá, janjua_hi dadi johya. Pe h_hingue dadi johya ngue bi du ni mm_hih_h. Sinoque dadi johya ngue nu'a i du ni mm_hih_h, bi mpähni n'yomf_henih_h. Oja bi 'yot'e ngue bi du ni mm_hih_h ngue'a te gm_hi oth_h, n'namhma ngue nu'a ra carta dá ot'i bi 'yot'ah_h ra nho, h_hingue masque ra nts'on_hi bi 'yot'ah_h.

10 Porque nu ra ja'i tär'man'u rá mm_hi ngue te ga 'yo, ya di 'bätrá mm_hi, da h_hep'u ra nts'o ga 'yo. 'Ne gue'a nnu manho Oja'a, gue'a di nyanná te ra ja'i'a. Pe nu'u yø ja'i njuantho h_hingui nne dá 'yec'ei Oja, madague'a ja'mø tu yø mm_hi, pe h_hindi nyanyø te.

11 Bi nu manho Oja te gä 'yoth_h, porque mi zä gm_hi nuh_h ra carta dá pen'nah_h p'u ngue'a ra ts'oqui bi nja, bi du ni mm_hih_h p'uya. Ya gui nuh_h te bi nja m'mefa mi zä gm_hi pahm_ha te bi nja. Gá mbøcuh_h p'uya, porque gui suh_h ra castigo da ja Oja. Janangue gä hya ra ts'edi ga hejpa'h_ha bi 'yøtra ts'oqui. Ya di nequ_hi ngue hin gadi hothoh'a ra ts'oqui bi nja. A nuyá, janjua_hi gui nne gui nuju_h ya.

12 Nu'mø ma ot'a na ra carta dá pen'nah_h p'uya, hinga hontho di nnegä ngue di njapra castigo'a to bi 'yøtra ts'oqui, ni xindi fäts'i to ts'ui. Sinoque pa Oja te dá bengä, porque dá negä ngue da dinni mm_hih_h ngue nuna ra hya di xi'ah_h, gueh_ha ra hya gui nnu mansuh_h na.

13 Gue'a i nhohma mm_higä'a ya.

Pe hinga hont'a i johya ma mm_hi'a, sinoque man'natho dá johya 'mø ma nu ra Tito ngue janjua_hi di johya conná ngue'a ra nja mmansu guä orpah_h.

14 Nu'mò tobe himmanj map'ua ra Tito ya, nugä dí embi: "Dí pacä njuanj ngue da 'yörpabi masu yø ja'i na ra hya ga pennbabi ya", dí embi. Pe nu te dá xicä ra Tito, majuanj ngue gue'a gá 'yøthua. Ja bi bomp'ua majuanj te dá xicä ra Tito ya, tengutho 'mò dámbä m'mucä p'ua guí 'buhma ya, gä majuanj ra hya dá xi'aha.

15 Dí pa'a njuanj ngue man'natho di ma'aha ra Tito ya, porque mbendya ngue gä gá 'yörpaha masu yø hya bi xi'aha, 'ne nu'ua yø hya bi xi'aha, gä ja ndummai ga 'yøthua.

16 A nuyá, janjuanj dadi johya, porque nu'a te gä guí øthua, gä gue'a, hñte di 'bedi. Ya hñdí yobeni co nu'aha ya.

8

1 Ague ma zi cu'aha, dí nne ga xi'aha hanja ngue bi bøngmanho'a rá njapi Oja bi unyø 'yec'ei 'bup'ua ya yø hñinj ja'a ra häi Macedonia.

2 Madague'a 'bømman'ua ngue ts'ui, pe janjuanj di johya. Madague'a hyoya, pe nu'ua yø 'bäxte øt'e, di unna mentyu tengutho 'mò di mmemmeti.

3 Dadi jagä majuanj ngue nu'a te yø 'bäxte di unj, co gä yø mmui guí unj. Nu'a te xa nzänni di unj, man'na ngue hus'mø bi unj.

4 Emmei bi 'yacrä mate'ua yø 'yec'ei 'bu'a Macedonia ngue da ma macat'ibi ra güenda yø mentyu ngue da 'yörpa ra 'bäxte'ua yø 'yec'ei 'bu'a Jerusalén.

5 Nu'a te mi so ma mmuigä ngue xta 'yøt'e, hinga hont'a bi 'yøt'a. Sinoque bi 'yøt'e te nne Oja ngue da 'yøt'e. Rá mæditho bi unyø mmui ra Cristo. M'mefa p'ua bi ma ngue ya 'bui ngue da 'yøt'a te ra hya dí xifi.

6 Ma nugä'a te rá 'bäxte bi 'yøtyø mmengu Macedonia p'ua, dá xicä ra Tito p'ua ngue mahøndä map'ua ngue di 'yopra hya ngue'a ra mentyu gä da'mi ga petha m'met'o, guí sigue guí petha'a ra 'bäxte'a.

7 A nuyá, man'na xanho te guí øthu, porque xanzaqui ni nt'ec'eiha i ja. 'Ne guí padj guí nxänbathua xanho ra hya, porque guí timhma xandønho hanja ra hya. I ja'aha ra pähä guí 'yörpaha rá 'befi Oja. 'Ne janjuanj gadi macja. Janangue dami ntateha ya ngue man'na xtangu ra 'bäxte guí 'yörpabi ni cuha.

8 Hinnä mangä na ra hya na ngue xøgue gadi 'ber'aha guí 'yøthua ra 'bäxte. Sinoque dí xi'aha na ra hya na ngue dí nne guí pahma'a te ør'mi'da yø ja'i nuyá ja mpähä da 'yörpabi ra 'bäxte yø mmi'yec'eiui. Nugä dí ena ngue xamhmatho di nequj ngue 'ne'aha majuanj gadi mahni mmi'yec'eiui.

9 Ya di nequj xandønho hanja'a rá mate ra Hmu Jesucristo bi 'dacja. Nu'a go rá mmeti'a te gä i ja'a, bi 'yøt'a hyoya ngue bi madi gäthogaha. A nuyá ngue bi 'yøt'a hyoya, nu'a rá mate bi 'dacja, mathoguitho di muui.

10 Nu'a ra mentyu ngue ra 'bäxte gä da'mi gä petha ra jeya bi thogui, nugä dí ena ngue man'na xanho ngue guí juatha ya. Porque go rá mædi bi nja'aha mpähä gä petha ra mentyu ngue mi'da yø 'yec'ei.

11 A nuyá, tengutho gä 'yøthua m'met'o ngue gä hyaha ra ts'edi bi nja ra 'bäxte, ximmangudya dami hyaha ra ts'edi guí umhma hangu ts'ua da zut'a ni ts'edi guí umhma.

12 Porque ra ja'i majuanj ngue ja mpähä da 'yøtra 'bäxte, i nnu manho Oja te øtra ja'i, madague'a hingui ngue n'na ra cosa sarpa rá ts'edi di unj. Nunä Oja hingui äcju n'na ra cosa ngue hñ'yua gaha na.

13 Hñdí en'aha ngue guí unj gätho'a te guí pets'i astä da hñ'yua te guí siha.

14 Sinoque hnepe ngue da 'da'igu, gä di nja te guí siha. A nuyá, ngue ja te guí siha ya, dami unhna'a te hommi'da yø ja'i. Pe man'na ra pa p'ua, nu'mò

da hɪn'yɐ te gui hyomhɪmɐ, xɪndi 'da'ahɐ p'ɐya. Janangue n'na ngu n'na'ahɐ hɪnjondɔ zɔ rɔ n'ɐ, dɔ 'da'igu yɔ ja'ɪ, gɔ di ja te dɔ hyonɪ.

¹⁵ Ya dɪ nja tengutho rɔ hya mmamp'ɐ ja rɔ Maçɔ Libro ngue ɛna: “Nu rɔ ja'ɪ ja xangu te dɔ zi, hɪnte di ponguɪ, porque di unɪ. A nu rɔ ja'ɪ ngue zits'utho ja te dɔ zi, hɪnte di 'bedi, porque ma t'unni te dɔ zi”, i ɛna.

¹⁶ Dadi ja mamɔadi Oja ngue tengutho ma n'yomfɛnɪ ngue dɪ nne ga ɔt'ahɐ rɔ nho, njarbatho rɔ n'yomfɛnɪ rɔ Tito ya. Xquet'a di ja ndummaɪ ngue nne dɔ 'yɔt'ahɐ rɔ nho.

¹⁷ Nu'mɔ ma xifi ngue dɔ ma dɔ nu'ahɐ, rɔ ndijohya ngue bɪ ne dɔ ma. Porque 'nɛɛ na nne dɔ map'ɐ dɔ nu'ahɐ na.

¹⁸ Nuna ma cuhɐ rɔ Tito, xquet'a dɔ mɛ man'na ma cuhɐ ngue dɔ nu'ahɐ. Nuna ma cuhɐ dɔ mɛ, i nnu manho yɔ 'yɛc'ɛɪ ndap'ɐ bi zɔ na, porque nuna, i padɪ xandɔnho ha di japi dɔ manna hoga 'da'yo hya.

¹⁹ Nuna ma cuhɐ na, bi 'yɛxyɔ 'yɛc'ɛɪ ngue ga mme'be Jerusalén, ga ma dɔ'be rɔ mɛnyu ngue rɔ 'bɔxte. Dɪ nnehe ngue nuna rɔ 'bɔxte na, guehna dɪ mama jama mɔadi rɔ Jesucristo na, 'nɛ dɔ bahyɔ ja'ɪ ngue ja'ahɐ rɔ pãhã gui fãxni mmi'yɛc'ɛɪhɐ.

²⁰ Mɛnte di yoho hyuhe hɪnte dɔ ja'ɐ nemhya guehna rɔ mɛnyu dɪ xihyɔ 'yɛc'ɛɪ di pɛti.

²¹ I pa Oja ngue nuna rɔ mɛnyu hɪnjondɔ hyaquɪ, gɔ dɔ ma ma dɔ. Xquet'a dɪ nnepe dɔ badɪ gãtho yɔ ja'ɪ ngue gɔ ga dãgãhe na rɔ mɛnyu na.

²² Nuya yo nc'ɛɪ ya, dɔ mɛ man'na nc'ɛɪ ma cuhɐ. Nuna, ya padɪ xanho ha di japrɔ 'bɛfi dɔ 'yɔt'e, 'nɛ dɪ nɛquɪ ngue ja mpãhã dɔ 'yɔrpabi rɔ 'bɛfi Oja. Ya rɔ 'bɛfitho'a ngue ha dɔ ma. A nuyá, janjuanɪ di johya ngue dɔ map'ɐ ya, porque ɛna ngue hɪnguɪ ya nɪ mmaɪ ngue gui fãxhɐ mɪ'da yɔ 'yɛc'ɛɪ.

²³ Nu'mɔ to dɔ ne dɔ 'yãnnɪ hanja ngue ga pɛnhã p'ɐ rɔ Tito, damɪ xihmɐ ngue ma amigo na, 'nɛ ma mmɪmmɛfi'be para ngue dɔ hyonɪ ha gdi tɪmhɐ rɔ nho. A nuya mɪ yoho ma cuhɐ dɔ map'ɐ, damɪ xihmɐ yɔ ja'ɪ ngue guehya ma cuhɐ 'bɛcuɔ bi huahnɪ ngue dɔ map'ɐ ya. 'Nɛ conná guehna rɔ 'bɛfi ɔtya, i nnu mansu rɔ Cristo yɔ ja'ɪ.

²⁴ Nu'mɔ bɪ ma p'ɐya dɪ mmangã ya, damɪ 'yɔrpaɪhɐ ma su xanho, n'namhɔma ngue nuya yɔ 'yɛc'ɛɪ ndap'ɐ bi zɔ 'bɛɪ dɔ badɪ ngue majuanɪ gadɪ mahɪnɪ cuhɐ. Porque guehna rɔ hya dɪ xifi gãtho yɔ ja'ɪ na ngue ɛmmɛɪ gadɪ mahɪnɪ cuhɐ.

9

¹ A nuyá, nuna rɔ 'bɔxte ya xtá xi'ahɐ m'mɛt'o gui 'yɔrpaɪhɐ yɔ 'yɛc'ɛɪ, ya hɪmma hyonɪ ngue hɔnga otra sɛcuɔ ngue ga yopã na rɔ hya na.

² Porque ya dɪ padɪ xanho ngue ja mpãhã gui 'yɔrpaɪhɐ rɔ 'bɔxte nɪ cuhɐ. Dɪ xicã yɔ ja'ɪ 'mɔ ma magã p'ɐ ja rɔ hã Macedonia, dɪ ɛmbɪ: “Nuya yɔ mmɛngu p'ɐ ja rɔ hã Acaya, ya desde rɔ jɛya bi thoguɪ di pɛtra mɛnyu ngue rɔ 'bɔxte dɔ 'yɔt'e”, dɪ ɛmbɪ. A nuyá, co nuna te rɔ hya gui ɔthɐ ya, nuya yɔ mmɛngu ua ja rɔ hã Macedonia, xquet'a ya hã rɔ ts'ɛdi ya ngue di pɛtyɔ mɛnyu ngue rɔ 'bɔxte dɔ 'yɔt'e, tengutho gui ɔthɐ ya.

³ Pɛ nuyá, dɔ map'ɐ ma cuhɐ ngue di yopra hya. Porque dɪ nne ngue nu'a rɔ mɛnyu gui mfãxteɪhɐ gui pɛthɐ hante ga mmagã p'ɐ. Porque ya xtá xicã yɔ ja'ɪ ngue ya gui 'bɛɪ ngue gui mfãxteɪhɐ.

⁴ Xi'mò gue 'da gdā megä'be p'ü 'da yø mmengu Macedonia, dā thün'ahü p'üya ngue hün gadi pethohü rā mēnyü gui mfäxtehü, sä ya xtä mangä p'üya ngue ya gui 'bwi ngue gui mfäxtehü. Gä pets'ä mä sä p'üya. Xingui pes'ni sähu ngue dā hün'yatho rā mēnyü ngue ni 'bäxtehü.

⁵ Janangue nugä di nnu manho ngue di m'met'o ya mä cühü dā ma di zengua'ahü. Guehya di ben'nahü ya ngue nü'a rā 'bäxte ya xcä yat'i gui pethü, ya di ja 'mò dá macähe p'ü. Ya di nequi p'üya ngue nü'a rā 'bäxte gui øthü, i ja mpähä gui øthü rā 'bäxte. Ya hindä zäp'ü dā 'yenyø ja'i ngue go dadi ja ts'edigä ngue gui 'yøthü rā 'bäxte.

⁶ Pe dami bēmhü xanho nā rā hyä gā xi'ahü ya. Nü rā ja'i ngue zits'atho di ünü, xquet'a Oja zits'atho di ünü. Pe nü rā ja'i ngue xangu di ünü, xquet'a Oja xangu di ünü.

⁷ N'na ngu n'na rā ja'i, nü te mi'a mpähä rá mmü i ja ngue di ünü, di ünü. 'Yo di ya rá mmü'a te di ünü, 'yo di enā ngue rā ts'edi t'ørpe. Porque Oja i nnu manho rā ja'i nü'a mpähä gui ün'a te di ünü.

⁸ Nuna Oja, ja rá ts'edi ngue dā zä dā 'yøt'e ngue gui tímhmü'a te rā nho gui homhmü. Mathoguitho di ünü n'namhmā ngue dā bongtho p'ü'a te gdi fäxni mmic'ēihü.

⁹ Ä nü rā Macā Libro i enā: "Nü rā hoja'i, ngue mathoguitho fäxhü hyoya, guehü rā ja'i hündi 'be'a te di ünü".

¹⁰ Nuna Oja bádi unna hmüdä ngue nthuhü para ngue di nja te dā zi yø ja'i, xquet'a di 'da'ahü te gā gui hyomhmü. Yä di nja xangu n'namhmā ngue dā zäp'ü gui 'yørpahü rā nho mi'da yø ja'i.

¹¹ Gui tímhmü xangu n'namhmā ngue dā zäp'ü xangu gui ümhü. Nü'mò dá dägä'ä rā 'bäxte gui pennbā mä cühü 'bū mmān'ü, gue'a emmēi di ja mammadi Oja'a.

¹² Porque nü'mò gui 'yørpahü rā 'bäxte'ü mä cühü, hinga høntho dā ma mä t'ünü te honi, sinoque nü'mò bi hyän'a te mat'ünü, janjuanü dadi ja mammadi Oja ngue te gui 'yørpahü.

¹³ Guehya dā 'yēsbabi Oja ya, porque nü'a rā 'bäxte gui 'yøthü gue'a di nequi'a ngue majuanü gui ēc'ēibahü rá hoga 'da'yo hyä rā Cristo. Yø ja'i dā 'yēsbabi Oja porque di nequi ngue majuanü ni mmü gnü 'yørpabi rā 'bäxte ni cühü 'bup'ü Jerusalén, dā gue'ü 'bwi ndap'ü bi zä.

¹⁴ Ä nüya p'üya, dā mat'Oja connä gue'ahü 'ne mathoguitho di mä'ahü. Porque dā nü yø ja'i ngue Oja bi 'yēmmēi bi xoc'a ni mmüihü ngue dā zä gui 'yøthü rā nho.

¹⁵ Ä nüyá, ma gā ja mammadihü Oja ya ngue bá pennghü ü rā Ts'ünt'ü. Nuna rā mate bi 'yørcähü i tate di müüi, porque hingui sä di hmā hangü gangü rá müüi'a te bi 'yørcähü.

10

¹ Nugä drä Pablo, jap'ü n'na rā hyä di nne gā xi'ahü. Pe mahotho di nne gdä zo'ahü tengutho i nyä rā Cristo 'mò mi n'yo ua. Ä nüyá, 'bwi i'da engui ngue di yä manhuhigä 'mò di yäsehü, pe nü'mò ngue rā cartatho di pen'nahü p'üya, engui ngue høn'mò di yä manzaquigä 'mò.

² Ague mä zi cü'ahü, dami hyēhmü p'ü'a te gämä hyä hinga gue'a, n'namhmā ngue nü'mò dá magä p'ü gā ma nü'ahü, ya gā nyä manhohü p'üya. 'Yo gui nne ngue ja gā hecähü'a te gnü 'yohü. Pe nü'mò tobe 'bwi to xi'ahü ngue di honse ha di hñü manhogui, guehya jatho ngue gā nyä manzaqui'be ya.

³ Majuanü ngue nugä drä ja'itho, pe himmä hyäse nnä ørpabi rá 'befi Oja.

4 Hinga guecs̄equi dí honi ha dí nthahna rá 'befi Oja dí ørpe, porque n'na ra hya ngue rá hyas̄e ra ja'í, hinda zã ha di dahã. Janangue nugui, nuna rá 'befi Oja dí ørpe, di hacra ts'edi Oja ngue ga tapra nts'o i ja.

5 Oja di 'dacra ts'edi ngue sãp'ũ dí tapra hya'ũ yø ja'í di 'yexrũ ha ya, guehya honi ha ga ndãcra hya dí mmangã ya, porque hinguí nnepe da bahyø ja'í hanja Oja. Di hãt'i di 'uajpãtho yø hya yø ja'í, dadi japi ngue da 'yec'ei xandõnho ra Cristo.

6 A nu'mø bi n̄equi xandõnho ngue guí 'ec'eiha na ra hya dí xi'ahũ ya, nu'ũ yø ja'í fcsra hya p'uya, ya sãp'ũ ga ha ra ts'edi ngue ga hejpi te øt'e.

7 ¿Hanja ngue hõntho guí nnuhũ te ja n'na ra ja'í, p̄e hinga 'be gui hacjũ ra güenda te ja mbo rá mmũi ra ja'í? A nuya yø ja'í sãqui, i enã ngue yø m̄efi ra Cristo, p̄e da badj hanja ra hya, ngue xquet'a 'n̄equi rá m̄efigui ra Cristo.

8 Madague'a sã ga hongã m̄i'da yø hya ngue ga o'ahũ n'yu xanho hanja te nnã 'yo, p̄e nuna te ra hya dí mma, hĩndi p̄es'mã sã. Porque dí hãxa njuani ngue gue'a ra Hmũ Jesús di hacra ts'edi ngue dí mmambrá hya, para ngue man'na di hya ra ts'edi ni nt'ec'eiha. Hingue masque dadi ts'on'na ni nt'ec'eiha i ja, tengutho øt'ahũ m̄i'da yø ja'í.

9 'Yo guí emhmũ ngue hõn'mø dí otra carta dí pen'nahũ ngue dí ya manzaqui.

10 Porque gue'a mmanyø ja'í'a, embi ngue nu'mø dí otra carta ga pen'nahũ, gue'mø dí ya manzaqui 'mø. P̄e nu'mø dí yas̄ehũ p'uya, ya engui ngue dí ya manhuch̄i 'mø. 'N̄e engui ngue nu'a te ra hya dí mma, hinga njuani ga nt'ode.

11 P̄e nu to i mmanna ra hya na, da ba'a njuani ngue hinga hõn'mø dí otra carta dí pen'nahũ ngue dí ya manzaqui, sinoque xquet'a da zã ga nya manzaquigã'a ra pa ga mmagã p'ũ ngue ga nyahũ.

12 P̄e nuna ra hya dí mma, hinguí sã mã mmũi ngue ga øt'e tengutho ga ya m̄i'da yø ja'í ngue espabi yø hya, i enã ngue tate yø bamhya ngue m̄i'da yø ja'í. P̄e guehya yø ja'í m̄a'bedi yø mmũi ya. Guehya hõntho honi ngue ha dí ntate yø hya ngue m̄i'da yø mmũxãnnbatehũ.

13 A nugui hingra n'yets'itho na ra hya dí mma. Nu te dí øt'e, gue'a dí mman'a. P̄e hõntho dí nne ga xi'ahũ ha rá nja na ra 'befi bi 'dacã Oja. Bi 'dacra 'befi Oja ngue nup'ũ ja ni hn̄inihũ Corintio, asta ja ga ma mangã p'ũ rá hya Oja.

14 A nuyã, hĩndã sãns̄e ngue ga mmagã p'ũ guí 'bahmũ, sinoque Oja bi 'dajmã 'befi ngue ga mmap'ũ. 'N̄e guecã rá muditho dá xi'ahũ hanja rá hya ra Cristo ngue m̄i'da yø mamhya.

15 Nuna ra 'befi dí øt'e, guehna dí nne ga xi'ahũ na. Hinga gue'a ra 'befi n'nan'yo to xa m̄p̄efi dí nne ga mma. A nuyã, dí nne ngue man'na xta nzaqui ni nt'ec'eiha, n'namhã ngue nup'ũ ha guí 'bahmũ da zã ga m̄p̄efi xanho. P̄e nuna ra 'befi bi 'dacã Oja, quehna zant'a dí nne ga ø'na.

16 M'mefa p'uya, nu'ũ yø hn̄ini rá nja n'nanni p'ũ ha guí 'bahmũ, da zã ga sigue ga øtra 'befi ngue ga mmanna hoga 'da'yo hya. P̄e hinga guerp'ũ ha 'bahyø 'yec'ei ngue n'nan'yo to bi manna hya ga øtra 'befi, sinoque n'nanni ga mma mmanna hya.

17 A nuyã, nu ra m̄efi nne ngue da 'yespabi'a rá 'befi øt'e, p̄e gue daque'a rá Hmũ bí 'bũ mahets'i i fãts'i da 'yepsi. Hingue masque ra ja'í go di 'yets'i da 'yena ngue go øs̄e ra 'befi.

18 Porque nu ra ja'í ngue põmmanho rá 'befi øt'e, ngue gues̄e rá Hmũ da mã ngue xanho te øtrã m̄efi, hinguẽ masque ra ja'í'a da mans̄e ngue xanho te øt'e.

11

1 A nugui, nuna ra hya dí nne ga mma, dí nne xindí nne ngue ga xi'ah. Pe dami seti te ra hya ga xi'ah.

2 A nugui, co 'ne'a Oja janjuani ngue hindí nnegä'be ngue gui hyehm p'u ra Cristo. Ya dá ja'i ngue gá 'yεc'eiha ra Cristo ya. A nuyá, tengutho n'na ra hmute 'mø i ja ngue di nthati, høndra ndø di mađi, njarbutho na ra hya dí xi'ah ya. Nu'a ma datho ja ngue gui mađi gátho'ah, gue'a ra Cristo'a.

3 Tengü ra Eva bi hyätra zithu, guehna dí sugä naya ngue da thä'i ngue gui hyehm p'u ra Cristo.

4 Porque nuya yø mamhya søhø ngue n'nan'yo ra hya xännbate, go gui øraha masu ya. Conque nuya yø hya xän'nah, hinga 'da'iguui ya yø hya dí xän'nah ngue hanja ra Jesús. N'nan'yo ga xän'nah hanja ra Espiritu Santo, n'na'yo ga xän'nah ha ränja ra hoga 'da'yo hya, hinga 'da'iguui ya yø hya ya xtá xän'nah.

5 Nuya yø xännbate ena i tate ngue yø representante ra Cristo, hinga høndya pađi te mmanya. Xquet'a dí pacá hanja'a ra hya nne da xän'nah ya.

6 Madague'a engä yø ja'i ngue hindí pađi ga ut'i xanho ra hya dí mma, ngue mahotho da nt'øde, pe nugä nuna ra hya dí xännbate, dí pađi xandønho hanja ra hya. Nu te gäma hya dí mman'mø di xännbate, ya gá 'yøhma xanho hanja ra hya.

7 ¿Ua gui emhma ngue hingui ho te dá øt'e ngue hñte dá jup'ah mente dá xi'ah rá hoga 'da'yo hya Oja? Para ngue da záp'u gui juxni yaha, dá n'ani ngue dá mpeñ, da taha te ga si mente di xän'nah ra hya.

8 Mente ra pa ngue dá xän'nah ra hya p'u ja ni hñiniha, gue'u yø 'yεc'ei rá m'm'a'n'nanni bađi pønna mēnyu dí honi.

9 Nu'mø dámba m'm'acá p'u gui 'buhma ya, ja'mø hñin'ya te ga si, pe hñjondí äpi te dí honi. Nu'u go ma cūha bi zøhø bi 'yε'a Macedonia, go bi 'daqui te dí hongä'u. Co ngu'a p'uya, ya hindá ä'ah te ga si, 'ne da ngut'a yø pa di ma p'uya, nu te dí honi, hñte di ä'ah.

10 A nuya ngue dí εc'ei ra Cristo, nuna ra hya majuaní, guehna dí mmanna. 'Ne majuaní ngue nu'u yø 'yεc'ei rá m'm'ap'u ja ra häi Acaya, hñ tema mēnyu dí äpi.

11 Nuna ra hya dí mma, mamí 'yεna ngue hindí nnu manho'ah. Nuna Oja, i pađi hanja ngue janjuani dađi ma'ah.

12 Mađa mi 'dacu ra mēnyu dí honi, pe nugä hinga hani, n'namhma ngue nu'u yø xännbate høndra mēnyu jup'ah hindá záp'u da 'yεna ngue 'da'igu dí øthe.

13 A nuya yø xännbate dí mmangä, i ena ngue guehya yø representante ra Cristo ya, pe himma juani'a, sinoque guehya yø hyäte ya. Porque maxøts'etho p'u ena ngue yø representante ra Cristo.

14 Nuna ra hya dí mmangä ya, hingui ja ngue di 'yødyø ja'i na. Porque 'neεe ra zithu i sä ngue di pährä hmi p'u gui nequi, i cohi tengutho n'na ra anxε mahεts'i.

15 Janangue ja di nequi p'u xanho ra hya ya, nuya yø ja'i ngue yø mefi ra zithu, xquet'a i sä øt'e ngue maxøts'etho di nequi ngue øtra nho. Pe nu te ga 'yo, nup'u rá nzequi di nja rá njut'i'a.

16 A nuyá, mahøndí nne ga xi'ah ya, maša mi 'yεmhma ngue dađi 'becä ra n'yomfēni ngue dí mma te dí øt'e. Pe nu'mø ngue ngu'a gui mbεmhma ngue

dadi 'becä rä n'yomfɛni, pɛ dāmi 'dacjɛ rä nt'ɛdi gā nya, gā mman'its'ɛ te di ɔt'e. Porque nu'ɛ yɔ xānnbate sɔqui, i ɛspabi yɔ hya i mma.

17 Nugä di ɛnā ngue jatho gā mma te gā di ɔt'e, mada 'yɛngyɔ ja'i ngue ya hĩndi ɔt'e ngue rá representantegui rá Cristo, sinoque yɔ ja'i ɛngui ngue dadi 'behra n'yomfɛni.

18 Ya guí nnuhɛ ngue xangu yɔ xānnbate xi'ahɛ hanja'a te gāma hya ɛnā ngue ɔt'e. Janangue nuyá, nu te gāma hya di ɔt'e xquet'a 'nɛqui di nne ga xi'ahɛ.

19 Porque guí ɛnā ngue ya gyɔ bamhyahɛ ya. Nu rá ja'i ngue hĩngui hant'a gā ya, ngue di 'behra n'yomfɛni, ya guí seti te xi'ahɛ.

20 'Nɛ nuyá yɔ xānnbate guí ɛc'ɛihɛ rá hya i mma, i nne di manda'ahɛ. Pɛ guí hāti guí seti te ɔt'ahɛ. Guehya yɔ ja'i hɔndra mɛnyu i nne da guc'ahɛ ya. I ɔt'e ngue ni hmuhɛ 'nɛ ɛmbi ngue hĩnte gadi muhɛ, asta pɛp'a ni hmihɛ. Pɛ gā guí sɛthɛ.

21 A nugä p'uya, hĩngui sä mā mmāi ngue ngu'a gā ɔt'ahɛ tengutho ɔt'ahɛ ya di mmangä. ¿Ua rá 'be'isä te di ɔt'e ngue hĩn dadi ɛn'ahɛ?

A nuyá yɔ xānnbate i mma te gā ɔt'e, ɛspabi yɔ hya, xquet'a 'nɛqui da zä gā mma te di ɔt'e, mada 'yɛngui mā'bedi mā n'yomfɛni ngue dadi 'yɛts'i.

22 Di 'yɛxya yɔ ja'i ya ngue ɛnā ngue yɔ judío. Pɛ 'nɛqui xquet'a drá judío. Di 'yɛts'i ngue ɛnā yɔ mmɛngu p'ɛ ja rá häi Israel. Pɛ xquet'a 'nɛqui drá mmɛngugä p'ɛ. Di 'yɛts'i ngue ɛnā yɔ mbom'meto rá Abraham. Pɛ xquet'a 'nɛqui rá mbom'meto grá Abraham.

23 I mma ngue yɔ mɛfi rá Cristo. Pɛ nugui, man'natho ngue xangu rá 'befi rá Cristo xtá ɔrpe nguehya di mmangä. A nuyá, hĩndi nne ga mma te gāma hya i ja ngue gā mma. Ya man'natho xangu rá 'befi xtá ɔt'e ngue nu'ɛ. Man'natho ngue mathoguitho xtá sägä rá n'ɛ, xa 'bɛgbagui ngue nu'ɛ. Man'natho xangu yɔ nnidi xtá ogä rá fadi ngue nu'ɛ. Man'natho xangu yɔ nnidi ya ja ngue da thogui ngue nu'ɛ.

24 Nu'ɛ yɔ judío cat'a nnidi mathoguitho bi 'angui, bi jaqui 'däte mā'dɛ'ma gato yɔ mɛfi.

25 Nhyu ndi bi 'bāzagui. N'na ndi bi 'bāndogui. Nu'ɛ yɔ barco di o, nhyu ndi bi thunt'a mbonthe. N'na pa 'nɛ n'na xui xoque ya di oxmā xɔts'e rá dehe p'ɛ ja rá jathe ngue bi thuntrá barco.

26 Man'natho ngue xtá sä rá ndate ha nná ma ngue di mmanna hya. Porque i ja ngue dá duxcā rá dehe 'mø i po yɔ dehe p'ɛ ha di thogui. Yɔ bɛ ya ja ngue da hyogui. Mā mmijudíohe, ya ja ngue da hyogui. Yɔ ja'i ngue hĩngyɔ judío, ya ja ngue da hyogui. Nup'ɛ ja yɔ danĩhni di mmanna hya, ya ja ngue da thogui. Dá guehyɔ ja'i hĩmma juani ngue yɔ hoga 'yɛc'ɛi, ya ja ngue da hyogui. Nts'utho p'ɛ ja yɔ dapo di thogui. Nup'ɛ ja yɔ jathe xtá thogui, nts'utho ngue gā tu.

27 Xanhɛnnitho ná rá 'befi di ɔt'e, xandɔngu rá n'ɛ xtá sä. Xangu yɔ nnidi hĩnga mbongui gā n'aha. Xta sä rá n'ɛ ngue rá thuhɛ. Xta sä rá n'ɛ ngue rá dũthe. Xangu yɔ nnidi ngue nu'mø bi c'ɛgui te di si, ya hĩndi sihmɛ. Nup'ɛ ja yɔ dapo, xangu yɔ nnidi xtá sä rá se. Xangu yɔ nnidi xtá sä rá n'ɛ ngue hĩn'yɛ rá ulu gā he.

28 A nuyá, i ja man'na rá hya ngue di ɛnnga mā n'yomfɛni ya. N'na pa ngu n'na pa i tär'man'ɛ mā mmāi ngue hĩndi padi te gā 'yo yɔ 'yɛc'ɛi rá m'm'ɛ a n'nanni.

29 Nu'mø dá tĩngä p'ɛ ha 'bāhyɔ 'yɛc'ɛi ngue hĩngui nzaqui yɔ nt'ɛc'ɛi, 'nɛqui tu mā mmāi tengutho gā ndu yɔ mmāi yɔ ja'i. Nu'mø ngue n'na rá 'yɛc'ɛi bi thāti ngue bi 'yɔtrá ts'oqui, asta 'bāhra sibi mā mmāi ngue'a gā ndu mā mmāi ngue te ɔt'ɛ to hātɔ ja'i.

³⁰ I jatho ngue ga xi'ah_u te dí øt'e, høntho dí nne ga xi'ah_u ngue nugui hingui nzaquigui.

³¹ Nun_a te ra hya dí xi'ah_u, Oja padí ngue majuaní te dí mma. Nun_a Oja rá Papá ma Hmu_h Jesucristo, guehna dí nnepe ngue da t'espabi para zantho na.

³² Nun_a ra häi mađi manda ra dast'abi Aretas, ja jap'ua ra hnini Damasco. Nu'a ra ts'ut'abi mi 'bup'ua ja ra hnini, guehna bi manda ngue bi ma m'mädi ra nenihni. Nu hap_u da hnuqui, di mbenngui ngue da joqui.

³³ Pe nup'ua ja ra ngu nmi 'bui, bi t'eca n'na ra canasta, bi ma ma ca'migui p'ua ja n'na ra ventana ni gop'ua ja ra jado di thestra hnini. Ja dá pømp'ua, janangue dá pongui.

12

¹ Hinte ga taha ngue ga mmanse ngue xandønho ra hya dí mma. Man'na xanho, ma ga mmanya yø hya bi 'yurcagui ra Hmu Jesús, ga xi'ah_u te dá nu.

² Ya xi 'danyø pa ngue dí ec'ei ra Cristo. Ya mmap'ua n'ne'ma goho njeya, bi zixcagui p'ua mahets'i bí 'buhra Hmu Jesús. Pe hinda padí ngue'mø 'nehma do'yo bi ma, ogue hin'na, hinda hønse Oja padí hanja.

³ Nu'a go pa'a ngue'mø 'nehma do'yo bi ma, ogue hin'na.

⁴ Pe dí padí ngue gue'a ra Hmu bi zixcagui p'ua bí 'bui. Ja dá øcä p'ua 'da yø hya ngue hinda unna nt'edi Oja ngue ga mma hanja na ra hya bá xiqui.

⁵ Nun_a ra hya naya, mfadi ngue i sä ga espabi na. Pe nugui hingui sä ga n'yets'i ngue sä ga ena dí pase ra hya dí mma, nugä njuantho dí mma ngue hingui nzaquigui.

⁶ A nu'mø xinga ena ngue ga mmanse ngue xanho te nnä 'yo, da zä ga mma. Hinda zä to da 'yengui ngue himma juani te ga mma. Pe hinda nne ngue to da 'yengui ngue di espase ra hya dí mma. Sinoque dí nne ngue gui nnuh_u te nnä 'yo, 'ne'a te ra hya gui øhm_u, dami hyacseha ra güenda hanja.

⁷ Nuya yø hya dá øde, tate ngue mazihotho. Pe Oja hingui nneque ngue guehya yø hya gdä 'yexä ya. Janangue bi zaca n'na ra n'ua, tengutho 'mø ngue dra 'uini bi nøgbagui p'ua ja ma do'yo ra zithu.

⁸ A nun_a ra n'ua na, nyu ndi dá äpä ra Hmu ngue da hyagagui.

⁹ Pe ra Cristo engthogui: "Høntho dami padí xanho ngue dadi ma'i. Nugä hinga øthe'i n'namhma ngue di nequi ngue hingui nzaqui'i. Gue'a di nequi'a ngue go guecä dadi 'da'i ra ts'edi te gui øt'e", bi 'yengui. Janangue dadi johyagä 'mø hingui nzaquigui. Porque gue'a gui nequi'a ngue ra Cristo di 'dacrä ts'edi te dí øt'e.

¹⁰ Dadi johyatho 'mø dí sä ra n'ua, ja'mø ts'iqui, ja'mø hin'yua te ga si, ja'mø hingui nne ha da nugyø ja'i ngue sèqui, ja'mø xandønngu ra n'ua dí sä ngue rá 'befi ra Cristo dí ørpe, pe dadi johyatho. A nu'mø di nequi ngue hingui nzaquigui, ya man'natho di nequi xanho ngue gue'a ra Cristo di 'dacrä ts'edi te dí øt'e.

¹¹ Nup'ua nna bengä ya, xøgue ena gue ya dí ya tengutho n'na ra ja'i ngue hingui pesrä sä ngue espabi te ga ya. Pe nun_a ra hya dá ma, jatho ngue ga mma hanja. Porque nu'ua yø xännbate engui ngue hingui ho te dí øt'e, hinga täjrah_u yø hya. Uangui xtä nzä xqui xihm_u ngue xanho te dí øt'e. Gui pahm_u ngue nuya yø xännbate gui tennbah_u yø hya, guehya ena ngue tate ngue yø representante ra Cristo ya. Pe hap_u go man'na da ha'a te di ntate yø hya ya

p'uya, porque nu'a ra hya pahya, xquet'a gue'a ra hya dí pacá'a, madague'a engui ngue hinte dadi mu'be.

12 Nu'mø dambá m'macá p'u gui 'báhmú ngue dá manna hya, bi nequi xandõnho ngue rá representantegui ra Cristo. Ngue'a rá 'befi ra Cristo dá ørpabi, dá hát'i dá seti te gámá hya mmanyø ja'i. A nuya yø milagro dá øt'e, gue'a gui nequi'a ngue rá representantegui ra Cristo.

13 'Yo gui emhmú ngue 'bútyø 'yε'εi i tate dí nnu mansu ngue'ahú, ngue nugá hindá xi'ahú ngue xqui fáxcáhu te dí honi tengutho ør'mi'da yø 'yε'εi ngue fáxqui te dí honi. ¿Ua gui emhmú ngue asta ga n'yo ndantyøhmugá ngue ga á'a mpunnbate ngue hinte dí xi'i gui fáxcáhu te dí honi?

14 A nuyá, ya rá hyundi 'mø ngue ga mmap'u mahøn'a ya. Pε nu'mø dá map'u, hin temá menyú dí ádi ngue gui 'dacjú. Høntho dí ádi ngue gui macjú. Porque ra papá'a dí ja ndummai ngue honná menyú si yø basi. Hingue masque yø basi'u go i pεpate.

15 Dí njadá p'uya, di ho má mmái dadi mpefi conná ngue'ahú. Dí nne ngue nu te dí øt'e, dá 'yøt'ahú ra nho 'nε i ja gampáhá ngue ga unj te dí pεts'i ngue ga fáxáhu. Pε ena man'na ngue dadi má'ahú, entho gue gue'a man'na ga ngohnj mmáihú'a ngue hinga εgadi macjú.

16 Guí pahmú xanho ngue ja'mø hin'yú te ga honi, pε nugá hinte dí á'ahú. Pε 'bú i'da ya ngue di jajpagui, engui ngue ra nthát'itho dí øt'ahú.

17 ¿Ua gui emhmú ngue 'bú toni ja'i dí penhná ngue dá juc'ahú ra menyú? Nu'a, hin'na'a.

18 Xi'mø má penhná p'u ra Tito ngue bi ma di zengua'ahú, 'nε bi mε man'na má cühú, xina ra Tito, ¿ua bi 'yá'ahú ra menyú? Guí pahmú xanho ngue ra Tito bi 'yøt'e tengutho dí øt'e. Høntho bi ne ngue nuná ra hya bi xi'ahú, dá 'yøt'ahú ra nho. Pε hin temá menyú bi 'yá'ahú.

19 'Yo gui emhmú ngue nná mangá na ra hya na ngue høntho dí nnegá ngue gui nnu manhojú. Nu'a, hin'na'a. Sinoque nuná ra hya nnecrá Cristo ngue ga má, guehná ra hya dí mmaná. 'Nε dí nne ngue gue'a Oja dá nu manho ná ra hya dí xi'ahú. A nuya má zi cü'ahú, nuya te gámá hya dí xi'ahú, dí honi ngue ha di zajni nt'ε'εhú.

20 Porque dí su ngue nu'mø dá magá p'u, nthambenitho ga tin'ahú ngue hingdi 'yohú xanho. Gadi nsuthohú, di 'bútyø zεya, di 'bútyø cüε, di 'bú'u di honi ha di dínε ra nho, di 'bútyø mambethani, di 'bútyø nemhya, di 'bú'u dadi 'yεts'i, di 'bútyø 'yøt'i súi. Nu'a ra hya manho gui nnehú gdá nyagá'be p'uya, ya hinga gue'a dí nja'a. Sinoque ra cüεtho dí nja porque ga hεc'ahú te gdi øthú.

21 Guehná ra hya dí sugá 'mø dá søngá p'u gui 'báhmú naya. Nu te gdi øthú, ga pεstá má sá p'u ja rá hmj rá dá Oja. Porque asta gara zongá 'mø dá padi ngue nu'a ra nts'o xa 'yøt'a m'met'o yø ja'i, hingui nne dá hyεp'u. Sinoque di 'yots'om'máitho 'nε nu'a te ra nts'o xa benná yø mmái yø ja'i dadi siguetho.

13

1 Ya rá hyu ndi ga mmap'u ngue güi zengua'ahú ya. Nu'mø 'bú to nne di yaprá mmi'yε'εiui, mahyonitho ngue di 'bú'i yoho ogue hyu yø testigo ngue di ja majuanj ra hya.

2 Nuya yø ja'i xa 'yøtyø ts'oqui m'met'o, co gátho mi'da yø ja'i, tengutho ra hya dá xi'ahú 'mø rá yondi má magá p'u ya, a nu'mø dá magá p'u mahøn'a ngue ga má nu'ahú 'nε ga tünj ngue gadi siguethohú ra nts'o, ya hinni mantho ga seti te gá gui øthú.

³ Ja guí pahma p'ua xanho p'uya ngue gue'a ra Cristo di hacra ts'edi'a ra hya ga xi'aha. Porque ra Cristo hinga 'ne'a di nya manhuehi 'mø da zo'aha'a, sinoque di nya manzaqui'a.

⁴ Madague'a himbi 'yudi ngue ja rá ts'edi 'mø mi guatra pont'i, pe nuyá, ya i 'bui 'ne'i n'yoi rá ts'edi Oja. Da guecá ya, xquet'a di n'yo'be ra Cristo. A nu'mø dá magá p'ua, gue'a ra Cristo di hacra ts'edi na ra hya ga xi'aha, madague'a t'enguí ngue di ya manhuehi 'mø di yaha.

⁵ Nu te gni 'yoha ya, dami hyacseha ra güenda ngue'mø da xandønho ni nt'ec'eiha ogue hin'na. Dami pahma xanho ngue'mø guí n'yoha ra Jesucristo ogue hin'na. A nu'mø hingui n'yoha ra Jesucristo, ya himma juani ngue gyø hoga 'yec'eiha 'mø.

⁶ Nugá dí ena ngue di n'yo ni mmuiha ngue majuaní dí n'yo'be ra Cristo 'mø dá nyaha, hinga nthätitho ga øt'aha.

⁷ Dí äpä Oja ngue da 'yøt'e ngue hinte mants'o da din'naha. Pe nuna ra hya dí mma, hinda honi ha di t'enguí ngue go dí øt'e ngue guí 'yoha xanho, sinoque høntho dí nnegá ngue majuaní guí n'yoha xanho. A nuguí, hinte ja'a ngue engyø ja'i hingui pømmanho te dí øt'e.

⁸ Nuna ra hya majuaní, guehna dí honi ha di nthaha. Hinda nne ga øt'a n'na ra hya nu'a dí ts'onna ra hya na.

⁹ Janangue nuguí dadi johyatho 'mø t'enguí hinda ya manzaqui, høntho dí nnegá ngue da zedi xanho ni nt'ec'eiha. Nugá zant'a dí mmat'Oja conná ngue'aha ngue da bømmanho ni nt'ec'eiha, hinda t'en'aha ngue te dadi 'bedi.

¹⁰ Hante ngue ga mmagá p'ua ga ma zengua'aha, dí otra carta ja ua ngue ga pennba. Nuna ra carta dá øt'i, i ya manzaqui n'namhma ngue xamhmatho ya himma hyoni ga nya manzaqui 'mø dá magá p'ua ngue ga nyaha. Nugá, nuna ra 'befi bi 'dacá Oja, guehna dí øt'a na. Nugá dí honi ha di zehni nt'ec'eiha. Hingue masque dí honi ha gdá japyø hya ngue ga en'a häi te gni 'yoha.

¹¹ A nuya ma zi cu'aha, Oja da mäxaha ya. Dami hyomhma ra nho gdi n'yoha. Oja da hyut'a ni mmuiha. 'Ne dami mmaði n'na ngu n'na'aha. Nu'mø ngue ja ra njun'mahya, dami nhojpaaha. Nu'mø ngue ngu'a guí 'yøtha, ya gue'a rá pähä Oja guí 'yøpaha p'uya. Nuna Oja p'uya hinha di hyc'aha.

¹² Dami nzengua xanho n'na ngu n'na'aha. Di nequi xandønho ngue gadi ncuha.

¹³ Gátho ma cuha 'da'igu ma nt'ec'eiha i ja, i pen'naha ra nzengua.

¹⁴ Di jap'aha na ma Hmuha Jesucristo ngue da dinni mmui ngue di ma'aha. 'Nehra Espíritu Santo da 'yøt'e ngue da dinni mmui ngue guí n'yoha'a. Da ngut'atho.

Gálatas

Ja ua ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mennba yø 'yεc'εi Galacia.

¹ Nugä drá Pablo, rá representantegä rá Jesucristo. Hingra ja'itho rá ts'änni ngue drá representantegä. 'Nε hñjonni ja'i da bønɪ ngue da t'εmbi bi 'yεxcagui. Nu'a bi 'yεxqui, guehna rá Jesucristo co 'nεhna Oja mā Papáhu nuna bi 'yøt'e ngue bi bεnnate rá Jesucristo 'mø mɪ du.

² Nugä ya, co 'nεhya mā zi cuhu dí n'yogä'be ya, dadi zεnguagähe'u yø 'yεc'εi dí mpɛti p'u ja yø hñini ngue rá hái Galacia.

³ Nuna Oja mā Papáhu co 'nεhna mā Hmuhu Jesucristo, dí nne ngue di jap'ahu 'nε da hyut'a ni mmuihu.

⁴ Nuna rá Jesucristo bi nese ngue bi tho conná guehna ts'oquihu para ngue da gūgahu p'u ja rá nts'o ja ua ja rá ximhai. Nuna Oja mā Papáhu, go rá ts'änni'a tengue bi thohra Cristo na.

⁵ Janangu ma ga εspahu Oja hangu rá pa. Da ngut'atho.

⁶ Nuna rá mate rá Jesucristo bi 'dacju, Oja bi 'yøt'e ngue bi dimma mmuihu ngue nzongahu Oja ngue ga εc'εihu rá Cristo. A nuyá, dadi 'yøthogä hanja ngue n'nahmantho gui nne gui hyεhm'u p'u Oja, gui nne gui tεnhna mi'da yø hya t'εmbi ngue rá hoga 'da'yo hya.

⁷ Pe nu'a majuanɪ ngue rá hoga 'da'yo hya, hingui yoho, hyu ja'a, sinoque hōnda n'na. A nuyá, 'bui to øt'e ngue di 'yot'itho ni mmuihu, i nne da mānna hoga 'da'yo hya ngue te bi 'yøtra Cristo.

⁸ Pe nuyá, madague'a da guecεgähe, oque n'na rá anxε di 'yε mahets'i da bønɪ ngue da xi'ahu man'na rá hoga 'da'yo hya ngue hinda 'da'igui na rá hya ya xtá xi'ähe, nuna n'nan'yo rá hya da mā, da ma rá castigo na.

⁹ Ya xtá xi'ahu m'met'o, 'nε mahōn'a ga mmangä ya. Nu'mø to da xi'ahu man'na rá hoga 'da'yo hya hinda 'da'igui na rá hya ya gui εc'εihu, nuna n'nan'yo rá hya da mā, da ma rá castigo na.

¹⁰ Co nuna rá hya naya, zua da zä gui 'yεmhm'u ngue dí hongä rá hya ha di nu manhogä yø ja'i? Nu'a, hñ'na'a. Dí nne ngue gue'a Oja da nu manhogui. Nugä hñna mangä ya yø hya ya, ngue dí nu manhoguyø ja'i. Nu'mø gdi hongä rá hya ngue da gue'a te nnu manho yø ja'i ga mma, ya hingrá mεfigä rá Cristo 'mø.

¹¹ Ague mā zi cu'ahu, dami pahmu ngue nuna rá hoga 'da'yo hya dadi øt'ahu, hingra ja'itho rá ts'änni na.

¹² Hñjonni ja'i dá mεpyagä te bi mā, 'nε hñjonni ja'i xānguɪ te dí mma. Hinda hōnse rá Jesucristo bi jaqui ngue dá pacä na rá hya na.

¹³ Ya xcä 'yøhm'u te 'be'a nmarä n'yogä m'met'o ngue'mø nmɪ tennä yø nt'εc'εi yø judío. Gui pahmu ngue januanɪ hñmi säyagä dí honi ha gda sucä'u yø ja'i Oja. Porque nmɪ nnegä ngue xøge xtí m'mehna rá hoga 'da'yo hya na.

¹⁴ Nu'a rá nt'εc'εi yø judío mi ja, man'na tate ngue nmɪ εc'εigä'a ngue'u mi'da mā mmɪjudiögähe 'da'igu rá pa dí 'bøhme. Nugä man'na xtá øt'a xanho'a te rá costumbre manɪ n'yo mā mboxitahu.

15 Nuna Oja bi 'dacrá maṭe ngue bá huanngui hante ngue gá m'mui. 'Né bi zoqui ngue ga oṭra 'befi bi 'daqui.

16 Porque bi ne Oja ngue dá mpacá 'be'a rá Ts'unt'u, n'namhma ngue da zäp'u ga xicá yø ja'i hingingø judío te'o na rá Ts'unt'u Oja. A nugá p'uya, hijnjonni ja'i dá änni te ja ngue ga oṭ'e.

17 'Né hinga 'bet'o dá magä p'u Jerusalén ngue xca xädi te mi xänbäte'u yø representante ra Cristo bi 'yexä m'met'o hante ngue da 'yexqui. Sinoque daní mpagä p'u ja ra häi Arabia. 'Dámba pengä p'uya, mahøndä écä p'u ja ra hñini Damasco.

18 Mi tho'a nhyu jeya p'uya, ja dá magä Jerusalén ngue dá nyagä 'be ra Bedu. Pe høndä n'ne'mä cüt'a dá m'mucä p'u mi 'b'u'a.

19 'Né hijnjom mi'da ni representante dá nyagä 'be, hinda høndra Jacobo nu'a rá n'yohu ma Hmuhu Jesucristo dá nugä p'u.

20 I pa Oja ngue majuaní na ra hyä dí xi'ah.

21 M'mefa p'uya, daní mpagä p'u ja ra häi Siria, 'nep'u ja ra häi Cilicia.

22 A nu'u yø ja'i éc'ei ra Cristo di mpeti p'u ja yø hñini ngue ra häi Judea, tobe hinga n'na ndi dadi nnugähe'u.

23 Hontho nt'øde te hma ngue enyø ja'i: "Nuna ra n'yohu mi honi ha di zähyø 'yéc'ei 'mø man'na ra pa, a nuyä hmanya ngue guehna xihyø ja'i ngue da 'yéc'ei'a ra Cristo nuna hñimi nnepe dá 'yéc'ei yø ja'i m'met'o".

24 Janangue epabi Oja yø ja'i, porque nuna Oja bi hyät'i bi pärcagui ma mmui.

2

1 Mi gua'a rá 'de'mä goho ra jeya p'uya, mahøndä magä Jerusalén. Dá megä 'be ra Bernabé conña Tito.

2 Dá magä p'u, porque Oja bi 'yurcagui, bi neque ngue ga mmagä Jerusalén. Bi mpeti'u 'bet'o ra hyä p'uya ngue dá nyahe. Dá xicä'u p'uya hanja na ra hoga 'da'yo hyä dadi oṭä yø ja'i hingingø judío. Dá ne ngue da fadi ngue 'da'igu ra hyä dí xihme yø ja'i. Porque dá negä ngue hñini nts'onna ma 'befi ya xtä oṭ'e, 'né nimantho dadi mpefi.

3 Pe majuadi dá nyahe, bi hnu manho na ra hyä dá ma. Nuna ra Tito ma n'yogä 'be hinguí n'youi ra hmepya ngue ra circuncisión. Pe ya hñimbi ma ma jats'edi ngue di njapi tengutho manna ley ga 'yo yø judío.

4 Hondi 'da yø ja'i mi 'bup'u ngue hñimma juani yø 'yéc'ei, bi nepe ngue xtä hmepya na ra Tito. Pe nuyä, guehya yø ja'i cuatyø 'yéc'ei ya, i honi ha di zärcä mä guahu ngue da zäp'u di yajpahu m'mefa ngue hñindi oṭhu'a te gä mmamp'u ja ra ley. Porque ya dí éc'ei hu ra Cristo. 'Né guehya yø ja'i di ja ts'edi ngue ga oṭhu te gä mmamp'u ja ra ley ya.

5 Pe nuna ra hyä mmanya, hinga n'na ne dí ørpähe masu. Porque nuna ra hoga 'da'yo hyä ya gui éc'ei hu, guehna ra hyä ngue majuaní na, ya hinda zä to di pädi.

6 Nu'u yø 'yéc'ei 'bet'o ra hyä, hñini mportagä 'mø ngue 'bet'o ogue hñi'na, porque nup'u ja rá hmi rá dá Oja, ya hñimma hyets'i yø ja'i p'u. Pe nu'u 'bet'o, hñi temä hyä bi xiqui ngue da 'yengui hinga gue'a ra hyä dí mma.

7 Hante gue bi mmeysäe ngue Oja di färcagui rá hoga 'da'yo hyä ngue ga xihyø ja'i hingingø judío. A nuna ra Bedu bi ma mafäti ra hoga 'da'yo hyä da xihyø ja'i ngue yø judío.

8 Porque guesε Oja bi 'yεxra Bεdu ngue drá representante ra Cristo p'u ha 'báhyø judío. Pε xquet'a bi 'yεxqui ngue drá representantegá ra Cristo p'u 'báhyø ja'í hĩngyø judío.

9 Janangue nuya hyu nc'ei ya, ra Jacobo, ra Bεdu, ra Xuua guehya 'bet'o p'u Jerusalén, bi báhya p'uya ngue Oja bi ne ngue di tocagá ra mm̄nthi ngue ga øt'á na ra 'bεfi na. Ya dá mbεnnbá 'yεhe p'uya, guehna ra hm̄ya na ngue jaje ra acuerdo na te ra 'bεfi ga øthe. Bi ts'ánnbaya ngue ga mm̄εgá'be ra Bernabé, ga ma mangá'be ra hoga 'da'yo hya p'u 'báhyø ja'í hĩngyø judío. A nuya dá nyagáhe p'uya, guehya dá xihra hoga 'da'yo hya ya yø judío ya.

10 Hønda n'na ra hya bi sicá'be p'uya, ngue hĩnda ma mapumbεni yø hyoya, dá 'báts'i te honi. Pε nuna ra hya na, hĩnga ja dí mbεnngaguí, ya zant'a dadi ja ndummai ngue dá 'báts'i te honyø hyoya.

11 M'mεfa p'uya, ya dí 'bucá p'u ja ra hĩni Antioquia, xquet'a bi zøp'u ra Bεdu. Mĩ ma njammĩ pa p'uya, bi 'yεhra pa ngue hĩni 'yup'u te bi 'yøtra Bεdu. Janangue yø hm̄i yø dá yø ja'í p'u dá hεjpi te øt'e.

12 Rá m̄ditho xanho te bi 'yøtra Bεdu. 'Dap'u bi nsihm̄ei yø 'yεc'ei hĩngui n'youi ra hm̄pya di njapyø judío. Mĩ zø i'da yø ja'í bá nεxp'u 'báhra Jacobo, guehya yø ja'í di ja ts'edi ngue dá hm̄pya gátho yø 'yεc'ei hĩngyø judío ya. Mĩ zøhya p'uya, ra Bεdu bi zü ngue dá ts'ui, janangue bi 'uep'u 'báhyø 'yεc'ei hĩnga mh̄m̄pya.

13 Nuya mĩ'da yø judío ngue ya yø 'yεc'ei p'uya, xquet'a 'nεhya bi 'yøt'e tengutho øtra Bεdu ya ngue bi nsu, bi 'uep'u 'báhyø 'yεc'ei hĩnga mh̄m̄pya. Co 'nεhna ra Bernabé bi nte'i te øtra Bεdu.

14 Nu'mø má nugá te øtra Bεdu p'uya ngue ya hĩmma juani ngue gue'a te mm̄anna hoga 'da'yo hya ga 'yo, yø hm̄i yø dá yø 'yεc'ei p'u dá hεjpi, dí εmbi: "Ague Bεdu, nu'í grá judío, pε asta 'nεs'e'i, ya xcá hyεp'u 'da yø hya mm̄amp'u ja ra ley ga 'yo yø judío. Ya guí øt'e tengutho yø 'yεc'ei hĩngyø judío. ¿Hanja ya ngue ja guí nnepe da 'yεn'u yø 'yεc'ei hĩngyø judío ngue jatho ga øthá te gá mm̄amp'u ja ra ley ga 'yo yø judío ya?" dí εmbi.

15 Dí nne ga xi'a n'na ra hya ya te'o gátho ya má mm̄ijudío. A nuju, hĩnna 'báhm̄'a ngue ra ts'oqui ga øthá tengutho øtyø ja'í hĩngyø judío.

16 Pε dí pahma ngue nu'a di nhohma ts'oqui, hĩnga gue'a ngue ga øthá te mm̄amp'u ja ra ley ga 'yo yø judío'a. Nu'a di nhohra ts'oqui, gue'a ngue dá t'εc'ei ra Jesucristo'a. A nu yø ja'í hĩngyø judío ya εc'ei ra Cristo ya, pε xquet'a 'nεcjya ya dí εc'ei na ra Jesucristo ya. 'Nε guehna di nhohma ts'oqui na ngue dá εc'ei na ra Cristo, hĩngue masque bi nhohma ts'oqui ngue xcá øthá te mm̄amp'u ja ra ley ga 'yo má mm̄ijudío. Porque hĩnjonda bøni ngue di nhohra ts'oqui ngue dá 'yøt'e te mm̄amp'u ja ra ley.

17 A nuyá, ya dí εc'ei na ra Cristo ngue di nhohma ts'oqui. Pε mĩ'da yø ja'í εmbi ngue ra ts'oqui dí øthá ngue hĩndi øthá te gáma hya mm̄amp'u ja ra ley. ¿Ua sá da 'yεnya yø ja'í ya ngue nu'a te ra hya bi xánngha ra Cristo, ya i 'yøt'a ngue ga øthá ra ts'oqui? Nu'á, hĩn'na'a.

18 A nuyá, ya xtá mangá ngue hĩngui ja rá ts'edi ra ley ngue di nhohra ts'oqui. Xi'mø hønga 'bát'i, ga εmbi ngue ja rá ts'edi ra ley, ya hĩmma juani ngue bi nhohma ts'oqui gá mø.

19 Pɛ ya hɪnnɪ mantho ngue ja rá ts'edi rá ley ya, porque ya bi nja'a rá castigo mi mmanna ley. Nugá tengutho 'mø bi hyogá rá ley. Nuyá, ya gdá 'bu'a ngue gá ten'ná Oja.

20 Nu'mø mi ma maquat'i rá pont'i rá Jesucristo, 'nɛqui dí ør'má güenda ngue ya bi ncuarcagui rá pont'i. Nuya hɪndí sãnse te nna 'bui, hønt'a rá Cristo o ma mmwigá ya. A nuyá, mente rá pa dí 'bucá ua ja rá ximhã, hønt'a rá Ts'ant'u Oja dí ɛc'ei ya. Nuná, di maqui 'nɛ bi ndãse ngue bi tho conná ngueque.

21 Nuná rá mate Oja bi 'daqui, hɪndí nne gá jonɪ. Xi'mø ngue dá gue'a rá ley gá 'yo yø judío di nhohrá ts'oqui rá ja'i, ya sãditho bi dũ rá Cristo 'mø.

3

1 Ague gyø mmengũhũ p'u ja rá häi Galacia, rá nzequi ma'bedi ni mmũihũ. ¿Hanja ngue gadi n'uni thã'ahũ ngue hɪnguɪ ɛc'ei hũ nã rá hyã majuanɪ? Ni hmi ni dãhũ p'u dá mangãhe nã rá hyã nã ngue rá Jesucristo bi 'dømp'u ja rá pont'i. ¿Ua ya gá pumbɛni hũ nã rá hyã naya?

2 Ya guí pahmã xandønho ngue Oja bá pɛn'nahũ rá Espiritu Santo ngue gá 'yɛc'ei hũ rá hoga 'da'yo hyã bi si'ahũ. Hɪmbi 'bɛn'nahũ nã rá Espiritu Santo ngue gá 'yøthũ'a te gá nt'ot'i p'u ja rá ley.

3 ¿Mba hanja'a ni m'memmũi guí øthũ? Ya guí pahmã ngue gue'a rá Espiritu Santo bi 'da'ahũ rá 'da'yo te. Pɛ nuyã guí ɛnã ngue gui hyonɛ ha di gommanho te gdi n'yohũ ya.

4 Ya xangu rá n'u xã sãhũ ngue guí ɛc'ei hũ rá Cristo. ¿Ua hɪnte ni bøntho'a ya? Pɛ dí ɛnã ngue ja te ni bøn'a.

5 Damɪ pahmã hanja ya ngue Oja bá pɛnhnã Espiritu Santo ngue bi 'yøtyø milagro p'u guí 'bãhũ. Nguna gá nuhũ ngue bi nja rángue gá 'yɛc'ei rá hoga 'da'yo hyã bi si'ahũ. Pɛ hɪn'i nja nã te gá nuhũ ngue gá 'yøthũ'a te gá nt'ot'i p'u ja rá ley.

6 Tengutho dí xi'ahũ ya, nguna nt'ot'i p'u ja rá Macã Libro ngue ɛnã: “Rã Abraham bi 'yɛc'ei ngue dí nja'a te rá hyã xi xi Oja. Nu'a i 'yɛc'ei p'uya, Oja bi hojpbã rá ts'oqui”, i ɛnã.

7 Janangue damɪ pahmã ya ngue nu'u nnøpã mbom'meto rá Abraham, guehya yø ja'i ja yø nt'ɛc'ei ya.

8 Nup'u ja rá Macã Libro, ya manjam'møtho nt'ot'i rá hoga 'da'yo hyã ngue 'nɛ'u yø ja'i hɪngyø judío di nhohyø ts'oqui 'mø bi 'yɛc'ei Oja. Porque ngu'a bi man'Oja bi nyau i Abraham ngue bi 'yɛmbi: “Connã ngue'a'i gãtho yø ja'i 'bucua ja rá ximhã da ma majapi”, bi 'yɛmbi.

9 Nu rá Abraham bi 'yɛc'ei Oja, 'nɛ Oja bi jãpi. A nuyá, nu to gá dá 'yɛc'ei Oja, Oja dí jãpi tengutho rá Abraham.

10 Nu to gá ɛnã ngue di nyan'a ngue dá 'yøt'e te gá nt'ot'i p'u ja rá ley, dá tho rá castigo rá ja'i. Porque nt'ot'i rá hyã ngue ɛnã: “Nu to hɪnguɪ øt'e para zãntho te gãtho nt'ot'i p'u ja rá ley, gue'a dá tho rá castigo'a”.

11 Pɛ dí pahmã ngue nu rá ja'i ɛnã ngue dá 'yøt'e gãtho'a te mmamp'u ja rá ley, hɪngã gue'a di hojpbã Oja'a. Porque rá Macã Libro i ɛnã: “A nuyã to bi 'yɛc'ei Oja, guehya di hojpbã ya, 'nɛ di unna 'da'yo te”.

12 Ya hɪnte ni bønðrá nt'ɛc'ei rá ja'i nu'a ɛnã ngue di nyan'a ngue dá 'yøt'e te mmamp'u ja rá ley. Porque nt'ot'i p'u ja rá ley rá hyã ngue ɛnã: “Nu rá ja'i hɪnte di 'bedi dá 'yøt'e gãtho'a te mmamp'u ja rá ley, hønt'a rá ja'i di t'unna 'da'yo te'a”.

13 A nuyá, ya hinga thomhma ra castigo mmamp'u ja ra ley ya. Porque ra Cristo, ya bi thohra castigo conná nguec'u'a. Nup'u ja ra Macá Libro i emp'u: "Nu ra ja'i macuati ra za, ya ra castigo thogui".

14 Ra Cristo bi thohra castigo conná nguec'u n'nammha ngue hinga hõndra Abraham di nthëui rá njapi Oja, sinoque xquet'a 'në'u yø ja'i hingyø judío di nthëui. Janangue ya di nja'a te ra hya bi yat'a Oja, nu to gá dí ɛc'ɛih ra Jesucristo, ya dí n'yoh ra Espíritu Santo.

15 Ague ma zi cū'ah, nuna ra hya ga mmangä ya, gdá hyejpah'a te øtyø ja'i. Nu n'na ra n'yoh ngue'mø øt'ui n'na ra cohi rá mmic'ɛiui, 'nɛ bi firma ra sæcua da nangui, ya hinda zä to da xotra hya bi nja, ni xinda zä ngue to da hyuts'i te nt'ot'i.

16 Nuna Oja bi yarpabi n'na ra hya ra Abraham co 'në'a rá mbom'meto bi terpap'u. Pe hinte mmamp'u ha nt'ot'i ra hya ngue da 'yëna "yø mbom'meto" tengutho 'mø di mma ngue xtängu. Sinoque n'na nc'ɛitho'a mmamp'u, guehna ra Cristo na p'uya.

17 Tengutho ra cohi øtyø ja'i, xquet'a Oja bi gohmi n'na ra cohi ra Abraham, 'në bi yarpí ngue di nja'a te bi xifi. Mi tho'i 430 njeya, bi t'unna ley ra Moisés, pe himbi nts'onna ra cohi mi jauri Oja ra Abraham. Nuna ra hya ya xi ma mayat'i, di njahma na.

18 Xi'mø hont'u to øt'e te gá di manda ra ley di t'unna njapi, ya himma hyoni tema hya di yarcaha Oja 'mø. Pe ra Abraham bi yarpabi Oja ngue di unná njapi, 'në bi unni.

19 Pe çhanja ngue bi nja na ra ley 'mø? Bi un'Oja na ra ley para ngue da bahyø ja'i te 'be'a ra ts'oqui øtyø ja'i. 'Në bi nja rá ts'edi na ra ley asta gue'mø mi m'mu'a rá mbom'meto ra Abraham. Nuna, bá ts'annbi ngue da 'yøt'a te ra hya mayat'i ngue di nja. Nuna ra ley na, yø anxɛ bi ma hanja, janangue ra Moisés bi xihyø ja'i na ra hya bi manyø anxɛ.

20 Pe nu'mø mi nyauri Oja ra Abraham ngue bi yarpabi na ra hya na, hinga 'be bi hyonna pøngahya, sinoque bi nyasëui.

21 ¿Ua sä gá emhma ngue nuna ra ley bi 'yotra Moisés di njunt'ui na te ra hya bi yat'a Oja? Nu'á, hin'na'a. Porque hin tema ley di ja ngue da hyät'i da 'yøtra ja'i te gá di manda para ngue di t'unna 'da'yo te ra ja'i.

22 Pe nt'ot'i p'u ja ra Macá Libro ngue gátho yø ja'i xa mbent'ui ra ts'oqui. Janangue dí pahmu ya ngue hont'u to ɛc'ɛi ra Cristo di nthëui'a te xa yat'a Oja ngue di un'u to bi 'yɛc'ɛi.

23 Hante ngue da zøcua ra Cristo, gue'a ra ley maði manda yø ja'i. Bi nja rá ts'edi na ra ley na, asta gue'mø ma pahmu ngue gue'a ra Cristo ga ɛc'ɛih ngue di nhohma ts'oquiha.

24 Nuna ra ley bi nopa mádi yø ja'i, ngue di ndäpyø ja'i ra Cristo 'mø mi zøhø. A nu to da 'yɛc'ɛi na ra Cristo p'uya, ya di nhohrá ts'oqui ra ja'i.

25 A nuyá, ngue dí ɛc'ɛih ra Cristo, ya hinni mantho di mandagaha na ra ley mi fäcju ya.

26 Rängue dí ɛc'ɛih ra Jesucristo ya, ya yø basigaha Oja ya.

27 A nuyá, nu to gá bi nxixya 'mø mi 'yɛc'ɛi ra Jesucristo, guehya ga 'yo tengutho i n'yo ra Cristo ya.

28 Ya hinda mporta ngue'mø grá judío ogue hingrá judío; 'bahni hmu ogue hinjo'o ni hmu; ogue gra n'yoh ogue grá xisu. Porque nu'mø ya gá guí n'yoh ra Jesucristo, ya n'na hyatho gui jahu'a.

²⁹ Nu'mø ngue guí n'yohu ra Cristo, ya gue'ahü yø mbom'meto ra Abraham. 'Né di foca'ahü na te xa yat'Oja ngue di uní.

4

¹ Ya guí nnühu ngue nu'mø rá ngüetho n'na ra ts'ant'u ja ngue da gohmi n'na ra erensia, da'igudui n'na ra hmiquí, madague'a ngue rá mmeti gátho.

² Porque 'bühø ja'í di ncarga ngue da märpabi te pets'i asta gue'mø bi zønna pa da zännbabi rá papá ngue di ndäpi.

³ Di njathu p'uya. Hante ngue ga pahmu hanja na ra Cristo, dá ja ndummuí ngue ga øthü'u yø costumbre ga 'bühø ja'í ua ja ra ximhäi.

⁴ Pe nu'mø mi zønna pa bá sän'na Oja ngue bá penhua rá Ts'ant'u, bi øn'a n'na ra xisu. Nunä ra Ts'ant'u na, bi 'yøt'e te mmamp'u ja ra ley ga 'yo yø judío.

⁵ Bí 'yehé ngue go bi tho'a ra castigo mi ja ga thohmu tengutho di manda ra ley. Janangue nuyá, ya guecju yø basigahu Oja ya.

⁶ A nuya ngue ya yø basigahu Oja, nunä Oja conná Ts'ant'u bá penhua Espiritu Santo p'u ja ma mmahü ngue ga n'yohu. 'Né guehna ra Espiritu Santo bi bennbi te mmanna ja'í 'mø xi Oja ngue embi: "Ma Papá'i Oja".

⁷ Janangue nuyá, ngue ya yø basigahu Oja ya, ya hindí 'bühmu tengutho n'na ra hmiquí. A nu'mø ngue ya yø basigahu Oja, tengutho n'na ra basi ja rá erensia, di njathu p'uya, di tocagahu'a te di ün'Oja rángue dí éc'ëihu ra Cristo.

⁸ Nu'mø yø pa xa thogui ngue hinmani pahmu Oja, gue'u yø dahmu ngue himma juani Oja gmi nnøpa hmühu ngue gmi thannehu.

⁹ A nuyá, ya guí pahmu Oja ya, oque man'na xanho, bi ba'ahu Oja. ¿Hanja ngue ya guí nne gui hyehmu p'u Oja ya, mahønguí nne gui 'yéc'ëihu'u yø costumbre hin tema ts'edi di ja?

¹⁰ Porque guí suphu yø pa di costumbra yø ja'í ngue supí. Nu'mø ra t'usna guí suphu. Njeya, njeya i ja mi'da yø pa guí suphu.

¹¹ Ya xangu ra 'befi xtá øt'e ngue dí xän'nahü ra hya. Guehna dí sugä naya ngue di nts'onna ra hya na.

¹² Ague ma zi cu'ahu, damí 'yøthü tengutho dí øt'a ngue hindí øt'a'u yø costumbre yø judío ya. A nugä dí øt'a tengutho gmi øthü m'met'o. Pe nugä dí enä ngue hingui sacju tengue di øt'e.

¹³ Guí pahmu ngue nu'mø rá mudi ma magä p'u guí 'bühmu, dá xi'ahu ra hoga 'da'yo hya, nugä nmađi hyenni.

¹⁴ 'Né nu'a ra n'u nmi hembä, xanhenñitho ha xtí zä xa nyahu. Pe nu'ahu p'uya hinga 'yemhmu ngue hinda zä ga nyahu, ni xinga fescathohü ra hya dá mangä. Hante gue co n'na ra pähä guí 'yøhmü ra hya dá mangä, tengutho 'mø di 'bäp'u n'na rá anxé Oja ngue da zo'asehu, oque tengutho 'mø di 'bäse p'u ra Jesucristo da zo'ahu, gä jaju p'u.

¹⁵ ¿Haru gä 'yemhmu'a ra pähä bi nja'ahu'a ra ora dá xi'ahu ra hya? Conque dí pacä ngue nu'a ra 'bäxte guí nne xqui 'yørcahu, nu'mø di sä asta ni dá guí nne xqui hyaj ngue xqui 'dacju.

¹⁶ Xiya, asta guí nne gui 'yøt'e ngue ma nsühu ya ngue njuantho dí xi'ahu na te majuaní.

¹⁷ A nuya mi'da yø ja'í emmei nne da mäxahu, pe hingra nho nne da 'yøt'ahu ya. Sinoque høntho nne ya ngue gui hyegahu p'u, i nne ngue go gui tenhna'a ra hya mmanya.

18 Pɛ ya xanho ngue'mø to nne dā māxahū, pɛgue ya dā n'yo'a ngue rā nho dā 'yøt'e. A nugā xquet'a dī nne gā fāxahū, pɛ hinga høn'mø dī 'bup'ū guī 'būhmū dī nne gā fāxahū, sinoque hangū rā pa dī nne gā fāxahū.

19 Ague mā basi'ahū, tengutho n'na rā xisu 'mø ja ngue di ønnā basi sā rā n'ū, dī njadā p'ūya, mahøndī sā rā n'ū co nu'ahū asta gue'mø guī 'yøthū tengutho bi 'yøtrā Cristo.

20 Nugā hīndī sanī ngue gdi 'bēcā p'ū guī 'būhmū ya ngue gā nyasēhū, n'nāmhmā gā nnu hā gdā jap'a rā hyā si'ahū. Porque nuyā, janjuani hīndī padī te gā øt'e co nu'ahū.

21 Nu to gātho nne dā 'yøt'e te gā nt'ot'i p'ū ja rā ley gā 'yo yø judío, dāmī xicjū ya. ¿Ua hīnjam'mø guī øhmū'a rā hyā nt'ot'i p'ū ja rā libro ngue rā ley?

22 Ya guī pahmū ngue nt'ot'i ngue rā Abraham bī m'mū'i yoho yø ts'ant'ū. Nunā n'na rā ts'ant'ū, rā ts'ant'ū n'na rā xisu ngue rā gūñitho. Nunā mān'na rā ts'ant'ū, rā ts'ant'ū nā rā xisu ngue rā mmēnnīgu.

23 Nunā rā xisu ngue rā gūñitho, hīngrā 'yabasi nā, janangue bī m'mūhrā basi. Pɛ nunā rā xisu ngue rā mmēnnīgu, marā 'yabasi, guesɛ Oja bi yarpabi rā Abraham ngue bī m'mūhrā basi nā.

24 Ja ua yø hyā mahyɛqui. Nuyā yoho yø xisu ya, guī nhyejpabi yoho yø cohi i ja. Nunā rā xisu ngue rā gūñitho nī hū ngue rā Agar. Guī nhyejpabi'a rā cohi bā njap'ū ja rā t'øhø Sinai. A nuyā yø ja'ī ɛnā ngue dā 'yøt'e te dī mānda rā ley ya, guehya nnøpā basi rā Agar.

25 Nunā rā Agar, yoho yø xequi mahyɛjpi. Guī nhyejpā rā t'øhø Sinai jap'ū ja rā hāi Arabia. Nɛ guī nhyejpā rā Jerusalén, nu'a ja ua ja rā hāi. Porque nuyā yø judío 'bup'ū, i tēntho te nt'ot'i p'ū ja rā ley.

26 Pɛ nuyā yø ja'ī yø ngump'ū ja rā Jerusalén bī ja mahɛts'i, hīndī mānda rā ley ya. A nujū, ja dyø mmēnguhū p'ūya.

27 A nup'ū ja rā Maçā Libro, nt'ot'i p'ū rā hyā ngue ɛnā: “Dī nja'i mpāhā grā 'yabasi, nu'ī hīnga pahra ønnate. Gā mafi ngue guī johya, maɖague'a ngue tobe hīnguī pa'a rā ønnate. Porque rā xisu ngue rā 'yabasi bi hyɛp'ū rā ndø, pɛ mān'na xangu yø basi dī m'mūi, hīnda gue'a rā xisu 'būhmū rā ndø”.

28 A nujū ya mā zi cu'ahū, tengutho rā Isaac, Oja bi yat'ī ngue dī m'mūi. Dī njathū p'ūya, Oja bi yat'ī ngue dyø basigahū.

29 Nu'mø mī nja nā te rā hyā xī yat'a Oja ngue dī nja, rā Espírītu Santo bi 'yøt'e ngue bī m'mūhra Isaac. Pɛ nunā rā ts'ant'ū rā Agar bī mbøcuc, bi zūhra Isaac. Xquet'a dī njathū p'ūya, nu'ū mma ngue øt'e te nt'ot'i p'ū ja rā ley i sucjū'ū.

30 Pɛ guī pahmū te nt'ot'i p'ū ja rā Maçā Libro ngue ɛnā: “Nunā rā xisu ngue rā gūñitho, dā thøn'athi, dā mɛ rā ts'ant'ū. Porque nunā rā ts'ant'ū nā, hīndī tocabi'a te dā hyanna rā ts'ant'ū nā rā xisu ngue rā mmēnnīgu”, i ɛnā.

31 A nuyā mā zi cu'ahū, hīngyø basigahū nā rā xisu ngue rā gūñitho, sinoque gue'a rā xisu ngue rā mmēnnīgu yø basigahū.

5

1 Ya bi hoga mā ts'oquihū rā Jesucristo. Janangue ya hīndī tēnhnū'a rā ley gā 'yo yø judío ngue gā ɛnā dī nyanna tehū. Dāmī hyahū rā ts'edi ya, dāmī ndūhū co nunā rā hyā nā. 'Yo sā guī ɛnā ngue dī nja rā castigo ngue'mø hīnguī tēnnā ley gā 'yo yø judío.

² Nugä drá Pablo, dami 'yøhm̄ n̄a r̄a hyä ga mmangä ya. 'Yo gadí n'uni ngue dā hm̄pya'ah̄m̄ ngue sã gui 'yēnā gue'a dī nhohñi ts'oquih̄'a. Nu'mø, ya säditho gā pahm̄ r̄a Cristo 'mø.

³ Mahøn'a dī nne ga xi'ah̄m̄ ya, nu gätho yø ja'i ēnā ngue dā mēpya yø do'yo, 'yo sã di ēnā ngue høn't'a dā 'yøt'a, sinoque ja ngue dā 'yøt'e gätho'a te nt'ot'i p'ua ja rā ley.

⁴ Nuyä yø ja'i ēnā ngue dī nhohyø ts'oqui ngue dā 'yøt'e te gāmā hyä nt'ot'i p'ua ja rā ley, guehya yø ja'i hēp'ua rā Cristo ya. Ya emp'ua nā rā mate Oja.

⁵ Pē nuj̄m̄, rā Espíritu Santo di hātrā ts'edi mā mm̄ih̄m̄ ngue dī tømhm̄'a rā pa rā nzeGui. Guesē Oja dā mamp'uya ngue ya bi nhohmā ts'oquih̄m̄ rāngue dī ēc'ēih̄m̄ rā Cristo.

⁶ A nuyä, ngue ya dī n'yoh̄m̄ rā Jesucristo, ya h̄inte dī muui 'mø mh̄m̄pya mā do'yoh̄m̄ ogue h̄inga mh̄m̄pyagah̄m̄. A nu'a tate dī muui ya, guehnā mā nt'ēc'ēih̄m̄ ja naya, h̄ē nuna mā nt'ēc'ēih̄m̄ nā, guehnā øt'e ngue dādī mah̄m̄ cuh̄m̄ n'na ngu n'naj̄m̄ naya.

⁷ Ya xanho te gman̄i n'yoh̄m̄ m'met'o. ¿Te'o di ts'on'nā ni mm̄ih̄m̄ ngue gui hēhm̄ p'ua nā rā hyä majuan̄i?

⁸ Nuna rā hyä di ts'on'nā ni mm̄ih̄m̄, h̄ingrā ts'änni Oja nā. Porque Oja, i zon'nah̄m̄ nā ngue gui siguethoh̄m̄ te m̄i ja.

⁹ Ya guí nuñh̄m̄ ngue n'na zit̄equi rā íxi di ixqui gätho rā jun̄i.

¹⁰ Nugä hu mā mm̄ih̄m̄ ngue mā Hmuñh̄m̄ Jesucristo h̄indi ja'i ngue gui pahñi nt'ēc'ēih̄m̄ i ja. Pē nuna rā n'yoh̄m̄ nne di ts'on'nā ni mm̄ih̄m̄, dā japrā castigo Oja nā, høn't'o bi zā majā'i.

¹¹ Pē nugä mā zi cu'ah̄m̄, nu'mø gdi xi'ah̄m̄ ngue gui mm̄epya ni do'yoh̄m̄, h̄indi nnu man'ugä yø judío 'mø. Pē nuyä, sacyo ja'i co nuna rā hyä dī xänb̄ate, ngue rā Cristo bi dup'ua ja rā pont'i, gue'a i nyanyø te yø ja'i a.

¹² Nuyä yø n'yoh̄m̄ di pi'ah̄m̄ ēnā ngue jatho gui mm̄epya ni do'yoh̄m̄ ngue dā ma nth̄equi, ¿hanja ngue nuyä yø n'yoh̄m̄ ya, h̄indi nh̄yēc̄sē xanho astā dā ma m'moqui?

¹³ Ague mā zi cu'ah̄m̄, bi zon'nah̄m̄ Oja ngue h̄inn̄i mantho gui suh̄m̄ rā castigo dī manda rā ley. Pē 'yo sã guí emhm̄ ngue sãtho gui 'yøth̄m̄ rā nts'o so ni mm̄ih̄m̄ ya. Nu'ä, h̄in'na'a. Para ngue dī n̄equi ngue gadī mmađi n'na ngu n'na'ah̄m̄, a nuyä dami mfäts'i n'na ngu n'na'ah̄m̄ ya.

¹⁴ Høn't'a n'na rā hyä ja ngue dī nja para ngue dī ma maçumple te gā nt'ot'i p'ua ja rā ley. Guehnā rā hyä ngue ēnā: "Dami mah̄ñi mm̄ic'ēiui tengũtho gn̄i ne ngue dī ma mmađi'j".

¹⁵ Pē nu'mø gadí nsoth̄m̄, ya ja ngue gui nsah̄m̄ n'na ngu n'na, p̄ets'i guí tũtho ni mm̄ic'ēiui.

¹⁶ Nugä dī xi'ah̄m̄, dami n'uni ngue gue'a rā Espíritu Santo dā xän'nah̄m̄ te gdí n'yoh̄m̄. Nu'mø gui hyaxh̄'a rā 'yu di 'da'ah̄'a, h̄ingui 'yøth̄'a te ni päh̄sch̄m̄ 'mø.

¹⁷ Nu'a rā nts'o so mā mm̄ih̄m̄, h̄ingui nnu manho rā Espíritu Santo'a. Nuna te nne rā Espíritu Santo gā øth̄m̄, n'nan'yo nā ngue'a rā nts'o so mā mm̄ih̄m̄. Guehya dī ntør'mah̄ya p'ua ja mā mm̄ih̄m̄ ya. Janāngue xangu yø nn̄idi h̄ingui sã gā øth̄'a te dī nne gā øth̄m̄.

¹⁸ A nu'mø gue'a rā Espíritu Santo dā xänngah̄m̄ te gā øth̄m̄, ya h̄ingui ja ngue gā suh̄m̄ rā castigo dī manda rā ley 'mø.

¹⁹ H̄ingui h̄enn̄i gdā pahm̄ ndanā gue'a ya yø nts'o øtyø ja'i. Gue'a rā n'yots'om'mäi, gā rā nts'o ja rā mm̄i rā ja'i, h̄ingui nne di ts'amm̄i ngue'a te rā nts'o gā 'yo.

20 I thanne yø dahma, i ete. Di nsuhyø ja'i. Høndra njunt'i nne. I sehya. I ncuē. Di 'yets'i. I 'uenyø ja'i ya yø hya i mma. Porque høndra ntapahya i nne.

21 I nnepe te pesrá mmic'eiui, hote, iti, 'ne hinha ga ndits'i. Gátho mi'da yø nts'o i ja, gá øt'e. Nugá ya xtá xi'ahú m'met'o 'ne mahón'a dí xi'ahú ya, ngue nuya yø ja'i njap'ú, ya hinda ma macat'i p'ú di manda Oja ya.

22 Pe ra Espiritu Santo di hatra ts'edi ra ja'i te da n'yo. Guehna ra ja'i di mahrá mmic'eiui na, di johya, hu rá mmui, seti te thogui, ra hoja'i, hingui ya rá mmui ngue'a ra nho øt'e. Nu te ra hya pønna ne, gue'a øt'a.

23 Híndi 'yets'i, hát'i samrá mmui. A nuyá, hin tema ley di ja ngue da zä da ma ngue da ma ra castigo ya yø ja'i ga 'yo ya yø hya dí xi'ahú ya.

24 Gátho ya to n'youi ra Jesucristo, ya bi 'yøt'e ngue bi m'me'ú yø páhä xants'o mani n'yo.

25 Nuna ra Espiritu Santo di 'dacju ra 'da'yo te. Ja ts'editho ga n'umhma ya ngue gue'a ra Espiritu Santo da xänngahú te gdá n'yohú.

26 Híngui sä ga 'yexhú ya, híngui sä ga njunthú ya. Híngui sä ga nseyabahú n'na ngu n'najú ya.

6

1 Ague ma zi cu'ahú, nu'mø gá pahma ngue bi 'yøtra ts'oqui n'na ni amigohú, nu'ú n'youi ra Espiritu Santo, gue'ú di nyau'i a bi 'yøtra ts'oqui'ú. Da xifi ngue da hye'p'ú a te øt'e. Pe gue di nya manhuéhi ha di hejpi. Di mfädi xanho, hinga mbennbú ngue xquet'a 'ne'ú di njap'ú m'mefa'ú.

2 Ngu mi'da, ngu mi'da, nu'mø gá nuhú te hēmbi n'na ngu n'na dami nfäxhú. Nu'mø ngue ngu'a gui øthú ya, ya gui øthú'a te ra hya di manda ra Cristo 'mø.

3 Nu ra ja'i ena ngue sahra güenda ngue tatese, pe hinda zä to da hyät'i. Sinoque di nhyäse 'mø ngue himma juani te mma.

4 N'na ngu n'na'ahú dami hyacse ra güenda ngue'mø xanho te gni 'yohú ogue hin'ná. A nu ra ja'i hacra güenda ngue xanho te øt'e, ya da zä di johya. Pe hinga masque di johya ngue da denna mmic'eiui ngue híngui øtrá mmic'eiui tengutho øt'e.

5 Porque n'na ngu n'najú hōxhma xihú ngue ga hacju ra güenda ngue'mø xanho te dí øthú ogue hin'ná.

6 Nu ra ja'i sännbabi rá hya Oja, jatho ngue da máxrá xännbate ngue di unni te honi.

7 Nuna Oja híngra nt'ēmbi ná. Hērcathohú na, masä mi 'yena ngue híngui nnu te dí øthú. Nu te ga 'yo ra ja'i, gue'a ra njut'i di nja'a.

8 Porque nu ra ja'i øtra nts'o so rá mmui, gue'a ra castigo da tho'a. Pe nu ra ja'i haxra 'yu xännbabi ra Espiritu Santo, guehna ra ja'i para zantho di unna 'da'yo te ra Espiritu Santo na.

9 Ogui säyahú, ma ga øthú ra nho. Porque nu'mø hinga nsäya ngue ga øthú ra nho, da zønna pa di njurcahú.

10 Janangue nup'ú da zä ga øthú ra nho, ma ga ørpahú ra nho gátho. Pe ma datho'ú ma cuhú n'nat'a ma nt'ec'eiuhú i ja ngue nnetheo ga ørpahú ra nho.

11 Nugá drá Pablo, dami nuhú ya yø da letra ga osejá ya.

12 A nuya yø ja'i di ja ts'edi da hmēpya ni do'yohú, hōntho nne ya ngue da nu manho yø ja'i. Porque híngui nne da zä ra n'ú tho'ú to i mma ngue ya bi nhohyø ts'oqui yø ja'i ngue bi du p'ú ja ra pont'i ra Cristo.

¹³ Pɛ nɔya yø xännbate ya mhmɛpyabi yø do'yo, ni xinga guehya di øt'e te gä mmamp'ɥ ja rā ley ya. Høntho nne ya ngue dā hmɛpya'ahɥ n'namhma ngue nup'ɥ dī nya, ya di 'yɛts'i, dā mā ngue ya guí øthɥ'a rā hmɛpya dī mānda gui 'yøthɥ.

¹⁴ Pɛ nuḡā hīndī nne ngue te ḡdā 'yɛxā, hønt'a dī nne gā mma ha bi nja ngue bi dū p'ɥ ja rā pont'i rā Jesucristo. Pɛ rángue bi dū p'ɥ ja rā pont'i, ya hīn dadi hogā'a rā nts'o gā 'yo yø ja'i ua ja rā ximhäi. A nɔya yø ja'i øtra nts'o p'ɥya, xquet'a hīngui nnu manhogui.

¹⁵ Nu'mø ya dī n'yohɥ rā Jesucristo, ya hīnte dī mmuii ngue'mø mhmɛpya rá do'yo rā ja'i ogue hīn'nā. A nu'a dī muii ya, gue'a ngue dā gom'na'yo mā n'yomfɛnīhɥ.

¹⁶ A nɔya to gātho dā hyaxnā rā hyā dī mmangä, dī nne ngue dā hyut'a ni mmuihɥ Oja 'nɛ di huɛc'ahɥ. 'Nɛ hīngā høn'athohɥ, sinoque gātho'ɥ te'o ya yø ja'i Oja.

¹⁷ A nu rā pa dī ma p'ɥya, hīndī nne to dā ḡun'mahyagui. Nɔya yø mɛdi n'youi mā do'yo ngue xā ungyø ja'i, ja dī nɛqui ua ngue rá mɛfigā mā Hmu Jesús.

¹⁸ Ague mā zi cu'ahɥ, dī nnegä ngue gā di jap'ahɥ mā Hmuɥ Jesucristo. Dā ḡut'átho.

Efesios

Ja ua ra carta bi 'yo' tra Pablo, ngue bi mænba yø 'yεc'εi Efeso.

¹ Nugä drá Pablo, bá εxcá Oja ngue drá representantegä rá Jesucristo. Nuyá, dadí zεnguagä yø ja'í ya o rá 'yε Oja, guehya yø ja'í ya εc'εi rá Jesucristo p'ua ja ra hñini Efeso.

² Dí nnegä ngue nuna Oja ma Papáhu co 'nehna ma Hmuhu Jesucristo di jap'ahu 'ne da hyut'a ni mmuihu.

³ Ma ga ja mammadihu na Oja rá Papá ma Hmuhu Jesucristo. Porque nuju ngue ya dí n'yohu ra Cristo, ya bi jajpahu Oja. Nup'ua mahεts'í 'dama 'dan'yo rá njapi mambi jap'ua, gue'a bi 'dacju'a ya.

⁴ Nu to gátho ya n'youi ra Cristo, ya xpá huan'na Oja hante di nhohra ximhai. I nnepe ngue da hyεp'ua ra nts'o ya yø ja'í xa huanhni, n'namhma ngue nup'ua ja rá hmi rá dá Oja, hin tema nts'o da thinnbi.

⁵ Nuna Oja di macju. Ya mandø njam'møtho xpá nzänni ngue ra Jesucristo da 'yøt'e ngue ga cohi ngue yø basigahu Oja. Nu'a te bi nja mpähä Oja da 'yøt'e, gue'a bi nja'a.

⁶ Nuna rá Ts'unt'ua Oja mathoguitho di madi, ya ma n'yohu naya. Ja ts'editho ngue zant'a ga εspahu Oja ya, porque mandøngu drá mate bi 'dacju.

⁷ Conná guehrá mate Oja, nuna rá Ts'unt'ua Oja bi du ngue bi yanju 'ne bi punnga ma ts'oquihu.

⁸ Mathoguitho di macju Oja. Bi xoga ma n'yomfεnihu, bi 'yøt'e ngue dá pahmu hanja rá hya.

⁹ Nuna rá hya Oja himmi fadi hanja, bi 'yøt'e ngue da fadi hanja'a te xpá nzänni di nja.

¹⁰ Nu'a te ya xpá nzänni di nja, da 'yεhra pa di nja'a. Nuna Oja, da japi di manda ra Cristo gátho'a tema cosa i ja, ngup'ua mahεts'í, nguua ja ra ximhai, gátho go di manda'a.

¹¹ Nu'a te ya xpá nzän'Oja di nja, gue'a øt'a. Ya mandø njam'møtho xpá nzän'Oja ngue nu to gátho ya dí n'yohu ra Cristo, ga nnuhu'a ra nho di un'Oja.

¹² Janangue'a, nuya rá maditho dá εc'εihu ngue ra Yante na ra Cristo, ya nuu ra nho ørcáhe Oja. Guehya jatho ngue ga εspahe Oja ya.

¹³ Xquet'a nu'mø gmi 'yøhmua na ra hoga 'da'yo hya majuaní ngue di nyanni tehu, ya gá 'yεc'εihu ra Cristo p'uya. A nuyá, ngue gui n'yohu ra Cristo, ya bá 'ben'nahu ra Espiritu Santo. Porque ya xa yat'Oja ngue da pεnnbabi ra Espiritu Santo te'o gátho ya o rá 'yε.

¹⁴ Ngue ya bá 'benhna Espiritu Santo ga n'yohu, ya dí haxhu njuani ngue nu'a te gä ra nho xa yat'Oja di 'dacju, gä dí nja. Nu'mø bi dát'i dá 'yεc'εi'ua to ja ngue da zo rá 'yε Oja, guehya yø hya jaua da 'yørpe. Nu te gä øt'Oja, gä tate. Janangue jatho da t'εspi.

¹⁵ Nugä dí øde ngue janjuani gui hahni mmui gui εc'εihu ra Hmu Jesús. 'Ne dí øde ngue gadi mahmu gátho'ua to ya o rá 'yε Oja.

¹⁶ Janangue nugä hindí säya janjuani dadí ja mammadigä Oja conná ngue'ahu. A nuyá, zant'a di mmat'Oja conná ngue'ahu.

17 A nuna Oja, guehna rá Oja na ma Hmuh Jesucristo na, 'ne guehna ra Papá magues na. Janangue nuyá, dí ápá Oja ngue da 'yot'e ngue da dinni mmaih xandõho hanja Oja.

18 Nuna Oja, bi zongah ngue di tocagah ra nho m'mefa. Dí api ngue da xoc'a ni n'iomfeniha xandõho, n'namhma ngue da dinni mmaih hanja'a te ra hya dí tomhma dí nja. Porque mazihoto'a te ra nho xa nzân'Oja di unni te'o gátho ya o rá 'ye.

19 Dí ápá Oja ngue da dinni mmaih xandõho hanja, ngue nuna Oja mathoguitho ja rá ts'edi hinha rá nzequi. A nuna rá ts'edi Oja i ja, guehna fát's'i gátho'u to εc'ei na. Nuna Oja na, i udi ngue mathoguitho ja rá ts'edi.

20 Porque guehna Oja bi 'yot'e ngue bi bennate ra Cristo 'mø mi du, 'ne bi zits'i i ma mahets'i ngue i mmip'u ja rá n'yei Oja.

21 Nuna ra Cristo bi t'unná cargo ngue tate, go guehna di manda gátho'u bi ja yø ts'edi mahets'i na, 'necua ja ra hai. Di manda yø dast'abi, 'ne gátho'u to mi da ja yø ts'edi. Nuna go 'bet'o na ngue gátho, da gue'u 'buhra pa ja p'uya, da gue'u di m'mahyø pa di 'yep'u, gátho go di manda'a.

22 Nu te gáma cosa i ja, Oja bi japa Cristo ngue gá go di manda'a. 'Ne bi japi ngue ra Cristo go di manda gátho yø 'yεc'ei'a.

23 A nu'u yø 'yεc'ei, gue'u nnøpa do'yo ra Cristo'u. Nu'a ra Cristo n'youi gátho yø 'yεc'ei'a, 'ne 'bui hõnnbu bi zã, bí 'bu mahets'i 'ne 'bucua ja ra ximhai.

2

1 Nu'mø mam'met'o, xandõnts'o te nmi øth. Ëntho ya xtã tuh ngue ma ts'oquih mi ja.

2 Xtã øth yø nts'o ja ua ja ra ximhai. Xtã ørpa hu rá pãhã ra zithu nuna di manda gátho yø ts'onthi i 'yo ndap'u bi zã. 'Ne gue'a ra zithu xa bennba yø mmai'u yø ja'i hingui nne da 'yεc'ei Oja ya.

3 Nu'mø man'na ra pa gã xtã njah p'u tengutho øtyø ja'i hingui pa Oja ya. Xtã øth'a te ma pãhãeh. Nu'a te ra nts'o so ma mmaih, gue'a xtã øth'a. Janangue mama nsãhu'a ra castigo da ja Oja, tengutho ra castigo da thohyø ja'i hingui pa Oja ya.

4 Pe nuna Oja, mathoguitho di macju, 'ne mathoguitho di huggah.

5 A nuyá, ngue dí n'yohu ra Cristo, ya bi 'daju ra 'da'yo te ya. Porque nuju ya xtã tuh ngue ma ts'oquih mi ja. Pe nuna Oja, ra matetho bi 'yot'e ngue bi yanju.

6 Nuna Oja, xquet'a da 'yot'e ngue 'necju da zã ga bennatehu tengutho ra Cristo ngue bi bennate. 'Ne da 'yot'e ngue 'dap'u ganj mmihmu p'u mahets'i.

7 Nguna ra hya xpã nzân'Oja di nja ya, n'namhma ngue hangu ra pa di nequi xandõho ngue janjuani di macju, gue'a te ra nho bi 'yørchu conná guehra Jesucristo.

8 Nuna Oja, ra matetho bi 'yot'e ngue bi yanju ngue dá εc'ei hu ra Jesucristo. Hinga emhma ngue ja tema nho dá øth ngue bi yanju. Sinoque bi nesε Oja ngue bi yanju.

9 A nu ra ja'i, hingui sä da 'yεna ngue ja tema nho da 'yot'e ngue da zã di nyanj. Janangue hinda záp'u di 'yets'i da 'yεna ngue nu'a te ra nho øt'e, gue'a di n'yan'a.

10 Oja bi 'yot'e ngue ja ma'da'yo dá m'mahmu ngue dí n'yohu ra Jesucristo. Ya mam'met'o xpã nzänni ngue ya gda 'buhmu'a ngue gã ra nho ga øth.

11 A nuya ngue hingyø judíoḡ, dami bεni te gmi jahḡ 'mø yø pa xā thogui. Yø judío himmi nnu manho'ahḡ porque ni do'yohḡ himma mhmεpya tengutho øtyø judío.

12 Nu'ḡ yø pa'ḡ, himgmi pahmḡ te'o nā rā Cristo. Mama hyaqui'ahḡ ya yø judío 'bεp'ḡ ja rā hāi Israel. Hingmi pahmḡ'a te rā cohi mi jai Oja'ḡ. Ni xinga gue'ḡ yø hya di yat'a Oja ngue gdi pahmḡ hanja. Ahḡ gmi 'bεhmḡ ua ja rā ximhāi, 'be xingmi tōmhmḡ ngue xtā 'yεhrā pa xtā nyan'ahḡ Oja. Hingmi pahmḡ ngue 'bḡ Oja.

13 Pε nuya ngue guí n'yohḡ rā Cristo ya, 'nε bi du conná guecjḡ, gue'a øt'e ngue gá pahmḡ Oja'a ya.

14 A nuyá, rā Cristo guehna bi 'yøt'e ngue gā n'amigohḡ Oja naya. Ngu yø judío, ngu'ḡ hingyø judío, ya n'na 'bæitho bi gohyø ja'ḡ ya. Porque bi xotra Cristo ya yø hya mađi hyagahḡ.

15 Nu'a rā ndate bi thohra Cristo, ja bi zεp'ḡ rá ts'edi rā ley nu'a mađi manda yø costumbre mañi n'yo yø judío. Nuya yo 'bæi yø ja'ḡ mađi nsai, ma'da'yo bi mpenhni ngue n'na 'bæitho bi gohi. Porque ya gā yø n'youi rā Cristo. Gue'a i hojpabi'a.

16 Porque nu'a i du p'ḡ ja rā pont'i rā Cristo, gue'a i nhojpai Oja yø ja'ḡ bi 'yεc'ei'a. Ngu yø judío, ngu'ḡ hingyø judío, nu'a rā njunt'i mi øt'e ngue mađi nsai, ya bi zεp'ḡ. Bi ma mā penhni gātho yo 'bæi yø ja'ḡ tengutho 'mø n'na nc'εitho bi gohi.

17 Rā Cristo bá εhe ngue bi xihra hoga 'da'yo hya yø ja'ḡ ngue bi nhojpi. Bi xihra hya yø ja'ḡ himmi pa Oja, ximmangu yø judío ya mi pa Oja xquet'a bi xihra hya.

18 Conná nguehra Cristo, ngu yø judío, ngu yø ja'ḡ hingyø judío, gue'a rā Espiritu Santo faxcaḡ ya ngue dá zāp'ḡ ga n'amigohḡ xanho'a rā Papá.

19 A nuyá, ya hingyø 'dan'yo ja'ihḡ ya. Ya gue'ahḡ yø ja'ḡ Oja ya, porque ya ni n'yohḡ gātho'ḡ yø ja'ḡ ya o rá 'yε Oja.

20-22 Nup'ḡ ha nanga n'na rā ngu ngue rā njja, nup'ḡ brá fεhra jado, n'youi mi'da yø do di tetra jado ngue rá njja Oja. Gue'ahḡ'ḡ yø do di tetra jado ngue rā njja ya. Nu'a rā Cristo, gue'a rā do bi dá mra jado'a. A nu'ḡ yø representante p'ḡya co 'nε'ḡ yø pøngahya Oja, gue'ḡ yø do rá mađitho bi mε rā ngu'ḡ. A nuya conná nguehra Cristo ya, nu yø ja'ḡ hingyø judío, ya yø n'youi to gā εc'ei rā Cristo'ḡ ya. Porque gāthogahḡ, gue'a rā Espiritu Santo dí n'yohḡ.

3

1 Nugā drá Pablo, dí ofādi ngue dí mmangā rá hya rā Jesucristo p'ḡ 'bæhyø ja'ḡ hingyø judío.

2 Ya guí pahmḡ ngue bi 'yørcaguḡ rā mate Oja bi 'dajma 'bεfi ngue gā xi'ahḡ rā hoga 'da'yo hya.

3 Gā dá cuatā ua ja rā sεcua'a te gāma hya bi yurcaguḡ Oja. Himmi fađi hanja nā rā hya nā.

4 A nu'mø gá nuḡ nā rā sεcua naya, ya gui hyaxḡ njuani p'ḡya ngue nu'a rá hya rā Cristo himmi fađi hanja, bi jaqui dá pađi hanja.

5 Nu'mø yø pa xā thogui, nuna Oja, hinjonni ja'ḡ xā mbøni ngue xtí japi xtā mbahna rā hya nā. Pε nuyá, nuna Oja bá penbabi rā Espiritu Santo'ḡ yø representante co 'nε'ḡ yø pøngahya ngue bi japi dá bađi hanja nā rā hya nā.

6 Nuna ra hya himmi fadi hanja, guehna ra hya ja ua naya: Ngue hinga hondyø judio di tocabi na ra njapi Oja, sinoque xquet'a 'nɛhyø ja'i hingyø judio di tocabi ra njapi Oja 'mø da 'yɛc'ɛi ra hoga 'da'yo hya. Ya gä da gohi ngue yø ja'i Oja. Porque di tocabi'a ra nho ya xa yat'Oja ngue di unyø ja'i da 'yɛc'ɛi ra Jesucristo.

7 A nuyá, Oja bi 'yøtra mate bi 'dajhma 'bɛfi ngue ga mmangä na ra hoga 'da'yo hya. 'Nɛ guesɛ Oja di 'dacrä ts'edi ngue da zä ga øt'a na ra 'bɛfi na.

8 Nugä, man'natho hinga njuanigä ngue gätho mi'da yø ja'i ya o rá 'yɛ Oja. Pɛ guesɛ Oja bi 'yøtra mate ngue bi tocagä ra mmɛnthi ngue ga xicä ra hoga 'da'yo hya yø ja'i hingyø judio. 'Nɛ ga xihyø ja'i ngue nu'mø bi 'yɛc'ɛi ra Cristo, mathoguitho ra nho di tocabi hinha rá nzeGui.

9 I neque ngue ga japi da badí gätho yø ja'i hanja na ra hya hinguí fadi. Nuna Oja bi hoqui gätho'a te ja ya, mandø njam'møtho xpä nzän'na te nnepe di nja. Pɛ himmi fadi hanja, asta ja guehya ja bi fahya.

10 A nuyá, ya bi zønna pa ngue co 'nɛhyø anxe bi ja yø ts'edi mahɛts'i da nu'a te da 'yørpabi Oja yø 'yɛc'ɛi. 'Nɛ da nu ngue mathoguitho ja rá mfadi Oja.

11 Ya mandø njam'møtho xpä nzän'Oja'a te nnepe di nja. Pɛ ya bi nja 'mø mi t'ɛc'ɛi na ra Hmu Jesucristo.

12 A nuyá, ngue ya di ɛc'ɛihä ra Cristo, ya nthummäi ngue mä n'yohä Oja ya.

13 Janangue nugä dí xi'ahä ngue 'yo di tu ni mmäihä ngue dí sägä ra n'ä ngue dí xi'ahä ra hoga 'da'yo hya. Sinoque dami johyahä ngue nu'a te ra n'ä dí thocä connä ngue'ahä da 'yøt'ahä ra nho na.

14 Janangue nugä dí ndantyøhmü ngue dädi ja mammädi na rá Papá ma Hmühä Jesucristo.

15 Nuna ra Papá na, nu'ä bí 'bä mahɛts'i, da gue'u 'bäcua ja ra häi, gätho yø Papá.

16 Guehna mä datho ngue ja rá ts'edi na. Janangue dí äpi ngue di zac'a ni mmäihä ngue da pɛnhna Espiritu Santo di hä'ahä ra ts'edi.

17 Dí äpi ngue nu te'o gätho ya guí ɛc'ɛihä ra Cristo, hondra Cristo da 'yo ni mmäihä. A nu'a te gni mahni mmic'ɛihä, janjuaní ngue ni mmäi gdi 'yøthä.

18 Dí nnegä ya ngue gätho'ahä co gätho mi'da yø 'yɛc'ɛi, dami pahmä xandønho hague ngu gangu'a te guí macjü ra Cristo.

19 Janangue dí äpä Oja ngue da djinni mmäihä xanho hanja na te guí macjü ra Cristo, madague'a ngue hinjam'mø da zä ga pahmä gätho'a te guí macjü. Pɛ co ngu'a, man'na man'na di nɛquí ngue guí n'yohä Oja.

20 Nuna Oja, mä datho ja rá ts'edi na, porque sä di un'a te t'äpi. Hinga hont'a te ra hya so mä mmäi dí äphä di uní, sinoque man'na xangu di uní ngue'a te t'äpi. A nuyá, nuna rá ts'edi Oja i ja, guehna di hacjü ra ts'edi naya.

21 Nu to gätho dí ɛc'ɛihä ra Jesucristo ya, ma ga espahä Oja para zantho. Da ngut'atho.

4

1 Nugä dí ofadi ngue dí ørpabi rá 'bɛfi ra Hmu Jesús. Pɛ nuyá, dí xi'ahä ngue guí mpørtahä xandønho. Nuna te ra hya i zon'nahä Oja gdi n'yohä, gue'a guí 'yøthä'a.

2 O gadi 'yɛx'mø guí yahä, mahotho gdi nyahä. Dami seti te gadi n'yørpahä. Di nɛquí ngue n'na ngu n'na gadi mahni mmic'ɛihä.

3 Dā māx'ahū rā Espírítu Santo ngue dā 'yøt'e ngue xøgue n'na hyātho guī mmāmhmū. Dāmī ja ndummai ngue hīnjam'mø guī njunthū.

4 Nū to gātho ya dyø 'yεc'εihū, εntho n'na nc'εitho p'ū dā nnujū Ojā. Nū'a rā Espírítu Santo dí n'yohū, n'nat'a'a. Nūnā te rā hyā dí tømhmū dī nja m'mefa, n'nat'a nā rā hyā gā nzonngahū Ojā.

5 N'nat'a mā Hmūhū. N'nat'a mā nt'εc'εihū i ja. N'nat'a rā nxixya i jajū.

6 'Nε n'nat'a Ojā i 'būi, gue'a rā Papá'a ngue gātho. 'Nε gue'a dī mānda gāthogahū'a. Gue'a 'būi ndap'ū bi zā'a. 'Nε gue'a dī n'yohū gāthogahū'a.

7 Nup'ū ha dī mpεti yø 'yεc'εi, bi zānnbā rā Cristo n'na ngu n'najū'a te ja ngue gā øthū. Di hācjū rā ts'edi ngue dā zā gā øthū'a te nnepe gā øthū.

8 Ngūnā mmamp'ū ja rā Macā Libro ngue εnā: "Nūnā rā Cristo bī ma mahεts'i, pε 'be bi dapī gātho'ū yø nsūiui. 'Nε māndøngu drā mātε bi unyø jā'i bi gocua ja rā xīmhai", i εnā.

9 ¿Te nne dā mānā rā hyā εmbi ngue bī ma mahεts'i? I nne dā mā ngue rā Cristo bi zøcua ja rā hai 'nε bī mengūi, i ma mahεts'i.

10 Nūse nā rā Cristo bā nεxpū mahεts'i, bi zøcua ja rā hai. 'Nε bī ma astā ndøya māya bī ja rā c'amahεts'i para ngue dī nεqui ngue ndap'ū bi zā 'būi ngue dī mānda.

11 N'na ngu n'na yø jā'i, bi zānnbā rā Cristo'a te ja ngue dā mēfi. Bi 'yεxyø jā'i ngue dyø representante. Mī'da p'ūya, bi 'yεts'i ngue dā mānā hyā dī bēnnbābī Ojā ngue dā mā. Mī'da p'ūya, bi 'yεts'i ngue dī n'yo ngue dā mānā hoga 'da'yo hyā. Mī'da p'ūya, bi 'yεts'i ngue dī m'mεt'o ngue dyø māmhya p'ū ha 'būhyø 'yεc'εi. Mī'da p'ūya, bi 'yεts'i ngue dyø xānnbate ngue rā hyā.

12 Nūya yø jā'i bi 'yεts'i, guehya dā japi gātho yø 'yεc'εi ngue dā 'yøtrā 'bēfi dī mānda rā Cristo dā 'yøtyø jā'i ya. Guehya mān'na dī hātrā ts'edi yø 'yεc'εi 'būcua ja rā xīmhai ya.

13 Dī mpēfi astā gue'mø dā zūdi ngue xøgue dā 'da'igu mā nt'εc'εihū, 'nε gā pahmū xandønho'a rā Ts'ant'ū Ojā. Mān'na mān'na dī thīnī xānho hanja rā hyā, ya dā zā gā n'yohū tengutho i n'yo rā Cristo p'ūya.

14 Ya hīngā øthū tengutho øtyø t'ūbasī p'ūya. Porque yø basī hīngūi hēnnī gā thāt'i. Tengutho 'mø te haxrā ndahī nī ma ua, nī ma nū, njarbutho yø basī, hønt'o bi zā māxādi tēnnī. A nū'ū yø xānnbate ngue yø hyāte, xøgue gā mbatho dā hyonī ha dī hyātyø jā'i. I nne'ū ngue gā tēnhnū'a rā fēhnī hyā i xānnbate.

15 Pε nujū, ma gā ja ndummai gā mmāmhmū nā rā hyā majuanī. Ma gā udī ngue dādī mahmū'ū yø jā'i dī xīhmū nā rā hyā nā. Ma gā homhmū rā hyā ngue mān'na gdā cohū tengutho rā Cristo. Nūnā rā Cristo, guehnā 'bet'o nā ngue dī mānda gātho yø 'yεc'εi, tengutho rā ya rā jā'i i 'bet'o ngue dī māndabi rā do'yo.

16 Ngue guehnā rā Cristo 'bet'o ngue dī nnøpā yahū ya, nū'ū yø xεqui ha dī ntøtrā do'yo rā jā'i p'ūya, go guecjū'a. A nū'mø ngue cū xānho yø hyundo'yo, gātho 'da guī mpεtho, ya xānho i ja. Njarbutho ya, nū'mø dī mmādī n'na ngu n'na yø jā'i, gātho 'da gā hyādrā ts'edi dī mpēfi xānho.

17 Nūnā mā Hmūhū Jesucristo, go dī 'dacā rā ts'edi na guehnā rā hyā dī xī'ahū ya. 'Yonī mantho guī øthū'a rā nts'o gā 'yo yø jā'i hīngūi pā Ojā. Nūya yø jā'i ya, nū'a rā nts'o so yø mmāi, gue'a øt'a. Pε hīnte dī mūui te øt'e.

18 I njot'i yø n'yomfēnī, hīngūi pā'a rā 'da'yo te dī un'Ojā. Porque māndø nnaxitho yø n'yomfēnī. Hīndī un'ūi dā sifi ha dī njar'ū dī bā Ojā, jānāngue hīngūi pādī hanja.

19 Janjuani ngue xa unyø mmæi yø ja'i'a ra nts'o ga 'yo. 'Be xingui ja yø 'be'isá. Éná gue man'na di johya 'mø 'damá 'dan'yo mā nts'o øt'e.

20 Pe hinga ngu'a ra hya gá 'yøhmæ bi nxännbate ra Cristo.

21 Majuani ngue ya gá 'yøhmæ na te ra hya bi nxännbate ra Jesucristo. Nuna ra hya naya, guehna majuani na, 'nε guehna ra hya xänngahæ ra Jesús.

22 Janangue nuyá, nu'a te gá ra nts'o gmani n'yohæ mam'mæt'o, dami hyehmæ p'æ'a ya. Porque nu'a ra nts'o gmadi ho gui 'yøthæ, mi hát'átho ni n'yomfænihæ'a.

23 A nuyá, dami 'yøt'e ngue da gom'na'yo ni n'yomfænihæ ya.

24 Gátho ma'da'yo'a te gdí n'yohæ. Gá ra nho gdí n'yohæ. Tengutho Oja majuani ngue xandønho'a, gui njathæ p'æya, gá ra nho gui 'yøthæ, hin temá nts'o gui 'yøthæ.

25 A nuyá, 'yo gui mmamhmæ ra fehni. N'na ngu n'na'ahæ, gá majuani gui xihni mmic'eiui. Porque gátho yø 'yεc'ei tengutho 'mø n'na nc'eiho di jahæ'u.

26 Nu'mø gui ncuehæ, man'nan'yo mi 'yøt'e ngue da gohi ngue dra ts'oqui'a ni cuehæ. Da thotho'a ni cuehæ, 'yo gui nnehæ ngue gá ra ngæni ra pa gui ncuehæ.

27 'Yo gadi unhnæ ra 'yu ra zithu ngue gui 'yøthæ'a te rá páhä.

28 Nu ra ja'i mará bε, da hyεp'æ'a rá mfε, di mpæfi. Nu ra ja'i ngue rá 'befise da 'yøt'e, gue'a di dñi te da z'á, janangue di nja te di unyø ja'i hin'yu te da hyoni.

29 'Yo temá ts'omhya gui mmamhmæ. Sinoque ra hoga hya gui mmamhmæ, da gue'a ra hya da 'yørpabi ra nho yø ja'i da 'yøde.

30 'Yo gui øthæ ngue da du rá mmæi ra Espíritu Santo ngue n'na ra ts'oqui gui 'yøthæ. Porque dí n'yohæ ra Espíritu Santo, ya di hæxhæ njuani ngue ya dí ohæ rá 'yε Oja, 'nε fáçju astá gue'mø bá εp'æ mā Yantehæ.

31 A nuyá, dami hyehmæ p'æ gátho ya yø hya gá xi'ahæ ya. Ra sui, ra cue, ra njunt'i, rá ts'ate. 'Yo to gui nnu man'æhæ.

32 Nu'a ja ngue gui 'yøthæ, dami n'yørpahæ ra nho n'na ngu n'na'ahæ. Di nja ni yemmihæ. Damí mpunñbi n'na ngu n'na'ahæ ngue'mø 'bæi to hinga gue'a øt'e, tengutho Oja bi pun'nahæ conná nguehra Cristo.

5

1 Nuna Oja, janjuani ngue di macjæ ngue ya yø basigahæ. Janangue nuyá, ma gá øthæ tengutho øt'Oja.

2 Ma gá mahma mmic'eiha tengutho gui macjæ ra Cristo. Nuná, astá bi ndæ ngue bi du conná nguecjæ. Oja bi nu manho ngue gue'a bi gohi ngue ra 'bøt'e i nhohmá ts'oquiha'a.

3 Ya gui ohæ rá 'yε Oja ya. Janangue nuyá, 'yo di so ni mmuihæ'a ra n'yots'om'mái. 'Yo temá nts'o gui øthæ. 'Nε 'yo gui εmhæ ngue gue'a ra mεnyu mā datho di mui.

4 'Yo temá ts'omhya gui mmamhmæ. 'Yo gui mmamhmæ yø hya hñte ni bøntho. Porque nuya yø hya ya, hñni 'yup'æ ngue gui mmamhmæ ya. Nu'a ra hya ni 'yup'æ gui 'yøthæ, gue'a ngue njandyatho gui ja mammadihæ Oja'a.

5 Ya gui pahmæ ngue nup'æ di manda ra Cristo, co 'nεhrá Papá, nuya yø ja'i ngue yø 'yots'om'mái hñda ma macæt'i p'æ ya. Da guehyø ts'oc'ei, da guehya yø ja'i ngue hønt'a te pe's'ua ja ra ximhái so yø mmæi ngue di xandi, hñda yæbæ ya. Porque nuya yø ja'i njap'æ, nu'a te rá cosa ni ma yø mmæi, gue'a thanne'a, hinga gue'a Oja i thanne.

6 Maṭonmā hyä'ahñ ngue gui 'yøthñ ya yø nts'o dí xi'ahñ. Porque nu to øtya yø hyä dí xi'ahñ ya, ngue fespátho rá hyä Oja, guehya dá japrā castigo Oja ya.

7 Man'nan'yo mi 'yøt'e ngue gui 'yøthñ tengutho øtya yø ja'i dí xi'ahñ ya.

8 Nu'mø mam'met'o, gä rá nts'o nmará n'yohñ. Pē nuyá, ya mā n'yohñ rá Cristo ya. Ma gdá n'yohñ'a te nne Oja gdá 'yohñ ya.

9 Nu rá ja'i ngue xoipabi Oja rá mmñi, gä rá nho ga 'yo rá ja'i. Nu'mø ha ya, gä májuani te mma. Nu'a te di manda Oja, gue'a øt'a.

10 Damí ja ndummaiñ ngue nu'a te nnu manho Oja, gue'a gui 'yøthñ'a.

11 Man'nan'yo mi 'yøt'e ngue go gui 'yøthñ tengutho øtyø ja'i xants'o gä 'yo. Damí japhñ ngue dá bahyø ja'i ngue rá ts'oqui'a te øt'e.

12 Nu'a rá nts'o nt'aguiño øtyø ja'i, ya rá 'be'isátho ngue dá hmangua'a.

13 Pē nu'mø dá ma nsudi rá hyä ha rá nja ná rá nts'o nt'aguiño øtyø ja'i, dá bahyø ja'i ngue rá ts'oqui øt'e.

14 Janangue εmp'ñ ja rá Macá Libro: "Nup'ñ 'bñhyø ja'i ñntho ya xä ndu, dá xoc'a ñi mmñi rá Cristo. Ñntho ja gui nnu'a nt'aha", i εñä.

15 Janangue nuyá, damí fáhmñ xanho te gdí n'yohñ. 'Yo gñi 'yohñ tengutho gä 'yo yø ja'i hinguí pá Oja. Sinoque damí 'yøt'e ngue di nequi ngue guí páhmñ Oja.

16 Damí ja ndummaiñ gui mpēfi ngue gui mmamhmñ rá hyä. Porque yø pá dí 'bñhmñ, xandøngu rá nts'o i ja.

17 Janangue nuyá, 'yo gyø 'yammñiñ. Nu'a te rá páhä mā Hmññ Jesucristo, damí ja ndummaiñ ngue dá ñiñi xanho ñi mmñiñ hanja rá hyä, n'námhmñ ngue gue'a gui 'yøthñ'a.

18 Para ngue gui m'mamma páhññ, 'yo gadí unñi mmñiñ rá ñiti. Porque rá ñiti xants'o te øt'ahñ'a. A nuyá, go damí unñi mmñiñ'a rá Espíritu Santo ngue dá gue'a dá xän'nahñ te ja ngue gui 'yøthñ'a.

19 N'a ngu n'na'ahñ, nu'mø gui yahñ, nu'ñ yø hyä mazihotho nt'ot'i p'ñ ja yø salmo, gue'ñ damí nxihmñ'ñ, ñε'ñ yø hyä nt'ot'i p'ñ ja yø alabansa. Damí ja mammadíñ'a rá Hmñ Jesucristo p'ñ ja ñi mmñiñ. Gui 'yεspañ conyø salmo ñε conyø alabansa gui turpññ.

20 Rángue guí εc'eiñ mā Hmññ Jesucristo, nuna Oja mā Papáñ dá 'yø'mø gá zohmñ. Janangue nuyá, zant'a gui ja mammadíññ ya ngue'a te gä rá nho ørcaññ.

21 A nuyá, ngue guí nnu mansuhñ Oja, damí mfäts'i n'na ngu n'na'ahñ ya.

22 Ague gyø xisuhñ, damí 'yεc'eiñ ñi damme 'mø nzo'ahñ. Porque gue'a di manda rá Hmñ Jesucristo'a.

23 Porque rá n'yohñ i 'bet'o'a ngue di manda rá xisu, tengutho rá Cristo i 'bet'o'a ngue di manda yø 'yεc'eiñ. Nu'a rá Cristo bí yanýø 'yεc'eiñ, gue'a 'bet'o'a ya, tengutho rá yá rá ja'i, 'bet'o ngue di mandabi rá do'yo.

24 A nuyá yø 'yεc'eiñ i øt'e te di manda rá Cristo. Xquet'a njarbatho yø xisu ya, dá 'yøt'e te gä di 'beyýø damme.

25 Ague n'yø'ahñ, damí mahñi xisuhñ, tengutho rá Cristo di mahyø ja'i bi 'yεc'eiñ, asta bi ñu ngue bi yaní.

26 Nguna bi 'yørpabi yø 'yεc'eiñ para ngue di zo rá 'yε Oja. Co nuna rá hyä bi 'yεc'eiñ yø ja'i bi hojpa yø ts'oqui. Bi nxixya p'ña ngue ya bi hyep'ñ rá nts'o.

27 I nne ngue nu'mø bá ep'ñ mahøn'a rá Cristo, gätho yø 'yεc'eiñ dá 'yεspiñ, porque ya hñ temā nts'o dá ñinnbi.

²⁸ A nu yø n'yohu i jatho ngue di mahyø xisu. Tengutho ga mmährá do'yo, di jarbu rá xisu. Porque nu rá n'yohu di mahrá xisu, i otrá güenda rá n'yohu ngue rá do'yosé di mađi.

²⁹ Ne hınjo'o n'na ra ja'i ngue di sahrá do'yo, sinoque fährá do'yo ra ja'i 'ne pepi. Njarbutho'a te orcahu ra Cristo ya, fácju 'ne i pejpahu.

³⁰ Porque rá Cristo, i nnøpe ngue rá do'yogahu.

³¹ N't'ot'i p'ya ja ra Maca Libro ngue ena: "Nu'mø bi nthatra n'yohu, ra n'yohu p'ya sop'u rá papá 'nehra mamá ngue 'buhmi rá xisu. Nuya yo nc'ei ya, di nne n'na ngu n'na, janangue ya hıngui yo nc'ei, sinoque entho n'na nc'eitho", enna hya.

³² Nuna ra hya na, mazihotho hma te nne da ma. Porque ga mbøni ngue ra Cristo ya yø n'youi yø 'yεc'ei 'ne gue'u yø 'yεc'ei nnøpe ngue rá do'yo.

³³ Pe xquet'a i nne da ma ngue n'na ngu n'na yø n'yohu jatho di mahyø xisu. Tengutho ga nne ngue di ma mamađi, di jarbutho rá xisu ya di mađi. A nu ra xisu p'ya, i jatho ngue da nu mansu rá damme.

6

¹ Ague gyø basihu, nu'mø bi zo'a ni papá ogue ni mamá, dami 'yεc'ei te xi'ahu. Porque gue'a jatho ngue da 'yøtyø basi ya εc'ei ra Cristo'a.

² Guehna rá mæditho ra hya mmamp'u ja rá ley Oja na, ngue nu ra ja'i da 'yø'te te xi Oja, da dınnbabi rá njapi Oja. Guehna ra hya naya ngue ena: "Dami su ni papá, dami su ni mamá.

³ Nu ra ja'i da 'yøtya yø hya ya, ya'atho ra pa di m'mæcua ja ra häi, 'ne di m'mæmma pähä", enna hya.

⁴ A nu yø n'yohu conyø xisu, ngue ya 'bøhyø basi, 'yo di honnbi ha di mbøcue yø basi. Sinoque di tede xanho, da bađi ngue da zammı. 'Ne da xännba yø basi ngue da 'yεc'ei ra Cristo.

⁵ Ague gyø hmiquihu, dami 'yεc'ei ni hmu gadi mpehmu ua ja ra häi. Majuanı ngue ni mmæi gdi 'yørpabi masu ni hmuhu. Ni mmæi gdi 'yøtra 'befi guı pεhmu, guı 'yø'ni güendahu ngue tengutho 'mø gdi ørpahu rá 'befi ra Cristo.

⁶ Gui hyumbabi 'mø gadi mpehmu. 'Yo guı nnehu ngue høn'mø nnu ni hmu guı humbahu, sinoque guı 'yø'te ngue yø mæfi'ahu ra Cristo. Co gátho ni mmæi gdi 'yørpahu'a te rá pähä Oja.

⁷ Nu'mø ja te guı pεhmu, con n'na ra pähä gdi 'yøthu ra 'befi. Gui 'yø'ni güenda ngue ra Cristo guı ørpahu rá 'befi, hıngue masque guı 'yεmhmæ ngue ra ja'itho guı ørpahu rá 'befi.

⁸ Porque ya guı pahmu ngue nu'a ra Hmu Jesucristo, nu'a te ra nho xa 'yø'te n'na ngu n'na ra ja'i, gue'a rá nzäbi ra ja'i di un'na. Nu'mø 'bührá hmu ogue hınjo'o rá hmu n'na ra ja'i, nu te ra nho xa 'yø'te, gue'a rá nzäbi di t'un'na.

⁹ Ague gyø hmuhu, dami 'yørpabi ra nho ni mæfi guı sihu. 'Yo gadi pihmu yø mæfi. Dami bæhmhu na ra hya ja ua. Ngu'u yø hmu ua ja ra ximhäi, ngu'u yø hmiqui, n'nat'a ni Hmuhu bí 'bu mahεts'i. A nu'a p'ya, hıngui huantho yø ja'i ørpa masu'a.

¹⁰ Ague ma zi cu'ahu, dami zajni mmæihu conna ts'edi di 'da'a ma Hmuhu. Porque hønt'a tate ja rá ts'edi'a.

11 Nuna ra hya di 'da'aha Oja ngue gdi mfahma, dami 'yotha ngue tengutho 'mø da m'mant'i'aha na ra hya na. Janangue da zã gui täpaha rá hya ra zithu nu'a nne da hyäcã.

12 Porque nuna ra tunhni dí otha ya, hinga gue'ua ma mmic'ei dadi ndunhna, sinoque nu'ua dadi ndunhna ya, gue'ua yø ts'onthi ja yø ts'edi ngue di manda ra nts'o ja ua ja ra ximhai. I 'yo maya ndap'ua bi zã.

13 Janangue di nda xanho ni n'yomfeniha ya co nuna ra hya di 'da'aha Oja, guehna gdi täcã ra nts'o na. Nu'mø da 'yehra ora ngue gui nthehna n'na ra hya xants'o, 'yo di dap'aha. Nu'mø ngue gã 'yotha na ra hya naya, ya da xanho ni n'yomfeniha 'mø.

14 Nu ra soldado 'mø ngue ya xa nsã ngue da ma ra tunhni, ya xa dutra ngat'i, ya ha ra njudi di nyani, 'ne he rá he ngue ra t'egui. Dami njathu p'uya ngue gdi nyamhma na ra hya majuaní. Nu'a te xanho, gã gue'a gui 'yotha'a.

15 Nu ra soldado 'mø ja ngue ha da ma, ya xa nsã, hinha ga hyehyø 'boxthi. Dami njathu p'uya, gui ja ndummui ngue gui mma guá mamhma ra hoga 'da'yo hya. Guá xihma ra hya yø ja'i ngue ha di zã di nhojpauí Oja.

16 Nu ra soldado ha rá njudi. Nu'ua yø nsã n'youi ra sibi bi enyø nsuiui hingui thot'i. Gui njathu p'uya co nu'a ni nt'ec'eiha i ja, ya hinda zã da dap'aha ra zithu.

17 Gui 'yøt'e tengutho 'mø gdi husha ra fui t'egui, hinte da thot'i. Dami njathu p'uya, n'nat'a beñi ngue ya bi nyanni teha. Nuna rá hya Oja di 'da'aha ra Espiritu Santo, guehna gui nnoã juaiha na, ngue gdi tapha ra hya yø ja'i.

18 'Yo di coñi mmaiha, mat'Ojaha hangu ra pa. 'Yäpha Oja'a te gãma hya di beñ'naha ra Espiritu Santo gui 'yäpha. Gãtho yø ja'i ya o rá 'ye Oja dami marpaha Oja yø ja'i, 'yogui säyathoha.

19 Xquet'a 'necã dami marcaha Oja n'namhma ngue Oja di 'dacrã hya ga mma. Nup'ua ha ga mmana hya, ga ha ra ts'edi ngue ga mmana hya. Nuna ra hoga 'da'yo hya, hinga su ga xicã yø ja'i hanja na ra hya na. Porque hingui pahyø ja'i na ra hya na.

20 Oja bi 'yexqui ngue drã representantegui ngue ga mmangã na ra hoga 'da'yo hya na. A nuyã, ngue di mmangã na ra hya na, ya di ofãdi. Janangue dami marcaha Oja n'namhma ngue nuna ra hya ni 'yehma xi ga mma, da zã ga ha ra ts'edi ga mma xanho ra hya.

21 Nuna ma zi cuha ra Tiquico, xquet'a emmei di mpefi ngue ørpabi rá 'befi ra Hmu. Nu'mø bi map'ua naya, go da xi'aha te dadi jagã na. 'Ne da xi'aha te dí øt'a ua.

22 Nuna ra Tiquico dí et'a p'ua na ngue da ma di zengua'aha. 'Ne dani xi'aha te dadi ja. Nuna ra hya da xi'aha p'uya, di hatra ts'edi ni mmaiha na.

23 Dí nnegã ya ngue nuna Oja ma Papaha co 'nehna ma Hmuha Jesucristo di darpabi yø nt'ec'ei to gãtho ya ja yø nt'ec'ei, 'yo dadi njunt'i, sinoque di mahyø mmic'eiui n'na ngu n'na.

24 Oja di japi te'o gãtho ngue yø mmã gui ma'a ma Hmuha Jesucristo. Da ngut'atho.

Filipenses

Ja ua ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mɛnnba yø 'yɛc'ɛi Filipos.

¹ Nugä drá Pablo, conna Timoteo, yø mɛfigá'be ra Jesucristo. Nu'u yø mamhya p'u ja ra hnini Filipos, da gue'u yø n'yohu ja yø cargo p'u ja ra nija, gátho mi'da yø ja'i ya o rá 'yɛ Oja ngue ya ɛc'ɛi ra Jesucristo, gá dadi zɛngua'be.

² Dí nnegä'be ngue nuna Oja ma Papáhu co 'nɛhna ma Hmuhu Jesucristo di jap'ahu 'nɛ da hyut'a ni mmahu.

³ N'na ndi ngu n'na ndi ga mbɛn'ahu, dadi ja mammadigä Oja connä ngue'ahu.

⁴ Nu'mø dá mat'ahu Oja, janjuani dadi johya.

⁵ Porque dí mbɛn'ahu ngue nu'mø mambá fudi gá 'yɛc'ɛihu ra hya, gá fáxcáhu mente dadi 'yongä ra hoga 'da'yo hya. 'Nɛ asta guetya gui fáxcáthohu.

⁶ Asta gue'mø gambá fudi gá 'yɛc'ɛihu ra Jesucristo ya, bi 'yøt'ahu ra nho Oja. 'Nɛ man'na di 'yøt'e ngue gui commanhohu. 'Nɛ di padj ngue go gue'a da 'yøt'e ngue gui pømmanhohu 'mø ra pa da ɛp'u ra Jesucristo'a.

⁷ Ni 'yup'u ngue ɛmmɛi di mbɛn'ahu, porque gáthogahu, bi 'yøtra mate Oja ngue bi 'dacju ra 'befi ngue dadi 'yonnbahu rá hya. A nuyá, gue'mø dí ofädi, ogue dí 'bucä p'u ja ra ts'ut'abi, dí tɔxä nã ra hoga 'da'yo hya, 'nɛ dadi ja majuanj ngue majuanj nã.

⁸ Nuna Oja i padj ngue janjuani dadi madj gátho'ahu tengutho gui ma'ahu ra Jesucristo.

⁹ Nu'mø dí mmat'Ojagä, dí äpi ngue nu'a te gni mmahmhu, man'na man'na gdj mmahmhu. 'Nɛ dí äpi ngue da xoc'a ni n'yomfɛnihu ngue da dini xanho ni mmahu hanja ra hya.

¹⁰ Dí nnegä ngue gui padj gui huanhnu ndana ra nho i ja ngue gui 'yøthu. Janangu nu'a ra pa da ɛp'u ra Cristo, ya hunte mant's'o da thin'nahu.

¹¹ 'Nɛ hont'a ra Jesucristo da zä da 'yøt'e ngue gä ra nho gdj n'yohu. Nu'mø bi nu yø ja'i ngue gui 'yohu xanho, ya da 'yɛspabi Oja yø ja'i.

¹² Ague ma zi cu'ahu, dí nnegä ngue gui pahmu ngue nu'a te gä dá thocä, ɛnã gue gue'a man'na i fahra hoga 'da'yo hya'a.

¹³ A nuyá, gátho yø soldado 'bucua ja ra palacio, 'nɛ gátho ya mi'da yø ja'i 'bucua, ya padj ngue dí ofädigä ngue dí ɛc'ɛi ra Cristo.

¹⁴ Nu'mø mi hnu ngue ya dí ofädigä, xangu ma cuhu bi hya ra ts'edi, himbi nsu da mambrá hoga 'da'yo hya Oja. I padj ngue hingui hegahu'a ra Hmu.

¹⁵ A nuyá, nu'u to mmanna Cristo ya, 'bu i'da ngue di seyagui, i nne da 'yengahäi. Pɛ mi'da p'uya, conna pahátho ga mmanna Cristo.

¹⁶ A nu'u di seyagui, i mmanna hya ngue di nu manhosɛ yø ja'i, 'nɛ himma juanj ngue yø mmui gä manna hya. Porque ɛmbi ngue da dü ma mmaigä 'mø gä padj ngue gä tɛnyø ja'i'a ra hya mman'u.

¹⁷ Mi'da p'uya, ga mmanna Cristo ngue di maqui. I padj ngue dí 'bai ngue gä tɔxä ra hoga 'da'yo hya ua ja ra ts'ut'abi.

18 Pɛ hĩnte ja'a, gue'mø gue yø mm̃ai ga maña Cristo yø ja'i, ogue hĩn'na. Pɛ squerangue i hm̃anna Cristo, guehna nná johyagã naya. 'Nɛ man'natho dadi johya.

19 Porque dí pađi ngue ga pømm̃anhogã ua ja ra fãdi ngue guí mmarcah̃a Oja, 'nɛ fãxcã rá Espíritu Santo bá penhna Jesucristo.

20 A nugui, nu'mø ga su ga mm̃anna hya ngue ra Cristo, ya ra 'be'isãtho te dí øt'ã 'mø. Hante gue ga hã ra ts'edi ga mm̃anna hya hangũ ra pa, hĩngue masque ga su ngue dí ofãdi. Ogue ga pongui, ogue da thogui, hĩndi mportagã'a. Nugui dadi ja ndumm̃ai dí honnbi ha di hnu manho ra Cristo.

21 A nuyá, dí nne ngue ya gdã 'bu'a ngue ga ørpabi rá pãhã ra Cristo. A nu'mø dá tu, ya man'na ma datho ra nho ga nthɛ'be.

22 Nu'mø ga sigue ga m'mucua ja ra ximhãi, da zã ga tapã mi'da yø ja'i ngue da 'yɛc'ɛi ra Cristo. Janangue nuya hĩndi pađi ndana gue'a exa ja ts'ediho ga øtya. ¿Ua nuhma xanho ngue ga sigue ga m'mai, ua gue xanho ngue ga tu?

23 Nuya hĩndi pađi ndana exa ja ts'ediho ya yoho yø hya ya. Nup'u nná bɛngã, man'na xanho ngue ga tu, ya gani m'ma'be ra Cristo p'uya. A nugui, dí nnu manho ngue ga tu.

24 Pɛ co nu'ah̃u, ya xanho ngue dí 'bui.

25 Janangue'a dí haxã njuani ngue ga sigue ga m'mai, n'namhma ga ha'ah̃u ra ts'edi ngue dí ndu ni nt'ɛc'ɛih̃u. 'Nɛ man'na di nja'ah̃u mpãhã porque man'na di ndu ni nt'ɛc'ɛih̃u i ja.

26 Nu'mø ga nuju mahøn'a p'uya, ya man'natho gadi ja mam̃adih̃u ra Jesucristo connã nguecã.

27 Guí ja ndumm̃ai guí 'yøth̃u yø hya mm̃annã hoga 'da'yo hya ra Cristo. Dam̃i 'yøt'e te dí xi'ah̃u, gue'mø ga mmagã p'u ga ma nu'ah̃u, ogue hĩn'na. Pɛ dí nne ga øde ngue guí hah̃u ra ts'edi 'nɛ 'da'igu guí mmam̃hma. 'Nɛ guí honi ha gdi japh̃u ngue di nthã'a ra hoga 'da'yo hya ngue'a ra nt'ɛc'ɛi ja'ah̃u.

28 Nu'mø di pi'ah̃u ya yø ja'i sah̃ra hoga 'da'yo hya, 'yo sã guí suh̃u. Porque nuyá, nu te øt'e, gue'a ra hmɛya'a ngue di m'medi. Pɛ nu'ah̃u p'uya, nu te guí øth̃u, gue'a ra hmɛya'a ngue di nyanni teh̃u. Porque guehna Oja fãxah̃u.

29 Nunã Oja bi 'da'ah̃u rá mate, hĩnga høntho ngue guí 'yɛc'ɛih̃u ra Cristo, sinoque xquet'a ja ngue guí sãh̃u ra n'u ngue guí ɛc'ɛih̃u na.

30 A nuyá, ma ga homh̃ma ha di nthah̃ra hya ya. Ya guí nnuh̃u te dá øt'ã m'met'o, 'nɛ ya guí øhm̃u ngue dadi sigue dí honi ha nná japi ngue di nthah̃ra hya.

2

1 Di ha'ah̃u ra ts'edi na ra Cristo. Nu'a guí ma'ah̃u, gue'a di hoc'a ni mm̃aih̃u'a. Nu'a ra Espíritu Santo guí n'yoh̃u ya. Ya ja ni yemm̃aih̃u ya, 'nɛ ya ja ni nhuɛcãteh̃u ya.

2 Pɛ man'na ga johyagã 'mø guí 'yøth̃u ya yø hya dí xi'ah̃u. Dam̃i ne ngue 'darb̃u dí n'yo ni hyah̃u. Gãtho'ah̃u 'da gdi mm̃athoh̃u, hĩnjon da bøñi ngue da n'nan'yo rá n'yomfɛni.

3 'Yo gadi 'yɛxh̃u, 'nɛ 'yo guí nne ngue go da nu manho'asɛh̃u yø ja'i. Sinoque guí 'yøt'e tengutho 'mø hĩnte gadi muh̃u. Guí 'yøth̃u ngue tãte xanho mi'da yø ja'i ngue'ah̃u.

4 'Yo guí øth̃u ngue høn'asɛh̃u guí timh̃ma ra nho. Dam̃i 'yøth̃u ngue 'nɛ hm̃i'da yø ja'i da dinnã nho.

5 Dam̃i 'yøth̃u tengutho bi 'yøtra Jesucristo ngue hĩngui ts'u bi 'yɛts'i.

⁶ Madague'a ngue Oja'a, pe bá sop'u rá cargo mī ja ngue mađi manda p'u mahets'i.

⁷ Bī n'uni bi nja'i. Bi gohi tengutho n'na ra hmiqūi.

⁸ Nu'mø mī m'mai ngue ra ja'i p'uya, ħingui ts'u bi 'yets'i. Gā bi 'yutho'a te rá nt'edi Oja, asta bi n'uni bi tho. Bi dup'u ja ra pont'i, madague'a t'embj ngue ra 'be'isā ngue to dā dup'u ja ra pont'i.

⁹ Janangue nuna Oja bi japi ngue ma datho dā hnu mansu. Bi japi ngue bi ntate, ħin jomman'na ngue tengu'a.

¹⁰ I nnepe ngue nu'mø bi t'øde ngue hmambrá thūhū ra Jesús, gā di ndantyøhmū'u bi 'bu mahets'i, 'ne'u 'bucua ja ra hāi, co 'ne'u 'bup'u ja ra nīdu, gā di ndantyøhmū.

¹¹ Gātho dā ma ngue ra Jesucristo, gue'a ra Hmu'a. 'Ne nu'mø t'espabi ra Jesucristo, tengutho 'mø go di t'espabi Oja, rá Papá.

¹² Ague ma zi cu'ahu, nu'mø dambá m'macā p'u guí 'buhmu, gā 'yεc'ei te dá xi'ahu. A nuyá, madague'a yaua dí 'bucā ya, pe ma datho dami 'yεc'eihu na ra ħya dí pen'naħu ya. Ya bi nyanni teħu. Janangue ma datho dami nu mansuħu Oja ya. Dami ja ndummai guí hyoni ha di hnu manho'ahu.

¹³ Nuna Oja, go di ben'naħu na te ra nho ja ngue guí 'yøthna, 'ne dā máxahu ngue dā zā guí 'yøthna te nne Oja ngue guí 'yøthna.

¹⁴ Nu te ja ngue guí 'yøthna, 'yøthna co n'na ra páhā. 'Yo 'be guí enā ngue ra ts'edi t'ot'ahu.

¹⁵ Janangue ħin tema ts'oqui dā thīn'naħu. Porque ya yø basi'ahu Oja p'u ha 'buhyø ja'i ngue yø ts'oc'ei 'neħyø mmejmahya. Mahyonitho ngue di nequi ngue n'nan'yo'ahu ngue yø ts'oc'ei 'bucua ja ra ximhāi.

¹⁶ Dami xihmu yø ja'i ha di zā di nthēui ra 'da'yo te. A nu'mø bá ħhra Cristo p'uya, dā zā di nja ga mpahā conná ngue'ahu. Porque ya ħinga sārbaħo dá mpecā p'u guí 'buhmu.

¹⁷ A nuyá, ya guí εc'eihu ra Jesucristo, ya gā unni mmēihu Oja ya. Nu'a te gni johyahu ya, xquet'a 'nequi dadi johya, madague'a ya ja ngue dā thogu co nuna ra ħya dá xi'ahu.

¹⁸ Pe dami johyahu tengutho nná johyagā, 'yo tu ni mmēihu 'mø dá tugā.

¹⁹ Dā ne ra Hmu Jesús ngue gā penhnā p'u ra Timoteo, dā nu'ahu. Nu'mø bá penc'a p'uya, ya gā johya 'mø dá pađi te gadi jahu.

²⁰ Porque ħinjongui pōni ngue di øt'e tengutho dí øt'be ra Timoteo ngue dí hon'na'be ha gdi tīmhmu ra nho.

²¹ Nuyá gātho mī'da 'bucua, yø 'befise'a ni ma yø mmēi øt'e, ħinga gue'a rá 'befi ra Cristo ni ma yø mmēi ngue dā 'yøt'e.

²² Guí pahmu ngue ra Timoteo di nequi ngue ħa ra ts'edi fāxcagui ngue dí mmam'be ra hoga 'da'yo ħya. Tengutho n'na ra ts'unt'u 'mø fāxrá papá p'u ha di mpefi, njarbaħo na.

²³ Dī nne gā penhnā p'u ra Timoteo, hōntho gā pađi tengu dā gohma asunto.

²⁴ Dā ne Oja ngue ya ħimma ya'atho gā mmagā p'u, gā ma nu'ahu.

²⁵ Nuna ra Epafrodito guá penngahu ua ngue bá hanngagui ra mēnyu dí honi, xquet'a 'neħna emmei bi máxqui ngue honi ha gdá japrā ħya. Pe nuyá, dí enā ngue mahyonitho dā map'u ya.

²⁶ Porque mī zā mī bađi ngue gā 'yøhmū ngue bi ħyēnni, emmei bi du rá mmēi. Janangue nuyá, ya ħingui nnu ra pa dá map'u ya, para ngue guí pahmu ngue ya bi zā.

27 'Nε majuañi bi hyɛñni, ya ja ngue xta ndu. Pε conná nguehrá mate Oja himbi du. Nu'mø ngue xta ndu, xøgue di ntĩmba ma dummuigã p'uya.

28 Janangue nuya dí xønni ga pɛnnbɛya, n'nammã ngue man'na gui johyaha 'mø gá nuha mahøn'a. Ya xquet'a da hyu ma mmuigã p'uya ngue gui nuha ngue ya hĩnte di ja.

29 Gui johyaha ngue gui nuha, porque gadi ncuha ngue ra Cristo. Dami nu mansuha gátho yø ja'i te'o ga 'yo tengutho ga 'yo ra Epafrodito.

30 Ya gui nuha, ya ja ngue xta ndu ngue ørpabi rá 'bɛfi ra Cristo ngue bi máxcagui. Bi n'uni bi m'ma man'ua ngue bi 'yørcagui ra 'bãxte nuna himmi sã gui 'yørcaha.

3

1 Ague ma zi cu'aha, dami johyaha rángue gui ɛc'ɛiha ma Hmuha Jesucristo. A nugu, hĩnte ga 'bɛdi ngue nyondi ga xi'aha na ra hya dá cuatã ra sacua. Nuna ra hya na, da 'yøt'aha ra nho.

2 Dami mfáhma ngue'ua yø ts'oc'ɛi 'yop'ua hĩnni 'yup'ua te øt'e. Guehya embi ngue jatho da hmɛpya yø 'yɛc'ɛi ngue di njapra circuncisión.

3 A nuja, nu'a ma hmɛpyaha, gue'a nnã thanneha Oja co gátho ma mmuaha'a. Ya dadi johya ngue ma n'yoha ra Jesucristo. Dí pahma ngue hĩnda zã ga honse ha gdã nyamhma.

4 Pε nu'mø to ɛna ngue da zã da hyonse ha di ma mahojpi, pε ma dathogã ngue gue'a nmi hongã'a. Porque man'natho mi pømmañho te nmarã 'yogã ngue mi'da.

5 Ja rá hyato ma pa dí 'bucã 'mø mi hmɛpyagã bi njacra circuncisión. Porque drã judiögã. Nuna ma mboxitagã, guehna ra Benjamín. Drã judío 'mø ma mi, 'nɛ nu'a ma hya, guehna ra hya ngue ra ebreo. Nu'a te nnã mangã'a te mmamp'ua ja ra ley ca yø judío, gue'a rá nt'ɛc'ɛi yø fariseo'a.

6 Ngue hĩnni nnegã ngue da thɛp'ua p'uya, nmi sacã'ua yø ja'i ɛc'ɛi ra Cristo. Nu'a ngue nmarã øt'ã'a te ra hya mmamp'ua ja ra ley p'uya, hĩnjongui ɛngui ngue hĩnga gue'a te dí øt'e.

7 Pε nuya te gátho nmi embã ngue tate madi muui ngue'mø ga øt'e, nuya dí ør'ma güenda ngue hĩnte di muui ya, porque ya dí ɛc'ɛi ra Cristo.

8 A nuýa, madague'a ngue nmi engã ngue tate di muui te xta øt'e, pε nuya dí ør'ma güenda ngue hĩnte di muui ya. Porque nuýa, man'na tatho di muui ngue dá pacã'a ma Hmu Jesucristo ya. A nuýa, nu te gátho nmi nnøxã m'met'o, dí engã p'ua ya ngue dí tenna Cristo.

9 Høndra Cristo dí nnøxã ya ngue bi yangui. Ya hĩnga gue'a ngue ga øt'ã'a te ra nho mmamp'ua ja ra ley ca yø judío ngue gdã nyanya. Sinoque bi hogagui ma ts'oqui Oja ngue dá ɛc'ɛi ra Cristo. Porque Oja di hojpi te'o ngue ɛc'ɛi'a.

10 A nu'a dí nnegã ya, ngue ga padi xanho ra Cristo. Dí nne di 'dacã'a rá ts'edi Oja bi 'yu'mø mi bɛnnate ra Cristo. Janangue tengutho ra Cristo ngue bi tho, xquet'a 'nɛqui dí emma te ya, madague'a ngue ga tu.

11 Dí nne ngue 'nɛqui ga bɛnnate 'mø bi bɛnnate yø ánima.

12 Di 'bɛtho ga øt'a te gátho ja ngue gdã n'yogã. Hĩngue masque sã ga ɛna ngue ya hĩnte di 'bɛdi. A nuýa, dadi ja ndummai ngue xamhatho ga sadi ga øt'ã'a te i zongagui ra Cristo ngue ga øt'e.

13 Ague mā zi cū'ahū, hīndī nne gā mmaŋ gue gā ɛnā ya gā xanho te nná 'yo. Pɛ hōnda n'na rā hyā ja ngue gā ɔtya. Nū te xā thogui, ya dā gop'ū'a ya. Nū rā pa dī mā p'ūya, mā gā ja ndummaī gā ɔt'a te ja ngue gā ɔt'e.

14 Nū'mō bi zēdi ngue gātho gā ɔt'a te i zongaguī Oja ngue gā ɔt'e, hīnte dī 'bēdi, nūp'ū mahɛts'i dī n'najhma nzābi ngue ya mā n'yo'be rā Cristo.

15 Gāthogahū ngue ya bi dīmma mmāihū xanho hanja nā mā n'ɛc'ɛihū i ja, a nuyá, mā gā homhmū ya ngue mān'na mān'na dī zā gā n'yo mānhohū. Pɛ nū te'ɔ ɛnā ngue ya hīnte dī 'bēdi, ɛnā ngue ya gā ɔt'a te nnep'a Oja ngue dā 'yōt'e, Oja dā xojpa rá mmaī rā ja'i ngue dā badī ngue hīnga gue'a te ɔt'e.

16 Nū'a te gāma hyā dī tīmhū ya, gue'a ja ngue gā ɔthū'a.

17 Ague mā zi cū'ahū, para ngue guī padī te i ja ngue gdī n'yohū, tengutho gā nūhū ngue dī ɔt'ā, dā gue'a guī 'yōthū'a ya. Ya guī nnuhū te gā 'yo yō ja'i nuyā ɔt'e tengutho dī ɔt'ā.

18 Ya xangu yō nniđi xtā xi'ahū nā rā hyā hōnga mmangā ya. 'Nɛ conma guidā nná xi'ahū ngue 'yop'ū xangu yō ja'i nū'ū i mmaŋ gue hīnte dī muī'a i dū p'ū ja rā pont'i rā Cristo.

19 Nū'a ja ngue dā thoya yō ja'i ya, dī m'mēdi. Guehya hīnguī so yō mmaī Oja ya, sinoque hōnt'a te yō pāhāɛ so yō mmaī. Nū'mō bi 'yōtrā nts'o ja ua ja rā xīmhai, gue ɛmma gue dī 'yɛxtho, 'be xīnguī pɛs'yō sá.

20 Pɛ nūh, dyō mmɛnguīhū p'ū mahɛts'i. 'Nɛ dī tōmhū ngue ja dī 'yɛp'ū nā rā Hmū Jesucristo mā Yantehū.

21 Nuná, dī pārcā mā do'yohū porque nuyā hīnguī nzaquigahū ya. Dī japi ngue dā gohi tengutho rá do'yo ngue maguesɛ. I ja rá ts'edi ngue nū te dī mānda dī nja, gue ā dī nja'a.

4

1 Ague mā zimmađi cū'ahū, janjuani ngue dī nne gā nnu'ahū. Janjuani ngue dadi johya conná ngue'ahū. A nuyá, dī xi'ahū ngue 'yogui hehmū nā rā Hmū Jesucristo.

2 Nunā rā Evodia, connā Síntique, dī āpra mate ngue 'yo dadi nsai, dā 'yōt'e ngue dī ncu ngue ɛc'ɛi rā Cristo.

3 A nū'i mā mmīmɛfiui, dī ā'i rā mate ngue guī nnu ha gdi japra hyā dī nxiha mā zi cūhū yō xisu dī nsai. Nuyā yō xisu ya, guehya bī māxcaguī m'met'o p'ū ha dá māngā rā hoga 'da'yo hyā. 'Nɛ xquet'a bī māxcaguī rā Clemente con mī'da mā cū bī māxqui ngue bī mānna hyā. Nū yō thūhū ya yō ja'i ya, i nt'ot'i p'ū ja rā libro nt'ot'i yō thūhū yō ja'i nuyā dī nthēui rā 'da'yo te.

4 Zant'a damī johya ngue guī n'yohū rā Hmū Jesús. Dadi yopra hyā dī xi'ahū, damī johyahū.

5 Nū'a te rā nho gnī 'yohū, damī 'yuthū yō ja'i 'bup'ū guī 'būhmū ngue gyō hoja'ihū. Nū'a rā Hmū, ya hīmma ya'atho dā ɛcua'a.

6 Nū'mō ja te guī hɛmphū, 'yo dī sū nī mmāihū. 'Yāphū Oja ngue dā māxahū 'mō te guī thohmū. 'Nɛ damī bɛmhū ngue xandōngu te ja ngue gdī ja mammađihū Oja.

7 Nū'mō guī 'yōthū nā rā hyā dī xi'ahū ya, Oja dā hyut'a nī mmāihū. Nū'a dī hyū nī mmāihū p'ūya, mā datho ngue nthūmmaī xandōnho, hīnga ngu'a rā hyā gā ya yō ja'i ngue ɛmbī nthūmmaī. Ya hīnnī māntho te dā zū nī mmāihū ngue mō ya guī n'yohū rā Jesucristo.

⁸ Ague mā zi cu'ahū, ya rá nzeꝑuitho nā rā hyā dí xi'ahū ya. Dā zo nī mmūihū ya yø hyā majuani. Guehya yø hyā bá n'youi rā respeto. Guehya yø hyā njuantho ya. Guehya yø hyā hīn temā ts'omhya bá n'youi. Guehya yø hyā ngue maḥotho dā zo nī mmūihū.

⁹ Nu'a ra hyā dá xān'nahū, gue'a gui 'yøthū'a. Ya guí nnuhū te dá øt'ä, dā ngut'a gui 'yøthū ya. Nu'mø gui 'yøthū'a ya, Oja dā hyut'a nī mmūihū.

¹⁰ Dadi johyagä 'nē dadi ja mammaḍi Oja ngue ya gá beñjū mahøn'a 'nē gadi zecjū te dí honi. Dí pačā ngue hīn gadi pumbēñijū, pē mam'met'o hīmmi sār'p'ū guí zecjū 'mø.

¹¹ Nugä hīn dadi 'mø hīngui fāxcāhū. Dadi johyatho hønt'a ts'ū te nnä 'bēi.

¹² Dí paḍi te nnä tho 'mø dí hyoya, xīndi pa 'mø ngue ja te gā si. Dadi johyatho 'mø dí nīya, oꝑe dí tū manthūhū. Ngūtho dadi johya gue'mø mbonguitho oꝑe hīngui ts'ū te gā honi.

¹³ Hønt'a ts'ū tengue gā thogui, hīndi su, porque rā Cristo di hačrā ts'edi.

¹⁴ Xānho te guí ørcāhū ngue guí fāxcāhū 'mø te dí hongā.

¹⁵ Nu'ahū, gyø mmēnguūhū p'ū ja rā hñiñi Filipos, nu'mø rá maḍi dambā mangā rā hyā p'ū Macedonia ja nī hāihū, mā thocā p'ūya ngue ḍañi mpaḡā man'na nguadi, høn'atho gā fāxcāhū'a te dí honi.

¹⁶ Nu'mø tobe dambī 'būtā p'ū ja rā hñiñi Tesalónica, nyo ndi, nhyū ndi gā pēnngāhū ra mēnyū gā si 'mø hīn'yū te gā honi.

¹⁷ Hīngā høntho dadi johyagä ngue gadi 'dacjū te dí si, sinoque dadi johyagä ngue nu te guí ørcāhū, gue'a man'na di nu manho'ahū Oja'a.

¹⁸ Nu'a te rā mēnyū guā pēnhū ngue bá hā rā Epafrōdito ngue bi 'daqui, nugā dá hanj. A nūya mbonguitho te dí honya. Nūnā rā mēnyū nā, cohi como tengutho rā bopo ūsyø ja'i 'mø øtra 'bøt'e, māzi hotho gā yūni. 'Nē i nnu manho Oja.

¹⁹ Nu'a mā Ojahū, di mfāxte ngue di 'da'ahū te gā gadi 'behmū. Porque hīn'yū p'ū rá nzeꝑui i ja rá njapi di unni to n'youi rā Jesucristo.

²⁰ Para zāntho gā εspāhū Oja mā Papāhū. Dā ngut'atho.

²¹ Dí pēnnbābi rā nzeꝑua te'o gātho ya n'youi rā Jesucristo. Nūya mā cuhū 'bēcua dí 'bēi, xquet'a pēn'nahū rā nzeꝑua.

²² Gātho ya yø ja'i 'bēcua ngue ya yø ja'i Oja di zeꝑua'ahū. Dā guehya 'da yø 'yēc'ei 'bēp'ū ja rá ngu rā ḍast'abi Roma pēnhmā nzaqui rā hyā ngue di zeꝑua'ahū.

²³ Nūnā mā Hmūhū Jesucristo di japi gātho'ahū. Dā ngut'a tho.

Colosenses

Ja ua ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mennba yo 'yεc'εi Colosas.

¹ Nugä drá Pablo, Oja bi 'yεxqui ngue drá representantegä rá Jesucristo. Co nehnä mä zi cuhü rá Timoteo

² dädi zenguaä'be'u to gätho ya o rá 'yε Oja rá m'mup'u ja rá hnini Colosas. Gue'e mä zi cu'ahü ngue gui εc'εihü rá Jesucristo. Dī nne ngue nunä Oja mä Papáhu di jap'ahü 'nε dā hyut'a ni mmühü.

³ Nunä Oja, guehnä rá Papá mä Hmühü Jesucristo. Guehnä zant'a dädi ja mammadi 'mø dá mat'Oja connä ngue'ahü nä.

⁴ Porque dí øcä te ja ni nt'εc'εihü ngue rá Jesucristo. 'Nε dí øde ngue majuanī gadi mahmü to gätho ya o rá 'yε Oja.

⁵ Xquet'a dädi ja mammadi Oja ngue'a te gä rá nho ya xpá nzänni di 'da'ahü p'u mahεts'i. Ya gui pahmü ngue Oja di 'da'ahü rá nho, porque guehnä rá hya n'yoi rá hoga 'da'yo hyä bi si'ahü nä. A nunä rá hyä bi si'ahü, majuanī nä.

⁶ Pε hinga hön'athohü bi si'ahü nä rá hyä nä, sinoque mä'yoni rá hyä ndap'u bi zä rá ngüni nximhäi. A nuyä, ndap'u bi zä, man'na man'na ni 'yεc'εitho rá hyä yø ja'i. 'Nε man'na ni xohyø n'yomfεni yø ja'i ndana rá nho dá n'yo. Porque nuyä, ndap'u bi zä njap'u tengutho'a te bi njap'u gui 'bähmü asta guehyø pa xcä 'yøhmü nä rá hyä nä. Ja bá timp'u ni mmühü ngue majuanī ja rá mate Oja.

⁷ Nunä mä zi cuhü rá Epafras bi xän'nahü nä rá hyä nä. Xquet'a ørpabi rá 'befi rá Cristo tengutho dí øt'a. Nunä rá Epafras di mpefi xanho p'u ha gui 'bähmü ngue manä hyä, tengutho 'mø gdí 'bücä p'u.

⁸ Nunä rá Epafras, guehnä bi xiqui hanja'a te øt'ahü rá Espiritu Santo ngue gadi mmähmü n'na ngu n'na'ahü.

⁹ Astä guehra pa xtä øcä nä rá hyä naya, hindí säya dí mmat'Oja connä ngue'ahü. Dī äpä Oja ngue dā 'yøt'e ngue gui pahmü xanho'a te gä nne Oja gui 'yøthü. Dā xoc'a ni n'yomfεnihü ngue man'na gdí pahmü'a te rá nho ja ngue gdí n'yohü.

¹⁰ Porque dí nnegä ngue gui n'yohü tengutho nne Oja gdí n'yohü. Nu'mø ngu'a gui 'yøthü ya, nunä Oja zant'a jampähä connä ngue'ahü. Dī nnegä ya ngue nunä te gä gui 'yøthü, gä dā gue'a te xanho gui 'yøthü. Dī nne ngue man'na man'na gdí mbenthü Oja.

¹¹ Nunä Oja jase rá ts'edi, guehnä dí äpi ngue di 'da'ahü rá ts'edi nunä gui homhmü ngue dā zäp'u gui sεthü'a te gä rá n'u gui thohmü. Zant'a gui johya thohü.

¹² Dī nne ngue gui ja mammadihü Oja, nunä rá Papá rá Jesucristo. Porque guehnä bi 'yøt'e ngue di tocagahü nä te gä di unnbä mahεts'i'u yø ja'i ya o rá 'yε.

¹³ Nunä guehnä bá jugahü p'u ja rá ts'edi rá zithü madi mandagahü nä. Bi 'yøt'e ngue go dá εc'εihü'a te rá hyä di manda rá Ts'ant'u Oja. Nunä Oja εmmi di mä'a rá Ts'ant'u.

14 'Nε guehna rá Ts'ant'u Oja bi gurca ma ts'oquihu. Janangue ya bi punnga ma ts'oquihu.

15 Nuna Oja, hinjongui nnu na. Pe conná guehra Jesucristo ya fa Oja ya, porque 'da'igu'u. Nuna ra Jesucristo, guehna maguesε na ngue'a te gátho i ja.

16 Conná guehra Jesucristo i ja ya yø cosa bi hogui, tengutho bi ja mahets'i 'nε'a te gá ja ua ja ra ximhái. Guehya yø cosa di nnuhu ngue ja, co 'nε'u yø cosa ngue hindí nnuhu. Conná ngue'a, 'bu'u to ja yø ts'edi, 'nε 'bu'u to t'εc'ei, 'nε 'bu'u yø ts'at'abi, 'nε 'bu'u to gátho yø hmu. Porque ra Cristo go bá sanni te gátho ja'a, 'nε go gue'a di manda gátho yø cosa'a.

17 Nuna ra Cristo, ya mi 'bu'mø tobe himmi ja'a te ja ya. Pe nu te di nnuhu ngue ja ya, go gue'a øt'a ya ngue di sigue jatho yø cosa i ja.

18 A nuyá, nuna ra Cristo guehna 'bet'o na ngue gátho yø 'yεc'ei 'bui, tengutho rá ya ra ja'i, gue'a 'bet'o'a ngue di mandabi gá rá do'yo ra ja'i. A nuna ra Cristo, guehna di unna 'da'yo te'u to gá εc'ei na. 'Nε go 'bet'o na ngue'u to di bennate p'u ha da nt'águi. Janangue nuna ra Cristo, guehna maguesε na ngue'a te gátho i ja.

19 Oja bi ne ngue tengutho'a, xquet'a njarbatho ra Cristo ya.

20 Oja bi ne ngue conná Cristo da zá di mpεnhui Oja yø ja'i 'bucua ja ra häi co 'nε'u bi 'bu mahets'i. Di nhojpaui Oja rángue bi du p'u ja ra pont'i ra Cristo.

21 Nu'mø yø pa xa thogui, gmi nnu 'dan'yohu Oja p'u ja ni mmuihu. Mani nsuihu na, porque gá ra nts'o gmani n'yohu. Pe ya bi ne Oja ngue da n'amigohu ya.

22 Ra Cristo bi n'uní bi tho, n'namhma ngue di hoga ma ts'oquihu. Janangue nu'mø ya gdi 'buhmu p'u ja rá hmi rá dá Oja, ya hin tema nts'o di nequi p'u ja ma mmuihu. Ya hin tema hya da thjngah.

23 Pe jatho ga hahu ra ts'edi ngue di ndu ma nt'εc'eihu i ja. 'Nε 'yo gui yobεnihu guehna ra hoga 'da'yo hya bi si'ahu. 'Nε guehna ra hya i hma gá rá ngani nximhái na. Nugá drá Pablo xquet'a guehna ra hya di mmangá p'u 'buhyø ja'i naya.

24 A nuyá, dadi johyagá ngue di ságá ra n'u conná ngue'ahu. Porque ya di thocá ra n'u ja ngue gá thogui, tengutho ra Cristo bi zá ra n'u conná ngue'u yø ja'i bi 'yεc'ei.

25 Nuna Oja bi 'daca ra 'befi ngue ga fāxahu co gátho mi'da yø 'yεc'ei. Janangue nuyá, gá di mmangá'a te gāma hya n'youi rá hya Oja.

26 Nuna ra hya di mmangá, himmi fa'mø yø pa xa thogui, asta ja nuyá, ja bi fahya. A nu'u yø nyogui ja'i xa m'mui, himbi bahna ra hya na. Pe nuyá, nuna Oja bi japi ngue bi ba'u yø ja'i ya o rá 'ye ya.

27 Oja bi 'yøt'e ngue da fadi hangu gangu ra nho di unyø ja'i hingyø judío. Guehna ra hya naya ngue ya gui n'yohu ra Cristo. A nuyá, ngue ya gui n'yohu ra Cristo, ya tinni mmuihu xandønho ngue majuaní di n'na'ahu ra nho p'u mahets'i.

28 Nuna ra Cristo di mmangáhe. Dadi consejohe gátho yø ja'i. Dí xānbahe ra hya gátho yø ja'i, n'namhma ngue da badi xanho hanja ra hya. Dí nnegáhe ngue nu'u yø ja'i ya n'youi ra Cristo, gátho ra nho da n'yo n'namhma ngue da nu manho Oja.

29 Guehna ngue nná ho ma mmui dadi mpefi. Porque di hacra ts'edi ra Cristo ngue ga mpefi ga mmanna hya.

2

1 Dí nnegä guí pahmә ngue mathoguitho dí hogä ma mmәi dí mmat'Oja connä ngue'ahә. 'Nә dí mmat'Oja connä ngue'ә yø 'yәc'әi rá m'mәp'ә ja rá hniní Laodicea. 'Nә dí mmәpәbí Oja gätho m'ida yø 'yәc'әi hínjam'mø xa nnugui.

2 Dí nnegä ngue guí hatra ts'edi ní mmәihә ngue xøgue da 'da'igu guí mma n'na ngu n'na'ahә. 'Nә dí nnegä ngue hinguí nyoberihә, guí pahmә xandønhø hanja nә rá Cristo. Nunә Oja, go øt'a ngue fadi xanho hanja'a rá Cristo.

3 Nunә rá Cristo, guesenә da xoga ma n'yomfәnihә nә ngue da dínma mmәihә hanja nә rá hya tate dí muii.

4 Dí xi'ahә nә rá hya nә, n'nammә ngue hínjondә hyär'mә hya'ahә. Porque 'bhuyø ja'i ngue mahotho gә ngucyø hya mma ngue gә nhäte.

5 Nugä hinga 'dap'ә dí 'bhmmә ya, pә høn'atho dí mbәn'ahә. 'Nә hu ma mmәigä 'mø dí øde ngue da xandønhø ní n'yomfәnihә, porque guí hahә rá ts'edi guí әc'әihә rá Cristo.

6 Nu'mø mambá fәdi gә 'yәc'әihә rá Jesucristo, gә 'yøt'e ngue ní Hmuһә nә. A nuyá, nunә rá Cristo gә 'yøt'e ngue ní Hmuһә, høn't'a zant'a da 'yo ní mmәihә nә ya.

7 Mәn'nan'yo mí 'yøt'e ngue guí hyehmә p'ә rá Cristo. Gә 'bhmmә connä ngue'a. Dí ndә ní nt'әc'әihә co nunә rá hya bi sän'nahә. Gui ja ndummi guí ja mәmmadihә Oja.

8 Damí mfähmә xandønhø. 'Yo toni ja'i dadi ts'on'na ní nt'әc'әihә, sә da 'yәnә ngue da xän'nahә yø hya ngue yø mfadisә yø ja'i, 'nә hinda gue'a rá hya bi nxänbәte rá Cristo da xän'nahә. Guehya yø hyäte ya, hímma juani te i mma. Gue'a te yø mfadi yø ja'i ua ja rá ximhäi i mmanya. Gue'ә yø hya xa nja manjam'mø i mma.

9 Rә Cristo bi hnü ngue bi njә'i nә, pә hinte di 'bedi ngue rá ts'edi Oja.

10 Ya dí n'yohә rá Cristo ya, ya hinte man'na dí 'bedi. Guehnә 'bet'o naya ngue'ә to gätho ja yø ts'edi.

11 A nuyá, ngue ya ní n'yohә rá Cristo, ya bi mәpya'ahә. Pә gue hímma xøts'etho bi mәpya'ahә tengutho øtyø judío. Sinoque nunә rá hmәpya bi ja'ahә, bi hyecra nts'o mí ja ní n'yomfәnihә.

12 Nu'mø gmí nxixyahә, gә 'yø'ni güendahә ngue ya bi zәp'ә rá nts'o gmaní n'yohә m'met'o. Guí øthә rá güenda ngue 'darbә bi t'әc'ahә rá Cristo. 'Nә gә 'yәc'әihә ngue ja rá ts'edi Oja ngue bi japi bi bәnnәte rá Cristo 'mø mí dү. Gә 'yøthә rá güenda ngue 'dap'ә gә bәnnәtehә rá Cristo, gә pahmә ngue ya ma'da'yo gә m'mәhmә mahøn'a.

13 A nu'mø man'na rá pa, gätho yø ja'i hingyø judío, ma hín'yә rá 'da'yo te porque hímmi pa'a rá 'yü Oja, gә rá nts'o maní n'yo. Pә nuyá, bi 'yøt'Oja ngue gә nthәhә rá 'da'yo te connä nguehra Cristo. Nu'a te ma ts'oquihә mí ja, ya gә bi punngahә Oja.

14 Mí ja ma ts'oquihә ngue xtä fәsthoһә rá ley Oja. Pә nunә Oja, ya bi hoga ma ts'oquihә ngue bi dү p'ә ja rá pont'i rá Cristo.

15 Nu'mø mí dү p'ә ja rá pont'i rá Cristo, bi 'yembә häi rá hya'a rá hmү ua ja rá ximhäi, porque nu'ә mamә dәxquibi, gә bi ma häi. Xøgue nhmíte ngue bi 'berpa yø sә porque bi dapi gätho.

16 Janangue nuyá yø ja'í embi ngue hingui ho te guí sihú, 'yo guí εc'eiñú te mmanya. 'Yo guí εc'eiñú 'mø dā 'yembí ngue jatho guí suphú rā ngo, oque guí suphú rā t'usna, oque dā 'yembí ngue jatho guí suphú rā pa ngue rā ts'áya.

17 Nuyá yø hya ya, guehya mī ja ts'editho ngue dī nja hante ngue dā εhrá Cristo. Pε nuyá, ngue ya bá εhrá Cristo, ya hīn'ná ya.

18 'Yo guí εc'eiñú 'mø dā 'yēn'ahú ngue rā ts'oqui guí 'yøthú 'mø hingui thannehú yø anxε Oja tengutho øt'ú. Émbi ngue di 'yεxra ja'í nu'a hingui nne dā 'yøt'e tengutho gā 'yo'ú. 'Nε guehya yø ja'í mmanya ngue ja yø mfađi, εnā ngue nnu yø cosa nu'ú hīnjongui nnu. Pε dī nequi ngue guehya yø ja'í di 'yεts'í, porque εnā ngue pase, guehya yø ja'í hīnte dī muui te mmanya.

19 Guehya yø ja'í xā hyεp'ú rā Cristo ya. Conque hønse rā Cristo 'bet'o ngue gātho yø 'yεc'εi. 'Nε guehnā rā Cristo fāxyø 'yεc'εi, porque gue'ú yø 'yεc'εi nnøpe ngue rá do'yo. 'Nε guehnā di 'dacjú rā ts'edi ngue gā n'yohú xāho nā, tengutho nnecejú Oja ngue gđá n'yohú.

20 Đamī 'yø'nī güendahú ngue nu'mø mī dū rā Cristo, xquet'a 'nε'ahú ya gá tuhú, ya bi zεp'ú'a te yø ts'ännise yø ja'í ua ja rā ximhäi. Pε, ¿hanja ngue guí emhmú ngue nī mantho ja ts'edi ya yø hya ya? Porque tobe guí nne guí siguetho guí 'yøthú'a te gā 'yo yø ja'í.

21 Nuyá embi ngue hingui sá dā ts'i 'da yø cosa. Ém'mø bī nuyá: "'Yo guí nne ngue guí sá, astá 'yo guí thādi", i εnā.

22 Pε gātho yø cosa i ja, xāho ngue dā ts'i, 'nε nu'a te si rā ja'í, i thotho. Janangue nu'a te rā hya xānnbate ya yø ja'í ya, yø hyase.

23 Majuanī ngue nuyá yø ja'í mmanya yø hya ya, εnā xøyø bamhya p'ú guí nequi. Porque εnā ngue xānnbate'a te nī 'yup'ú ngue di 'yøtyø ndanne yø ja'í. 'Nε xān'nahú ngue guí 'yøt'e ngue hīnte gadi muhú. 'Nε xān'nahú ngue guí sammī xāndønho'a te rá pähä nī do'yohú. Pε hīnte dī muui ya yø hya mma, porque hingui hajpabi'a te rá ts'on'yomfēni jap'ú ja rá mmaí rā ja'í.

3

1 Đamī 'yø'nī güendahú ngue nu'mø mī bennate rā Cristo, xquet'a 'nε'ahú ya gá bēnnatehú. Janangue nu te gđi 'buhmú ya, 'yø'nī güenda ngue tengutho 'mø ya gđi 'buhmú p'ú mahεts'í bī 'buhra Cristo ja rá n'yεi Oja.

2 Mā datho dā zo nī mmuihú'ú yø cosa bí ja mahεts'í. Hīnga gue'ú yø cosa ja ua ja rā häi guí 'yεmphú ngue mā datho di muui.

3 A nuyá, ngue guí n'yohú rā Cristo ya, ya hingui ja ngue gđi 'buhmú tengutho gmanī 'buhmú m'met'o. Nunā rā Cristo, i n'yoi nā Oja rá Papá, 'nε guehnā fāt'a nī tehu naya.

4 Nunā rā Cristo rá mmeti mā tehu. Nu'mø bá εp'ú nā, ya dā hny ngue tate ja rá ts'edi. 'Nε xquet'a 'nεcjú dā hny ngue ya man'yohú nā.

5 Janangue nuyá, nu'a te gā rā ts'on'yomfēni ja ua ja rā ximhäi, đamī hyehmú p'ú'a. 'Yo guí 'yøts'om'māihú. 'Yo temā nts'o guí øthú. 'Yo di so nī mmuihú rā nts'o. Nu te guí peshú, 'yo guí nnehú ngue man'na man'na dī nxandi. Porque nuyá yø ja'í ngue njap'ú, gue'a te pεts'í thanne, hīnga gue'a Oja nī ma yø mmui ngue thanne.

6 Nuyá yø ja'í njap'ú, guehya fεspatho rá hya Oja ya. Janangue guehya dā japra castigo Oja ya.

7 Da gue'ahũ 'mø yø pa xā thogui, xquet'a xcá njahũ p'uya ngue gmĩ fεspathohũ rá hya Oja.

8 Pε nu rā pa ja p'uya, damĩ hyehmũ p'ũ gātho ya yø hya gā xi'ahũ ya: 'yo gyø cuehũ, 'yo høndrā njunt'ĩ guĩ nnehũ, 'yo gyø zatehũ, 'yo gyø nequisiũhũ, 'yo gyø yā mants'ohũ,

9 'yo gadĩ nhyāt'i n'na ngu n'na'ahũ. Nu'a te gmanĩ n'yohũ m'met'o, ya bi mpádi.

10 A nuyá, ya bi gom'da'yo nĩ n'yomfεniũhũ ya. A nuna Oja, da zā da 'yøt'e ngue man'na man'na gdĩ pahmũ nā. 'Nε da 'yøt'e ngue nu'a te nne Oja gdĩ n'yohũ, hønt'a hønt'a da zo nĩ mmũihũ'a.

11 A nuyá, ya hĩndĩ mporta ngue'mø rā judío ogue hĩngřā judío ya, mhmeřya ogue hĩngřā mhmeřya rā ja'ĩ ya, rā 'dan'yo ja'ĩ ogue rā ja'ĩ hĩn'yũ rā mfadi, 'bħhrá hmu ogue hĩnjo'o rā hmu. A nuyá, nuna mā datho ngue dĩ mporta ya, guehna ngue da t'εc'εi rā Cristo. Porque rā Cristo, guehna n'youi gātho yø ja'ĩ εc'εi nā.

12 Nuna Oja dĩ ma'ahũ 'nε bá huan'nahũ ngue guĩ sohũ rá 'yε. O gadĩ 'yεxhũ ya, sinoque dĩ nja nĩ nħuεcatehũ. Dĩ nja nĩ yemmũihũ. Damĩ 'yørpā rā nħo nĩ mmĩc'εihũ. Nu'mø te si'ahũ, damĩ sεthũ.

13 Damĩ seti te gadĩ n'yørpe n'na ngu n'na'ahũ. Nu'mø ja te gnĩ njunthũ, damĩ mpunnbĩ n'na ngu n'na'ahũ. Tengũtho rā Cristo bi pun'nahũ, damĩ njathũ p'uya ngue guĩ mpunnbahũ.

14 Nuna mā datho i ja ngue guĩ 'yøthũ ya, guehna ngue guĩ mahni mmĩc'εiui n'na ngu n'na'ahũ. Gue'a di zā guĩ 'yøthũ'a te gā dadĩ 'bεp'ahũ guĩ 'yøthũ'a p'uya.

15 Nuna Oja, bi 'yøt'e ngue xøgue εntho n'na nc'εitho ja gātho yø 'yεc'εi. 'Nε bi zon'nahũ Oja ngue hĩngui nnu 'dan'yo n'na ngu n'na'ahũ. A nuyá, guĩ ja ndummi ngue mamĩ ts'omhmũ nā rā hya i zon'nahũ Oja. Zant'a guĩ ja mammadĩhũ Oja.

16 Nuna rá hya rā Cristo hønna da 'yo nĩ mmũihũ xandønho nā. Nu'mø guĩ xānnbātehũ rā hya, damĩ padĩ ha gdi japhũ rā hya guĩ mmamhmũ. Damĩ ja mammadĩhũ Oja co gātho nĩ mmũihũ mēnte guĩ turpahũ yø salmo 'nεhyø alabansa.

17 Nu'mø ja te guĩ øthũ, ogue ha guĩ yathohũ, damĩ 'yøthũ para ngue di t'εspabĩ mā Hmũhũ Jesucristo. Rāngue guĩ εc'εihũ rā Cristo, nuna Oja mā Papahũ da 'yø'mø gā zohmũ. Janāngue nuyá, guĩ ja mammadĩhũ Oja ya ngue'a te gā ørcāhũ.

18 Ague gyø xisuhũ, damĩ 'yεc'εi nĩ dammehũ. Guehna rá nsāui da 'yøt'e te'o ngue ya εc'εi rā Hmu Jesús.

19 Ague n'yø'ahũ, damĩ mahni xisuhũ. Mahotho gdĩ zohmũ, 'yo høndrā sui guĩ nnehũ.

20 Ague gyø basihũ, nu'mø nzo'i nĩ papá ogue nĩ mamá, damĩ 'yεc'εihũ. Porque gue'a di ho rā Hmu Jesús ngue guĩ 'yøhmũ rā hãm 'mø ts'o'ahũ.

21 Ague gyø papahũ, nu'mø guĩ nzohnĩ basihũ, damĩ hyonnbĩ ha hĩndĩ mbøcue nĩ basihũ, n'namhmā ngue hĩnda gohyø mmĩ.

22 Ague gyø hmĩquihũ, damĩ 'yøt'e te gā di 'bεp'a nĩ hmu guĩ 'yøthũ. 'Yo guĩ øthũ tengũtho øtyø ja'ĩ ngue høn'mø nnu yø hmu dĩ mpεfi, høntho nne ngue da hnu manho. Rāngue guĩ nnu mānsuhũ Oja, nu te guĩ pεhmũ, co gātho nĩ mmĩ gdĩ 'yøthũ rā 'bεfi.

²³ Nu'mø ja te guí pehm_u, dami ne ngue co n'na ra páhãtho gdí 'yøth_u ra 'befi. Gui 'yø'ni güendah_u ngue tengutho 'mø gdí ørpa_u rá 'befi ra Hmu Jesús. Hingue masque gui 'yemhm_u ngue ra ja'itho guí ørpa_u rá 'befi.

²⁴ Ya guí pahm_u ngue nuna ma Hmu_u Jesucristo go da gut'ah_u na co nu'a te gã ra nho di 'da'ah_u m'mefa. Porque guehna ma Hmu_u Jesucristo di mandagah_u ya.

²⁵ Pe nu ra ja'i xants'o te øt'e, ra castigo rá njut'i. Porque gãtho yø ja'i, nu te gã xa 'yøt'e, gue'a ra njut'i di nja'a.

4

¹ Ague gyø hmu_u, nu'a ni 'yup'u guí 'yørpa ni hmiqũh_u, gue'a gui 'yøth'a, 'yo mathoguitho gadi amhm_u. Dami pahm_u ngue xquet'a bí 'bãhni hmu_u mahets'i 'nẽ nnutho te guí ørpa ni hmiqũh_u.

² Guí hya ra ts'edi ngue njandyatho guí mat'Ojah_u. Hinha rá nzegui gui ja mamadih_u Oja.

³ Nu'mø gã mat'Ojah_u, xquet'a 'nẽcã dami marcah_u Oja, n'namhma ngue nuna Oja da nu ha di japi har_u da zã ga mmangã na ra hya na. Porque yø ja'i tobe hingui padi hanja'a ra hya ngue ra Cristo. A nuyá, ya dí ofãdi guehna ra hya di mmangã.

⁴ Dami marcah_u Oja n'namhma ngue Oja da xãngui ha gdá japra hya ga mma. Porque nu'mø dá mangã na ra hya na, mahyonitho ngue da 'yo ni 'yu ra hya.

⁵ Nup'u 'bãhyø ja'i hingyø 'yẽc'ei, dami mportah_u xãnho. 'Nẽ dami hyoni ha gdi xihm_u ra hya yø ja'i. 'Yo gadi 'beth_u ra ora.

⁶ Nup'u har_u guí yah_u, dami neh_u ngue gã ra hoga hya gdí nyah_u, mahotho da nt'øde ra hya gdí nyah_u. I jatho ngue ya gdí padi ha gdí japh_u ra hya gui xihm_u n'na ngu n'na yø ja'i.

⁷ Nuna ma zi cuh_u ra Tiquico hingui hegagui, i fãxqui xãnho. Porque 'dap'u dí 'yo'be ngue dí ørpa'be rá 'befi ra Hmu Jesús. Nu te dí øt'a ua ya, go danj xi'ah_u p'u na ra Tiquico 'mø bi map'u.

⁸ Guehna nnã et'a p'u ha guí 'bãhm_u naya, para ngue guí pahm_u te dí øt'ãhe ua. Go da hyut'a ni mmũh_u na.

⁹ Da mẽ na ma zi cuh_u ra Onésimo, xquet'a 'nẽhna hingui hẽhra hya na. Guehna n'na nc'ei ni mmẽngũh_u na. Nuya p'uya, go da xi'ah_u temã hya ja ua ya.

¹⁰ Nuna ra Aristarco 'daua dí ofãdigã'be, di zengua'ah_u. Da guehna ra Marco rá primo ra Bernabé, xquet'a di zengua'ah_u. Ya xtã pen'nah_u p'u ra hya ngue nuna ra Marco 'mø bi zømp'u guí 'bãhm_u, dami umhn_u xãnho ra ts'ãya.

¹¹ Xquet'a di zengua'ah_u na ra Jesús i Justo. Nu gãtho yø judio ngue ya ẽc'ei ra Jesucristo ua ja ra hnini, høndya hyu nc'ei pøni ngue nne da mãxqui ngue rá 'befi Oja ya. A nuyá, guehya hũrcagui ma mmũigã ya.

¹² Nuna ra Epafras ni mmẽngũh_u xquet'a di zengua'ah_u na. Pe xquet'a ørpabi rá 'befi ra Cristo na. Nu'mø ngue bi mat'Oja na, janjuanĩ ngue apra mate Oja connã ngue'ah_u. Nnepe ngue di ndã xãnho ni nt'ẽc'ei_u, n'namhma ngue gui ja ndumũai guí 'yøth_u gãtho'a te rá páhã Oja, hĩnte di m'medi.

¹³ Nuna ra Epafras, dadi jagã majuanĩ ngue mathoguitho ho rá mmũi ngue mmat'Oja connã ngue'ah_u na, dague'u yø ja'i rá m'map'u ja ra hnini Laodicea, co 'nẽ'u rá m'map'u ja ra hnini Hierápolis. Gã mmarpabi Oja.

¹⁴ Xquet'a di zengua'ah̄n̄ n̄a mā zi cūh̄n̄ r̄a Lucas, nūn̄a r̄a médico. 'Nēhna mā zi cūh̄n̄ r̄a Demas, xquet'a di zengua'ah̄n̄.

¹⁵ Nūgā dr̄a Pablo, dī pēnnbabi r̄a nzengua'uh̄ mā zi cūh̄n̄ rá m'm̄ap'uh̄ ja r̄a hn̄in̄i Laodicea. Xquet'a d̄adi zengua'a r̄a Ninfas co 'nē'uh̄ yø 'yēc'ēi dī mpeti p'uh̄ ja rá ngu n̄a p'uh̄ya.

¹⁶ Nū'mø ya bi hnu n̄a r̄a carta ja ua p'uh̄ guí 'b̄ah̄m̄uh̄, d̄am̄i thocj̄uh̄ r̄a carta, dī map'uh̄ ha dī mpeti yø 'yēc'ēi p'uh̄ ja r̄a hn̄in̄i Laodicea ngue d̄a hnu. Xquet'a nūn̄a r̄a carta ḡa pēnnbaḡa'uh̄ yø mm̄ēnḡu Laodicea, xquet'a di thoqui, dī map'uh̄ guí 'b̄ah̄m̄uh̄ ngue guí nnuh̄uh̄ tem̄a hȳa nt'ot'i.

¹⁷ Nūn̄a r̄a hȳa ja ua, d̄am̄i xihm̄a zi cūh̄n̄ r̄a Arquipo, gui 'yēmbi: “D̄am̄i 'yøt'e ḡātho'a te r̄a 'bēfi bi 'da'i r̄a Hm̄u Jesús, 'yo te d̄adi 'bēdi”, gui 'yēmbi.

¹⁸ Nūgā dr̄a Pablo, nūn̄a r̄a nzengua ja ua d̄a otr̄a letra conm̄a 'yē. O ḡadi p̄umbēn̄ij̄uh̄ ngue dí of̄adi. D̄a ne Oj̄a ngue di jap'ah̄n̄. D̄a ngut'atho.

1 Tesalonicenses

Ja ua rá m̄di rá carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi m̄nn̄ba yō 'yɛc'ɛi Tesalónica.

¹ Nūgā drá Pablo, conna Silvano 'nɛhra Timoteo, dadi zɛnguagāhe'u mā zi cūh̄a rá m'm̄p'u ja rá hn̄ini Tesalónica. Nu'ah̄a, guí n'yoh̄a Oja mā Papáh̄a co 'nɛh̄na mā Hm̄uh̄a Jesucristo guí n'yoh̄a. Dí nnegāhe ngue guehya di jap'ah̄a ya, 'nɛ dā hyut'a n̄i mm̄aih̄a.

² Zant'a dadi ja m̄ammadigāhe Oja conná ngue'ah̄a. 'Nɛ zant'a dí mmat'Ojagāhe conná ngue'ah̄a.

³ Nu'm̄o dá mat'āhe Oja mā Papáh̄a, dí mbɛn'āhe ngue'a te rá 'bɛfi guí ɔth̄a ngue gá 'yɛc'ɛih̄a rá Jesucristo. 'Nɛ dí mbɛn'āhe ngue'a rá 'bāxte guí ɔth̄a ngue gadi m̄mah̄m̄a n'na ngu n'na'ah̄a. 'Nɛ dí mbɛn'āhe ngue d̄a n̄i nt'ɛc'ɛih̄a porque guí t̄om̄hm̄'a rá pa dā ɛp'u mā Hm̄uh̄a Jesucristo.

⁴ Ague mā zi cū'ah̄a, n̄un̄a Oja dí mā'ah̄a, 'nɛ dí h̄axāhe njuan̄i ngue Oja bi huan'nah̄a.

⁵ Porque nup'u guí 'b̄ah̄m̄a 'm̄o mā h̄axāhe p'u ra hoga 'da'yo hya, h̄inga h̄ondra hya bi z̄omp'u. Sinoque rá Esp̄iritu Santo bi hya rá ts'edi ngue bi xoc'a n̄i mm̄aih̄a ngue gá pah̄m̄a ngue majuan̄i n̄a rá hya n̄a. D̄am̄i b̄ɛm̄hm̄a te dá n'yogāhe 'm̄o mā m̄acāhe p'u guí 'b̄ah̄m̄a. Dā negāhe ngue guí t̄im̄hm̄a rá n̄ho.

⁶ Nu'ah̄a, n̄u te gá n̄urcahe, gue'a gá 'ȳōth̄u'a. Ya guí ɔth̄a tengutho i n'yo rá Cristo. Gá n̄u manhoh̄a rá hya, madague'a bi zū'ah̄a yō ja'i. Pɛ rá Esp̄iritu Santo ɔt'e ngue gadi johyathoh̄a.

⁷ Nu'uh̄a yō 'yɛc'ɛi rá m'm̄p'u ja rá h̄ai Macedonia, 'nɛp'u ja rá h̄ai Acaya, n̄u te bi n̄u ngue guí ɔth̄a, xquet'a gue'a bi 'ȳōt'a.

⁸ Nu'ah̄a ya gá xih̄m̄a rá hya yō ja'i ngue hanja n̄a mā Hm̄uh̄a Jesucristo. Ya h̄inga h̄onn̄ba Macedonia 'nɛ Acaya bi z̄onn̄a hya, sinoque ndap'u bi zā fadi ngue guí ɛc'ɛih̄a Oja ya. A nuyá, ya h̄im̄m̄a hyoni ngue h̄onga xicāhe te 'bɛ'a guí ɔth̄u'a ya.

⁹ Hante gue dí nxise yō ja'i ya ngue tem̄a hya bi njap'u guí 'b̄ah̄m̄a 'm̄o mā m̄acāhe p'u. Dí nxihyō ja'i ha bi n̄ja ngue gá hyɛhm̄a p'u yō d̄ah̄m̄a, gá 'yɛc'ɛi'a majuan̄i ngue Oja i 'b̄ai.

¹⁰ N̄un̄a rá Jesús rá Ts'ant'u Oja, nu'm̄o m̄i d̄u, bi japi bi b̄ennate, bi ma m̄h̄ɛts'i p'uya. 'Nɛ ja dí 'yɛp'u m̄ah̄on'a ngue dā z̄ocua. Gueh̄n̄a dí nxihyō ja'i n̄aya ngue guí t̄om̄thoh̄a dá ɛp'u m̄ah̄on'a. A n̄un̄a rá Jesús, gueh̄n̄a dā yan̄j̄a n̄a ngue rá castigo ja ngue dí n̄ja.

2

¹ Dā gue'a seh̄a mā zi cū'ah̄a, guí pah̄m̄a ngue n̄un̄a te dá m̄acāhe p'u guí 'b̄ah̄m̄a, h̄inga s̄arb̄utho.

² Guí pah̄m̄a ngue nup'u ja rá hn̄ini Filipos, ya xi z̄ucāhe yō ja'i, bi un̄je. Nu'm̄o mā m̄acāhe p'u ja n̄i hn̄in̄ih̄a p'uya, m̄ah̄ombi ts'ucje. Pɛ Oja bi h̄acāhe rá ts'edi ngue dá xi'āhe rá hoga 'da'yo hya.

³ Nu'm̄o mā xi'āhe rá hya, h̄indá homhme yō hya ha di th̄ā'ah̄a. H̄in̄ tem̄a hya dá xi'āhe ngue h̄indā gue'a. H̄ont'a te rá hya dá 'ȳōt'ah̄a rá n̄ho dá m̄angāhe.

⁴ Porque bá huanngähe Oja ngue bi färcahe nä rá hoga 'da'yo hya. 'Né guehna dí mmangähe naya. Hinna mangähe nä rä hya nä ngue dí nü manhogähe yø ja'í. Sinoque dí nnegähe ngue Oja dá nü manhoje. Porque gue'a haspa rä güenda mä n'yomfeningähe'a.

⁵ Ya guí pahma xanho ngue hindá xi'ähe yø hya ngue gdi honi ha di t'ets'ahü. Dá gue'Oja pađi ngue hinna xi'ähe rä hya para ngue dá zäp'u ga jüc'ähe rä mēnyu.

⁶ Hinna mangähe rä hya ngue gdi nne dá nü manhogähe yø ja'í, ni xinga gue'ahü, ni xinga gue hmi'da yø ja'í. Hindí ya manzaqui ha nna zo'ahü, madague'a ngue säpü ga nya manzaquigähe porque yø representantegähe rä Cristo.

⁷ Hante maħotho nna zo'ahü, tengutho øt'a n'na rä mamá 'mø di hotyø basi, dá ja'ahü p'u.

⁸ Mathoguitho dađi ma'ahü. Dá negähe ngue hinga hont'a rá hya Oja di n'na'ahü, pēts'i ngue xcá hahma mmügähe ngue xcá 'da'ahü. Porque mi zä mä mpahma, janjuani ngue dá ma'ahü.

⁹ Ague mä zi cu'ahü, çua hinguí mbēmhm te rä n'u dá sägähe p'u ja rä 'bēfi? Mēnte rä pa dá xi'ähe rá hya Oja, rä pa rä xui dá mpcähe ngue dá tahä te di sihe. Porque hindá negähe ngue di toca'ahü rä gasto.

¹⁰ Ya guí pahma, dá gue'Oja pađi, ngue hinjonni 'yēc'ēi dá zä dá 'yēna ngue hinga gue'a te dá n'yogähe. Hin tema hya bi thüngähe.

¹¹ Xquet'a ya guí pahma nä rä hya ya xtá o'ahü n'yü, dá hatä rä ts'edi ni mmü n'na ngu n'na'ahü. Tengutho di japyø basi n'na rä papá 'mø i fädi, dá ja'ahü p'u.

¹² Dá xi'ahü ngue guí n'yohü xanho tengutho nne Oja ngue gdi n'yohü. Porque Oja bi zon'nahü ngue guí n'yohü to di manda. 'Né guí pahma ngue gue'a tate'a.

¹³ Nuya hindí säya dađi ja mammadigähe Oja conná ngue'ahü. Porque nü'mø mä xi'ähe rä hya, hinga 'yēmhmü ngue rá hya rä ja'í gá 'yēc'ēihü. Sinoque bi dinni mmühü ngue majuaní rá hya Oja. Conná guehna rä hya guí ēc'ēihü, ya man'na man'na gní n'yohü xanho.

¹⁴ Ya gá sähü rä n'u mä zi cu'ahü, ngue bi zü'a ni mmēngühü. Gá thohmü tengutho bi thohyø 'yēc'ēi thanne Oja p'u ja rä häi Judea. Porque nü'u, xquet'a bi zä rä n'u ngue bi zähüø mmüjudiohü.

¹⁵ Nü'u yø judío'u p'üya, gue'u bi hyo mä Hmühü rä Jesús. Xquet'a xa hyopyø pøngahya Oja mam'met'o. 'Né nuya 'bex hinguí nne harü dá nuje. Nü'u yø judío'u, hinguí nnepe dá hnümanho Oja. Xquet'a 'nēse ya, hinguí nüü manho gätho mi'da yø ja'í.

¹⁶ Porque nü'mø mä xihme ngue hinga høndyø judío ja ngue di nyanyø te, nü'u yø judío'u, bi hegahe. Gue'a man'na ni duxra ts'oqui'a p'üya. Pē nuyä, nuna Oja ya xa nzänni ngue guehya dá thohrä castigo ya.

¹⁷ Ague mä zi cu'ahü, nü'mø rá ts'ütho xtá ēcähe p'u guí 'bühmü, ēmmēi dá bēn'ahü. Astä gue'mø ya, zant'a dí nne ga nüü'ahü.

¹⁸ Nugä drá Pablo, n'na ndi ngu n'na ndi dí sänni ga mmähme p'u, pē rä zithu p'üya, dí nthünt'i ngue orcahe.

¹⁹ Con n'na rä pähä dí tømhmü ngue dá ep'u mä Hmühü Jesucristo. Porque di njaje mpähä ga xihme ngue nuna rä hya dá xi'ahü, gá 'yēc'ēihü xandønho.

²⁰ Janjuani ngue dađi johyagähe conná ngue'ahü.

3

1 Pɛ ya hɪndá hăt'áhe ngue xtɪ njarbutho ngue xtá tho hman'na rá pa ngue to da map'u guí 'buhmu. Dá sánnáhe p'uya ngue dá cosegá'be ua ja rá hnɪnɪ Atenas.

2 Dá penhná'be ná ma cuhú rá Timoteo bɪ ma bá nu'áhu. Porque ma mmimmɛfigáhe ná, dɪ mmpɛhmɪ Oja ngue dɪ mmangáhe rá hoga 'da'yo hyá ngue rá Cristo. Bɪ ma di ha'áhu rá ts'ɛdi ngue hɪndɪ nts'onni nt'ɛc'ɛɪhu ɪ ja.

3 Hɪndɪ nnegáhe ngue dá gohni mmáɪ ngue'a gá ts'uh'áhu. Ya guí páhmu ngue jatho gá sáhu rá n'uh ngue dá ts'ucju.

4 Porque nu'mò nmará 'bucáhe p'uh guí 'buhmu, dá xi'áhe ngue jatho dá ts'ucju, pɛ ya bɪ nja'a te dá xi'áhe ya.

5 Janangue nugáhe, ya hɪndá tømɪ ngue xtá thohma man'na rá pa, dá penhná p'uh rá Timoteo ngue dá pá'a njuani te ja nɪ nt'ɛc'ɛɪhu. Dɪ engá nthambɛnɪtho ngue dá dap'áhu rá zithu 'nɛ nu'a rá 'bɛfi nná 'yogáhe p'uya dɪ nts'onɪ.

6 Pɛ ya bá pengra Timoteo p'uh guí 'buhmu, bɪ zocua dɪ 'bucá'be. Bá hya rá hya ngue xanzaqui nɪ nt'ɛc'ɛɪhu, 'nɛ májuani gadj mmáhmú n'na ngu n'na'áhu. Bɪ xicá'be ngue ɛmmɛɪ guí mbɛnje, 'nɛ guí nne guí nnuje, xi mmangugáhe p'uya xquet'a dɪ nne gá nnu'áhe.

7 Má zi cu'áhu, nu'a te rá hya bá hya ná p'uya, bɪ hyu má mmá'be 'mò má ɔcá'be te ja nɪ nt'ɛc'ɛɪhu, madague'a n'na rá n'uh dá n'yogáhe.

8 A nuyá, man'na dɪ hagáhe rá ts'ɛdi ngue dɪ haxáhe njuani ngue hɪnguɪ hɛhmú'a rá Hmu Jesucristo.

9 ɛmmɛɪ dadi ja mammadigáhe Oja conná ngue'áhu. Porque nu'mò dá mat'Ojagáhe, janjuani dadi johyagáhe ngue xanzaqui nɪ nt'ɛc'ɛɪhu.

10 Nuyá, rá pa rá xui dɪ ápáhe Oja ngue dá zá gá mmácáhe p'uh gá nnuhú. Dɪ nne gá xán'nahú hanja'uh yò hya tobe hɪnguɪ páhmu xanho hanja.

11 Dá ne ná Oja má Papáhu co 'nɛhna má Hmuuh Jesucristo dá 'yòt'e ngue gá mmácáhe p'uh guí 'buhmu ngue gá nnuhú.

12 Dá ne ná má Hmuuh ngue man'na gdi padɪ guí mmáhmú n'na ngu n'na'áhu, co 'nɛ'uh hɪngyò 'yɛc'ɛɪ guí máhmú, tengutho nná má'áhu.

13 Dá 'yòt'e ngue gui hyáhu rá ts'ɛdi gui hyɛhmú p'uh rá nts'o. Porque dɪ nnegá ngue hɪn temá nts'o dá dɪn'nahú Oja má Papáhu 'mò rá pa dá ɛp'uh má Hmuuh Jesucristo co gátho'uh dá n'youi.

4

1 A nuyá má zi cu'áhu, jap'uh man'na rá hya gá xi'áhu ya. 'Nɛ gue'a rá Hmu Jesús dɪ 'dacra ts'ɛdi ngue gá o'áhu n'yú ná rá hya ná. Ya xtá xán'nahú m'met'o te ja ngue gdɪ n'yohú ngue dɪ nu manho'áhu Oja. 'Nɛ ya gue'a guí ɔthú'a ya. Pɛ dɪ nnegáhe ngue man'na man'na gdi hyonɪ ha dɪ nu manho'áhu Oja.

2 Ya guí páhmu ngue nuyá yò hya dá xán'nahú, guehya yò hya dɪ manda rá Hmu Jesús.

3 ɪ nne Oja ngue guí cãmfɛnɪ guí unni mmáihú Oja. 'Yo to di 'yots'om'mái.

4 A nu yò n'yohú, n'na ngu n'na dɪ m'múhyò xisu, dɪ nthatɪ, pɛ dá zupyò xisu, dɪ madɪ.

5 'Yo dɪ nnepe ngue dɪ m'mú mman'uh yò xisu tengutho ɔthò ja'ɪ hɪnguɪ pá Oja.

6 'Yo guí nnehu n'na ra xisu ngue ya 'bührá ndø. Porque ya xtá xi'ahu m'met'o ngue nu yø n'yohu njap'u, mathoguitho ra castigo da jap'a Oja.

7 Porque Ojá, bi zonggahu ngue ra nho gdá m'mahmu, hingui nneçju Oja ngue ra nts'o gdá m'mahmu.

8 Nu ra ja'i fæstho na ra hya dí xi'ahu ya, hingra ja'i fespabi rá hya, sinoque guesε Oja fespabi rá hya. 'Nε guesε Oja bá penhna Espiritu Santo ngue da máxçahu ngue ga hehmu p'u ra nts'o.

9 A nu'a gni mahni çuhu, himma hyoni ngue ga ot'ahu'a, porque Oja ya bi xän'nahu te gdi mmahmu n'na ngu n'na'ahu.

10 'Nε nuna ra hya dí xi'ahu ya, gue'a gui øpahu gátho ma çuhu 'bæi ndap'u bi zä ngue ra hæi Macedonia na. Pε nuya ma zi cu'ahu, dí á'ahu n'na ra mate ngue nu te gui øthu ya, hinga hont'a gui 'yøthu'a, sinoque man'na man'na ngue gdi mmahmu.

11 Damí ja ndummæi guí m'mæ mmanhohu. Gue'a te ni 'befise gui 'yøthu, hingui nthinthu yø asunto mü'da yø ja'i. Damí mpæhmu tengutho ya xtá xi'ahu.

12 Janangue hinte gui 'behmu. A nu'u yø ja'i hingyø 'yεç'ei p'uya, di respecta'ahu.

13 Ague ma zi cu'ahu, dí nnegähe ngue guí pahmu hanja'u yø 'yεç'ei ya xandu. Nu'mø to bi du, 'yo di tu ni mmæihu tengutho øtyø ja'i hingui pa Oja, ngue tu yø mmæi 'mø to bi du.

14 Pε dí εç'ei hu ngue bi du ra Jesús 'nε bi bennate m'mæfa. Janangue nuyá, ma ga εç'ei hu ngue nu'u xandu 'nε εç'ei ra Jesús, nuna Oja da japi ngue da n'youi ra Jesús 'mø bá εcua mahøn'a.

15 Janangue nuyá, dí nne ga xi'ahu xanho hanja na ra hya bi xänngahu ra Hmu Jesús. A nu'u yø 'yεç'ei di 'bætho'a ra pa da ep'u ra Hmu, hindí m'met'o ngue da ma di nthæui ra Hmu.

16 Porque nu'mø bá çhra Hmu di 'yε mahçts'i, nu te da ne da 'yøt'e, da ma nts'edi thu. Co 'nε'a ra anxε 'bæt'o ngue yø anxε Oja, xquet'a da çnna hya. 'Nε da nya rá corneta Oja. A nu'u to ya xandu 'nε εç'ei ra Cristo, rá mædi di bennate yø do'yo'u.

17 A nu'u yø 'yεç'ei di 'bætho, 'da di ts'ixtho maya bi ja yø gui. Ja daní nthæui p'u ra Hmu. Ya 'dap'u di m'mahmu para zantho ra Hmu p'uya.

18 Janangue nuyá, co nuna ra hya dí xi'ahu ya, damí nhyathu ra ts'edi n'na ngu n'na'ahu.

5

1 A nuya ma zi cu'ahu, himma hyoni ga ot'ahu hanja ra hya ngue hingui fadi tema pa, tema ora da ep'u ra Hmu.

2 Porque ya guí pahmu xanho ngue hinjongui padí tema pa da ep'u ra Cristo. Nu'mø 'yo ra bε ngue ra nxui, hinjongui padí tema ora da zøp'u ja ra ngu, njarbætho ra hya dí xi'ahu ya.

3 Da gue'a ra ora ngue dadi n'yεmbyø ja'i ngue ya 'bæmmanho, hin tema hya. 'Nε da gue'a ra ora'a p'uya ngue dí nja ra ndate. Nthambænitho da zøhø, tengutho 'mø bi zønna ora dí m'mæn'a n'na ra xisu hæ rá basí. Ya hinha di mpommi.

4 Pɛ nuyá má zi cù'ahú, ya hĩnguí 'bú 'bɛxuíhú ya. Janangue nu'a rá pa dá ɛp'ú rá Hmú, hĩngá nthambɛnĩtho dá zú'ahú. Hĩndĩ nja'ahú tengutho ɔt'a n'na rá bɛ, ngue nthambɛnĩtho sɔmp'ú há sɔni.

5 Porque gátho'ahú ya gni n'yohú'a rá nyot'i ja ngue rá pa, ya gá hyɛhmú p'ú'a rá nts'o ja 'mò rá xuí.

6 Janangue nuyá, hĩnguí ja ngue 'nɛcjú dá njot'i má n'yomfɛnĩhú, tengutho mí'da yò ja'ĩ ngue njot'i yò n'yomfɛnĩ. Sinoque nne ngue gá n'yomfɛnĩhú xanho.

7 Nu'ú áhá, rá xuí áhá. Nu'ú ití, rá xuí ití.

8 Pɛ nujú, ya dá hɛhmú p'ú rá 'bɛxuí. Ya nná 'yohú rá nyot'i Oja ya. Ma ga sámmá mmúihú ya ngue hĩndá dájpáhú rá nts'o. Dá zɛhmá nt'ɛc'ɛihú i ja. A nuyá, ma ga mmáhmú n'na ngu n'nájú. Ma gá segurahú ngue dá yanjú Oja.

9 Porque hĩmbi zán'Oja dá m'múhmú ngue ga thohmú rá castigo. Sinoque bá sánni ngue gda nyámhmú ná má Hmúhú Jesucristo.

10 Rá Jesucristo bi dú conná nguecjú. Janangue nu'mò bá ɛhɛ, ngu'ú xándú, ngu'ú di 'bútho, 'dap'ú gá m'múhmú para zántho.

11 Dámí hyútho ní mmúihú 'nɛ dāmí hyá rá ts'ɛdi n'na ngu n'na'ahú, tengutho guí ɔthú ya.

12 Ague má zi cù'ahú, dí nnegáhe ngue guí 'yòrpáhú másu'ú yò mɛfi Oja dí mpɛp'ú guí 'búhmú. Porque guehya bi huan'Oja ngue dí m'mɛt'o p'ú guí 'búhmú ngue dá xán'náhá rá hya Oja.

13 Rángue ɔrpábi rá 'bɛfi Oja, jatho ngue guí nnu mánhohú, dāmí máhmú. 'Nɛ 'yo gadi njunthú p'ú guí 'búhmú.

14 Dámí hyáhú rá ts'ɛdi guí xihmú'a to hĩnguí nne dí mpɛfi ngue 'yo dí njap'ú. Dámí háthú rá ts'ɛdi'ú yò ja'ĩ 'bú ndúmmú. 'Nɛ dāmí hyonnbáhú há di zacyò nt'ɛc'ɛi yò ja'ĩ tobe hĩnguí nzaquí yò nt'ɛc'ɛi. Dámí sɛrpáhú te gá 'yo.

15 Dámí mfáhú, 'yo to dádi cosrá nts'o t'òrpábi. Hante gue guí n'yòrpáhú rá nho n'na ngu n'na'ahú, co 'nɛ'ú hĩngyò 'yɛc'ɛi guí 'yòrpáhú rá nho.

16 Hangú rá pa guí johyahú.

17 'Nɛ hangú rá pa guí mmat'Ojahú.

18 Zant'a dāmí ja mammadíhú Oja, madague'a ja'mò ja te guí thohmú. Porque Oja, guehna nnepe dá 'yòt'e te'o gá tenna Cristo ná.

19 'Yo guí tácjú'a te nne dá 'yòtrá Espíritu Santo.

20 Dámí 'yòrpáhú másu'a te mmanyò pòngahyá Oja, 'yoguí fɛstohú rá hyá.

21 Dámí hyácjú xanho rá güenda ngue'mò májuanı ngue rá hyá Oja má, ogue rá hyase má. Nu'mò guí háxhú njuanı ngue májuanı rá hyá Oja mámmá ja'ĩ, dāmí 'yɛt'a mmúihú'a te i má.

22 Dámí hyɛhmú p'ú'a te gáma nts'o i ja.

23 Nuna Oja ya dá nhojpáhú, dá 'yòt'e ngue guí unni mmúihú xandònho, guí nsuphú, dá má't'a ní tehú, 'nɛ dá má't'a ní do'yohú, hĩn temá nts'o dí nɛquí 'mò rá pa dá ɛp'ú má Hmúhú Jesucristo.

24 Nguna dá 'yòt'Oja, porque guehna bi zon'náhá ná 'nɛ hĩnguí hɛc'ahú ná.

25 Ague má zi cù'ahú, dāmí marcáhú Oja.

26 Dádi zengua gátho'ahú.

27 Guehna rá Hmú di hácá rá ts'ɛdi te dí má. Dí xi'ahú ngue nu'ú gátho má zi cùhú, jatho ngue dí mpɛti para ngue dá 'yòde te mámmá carta ja ua.

28 Nuna má Hmúhú Jesucristo di jap'ahú. Dá ngút'átho.

2 Tesalonicenses

Ja ua rá yoho ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mennba yø 'yεc'εi Tesalónica.

¹ Nuga drá Pablo, conna Silvano 'nehra Timoteo, dadi zenguagähe'u ma zi cuhu yø 'yεc'εi rá m'map'u ja ra hñini Tesalónica. Gue'ahu yø ja'i Oja ma Papáhu, co 'ne'a ma Hmuhu Jesucristo.

² Dí nnegähe ngue guehya di jap'ahu ya 'ne da hyut'a ni mmühü.

³ Ague ma zi cu'ahu, zant'a dadi ja mammadigähe Oja conná ngue'ahu. Ní 'yup'u ngue gue'a ga øthe'a, porque ni nt'εc'εihu i ja, man'na ni hyuxtho. 'Ne xquet'a man'na man'na gadi mmahmu n'na ngu n'na'ahu.

⁴ A nucεgahe p'u ha nná mähme, nup'u di mpeti yø ja'i Oja, i jaje mpähä ngue dí xihme yø ja'i hanja ni nt'εc'εihu. Nu'a te ra n'u guí sähü ngue s'ahu yø ja'i, gä guí sethu.

⁵ Nuyá, guí sähü ra n'u ngue guí εc'εihu rá hya Oja. A nu'a ga du ni nt'εc'εihu, gue'a guí nequi'a ya ngue gä xanho te øt'Oja. Gue'a di zedi ngue gui thohmu p'u di manda Oja'a.

⁶ Pe ni 'yup'u di un'Oja'u te'o di un'ahu.

⁷ A nuju ngue dí sähü ra n'u, da 'yehra pa da zep'u'a ra n'u dí sähü. Di n'nacju rá ts'äya 'mø rá pa da ep'u ra Hmu Jesús. Nuna di 'yε mahets'i, da n'youi yø anxe ja yø ts'edi. Nu'mø bá εhe, dadi yoxni tengutho gui yoxni rá sibi.

⁸ Di 'yehε da menhna castigo gätho yø ja'i hinxä mba Oja, 'ne hinxä 'yεc'εi ra hoga 'da'yo hya i hma ngue hanja'a ra Hmu Jesucristo.

⁹ A nuya yø ja'i ya, da ma rá castigo, di m'medi para zantho. Da ma ma'ueque p'u ja rá hmí rá dá ra Hmu Jesús. Nup'u da 'yudi hague ngu gangu rá ts'edi i ja, ya hñidi njapi di m'map'u ngue da nu.

¹⁰ Nu'a rá pa da ep'u ra Hmu, gätho yø 'yεspabi 'ne da danne. Xquet'a 'ne'ahu guí m'mahmu p'u ngue gä 'yεc'εihu na rá hya dá xi'ahu.

¹¹ Janangue nuyá, zant'a dí mmat'Oja gähe conná ngue'ahu. Dí äpähe Oja ngue nu'a rá hya i zon'nahü ngue gdi n'yohu, gue'a gdi n'yohu'a. Dí äpähe Oja ngue nu'a te gä rá nho so ni mmai guí 'yøthu, di ha'ahu rá ts'edi guí 'yøthu. 'Ne di ha'ahu rá ts'edi guí 'yøthu'a te gä rá nho rá nsäui ni nt'εc'εihu i ja.

¹² Nu'mø da nu yø ja'i ngue guí 'bahmu xanho, yø ja'i da nu mansu ra Jesucristo. Xquet'a 'ne'ahu da hnu mansu'ahu p'aya ngue guí n'yohu rá Jesús. Nguna di nja conná nguehrá mate Oja 'ne conná nguehrá mate ma Hmuhü Jesucristo.

2

¹ Ague ma zi cu'ahu, da ep'u ma Hmuhü Jesucristo ngue di percahu 'dap'u ga m'mahmu. Dí nne ga xi'ahu te 'be'a ja ngue di nja.

² Nu'mø to da 'yεn'ahu, ya da guehra pa jap'u da zøhra Hmu ya, da 'yεna, 'yo sä dadi fe'ni mmühü. 'Yo guí εc'εihu te da ma, madague'a da 'yεna ngue Oja di bennbi te i mma, ogue da 'yεn'ahu ngue go dá ot'à rá sacua n'youi yø hya da xi'ahu.

³ Xinda hangu da si'ah_u, 'yo gadi n'unj da thä'ah_u. Porque hante da zonna pa da ep'u ra Hmu, i jatho ngue rá mäditho di n'yo yø ja'i ngue dyø mmejmahya, da gohi ngue yø nsuiui Oja. Nu'mø bi nja na ra hya na, ja di nequi p'u ra ja'i ngue tate ja rá ts'oqui p'uya. 'Ne guehna ya xpá ts'ännbi ngue da ma ra castigo.

⁴ Nuna guehna da bõni ngue da zambabi'a te gä thanne yø ja'i na, da gue Oja da zai. Hõnse na da ne ngue da ma nthane na. 'Ne da mip'u ja rá nja Oja tengutho 'mø ngue da guehna Oja na. Da 'yemp'uya: "Nugä, guecä Ojagä ya", da 'yena.

⁵ Damj bεmhmu'a ra hya dá xi'ah_u 'mø dambí 'bucä p'u guí 'buhmu. Guí nnu ngue dá xi'ah_u tengu na ra hya na.

⁶ Ya guí pahmu te 'be'a samya ngue hingui nequi nts'edi, hante ngue da zonna pa bá ts'ännbi ngue di nequi te'o na ra ts'oc'ei na.

⁷ Tobe hindj nequi xandõnho'a te gä rá ts'edi ra nts'o, pe nu'a ra nts'o, ya i ja. Hõntho ngue hindj unna nt'edi'a to sammj ngue di nequi xanho te'o ni ja'i na dí xi'ah_u.

⁸ Pe nu'mø bi zonna pa di t'unna nt'edi da 'yuhrá ts'edi, ya di nequi na ra ts'oc'ei dí xi'ah_u p'uya. Pe nu'mø bá ep'u ra Hmu Jesús, ya da hnu ngue mathoguitho ja rá ts'edi, porque conná hyanetho di hyo na ra ts'oc'ei na.

⁹ Nu'mø bi nequi na ra ts'oc'ei na, ra zithu'a di hatra ts'edi. Da hnu ngue ja rá ts'edi da 'yøtyø hmeya hijnongui sä da 'yøt'e. Gue'a di nhäte'a p'uya.

¹⁰ Xants'o te gätho da 'yøt'e. 'Dama 'dan'yo te gä da 'yøt'e, da hyonj ha di hyätyø ja'i ja ngue di m'medi. Nu'a di m'medi ngue himbi ne xtä mbahna ra hya majuanj. 'Ne guehna ra hya xtj nyanyø te yø ja'i na.

¹¹ Janangue Oja di japi ngue da thätya yø ja'i ya, da 'yec'ei'a ra hya ngue ra fehni.

¹² Gue'a di ma ra castigo gätho ya yø ja'i, ngue himbi 'yec'ei na ra hya majuanj. 'Ne hõnt'a te yø nts'o ga 'yo nnu manho.

¹³ Ague ma zi cu'ah_u, nuna ma Hmuha Jesucristo di ma'ah_u. Janangue nuyá, zant'a jatho ngue ga ja mammadigähe Oja ngue te bi 'yøt'ah_u. Porque rá mäditho bi huan'nah_u Oja, ya xpá nzänni ngue di nyannj teh_u. Nu'mø gmj 'yec'eiha na ra hya majuanj, ra Espiritu Santo bi 'yøt'e ngue gä soh_u rá 'ye Oja.

¹⁴ Dá xi'ah_u ra hoga 'da'yo hya, guehna ra hya i zon'nah_u Oja na. I nnepe ngue di toca'ah_u na ra nho jap'u ha 'buhma Hmuha Jesucristo.

¹⁵ Janangue nuyá ma zi cu'ah_u, di ndu xanho ni nt'ec'eiha ya. Man'nan'yo mj 'yøt'e ngue guí pumbenih_u ya yø hya dá xän'nascha. Da gue'u yø hya dá orpu ja ra carta dá pen'nah_u p'u, man'nan'yo mj 'yøt'e ngue guí pumbenih_u.

¹⁶ Bi macja Oja ma Papáha, 'ne bi 'dacja rá mate ngue bi hoga ma mmaih_u para zantho. Xquet'a dí tømhm'a ra nho di 'dacja Oja m'mefa. Da ne Oja co 'ne'a ma Hmuha Jesucristo di jap'ah_u.

¹⁷ Da ne Oja ngue di hatra ts'edi ni mmaih_u 'ne guí da'ni n'yomfenih_u ngue nup'u guí yaha, ra hya xtanho guí mamhm_u. Nu'mø te guí øth_u, gä da gue'a te xanho guí 'yøth_u.

3

¹ Hõnt'a di 'behya ma zi cu'ah_u, damj marcahe Oja, n'namhma ngue nup'u dí mmangähe rá hya ma Hmuha, xtangu yø ja'i da 'yec'ei tengutho bi njap'u guí 'buhmu.

² Xquet'a dami marcahe Oja n'namhma ngue da yangähe Oja ngue'a te mbenngähe yø ts'oc'ei. Porque hinga gätho yø ja'i da 'yec'ei ra hya di mmangähe.

³ Pe nu'a ra Hmu hingui hegaha'a. Da 'yøt'e ngue gui hyaha ra ts'edi 'ne da yan'aha ngue ra nts'o.

⁴ Dadi seguragä ngue di mfäxte ra Hmu. Janangue di pacä ngue nuna te ra hya ga 'ber'aha, guehna gu' nne gui 'yøthä na, hinda 'yehra pa gui festhoha na ra hya na.

⁵ Da ne Oja ngue da dinni mmähä'a te gui ma'aha Oja. 'Ne da 'yøt'e ngue gui seti hangu ra n'ä gui thohma tengutho ra Cristo bi zeti hangu ra n'ä bi thogui.

⁶ Ague ma zi cu'aha, ma Hmuhä Jesucristo di 'dacähe ra ts'edi ga xi'ähe na ra hya ga mmanya. Nu'ä ma cuhä hingui nne di mpefi, 'ne hingui haxra hya dá xän'aha, ogadi nsixhä.

⁷ Ya gui pahma te gdí 'bähma, hin tema ndanhyei gä nurcahe.

⁸ Hijnonda äptho te dá sihe. Sinoque dá honi ha da japi te di homhme. Ra pa ra xui dá mpefi ngue di taha te ga sihe, porque hinda negähe ngue di toca'aha ra gasto ngue te di sihe.

⁹ Madague'a ni 'yup'ä xcä mangähe ngue xqui fäxcahe, pe hinte dá mangähe. Sinoque dá mpehme para ngue ga ut'ähe te ja ngue gdí n'yoha.

¹⁰ Porque nu'mø dambä m'macähe p'ä gui 'bähma, guehna ra hya dá xi'ähe na, dá mangähe ngue nu to hingui nne di mpefi, ya hinda nsihme.

¹¹ Dí ocähe n'na ra hya ua, ngue 'bä i'da ni amigoha hingui nne di mpefi. Nu'a te ga 'yo, høndyø ja'i di ats'i te ga 'bäi para ngue da zäp'ä di c'a.

¹² A nuya yø ja'i njap'ä, guesä ra Jesucristo di hacje ra ts'edi ngue ga xifi ngue 'yo nimantho di orpäbi yø ja'i, njuantho da ma ra 'bäfi da dähä te da zi.

¹³ Ague ma zi cu'aha, 'yo gui säyaha, hangu ra pa dami 'yøthä ra nho.

¹⁴ Nu'mø toni ja'i da 'yena ngue hinda 'yec'ei na ra hya dá cuatähe ua ja ra carta ja ua, 'yo gadi nsixhä, n'namhma ngue da mesrä sä.

¹⁵ Pe 'yo gui øt'e ngue ni nsäiui. Sinoque dami hejpa'aha te øt'e, porque ni cuhä.

¹⁶ Nuna ma Hmuhä Jesucristo guehna da zä da hyut'a ni mmähä na. Da ne ngue hinda hyc'aha hangu ra pa. Nu'mø tema hya gui thohma, da hyoni ha di japi ngue da hyut'a ni mmähä, hønt'a bi zä mahya gui thohma.

¹⁷ Nugui drä Pablo conma 'yese nna cuatä na ra letra ja ua ngue nnä zengua'aha. Nu'mø dadi firmagä ma carta 'mø bi gua'a nt'ot'i, guehna ra hya ja ua dädi cuati:

¹⁸ Nuna ma Hmuhä Jesucristo di japi gätho'aha. Da ngut'atho.

1 ra Timoteo

Ja ua rá mudi ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mɛnnbá ra Timoteo.

¹ Nugá drá Pablo, rá representantegá ra Jesucristo. Nuya bi 'yɛxqui, guese Oja, nuna ra Yante, co 'nɛhna ra Hmu Jesucristo bi 'yɛxqui. 'Nɛ dí pahmi ya ngue conná nguehra Jesucristo di nja'a te gá dí tɔn'ui ya ngue di nja.

² Ague Timoteo, dadi zɛngua'i. Pɛ nu'mø dá bɛn'a'i, xøgue ɛntho majuaní ngue ma ts'ant'ui p'u nná bɛn'i. Porque go dá ja'i gá 'yɛc'ɛi na ra hya guí ɛc'ɛi ya. Dí nnegá ya ngue nuna Oja ma Papáui co 'nɛhna ma Hmuui ra Jesucristo, di jap'a'i, di huɛc'a'i, 'nɛ dá hyut'a ni mmui.

³ Damba soc'a'i p'u ja ra hnini Efeso. Nu'mø ma thogui, dá magá p'u ja ra häi Macedonia, dá xi'i ngue guá cop'u Efeso. A nuyá, dí nnegá ngue guí sigue guí m'map'u, porque jatho ngue nu'u yø fɛhni xännbate xännbate p'u, gui hejpbá.

⁴ Guí xifi ngue 'yoní mantho di xännbate'u yø cuentotho. Porque nuyá, hinha rá nɛzgui xännbate'u yø hya bá øtyø ndiua manjam'mø. Pɛ nuya yø hya ya, høndra njunt'i n'youi, hinte ni bontho. A nuna ra hoga xádi rá n'youi ma nt'ɛc'ɛih, guehna nne Oja ngue ga xännbahu yø ja'i na.

⁵ Damí hejpbá ya dí xi'i ya, n'namhma ngue gátho yø 'yɛc'ɛi di mmaði n'na ngu n'na. Para ngue dá zá di mahrá mmic'ɛiui n'na, jatho ngue dá hyep'u ra ts'on'yomfɛni, nu'a te ra nho padí, gue'a dá 'yøt'a. 'Nɛ himma xøts'etho di nɛqui ngue ja yø nt'ɛc'ɛi.

⁶ Porque 'b'u i'da yø ja'i ngue ya bi hyep'u na ra hya dí xi'i, høndra njun'mahya nne.

⁷ I nne dá t'ɛmbi ngue padí xanho di nxännbate rá ley Oja. I ya manzaqui 'mø xännbate. Pɛ himma juani ngue tɔnyø mmui hanja'a ra ley i nne di nxännbate.

⁸ Nuna ra ley ga 'yo yø judío, ya dí pahmi xanho te mma. Pɛ jatho ngue dá fadi hanja ngue bi ma nt'ot'i na ra ley na.

⁹ Nu'u yø ja'i ya øtra nho, ya hin tema ley di ja ngue dá hyaspa ra güenda. Nuna ra ley, bi ma nt'ot'i para ngue dá hyaspa ra güenda yø ja'i festho ra ley. Haspa ra güenda yø mmejmahya. Haspa ra güenda yø ts'oc'ɛi øtyø ts'oqui. Haspa ra güenda yø ja'i ngue hingui su Oja 'nɛ hingui ɛc'ɛi. Haspa ra güenda yø ja'i ho yø papá, øgue ho yø mamá, øgue ho yø mmic'ɛiui.

¹⁰ Haspa ra güenda yø 'yots'om'mäi. Haspa ra güenda yø n'yohu ørpe tengutho 'mø dra xisu yø mmin'yohui. Haspa ra güenda'u yø ja'i ahyø mmic'ɛiui ngue sits'i yap'utho. Haspa ra güenda yø mambethani. Haspa ra güenda yø ja'i ngue mmana fɛhni 'nɛ ɛxa ntestigo Oja ngue ɛna majuaní te mma. Haspa ra güenda gátho yø ja'i festho na majuaní ngue ra hoga xádi.

¹¹ Nuna ra hoga xádi naya, rá n'youi ra hoga 'da'yo hya. Nuna, di 'bejpagui'a ma maca Ojai ngue ga xihyø ja'i.

¹² Nuna ma Hmuui ra Jesucristo di 'daca ts'edi ngue dí mmambrá hya. Dadi ja mammadigá na, porque guehna bi nu manhogui 'nɛ bi 'yɛxqui ngue ga øtra 'bɛfi bi 'daqui.

13 Bi 'yøt'e ngue drá mēfigui madague'a xtá nu man'ugá mam'met'o na ra Jesucristo. Porque xtá mangá yø amhya co nuna, 'ne nmi sũc'a yø ja'i mi ec'ei na. Pe bi hugagui Oja, porque pa Oja ngue hĩndĩ padĩ te dí øt'e ngue tobe hĩn mará 'yec'ei.

14 Nuna ra Hmu, mathoguitho rá mate bi 'daqui. Ngue ya dí n'yo'be ra Jesucristo, nuna dí hacra ts'edi ngue man'na dí ndũ ma nt'ec'ei, 'ne øt'e ngue man'na man'na gdá madĩ.

15 Nuna ra hya ga xi'i ya, majuanĩ na, 'ne guehna ra hya jatho ngue da 'yec'ei gátho yø ja'i na: ngue ra Jesucristo bá ecua ja ra ximhãĩ ngue da yanyø ja'i ja yø ts'oqui. Nuya yø ja'i dí mmangá ngue ja yø ts'oqui ya, pe man'na ma datho mi ja ma ts'oquigã.

16 Pe bi hugagui Oja n'namhma ngue da fadi ngue ra Jesucristo bi zeti te gã dá ørpe, conque nugui mathoguitho ja ma ts'oqui. Gue'a gui nequi'a ya ngue gátho mi'da yø ja'i xquet'a di punnbabi Oja 'mø bi 'yec'ei ra Cristo, ya di unna 'da'yo te para zantho.

17 Janangue nuyá, jatho ngue da t'espabi Oja para zantho. Porque nu te gã ja, go dí manda Oja para zantho. Guehna Oja para zantho hĩnjam'mø da du, 'ne hĩnjonni ja'i di sã da nu. Hĩnjom man'na tengũ na. Guehna jase rá mfadi. Da ngũ'atho.

18 Ague ma ts'ant'u'i Timoteo, nuna ra hya dí xi'i gui 'yøt'e, di nthui na ra hya bi bennbabi Oja yø pøngahya 'mø yø pa xa thogui, guehya bi ma ngue di nja ni 'bēfi. Nuna ra hya dadi 'bep'a'i ya, dami hya ra ts'edi gui 'yøt'e gátho'a te ra 'bēfi bi 'da'i Oja ngue gui 'yøt'e. Di ndũ ni nt'ec'ei. 'Yo di tap'a'i ra nts'o.

19 'Bu i'da yø ja'i padĩ xanho ndana ra hya hĩnni 'yup'u da 'yøt'e, pe gue'a øt'a. Gue'a gui ts'onyo nt'ec'ei'a p'uya.

20 Nguna ra hya bi 'yøtra Himeneo 'nēhra Alejandro. Nuya yo nc'ei ya, dá dāpra zithu para ngue da badĩ hanja te øt'e. Porque hĩngui ho ngue da nõmman'u Oja p'u ha ya.

2

1 Rá mēditho dí xi'i ngue gui xifi gátho yø 'yec'ei ngue da marpabi Oja gátho yø ja'i ndap'u bi zã. Da 'yãpi ngue da máxyø ja'i na Oja. 'Ne di ja mammadi Oja yø ja'i ngue'a rá 'bãxte Oja da 'yøt'e.

2 Da marpabi Oja yø dast'abi. Da marpabi Oja gátho yø ja'i ja yø cargo. Porque gáthogahu dí nne ngue ga m'mamma pãhãhũ, hĩn temma hya, n'namhma ngue co n'na ra pãhãtho gdá thannehũ Oja 'ne da zãp'u ga 'nyo manhohũ.

3 Ma datho mahyonitho ngue ga mmarpahũ Oja gátho yø ja'i, porque guehna nnu manho Oja ma Yantehũ na.

4 Porque Oja, nnepe ngue xøgue gátho yø ja'i di nyanyø te. 'Ne nnepe ngue da dñi xanho yø mmũ yø ja'i hanja na ra hya majuanĩ.

5 Nuna Oja, n'nahto i 'bũ. 'Ne xquet'a n'na nc'eiho na da zã da 'yøt'e ngue di nhøjpaui Oja yø ja'i, guehna ra Jesucristo na.

6 Ra Jesucristo bi n'unĩ bi tho ngue bi gurpabi yø ts'oqui gátho yø ja'i. Nu'mø mi zõnna pa bi nja na ra hya na, ya bi nequi xandõho p'uya ngue Oja nnepe ngue gátho yø ja'i di nyanyø te.

7 Janangue bi 'yexcagui Oja ngue drá representantegã ra Cristo. 'Ne pēngagui ndap'u bi zã ya ngue ga ma xihra hya yø ja'i hĩngyø judío. Nuna ra hya majuanĩ dí ec'eiui, guehna ga xãnnbabi yø ja'i na. Gui padĩ xanho ngue majuanĩ te dí xi'i, 'ne gui padĩ ngue hĩndĩ fēhni porque dí ec'ei ra Cristo.

⁸ Dī nnegä ngue ndap'ua bi zä da mat'Oja gätho yø n'yohu. Nu'mø εns'yø 'ye jø ja'i ngue mmat'Oja, di unyø mmui Oja, di ja manho yø mmui, hingue di dānzø yø mmui ngue dadi njunt'ui yø mmic'eiui.

⁹ A nu yø xisu, 'yo dadi 'yex'mø bi nhoqui. Hingra n'yets'i di hocyø ya. Hingra n'yets'i di hye ra ulu xammadi rá müui. Hingra n'yets'i di japyø oro oque yø perla da japyø he. Sinoque da hye yø he tengutho yø he yø hoja'i, ngue hīndi 'yets'i.

¹⁰ Nu'a di nejmanho yø xisu, da gue'a ngue ra nho da 'yøt'e. Porque yø xisu εc'ei Oja, maohotho 'mø di nequi ngue øtra nho.

¹¹ Mente ra ora sännbabi ra hya yø ja'i, yø xisu 'yo sä di ya ngue da zohyø ja'i, di nja yø ts'u.

¹² Porque hīn dadi ungä ra nt'edi ngue di nxännbate n'na ra xisu, sinoque ra xisu i ja ngue da 'yøxtho ra hya. Porque hingui sä di m'met'o p'ua ha 'bahyø n'yohu ngue di manda.

¹³ Porque Oja, rá maditho bi hocra Adán, m'mefa p'uya bi hocra Eva.

¹⁴ Pē ra Adán hīmbi hyätra zithu'a, sinoque ra xisu'a bi hyätra zithu. Mī thätra xisu p'uya, ya gue'a ra ts'oqui bi 'yøt'a.

¹⁵ Pē ra xisu di nyännä te 'mø da 'yøtra 'befi bi un'Oja, ngue di tehyø basi. Høntho ngue ra xisu jatho ngue di nja rá nt'εc'ei, di mahyø mmic'eiui, di n'yo xanho, hīnda 'yεspi te ga 'yo.

3

¹ Nunä ra hya di mmängä, majuanī na. Ngue nu ra ja'i nne rá cargo ngue di m'met'o p'ua ja ra nija ngue dra mamhya, xandønho rá 'befi nne da 'yøt'e.

² Janangue nu ra ja'i ja rá cargo ngue 'bet'o ra hya, jatho ngue hīn tema hya da thīnnbi. N'na dra xisu da zi. Da zamrá mmui. Di mfädi xanho. Da 'yøt'e ngue da hnu manho te ga 'yo. Di unna ts'äya p'ua ja rá ngu. Da badi xanho ha di japra hya di nxännbate.

³ 'Yo di iti. 'Yo dra nequisai. Di nja rá yemmai. Da badi ha di hojpabi yø ja'i di nsai. 'Nε hinga hōndra mēnyu di ma rá mmui.

⁴ Da badi ngue di manda xanho p'ua ja rá ngu. Da 'yøt'e ngue dyø 'yøde xanho yø basi, 'nε di nja yø ts'u yø basi.

⁵ A nu'mø hingui padi di manda xanho p'ua ja rá ngu, ya hīnda badi ha di japi di m'met'o p'ua ha di mpeti yø ja'i Oja 'mø.

⁶ A nu'a ra n'yohu da t'ets'i ngue di bēntrā cargo di m'met'o p'ua ja ra nija, hīnda gue'a n'na ra n'yohu ngue ts'udra pa xa 'yεc'ei ra Jesucristo. Porque nthambenitho di 'yets'i. Ya da 'yøtra ts'oqui tengutho bi 'yøtra zithu manjam'mø ngue bi 'yets'i 'nε 'da di mep'ua ja ra castigo.

⁷ Jatho ngue di n'yo manho n'namha ngue nu'a yø ja'i hingyø 'yεc'ei da nu mansu. Ya hīnda zä ha di japyø ja'i da 'yēmbi ngue hinga gue'a ga 'yo. Porque ra zithu εmmēi honi ha di ts'onnbī ha ya yø mamhya.

⁸ A nu'ua yø ja'i ja yø cargo ngue fäxte p'ua ja ra nija, xquet'a ngut'atho ja ngue da 'yøt'e, jatho ngue di nho ja'i, jatho ngue hīndi nhäte p'ua ha ya. Jatho ngue hīndi n'iti. Jatho ngue hinga hōndra mēnyu di ma yø mmui.

⁹ Nunä ra hya n'youi yø nt'εc'ei i ja, guehna ra hya hīmmi fadi hanja na, guehna di nxännbate na ra hya na co gätho yø mmui.

¹⁰ Nuya yø n'yohu ya, 'bet'o da hnu te ga 'yo. A nu'mø ngue ya hīn tema nts'o bi thīnnbi, ya da zä di nja yø cargo ngue di mfäxte p'ua ja ra nija.

11 Ximmangu yø xisu fäxte p'u ja ra njja, xquet'a di nequi ngue dyø hoja'i. Hinyø zate. Da zamyø mmui. 'Yo di hep'u'a rá 'befi pefi.

12 A nu yø n'yohu ngue ja yø cargo fäxte p'u ja ra njja, n'na ngu n'na jatho ngue n'na dra xisu da zi. Pe da badi ngue di manda xanho p'u ja rá ngu. Ngu yø basi, ngu'u hinyø basi, da badi di manda xanho.

13 Porque nuya yø n'yohu ja yø cargo ngue fäxte p'u ja ra njja, nu'mø padi xanho ha di japi da 'yøtra 'befi pefi, ya man'natho nnu mansu yø ja'i. Ya säp'u da hya ra ts'edi da ma hanja ngue ec'ei ra Jesucristo.

14 Ague Timoteo, nugä di xønni ga mmap'u ga ma nu'i.

15 Pe nu'mø himbi zä dä magä p'u n'nahmantho, ya di otra carta ja ua ngue ga pen'a'i p'u. Porque di nnegä ngue gui padi xanho hanja ra hya nuna ja ngue da n'yo yø ja'i ya o rá 'ye Oja. Nuna Oja na, majuanj ngue 'bui. A nuya yø ja'i Oja ya, guehya färpabi rá hya 'ne tøxhma hyabi rá hya Oja.

16 Janjuanj ngue mazihotho na ra hya di ec'ei hu. Pe Oja bi 'yøt'e ngue bi djnma mmih hu hanja na ra hya na, ngue ra Cristo bi nja'i. 'Ne ra Espiritu Santo bi 'yøt'e ngue fadi ngue hin tema nts'o bi 'yøtra Cristo. Da guehyø anxe Oja i nnu mansu. A nuyá, ndap'u bi zä i hma te'o na ra Cristo. 'Ne t'ec'ei gä rá ngui nximhai. 'Ne bi zix Oja ngue i ma mahets'i.

4

1 Pe ra Espiritu Santo njuantho xicju ngue nu'mø ni ma da gaxyø pa, di m'mahyø ja'i da hyep'u yø nt'ec'ei. Nu'u yø fehni xännbate ngue ra zithu di bennbabi ra hya xännbate, go gue'u da den'nu.

2 Nuya yø xännbate ya, ra fehni na ra hya da ma ngue di hyätyø ja'i. Padi xanho ngue hinga gue'a te øt'e, pe 'be xingui tár'man'u yø mmui'a te øt'e.

3 Nuya yø xännbate ya, xihyø ja'i ngue embi hin'y hu ra nt'edi di nthatyø ja'i. 'Ne xihyø ja'i ngue embi hinga gätho yø cosa sä ngue da ts'i. Conque Oja bá sänni ngue bá nja'a te ts'i n'namhma ngue nuya yø 'yec'ei di ja mamma di Oja 'mø bi zi'a te si.

4 Porque nu te gä bi hoc'a Oja ngue da ts'i, gä xanho. Hingui sä ga emhhu ngue ja rá ts'oqui ra ja'i nu'a si te tñi. Sinoque ma ga ja mamma di hu Oja 'mø di sihu'a te bá sänni ngue ga sihu.

5 Porque nu'mø t'äprá mate Oja ngue di japi te ts'i, Oja di japi te si ra ja'i.

6 Nu'mø ngue nguna ra hya gui xännbabi'u ma cuhu ya, majuanj ngue gue'e rá hoga mefi i ra Jesucristo 'mø. Dami hyanj gui hyu'ni mmui na ra hoga xädi ya xcä bent'i.

7 Pe nu'u yø hya te säma cuento ngue hinga gue'a rá hya Oja, 'yo gui ørpa masu'u yø hya'u, porque hñte di muui. Dami hyoni ha di ndu xanho ni nt'ec'ei i ja.

8 Porque nu ra ja'i ngue xührá do'yo, di 'yanj, man'na xanzaqui cohi ngue'a gui 'yanj. Pe ma datho man'na xanhotho ngue di zacrá nt'ec'ei ra ja'i. Porque nuna ma nt'ec'ei hu i ja, hinga høndra pa jap'u ga tñnbahu rá njapi Oja, sinoque 'nehra pa di 'yep'u.

9 Nuna ra hya na, guehna ngue majuanj na. 'Ne guehna mahyonitho da 'yec'ei gätho yø ja'i na.

10 Janangue nuyá, madague'a scui yø ja'i ya, pe ma ga ho ma mmui ga øt'ui ra 'befi bi 'dacui Oja. Porque di haxa njuanj ngue nu'a ma Ojau i 'b'u'a. 'Ne

guehna ja ngue da yanı gätho yø ja'i na. Pe nu'u yø ja'i di nyanyø te, guehya da 'yεc'ei ra Cristo ya.

¹¹ Nu'mø gui xännbabi ra hya yø ja'i, nuya yø hya di xi'i, guehya gui xihyø ja'i ngue da 'yøtya yø hya ya.

¹² Yo gui nne ngue hınjonda 'yøt'a maşu ngue grá ts'ant'atho. Sinoque damı 'yu'a te ra nho ja ngue da n'yo yø 'yεc'ei. Damı 'yudi ngue gui yamanho p'u ha gui ya. Damı 'yudi ngue gadi mahni mmic'eiui. Damı 'yudi ngue ja xanho ni nt'εc'ei. Damı 'yøt'e ngue da bahyø ja'i ngue gä ra nho gni 'yo.

¹³ Mente ga mmagä p'u, damı ja ndummıi gui mmambrä hya Oja p'u ha di mpeti yø 'yεc'ei. Damı opan'yu hanja ra hya. Damı nxännbate xanho.

¹⁴ Nu'u yø n'yohu 'bet'o p'u ja ra nıja bi japyø 'ye p'u ja ni ya, ya bi xi'i te 'be'a ma hya nne'e Oja gui 'yøt'e. Nuna ra 'befi bi 'da'i Oja, man'nan'yo mi 'yøt'e ngue te sätho gui 'yøt'e.

¹⁵ Nuya yø hya di xi'i ya, damı ja ndummıi ngue gui 'yøt'e te di xi'i. Di nne ngue da nu yø ja'i ngue man'na man'na gdi pađi ha gdi japra hya ngue da zä gui 'yørpe xanho rá 'befi Oja.

¹⁶ Damı mfädi xanho, 'ne damı mfädi ngue gä da gue'a ra hya ni 'yup'u gui nxännbate. Nu'mø gui 'yøt'e te di xi'i, ya di nyanni te, da guehyø ja'i da 'yøxra hya gui mma, xquet'a di nyanyø te.

5

¹ Nu ra dac'ei ngue hınga gue'a te øt'e, 'yo gui ya manzaqui 'mø ga hejpbabi te øt'e. Mahotho gdi zofo, gui 'yøt'e como tengutho 'mø ngue ni papá'a ra dac'ei. A nu'u yø ts'ant'atho, gui 'yøt'e como tengutho 'mø ngue ni n'yohu.

² A nu'u yø xisu ngue ya yø dac'ei, gui 'yøt'e como tengutho 'mø ngue ni mamá. A nu'u yø hmute xisu, gui 'yøt'e como tengutho 'mø ngue enı nju, pe gä ra nho gdi n'youi.

³ A nu'u yø 'danxu ngue hınjo'o to da hyonnbi te da zi, gue'u yø mmi'yεc'eiui da mäts'i ngue di unni te honı.

⁴ Pe nu ra 'danxu ngue 'buhyø bası ogue 'buhyø 'bet'o, guehya yø bası na ra 'danxu høxyø xi ngue di unni te da zi. Porque yø pa xa thogui, gue'a rá mamá yø bası bi ja mmanşu gä i nte. Janangue ni 'yup'u ngue di ja mmanşu yø mamá yø bası 'mø bi ndac'ei. Porque gue'a nnu manho Oja'a ngue yø bası di ja mmanşu to bi tede.

⁵ Pe nu ra 'danxu ngue 'buşe, hınjo'o to da hyonnbi te da zi, guehna ja ngue da mäxyø mmi'yεc'eiui na. Porque hında hønt'a Oja nnøts'e 'ne hınguı säya ra pa ra xui nzo Oja.

⁶ Pe nu ra 'danxu ngue gue'a te rá pähäse ga 'bui, ya hında ma m'mäts'i. Porque nuna, emma 'bui pe tengutho 'mø ya xa ndu.

⁷ Guehna ra hya gui xifi da 'yøtyø 'yεc'ei naya, n'nammha ngue ya hınjonda 'yembi ngue hınga gue'a te øt'e.

⁸ A nu ra 'yεc'ei ngue hındı unni te 'be'a honna papá ogue rá mamá, ogue rá menı, guehna ra 'yεc'ei ngue hınga 'yo'a te ra hya rá nsäui rá nt'εc'ei na. Man'na nu'u yø ja'i hıngyø 'yεc'ei hınguı njap'u'u, man'na di unni te honyø dac'ei'u.

⁹ A nup'u ja ra lista ngue yø 'danxu gui 'yεts'i ngue di mfäxte p'u ja ra nıja, da gue'u yø 'danxu ngue tho'i hyate njeya 'bui. 'Ne n'nat'a rá ndø xa m'məhmı.

¹⁰ Da gue'u yø xisu fađi ngue xa 'yøtra nho, xa tede xanho yø bası, xa unna ts'äya p'u ja rá ngu te'o hın'yu ha di nsäya ngue yap'u ni 'yεhe. 'Ne fađi ngue

hĩndĩ 'yɛts'i ha ya, di ja mmansu yø mmĩ'yɛc'ɛiui. I fãts'i to sã ra n'ũ. Zant'a ngue hõndra nõho di ho da 'yøt'e.

11 Pɛ nu'ũ yø 'danxu ngue cohra jɛya 'bũi, 'yogui ɛts'i ngue di mfãxte p'ũ ja ra nĩja'ũ. Porque nthambɛnĩtho ngue da dĩnĩ to di nthatui mahõn'a, ya da hyɛp'ũ'a rá 'bɛfi ra Cristo ørpe.

12 Ya cohi ngue fãstho'a ra hya xa nhyøxmaxi ngue di mfãxte p'ũ ja ra nĩja p'ũya.

13 Ogue da gohi ngue yø monni, nĩ yũt'i nĩ bømp'ũ ja yø ngu. 'Nɛ hĩnga hõntho ngue yø monni, sinoque di c'a yø mmĩc'ɛiui p'ũ ha 'yo. I mmanyø hya nu'ũ hĩnnĩ 'yup'ũ da ma. Nu'a te ga 'bũhyø ja'i p'ũ ha sõnĩ, gã di nthĩnt'i.

14 Janangue di nnegã ngue nu'ũ yø 'danxu ngue yø hmũte xisutho di nthati mahõn'a, di m'ũhyø basĩ, da mãhyø ngu. Ya hĩnda zã ngue toni ja'i da 'yɛmbi hĩnga gue'a øt'e.

15 Porque 'bũ i'da yø 'danxu ngue ya xa 'uegue, ya ørpabi rá pãhã ra zitha.

16 Nu'mø n'na ra n'yohũ ogue n'na ra xisu ngue ra 'yɛc'ɛi, nu'mø bi n'nanxu n'na rá mɛni, da mãts'i, di unni te honi. 'Yo di nnepe ngue gã go yø 'yɛc'ɛi da hyonnbabi'a te rá gasto honi. Porque yø 'yɛc'ɛi, gue'ũ yø 'danxu hĩnjo'o to da hyonnbi te da zi, gue'ũ ja ngue da mãts'i, di unni te honi.

17 A nu'ũ yø n'yohũ 'bɛt'o ngue øtra 'bɛfi p'ũ di mpɛti yø 'yɛc'ɛi, jatho ngue ɛmmɛi da nu mansu yø ja'i. Da gue'ũ yø mãmhyã ho yø mmũi di mpɛfi ngue xãnnbabi rá hya Oja yø ja'i, mã datho nne ngue da nu mansu yø ja'i ya.

18 Porque nt'ot'i p'ũ ja ra Macã Libro ra hya ngue ɛna: "Dãmĩ japi ngue di nsĩhmɛ ra ndãni nũnã nnehyø trigo ngue di ntãgui, 'yogui turpabi rá ne", i ɛna hya. Mahõn'a nt'ot'i ra hya ngue ɛna: "Nu ra mɛfi øtra 'bɛfi, nĩ 'yup'ũ ngue di t'unnã nzãbi".

19 A nu'mø ngue mã yapi n'na nc'ɛi'ũ 'bɛt'o p'ũ ja ra nĩja, nu'mø ngue hĩnjo'o yoho ogue hyu yø testigo di ja majuãni'a te gui nyapi, 'yo gui 'yørpã mãsu'a ra yapate.

20 Pɛ nu'a mã yapi 'nɛ majuãni ngue ja rá ts'oqui, dãmĩ hɛjpabi. Da nu gãtho yø ja'i p'ũ gui hɛjpi n'namhma ngue nu'ũ yø ja'i da nup'ũ gui hɛjpi, ya da zu da yøtra ts'oqui.

21 Nũnã ra hya dí xi'i ya, nũnã Oja co 'nɛhna mã Hmũui Jesucristo co 'nɛ'ũ yø macã anxɛ bí 'bũ mãhɛts'i øde te dí xi'i ya. Nu'mø gadi n'amigoui n'na ra ja'i, ogue hĩn gadi n'amigoui n'na ra ja'i, pɛ nu'mø ja rá ts'oqui dãmĩ hɛjpahmabi.

22 Nu'mø ja ngue gui 'yɛts'i to di m'ɛt'o p'ũ ja ra nĩja, 'yo gui nne ngue ra sõnĩtho'a te gui 'yøt'e. Dãmĩ tømĩ, 'be gui nnu te ga 'yo ra ja'i. Xi'mø gue gui 'yɛx'a n'na nc'ɛi, nu'a fadi ngue ja rá ts'oqui, 'yo gui nne da 'yɛn'a'i yø ja'i ngue gui nnu mãho'a ra ts'oqui øt'a gui 'yɛts'i. Pɛ nu'i, 'yo temã nts'o gui øt'e.

23 Ague Timoteo, nu'mø ngue thoipatho gadi hyɛnni ngue xan'ũ ni mmũi, 'yo hõndra dehe gui si, dãmĩ si zits'ũ ra vino.

24 I 'bũ i'da yø ja'i ya, hante ngue da thãspabi ra gãɛnda, di nɛqui xãho ngue ja yø ts'oqui. Pɛ xĩmmĩ 'bũ mĩ'da p'ũya ngue hĩndĩ nɛqui ngue ja yø ts'oqui. Sinoque ja gue'mø bi thãspabi ra gãɛnda di nɛqui ngue ja yø ts'oqui.

25 Xquet'a njarbũtho yø ja'i ngue øtra nõho ya, di nɛqui xãho'a te ra nõho øt'e. Madagũ'a ngue hĩngui fadi te gãma nõho øt'e, pɛ m'ɛfatho fadi ngue xãho te øt'e.

6

1 A nu'u yø 'yɛc'ɛi ngue yø hmiq̄ui, jatho ngue da nu mansu yø hmu. Porque nu'mø hingui nnu mansu yø hmu yø hmiq̄ui, yø ja'i p'uya da 'yɛmbi ngue hingui ho ra hya nná 'yohu. Ya da nømman'u Oja p'uya.

2 A nu'u yø hmiq̄ui ngue yø 'yɛc'ɛi yø hmu, 'yo di ɛna ngue ts'utho ja ngue di nu mansu yø hmu, da 'yɛna ngue ya 'da'igu yø nt'ɛc'ɛi ja, ya di ncu. Sinoque man'natho ja ngue da hyumbi di mpefi, porque ma mad'i'a ra 'yɛc'ɛi t'ørpabi rá 'bɛfi. Nguna ra hya gui xihyø ja'i 'mø gui xänbãte ya.

3 Nuna ra hoga hya bi nxänbãte ra Hmu Jesucristo, guehna rá n'youi ma nt'ɛc'ɛi jagui naya. Pɛ nuyá, ya 'bu i'da yø ja'i ngue n'nan'yo ra hya xänbãte.

4 Guehya yø ja'i di 'yɛx'mø ya, guehya hinte pahya. Ma'bedi yø mmui, gá ra njun'mahya gá 'yo. Guehya yø zɛya, yø nequisui, yø nemhya. Hinguí ɛc'ɛi te sifi.

5 Hinha rá nze gui ra njunt'i øt'ui yø ja'i porque xants'o yø n'yomfɛni. Nuna ra hya majuaní, hingui padi hanja na. I ɛna ngue nuna ra hya ngue rá nt'ɛc'ɛi i ja, xangu rá muui, porque ɛna ngue guehna ra hya di dahá xangu ra mɛnyu. Pɛ nu'a'i, ogadi nsixui'u njap'u.

6 Majuaní ngue nuna ma nt'ɛc'ɛi jagui, xandøngu rá muui na, porque xandøngu ra nho n'youi. Pɛ ra ja'i, ja ngue di johyahmaha hønt'a zihangu ts'u tini.

7 Porque nu'mø bi mihra ja'i ua ja ra ximhäi, hinte bá hya. Ximmangu 'mø bi du, hinte da hyats'i.

8 Janangu nu'mø ja te da zi ra ja'i, oque ja te da hye, co nu'a p'uya, di johyahmaha.

9 Pɛ nu ra ja'i høntho nne ngue di mmɛmmeti, guehna ra ja'i hingui hɛnni ga hyátrá n'yomfɛni ngue øtra ts'oqui ha di dɪnna mɛnyu. ɛntho so ra 'dihí, porque hønt'u yø pähá hinte di muui so rá mmui, gue'a di m'mɛ'a.

10 Porque nu ra ja'i ngue høndra mɛnyu di ja ndummai honi ha di dɪni, xangu ra ts'oqui øt'e ngue ha ga ndinna mɛnyu. A nuyá, 'bu i'da yø ja'i, asta ya xa hyɛp'u yø nt'ɛc'ɛi ngue høndra mɛnyu di ja ndummai honi ha di dɪni. Pɛ nu'a te rá mɛnyu ya xa ndini, gue'a ra m'ma man'u i tho'a.

11 Pɛ nu'i, ngue rá mɛfi'i Oja, man'nann'yo mi 'yøt'e ngue gui 'yøt'e tengu ya yø hya ja di xi'i. A nu'a'i dami 'yøt'a te xanho. Di nequi ngue ja xanho ni nt'ɛc'ɛi. Ja ndummai dami thanne Oja. Ja ndummai dami mahni mmic'ɛiui. Dami seti te gáma hya gui thogui. 'Nɛ ogadi 'yɛx'mø gui ya.

12 Dami ja ndummai ngue ya gdi 'bu'a ngue gui 'yøt'a te rá nsäui ni nt'ɛc'ɛi i ja, n'namhma ngue gui nthɛui ra te para zantho. Porque bi zon'na'i Oja ngue gue'a gui 'yøt'a. Nu'a ra pa bi zon'na'i Oja, xangu yø ja'i bi 'yøde te gá ma ngue ja ni nt'ɛc'ɛi.

13 A nuyá, nuna Oja di unná te gátho'u ja yø te, guehna øde gátho ya yø hya dadi 'bɛp'a'i gui 'yøt'e. Da guehra Jesucristo, nuna bi dá xanho rá hya p'u ha 'bøhra Poncio Pilato, xquet'a øde gátho ya yø hya dadi 'bɛp'a'i gui 'yøtya.

14 Gátho ya yø hya dadi 'bɛp'a'i gui 'yøtya, dami 'yøt'e. 'Yo te dadi 'bedi, n'namhma ngue hin tema hya da thin'na'i ngue hinda gue'a gui 'yøt'e asta guehra pa ngue da ɛp'u mahøn'a rá Hmu Jesucristo.

15 A nuyá, nu'mø bi zønna pa xpá nzännbabi Oja ngue da ɛp'u, ya da ɛhɛ. Nuna ma maça Ojahu, guehna hønse na jase rá ts'edi na. Guehna ra dast'abi na ngue yø dast'abi. Guehna ra Hmu na ngue yø hmu.

16 Guehna Oja na ngue hinjam'mø da du. Nup'u ja ra nyot'i 'bui, hinjonda za da guat'i. 'Ne hinxa 'yehra pa ngue toni ja'i xa mbøni ngue da nu, porque hingu'i sä di hnu hapu 'bui. Nuna Oja na, guehna ma datho hnu mansu na. 'Ne guehna jase ra ts'edi para zantho na. Da ngut'atho.

17 A nu yø ja'i ngue yø mmemmæti ua ja ra ximhai, dami xifi ngue 'yo dadi 'yets'i ngue ja yø menyū. 'Yo sä di ena ngue gue'u yø menyū da mats'i. Porque hinga gue'a ra menyū ra ja'i da mats'i. Dami xifi ngue da hyutho yø mmæi ngue gue'a Oja i fäts'i. Nuna Oja i 'bui, guehna mathoguitho di jajpah na, porque nnepe ngue ga johyah.

18 Nu'u yø ja'i ja xangu yø menyū, dami xifi ngue da 'yøtra nho. Porque man'natho xangu di muui ngue xta ngu ra nho da 'yøt'e, hinda gue'a ngue da mestho ra menyū. Dami xifi ngue 'yo di ya yø mmæi ngue di unyø ja'i'a te tini.

19 Nuna ra nho da 'yøt'e ngue da mäxyø mmic'eiui, di nja ra njut'i 'mø yø pa di 'yep'u, gue'a di segura'a ngue di t'unna te para zantho'a te da 'yøt'e.

20 Ague Timoteo, nuna ra hya bi ma mafäti'i ngue gui xännbabi yø ja'i, dami fädi xanho ngue da guehna ra hya gui nxännbate na. 'Yo gui ørpa masu'u yø hya te sätho hinte di muui. Da guehyø ja'i nu'u ena ngue ja xangu yø mfadi, 'yo gui ørpa masu'u yø hya mma, porque himma juani ngue di nthε yø hya i mma.

21 'Ne nuyá, ya 'bu i'da yø ja'i ngue di xähna ra hya na, ya mma ngue ja xangu yø mfadi, asta gue'mø da gohi ngue di pumbeni'a ra nt'εc'ei ja. Ya di xi'i ngue mamī njap'u.

Oja di jap'a'i. Da ngut'atho.

2 ra Timoteo

Ja ua rá yoho ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mɛnnb̃a ra Timoteo.

1 Nugã drá Pablo, Oja bi 'yɛxquj ngue drá representantegã ra Jesucristo. Bi neque ngue ga xicã yø ja'j ngue Oja di yat'j ngue di unna 'da'yo te to gã di unyø mm̃i ngue da 'yɛc'ɛj ra Jesucristo.

2 Janjuani ngue dadi ma'j, ague ma ts'unt'ɛ'i Timoteo. Dí nnegã ngue nuna Oja ma Papáui co 'nɛhna ma Hmuui ra Jesucristo di jap'a'j, di 'da'i rá mate, 'nɛ da hyut'a nj mm̃i.

3 Tengutho manj danne Oja'ɛ ma mboxitagã manjam'mø, xquet'a ngut'atho ya, dí thanne Oja co gãtho ma mm̃i. Ra pa ra xui dí mmat'Ojagã connã ngue'e. Nu'mø dá bɛn'a'j, zant'a dadi ja mammadigã Oja.

4 Dí mbɛngã ngue nu'mø dambã soc'a'j p'ɛ, astã gã nzoni. A nuyã, janjuani ngue dí nne gã nnu'j, n'namhma ngue dí nja gã mpähã.

5 Dí mbɛn'a'j ngue himma xøts'etho'a nj nt'ɛc'ɛj ja. Nu'a nj su Loida 'nɛ'a nj mamá Eunice, rá mæditho bi 'yɛc'ɛj ra hya'ɛ. Dí pacã njuani ya ngue xquet'a 'nɛ'j majuanj ja xanho nj nt'ɛc'ɛj ya.

6 Nugã dí xi'i ngue 'yo guj nnepe di m'mɛ'a ra ts'edi bi 'da'i Oja 'mø ma japã ma 'yɛ p'ɛ ja nj ya.

7 Porque nne'e Oja ngue hingui nsu. Janangue di 'da'i ra ts'edi ngue 'yogui su yø ja'j. 'Nɛ di 'da'i ra ts'edi ngue guj mahyø ja'j. 'Nɛ di 'da'i ra ts'edi ngue guj sammj xanho nj n'yomfɛnj.

8 'Yogui embj ngue ra 'bɛ'isã guj xihyø ja'j hanja rá hya na ma Hmuui Jesucristo. Ximmangugã p'ɛya, 'yogui pɛs'ni sã guj mma ngue dadi mpahmj, a nugã madague'a dí ofãdi ngue dí mmambã rá hya ra Cristo. Tengutho dí øt'a ya, damj njap'ɛ, damj ne ngue di ha'j ra ts'edi Oja ngue guj mmanna hoga 'da'yo hya, madague'a guj sã ra n'ɛ connã guehna ra hya na.

9 Nuna Oja bi yanju, 'nɛ bi zongahɛ ngue ga hɛhma p'ɛ ra nts'o. Madague'a ngue hinga gã ra nho xtã n'yohɛ, pɛ Oja bi 'yøtra mate bi zongahɛ ngue da yanju. Porque hante ngue di nhohra ximhäi, Oja ya xi zãnnj ngue da pɛnhna Jesucristo ngue da yanju.

10 A nuyã, ya bi zøcua na ma Yantehɛ ra Jesucristo ya. Mj zøcua na, ya bi fadi hanja na rá mate Oja. Ra Cristo bi daprá ts'edi ra ndãte. Nuna ra hoga 'da'yo hya bi ma, guehna i bahyø ja'j ngue ha di nthɛui ra 'da'yo te para zantho na.

11 Nuna ra hya naya, go bá t'ɛxcã ngue ga mmangã na. 'Nɛ bá t'ɛxquj ngue drã representantegã ra Cristo ngue ga xãnnbãj ra hya yø ja'j 'bui ndap'ɛ bi zã.

12 Janangue guehna nnã sãgã ra n'ɛ naya. Pɛ nugã hindj pɛs'mã sã ngue dí ofãdi. Porque nuna Oja dí nnøxã, dí pacã njuani ngue xanho na. 'Nɛ di haxã njuani ngue ja rá ts'edi Oja ngue da mãqui, 'nɛ da bømmanho te nnã 'yo astã gue'mø rá nze guj yø pa.

13 Ague Timoteo, nuna ra hoga hya dá xãn'na'j, da ngut'atho ra hya guj xãnnbãj yø ja'j ya. Damj 'yɛc'ɛj ra Jesucristo hangu ra pa. Rãngue guj n'youi rá Jesucristo, damj mahyø ja'j hangu ra pa.

14 Di fãt'a'j rá hya Oja ngue guj xãnnbãj yø ja'j. Nuna ra Espiritu Santo dí n'yohɛ, damj 'yãpi ngue da mãxa'j ngue guj padj ha gdj japra hya.

15 Ya guí padj ngue nu'u ma cuhu ngue yø mmengu Asia, gä bi hyegagui p'u, tengutho bi jacra Figelo 'nehra Hermógenes.

16 Pe nu'a ra Onesiforo, Oja di japi te'o gä 'bup'u ja rá ngu. Porque nuná, xangu yø nniđi bi hoga ma mmái. Himbj mestá rá sä ngue dí ofädi.

17 Nu'mø mi zøcua Roma na ra n'yohu na, bi 'yεmmēi bi hyongui hapu di ofädi asta gue'mø mi dinguí.

18 Da gue'e, ya guí nnuε ngue nuna ra Onesiforo xangu ra 'bäxte bi 'yørcagui 'mø dambá m'mucá p'u ja ra hnini Efeso. Da ne Oja ngue di unna mate 'mø rá nzegui ra pa.

2

1 Ague ma ts'ant'u'i, dami hya ra ts'edi co nuna rá mate di 'da'i ra Jesucristo.

2 Ya xangu yø ja'i bi 'yøde hanja na ra hya dá xän'na'i. Nuya yø hya dá xi'i, dami xihyø ja'i nuya ya padj ha di japrä hya da ma, da ngu'a ra hya da xänbabi mi'da yø ja'i.

3 Dami 'yøt'e ngue rá hoga soldado'i ra Jesucristo. Gui seti hangu ra n'u ja ngue gui thogui.

4 Nu ra ja'i nnøpe ngue rá soldado ra Cristo, nu'a rá Hmu di manda, gue'a ørpabi rá pähä'a. Ya hingui säns'e'a rá 'befi ga 'yo.

5 Gui 'yøt'e tengutho yø ja'i pa ra taħa ngue ra 'dih. Nu'a hinda 'yøt'e gätho'a te di manda'a to di marca rá 'dih, ya hinte da dāħa.

6 Gui 'yøt'e tengutho ra mēfi di mpep'u ja ra huah. Nu ra mēfi sä ra n'u ngue di mpefi, gue'a ra mēfi ja xanho rá nzäbi'a.

7 Dami padj hanja na ra hya dí xi'i. Nuna ma Ojai, da 'yøt'e ngue da dinni mmái xanho te gāma hya dí xi'i.

8 Hønna da zo ni mmái na ra Jesucristo. Nuna rá mbom'meto ra David, guehna ndast'abi naya, porque bi bēnnate 'mø mi tho na. Nuyá, guehna ra hoga 'da'yo hya dí xicä yø ja'i naya.

9 Conná guehna ra hoga 'da'yo hya di mmangä, guehna ra n'u dí sägä naya. I nthut'igä ua ja ra fädi conyø cadena tengutho 'mø ngue di ja te xca ts'onj. Pe nuna rá hya Oja dí mmangä, hinga 'nehna nthut'i conyø cadena na, siempre di mmamhmagä ra hya.

10 Nugä, nu hangu ra n'u dí thogui, gätho dí seti. Porque di nnegä ngue da 'yεc'ēi ra Jesucristo'u yø ja'i ya xpä huan'Oja. Gue'a di nyanyø te'a, 'nε da dinnho para zantho.

11 Majuanj na ra hya na ngue εna: "Nu'mø dá thojū conná guehra Cristo, ya 'dap'u ga m'məhmə na ra Cristo p'uya.

12 Nu'mø ngue ga seti hangu ra n'u ga sähu, xquet'a nup'u ha di manda ra Cristo 'nεcju di nja ma 'befih. Pe nu'mø ngue ga hēhmə p'u ra Cristo, xquet'a ra Cristo da hyegahu p'u.

13 Xiya, xi'mø ngue hindá jats'i te di mmamhmu, pe nu'a ra Cristo zant'a ngue di jats'i te ra hya mman'a. Porque ra Cristo, nuna ra hya i mma, hinjam'mø ngue dädi pädi".

14 Dami bēnnabi yø ja'i na ra hya dí xi'i. Rá hmi rá dä Oja p'u gui xifi ngue hīndi njun'mahya co nu'u yø hya hingui ja ts'edi. Porque ra njunt'i hingui pømmänho. Sinoque di ts'onnbä yø n'yomfēni yø ja'i øxra hya.

15 Nuna Oja i hajta ra güenda te guí øt'e. Dami ja ndummai gui pøni xanho ra 'befi bi 'da'i Oja, ya hin'ya te gdi pes'ni sä. Gui hyats'i xandønho na ra hya majuaní, da guehna gui xännbabi yø ja'i na.

16 Nu'ya yø hya hñte di muui ngue hinga gue'a rá hya Oja, ogui xännbate'u, porque guehya yø hya di ts'onnbá yø nt'éc'ei yø ja'i ya.

17 Nuya yø hya xännbate ya yø ja'i njap'u, i 'yo yø hya asta gue'mø da 'yøtra nts'oní. Ngu'a ra nts'oní bi 'yøtra Himeneo, ximmangu ra Fileto.

18 Guehya bi hyep'u ra hya majuaní ya, xännbabi yø ja'i ngue embi himma juaní di bennate yø do'yo, sinoque embi ngue nu'a ra mbennate ya bi nja'mø mí 'yéc'ei rá hya'a. Co nuna ra hya na p'uya, di ts'onnbabi yø nt'éc'ei 'da yø ja'i.

19 Pè nuyá, hñda zá ngue di ts'onnbabi rá 'befi Oja. Porque nt'ot'i yoho yø hya ngue i da. Nuya yø hya ya, i ena: "Nuna Oja, ya padí te'o gátho ya o rá 'ye". Nu'a rá yoho ra hya p'uya i ena: "Nu ra ja'i ngue nne da denna Cristo, jatho ngue da hyep'u ra nts'o".

20 Nup'u ja n'na ra ngu xannoho, hinga 'da'igu yø mohi jap'u. Jap'u yø mohi ngue yø oro, jap'u yø mohi ngue rá t'axi, jap'u yø mohsa, jap'u yø mohi ngue rá häi. Nuya yø mohi ya, ja 'da ngue nts'upi. Ximmí ja 'da ngue hinga nts'upi.

21 Njarbutho p'u ja ra nija ya, hinga gátho yø ja'i hep'u ra nts'o. Pè nu ra ja'i nne ngue da hyep'u ra nts'o, guehna ra ja'i øt'e ngue rá mæfi Oja na, i pèhra 'befi ngue nts'upi.

22 'Yo guí øt'a te ra ts'oqui ør'mi'da yø ts'ant'u. Dami 'yøt'a te xanho. Di nequi ngue ja ni nt'éc'ei. Dami mahyø ja'i. 'Yo to gadi njunt'ui. Da 'da'igu gui 'yøt'ui yø ja'i ya bi hyep'u ra nts'o, ya nzo'a ra Hmu Jesucristo co gátho yø mmái.

23 Pè nu'u høndra njun'mahya nne, hinguí padí te mma, damí hyep'u'u. Ya guí padí ngue nu'a ra njunt'i, ja bi fap'u ngue di nnu man'u yø ja'i.

24 A nu ra ja'i ngue rá mæfi Oja, hinguí ja ngue di nnequisai. Sinoque ja ngue 'da di matho gátho yø ja'i. Da badí ha di japi ngue dra hoga hya di nxännbate. Da zeti te mmanyø ja'i.

25 Di nya manhuehi ha di opan'yu ra hya'u to hinguí nnu manho ra hya. Xamhmatho da ne Oja di 'bärpabi yø mmai, da 'yéc'ei rá hya majuaní.

26 Nu'mø bi xohrá n'yomfeni rá ja'i, ya da hyep'u ra zithu o rá 'ye. Porque gue'a ra zithu ørpabi rá pähä.

3

1 Dami pahna ra hya ga xi'i ya. Nu'mø ya ni ma da gaxyø pa, ya man'na xta n'utho.

2 Di m'mahyø ja'i da ne ngue hønse da dñna nho. Høndyø mēnyu da ne di xandí. Di 'yēxp'u ha ya. Da 'yēna ngue maguesē. Di nsate. Hñda 'yēc'ei te da xihyø papá yø ja'i. Hñda bēnna mate t'ørpe. Ni xinga guehna Oja da 'yørpabi masu.

3 Hñdi nja yø yemmai. Hñdi nja yø nhuēcate. Da nømman'u yø mmic'eiui. Hñda zamyo mmai. Dyø nequisai. Porque yø nsaiui'a te gátho xanho.

4 Guehya dyø ngujmahyatho ya. Hñha ga nja yø ts'u. Di 'yēx'mø ya. Nu'a te yø pähä yø ja'i, gue'a ni ma yø mmai'a, hñda gue'a Oja.

5 Nup'u gui nequi, ena xø majuaní ngue su Oja. Pè himma juaní ec'ei ngue jase rá ts'edi Oja. Ogadi nsixui'u to njap'u.

6 Porque guehya yø ja'i ya, ya ja 'da yø ngu ya, ngue ya xa ts'onnbá yø nt'éc'ei yø ja'i. Rá mæditho, nuya yø xisu tu yø mmai ngue ja yø ts'oqui, 'ne hinguí padí ha di hocyø ts'oqui, guehya honya ngue da hyät'i co nu'a te yø fehñi xännbate.

7 Porque nuya yø xisu ya, i nne da badj tema 'da'yo xädi i ja. Pe nu'a ra hya di xädi, hinjam'mø di tinyø mmäi ndana gue'a ra hya majuanj.

8 Nuya yø fehni xännbate, øt'e tengutho bi 'yøtra Janes nehra Jambres ngue bi mes'ra hya bi manna Moisés. Xquet'a njarbatho ya di mmangä ya. Nuna ra hya majuanj i festho. Guehya xants'o yø n'yomfeni ya. Himma juanj ngue ten'na ra nt'ec'ei jaja.

9 Pe hinda zä da hyät'i xangu yø ja'i. Porque nu'a te yø m'memmäi, sär'mø da badj gätho yø ja'i. Di nja tengutho bi ja'u yo nc'ei bi mes'ra hya bi manna Moisés.

10 Pe ague Timoteo, ya guí padj xanho hanja na ra hya di xännbategä. 'Ne guí padj te nnä 'yogä. Guí padj te di øt'ä. Guí padj ngue nugä di ec'ei xanho ra Jesucristo. 'Ne di seti te ørcagui yø ja'i. Dadj macä yø ja'i. Nu'mø di sägä ra n'u, enä gue man'na di ha ra ts'edi.

11 Guí padj hanja ngue nnu man'gyø ja'i, hingui nne da nugui. 'Ne guí padj hangu ra n'u xtä sägä. Tengutho ra n'u dá sägä p'u ja ra hnini Antioquia, 'nep'u ja ra hnini Iconio, 'nep'u ja ra hnini Listra, dá sä ra n'u ngue hingui nne da nugyø ja'i. Pe nuna gä ra n'u naya, bi yangä Oja.

12 A nuyä, nu to gätho nne da denna Jesucristo, gä da zä ra n'u ngue da ts'ui.

13 A nu yø ja'i ngue yø ts'oc'ei 'ne yø fehni xännbate, man'na man'na ni go mants'o te ga 'yo. Mente häte, ximmi thät'i.

14 Pe ague Timoteo, 'yogui ehna ra hya bi san'na'i. Ya guí haxa njuanj ngue majuanj na ra hya na, porque guí padj ngue nu'u bi xän'na'i ra hya, hingyø fehni'u.

15 Asta gue'mø marä ngüe'i, gä xähya yø hya nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro. A nuna ra hya na, ja mmamp'u ngue di nyanna ja'i 'mø da 'yec'ei ra Jesucristo.

16 Gätho'u yø hya nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro, gueø Oja bi bennbabi ra hya bi 'yot'u to bi 'yot'a te nt'ot'i. Guehna mahyonitho ga xähmu naya. Gue'a gdä pahmu ndana gue'a ra hya ja ngue ga ec'ei hu'a, ndana gue'a hinga ec'ei hu. Gue'a gdä pahmu ndana gue'a ra hya hinga gue'a di øthu, gue'a gdä pahmu'a te gä ra nho ja ngue ga øthu'a.

17 Janangue nu ra ja'i ørpabi rá 'befi Oja, nu'a di xädi, gue'a di dinna mmäi'a te gä ra nho ja ngue da 'yøt'e, hinte di 'bedi.

4

1 Rá hmi rá dá Oja, 'ne rá hmi rá dá ra Hmu Jesucristo, go guehya øhna ra hya dadi 'bep'a'i gui 'yøt'e. Porque ra Jesucristo da ep'u mahøn'a ngue di manda ua. Nu'mø bá ehø, ya da hyaspabi ra güenda'u i te, 'ne'u xandü.

2 Gui ja ts'edi ngue gui 'yø'na ra hya di xi'i. Damj ja ndummi guí mmanna hoga 'da'yo hya. Ogui säya guí xihra hya yø ja'i, madague'a hingui nne da 'yøde. Gui hyoni ha gdi tapyø mmäi yø ja'i. Nu'u hinga gue'a te ga 'yo, damj hejpabi. Gui japa nts'edi ngue da gue'a te nnu manho Oja da 'yøt'e. Gui serpabi te xi'i yø ja'i. Ogui säya damj xännbabi rá hya Oja.

3 Porque da 'yehra pa ngue yø ja'i hinda ne da 'yøhna ra hoga xädi. Sinoque da hyonyø xännbate yø ja'i ngue n'nan'yo ra hya da xännbabi, gue'a ra hya da ne da 'yøhyø ja'i'a. 'Ne nuya yø xännbate ya, yø mmundotho di m'mäi ngue di nxännbate ra fehni xädi.

4 Porque yø ja'i hinda ne da 'yøhra hya majuanj. Nu'u yø hya xa nzänse yø fehni xännbate, gue'u da 'yøt'u.

⁵ Pe nu'i, dami samse ni n'yomfɛni. Nu'mø gui sä ra n'u, dami seti. Ja ndummäi gui 'yonna hoga 'da'yo hya. Dami 'yøt'e xanho na ni 'befi bi 'da'i Oja.

⁶ Ya ni ma da zønna pa ga pøngä ua ja ra ximhäi. Pe nugui dadi n'unj da thogui ngue rä 'befi Oja di ørpe.

⁷ Nugä xtä ho ma mmai di honi ha di nthahra hya. Nu te ra hya bi 'bejpagui Oja ga øt'e, dä øt'e asta guep'u rä nzeGui. Nuna ma nt'ε'ei i ja, dä fädi xanho.

⁸ Nuyä, di tømj ngue nuna ma Hmu mahets'i hasca ra güenda xanho. Di pacä ngue di 'dajma njut'i, nuna da ma ma t'unni te'o gä øtra nho. 'Nε hinga hønghogui di 'daqui, sinoque di unni te'o gä di ma'a ra Hmu Jesús, 'nε tømj ngue da zønna pa da ep'u.

⁹ Ague Timoteo, gui ja ndummäi guä εhε n'nahmantho ua di 'bucä ngue ga nyau.

¹⁰ Porque nuna ra Demas bi ho ra pähä ja ua ja ra ximhäi na, bi zogagui ua, bi ma i mpa p'u ja ra hñinj Tesalónica. Nuna ra Crescente i ma Galacia na. Ra Tito p'uya, i ma Dalmacia na.

¹¹ Høndra Lucas bi gocua ya. Di nnegä ngue guä sip'u ra Marco 'mø guä εhε. Porque nuna ra Marco di hongä ua na ngue di mpεfi.

¹² Nuna ra Tíquico dá penhnä na ngue i map'u ja ra hñinj Efeso.

¹³ Nu'mø guä εhε, guä cannguits'u ma tuhu dá socä p'u ja ra hñinj Troas, ja rä ngu ra Carpo. 'Nε guä ca yø libro dá socä p'u. Pe ma datho ja ts'edi guä cannguits'u ma sacua nuya m'mänitho.

¹⁴ Nuna ra Alejandro ngue ra 'yøt'a t'εgui, xants'o te bi 'yørcagui. Pe Oja da gut'i te bi 'yøt'e.

¹⁵ Pe nu'i, dami mfädi xanho 'mø gä nu na. Porque janjuanj ngue täcra hoga 'da'yo hya di mmamhma na.

¹⁶ Nu'mø rä müdi mi ma ma juanngagui p'u ja ra ts'ut'abi, dá honi ha da japi ngue da nyani. Pe hñjombj bøni ngue xtä mmäxqui. Hante gue gätho'u ma cu bi hyεgagui p'u. Da ne Oja ngue hinda bεnnbatho ngue bi hyεgagui p'u.

¹⁷ Pe nuna ra Hmu bi mäxqui, 'nε bi hacra ts'edi ngue dá mangä ra hoga 'da'yo hya p'u 'bühø ja'i hñingø judío. Oja bi yangui, porque εna yø zate yø ja'i pets'i dá dujthogui.

¹⁸ Pe Oja di sigue da yangä p'u ha 'bühø ja'i xants'o ga 'yo. 'Nε da mäqui xanho para ngue da zixcagui p'u mahets'i bádi manda. A nuyä, ma ga εspahe Oja hangu ra pa. Da ngut'atho.

¹⁹ Dami zεnguagui ts'ap'u ra Prisca co 'nehna ra Aquila. Co 'nε'u to gä 'bap'u ja rä ngu ra Onesiforo dami zεnguagui ts'u.

²⁰ Nuna ra Erasto bá cop'u Corinto na. Nuna ra Tróximo dá socä p'u ja ra hñinj Mileto na ngue mi'u.

²¹ A nu'i, gui ja ndummäi guä εhε hante ngue da cutyø pa xtä ε.

Nuna ra Eubulo pen'na'i ra nzengua na. 'Nehna ra Prudente di zengua'i. Da guehra Lino co 'nehra Claudia, gätho ya mi'da ma cüu 'bucua, gä di zengua'i.

²² Da mäxä'i ma Hmuui ra Jesucristo. Oja di japi gätho'ahä. Da ngut'atho.

Ra Tito

Ja ua ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mɛnmba ra Tito.

¹ Nugä drá Pablo, rá mɛfigä Oja, 'nɛ rá representantegä rá Jesucristo. Bi 'dacra 'befi ngue ga japi dá 'yɛc'ɛi rá Cristo'u to ya xpá huan'Oja. Ga japi dá badi ngue majuaní nã mã nt'ɛc'ɛi hã i ja.

² Janangue dá bahyø ja'i ngue di n'nacjũ rá 'da'yo te para zantho. Hante ngue di nhohra ximhã, ya xi zãn'Oja ngue di 'dacjũ rá 'da'yo te. A nuna Oja, hingui fɛhni nã.

³ A nuyá, ya bi zønna pa bá sãn'Oja ngue dá fadi hanja nã rá hoga 'da'yo hya. Nuna Oja mã Yantehũ bi 'yɛxquĩ ngue ga mmãmbã hya.

⁴ Dadi zengua'i, ague Tito. Nu'mø dá bɛn'i, xøgue ɛntho majuaní ngue mã ts'unt'u'i. Porque dá ja'i gá 'yɛc'ɛi nã rá nt'ɛc'ɛi jagui. Dì nnegã ngue nuna Oja mã Papáhũ co 'nɛhnã mã Hmuɦũ Jesucristo di jap'a'i, di huɛc'a'i, dá hyut'a ni mmã.

⁵ Nugä dá soc'a'i p'ũ ja rá häi Creta ngue gui juatyø hya di m'mɛp'ũ 'bãhyø 'yɛc'ɛi. N'na ngu n'na yø hñini, nup'ũ di mpɛti yø 'yɛc'ɛi, gui 'yɛxyø n'yohũ di m'mɛt'o. Ya xtã xi'i ndana gue'a'ũ gui 'yɛts'i.

⁶ Da gue'ũ yø n'yohũ hìn temã hya xã thinnbi gui 'yɛts'i. 'Nɛ n'na drá xisu di si. Nu yø basí di si, dyø 'yɛc'ɛi. 'Nɛ hñjonda zã dá 'yɛnã ngue mathøguetho yø basí, ogue dyø mmejmãhya.

⁷ Jatho ngue nu to 'bet'o ngue yø 'yɛc'ɛi, hìn temã hya dá thinnbi, porque nu'a 'bet'o, ørpabi rá 'befi Oja. Janangue dá thanhni to hĩndi 'yɛts'i. Hĩndra cue. Hĩndra iti. Hĩndi mpɛte. Hĩnga hõndra mɛnyu di mã rá mmã.

⁸ Gue'a rá ja'i ngue di unna ts'ãya p'ũ ja rá ngu. Di ho dá 'yøtra nho. Dã zamrá mmã. Dì nhoja'i. Dã nu mãnsu Oja. Dì mfãse xanho.

⁹ Nu rá n'yohũ gui 'yɛts'i, jatho ngue tengutho rá hya bi sãnnbabi, dá gue'a rá hya di nxãnnbate'a. Porque gue'a rá hya majuaní'a. Co nuna rá hya naya, dá zã di hatra ts'edi m'i da yø 'yɛc'ɛi. 'Nɛ dá zã dá dap'ũ te'o hĩnga gue'a rá hya mma.

¹⁰ A nuyá, 'bũ xangu yø mmejmãhya, hĩnte di mui yø hya xãnnbate, hãtyø ja'i. Pɛ mã datho'ũ yø judío njap'ũ.

¹¹ Jatho ngue dá thejpa yø hya'ũ. Porque hĩnga gue'a rá hya majuaní xãnnbate. Hõntho nne ngue dá gujpa bi rá mɛnyu yø ja'i. Ya ja 'da yø ngu ya xã 'bãrpabi yø mmã yø ja'i.

¹² Nuna n'na rá bãmhya p'ũ ja rá häi Creta bi mã te ga 'yo'ũ yø mmɛnguɦũ. Bi 'yɛnã: "Nu'ũ yø mmɛngu Creta ga 'yot'a yø fɛhni'ũ. 'Bũ tengutho yø ts'o z'u'ɛ. Hõnt'a te dá zi honi, ɛmmɛi yø danhyɛi", bi 'yɛnã.

¹³ Nuna rá hya bi manna, gue'a ga 'yo yø mmɛngu p'ũ gui 'bũ. Janangue 'yɛmmɛi dami hejpa bi'ũ yø hyãte, n'namhã ngue dá bõmmãnho yø nt'ɛc'ɛi yø ja'i.

¹⁴ Ya hĩnda 'yørpabi mã su'a te sãmãhya mmanyø judío, ni xĩnga gue'ũ yø hya ngue rá ja'itho di mãnda, guehya yø ja'i hingui nnu mãnho rá hya majuaní ya.

15 Nu to xanho yø mmæi, hinga høntho di ntøt'ui n'na ra cosa, sä da t'εmbi ngue ya bi nts'on'yø mmæi. Pε nu to hingui ho yø mmæi, ngue hingyø 'yεc'εi, hin hapæ da thinnba ra nho. Porque ya xants'o yø n'yomfεni, ni xingui tär'man'u yø mmæi 'mø xants'o te øt'e.

16 I mma ngue pa Oja, pε co nu'a te ga 'yo, di nequi ngue hingui pa Oja. Hingui hnu manho te ga 'yo, porque yø mmæjmahya, janangue hingui sä tema nho da 'yøt'e.

2

1 A nu'i ague Tito, nuna ra hya rá nc'at'iui ma nt'εc'εiui i ja, da gue'a ra hya gui xännbabi yø ja'i'a.

2 Gui xihyø daja'i ngue da zamyø mmæi, di nhoja'i, di mfädi xanho. Nuna ra hya majuan, guehna da 'yεc'εi na. Di mahyø mmuc'εiui. Da zeti te ra n'u i sä.

3 'Nε'u yø xisu ngue yø daja'i, gui xifi ngue da 'yøt'e ngue da hnu mansu. Hindyø zate. Hindyø iti. Gä ra nho da 'yudi.

4 Da xännbabi yø hmute xisu ngue di mahyø damme conyø basi di madi.

5 Da xännbi ngue di mfädi xanho, 'yo di øtra nts'o. Da mahyø ngu. Di nja yø yemma. Da 'yøt'e te xihyø damme. Nu'mø da 'yøt'e tengu na ra hya naya, ya hinjonda zannbabi rá hya Oja.

6 Nu'u yø ts'ant'u, xquet'a gui xifi ngue di mfädi xanho.

7 A nu'i, dami 'yu'a te ra nho ja ngue da n'yo yø ja'i. Nu'mø gui xännbate, dra hya njuantho gui mma. 'Nε di nja ni ts'u.

8 Dra hya xta nho gui mma, man'nan'yo mi 'yøt'e ngue hinda gue'a gui mma. Janangue nu'u mbøcue da mes'yø sä. Porque hinda dini ha di japi da nomman'u'ahæ.

9 Dami xi'u 'bæi ngue yø hmiqui ngue da 'yεc'εi yø hmu 'mø nzofø. 'Yo di thatho. Da 'yøt'e ngue da hnu manho te ga 'yo.

10 'Yo tema cosa di haqui. Zant'a da 'yøtra nho n'namhma ngue di nejmanho rá hya na Oja ma Yanteha.

11 Ya fadi hangu gangu rá mate Oja bi 'dacjæ. I nnepe ngue di nyani gätho yø ja'i 'bæua nximhäi.

12 Ränge bi 'dacjæ rá mate, ya nne ngue ga hehmu p'u ra nts'o, da gue'u yø pähä ja ua ja ra ximhäi ngue hingui ho, ma ga hehmu p'u. Ya jatho ngue mente di 'bæhmu ua ja ra ximhäi, ga mfähmu xanho. Gä n'yo manhohæ. Gä ørpa hæ masu Oja.

13 A nuyá, co n'na ra pähätho nná tømhmæ'a ra pa da εcua ra Jesucristo. Gä nuuhæ ngue i tate na, porque nuná, guehna Oja ma Yanteha na.

14 Guehna bi dæε rá te conná nguecjæ na. Bi du ngue da yanjæ ngue ra nts'o. Bi hoga ma mmæihæ. I nne ngue ga sohæ rá 'yε. 'Nε i nne ngue ga hæhæ rá ts'edi ga øthæ ra nho.

15 Guehna ra hya gui xännba yø ja'i naya. Dami hatra ts'edi yø ja'i ngue di n'yo xanho. Dami hejpbabi 'mø hinga gue'a øt'e. Gue'a ni 'bæfi bi 'da'i Oja'a. 'Yo gui nne ngue hinda t'øt'a'i ma su.

3

1 Dami xihyø ja'i ngue da 'yørpæ ma su ra dast'abi, gätho'u mi'da ja yø cargo xanhts'i. Da 'yεc'εi te di 'bæpi. Co n'na ra pähätho da 'yøtra hoga 'bæfi sifi da 'yøt'e.

² Gui xifi ngue 'yo to di nnømmān'u. 'Yo dyø nequisu. Di nya manho p'u ha ya. Dā hnu ngue di m'mu mmanhuēhi p'u ha 'bāhyø ja'i.

³ Ma ga mmbēmhmā 'mø man'na ra pa ngue 'nēcju nma yø m'mēmhmāih, dyø mmejmahyah, hinga gue'a te nmi øthū. Xi bēnnga mā mmāih yø pāhā xants'o. Xtā m'mu mant's'oh, 'nē dyø zeyah. 'Da xi nu man'ujthogah yø ja'i. 'Nē dadi nnu man'uh n'na ngu n'naju.

⁴ Pē bi 'yēhra pa ngue nuna Oja mā Yanteh, bi fadi hanja na ra mate bi 'yøt'e ngue bi mādi gātho yø ja'i.

⁵ Nuna Oja bi yanju. Hin temā nho dá øthū ngue'a i yanju. Sinoque bi huegah, janangue bi yanju. Bi hoga mā ts'oquih. Bi 'dadjū ra 'da'yo te ngue ra Espiritu Santo bi 'yøt'e ngue mā'da'yo dá m'māhmā.

⁶ Ngue ya bi yanju ra Jesucristo, Oja bá pēnngah ra Espiritu Santo ngue da māxçah xandønhō.

⁷ Bi 'yøtra mate Oja ngue bi hoga mā ts'oquih, bi nepe ngue nup'u 'bū Oja di tocagah ngue ja ga m'māhmā p'u para zantho. A nuyá, gue'a dí tømhmā'a ya.

⁸ Nuna ra hya ja ua, gā majuanī na. Janangue dami hatra ts'edi yø ja'i ngue guehna ra hya da 'yēc'ēi na. Nu to gā ēc'ēi Oja, di ja ndūmmāi da 'yøtra nho. Nuya yø hya ya, xanho 'nē da 'yørpabi ra nho yø ja'i.

⁹ Pē 'yo guī nneh ngue di nja yø njunt'i hinguī ja te rángue'a. 'Yo gadi njunthū co nu'a te xi n'yo yø ndiua manjam'mø. 'Nē 'yo gadi njunthū ngue conna ley ga 'yo yø judío. Porque ra njunt'i, hin temā nho øt'e.

¹⁰ Nu'mø 'būi to øtra sūi ngue di 'uecyø 'yēc'ēi, dami hejpi. Rá 'dandi ogue rá yondi guī hejpi. Pē nu'mø hinguī nne da 'yøde te guī xifi, o nimantho gadi nsixui.

¹¹ Porque nu to hinguī nne da 'yøde te sifi, mā'bēdi rá mmūi. Ya di nequi ngue nne rá mmūi øtra ts'oqui.

¹² Di sānni ngue ga pēn'na'i p'u ra Artemas, ogue ra Tíquico. Nu'mø bi zømp'u, 'yørquts'u ra mate guá ē'a n'nihi, gā nc'atui p'u ja ra hniñi Nicópolis. Porque di nne ngue ja ganī nthocā p'u ra sē'ye.

¹³ Nuna ra Zenas ra pøngahya ngue ra ley, dami fāts'i te honi. Dā guehra Apolos dami fāts'i te honi. Güi unñi te da n'yo, 'yo te dadi 'bēdi.

¹⁴ Gātho yø 'yēc'ēi da badi ngue jatho da 'yørpā ra 'bāxte'u ja te hēmbi. Porque nu'mø hin temā nho ørpabi rá mmic'ēui ra ja'i, ya hinte di muui te ga 'yo ra ja'i.

¹⁵ Gātho ya 'daua dí 'būcāhe di zēngua'i. Gui xi'u mā zi cūh p'u guī 'būi ngue dadi zēnguagāhe. Oja di japi gātho'ah. Dā ngut'atho.

Ra Filemón

Ja ua ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mɛnnba ra Filemón.

1 Ague ma zimmadi mmimmedih Filemón. Nugui, conma zi cuui ra Timoteo, dadi zengua'a'be. A nugui, dra Pablo, di ofadiga ua ngue di mmambã rá hya ra Jesucristo.

2 Di pennbabi ra zengua'u yø 'yɛc'ɛi di mpeti p'u ja ni ngu. Co 'nehna ma cu ra Apia, 'nehra Arquipo, nuna faxqui ngue di 'yonna hya, gã dadi zengua'be.

3 Di nnegã ngue nuna Oja ma Papãh, co 'nehna ma Hmuh Jesucristo di jap'ãh 'nɛ da hyut'a ni mmãih.

4 Nu'mø di mmat'Ojagã, zant'a dadi ja mammadì Oja connã ngue'e.

5 Porque di øcã ngue janjuanì gadi madi to gãtho yø ja'i ya o rá 'yɛ Oja, 'nɛ guì hãhni mmãi guì ɛc'ɛi na ra Hmu Jesús.

6 Nu'u yø ja'i gã japi bi 'yɛc'ɛi na ra hya guì ɛc'ɛi, di ápã Oja ngue da xojpa yø mmãi ngue da badi xanho hanja'a te gã rá njapì Oja di 'dacu connã nguehra Jesucristo.

7 A nuyá, janjuanì ngue dadi johya, ya hu ma mmãi tengue guì øt'e, ngue gadi ma'u ma zi cuh. Porque nu'a te ra nho guì øt'e ma zi cu'i, di hatra ts'edi yø n'yomfɛni'u ma zi cuh'a.

8 Janangue nugã, n'na ra mate di nne ga ä'i. Hingrá ngue'mø ngue bi 'dacrã ts'edi ra Cristo ngue ga xi'i te ja ngue guì 'yøt'e.

9 Pɛ di ä'i ra mate, porque dadi ma'i. Nugã dra Pablo, ya dra dac'ɛigã 'nɛ di ofadiga ngue di mmambã hya ra Jesucristo.

10 Nuna ra mate di ä'i, dami huɛcra Onésimo. Nuna, 'bai tengutho 'mø ngue ma basigã na. Nuna ra hya dá xicã ua ja ra fãdi, bi 'yɛc'ɛi te dá xifi.

11 Nu'mø yø pa xa thogui, nuna ra Onésimo manì hmiqúi na. Himmì pønna güenda te mì øt'a'i. A nuyá, mɛnte di yohmì ya, di hommì na ra Onésimo ya.

12 Ya ga et'ã ya ngue da map'u guì 'bai. Pɛ nugã hìnha nnã pumbɛni, porque ɛmmɛi dadi madi.

13 Di pacã ngue guì nne guì faxqui te di honì. Janangue nmì nne xcã sammã ua na ngue da mãxqui mɛnte di ofãdi, ma'uqui ngue di mmangã ra hoga 'da'yo hya.

14 Pɛ hìndã sammì, porque hìndì nne ga øt'a'i ra ts'edi guì faxqui. A nu'mø guì nne guì faxcagui, nu te da mi'a mpãhã ni mmãi, gue'a di nja'a.

15 Rã nzequi mì jatho ngue da zoc'a'i p'u ni hmiqúi njammì pa. Porque nu'mø bá pengui, ya dra 'yɛc'ɛi, 'nɛ ya hìnni mantho da hyc'a'i p'u.

16 Nuna ni hmiqúi, 'yo ni mantho guì ørpe tengutho ørpa yø hmiqúi yø ja'i. Sinoque nuna ni hmiqúi, guì mbɛni ngue bi gohi tengutho 'mø ngue ɛni cu na. Nugã ɛmmɛi dadi macã na ra Onésimo, pɛ da gue'e ma datho ja ngue guì madi. Porque nuyá, hinga hontho ngue ni hmiqúi ya, sinoque ni cu ya ngue n'nat'a ra Hmu guì ɛc'ɛiui ya.

17 Janangue nu'mø guì 'bai ngue dadi n'amigoui ya, dami unna ts'ãya na ra Onésimo tengutho 'mø ngue go gadi 'dacrã ts'ãya.

18 Nu'mø ngue bi 'yøt'a'i ra nts'onì, oge tu'i ra mɛnyu, go dami jøgbagui.

¹⁹ Ga cuatä ua ja ra sæcuä nã ra hyã ja ua: “Nugã drã Pablo, go ga jut'a'i”. Pẽ hĩndĩ nne ga bẽn'a'i ngue 'nẽ'i guĩ tuquĩ. Porque go dá xi'i ra hyã ngue ha di nyannĩ te.

²⁰ Ague mã zi cu'i, ngue n'nat'a ra Hmu dí ẽc'ẽiui, 'yørcagui ra mãte nã ra hyã dí xi'i. Damĩ hyurcagui mã mmãi ngue dadi ncuui ngue ra Cristo.

²¹ Dí pẽn'nã'i ra hyã ja ua, porque dí pacã xanho ngue gui 'yøt'a te dí xi'i. 'Nẽ dí padĩ ngue man'na xangu gui 'yøt'e ngue'a te dí xi'i ya.

²² A nuyá, damĩ nsã hapũ ga nsãya 'mø dá magã p'ũ. Ya dí ẽnã ngue ga mma p'ũya, porque gue'a gui ãphũ Oja ngue di nja'a.

²³ 'Nẽhnã ra Epafras, 'daua dí ofãdigã'be, pẽn'nã'i ra nzengua. Xquet'a bi n'ũpi ngue i mmambrã hyã ra Jesucristo.

²⁴ Nũnã ra Marco, 'nẽhrã Aristarco, 'nẽhrã Lucas, guehya di mpẽfi fãxquĩ ngue mmãnnã hyã ya, xquet'a di zengua'i.

²⁵ A nuyá, nũnã mã Hmũhũ Jesucristo di japi gãtho'ãhũ. Dã ngut'ãtho.

Hebreos

Ja ua ra carta bi 'bɛnnbabi yø 'yɛc'ɛi, ca ra nyogui testamento, nt'o't'i ra hya ngue ra ebreo.

¹ Nu'mø yø pa xa thogui, nuna Oja, bi bɛnnbabi yø pøngahya na ra hya bi xihyø nyogui ja'i bi zofo. Xandøngu yø nnidi bi zohyø ja'i, pɛ 'dama 'dan'yo bi 'yøt'Oja ngue ha ga nzohyø ja'i.

² A nuyá, nua ya rá nzequi yø pa ya, Oja bá penhá Ts'ant'u ngue bi zoc'segá. Nuna rá Ts'ant'u Oja bá penhua, guehna bi dapi gátho yø cosa i ja ngue di manda na. Conná guehna rá Ts'ant'u Oja bi nhogui te gáma cosa ja nximhá, da gue'a te bi ja mahets'i bi hoqui.

³ Tengutho Oja ngue magueɛ, njarbátho rá Ts'ant'u ya ngue magueɛ, porque 'da'iguui. 'Nɛ høntho da ma tengue di nja, ya di sigue jatho yø cosa ja nximhá, da guerp'u mahets'i di siguetho te bi jap'u. Guehna bi hoga ma ts'oquih na. M'mefa p'uya bi ma mahets'i ha bádi manda, i mmip'u bi ja rá n'yɛi Oja rá Papá.

⁴ Guehna tate ja rá ts'edi na gue'a ra ts'edi ja yø anxe. Porque ma datho xanhets'i rá 'befi bi tocabi gue'a te ra 'befi pɛhyø anxe.

⁵ Nuna rá Ts'ant'u Oja i tate na ngue gátho yø anxe. Porque Oja bi 'yembrá Ts'ant'u: "Gue'e ma Ts'ant'u'i. A nuyá, da fadi ngue guecá ni Papágui", bi 'yembj. Pɛ Oja, hinjam'mø xa xi'a n'na ra anxe ngue da 'yembj rá ts'ant'u. Mahømbi 'yɛn'Oja: "Go gueque rá Papágá'a. Nu'a p'uya, gue'a ma Ts'ant'u'a", bi 'yɛna.

⁶ Nuna rá Ts'ant'u Oja, guehna tate na ngue gátho. Janangue nu'mø mambá penhá Ts'ant'u Oja ua ja ra ximhá, Oja bi 'yɛna: "Gátho yø anxe, da danne na ma Ts'ant'u", bi 'yɛna.

⁷ Pɛ nu'mø mi man'Oja ngue te pɛhyø anxe bi 'yɛna: "Nuyá yø anxe, guehya yø m'mɛnhni Oja ya. 'Nɛ 'yo yø anxe tengutho ga n'yo ra ndahi. I ja yø ts'edi tengutho ra sibi ngue hinjonda daqui", bi 'yɛna.

⁸ Nuna Oja, bi 'yembrá Ts'ant'u: "Nuyá, gue'e grá Oja ya, 'nɛ gue'e gui manda para zantho'a te ja ya. Nu'mø gá 'yøtra ts'at'abi, gá ra nho gui 'yøt'e.

⁹ Gá gue'a ra nho gadi ho gui 'yøt'e. A nu'a hinnj 'yup'u, hin gadi ho gui 'yøt'a. Janangue nu'a ni Oja, ma datho bi jap'a'i. Bi 'yøt'e ngue mathoguitheo gui johya ngue gátho mi da ni n'youi".

¹⁰ Mahømbi 'yembrá Ts'ant'u Oja: "Nu'i, gue'e grá Hmu, ngue nup'u bá fadi bá nja ra ximhá go gá hoqui. 'Nɛ connj 'yɛ gui hoqui te bi ja maya ra c'amahets'i.

¹¹ Pɛ nu te gátho ja ya, da 'yɛhra pa ngue da guadi. Pɛ nu'i, gui 'bui para zantho. Gátho ya yø cosa gá hoqui, da thogui. Tengutho ra zebazu 'mø ya hinte pɛfi,

¹² da jacui, da ma ma ponj. Di njarbátho'a te ja ya. Pɛ nu'i di siguetho gui 'bui para zantho", bi 'yɛn'Oja.

¹³ Nuna Oja, hinjonni anxe bi xifi tengutho bi xihrá Ts'ant'u ngue bi 'yembj: "Dami micua ja ma 'yɛi mɛnte ga øt'a ngue gui manda gátho'u ni nsiui", bi 'yembj.

14 Gátho yø anxe, i ja yø te pe h̄in'yh yø do'yo. 'Nε guehya 'b̄ei ngue ørpabi rá 'b̄efi Oja ya. Guehya yø m'm̄enhn̄i Oja ya, ngue pa ndap'u bi zã ngue bí f̄ahyø ja'í n̄uya tøm̄i ngue d̄a n̄u r̄a n̄ho i ja ngue di un'na Oja yø ja'í bi yan̄i.

2

1 Janangue nuyá, ngue ya dá pahm̄a ngue tate n̄a rá Ts'unt'u Oja, mathoguiho n̄ne ngue ḡa ørpah̄a mas̄u n̄a r̄a hoga 'da'yo hya bi xicj̄h. Ma ḡa ja ndumm̄i ngue h̄inga h̄ehm̄a n̄a r̄a hya n̄a.

2 Conque r̄a hya bi manyø anxe Oja 'mø yø pa xa thogui, di nja'a te r̄a hya bi ma. Pe nu'uh yø ja'í h̄imbi 'yøpa mas̄u n̄a r̄a hya n̄a, sinoque bi m̄estho r̄a hya, guehya bi nth̄eui r̄a castigo ya yø mmejm̄ahya.

3 Janangue nuyá, ¿hague ngu r̄a castigo ḡa thohm̄a 'mø h̄inga ørpah̄a mas̄u n̄a r̄a hoga 'da'yo hya sicj̄h ngue ha di nyanm̄a teh̄u? Porque gues̄e r̄a Hm̄u Jesucristo bi m̄a ngue ha di nyanm̄a teh̄u. A nu'uh yø ja'í bi 'yεc'εi n̄a r̄a hya bi m̄a, i h̄ax̄a n̄juani ngue majuan̄i n̄a r̄a hya bi sifi, janangue bi thogah̄a n̄a r̄a hya n̄a.

4 Nun̄a r̄a hya bi m̄a, nun̄a Oja bi japyø ja'í ngue d̄a dinyø mm̄i ngue majuan̄i n̄a r̄a hya bi sifi. Porque bi mf̄axte Oja ngue di japyø m̄efi ngue d̄a zã da 'yøtyø milagro p'uh ha 'bahyø ja'í, 'nε bá pennbabi r̄a Esp̄iritu Santo yø m̄efi ngue d̄a m̄ats'i d̄a 'yøtyø m̄efi'a te ḡa n̄nepe d̄a 'yøt'e.

5 Pe nun̄a r̄a 'da'yo ximh̄ai dí mm̄angã ngue di nja, h̄inte mman'Oja ngue d̄a gue'uh yø anxe di m̄anda n̄a.

6 Sinoque nt'ot'i p'uh ja r̄a Mac̄a Libro te'o bi zãn'Oja ngue di m̄anda n̄a r̄a 'da'yo h̄ai. I εnna hya nt'ot'i: "Ague m̄a Oja'í, ¿te 'be'a ex̄a guí mb̄ennbabi yø ja'í? ¿Hanja ngue mathoguiho gui ho n̄i mm̄i connã ngue'uh?"

7 Ma Oja'í, m'met'o ḡa japi ngue bi gohyø ts'edi yø ja'í ngue'a rá ts'edi ja yø anxe. Pe m'mefa p'uya, ḡa japi ngue m̄a d̄atho d̄a h̄nu m̄ansu. Porque ḡa unnã cargo ngue di m̄anda ḡatho yø cosa ḡa hoqui.

8 Nu hangu yø cosa i ja, ḡa ḡa japi ngue di m̄anda", i εnna hya. Ngue nguna r̄a hya nt'ot'i ya ngue Oja bi japrã ja'í di m̄anda ḡatho yø cosa i ja, gue'a guí n̄εqui'a ya ngue nu hangu yø cosa i ja, ḡa bi f̄ati. Pe asta guehya, tobe h̄indí n̄nuh̄a ngue ḡatho yø cosa i ja, dadí m̄anda r̄a ja'í.

9 A nuyá, ma ḡa umh̄ma x̄anho r̄a güenda te bi thohra Jesús. Oja bi japi ngue bi gohrã ts'edi m'met'o ngue'a rá ts'edi ja yø anxe. Pe Oja bi 'dacj̄h rá mate ngue bi d̄u r̄a Jesús, bi hoga m̄a ts'oquih̄a. A nuya ngue bi d̄u r̄a Jesús connã nguec̄j̄h, Oja bi 'yøt'e ngue mathoguiho h̄nu m̄ansu n̄a r̄a Jesucristo.

10 Nu te ḡama cosa bá sãn'Oja ngue i ja, ḡa nja yø cosa ngue d̄a 'yørpabi rá 'b̄efi. Pe nne Oja ngue nu hangu yø ja'í da gohi ngue yø bas̄i, guehya d̄a zixp̄h ha 'b̄ai. Janangue Oja m̄i jatho ngue bi hojpa yø ts'oqui yø ja'í, bi japi ngue bi d̄u r̄a Jesús ngue d̄a yan̄i.

11 A nuyá, nun̄a r̄a Jesús bi hoga m̄a ts'oquih̄a. Nu'a rá Papá naya, gue'a m̄a Papá'h̄a ya. Janangue r̄a Jesús ya h̄inguí p̄εsrã sã d̄a m̄anya ngue dadí n̄cuh̄a.

12 Ra Jesús bi xihrá Papá'uh yø hya nt'ot'i p'uh ja r̄a Mac̄a Libro, bi 'yεmbi: "Nup'uh 'bahyø ja'í dadí n̄cū'be, ja ḡa mm̄angã p'uh te'o'i. Nup'uh hap̄m̄ m̄andøngu dyø ja'í di mp̄eti, ja ḡa tut'a'í p'uh yø alabansa", bi 'yεmbi.

¹³ Ra Jesús mahømbi 'yɛna: “Nugä hinda hønt'a Oja dí nnøxä ya”. Mahønt'a ɛmp'uya: “A nuyá, nuya yø basi Oja bi däqui ngue ga fäts'i, 'daua di 'b'u'be”, bi 'yɛna.

¹⁴ Nuya mma ngue yø basi ya, guehya yø ja'i ya. Janangue ra Jesús bi nja'i para ngue da gohi tenguthoju. Bi ne ngue da zäp'u da du, n'namhma ngue di ts'onnbä rä ts'edi ra zithu nuna rä ts'oqui p'u bä nja ra ndate ngue bi du yø ja'i.

¹⁵ Nuya yø ja'i mi 'b'u ndummai hangu ra pa ngue mi su da du, a nuya bi japi ngue ya hinnj mantho da zu da du yø ja'i ya.

¹⁶ Nuna ra Jesús himbi 'yɛɛ ngue yø anxɛ da mäts'i. Sinoque guehya yø ja'i bi dennbabi rä nt'ɛc'ɛi ra Abraham bi 'yɛɛ da mäts'i.

¹⁷ Para ngue da zä da mäxyø ja'i na ra Jesús, mi jatho ngue bi nja'i, bi tho'a te gäma n'u thohyø cu. Nu'mø ngue mi tho'a te gä mi thohyø cu p'uya, ya bi nja rä yemmai di huɛcyø ja'i. A nuyá, ya da zäp'u da gohi xanho ngue rä mmäcja Oja ya, da 'yøtra 'bøt'e ngue di hojpabi yø ts'oqui yø ja'i.

¹⁸ Nu'mø majapi da 'yøtra ts'oqui yø ja'i, pɛ ra Jesús padi ha di japi ngue di zajpabi yø mmai yø ja'i. Porque nuaa ja ra ximhäi xangu ra n'u bi thogui, 'nɛ xquet'a 'nɛɛ ra Jesús bi njapi ngue xtä 'yøtra ts'oqui.

3

¹ Ague ma zi cu'ahu, bi zon'nahu Oja ngue dyø ja'i'ahu. A nuyá, dami hyäcju xandøho ra güenda ngue te rä 'befi ra Jesucristo i ja. Guehna rä representante Oja ua ja ra ximhäi na, 'nɛ guehna nnøpe ngue rä 'bet'o mmäcja Oja p'u ha bí 'bui ngue fäxɛahu na. Porque nuna ra hyä di ɛc'ɛihɛ, guehna gui nɛqui na ngue ja te pɛfi.

² Nuna ra Jesucristo, guehna bi 'yɛx Oja ngue da 'yørpabi rä 'befi. Pɛ bi 'yøt'e tengutho bi 'yøtra Moisés, ngue bi 'yøt'e xanho ra 'befi bi xi Oja ngue da 'yørbu ha 'buihyø ja'i Oja.

³ Pɛ nuna ra Jesús, ma datho ni 'yup'u da hnu mansu na ngue ra Moisés. Tengutho n'na ra ja'i di hocä n'na ra ngu ngue di manda. Nu'a ra ja'i di manda rä ngu, gue'a ma datho hnu mansu'a ngue gätho mi'da yø ja'i 'bup'u ja rä ngu.

⁴ Porque gätho yø ngu i ja, i 'bui to bi hoqui. A nuyá, nu te gäma cosa i ja, gä gue'a Oja bä zänni ngue bi nja.

⁵ Ra Moisés bi gohi ngue ra mɛfitho ngue bi mpɛp'u ha 'buihyø ja'i Oja. Pɛ bi 'yøt'e xanho rä 'befi bi xi Oja da 'yøt'e. Porque bi xihyø ja'i te ja ngue di nja m'mɛfa.

⁶ Pɛ nuna ra Cristo ngue rä Ts'unt'u Oja na, bi 'yøt'e xanho te ra 'befi bi un'na Oja ngue di mandabi yø ja'i ya o rä 'yɛ. A nuju ya, guecju yø ja'igahu Oja ngue'mø ga hahu ra ts'edi ga tɛnhna ra Cristo asta guep'u rä nɛɛgui, 'nɛ ga hahu ra ts'edi co n'na ra pähä ga tømhm'a te ra nho di 'dacju Oja m'mɛfa.

⁷ Janangue nuyá, dami 'yørpahu masu na ra hyä mmanna Espiritu Santo p'u ja ra Macä Libro ngue ɛna: “Nu ra pa ja p'uya, dami 'yøhm na ra hyä xi'ahu Oja.

⁸ Ogui fɛsthoju ra hyä mman'Oja. Mami 'yøthu tengutho bi 'yøtyø nyogui ja'i p'u ja ra dapo ngue bi mɛstho ra hyä bi man'Oja, asta gue'mø mi unna cue Oja te ørpe.

⁹ Janangue Oja bi 'yɛnɑ: Nup'u ja rɑ dɑpɔ, mɑthogũithɔ ngue bi 'dacrɑ cuɛ'u yɔ nyogui jɑ'i. Mɛnte gue'a nyote njɛya, ngunɑ rɑ hyɑ bi 'yɔtyɔ jɑ'i, mɑdɑgue'a bɪ nɪ yɔ jɑ'i yɔ milagro dɪ ɔt'e.

¹⁰ Janangue nugɑ dɑ sɑi. Porque nuyɑ yɔ jɑ'i ya, xoxcɑ nzɑnthɔ ngue dɑ hyɛgagui p'u. Hingui nne dɑ hyɑxrɑ hyɑ dɪ xifi ngue dɑ n'yo.

¹¹ Janangue nu'mɔ mɪ 'dacrɑ cuɛ yɔ jɑ'i, dɑ xi p'uya dɑ ɛmbi: Nuyɑ, ya hingɑ cu'ahɪ p'u ja rɑ hɑi xtɑ sɑnnɪ ngue xcɑnɪ nsɑyahɪ ya", ɛn'Oja.

¹² A nuyɑ mɑ zi cu'ahɪ, dɑmɪ mfɑhmɪ ya, mɑn'nɑn'yo mɪ 'yɔthɪ ngue to dɑ 'yɛnnɑ mmɪ ngue dɑ hyɛp'u Oja, dɑ 'yɛnɑ ngue ya hingui ɛc'ɛi Oja. Porque Oja mɑjuɑnɪ ngue 'bɑi.

¹³ Mɛnte tobe nɔzcɪ Oja ya, n'na pɑ ngu n'na pɑ dɑmɪ nhyathɪ rɑ ts'edi n'na ngu n'na'ahɪ. Mɑn'nɑn'yo mɪ 'yɔt'e ngue sɑgui hyɑ'nɪ mmɪ gui 'yɔthɪ rɑ ts'oqui ngue gui fɛsthohɪ rɑ hyɑ mman'Oja.

¹⁴ Nu to gɑtho ya dɪ ɛc'ɛihɪ rɑ hyɑ ya, nu'mɔ gɑ hɑhɪ rɑ ts'edi ngue hɪnhɑ gdɑ hɛhmɪ rɑ hyɑ astɑ guep'u rɑ nzɛgui, gue'mɔ dɪ tocgahɪ ngue mɑ n'yohɪ rɑ Cristo p'u hɑ dɪ mɑndɑ 'mɔ.

¹⁵ Nt'otɪ p'u ja rɑ Mɑcɑ Libro rɑ hyɑ ngue ɛnɑ: "Nu rɑ pɑ ja p'uya, dɑmɪ 'yɔhmɪ nɑ rɑ hyɑ xi'ahɪ Oja. Ogui fɛsthohɪ rɑ hyɑ mman'Oja ya. Mɑmɪ 'yɔthɪ tengutho bi 'yɔtyɔ nyogui jɑ'i p'u ja rɑ dɑpɔ ngue bɪ mɛsthɔ rɑ hyɑ bɪ mɑn'Oja", i ɛnɑ.

¹⁶ Ya guɪ pɑhmɪ te'o ya yɔ jɑ'i bɪ mɛsthɔ rɑ hyɑ bɪ mɑn'Oja. Guehya yɔ jɑ'i bɑ jucɑ Egipto rɑ Moissɛs.

¹⁷ Nɛ ya guɪ pɑhmɪ ngue guehya yɔ jɑ'i bi zɪ Oja ngue bi 'yɔtyɔ ts'oqui mɛnte nyote njɛya. Janangue bi dup'u ja rɑ dɑpɔ gɑtho ya yɔ jɑ'i ya.

¹⁸ Nɛ guɪ pɑhmɪ ngue guehya yɔ jɑ'i bɪ mɛsthɔ rɑ hyɑ bɪ mɑn'Oja ya. Janangue Oja bi xihyɔ jɑ'i ngue bi 'yɛmbi: "Nuyɑ, ya hingɑ cu'ahɪ p'u ja rɑ hɑi xtɑ sɑnnɪ ngue xcɑnɪ nsɑyahɪ ya", bi 'yɛmbi.

¹⁹ Ja dɪ nɛqui uɑ ya ngue hɪmbɪ mɑ mɑcɑtɪ p'u ja rɑ hɑi mɪ ja ngue xtɑnɪ nsɑya porque hɪmbɪ 'yɛc'ɛi rɑ hyɑ mman'Oja.

4

¹ A nuyɑ, nunɑ Oja nzongahɪ ngue dɪ cɑcɪ p'u ja rɑ ts'ɑya mma ngue dɪ sɑyagahɪ. Pɛ tobe nɪmɑnthɔ nzongahɪ. A nuyɑ, ya nts'uthɔ, porque nthambɛnɪthɔ ngue dɪ m'mɪ i'dɑ ngue hɪndɑ mɑ mɑcɑtɪ p'u ja rɑ ts'ɑya Oja.

² Porque tengutho nɑ rɑ hyɑ bi sicɪ ya, ngue nne Oja dɑ yɑnjɪ, xquet'a guehnɑ rɑ hyɑ bi si'u yɔ jɑ'i bɪ mɛsthɔ rɑ hyɑ mɑnjɑm'mɔ nɑyɑ. Bi 'yɔde hɑnjɑ rɑ hyɑ, pɛ hɪnte nɪ bɔnthɔ ngue bi 'yɔde, porque hɪmbɪ 'yɛc'ɛi rɑ hyɑ bi sifi.

³ Pɛ nujɪ, ngue ya dɑ ɛc'ɛihɪ rɑ hyɑ bɪ mɑn'Oja, ya dɪ cɑcɪ p'u ja rɑ ts'ɑya Oja. Pɛ nuyɑ yɔ jɑ'i hɪmbɪ 'yɛc'ɛi rɑ hyɑ bɪ mɑn'Oja, guehya yɔ jɑ'i bi zɪ Oja ya. Janangue ngunɑ bɪ mɑn'Oja mɑm'mɛt'o: "Janangue nu'mɔ mɪ 'dacrɑ cuɛ yɔ jɑ'i, dɑ xi p'uya, dɪ ɛmbi: Nuyɑ, ya hingɑ cu'ahɪ p'u ja rɑ hɑi xtɑ sɑnnɪ ngue xcɑnɪ nsɑyahɪ ya", bi 'yɛmbi. Pɛ nunɑ rɑ ts'ɑya bɪ mɑn'Oja ngue dɪ unɪ, ya jɑ nɑ astɑ gue'mɔ mɪ hocrɑ xɪmhɑi Oja.

⁴ Nup'u ja rɑ Mɑcɑ Libro nt'otɪ p'u rɑ hyɑ ngue mma te bi 'yɔt'Oja'ɑ rɑ yoto mɑ pɑ. I mma ngue bɪ nsɑya Oja'ɑ rɑ yoto mɑ pɑ ngue bi jua'ɑ te rɑ 'bɛfi bi 'yɔt'e.

⁵ Ya mɑhɔn'ɑ guehnɑ rɑ ts'ɑya bɪ mɑn'Oja 'mɔ yɔ pɑ mɪ 'yɛmbyɔ jɑ'i nɑyɑ: "Yɑ hɪndɑ zɑ gɑ cu'ahɪ p'u hɑpɪ mɪ ja ngue xcɑnɪ nsɑyahɪ", bi 'yɛmbi.

6 A nuyá yø ja'í rá mudi bi 'yøhna rá hoga hya ná, nuna Oja, himbi säyabi ya yø ja'í p'u ja rá ts'äya, porque himbi 'yεc'ei yø ja'í te xifi. Pε nuyá, tobe nimantho nthø'mitho mi'da yø ja'í ngue da 'yεc'ei te mman'Oja ngue di unna ts'äya yø ja'í p'u ja rá ts'äya.

7 Asta guehyø pa di 'bahu ya, hingui thohna rá hya bi xi Oja yø ja'í ngue εna: "Nu rá pa ja p'uya", i εna. Nu'mø yø pa xa thogui, mi nzo Oja yø ja'í p'u ja rá dapo. Mi ma ndø ya'atho yø pa m'mefa p'uya, mahømbi bennbabi Oja rá David hanja rá hya bi cuarpu ja rá Maca Libro ngue bi 'yεna: "Nu rá pa ja p'uya, dami 'yøhmu ná rá hya xi'ahu Oja. Ogui fεsthohu rá hya mman'Oja ya", bi 'yεna.

8 Ja di nequi ua ya ngue nu'a rá ts'äya bi xi Oja yø ja'í ngue di unni, hinga gup'u ja rá häi maní zixyø ja'í rá Josué bi xi Oja. Porque nu'mø rá pa mi zixyø ja'í rá Josué, mi thogui ya'atho yø pa p'uya, mahømbi 'yεn'Oja ngue jap'u man'na rá pa ngue da yutyø ja'í p'u ja rá ts'äya.

9 Janangue nuyá, jap'u rá ts'äya xa nzänni ngue di säyabi yø ja'í Oja tengutho Oja ngue bi nsäya'a rá yoto ma pa.

10 Porque nu rá ja'í ngue da yarbhu ha 'bu Oja ngue 'dap'u di nsäyau, guehna rá ja'í ya bi zep'u rá 'befi xa 'yøt'e, tengutho Oja 'mø mi jua'a te rá 'befi bi hoqui, bi nsäya.

11 A nuyá, gäthoghhu, dami hyahu rá ts'edi ya, ma ga ja ndummui ngue ga cuthu p'u ja rá ts'äya Oja. Man'nan'yo mi 'yøthu ngue gui 'yøthu tengutho bi 'yøt'u yø ja'í himbi 'yεc'ei rá hya bi xi Oja. Janangue Oja himbi carpu ja rá ts'äya.

12 Nuna rá hya Oja, tatetho ja rá ts'edi ngue di mper'u ja rá n'yomfeni rá ja'í. Tengutho n'na rá juai xandø nts'a 'ne ja yoho yø het'i, njarbatho ná rá hya mman'Oja ya. Porque thohra hya asta mbo rá mmui rá ja'í, bi 'uespabi rá n'yomfeni rá ja'í. I øt'e ngue rá n'yomfeni rá ja'í di nequitho 'mø ngue xanho oge hingui ho.

13 A nuyá, nu te gäma hya ja mbo ma n'yomfeni hu ya, hinda zá ngue tema hya ga ajpahu Oja, ga εna ngue hingui padi te di mbεmhu. Porque ma n'yomfeni hu, hinte juti, ga pa Oja te di mbεmhu. Porque nuyá, guesε Oja ga daphu rá güenda tengue nná 'yohu.

14 Nuna rá Jesús rá Ts'ant'u Oja, bi yarbhu mahets'i, 'ne guehna di nnøpa mmäcjahu p'u ha 'bu Oja naya. Janangue nuyá, nnetho ngue di ndu xandønho ma nt'εc'ei hu.

15 Nuna ma mmäcjahu ná, guehna di huεgahu 'mø nnu ngue di 'bu ndummui ngue hingui nzaquigahu. Ya padi te di thohmu 'mø di 'bu ndummui hu, porque 'ne'a bi njapi ngue xta 'yøtra ts'oqui'a. Pε nuna, hin tema ts'oqui bi 'yø'na.

16 A nuyá, ma ga hahu rá ts'edi ga nzohmu Oja ya. Ga äphu rá mate ngue da mäxçahu. Porque Oja ja rá nhuçate. Nu'mø ga xihmu ngue da mäxçahu, di mfäxte.

5

1 Nu gätho yø mmäcja pøni ngue yø 'bet'o mmäcja yø judío, yø ja'itho tengutho yø mmijudioui. Guehya t'ets'i ngue dyø representante yø ja'í p'u 'bu Oja ya. I ja yø 'befi ngue ørpabi rá 'bøt'e Oja, para ngue di nhohyø ts'oqui yø ja'í.

² Guehna di huεcyø mmic'εjui hingui padj te øt'e, guehya tapthobi ra ts'oqui ngue hingui nzaqui. Nu'a gui huεqui ngue 'neεε na ra mmäcja hingui nzaqui.

³ A nuna ra 'bet'o mmäcja, ngue 'neεε na hingui nzaqui na, rá mudi ørpa ra 'bøt'e Oja ngue di hocrá ts'oqui. Ja da 'yøtra 'bøt'e p'uya, ngue di nhohyø ts'oqui yø ja'i.

⁴ Nuna ra 'bet'o mmäcja, hingui sänse rá 'befi pefi ngue ra 'bet'o mmäcja. Tengutho ra Aarón, himbi zänse rá 'befi ngue rá 'bet'o mmäcja Oja, sinoque Oja bi 'yets'i.

⁵ A nuyá, nuna ra Jesucristo nnøpa 'bet'o mmäcja Oja p'u ha 'bai. Himbi zänse na ngue dra 'bet'o mmäcja, sinoque Oja bi 'yets'i tengue pøhya. Porque Oja bi 'yembj: "Gue'e ma Ts'ant'u'i. Da bahyø ja'i ya ngue guecä ni Papágui", bi 'yembj.

⁶ A nuyá, mahøn'a nt'ot'i ra hya p'u ja ra Macä Libro ngue εna: "Nuyá, gue'e grá mmäcja para zantho ya. Gui thocra 'befi mǐ pøhra mmäcja Melquisedec".

⁷ Nu'mø mǐ m'mucua ja ra ximhäi ra Cristo, nts'edi ga nzo Oja 'mø bi mat'Oja, asta zoni. Porque Oja xta nzä xta nyanǐ ngue hinxta ndu. Pø Oja ørpabi masu 'mø bi zofø, porque mathoguiho nnu mansu Oja.

⁸ Madague'a ngue rá Ts'ant'u Oja na ra Cristo, pø para ngue da zä da 'yørpabi rá pähä Oja, bi n'unǐ ngue bi zä ra n'u.

⁹ A nuyá ngue hǐnte di 'bedi, gä bi 'yøt'e te bi zännbabi Oja ngue da thogui, janangue ya sä da yanǐ para zantho yø ja'i nuyá da 'yøt'e te xifi.

¹⁰ Ra Cristo, Oja bi 'yets'i ngue da gohi ngue ra 'bet'o mmäcja, di thocra 'befi mǐ pøhra mmäcja Melquisedec.

¹¹ Dǐ nne ga xi'ahü hanja na ra hya dǐ mma. Pø xanheññitho ha di zä ga mma, porque hingui tǐnnǐ mmui te dǐ xi'ahü.

¹² Ya manjam'møtho guǐεc'εihü ra Jesucristo ya. Nu'mø gdǐ hahü ra ts'edi ya, ya gdi xännbahü ra hya mǐ da yø ja'i ya 'mø. Pø asta guetya ngue hingui tǐnnǐ mmuihü hanja ra hya guǐεc'εihü ya. Tobe nǐmantho guǐ nnehü ngue nu'mø sän'nahü rá hya Oja, da gue'ü yø hya hingui hēññǐ guǐ nne da si'ahü. Mahøngui nne guǐ cohmu tengutho yø basǐ ngue sidra xi'ba, conque ya ja ngue ra hmε da zi.

¹³ A nu'ü sidra xi'ba, gue'ü yø basǐ sutho 'nε hingui padj ndana ra hya njuantho, ndana hǐn'na.

¹⁴ Pø nu'ü ya si ra hmε, gue'ü yø daja'i. Porque ya padj da hyacra güenda te ga 'yo. Pa'mø ngue xanho te ga 'yo ogue hǐn'na.

6

¹ A nuyá, ma ga xähmu yø hya rá nsäui di xä yø daja'i ya. A nu'ü yø hya hingui hēññǐ guǐ xähmu p'u bá fudi güá pahmu ra Cristo, 'yo guǐ nne ngue hont'ü guǐ 'yøhmü yø hya'ü. Ya hǐnnǐ mantho ja ga xi'ahü ngue hingui 'yøthü yø nts'o bá n'youi ra castigo, ogue ja ga xi'ahü ngue guǐ 'yεc'εhü Oja.

² Ya hǐnnǐ mantho ja ga xi'ahü ngue guǐ nxixyahü, ogue ja ga xi'ahü ngue guǐ japnǐ 'yechü p'u ja yø ya yø 'yεc'εǐ. Ya hǐnnǐ mantho ja ga xän'nahü ngue di bēññate yø ánima. Hǐnga ja ga xän'nahü ngue jatho ngue da thaspabi ra güenda yø ja'i, ngue ja da zännbabi Oja te da thogui para zantho n'na ngu n'na yø ja'i.

³ Da ne Oja ngue da zä ga sigue ga xähmu mǐ da yø hya.

4 Porque nuyá yø ja'í ya xá hyep'u rá Cristo, ya hñnte nì bøntho ngue mahøndi xännbabi rá hyá. Guehya bi xojpahmä Oja yø mmái ya, bi nthehmaui rá njapi Oja. Ya bi nthehmaui rá Espiritu Santo.

5 Ya bi dñnhmä yø mmái ngue xanho rá hyá Oja. Madague'a tobe hñngui søhra Jesucristo ngue di manda rá ximhäi yø pa bá ep'u, pë bi badj xanho ya yø ja'í ya ngue ja rá ts'edi.

6 Pë bi hyep'u rá Cristo m'mefa ya yø ja'í ya. Ya hñngui sä ngue xøgue rá ts'editho ga ørpe ngue høndi 'bätyø mmái, porque nuyá yø ja'í njap'u, tengutho 'mø mahøn dadi cuarpabi rá pont'í rá Ts'ant'u Oja. Di japi ngue thennì gätho yø ja'í mahøn'a.

7 Nuyá yø ja'í ya, øt'e tengutho yø huahì 'mø bi n'ye, ngue sinna häi rá 'ye. Nu rá huahì bi zinnì xanho rá 'ye häi, nu 'mø bi nja rá huahì i pø mmanho, ya da 'yørpabi rá nho'a to bi mpëfi. I n'youi rá njapi Oja.

8 Pë nu rá huahì ngue bi zinnì xanho rá 'ye häi, 'në høndyø 'uini bi nja, ya di nzø, porque hñnte di muui. Guehya yø ja'í da japrä castigo Oja ya.

9 Ague mä zi cu'ahü, dá mangä nä rá hyá nä, pë hñndì mmangä ngue gdí ën'ahü ngue ya xcá hychmä p'u rá Cristo. Porque dí pacä ngue ya bi nyännì tehü, janangue ya gui øthü rá nho.

10 Nunä Oja, gä gue'a te nì 'yup'u øt'e. Janangue nunä rá 'bëfi Oja gui ørpahü, hñndì pumbëni nä. Da gue'a rá 'bäxte njandyatho gui ørpabi nì mmì'yëc'ëihü, xquet'a hñndì pumbëni Oja. Nunä te gä rá nho gui ørpa nì mmìc'ëihü, gue'a gui nëqui ngue majuanì gadì mahmä Oja'a.

11 A nuyá, dí nnegä ya ngue nunä rá 'bäxte mì'a mpähä nì mmái gui ørpabi nì mmì'yëc'ëihü, damj sigue ngue hangü rá pa da gue'a gui 'yøthü'a. Janangue nu te rá nho gui tømì di 'da'ahü Oja, ya rá seguro di 'da'ahü.

12 Man'nan'yo mì 'yøt'e ngue hñngui 'yøthü ya yø hyä di xi'ahü ya. Damì hyahü rá ts'edi gui 'yøthü tengutho øtyø 'yëc'ëi nu'ü di nëqui ngue ja xanho yø nt'ëc'ëi. Nu hangü rá n'u thogui, gä seti, 'në guehya yø ja'í ya ngue di tocabi'a rá nho di yat'Oja ngue di unì.

13-16 A nu'mø ënä ngue majuanì te nne da manyø ja'í, i ëxä ntestigo Oja. Nu'mø ya bi 'yëxä ntestigo Oja rá ja'í p'aya, nu rá amigo yauì, ya hñngui sä da 'yëmbì ngue hñmma juanì te xifi. A nunä Oja, bi yarpabi n'na rá hyä rá Abraham, pë nunä Oja hñnjongi Tate ngue nunä. Janangue rá thuhuse bi nønì, bi xihra Abraham ngue dá jase Oja nä rá hyä bi mä. Bi 'yëmbì: "Nugä, majuanì te dí xi'i, mathoguitho ga jap'a'í. Ga øt'e ngue ëmmëi di nxannì basi di m'müi", bi 'yëmbì. Pë rá Abraham, hñmbì xøtrá mmái nä rá hyä bi xi Oja. Sinoque tømì, tømì ngue di nja, asta gue'mø mì 'yëhra pa ngue bi nja nä te rá hyä xi yarpababi Oja ngue di nja.

17 Oja bi nepe ngue da badj xanho yø ja'í ngue majuanì gä di nja nä te bi mä, hñnte di m'mëdi. Pë commä ngue hñjo'o to da 'yëxä ntestigo Oja, rá thuhuse bi nønì para ngue da fadi ngue majuanì te mma.

18 Nu te gämä hyä xicju Oja ngue di nja, i da xanho rá hyä, porque Oja hñngui fehni. A nuyá, ya dá äphü Oja ngue da yanju. Nu te rá hyä xä mman'Oja, ya dí haxü njuanì ngue rá seguro di nja.

19 Ya hñndì yøbëni ngue di tocagahü nä rá nho di un'Oja. Porque nunä di nnøxü ngue di darcä mä n'yomfëñihü ya, guehna rá Jesucristo bí 'bü mahëts'í nä.

²⁰ Nunā rā Jesús bi yarbū mahęts'i bí 'bui. Guehna fāxcāhū nā ngue dā zā ganī m'māhū p'ū bí 'bui. I cohi ngue rá mmācja Oja para zantho. Di thocra 'befi mī pē rā Melquisedec.

7

¹ Nunā rā Melquisedec mará dast'abi p'ū ja rā hnini Salem. 'Nē guehna Oja maguesē rá mmācja nā. Guehna rā Melquisedec bi ma bi c'at'ui rā Abraham 'mō mambá pengui ngue bá tapra tunhni yō dast'abi madī nsahmī. Mī the p'ūya, rā Melquisedec bi 'yāp'Oja ngue di japra Abraham.

² Pē rā Abraham, nu'ā te gāma cosa bá hap'ū ja rā tunhni bá taha, bi hyācra diezmo ngue bi dāpra mmācja Melquisedec. Nunā rá thuhū rā Melquisedec i nne dā mā ngue rā dast'abi ngue øtra nho. Ngue bi ndast'abi p'ū ja rā hnini Salem, janāngue i hutyō ja'i ngue rā dast'abi di hojpabi yō ja'i dī nsai.

³ Pē nunā rā Melquisedec hinha nt'ot'i ngue dī mma te'o rá papá, oque te'o rá mamá. Nī xingui fadi te'o rá mboxita. Nī xingui fadi tema pa bá mī, nī xingui fadi tema pa bi dū. Hontho nt'ot'i ngue mará mmācja. Janāngue nuyá, guī nhyejpabi rá Ts'ant'ū Oja ya, porque nunā guehna rā mmācja para zantho nā.

⁴ A nuyá, dami hyācjū xandønho rā güenda hanja ya ngue mathoguitho bi hnu mansu rā Melquisedec. Porque rā Abraham guehna rā 'yū nā ngue yō judío, pē nu te gāma cosa bá hannbabi yō dast'abi bi dāpra tunhni, bi hyācra diezmo ngue bi dāpra Melquisedec.

⁵ A nuyā yō mmācja ngue yō mbom'meto rā Leví, dī manda rā ley bi 'yotra Moisés ngue nu'ā te gāma cosa tinyō ja'i, dā gambabi rā diezmo. Madague'a yō mēni p'ū bá fudi bá m'māhū Abraham, pē dā gambahma rā diezmo.

⁶ Conque rā Leví hīngrá mēni rā Melquisedec, pē rā Melquisedec bi gambabi rā diezmo rā Abraham nunā ya xi yarpabi Oja ngue di japi. Pē rā Melquisedec mahōn'a bi 'yāp'Oja ngue di japra Abraham.

⁷ Ya fadi xanho hanja ya ngue nu rā ja'i mathoguitho hnu mansu, gue'a āp'Oja ngue di japra ja'i ngue co'a ga hnu mansu.

⁸ A nuyā yō mmācja 'būhya, nu te gāma cosa tinyō ja'i, jumbabi rā diezmo yō ja'i. Nu'mō bi dū p'ūya, n'nan'yo rā mmācja di thojpabi rá 'befi pēfi. Pē nunā rā Melquisedec hīndi nēqui ngue bi guahrá 'befi nā. Sinoque nt'ot'i p'ū ja rā Macā Libro tengutho 'mō ngue di 'būtho.

⁹ Nu'ū yō mmācja ngue yō judío 'būhya, jumbabi rā diezmo yō ja'i. Pē gātho ya yō mmācja ya, gue'a rā Leví rā 'yū p'ū bá fudi ngue bá m'māhya. A nunā rā Leví, gue'a rā Abraham rá 'yū p'ū bá fudi ngue bá m'māhna. Janāngue nu'mō mī hyācra diezmo rā Abraham ngue bi dāpra Melquisedec, a nunā rā Leví co gātho mī'da yō mmācja 'būhya, ĩtho go mā dāpi rā diezmo rā Melquisedec.

¹⁰ Porque nu'mō mambá hacra diezmo rā Abraham ngue bi dāpra mmācja Melquisedec, tengutho 'mō ngue bi gurpabi yō diezmo'ū yō mbom'meto bi m'mā'a m'mēfa.

¹¹ Nuyā yō mmācja ya, di japā nts'edi yō judío ngue dā dēna ley bi 'yotra Moisés. ĩmbi ngue di siquetho tengutho bá øtra mmācja Aarón. Pē nunā rā ley sihyō judío ngue di cuple ya, ya hīn'yū rá ts'edi na ngue dā zā dī hnojpai Oja yō ja'i nā. Porque jatho ngue mā'da'yo man'na rā mmācja dī m'māi, pē hīnda dēntho'a te mī øtra mmācja Aarón. Sinoque di thocra 'befi mī pēhā mmācja Melquisedec.

12 A nuyá, ngue ya bi ma mapädi yø mmäcja ya, xquet'a jatho ngue 'nēhrā ley di mpähya.

13 Nunā rā 'da'yo mmäcja mmamp'u ja rā Maça Libro ngue di m'mähya, guehñā rā Jesucristo nā. Pē nunā rā Jesús, hñgrā mēñi rā Leví, sinoque rá mēñi rā Judá. 'Nē nuya yø mēñi rā Judá, hñjam'mø to xi bønñi ngue drā mmäcja ya.

14 Ya fadi xanho ngue nunā rā Hmu Jesús, rā mēñi nā ngue rā Judá. Pē nu'mø mambá exyø mmäcja rā Moisés, nuya yø mēñi rā Judá hñte bi mā ngue di nja yø 'befi ngue di mmäcja ya.

15 Ja di nēquī ua xanho ya ngue mā'da'yo mān'na rā mmäcja di m'mui ngue di tocrā 'befi mī pēhrā mmäcja Melquisedec.

16 Nunā rā ley gā 'yo yø judío ngue i mma to di mmäcja, hñga guehñā rā ley bi 'yēxra Jesucristo nā ngue di mmäcja nā. Sinoque bi mmäcja nā rā Jesucristo porque jase rá ts'edi ngue di m'mui para zantho.

17 Porque guesē Oja bi 'yēxñā rā mmäcja nā ngue bi 'yēmbi: "Gue'e grā mmäcja para zantho ya. Gui thocrā 'befi mī pēhrā mmäcja Melquisedec", bi 'yēmbi.

18 Porque ya bi zep'u rá ts'edi nā rā ley ma di mānda yø hyā māñi n'yo yø ja'i m'met'o ya. Ya hñ'yū rá ts'edi rā ley ngue da yanyø ja'i.

19 Nunā rā ley bi 'yotra Moisés, hñjonñi ja'i xta nza xti hojpabi. Pē ja mān'na rā hyā ya ngue mān'na tate ja rá ts'edi, porque guehñā di nhojpauī Oja yø ja'i nā.

20 Guesē Oja bi yat'i ngue di mmäcja nā rā Jesucristo.

21 Gätho mī'da yø mmäcja da thotyø 'befi pēfi ngue yø mmäcja. Pē nunā rā Jesucristo hønse nā ngue Oja ya xi yat'i te gāma hyā nt'ot'i p'u ja rā Maça Libro ngue Oja bi 'yēmbi: "Guecā drā Ojagā, majuanñi te di xi'i. Nunā rā hyā di xi'i, hñjondā zā di pädi. A nuyá, gue'e grā mmäcja para zantho ya. Gui thocrā 'befi mī pēhrā mmäcja Melquisedec", bi 'yēmbi.

22 Janāngue nunā rā Jesús, mā datho ja rá ts'edi nā rā cohi bi nja 'mø mī t'ets'i ngue'a rá ts'edi'a rā cohi mī ja m'met'o.

23 Nu mī'da yø mmäcja xā m'mui, gā xā ndū. Nu'mø bi dū p'uya, n'nan'yo to di thojpabi yø 'befi. A nuyá, māndønngu dyø mmäcja xā m'mui, pē gā xā thogui.

24 Pē nunā rā Jesús, ya hñdā dū nā. Nu'a te rá 'befi pēfi ngue rā mmäcja, ya hñjam'mø da thogui, porque ya hñjondñi ponñbi.

25 Janāngue nuya yø ja'i ya o rá 'yē Oja ya ngue bi 'yēc'ei rā Jesús, ya hñdi m'mehyø te. Porque nunā rā Jesús ya rá 'befitho'a ngue rā mmäcja para zantho p'u ha 'bū Oja ngue da māxyø ja'i nuya ēc'ei.

26 Nunā rā Jesús, guehñā rā 'bet'o mmäcja mā datho ngue nmi homhmu nā. Hangu rā pa gā rā nho øt'e. Hñ'yū rá ts'oqui. Hñjam'mø ngue di nnu mānho yø ts'oqui øtyø ja'i. A nup'u māhēts'i bí 'bähya, mā datho ngue bi hñu mānsu ya.

27 A nuya yø judío ngue yø 'bet'o mmäcja, n'na pa ngu n'na pa ørpabi rā 'bøt'e Oja ngue yø ts'oquise. M'mefa p'uya, ja da 'yøtra 'bøt'e ngue di nhohyø ts'oqui mī'da yø ja'i. Pē nunā rā Jesús hñnda n'na ndi bi ndāse ngue bi tho, para zantho bi nōpa 'bøt'e yø ja'i.

28 A nunā rā ley bi 'yotra Moisés, nuya yø ja'i t's'i ngue drā 'bet'o mmäcja, ja yø ts'oqui yø ja'i. M'mefa guehñā rā ley nā, guesē Oja cohi ntestigo nā rā

hɣa bɪ mɑ ngue rá Ts'unt'ʰsɛ bi 'yɛts'i ngue para zantho rá m'mɛt'o mmäcɟa. Maðits'ʰ te ðaði 'bɛdi, para zantho øt'e xanho'a te rá 'bɛfi.

8

¹ Nuna rá hɣa mɑ ðatho ja ts'edi ngue guí pahmɑ ya, guehna rá hɣa ngue rá Jesucristo ði nnøpa 'bet'o mmäcɟahɑ naya. 'Nɛ ya bi hup'ʰ mahɛts'i ha bi ja rá n'yɛi Oja na.

² Nup'ʰ mahɛts'i bí 'bʰ Oja, bí ja rá 'bɛfi ngue rá 'bet'o mmäcɟa. Hinga guecua ja yø nɪja bi hocyø ja'i øtra 'bɛfi ngue rá 'bet'o mmäcɟa na.

³ Nu'a rá 'bɛfi ja yø 'bet'o mmäcɟa, t'ɛts'i ngue ða 'yørpabi rá 'bøt'e Oja. Janangue rá Jesucristo xquet'a mɪ jatho ngue bi 'yørpabi rá 'bøt'e Oja.

⁴ Pɛ hinga guecua ja rá ximhâi 'bʰra Jesús. Nu'mø ngue ja di 'bʰcua, ya hingui sä ða t'ɛmbi ngue rá 'bet'o mmäcɟa 'mø, porque yø 'bet'o mmäcɟa 'bʰcua ja rá ximhâi, di sigue øtho yø 'bøt'e ði manda rá ley bi 'yotra Moisés.

⁵ Pɛ nu'a te yø 'bɛfi yø mmäcɟa 'bʰcua ja rá ximhâi, høntho øt'e tengutho rá forma bi ja mahɛts'i. Porque nu'mø mɪ nyau i Oja rá Moisés, bi 'yɛmbi: “Damɪ bɛnɪ xanho te rá forma ðá ut'a'i p'ʰ ja rá t'øhø ðá nyau, ða ngu'a rá forma rá nɪja guí hocyɑ”, bi 'yɛmbi.

⁶ A nuɪɑ ya, ngue mɑ 'bet'o mmäcɟahɑ nɑ rá Jesucristo, tate xandø nzaqui rá 'bɛfi pɛfi ngue'a rá 'bɛfi pɛhyø mmäcɟa ua ja rá hâi. Porque xandønho rá 'da'yo cohi bi hoqui ngue'a rá nyogui cohi mɪ ja m'mɛt'o. Nuna rá 'da'yo cohi bi nja ya, mathoguiitho xandønho rá hɣa di yat'Oja ngue ði nja.

⁷ Nu'a rá cohi mɪ ja m'mɛt'o, hinjonni ja'i bi bønɪ ngue xtɑ 'yøt'e te bi manda Oja. Janangue Oja bi hyoni ha ði japi ngue mɑ 'da'yo man'na rá cohi bi nja.

⁸ I nnu Oja ngue hingui øtyø ja'i'a rá hɣa ði manda. Janangue mmanna Maçɑ Libro ngue Oja bi 'yɛna: “Da 'yɛhra pa ngue nuya yø judío ngue yø mmɛngu Israel conyø mmɛngu Judea, mɑ 'da'yo man'na rá cohi gɑ cohme.

⁹ N'nan'yo man'na rá cohi ði nja. Ya hinda ngu'a tengutho rá cohi ðá co'be'ʰ yø nyogui ja'i 'mø yø pa ðambá jɪpʰ ja rá hâi Egipto. Porque nuna rá hɣa ðá co'be' yø ja'i ngue xtɑ 'yøt'e, hɪmbi 'yøt'e. Janangue ðá hecäp'ʰ yø ja'i.

¹⁰ Bá ɛp'ʰ rá pa ði nja nɑ rá cohi ði mma ngue gɑ co'be' yø ja'i Israel. Nu'mø ya bi nja nɑ rá hɣa nɑ, gɑ japyø ja'i ngue ða ðinyø mmɑi hanja na rá hɣa ðaði manda, ði nja mpähá yø ja'i ða 'yøtya yø hɣa ðaði 'bɛpi ða 'yøt'e. Nugá p'ʰya, gueque ðrá Ojagá ya yø ja'i ya. Nuya p'ʰya, guehya mɑ ja'i ya.

¹¹ Ði ngüɛ ði nnoho, gá ða baði te'ogui. Ya himma hyoni ngue ja ða xännbabi yø mmɪc'ɛɪui ogue yø cɪ ja ða xännbɪ te'ogui. Porque 'da ði batyø ja'i te'ogui.

¹² Nu'a rá nts'o xɑ 'yøtyø ja'i, gɑ punnbabi. Ya hinni mantho gɑ mbɛnnbabi yø ts'oqui xɑ 'yøtyø ja'i”, bi 'yɛn'Oja.

¹³ A nuyá, Oja i mma ngue mɑ 'da'yo man'na rá cohi ði nja. Nu'a rá nyogui cohi mɪ ja m'mɛt'o, ði nɛqui xanho ngue ya bi thogui, porque mɑ 'da'yo man'na rá cohi ði nja. Nuna rá nyogui cohi mɪ ja, ya bi zɛp'ʰ na.

9

¹ Nu'a rá nyogui cohi mɪ ja m'mɛt'o, xandøngu yø hɣa nt'ot'i ngue ha di ðanne Oja yø ja'i. Pɛ nup'ʰ mɪ øtyø ndanne yø ja'i, gue'a rá nɪja ja ua ja rá ximhâi.

2 Nu'a ra nija mi ja ua ja ra ximhai, mi ja yoho yø cuarto. Nu'a rá mædi ra cuarto gui nhuti ngue ra xequi xa ndaxqui. Nup'u mbo ra cuarto, jap'u ra mfoxiyo. 'Ne jap'u ra mexa hapu t'uspabi yø thuhme Oja ngue da nu.

3 Nu'a man'na ra cuarto brá ja mbo, nup'u ja ra goxthi, zap'u ra ulu ngue nnoþa jut'i ra goxthi. Nup'u mbo p'uya, gue'a ra xequi mathoguiþho xa ndaxqui.

4 Brá jap'u n'na ra altar ngue ra oro, ja zop'u ra bopo. 'Ne jap'u n'na ra huada ngue gá ra oro maxots'e, guehna ra huada m'mets'i ra nyogui cohi mi ja m'met'o naya. Nup'u mbo ra huada, op'u n'na ra ts'øye ngue gá ra oro, ja op'u ra thuhme ni hu ngue ra maná. Da guehrá tøhø ra Aarón nuna bi 'doqui, ja op'u ja ra huada na. 'Ne ja cøp'u ja ra huada'u yø xindo nt'ot'i rá ley Oja, ngue ra nyogui cohi mi ja m'met'o.

5 Nup'u maxots'e ra huada, 'da'a n'na nguadi yø hyo ra huada mahoqui yoho yø anxé di nzøtyø zahua p'u maxots'e ra huada. Porque nup'u maxots'e ra huada ja m'met'e p'u ra ji gui nhohyø ts'oqui yø ja'i. Pe nuyá, hingui ja ngue 'bexca xi'ahh hanja na ra hya naya.

6 Guehna ra forma mi jap'u ja ra nija m'met'o naya. A nu'a rá mædi ra cuarto, n'na pa ngu n'na pa cøtyø mmäcja ngue øt'a te yø 'befi i ja.

7 Pe nu'a rá yoho ra cuarto brá ja mbo ngue mathoguiþho xa ndaxqui, høndra 'bet'o mmäcja ja ra nt'edi ngue cørbu. 'Ne høndra n'na ndi n'na jeya i sä ngue da yut'ambo. Nu'mø bi yut'ambo p'uya, ni de ra ji da pøt'e ngue di hocse rá ts'oqui, ne xquet'a ni de ra ji da pøt'e ngue di nhohyø ts'oqui mi da yø ja'i.

8 Nuya yø hya ja uaya, ra Espiritu Santo nnepe ngue ga pahmu hanja na ra hya ngue ra yogui cohi mi ja m'met'o. Mente yø tiempo ngue øtyø ndanne yø mmäcja p'u rá mædi ra cuarto, ya hin'yu ra nt'edi to da tho'ambo ra cuarto nuna mathoguiþho xa ndaxqui.

9 Nuya yø hya ya, di nequi xanho ngue nuya yø 'bøt'e ørpabi Oja yø mmäcja, hin'yu rá ts'edi ngue da hyät'i da hyajpa ra nts'o ja yø mmæi yø ja'i.

10 Nuya yø hya mi ja m'met'o, gue'a ngue da huantho yø cosa da zi yø ja'i, i xihyø ja'i temá forma di mpet'e para ngue da zá da danne Oja. Pe gátho ya yø hya ya, bi nja rá ts'edi te mi øtyø ja'i mente tobe hinmani nja ra 'da'yo cohi bi 'yøt'ui Oja yø ja'i.

11 Pe nuyá, ya bá ehra Cristo nuna bi gohi ngue ma 'bet'o mmäcjuh ya. 'Ne guehna bá hangahu ra nho mi ja ngue di nja naya. Nup'u ja ra nija di mpøhra Cristo ngue ra 'bet'o mmäcja ya, tate ngue xandønho. Hinga ngu ra nija ja ua ja ra hai ngue ra ja'i bi hoqui.

12 Ra Cristo bi yørbu ja ra xequi mathoguiþho xa ndaxqui. Pe rá jise ra Cristo ni hya ngue da pøt'e. Ya hingrá ji ra ndani ogue rá ji ra chivo ni hya ngue da pøt'e, tengutho øtyø mmäcja ua ja ra hai. 'Ne ya hinga xøxti yatho ya, sinoque n'na ndiþho bi yut'i para zantho ngue bi yanju.

13 Nu'a rá ji ra ndani, ogue rá ji ra chivo, ogue rá 'bospi ra ngøndani zop'u ja ra altar, nu'mø bi njapyø ja'i nuya t'embj ngue n'youi ra ts'oqui yø do'yo, ya di nhohrá do'yo ra ja'i.

14 Gomá guehrá ji ra Cristo ngue ma datho ja rá ts'edi ya. Porque guese ra Espiritu Santo nuna 'bui para zantho bi hatra ts'edi ra Cristo bi ndäse ngue da tho ngue bi nøpa 'bøt'e Oja. Conque ra Cristo, hin'yu rá ts'oqui. Pe bi männá ji ngue bi hoga ma ts'oquihu, mi ja ngue xcá mähä ra castigo. Pe nuyá, nuna majuanj ngue Oja i 'bui, ya säp'u ga ha ra ts'edi ga thannehu naya.

15 Gue'a ra hya'a ya, ngue ra Jesucristo go bi hocra 'da'yo cohi ja naya. Janangue nuya yø ja'i nzon'na Oja ya ngue da 'yec'ei ra Cristo, nu'a ra nho xa yarpabi Oja yø ja'i ngue di unni para zantho, go di tocabi ya to nzofu. Porque ra Jesucristo gue'a i du'a ngue bi hoga ma ts'oquih xa nja mente bi nja ra ts'edi ra ley mi ja m'met'o.

16 Ya guí nnuh ngue nu'mø bi nanga n'na ra sacua hapu di consta'a te ja ngue di nja m'mefa, nu'mø bi du'a to bi hocra sacua, nu'a ra sacua bi xots'i. Nuna ra hya bi zohra du, i ja ra ts'edi ra hya m'mefa.

17 Pe mente ngue 'bura ja'i bi xoxra sacua, tobe hin'yu ra ts'edi ra sacua. A nu'mø bi du'a to bi xoxra sacua, gue'mø ja ra ts'edi ra sacua 'mø.

18 I njarbatho na ra nyogui cohi mi ja m'met'o ya. Nu'mø bi tho yø mbo'oni ngue da 'bøt'e, ya ja ra ts'edi ra ley.

19 Nu ra Moisés, mi juadi bi xihyø ja'i na te gama hya di manda ra ley, bi gaca n'na nt'o ra isopo, i n'youi ra xide'yo xa ntheni. Nup'u ja ra ji yø ndani 'nehyo chivo, bi japa dehe, ja bi dimbu ra t'o. Nu'a ra ji p'uya, bi naspabi p'u ja ra Libro ngue ra ley, xquet'a bi japa ji gätho yø ja'i.

20 Bi 'yemyø ja'i p'uya: "Nuyá, gá cohmu ra cohi Oja ya, ya bi xi'ahu tema hya ja ngue gdí n'yohe. Nuna ra ji jaua ya, guehna di hatra ts'edi ra hya bi xi'ahu Oja naya", bi 'yembi.

21 Ra Moisés bi naspabi ra ji p'u ja ra nija 'ne bi naspabi ra ji te gama cosa ja mbonnija.

22 Nt'ot'i p'u ja ra ley ngue rá ji yø zu'ε i tho, nup'u ha pe ra ji, ya co mmanho. Pe mente hinte ho ra ja'i ngue da 'yøtra 'bøt'e, hin'yu rá mpunnbi ra ts'oqui.

23 Nua ja ra ximhai, para ngue da gommenho yø cosa i ja, mama hyonitho rá ji yø zu'ε mi tho ngue ra 'bøt'e, ngue majapi yø cosa. Pe nup'u mahets'i ya, xquet'a bi jap'u ra 'bøt'e ngue ma datho ja ra ts'edi.

24 Janangue ra Cristo ya hinga guehra nija ja ua ja ra hai bi hocyø ja'i ja ra 'befi ngue ra mmäcja ya. Porque ra nija ja ua ja ra ximhai, hontho uhra forma te bi ja mahets'i. Ra Cristo p'uya, ya bi yerbu mahets'i bi 'bu Oja ngue da mäxaha.

25 A nuna ra 'bet'o mmäcja ua ja ra hai, nup'u ja ra cuarto mathoguitho xa ndaxqui, njeya njeya cat'ambo ra mmäcja ngue bi pørpabi rá ji yø zu'ε i tho, ya hingrá jise bi pøt'e. Pe ra Cristo hinga xøxti dutho ngue honda gohi ngue ra 'bøt'e.

26 Nu'mø da ngu'a ngue xøxti dutho, asta gue'mø mamba fu'a nximhai xtábá ts'ännbi ngue xøxti dutho 'mø. Pe nuna te bi nja ya, nu'mø ni ma da gaxyø pa, ra Cristo bi zøcua, 'ne bi ndäse ngue da tho. Pe n'na nditho bi du para zantho, da gohi ngue ra 'bøt'e. Bi gurpi gätho yø ts'oqui yø ja'i.

27 A nuyá, nu hangu yø ja'i 'bui, gätho ja ngue da du, pe honda n'na ndi da du. M'mefa p'uya da hyaspabi ra güenda Oja te xa n'yo yø ja'i.

28 Njarbatho ra Cristo ya, n'na nditho bi du, bi gohi ngue ra 'bøt'e. Mandongu dyø ja'i bi hojpabi yø ts'oqui. A nuyá, mahonda ep'u ya, pe ya hindí 'yeh ngue da gurpabi yø ts'oqui yø ja'i ya, sinoque di 'yeh ngue da yanyø ja'i nuya tømí ngue da ep'u.

10

1 Nuna ra Moisés bi 'yotra ley da n'yo yø judío. Pe nuna ra ley bi 'yot'i, tengutho 'mø ngue drá xahatho na te ra nho ja ngue di nja m'mefa. Porque cona ley, himbi nequi xanho hanja na ra hya di nja m'mefa. Nuya yø ja'i

mí thanne Oja, mí øtyø 'bøt'e di manda rá ley. Pε nunā rá 'bøt'e øtyø ja'í, hinxma ma hajpabi yø ts'oqui yø ja'í na, porque njeya njeya øtho rá 'bøt'e yø ja'í mahøn'a.

² Nu'mø ngue da gue'a di nhohrá ts'oqui rá ja'í'a, ngue da 'yøt'e te gäma hya di manda rá ley, ya hinní mantho ngue da 'yøtyø 'bøt'e yø ja'í 'mø. Porque nu rá ja'í øtra 'bøt'e, n'na nditho 'mø εna ngue di hocrá ts'oqui, ya hingui nne ngue nimantho da dü rá mmæi rá ja'í da 'yεna ngue ja rá ts'oqui.

³ Ja di nequi p'uya ngue nuya yø ja'í njeya njeya øtho yø 'bøt'e, i sodyø mmæi ngue jadyø ts'oqui.

⁴ Nu rá ji rá ndani ogue rá chivo 'mø bi tho, hinxam'mø da zä da hyajpa yø ts'oqui yø ja'í.

⁵ Janangue rá Cristo, nu'mø ya ja ngue da εcua ja rá ximhäi, εnna hya bi xi Oja: "Nu'ü yø zu'ε ho yø ja'í ngue pøt'e, hingui nnu manho ngue gue'a di hocyø ts'oqui yø ja'í'a. Sinoque guá sänni ngue bá nja ma do'yo ngue guehna da gohi ngue rá 'bøt'e na.

⁶ Nu'ü yø zu'ε ho yø ja'í ngue øt'a'í rá 'bøt'e, 'nε uhyø ngø, zøp'ü ja rá altar ngue di hocyø ts'oqui yø ja'í, ya hinga gue'a gui nnu manho'a ya.

⁷ Janangue dí εngä p'uya: Dí 'bücä ua ya ma Oja'í. Gä øt'a'a te gui nnu manho. Tengutho rá hya nt'ot'í p'ü ja rá Maça Libro te ja ngue ga thogui, gue'a di nja'a ya", bi 'yεna.

⁸ Rá müdi bi xi Oja rá Cristo, bi 'yεmbi ngue i patho ngue Oja hingui nnu manho'ü yø zu'ε ho yø ja'í ngue ørpabi rá 'bøt'e ngue di hocyø ts'oqui yø ja'í. Ní xinga gue'a yø zu'ε ho yø ja'í ngue uhyø ngø p'ü ja rá altar ngue di nnu manho Oja. Madague'a ngue nt'ot'í p'ü ja rá ley'a te gä øtyø ja'í, pε ngutho hingui nnu manho Oja te øtyø ja'í.

⁹ Pε rá Cristo mahømbi xi Oja, bi 'yεmbi: "Dí 'bücä ua ya ma Oja'í. Gä øt'a'a te gui nnu manho", bi 'yεmbi. Ja di nequi ua ya ngue ya bi zεp'ü'ü yø 'bøt'e mí øtyø ja'í, go da zε'a te bi 'yøtra Cristo bi gohi ngue rá 'bøt'e.

¹⁰ Porque rá Jesucristo bi 'yøt'e te nnu manho Oja. Pε n'na nditho bi dü, bi gohi ngue rá 'bøt'e Oja. Para zantho bi hojpabi yø ts'oqui yø ja'í.

¹¹ Pε nu'ü yø mmäcja ngue yø judío, n'na pa ngu n'na pa di siguetho hodyø zu'ε ngue ørpabi rá 'bøt'e Oja. Pε nuya yø 'bøt'e øtyø ja'í, hinxam'mø da zä ngue da hyacra ts'oqui ya.

¹² A nunā rá Jesucristo, hønda n'na ndi bi dü, para zantho bi gohi ngue rá 'bøt'e. 'Nε ya bí hup'ü ja rá n'yei Oja ya.

¹³ A nup'ü bi 'bühya, tømtho ngue da dapi gätho yø nsuiui.

¹⁴ Ja di nequi ua ya ngue n'na nditho bi dü, para zantho bi gohi ngue rá 'bøt'e ngue di punnbabi yø ts'oqui yø ja'í.

¹⁵ Ya dí pahmæ ngue majuaní na rá hya na, porque ngu'a mmanna Espiritu Santo p'ü ja rá Maça Libro ngue εna:

¹⁶ "Bá εp'ü rá pa di nja na rá cohi dí mma ngue ga cocä'be yø ja'í Israel. Nugä p'uya, ga japyø ja'í ngue da dinyø mmæi hanja na rá hya dädi manda, di nja mpähä yø ja'í da 'yøtya yø hya dädi 'bepi da 'yøt'e", εn'Oja.

¹⁷ Mahøn'a εmp'uya: "Ya hinní mantho ga mbεnnbabi yø ts'oqui xa 'yøtyø ja'í", bi 'yεna.

¹⁸ Janangue nuyá, Oja ya bi punnga ma ts'oquiü. Ya hixma hyoni ngue rá 'bøt'e ga ørpahü Oja ya ngue di hogä ma ts'oquiü.

19 A nuua ja ra ximhai, nup'u ja ra xequi mathoguitho xa nduxqui, hondra 'bet'o mmäcja mi sä da yat'i. Pe nuua ma zi cu'ahu, ga da za ga thohmu p'u ja ra hmi rä dä Oja ya. Porque guesε ra Jesucristo bi du ngue bi hoga ma ts'oquihu.

20 Mi za mi du ra Jesucristo, bi xocra jut'i nu'a mi jurpu ha 'bu Oja. Bi xogahu ra 'yu ngue da za ga thohmu p'u 'bu Oja.

21 Nuna ra Jesucristo di nnopa 'bet'o mmäcjahu ya, guehna faxcahu p'u ha 'bu Oja naya.

22 Janangue ma ga cuathu p'u ha 'bu Oja ya. Ga thanne co gätho ma mmuihu, hinjam'mo ga nyobenihu na ma nt'ec'ei hu i ja. Nu'a ma ts'o n'yomfenihu mi ja, ya bi 'beque. Da guehma do'yohu, bi meque para ngue da za ga thohmu p'u 'bu Oja.

23 Ma ga ha ra ts'edi ga ec'ei hu ngue di nja ya yø hya di tømhmü di nja. Porque nuua yø hya xa yat'Oja ngue di nja, di njahma.

24 Xquet'a ma ga honi ha gdä nhyathu ra ts'edi ngue man'na gdä mahma mmic'ei n'na ngu n'naju. 'Ne ga ha ra ts'edi ga othu ra nho.

25 I 'buhyo 'yec'ei ngue ya hingui pap'u ha di mpeti yø mmi'yec'ei ui ya. Pe hingui ja ngue ga tenthoh'a te øt'u, sinoque ma ga mmähä p'u ha di mpeti yø 'yec'ei, ga nhyatra ts'edi n'na ngu n'naju. I ja ts'editho ngue gue'a ga øth'a, porque ya gui nnuhu, man'na ni guatyø pa ngue da ep'u ma Hmuhu Jesucristo.

26 Pe nu ra ja'i ngue ya padi ndana ra hya majuanü, 'ne sänni ngue ya di m'mu'a ngue ra nts'o da 'yøt'e, m'mefa ya hin'yu ra 'bøt'e di nhohrä ts'oqui da 'yøt'e.

27 Sinoque hondra ndate sibi di danzo da japyø nsuiui Oja 'mø bi hyaspa ra güenda, gue'a tøm'i di nthui'a.

28 Conque ra ley bi 'yotra Moisés, nu'mø to mi festho'a te ra hya mmamp'u ja ra ley, co yoho hyu yø testigo da hyørpa ra hya, ya hinjondi huequi, sinoque da tho.

29 A xiya 'mø, çhague ngu gangu ra castigo da thogui te'o fεspatho te mmannä Ts'ant'u Oja, da 'yembi ngue hinte ni bøntho ngue bi du rä Ts'ant'u Oja? Conque gue'a i du'a ngue bi hocra 'da'yo cohi, bi hyajpa ra nts'o yø ja'i. Pe yø ja'i, nu'a rä mate ra Espiritu Santo nne di uni, i thenma hyathobi.

30 Pe ya di pahmu te da 'yøt'Oja. Porque bi 'yena: "Nugä go ni 'yehma xi ga jagä ra castigo. Go ga jut'a'a te øtyø ja'i", bi 'yena. 'Ne bi man'Oja ngue da hyaspa ra güenda'u yø ja'i ya o rä 'ye.

31 Nuna Oja majuanü ngue 'bui, nu te'o da japra castigo, ra ndussutho te da thogui.

32 Damü bεmhmü yø pa xa thogui, nu'mø rä ts'atho xqui 'yec'ei hu ra hya ya. Mathoguitho gä sähu ra n'u ngue bi zu'ahu yø ja'i. Pe gä hyät'i gä seti te bi 'yøt'ahu yø ja'i.

33 Bi nja yø pa ngue bi mpeti yø ja'i ngue thenma hya'ahu, 'ne bi un'ahu. Mi'da ni mmi'yec'ei hu p'uya gui hεthohu ha gui anyø ja'i, pe hingä sutho gui 'yøt'e ngue ni amigoh'u to mä'ani.

34 Nu'u yø 'yec'ei bi ma fädi, gä fäts'i ngue gä unhnu te honi. Nu'mø bi fε'a te gui peshu, asta ja'ahu mpähä, porque gui pahmu ngue ma datho di muui na ra nho gui nthehu p'u mahets'i, 'ne para zantho i ja na.

35 Damü hyahu zammü ngue gui sigue da ngut'a gui 'yøthu yø pa di map'u. Porque xandøngu ra njut'i bi ja mahets'i.

³⁶ Hønt'a ja ngue gui 'yøth_u ya, dāmī sēti te gā rā n'u gui thohm_u. Dāmī ja ndummai gui 'yørpah_u rá pähä Oja, n'namhm_u ngue di toca'ah_u nā rā hya xā yat'Oja ngue dī nja.

³⁷ Porque nt'ot'i p'u ja rā Macā Libro nā rā hya bī man'Oja ngue εna: “Ya hīmma 'ya'atho yø pa ya, ngue dā εp'ua ja ngue dā εhε. Ya hīnnī mantho dā hmānya ngue di 'betyø pa.

³⁸ Nū rā ja'i bī nhohrá ts'oqui, dī nyanna te ngue bi 'yεc'εigui. Pε nū rā ja'i hεp'ua mā hya, ya hīndī nnu manho te øt'e”.

³⁹ Ague mā zi cu'ah_u, hīnga hεhm_u p'ua Oja, porque yø ja'i hεp'ua Oja, gue'ua dī m'mε'ua. Pε nūj_u, ngue dá εc'εih_u Oja, ya dī nyanma teh_u.

11

¹ Nū rā ja'i εc'εi ngue majuanī te mman'Oja, guehñā rā ja'i haxa njuani ngue dī nja'a te tømī dī nja. Pε dī segura ngue majuanī dī nja, madague'a ngue tobe hīngui nnu te 'bε'a ja ngue dī nja.

² Nūnā Oja, bī nū manho 'da yø nyogui ja'i xā m'mahma njam'mø porque bi 'yεc'εi ngue majuanī te mman'Oja.

³ A nuyá, ngue dī εc'εih_u ngue majuanī te mman'Oja ya, ya dī pahm_u xanho ya ngue Oja høntho bī mā ngue dī nja rā xīmhāi, 'bexpi nja. Nū'a te gā dī nnuh_u ngue ja ya, Oja bi hoqui. Porque mā m'mεt'ø hīn temā cosa mī ja.

⁴ Nū rā Abel bi 'yεc'εi ngue majuanī te mman'Oja. Janangue nū'a rá 'bøt'e bi 'yøt'e bī nū manho Oja. Pε nūnā rá 'bøt'e rā Caín, hīmbī nū manho Oja. Janangue dī nεqui ngue Oja bi hojpabi rá ts'oqui rā Abel ngue bi 'yεc'εi. A nuyá, madague'a ngue ya xā ndu rā Abel, pε dī sigue xāngathoh_u ngue gā øth_u tengutho bi 'yøt'e ngue bi 'yεc'εi ngue majuanī te mman'Oja.

⁵ Nū rā Enoc bi 'yεc'εi ngue majuanī te mman'Oja. Oja p'ua bi zixma tetho bī ma mahεts'i. 'Beximbī dū nā, ya hīnha mambj thingua ja rā xīmhāi, porque Oja bi zits'i. 'Nε mmamp'ua ja rā Macā Libro ngue Oja mī nnu manho te manī n'yo rā Enoc, m'mεfa p'ua bi zits'i.

⁶ Pε nū rā ja'i hīngui εc'εi ngue majuanī te mman'Oja, ya hīngui sã dā 'yεnñā ja'i ngue nnu manho Oja te gā 'yo. A nuyá, nū rā ja'i nne ngue rá n'youi Oja, jatho ngue dā 'yεc'εi rā ja'i ngue majuanī 'b_u Oja, 'nε dā 'yεc'εi ngue nū'ua yø ja'i hon'Oja, gue'ua dī nsixui Oja'ua.

⁷ Nū rā Noé bi 'yεc'εi ngue majuanī te mman'Oja. Bi 'yεc'εi 'mø mī xi Oja ngue dī nja rā ndate, madague'a tobe di 'bεtra pa dī nja'a te bi sifi. Pε bi hocra barco bi xi Oja ngue di hoqui. Ja dī nyamp'ua rā Noé co 'nε'ua to 'bup'ua ja rá ngu. Rāngue bi 'yεc'εi rā Noé nā rā hya nā, ya dī nεqui ngue rā ts'oqui øtyø ja'i nū'ua hīngui εc'εi te mman'Oja. 'Nε bī ma mahojpi rá ts'oqui ngue bi 'yεc'εi ngue majuanī'a te bi xifi.

⁸ Nū rā Abraham bi 'yεc'εi ngue majuanī te mman'Oja. Janangue nū'mø mī zon'na Oja, bi xifi ngue dā bømp'ua mī 'bui, dī map'ua ja rā hāi xi xifi ngue dā gohmī, 'nε bī 'yøt'e te bi xifi. Bi bømp'ua ja rā hāi mī 'bui, bī ma. Nī xīngui padī hap_u danī mpa.

⁹ Mī zømp'ua ja rā hāi xi yarpabi Oja ngue drá mmeti, bi dīmp'ua ngue 'bup'ua yø ja'i yø mmeti rā hāi. Pε rā Abraham bi 'yεc'εi ngue majuanī te mman'Oja, bī mīhī hap'ua dī m'mai. Bi hocyø ngun'ulu, ja bī m'map'ua. Mī m'mahra Isaac, ngut'a bi 'yøt'e. Mī m'mahra Jacob, ngut'a bi 'yøt'e, guehya bi tocabi rā hya xi yat'Oja m'mεt'ø ya p'ua.

¹⁰ Porque rā Abraham bi dømī ngue danī m'map'ua ja rā danīhñi bī ja mahεts'i. Guehñā rā danīhñi ngue guesε Oja bi hoqui 'nε i ja para zantho nā.

11 Xquet'a ra Sara bi 'yεc'εi ngue majuanj te mman'Oja. Janangue madague'a ya ra bɔdɔc'εi, pε bi m'muhrá ts'ant'u bi xi Oja ngue di m'mui.

12 Da guehra Abraham xquet'a ya ra bɔdɔc'εi, ya bi tho ra ora p'u ngue di m'mahyɔ basi. Pε madague'a, siempre bi m'muhrá ts'ant'u. Guehna bi nxandi, mandɔngutho yɔ mbom'meto bi m'mui. Nu'a gangu tengutho yɔ sɔ bi ja maya ogue tengutho yɔ 'bomu dehe jap'u ja rá nnengui ra jathe, hinguĩ sã di 'bede hangu gangu.

13 Gátho ya yɔ ja'i ya, bi m'mui, pε bi du. 'Nε himbi nu'a te ra hya xi yarpabi Oja. Pε comma ngue εc'εi ngue majuanj te mman'Oja, januanj ngue di johya porque padj xanho ngue di nja'a ra hya di yat'Oja ngue di nja. Janangue pornte ra pa bi m'mucua ja ra ximhã, bi ma ngue hinguγɔ ngungua, sinoque da ma, danj mpa mahets'i.

14 A nuya yɔ ja'i ngue nguna ra hya i mma, ya di nεqui xanho ngue guehya yɔ ja'i honna hã hapɔ danj m'mui para zantho.

15 Pε hinga guerp'u ja ra hã bá pɔni honj ngue danj m'mui. Porque nu'mɔ da gue'a, mĩ ja ra tiempo ngue xtã mmengui ha bi 'yεhε.

16 Nu'a ra hã honyɔ ja'i ngue danj m'mui, gue'a ra hã ma datho xandɔnho bi ja mahets'i. Janangue nuna Oja ya, ya hinguĩ pεsrã sã 'mɔ mmanyɔ ja'i ngue εmbi: "Ma Oja'i". A nuna Oja, ya xa hojpabi n'na ra danihni hapɔ danj m'mahya yɔ ja'i.

17 Nuna Oja, bi ne ngue da ba'a njuanj 'mɔ ngue εc'εi'a te bi xihra Abraham ogue hin'na. Bi xihra Abraham ngue da zixrá ts'ant'u Isaac ngue da hyo, da 'yɔrpa ra 'bɔt'e Oja. Pε ra Abraham bi 'yεc'εi te xi Oja, bi n'unj ngue xtã hyo ra Isaac, xtã 'yɔrpa ra 'bɔt'e Oja. Ra Abraham bi 'yεc'εi ngue majuanj te xi xi Oja ngue xi 'yεmbi:

18 "Nu'mɔ bi m'muhnj ts'ant'u Isaac, di nxandi, di m'mui xandɔngu ni 'beto", xi 'yεmbi.

19 Janangue ra Abraham bi 'yεc'εi ngue majuanj ja rá ts'edi Oja ngue nu'mɔ xtã ndu ra Isaac, ma'da'yo xtj m'mui. Pε mĩ zã ngue himbi du ra Isaac, εntho ja ma'da'yo bi m'mui, porque ra Abraham ya xi zãnnj ngue xtã hyo.

20 Nuna ra Isaac bi 'yεc'εi ngue majuanj te mman'Oja. Janangue ra Isaac bi zojpa ra hya yɔ ts'ant'u, bi xifi ngue da dinnbabi rá njapi Oja m'mefa. Guehna ra Jacob 'nehra Esaú.

21 Ra Jacob xquet'a bi 'yεc'εi ngue majuanj te mman'Oja. Janangue nu'mɔ ni ma da du, bi xi'u yoho yɔ ts'ant'u ra José ngue da dinnbabi rá njapi Oja. Nguna ra hya bi ma mente tosrã tɔhɔ ngue bi danne Oja.

22 Ra José xquet'a bi 'yεc'εi ngue majuanj te mman'Oja. Janangue nu'mɔ ya ni ma da du, bi xihyɔ judío ngue da 'yεhra pa da bɔmp'u ja ra hã Egipto. 'Nε bi zohra hya ra José ngue nup'u Egipto hinda cop'u rá do'yo, sinoque da hyax'mɔ bi bɔmp'u Egipto.

23 Rá papá 'nehra mamá ra Moisés bi 'yεc'εi ngue majuanj te mman'Oja. Janangue nu'mɔ ra pa ni m'muhrá Moisés himbi zudra hya bi manda ra dast'abi, ngue nu'mɔ bi m'mahyɔ ts'ant'u yɔ judío, da thopi. Mĩ nu ngue ra Moisés mazihotho 'mɔ mĩ m'mui. Nhyushna bi 'yaguĩ.

24 Ra Moisés bi 'yεc'εi ngue majuanj te mman'Oja. Janangue nu'mɔ mĩ ndan'yohu himbi nu manho ngue da gohi ngue rá tede na rá t'ixu ra dast'abi p'u ja ra hã Egipto.

25 Sinoque bi ne ngue 'dap'u da zãui ra n'u yɔ ja'i Oja. Himbi ne xtã 'yɔtra ts'oqui ngue xtã hyεp'u Oja ngue xtã ngop'u mĩ 'bui, nup'u zits'adyɔ pa xtj nja mpãhã.

26 Nunā rā Moisés man'na xanho bī nū manho ngue dā zā rā n'ū tengutho rā n'ū ja ngue dā zā rā Cristo. Janangue nup'ū Egipto hīmbi ne xtabā ngop'ū ngue drā mmeti gātho rā mēnyū mī jap'ū. Porque padī xanho ngue xandøngu rā njut'ī Oja dī nja m'mēfa.

27 Rā Moisés bi 'yēc'ēi ngue majuanī te mman'Oja. Bi bømp'ū ja rā hāi Egipto, hīmbi zutho ngue mbøcūe rā dast'abi. Hīmbi gohrā mmāi, porque padī ngue n'youi Oja, madague'a hīngui hēti.

28 Rā Moisés bi 'yēc'ēi ngue majuanī te mman'Oja, bi 'bēpi gātho yø judío ngue dā hyo yø dē'yo, dā zā rā ngo ngue rā pascua. Nū rā jī yø dē'yo dā hyo, dā gōspabī p'ū ja yø goxthi, n'namhma ngue nu'mø bi thohra anxē ngue dā hyo yø ts'ant'ū madā, ya hīnda hyopyø ts'ant'ū yø judío.

29 Yø judío bi 'yēc'ēi ngue majuanī te mman'Oja. Janangue bi zā bi thop'ū ja rā Thēnga Jathe, tengutho 'mø ngue drā 'yōnhāi p'ū nī 'yo. Yø mmēngu Egipto p'ūya, xquet'a bī ne ngue xta thop'ū ja rā jathe, pē bi gō'mra jathe.

30 Yø judío bi 'yēc'ēi ngue majuanī te mman'Oja. Nyoto mā pa bi thēsra hīnī Jericó. M'mēfa p'ūya bi xotyø jado madī thēsra hīnī.

31 Nunā n'na rā xisu nī hū ngue rā Rahab rā mmēngu Jericó, marā 'yots'om'māi nā, xquet'a bī 'yēc'ēi ngue majuanī te mman'Oja. Janangue hīnga 'da'ī dūui yø mmēngu Jericó, porque nunā rā xisu nā, bī unna ts'āya'ū yø judío bī ma bi axra hāi m'mēt'o.

32 ¿Te 'bē'a gā øt'e? ¿Ua xøgue mahyonitho ngue ga xi'ahū mī'da yø hyā dī 'bedi? Pē ya hīnga mbongui rā ora ga xi'ahū te bi 'yøtra Gedeón, rā Barac, rā Sansón, rā Jēftē, rā David, rā Samuel, co gātho yø pøngahya Oja.

33 Nūya yø ja'ī ya, gātho bi 'yēc'ēi ngue majuanī te mman'Oja. Janangue 'bū i'da bi 'yøtra tūnhnī, bi dāpyø dast'abi mī nzaqui te mī mma. I 'bū i'da ngue bi 'yøtra ts'at'abi xanho, bī nthēui rā njapī Oja xi yarpī. I 'bū i'da ngue bi t'ēnnbū 'būhyø zate, pē hīmbi za yø zate.

34 I 'bū i'da ngue bi thørbū ja rā sibi, pē hīmbi nzø. I 'bū i'da, ya ja ngue dā tho conā juai, pē pongui. Nū'ū yø ja'ī t'ēmbi ngue hīnga njuanī, gue'ū bi hyā rā ts'edi ngue bī ma rā tūnhnī 'nē bi dāpyø nsūui.

35 I 'bū i'da yø xisu ngue nu'mø bi dū yø basī, Oja bi 'yøt'e ngue nu'a xa ndū mahøndi m'māi.

I 'bū i'da p'ūya, i nthut'ī ngue ma'ūnī, sifi ngue nu'mø dā hyēp'ū Oja, ya dī mpommī rā ndate. Pē bī n'ūnī ngue dā dū, bī ne ngue di tocabi'a rā nho dī nja 'mø danī nja rā mbēnnate m'mēfa.

36 Mī'da p'ūya, bi zā rā n'ū ngue bi 'bēi. 'Nē bi zā rā n'ū ngue rā n'yēmma hyā yø ja'ī. Mī'da p'ūya, bi thut'ī conyø cadena, bī ma fādi.

37 Mī'da p'ūya, gā ndutho'a ngue bi 'būndo. Mī'da p'ūya, bī ma maheque madē rā ja'ī conā thēgi. Mī'da p'ūya, majapi ngue dā 'yøt'a te xants'o, pē hīngui nne. Mī'da p'ūya, rā juai gā ndū. Mī'da p'ūya, bī n'yo ndap'ū bi zā ngue hīn'ū ha dī nsāya. Bī nøpa he yø xidē'yo ogue yø xi yø chivo bi hye. Mī'da p'ūya, bi zā rā n'ū ngue hyoya. 'Nē bī ma ma'ūnī, gā rā dūmmūi gā 'būi.

38 Nūya yø ja'ī ya, yø ndø ho ja'ī, hīn harā dā hyannbabi yø ts'oc'ēi 'būcua ja rā xīmhāi. Pē bi zā rā n'ū ngue bī n'yo dāpo, nī xīngui padī harā danī mpa. Bī n'yop'ū ja yø daxant'øhø. Bī m'map'ū ja yø 'bido. Bī m'map'ū ja yø hyādo brā ja mbo hāi.

39 Gātho ya yø ja'ī ya, bī nū manho Oja, porque bi 'yēc'ēi ngue majuanī te mman'Oja. Pē tobe hīmma t'ūnnitho'a te xa yarpabi Oja ngue dī unnī.

40 Porque Oja bi zānnī ngue hīmbi nēqui xanho hanja rā hya, astā guehyø pa dī 'būhmū ya. Ya xa nzān'Oja ngue nūya yø nyogui ja'ī 'da gdā nūthohū nā rā nho xa yat'Oja ngue dī 'dacjā.

12

1 Ya dí nnuh_u ya ngue mandøngu dyø ja'i bi zeti hangu ra n'u bi thogui, porque bi 'yεc'εi ngue majuanj te mman'Oja. Da guecj_u ya, ma ga seti hangu ra n'u ja ngue ga thohm_u. Nu'a dí padj ngue da 'yørcah_u ra nts'onj, ma ga emhm_u n'na nguadi'a. Nu'a ra ts'oqui di ts'onga ma nt'εc'εh_u, ma ga hehm_u p'u'a. Ma ga ja ndummai_u yø pa di map'u ya, ngue nu te nnecej_u Oja gdá n'yoh_u, gue'a ga øth_ua.

2 Zant'a da zo ma mmaih_u ra Jesucristo. Porque guehna bi 'yøt'e ngue dá εc'εih_u ngue majuanj te mman'Oja na. 'Nε go guehna da 'yøt'e ngue para zantho ga εc'εih_u xandønho. Nuna ra Jesús, madague'a ngue ra 'be'isä ngue to tup'u ja ra pont'i, pe nuna himbi 'besrá sä. Bi zeti hangu ra n'u bi thop'u ja ra pont'i, porque padj ngue nu'mø mj tho'a te ra n'u bi zä, ma datho ja mpähä ngue danj mmip'u ja rá n'yεi Oja.

3 Nu'mø mj unyø ts'oc'εi na ra Jesús, damj bεmh_u hangu ra n'u bi zä. Janangue nuyá, 'yo di cohnj mmaih_u 'mø dí säh_u ra n'u.

4 Mente gui honj ha gdi hyehm_u p'u ra ts'oqui ja ua ja ra ximhäi, tobe hingui sä da hyo'ah_u yø ts'oc'εi.

5 Mami pumbεnih_u na ra hya xi'ah_u Oja ngue ya yø basi'ah_u. Nup'u ja ra Maca Libro, nt'ot'i p'u ra hya ngue bi 'yεn'Oja: "Ague ma basi'ah_u, damj hyacj_u ra güenda xanho hanja ngue fεp'ah_u Oja. 'Yo di cohnj mmaih_u 'mø di hec'ah_u Oja te gui øth_u.

6 Porque Oja, nu'a ra ja'i di madj, nu'mø hinga gue'a øtra ja'i, di hejpi. Nu yø ja'i ngue ya yø basi Oja, nu'mø hinga gue'a øt'e, i fei".

7 Nu'mø ngue gui säh_u ra n'u, damj bεmh_u ngue nuna Oja øt'e ngue yø basi'ah_u, guehna fεp'ah_u na. Porque gätho yø basi, nu'mø hinga gue'a øt'e, i fεhyø papá.

8 Gätho'u yø basi Oja, gä i fei, pe nu'mø hingui nne ngue da mεp'ah_u Oja, ¿ha di zä gui 'yεmbj ngue nj Papäh_u Oja 'mø?

9 Conque nu'mø marä ngüej_u, nu'a ma papá bi tecj_u. Nu'mø hinga gue'a di øth_u, i fεgbah_u. Pe xquet'a dí nnu mansuh_u. Janangue nuyá, goma gue'a ma Papäh_u bí 'b_u mahεts'i ga εnā ngue hinga ørpah_u ma su ya. Porque nuna, i nnepe ngue nma'da'yo ma n'yomfεnih_u.

10 Conque ma papäh_u 'bucua ja ra ximhäi mente ra pa bi tecj_u, i fεgbah_u 'mø εnā ngue ørcah_u ra nho. Pe nuna Oja 'mø ngue i fεgbah_u, majuanj ngue nj 'yup'u te ørcah_u, porque gä ra nho øt'e. I nnepe ngue gä ra nho gdá n'yoh_u, tengutho Oja ngue gä ra nho øt'e.

11 Nu'mø ngue bi mεgbah_u Oja, di säh_u ra n'u, hindj nnu manhoh_u ra mfei di jacj_u. Pe nu'mø bi dīnma mmaih_u ngue da 'yørcah_u ra nho'a te øt'e, ya hu ma mmaih_u p'uya. Ya man'natho ga ja ndummai ga n'yo manhoh_u.

12 Janangue nuyá, damj hyah_u ra ts'edi ya, di nd_u xandønho nj n'yomfεnih_u.

13 Damj hyaxh_u n'na ra hoga n'yomfεnj ngue gui n'yoh_u xanho, n'namhma ngue nu'u yø ja'i hingui padj di n'yo xanho, da dīnyø mmäi ndana ra 'yu njuantho.

14 Damj ja ndummai ngue 'yo gadj njunth_u. Damj hyehm_u p'u'a te gäma nts'o i ja. Porque hind_u nu Oja yø ja'i hingui nne da hyep'u ra nts'o.

¹⁵ Dami hyamhmu na rá mate Oja nne di 'da'ahmu, 'yo gadi costhohu. Dami mfhmhu xandonho, man'nan'yo mi 'yothu ngue to da boni di ts'onnbabi rá nt'éc'ei ja mi'da yø ja'i.

¹⁶ 'Yo gyø 'yots'om'mäihmu. 'Yo gui øthmu tengutho bi 'yøtra Esau ngue bi mespatho rá njapi Oja. Porque nuna rá Esau, mi zá mi ntu manthuhu, honda n'na rá nts'ihme i pá'a rá erensia mađi tocabi porque guehna ma đana.

¹⁷ Gui pahmu te bi 'yøtra Esau. Janjuani ngue hangu rá mben'a m'mefa ngue xtá nzo rá 'ye'a te mi ja xti unná papá. Pe ya himbi zá ha xti japra hya. Madague'a ngue janjuani ja rá zon'a m'mefa, pe ya himbi đini ha xti xotra hya xi 'yøt'e.

¹⁸ Ague ma zi cu'ahmu, nuna rá cohi bi 'dacmu Oja ngue gdá n'yohu ya, ma'da'yo na, hinga 'da'iguui'a rá nyogui cohi bi t'unna m'met'o yø judío ngue da n'yo. Nu'mø mambi t'unna nyogui cohi yø judío ya, nu'a rá t'øhø ja ua ja rá ximhai bá nya Oja, ja bi map'u. Bi nu yø ja'i ngue di yoxni yø sibi. Bi nu yø ja'i ngue ja rá ts'a'bexui. Bi nu yø ja'i ngue 'yo rá ndate ndahi.

¹⁹ Bi 'yøhyø ja'i ngue ya yø corneta. Bi 'yøhyø ja'i ngue bá nya Oja ngue nzofo. Nuya yø ja'i bi 'yøde ngue ts'ofu, bi nsu. Janangué bi 'yadi ngue ya hinni mantho da 'yøde tema hya mman'Oja.

²⁰ Porque øde te bi man'Oja ngue mađa n'na rá mbo'ønitho da guarbu ja rá nexant'øhø, da tho ngue da 'bando, oque da tho conyø lansa.

²¹ Janjuani ngue rá ndussutho te bi nu yø ja'i. Xquet'a 'neεε rá Moisés bi 'yena: "Nugui, asta dí huaqui ngue dí su".

²² A nuju ya, nup'u nná mähä, gue'a rá t'øhø Sión bí ja mahets'i ja rá hini bí 'bu Oja, ja nná mähä p'uya. Guehna rá Jerusalén bí ja mahets'i naya. Nup'u, xinga m'medetho yo mahuañi yø anxε i 'bui.

²³ Nu'mø gá bi mpeti yø anxε ngue da 'yespabi Oja, 'dap'u ga m'muhmu ya yø basi Oja ya xa cuarpabi yø thuhu p'u mahets'i. A nuna ma Ojahu guehna rá ts'ut'abi na ngue gátho yø ja'i. Nuya yø nyogui ja'i ya xa ndu 'ne xa hojpabi Oja yø ts'oqui, gá dadi ncuñu ya.

²⁴ Nuna rá Jesús, bi hocra 'da'yo cohi ja ya. Nu rá ji bi máni, i ja rá ts'edi ngue di hoga ma ts'oquihmu, hinga ngu rá ji rá Abel ngue n'äst'abitho.

²⁵ Janangué nuyá, dami mfhmhu xandonho ya, man'nan'yo mi 'yøt'e ngue gui fspathohu rá hya na Oja nzocju. Ya gui nnuhu ngue himbi mpommi rá castigo ya yø ja'i bi mespatho rá hya Oja 'mø rá pa mi zocua ja rá ximhai. Goma guehya ngue gui 'yena ga mpomhmu rá castigo 'mø ga fspathohu te mman'Oja nuna bi nzocseghamu asta mahets'i.

²⁶ Nu'mø yø pa xa thogui, nu'mø bá nya Oja ngue nzohyø ja'i ua ja rá häi, asta di 'yan'ahäi. A nuya, mahon'a en'Oja: "Nu'mø ngue hondá nyagá ya, ga øt'e ngue di 'yan'ahäi 'ne ga øt'e ngue di 'yan'a te bí ja maya", bi 'yena.

²⁷ Ngue nguna rá hya mman'Oja da yør'mø hømbá nya ya, ya di nequi ngue Oja da hyajpabi yø 'befi te gá bi hoqui. Nu te da boni ngue hinda 'yani, gue'a di nja para zantho'a.

²⁸ Nuna rá xequi hinda 'yani, guerp'u ha di manda Oja ja ga m'muhmu p'u. Janangué nuyá, ma ga ja mammadihu Oja ya. Ma ga thannehu Oja tengutho nnu manho ngue ga ørpahu. Porque Oja ni 'yup'u ngue mathoguitho ga nnu mansuhu.

²⁹ Porque Oja rá ndussutho, tengutho rá sibi ngue di juadi uđi ha sadi.

13

1 Hangu ra pa, dami mmadi n'na ngu n'na'ahu, tengutho 'mø ngue εga di ncuha.

2 Mami pumbenihya ya, ngue nu'mø to bi zop'ha ja ni nguha, dami unhnu ra ts'äya. Porque 'bui da yø ja'i di unna ts'äya p'ha ja yø ngu, pε hingui padi ngue'mø yø anxε Oja'ha di unna ts'äya.

3 Nu'mø to bi n'ofädi, dami faxha te honi. Dami faxha gui 'yø'ni güendahu tengutho 'mø ngue go gdi ofädiha. Gui faxha'ha sä ra n'ha ngue ma'ani. Gui 'yø'ni güendahu enthø go gui thohma'a te ra n'ha thogui.

4 Nu gätho yø ja'i ya xa nthati, da zupyø nthati bi 'yø't'e. 'Yo di homman'na di m'mahmi. Porque Oja da hyaspabi ra güenda yø 'yots'om'mäi.

5 'Yo sä gui emhma ngue gue'a ra mentyu ma datho di muui. Dami conformaha'a te ts'ha macosa di 'da'ahu Oja. Porque Oja i εna: "Nugä, hin dadi pumbeni'i. 'Nε hinga hec'atho'i".

6 Janangue nuya ma mmäi gdä mamhma na ra hya ja ua ya ngue εna: "Nuna ma Oja, guehna faxcagui na. Ya händi sugä 'mø ja tema hya mbεnngagui yø ja'i".

7 Dami bemhma te man'i n'yo'ha yø mamhya bi xi'aha rä hya Oja. Dami mεpyaha'a te ra nho bi 'yø't'e mεnte bi m'mai, da ngu'a gui 'yø'tha. A nuya yø mamhya mi da xanho yø nt'εc'ei ya, dami njatha p'uya, di nda xanho ni nt'εc'eiha.

8 Nuna ra Jesucristo, ngu'mø yø pa xa thogui, xi mmangudya, xquetho para zantho na, hinjan'mø ngue dadi mpädi.

9 Janangue mami n'uni da thä'aha ngue hont'o bi zä ma xädi gui tenhna ngue hinda 'da'igui na ra hya gui εc'eiha ya. Dami hyannbaha rä mate Oja di 'da'aha, gue'a di zajni nt'εc'eiha'a. 'Yo di hä'aha ya yø ja'i hajtho te si, porque hinga gue'a di zacra nt'εc'ei ra ja'i'a ngue da hyajtho te da zi.

10 A nuha, guehna ra Jesucristo di nnøpa 'bøt'e ngue di nhohma ts'oquihä. A nuya yø 'bet'o mmäcja ngue yø judío, 'be ho yø zu'ε ngue ørpabi ra 'bøt'e Oja ya, 'nε ja ra 'bøt'e ngue hin'ya ra nt'edi da za ra ngø pøtyø ja'i.

11 Nu rä ji ra zu'ε i tho, haxra mmäcja ni ma mbonnija, ja ra xequi mathoguiho xa ndaxqui ja bi porba ra ji gui nhohyø ts'oqui yø ja'i. Ra ngø p'uya bi nt'udi maxøts'e ra hnini.

12 Njarbutho ra Jesús, bi zä ra n'ha ngue bä tho maxøts'e ra hnini. Nu'a rä ji bi mäm'mø mi du, guehna nnøpa 'bøt'e yø ja'i ngue i nhohma ts'oquihä na.

13 I embyø ja'i ngue ra 'be'isä te t'ørpa ra Jesús ngue bä tho maxøts'e ra hnini. Pε ma ga te nhmahä ra Jesús, madague'a t'εmbi ngue ra 'be'isä ngue di εc'eiha ra Jesús.

14 Porque nua ja ra ximhäi, hin'ya gaha ua n'na ra hnini ngue di ja para zantho. Sinoque di tömhma man'na ra hnini, nuna ja ngue di nja m'mefa.

15 Janangue nuyä, ma ga ja mammadiha Oja para zantho, porque nuna ra Jesucristo ma 'bet'o mmäcja p'ha 'bu Oja, go guehna haxpa 'bu Oja'a te nnä ja mammadiha Oja na.

16 Mami pumbenihya, zant'a dami 'yø'tha ra nho, gui faxni mmic'eiha co nu'a te gui pεsha. Porque gue'a di nεqui ngue gadi ja mammadiha Oja'a. A nu'mø ngu'a gui 'yø'tha, da numanho Oja te gui øtha.

17 Nu'ha yø n'yoha di manda p'ha ja ra njia, dami 'yø't'e te da xi'aha. Gui 'yørpaha masu xanho, porque gue'ha fät'a ni teha'ha. I padi ngue nu'a ra 'befi øt'e, bä εp'ha ra pa di däpra güenda Oja. Janangue dami 'yø't'e ngue di johyatho ni mädiha, 'yo gui honnbaha ngue ha di du yø mmäi. Porque nu'mø hingui 'yεc'ei te xi'aha, ya hingui säp'ha da mä'aha xanho.

¹⁸ Damí marçah Oja, porque nugui dí ena ngue ya xanho te nná 'yo, 'ne dí nne ga sigue ngue nimantho ga n'yo xanho.

¹⁹ Nu'mø gã marçah Oja, damí 'yähm ngue da yøt'Oja ngue n'nahmantho ga mmagã p'ũ ga ma nu'ah.

²⁰ Nuna Oja bi 'yøt'e ngue bi bennate ra Hmu Jesucristo 'mø mi du. Nu'a rá ji bi mãm'mø mi du, gue'a rá ji di ja ts'edi para zantho ngue di nja rá 'da'yo cohi i ja. I øt'e ngue nuna rá Cristo, guehna ma Macã Mãdih na. 'Nε øt'Oja ngue yø 'yεc'ei di mmađi n'na ngu n'na.

²¹ Dí nnegã ya ngue da 'yøt'Oja ngue da zãp'ũ gui 'yørpah'a te gã rá pähä, hĩnte di m'medi. Da ne Oja ngue conná ts'edi rá Jesucristo gui cohma tengutho nnepe ngue gui cohma. A nuyá, ma ga εspah ra Cristo para zantho. Da ngut'atho.

²² Ague ma zi cu'ah, dami 'yøde xanho na ra hya ja ua dí xi'ah. Ya dá xi'i ha gdi japi te gui 'yøth, pe hĩnga yap'atho pa rá hya.

²³ Dí pen'nah ra hya ngue nuna ma cuh ra Timoteo mi ofadi, ya bi bøts'e. A nuyá, nu'mø ngue himma ya'atho da zøcua ya, 'da gdã me'be p'ũ ngue ga ma zengua'ah.

²⁴ Dadi zengua gãtho'ũ yø mamhya 'bup'ũ. Da gue'ũ mi'da ma cuh, gã dadi zengua. A nuyá ma cuh ngue yø mmengu Italia xquet'a di zengua'ah.

²⁵ Oja di japi gãtho'ah. Da ngut'atho.

Ra Santiago

Ja ua ra carta bi 'yo'tra Santiago.

1 Nugä drä Santiago, rá mēfigä Oja, 'nē rá mēfigä mā Hmuh Jesucristo. Dadi zenguagä'ü mā cū ngue yō mbom'metoja ra Israel, nu'ü 'bui ndap'ü bi zä gä rá ngüni nximhäi.

2 Ague mā zi cū'ahü, dami johyahü ngue'mō 'damä 'dan'yo man'ü guí sähü.

3 Porque guí pahmü ngue nu'mō guí sähü ra n'ü, 'nē hĩmbi nts'onni nt'ēc'ēihü i ja, ya man'natho gui seti te guí thohmü 'mō.

4 Dami seti xandõnho te guí thohmü, n'namhmä ngue man'na di ndü ni nt'ēc'ēihü p'üya, hĩnte dā t'ēmbi ngue di 'bēdi.

5 Nu ra ja'i ngue hĩngui padĩ ha di japi te thogui, dā 'yāp'a Oja ngue dā mäts'i. A nuna Oja dā xāmbi ha di japi. Nuna Oja ēmmēi di ho di mfāxte, hĩngui ẽna ngue hĩn'na.

6 Pē nne dā 'yēc'ēi ra ja'i ngue Oja dā mäts'i, 'yo di yobēni. Porque nu ra ja'i ngue hĩnga n'nat'a mbēni, ni maua, ni manü rá n'yomfēni, øt'e tengũtho ra jathe 'mō enna ndahi.

7 Nu ra ja'i ngue yobēni, nuna Oja hĩnte di unni.

8 Nu ra ja'i ngue n'na ra hyä dā zānni, 'nē yobēni, hĩnjam'mō di tĩnnä mmüi ndana gue'a eda 'yøt'e.

9 A nu ra 'yēc'ēi ngue hyoya, t'ēmbi ngue hĩnte di müui, pē di johya hmaha. Porque Oja ēmbi ngue di müui ra hyoya.

10 Pē nu ra 'yēc'ēi ngue ra mmēmmēti, di johya hmaha 'mō bi dinnä mmüi ngue nu'a rá mēnyu i ja, hĩnte di müui p'ü ja rá hmi rá dā Oja. Porque gātho yō mmēmmēti dā thotho. Ya guí nnuhü yō paxi 'mō bi ndõni, hĩnga ya'a ra pa hāt'i.

11 Nu'a gā mpa ra hyadi 'mō mā pa, ra paxi dā 'yot'i, ya dā dāhrä dõni, ya di m'mē'a te ganho. Njarbatho ra mmēmmēti 'mō di xandra mēnyu ya ngue nnepe xangu di nja, pē nu'mō bi dū, dā zoträ mēnyu xä xandi.

12 Ra mmenthi di nthēui ra ja'i dā zeti hangü ra n'ü dā thogui. Porque nu'a dā zeti te thogui, mman'Oja ngue para zantho 'dap'ü di m'mahmĩ. Guehna di yarpabi Oja ya yō ja'i di mā Oja cō gātho yō mmüi naya.

13 Nu'mō te'o so rá mmüi ngue dā 'yøtra nts'o, 'yo sä di ẽna ngue Oja di bēnnbabi'a ra nts'o nne dā 'yøt'e. Porque Oja hĩngui so rá mmüi'a ngue tema nts'o dā 'yøt'a, 'nē hĩndi bēnnbabi yō ja'i ngue dā 'yøtra nts'o.

14 N'na ngu n'na yō ja'i, i sōsē rá mmüi'a ra nts'o nne dā 'yøt'e.

15 Nu'mō ngue ya bi nja'a ra nts'o so rá mmüi ra ja'i dā 'yøt'e, ya ra ts'oqui bi 'yøtra ja'i. Nuna ra ja'i ngue ra 'yøt'its'oqui, ya ndõ'mate drä castigo 'mō ngue di sigue.

16 Ague mā zi cū'ahü, nu'a ra nts'o so ni mmüi gui 'yøthü, 'yo sä guí ēmhmu ngue Oja di bēn'nahü'a.

17 Porque nu'a di 'dacjü Oja, gātho gue'a tate xanho'a. Nuna Oja bádi un'a ra nho p'üya, gue'a bi 'yøtyø nyot'i bí ja maya. Nüya yō nyot'i ya, di pähyø hmi ya, pē Oja hĩnha gui pá'a te mman'a, nu'a mma, i mma.

18 Nu'mø mā ɛc'ɛih̄n̄ n̄a r̄a hȳa majuan̄i, n̄un̄a Oj̄a b̄á s̄änn̄i ngue bi 'dacj̄u r̄a 'da'yo te. Bi zigah̄n̄ p'ɸ 'bahyø ja'i para ngue dyø müdi 'yɛc'ɛih̄n̄ n̄a. M'mefa p'ɸya, x̄angu m̄i'da yø ja'i da 'yɛc'ɛi r̄a hȳa.

19 Ague mā zi cu'ah̄n̄, nu'mø ton̄i ja'i da zo'ah̄n̄, dam̄i 'yørpah̄n̄ mas̄u. Hante ngue gui nyah̄n̄, 'be hȳacra güenda 'mø x̄anho te gui nne gui mm̄amhm̄n̄, ogue h̄in'na. Nu'mø gui mbøcueh̄n̄, hȳacra güenda ngue'mø n̄i 'yup'ɸ gui mbøcueh̄n̄, ogue h̄in'na.

20 Porque nu r̄a ja'i mbøcue, h̄ingui øt'a te r̄a nho n̄nep'a Oj̄a da 'yøt'e.

21 Jan̄angu nuyá, dam̄i hȳeh̄m̄n̄ p'ɸ'a te ḡa x̄ants'o. 'Yo n̄imantho gui øth̄n̄'a te h̄inga n̄juani. Dam̄i hȳah̄n̄i mm̄ai gui 'yɛc'ɛih̄n̄ n̄a r̄a hȳa bi ma nthuh̄u p'ɸ ja n̄i mm̄aih̄n̄. A n̄un̄a r̄a hȳa n̄a, ja rá ts'edi ngue da yan'na n̄i teh̄n̄.

22 Pɛ dam̄i 'yøth̄n̄'a te x̄an'nah̄n̄ n̄a r̄a hoga 'da'yo hȳa. 'Yo s̄á gui há'n̄i mm̄aih̄n̄ ngue gui 'yɛn̄a ngue h̄ontho gui 'yøxthoh̄n̄ r̄a hȳa. Nu'á, h̄in'na'a.

23 Nu'a te'o h̄ontho nne ngue da 'yøde te mm̄anna hoga 'da'yo hȳa, 'nɛ h̄ingui øt'a te mm̄anna hȳa, i øt'e tengutho n'na r̄a ja'i h̄etrá h̄m̄i con̄n̄a hyɛ.

24 Nu'mø h̄etrá hyɛ, i n̄nu rá h̄m̄i, pɛ nu'mø bi ḡu r̄a hyɛ p'ɸya, ya di pumbɛn̄i tengu rá h̄m̄i.

25 Nu r̄a ja'i bi 'yɛt'a mm̄ai x̄andønho'a te r̄a hȳa di manda Oj̄a, h̄imbi pumbɛn̄i, nu te øde i h̄ma, i øt'e, gueh̄n̄a r̄a ja'i di j̄ap'a Oj̄a te ḡa 'yo n̄a. Porque r̄a hȳa di manda Oj̄a, t̄ate ngue x̄andønho, 'nɛ nuyá yø ja'i ɛc'ɛi te mm̄anna r̄a hȳa n̄a, guehya ho yø mm̄ai ngue nne da 'yøt'e te di manda Oj̄a ya.

26 Nu te'o ḡátho h̄ingui samm̄rá jan̄i ngue x̄ants'o ḡa ya, 'yo s̄á di hátrá mm̄ai, da 'yɛn̄a ngue r̄a 'yɛc'ɛi. N̄un̄a r̄a ja'i n̄a, ya s̄áditho ngue th̄anne Oj̄a na.

27 N̄un̄a Oj̄a mā Papáh̄n̄, i nne n̄a ngue nu r̄a ja'i majuan̄i ngue r̄a 'yɛc'ɛi, da 'yøt'e te rá ns̄ai rá nt'ɛc'ɛi. Da 'yørpabi r̄a 'b̄axte yø bas̄i h̄injongui 'b̄ai. 'Nɛ da 'yørpabi r̄a 'b̄axte yø 'danxu 'mø h̄in'ȳn̄ te da hyoni. 'Nɛ h̄inda 'yøtrá nts'o ḡa 'yo yø ja'i ua ja r̄a x̄imh̄ai.

2

1 Ague mā zi cu'ah̄n̄, ngue gui ɛc'ɛih̄n̄ na mā Hm̄uh̄n̄ Jesucristo maguesɛ, ya h̄ingui ho ngue'mø gui huanthoh̄n̄ to gui nne gui mah̄m̄n̄.

2 Xi'mø da ȳarbu ha ḡadi mp̄etih̄n̄ n'na r̄a mm̄ɛmm̄eti di h̄a n'na r̄a mfo'yɛ ngue r̄a oro, di he r̄a ulu x̄anho. X̄quet'a da 'yut'a n'na r̄a hyoya h̄inga n̄juani rá he.

3 'Nɛ go gui n̄nu m̄ansuh̄n̄ n̄a r̄a n'yoh̄n̄ x̄anho rá he p'ɸya, gui 'yɛmp̄h̄n̄ p'ɸya: "Dam̄i m̄icua ja r̄a nthuts'i x̄anho", gui 'yɛmp̄h̄n̄. Pɛ n̄un̄a r̄a hyoya p'ɸya, gui 'yɛmp̄h̄n̄ n̄a: "Nu'a'i ḡá 'b̄äh̄n̄, ogue dam̄i m̄icua h̄ai".

4 Xi'mø ngue ngu'a gui 'yøth̄n̄, ya gui huantho to ḡadi mah̄m̄n̄ 'mø. ɛntho go gui nts'at'abih̄n̄ ngue go gui s̄anh̄n̄ ndana gue'a r̄a ja'i di müui, ndana h̄inte di müui. Ya h̄ingra hoga n'yomfɛn̄i'a p'ɸya.

5 Ague mā zi cu'ah̄n̄, n̄un̄a Oj̄a, ya x̄p̄a huan'n̄n̄ yø hyoya ua ja r̄a x̄imh̄ai, ngue nu'mø bi 'yɛc'ɛi Oj̄a, ɛntho di mm̄ɛmm̄eti, h̄inda gue'a ja x̄angu rá m̄ɛnyu. Porque nuyá yø hyoya, nu'a r̄a nho di un'Oj̄a p'ɸ ha di manda, go di tocabi ya. Gueh̄n̄a r̄a nho mā yat'ibi ya yø ja'i di mā Oj̄a co ḡátho yø mm̄ai ya.

6 Pɛ nu'ah̄n̄ ḡadi 'b̄erpah̄n̄ rá s̄á yø hyoya. Go gui n̄nu m̄ansuh̄n̄ ya yø mm̄ɛmm̄eti, con̄que guehya yø ja'i di p̄uc'ah̄n̄ ya. Nu'mø h̄ingá 'yøth̄n̄'a te di manda ya, da mā m̄ab̄ent'i'ah̄n̄, da ts'ix̄ah̄n̄ p'ɸ ja r̄a ts'at'abi.

7 Ya faḍi ngue guí ɛc'ɛi h̄a ra Cristo. ¿Hanja ngue go guí nnu manho h̄a ya yõ mm̄mm̄eti i ya mants'o 'mõ i hn̄n'a rá maça th̄u h̄u n̄a ra Cristo?

8 Nup'ua ja ra Maça Libro i nt'ot'i p'ua ra Ley i tate ngue mi'da yõ ley, i ɛna: “Dam̄i mah̄ni mm̄ic'ɛiui tengutho gn̄i ne ngue di ma mamm̄adi'”. Nu'mõ ngue majuan̄i guí ɔth̄a'a te mm̄anna ra ley na, ya xanho te guí ɔth̄a 'mõ.

9 Pɛ nu'mõ guí huantho yõ ja'i gadi mah̄ma, ya ra ts'oqui guí ɔth̄a 'mõ. Ya guí festhoh̄a'a te mm̄amp'ua ja rá ley Oja.

10 Xi'mõ ngue n'na ra ja'i da 'yõt'e gátho'a te nt'ot'i p'ua ja ra ley, pɛ con n'na parte di 'bedi h̄inda 'yõt'e, ya festho ra ley. Ya sutho 'mõ h̄inte bi 'yõt'e te mm̄amp'ua ja ra ley.

11 Porque guesɛ Oja bi 'yɛna: “Yo grá 'yots'om'mäi”. Mah̄n'a ɛna: “Yo grá hyote”. A nuyá, nu'mõ h̄ingra 'yots'om'mäi ra ja'i, pɛ ra hyote, ya festho'a te mm̄amp'ua ja ra ley.

12 Gä ra hya manho gdi nyah̄u. Nu'a te guí ɔth̄u, dague'a te nnu manho Oja guí 'yõth̄u. Porque guí pah̄ma ngue da th̄ats'ah̄u ra güenda conn̄a 'da'yo ley bi zán'Oja ngue di n'yo yõ ja'i nuyá bi nyan̄i.

13 A nuyá, nu ra ja'i ngue h̄indi huɛcrá mm̄ic'ɛiui, h̄inda ma mah̄uɛqui 'mõ bi th̄aspabi ra güenda. Pɛ nu ra ja'i ngue ja rá nhuɛcate, nu'mõ bi th̄axra güenda, h̄inte di njapi.

14 Ague ma zi cu'ah̄u, nu ra ja'i ɛna ngue ra 'yɛc'ɛi 'nɛ h̄in tem̄a nho di nne da 'yõt'e, ya säditho ngue ɛna ra 'yɛc'ɛi ra ja'i. ¿Ua da zã di nyanna ja'i ngue h̄ontho da 'yɛna ngue ja rá nt'ɛc'ɛi?

15 Xi'mõ ngue di 'bah̄ma cu ngue ra n'yoh̄u ogue ra xisu, h̄in'yua ra ulu da hye, ogue h̄in'yua te da zi.

16 Nu n'na'ah̄u p'uya da 'yɛmbi: “Da hyu ni mm̄ai ya. Nuyá h̄indi se'i ya, 'nɛ h̄ingui tu ra th̄uh̄u ya”, da 'yɛmbi. Pɛ nu'mõ h̄indi unna ulu da hye 'nɛ h̄indi unni te da zi, ¿ndana ra nho ɛna ɔr'mõ?

17 Njarb̄atho ra ja'i ɛna ngue ja rá nt'ɛc'ɛi ya. Nu'mõ h̄ingui nne ngue tem̄a nho da 'yõt'e, ya h̄imma juani ngue ra 'yɛc'ɛi ra ja'i.

18 Xi'mõ di 'bai to da 'yɛna: “Nuyá 'bai to ja rá nt'ɛc'ɛi, ximmi 'bai to ɔtra nho”, da 'yɛna. Gä ɛmb̄aya: “¿Ha di zã di nɛqui ngue ja ni nt'ɛc'ɛi 'nɛ h̄in tem̄a nho di faḍi ngue guí ɔt'e? A nugã, ya da zã guí pad̄i ngue ja ma nt'ɛc'ɛi co nu'a te ra nho di ɔt'e”, ga ɛmbi.

19 A nu'i, guí ɛc'ɛi ngue n'natho Oja. Xanho ngue guí ɛc'ɛi ngue h̄onda n'na Oja i 'bai. Pɛ xquet'a 'nɛhyõ ts'onth̄i i ɛc'ɛi ngue n'natho Oja. Nja ngue nu'ua yõ ts'onth̄i i huaqūi ngue su'a te da thogui.

20 Nu'i, di 'be'a'i ra n'yomfɛni. ¿Ua h̄ingui pad̄i ngue ra nt'ɛc'ɛi h̄in tem̄a nho n'yoi, h̄imma juani ngue ra 'yɛc'ɛi ra ja'i?

21 Nu ma mboxitah̄u ra Abraham bi 'yõt'e te bi xi Oja. Janangue bi hojpabi yõ ts'oqui. Porque bi n'un̄i ngue xta hyo rá ts'ant'ua ngue xta 'yõrpabi ra 'bõt'e Oja.

22 Ya guí nnuh̄u ngue h̄inga h̄ontho bi nja rá nt'ɛc'ɛi ra Abraham, sinoque bi 'yõt'e te rá nsäui rá nt'ɛc'ɛi. Co nu'a te bi 'yõt'e, di nɛqui ngue majuan̄i ja rá nt'ɛc'ɛi.

23 Ya bi nja'a te nt'ot'i p'ua ja ra Maça Libro ngue ɛna: “Ra Abraham bi 'yɛc'ɛi ngue di nja'a te ra hya bi xi Oja. Nu'a i 'yɛc'ɛi p'uya, Oja bi hojpabi”. 'Nɛ Oja bi 'yõt'e ngue rá amigo ra Abraham.

24 Ya guí nnuh̄u ngue nuna Oja, di hojpa yõ ts'oqui yõ ja'i ngue ɔtra nho. Pɛ ngue da 'yɛnna ja'i ngue h̄ontho ɛc'ɛi, ya di punnbabi, nu'a, h̄in'na'a.

²⁵ Nu ra Rahab, mará 'yots'om'mäi na, pe Oja bi hojpbabi yø ts'oqui ngue'a ra nho bi 'yøt'e. Porque nu'u yø m'menhni ra Josué bi ma di axra häi, bi zømp'u mi 'bähna ra xisu. Nu'mø mi thon'u yø m'menhni, bi 'yagui 'ne bi xifi ngue n'nanni man'na ra 'yu di mengui, n'namhma ngue hündi mbent'i.

²⁶ Xi ra ja'i ngue ya xandu, ya hunte pefi. Njarbutho ra ja'i ngue himma juani ra 'yεc'ei ya, hin tema nho di nequui ngue di øt'e.

3

¹ Ague ma zi cu'ahu, nu'ahu ya, hingui sä ngue to bi zä da 'yεna ngue di nxännbate rá hya Oja. Porque ya gui pahma ngue nugähe ngue di xännbatehe rá hya Oja, ma datho ngue hascahe ra güenda Oja, a nu'u hingui xännbate nzäni'u.

² Gäthogahu ya, xangu yø nnidi hinga gue'a te di øth. Nu ra ja'i da 'yεna ngue gä gue'a ra hya mmanya, rá nzequi gä ra nho gä 'yo na ra ja'i na. Porque nu ra ja'i majuanj ngue padi da zamrá jani, guehna da zä da zamrá mmui ngue'a te rá pähä rá do'yo na.

³ Nu'mø majapi ra freno p'u ja rá ne yø ndøfani, ya sä di ts'ammj p'uya, hunte di ja. Nup'u go da t'embj di ma, ja di map'u.

⁴ Nu yø barco, xanno'u. Nu'mø bi nthui ra ndahi i tønhi, pe hingui ani. Porque nu'a di 'yonj, hønho da 'yannba rá nt'annbi ngue di n'yo, ya da ma ra barco nup'u go da nepe di ma.

⁵ A nu ma janihu ya, gue'a n'na ra parte n'youi ma do'yohu ngue zitchu. Pe nu'mø dá nyahu, nu'a n'na ne pømma neh, xangu nja'a.

Nu ra sibi ya, nu'mø ja bi mudi bi nzø, ra t'uspi. Pe da zä di juadi da 'yu'a n'na ra daxant'øhø 'mø bi ndaspi.

⁶ Njarbutho ma janihu ya, entho ra sibi na. Di ts'onna ja'i porque nu'a ra nts'o ja ua ja ra ximhäi, gä go mmanä ma janihu. Brá thep'u ja ra nidu'a ra sibi udi. Porque mente ra pa 'bähra ja'i, 'bammän'u ra ja'i ngue ra ts'omhya pønnä ne.

⁷ A nu ra ja'i, i sä ngue di maxubi yø zu'ε 'bui, yø zate, yø ts'int's'u, yø c'εya, 'nehyø zu'ε 'bup'u ja ra jathe di maxubi yø ja'i.

⁸ Pe nu rá jani ra ja'i, hinjongui pøni ngue da hyäti da zammj. Porque gue'a n'na ra nts'o'a ngue hingui sä di ts'ammj. Nu ra c'εya 'mø bi za ra ja'i, i tu ra ja'i. Njarbutho ma janihu ya, mman'i da yø hya ngue n'youi ra ndate.

⁹ A nuyá, nunä ma janihu nnä εspahu Oja nunä ma Papáhu. Guehna ma janihu nnä samhmu yø ja'i na. Conque Oja go øt'a ngue ra ja'i ja rá te tengutho Oja.

¹⁰ Nunä ma neh εspa Oja, guehna ma neh sate na. Ague ma zi cu'ahu, hingui ho ngue ngu'a gä øth.

¹¹ Xip'u pøhra hojtehe, hingui sä ngue ja da bøp'u ra ts'othe.

¹² Ague ma zi cu'ahu, hingui sä ngue nup'u ja ra za ngue ra igo ja di nzøp'u ra ndät'ä ni hu ngue ra aceituna. Hingui sä ngue nup'u ja rá 'yu ra uva ja di nzøp'u ra igo. Hingui sä ngue nup'u pø ra ts'othe, 'dap'u da bøhmi ra hojtehe.

¹³ Nu'mø to pøni ngue ra njammui ya, εt'ammui ra hya øde, ya da hnü ndana ra ja'i da 'yøtra nho. Nu'a ra hya padi, gue'a øt'a, 'ne hingui εspase'a te øt'e.

¹⁴ I ja man'na ra hya ya, nu ra ja'i ngue ra zεya, ra nequisui, honi ha di nu manhosε yø ja'i, guehna ra ja'i himma juani ngue ra njammui na.

15 A nuna ra hya pahya yø ja'i njar'u, himma juani ngue Oja di bennbabi ra hya mma. Gue'a ra hya pahyø ja'i 'bucua ja ra ximhai padi. Di theui tengutho ra n'yomfeni ra zithu na ra hya na.

16 Porque nup'u ja ra nts'eya, ya høndra sai ja. N'na ngu n'na yø ja'i honi ha di hny mansuse, ya hin tema nhotho jap'u.

17 Pe nu ra ja'i ngue Oja øt'e ngue ra njammui, rá mæditho di nequi ngue gá ra nho ga 'yo ra ja'i. 'Ne hinga nequisai, hijnondi njunt'ui, di jammansu rá mmic'eiui. I ja rá yemmui. I øtra nho. Hinguí huantho'a fäts'i. Co gá rá mmui ga 'yøt'a te øt'e.

18 Nu ra ja'i di ja ndummui ngue honi ha di nhojpau'i di njunt'ui, ya da zä di m'ma manho m'mefa.

4

1 ¿Ua hinguí pahma hanja ngue gadi njunthæ, xøgue høndra nnemhya gui pefi n'na ngu n'na'ahæ? Nu'a ra ts'on'yomfeni ja'ahæ, gue'a tap'ahæ'a, hinguí sä gui 'yøthæ ra nho.

2 Guí nnehæ n'na ra cosa, pe hinguí sä gui tímhmæ, gui nhotehæ p'uya. Nu'mø te ga nupabi ni mmic'eihe, gadi seyabaha. Guí fahmæ ra njunt'i p'uya, gui nemhya n'na ngu n'na'ahæ. Pe nu te gui nnehæ, hïndi n'na'ahæ, porque hinga gue'a Oja gui äpha.

3 A nu'mø ja te gui äpha Oja, hïndi 'da'ahæ, porque hinga gue'a ni 'yup'u di un'a te gui äpha Oja. Høntho gui nne ngue di ja te gui æhmæ p'u ha gui ø'ni pähäha.

4 ¿Hanja ngue gui hehmæ p'u Oja? ¿Ua hinguí pahma ngue nuya yø ja'i øt'a te ga 'yo yø ja'i 'bucua ja ra ximhai, gue'u yø nsuiui Oja'u? Janangue nu to bi zä ngue nne da 'yøt'a te ra nts'o ga 'yo yø ja'i ua ja ra ximhai, gue'a cohi ngue rá nsuiui Oja'a.

5 ¿Ua gui æhmæ ngue hïnte ni bøntho'a te mmamp'u ja ra Maca Libro ngue ena: "Nuna Oja, bá penhna Espiritu Santo ngue da mäcjæ ua. Guehna hinguí nne naya ngue ga hehmæ p'u Oja"?

6 Nuna Oja, øtra mate ngue æmmei fäxçahæ. Porque nup'u ja ra Maca Libro, i ena: "Nuna Oja, hinguí nnu manho yø ja'i di 'yets'i. A nuya, nu'u hïndi 'yets'i, gue'u fäx'u", i ena.

7 Damí nehæ ja ngue gui 'yøpæhæ rá pähä Oja. 'Yo gui ørpæhæ rá pähä ra zithu, n'namhmæ ngue da hyc'ahæ p'u.

8 Damí 'yøt'e ngue man'na gdi pahma Oja. A nuna Oja, da 'yøt'e ngue man'na di dinni mmuihæ hanja na. Ague gyø 'yøt'its'oquihæ, damí hychmæ p'u ra nts'o gni 'yohæ. A nu yø ja'i ngue di ho ra päha ja ua ja ra ximhai 'ne ximmi nne Oja, da hyahyø mmui da hyep'u ra nts'o ja yø mmui yø ja'i, da den'na Oja.

9 Da du ni mmuihæ, damí m'mæ ndummui ngue ja ni ts'oquihæ. Nu'mø to thede ngue ja mpähä, da gohi ngue ra ts'on'i'a rá thede. Nu'mø gadi johyahæ, da gohi ngue ra dummui'a gui johya.

10 Nu'mø gui thænehæ Oja, damí m'mæmma nhuehïhæ. Oja da 'yets'ahæ mø ngu'a gui 'yøthæ.

11 Ague ma zi cu'ahæ, ogaði n'yembahäi te gni 'yo n'na ngu n'na'ahæ. Nu te'o ngue en'a häi te ga 'yo rá mmic'eiui, ogue haspa ra güenda te ga 'yo, guehna ra ja'i hinguí nnu manho te mmanná ley Oja na, embi ngue hinga gue'a i mma. Pe xi'mø gui hæxhæ ra güenda te mmanna ley, 'ne hinguí øthæ'a

te ra hya mmanṅa ley, ya guí sänse te gdí n'yohu tengutho ra ts'ut'abi ngue di mmandase.

¹² Pɛ hont'a Oja 'bui ngue bi unna ley, 'nɛ nu'á, gue'a ra ts'ut'abi'a. Nu'á, go da man'a ndana ra ja'i di nyani, ndana da ma ra castigo. Pɛ nu'áhu, ɛte go mangú'áhu ngue guí haspa ra güenda mi'da yò ja'i te ga 'yo?

¹³ I 'bui i'da ngue di n'yɛmbi: “Nuya, ogue nixudi, ga mmähä p'u ja n'na ra danihni. Ga ma m'məhmə p'u n'na jɛya, ga honi te ga pəhmə, ga tahmə ra mɛnyu”, di n'yɛmbi. Pɛ nu to mmanṅa tengu na, da 'yohna ra hya ja ua.

¹⁴ Nu'i, hinguí padí te ja ngue di nja nixudi. Hinguí padí tema pa guí tu. Guí nnu 'mò ngue ja n'na ra guí, ja guí nnu ngue jap'u, ja guí nnu ya hin'yə p'u, n'na zihmantho di m'medi. Guí njarbatho ya, guí thotho.

¹⁵ Nguna ra hya ja ngue guí mma, guí 'yɛna: “Nu'mò da ne Oja ngue ga m'məhmə njammí pa, ga ɔthu'a te ra 'bɛfi da zä ga ɔthu”, guí 'yɛna.

¹⁶ Pɛ nu'i, ya gni 'bui'a ngue gadi 'yɛx'mò guí ya. 'Nɛ nu'a ra n'yɛts'i guí ɔt'e, hinguí ho'a.

¹⁷ Nu ra ja'i padí ndana guehna ra nho da 'yòt'e, pɛ hinguí ɔt'e, gue'a ra ts'oqui'a p'uya, ngue hinguí nne da 'yòtra nho i padí.

5

¹ Ague gyò mmɛmmɛtiha, damí 'yòhmu na ra hya jaua. Ga ma'a ts'oní ngue'a ra n'u ja ngue guí thohmu.

² Nu'a te guí pəshu, ya xa 'ya. Nu yò hoga ulu xɔá pəshu, ya xa nzi yò zu'ɛ.

³ Xa mboxjuatho ni mɛnyuhə ngue ra oro 'nɛ ra t'axi. Pɛ ngue xa mboxjuatho ni mɛnyuhə, ya di nɛqui ngue nu'u yò ja'i hin'yə ra mɛnyu, hingá 'yòpahə ra 'bäxte. Janangue guehna ra castigo guí thohmu na. Porque xòque xa pɛtitho ni mɛnyu gadi xantha asta guehyò pa ja p'uya.

⁴ Nu'u yò mɛfi bi mpɛp'u ja ni huahihə, hingá unhə yò nzäbi. Di yap'áhu ngue hingá juthə. Nuna Oja di mandasə'a te gäma cosa i ja, ɔde te mmanya yò mɛfi di yəpate.

⁵ Nuna ja ra ximhäi, janjuani ngue gá m'məmma pähähə. Xògue xa noc'athohə tengutho ra ts'udi manogui ngue da tho.

⁶ Nu'áhu, nuya yò ja'i hinte ndupate, go guí sänhna ngue da tho ya. Nuya p'uya, hinguí táqui te guí sänhna.

⁷ Janangue nuya ma zi cu'áhu, ogadi xòhni mməihə, damí tòmhmə'a ma Hmuhu Jesucristo mɛnte da zòmma pa da ɛhɛ. Conque nu'mò bi duhrá huahí n'na ra ja'i, hindí xòtrá mməi, t'òmi asta gue'mò bi nja'a rá madi thogui ra 'ye. A nu'mò bi n'ye'a rá yondi p'uya, ya padí ngue di noxofo.

⁸ Xquet'a damí njathə p'uya, 'yo gadi xòhni mməihə. Porque ra pa da ɛp'u ra Hmu Jesucristo ya ni map'u.

⁹ Ague ma zi cu'áhu, 'yo gadi nyapi n'na ngu n'na'áhu, n'namhma ngue hindá thats'áhu ra güenda. Porque nuna ra ts'ut'abi ja ngue da hyaxra güenda, guehna Oja na. Pɛ ya ni ma da ɛp'u na.

¹⁰ Nu'u yò pəngahya Oja himbi xòhyò mməi, madague'a ja ra ora ngue bi zä ra n'u. Damí njathə p'uya, 'yo gadi xòhni mməihə.

¹¹ Porque di pahmu ngue ra mmɛnthi bi nthɛui ya yò pəngahya bi zeti hangu ra n'u bi thogui. Gá 'yòhmu te ra n'u bi thohra Job, 'nɛ bi zeti. Xquet'a guí

pahm'a te rā nho bi 'yōrpabi Oja 'mø rá nzeɣui. Pɛ nuna Oja ɛmmɛi ja rá nhuɛcate, 'nɛ ja rá yemmɛi.

¹² A nuya mā zi cū'ahɛ, ja ua maŋ'na rā hya ja ts'editho gā xi'ahɛ. 'Yo te guí ɛxhɛ ntestigo 'mø guí yahɛ, nɪ xingra c'amahɛts'i, nɪ xingra häi, hɪn tema maŋ'na mā cosa gui 'yɛxhɛ ntestigo. Nu'mø guí yahɛ, dami 'yɛmhɛ: "ahá", ya hont'a guí mmamhɛ'a. Nu'mø guí 'yɛmhɛ ngue hɪn'na, ya hont'a. Oguí nnehɛ ngue dā mɛn'nahɛ rā castigo Oja co nuna te rā hya guí mmamhɛ.

¹³ Nu'mø 'bɛi to sä rā n'ɛ, dā mat'Oja. Nu'mø to di johya, dā dutyø alabansa.

¹⁴ Nu'mø to di hyɛnni, dā zon'ɛ to 'bet'o p'ɛ ja rā nɪja ngue dā marpabi Oja. Dā gospa rā aceite rā dārquɛhi mɛnte täprá 'bäxte mā Hmuhɛ Jesucristo.

¹⁵ Nu'mø dā 'yɛc'ɛi yø ja'i ngue rā Jesucristo dā 'yøt'e ngue dā yanna dārquɛhi 'mø äprá 'bäxte, rā dārquɛhi dā zä. Nu'mø sä rā n'ɛ rā dārquɛhi ngue yø ts'oqui xä 'yøt'e, Oja ja rá mpunnbate.

¹⁶ Janangue nu'mø ja rá ts'oqui rā dārquɛhi, dā mā, n'namhɛ guí mmarpahɛ Oja. Rā dārquɛhi dā zä ha hɛmbi. A nu rā hoja'i 'mø ngue janjuanɪ rá mmɛi gā mmat'Oja, Oja i fäts'i.

¹⁷ Nu rā pøngahya Elías xquet'a rā ja'itho'a tenguthojɛ. Pɛ janjuanɪ ngue rá mmɛi i mat'Oja, bi 'yäpi ngue hɪndi n'ye. 'Nɛ hɪmbi n'ye nhyu jɛya mädɛ.

¹⁸ Nu'mø mi mat'Oja mahøn'a p'ɛya, ngue bi 'yähra 'ye, mahømbi n'ye p'ɛya. Bi nja yø huañi yø ja'i bi uahɪ.

¹⁹ Ague mā zi cū'ahɛ, nu'mø 'bɛi te'o xä hyɛp'ɛ nā rā hya majuanɪ, nu'a n'na'ahɛ p'ɛya, dā japi ngue dā pengui mahøn'a.

²⁰ Damɪ pahmɛ ya ngue nu to di 'bärpa rá mmɛi rá mmɪc'ɛiui ngue dā hyɛp'ɛ rā nts'o gā 'yo, ya bi yanna ja'i mi ja ngue dā ma rā castigo. Nu te gā rá ts'oqui xä 'yøt'e, gā bi mpunnbabi.

1 ra Bedu

Ja ua rá mudi ra carta bi 'yo'tra Bedu.

¹ Nugä drá Bedu, rá representantegä rá Jesucristo. Dadi zenguangä'u to bá sohyø häi, 'bup'u ja yø 'dan'yo häi. 'Bü i'da p'u Ponto, 'nep'u Galacia, 'nep'u Capadocia, 'nep'u Asia, 'nep'u Bitinia.

² Bá huan'nahü Oja mä Papáhu, porque nuná, ya padí te ja ngue di nja m'mefa. Rá Espíritu Santo bi 'yø't'e ngue guí cohmu ngue yø ja'i Oja. I nne Oja ngue guí 'yøthü'a te di 'ber'áhu rá Jesucristo, gue'a di hoc'a ní ts'oquihü'a conná nguehrá ji bi máni. Dí nnegä ngue emmei di 'da'áhu rá njapi Oja 'ne dá hyut'á ní mmühü.

³ Ma ga espahü Oja, nuna rá Oja 'ne rá Papá mä Hmühü Jesucristo. Guehna emmei bi 'dacju rá mate na, porque bi 'yø't'e ngue ma'da'yo dá m'mahmu. Mä'da'yo dá m'mahmu ngue bi bennate rá Jesucristo p'u ha bi t'ägui. Janangue zant'a dí tömhmu'a te di 'dacju Oja ya.

⁴ Nu te di n'nacju, hingyø cosa ngue di m'medi, ogue di nts'oní, ogue di m'manhni. Sinoque dí tömhmu'a rá nho bí ja mahets'i xä nzän'Oja di 'dacju.

⁵ Rángue guí ec'eihü Oja, nuya m'mädi'áhu conná ts'edi Oja asta gue'mø rá pa rá nzeGui. Nu'mø bi zønna pa p'üya, guí pahmu xandønho te gä rá nho di n'na'áhu rángue bi yan'áhu.

⁶ Janangue damí johyahü ya, madague'a di nja'mø dá dü ní mmühü ngue 'dama 'dan'yo man'ü guí thohmu.

⁷ Porque guí thohmu rá n'ü ngue di ts'ä ní nt'ec'eihü. Guí pahmu ngue rá oro, xangu rá muui, pe di m'medi. Pe nuna rá oro, guep'u ja rá sibi ts'ä ná ngue'mø 'datho ogue hin'na. A nuyá, nup'u ja rá hmí rá dá Oja, man'natho di muui ná ní nt'ec'eihü i ja, ngue rá muui rá oro. Nu'mø guí thohmu rá n'ü, 'ne majuaní guí ec'eihü Oja, Oja dá nu manho'áhu 'ne dá 'yets'áhu 'mø rá pa dá ep'u rá Jesucristo.

⁸ Nu'a rá Jesucristo gadi mahmu ya, madague'a hingá nühu. Nu'á, guí ec'eihü ya, madague'a hinguí hethü. Pe gadi johyahü co n'na rá pähä hinguí sä di hma te ganho.

⁹ Rángue guí ec'eihü ya, di nyanni tehu.

¹⁰ Yø pøngahya Oja, bi 'bet'o rá hya ngue'a rá mate Oja di 'da'áhu. Nuya yø pøngahya ya, bi ja ndummi bi hyoni te 'be'a nne dá 'yø't'Oja ha di nyanyø ja'i.

¹¹ Porque rá Cristo bi 'yø't'e ngue n'youi rá Espíritu Santo ya yø pøngahya. Nuna rá Espíritu Santo, bi japi dá 'yotra hya ngue rá Cristo i ja ngue dá zä rá n'ü, m'mefa p'üya, di mmandase. Pe nuya yø pøngahya ya, bi ne extá mbađi te'o mä ja'i ná dá bøní ngue rá Cristo, ogue tema pa di m'mui. Emmei bi hyoni ha di diní hanja rá hya.

¹² Nuya p'üya, bi t'ut'i ngue hinda fadi te ga mbønna hya bi 'yot'i, asta ja guehyø pa dí 'buhmu ya dá fadi. A nuyá, nu te bi 'yot'u yø pøngahya'u, ya gá tühmu te ga mbønna hya 'mø mí si'áhu rá hoga 'da'yo hya ya. Porque nu to bi xi'áhu rá hya, gue'a rá Espíritu Santo bá 'bennbabi mahets'i bi hatra ts'edi. Ya gá pahmu ya yø hya ya, guehya emmei nne dá bahyø anxé Oja ya.

13 Janangue dami tanni n'yomfɛniha, 'ne dami samse ni n'yomfɛniha. Gui camfɛni gui tømhmua ra mate Oja di 'da'aha 'mø bá éhra Jesucristo.

14 Nu te di 'bep'aha na Oja ma Papaha, gue'a gui 'yøthua'. Nu'a ra nts'o xca 'yøthua m'met'o 'mø hingmani pahma Oja, 'yo nimantho gui øthua'ya.

15 Nuná Oja bi zo'aha ngue dyø basi'aha. Nuyá, tengutho Oja ngue tate xanho, xquet'a gui njathua p'uya ngue tate xanho te gdi n'yoha.

16 Nup'ua ja ra Maca Libro, nt'ot'i p'ua ra hya ngue ena: "Dami 'yøthua' tate xanho, porque nugã tate xanhogã", en'Oja.

17 Nu'mø gui mmat'Ojaha, gui emhma p'uya: "Ma Papá'i Oja", gui emhma. Pe nuna Oja, hinda huantho ndana ra ja'i da hyaspa ra güenda te nná 'yo n'na ngu n'najua na. Janangue jatho gui n'yo mansuha mente ra pa gui 'yohua ua ja ra ximhai.

18 Nu'mø mam'met'o säditho te gmani m'mahma tengutho bi 'yut'a ni mboxitaha. A nuyá, ya gui pahma'ua te ra njut'i bi nja ngue bi ma mapøhø'aha. Nu'aha, hingra oro ogue ra t'axi bi njut'i ngue gui mpøhma.

19 Sinoque gá mpøhma conná maca ji bi männá Cristo 'mø mi du. Bi tho ra Cristo tengutho 'mø bi tho n'na ra de'yo ngue da t'øtra 'bøt'e 'ne hinte mants'o di ja, sinoque di tate xanho.

20 Nuná ra Cristo, hante ngue di nhohra ximhai, ya bá ts'ännbi ngue da du. Pe bi zønna pa bi m'macua ja ra ximhai 'ne bi du conná nguecja.

21 A nuyá, rángue gá pahma ra Cristo, ya gui εc'eiha Oja ya. Nuna Oja bi xoxpu ha bi t'ähra Cristo 'ne bi 'yεspabi. Janangue nuna gui εc'eiha ya, guehna Oja na. A nu'a ra nho bi ja mahεts'i gui tømhma, guehna Oja di 'da'aha na.

22 Nu'a te mmaná ra hya majuaní gue'a gui øthua', nu'a ra nts'o mi ja ni mmuiha m'met'o, bi hyacra Espiritu Santo'a. A nuyá, ya majuaní gadi mahni cuha ya. Janangue dami ja ndummui gui sigue gui mahni cu n'na ngu n'na'aha.

23 Nuná rá hoga 'da'yo hya Oja, i ja para zantho na. Rángue gá 'yεc'eiha na ra hya ya, ya ja'aha ra 'da'yo te. Himbi n'na'aha ra te ngue di njap'ua rá nzequi, sinoque guehna ra te i ja para zantho bi n'na'aha.

24 Nt'ot'i p'ua ja ra Maca Libro ra hya ngue ena: "Nu gátho yø ja'i 'bui, tengutho yø paxi ngue da thotho. Nu'a ra nho gá 'bahyø ja'i, tengutho yø døni yø paxi ngue da thotho. Ra paxi da 'yot'i, da dährá døni p'uya.

25 Pe nuna rá hya Oja, ja para zantho na". Nuná, guehna ra hya na ngue ra hoga 'da'yo hya bi ma ma øte'aha.

2

1 A nuyá, dami hychma p'ua te gäma nts'o i ja. O gui nnehua ngue maxøts'etho di nequi ngue xta nho ni mmuiha, sinoque dami nehua ngue da gue'a te majuaní gui mmahma. O gui seyaha. O to gui nnømman'aha.

2 Nu yø 'uene ngue ts'udra pa xa mmi, i nne dra xi'ba ngue di zacyø do'yo. Gui njathua p'uya, dami nehua na rá hya Oja ngue n'nat'a, para ngue di zajni 'da'yo tehu. Man'na man'na gdi timhma ra hya, asta gue'mø da zædi gui mpøhma.

3 Nguna gui 'yøthua ya, porque ya bi dinni mmuiha ngue xanho rá mate Oja.

4 Man'na gdi hyomhma hanja na ra Cristo. Nuná, tengutho n'na ra do ngue rá mædi bi thømba rá ngu Oja. Yø ja'i bi ne bi 'yenna ra do na, pe Oja bá huanhni ngue da hyømba rá ngu.

5 Damj ne ngue da nɔpa do'ahɛ Oja p'u ha nthœ n'na ra ngu ngamhmat'Oja. 'Nɛ gue'ahɛ da nɔpa mmäcja'ahɛ para ngue gui mmat'Ojahɛ. I nnu manho'ahɛ Oja, porque gui ɛc'ɛihɛ ra Jesucristo.

6 Nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue Oja i ɛna: "Nup'u Sión, ga pɛcä p'u n'na ra do ngue da nɔpa ts'at'i ma ngu. Gue'a n'na ra do ngue ra thanhni, ngue tate di muui. Nu to da 'yɛc'ɛi na ra do na, hinjam'mø da zonna pa da 'yɛnna ja'i ngue himma juani'a te ɛc'ɛi".

7 A nuya ngue gui ɛc'ɛihɛ ra Cristo, ya gui pahmu ngue tate di muui na. Pe nt'ot'i te da thohya yø ja'i hingui ɛc'ɛi, i ɛna: "Nuna ra do himbi nu manho yø hyonnigu, guehna ra do brä 'bepo p'u brä fuhra jado na".

8 Xquet'a nt'ot'i ra hya ngue ɛna: "Guehna ra do da 'yøt'e ngue di fesyo ja'i na. Guehna ra mɛdo da 'yøt'e ngue da dähyo ja'i na". Nuya yø ja'i di fes'na ra do na, tengutho xpä ts'ännbi da thogui to hingui ɛc'ɛibi rá hya Oja.

9 Pe gue'ahɛ ya yø ja'i yø thanhni Oja. Gue'ahɛ ya yø mmäcja thanne na Oja ma dast'abihɛ. Nu'ahɛ, ya gá hyɛhmɛ p'u ra nts'o ngue ya yø ja'i'ahɛ Oja. Janangue gui tansu ra hya ngue tate xanho Oja. Guehna bi zo'ahɛ 'mø gmí 'yohu p'u ja ra 'bexui ngue ra nts'o, ngue gdí mähä p'u ja rá nyot'i Oja.

10 Nu'mø man'na ra pa, himmayø ja'i'ahɛ Oja 'mø. Pe nuyá, ya yø ja'i'ahɛ Oja ya. Nu'mø man'na ra pa, himmi tinni mmuuhɛ hanja na rá mate Oja 'mø. Pe nuyá, ya bi 'da'ahɛ rá mate Oja ya.

11 Ague ma zi cu'ahɛ, gue'ahɛ hingyø mmɛnguhɛ ua ja ra ximhäi, porque gyø mmɛnguhɛ mahɛts'i. A nuaa, gui säyathohɛ ua. Dí xi'ahɛ ngue 'yo di tap'ahɛ ra nts'o so ni mmuuhɛ. Jatho ngue gui samsɛ ni mmuuhɛ.

12 Damj n'yo manhohɛ p'u ha 'buhyo ja'i hingui ɛc'ɛi ra Cristo. Nuyá, guehya nnømma'n'ahɛ ya, ɛmbi ngue gyø ts'oc'ɛihɛ. Pe da zonna pa da badj ngue majuanj xanho te gui øthɛ. Janangue da 'yɛspabi Oja 'mø ra pa da zøcua.

13 A nuyá, rángue gui nne gui yørpahɛ rá pähä Oja, damj 'yøthɛ'a te di manda yø n'yohɛ xa t'ɛts'i ngue ja yø cargo. Nu'a ra dast'abi di manda p'u ja ni häi gui 'buhmu, damj 'yɛc'ɛihɛ.

14 Damj 'yɛc'ɛihɛ ra gobierno xa 'yɛxra dast'abi ngue da gotyø ts'oc'ɛi 'nɛ da nu manho'u yø ja'i øtra nho.

15 I nne Oja ngue gui 'yøthɛ ra nho n'namhma da gatyø hya'u yø m'mɛmmu i ja'i hingui padi hanja ra hya.

16 A nuyá, ngue bi thøgahɛ p'u ra ley nuna madi ja ts'edi ngue ga mmähä ra castigo ya, ya hĩndi mandagahɛ naya. Pe 'yo sä gui ɛmhmu ngue sätho mahønga øthɛ ra nts'o. Nu'á, ya hin'na'a. Damj nehɛ ngue ya gui ohɛ rá 'yɛ Oja. Nu te di 'bep'ahɛ Oja gui 'yøthɛ, damj 'yøthɛ.

17 Damj nu mansuhɛ gátho yø ja'i. Damj mahni mmi'yɛc'ɛihɛ. Ma datho gui suhɛ Oja. Damj 'yørpahɛ masu ra dast'abi 'bet'o ngue di manda p'u ja ni häihɛ.

18 Ague gyø hmiquihɛ, damj 'yɛc'ɛi ni hmuuhɛ, 'nɛ damj nu mansuhɛ. Hinga hont'u yø hoja'i ya mantudi gui 'yɛc'ɛihɛ, sinoque xquet'a 'nɛ'u ya manzaqui gui 'yɛc'ɛihɛ.

19 Nuna Oja, i nnu manho to sä ra n'u hingui ja te rángue'a, di n'uni sä ra n'u ngue nne da 'yørpa rá pähä Oja.

20 Pe nu'mø gui øthɛ ra ts'oqui 'nɛ gue'a ga 'bep'ahɛ'a, madague'a gui seti te t'øt'ahɛ, pe ya hin'yu te di nu manho'ahɛ Oja 'mø. A nu'mø ngue ra nho gui øthɛ, 'nɛ bi ma ma'ani'ahɛ, 'nɛ gá sethɛ, ya gue'a di nu manho'ahɛ Oja'a.

21 Porque guehna i ts'o'ahna na ngue gui njaha p'u. Nu ra Cristo bi za ra n'u conná nguecju. Tengu bi 'yøtra Cristo, da ngu'a gui 'yøthna ya.

22 Porque ra Cristo himbi 'yøtra ts'oqui, 'ne hin tema fehni bi thinnbi.

23 Nu'mø mi ts'aní, hin mádi cots'a te ga ts'aní. Nu'mø mi za ra n'u, himbi pihyø ja'i. Sinoque di dádra güenda te t'ørpe co nuna Oja haxra güenda xanho.

24 Ra Cristo bi 'dømba rá do'yo p'u ja ra pont'i, bi tho conná nguehma ts'oquih. Bi ne ngue ya da zep'u ra ts'oqui dí øthna, nnepe ngue gá ra nho gdá m'mahma. Bi n'uní ngue bi zetrá do'yo, go bi tho'a ra ndate mi ja ngue xa thohma.

25 Ya xqui hyehma ra 'yu tengutho yø de'yo 'mø bi n'ueni. Pe nuya gá penju p'u 'buhní mádi fát'a ni tehu.

3

1 Ague gyø xisuhna, dami 'yec'ei ni dammehna. Nu ra xisu 'mø 'bahrá damme ngue hingui ec'ei rá hya Oja, da zønna pa da 'yec'ei 'mø da nu'a te ra nho gní 'buhma. Himma hyoni te gui xihma ngue di 'yec'ei ra hya.

2 Porque ra n'yohna da hyacra güenda hanja ngue gui 'bha mmanhohna, 'ne ja ni ts'uhna.

3 Nu'a te gdí nhocju, hinga høntho gui xø ni yahna ngue mahotho di nequi, ogue gui sarpana yø oro, ogue gui hyehna ra ulu tate xanho.

4 Nu'a te gdí nhocju, gue'a te di nzaí ngue dra døni mbo ni mmaihna. Nu'mø gui yahna, mazihotho gdí nyahna. Nuna, guehna emmei di ho Oja na.

5 Manjam'mø ngu'a maní nhocyo xisu ngue mi nnu mansu Oja. Mi nnøx Oja 'ne mi ec'ei yø damme.

6 Tengu ra Sara bi 'yec'ei ra Abraham, 'ne i hutí ngue rá hmu. Nuna ra Sara hinte bi zu, bi 'yøt'a te xanho. A nu'ahna, ya gue'ahna yø t'ixu'ahna naya, ngue'mø gui 'yøthna tengutho bi 'yø'na.

7 Yø n'yohna xquet'a di xifi, dami m'mahma xanho ni xisuhna. Gui 'yørpaha masu, porque yø xisu hingui nzaqui tengutho ga nzaqui'ahna. Dami suhna porque xquet'a 'nehya 'da'in'da'a thohna ra mate ngue ra 'da'yo te. Guehna gui 'yøthna naya, n'namhma ngue nu'mø gui mmat'Ojahna, da 'yø Oja te gui xihma.

8 Ja ua na ra hya gui 'yøt'e gátho'ahna. Gui 'yøt'e ngue xøgue da 'da'igu ni n'yomfëniha. Dami 'yøt'e tengutho 'mø egađi ncuhna. Di nja ni yemmaiha. Ogađi 'yex'mø gui yahna.

9 Nu'mø xants'o te øt'ahna n'na ra ja'i, 'yo gadi cospana te øt'e. Nu'mø ts'an'ahna, 'yo gui satehna. Hante dami 'yápha Oja ngue di japi to san'ahna. Ya gui pahma ngue gue'a i zo'ahna Oja'a, n'namhma di jap'ahna Oja.

10 Ngu'a nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ena: "Nu'mø gui nne gui ho'a te gní 'buhma, ogue gui nne gui nnuhna yø pa xanho, dami samni jani 'mø gui yahna, 'yo gui ya mans'ohna. 'Ne 'yo gui mmana fehni p'u ha gui yahna.

11 Dami hyehma p'u ra nts'o, dami 'yøthna ra nho. Dami ja ndummai gui hyoni ha gdí hojpa yø mmui'ha s'ahna.

12 Porque Oja i nnu manho 'mø hetyø hoja'i. A nu'mø bi mat'Oja p'uya, Oja ørpa masu te xifi. Pe nu yø ja'i xants'o te øt'e, hingui nnu manho Oja 'mø hëti'.

13 ¿Te'o gui ena di un'ahna 'mø gui øthna ra nho?

14 A nu'mø gui saha ra n'u ngue ra nho gui øthna, ra mmenthí gá nthehna 'mø. Nu'mø bi pi'ahna yø ja'i, osá gui suhna, 'yo dađi fetni mmaihna.

¹⁵ Dami nu mansuha ra Cristo, porque gue'a ni Hmuhua. Nu'mo to da 'yanni hanja'a ni nt'ec'eiha i ja, zant'a ya gdi padi te gdi thahma. Nu to nzo'aha, 'yorpaha masu, pe gui nya manhuhi ha gdi nyaha.

¹⁶ Nu'a gui pahma ngue xanho, gue'a gui 'yothua. Janangue da mes'yosä'u nnomma'u aha ngue gui ec'eiha ra Cristo.

¹⁷ Xi'mo nne Oja ngue gui saha ra n'u, man'na xanho gui saha ra n'u ngue gui nne gui 'yotha ra nho, hinda gue'a gui saha ra n'u ngue di ja ni ts'oquihä.

¹⁸ Ra Cristo bi zä ra n'u ngue bi tho. Gue'a i nhogui para zantho gä ma ts'oquihä. Nuna ra Cristo ngue ra hoja'i, bi du rangue ma ts'oquihä, para ngue ga nhopaha Oja. Majuani bi du rá do'yo ra Cristo, pe himbi du rá te.

¹⁹ Hante di bennate ra Cristo, bi ma bá xi'a n'na ra hya'u yosä'änima ofädi.

²⁰ Guehya yosä'i himbi 'yec'ei ra hya 'mo ra tiempo bi m'mahra Noé. Mente ra tiempo bi hokra barco ra Noé, bi zerpabi yosä'i Oja. Hondi hyato nja'i bi nyani ngue bi 'yo ra barco gä nja ra ndate 'ye.

²¹ Njarbutho na ra hya si'aha ya, gui nyamhma 'mo gui nxixyaha rangue bi bennate ra Cristo 'mo mi du. Nu'mo gui nxixyaha, hinga hontho ngue da bo ni do'yoha, sinoque gue'a ra hmeya'a ngue gui apha Oja ngue di hoc'a ni ts'oquihä.

²² A nuyá, bi ma mahets'i ra Cristo, bi 'bap'u bi ja rá n'yei Oja. Gä di manda yosä'änxe, gätho'u bi ja yosä'äfi mahets'i, gä di manda.

4

¹ Bi zä ra n'u ra Cristo 'mo mi m'mucua ja ra ximhai. Da gue'aha ya, 'yo gui su gui saha ra n'u, porque nu to sä ra n'u, gue'a hep'u ra ts'oqui'a.

² A nuyá, mente ra pa gui 'buhma ua, 'yo gui othua ra nts'o nnopa pähä yosä'i, sinoque gue'a rá pähä Oja gui 'yotha.

³ Da zep'u'a ra nts'o xcä 'yotha yosä'ä pa xa thogui ngue gmi othua tengutho otyosä'i hingui ec'ei Oja. Guehya yosä'i hingui nne di ts'ammä, ot'a te yosä'ähsä. I iti, di hi yosä'i p'u ot'a ngo, hinha rá nze'gui si sei. A nu'mo thanne yosä'ähamu, xants'o te ot'e.

⁴ Nuyá yosä'i ya, hingui 'yo yosä'ämui hanja, ngue ya hingui nne gui 'yothua te ra nts'o ot'e. Janangue nnomma'u aha.

⁵ Nuyá, guehya da hyaspa ra güenda Oja ya. Porque Oja, ya xa nzänni ngue da hyaspa ra güenda'u i te, 'ne'u xandu.

⁶ A nuyá yosä'i ya xandu, bi sihra hoga 'da'yo hya 'mo manjam'mo. Nu to gä bi 'yec'ei na ra hya na, tengutho Oja ngue 'bai para zantho, njarbutho ya yosä'i ya, 'bähyosä'ä te, madague'a ya xandu yosä'ä do'yo. Porque Oja bá sännbi ngue da du gätho yosä'i.

⁷ N'na pa ngu n'na pa bá cuarta pa ngue da gua'a nximhai. Janangue dami samni 'yomfeniha, dami padi xanho ha gdi mat'Ojaha.

⁸ Nu'a ma datho ja ngue gui 'yotha ya, jatho ngue emmei gui mma'di n'na ngu n'na'aha. Porque ra ja'i di mahra mmic'eiui, madague'a tho'patho hingui ho te o'pabi, pe di punnbi.

⁹ Co n'na ra pähä, dami n'unna ts'äya n'na ngu n'na'aha p'u ja ni ngumhma.

¹⁰ N'na ngu n'na'aha di 'da'aha ra ts'edi Oja ngue da zä gui 'yotha 'dama 'dan'yo ma 'bäfi, n'namhma ngue gui faxni cuha. Dami 'yot'e xanho ra 'bäfi bi n'na'aha.

11 Nu to bá ts'ännbi ngue da manna hya, pe gue da gue'a rá hya Oja da ma. Nu to bá ts'ännbi ngue da 'yøtra 'bäxte, da 'yørhma ra 'bäxte nnepe'a Oja da 'yøt'e. Nu te gá guí øthn, dami 'yøthn ngue nu to εc'ei ra Jesucristo da 'yεspabi Oja. Nuná, guehna tate na, 'ne ja rá ts'edi para zantho. Da ngut'atho.

12 Ague ma zi cu'ahn, ogadi 'yøthohn 'mø bi ts'uhahn. Porque jatho ngue da ts'uhahn, n'namhma di nequi ngue'mø da ni nt'εc'eihn ogue hin'na.

13 Dami johyahh 'mø guí sähm ra n'uh tengutho bi zä ra Cristo. A nu'mø bi zøcua'a, ma datho guí johyahh p'uya. Porque di nequi ngue magueε.

14 Nu'mø nnømman'uh ahn yø ja'i ngue guí εc'eihn ra Cristo, ra mmenthj gá nthehn 'mø. Gue'a guí nequi'a ngue guí n'yohh na ra Espiritu Santo magueε. A nuya yø ja'i nnømman'uh Oja, pe nu'ahn p'uya, guí nnu mansuhh Oja.

15 Nu to øtra ts'oqui, jatho ngue da zä ra n'uh. Tengy yø hyote, yø be, yø ts'oc'ei, 'ne'uh di nthintyø asunto ja yø mmic'eiui. Pe nu'ahn mamj njahh p'uh.

16 A nu'mø to sä ra n'uh ngue tenna Cristo, 'yo di pesrá sä, sinoque di ja mamadi Oja ngue εc'ei ra Cristo.

17 Ya bi zønna pa da mædi da hyaspa ra güenda Oja yø ja'i. Pe rá mæditho da thascahn ra güenda ngue ya yø basigahn Oja. ¿Pe Hague ngu ra castigo da nu'uh to hingui εc'ei na rá hoga 'da'yo hya Oja 'mø?

18 Nguna nt'ot'i p'uh ja ra Maca Libro ngue εna: "Xi'mø ra hoja'i, xanhenñitho ha di nyanj, çharh go di nequi'a ja rá ts'oqui 'ne hingui su Oja 'mø?"

19 A nuyá, nu'mø ya xpa nzân'Oja ngue da zä ra n'uh to øtra nho, di siguehma yø ja'i da 'yøtra nho, 'ne di dæpyø te Oja. Nuna Oja bá zänni ngue bá m'mahyø ja'i, hingui hegahn na.

5

1 Nuya yø n'yohh 'bet'o p'uh gadi mpetihh, xquet'a 'necä 'da'igu ma 'befigä'be'uh, ngue dadi japá majuanj yø ja'i ha bi nja ngue bi du ra Cristo. Nuna ra ts'edi di unna Cristo 'mø bá εhe, 'da di tocathogähe na. Jap'uh n'na ra hya di nne ga xi'ahn ya.

2 Ague n'yø'ahn, dami fähmh ya yø ja'i xä pet'a Oja p'uh ha guí 'bahmh. Pe hingrá ts'editho gdi fähmh, sinoque mpähä gdi fähmh. 'Ne 'yo guí ørpahh rá 'befi Oja ngue ra menyu guí nnehh, sinoque guí fähmh yø ja'i co n'na ra päähtho.

3 'Yo guí nne ngue guí mandahn yø ja'i guí fähmh. Nuya yø ja'i xä pet'a Oja, dami cambahh ra 'yu te da m'mæi.

4 A nu'mø bi zøcua rá Hmu yø mädi, nu'a rá njapi Oja di 'da'ahn hinjam'mø da thogui.

5 Xquet'a yø ts'ant'uh dí xifi, nuya yø n'yohh 'bet'o p'uh ha gadi mpetihh, dami 'yεc'ei te xi'ahn. A nuyá, gätho'ahn, 'yo gadi 'yεx'mø guí yahh. Porque Oja hinguj nnu manho'uh di 'yεts'i, pe di unná mæte ya yø ja'i hñdi 'yεts'i.

6 Janangue ogadi 'yεxh, porque guí pahmh ngue hønse Oja ja rá ts'edi. 'Ne da 'yεhra pa ngue da 'yεts'ahn Oja.

7 Nu'a te guí hεmphh, dami xihmh Oja, porque guehna fä'ahn na.

8 Dami samnj n'yomfεñihh, dami mfähmh xanho. Porque nu'a ni nsuuhh gue'a rá zithu'a, øt'e tengutho n'na ra zate i gue, di thet'i ngue honi to da za.

9 Nu'a ra zithu dami tønnhh. Dami zajni mmuuhh connä nguehñi nt'εc'eihn. Ya guí padj ngue nu'a ra n'uh guí sähm, xquet'a ngut'a thohnj cuhh 'bwi gä ra ximhäi.

¹⁰ Guesε Oja bádi unj gátho rá mate, bi zon'nahε ngue para zantho di toca'ahε rá ts'edi di unna Cristo. Nu'mø ya bi tho'a ra n'ε guí sáhε, ya mits'edyø pa dá 'yøt'Oja ngue ya hin tema nts'o nma thin'nahε, dá 'yøt'e ngue guí ndahε, ya ra seguro ngue hinte guí jahε.

¹¹ Nuna Oja, tate ja rá ts'edi para zantho. Da ngut'atho.

¹² Ja ua ra carta dí pen'nahε, dá gaxma cuhε ra Silvano. Damj 'yεc'εi te dá xi'ahε na. Himma ya'møtho dá ot'ahε na ra sεcua jaua. Dí nne ngue ga ha'ahε ra ts'edi, dádi ja'ahε majuanj ngue nuna ra hya dá ot'i, ja mmangua ha di njap'ε di jap'ahε Oja. Co nuna ra hya naya, gá dahε.

¹³ I pen'nahε ra nzengua ya nj cuhε 'bεcua Babilonia, nuya yø thanhni Oja tengutho'ahε. Nuna ra Marco, εntho ma ts'unt'εgá na, xquet'a di zengua'ahε.

¹⁴ Damj nzengua n'na ngu n'na'ahε, co n'na ra beso tengutho guí nnu mansu'ε exa di ncu. Dí nne ngue dá hyu nj mmwi gátho'ahε ngue guí n'yohε ra Jesucristo.

2 ra Bɛdu

Ja ua rá yoho ra carta bi 'yo'tra Bɛdu.

¹ Nugá drá Simu, 'nɛ drá Bɛdu, rá mɛfigá ra Jesucristo, 'nɛ rá representan-
tegá'a. Dadi zengua'u to gá ja ra hoga nt'ɛc'ɛi jagáhe ua. Porque nuna ma
Yanteha Jesucristo, guehna ma Ojahá i nne ná ngue to bi zá ma ja'i da 'yɛc'ɛi.

² Dí nne ngue man'na gdi pahma Oja co 'nehna ma Hmuhá Jesucristo,
n'namhma ngue man'na di jap'ahá 'nɛ man'na di hyut'a ni mmáihá.

³ Ya 'yo ma mmáihá ngue nzonngahá ra Jesucristo, porque ya timma
mmáihá ngue maguesɛ ná. Rángue dí pahma ra Cristo ya, i ja rá ts'edi Oja
da 'yot'e ngue nuna ra hya rá n'youi ma nt'ɛc'ɛihá, guehna gdá 'yohá ná.

⁴ Janangue tate mazihoto ra hya mayat'i ngue di n'nacjá. 'Nɛcjá da zá ga
othá ra nho ya, tengutho Oja ngue gá ra nho ot'e. Ya hinni mantho ga nne ga
othá ra nts'o ja ua ja rá ximhá ya.

⁵ Janangue hinga hont'a di nja ni nt'ɛc'ɛihá, dami ja ndummáihá ngue man'na
gdi n'yo manhohá. Hinga hont'a gdi n'yo manhohá, dami 'yot'e ngue man'na
di xohni n'yomfɛnihá.

⁶ Hinga hont'a di xohni n'yomfɛnihá, dami samsɛ ni mmáihá. Hinga hont'a
gdi samsɛ ni mmáihá, dami seti te guí thohma. Hinga hont'a gdi seti te guí
thohma, dami 'yørpahá rá páhá Oja.

⁷ Hinga hont'a gdi 'yørpahá rá páhá Oja, dami mahni cuhá. Hinga hont'a gdi
mahni cuhá, dami mahma gátho m'ida yø ja'i.

⁸ A nu'mø ngue guí othá ya yø hya dí xi'ahá ya, 'nɛ gadi ja ndummáihá ngue
hinte di m'mɛdi, ya hinjonda 'yɛmbi ngue hinga gue'a guí othá p'uya. Ya hinga
sárbatho gá pahma ná ma Hmuhá Jesucristo p'uya.

⁹ Pɛ nu te'o hingui otya yø hya dí xi'ahá ya, guehya njot'i yø n'yomfɛni ya,
tengutho 'mø di xadá, hingui tinyø mmáihá ngue Oja bi punnbabi yø ts'oqui xa
'yot'a m'met'o.

¹⁰ Janangue nuya ma zi cu'ahá, dami ja ndummáihá guí n'yo manhohá,
n'namhma ngue di nɛqui ngue bá huan'nahá Oja, janangue bi zon'nahá.
Nu'mø guí 'yøthá ná ra hya náya, ya hinha gni nhyɛhmá Oja p'uya.

¹¹ Gue'a gdi segurahá ngue nup'á ha dí manda para zantho ná ma
Yanteha ra Hmu Jesucristo, dí n'na'ahá ra nt'ɛdi guí thohma.

¹² Janangue thoipatho dí nne ga ben'nahá ya yø hya ya, madague'a ya
guí pahma hanja, 'nɛ hingui yobɛnihá ngue majuaní te mmaná ra hya bi
sán'nahá.

¹³ Mɛnte dí 'bai, dí ɛná ngue xanho te dí ot'e ngue di nzop'a ni nzaquihá
ngue guí 'yøhmá ya yø hya ya.

¹⁴ Porque ma Hmuhá Jesucristo ya xa xiqui ngue himma ya'atho ga tu.

¹⁵ Janangue di hogá ma mmáihá ngue dí xi'ahá ná ra hya ná, n'namhma ngue
nu'mø ya xcá tugá, zant'a da zo ni mmáihá ya yø hya ya xtá xi'ahá.

¹⁶ Ya dá xán'nahá ra hya ngue jase rá ts'edi ná ma Hmuhá Jesucristo, 'nɛ
mahonda ɛcua ná. Nuna ra hya ná, hinga cuento ná ngue dá ts'antho.
Sinoque conma dá dá nuhe ngue maguesɛ ná ra Jesucristo.

¹⁷ A nuna Oja rá Papá na, bá nya maya ngue espabi, bi 'yena: “Nuna 'bucua ya, guehna ma Ts'ant'u dadi madi. A nuyá, janjuaní ngue ja gampähá conná nguehna”, bi 'yena.

¹⁸ Nu'a ra ora ngue nmi 'bucähe p'u ja ra ndaxca nyuni na ma Hmuhu Jesucristo, nguna ra hya dá ocähe ngue bá man'Oja bá nya maya.

¹⁹ Ya di haxhu njuani, ngue majuaní na ra hya bi 'yotyø pøngahya Oja. Mahyonitho gui xähmu na ra hya na, asta gue'mø bi xoc'a ni mmuihu xandønho ra Cristo. Porque nuna ra hya na, tengutho n'na ra lámpara mayot'i p'u ja ra 'bexui asta gue'mø bá pøxra haxasø 'mø ni ma da hyats'i.

²⁰ Ijatho gui pahmu ngue nuna ra hya bi 'yotyø pøngahya Oja p'u ja ra Maca Libro, hingyø n'yomfenise yø pøngahya ya yø hya bi 'yot'i.

²¹ Pe nuna ra hya bi manyø pøngahya Oja, hñjam'mø ngue yø hyase bi ma, sinoque gue'a ra Espiritu Santo di bennbabi ra hya mmam'mø bi xihyø ja'i rá ra hya Oja.

2

¹ Nu'mø yø pa xathogui, mi pøn'i'da yø judío ngue yø fehni pøngahya. Pe xquet'a di njarbu p'u gui 'bähmu ya, da bømp'u yø fehni xännbate. Nt'aguitho gui cutyø hya, porque himma juani na ra hya xännbate. Di ts'onnyø ja'i ec'ei te mma. Nuya yø fehni xännbate, da gøn'a ra Hmu Jesucristo yø Yante. Pe ya ra castigo xønni da thogui guehna ra hya da ma.

² Xangu yø ja'i da den'na ra nts'o ga 'yo ya yø fehni xännbate. Go yø ts'oqui ya ngue nuya yø ja'i hingyø 'yec'ei nnømman'u na majuaní ngue ra hoga nt'ec'ei ja'u.

³ Nuya yø fehni xännbate, i nne da gac'ahu ra mentyu co nu'u yø fehni i mma. Pe Oja, ya manjam'møtho xpá nzänni ngue da ma ra castigo ya yø ja'i njar'u. Bá ep'u ra pa ngue ra castigo da thogui.

⁴ Porque Oja, himbi punnba'u yø anxë bi 'yøtra ts'oqui, sinoque bi hyørbu ja ra nidu, bi dut'i conyø cadena, bi gorbu ja ra 'bexui. I njot'i asta gue'mø ra pa daní thaspa ra güenda.

⁵ Ni xinga gue'u yø nyogui ja'i bi m'mu 'mø manjam'mø xtí punnbabi Oja. Sinoque bi go'mra dehe 'mø mi nja ra ndate 'ye bi jua'u yø ts'oc'ei. Høndi hyato nja'i conná Noé'u bi bongui ngue gätho. Guehna ra Noé bi xihyø ts'oc'ei ngue xtí n'yo xanho.

⁶ Xquet'a bi jua Oja ra danihni Sodoma 'nehra danihni Gomorra. Bi 'yudi asta gue'mø mi gohi bi m'mospi. Bi 'yø't'a Oja na ra ndate na, n'namhma ngue nuya yø ja'i xants'o te ga 'yo, da badi ngue ja ra castigo da thogui.

⁷ A nuna ra Lot ngue mará hoga n'yohu na, bi yan'Oja na. Nuna ra Lot madi unná n'yomfeni ngue nuutho te ga 'bähnyø ja'i xants'o ga 'yo.

⁸ Nuna ra hoga n'yohu, nup'u mi 'bähnyø ts'oc'ei, ja mi 'bap'u. N'na pa ngu n'na pa tár'man'u rá mmui ngue øde te mmanyø ja'i, 'ne i nnuse te gäma nts'o ga 'bähnyø ja'i.

⁹ A nu yø ja'i ya thanne Oja, nu'mø ja'a man'u thogui, da zä da yan'Oja. Pe yø ts'oc'ei epatho ra castigo da tho 'mø ra pa daní thaxra güenda.

¹⁰ Nuna Oja, ma datho da japra castigo gätho yø ja'i xants'o ga 'yo, guehya øt'a te yø pähäse, nu'a ra hya di manda Oja, 'be xingui øpatho ra güenda'a.

Nuya yø fehni xännbate hingui hant'a ga ya, ena ngue pase. Hingui su da zan'u tate ja yø ts'edi.

11 Conque yø anxε, man'na tate ja yø ts'edi, pε nu'mø 'bep'u ja rá hm̄i rá dá Oja, h̄inguĩ s̄anni dá zan'u cohyø ts'edi.

12 Pε nuya yø n'yohu ya, h̄inguĩ t̄inyø mm̄ai ngue tate ja yø ts'edi ya sani. 'Bai tengutho yø zu'ε, nu'a te so yø mm̄ai, gue'a øt'a. Nu ra zu'ε nu'a ja rá danyu, i tho mø bi zo. Njarbutho ya yø ja'i ya, ngue dá du.

13 Da ma ra castigo ya yø ja'i ya, ngue di unba yø mm̄ai yø mm̄ic'eiui. Porque di ho dá 'yøtra nts'o so yø mm̄ai, madague'a fadi. Nuya yø ja'i ya, nu'mø pap'u ja rá ngo guí øthu, pes'yø sä yø 'yεc'ei 'mø bi nu ngue 'bep'u. Pε 'be x̄inguĩ t̄ar'man'u u yø mm̄ai'a te rá nts'o øt'e.

14 N'na ra xisu dá nu, n'na di ho. H̄inha rá nzequi'a rá ts'oqui øt'e. Di ts'onba yø mm̄ai yø ja'i h̄inguĩ nzaqui yø nt'εc'ei. Nu te gá sahyø dá, i nne ngue gá dyø mm̄eti. Guehya yø ja'i dá ma rá castigo ya.

15 Gá rá m'medi gá 'yo, nu'a rá hya njuantho, i hep'u'a. I øt'e tengutho bi 'yøtra feh̄ni pøngahya Balaam nuna rá ts'ant'u rá Beor. Rá ts'oqui bi 'yøt'e ngue bi ne xta ndahra m̄enyu.

16 Nuna rá burru rá Balaam bi nya tengutho rá ja'i, bi hejpabi'a rá ts'oqui m̄i nne xta 'yøt'e. Bi zambabi rá mm̄ai rá pøngahya, εna m̄i loco.

17 Nuya yø n'yohu ya, h̄inte manho dá 'yøt'ahu. Guí nnuhu n'na ra poso 'mø xa xá rá dehe, ogue n'na rá joguĩ 'mø h̄inguĩ 'ye, njarbutho yø hya ya. Guehya dá map'u ja rá castigo, ja rá ts'a'beXuĩ para zantho ya.

18 Porque εspabi yø hya i mma, pε h̄inte di muui te mma. Nja ngue nuya yø ja'i ya xa hyep'u rá nts'o man'i n'yo, i orpabi ngue di unna nt'edi h̄onda 'yøtra nts'o tengutho gá 'yo m̄i dá yø ja'i.

19 I xihyø ja'i ngue dá 'yøt'a te dá nepyø mm̄ai dá 'yøt'e. Pε 'nεε ya h̄inguĩ sä dá hyep'u rá nts'o gá 'yo ya. N'na ngu n'na rá ja'i, nu'a te rá 'yu xa bent'i, ya h̄inguĩ nne dá hyεgui.

20 Nu rá ja'i ya bi hyep'u rá nts'o jaua ja rá ximhäi ngue bi ba'a ma Yantehu rá Hmu Jesucristo, 'nε h̄ondi 'bätrá mm̄ai ngue dá 'yøtra nts'o, ya man'na x̄anhe'ts'i rá ts'oqui bi 'yøt'e ngue'a te rá ts'oqui m̄i ja m'met'o.

21 Man'na x̄anho ngue h̄inxta mba'a rá 'yu njuantho ya yø ja'i ya, ngue nu'mø m̄i badi hanja rá hya, m'mefa bi hyep'u'a rá maca hya bi 'bep'a Oja xt̄i n'yo.

22 Go bi 'yøtya yø ja'i ya yø hya mahyεqui, ngue εna: "Rá fo'yo, mahømbi zi rá ts'odi xi zoguĩ. Nu rá ts'udi ja bi ma m'met'e, mahømbi yurba ja rá xabøhäi".

3

1 Ague ma zi cu'ahu, ya rá yoho na rá carta dá ot'a ya ngue ga pen'nahu. M̄ente guehya yoho yø carta ya, janjuani dadi ben'nahu na te rá hya ya xa si'ahu, porque di nnegá ngue gui hyaxu n'na rá hoga n'yomfεni.

2 Dam̄i bεmhm̄a te rá hya bi manyø maca pøngahya Oja 'mø yø pa xathogui. Da gue'a ma Yantehu rá Hmu Jesucristo dam̄i bεmhm̄a te rá hya bi manda. Nu'u yø representante rá Cristo, ya bi x̄an'nahu hanja rá hya.

3 Dam̄i 'yøpahu rá güenda na rá hya jaua ya. Nu'mø hante dá gua'a nximhäi, di m'muhyø ja'i dá dentho na má nt'εc'eihi i ja, guehya dá 'yøtho'a te gá yø pähäse xants'o.

4 Da 'yεna: "Guĩ mm̄amhm̄a ngue rá Cristo bi ma ngue dá εhε. Xiya, ¿hapu 'bahya? Ua ngut'a mpa xa thogui gue'mø xa ndu yø ndiua, 'nε xquetho te di nnuhu ngue ja, astá gue'mø mambá fu'a nximhäi", dá 'yεna.

⁵ Nuya yø ja'í ya, nnerb_u εna ngue hingui padi hanja ra hya, ya fadi ngue Oja bi hocra c'ammahets'i 'nehra hai. Ne bi zanni ngue bi nc'a ra hai made ra dehe, 'ne gue'a ra dehe gui mpepra hai 'mø bi 'nye ya.

⁶ Ne xquet'a gue'a ra dehe bi go'ma hai 'mø manjam'mø. Porque bi ma majuadi yø ja'í mi 'b_u a nximhai ngue bi nja ra ndate 'ye.

⁷ Pe nuya te di nu_u bi ja maya, daguecua ja ra hai, nuna Oja, ya xa nzanni ngue di nzø conna sibi. I nt'epitho ngue di nzø 'mø ra pa dan_i nja ra ts'ut'abi. A nuya yø ts'oc'ei da ma ra castigo ya.

⁸ Honda n'na ra hya ja ya ma zi cu'ah_u. O gadi pumbeni_u. Nu_p'u ga mben'a ma Hmu_u Jesucristo, nu'a n'na pa, tengutho 'mø da n'na mahuah_i njeya'a. Nu'a n'na mahuah_i njeya p'uya, tengutho 'mø da n'na patho p'u ga mben'a.

⁹ Nuna ma Hmu_u Jesucristo bi ma ngue da ep'u. Pe nuyá, 'b_uhyø ja'í embi ngue ya bi thohra pa p'u da εhe. Pe hingui thohra pa p'u da εhe, sinoque 'bet'o serpabi yø ja'í, hingui nnepe da ma ra castigo yø ja'í, i nnepe ngue gátho yø ja'í di 'bát_{yø} mmui da hyep'u ra nts'o ga 'yo.

¹⁰ Nu ra pa da ep'u ra Hmu, da gue'mø ra ora ngue hingui fadi, tengutho ra bε 'mø da zøhø ngue ra xui hingui fadi. Nu'a ra ora'a, asta dadi thon_i ra c'amahets'i. Nu te di nequi bi ja maya, gá da guadi di nzø. Nua hai p'uya, nu te gá jaua, gá di nzø.

¹¹ Guehna ja ngue di ma majuadi te gá ja naya. Janangue ma datho i nne ngue gui nsuph_u ha gdi thanneh_u Oja mente ra pa gui m'mahm_u ua.

¹² A nuyá, ya gui tømhm_u ngue da zønna pa da ε Oja. Dami ja ndummai_u ngue di nja rá 'befi Oja, n'namhma ngue n'nahmantho da ep'u. Nu'a ra pa'a, nu te bi ja maya di nzø conna sibi. Nu te gá bi ja maya da migui conna sibi.

¹³ Pe Oja, ya xa yarcah_u ngue di nja ra 'da'yo c'amahets'i, 'ne di nja ra 'da'yo hai. Nuna ra 'da'yo hai na, gá ra nho da m'mahyø ja'í. Guehna nthø'mitho di nja naya.

¹⁴ Janangue nuya ma zi cu'ah_u, mente gui tømhm_u ya yø cosa ma'da'yo di nja ya, dami ja ndummai ngue hin tema nts'o da din'nah_u Oja. Nu'a te hinda za'ah_u Oja, gue'a gui 'yøth'a.

¹⁵ Dami pahm_u ngue nu'a hinguá 'ye'a ma Hmu_u Jesucristo, porque nnepe da dinyø mmui mi'da yø ja'í ha di nyanyø te. Nuna ra hya di xi'ah_u ya, xquet'a ngut'atho ra hya bi cuarp_u ja ra carta bi men'nah_u ma cuh_u ra Pablo. Gue'a Oja bi benbab_i na ra hya bi men'nah_u.

¹⁶ Gátho'u mi'da yø carta bi 'yot'i, bi cuarp_u ya yø hya di xi'ah_u ya, madague'a ja 'da yø carta xanhen_i ha ga thin_i te ga mbøni. Nu'u yø ja'í hingui padi xanho ra sacua p'uya, hingui nzaqui yø nt'εc'ei, i nne da ma te ga mbøn'a te mmamp'u ja ra sacua, pe hinga guerp'u ga mma. Njarbutho mi'da yø hya nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ya, nu te ga mbøni, hinga guerp'u ga mmanyø ja'í. Ya di jase ra ja'í p'u da ma ra castigo.

¹⁷ Ague ma zi cu'ah_u, ya gui pahm_u ya yø hya bi si'ah_u m'met'o ngue di m'mahyø fehni xänbäte. Janangue dami mfähm_u ya, 'yo gui nneh_u ngue nuya yø hyäte, da ja'í gui 'yøth'a ra nts'o ga 'yo ya. Mam_i ts'onni nt'εc'ei_u i ja ngue go gdi mäh'a.

¹⁸ Hante gue dami neh_u ngue nu'a rá mate na ra Hmu Jesucristo bi yan_u, man'na gdi tímhm_u hanja. Dami 'yøt'e ngue man'na di din_i mmui_u xanho te'o na. A nuna, guehna t'espabi na hangu ra pa para zantho. Da ngut'atho.

1 ra Xuua

Ja ua rá m̄di rá carta bi 'yo'tra Xuua.

1 Nuna rá Jesucristo di unna 'da'yo te, dadi cuat'ah̄a ua ja rá carta te'o na. Guehna ya mi 'b̄ai hangu rá pa na, hante ngue di nhohyø cosa i ja. Dá øhme te bi m̄amp'̄a ha bi nya. Di 'b̄ahme p'̄a di h̄ethe. Majuan̄i dá nuhe, 'ne dá th̄adi conma 'yeh̄e.

2 Nuna di unna 'da'yo te, bi 'yøt'e ngue dá fadi te'o na. Dá nuhe, janangue nuya dadi jahe majuan̄i ngue dá nuhe. Nuyá, dí xi'ah̄a ngue nuna di unna 'da'yo te, h̄in'ȳa ha bá fadi 'ne h̄inha rá nzeGui ngue 'b̄ai. Nuna, m̄ambi 'b̄ap'̄a bí 'b̄ahrá Papá, p̄e bi zøcua ngue dá nuhe.

3 Dí xi'ah̄a ngue dá nugähe na, 'ne dá øsehe te bi ma, n'namhma ngue 'ne'ah̄a 'da gdá n'amigoh̄a na Oja má Papáha, conna Jesucristo rá Ts'ant'̄a Oja.

4 Nuya dí ot'ah̄a ya yø hya jaua, n'namhma ngue man'na mathoguitho gui johyaha.

5 Nuna rá hya bi xänngahe rá Jesucristo, guehna dí xi'ah̄a naya, ngue nuna Oja xandønho, h̄in temä hya dadi nequi ngue h̄inga njuani.

6 Nu'mø dí ena ngue dadi n'amigoh̄a Oja, 'ne h̄inga njuani te dí øth̄a, ya di nequi ngue h̄imma juani te dí mmamhma. 'Ne h̄imma juani ngue dí padi ga øth̄a rá nho.

7 A nu'mø dí 'yo manhohe tengutho Oja ngue gä rá nho øt'e, majuan̄i ngue dadi n'amigo n'na ngu n'naja 'mø. 'Ne di nhogui gätho má ts'oquih̄a conná nguehrá ji bi männa Jesucristo.

8 A nu'mø ga ena ngue h̄in'ȳa má ts'oquih̄a, dadi nhyäseh̄a 'mø, h̄imma juani te dí mmamhma.

9 P̄e nu'mø ga xihma Oja ngue ja má ts'oquih̄a, di punnga má ts'oquih̄a, di hogah̄a'a te gama nts'oh̄a i ja. Porque Oja da 'yøt'a te ni 'yup'̄a, di punngah̄a tengutho bi ma.

10 P̄e nu'mø ga ena ngue h̄in temä ts'oqui xtá øth̄a, nu'mø ya dí nnu bethanih̄a Oja 'mø. Nuna rá hya Oja p'̄aya, ya h̄inga edi εc'eiha.

2

1 Ague má basj'ah̄a, dí ot'ah̄a ya yø hya jaua n'namhma ngue h̄ingui 'yøth̄a rá ts'oqui. P̄e nu'mø to bi 'yøtra ts'oqui, i 'b̄a'a má hojpateh̄a p'̄a bí 'b̄ahma Papáha. Nuna guehna rá Jesucristo na, 'ne guehna h̄in'ȳa rá ts'oqui na.

2 Nuna rá Jesucristo bi du ngue bi hoga má ts'oquih̄a, 'ne h̄inga høngho gah̄a, sinoque bi du ngue di hojpabi yø ts'oqui gätho yø ja'i 'b̄a'a nximhäi.

3 Nu'mø dí øth̄a te di manda Oja, ya dí haxha njuani ngue dí pahma Oja 'mø.

4 P̄e nu te'o ngue ena: "Nugä dí pacä Oja", i ena, p̄e h̄ingui øt'e te di manda Oja, nuna, guehna rá ja'i fehni na, h̄imma juani ngue rá mpadiui Oja.

5 Nu rá ja'i ngue øt'e te di manda Oja, guehna majuan̄i ngue padi xanho ha di má Oja na. Gue'a gui nequi ngue n'youi Oja rá ja'i'a.

6 A nu rá ja'i ena ngue n'youi Oja, i ja ngue di n'yo tengutho i n'yo ra Jesucristo 'mø mi m'mäcua.

7 Ague mā zi cu'ahū, nūnā rā hyā dā ot'ā ua ja rā carta dadi 'bep'ahū gui 'yøthū ya, hīmma 'da'yo nā. Guehñā rā hyā bī m'mēp'i gui 'yøthū 'mø gamba ɛc'ɛihū rā hoga 'da'yo hya mā m'met'o nā.

8 A nuyá, ɛntho mā 'da'yo nā rā hyā dadi 'bep'i gui 'yøthū ya, porque majuanī ngue nūnā rā hyā nā, ja di 'uecra 'bexuī yucua ja rā ximhāi nā. A nuyā ngue ndap'ū bi zā mā yonī rā hyā ya, ɛntho di dayot'a n'na rā nyot'i p'ū nī ma rā hyā. Nūnā rā Jesucristo, nū te gā mmānā rā hyā jaua, gā bi 'yøt'e. A nuyá, xquet'a 'nɛ'ahū gui øthū'a te mmānā rā hyā naya.

9 Nū rā ja'ī ɛna ngue ya xanho te gā 'yo, pɛ nnu man'ū drā cu, guehñā rā ja'ī di siguetho ngue xants'o gā 'yo nā.

10 Nū rā ja'ī di mahrá cu, ya xanho te gā 'yo. Hīn'yū p'ū di t'embī ngue go rá ts'oquī p'ū øtrā ts'oquī mī 'da yø ja'ī.

11 Pɛ nū rā ja'ī ngue nnu man'ū drā cu, ɛmma 'bui, pɛ rā nts'o gā 'yo. Hīngui pađi te dā n'yo, porque nū'a rā nts'o ja rá mmāi, gue'a corpa rá n'yomfɛnī'a.

12 Ague mā basi'ahū, ngunā rā hyā dí ot'ahū ua ja rā carta jaua, porque ya bi punnga mā ts'oquihū Oja ngue bi dū rā Jesucristo conná nguecū.

13 A nū yø daja'ī, ngunā rā hyā dí ot'ahū ua ja rā carta, porque bi zōnī gá pahmū te'o nā ya mī 'bui hante ngue dī nhohyø cosa i ja. A nū yø ts'unt'ū, ngunā rā hyā dí ot'ahū ua ja rā carta, porque ya gá taphū rā zithū.

Ague mā basi'ahū, ngunā rā hyā dí ot'ahū ua ja rā carta, porque bi zōnī gá pahmū Oja mā Papáhu.

14 A nū yø daja'ī, ngunā rā hyā dí ot'ahū ua ja rā carta, porque bi zōnī gá pahmū te'o nā ya mī 'bui hante ngue dī nhohyø cosa i ja. A nū yø ts'unt'ū, ngunā rā hyā dí ot'ahū ua ja rā carta, porque gui dūhū ngue gá 'yɛc'ɛihū rá hyā Oja p'ū ja nī mmāihū. Ya gá taphū rā zithū.

15 'Yo gadi hohū rā nts'o jaua ja rā ximhāi. Nū to di ho rā nts'o jaua ja rā ximhāi, guehñā rā ja'ī hīngui pađi dī mā'a mā Papáhu nā.

16 Porque nū'a te gā rā nts'o jaua ja rā ximhāi, hīngrá ts'anni Oja, sinoque rá ts'annise yø ja'ī. Nū yø ja'ī øt'a te yø pähāse. Nū te gā hɛti, gá nne ngue dyø mmɛti, dī 'yɛts'ī ngue'a te gā 'bui.

17 Pɛ yø ja'ī dā thogui, dā gue'a te yø pähā yø ja'ī dā thogui. Pɛ nū rā ja'ī ørpabi rá pähā Oja i 'bui para zantho.

18 Ague mā basi'ahū, ya nī ma dā gaxra pa ya. Nū'ahū, ya xcá 'yøhmū ngue rá nsūiui rā Cristo i ja ngue dī m'mūi. A nuyá, ya 'bui xangu yø ja'ī sū'a rā Cristo ya. Janāngue dí pahmū ngue ya nī ma dā gaxra pa.

19 Nū rā ja'ī ngue rá nsūiui rā Cristo, guehñā hīmma juanī ngue mā mmi'yɛc'ɛihū nā, janāngue 'uegue. A nū'mø nmajuani ngue mā mmi'yɛc'ɛihū, 'daua gdi n'yohū 'mø. Pɛ i 'uegue para ngue dī nɛquī xanho ngue hīmma juanī mā mmi'yɛc'ɛihū.

20 Pɛ nū'ahū, ya bá pɛn'nahū rā Espíritu Santo rā Cristo. Guehñā rā Espíritu Santo øt'e ngue gui pahmū ndanā rā hyā majuanī, ndanā hīmma juanī.

21 Hīndá ot'ā ua ja rā carta 'da yø hyā hīngui pahmū, sinoque ya gui pahmū ngue majuanī ya yø hyā dí xi'ahū. 'Nɛ gui pahmū ngue nūnā rā hyā majuanī, hīn temā fehñī n'youi.

22 Ma gā pahmū ndanā ja ja'ī fehñī ya. Nūnā rā fehñī ya, guehñā rā ja'ī i mma ngue rā Jesús hīnga guehñā rā Cristo bá ɛx Oja ngue dī ndast'abi nā. Nūnā p'ūya, guehñā rá nsūiui rā Cristo nā, porque cøn'a rā Papá, 'nɛ cønnebabi rá Ts'unt'ū Oja.

²³ Nu ra ja'i embi ngue hinga guehna ra Jesús rá Ts'ant'u Oja, guehna hinguí n'youi ra Papá na. Pe nu ra ja'i i mma ngue ra Jesucristo, guehna rá Ts'ant'u Oja na, guehna ra ja'i n'youi ra Papá na.

²⁴ Janangue dami 'yet'ammuih na ra hya rá madi gá 'yøhm. Nu'mø ngue guí et'ammuih na ra hya rá madi gá 'yøhm, ya guí n'yohu rá Ts'ant'u Oja 'mø, xquet'a 'ne'a ra Papá guí n'yohu p'uya.

²⁵ 'Ne xquet'a ra Jesucristo bi yat'i ngue di 'daci ra 'da'yo te para zantho.

²⁶ Dí ot'ah na ra hya na, n'namhma guí pahma ngue 'yop'u 'da ngue nne da hyä'ah.

²⁷ Ra Jesucristo bá penhna Espíritu Santo da mä'ah. Janangue nuyá, ya himma hyoni ngue to da xän'nah te'o ya yø fèhni di xi'ah ya. Porque gues'e a ra Espíritu Santo da xän'nah gátho, ndana majuaní, ndana himma juani. A nu'a te da xän'nah na ra Espíritu Santo, gá gue'a majuaní, hinga fèhni. Janangue nuyá, hont'a ra Cristo da 'yo ni mmuih ya, porque gue'a xän'nah ra Espíritu Santo'a.

²⁸ Ague ma basi'ah, hont'a ra Cristo da 'yo ma mmuih ya, n'namhma ga hah nzammui 'mø dá nuh'a, ya hinga pes'ma sähu 'mø bá eh.

²⁹ Ya guí pahma ngue ra Jesucristo, gá ra nho i n'yo'a. Xquet'a jatho ngue guí pahma ya ngue nu to gá 'yo manho, gue'u yø basi Oja'u.

3

¹ Ma ga pahma ya ngue majuaní di macju na Oja ma Papáhu, porque nuyá, ya yø basi gahu Oja ya. 'Ne majuaní ngue guecu yø basi gahu Oja. Pe mi'da yø ja'i, hinguí padí ngue yø basi gahu Oja'u, porque yø ja'i hinguí pa Oja.

² Ague ma zi cu'ah, ya yø basi gahu Oja ya, 'ne tobe hinda pahma xanho tengü ga cohmu 'mø rá nzequi. Pe di pahma ngue nu'mø bá ehra Jesucristo, ya ga cohmu tengutho'a, porque ya ga nurpah rá hmi tengü.

³ Nu te'o gá tømí ngue da gohi tengutho ra Jesucristo, ya hep'u ra nts'o, i nne di n'yo xanho ra ja'i tengutho i n'yo ra Jesucristo.

⁴ Nu to gá øtra ts'oqui, guehya nuispabi rá ley Oja ya. Porque ra ts'oqui, gue'a ngue nhuít'i ra ley'a.

⁵ Ya guí pahma ngue ra Jesucristo bá ecua ja ra ximhäi ngue di hoga ma ts'oquih. Pe nuná, hin tema ts'oqui bi 'yø'na.

⁶ Nu to gátho n'youi ra Jesucristo, ya hinda siguetho øtra ts'oqui. Pe nu to gá øtra ts'oqui, guehya hinguí timp'u ja yø mmui hanja na ra Jesucristo ya, 'ne hinguí padí te'o na ra Cristo.

⁷ Ague ma basi'ah, 'yo to di há'ah ngue guí 'yøth ra ts'oqui. Nu ra ja'i 'yo manho, ya xanho tengutho ra Jesucristo xanho'a.

⁸ Pe nu'u ga 'yot'a ngue ra ts'oqui øt'e, ra zithu n'youi'u. Porque ra zithu di siguetho øtra ts'oqui'a, asta gue'mø mambi du'mi bá øtra ts'oqui. Janangue bá ecua rá Ts'ant'u Oja ngue di ts'onnbá rá 'befi ra zithu.

⁹ Nu'u yø basi Oja, ya hinguí øtra ts'oqui, porque ya bi nthui ra 'da'yo te di un'Oja. Ya hinguí nne di sigue da 'yøtra ts'oqui, porque ya yø basi Oja.

¹⁰ Ja di nequi ua ya, ndana gue'a yø basi Oja, ndana gue'a yø basi ra zithu. Nu to gá hinguí nne da 'yøtra nho, oque hinguí nne di mahrá mmic'eui, guehya hinyø basi Oja ya.

¹¹ Nuná ra hya rá madi gá 'yøhm, guehna mmana ngue n'na ngu n'najm, jatho ga madi gátho ma mmi'yec'eh.

12 Hinga othua tengutho ra Cain ngue mara n'youi ra zithu, janangue bi hyo ra n'yohu. zHa bi nja ngue bi hyo? Bi hyo, porque ra Cain xants'o te mi ote, janangue bi seyabi ra n'yohu nuna mi otra nho.

13 Ague ma zi cu'ahu, nu'mo bi nu man'u'ahu yo ja'i ua ja ra ximhai, 'yo gadi 'yothohu hanja.

14 Porque mam'met'o emma di 'buhmu, pe ntho ya xtada tuhu. A nuyá, ya dá nthehu ra 'da'yo te ya. Di pahmu ngue dá nthehu ra 'da'yo te, porque dadi mahma cuhu. Nu to hinda mahyo cu, emma 'bui, pe ntho ya xa ndu.

15 Nu to ga nu man'u ra cu, satho ngue ra hyote. 'Ne gui pahmu ngue nu'a ya ga 'bu'a ngue ra hyote, hinga n'na di nthui ra 'da'yo te.

16 Ra Cristo bi 'yurcahu te ga mbon'a ngue di mahra mmic'eiu n'na, ngue bi n'uni bi du conná nguecu. Xquet'a ga njathu p'uya, nu'mo ja ngue da thoju conná nguehma cuhu, ya da za.

17 Xi n'na ra ja'i ngue xangu te pets'i, 'ne da nu ra cu ngue hin'yu te da hyoni, nu'mo hinda huecu ngue di unni te honi, zhague da nza da 'yena ngue di ma Oja p'u ja ra mmui'mo?

18 Ague ma basi'ahu, hinga hontho da bomma nehu ngue dadi mahma mmic'eihu, sinoque di nequi ngue majuaní dadi mahmu, ma ga faxhu ma mmic'eihu.

19 Nu'mo majuaní dadi mahma mmic'eihu, ya di pahmu njuani ngue di othu'a te mmaná hya Oja 'mo. Ya majuaní ngue hu ma mmuihu ngue ya hinda zucu Oja p'uya.

20 Xi'mo ngue su ma mmuihu ngue hinda othu xanho'a te mmaná hya, pe nu'a go da man'Oja, gue'a di nja'a, hinga nu'a go ga mamhmu. Porque pase Oja te ote.

21 A nuya ma zi cu'ahu, nu'mo ya hingui su ma mmuihu ya, ya sap'u ga hahu ra ts'edi ga nzohmu Oja 'mo.

22 Nu'mo te gama cosa ga apu Oja, di 'dachu Oja te di nnehu, porque nuya yo hya di manda, di ec'eihu, nu te nu manho Oja, gue'a di othu'a.

23 Nuna ra hya di manda Oja, guehna ngue ga ec'eihu ra Jesucristo ra Ts'ant'u. 'Ne ga othu te di manda na p'uya ngue n'na ngu n'naju ga madi gátho ma mmui'yec'eihu.

24 Nu to ga ota te ra hya di manda Oja, ya yo n'youi Oja. Nu'a nná pahmu ngue di n'yohu Oja, ngue bá pengahu ra Espiritu Santo.

4

1 Ague ma zi cu'ahu, nu to bi za ma ja'i da 'yena ngue ra Espiritu Santo di bennabi ra hya da ma, 'yo sa 'bexque'a gui ec'eihu te mma. 'Be dami hyacu ra guenda xandonho te ra hya mma, n'namma gui pahmu ngue'mo majuaní ra hya Oja mma, ogue hin'na. Porque xangu yo fehni pengahya ya 'yo ndap'u bi za.

2 Nuyá, ga xi'ahu ha gdi pahmu ngue'mo majuaní ra Espiritu Santo di bennabá ra hya mmaná ja'i ogue hin'na. Nu to gátho mmanya ngue ra Jesucristo majuaní bi nja'i, guehna ra hya Oja mmaná.

3 Pe nu to gátho mmanya ngue himbi nja'i ra Jesucristo, guehna hingui n'youi ra Espiritu Santo na, sinoque guehna ra hya ngue ra nsaiui ra Cristo na. Pe ya xca 'yohmu ngue ja ngue di n'yo ua ja ra ximhai'a ra hya ngue ra fehni. 'Ne ya 'yo'a ra hya'a ya.

4 Ague ma basi'ah, ya yø ja'i'ah Oja ya. Janangue ya gá taphu'u yø fəhni pəngahya. Porque nuna ra Espiritu Santo gui n'yohu, man'na xanzaqui na ngue'a ra zithu n'youi yø ja'i' ua ja ra ximhái.

5 Nu'u yø fəhni pəngahya, yø n'yohu yø ja'i' bəcua ja ra ximhái'u, janangue mman'a te ja ua ja ra ximhái. Yø ja'i' bəcua ja ra ximhái p'uya, nnu manho ra hya mmanya yø fəhni.

6 Pe nuju, ya yø ja'igah Oja. Nu te'o ya rá mpadui Oja ya, di ho da 'yøhya yø hya dí xännbahe yø ja'i'. Pe nu to hingrá mpadui Oja, hingui nne da 'yøhya yø hya dí xännbahe yø ja'i'. Guehna gdá pahmu naya ndana ra ja'i majuaní ra hya mma, ndana ra ja'i himma juani te mma.

7 Ague ma zi cu'ah, nu'u ma mmi'yəc'əih, jatho ngue ga mmahmu n'na ngu n'naj'u ya. Porque nu'a di mahrá mmic'əui, guehna øt'a te rá ts'anni Oja na. Nu'a di mahrá mmic'əui, gue'a rá basi Oja'a. Gue'a rá mpadui Oja'a.

8 A nu'a hindi mahrá mmic'əui, hingrá mpadui Oja'a, porque Oja di madi gátho yø ja'i'.

9 Ja di nəqui p'uya ngue di macju Oja, porque bá penhná 'dants'unt'u ua ja ra ximhái, para ngue da zäp'u ga nthəh ra 'da'yo te conná ngue'a.

10 Xinda hangu gadi mahmu Oja, pe hinjam'mø da zä ga ørpa'u tengutho gui macju. Pe bi 'yurcah Oja ha gui macju, ngue bá penhua rá Ts'unt'u ngue da du ngue di hoga ma ts'oquih.

11 Ague ma zi cu'ah, nu'mø ngu'a bi 'yøt'Oja ngue i macju, nu'u ma mmi'yəc'əih, jatho ngue ga mmahmu n'na ngu n'naj'u ya.

12 Nuna Oja, hinjam'mø to di nnu na. Pe nu'mø dadi mmađi n'na ngu n'naj'u, ya di n'yohu Oja 'mø. 'Nə majuaní dadi mahmu Oja 'mø.

13 Nuna Oja bá penngah ra Espiritu Santo, guehna øt'e ngue ga pahmu ngue di n'yohu Oja.

14 Nuna rá Tsunt'u Oja, dá nusegáhe na, janangue dadi jahe majuaní ngue ra Papá bá penhná Ts'unt'u ua ja ra ximhái ngue da yanyø ja'i'.

15 Nu ra ja'i mma ngue əc'əi ngue rá Ts'unt'u Oja na ra Jesús, guehna ra ja'i rá n'youi Oja na, ngu Oja, ngu ra ja'i hinha gui nhyəgui.

16 Ya dí pahmu ngue di macju Oja, nu'a dí əc'əih ngue majuaní'a.

Nuna Oja di madi gátho yø ja'i'. Janangue nu ra ja'i di mahrá mmic'əui, ya rá n'youi Oja ra ja'i, n'na ngu n'na hinha gui nhyəgui.

17 Jatho ga mahmu Oja co gátho ma mməih, n'namhma ngue ya hinte ga süh 'mø ra pa danj hyaxra güenda. A nua ja ra ximhái ya, nuna Oja rá Papá na ra Jesucristo, guehna ma Papá na.

18 Nu ra ja'i ngue rá mməi gui ma Oja ya, ya hingui su da zu Oja ra ja'i. ¿Teni mantho da zu ra ja'i 'mø ya rá mməi gui madi? Su ra ja'i da zu Oja, pe gue'mø hingrá mməi gui madi.

19 A nuju dadi mahmu Oja ya, porque bi di mma mməih ngue rá madi go bi macju Oja.

20 A nu ra ja'i da 'yənə ngue di ma Oja, pe nnu man'u drá cu, guehna ra ja'i fəhni na. Porque ra ja'i hindi mahrá cu nuna i nnu, ¿hague da nzä di ma Oja nuna hingui nnu 'mø?

21 Guehna ra hya di manda Oja naya ngue nu ra ja'i ənə ngue di ma Oja, jatho di mahrá cu.

5

1 Nu to gátho ɛc'ɛi ngue ra Jesús guehna ra Cristo na, guehna ra ja'i rá basi Oja na. A nuyá, nu ra ja'i di máhrá mmin'yohuui, co 'ne'ya yø basi na ra n'yohu ma mádi jatho ngue dá ma ma mádibi.

2 Janangue nu'mø dadi máhmu Oja, 'ne dí ɔth'u'a ra hya di manda, ya di pahmu ngue nu'ya yø basi Oja jatho dá ma ma mádi.

3 Porque ra ja'i di má Oja, gue'a ɔt'e te di manda Oja'a. Nu'a te gá di manda Oja, gá ɔt'e, hingui nnu manhennitho da 'yøt'e.

4 Porque nu to gátho ya 'bui ngue rá basi Oja, ya hep'u ra nts'o jaua ja ra ximhái. Nuna má nt'ɛc'ɛih u i ja, guehna ga thapra nts'o jaua ja ra ximhái na.

5 Hingongi sá da hye p'u ra nts'o jaua ja ra ximhái, høndya yø ja'i ɛc'ɛi ngue rá Ts'ant'u Oja na ra Jesús, guehya yø ja'i hep'u ra nts'o ya.

6 Mambá ɛcua ra Jesucristo, bi fadi ngue rá Ts'ant'u Oja 'mø mi nxixya p'u ja ra dehe 'ne'mø mi mánná ji p'u bi du. Pe hinga hontho bi nxixya, sinoque bi nxixya 'ne bi tho. Guese ra Espiritu Santo di ja majuanj te'o na ra Jesucristo. A nuna ra Espiritu Santo gá majuanj te mma.

7 Pe nuya hyu ya, badi ja majuanj p'u mahets'i ngue ra Jesucristo guehna rá Ts'ant'u Oja na. Nu'a rá mádi, gue'a rá Papá. Rá yoho, gue'a rá Ts'ant'u Oja, nuna ɔt'e ngue fadi hanja Oja. Rá hyu p'uya, gue'a ra Espiritu Santo. Nuya hyu ya, 'da'igu mma.

8 'Nɛcua ja ra ximhái, guehya di ja majuanj ya hyu yø hya ya, ja di haxhu p'u njuanj ngue rá Ts'ant'u Oja na ra Jesucristo. Nu'a rá mádi, ra Espiritu Santo ɔt'e ngue timma mmah u hanja ra hya. A nu'a rá yoho, bi nequi xanho 'mø mi nja ra nxixya. A nu'a rá hyu, bi fadi xanho 'mø mi tho ra Jesucristo. Gátho ya hyu ya, 'da'igu mma ngue guehna rá Ts'ant'u Oja na.

9 Xi'mø bi man'a n'na ra hya yø ja'i 'ne dá ɛc'ɛih te bi ma, goma gue Oja hinga ɛc'ɛih te mmamp'uya. A nuna Oja, guehna di jase majuanj te'o na rá Ts'ant'u na.

10 Nu'a ɛc'ɛibi rá Ts'ant'u Oja, pase p'u ja rá mmui ra ja'i ngue majuanj te ɛc'ɛi. Nu'a hingui ɛc'ɛi'a te mman'Oja, guehna ra ja'i nnu bethani Oja na, porque hingui ɛc'ɛi'a ra hya bi man'Oja ngue te'o na rá Ts'ant'u.

11 Guese Oja di jacu majuanj ngue di 'dacju ra 'da'yo te para zantho. 'Ne nuna ra 'da'yo te na, di n'nacju 'mø ga ɛc'ɛih rá Ts'ant'u Oja.

12 Nu'a to n'youi rá Ts'ant'u Oja, ya ja ra 'da'yo te. Pe nu to hingui n'youi rá Ts'ant'u Oja, ya hin'yu ra 'da'yo te.

13 Nuya to ɛc'ɛibi rá Ts'ant'u Oja, dá cuarpabi ra carta ya yø hya jaua, di nepe da badi ngue ja ra 'da'yo te para zantho.

14 Nu'mø dá mat'Ojah u, di hahu nzammui, porque di haxu njuanj ngue nu'mø dí áph u Oja n'na ra cosa nu'a dá ne di 'dacju, nuna Oja ørpa masu te dí xihmu.

15 Nu'mø dí pahmu ngue ørcahu masu Oja 'mø tema cosa dí áph u, nu'mø dá mat'Ojah u p'uya, dí pahmu ngue di 'dacju Oja te dí áph u.

16 Nu'mø to padi ngue bi 'yøt'a n'na ra ts'oqui rá cu, 'ne dá zä di mpunnbi, dá marpabi Oja. Oja p'uya di unna 'da'yo te 'mø ngue sá di mpunnbabi rá ts'oqui. Porque ja ra ts'oqui ngue hin'yu rá punnbi, ya ra castigotho tømra ja'i. Nuna ra ts'oqui na, hinte di xi'ahu ngue dá zä gui marpahu Oja ra ja'i ngue di mpunnbi.

¹⁷ Nu'a te xants'o, gä rä ts'oqui'a. Pε ja rä ts'oqui ngue sä di mpunnbabi ra ja'i.

¹⁸ Dí pahmε ngue ra ja'i nnøpa Papá Oja, ya hinga 'yot'a ngue ra ts'oqui da 'yøt'e. Porque rá Ts'ant'ε Oja fähra ja'i ha ni ma, ya himma japi ra zithu di ts'onnbä rá mmai ra ja'i.

¹⁹ A nuyá, di pahmε ngue yø basigahε Oja ya. A nuyá gätho mi'da yø ja'i 'bai rá ngani nximhäi, gä o rá 'yε ra zithu.

²⁰ A nuyá, ya dí pahmε ngue rá Ts'ant'ε Oja bá εcua, 'nε ya bi xoga ma n'yomfεnihε ngue dá pahmε ndana gue'a majuani Oja. A nuyá, ya dí n'yoh'ε majuani Oja ya, guehna ra Jesucristo rá Ts'ant'ε Oja na. Guehna majuani ngue Oja na, 'nε di unna 'da'yo te para zantho.

²¹ Ague ma basi'ahε, 'yo gui thannehε yø dahmε. Da ngut'atho.

2 ra Xuua

Ja ua rá yoho ra carta bi 'yo'tra Xuua.

¹ Nugá dí 'bet'o ngue rá hya Oja, dadi zengua ná ma cu ngue ra xisu rá thanhni Oja. Xquet'a 'ne'u ni basi dadi zengua. A nugá, majuaní ngue gá dadi ma'ahú. 'Ne hinga hongthogá, sinoque di ma'ahú gátho ya to pahna ra hya majuaní.

² Porque gáthogahú ya, 'da'igu ma nt'éc'eiú i ja. 'Ne dí pahmú njuani ngue guehna majuaní na. Guehna ga ec'eiú para zantho naya.

³ Nuná Oja ma Papáhu, da guehna ra Jesucristo rá Ts'ant'u, di huegahú, di 'dacj ra njapi, da hyurca ma mmáihú. Da 'yot'e ngue ga haxhú na ra hya majuaní 'ne da 'yot'e ngue ga mahma mmi'yec'eiú.

⁴ Emméi dadi johya, porque dí haxa njuani ngue nu 'da ni ts'ant'u ya haxra hya majuaní tengutho di 'bejpahú Oja ma Papáhu ngue ga othu.

⁵ A nuya ma zi cu'i, dí nne ga xi'i n'na ra hya ya. A nuna ra hya ga xi'i, himma 'da'yo na, sinoque 'da'iguui na ra hya bi m'mejpahú m'met'o ga othu. Ngut'a dí xi'i ya ngue n'na ngu n'naju, jatho ga madi gátho ma mmi'yec'eiú.

⁶ Nu'mø dadi mahmú Oja, gue'mø dí othu'a te di manda Oja 'mø. A nuna ra hya dí manda Oja p'uya, guehna ra hya ya xcá 'yøhmú m'met'o na, gue'a ngue di mahra mmic'eiui n'na.

⁷ Guehna dí xi'i naya, porque nua ja ra ximhai, ya xangu yø mmamhya 'youa ngue yø fehni. Nuya p'uya, i mma ngue ra Jesucristo himma juani bi nja'i. Nu ra ja'i ngue nguna ra hya mmanya, guehna ra hyate na, 'ne rá nsaiui ra Cristo.

⁸ Damí mfáhmú n'namhma ngue hndi m'me'a ra 'befi guí othu. Damí nehú ngue da ma ma juati xanho ra njut'i di n'na'ahú.

⁹ Nu ra ja'i ngue hinga hont'a te ra hya bi nxännbate ra Cristo nne da ma, sinoque mmammi'da yø hya ngue himbi nxännbate ra Cristo, guehna ra ja'i hingui n'youi Oja na. Pe nu ra ja'i ngue hont'a te ra hya bi nxännbate ra Cristo i mma, nuna, guehna n'youi ra Papá na, da gue'a rá Ts'ant'u Oja n'youi.

¹⁰ Nu'mø to da zøp'u guí 'bahmú, da 'yena ngue da xän'nahú rá hya Oja, pe hingui xännbate'a ra hya bi nxännbate ra Cristo, 'yo gadi unna ts'äya p'u ja ni ngumhmú, 'ne 'yo gadi zenguahú.

¹¹ Porque nu'a di zengua na ra ja'i na, tengutho 'mø dadi hatra ts'edi ngue di nxännbate'a ra hya hinga gue'a.

¹² Xangu mi'da yø hya dí nne ga xi'ahú. Pe hndi nne ga cuati gátho yø hya ua ja ra carta ga pen'nahú. Porque dí tømí ga mmap'u ga ma nu'ahú, n'namhma ga nyasehú, man'natho di njaju mpähá p'uya.

¹³ Dí zengua'i ya yø ts'ant'u ni juhue, xquet'a rá thanhni Oja na.

3 ra Xuua

Ja ua rá hyu ra carta bi 'yo'tra Xuua.

¹ Nugá dí 'bet'o ngue rá hya Oja, dadi zengua'i, ague ma ndø'amigo Gayo. Janjuani dadi ma'i.

² Ague ma zi cu'i, dí äpä Oja ngue da mäxa'i te gui øt'e. 'Ne dí äpi ngue xta nzaqui'i, tengutho ga nzaqui ni nt'ec'ei i ja.

³ Janjuani dá johya 'mø ma øde te mmanya ma cuha bá sømp'u gui 'bwi. Mi zä mi zøcua, bi xiqui ngue gue'a ra hya majuaní gui hats'i.

⁴ Hín'yugui man'na ra johya jag'mø dí øde ngue nuya ma basi ya haxhna ra hya majuaní.

⁵ Ague ma zi cu'i, ya xanho te gui øt'e ngue gui ørpabi ra 'bäxte'u ma cuha, madaque'a n'nanni ni 'yehε, pε gui fäts'i.

⁶ Mambá pengya ma cuha, bá sømp'u gui 'bwi. Nu'mø ma mpetihe, bi xicie ngue εmmei gadi madi. A nuyá, nu'mø bi mapu mahøn'a, dami 'yøtra mate ngue gui fäts'i te honi n'nammä da zä di sigue'a te ga 'yo. Gui 'yørpabi tengutho nne Oja ngue gui 'yøt'e.

⁷ Porque nu'u 'yo ngue ørpabi rá 'befi ra Jesucristo. Nuya yø mefi ya, hingui tømí ngue gue'u yø ja'i hingui εc'ei Oja da mäts'i.

⁸ Janangue jatho ga fäxhu'a to mmanä ra hya majuaní, n'nammä ngue gätho gähu ga mfäxhu'a te ga 'yo ra hya.

⁹ Nugá dá ot'a n'na ra carta ga pennbabi yø ja'i di mpeti p'u ja ra nija. Pε nuna ra Diótfes ngue nne di m'met'o p'u 'bahyø 'yεc'ei, hingui ørpatho masu te dí xifi.

¹⁰ Janangue nu'mø ga mmagä p'uya, ga xi'ahu hanja ngue hingui säya mmanyø fehni conná ngueque. 'Ne hinga høn't'a øt'a p'uya, sinoque händi unnä ts'äya'u ma cuha sømp'u 'bwi. Nu'u te'o nne di unnä ts'äya, hingui nnepe, 'ne høn'athi p'u ha di mpeti yø 'yεc'ei.

¹¹ Ague ma zi cu'i, 'yo gui øt'e tengu na ra nts'o øt'a dí xi'i ya. Sinoque gue'a xanho gui 'yøt'e. Nu ra ja'i øt'a te xanho, gue'a rá basi Oja'a. Pε nu'a to øt'a te xants'o, ya hingrá mpadiui Oja'a.

¹² Gätho yø ja'i i nnømmanho na ra Demetrio, 'ne majuaní'a te dí øde i hma. Nugähe xquet'a dadi jahe majuaní ngue xanho te ga 'yo na, 'ne gui pahmu ngue nu'mø dá mangähe n'na ra hya, majuaní'a te di mmam'me.

¹³ I ja mi'da yø hya dí nne ga xi'i, pε händi nne gä ga cuatä ua ja ra carta yø hya.

¹⁴ Porque dí tømí ngue himmä ya'atho ga mmap'u, ya da zä ga nyaseui p'uya.

¹⁵ Da hyut'a ni mmwi Oja. Di zengua'i ni amigo 'bæcua. 'Yørcä ra mate dami zengua quits'u n'na ngu n'na'u ma amigogähe 'bap'u gui 'bahmu.

Ra Judas

Ja ua ra carta bi 'yo'tra Judas.

¹ Nugä drá Judas, rá mēfigä rá Jesucristo, dadí n'yohugä'be rá Jacobo. Dadi zengua to gä bi zon'nä Oja. Emmēi di mā'ahū Oja. Rá Jesucristo p'uya, fā'ahū.

² Dī nne ngue man'na di dinnī mmāihū ngue di huēc'ahū Oja. Dī nne ngue emmēi di mā'ahū Oja 'nē dā hyut'a nī mmāihū.

³ Ague mā zi cu'ahū, janjuani dá ne ngue xca ot'ahū rá carta ya yø hyä n'youi nā rá nho dá nthēhū ngue ya dá nyamhmū. Pē jap'ū man'na rá hyä ja ts'editho ga otra carta ga pēn'nahū p'ū. 'Yo guí nnehū ngue to di ts'onna rá hyä di ēc'ēihū, guehnā rá hyä i ja para zantho nā. Pē n'na nditho bi un'Oja te'o gā o rá 'yē.

⁴ A nuyá, 'bū i'da yø ja'í ngue hīngyø hoga 'yēc'ēi. I hāte, guehya mmānya ngue sã ga siguetho ga øthū rá nts'o, porque ja rá mpunnbate Oja, i ēnā. Pē ngue ngūnā rá hyä mma, ya cøn'a mā Ojahū, co 'nē'a mā Hmūhū Jesucristo cōni. A nuyā p'uya, ya manjam'møtho nt'ot'í p'ū ja rá Macā Libro ngue guehya yø ja'í dā ma rá castigo ya.

⁵ Madague'a ya guí pahmū nā rá hyä ga xi'ahū ya, pē dī nne ga bēn'nahū te xa 'yøt'Oja yø pa xa thogui. Porque nu'mø mambá jupū ja rá hāi Egipto ya yø ja'í Israel, m'mefa p'uya, bi hyo'ū to hīmbi 'yēc'ēi te bi mā.

⁶ Dami bēmhmū te bi tho'ū yø anxē hīmbi zupra 'bēfi mī pēfi, sinoque bi zop'ū'a te mī pēp'ū mahēts'í. Nunā Oja, xā ndut'í conyo cadena p'ū ja rá 'bexui mēnte dā zōnnā pa dā njā rá ts'ut'abi.

⁷ 'Nē dami bēmhmū te bi jap'a Oja'ū yø mmēngu p'ū ja rá hnīni Sodoma 'nēhrā hnīni Gomorra conmī da yø hnīni guerp'ūtho mambí ja. Mī njap'ū yø ja'í mī 'bup'ū ngue 'yots'om'māi tengutho øtyø ja'í 'bup'ū guí 'būhmū ya ngue 'yots'om'māi. 'Bū i'da ngue yø mmīn'yohūse mādi 'berpa rá sã tengutho 'mø drā xisu. Pē bi nzø ya yø hnīni ya n'namhma ngue nu to gātho øtyø ts'oqui dā badi ngue di njapra castigo m'mefa conā sibi para zantho.

⁸ Tengutho di xi'ahū ya, xquet'a njarbutho'a te øtyø fehni xānnbate p'ū guí 'būhmū. Nu'ū, di ts'antyo dá, ēnā ngue bi t'uti ngue dā zā dā 'yøt'a xants'o ngue di ts'onyo do'yo. Embi ngue hīngui ja ts'edi ga øthū ya yø hyä di 'bejpaḥū Oja ga øthū. 'Nē nnømman'ū tate ja yø ts'edi.

⁹ Nu'mø mī dū rá Moisés, nu'a rá 'bet'o anxē Miguel bi njun'mā hyāi rá zithu ngue di nuennbabi rá do'yo. Pē nu'a rá Miguel hīmbi hyä rá ts'edi xtā nnømman'ū rá zithu, xtā 'yēmbi ngue dā ma rá castigo. Sinoque høntho embi: "Di hēc'a'í Oja", bi 'yēmbi.

¹⁰ Pē nuyā yø n'yohū di xi'ahū ya, nnømman'ū ja yø ts'edi 'nē hīngui padí hanja. Tengutho yø zūē ngue hīn'yū yø n'yomfēni, nu'a rá nts'o so yø mmāi gue'a øt'a, njarbutho ya di xi'ahū ya, guehya dī m'mehya.

¹¹ Nuyā yø ja'í ya, Hague ngu rá nū dā zā ya. Porque tēntho rá nts'o bi 'yøtra Caín. A nuyā p'uya, øtra ts'oqui ngue dā dahra mēnyu, tengutho bi 'yøtra Balaam. Pē dī m'mēdi tengutho rá Coré, dī m'mēdi ngue hīmbi ne xtā 'yøde te mman'Oja.

¹² Nu'mø pap'ū ja rá ngo guí øthū ya yø ja'í di xi'ahū ya, di 'berpabi yø sã'ū yø ja'í njuantho yø 'yēc'ēi. Porque nuyā yø ja'í ya di ho dī nsihmē, pē hīngui nnu mansu mī da yø ja'í 'bup'ū ja rá ngo. Høntho nne ngue dī nniyase. A nuyá, hīn temā nho dā 'yøt'ahū ya. Ya guí nnuhū n'na rá jogui 'mø bá ḥā rá ndāhi,

'nε hĩmbj n'ye, njarbũtho ya. Nuyá, guehya tengutho yø za hĩngui zũ'mø bi zønná pa dĩ nzũdi. Ya xandũ, janangue hĩngui zũdi, 'nε majuanĩ ngue xandũ ngue nu'mø mĩ sat'i, bi c'ũts'i.

¹³ Nuyá yø ja'ĩ ngue høndrã nts'o ga 'yo, guehya yø ja'ĩ gui nhyeĩpa yø fanthe jap'ũ ja ra jathe ya, nup'ũ nĩ gohrã ts'otho xants'o rá fugui høts'e, njarbũtho ya. Guehya tengutho yø sø 'mø dãdi pomp'ũ thogui. Guehya dã ma rá castigo para zãntho ya, dã map'ũ ja ra ts'a'bexui.

¹⁴ Dato yø papá bĩ m'mũi bá fũdi astã rá Adán, mĩ m'mũ'a rá yoto, ya ra Enoc. Guehnã rá Enoc bĩ mã te dĩ nja, bi 'yεnã: "Nu'mø bá εcua Oja, yø mahuahĩtho yø mãca anxε dã n'youi.

¹⁵ Dã εhε ngue dã 'yørpa ra ts'ũt'abi gãtho yø ja'ĩ. Gãtho yø ts'oc'εi hĩngui εc'εi Oja dã ma rá castigo ngue'a te gãmã nts'o xã 'yøt'e, dã gue'a te gãmã ts'omhya xã xi Oja p'ũ ha yã", bi 'yεnã.

¹⁶ Nuyá yø nemhya, hĩnjongui pøni ngue dĩ nnu manho. I nne ngue nu'a te go nnepyø mmũi dã 'yøt'e, gue'a dĩ nja'a. Nu'mø ya, εnã ngue pãε. Di hoqui te xihyø ja'ĩ, para ngue dã zãp'ũ dã guĩpabi te honi.

¹⁷ Ague mã zi cu'ahũ, dãmĩ bεmhũ mã rá hyã bi xi'ahũ m'met'o ya yø representãntã mã Hmũhũ Jesucristo.

¹⁸ Nuyá, bĩ mã ngue hante dã gaxyø pa di 'yεp'ũ, dĩ m'mahyø ja'ĩ ngue dã denthø'ũ yø hyã xandũxqui. Guehya yø ja'ĩ dã 'yøtho'a ra nts'o so yø mmũi ya.

¹⁹ Guehya yø n'yohũ 'uεnyø ja'ĩ ya. Gue'a rá 'yu cãmbãε yø n'yomfεnĩ dã 'yøt'e. Hĩngã gue'a rá 'yu di unnã Espĩritu Santo ga 'yo.

²⁰ Pε ague mã zi cu'ahũ, dãmĩ 'yøt'e ngue man'na dĩ ndũ nĩ mãca nt'εc'εi hũ i ja. Nu'mø guĩ mmat'Ojahũ, dãmĩ unnã 'yu rá Espĩritu Santo ngue di bεn'nãhũ te guĩ mmãmhmũ.

²¹ Yo gãdĩ ãnthohũ rá mãte Oja. Nũnã mã Hmũhũ Jesucristo ja rá nhuεcãte nã. Mã gã tømhmũ ngue di 'dacjũ rá te para zãntho.

²² Nu to yobεnĩ, dãmĩ hãthũ rá ts'edi ngue 'yo di thãt'i.

²³ Pε nu'ũ ya xã thãt'i, dãmĩ yanĩ, tengutho 'mø gui hyã'a n'na rá nzũnza di o sibi ngue hĩngui nnepe dã guadi dĩ nzø, gui jarbũ. Dĩ nja nĩ nhuεcãtehũ ngue mĩ'da yø ja'ĩ, pε dãmĩ mfãhmũ, mãmĩ njahũ p'ũ tengu øt'ũ. Nup'ũ gdi bεmhũ ya yø ja'ĩ ya, tengutho 'mø xãnguahyø ulu ngue'a rá nts'o ga 'yo, hĩngui sã ha dĩ mbεnnbi.

²⁴ Hønsε Oja ja rá mfadi, 'nε ja rá ts'edi ngue fã'ahũ hĩngui 'yøthũ rá ts'oqui. Oja dã 'yøt'e ngue hĩnte mãnts'o dã dĩn'nãhũ 'mø rá pa guĩ m'mãhmũ p'ũ ja rá hmi rá dã. Nu'a rá ora'a p'ũya, ya dã zã guĩ johyahũ.

²⁵ Nũnã Oja bi yanjũ connã nguehrã Jesucristo. Maguesε Oja ngue jãε rá ts'edi, 'nε guehnã tãte hangũ rá pa para zãntho nã. Dã ngũt'atho.

Apocalipsis

Nuna ra Jesucristo, ja ua ya yø hya bi 'yutra Xuua, bi japi da badi te ja ngue di nja m'mefa.

¹ Nuya yø hya ja ua, guehya nnepra Jesucristo da fadi hanja ya. Oja bi japra Jesucristo ngue nu'u yø mæfi Oja, da badi hanja ya yø hya ja ngue n'na zihmantho di nja. Nugä drä Xuua, ra Jesucristo bá penngagui rá anxe, bi jaqui dá padj hanja na ra hya na.

² Ma ga xi'ahü te gä dá nu. Ga xi'ahü hanja na te gäma hya dá øde. Ra Jesucristo bi xiqui xanho hanja na rá hya Oja.

³ Nuna rá hya Oja bi 'urqui, ra mmenthi di nthëui te'o da manna hya p'u ha di mpæti yø 'yεc'ei. Nε xquet'a ra mmenthi di nthëui yø ja'i da 'yøde hanja ya yø hya nt'ot'i. Nu te ra hya da 'yøde, gue'a da 'yøt'a. A nuya yø hya ja ua, himma ya'atho di nja ya.

⁴ Nugä drä Xuua dadi zεnguagä'u yø 'yεc'ei rá m'mæp'u yoto yø hnini rá njap'u ja ra häi Asia. Oja di jap'ahü 'nε da hyut'a ni mmæihü. Nuna Oja i 'bühya, ximmangu dyø pa xa thogui ya mi 'bui, 'nεhyø pa di map'u, hangu yø pa di sigue di m'mæi. Di jap'ahü na ra Espiritu Santo, nuna εntho yoto yø nyot'i i nεqui p'u ni hyandrä nthuts'i Oja.

⁵ Di jap'ahü na ra Jesucristo, guehna xifi xanho yø ja'i hanja Oja na. Go rá mæditho bi bεnna te 'mø mi du na, 'nε guehna ja rá ts'edi ngue di manda gätho yø dast'abi 'bucua ja ra ximhäi na. Guehna ra Cristo di macju 'nε bi du. Nu'a rá ji bi mäni, gue'a i hoga ma ts'oquih'u'a.

⁶ Nuna ra Cristo øt'e ngue ma n'yohü p'u ha di manda ngue ndast'abi. Bi 'dacju ra 'bæfi ngue dyø mmæcjahü, para ngue da zäp'u ga thannehü na Oja rá Papá. A nuyá, ma ga εspahü na ra Cristo maguesε, ngue ja rá ts'edi para zantho. Da ngut'atho.

⁷ A nuyá, nuna ra Cristo, nu'mø bi zøhø di 'yε mahεts'i, da n'youi ra gui. Gätho yø ja'i da nu. Nuya yø ja'i bi cuarpü ja ra pont'i da nu 'mø bi zøhø. Nu'mø bi nu yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi, gä di nya dümmæi. Da ngut'atho.

⁸ Nuna ma Hmüha Oja jase rá ts'edi, nguna ra hya xicju, i εna: "A nugä para zantho di 'bui, porque ya nmi 'bucä p'u bá fudi bá nja yø cosa ja ya. Da guehya, nu yø cosa i ja, jap'u rá nzeui, pε nugä ga sigue ga m'mæi para zantho", i εna. Porque nuna Oja i 'buhya, ximmangu dyø pa xa thogui ya mi 'bui, 'nεhyø pa di map'u, hangu yø pa di sigue di m'mæi.

⁹ Nugä drä Xuua, gä dadi ncüha, gäthogahü, ya ma n'yohü ra Jesucristo. A nuyá, di tocagahü ngue di sähü ra n'u ya. Pε gä di ohü rá 'yε ra Cristo nuna di hacju ra ts'edi ngue ga seti hangu ra n'u ja ngue ga thøhmü. A nu'mø ma mo'mucä p'u Patmos, ja n'na ra t'ühäi ja made ra jathe, ja dá op'u ra fädi. Bi joqui ngue dá mambrä hya Oja, dá xicä yø ja'i te'o na ra Jesucristo.

¹⁰ Nuna n'na ra pa ngue mi thanne yø ja'i ra Hmu Jesús, ra Espiritu Santo bi pärcagui ma nthandi, 'da ma'dan'yo dá nu. Dá øcua ja ma xätha ngue nts'edi ga nzocä n'na n'cei. Nup'u dá øde, tengutho 'mø bi 'bixtra corneta.

¹¹ Nu'a bi zoqui bi 'yεngui:

—A nugã para zantho dí 'bui, porque ya nmi 'bucã p'ũ bá fudi bá nja yø cosa i ja ya. Dã guehya, nu yø cosa i ja, jap'ũ rá nzegui, pɛ nugã gã sigue gã m'mui para zantho. Ague Xuua, dami cuatrá sũcuã te gã guí nnu ya. Gui pɛnnbã rá sũcuã yø 'yɛc'ɛi 'bũ'ũ yoto yø hñini rá njap'ũ ja rá hãi Asia. Nuya yoto yø hñini ya, guehna rá hñini Efeso, rá hñini Esmirna, rá hñini Pérgamo, rá hñini Tiatira, rá hñini Sardis, rá hñini Filadelfia, rá hñini Laodicea.

¹² Nugã drã Xuua, dá 'bãrbũya ngue dá hɛt'a nzoqui. Pɛ nu'mø mã 'bãt'i, dá nu yoto yø mfoxiyo ngue rá oro.

¹³ Nup'ũ ja'ũ yoto yø mfoxiyo p'ũya, dá hɛti ngue ɛt'inde n'na rá n'yohũ. He rá he søt'e asta yø gua. Rá tiya p'ũya, gã rá oro di ngut'i.

¹⁴ Yø xtã p'ũya, gã rá t'axi, ɛnã rá t'axcã xide'yo ogue rá t'axcã sɛ. Yø dá p'ũya, di yoxni tengutho rá thai rá sibi.

¹⁵ Yø gua p'ũya, di yoxni tengutho rá t'ɛgui 'mø bá pømp'ũ ja rá orno ngue xã mma mats'uxt'i xandønho. Nu'a gã nt'øde 'mø bi nya p'ũya, tengutho gui hi rá ndate dehe.

¹⁶ Nup'ũ ja rá 'yɛ ngue rá n'yɛi, i hã yoto yø sø. I pømp'ũ ja rá ne n'na rá ts'anjuai ja yoho yø hɛti. Rá hmi p'ũya, di yoxni tengutho gui yotra hyadi 'mø hĩnte jutĩ.

¹⁷ Mã hɛrpu 'bãi, dá tãgui tengutho n'na rá du, dá sop'ũ ja yø gua. Bi macrá 'yɛ ngue rá n'yɛi, bi doscãgui, bi 'yɛngui:

—'Yo guí sũ. Go guecã dí 'bui para zantho, porque ya nmi 'bucã p'ũ bá fudi bá nja yø cosa i ja ya. Dã guehya, nu yø cosa i ja, jap'ũ rá nzegui, pɛ nugã gã sigue gã m'mui para zantho.

¹⁸ Guecã dí 'bui hangũ rá pa. 'Nɛ bi hnu ngue dá tu, pɛ nuya dí 'bui para zantho ya. Go dí hagã rá nsogui ngue rá ndate, go dí hagã rá nsogui p'ũ 'bũhyø ánima.

¹⁹ A nuyã, dami cuatrá sũcuã te gãma hyã guí nnu ya. Cuatrá sũcuã'a te bi nja ya, dã gue'a te di nja m'mefa.

²⁰ Nuyã, gã xi'i te gã mbønya yoto yø sø gã nua ja mã n'yɛigã ya. Co 'nɛhya yoto yø mfoxiyo ngue rá oro di mãsqui, gã xi'i te gã mbøni. Nuya yoto yø sø gã nu, guehya gã mbøni ngue yoto yø mɛfi Oja ya. Guehya 'bet'o p'ũ di mpeti yø 'yɛc'ɛi ngue yoto yø hñini ya. A nuya yoto yø mfoxiyo gã nu, guehya gã mbøni ngue yoto 'bui yø 'yɛc'ɛi ya.

2

¹ Dami 'yotra carta, gui pɛnnbãbi rá mɛfi Oja 'bet'o p'ũ 'bũhyø 'yɛc'ɛi'a rá hñini Efeso. Ja ua ya yø hyã gui 'yot'i, gui 'yɛmbi: “Nguna rá hyã mmãna ja yoto yø sø p'ũ ja rá n'yɛi, nuna di thɛrbũ mãde ha ja yoto yø mfoxiyo ngue rá oro. I ɛnã:

² Dí pacã te gã guí øthũ. Dí padĩ ngue guí hã rá ts'edi guí ørpaũ rá 'bɛfi Oja. 'Nɛ guí seti hangũ rá n'ũ guí thohmũ. Dí pacã ngue hĩn gadi nsixũ yø ts'oc'ɛi. 'Nɛ dí padĩ ngue pønyø ja'ĩ ngue nne dã hyã'ãhũ, i ɛnã ngue mã representante. Pɛ gã hyãspaũ rá gãenda te gã 'yo ya yø ja'ĩ ya, 'nɛ gã tĩnnbãhũ ngue guehya fɛhni ya.

³ Guí seti hangũ rá n'ũ guí thohmũ, 'nɛ 'bũ i'da ngue ɛmmɛi ørcãgui mã 'bɛfi, hĩna gã ngohyø mmũ.

⁴ Pɛ nugã jap'ũ n'na rá hyã nnã sũ'ãhũ. Nuna rá hyã nã ngue zits'ũtho gadi macjũ, ya hĩnni mantho gadi macjũ tengutho p'ũ bá fudi, ngue janjuani gã hyo ni mmũ gã macjũ.

5 Damí bɛnɪ ha bɪ nɔap'u guá ets'i ngue gadi maɕju. A nuyá, damí 'bá'ni mmáihɛ n'na zihmantho, damí maɕju tengutho gmí ɔthɛ m'met'o. A nu'mø ngue hingui nne gui maɕju, ga mmagá p'u ngue ga hacá ni mfoxiyohɛ p'u ha ja.

6 A nuna n'na ra hya jap'u gui ɔthɛ, dí nnu manhogá na, ngue madits'u gui nnu manhohɛ'u yø hya xännbabi yø ja'i ra Nicolás. A nugá p'uya, xquet'a 'nequi madits'u dí nnu manhogá na ra hya na.

7 Nu ra ja'i ja rá gu, da 'yøhya yø hya ja ua xihyø 'yɛc'ɛi ra Espiritu Santo, i ɛna: Nu ra ja'i da bɔni ngue da dapra nts'o i ja, ga unna nt'ɛdi ngue da zaprá ndát'a ra za 'báp'u ja rá nhuaza Oja. Nu'mø bi za ra ndát'a ra ja'i, ra ja'i p'uya dí m'mai para zantho, i ɛna”.

8 Damí 'yotra carta, gui pennbabi rá mɛfi Oja 'bet'o p'u 'bøhyø 'yɛc'ɛi'a ra hnini Esmirna. Ja ua ya yø hya gui 'yot'i, gui 'yɛmbi: “Nguna ra hya mmanna ya mi 'bø mø mambá fudi bá nja yø cosa i ja ya, 'ne di sigue dí m'mai para zantho. Guehna bi dü na, pɛ mahømbi m'mai. I ɛna:

9 Dí pacá te gá gui ɔthɛ. Dí paɔi ngue xangu ra n'nu gui sãhɛ. 'ne dí paɔi ngue gui hyoyahɛ, ngue hin'yɛ ra mɛnyu. Pɛ madague'a, tate di muui na ra nho di 'da'ahɛ Oja. Dí paɔi ngue nnømmán'u'ahɛ yø ja'i nuya ɛna ngue yø judío. Pɛ nuya yø ja'i ya, guehya hingyø ja'i Oja ya, sinoque guehya yø ja'i ra zithu ya.

10 'Yo gui suh'a te ra n'u ja ngue gui thohmɛ ya. Porque ra zithu di nja ra pa da 'yøt'e ngue gui n'ofádihɛ. Ja da fap'u p'uya ngue'mø majuaní gui ɛc'ɛigahɛ xanho, oque hin'na. Di sá'ahɛ ra n'u n'net'a ma pa, pɛ 'yogui hegahɛ madague'a gui tuhɛ. Cabo ga jut'ahɛ conná 'da'yo te para zantho.

11 Nu ra ja'i ja rá gu, da 'yøhya yø hya ja ua xihyø 'yɛc'ɛi ra Espiritu Santo, i ɛna: Nu ra ja'i da bɔni ngue da dapra nts'o i ja, ya hinda tho'a rá yondi ra ndate, i ɛna”.

12 Damí 'yotra carta, gui pennbabi rá mɛfi Oja 'bet'o p'u 'bøhyø 'yɛc'ɛi'a ra hnini Pérgamo. Ja ua ya yø hya gui 'yot'i, gui 'yɛmbi: “Nguna ra hya mmanna pønna ne n'na ra juai mandø nts'atho, ja yoho yø hɛti, i ɛna:

13 Dí pacá te gá gui ɔthɛ. Dí paɔi ngue gui 'bøhmɛ p'u ha 'bøhyø ja'i di manda ra zithu. Pɛ dí paɔi ngue gui ɛc'ɛigahɛ xandønho. Nu'mø ra pa mi hatra ts'edi ra zithu'u ni mmɛnguhɛ ya, ngue bi bɛnra Antipas bi hyo, bi api ngue xifi xanho yø ja'i hanja'a ma hya, pɛ hingá hyegahɛ.

14 A nuyá, jap'u 'da yo hya gui ɔthɛ ngue hĩndi nnu manhogá. Porque nuna ra hya bi nxännbate manjam'mø ra Balaam, 'bap'u 'da ni amigohɛ ngue tenna ra hya na. Guehna bi xännbabi ra Balac, bi xifi ngue da japyø judío da 'yotra ts'oqui, ngue da zi'a te pørpabi yø dahmu, m'mefa p'uya di n'yots'om'mai.

15 Nuna man'na ra hya p'uya, xquet'a 'bap'u 'da ni amigohɛ ngue tenna hya bi nxännbate ra Nicolás. Conque nuna ra hya xännbate na, madits'u ngue dí nnu manhogá na.

16 Pɛ nuyá, 'yo gadi unna 'yu yø ja'i ngue di xãhya yø hya bi nxännbate na di xi'ahɛ ya. Damí xihyø ja'i ngue nuna ra hya xännbi, da hyep'u. Porque nu'mø himbi ne yø ja'i da hyep'u na ra hya di xãdi, ga mmasɛgá p'u. Nuya yø ja'i hingui nne da hyep'u ya yø hya di xãdi, ga sãsegá'be conná juai pømma nɛ.

17 Nu ra ja'i ja rá gu, da 'yøhya yø hya ja ua xihyø 'yɛc'ɛi ra Espiritu Santo, i ɛna: Nu to da bɔni ngue da dapra nts'o i ja, ga japi da zi ra hmɛ bi ja mahɛts'i, guehna ra hmɛ hingui facua ja ra ximhai na. 'Ne ga unna n'na ra t'udo xa

nt'axi. Nunā rā t'ado ga unni, nt'ot'i n'na rā thuhū mā'da'yo, h̄injonguī padī hanja. Sinoque ja ngue dā bāse hanja'a to dā hyanna do, i enā”.

18 Damī 'yotra carta, gui p̄ennbabi rā m̄efi Oja 'bet'o p'ū 'bahyō 'yēc'ēi'a ra hn̄ini Tiatira. Ja ua ya yō hyā gui 'yot'i, gui 'yēmbi: “Nguna rā hyā mmannā Ts'ant'ū Oja, nuna di yoxni yō dā tengutho gui 'yotra' thai rā sibi. Yō gua p'ūya, di yoxni tengutho rā t'ēgui mats'uxt'i xandōnho. I enā:

19 Dī paçā te gā guī ōthū. Dī padī ngue gadi macj'ū nē dī padī ngue n'na ngu n'na gadi mmahmū. Dī padī ngue guī ēc'ēigahū xandōnho. Dī padī ngue guī ōrpahū rā 'bēfi Oja. Dī padī ngue nu'a te rā n'ū guī thohmū, gā guī sēthū. Dī padī ngue nu'a te rā nho guī ōthū, mān'na tate xanho te guī ōthū ya, ngue'mō rā mudi.

20 Pē nugā, jap'ū n'na rā hyā nna sū'ahū. Porque nuna rā hyā xānnbate ra Jezabel, gadi unthohū rā 'yū. Nunā rā xisu nā, i enā ngue Oja dī bēnnbabi rā hyā xānnbate, pē h̄imma juani. Porque dī padī ngue hāt'ū yō ja'ī xānnbi. Embi ngue sātho dī n'yots'om'māi rā ja'ī, nē embi ngue sātho dā za rā ngō pōrpabi yō dahmu.

21 Nugā dī tō'mā nā rā Jezabel, xamhmatho dā hyēp'ū'a rā n'yots'om'māi ga 'yo, pē h̄ingui nne dā hyēp'ū.

22 Jananguē nuyā, gā japi di hyēnni dā 'yoxrā t'ots'i. Gā japi dā zā rā n'ū. Nu to gā xā hyāt'i ngue n'yots'om'māiui, nu'mō h̄indi 'bātyō mmui ya hāt'i ngue dā hyēp'ū rā nts'o ōt'e, xquet'a gā japi ngue mathoguiho dā zā rā n'ū.

23 Nunā rā Jezabel, gā hogā yō ja'ī nuyā xa hyāt'i, i nnōpe ngue yō bāsi. Ja dā bap'ū yō 'yēc'ēi 'bui ndap'ū bi zā p'ūya ngue dī parbabi yō n'yomfēni yō ja'ī, nu te gāma hyā mbēmp'ū ja yō mmui n'na ngu n'na, gā dī padī. N'na ngu n'na'ahū, nu te gā guī ōthū gue'a rā njut'ī dī nja'a.

24 Pē nunā rā Jezabel xānnbate rā hyā p'ū ja rā hn̄ini Tiatira, xangu h̄ingui nne gui tēnhū nā rā hyā nā. Porque nuyā yō hyā exā dī xāhyō ja'ī ngue nne dā bađi xandōnho te ēga 'yo rā hyā rā zithū, ya h̄ingui nne gui xāhmū ya yō hyā ya. Pē conni parte, ya h̄in'yū te gdā sū'ahū.

25 Nunā rā hyā ya xcā bēnthū, damī sigue ngue gue'a gdī n'yohū'a ya, asta gue'mō dā ēcā mahōn'a.

26 A nuyā, nu to dā bōni ngue dā dapra nts'o i ja, nē dā 'yōt'e te dādi 'bēpi, nē di sigue dā 'yōt'e asta guep'ū rā nzequi, guehna rā ja'ī gā unna cargo ngue dī manda yō nación.

27 Mā Papā bi 'dajmā cargo, gā ja'ahū p'ūya gā 'da'a ni cargohū. Pē mandō nzaquitho rā ts'edi gā 'da'ahū. Nu'mō h̄imbi 'yōtyō ja'ī nā rā hyā guī xihmū dā 'yōt'e, gui japhū yō ja'ī tengutho 'mō bi thespa rā t'ēgui n'na rā ts'oye, ngue 'bexti mpōde.

28 Xquet'a gā 'da'ahū rā dāsō bī pōx'mō xudi.

29 Nu rā ja'ī ja rā gu, dā 'yōhna rā hyā xihyō 'yēc'ēi rā Espiritu Santo”.

3

1 Damī 'yotra carta, gui p̄ennbabi rā m̄efi Oja 'bet'o p'ū 'bahyō 'yēc'ēi'a ra hn̄ini Sardis. Ja ua ya yō hyā gui 'yot'i, gui 'yēmbi: “Nguna rā hyā mmanna to p̄ennbabi rā Espiritu Santo ya yoto yō hn̄ini, nuna hā yoto yō sō. I enā: Dī paçā te gā guī ōthū. Dī padī ngue nup'ū ha guī yahū, guī enā ngue ya guī ōthū xandōnho rā 'bēfi Oja. Dī paçā p'ūya ngue h̄imma juani guī n'yohū rā ts'edi Oja.

² 'Yo nimantho guí säyathohu, dami mpefi ngue gui hathu ra ts'edi yø ja'i. 'Yo guí nnehu ngue nimantho da hyep'u Oja mü'da yø ja'i. Porque dí nnugá ngue guí säyathohu, guehna hingui nnu manho ma Ojagá naya.

³ Man'nan'yo mi 'yot'e ngue gui pumbeni ya yø hya bi sän'nahu. Nu te gäma hya bi si'i gui 'yøthu, da gue'a gui 'yøthu'a. 'Yo nimantho gui säyathohu. Nu'mø hingá ja ndummai gui 'yøthu ya yø hya di xi'ahu ya, jagui thambenihu ya ga söcá p'u gui 'bahu, tengutho 'mø bi zøhra be, porque hingui pahmu tema ora ga söhø.

⁴ Pe dí padi ngue nup'u ja ra hnini Sardis, 'bap'u 'da yø 'yec'ei ngue hñdi ts'onyo he bi un'Oja. Guehya 'dap'u ga n'yo'be ya, da hye yø t'axca he. Gue'a yø njut'i'a ngue himbi ts'onyo he bi t'nni.

⁵ A nuyá, nu to da böni ngue da dapra nts'o i ja, gue'a da hye rá t'axca he'a, 'ne hingá thujpabi rá thuhu p'u ja ra libro nt'ot'i yø thuhu ya yø ja'i ja ra 'da'yo te. Nup'u 'bahu Papá, conyo anxé 'dap'u 'bahu, ja ga mmanjá p'u ngue guehya ma ja'i ya.

⁶ Nu ra ja'i ja rá gu, da 'yøhna ra hya xihyø 'yec'ei ra Espiritu Santo".

⁷ Dami 'yotra carta gui pennbabi rá mefi Oja 'bet'o p'u 'buhyo 'yec'ei'a ra hnini Filadelfia. Ja ua ya yø hya gui 'yot'i, gui 'yembi: "Nguna ra hya mmanjá majuaní ngue gá ra nho øt'e, 'ne nu'a ra hya mma gá majuaní. Guehna hannbabi rá nsogui ra dast'abi David. Nu'mø bi xocra goxthi, hñjongui sä da nøt'e. Nu'mø bi nøtra goxthi, hñjongui sä da xoqui. I ena:

⁸ Dí pacá te gá gui øthu. Dí padi ngue nuna ma 'befi, madi zits'u gui ha ra ts'edi gui 'yøthu na ra 'befi na. A nu'a gni 'yørpahu masu na ra hya dí mma, hingui cøngahu ma thuhu, janangue dá xoc'ahu n'na ra goxthi ngue hñjongui sä da nøt'e.

⁹ A nuyá yø ja'i o rá 'ye ra zithu, guehya exa ena ngue yø judío ya, pe himma juani ngue guehya ma ja'igá ya, sinoque fehni. A nuyá yø ja'i ya, ga japá ngue di ndantøhmü p'u ha gui 'bahu. Ja da bap'u p'uya ngue dadi ma'ahu.

¹⁰ Nugá dí xi'ahu ngue gui seti hangu ra n'u ja ngue gui thohmu. Nuna ra hya dá 'bep'i gui 'yøthu, gue'a gá 'yøthu'a. Janangue nuyá, ga faxahu 'mø gá sähu ra n'u da thogui gátho yø ja'i 'bai rá nguni nximhai. Ja da fap'u ndana ra ja'i da böni ngue xanho rá nt'ec'ei.

¹¹ N'na zihmantho ga ma ecá. 'Yo gadi thøhmü na ra hya ya xca benthu, n'namha ngue hingá n'an'yo to di tocabi ra njut'i ja ngue di n'na'ahu.

¹² A nuyá, nu to da böni ngue da dapra nts'o i ja, gue'a da gohi ngue drá døts'e rá ngu ma Oja'a. 'Ne hñjam'mø da 'uemp'u di m'mäi. Nu'a rá thuhu ma Oja, ga cuarpabi ra ja'i. 'Ne ga cuarpabi ra ja'i rá thuhu na ra 'da'yo Jerusalén bi ja mahets'i, gue'a rá hnini ma Oja'a. 'Ne xquet'a ga cuarpabi ra ja'i ma 'da'yo thuhu.

¹³ Nu ra ja'i ja rá gu, da 'yøhna ra hya xihyø 'yec'ei ra Espiritu Santo".

¹⁴ Dami 'yotra carta, gui pennbabi rá mefi Oja 'bet'o p'u 'buhyo 'yec'ei'a ra hnini Laodicea. Ja ua ya yø hya gui 'yot'i, gui 'yembi: "Nguna ra hya mmanjá zant'a majuaní te mma. Nuna xifi xandønho yø ja'i hanja na ra hya majuaní. Conná guehna bi nhogui te gäma cosa bi zän'Oja ngue bi nja. I ena:

¹⁵ Dí pacá te gá gui øthu. Dí padi ngue ni xinga gue'a gui hyegagui p'u, ni xinga gue'a gdi ha ra ts'edi gui tennagui ma hya. A nuyá, i nne gui sänni te gui 'yot'e. O bien ngue gui hyegagui p'u, ogue xingui hya rá ts'edi gui tennagui ma hya.

16 Pe commā ngue xøgue zi juat'atho guí εc'εigui, nuyā njuantho guí mma thi ya.

17 Guí εnā ngue ya gyø mmεmmetiha, ya h̄inte gadi 'behma. Ya gā gue'a te guí øt'e guí εmhma ya. ¿Ua h̄in gadi umhma ra güenda ngue ra 'yanthi gā ntheha? Porque madi zits'u te di ja'aha. Guí hyoyaha nup'u go bi zā. Gyø xādāha nup'u go bi zā. Conque ni xingra ulu di ja ngue gui hyeha.

18 Janangue di xi'aha ngue gui tängbaha ra oro ma datho xandønho, ya xpā thop'u ja ra sibi. Nu'mø ngue da guehna di ja'aha na, ya majuanī ngue gui mmεmmetiha 'mø. 'Ne gui tängbaha ra ulu tate mandø nt'axitho gui hyeha, n'namhma ngue ya h̄inni mantho gui pes'ni sā ngue da h̄in'ya te gui hyeha. Dami tängbaha ra 'yεthi n̄i hu ngue ra colirio, di coxni dāha, n'namhma ngue da zā n̄i nxādā gui thohma.

19 A nugui, nu'u gā dadi madi, nu'mø h̄inga gue'a gā 'yo, nugā dí fei ngue dadi hejpi te øt'e. Janangue nuyā, gā fep'aha 'mø ngue h̄ingui hya ra ts'edi gui 'bā'ni mmuiha ya.

20 Dí 'bäcā p'u ja ra goxthi dí nzonhnategā. Nu ra ja'i da 'yøde te dí xifi, da xogagui rá mmui gā cut'i. Gā nsāya p'u ja rá mmui ra ja'i. Gā n'amigo'be, 'dap'u gā ns̄ihmε'be.

21 A nuyā, nu ra ja'i da bōni ngue da dapra nts'o i ja, gā unna nt'edi ngue 'dap'u gā mmui'be p'u dadi manda. Tenguthogā ngue dá dapra nts'o, janangue nup'u dí manda ma Papá 'dap'u di hu'be.

22 Nu ra ja'i ja rá gu, da 'yøhna ra hya xihyø 'yεc'εi ra Espiritu Santo".

4

1 M̄i tho'a te gāma hya dá nugā p'aya, mahøndā nnøts'e ngue da hanmahets'i. Dá handa n'na ra goxthi ngue nsoqui. Nu'a nm̄i ya'be p'aya, nu'mø nzoqui, εnā gue'mø m'mixt'i ra corneta'ā gā ya. Bi 'yεngui:

—Bí 'yεcua ya. Gā ut'a'i te ja ngue di nja m'mεfa —bi 'yεngui.

2 Nu'a ra ora'a p'aya, bi pärcagui mā nthandi ra Espiritu Santo. Dá handa n'na ra nthuts'i bí ja mahets'i. Nup'u ja ra nthuts'i p'aya, ja hup'u Oja.

3 Nuna dá handi ngue huxpa ja rá nthuts'i, dá nu ngue di yoxni p'u hudi, tengutho gui yoxni ra dosp̄i ngue ra jaspe, n'youi ra caha xa ntheni ngue ra cornalina. Nup'u hudi, jap'u n'na ra nyot'i ngue ra sano, gā ra jaxhm̄u.

4 Xá 'yεt'inde 'dāte magoho yø nthuts'i p'u hudi. N'na ngu n'na'u yø nthuts'i hup'u n'na nc'εi, gā he yø t'axca he. 'Da'a n'na ra corona ngue ra oro oxyø ya.

5 Nup'u hu Oja, ja pøp'u yø hüei, ja nεxp̄u yø ngāni 'mø bi nya. Nup'u n̄i hyandrā nthuts'i Oja, jap'u yoto yø nyot'i ngue danzø. Gue'u nnøpa ts'edi ra Espiritu Santo'u yø nyot'i.

6 Nup'u ja ra xεqui socra nthuts'i p'aya, titho tengutho ra jathe p'u gui nεqui. Pe thotrā nthandi ra ja'i tengutho ra xito.

Nup'u ja ra nthuts'i, gā goho yø ts'at'i 'bāi 'da'a n'na'u ja yø te. Ngu rá hmi, ngu rá x̄tha, gā ja yø dā.

7 Nu'a rá madi, di nεqui tengutho n'na ra dafanzate. Nu'a rá yoho, di nεqui tengutho n'na ra ndøtoro. Nu'a rá hyu, ja rá hmi tengutho ra ja'i. Nu'a rá goho, di nεqui tengutho ra dátāni di hmahyø zahua.

8 Gā goho, i ja 'dato yø zahua n'na ngu n'na. Nup'u ja yø zahua, ngu yø 'bizahua, ngu maxøts'e, gā mā zinni ja yø dā. Ra pa, ra xui h̄ingui sāya ngue εnā:

—Nuna Oja na, guehna ma datho di nsupi. Guehna ma datho di nsupi. Guehna ma datho di nsupi. Guehna Oja ra hmu na ngue jase ra ts'edi, guehna 'buhna ya, 'nehyo pa xa thogui ya mi 'bui, 'nehyo pa di map'u, hangu yo pa di sigue di m'mui —i ena.

⁹ Nuna ra hya ga 'yespabi Oja 'ne di ja mamadi Oja. N'na ndi ngu n'na ndi da 'yespabi Oja,

¹⁰ nu'u 'date magoho huxyo nthuts'i di maspu hu Oja, ga ndantyohmu ngue thanne Oja nuna 'bui para zantho. N'na ngu n'na enyo corona ngue sop'u ni hyant'Oja. I ena:

¹¹—Ague ma Oja'i, gue'e ma Hmu'ahe. Gue'e ni 'yup'u mathoguitho da hnu mansu'i. 'Ne ni 'yup'u da t'ets'a'i, porque jase ni ts'edi ngue ga hoqui tanto yo cosa i ja. Nu'i, bi nja'i mpaha gua sanni te bi nja, gue'a ja'a ya.

5

¹ Nuna Oja huxpu ja ra nthuts'i, da hēti ngue fo ra 'yei n'na ra sacua ngue m'mani. Nt'ot'i mbo ra sacua 'ne nt'ot'i maxots'e. Nup'u ja ra nyani ra sacua n'youi yoto yo seyo samm'i ngue hndi nxadi.

² Da nu n'na ra anxe ngue mandø nzaquitho ga ya, ra ndots'edi ga 'yotra nt'anni, i ena:

—¿To da bōni di ntate ya ngue da za da xōjpa yo seyo samra sacua, para ngue di nxadi? —bi 'yena.

³ Pe hijnombi bōni ngue xta nza da xadi, ni xinga guerp'u mahets'i, ni xinga guecua ja ra hai, ni xinga guerp'u 'buhyo anima. Hijnombi bōni ngue xta nza xta xōjpa yo seyo ra sacua ngue xta nnu te nt'ot'i.

⁴ Nugā p'uya janjani ngue di zoni, porque hijnombi bōni ngue xta xocyø seyo ngue xta nnu yo letra nt'ot'i ra sacua.

⁵ Nu'u 'date magoho nja'i, bi 'yenga n'na:

—Yo nimantho gui zoni, porque nuna ni hu ngue ra dafanzate, ra menī ra Judā 'ne ra menī ra dast'abi David, go bi dahna ya. Go da za da xocya yoto yo seyo samra sacua naya.

⁶ Da nugā n'na ra De'yo ngue 'bap'u 'bu Oja p'uya. Di nequi ngue n'yodui yo medi bi nja mō mi tho. Xa 'yet'inde'u di maspu 'bu Oja. Ja yoto yo dani, ja yoto yo hai, 'ne 'dama 'dan'yo yo hoga bopo. Nuna ra bopo, guehna ra mhamat'Oja øtyø ja'i ya o ra 'ye Oja na.

⁷ Nuna ra De'yo, bi ganna sacua mi ca ra 'yei Oja p'u hudi.

⁸ Mi ganna sacua p'uya, nuya goho i 'bai n'na ngu n'na yo ts'at'i ra nthuts'i, co 'nehya 'date ma goho hup'u ja yo nthuts'i, ga bi ndantyohmu p'u 'bahra De'yo. I ha 'da'a n'na ra 'bida ni hu ngue ra arpa. Ne the 'da'a n'na ra mohi ngue ra oro, yup'u ra hoga bopo. Nuna ra bopo, guehna ra mhamat'Oja øtyø ja'i ya o ra 'ye Oja na.

⁹ 'Ne tuta n'na ra thuhu ngue ma'da'yo, i enna thuhu: “Nu'i, gue'e ni 'yup'u ngue gui canna sacua, gui xōjpa yo seyo n'youi. Porque gue'e bi tho'i, 'ne conni ji ga jurpabi yo ts'oqui yo ja'i ya o ra 'ye Oja. Guehya yo ja'i 'bui ndap'u bi za yo hai, 'ne 'dama 'dan'yo yo hya ga nua n'na ngu n'na.

¹⁰ Ga unyo 'befi yo ja'i ngue dyø mmäcja, para ngue da dannese Oja. 'Ne ga unyo 'befi yo ja'i ngue di ndast'abi, ngue di manda ga ra ximhai”.

¹¹ Ma nu mahon'a p'uya, da nu ngue mandøngu dyø anxe xa 'yet'inde'u 'date magoho di mats'u goho 'bap'u ja yo ts'at'i ra nthuts'i. Pe nu'a gangu yo anxe

dá nugä, yø mahuaḥi ngue yø mahuaḥi'a gandøngu yø mahuaḥi yø anxε dá nugä ngue tuhu.

¹² Janjuani ngue ra ndøts'edi gá 'yεna:

—Nuna ra De'yo bi tho, guehna ní 'yup'u ngue da 'yεspabi yø ja'i na. Da manyo ja'i ngue guehna jase rá ts'edi na, 'nε di manda'a te gāma cosa i ja, go guehna jase rá mfaði na. Janangue ní 'yup'u da hnu mansu 'nε da t'εspi.

¹³ Dá øcä p'uya ngue mandøngutho i tuhu. Gātho'a te bá sän'Oja ngue ja yø te, gā tuhu, ngup'u mahεts'i, nguua ja rá ximhäi, ngup'u 'bahyø ánima, ngup'u ja yø jathe. Gā 'da ga 'yεntho:

—Nuna Oja hup'u ja rá nthuts'i, co 'nεhra De'yo, guehya ma datho nne ngue da hnu mansu ya. 'Nε da hma ngue maguesε ja yø ts'edi. Guehya jatho ngue dá t'εspi hangu ra pa ya —i εna.

¹⁴ A nu'u goho i 'bäi n'na ngu n'na yø ts'at'i rá nthuts'i, 'da ga 'yεntho:

—Xandønho ngue ngu'a di nja —bi 'yεna.

A nuya mi 'däte magoho di mäspu hu Oja p'uya, gā bi ndantyøhmü ngue thanne Oja nuna 'bui para zantho.

6

¹ Dá nugä rá De'yo p'uya, ngue bi xøts'a rá madi'u yoto yø seyo. Nu'a n'na'u goho 'bäp'u ja yø ts'at'i rá nthuts'i p'uya, rá ndø ts'edi gā ya, εna rá ngäni p'u dá øde ngue εnguü:

—Bi 'yεcua, n'namhma gui hyεti xanho —bi 'yεnguü.

² Ma nhannigä p'uya, dá nu n'na rá t'axa ndøfani. Nu'a rá tøgue, fo rá 'ye n'na rá nsa. Bi t'unna n'na rá corona. Bi ma p'uya ngue da øtra tunhni. Pε himbä thapi. Nuna, ndap'u bi zä ni ma bí tåhra tunhni.

³ Nu'a rá De'yo p'uya, mi xøts'a rá yoho rá seyo. Bi 'yεngä'a rá yoho 'bäp'u ja rá ts'at'i rá nthuts'i p'uya:

—Bi 'yεcua, n'namhma gui hyεti xanho —bi 'yεnguü.

⁴ Ma nugä p'uya, bá εp'u n'na rá thenga ndøfani. Nu'a rá tøgue, bi t'unna ts'edi ngue dá japi di ndunhyø ja'i 'bæcua ja rá ximhäi. N'na ngu n'na di nhyo. Bi t'unna n'na rá majuai.

⁵ Nu'a rá De'yo p'uya, mi xøts'a rá hyu rá seyo. Bi 'yεngä'a rá hyu 'bäp'u ja rá ts'at'i rá nthuts'i p'uya:

—Bi 'yεcua, n'namhma gui hyεti xanho —bi 'yεnguü.

Ma nhannigä p'uya, dá nu n'na rá 'bondøfani. Nu'a rá tøgue p'uya ha n'na ra pesa.

⁶ Dá øcä p'uya ngue bá nya'a hup'u made hapu 'bä'u goho 'bäp'u ja yø ts'at'i rá nthuts'i. Bi 'yεna:

—Nu'a n'na kilo rá trigo, di muui'a te nthaha n'na pa rá nzäbi. Nu'a hyu kilo rá cebada, di muui'a te nthaha n'na pa rá nzäbi. Pε rá aceite 'nεhra vino hinda nexrá muui'a —bi 'yεna.

⁷ Ra De'yo p'uya, mi xøts'a rá goho rá seyo. Bi 'yεngä'a rá goho i 'bäp'u ja rá ts'at'i rá nthuts'i p'uya:

—Bi 'yεcua, n'namhma gui hyεti xanho —bi 'yεnguü.

⁸ Ma nhannigä p'uya, dá nu n'na rá nduhmi ndøfani. Nu'a rá tøgue p'uya ni hu ngue rá Ndate. Nup'u ja rá xatha rá tøgue, bá 'befa p'u'a rá xεqui 'bahyø ánima. Guehna bi t'unna ts'edi ngue da hyo n'na cuarto yø ja'i 'bä'a nximhäi na. Da japi ngue di nhyo yø ja'i p'u ja yø tunhni di nja, dá dü yø ja'i ngue ra thuhu. Dä dü yø ja'i ngue ra guēhi. Dä dü yø ja'i ngue da za yø zate.

⁹ Rá De'yo p'uya, mi xóts'a rá cut'a rá seyo. Dá nugá yø te yø ánima xá tho ngue mmambrá hya Oja. Guehya hingui säya'a maní manna hya, janangue bi tho. Nuya p'uya, gá 'bap'u ja rá altar.

¹⁰ Yø ánima p'uya, nts'edi gá 'yena:

—Ague grá Hmu má Oja'i, gue'e majuaní ngue gá rá nho guí øt'e. 'Né dí paçáhe ngue dí nja'a te ra hya xcá má ngue dí nja. Xiya, ¿asta njam'mø gui hyaspaí rá güenda ya yø ja'í 'bu'a nximhäi bi hyogähe ya? —i éna.

¹¹ Bi t'unyø t'axca he ya yø ánima n'äst'abi, pε bi sifi ngue dí nsäyahma mits'u rá pa. Dá dø'mits'u, asta gue'mø dá zadi ngue dá thopya yø cu ørpa rá 'befi rá Cristo, tengutho i du ya yø ánima.

¹² Rá De'yo p'uya, mi xóts'a rá 'dato rá seyo. Dá nu ngue mathoguitho bi 'yan'ähäi. Ra hyadi bi gohi ngue rá pothi tengü rá 'bo'ulu. Rá zana bi gohi tengü rá ji ngue xá ntheni.

¹³ Bá høhyø sø mayá bi zo häi. Guí nnu 'mø ngue huatrá ndahí yø 'ya'igo, 'da guá hyømtho ngue so häi, bi njarbatho.

¹⁴ Rá c'ammahets'i p'uya, bi m'medi tengutho 'mø m'mäni n'na xit'o rá xacua. Yø t'øhø 'nèhyø t'ähäi ja máde rá jathe, gá bi damp'u ha ja.

¹⁵ Yø dast'abi 'bu'a nximhäi p'uya, gátho yø hmu, gátho yø mmemmeti, gátho yø general, gátho mü'da yø ja'í ja yø ts'edi, gue'u 'bøhyø hmu, gue'u hinjo'o yø hmu, gá bi 'dagui, bi n'yamp'u ja yø 'bido. Bi yarbä ja yø hyado ja mbo rá häi.

¹⁶ Yø ja'í bi 'yembýø t'øhø, bi 'yembýø nyuni:

—Bá tåhmü ya, n'namhma guí cogbahe, hinda dingähe ná hup'u ja rá nthuts'i. Porque rá ndussutho rá castigo dá ja rá De'yo, hündi nne gá thocähe'a rá castigo'a.

¹⁷ Nuya mfadi ngue bi zøhra pa dí nja rá castigo ya. Ya hinjonda zä dá däqui te dí nja ya —i ényø ja'í.

7

¹ Mi tho'a te dá nugá p'uya, mahøndá handí goho yø anxε 'bäi ngoho mats'at'i nximhäi, ngue samra ndahí n'na ngu n'na. Hündi japi temá ndahí dí n'yo maxóts'e rá häi, ni xinga guerp'u ja rá jathe di japi dí n'yo rá ndahí. Hündi japra ndahí ngue temá za dá 'yani.

² Dá nugá man'na rá anxε p'uya, ngue bí 'yεp'u ni bøxyadi. Hannbabi rá seyo ná majuaní ngue Oja i 'bui. Nuna rá anxε, rá ndøts'edi i matya goho yø anxε xi t'unyø ts'edi ngue dá 'yøtrá ndate p'u ja rá häi 'nep'u ja rá jathe.

³ Bi 'yembj:

—Yo sä temá ndate guí øthu p'u ja rá häi, ni xinga guerp'u ja rá jathe, ni xingyø za, 'be ga mmεpyagähe ya yø ja'í yø mεfi Oja, dá ma má seyobi yø dε yø ja'í —bi 'yembj.

⁴ Dá øcä hangü gangu ya yø ja'í bi mε rá seyo Oja p'u ja yø dε. Nuya 'de'ma yoho yø ts'unt'u rá Israel, nu hangü yø mεni 'bui, n'na ciento 'nε yote magoho mahuañi bi zadi.

⁵ Nuna rá Judá, nuya yø mεni bi m'm'a m'mefa, bi z'u i 'de'mayo mahuañi bi ma má seyo. Nuna rá Rubén, nuya yø mεni bi m'm'a m'mefa, bi z'u i 'de'mayo mahuañi bi ma má seyo. Nuna rá Gad, nuya yø mεni bi m'm'a m'mefa, bi z'u i 'de'mayo mahuañi bi ma má seyo.

⁶ Nuna rá Aser, nuya yø mεni bi m'm'a m'mefa, bi z'u i 'de'mayo mahuañi bi ma má seyo. Nuna rá Neftali, nuya yø mεni bi m'm'a m'mefa, bi z'u i 'de'mayo mahuañi bi ma má seyo. Nuna rá Manasés, nuya yø mεni bi m'm'a m'mefa, bi z'u i 'de'mayo mahuañi bi ma má seyo.

7 Nuna ra Simeón, nuya yø mɛni bi m'mu'a m'mefa, bi zu'i 'de'mayo mahuahí bi ma ma seyo. Nuna ra Leví, nuya yø mɛni bi m'mu'a m'mefa, bi zu'i 'de'mayo mahuahí bi ma ma seyo. Nuna ra Isacar, nuya yø mɛni bi m'mu'a m'mefa, bi zu'i 'de'mayo mahuahí bi ma ma seyo.

8 Nuna ra Zabulón, nuya yø mɛni bi m'mu'a m'mefa, bi zu'i 'de'mayo mahuahí bi ma ma seyo. Nuna ra José, nuya yø mɛni bi m'mu'a m'mefa, bi zu'i 'de'mayo mahuahí bi ma ma seyo. Nuna ra Benjamín, nuya yø mɛni bi m'mu'a m'mefa, bi zu'i 'de'mayo mahuahí bi ma ma seyo.

9 Mí tho'a te gá dá nugá p'uya, mahøndá nhanni, pɛ mandøngu dyø ja'i dá nu ngue xpí 'yɛɛ 'dama 'dan'yo yø häi, ndap'u bi zä yø xɛqui, ndø yap'atho yø mmøngu 'da. 'Nɛ 'dama 'dan'yo yø hya ga ya n'na ngu n'na. Gä 'bäp'u ni hyant'a huxrá nthuts'i ha 'bährä Dɛ'yo. Pɛ mandøngu dyø ja'i 'bäp'u, hingui sä di 'bede. Pɛ gä he yø t'axcä he, 'nɛ gä cä yø palma.

10 Gätho yø ja'i, gä mafi, pɛ ra ndøts'edi ga 'yɛna:

—Nuna ma Ojahu hühnu ja rá nthuts'i ya, guehna bi yanju na, co 'nɛhra Dɛ'yo ma Yantehu —i ɛnyø ja'i.

11 Gätho yø anxe, xä 'yɛt'inde ya 'däte magoho ɛt'inde ya goho 'bähyø ts'at'i ra nthuts'i, gä bi ndäntyøhmü p'uya ngue thanne Oja.

12 I ɛna:

—Majuani ngue ngu'a bi nja ya. Pɛ nuyá, ma gä ja ma mmaðihü Oja hangu ra pa ya. Porque nuna guehna jatho ngue ga ɛspahü na. Guehna jase rá mfadi na. Guehna ma datho ja ngue dā hnu mansu na. 'Nɛ jase rá ts'edi. Nu te sänni ngue di nja, gue'a nja'a. Dā ngu'atho.

13 Nu'a n'na'u 'däte magoho p'uya bi 'yänngu, i ɛna:

—¿Te'o ya he yø t'axcä he? ¿Haru gue xpí 'yɛɛ? —bi 'yɛngu.

14 Nugá p'uya dí embi:

—Ague grá hmü, nu'i go guí paði te'o.

Ya ɛngb'uya:

—Nuyü, guehyü mathoguitho xä nzä ra ndate yü. 'Nɛ guehyü bi menyø he, bi bo yø he conná ji ra Dɛ'yo.

15 Janangu ja 'bähnu ni hyandrä nhüdi Oja ya. Ra pa ra xui thanne Oja nu hüdi. Nuna Oja ya, guehna fädi ngue hñte dā ja.

16 A nuyá, ya hñni mantho di ntü manthuhu. Ya hñni mantho di ntüthe. Ya hñni mantho dá zä rá n'u'a gampa rá hyadi.

17 Porque nuna ra Dɛ'yo 'bähnu ja rá nhüdi Oja ya, guehna rá mädi yø ja'i na. 'Nɛ dā zixpu pøhrä dehe ngue rá 'da'yo te. Nu'u yø guidä i ja ngue xä nzoni, dā dujpabi Oja.

8

1 Nuna ra Dɛ'yo, mi xøts'a rá yoto rá seyo n'youi ra säcuä. Nup'u mahɛts'i comma maden'ora hñte bi 'yani.

2 Mí tho'a ra ora'a p'uya, dá nugá yoto yø anxe 'bäp'u ni hyandrä nthuts'i Oja. Nuya yø anxe bi t'ünni 'da'a n'na ra corneta.

3 Hømbá ɛp'u man'na ra anxe p'uya, bá den'na ra t'uts'i gä ra oro. Bi m'mäp'u ja ra altar. Pɛ xändøngu yø bopo bi t'ünni ngue dā yspa ra t'uts'i, dā japra bopo p'u ja ra altar ngue ra oro. Ja n'youi p'u yø mhmat'Oja yø ja'i nuya o rá 'yɛ Oja.

4 Nu'a rá 'bifi rá bopo bi japrá anxe p'u hu Oja p'uya, ja n'youi p'u yø mhmát'Oja yø ja'í nuya o rá 'yé Oja.

5 Rá anxe p'uya, nuna rá t'uts'i the, bi 'yatyø despi mi caxpá ja rá altar. Bi 'yembu ja rá ximhäi p'uya. Bi nja yø ngáni, bi nja yø huéi. Bi 'yan'ahäi. Janjuani ngue rá ndihí.

6 Nuya yoto yø anxe há 'da'a n'na yø corneta p'uya, bi nsä ngue dá mixt'i.

7 Nu'a rá mudi rá anxe bi mixtrá corneta. Bi nja yø ndo. Bi nja yø sibi n'youi rá ji. Gä bi 'yembu ja rá ximhäi. Bi nzø n'na xequi rá häi p'uya, pë himbi zü hmäde bi nzø. Nup'u ja rá häi bi nzø, bi nzø yø za, bi nzø yø c'amdapo.

8 Nu'a rá yoho rá anxe p'uya, bi mixtrá corneta. Nu'a dá nugä bi t'embu ja rá jathe p'uya, tengutho n'na rá daxant'øhø nø nì danzø. Nup'u ja rá jathe bi zo, bi gohi ngue rá ji rá dehe. Pë himbi zü hmäde rá jathe bi nji.

9 Nup'u ha bi nji rá dehe p'uya, gä bi dü yø zü'ë mi 'bup'u. Yø barco mi 'yo maxøts'e rá dehe, gä bi m'medi.

10 Nu'a rá hyu rá anxe p'uya, bi mixtrá corneta. Bá tá'a n'na rá dasø mahets'i p'uya, bá danzø. Bi zo rá sø p'u ja yø dathe 'nep'u pøhyø t'uthe bi zo. Pë himbi zü hmäde yø dehe ja nximhäi bi zo.

11 Nuna rá dasø, nì hu ngue rá ndate gandønju. Nup'u ja yø dehe bi zo, gä bi juhuyø dehe. Mandøngu dyø ja'í bi dü ngue xanju rá dehe bi zi.

12 Nu'a rá goho rá anxe p'uya, bi mixtrá corneta. Bi boca n'na parte rá hyadi, pë himbi zü hmäde rá hyadi bi boqui. Xquet'a bi boca n'na parte rá zana. 'Në bi boca n'na parte yø sø. Nü'mø rá pa, ngoho ora m'mexuü ua ja rá ximhäi. Nü'mø rá xui, ngoho ora ngue hin temä sø di nequi.

13 Dá handä man'na rá anxe p'uya, ngue bi 'yo mahets'i. Rá ndø ts'edi ga 'yëna:

—Huëcate. Huëcate. Huëcate yø ja'í 'bu'a nximhäi 'mø bi mixtyø corneta ya mi hyu yø anxe di 'behya —bi 'yëna.

9

1 Nuna rá cut'a rá anxe p'uya, bi mixtrá corneta. Dá handä n'na rá sø bá tá mahets'i. Mi zøcua ja rá ximhäi, bi nequi ngue rá anxe, bi t'unna n'na rá nsogui ngue rá nsogui rá ots'i hinha rá nzequi ganhe.

2 Mì xospa rá njo'mi rá ots'i, bá pøxra 'bifi tengutho rá 'bifi n'na rá orno. Nu'a rá 'bifi bá pøts'e, bi go'mä häi, bi 'berpabi rá thai rá hyadi.

3 Nup'u ja rá 'bifi p'uya, n'youi p'u yø mmäcja t'axi, so häi. Nü'u yø mmäcja t'axi p'uya bi t'unyø ts'edi ngue dá za yø ja'í tengutho ga sate yø ixtehe ua ja rá häi.

4 Bi si p'uya ngue händi ts'onnyø c'amdapo ja ua ja rá häi. Nì xingyø za di ts'onj. Sinoque bi sifi ngue dá za yø ja'í nuya hinguü n'youi rá seyo Oja p'u ja yø dë.

5 Nuya yø ja'í dá za, bi sifi ngue händä hyo, sinoque ncät'a zana bi t'unna nt'ëdi ngue di sätra n'u yø ja'í. Pë nü'a ga n'u p'u sa, tengutho gan'u p'u sa rá ixtehe 'mø bi za rá ja'í.

6 Nu'u yø ja'í dá za p'uya, dá ne ngue dá dü ngue'a gan'u 'mø bi za, pë händä zä dá dü. Madä ne yø ja'í dá dü, pë händi nthëui rá ndate ya yø ja'í di sä rá n'u.

7 Nuya yø mmäcja t'axi, nup'u guü nequi, ënä yø ndofani ya xä nsä ngue dá ma rá tünhni. Nup'u ja yø yä, oxä n'na rá corona ngue rá oro. Yø hmü p'uya, rá hmü rá ja'í guü nequi.

8 Ja yø xtä tengutho n'na rá xisu. Yø ts'i p'uya, ënä yø ts'i yø dafanzate.

⁹ Gã rá t'ɛgui yø njudi ja yø tija. Nu'a gui hi yø zahua, tengutho gui hi yø carro 'mø jutyø ndøfani ni tih ngue ni ma rá tũhni.

¹⁰ Ja yø ts'u, tengutho yø ts'u yø ixtehe ngue ja yø 'bite. Di sãtra ndate yø ja'i 'mø bi mihi. Pɛ ncut'a zanatho ma t'unni rá nt'edi ngue da mihyø ja'i.

¹¹ Nuya yø mmãcja t'axi, 'bũhyø hmu di mända, guehna n'na rá anxe di mända p'u ja rá ots'i hinha rá nzɛgui ganhe. Nuna rá anxe na, nu'a rá hya ngue rá ebreo gui hutj ngue rá Abadón. Nu rá hya ngue rá griego p'uya gui hutj ngue rá Apolión, i nne da manna rá hya na ngue rá Hyote.

¹² Ya rá mäditho rá ndate na p'uya. Pɛ tobe di 'berhmi yoho di nja.

¹³ Mi mixtrã corneta'a rá 'dato rá anxe p'uya. Dã øde ngue bá nya n'na nc'ei p'u mæde ha maqui goho yø dani rá altar ngue rá oro, ha ni hyant'a Oja.

¹⁴ Nuna bá nya p'uya, bi zo'a rá 'dato rá anxe ni ha rá corneta, bi 'yɛmbi:

—Dami xoqui goho yø anxe nthat'i p'u jonna dathe Eufates.

¹⁵ Bi ma mathøgue'u goho yø anxe p'uya ngue da hyo n'na parte yø ja'i 'bu'a nximhã. Pɛ hinda za hmæde da hyo. Ya yø 'befitho'a, gue'a bá ts'ãmbi ngue da 'yø'r'mø bi zønna ora, bi zønna pa, bi zønna jɛya ngue da 'yøt'a te ja ngue da 'yøt'e.

¹⁶ Dã øcã p'uya, ngue mma hangu gangu yø tøgue ngue yø ts'edi ni n'youi'u goho yø anxe. Bi ma ngue yo ciento miyones yø ts'edi ni n'youi.

¹⁷ Guehna bi zũhma dã naya, dã nu yø ndøfani, dã nu yø tøgue. Nup'u ja yø tija yø tøgue, gã rá t'ɛgui yø njudi. N'youi yø cũha ngue rá theni, rá c'angui, rá c'axt'i, n'youi p'u ja yø njudi. Yø ndøfani p'uya, ɛna yø ya yø dafanzate yø ya. Yø ne yø ndøfani p'uya, pønyø sibi, pønyø 'bifi yanj ngue rá asufre.

¹⁸ Bi hyo yø ja'i ya hyu yø ndate pønyø ne yø ndøfani. Pɛ nu hangu gangu yø ja'i 'bui, hĩmbi za hmæde bi hyo.

¹⁹ A nuya yø ndøfani, n'youi rá ndate yø ne, n'youi rá ndate yø ts'u. Porque yø ts'u yø ndøfani, ja yø ya ngue sate tengutho rá c'ɛya 'mø sa yø ja'i.

²⁰ Pɛ nuya yø ja'i bi bongui, ngue hin'i du ya yø ndate ya, hĩmbi ne bi 'bãtyø mmũ ngue xta hyɛp'u yø dahmu. Sinoque bi siguetho ngue thanne yø ts'onthi. Bi siguetho thanne yø dahmu ngue ra oro, ogue rá t'axi, ogue rá bronce, ogue rá do, ogue rá za. Conque nuya yø dahmu thanne yø ja'i, hĩngu 'yo, hĩngu zø yø dã, hĩngu øhra hya 'mø nzohyø ja'i.

²¹ Hĩmbi ne xta hyɛp'u'a te manj n'yo yø ja'i. Bi siguetho bi nhote, bi siguetho bi n'ɛte, bi siguetho bi n'yots'om'mãi, bi siguetho bi mpe.

10

¹ Mandø nzaquitho man'na rá anxe dã nugã ngue bi 'yɛ mahɛts'i bá o rá gui. Rá ya rá anxe, n'youi rá sano ngue rá 'becjani. Rã hmj p'uya, di yoxnj tengu rá hyadi. Yø gua, gã rá sibi.

² Ca rá 'yɛ n'na rá sũcua. Nu'a rá gua ngue rá n'yɛi, brã nnerbu ja rá jathe. Nu rá gua ngue rá gaha, brã nnerbu ja rá häi.

³ Dã øde ngue rá ndøts'edi ga ya, tengu 'mø guɛ rá ndøzate ngue nne di mafi, njarbũtho. Mi juadi bi mafi, yoto yø ngãni dã øde ngue bi thoni.

⁴ Mi thoni'u yoto yø ngãni bá nya p'uya, dã ne xca cuatã sũcua'u yø hya bi ma. Pɛ dã ø p'uya ngue bá nya mahɛts'i Oja, bi 'yɛngu:

—Nuna rá hya bi man'u yoto yø ngãni bi nya ya, 'yo gadi cuatã sũcua, n'namhma ngue hinda fadi hanja rá hya —bi 'yɛngu.

⁵ A nuna rá anxe dã nugã ngue brã nnerbu ja rá jathe, man'na rá gua p'uya brã nnerbu ja rá häi, bi 'yɛsmaya rá 'yɛ ngue rá n'yɛi p'uya.

6 I exa ntestigo Oja nuna 'bwi para zantho, bi hoqui te bí ja maya, bi hocra häi, bi hocra jathe, bi hoqui te gama cosa i ja. Bi 'yεna:

—A nuyá, ya da guehra ora ja p'uya. Ya hinñi mantho da thotra pa ya.

7 Porque nu'mò bi zonna ora da mixtrá corneta'a rá yoto ra anxε, ya bi nja gátho'a te xpá nzän'Oja di nja p'uya. Nuna rá hya Oja xa japyø pøngahya xa xihyø ja'í, ya gá bi nja'a te xa hmamp'uya.

8 Nu'a xtadá øde ngue bá nya mahets'í p'uya, mahømbi zoqui, bi 'yεngui:

—Ní ma ya. Damí cannbabi rá súcua cá rá 'yε rá anxε brá nnerbu ja rá jathe, man'na rá gua p'uya brá nnerbu ja rá häi —bi 'yεngui.

9 Dá magá p'u 'báhra anxε p'uya, ngue dá äpra súcua cá rá 'yε. Nuna rá anxε bi 'yεngui:

—Ja ua rá súcua. Damí sa. Nup'u ja ni ne xtá n'u rá súcua tengutho rá t'afi. Pε nu'mò bi zøt'a mbo ni mmái, ya xtá nju —bi 'yεngui.

10 Dá cangá rá súcua mi cá rá 'yε rá anxε p'uya ngue dá sa. Nu'mò má yafi, xan'u tengutho rá t'afi. Pε nu'mò má tut'í, ya mandø njutho.

11 Ya bi t'εngá p'uya:

—A nuyá, nuna te rá hya ja ngue da thogui gátho yø ja'í nuya 'dama 'dan'yo yø hya gá ya ya, conyø dast'abi, gui mma te ja ngue da thohya yø ja'í ya.

11

1 Bi n'naca n'na rá t'o ngue rá t'εni p'uya. Bi t'εngui:

—Ga 'yo ya, damí 'yennbabi rá nija Oja, 'nε damí 'yenna altar. Damí pede hangu yø ja'í ndanne p'u ja rá nija.

2 Pε nu'a rá thinnija, 'yogui εni. Porque nu'a, gue'a di t'unyø 'dan'yo ja'í'a. Nuya yø 'dan'yo ja'í, guehya yote má yoshná dá nepa häi rá maça danihni Oja ya.

3 Ga penhnä yoho má m'menhni da mangbagui má hya, mεnte gue'a n'na mahuañi 'nε yociento 'nε hyate má pa. A nuya p'uya da hye yø he ngue di m'ma ndummái —bi 'yεna.

4 Nuya yonc'ei ya, guehya ga nnøpe ngue yonza yø olivo ya. 'Nε guehya ga nnøpe ngue yoho yø mfoxiyo jap'u ni hyant'Oja di manda nximhäi.

5 Nu'mò toni ja'í da ne da hyo ya yonc'ei ya, hinda zä da hyo. Porque pønna sibi yø ne, di juadi da 'yuhyø nsaiui. Janangue nu to da ne da hyo, go da duse ra ja'í nne di nhotē.

6 Nuya p'uya, ja yø ts'edi ngue da zä da 'yøt'e ngue hñdi n'ye mεnte rá pa da mambrá hya Oja. 'Nε xquet'a ja yø ts'edi ngue da zä da 'yøt'e ngue da gohi di nji rá dehe. 'Nε ja yø ts'edi ngue nuua ja rá ximhäi, da 'yøt'e ngue di nja yø ndate n'u, hønt'a goma ora da nepe di nja.

7 Nu'mò bi juahyø 'befi ngue da manna hya, nu'a rá ndate zu'ε bi pøxpø ja rá ots'í hinha rá nεgui ganhε, guehna da 'yørpabi rá tunhni na, da dapi 'nε da hyo ya yonc'ei ya.

8 Nuya yø ánima bi tho, nu yø do'yo bomp'u ja yø caye ja rá danihni bi ma maçuati rá pont'í rá Hmu Jesús. Nuna rá hnini na, gui nhyejpabi rá hnini Sodoma 'nε gui nhyejpabi rá häi Egipto.

9 Nhyu pa made bi m'momp'u yø ánima. Hñbi ma nt'ägui, porque bi hnepe ngue da nu yø ja'í nuya 'bwi ndap'u bi zä ngue 'dama 'dan'yo yø hya gá ya.

10 Nuya yø ja'í 'bø'a nximhäi 'mø bi nu ngue ya xa ndu, asta øt'ango ngue di johya. Nu te tini n'na ngu n'na di mpennbi. Porque nuna rá hya Oja mi mmambya yonc'ei bi du, janjuani ngue mañi annba yø mmái yø ja'í.

11 Pɛ nu'mø mi gua'a nhyu pa made ngue bomp'u yø ánima, Oja bi 'yøt'e ngue mahømbi m'mai. Nu to gá bi nu ngue ya 'bai mahøn'a, janjuaní ngue bi nsu.

12 A nuya yonc'ɛi mi mmambrá hya Oja m'met'o p'uya, bi 'yøde ngue bi ts'o mahɛts'i, bi t'ɛmbi:

—Bi 'yɛhmi ua ya —t'ɛmbi.

Bi ma mahɛts'i p'uya, bi 'yo n'na rá gui. Nu'u yø nsuiui p'uya bi nuþho ha i ma maya.

13 Nu'a rá ora'a p'uya, janjuaní ngue bi 'yan'ahái. Nu hangú ga ndøngu yø ngu jap'u ja rá daníhni, nu'a n'na ciento yø ngu, 'det'a yø ngu bi xot'i. 'Nɛ yoto mahuaí nja'i bi dú ngue'a i 'yan'ahái. A nu'u yø ja'i himbi dú p'uya, janjuaní ngue bi nsu. Bi manyø ja'i p'uya ngue janjuaní ja rá ts'edi Oja bí 'bɛ mahɛts'i.

14 Ya bi tho'a rá yoho rá ndate ya, pɛ mahømbá ɛrɔw'a rá hyu rá ndate di nja.

15 Bi mixtrá corneta'a rá yoto rá anxe p'uya. Nu'u bá nya mahɛts'i p'uya rá ndøts'edi ga nt'øde rá hya bi ma ngue ɛnɔ:

—A nuyá, nuna Oja co 'nɛhra Cristo, ya da 'yuhrá ts'edi ya, ngue para zantho di manda gá rá ximhái.

16 A nu'u 'däte magoho di mäspɛ ja rá nhudi Oja, gá bi m'memfo hai ngue bi danne Oja.

17 Gä 'da ga 'yɛntho:

—Dädi ja mampädi'ahɛ ya grá Hmu. Gue'e grá Oja ngue jase ni ts'edi. Gue'e gui 'bɛhya, 'nɛ ya gmi 'bai mɛnte yø pa xa thogui, 'nɛ gui sigue gui m'mai mɛnte yø pa di map'u. Jammädigahɛ ya ma Oja'i ngue ya gá dɛ'mi gui manda te gá ja ya.

18 A nuya yø ja'i 'bɛ'a nximhái mi mbøcɛ, xa mmestho ni hya. A nuyá, xquet'a ya bi zønna pa gui mbøcɛ ya. Nu yø ánima xandú, ya bi nzønna ora gui hyaspa rá güenda ya. Gui unyø nzäbi ni mɛfi xa mmamp'a ni hya. Gätho yø ja'i ya o ni 'yɛ di ngúɛ di nnoho, te'o ngue nnu mansu'i, gá gui unyø nzäbi. Ya bi zønna ora gui jua'u yø ja'i øtra nts'oní ua ja rá ximhái ya, ngue'a te gäma nts'o øt'e.

19 Dá nugá p'uya ngue bi xohrá nija Oja bí ja mahɛts'i. Nup'u mbonnija, di nɛqui ngue jap'u rá huada m'mets'i rá cohi bi gohmí m'met'o Oja yø ja'i. Bi nja yø huci, janjuaní di hi yø ngáni. Bi 'yan'a hai, bi nja yø ndate ndo.

12

1 Bi nɛqui p'u mahɛts'i n'na rá hmɛya ngue n'na rá xisu di mpäxa n'na rá ulu ja rá hmí tengu gui yotra hyadi. Nup'u tøgue di nɛqui ngue rá zana nnet'si. Rá ya p'uya, oxá n'na rá corona n'youi 'dɛ'ma yoho yø sø.

2 Nuna rá xisu p'uya, ya há rá basí, pɛ mafi ngue sá rá n'u ngue ya di m'mɛni.

3 Mahøndá handá mahɛts'i p'uya, dá nu man'na rá hmɛya ngue n'na rá ndate ts'ozu'ɛ xa nthɛni, ja yoto yø ya, ja 'det'a yø daní. 'Da'a n'na rá corona oxyø ya.

4 Di fətrá ts'u ngue bi hømyø sø bí ja maya, so ua ja rá hai. Pɛ himbi za hmäde'a gangu yø sø bá hømmi. Rá ndate zu'ɛ p'uya, bi m'mäp'u ni hyandra xisu há rá basí. Høntho di m'mɛni, 'bexta zaprá basí.

5 Nuna rá xisu mi há rá basí, bi m'məhrá ts'ənt'u nuna ja ngue dá zɛdi di manda ua ja rá ximhái. Pɛ nuna rá ts'ənt'u bi zixpə bí 'bɛ Oja ngue 'dap'u daní mmihmi.

⁶ Nuna ra xisu bi 'dagui, i map'u bí ja ra dapo, ya xi zännbabi Oja n'na ra xequi di m'mai. Ja di t'unnbu te da zi mente n'na mahuañi 'ne yociento 'ne hyate ma pa.

⁷ Mi tho'a p'uya, bi nja n'na ra datunhni p'u mahets'i. Bi 'yotra tunhni'a rá hu mü yø anxe ni hu ngue ra Miguel. Bi mfäxui mü'da yø anxe di manda. Bi ndunhui na ra ndate zu'ε, 'ne xquet'a bi mfäxui yø anxe na p'uya.

⁸ Pe nuna ra ndate zu'ε, bí 'behra tunhni p'u mahets'i. Ya hin'yua ha di m'mai.

⁹ Nuna ra ndate zu'ε bá t'engua ja ra ximhäi, gä bá n'youi yø anxe di manda. Nuna, guehna ra nyogui c'eya ni hu ngue ra zithu 'ne ra Satanás. Guehna hätyø ja'i 'bui gä rá nguní nximhäi naya.

¹⁰ Mahøndá øde ngue bá nya maya man'na, pe ra ndøts'edi gä 'yεna:

—Ya bi zønna ora da yan'Oja yø ja'i ya. Oja ya udi ngue ja rá ts'edi, da guehra Cristo ya udi ngue ja rá ts'edi. Porque nuna ra pa ra xui mañi yahma cüha p'u ha 'bu Oja, ya bá thøn'athi naya.

¹¹ Guehya ma cüha bi dapra zithu ya, porque nu'a i du ra De'yo, ja rá ts'edi ngue bi hojpa yø ts'oqui. Guehya himbi zu bi ma ngue εc'ei ra De'yo ya. Himbi zu bi manna hya, madague'a bi tho.

¹² Bí ja ra johya mahets'i. Di johya to gä bí 'bup'u. Pe huecate yø ja'i 'bup'u ja ra häi, da gue'u 'bup'u ja ra jathe, huecate. Porque nup'u ja ra ximhäi ya, ja 'bup'u ra zithu. Janjuani ngue mbøcue ya, porque pañi ngue ya mits'u dra pa da thäpa ra güenda —bi 'yεna.

¹³ Nuna ra ndate zu'ε 'mø mambá t'engua ja ra ximhäi, bi hyoni ha 'buhra xisu nuna xi m'mahra ts'ant'u, porque sai.

¹⁴ Pe nuna ra xisu, Oja bi japi ngue bi nja yø zahua tengutho n'na ra pents'u, ngue bi zä bi 'dagui. Bi zop'u ra ndate zu'ε, bi map'u ja n'na ra dapo xi zännba Oja ngue di m'mai. Nup'u ja ra xequi bi zøni, ja bi t'unnbu te bi zi mente nyu je ya made.

¹⁵ Nu'a ra ndate zu'ε, bi bønna dehe p'u ja rá ne, bi gohi ngue ra ndate dehe. Bi nepe ngue xta nduxra xisu 'mø xtí nthui.

¹⁶ Pe ra xisu, bi mäxra häi ngue bi dutra dehe bá pømp'u ja rá ne ra ndate zu'ε.

¹⁷ Janangue nuna ra ndate zu'ε mathoguitho bi mbøcue ngue sahna ra xisu himbi zadi. Bi ma p'uya ngue bi 'yørpabi ra tunhni'u yø basi ra xisu. Nuyá, guehya yø ja'i øt'e te di manda Oja ya, hingui nne da hye'a ra hya bi zohra Jesucristo.

13

¹ Dá m'mäcä p'u ja ra nenga jathe p'uya. Dá handi ngue bá pøxma xøts'e ra dehe man'na ra ndate ts'ozu'ε ja yoto yø ya, ja 'det'a yø dani, 'da'a n'na ra corona oxyø dani. Yø ya p'uya, nt'ot'i p'u yø thuhu ngue hingui nnu manho Oja.

² Nuna ra ndate ts'ozu'ε, di nequi tengu ra tigre. Ja yø gua tengutho yø gua ra oso. Rá ne p'uya, tengutho rá ne ra dafanzate. Nuna man'na ra ts'ozu'ε ngue ra theni p'uya, guehna ra zithu na, bi japi bi nja rá ts'edi na ra ndate ts'ozu'ε bá pøxpä ja ra jathe. Bi unna nthuts'i ngue da mi, di manda'u to di manda ra zithu.

³ Nuna ra ts'ozu'ε p'uya, di nequi ngue xi ts'ennbabi n'na rá ya, ya ja ngue da du. Pe bi zä rá ts'et'i mi ja. Mi nu yø ja'i ngue bi zä rá ts'et'i, bi nsu gätho yø ja'i 'bui rá nguní nximhäi p'uya, ya i mähä yø ja'i na ra ndate zu'ε p'uya.

⁴ Bi danne yø ja'i ra zithu p'uya, porque bi bahyø ja'i ngue gue'a ra zithu xi unna ts'edi ra ndate ts'ozu'ε. 'Nεsε'a ra ndate ts'ozu'ε bi danne yø ja'i p'uya. I enyø ja'i:

—iHaru gue 'buhman'na ngue tate tengu na ra ndate zu'ε? ¿Te'o da bōni ngue da zä di ndunhui na? —enyø ja'i.

⁵ Bi t'unna ts'edi na ra ndate ts'ozu'ε p'uya ngue bi xohra ne, bi nya. Bi manyø hya ngue di 'yets'i, 'ne bi manyø hya ngue nnømman'u Oja. 'Nε yote ma yoshna bi ts'annbi ngue di nja ra ts'edi.

⁶ Bi nømman'u Oja p'uya. Bi nømman'ubi rá thuhu. Bi nømman'ubi rá nija Oja, co gätho'u bi 'bu mahets'i bi nømman'u.

⁷ Bi t'unna nt'edi p'uya ngue da 'yørpabi ra tunhni yø ja'i ya o rá 'ye Oja, 'ne da dapi. 'Nε bi t'unna nt'edi ngue di manda gätho yø ja'i 'bui ndap'u bi zä yø häi, ngue 'dama 'dan'yo yø hya ga ya.

⁸ Nuna ra ndate ts'ozu'ε p'uya, gätho yø ja'i 'bui rá nguni nximhäi, gä bi danne. Guehya yø ja'i hinga nt'ot'ibi yø thuhu p'u ja ra libro ca ra De'yo nuna bi tho. Nuna ra libro na, hante di nhohra ximhäi ya bá nt'ot'ibi yø thuhu te'o gätho ja ngue di nthēui ra 'da'yo te.

⁹ Nu ra ja'i ja rá gu, da 'yøhya yø hya ja ua.

¹⁰ Nu ra ja'i sixra mmic'eiui ngue da got'i, xquet'a 'nεsε ra gote da jot'i. Nu ra ja'i da hyo rá mmic'eiui conna juai, xquet'a ra hyote jatho ngue di du conna juai. Janangue nuya yø ja'i ya o rá 'ye Oja, jatho ngue da zeti hangu ra n'u ja ngue da thogui, 'ne da 'yεc'ei xanho ngue di nja'a te ra hya bi man'Oja ngue di nja.

¹¹ Mahondä nugä man'na ra ts'ozu'ε p'uya ngue bá pøxma xøts'e ra häi. Nuna p'uya, ja yoho yø dani tengutho ra De'yo. A nu'mø n'i nya, bi nya tengutho ga ya ra zithu nuna ra thenga zu'ε.

¹² Nu'a te gä rá ts'edi mi ja m'met'o na ra ndate ts'ozu'ε rá mædi, gue'a rá ts'edi bi japi bi nja'a, i nnu'tho te gä bi 'yøt'e. Nuna rá yoho ra ts'ozu'ε bá pøxp'u ja ra häi, bi japyø ja'i 'bu'a nximhäi ngue da danne na ra ndate ts'ozu'ε xp'i bøxp'u ja ra dehe, nuna xi zä rá ts'et'i m'met'o.

¹³ Nuna rá yoho ra ndate ts'ozu'ε p'uya bi 'yøtyø milagro, yø hmi yø dä yø ja'i asta øt'e ngue bi tähyø sibi mahets'i, so ua ja ra ximhäi.

¹⁴ Bi t'unna ts'edi ngue da 'yøtyø milagro mēnte n'youi na rá mmits'o zu'eiui rá mædi. Bi nepe ngue gue'a di hyätyø ja'i 'bu'a nximhäi ngue di mähä. Bi xihyø ja'i p'uya ngue bi hoca n'na ra dahmu di nequi tengutho rá hmi na ra ndate ts'ozu'ε xi ts'en'i conna juai 'ne xi zä rá ts'et'i.

¹⁵ Mi hocrä dahmu yø ja'i p'uya, nu'a rá yoho ra ndate ts'ozu'ε xp'i bøxa häi, bi t'unna ts'edi ngue bi japi bi nja rá te ra dahmu ngue di nya. 'Nε di manda na rá dahmu, ngue da tho'u yø ja'i hinda ne da danne.

¹⁶ Nuna ra ts'ozu'ε p'uya, bi ja ts'edi ngue gätho yø ja'i da ma mamarcabi yø 'ye ngue yø n'yei ogue yø de. Gä bi ma mamarca yø ja'i, dingüe dinnoho, yø mmemmēti, yø hyoya, gue'u 'buhyø hmu, gue'u hinjo'o yø hmu, gä bi ma mamarca.

¹⁷ Ya hinjondä zä da däi 'ne hinjondä zä da mä ngue'mø hingui n'youi ra marca ngue rá thuhu ra ndate ts'ozu'ε, ogue gue'u hangu yø número n'youi rá thuhu.

¹⁸ I nne ngue di n'yomfēni xanho ra ja'i, para ngue da dinya yø hya ja ua. Da zännbi hangu yø número pøts'e ngue n'youi rá thuhu ra ndate ts'ozu'ε. Gue'a ra número n'youi rá thuhu ra ja'i'a. Nuna ra número na, guehna ngue 'dato ciento 'ne hyate ma dato.

14

1 Ma nhannigä mahøn'a p'uya, dá nugä rá De'yo 'bäp'u ja rá nyuni Sión. 'Dap'u 'bähmi'u n'na ciento 'nē yote magoho mahuahü nja'i. Guehya nt'ot'ibi rá thuhü rá De'yo p'u ja yø de ya, conná thuhü rá Papá.

2 Mahøndá øcä mi'da yø hyä bí ja mahets'i. Pē rá ndøts'edi ga nt'øde yø hyä. Nup'u dá øde ngue gui hī yø hyä, tengutho gui hī yø dehe, ogue tengutho p'u gui thonī rá ngāni p'u dá øde. Yø mē'bida ngue yø arpa p'uya xandøngu dá øde.

3 Guehya tuta n'na rá 'da'yo thuhü p'u ni hyandrá nhudi Oja ya, hapu hühya 'däte magoho di mäspu hü Oja, hapu 'bä'u goho 'bäp'u ja yø ts'at'i rá nthuts'i. Nuna rá thuhü tūti, hīnjongui padī tema thuhü, sinoque pasē'u n'na ciento 'nē yote magoho mahuahü, guehya yø ja'i bí nyanyø te ua ja rá ximhäi ya.

4 Guehya yø ja'i hīnha ga hye Oja, bí nsupi hangü rá pa. 'Nē n'youi rá De'yo hapu ni ma. Guehya yø ja'i rá muditho bí ma mapøhø p'u 'bühü yø ja'i nximhäi ya, para ngue dá zo rá 'ye Oja co 'nēhra De'yo dá zo rá 'ye.

5 Guehya yø ja'i hīnjam'mø bí manna fēhni ya. Nuna Oja, hīn tema nts'o bí dīnbi ngue di zai.

6 Dá handä man'na rá anxē bí 'yo maya p'uya. I mmanna hoga 'da'yo hya nuna ja rá ts'edi para zantho. Bi xihra hyä yø ja'i 'bui gä rá nguni nximhäi, nuya yø ja'i 'dama 'dan'yo yø hyä ga ya.

7 Pē rá ndøts'edi ga nt'øde rá hya bí ma, bi 'yēmyø ja'i:

—Dami sūhu Oja. Dami 'yēspahu, porque nuna Oja, ya bi zønna ora dá hyaspa rá güenda yø ja'i ya. Dami thannehu nā Oja bi hoqui te gä bí ja maya, 'nē bí hoqui te jaua ja rá häi. 'Nē bí hoqui te gä jap'u ja rá jathe. 'Nē bí xityø dehe hapu gä pøhø —bí 'yēmyø ja'i.

8 Mahømbá erpøtho man'na rá anxē p'uya. Bi 'yēna:

—Bí guadi. Bí guahra dānihni Babilonia. Porque guehya yø ja'i Babilonia bí gātra 'yu nā rá nts'o øtyø ja'i 'bū'a nximhäi. I tentho'a te rá nts'o øtyø ja'i Babilonia.

9 Nuna rá hyu rá anxē bá nya maya p'uya, rá ndøts'edi ga 'yēna:

—Nū to gä thanne rá ndate ts'ozu'ē 'nē thannebi rá dahmu, ogue di n'uni dá ma mamarcabi rá de ogue rá 'ye,

10 guehya yø ja'i di nthēui rá castigo xa nzän'Oja ya. Porque nuya yø ja'i su Oja, ya xa nzänni ngue di sātra ndate p'u ja rá sibi di dānzø connā asufre. Dā nudyo anxē Oja, dá guehra De'yo dá ntho te dá thohya yø ja'i ya.

11 Nū'a rá 'bifi dá pøxpū ha dá zā rá ndate yø ja'i, para zantho di nja rá 'bifi. Rá pa rá xui dá zā rá ndate to thanne rá ndate ts'ozu'ē ogue thannebi rá dahmu, ogue ma marca rá ja'i conná thuhü rá ndate zu'ē.

12 Janangue nuya yø ja'i ya o rá 'ye Oja, jatho ngue dá zeti hangü rá n'u ja ngue dá thogui. Dá 'yøt'e te di manda Oja, 'nē 'yo di he'a ga 'yēc'ei rá Jesús.

13 Dá øcä man'na bá nya mahets'i p'uya, bí 'yēngui:

—Dami cuatrá sūcuā ya yø hyä jaua ya. Rá mmēnthi di nthēui yø 'yēc'ei di dū'a ngue ørpa rá 'bēfi rá Jesús. Porque guehna rá hya mmanna Espiritu Santo nā ngue ēnā: “Ya bi zep'u'a te gä rá n'u xa thogui. Nū'a rá 'bēfi Oja xa 'yørpe, bí ja rá njut'i p'u mahets'i”.

14 Mahøndá handä maya p'uya, dá nū n'na rá t'axca gui, hūxpū n'na nc'ei, oxrá yā n'na rá corona ngue rá oro. I há rá t'exu het'i xandønho.

15 Nup'u ja rá nija bí ja mahets'i p'uya, bá pømp'u n'na rá anxē ngue rá ndøts'edi ga mmat'a hūxmā xøts'e rá gui. Bi 'yēmbi:

—Ya bi yaxyø hmudä ja gä rä ximhäi. Ya bi zønna ora gui hyets'i —bi 'yëmbi.

¹⁶ Nunä huxpü ja rä gui p'uya, bi hyexyø hmudä mi jap'u ja rä häi. Gä bi peti.

¹⁷ Bá pøm man'na rä anxë p'u bi ja rä nija mahets'i p'uya. Bá hyä man'na rä t'exü ngue het'i xandønho.

¹⁸ Nup'u ja rä altar, bá nexpü man'na rä anxë ngue ja rá ts'edi ngue dä ja ra sibi. Rä ndøts'edi ga mmat'a hä rä t'exü p'uya, bi 'yëmbi:

—Ya bi yaxyø uva jap'u ja rä ximhäi. Dami hyequi —bi 'yëmbi.

¹⁹ Nunä rä anxë ts'o p'uya, bi hyecyø uva mi jap'u ja rä ximhäi, gä bi peti. N'narbu bi gatyø uva ngue dä the'mi. Nunä rä hyä nä p'uya, i nne dä mä ngue rä ndate castigo dä ja Oja.

²⁰ Nu'u yø uva bi ma nthë'mi p'u maxøts'e rä danihni. Nup'u bi ma nthë'mi yø uva, nu'a rá ngui bi bønï, gä rä ji. Nu'a ga 'yensyø ya yø ndøfani 'mø njumbi rá freno, nup'u ha pøxrä ne, gue'a ganhe rä ji'a. Nu'a ganzant'i p'u ha ja yø ji, bi ma astä hyu ciento kilómetro.

15

¹ Dä handä mahets'i man'na rä hmëya ngue mathoguitho rä ndussutho. Dä nü yoto yø anxë. N'na ngu n'na ya yø anxë, i hä rä n'u ja ngue dä ja. Nu'mø bi nja ya yoto yø ndate n'u, ya bi nja gätho'a te rä castigo ja ngue dä ja Oja p'uya.

² Dä nugä n'na rä xequi ngue titho, tengutho rä jathe p'u gui nequi, di nequi tengutho rä xito 'mø brä o rä sibi mbo. Ja tøp'u gätho ya yø ja'i xi dapra ndate ts'ozu'ë p'uya, ngue himbi ne bi dannebi rá dahmu. 'Në himbi ne yø ja'i xta mma mamarca connä número n'youi rá thuhü rä ndate ts'ozu'ë. Gä hä yø 'bida xi ün'Oja.

³ I tutra thuhü mi tutra Moisés rá mefi Oja. Guehna rä thuhü turpabi rä De'yo p'u ha 'bäi. I enä:

—Mathoguitho mazihotho te gui øt'e grä Hmu, mä Oja'i. I jase ni ts'edi. Majuanï ngue gä xanho te gui øt'e. Grä dast'abi ngue yø ja'i 'bui rá nguni nximhäi.

⁴ ¿Te'o dä bønïya grä Hmu ngue dä 'yëna hinda nü mansu'i? ¿Te'o dä bønï ngue dä 'yëna hinda zä dä 'yets'a'i? Porque høn'atho'i ngue gä rä nho gui øt'e. A nuyä, dä ghe gätho yø ja'i 'bu'a nximhäi ya ngue dä danne'i. Porque ya bi nü yø ja'i te gui øt'e, gä gue'a ni 'yup'u gui øt'e —bi 'yëna.

⁵ Mi tho'a p'uya, dä nugä ngue bi xohra nija bi ja mahets'i. Nup'u mbonnija, ja dä nugä p'u rä xequi mathoguitho xä ndaxqui, ja m'mets'i p'u yø xindo nt'ot'i rá ley Oja.

⁶ Nup'u ja rä nija p'uya, bá pømp'u yoto yø anxë ya xtä nü m'met'o ngue bá hyä rä ndate n'u ja ngue dä ja. Gä di t'axca he, 'në gä di ngatra oro yø tya.

⁷ Nu'a n'na 'bäp'u ja rá nhudi Oja p'uya, bi unni 'da'a n'na rä mohi ngue ra oro'u yoto yø anxë. Nup'u ja yø mohi bi unni, ja yup'u rä ndate castigo dä ja Oja nunä 'bui para zantho.

⁸ Nup'u mbonnija p'uya, yup'u rä 'bifi n'youi rá ts'edi Oja maguesë. Pë hinjongui sä dä yut'ambo nnija. Dä zä, pë astä gue'mø gä bi nja'u yoto yø ndate n'u ja ngue dä ja ya yoto yø anxë.

16

¹ Mahøndä øcä man'na rä hyä bá nya p'u ja rä nija mahets'i p'uya. Pë rä ndøts'edi ga xi'u yoto yø anxë, bi 'yëmbi:

—Ní máhä ya. Nu'u yoto yø mohi guí theu ngue n'youi rá castigo dá ja Oja, damí 'yømmi p'u ja rá ximhäi ya —bi 'yëmbi.

² Nu'a rá mædi rá anxë p'uya, nu'a rá mohi mî the, bi 'yømp'u ja rá häi. A nuya gätho yø ja'í mî n'youi rá marca rá ndate ts'ozu'ë p'uya, 'në xi ðannebi rá dahmu, bi nja yø ndate sasí ngue mandø n'atho.

³ Rá yoho rá anxë p'uya, nu'a rá mohi mî the, bi 'yømp'u ja rá jathe. Rá dehe p'uya bi gohi ngue rá ji, ená bi ts'enna ánima. Gätho'u mî ja yø te p'u ja rá jathe, gá bi du.

⁴ Rá hyu rá anxë p'uya, nu'a rá mohi mî the, bi 'yømp'u ja yø dathe, gätho p'u ha pøhyø dehe. A nuyá, gätho yø dehe, gá bi gohi ngue rá ji.

⁵ Dá øde ngue bá nya rá anxë nu'a bi ts'onnyø dehe, bi 'yëna:

—Nu'í grá Hmu má Oja'í, gue'e guí 'bähya. Mente yø pa xá thogui xcá m'müi. Pë gá rá nho gni 'bai. A nuyá, nu'a rá castigo guí øtya, ya ni 'yup'u'a ya.

⁶ Porque nuya gádi japrá castigo ya, guehya bi hyo yø ja'í o ni 'yë ya, 'nëhyø pøngahya xá mmamp'a'í ni hya, gá xá hyo. Janangue guí unyø njut'í ya, gá japi ngue bi zi rá dehe bi nji.

⁷ Dá øcá mahøn'a p'uya ngue bá nya man'na p'u ja rá altar. Bi 'yëna:

—Nu'í grá Hmu má Oja'í, gue'e majuaní ngue jase ni ts'edi. Nu'a te rá castigo guí øtya, ya ni 'yup'u'a ya —bi 'yëna.

⁸ Rá gaho rá anxë p'uya, nu'a rá mohi mî the, bi 'yømp'u ja rá hyadi. Rá hyadi p'uya man'na mandø mpatho. Mathoguitho uhyø ja'í'a ga ndømpa.

⁹ Mathoguitho bi nzø yø ja'í ngue'a te ga ndømpa rá hyadi. Pë hinguí nne yø ja'í di 'bätyø mmüi ngue di n'uní dá 'yëspabi Oja. Sinoque man'na nnømma'n'u ná Oja ja rá ts'edi ngue bí pennbabi rá n'u thogui.

¹⁰ Rá cut'a rá anxë p'uya, nu'a rá mohi mî the, bi 'yømbabi p'u ja rá nthuts'í rá ndate ts'ozu'ë. Nup'u ha gá di manda ná p'uya, gá bi gohi ngue rá 'bexui. Astá sa yø janí yø ja'í ngue sá rá ndate.

¹¹ Pë madague'a bi zä rá ndate yø ja'í ngue yø ndate sasí, himbi ne xtí 'bätyø mmüi ngue xtá hyep'u rá nts'o gá 'yo. Sinoque ená man'na bi nømma'n'u ná Oja bi 'bu mahëts'í.

¹² Rá 'dato rá anxë p'uya, nu'a rá mohi mî the, bi 'yømp'u ja rá dathe Eufates. Rá dathe p'uya bi 'yot'í, para ngue dá zä dá tho'u yø ts'edi yø dast'abi mambá ep'u, ni 'yëp'u ni bøxyadi.

¹³ Dá nugä p'u ja rá ne rá ndate ts'ozu'ë xá nthení, 'nëp'u ja rá ne'a rá mmits'o zu'ëui, 'nëp'u ja rá ne'a rá fehni pøngahya, 'da'a n'na rá ts'onthi bá pømp'u ja yø ne, di nëqui tengutho rá 'ue.

¹⁴ Guehya yø ts'onthi dá zä dá 'yøtyø milagro. Bi bøni ngue dí peti gätho yø dast'abi 'bu'a nximhäi. Nu'mø rá pa dá ep'u ná Oja jase rá ts'edi ngue dá hyaspa rá güenda gätho yø ja'í, guehya dá nanguí ngue dá 'yørpabi rá datunhni Oja ya.

¹⁵ Gätho ya yø ja'í øhya yø hya nt'ot'í ua, damí 'yøhmu xanho ná rá hya mmaná Cristo, bi 'yëna:

—Nu'í pa gá ma ehë, n'na zihmantho gá søhø, tengutho 'mø ha bi zønna bë, hinguí fadi tema pa dá zøhø, di njarbutho. Pë rá mmenthí di nthëui to hinguí aha, i fährá 'taxca he n'namhna ngue hindí n'yo mangøtho, 'në hindá mësra sá ngue dá hin'yü rá 'taxca he dá hye —i ena.

¹⁶ Nu'u yø dast'abi bá ts'í p'uya, bi mpeti p'u ja rá xequi gui hutyo ja'í gá ya rá hya ngue rá ebreo, ngue rá Armagedón.

17 Rá yoto rá anxé p'uya, nu'a rá mohi mĩ the, bi 'yomp'u ja rá ndahĩ. Nu'a ra nija bi ja mahets'i ha ja rá nhudĩ Oja, ja bá nya p'u man'na, pe rá ndots'edi ga 'yena:

—Ja bi zep'u'a te ja ngue di nja ya —bi 'yena.

18 Bi nja yø huei p'uya, bi nja yø ngäni. Janjuani ngue rá ndihĩ. Bi 'yan'ahäi, mathogutho rá ndots'edi i 'yani. Mente yø pa xa m'mahyø ja'i ua ja rá ximhäi, hĩjam'mø xi nja'a te bi nja.

19 Nunä rá danihni Babilonia, hyu xequi bi bøni ngue bi t'ahäi. A nuya gätho yø hñini ja rá nguani nximhäi, gä bi xot'i. Oja bi unnä njut'i'a rá hñini Babilonia, bi mennbabi rá castigo ngue sui.

20 Gätho yø t'uhäi ja maðe yø jathe, 'ne yø t'øhø, ya hĩha mambi nequi.

21 Bi zoxyø ja'i yø ndate ndo bi nja. Pe mandø nnohotho, yote kilo ganhyu n'na rá ndo. Pe yø ja'i p'uya, nu'a gä nzä rá ndate ngue yø ndo bi nja, enä gue gue'a man'na gä nnømma'n'u Oja'a.

17

1 Bá é'a n'na'u yoto yø anxé mĩ the yø mohi p'uya. Bi 'yengui:

—Bí 'yécua ya. Ga ut'a'i rá castigo ða thohnä xisu mathogutho rá 'yots'om'mäi, huxmä xøts'e rá jathe.

2 Yø dast'abi 'bui gä rá nguani nximhäi, gä xa n'yots'om'mäiui nã rá xisu nã. Ða guehyø ja'i 'bui gä rá nguani rá ximhäi, gä xa itibi ngue di sitra sei ngue rá 'yots'om'mäi —bi 'yengui.

3 Rã Espĩritu Santo bi pãrcã mã nthandi. Rã anxé bi zixcagui p'u bí ja rá dapo. Ja ðã nugã p'u n'na rá xisu huxmä xøts'e rá ndate ts'ozu'ë xantheni, xpi bøxpũ ja rá ðehe. Nup'u ja rá do'yo nã rá ts'ozu'ë p'uya, mã zinni p'u yø thũhũ nu'u mã ngue hĩngui nnu manho Oja. Nunã rá ts'ozu'ë ja yoto yø ya 'ne ja 'det'a yø ðani.

4 Nunã rá xisu p'uya, rá 'bojepoi rá he connã theni. N'yoi yø ðoni ngue ra oro rá he, n'yoi yø ts'udo mazihotho gui nequi, n'yoi yø do ni hu ngue ra perla. I the n'na rá mohi ngue rá oro. Nu'a te gã rá nts'o xa 'yø'te, gue'a pop'u ja rá mohi'a, porque ja rá ts'oqui nã rá xisu ngue rá 'yots'om'mäi.

5 Nt'ot'i n'na rá thũhũ p'u ja rá ðe rá xisu ngue hĩngui fadi te gã mbøni. Pe nu'a gã mbønna rá hyã nã ngue enã: “Nunã rá danihni Babilonia, guehna rá mamã nã ngue gätho yø 'yots'om'mäi 'bu'a nximhäi, 'ne'a te gãmã nts'o i ja”.

6 Nunã rá xisu, ðã nu ngue iti. Porque xa nzipyø ji ya yø ja'i Oja xa thopi ngue hĩngui nsãya mã hanja nã rá Jesús. A nugã p'uya ðadi 'yøtho hanja te ðã nu.

7 Rã anxé p'uya bi 'yengui:

—¿Hanja ngue gadi 'yøtho? Nugã gã xi'i te gã mbøn'a te gã nu ya, ngue ra xisu, huxrá xãtha rá ndate ts'ozu'ë, nunã ja yoto yø ya, 'ne ja 'det'a yø ðani.

8 Nunã rá ndate ts'ozu'ë gã nu ya, guehna ya fadi ngue mi'bu'a m'met'o naya, 'ne nuya hĩha maði nequi ngue di 'bahya. Pe hõnda pøxpũ ja rá ots'i hĩha rá nze'gui ganhë. Rã nze'gui p'uya ðã ma rá castigo. Astã gue'mø mambã fu'a nximhäi, ya bá nt'ot'i p'u ja rá libro yø thũhũ ya yø ja'i ja ngue di nthëui rá 'da'yo te. Pe nuya yø ja'i hĩnga nt'ot'ibi yø thũhũ p'u ja rá libro, nu'mø bi nu ngue di 'bui mahøn'a rá ndate ts'ozu'ë, ðadi 'yøtho.

9 Nuya yø hyã jaua, i nne ngue ðã ðani xanho rá n'yomfeni ra ja'i, para ngue ðã ðini xanho hanja rá hyã. Nuya yoto yø ya rá ndate ts'ozu'ë, guehya gã mbøni ngue yoto yø nyuni nnøpã nthuts'i rá xisu ya.

¹⁰ 'Nε xquet'a nuya yoto yø ya i ja, ga mbøni ngue yoto yø dast'abi. Ya bi du'ua cat'a yø dast'abi. A nu'a n'na'u p'uya, i nts'ut'abitho ya. A nu man'na p'uya, tobe hĩndi bentrã cargo. Pe nu'mø ya bi mi ngue di bentrã cargo, hĩnga ya'atho di nts'ut'abi.

¹¹ Nuna ra ndate ts'ozu'ε mi fadi ngue mi 'b'a'a m'met'o, 'nε hĩnha mađi nequĩ ngue di 'b'ahya, guehna rá hyato ra dast'abi di m'mahna. Mayø n'youi'ua yoto yø dast'abi m'met'o. Rã nzeđui ya, ya da ma ra castigo.

¹² A nu'ua 'det'a yø danĩ gã nurpi, gue'ua ga mbøni ngue 'det'a yø dast'abi'ua. A nuyá, tobe hĩndi bentyø cargo ngue di ndast'abi ya, pe nu'mø ya bi bentyø cargo ngue di ndast'abi, 'da di ndast'abiui na ra ndate ts'ozu'ε p'uya. Pe hõnda n'na ora di ndast'abi.

¹³ Nuya 'det'a yø dast'abi 'da'igu da ma. Di nhecayha, ngue nu te da manna ra ndate ts'ozu'ε, gue'a da 'yøt'a.

¹⁴ Guehya da 'yørpa ra tunhni ra De'yo ya. Pe ra De'yo di ntatetho, porque guehna ra Hmu na ngue yø hmu. Guehna ra dast'abi na ngue yø dast'abi. A nuya yø ja'i hĩnha ni hyehra De'yo p'uya, ya yø n'yohu, porque guehya yø thanhni Oja ya. Janangue bi zonhni ngue da 'yεc'ei ra De'yo.

¹⁵ Ra anxε p'uya mahømbi 'yεngui:

—Nuna ra jathe gã nu ngue huxra xisu ngue ra 'yots'om'mai ya, ga mbøni ngue guehya yø naciõn i ja gã ra ximhai ya. Guehya yø ja'i 'bap'ua ja yø hniñi, 'dama 'dan'yo yø hya ga ya ya.

¹⁶ Nu'ua 'det'a yø danĩ gã nurpabi ra ndate ts'ozu'ε, guehya da nu man'ua ra xisu ngue ra 'yots'om'mai ya. Guehya di sãtra n'ua ra xisu, asta da møjpa ra xisu ngue da za. Nu te di pongui da 'yudi.

¹⁷ Nuya 'det'a yø dast'abi bi nhecayha ngue 'da'igu da 'yøt'e. Di n'unĩ ngue ra ts'ozu'ε bi unyø ts'edi, ya gã 'yørpa Oja'a ngue ngu'a da 'yøt'e n'namhma ngue di nja'a te xpa nzãn'Oja ngue di nja.

¹⁸ Nuna ra xisu gã nu p'uya, gã mbøni ngue guehna ra danihni di manda gãtho yø dast'abi 'b'a'a nximhai na.

18

¹ Mi tho'a te dá nugã p'uya, mahõnda nugã man'na ra anxε bí 'yε mahets'i. Di nequĩ ngue xandø nzaqui, asta gã ra ximhai di yot'a te gui yoxni.

² Pe ra ndøts'edi ga mafi, i gna:

—Bi guadi. Bi guahra danihni Babilonia. Bi gohi ngue yø ngu yø ts'onthi ya. Ja bi 'yørba yø 'bafi yø ts'int's'ua xandønts'o.

³ Porque gãtho yø ja'i 'b'a'a nximhai xa itibi ra vino jap'ua ngue'a rá 'yots'om'mai ga 'yo. Nu'ua yø dast'abi 'bui rá nguni nximhai, gã yø 'yots'om'mai, porque øt'e tengutho mi øtya yø ja'i mi 'bap'ua ja ra hniñi. Gãtho yø pøhø 'b'a'a nximhai, gãtho xa mmεmmeti ngue mathoguitho manĩ unyø mēnyu ya yø ja'i ya.

⁴ Dã øcã man'na ra hya bí 'yε mahets'i p'uya, bi 'yena:

—Ague ma ja'i'aha, dami pømhmu p'ua ja ra danihni. 'Yogui øthu'a ra ts'oqui øtyø mmēngu p'ua, n'namhma ngue hĩngui thohmu'a ra castigo da tho'ua.

⁵ Porque nuya yø ts'oqui øt'e, xøgue ja di fixta p'ua, i sønĩ asta mahets'i. Nuna Oja p'uya, ya hĩngui hãt'i da zeti hangu ra nts'o øtyø ja'i.

⁶ Bi sihyø anxε p'uya, bi t'embj:

—Damĩ jahu ra castigo ya. Nu te xa 'yørpabi yø ja'i xa'uni, ndoble ra n'uni guĩ japhu ya. Nu'a te ga nzaqui ra vino xa unyø ja'i ngue xa nzi ya, ndoble drã nzaqui ra vino guĩ unhna da zi ya.

⁷ Mathoguitho xanja mpähä yø ja'í, xa 'yets'i ngue mí ja yø mēnyu. Gue'a mathoguitho ra n'ü gui sáthü'a ya. Porque mí emp'ü ja yø mmü: "Éntho dī ndášt'abihü ua dí 'bühmü, hīnte dadi 'bēhmü, 'nē hīnjām'mø da 'yēhrā pa ga nñühü rā dummü", mí ɛnā.

⁸ Janangue nuyá, n'na patho dī nja ra ndate da thohya. Dī nzonī, dī ntu manthuhü, dā du yø ja'í, dī nzø rā hñinī. Porque jase rá ts'edi nā rā Hmü Oja, ngue dā japrā castigo nā rā hñinī nā.

⁹ Nu'ü yø dást'abi 'bū'a nximhäi ngue 'da'igu xa 'yøt'ui ngue 'yots'om'mäi 'nē xa 'yets'i ngue ja yø mēnyu, guehya dī nya dummü ya, 'nē dī nzom'mø bī nu bī nangrā 'bifi ngue dī nzø rā hñinī.

¹⁰ Yap'ütho da 'bähü ja'í ngue da hyandi te dī nja. Porque da zu yø ja'í'a rā castigo dī nja. Da 'yēmbra hñinī p'üya: "Huɛcate rā danīhñi Babilonia. Mī ja rá ts'edi, pē nuyā n'na ts'üquits'ütho i nja rā castigo bi thohya", dā 'yēnyø ja'í.

¹¹ Nu'ü yø pøhö 'bui gā rá nganī nximhäi, dī nya dummü 'nē dī nzonī ngue te dā thohrā danīhñi. Porque ya hīnjo'o to dā dāmbü 'bēni bá du ngue dā mä.

¹² Ya hīnjo'o to dā dāmbü 'bēni ngue rā oro, oque rā t'axi, oque yø ts'üdo mažihotho, oque yø perla. Ya hīnda thānyø hoga ulu nī hü ngue rā lino, oque yø seda, oque yø 'bojüpoi, oque yø thenī. Ya hīnda thānyø da 'damā 'dan'yo gā yūnī, nī xīnga gue'ü yø danī mahotho guī nēqui 'mø bī ma mahoqui, oque yø hoga za, oque yø bronce, oque yø t'egüi, oque yø do ngue rā mármol.

¹³ Ya hīnjondā dāmbü 'bēni ngue yø canela, oque yø cosa mahoqui ngue mahotho gā yūnī, rā bopo t'uts'i, rā mirra, rā perfume, rā vino, rā aceite, rā hojūnī ngue rā trigo. Ya hīnjondā dānyø ndanī, oque yø dē'yo, oque yø ndøfani. Ya hīnjondā dānyø carro. Ya hīnjondā dāmbü yø ja'í pä ngue øtrā 'bēfi hīngüi taha.

¹⁴ Yø pøhö p'üya dā 'yēmbra hñinī: "Nu'ü yø cosa mathoguitho madī ho'a nī mmü gui si ya, ya hīn'yü p'ü'a ya. Para zāntho gā 'bēhñi mēnyu co gātho'a temā cosa mī øt'a'í rā nho", dā 'yēmbi.

¹⁵ Nu'ü yø pøhö madī pøhya yø cosa ya, janjuani ngue xa mmēmētitho ngue'a te mī päp'ü ja rā hñinī. Pē nuyā yø ja'í ya, yap'ütho da 'bāi ngue sü'a rā castigo dī njap'ü ja rā hñinī. Dī nya dummü p'üya, asta dāra zoni.

¹⁶ Dā 'yēnā: "Huɛcate rā danīhñi. Mī 'bui tengutho n'na rā xisu ngue mī he yø ndøhoga ulu. Mī he yø ulu ngue rā 'bojüpoi. Mī he yø ulu ngue yø thenī, n'yöu yø dønī ngue rā oro, n'yöu yø ts'üdo mažihotho, n'yöu yø perla.

¹⁷ Pē nuyá, n'na ts'üquits'ütho i guadi te mī pēsya", dā 'yēnā.

Yø barco 'yop'ü ja yø jathe, op'ü yø ja'í ngue yø hmü, conyø pasajero, gātho'ü to ja yø 'bēfi, yap'ütho da nsäya yø barco ngue da hyandyø ja'í te dī nja.

¹⁸ Nu'mø bi hyandi ngue ya dī nzø rā danīhñi p'üya, asta dāra mahyø ja'í. Dā 'yēnā: "¿Нарә gue ja man'na rā danīhñi tengü nā rā hñinī nā?"

¹⁹ Dā 'yaxyø fonthäi yø yā yø ja'í p'üya, dī nzonī. Dī nya dummü, dā 'yēnā: "Huɛcate rā danīhñi. Gātho'ü to dī 'yonyø barco p'ü ja yø jathe, xa mmēmētitho ngue ja mī mpäp'ü ja rā hñinī, ngue mayøndø mmēmēti yø mēhñinī. Pē nuyā, n'na ts'üquits'ütho i guadi te mī pets'i", dā 'yēnā.

²⁰ Gä di johya'ü bī 'bū mahets'i connā ngue'a te bi thohrā danīhñi. Dī johya yø representante rā Cristo, co gātho yø pøngahya Oja. Gātho mī'da yø ja'í ya o rá 'yē Oja, gā di johya, Nu'a rā castigo bī njaprā hñinī, bi hyaspa rā güenda Oja'a te xa ja'ahü yø ja'í ya.

²¹ Man'na rā anxē p'üya, mandø nzaquitho, bi hyaxā n'na rā ndødo ngue hīngmä nets'i'a ganhyü, éntho rā molino. Bi 'yēnnbū ja rā jathe p'üya. Bi 'yēmbi:

—Tengutho ra do jaua ya ngue hin hapu nma hnu, di njarbatho na ra danihni Babilonia ya. Ya hin hapu nmi nequi mahon'a.

²² Nup'u ja yø caye ra hnini, ya hinjam'mø nma t'øde mahon'a ngue di m'mahyø me'bida ngue yø arpa. Ya hinma t'øde ngue di m'mahyø mixt'a corneta ogue yø flauta. Ya hinma hnu ngue di m'mahyø mefi 'dama 'dan'yo ma'befi da 'yøt'e. Ya hinma t'øde ngue dadi hi yø njani.

²³ Ya hinni mantho da hnu ngue hondi nja yø nyot'i ngue yø lámpara. Ya hinni mantho da hnu ngue høn dadi hi yø ja'i p'u di nja ra nthati. Da guahra danihni, madague'a entho mayø hmu'u madi mpøp'u ja ra danihni. Nu'a te yø nt'ete man'i n'yo, mi hāt'i gātho yø ja'i 'bu'a nximhāi.

²⁴ Ra danihni Babilonia bi njapra castigo, porque xa hyopyø pøngahya Oja, 'ne xa hyo mi'da yø ja'i ngue o rá 'ye Oja. Go yø ts'oqui p'u tho yø ja'i ya o rá 'ye Oja ya gā rá ngani nximhāi.

19

¹ Mi tho'a p'uya, mahøndá øcā mi'da yø hya p'u mahets'i ngue mandøngu dyø ja'i ra ndøts'edi ga 'yena:

—Ma ga espahu Oja ya. Porque guehna ma Yanteha na. 'Ne guehna maguese ja rá ts'edi na.

² Porque nuna Oja haspabi ra güenda yø ja'i, gā majuanj ngue gue'a ni 'yup'u øt'e. A nuyá, bi japra castigo yø ja'i Babilonia ya. Nuna ra hnini na, entho n'na ra xisu ngue ra 'yots'om'māi. Xa ts'onj gā rá ximhāi ngue'a te rá n'yots'om'māi ga 'yo. Nuna Oja p'uya, di cots'i te xa njapyø mefi xa thopi.

³ Mahømbi 'yenyø ja'i p'uya:

—Ma ga espahu Oja. Porque nunu rá 'bifi ra danihni bi nzø, hinha di nsäya nu, di mfani para zantho —bi 'yena.

⁴ Nuya 'däte magoho di mäspu ja rá nhudi Oja p'uya, co 'ne'u goho 'bäp'u ja yø ts'ant'i ra nthuts'i, gā bi m'memfo häi ngue bi danne Oja p'u hudi. Bi 'yembuya:

—Janjuanj ngue ni 'yup'u te bi hma. A nuyá, ma ga espahu Oja ya —bi 'yena.

⁵ Nup'u hu Oja p'uya, bi t'ø hman'na ra hya ngue bi 'yena:

—Nu to gā suprá xudi Oja ya, da danne, da 'yespabi Oja di ngüe di nnoho —bi 'yena.

⁶ Nu'u yø hya dá øde, mandøngu dyø ja'i di hi yø hya, tengutho p'u gui hi yø ndøthe, tengutho p'u ga nt'øde ra ngāni. Bi 'yenna hya:

—Nuna Oja ma Hmuhu ya, ma ga espahu. Porque guehna jase rá ts'edi ngue ndap'u bi zá di manda na.

⁷ Ma ga johyahu ya, di nja'ahu mpähā ngue ga espahu Oja. Porque ya bi zønna ora di nthatra De'yo. Nuna rá xisu dá me, ya xa nsä.

⁸ Porque bi n'unj bi ma mahete ra hoga ulu xa nt'axi, di yoxni.

Nuna ra t'axca he, guehna gā mbøni ngue gā ra nho ga 'yo yø ja'i ya o rá 'ye Oja na.

⁹ Nuna ra anxø p'uya bi 'yengui:

—Dami cuatrá sacua ya yø hya ja ua ya. Ra mmenthi bi nthui to bi t'øp'a ra invitación ngue da nu ra ngo p'u di nthatra De'yo.

Mahømbi 'yengui:

—Nuya yø hya gā cuatrá sacua ya, guehya majuanj ngue rá hya Oja ya.

10 Nugã p'uya, dá ndatyøhmũ p'u 'bãhrã anxε ngue dı̄ nne xca thanne. Pε ra anxε bi 'yεngui:

—Hın'na, 'yo gui thannegui. Nugã xquet'a rá mεfigui Oja tengutho'i ngue rá mεfi'i Oja, tengutho'ũ mı̄'da ni cũ ngue ha ra ts'edi mmambrã hyã ra Jesús. Hønsε Oja i ja ngue da ma nthanne —bi 'yεngui.

Nũ'ũ dı̄ mpεfi ngue mmambrã hyã ra Jesús, gue'ũ yø pøngahyã Oja'ũ.

11 Dã nü p'uya ngue bá xohra c'amahets'i. Bi nεqui n'na ra t'axã ndøfani, huxpũ n'na nc'εi. Nuna ra tøgue p'uya, guehna fadi ngue hınha ga hye Oja, gã majuanı̄ te mma. Gã gue'a te øt'e. Porque nü'a ra tũhni øt'e, gã majuanı̄ ngue gue'a ra ts'at'abi ni 'yup'ũ øt'e.

12 Yø dã p'uya, di yoxni tengutho gui 'yotrã thai ra sibi. 'Nε xangu yø corona jap'ũ ja rá ya. Nt'ot'i n'na ra thũhũ p'ũ ja rá dε ngue hıngui fadi te ga mbøni. I pãse tenı̄ bøni.

13 Nũ rá he, njots'i rá ji. Nuna gui hũ rá thũhũ, guehna ni hũ ngue rá Hya Oja.

14 Gã ni den'ũ yø ts'edi bí 'bu mahets'i, pε gã di tøgue huxyø t'axã ndøfani. 'Nε gã he yø hoga ulu ngue yø t'axcã he.

15 Nup'ũ ja rá ne ra tøgue ni 'bet'o p'uya, pømp'ũ ra juai ngue het'i xandønho. Gue'a di ndũnhui yø ja'i 'bũ'a nxı̄mhãi'a. 'Nε dã zedi ngue dı̄ manda yø ja'i. Nũ'mø bi hyaspa ra güenda yø ja'i, dã nęhi conyø gua tengutho 'mø tem'yø uva rá ja'i conyø gua. Dã japi dã zi rá vino nü'a n'youi rá ndate castigo dã ja na Oja jase rá ts'edi.

16 Nup'ũ ja rá pahni 'nęhrã guxεndehe nt'ot'i p'ũ n'na ra thũhũ ngue εna: “Guehna rá dast'abi naya ngue yø dast'abi 'bui. Guehna rá hmu naya ngue yø hmu 'bui”, bi 'yεna.

17 Dã handã man'na ra anxε ngue 'bãp'ũ ja rá hyadi p'uya. I mmatyø ts'int's'ũ 'yo maya. Pε ra ndøts'edi ga nzofo, bi 'yεmbı̄:

—Damı̄ mpεti'ũ ya. Porque dã 'yøt'ãhũ n'na rá dants'ı̄hmε Oja.

18 Nuya gui saphũ yø ngø yø dast'abi ya. Gui saphũ yø ngø yø general, gãtho yø ja'i ngue yø nεxhmı̄te. Gui saphũ yø ngø yø ndøfani. Gui saphũ yø ngø yø tøgue. Gui saphũ yø ngø yø ja'i 'bũhyø hmu, dague'ũ hınjo'o yø hmu, dı̄ ngüε dı̄ nnoho, gã gui saphũ yø ngø.

19 Dã nugã rá ndate ts'ozu'ε p'uya, gãtho yø dast'abi 'bũ'a nxı̄mhãi, gã n'youi yø ts'edi. Ya xi mpeti ngue dã 'yørpabi rá tũhni'a rá tøgue huxrá ndøfani co gãtho'ũ yø ts'edi na p'uya.

20 Nuna rá ndate ts'ozu'ε p'uya, bi ma mabent'i ngue dã jot'i, 'da i mbent'ui na rá fehni pøngahyã xi 'yøtyø milagro m'met'o, ngue xi unná ts'edi na rá ndate ts'ozu'ε. Porque gue'ũ yø milagro bi 'yøtrã fehni pøngahyã i hyãpã yø mmũ yø ja'i nuya bi n'unı̄ bi mε rá marca rá ndate ts'ozu'ε, 'nε bi n'unyø ja'i bi dannebi rá dahmu. Janangue nuna rá ndate ts'ozu'ε ya, co 'nęhna rá fehni pøngahyã, 'da i thøtho p'ũ ja rá zabi danzø conna sibi ngue ra asufre ya.

21 A nuya yø ja'i ngue yø 'yøt'ã tũhni p'nyia, i du conna juai pønna ne ra tøgue. Nũ'ũ yø ngø yø ánima p'uya, gue'a i nı̄nyia yø ts'int's'ũ 'yo maya'a ngue bi zapyø ngø.

20

¹ Mí tho'a te dá nugä p'uya, dá nu man'na ra anxé bí 'yε mahets'i bá hyannbabi rá nsogui rá ots'i hinha rá nzeGui ganhε. Ba cá rá 'yε n'na ra ndó cadena.

² Nunä ra anxé p'uya, bi bentra ndate ts'ozu'ε, nuna rá nyogui c'eya, ga mbõni ngue rá zithu ni hu ngue rá Satanás. N'na mahuahí njeYa bi dut'i.

³ Bi hyõrbu ja rá ots'i hinha rá nzeGui ganhε p'uya. Ja bi gorbu rá zithu. Bi japra seyo maxõts'e rá ots'i para ngue hinní mantho dá hyätyõ ja'i 'bu'a nximhäi, asta gue'mõ bi zõn'a n'na mahuahí njeYa. Nu'mõ bi tho'a n'na mahuahí njeYa p'uya, mahõnda ma mathøgue njammí pa.

⁴ Mí tho'a te dá nugä p'uya, dá nu xangu yõ nthuts'i. Ja hup'u xi bentyõ cargo ngue di nts'at'abi dá hyaxra güenda. Guehya yõ ja'i xi tho ya ngue bi t'õjpa yõ ya. Bi n'upi ngue hingui säya mma hanja ná rá hya Oja, hingui säya mma hanja ná rá hya bi nxãnbate rá Jesús. Guehya yõ ja'i himbi n'uní xta ndanne rá ndate ts'ozu'ε ya. 'Nε himbi dannebi rá dahmu. Xquet'a himbi n'uní ngue xta ma mamarcabi yõ dε, ogue yõ 'yε. Dá nugä ya yõ ja'i p'uya ngue mahõmbi m'mai, 'nε 'dap'u bi nts'at'abiui rá Cristo n'na mahuahí njeYa.

⁵ Guehya yõ ja'i rá madi bi bennate ya. Pε nu'u mi'da yõ ánima hinga 'bexpi bennate'u, sinoque ja bi bennate 'mõ mi' gua'a n'na mahuahí njeYa.

⁶ Ra mmenthí bi nthëui yõ ja'i di nthëui rá njapi Oja ngue rá madi di bennate. Guehya dá gohi ngue yõ mmäcja dá danne Oja co 'nεhra Cristo dá danne. 'Nε 'dap'u di nts'at'abiui rá Cristo n'na mahuahí njeYa. Guehya yõ ja'i hindä tho'a rá nyondi rá ndate di nja ya.

⁷ Nu'mõ mi' gua'a n'na mahuahí njeYa p'uya, bi ma mathøgue rá zithu p'u ofädi.

⁸ Mahõmbi ma dá hyätyõ ja'i 'bui gä rá nguni nximhäi. Gue'u yõ ja'i gui nhuti ngue rá Gog 'nεhra Magog. Bi ma di petyõ ja'i ngue dá 'yõrpabi rá tunhni Oja. Pε mandõngu dyõ ja'i bi peti, tengutho gangu yõ 'bomu dehe p'u ja rá jathe.

⁹ Bá nangyu ja'i gä rá nguni nximhäi. Bi mäsrä danihni 'buhyõ ja'i Oja. Guehna rá hnini di ma Oja ná. Pε bi 'yõt'Oja p'uya ngue bá tähyõ sibi mahets'i. Bi juadi bi 'yudi gátho yõ nsaiui.

¹⁰ Nunä ra zithu xi hyätyõ ja'i p'uya, bi thõrbu ja rá zabi danzõ connä sibi ngue rá asufre. Guehna rá zabi xi thõtra ndate ts'ozu'ε ná p'uya co 'nε'a rá fehni põnghya xi thõrbu. Nup'u bi thõrbuya, rá pa rá xui ja dá ma ma'ani p'u para zantho.

¹¹ Dá nugä n'na rá t'axa nthuts'i ngue ja hup'u Oja. Pε nup'u hu Oja p'uya, rá hai 'nεhra c'amahets'i, gä bi m'merpátho, ya hinha mambi neGui.

¹² Dá nugä yõ ánima p'uya ngue 'bup'u 'bu Oja, di ngüε di nnoho, gä 'bup'u. Bi ma nsots'i yõ libro p'uya. Co 'nε'a man'na rá libro bi ma nsots'i, gue'a rá libro ngue mma to gä bi nthëui rá 'da'yo te. Nu'u yõ ánima p'uya, bi thaspabi rá güenda te xi n'yo. Porque nu te gä xa 'yõtyõ ja'i, gä nt'ot'i p'u ja yõ libro.

¹³ 'Bup'u yõ ánima xa ndup'u ja yõ jathe. Nu hangu yõ ánima xa ndu, gä 'bup'u. Gä bi thaspabi rá güenda te xa 'yõt'e n'na ngu n'na.

¹⁴ Ya hindä du yõ ja'i, sinoque di m'map'u ja rá castigo εntho rá zabi di nc'uat'si connä sibi, gue'a rá yondi rá ndate'a p'uya.

¹⁵ Nu to gä himbi thinnbabi yõ thuhu ngue dá nt'ot'i p'u ja rá libro ngue mma to di nthëui rá 'da'yo te, gä bi thõrbu ja rá zabi di danzõ.

21

1 M'mefa p'uya, dá nugä ra 'da'yo c'amahets'i 'nehra 'da'yo häi. Nu'a ra c'amahets'i mi ja m'met'o 'nehra häi mi ja m'met'o, bi m'merpatho. A nu yø jathe mi ja, xquet'a gä bi m'merpu.

2 Nugä drä Xuua, dá nugä ra maça danihni ngue ra 'da'yo Jerusalén bí 'yε mahets'i bí 'bu Oja. Xi nhoqui tengutho n'na ra novia 'mø xä nhoqui ngue da mε rá ndø.

3 Dá øcä n'na ra hya bí 'yε mahets'i p'uya, pe ra ndøts'edi ga 'yεna:

—A nuyá, nuna Oja 'dap'u 'buhmi yø ja'i naya. 'Nε gue'u yø ja'i Oja'u. Yø ja'i p'uya, nuna Oja guehna yø Oja na.

4 Nuna Oja, dá duipabi yø guidä yø ja'i mi ja m'met'o. Ya hindä du yø ja'i. Ya händi nzoní, ya händi nya dummäi. Ya händi hyenni. Porque nu hangu ra n'u mi ja m'met'o, gä bi zep'u.

5 Nuna Oja hup'u ja rá nthuts'i p'uya, bi 'yεna:

—Nuyá, ya dá øt'ä ngue gä bi gom'dan'yo te mi ja m'met'o ya —bi' yεna.

Mahømbi nya p'uya, bi 'yεngu:

—Damí cuatrá sacua ya yø hyä gä mmangä ya. Porque nuya yø hyä dí mmangä, gä majuaní. Guehya sä ngue gui 'yεc'ei ya yø hyä dí xi'i ya —bi 'yεngu.

6 Mahømbi 'yεngbua:

—Ya bi nja'a te gä mi ja ngue di nja ya. A nugä dí 'bai para zantho. Porque ya nmi 'bucä p'u bá fadi bá nja yø cosa ja ya. Dä guehya nu yø cosa i ja, jap'u rá nzequi, pe nugä ga sigue ga m'mai para zantho. A nuyá, nu to tütthe, nup'u pøhra dehe ngue ra 'da'yo te, ga japi dá zitho, hñte dá gut'i.

7 Nguna ga ørpe to dá bøni ngue dá dapra nts'o i ja. Gue'a dá gohi ngue ma basi'a. Nugä p'uya, gueque drä Oja gra ja'i.

8 Pe yø ja'i ngue su dá zä ra n'u connä ngueque, dá gue'u bi hyep'u ma hya, yø ts'oc'ei, yø hyote, yø 'yots'om'mäi, yø 'yεte, 'ne'u thanne yø dahmu, gätho yø mambethani, guehya di tocabi dá map'u ja rá zabi dí nc'uats'i ngue di danzø connä asufre ya. Gue'a rá yondi rá ndate'a p'uya.

9 Bá c'a n'na'u yoto yø anxε mi theyø mohi ngue yu'u yoto yø ndate di nja, bi 'yεngu:

—Bí 'yεcua ya. Ga ut'a'i rá novia, rá xisu rá De'yo.

10 Rá Espíritu Santo bi pärcä mä nthandi. Dä nu ngue rá anxε bi zixcaguj p'u bí ja n'na rá danyuni xandønhet's'i. Ja dá nugä p'u rá maça danihni Jerusalén ngue bí 'yε mahets'i bí 'bu Oja.

11 Nuna rá danihni p'uya di yoxni, porque ja 'bup'u Oja. Nu'a gui yoxni, tengutho gui yoxni yø do mazihotho, tengu yø do ngue ra jaspe. Nthanditho asta mbo rá hñini, porque rá hñini, ja tengutho rá xito ngue thotrá nthandi rá ja'i.

12 Nuna rá hñini p'uya, gä rá jado rá nyani. 'Nε xanhets'i rá jado n'youi. Ja 'de'mä yoho yø goxthi. N'na ngu n'na yø goxthi p'uya, 'bäi 'da'a n'na rá anxε. Nup'u ja yø goxthi p'uya, nt'ot'i p'u yø thuh'u 'de'mä yoho yø ts'unt'u rá Israel.

13 Nup'u ja rá hyo rá hñini ngue ni bøxyadi, ja hyu yø goxthi. Nup'u ja rá hyo rá hñini ni gohi ngue norte, ja hyu yø goxthi. Nup'u ja rá hyo rá hñini ni gohi ngue sur, ja hyu yø goxthi. Nup'u ja rá hyo rá hñini ni hyu rá hyadi, ja hyu yø goxthi.

14 Nu'a rá jado di thesra hñini p'uya, nup'u bá fadi, n'youi 'de'mä yoho yø do ngue brä bæbo. N'na ngu n'na'u yø do, nt'ot'i p'u yø thuh'u 'de'mä yonc'ei yø representante rá De'yo.

15 Nuna ra anxε bi zocā p'uya, ha n'na ra t'o ngue ra oro ngue di 'yenna danihni. Co 'nehyø goxthi da 'yennbi, conna jado di thesra hñini da 'yeni.

16 Ra danihni p'uya, ja goho yø ts'at'i, gā 'da'igu ga njanni gā goho yø hyo. Ra anxε p'uya bi 'yenna danihni conna t'o i ha. Nu'a bi zahra t'eni mō mi 'yeni, yo mahuahñi 'ne yo ciento kilómetro ga njanni ra hñini. Gā 'da'igu ga njanni gā goho yø hyo. Co 'ne'a ga nhets'i yø ngu, gā 'da'igu.

17 Mi 'yenna jado di thesra danihni p'uya, tengutho yø t'eni yø ja'i di 'yoni, njarbatho ra t'eni bi 'yotra anxε. Bi za'i hyate magoho metro ra t'eni.

18 Nuna ra jado di thesra hñini p'uya, gā gue'u yø do mazitho ni hu ngue ra jaspe n'youi. Ra hñini p'uya gā ra oro, pømhyats'i ra hñini tengutho ra xito.

19 Nu'u yø do brá n'youi ra ndæcjado, mazitho yø do n'youi. 'Dama' dan'yo yø cahu yø dōni n'youi. Nu'a rá mædi ra do, ra dospi ni hu ngue ra jaspe. Nu'a rá yoho ra do, ra c'anga do ni hu ngue ra zafiro. Nu'a rá hyu ra do, ra 'boc'angui ni hu ngue ra ágata. Nu rá goho ra do, ra juxhmu ni hu ngue ra esmeralda.

20 Nu'a rá cat'a ra do, ra mego ra do, ma uants'i ra t'axi ni hu ngue ra ónice. Nu'a rá 'dato ra do, ra thenga do ni hu ngue ra cornalina. Nu'a rá yoto ra do, ra c'axt'i ni hu ngue ra crisólito. Nu'a rá hyato ra do, ra juxhmu ni hu ngue ra berilo. Nu'a rá guto ra do, ra c'axt'i ni hu ngue ra topacio. Nu'a rá 'de't'a ra do, xa nc'ammñi ni hu ngue ra crisoprasa. Nu'a rá 'de'ma'da ra do, ra c'angui ni hu ngue ra jacinto. Nu'a rá 'de'ma yoho ra do, ra 'bojæpoi ni hu ngue ra amatista.

21 A nu'u 'de'ma yoho yø goxthi p'uya, gā ra perla'u 'de'ma yoho yø jut'i. N'na ra perla bi zits'i n'na ngu n'na yø jut'i. Nu'u yø caye ra danihni gā ra oro. Pømhyats'i yø caye tengutho ra xito.

22 Nup'u ja ra hñini, hñite ni njia dá nugä p'u. Porque nuna Oja ma Hmuñu jase rá ts'edi, guehna 'bui gā rá ngani ra hñini na. Da guehra De'yo p'uya, xquet'a 'bui gā rá ngani ra hñini.

23 Nup'u ja ra hñini, ya himma hyoni p'u rá nyot'i ra hyadi, ogue rá nyot'i ra zana di yorbu. Porque Oja co 'nehra De'yo, gue'u di yot'i gā rá ngani ra hñini'u.

24 Nu'a ra nyot'i bi nexpu ja ra danihni, gue'a nnopa nyot'i yø ja'i 'bap'u ja yø nación. Nu'u yø dast'abi 'bui gā rá ngani nximhai, nu te gāma cosa pets'i, gā pēnhñi, ni map'u ja ra hñini ngue madäpi Oja. Porque nu'a te mat'anni Oja, gue'a ga ndanne Oja yø ja'i'a.

25 Nu'u yø goxthi jap'u ja ra hñini, hangu ra pa nsoqui. Porque ya hñin'u p'u ra xui.

26 Nu hangu yø ja'i 'bap'u ja yø nación, nu te gā pets'i, gā haxpu ja ra danihni ngue madäpi Oja, porque gue'a ga ndanne Oja yø ja'i'a.

27 Nup'u ja ra hñini, ya hñi tema nts'o da ma macat'i p'u. Nu ra ja'i xants'o te ga 'yo, ya hinda yarbu'a. Ni xinga gue'u yø ja'i mmanna fehñi da yarbu. Nu'u yø ja'i da ma macat'i p'u, gue'u yø ja'i nt'ot'ibi yø thuhu p'u ja ra libro ca ra De'yo. Porque nuna ra libro na, ja nt'ot'i p'u yø thuhu ya yø ja'i di nthēu ra da'yo te.

22

1 M'mefa p'uya, mahombi 'yurcaguñi ra anxε p'u ja rá nhudi Oja co 'nehra De'yo, ja bi pøp'u n'na ra ndø hogdehe di unna 'da'yo te. Di yoxni ra dehe tengu gui yotra xito.

2 Nuna ra dācaye jap'u ja ra hñini, made ra caye o rá 'yu ra dehe. 'Da'a n'na nguadi yø hyo ra dehe p'uya, 'bap'u yø za di unna 'da'yo te. 'De'ma yondi zædi

ngue n'na jεya. Porque n'nashnā ngu n'nashnā zædi. Nu'x yø xi rā za p'uya, gue'a rā nt'øthe ua ja rā ximhāi'a.

³ Hīnjam'mø temā nts'o dī njap'x ngue dī nja rā castigo. Porque Oja co 'nehra Dε'yo, nup'x ja rā hnīni ja rā nhudī p'x. Nu'x yø ja'ī Oja p'uya, ja 'bap'x ngue thanne.

⁴ Nuya yø ja'ī ya, dá nurpa rá hmi Oja, 'ne nt'ot'ibi rá thuhū Oja p'x ja yø dε yø ja'ī.

⁵ Ya hīn'yū rā xui p'x ja rā hnīni. Yø ja'ī 'bap'x, ya hīngui honyø lámpara dī nyot'i. Nī xīngra hyadi dī honī ngue dī yorpi. Porque guehna Oja yø nyot'i yø ja'ī. A nu'x yø ja'ī 'bap'x ja rā hnīni, gue'x dī ndast'abi hangū rā pa'x.

⁶ Nunā rā anxε p'uya bi 'yεngui:

—Nuya yø hya ja ua, gā majuanī ya. Dā zā gui 'yεc'εi gātho ya yø hya ya. Nunā rā Hmū mā Ojah, nu'mø yø pa xathogui, xa bεnnbabī yø pøngahya ya yø hya bī mā. Pε nu rā ora ja p'uya, nunā rā hya ja ngue dī nja n'na zihmantho, guesε rá anxε Oja bá penhya ngue dā xipyø mεfi Oja ya yø hya ja ua.

⁷ Nunā rā Jesús bi 'yεnā:

—N'na zihmantho 'mø dá εcā —bi 'yεna.

Rā mmεnthī dī nthεui yø ja'ī dā 'yεc'εi nā rā hya ja ua, 'nε dā 'yøt'ya yø hya nt'ot'i rā libro ja ua.

⁸ Nugā drā Xuua, go dá øcā ya yø hya ja ua. Nu te dá nu, gue'a rā hya nt'ot'i'a. Høntho dá øde 'nε dā nu'a te ja ngue gā nnu, dá ndantyøhmū p'uya ngue dī nne xca thanne rā anxε bi 'yurcagui ya yø hya dá nu.

⁹ Pε rā anxε bi 'yεngui:

—Hīn'nā, ogui thannegui. Porque xquet'a rá mεfithogā Oja tengutho'i ngue rá mεfi'ī Oja. Co 'nε'x nī cu mmambrā hya Oja, co 'nε'x yø ja'ī εc'εi nā rā hya nā 'nε dī ho dā 'yøt'e te gāma hya nt'ot'i rā libro ja ua, gā yø mεfitho Oja. A nu'ī, dāmi thanne Oja —bi 'yεngui.

¹⁰ Pε mahømbi 'yεngui:

—'Yogui co'mrā hya nt'ot'i rā libro ja ua. Porque man'na nī guatrá pa dī nja ya yø hya nt'ot'i ua.

¹¹ Nu rā ja'ī ngue nne di siguetho rá nts'oc'εi, ya di siguehma rá nts'oc'εi 'mø —εnā—. Nu rā ja'ī dī ho dā 'yøtrā nts'o, ya dī siguehma dā 'yøtrā nts'o 'mø —εnā—. Pε nu rā ja'ī dī ho dā 'yøtrā nho, dī siguehma dā 'yøtrā nho. A nu rā ja'ī ya xā unnā mmæi Oja, dī siguehma dā den'Oja, 'yonjam'mø dī hegui.

¹² Rā Jesús mahømbi 'yεnā:

—A nuyá, n'na zihmantho 'mø dá εcā. Gā ma hannbabī yø nzābi n'na ngu n'na yø ja'ī ngue gā jut'ī. Ogue xanho, ogue xants'o te xā 'yøt'e, gue'a yø nzābi dā hyan'a.

¹³ A nugā dī 'bai para zantho, porque ya nmi 'bucā p'x bá fadi bá nja yø cosa ja ya. Dā guehya, nu yø cosa ja ya, jap'x rá nzeGui, pε nugā gā sigu gā m'mæi para zantho.

¹⁴ Rā mmεnthī bī nthεui rā ja'ī dā menyø he ngue hangū rā pa xta nt'axi. Porque guehya yø ja'ī dī njapi dā zaprá ndāt'ā rā za dī unnā 'da'yo te ya. 'Nε dī njapi dā yurbū ja rā danīhni.

¹⁵ Pε nu'x yø ja'ī hīmbi 'yεc'εi ya yø hya ja ua, dā gop'x thi'x. Yø 'yεte, yø 'yots'om'mæi, yø hyote, dā guehyø ja'ī thanne yø dahmu, 'nεhyø mambethanī, gā dā go'a thi.

¹⁶ Rā Jesús mahømbi 'yεnā:

—Nugä drá Jesús, dá penhnä mä anxε bj manya yø hyä ja ua, n'namhma dä sifi gätho yø 'yεc'εi di mpeti ndap'ε bi zä. Go guecä rá mbom'metogä rá David, 'nε go guecä'a rá dasø bí pøx'mø xudj di dayot'i rá thai —bi 'yεna.

¹⁷ Nü'a rá Espíritu Santo co 'nεhrá xisu rá Dε'yo, i εnā n'na ngu n'na:

—Bá εhε.

A nü to gätho øhya yø hyä ja ua, xquet'a jatho dá 'yεna:

—Bá εhε —dá 'yεna.

Nü rá ja'i tütthe, dá εhε dá zidra dehe nuna di unna 'da'yo te. Hinte dá gut'i.

¹⁸ Nü to gä øde hanja ná rá hyä Oja nt'ot'i rá libro ja ua, dami 'yøhmε xanho hanja ná rá hyä ná. Nü to dá hyuts'i zits'ε rá hyä ja ua, xquet'a Oja dá hyuspabi'a rá ndate nt'ot'i rá libro ja ua.

¹⁹ Nü rá ja'i dá hyaquj zits'ε ya yø hyä nt'ot'i rá libro ja ua, xquet'a dá hyajpabi Oja rá thuhü rá ja'i p'ε ja rá libro nt'ot'i yø thuhü yø ja'i di nthεui rá 'da'yo te. Ya hündi njapra ja'i di m'map'ε ja rá macä danihni mmanna libro ja ua.

²⁰ Nü'a mmanya yø hyä ja ua, i εnā:

—N'na zihmantho 'mø dá εcä —i εnā.

Xanho ngue ngu'a di nja. Bá εhε grá Hmü Jesús.

²¹ A nuyá, nuna mä Hmuhε Jesucristo, di japi gätho'ahε. Dä gut'átho.